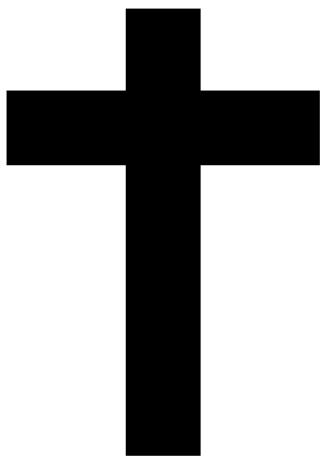

Kasuyatan to Diyus

New Testament in Agusan Manobo

Kasuyatan to Diyus

New Testament in Agusan Manobo

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Manobo, Agusan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agusan Manobo

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
d7c5e431-c4ee-57b3-aaaa-8b01f7c1bdac

Contents

Mateo	1
Marcos	41
Lucas	66
Juan	108
Mgo Hinang	139
Roma	179
1 Corinto	197
2 Corinto	214
Galacia	225
Efeso	232
Filipos	238
Colosas	242
1 Tesalonica	246
2 Tesalonica	250
1 Timoteo	252
2 Timoteo	257
Tito	261
Filemon	263
Hibru	264
Santiago	278
1 Pedro	282
2 Pedro	287
1 Juan	290
2 Juan	294
3 Juan	295
Judas	296
Impaaha	298

To Madojow no Nawnangonon no Sinuyat ni Mateo

*To Napuunan ni Jesu-Cristo
(Lucas 3:23-38)*

¹ Seini to napuunan ni Jesu-Cristo no Kaliwat ni David dow ni Abraham.

² Si Abraham amoy ni Isaac.

Si Isaac amoy ni Jacob.

Si Jacob amoy ni Juda dow to mgo suun din.

³ Si Juda amoy ni Fares dow ni Zera, si Tamar to inoy dan.

Si Fares amoy ni Esrom. Si Esrom amoy ni Aram.

⁴ Si Aram amoy ni Aminadab.

Si Aminadab amoy ni Naason.

Si Naason amoy ni Salmon.

⁵ Si Salmon amoy ni Boos, si Rahab to inoy din.

Si Boos amoy ni Obed, si Ruth to inoy din.

Si Obed amoy ni Isai.

⁶ Si Isai amoy ni Hari David.

Si David amoy ni Salomon.

To inoy din, asawa ni Urias notoduon no naasawa on isab ni David.

⁷ Si Salomon amoy ni Roboam.

Si Roboam amoy ni Abias.

Si Abias amoy ni Asa.

⁸ Si Asa amoy ni Josafat.

Si Josafat amoy ni Joram.

Si Joram amoy ni Usias.

⁹ Si Usias amoy ni Jotam.

Si Jotam amoy ni Acas.

Si Acas amoy ni Ezequias.

¹⁰ Si Ezequias amoy ni Manases.

Si Manases amoy ni Amon.

Si Amon amoy ni Josias.

¹¹ Si Josias amoy ni Jeconias dow mgo suun din. Sikan to panahon no pigbihag to mgo Hibru* aw daeha diya to Babilonia.

¹² Tapus sikandan daeha diya to Babilonia, mey anak ni Jeconias, si Salatiel.

Si Salatiel amoy ni Sorobabel.

¹³ Si Sorobabel amoy ni Abiud.

Si Abiud amoy ni Eliaquim.

Si Eliaquim amoy ni Asor.

¹⁴ Si Asor amoy ni Sadoc.

Si Sadoc amoy ni Aquim.

Si Aquim amoy ni Eliud.

¹⁵ Si Eliud amoy ni Eleasar.

Si Eleasar amoy ni Matan.

Si Matan amoy ni Jacob.

¹⁶ Si Jacob amoy ni Jose.

Si Jose bana ni Maria no inoy ni Jesus no og-ilingon to Insaad no Manyuyuwat.†

¹⁷ Na, sugud ki Abraham pailing diya ki Hari David, meyduon sampuyu-tag-upat no ka kaliwatan. Sugud ki David kotob no bihagon to mgo Hibru diya to Babilonia, meyduon isab sampuyu-tag-upat no ka kaliwatan. Sugud duon kotob no i-anak si Cristo, meyduon manda sampuyu-tag-upat no ka kaliwatan.

*To Pagkaotow ni Jesus
(Lucas 2:1-21)*

¹⁸ Nailing to seini to pagkaotow ni Jesu-Cristo. Si Maria no inoy din asawahon ni Jose. Di no wada pad sikandan kaminyo, namaan on si Maria no nabodos sikandin pinaagi to gahom to Ispiritu Santu. ¹⁹ Na, si Jose matinumanon yagboy to mgo balaod to Diyus, di kona sikandin ogkaliyag no masakawan si Maria.‡ Kaling mighonahona sikandin no og-owjan din si Maria no kona ogkamaanan to duma.

²⁰ Anoy man no mighonahona pad si Jose to sikan, pigpatagainop sikandin to anghil to Ginuu no mig-ikagi, "Jose no kaliwat ni Hari David, kona ka ogduwa-duwa to pag-asawa ki Maria, su sikan pagkabodos din pigbootan to Ispiritu Santu. ²¹ Yukos to ig-anak din, aw Jesus to ihingadan nu kandin su ogyuwason din to kaotawan din to mgo sae dan."§ ²² Nailing to sikan agun matuman to diya impatag-an to Diyus to otow no kibali ba-ba din no pig-iling, ²³ "Meyduon daega no wada buling no ogkabodos, aw yukos to ig-anak din. Sikan bata oghingadanan to Emmanuel, no ko ita pa, to Diyus duma ita."* ²⁴ Pagkabuyat ni Jose, pigtuman din sikan insugu to diya anghil to Ginuu. Pig-asawa din si Maria, ²⁵ di wada din dajun hulidi. Pigtagad din no muanak on. Na, anoy man no i-anak on sikan bata, Jesus to inngadan ni Jose.

2

To Pagbisita to mgo Taga-Silatan

¹ Si Jesus duon i-anak to yunsud to Bethlehem no sakup to Judea no iyan mighari si Herodes duon. Na, meyduon maalamon no mgo otow no migtidow duon to siyudad

* **1:11** To mgo Hibru og-ilingon isab to mgo Judeo su to duma kandan diya ugpa to banwa no Judea. † **1:16** To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwat no ogpaharion to Diyus to kaotawan din. ‡ **1:19** Diya to mgo Hibru, to otow no ogpanghonay ogpahamtangan to maagbot no kastigo. § **1:21** To kahan-inan no mgo ngadan to mgo Hibru meyduon kahuyugan. To kahuyugan to ngadan no Jesus, Manyuyuwat. * **1:23** Isaias 7:14

to Jerusalem no ogkaamu ogsabut to kalihokan to mgo bituon. Napuun sikandan diya to madiyu no banwa no diya dapit to silatan. ² Nangusip sikandan dow andei to diya ing-anak no ogkahinang no hari to mgo Hibru. Su kagi dan, “Migsilat on to bituon no katagahanan no ing-anak on sikandin, kaling mig-andini koy su ogsimbahon noy.”

³ Pagdinog ni Hari Herodes to sikan, hilabi nasamuk to ginhawa din dow to ginhawa to tibo mgo taga-Jerusalem. ⁴ Kaling dajun din himuna to tibo yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow mgo maistru to tinuuhan aw usipa, “Andei kun man ig-anak to diya Insaad no Manyuyuwat no ogpaharion to Diyus to kaotawan din?”*

⁵ Migtabak sikandan, “Diya to yunsud to Betlehem no sakup to seini Judea. Su mey man nayugoy da ipasuyat to Diyus to otow no kibali ba-ba din no pig-iling,

⁶ To mgo kayunsudan duon to Judea, ogyabow to kabantug to Betlehem.

Su duon ogkapuun sikan panguyuwat no ogdumaya to kaotawan ku no mgo kaliwat ni Israel.”†

⁷ Pagdinog ni Herodes to sikan, inyunus din dajun impadokat sikan maalamon no mgo otow aw pak usipa dow kagan-u yagboy silat to diya bituon. ⁸ Tapus to sikan, pigsugu din sikandan diya to Betlehem. Kagi din, “Deyjawa now pamanghaa sikan no bataa. Na, ko makitaan now on, nangoni a su og-andiya a isab to pagsimba kandin.”

⁹⁻¹⁰ Na, migpanow sikandan. No duon on sikandan to pangindaenan, migtukhow sikandan hilabi su pigkita dan on isab sikan bituon no pigkita dan to diya una no pagsilat. Pig-unug dan sikan bituon kotob no migsigkon duon to yongod to bayoy no nabotangan to sikan bata. ¹¹ Dajun sikandan sed. Pagkita dan to sikan bata duma si Maria no inoy din, migyuhud sikandan aw simbaha dan sikan bata. Tapus to sikan, pigbutwa dan to mahalon no mgo daya dan aw ibogoy kandin. Meyduon buyawan dow mangkahomut no og-ilingon to insensu dow mira. ¹² Na, pag-uli dan on, wadad sikandan baja diya ki Herodes su pigbahog sikandan to Diyus pinaagi to tagainop. Diya nasi baja to yain no dayan.

To Pagyaguy Pailing diya to Ehipto

¹³ Anoy man no nalius on to diya mgo taga-silatan, pigpatagainop si Jose to anghil to Ginuu no mig-iling, “Bangun ka. Daeha sikan bata dow inoy din, aw yaguy kow pailing diya to Ehipto. Pakamonang kow duon

kotob no nangonan ku sikuna, su sikan bata igpapamangha ni Herodes su ogpahimatajan.”

¹⁴ Dajun bangun si Jose aw daeha sikan bata dow inoy din aw doym pailing diya to Ehipto. ¹⁵ Duon sikandan patilon kotob no namatoy si Herodes. Na, pagkamatoy din on, natuman to diya impasuyat to Diyus to otow no kibali ba-ba din no pig-iling, “To anak ku ogpayuwason ku to Ehipto.”‡

To Paghimatoy to Kabataan

¹⁶ Ajaw ka to pagyangoti ni Herodes no mamaanan din on no pigtuntu sikandin to diya mgo taga-silatan! Dajun din isugu no himatajan to tibo mgo bata no yukos kotob to daduwa no tuig to idad duon to Betlehem dow to dani no mgo yunsud. Iyan pigindanan din to kagi to diya mgo taga-silatan no usipon din dow kagan-u silat to diya bituon. ¹⁷ Na, natuman to diya sinuyat ni Jeremias no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling,

¹⁸ “Ogdinogon duon to yunsud to Rama to tiniyahu.

Ogdegmatoy si Raquel su patoy on man to mgo anak din.

Konad ogkahupoy to kaguul din.”§

To Pagpauli diya to Nazaret

¹⁹ Anoy man no namatoy on si Herodes, si Jose no diya to Ehipto pigpatagainop on isab to anghil to Ginuu ²⁰ no mig-iling, “Bangun ka. Daeha sikan bata dow inoy din aw uli kow on diya to Israel, su patoy on to diya ogpahimatoy to sikan bata.” ²¹ Dajun bangun onsi Jose aw uli diya to Israel. ²² Di pagkamaan din no si Arquelao no anak ni Herodes iyan on mighari duon to prubinsya to Judea, nahaedok sikandin andiya. Pigpatagainop on isab sikandin dow nokoy to oghinangon din. Kaling diyad nasi sikandan deg to prubinsya to Galilea no sakup isab to Israel, ²³ aw duon sikandan ugpa to yunsud to Nazaret. Na, natuman to diya impasuyat to Diyus to otow no kibali ba-ba din no pig-iling, “Ogkatawag sikandin no taga-Nazaret.”

3

To Pagwali ni Juan no Magbawtismuhay (Marcos 1:1-8; Lucas 3:1-18; Juan 1:19-28)

¹ Anoy man no migyaboy on to mgo katuigan, meyduon magbawtismuhay no iyan ngadan si Juan no migwali diya to matahaya no banwa no sakup to prubinsya to Judea. ² Mig-iling sikandin, “Sosoy kow aw talikudi now on to mgo sae now su madani on to

* 2:4 To Grigu no inikagihan: Cristo † 2:6 Miqueas 5:2. To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibru.

‡ 2:15 Oseas 11:1 § 2:18 Jeremias 31:15 * 3:2 To Grigu no inikagihan: to paghari to yangit. Tongod to hilabi no pagtahud to mgo Hibru to Diyus, oglikajan dan to paglituk to ngadan din.

paghari to Diyus* ita.”³ Si Juan to diya intag-an ni Isaias no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling,

“Meyduon ogbansagon diya to matahay no banwa no og-iling,

‘Hinaata now to dayan to Ginuu!

Andama to ginhawa now to pagtidow din!’[†]

⁴ To kabo ni Juan hinaboyan no bubue to kamel, aw to bagkos din kindae to man-anap. Iyan koonon din to taengas dow doga.

⁵ Mahan-in hilabi to mgo otow no naman-andiya kandin no napuun diya to Jerusalem dow duma no mgo kayunsudan no sakup to Judea. Aw to duma duon kapuun to dani to Jordan no wohig. ⁶ Pig-angkon dan to mgo sae dan aw pabawtismu ki Juan duon to Jordan.

⁷ Meyduon isab mgo inila to tinuuhan to mgo Hibru no og-ilingon to Pariseo dow Saduseo no mig-andiya kandin su og-pabawtismu. Di pagkita ni Juan kandin, mig-ikagi sikandin, “Sikiyu no angod to hayas no mgo malimbungon, nokoy no mig-andini kow man? Nailing buwa to boot now no ogpakalikoy kow to kaboyu to Diyus ko mabawtismuhan kow. ⁸ Di ko tinood pa no migsosey kow aw pigtalikudan now on to mgo sae now, ogkakitaan podom no madojow on to pamatasan now. ⁹ Kona kow ognalig su bantug kaliwat kow ni Abraham no kona kow on ogkastiguhon to Diyus. Su inggad ngani seini mgo batu ogkahinang to Diyus no mgo kaliwat ni Abraham. ¹⁰ Ko madoot to mgo hinang now, ogkaangod kow to kaju no puli nanda oggobaon aw ogsangabon su kona ogbogas to madojow.”

¹¹ Dajun din ikagihni sikan tibo mgo otow duon, “Ogbawtismuhan ku sikiyu to wohig pagpakiyaya no migsosey kow on aw pigtalikudan now to mgo sae now. Di meyduon ogpakasunu kanay no ogpamawtismu isab. Yabow pad yagboy kanay su ngani man to pagdaya to sapatu din, di kona a og-angajan. Iyan igbawtismu din to Ispiritu Santu dow kaeju. ¹² To pagsapimpin din to mgo otow no mangkadojow dow mangkadoot ogkaangod to otow no og-ohut[‡] to trigu. Igbudiga din to trigu, di to ohut ogsangabon din to kaeju no wada pagkaposok.”

To Pagbawtismu ki Jesus

(Marcos 1:9-11; Lucas 3:21-22)

¹³ To diya no panahon, miglikat si Jesus to Galilea aw andiya to Jordan no wohig su og-pabawtismu isab ki Juan. ¹⁴ Di migbalibad si Juan. Kagi din, “Nokoy no siak man to ogpabawtismuhon nu ikow, no sikuna man podom to angay no ogbawtismu kanay?”

¹⁵ Di mig-ikagi si Jesus, “Sigi on, su kina-hangyan no tumanon ta to tibo insugu to Diyus.” Dajun bawtismuhi ni Juan si Jesus.

¹⁶ Paghaw-as ni Jesus duon to wohig, naabri dajun to yangit. Pigkita din to Ispiritu Santu no angod to salapati no migkonsad aw taphun duon kandin. ¹⁷ Meyduon isab kagi likat diya to yangit no mig-iling, “Anak ku sikan no pinadajag dow ingkali-pay ku.”

4

To Pagtintal ki Jesus

(Marcos 1:12-13; Lucas 4:1-13)

¹ Dajun paandiyaa si Jesus to Ispiritu Santu to matahay no banwa agun tintalon ni Satanas. ² Kap-atan no aedow dow kap-atan no kadukiloman no wada koon-koon si Jesus. Tapus to sikan, pigbontas sikandin. ³ Na, migtidow si Satanas aw tintala din si Jesus. Kagi din, “Oho kun, ko tinood no Anak ka to Diyus, hinanga seini mgo batu no koonon.”

⁴ Di mig-ikagi si Jesus, “Pig-iling duon to Kasuyatan, ‘Kona no koonon da to ogpaku-abuhi to otow, di hasta isab to tibo kagi to Diyus.*”

⁵ Tapus to sikan, pigdaya si Jesus ni Satanas diya to siyudad to Jerusalem aw patindoga duon to matikang hilabi no bahin to Bayoy to Diyus. ⁶ Kagi din, “Oho kun, ko tinood no Anak ka to Diyus, kawas ka diya to pasak. Su pig-iling duon to Kasuyatan, ‘Ogsugon to Diyus to mgo anghil din to pagbantoy ikow.

Ogtamukon ka dan agun inggad to kobong nu kona ogpakaigu to batu.’[†]”

⁷ Di mig-ikagi si Jesus, “Pig-iling isab duon to Kasuyatan, ‘Kona nu ogpangantihan to Ginuu no Diyus nu.’[‡]”

⁸ Pigdaya manda si Jesus ni Satanas diya to matikang hilabi no bubungan aw ihindu kandin to tibo banwa kani to babow to kalibutan hasta to mgo kadojawan duon. ⁹ Kagi ni Satanas, “Aha ka to suja. Igbo-goy ku ikow tibo sikan ko muyuhud ka aw simba kanay.”

¹⁰ Kagi ni Jesus, “Yaguy ka Satanas! Su pig-iling duon to Kasuyatan, ‘Iyan da simbaha to Ginuu no Diyus nu. Sikandin da to tumana.’[§]”

¹¹ Dajun ojowi sikandin ni Satanas aw atimana to mgo anghil no naman-anduon kandin.

To Pagsugud ni Jesus to Pagpang-anad

(Marcos 1:14-15; Lucas 4:14-15)

[†] 3:3 Isaias 40:3 [‡] 3:12 Ubin oggiok * 4:4 Deuteronomio 8:3 [†] 4:6 Salmo 91:11,12 [‡] 4:7 Deuteronomio

6:16 § 4:10 Deuteronomio 6:13

¹² Na, impadakop ni Herodes si Juan aw prisuha. Pagkamaan ni Jesus to sikan, mig-uli sikandin diya to Galilea. ¹³ Wadad on sikandin ugpa duon to yunsud to Nazaret su migbalhin on duon to Capernaum no nakapahigad to danow duon to banwa to Zabulon dow Neftali. ¹⁴ Duon to sikan, natuman to diya intag-an ni Isaias no kibali ba-ba to Diyus. ¹⁵ Iyan ognangonon din sikan banwa to Zabulon dow Neftali no nakabotang duon to bajaanan pailing diya to dagat, dow diya to dihipag to Jordan no wohig. Iyan isab ognangonon din to kona no mgo Hibru no mig-ugpa duon to Galilea. ¹⁶ Mig-iling sikandin,

“Nadigyoman to hona-hona to sikan no mgo otow

aw naangod to patoy

su wada sikandan kiyaya to Diyus.

Di diya to umaabut no panahon, ogkita sikandan to masiga yagboy no kaawang,

su meyduon ogtidow no ogtang-ow kandan.”*

¹⁷ Na, sugud to diya no panahon, migwali si Jesus no mig-iling, “Sosey kow aw talikudi now on to mgo sae now su madani on to paghari to Diyus.”

To Pagtawag ni Jesus to Upat no Mangisdaay

(*Marcos 1:16-20; Lucas 5:1-11*)

¹⁸ Songo aedow, migyadgad si Jesus duon to higad to danow to Galilea. Duon din katae-i to daduwa no migsusuun no mgo mangisdaay no namukut. Iyan ngadan dan si Simon no pighingadanan isab ki Pedro dow si Andres. ¹⁹ Kagi ni Jesus kandan, “Duma kow on kanay su oghinangon ku sikiyu no mgo inaad. Su kotob kuntoon, isda to nasakup to pukut now. Di sugud kuntoon, otow on to igpasakup ku iyu agun mahinang no mgo sakup ku.” ²⁰ Duon-dajun pig-ojowan dan to mgo pukut dan aw duma on ki Jesus.

²¹ Anoy man no diyad on si Jesus to uunahan, natae-an din to yain no migsusuun no migtapid to mgo pukut dan duon to bangka duma to amoy dan no si Sebedeo. Iyan ngadan dan si Santiago dow si Juan. Pigsabi sikandan ni Jesus. ²² Duon-dajun piglikatan dan sikan bangka dow amoy dan aw duma isab ki Jesus.

To Pagpang-anad ni Jesus dow Pagpangdojow to mgo Masakiton

(*Lucas 6:17-19*)

²³ Pigyogob-yogob ni Jesus to mgo kayunsudan duon to Galilea. Nang-anad sikandin duon to mgo simbahan to mgo Hibru, aw iwali din sikan Madojow no Nawnangonon

bahin to paghari to Diyus. Nangkaulian din isab to mgo otow no migbati to yain-yain no mgo sakit. ²⁴ Nabantug si Jesus duon to tibuuk prubinsya to Siria, kaling pigdaya duon kandin to tibo no migbati to yain-yain no mgo sakit yakip to mgo pukajon, to nangkaparalays dow to pigpangsamuk to mangkadoot no ispiritu. Tibo sikandan pigpang-ulian ni Jesus. ²⁵ Mahan-in yagboy to mgo otow no migduma kandin. Duon sikandan kapuun to mgo yunsud no sakup to Galilea dow Judea yakip to siyudad to Jerusalem. Mahan-in isab to nangkapuun diya to dihipag to Jordan yakip sikan banwa no og-ilingon to Decapolis.

5

To Matuud no Kalipay
(*Lucas 6:20-23*)

¹ Pagkita ni Jesus to sikan mahan-in no mgo otow, miggamat sikandin to bubungan aw ingkud duon. To mgo inaad din migduguk, ² aw pigpang-anad din sikan-dan. Kagi din,

³ “Madojow to diya og-angkon no wada ogkahimu dan ko kona sikandan tabangan to Diyus, su ogkasakup sikandan duon to sikan ogharian to Diyus.

⁴ Madojow to diya ogsakit hilabi to ginhawa, su oghupajon sikandan to Diyus.

⁵ Madojow to diya ogpaobos, su ogkaangkon dan seini kalibutan diya to umaabut no panahon.

⁶ Madojow to diya og-awos yagboy ogtuman to pagboot to Diyus, su ogkatuman sikan og-awoson dan.

⁷ Madojow to diya ogkae-at to duma, su ogkae-atan sikandan to Diyus.

⁸ Madojow to diya ogtibuyus to ginhawa dan duon to Diyus, su ogkitaon dan sikandin.

⁹ Madojow to diya ogpaningkamot agun ogdojow to rilasyun to mgo otow, su ogkatawag sikandan no mgo anak to Diyus.

¹⁰ Madojow to diya ogpaantuson tongod to pagtuman dan to Diyus, su ogkasakup sikandan duon to sikan ogharian to Diyus.

¹¹ “Madojow kow ko doot-dooton kow aw paantuson aw hapoyan tongod kanay.

¹² Tukhow kow yagboy ko mahitabu sikan, su maaslag* to igbayos iyu diya to yangit. Su angod isab to sikan to pagpaantusa to mgo otow no kibali ba-ba to Diyus to diya una.

* 4:16 Isaias 9:1,2 * 5:12 To Surigao no Minanubu: *madogi*

To mgo Sakup ni Jesus Ogkaangod to Asin dow Lamparahan
(Marcos 4:21-25; 9:50; Lucas 8:16-18; 14:34-35)

¹³ “Sikiyu no mgo sakup ku,” kagi ni Jesus, “angod kow to asin no igkadojow to tibo kaotawan. Di ko pananglitan mutabas on to asin, og-amonuhon to pagpabalik to lami? Igtimbag on puli aw oggiok-giokan to mgo otow.

¹⁴ “Angod kow isab to lamparahan su ogkatang-awan now to tibo kaotawan. Na, ko meyduon yunsud duon to bubungan, kona igkahobong sikan. ¹⁵ Wada isab otow no ogpadokot to soga no ogtakyuban to gantangan sikan ogsogaan din. Nasi no igbotang din duon to untudanan agun tibo ogkatang-awan duon to sed to bayoy. ¹⁶ Angod isab to sikan, pasigaha to lamparahan now, no ko ita pa, ipakita to madojow no pamatasan now agun masaja to Diyus no Amoy now diya to yangit ko maaha kow to duma.

To Pagtuman to mgo Balaod no Impabaja ki Moises

¹⁷ “Kona kow oghona-hona no iyan ingandini ku to kalibutan su oggawangan ku to diya mgo balaod no impabaja to Diyus ki Moises dow to sinuyat to diya kibali mgo baba din. Di iyan nasi ing-andini ku su ogtumanon ku sikan. ¹⁸ Indani now seini. Kotob no kona pad magawang to yangit dow pasak, wada ogkagawang duon to sikan mgo balaod to Diyus, inggad songo litra da ubin songo kudlit. Su ogkatuman sikan tibo. ¹⁹ Kaling to otow no ogyapas to inggad maintok da to sikan mgo sugu aw i-anad din no kona ogtumanon, ogkatawag sikandin to pinakaobos duon to sikan ogharian to Diyus. Di to otow no ogtuman to sikan mgo sugu aw i-anad diya to duma, ogkatawag sikandin no yabow duon to sikan ogharian to Diyus. ²⁰ Ligdongi now seini. To pagtuman now to Diyus kinahangan no ogyabow pad duon to pagtuman kandin to mgo maistru to tinuuhan dow mgo Pariseo. Su ko kona, kona kow yagboy ogkasakup duon to sikan ogharian to Diyus.”

To Pagkaboyu

²¹ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Pigdinog now on to ing-anad to diya una no pig-iling, ‘Kona kow oghimatoy. Inggad hintawa no oghimatoy to otow, angay sikandin no ogkastiguhon.’” ²² Di seini to ig-anad ku kuntoon. Inggad puli ogkaboyu to otow to duma, angay on sikandin ogkastiguhon. Aw to otow no ogpamuang-buang to duma ogkadaya on

diya to yabow no husajan. To otow isab no ogtamay to duma pinaagi to pag-iling, ‘Wada pues nu,’ igkaimpernu din on sikan.

²³ “Kaling inggad diya kad on to haladanan su meyduon ighalad nu to Diyus, ko madomdoman nu no nakasae ka to duma, ²⁴ ojowi naa sikan. Unaha andiyaa sikan otow no nasae-an nu, aw pag-uli ka ayha ka halad diya to Diyus.

²⁵ “Ko iriklamu ka to songo otow, kona kow pad ogtidow diya to husajan, pag-uli kad kandin. Su ko duon kow on to husajan, unu ko paatubangan ko to huwis aw idata ka diya to pulis agun ipaprisu. ²⁶ Na, kona ka yagboy ogpakayuwas duon kotob no mabajadan nu to tibo ogpabajadan ikow.

To Pagpanghonay

²⁷ “Pigdinog now on to ing-anad to diya una no pig-iling, ‘Kona kow ogpanghonay.’” ²⁸ Di seini to ig-anad ku kuntoon. Inggad puli da yongyongan dow ongod-ongodon to yukos to bohi, kibali nahilabotan din on. ²⁹ Kaling ko sikan mata nu iyan ogpakaamung to pagpakasae nu, yugita aw itimbag. Inggad sobuuk nanda to mata nu basta kona isugba diya to impernu to tibuuk yawa nu. ³⁰ Ko sikan boyad nu ogdae isab ikow to pagpakasae, tampoda sikan aw itimbag. Tapat pad ko pupue ka, basta kona isugba diya to impernu to tibuuk yawa nu.

Bahin to Pagbibiya

(Mateo 19:1-12; Marcos 10:11-12; Lucas 16:18)

³¹ “Pigdinog now on to ing-anad to diya una no pig-iling, ‘Ko meyduon otow no ogpagbiya^S to asawa, bogajan din to kalig-onan to pagbiya.’” ³² Di seini to ig-anad ku kuntoon. Madoot ko ojowan to otow to asawa din no wada panghonay, su ko mubabana sikan asawa to yain, kibali nakapanghonay. To otow isab no og-asawa to bohi no inojowan to bana, kibali nakapanghonay.”

To Pagpanapa

(Santiago 5:12)

³³ Kagi ni Jesus, “Pigdinog now on isab to ing-anad to diya una no pig-iling, ‘Ko meyduon igsaad now, kona ogkahimu no kona now tumanon. Tumana yagboy sikan insaad now to Ginuu.’” ³⁴ Di seini to ig-anad ku kuntoon. Ko meyduon og-ikagihon now, kona kow ogpanapa. Ajaw igpanapa to yangit, su ingkudanan sikan to Diyus. ³⁵ Ajaw isab igpanapa to pasak, su untudanan sikan to kobong din. Ajaw igpanapa to Jerusalem, su siyudad sikan to Diyus no Yabow no Hari. ³⁶ Ajaw isab igpanapa to uyu now, su kona

† 5:21 Exodo 20:13; Deuteronomio 5:17 ‡ 5:27 Exodo 20:14; Deuteronomio 5:18

§ 5:31 Ubin ogpagbuwag

* 5:31 Deuteronomio 24:1 † 5:33 Levitico 19:12; Numeros 30:2

now ogkabootan to bubue now ko muputi ubin muitom, inggad songo soyag da.³⁷ Igu on ko muling kow to 'hoo' ko ujun kow, di ko kona, na, ilinga puli to 'kona.' Madoot ko tawajan now sikan to sapa, su ogkapuun on sikan ki Satanas.

To Pagpanimayos

(Lucas 6:29-31; Roma 12:17-21)

³⁸ "Pigdinog now on to ing-anad to diya una no pig-iling, 'To otow no ogpakabuta to yain no otow, ogbutahon isab. Aw to otow no ogpakatipu to ngipon to yain no otow, ogtipuan isab.'³⁹ Di seini to ig-anad ku kuntoon. Kona kow ogbayos to otow no ogdoot iyu. Ko pananglitan meyduon ogsampalu to kalintuu no pisngi nu, ipasampalu isab to kawae.⁴⁰ Ko iriklamu ka aw iyan igpabajad to kabo nu, ibogoy sikan yakip to mahalon no ilisan nu.⁴¹ Ko meyduon ogpogos ikow to pagdae to tagudaya din to songo kilumitru, daduwaha no kilumitru to igdae nu to sikan.⁴² To ogpamuju bogaji, aw to ogbes pabesa.

To Paghigugma to mgo Kuntra

(Lucas 6:27-28,32-36)

⁴³ "Pigdinog now on to ing-anad to diya una no pig-iling, 'Higugmaa to mgo kadumahan now aw domoti to mgo kuntra now.'⁴⁴ Di seini to ig-anad ku kuntoon. Higugmaa to mgo kuntra now. Pangamuju kow to Diyus no kae-atan din to diya ogpaantus iyu.⁴⁵ Na, ko tumanon now sikan, ogkakiyaya no anak kow to Diyus no Amoy now diya to yangit. Su ogpasogahan din to uma to tibo mgo otow, matarong ko kona. Ogpaudanan din isab to uma to tibo mgo otow, madoot ko madojow.⁴⁶ Na sikiyu, ko iyan da higugmaon now to mighigugma iyu, nokoy pad man to ogkaiman now to Diyus? Su ngani man sikan matuntuhon no mgo magsukutay to buhis, di oghigugma to diya oghigugma kandan.⁴⁷ Ko iyan da liparahon now to mgo kadumahan now, nokoy pad man to igkasaja iyu? Su ngani man sikan mgo otow no wada Diyus, di oglipara to mgo kadumahan dan.⁴⁸ Kaling paningkamoti now to pagsunud to batasan to Diyus no Amoy now no diya to yangit no wada yagboy sae."

6

To Pagtabang to mgo Pubri

¹ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Aha kow no kona kow ogpakita-kita ko ogtuman kow to Diyus. Su ko ilingon now to sikan, kona kow ogbayosan to Diyus no Amoy now diya to yangit.

² "Kaling ko ogtabang kow to mgo pubri, kona kow ogpagsunud to diya mgo otow no kunungkun diyusnon. Igpakita dan ko ogbogoy diya to simbahan aw duon to mgo karsada agun sajaon sikandan to mgo otow. Di seini da. Manno nadawat dan on to pagsaja to mgo otow, wadad bayos no ogkadawat dan no ogkapuun to Diyus.³ Di sikiyu, ko ogtabang kow to mgo pubri, kona now igmaan inggad to yagboy now no amigu⁴ agun no kona matagahan no migbogoy kow. Su inggad wada otow no ogkita iyu, to Amoy now no Diyus ogkita, aw sikandin to ogbayos iyu.

To Pag-ampu

(Lucas 11:1-13)

⁵ "Ko og-ampu kow," kagi ni Jesus, "kona kow ogpagsunud to diya mgo otow no kunungkun diyusnon. Ogtindog sikandan no og-ampu duon to simbahan aw duon to mgo karsada agun kitaon sikandan to mgo otow. Di indani seini. Manno nadawat dan on to pagsaja to mgo otow, wadad bayos no ogkadawat dan no ogkapuun to Diyus.⁶ Di sikiyu, ko og-ampu kow, sed kow to sinabong aw sirahi, na, ampu kow diya to Diyus no Amoy now no kona ogkitaon. Su inggad wada otow no ogkita iyu, to Amoy now ogkita, aw sikandin to ogbayos iyu.

⁷ "Ko og-ampu kow, kona kow ogpagsunud to mgo otow no wada Diyus. Ogkailing to boot dan no ogdinogon sikandan ko habaon dan to pag-ampu, kaling ogbalik-balikon dan to mgo kagi no wada pues.⁸ Kona kow ogpagsunud to sikan, su to Diyus no Amoy now tahan on namaan to pigkinahangyan now, inggad wada kow pad hangyu kandin.

⁹ "Ilinga now nasi to seini ko og-ampu kow:

Amoy noy no diya to yangit,
tahudon ka podom yagboy.

¹⁰ Muhari ka podom to tibo kaotawan,
aw matuman to pagboot nu kani to babow to pasak

angod to pagkatuman to pagboot nu diya to yangit.

¹¹ Bogaji koy to pagkoon noy kuntoon no aedow.

¹² Pasayluha koy to mgo sae noy,
su pigpasaylu noy on to namakasae kanami.

¹³ Tabangi koy agun kona koy matintal,
aw saganga kanami to gahom ni Satanas.*

¹⁴ Na," kagi ni Jesus, "ko ogpasaylu kow to otow no nakasae iyu, ogpasayluhon kow isab to Diyus no Amoy now diya to yangit.

‡ 5:38 Exodo 21:24; Levitico 24:20; Deuteronomio 19:21

§ 5:43 Levitico 19:18 * 6:13 Indugang seini duon to Sikan iyan.

§ 5:43 Levitico 19:18

* 6:13 Indugang seini duon to

¹⁵ Di ko kona kow ogpasaylu to дума, kona kow isab ogpasayluhon to Diyus no Amoy now diya to yangit.

To Tumanon to Pagpuasa

¹⁶ “Ko ogpuasa kow, kona kow ogpag-sunud to diya mgo otow no kunungkun diyusnon. Ogpaguul-guul sikandan, kona ogpangiyam-us, kona isab ogpanudlay agun matagahan to mgo otow no migpuasa sikandan. Di indani seini. Manno nadawat dan on to pagsaja to mgo otow, wadad bayos no ogkadawat dan no ogkapuun to Diyus. ¹⁷ Di sikiyu, ko ogpuasa kow, pangiyam-us kow aw panudlay ¹⁸ agun wada ogkamaan no migpuasa kow. Na, inggad kona mataga to дума, nataga to Amoy now no Diyus, aw sikandin to ogbayos iyu.

*To mgo Katigajunan
(Lucas 12:32-34)*

¹⁹ “Kona kow oghimun to mgo katigajunan kani to babow to kalibutan, su ginona ogkotkoton aw ogkaelingan dow ogkakawat. ²⁰ Nasi no tumana yagboy to Diyus agun ko makaandiya kow to yangit, meyduon ogkapaabut now no bayos. Sikan no kadatu now diya to yangit kona ogkakotkot, kona ogkaelingan, kona isab ogkakawat. ²¹ Na, inggad andei igbotang to kadatu now, dini to pasak ko diya to yangit, duon isab to ginhawa now.

²² “Ko kona no katigajunan to og-awoson now, maagkap to ginhawa now. ²³ Di ko hakog kow aw iyan og-awoson now to mgo katigajunan, na, mabog-at to ginhawa now. Kaling kona now ogpayabihon to mgo katigajunan dini to pasak, su ko sikan to payabihon now, kadootan now yagboy sikan.†

²⁴ “Wada otow no ogpakatuman to daduwa no ka agayon. Su ogkahitabu no sobuuk to ogpayabihon din, aw ogtamajon din sikan ikaduwa. Angod isab to sikan, ko iyan pinakaagayon now to saepi, to Diyus kona now ogkaagayon. Su kona now ogkadongan to pagtuman to Diyus dow saepi.

*To Pag-atiman to Diyus to diya Ogpahari
Kandin*

(Lucas 12:22-31)

²⁵ “Kaling,” kagi ni Jesus, “paminogi now seini. Kona kow ogkalimuut to ogkakoon dow ogkainom hasta to ogkakabo now no ogkinahangyanon to seini kinabuhi. Su to kinabuhi now yabow pad duon to pagkoon, aw to yawa now yabow pad to kabo. ²⁶ Ahaa now suja migyajang-yajang no mgo manuk-manuk. Kona sikandan og-odok

aw kona isab og-ani. Kona sikandan ogbudiga to ogkakoon dan, di to Diyus no Amoy now diya to yangit iyan ogtubung kandan. Na, sikiyu pad man to kona din atimanon no yabow pad to mgo manuk-manuk! ²⁷ Hintawa man iyu to ogpaka-sugpat to kinabuhi din inggad majopot da pinaagi to pagkalimuut?

²⁸ “Aw nokoy no ogkalimuut kow man to ogkaboon now? Ahaa now suja mgo buyak no puli oggiti. Kona sikan ogkaunag to pagtrabahu, kona isab oghabey to mgo panapton. ²⁹ Di seini da. Inggad si Hari Salomon to diya una no yagboy sapian, wada kabo din no ogpakaangod to kadojow to suja mgo buyak. ³⁰ Na, ko maangod to sikan to pagpabayuk to Diyus to mgo bagnet no madali da ogyanos aw ogkatutung, sikiyu pad man to kona din kaboan no yabow pad to mgo bagnet! Pagkaintok to pagsalig now to Diyus! ³¹ Kaling kona kow ogkalimuut. Kona kow og-iling, ‘Nokoy man buwa to ogkakoon dow ogkainom hasta ogkakabo ta?’ ³² Su iyan da ogkalimuut to sikan to diya mgo otow no wada Diyus. Di sikiyu, kona kow ogkalimuut, su to Diyus no Amoy now diya to yangit namaan to pigkinahangyan now. ³³ Di unaha pahari-a to Diyus to kinabuhi now aw kinabuhi-a to matarong no iyan ogkaliyagan din, na, igbogoy din iyu to tibo no ogkinahangyanon now. ³⁴ Kaling kona kow ogkalimuut to mangkalisod no og-abut iyu kasem. Hona-honaon now da sikan ko muabut on. Ajaw ogdugangi to mgo prublima now kuntoon.”

7

*To Paghukum to Duma
(Lucas 6:37-42)*

¹ Migpadajun si Jesus to pagpang-anad. Kagi din, “Kona kow on ogpanghukum to дума su unu ko sikiyu nasi to hukuman to Diyus. ² Aw to kabog-at no ighukom now to дума angod isab to kabog-at to ighukom iyu.

³ “Nokoy no oghukum ka man to otow no mae-puling da to sae no sikuna man to mae-trusu to sae no nakabaebag duon to mata nu? Nokoy no kona man no sikan to ogliparahon nu? ⁴ Og-amonuhon nu man to pag-ikagi no ogkuhigon nu sikan maintok no puling to дума, no mae-trusu man to ikow no puling? ⁵ Kunungkun mangkatarong! Gawanga naa sikan mae-trusu no puling nu agun mapajag to pag-aha nu ayha kuhiga sikan maintok no puling to дума.”

⁶ Dajun ipananglit ni Jesus to mgo otow no kona ogkaliyag ogpaminog to kagi to Diyus.

† 6:23 To Ginirigu no sinuyat mighisgut to madojow dow madoot no mata. To otow no madojow to mata iyan igpasabut no matibogoy, aw to madoot no mata iyan igpasabut to kadikut.

Kagi din, "Ajaw igbogoy to kaning Diyus diya to idu, su ginona kow ogkagaton. Kona now isab igtimbang to mgo perlas duon to babuy, su ginona ogkagiok-giokan.

*Buju-i to Diyus
(Lucas 11:9-13)*

⁷ "Pamuju kow to Diyus," kagi ni Jesus, "su ogbogajan kow. Pamangha kow su ogpakakita kow. Panuktuk kow su og-abrihan kow. ⁸ Su inggad hintawa no ogpamuju ogpakadawat, to ogpamangha ogpakakita, aw to ogpanuktuk og-abrihan. ⁹ Sikiyu no mgo ginikanan, ko mamuju to anak now to pan, kona no iyan igbogoy now to batu. ¹⁰ Aw ko mamuju to anak now to isda, kona no iyan igbogoy now to hayas. ¹¹ Ogbogoy kow to kadojawan diya to mgo anak now inggad man-u to kadoot now. Iyan on man kona mubogoy to kadojawan to Amoy now no diya to yangit to tibo no ogpamuju kandin! ¹² Hinanga diya to duma to ogkaliyagan now no iyan oghinangon dan duon iyu. Seini to igpasabut to tibo mgo balaod no impabaja to Diyus ki Moises dow to sinuyat to diya kibali mgo ba-ba din.

*To mgo Dayan Pailing diya to Yangit dow Impernu
(Lucas 13:24)*

¹³ "Mayow-ag sikan yawanganan pailing diya to impernu, aw mahaewoy ogbajaan sikan no dayan, kaling mahan-in to ogbaja duon. Di sikiyu, duon kow nasi mubaja to sikan malig-ot no yawanganan. ¹⁴ Pipilahon da to ogpakabatuk to dayan duon no ogpadeq diya to kinabuhi no wada katapusan, su malig-ot sikan yawanganan aw to dayan malisod ogbajaan.

*To Hinang to Otow Angod to Bogas to Kaju
(Lucas 6:43-45)*

¹⁵ "Bantoy kow su unu ko madaya kow to mgo otow no kunungkun kibali ba-ba sikandan to Diyus. Ogpamadojow-dojow sikandan, di to matuud, madoot to tuud dan iyu. ¹⁶ Di ogkakiyayahan now sikandan tongod to mgo hinang dan, angod to kaju no ogkiyayahan tongod to bogas. Pananglit, to sampinit kona ogbogas to matamis. ¹⁷ To mgo kaju isab no wada sakit, madojow to bogas. Aw to kaju no mey sakit, madoot to bogas. ¹⁸ To madojow no kaju kona ogpakabogas to madoot, aw to madoot no kaju kona ogpakabogas to madojow. ¹⁹ Na, inggad nokoy no kaju no kona ogbogas to madojow oggobaon aw ogsangabon. ²⁰ Kaling ko mapaniidan now to mgo hinang to sikan no mgo otawa no ognangonon ku, ogkiyayahan now no kona sikandan no tinood no kibali ba-ba to Diyus.

²¹ "Meyduon mgo otow no og-angkon no Magboboot a dan, di kona sikandan tibo ogkasakup duon to gingharian to Diyus. Su iyan da ogkasakup to diya ogtuman to pagboot to Amoy ku diya to yangit. ²² Ko muabut on to Aedow to Paghukum, mahan-in to ogpakawkae-at kanay no og-iling, 'Aduy, Magboboot noy, sadangay paseda koy su mignawnangon koy man to kagi to Diyus isip mgo sinugu nu. Ngadan nu to impang-abug noy to mangkadoot no ispiritu, aw piggamit noy isab no manghinang koy to mahan-in no mgo milagru.' ²³ Di og-ikagihan ku sikandan, 'Eh, wada yabot ku iyu. Hala, yaguy kow kani, sikiyu no madoot to mgo hinang.'"

*To Daduwa no Namanghinang to Bayoy
(Lucas 6:46-49)*

²⁴ Kagi ni Jesus, "To otow no ogdinog to kagi ku aw ogtuman, ogkaangod sikandin to maalamon no otow no mighinang to bayoy no intugdok duon to batu. ²⁵ Na, pag-udan dow paggoob aw paghapos to sikan bayoy to maagbot no kaemag, wada kaamonu su madigon yagboy to pagkatugdok. ²⁶ Di to otow no ogdinog to kagi ku aw kona ogtuman, ogkaangod sikandin to omaw no mighinang to bayoy duon to danggoy. ²⁷ Na, pag-udan dow paggoob aw paghapos to maagbot no kaemag sikan no bayoy, ato! Nawasa yagboy!"

²⁸ Pagkatapus to pagpang-anad ni Jesus, hilabi natingaya to tibo mgo otow no naminog kandin, ²⁹ su to pagpang-anad din kona no angod to pagpang-anad to mgo maistru to tinuuhan, su sikan ki Jesus migdae to katongod.

8

*To Pagdojow ni Jesus to Otow no Pigsangla
(Marcos 1:40-45; Lucas 5:12-16)*

¹ Pagtobang ni Jesus to sikan bubungan, mahan-in to mgo otow no migduma kandin. ² Na, meyduon otow no pigsangla no migduguk ki Jesus aw yuhud duon to atubangan din aw ikagi, "Sir, ko pagboot nu, ogkaulian a."

³ Dajun dampaa ni Jesus sikan otow. Kagi din, "Ogbootan ku no maulian ka." Duondajun naulian sikandin. ⁴ Kagi ni Jesus, "Wada ognangonan nu no inggad hintawa to seini. Nasi no andiya ka to magdudumaya to tinuuhan ta aw paaha ka. Pagkatapus, bogoy ka to halad no insugu ni Moises to diya una agun mamatuud no naulian kad."

*To Pagdojow ni Jesus to Suguonon to Kapitan
(Lucas 7:1-10)*

⁵ Dajun andiya si Jesus to yunsud to Capernaum. Pagtidow din, meyduon kapitan to sundayu no taga-Roma no migpakimayuy kandin. ⁶ “Sir,” kagi din, “meyduon suguonon ku diya to bayoy no maagbot yagboy to ogbation. Konad sikandin ogpakahisu.”

⁷ Kagi ni Jesus, “Na, og-andiya ki su ogpadojawon ku.”

⁸ Di mig-ikagi sikan kapitan, “Eh, kona ka Sir, su kona a og-angajan no ogpaponhik ikow diya to bayoy ku. Inggad puli nu ikagihon no maulian sikan suguonon ku, ogkatuman sikan. ⁹ Su naanad ad to sugu, su inggad siak meyduon yabow ku. Meyduon isab obos ku no mgo sundayu. Ogpakasugu a man ngani to sundayu ku to, ‘Andiya ka.’ Na, ogtuman sikandin. Ko paandinihon ku kanay to duma, og-andini. To suguonon ku isab ogtuman dajun ko ogsuguon ku. Na, ogtumanon man ngani to inggad nokoy no igsugu ku, sikunad man to kona tumanon ko musugu ka!”

¹⁰ Pagdinog ni Jesus to kagi to sikan kapitan, natingaya yagboy sikandin. Kaling pig-ikagihan din to mgo otow no migduma kandin, “Disti on ko migkita a to pagtuu no angod to kadigon to seini, inggad pad kani to mgo kaliwat ni Israel! ¹¹ Indani seini. Diya to umaabut no panahon, mahan-in to mgo otow no ogpagsayu to sikan mgo minuna ta no si Abraham, si Isaac dow si Jacob to pagkoon diya to gingharian to Diyus. Ogpapuon sikandan diya to yainyain no mgo tribu kani to babow to kalibutan. ¹² Di mahan-in kow no mgo Hibu no iyan podom igyakip duon no nasi igtimbag duon to kadigyoman diya to yuwassu wada kow tuu kanay. Ogpakadegmatoy to mgo otow duon.”

¹³ Dajun ikagihni ni Jesus sikan kapitan, “Na, uli kad. Natuman on sikan hangyu nu tongod to pagtuu nu kanay.” Sikan yagboy no uras naulian sikan suguonon.

To Pagdojow ni Jesus to mgo Masakiton (Marcos 1:29-34; Lucas 4:38-41)

¹⁴ Pag-andiya ni Jesus to bayoy ni Pedro, pigkita din to ugangan ni Pedro no mighibat su pighingyow. ¹⁵ Puli din da pigdampa to boyad to sikan bujag, dajun naulian. Na, migbangun sikandin aw honati din si Jesus to pagkoon.

¹⁶ Na, anoy man no migsayop on to sog, pigpandaya duon ki Jesus to mahan-in no mgo otow no pigsamuk to mangkadoot no

ispiritu. Pigpang-abug din sikan to sugu din da puli. Pigpangdojow din isab to tibo masakiton duon. ¹⁷ Sikan pighinang din iyan katumanan to diya intag-an ni Isaias no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling, “Ogpangawangon din to mgo sakit ta.”*

Kona no Mahaewoy to Pagsunod ki Jesus (Lucas 9:57-62)

¹⁸ Na, songo aedow, pagkita ni Jesus to mahan-in no mgo otow no miglibong kandin, pig-ikagihan din to mgo inanad din, “Ogyopa kinow to seini danow.” ¹⁹ Na, meyduon maistru to tinuuhan no migduguk ki Jesus. “Sir,” kagi din pa, “ogduma a ikow inggad andei ka mudeg.”

²⁰ Di mig-ikagi si Jesus, “Madojow pad to milo su meyduon ogkaugpaan. Madojow pad isab to manuk-manuk su meyduon oghapunan. Di ogkalisodan ka ko mudumaduma ka kanay no Anak to Otow,† su wada makopot no kaugpa ku.”

²¹ Sobuuk isab to sikan namanduma ki Jesus mig-ikagi, “Sir, og-uli a pad su igyobong ku to amoy ku.”‡

²² Di mig-ikagi si Jesus, “Duma ka kanay kuntoon. Pabay-ani sikan patoy no igyobong to duma no angod isab to mgo patoy.”§

To Pagpaondang ni Jesus to Maagbot no Kaemag

(Marcos 4:35-41; Lucas 8:22-25)

²³ Dajun sakoy si Jesus dow mgo inanad din to banka aw tukud sikandan. ²⁴ Wada kayugoy, puli nakatokow mighodos to maagbot hilabi no kaemag, aw madani on ogkapuon sikan banka to limason tongod to maagbot no bayod. Di si Jesus nalipodong. ²⁵ Dajun sikandin pukawa to mgo inanad din aw ikagihni, “Ginuu, tabang ka man! Ogyogdang kid kay!”

²⁶ Kagi ni Jesus, “Nokoy no ogkahadok kow man? Andeid man to pagsalig now?” Dajun sikandin bangun aw sapadi to kaemag dow mgo bayod. Na, mig-ondang dajun.

²⁷ Natingaya yagboy sikan mgo duma ni Jesus. “Nokoy man buwa otawa seini,” kagi dan, “no inggad kaemag dow bayod ogpasapad kandin?”

To Pag-abug ni Jesus to Mangkadoot no Ispiritu

(Marcos 5:1-20; Lucas 8:26-39)

* **8:17** Isaias 53:4 † **8:20** Pagtawag ni Jesus to kaugalingon din no Anak to Otow, iyan igpasabut no Diyus sikandin no migpakaotow. Insgu sikandin to Diyus no Amoy dini to kalibutan aw bogaji to kinayabawan no katongod dini to kaotawan. ‡ **8:21** To yain no igpasabut to seini: *su ogtagad a pad to sumad to pagkamatooy to amoy ku*. To diya no panahon, ogyukaton to bokog to minatoy dan tapus to songo tuig aw igtagu duon to maintok no kahun aw ig-isab igyobong. § **8:22** Diya to mgo Hibu, impurtanti hilabi no dedejawon dan to pagyobong to mgo minatoy dan. Di yabow no impurtanti to pagduma ki Jesus.

²⁸ Pagtidow onni Jesus diya to dihipag, migduung sikandan duon to banwa no sakup to yunsud to Gadara. Duon tagbuha si Jesus to daduwa no ka otow no napuun diya to siminteryu. Kahaedokanan yagboy sikandan su pigpadamaan to mangkadoot no ispiritu, kaling wada mabuyut no otow no ogbaja to sikan no dayan. ²⁹ Pigbansagonan dan si Jesus, “Sikuna no Anak to Diyus, nokoy man to yabot nu kanami? Nokoy man, ogkastiguhon koy nud no kona pad man podom no panahon?”

³⁰ Na, kona da no madiyu duon, meyduon mahan-in no mgo babuy no nandungae. ³¹ Sikan mangkadoot no ispiritu nanga-muju ki Jesus, “Ko abugon koy nu, paseda koy dutun to suja mgo babuy.”

³² “Na hala,” kagi ni Jesus. “Sed kow dutun.” Na, nokoy ka man no pigyagujan dan sikan mgo otow aw sed duon to mgo babuy. Dajun pamanlinguy sikan tibo mgo babuy no namanyus-ug duon to pang-pang aw kangatabug diya to wohig. ³³ Dajun namanlinaguy sikan namanbantoy to babuy pailing diya to yunsud. Ing-nangon dan to tibo nahitabu dow to nadeygan to sikan daduwa no ka otow no pigpadamaan. ³⁴ Dajun anduona si Jesus to tibo mgo taga-yunsud aw hangyu-a no yagujan din sikan banwa dan.

9

To Pagdojow ni Jesus to Otow no Naparalays
(*Marcos 2:1-12; Lucas 5:17-26*)

¹ Migyopa on isab si Jesus to sikan danow aw uli diya to yunsud din. ² Na, meyduon migtidow no mgo otow no migyayahung to duma dan no naparalays. Pagkita ni Jesus no migtuu yagboy sikandan no ogkaulian din sikan masakiton, pig-ikagihan din sikan otow no naparalays, “Yagi, digona to gin-hawa nu su pigpasaylu on to mgo sae nu.”

³ Na, meyduon isab mgo maistru to tinuahan duon. Ginhawa dan, “Eh, sei ni no otawa ogpasipaya to Diyus su og-angkon no ogpakapasaylu sikandin to sae.”

⁴ Di namaanan ni Jesus to hona-hona dan, kaling mig-ikagi sikandin, “Kadoot on man to hona-hona now! ⁵ Andei man to ma-haewoy, ko muling a, ‘Pigpasaylu on to mgo sae nu,’ ubin ko muling a, ‘Tindog ka aw panow?’ ⁶ Na, igpakita ku iyu no siak no Anak to Otow meyduon katongod kani to babow to kalibutan to pagpasaylu to sae.” Dajun din ikagihi sikan naparalays, “Tindog ka! Daeha sikan pighibatan nu aw uli kad on.” ⁷ Dajun bangun sikan otow aw uli. ⁸ Pagkita to mgo otow to sikan,

sakot to kahaedok dow katingaya, pigsaja dan to Diyus, su pigbogajan din to otow to katongod no angod to sikan.

To Pagtawag ni Jesus ki Mateo
(*Marcos 2:13-17; Lucas 5:27-32*)

⁹ Pagpadajun ni Jesus to pagpanow, naba-jaan din to otow no iyan ngadan si Mateo. Mig-ingkud sikandin duon to sukutanan to buhis su magsukutay man sikandin. Kagi ni Jesus, “Yagi, duma kad kanay su oghinangon ku sikuna no inaad.” Dajun tindog si Mateo aw duma ki Jesus.

¹⁰ Na, pigpakoon si Jesus dow mgo inaad din duon to bayoy ni Mateo. Mahan-in to migpagsayu kandan no magsukutay to buhis dow duma no mgo otow no og-ilingon to makasasaya. ¹¹ Pagkita to mgo Pariseo to sikan, pig-usip dan to mgo inaad ni Jesus, “Nokoy no ogpagsayu man sikan maistru now to sikan matuntuhon no mgo magsukutay to buhis dow duma no mgo makasasaya?”

¹² Pagdinog ni Jesus to kagi dan, sikandin to migtabak no impabaja to pananglitan. Kagi din, “To otow no wada sakit kona ogkinahangyan to duktur. Masakiton da to ogkinahangyan. ¹³ Na, pangintaga kow dow nokoy to igpasabut to sikan kagi to Diyus no pig-iling, ‘Kona no iyan og-awoson ku to mgo mananap no ogtutungan no ighalad now kanay. Iyan nasi og-awoson ku no mukae-at kow to duma.’* Kona no iyan ing-andini ku to pagkabig to mgo otow no oghona-hona no matarong sikandan. Di iyan pig-andini ku to mgo makasasaya.”

To Tahan dow Bag-u no Impang-anad
(*Marcos 2:18-22; Lucas 5:33-39*)

¹⁴ Na, to mgo inaad ni Juan no Magbawtismuhay mig-andiwa ki Jesus. Kagi dan, “Sikami dow to mgo Pariseo ogtuman to pagpuasa, di to mgo inaad nu kona man ogtuman to sikan. Nokoy man?”

¹⁵ Migtabak si Jesus, “Ko pananglitan meyduon kumbiti, nokoy man, ogkaguul buwa to kadumahan to sikan bag-u kaminyo no yukos ko duma dan pad sikandin? Kona gajod! Di mey panahon no ogpuduton sikandin duon kandan, aw iyan pad pagpuasa to sikan piglikatan.”

¹⁶ Impananglit isab ni Jesus to wada pagkahiujun to bag-u no impang-anad din dow to tahan no impang-anad to mgo Hibru. Kagi din, “Wada otow no ogtapak to bag-u no panapton duon to tahan no kabo. Su ko labahan sikan, ogkoyo sikan bag-u no panapton, aw ogyow-ag sikan hig-bit. ¹⁷ Angod isab to inomom no ogsobu pad no igtagu duon to sedanan no kin-dae.† Wada otow no ogtagu to sei ni duon

* 9:13 Oseas 6:6 † 9:17 To diya no panahon, to kindae to kanding oghinangon no sedanan to inomom.

to tahan no sedanan, su maliskog on aw madali ogbotu. Ginona ogkauyakan sikan inomon dow sedanan. Nasi no igtagu to bag-u no inomon duon to bag-u no sedanan su mayunoy pad agun wada ogkauyakan.”

To Pagdojow to Bohi dow to Pagbanhaw to Bata

(*Marcos 5:21-43; Lucas 8:40-56*)

¹⁸Dugaja pad mig-ikagi si Jesus, meyduon migtidow no panguyu to simbahan to mgo Hibru. Migyuhud sikandin duon to atubangan ni Jesus aw ikagi, “Aday Sir, bag-u pad kabigtawi to anak ku no bohi. Sadangay dali ka aw dampaa sikandin agun mabuhi.”
¹⁹Dajun tindog si Jesus aw duma kandin. Migduma isab to mgo inaad din.

²⁰Na, duon to pangindaenan, meyduon bohi no migyayangosa sed on to sampuyutag-duwa no tuig. Migpadani sikandin duon to talikudan ni Jesus aw tadi-a sikan migjawing-jawing[‡] duon to sidsid to kabo din ²¹su ginhawa din, “Inggad puli a da makatudi to kabo ni Jesus, ogkaulian a.”

²²Dajun patibilik si Jesus aw kitaa din sikan bohi. “Iya,” kagi din, “digona to ginhawa nu. To pagsalig nu kanay iyan nakadojow ikow.” Duon-dajun naulian sikandin.

²³Na, pagtidow ni Jesus duon to bayoy to diya panguyu to simbahan, pigkita din to mgo otow no namendag[§] dow to kahaninan no namandegmatoy. ²⁴Dajun sugu si Jesus, “Yaguy kow su wada kamatoy sikan bata, nalipodong puli.” Di piggingisihan dan si Jesus. ²⁵Anoy man no nakayuwawas on sikan mgo otow, migsed si Jesus duon to pigkotangan to sikan bata aw tagoni to boyad. Dajun bangun sikan bata. ²⁶Na, to pagbanhaw ni Jesus to sikan bata nabantug diya to tibo nakalibong no kayunsudan.

To Pagdojow ni Jesus to Daduwa no ka Buta

²⁷Paglikat ni Jesus, meyduon daduwa no ka buta no migyupug kandin. Nanawag sikandan to maagbot, “O Kaliwat ni Hari David, sadangay kae-ati koy.”

²⁸Na, pagsed ni Jesus to bayoy, migpadani sikan mgo buta. Dajun usip si Jesus, “Ogtuu kow no ogkaulian ku sikiyu?”

Kagi dan, “Hoo Sir.”

²⁹Dajun dampaa ni Jesus sikan mgo mata dan. Kagi din, “Ogkatuman sikan pigtuhan now.” ³⁰Duon-dajun migkita sikandan, di pigbahog ni Jesus no wada ognangonan dan. ³¹Di pagpanow dan on, nasi on sikandan naosoyan^{*} to pagnawnangon to sikan pighinang ni Jesus. Kaling nabantug

sikandin duon to tibo nakalibong no kayunsudan.

To Pagdojow ni Jesus to Poha

³²Oompok pad to sikan daduwa no ka otow, meyduon isab pigdaya duon ki Jesus no pigpoha to madoot no ispiritu. ³³Pagkaabug ni Jesus to sikan ispiritu, nakaikagi on sikan otow. Natingaya yagboy to mgo otow duon. Kagi dan, “Iyan-iyen pad yagboy no pagkakita ta to angod to seiini kani ita no mgo kaliwat ni Israel!”

³⁴Di to mgo Pariseo mig-iling, “Kae! Og-pakaabug sikandin to mangkadoot no ispiritu su pigbogajan man to gahom ni Satanas no panguyu dan!”

To Pagkae-at ni Jesus to Kaotawan

³⁵Na, pigyogob-yogob ni Jesus to kayunsudan dow kabaryuhan. Nanganad sikandin duon to mgo simbahan to mgo Hibru, aw iwali din to Madojow no Nawnangonan bahin to paghari to Diyus. Pinangdojow din isab to mgo otow to inggad nokoy no pigbati dan. ³⁶Pagkita din to sikan mahan-in no kaotawan, pigkae-atan din hilabi su mahan-in to ogkalimuutan dan aw wada ogkaimanan. Angod sikandan to mgo karneru no wada og-atiman. ³⁷Dajun ikagihi ni Jesus to mgo inaad din, “Mahan-in to ogkaliyag podom ogpaminog to Madojow no Nawnangonan. Angod sikandan to mayow-ag no uma no anihonon on, di minus to mag-anihay. ³⁸Pangamuju kow to Diyus no iyan tag-iyu to sikan uma no musug sikandin to duma no mag-anihay, no ko ita pa, dugang no mgo otow no ogpakabulig to pagnawnangon to sikan Madojow no Nawnangonan.”

10

To Pagsugu ni Jesus to mgo Inaad Din

(*Marcos 3:13-19; 6:7-13; Lucas 6:12-16; 9:1-6*)

¹Pigtawag ni Jesus sikan mgo inaad din no sampuyutag-duwa aw bogaji to katongod to pag-abug to mangkadoot no ispiritu dow to pagpangdojow to tibo mgo sakit. ²Seini to mgo ngadan to sikan sampuyutag-duwa no og-ilingon isab to mgo apustulis: una, si Simon no pigngadanan isab ki Pedro dow si Andres no suun din, dajun si Santiago dow si Juan no mgo anak ni Sebedeo, ³si Felipe dow si Bartolome, si Mateo no mag-sukutay to buhis dow si Tomas, si Santiago no anak ni Alfeo dow si Tadeo, ⁴si Simon no maunungon hilabi to tribu dan, dow si Judas Iscariote no iyan ogyuib ki Jesus.

[‡] **9:20** To tibo mgo yukos no Hibru meyduon upat no ka jawing-jawing duon to sidsid to kabo dan. Pagpadomdom sikan kandan to mgo balaod to Diyus. Ogkabasa seiini duon to Numeros 15:38. [§] **9:23** Diya to mgo Hibru, ogpamendag

sikandan ko ogkamatajan. ^{*} **9:31** Ubin *nasugu*

⁵ Pagkahimun to sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inanad ni Jesus, pigpak tugun din sikandan su ogsugon din. Kagi din, "Kona kow og-andiya to mgo otow no kona no mgo Hibu. Kona kow isab og-andiya to mgo kayunsudan no sakup to Samaria. ⁶ Diya kow nasi deg to angod ta no mgo kaliwat ni Israel, su naangod sikandan to nangkayagak no karneru. ⁷ Ko muandiya kow, walihi sikandan no madani on to paghari to Diyus. ⁸ Pangdojawa now to mgo masakiton aw banhawa to mgo patoy. Pang-ulii now to pigpangangla aw abuga to mangkadoot no ispiritu no migsamuk to mgo otow. Di kona now sikandan ogsukutan to bajad su puli da imbogoy iyu sikan no gahom. ⁹ Kona kow ogdae to saepi inggad sinsilyu da. ¹⁰ Kona kow isab ogdae to puju ubin ogkailisan now no kabo dow sapatu. Inggad agos kona kow ogdae, su to otow no ogtrabahu angay no bogajan to kinahangyanon din.

¹¹ "Ko mutidow kow duon to inggad andei no yunsud ubin baryu, pamangha kow to otow no madojow to batasan no ogka-paabutan now. Pakamonang kow duon kotob no mupanow kow on. ¹² Ko mutidow kow duon to songo bayoy, ikagihi now, 'Madojawan kow podom to Diyus.' ¹³ Na, ko mudawat sikandan iyu, ogkadawat dan sikan pig-ikagi now no panalangin. Di ko kona kow dawaton, ogsibog da sikan duon iyu. ¹⁴ Ko wada ogdawat iyu duon to songo bayoy ubin yunsud aw wada ogpaminog iyu, padpada to abug to sapatu now ko lumikat kow pagpakiyaya no kona kow on ogkasukutan ko kastiguhon sikandan. ¹⁵ Ligdongi now seini. Duon to Aedow to Paghukum, ko mabog-at on man to kastigu no igpahamtang to Diyus to mgo taga-Sodoma dow taga-Gomora* no nahilabihan to kadoot to diya una, iyan on man to mgo otow no kona ogpaminog iyu!"

¹⁶ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Ogsugon ku sikiyu diya to madoot no mgo otow. Ogkaangod kow to mgo nati no karneru no ogkalibongan to mangongoon. Kaling pakaalistu kow, di kinahangyan isab no wada igkasawoy iyu. ¹⁷ Bantoy kow su ogpaatubangon kow duon to mgo husajan, dajun ogbun-ugon kow duon.† ¹⁸ Ogpaatubangon kow isab diya to mgo gubernadur dow hari tongod to pagtuu now kanay. Na, sikan on to panahon no ogpakaalugur kow to pagpasabut kandan to Madojow no Nawnanonon, hasta diya isab to mgo sakup dan no kona no Hibu. ¹⁹ Na, ko paatubangon kow diya to husajan,

kona kow ogkalimuut to og-ikagihon now, su duon to sikan no panahon, ogpahonahonaon kow to madojow no igtabak. ²⁰ Su to og-ikagihon now kona no iyu no kagi, di kaning Ispiritu to Diyus no Amoy now no igpabaja iyu.

²¹ "Duon isab to sikan no panahon," kagi ni Jesus, "meyduon mgo otow no ogyuib to suun dan no ogtuu kanay agun hukuman to kamatajon. Meyduon isab mgo amoy no angod to sikan to oghinangon duon to anak dan. Ogpakayangub ngani to mgo anak to pagpahimatoy to ginikanan. ²² Odkuntrahon kow to tibo kaotawan tongod to pagtuu now kanay. Di to otow no kona yagboy ogyobad to pagtuu, ogkayuwas. ²³ Ko paantuson kow duon to songo banwa, yaguy kow diya to yain no banwa. Tinood yagboy no kona now pad ogkayogob to pagpang-anad duon to tibo kayunsudan ta no mgo kaliwat ni Israel, siak no Anak to Otow ogpauli on.

²⁴ "Na, to inanad kona ogpakayabow to maistru din. To suguonon isab kona ogpakayabow to agayon din. ²⁵ Igu on to inanad ko makaangod to maistru din, aw igu on isab to suguonon ko makaangod to agayon din. Na, ko siak no agayon now oghingadanan to mgo otow ki Satanas,‡ iyan on man sikiyu no mgo sakup ku!

²⁶ "Kona kow ogkahaedok to mgo otow no ogsupak iyu. Su wada tinakyuban no kona ogkawkisan, wada isab inghobong no kona ogkabutwa. ²⁷ To diya pigpang-ikagi ku no sikiyu da to migdinog, ipangnawnangon now on. To diya inghagas ku iyu, ibandilyu now on. ²⁸ Kona kow ogkahaedok to otow no oghimatoy to yawa now, su kona dan ogkaamonu to umagad now. Iyan nasi mahaedokan now to Diyus, su sikandin to ogpakatimbag to yawa dow umagad now diya to impernu. ²⁹ Di domdoma now no ogbantajan kow to Diyus. Su inggad to maja no kona da ogkaman-u ko bolihon, wada inggad sobuuk kandan no ogkaamonu ko kona no pagboot to Amoy now no Diyus. ³⁰ Di sikiyu yabow no kona ogkalingawan to Diyus, su ngani man to bubue now di tibo din nabilang! ³¹ Kaling kona kow ogkahaedok su ngani sikan mgo manuk-manuk ogbantajan din, sikiyu on man to kona din bantajan!

³² "Inggad hintawa no og-angkon kanay duon to atubangan to otow, og-angkonon ku isab duon to atubangan to Amoy ku diya to yangit. ³³ Di inggad hintawa no oglidung kanay duon to atubangan to otow, iglidung ku isab duon to atubangan to Amoy ku diya to yangit.

* **10:15** Odkabasa seini duon to Genesis 19:24. † **10:17** To Grigu no inikagihan: *duon to mgo simbahan dan*. To diya no panahon, to kasu to mgo Hibu duon oghusajan to simbahan dan. ‡ **10:25** To Grigu no inikagihan: *Beelsebul*

³⁴ “Basi ko mighona-hona kow no iyan ing-andini ku to kalibutan agun ogdojow to rilasyun to mgo otow. Kona kay no iyan tuud ku sikan, su to pag-andini ku ogkas-inupakay nasi sikandan. ³⁵ Angod pananglit to seini: To inoy dow amoy no ogtuu kanay ogsupakon to mgo anak dan no kona ogtuu. Ogsinupakay isab to patae-ugangan su meyduon ogtuu kanay, meyduon kona. ³⁶ Iyan ogkunta to otow to sakup da to pamilya din. §

³⁷ “Ko minus da to gugma to otow kanay su iyan yabow to gugma din to amoy dow inoy din, kona og-angajan no og-pasakup kanay. Ko minus da isab to gugma kanay to inggad hintawa su iyan yabow to gugma din to anak din, kona isab og-angajan ogpasakup kanay. ³⁸ Inggad hintawa no kona ogtiang to krus* din aw unung kanay, kona sikandin og-angajan ogpasakup kanay. ³⁹ To otow no og-oyog to kinabuhi din kani to kalibutan, wada ogkaiman din no kinabuhi no wada katapusan. Di to otow no og-ung kanay inggad igkamatoy din, nasi ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan.

⁴⁰ “Inggad hintawa no ogdawat iyu, kibali siak to ogdawat. Aw to ogdawat kanay kibali ogdawat isab to sikan migpaandini kanay. ⁴¹ Inggad hintawa no ogdawat to otow no kibali ba-ba to Diyus tongod to sikan pagkasinugu din ogbayosan sibu to igbayos to sikan kibali ba-ba to Diyus. Inggad hintawa isab no ogdawat to diyusnon no otow tongod to pagkadiyusnon din ogbayosan sibu to igbayos to sikan diyusnon no otow. ⁴² Aw ogbayosan yagboy to Diyus to diya ogpainom to inggad songo basu da no wohig to obos no sakup ku su sakup ku man sikan namuju.”

11

To Usip ni Juan no Magbawtismuhay
(Lucas 7:18-23)

¹ Tapus tuguna ni Jesus sikan sampuyutag-duwa no mgo inaad din, migpanow sikandin aw pang-anad dow pangwali to mgo otow duon to kadanihan no mgo yunsud.

² Na, si Juan no Magbawtismuhay no diya to prisuhan nakadinog to nangkahinang ni Jesu-Cristo. Kaling pigsugu din to mgo inaad din ³ to pag-usip ki Jesus dow sikandin iyan to diya ogpaabuton dan ubin ko meyduon pad yain.

⁴ Migtabak si Jesus, “Pauli kow diya ki Juan aw nangoni to pigdinog dow pigkita

now kani. ⁵ Ikagih now no nakakita on to mgo buta, nakapanow on to mgo pulid, naulian on to pigpangsangla, nakadinog on to mgo bongey, nabanhaw on to mgo patoy, aw to mgo pubri nakadinog on to Madojow no Nawnangon. ⁶ Madojow to mgo otow no kona ogduwa-duwa to pagtuu kanay.”

To Paghigut ni Jesus bahin ki Juan
(Lucas 7:24-35)

⁷ Paglikat on to sikan mgo sinugu ni Juan, pig-ikagihan ni Jesus to mgo otow no nahimun duon, “No umandiya kow ki Juan diya to matahay no banwa, nokoy man to pigpamangha now? Otow buwa no ogkaisab-isab to hona-hona angod to tigbow no ogkawkaemagon? Kona. ⁸ Na, nokoy naan? Otow buwa no nangabo to mahalon? Kona isab. Su to ogpangabo to mahalon diya da ogkitaon to palasyu. ⁹ Na, nokoy man yagboy to ing-andiya now? Otow no kibali ba-ba to Diyus? Sikan iyan, di si Juan yabow pad to diya duma no kibali ba-ba to Diyus. ¹⁰ Su sikandin to diya suguonon no ognangonon to Diyus duon to Kasuyatan no pig-iling, ‘Meyduon suguonon ku no ogpaunahon ku ikow

agun mahinaat din to mgo otow to pagtidow nu.*

¹¹ Na, ligdongi now seini,” kagi ni Jesus, “wada pad on yagboy otow no yabow ki Juan no Magbawtismuhay. Di duon to ogharian to Diyus, inggad to kinaobosan no otow yabow pad ki Juan.

¹²⁻¹³ “To diya una no wada pad si Juan, to paghari to Diyus intag-an ni Moises dow to tibo duma no kibali ba-ba to Diyus. Na, sugod no muwali si Juan hangtod kuntoon, hinggawan migbukyad to gingharian to Diyus, aw migdodongan to mgo otow to pagdagha agun makased duon. ¹⁴ Ko ogtuu kow pa to pig-ikagi to diya una no kibali mgo ba-ba to Diyus, ogpakasabut kow podom no si Juan mismu to diya og-ilingon no si Elias no ogtidow. ¹⁵ Na, sikiyu no ogpakadinog to seini, ibotang yagboy duon to ginhawa now.

¹⁶ “Na,” kagi ni Jesus, “nokoy man to ogkaangonan to mgo otow kuntoon? Angod sikandan to balingag no mgo bata duon to usibaanan.† Ogsabihon sikandan to mgo duma dan no og-iling, ¹⁷ ‘Piglisagan noy sikiyu, di wada kow sinajow. Migdegmatoy koy isab, di wada kow tiniyahu.’ ¹⁸ Angod sikandan to sikan mgo bata su ngani si Juan no ogpuasa aw kona og-inom to inomon, di oghapoyan dan no piggahaman to madoot

§ **10:36** Miqueas 7:6 * **10:38** Sikan kagi no tiang to krus iyan igpasabut to pagtuman to sugu ni Jesus inggad nokoy to madeyan. * **11:10** Malaquias 3:1. Si Jesus to pig-ikagihan to Diyus to seini inggad wada pad sikandin i-anak kani to kalibutan. † **11:16** To Surigao no Minanubu: *maguanan*

no ispiritu.¹⁹ Hasta siak no Anak to Otow no migpagduma-duma to pagkoon dow pag-inom, pigsawoy a dan isab. Og-ilingon a no yogodon dow palahobog dow duma to mgo magsukutay to buhis hasta duma no makasaya. Di inggad sikan on, ogkamaanan no hustu to impang-anad ku dow to impang-anad ni Juan, su ogkitaon sikan duon to kinabuhi to mgo otow no ogtuman to pagboot to Diyus angod kanay dow ki Juan.”

*To mgo Otow no Wada Tuu ki Jesus
(Lucas 10:13-15)*

²⁰ Dajun ipanagda ni Jesus to naman-ugpa duon to mgo yunsud no iyan yabi no pighinangan din to milagru, su wada sikan-dan sosey aw wada dan talikudi to mgo sae dan. ²¹ Kagi din, “Alaot kow no mgo taga-Corasin dow taga-Betsaida! Madojow pad to taga-Tiro dow taga-Sidon, su ko sikan-dan pa to migkita to diya mgo milagru no pighinang ku duon iyu, nayugoy da podom sikandan talikud to mgo sae dan.”²² Indani now seini. Duon to Aedow to Paghukum, ko mabog-at on man to kastigu no igpahamtang to mgo taga-Tiro dow taga-Sidon, iyan on man sikiyu no mgo taga-Corasin dow taga-Betsaida! ²³ Sikiyu isab no mgo taga-Capernaum, ogkaliyag kow no og-abuton now suja taba to yangit, di nasi no igyon-ok kow diya to kinadidayoman to pasak. Madojow pad to mgo taga-Sodoma, su ko sikandan pa to migkita to diya mgo milagru no pighinang ku duon iyu, migsosey on podom sikandan aw pigtalikudan dan on to mgo sae dan, aw to diya yunsud dan dugaja pad podom kuntoon.²⁴ Indani now seini. Duon to Aedow to Paghukum, ko mabog-at on man to kastigu no igpahamtang to mgo taga-Sodoma, iyan on man sikiyu no taga-Capernaum!”

*To Pagtawag ni Jesus to Pigpamoyajan
(Lucas 10:21-22)*

²⁵ Pagkatapus to sikan, mig-ampu si Jesus, “Amoy ku no Magboboot to yangit dow pasak, ogpasalamat a ikow su sikan inlidung nu to idukadu no mgo otow dow to yabow to naamuhan impakita nud nasi diya to obos no mgo otow.²⁶ Nailing to sikan su iyan man pagboot nu.”

²⁷ Dajun ikagihni ni Jesus sikan mgo otow, “To tibo panabut insalig kanay to Diyus no Amoy ku. Wada yain no namaan kanay, sikandin da. Wada isab yain no namaan

kandin, siak da dow to mgo otow no ig-pakiyaya ku kandin.

²⁸ “Na, sikiyu tibo no pigboyajan dow nabog-atan, andini kow kanay su ogpahuwajon ku sikiyu. ²⁹ Pasakup kow* aw paanad kow kanay agun ogkahimotang to ginhawa now, su madojow a. ³⁰ Kona kow ogkabog-atan su kona no malisod to igpahinang ku iyu.”

12

To Pagboot ni Jesus to Aedow no Tigpahuway

(Marcos 2:23-28; Lucas 6:1-5)

¹ Anoy man no Aedow on no Tigpahuway,* nakabaja si Jesus dow mgo inanad din duon to mgo uma. Pigpamontas to mgo inanad din, kaling nangotu sikandan to mgo uhoy to trigu aw kitopa dan. ² Pagkita to mgo Pariseo to sikan, migsagman sikandan. Kagi dan ki Jesus, “Aduy, nakayapas on kay suja mgo inanad nu to Aedow no Tigpahuway!”

³ Kagi ni Jesus, “Ajaw now og-ilinga no wada kow makabasa to pighinang ni Hari David to diya una no bontason sikandin dow mgo duma din. ⁴ Migsed sikandin duon to bayoy to Diyus aw koon to pan no inghalad to Diyus aw pakoona to mgo duma din. Na, ojow pa to balaod, iyan da ogpakakoon to sikan to mgo magdudumaya to tinuuhan ta. ⁵ Ajaw now isab og-ilinga no wada kow makabasa to sikan balaod no ogpatrabahuon to mgo magdudumaya to tinuuhan ta inggad Aedow no Tigpahuway. Di kona isab sikandan ogpakasae to sikan. ⁶ Ligdongi now seini. Yabow iyan sikan Bayoy to Diyus, di mey on kani iyu no yabow pad to sikan. ⁷ Meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling, ‘Kona no iyan og-awoson ku to mgo mananap no ogtutungan no ighalad now kanay. Iyan nasi og-awoson ku no mukae-at kow to duma.’† Na, ko makasabut kow pa to sikan, kona kow podom ogpakahukum to seini wada mgo sae. ⁸ Su siak no Anak to Otow iyan meyduon katongod to pagboot to Aedow no Tigpahuway.”

*To Pagdojow ni Jesus to Pawing
(Marcos 3:1-6; Lucas 6:1-11)*

⁹ Migpadajun si Jesus diya to simbahan dan aw sed. ¹⁰ Na, mey otow duon no pawing to dibayuy no boyad. Mey isab mgo otow duon no namangha to igkariklamu

‡ **11:21** To Grigu no inikagihan: *Nayugoy da podom sikandan pangabo to madapas no saku dow bu-bu to uyu dan to abu pagpakiyaya no migsosey on sikandan to mgo sae dan.* § **11:23** Ogbabasa seini duon to Genesis 19:24. Pigsangab to Diyus to siyudad to Sodoma tongod to hilabi no kadoot dan. * **11:29** To Grigu no inikagihan: *Isul-ub now to yugu ku.* Sikan yugu iyan igpasabut to igpang-anad. Kaling ko igsul-ub to otow to yugu to maistru din, migpasabut no ogpaobos sikandin to sikan maistru.

* **12:1** To mgo Hibru kona ogtrabahu to Sabadu su iyan man aedow to pagsimba dan.

† **12:7** Oseas 6:6

dan kuntra ki Jesus. Kaling pig-usip dan sikandin, “Igtugut buwa to balaod to tinu-uhan ta to pagpangdojow to otow duon to Aedow no Tigpahuway?”

¹¹ Migtabak si Jesus, “Nokoy man, ko mey karneru now no mauyug duon to yugi[‡] duon to Aedow no Tigpahuway, kona now buwa ogbatunon? ¹² Na, ko mahal on man to karneru, iyan on man to otow! Kaling ko ogtabang ki to otow duon to Aedow no Tigpahuway, kona ki ogpakayapas to balaod.”

¹³ Dajun ikagihi ni Jesus sikan pawing, “Kotonga sikan boyad nu.” Pagkotonga din, dajun naulian aw naangod on to sikan dibayuy no boyad. ¹⁴ Di to mgo Pariseo migyuwas su ogsasabutan dan dow og-amonuhon to pagpahimatoy ki Jesus.

Si Jesus no Suguonon to Diyus

¹⁵ Di namaanan ni Jesus to planu to mgo Pariseo, kaling pigyagujan din sikan no banwa. Mahan-in to migduma kandin, aw pinangdojow din to tibo mgo masakiton duon kandan. ¹⁶ Di pigbahog din no kona dan sikandin ignawnangon ¹⁷ agun no matuman to diya impasuyat ki Isaias no kibali ba-ba to Diyus. Insuyat din to kagi to Diyus bahin ki Jesus no pig-iling,

¹⁸ “Seini to pinili no Suguonon ku.

Pinadajag dow ingkalipay ku yagboy sikandin.

Oggahoman ku sikandin to Ispiritu ku, aw ignawnangon din to tibo mgo tribu to pagboot ku.

¹⁹ Kona sikandin ogpagyalis aw og-bansagon.

Kona isab og-ikagi to maagbot duon to karsada.

²⁰ Ogdigonon din to mgo otow no magobu to pagtuu.

Ogdasion din to ogkangkabahawan hangtod no padaogon din to matarong no mgo tuud ku.

²¹ Sikandin to og-imaan to tibo mgo tribu.”[§]

To Paghapey ki Jesus no Piggahoman ni Satanas

(*Marcos 3:20-30; Lucas 11:14-23*)

²² Na, meyduon otow no pigbuta dow pigpoha to madoot no ispiritu. Pigdaya sikandin diya ki Jesus aw pigdojow din, dajun nakakita sikan otow aw nakaikagi.

²³ Hilabi naboyong to tibo mgo otow no migkita to sikan. Mig-iling sikandan, “Aduy, iyan on kay buwa sikan ogpaabuton no Kaliwat ni David no ogpaharion to Diyus ita!”

²⁴ Di naman-iling to mgo Pariseo no migdingog to sikan, “Kae! Ogpakaabug

sikandin to mangkadoot no ispiritu su pig-bogajan man to gahom ni Satanas* no pan-guyu dan!”

²⁵ Namaanan ni Jesus to hona-hona dan, kaling pig-ikagihan din sikandan, “Ko pananglit og-uunoy oggera to mgo sakup to songo nasyun, ogkabongkag sikan no nasyun. Sikan isab to ogkadeygan ko meyduon yunsud ubin panimayoy no og-uunoy ogubuyow-buyow to mgo sakup. ²⁶ Ko najon pa abugon ni Satanas to mgo sakup din no mangkadoot no ispiritu, migpasabut no sikandin da to mig-amung-amung to kaugalingon din. Na, ko pananglitan ilingon din to sikan, kona oghangtod to pagmandu din. ²⁷ Aw siak, ko iyan pa ig-abug ku to gahom ni Satanas,[†] sikan isab mgo sakup now no ogpang-abug to mangkadoot no ispiritu, ki Satanas naan no gahom to ig-abug dan? Sikandan mismu iyan kistigus no nasajop kow. ²⁸ Di ko iyan ig-abug ku to Ispiritu Santu, ogkamaanan now no dinid on iyu to paghari to Diyus.

²⁹ “Iyan da ogkaabug to mangkadoot no ispiritu ko nahon daogon si Satanas no agayon dan. Angod pananglit to seini. Wada ogpakased to bayoy to madoson no otow to pag-agow to katigajunan din ko kona sikandin mauna madaog aw gapusa.” (Migpasabut si Jesus no nadaog din on iyan si Satanas, kaling ogpakaabug sikandin to mangkadoot no ispiritu.)

³⁰ Kagi isab ni Jesus, “Inggad hintawa no kona ogpadapit kanay iyan ogsupak kanay. To otow isab no kona ogbulig kanay to paghimun iyan ogpasuwoy to mgo otow no ogpadani podom kanay. ³¹ Ligdongi now seini. Inggad nokoy no sae ogkapasaylu da, inggad to pagpasipaya to Amoy no Diyus. Di to otow no ogyangub ogpasipaya to Ispiritu Santu kona yagboy ogkapasaylu. ³² Inggad hintawa no ogpasipaya kanay no Anak to Otow ogkapasaylu da, di to otow no ogpasipaya to Ispiritu Santu kona yagboy ogkapasaylu kuntoon dow hangtod to wada kat-apanan.

To Og-ikagihon to Otow Iyan Ogkaangodan to Bogas to Kaju

(*Lucas 6:43-45*)

³³ “Na, to og-ikagihon to otow ogpakiyaya dow nokoy sikandin otawa, angod to bogas to kaju no ogpakiyaya dow nokoy kaju. Su to madojow no kaju ogbogas to madojow, aw to kaju no meyduon sakit ogbogas to madoot. ³⁴ Na, sikiyu no angod to mgo hayas, og-amonuhon now man to pag-ikagi to madojow no madoot kow man? Su inggad nokoy to ogkahona-honaan to otow iyan isab ogyogwa duon to ba-ba

[‡] 12:11 To Surigao no Minanubu: *yungag*

[§] 12:21 Isaias 42:1-4

* 12:24 To Grigu no inikagihan: *Beelsebul*

[†] 12:27 To Grigu no inikagihan: *Beelsebul*

din. ³⁵ To madojow no otow madojow to hona-hona, kaling madojow to ogkai kagi din. Di to madoot no otow madoot to hona-hona, kaling madoot to ogkai kagi din. ³⁶ Indani now seini. Ko muabut to Aedow to Paghukum, ogsukutan to mgo otow to tibo nangkai kagi dan no wada mgo pues. ³⁷ Duon to mgo kagi now ogkamaanan dow nokoy to hukum iyu, ko sae-an kow ubin ko kona.”

To mgo Otow no Namuju to Milagru

(Mateo 16:1-4; Marcos 8:11-12; Lucas 11:29-32)

³⁸ Tapus to sikan, meyduon mgo Pariseo dow mgo maistru to tinuuhan no mighangyu ki Jesus. Kagi dan, “Sir, pakitaa koy kun to milagru pagpakiyaya no Diyus to migpadae ikow.”

³⁹ Kagi ni Jesus kandan, “Pagkadoot now no mgo otow kuntoon! Migpadiyu kow to Diyus, kimbusna ogpamangha kow to milagru! Di iyan da igkapakita iyu to angod to nahitabu ki Jonas no kibali ba-ba to Diyus to diya una. ⁴⁰ Su to diya pagyam-oda kandin to maaslag[‡] no isda, tatoyu no aedow din duon to gotok ayha sikandin yupada.[§] Angod isab kanay no Anak to Otow, og-abutan a to tatoyu no aedow duon to didayom to pasak ayha a ogkabanhaw. ⁴¹ Na, ko muabut to Aedow to Paghukum, ogbasuyon kow to mgo taga-Ninibe su pagwalihi kandan ni Jonas, migsosey sikandan aw talikudi to mgo sae dan. Di kuntoon meyduon kani iyu no yabow pad on ki Jonas, di wada kow paminog to kagi din. ⁴² Ogbasuyon kow isab to diya rayna to Seba duon to Aedow to Paghukum. Su inggad madiyu, di migpaahot sikandin to pagpanow agun makapaminog to maalamon no kagi ni Hari Salomon.* Di kuntoon meyduon kani iyu no yabow pad on ki Salomon, di wada kow paminog to kagi din.

⁴³ “Pananglit meyduon madoot no ispiritu no naabug duon to otow no pigsedan din. Migpaligbut sikan ispiritu duon to matahaya no mgo banwa to pagpamangha to ogkaugpaan din. Di anoy man no wada nakitaan din, ⁴⁴ mighona-hona sikandin no ogpauli diya to una no pig-ugpaan din. Na, pagbalik din on duon to sikan otow, naaha din no angod on to bayoy no sinilhigan no wadad mig-ugpa dow madojow on to pagkatapid. ⁴⁵ Dajun sikandin pandokat to pitu no mgo angod din no yabow pad to kadoot aw sed isab duon to sikan otow. Na, ko malisod on man to kabotang to sikan no otow to diya una, iyan on man kuntoon!

Angod to sikan to kadootan no og-abut iyu no madoot no mgo otow.”

To Inoy dow mgo Suun ni Jesus
(Marcos 3:31-35; Lucas 8:19-21)

⁴⁶⁻⁴⁷ No mig-ikagi pad si Jesus duon to nahimun no kaotawan, meyduon mignangon kandin no migtidow to inoy dow mgo suun din no yukos. Ogpayuwason sikandin su meyduon tuud dan.

⁴⁸ Kagi ni Jesus, “Hoo iyan, di ognanganon ku sikiyu dow hintawa to pig-isip ku no inoy dow mgo suun yagboy.” ⁴⁹ Dajun din ihindu to mgo inanad din aw ikagi, “Seini to inoy ku dow mgo suun ku. ⁵⁰ Su inggad hintawa no ogtuman to pagboot to Amoy ku diya to yangit og-isipon ku no iyan inoy dow suun no mgo yukos dow bohi.”

13

To Pananglitan to Pasak no Naodokan
(Marcos 4:1-9; Lucas 8:4-8)

¹ To diya da no aedow, migyuwas si Jesus to bayoy aw ingkud duon to higad to danow. ² Hilabi mahan-in to mgo otow no nahimun duon, kaling mig-ingkud sikandin duon to bangka su og-anadon din sikan mgo otow no namanindog duon to higad. ³ Mahan-in to impang-anad din no impabaja to pananglitan. Kagi din, “Meyduon maguuma no mig-odok to binhi. ⁴ Pagsabud din, meyduon mgo binhi no duon kodog to dayan aw pigpanubug to mgo manuk-manuk. ⁵ Meyduon isab binhi no duon kodog to batuhan no pasak. Madali giti su manipis da to pasak. ⁶ Di pagsogahi, migyanos sikan mgo tanom aw kangayu su mababow da to dalid. ⁷ Meyduon isab binhi no duon kodog to pasak no tahan mey dalid to sampinit. Dongan to pagtubu to sikan mgo tanom, nanalingsing isab sikan mgo sampinit hangtod no pigyam-od sikan mgo tanom. ⁸ Di to duma no mgo binhi duon kodog to madojow no pasak. Sikan to miggiti aw migbogas. Duon to sikan, meyduon kasarangan da to abut, meyduon madogi to abut aw meyduon isab hilabi mig-but. ⁹ Na,” kagi ni Jesus, “sikiyu no ogpakadinog to seini, ibotang yagboy duon to ginhawa now.”

To Paggamit ni Jesus to Pananglitan
(Marcos 4:10-12; Lucas 8:9-10)

¹⁰ Migpadani to mgo inanad ni Jesus aw usip, “Nokoy no igpabaja nu man to pananglitan ko ogpang-anad ka kandan?”

¹¹ Migtabak si Jesus, “Pigpasabut kow to paghari to Diyus no wada din ipasabut to diya una. Di to duma no mgo otow wada din pasabuta. ¹² Su ogdugangan to Diyus to

[‡] 12:40 To Surigao no Minanubu: *madogi*

[§] 12:40 Ogbabasa seini duon to Jonas 1:17.

* 12:42 Ogbabasa seini

duon to 1 Mgo Hari 10:1-13.

pagسابut to otow no ogdawat to igpasabut kandin agun mahan-in on to ogkasabutan din. Di to otow no kona ogdawat to igpasabut kandin to Diyus, oggawangon pad inggad to maintok no nasabutan din on.

¹³ Kaling igpabaja ku to pananglitan to pag-anad kandan su inggad og-aha sikandan, kona ogkita. Inggad ogpaminog, kona yag-boy ogpakadinog aw kona ogpakasabut. ¹⁴ Natuman duon kandan to diya pig-ikagi to Diyus no impabaja ki Isaias no pig-iling, 'Kanunoy sikandan ogpakadinog di kona ogpakasabut, kanunoy og-aha di kona yagboy ogpakakita.

¹⁵ Nailing to sikan su pigkubayan on to mgo hona-hona dan.

Ogpamabongey-bongey aw ogpamabuta-buta sikandan

agun kona makasabut, su unu ko makakita sikandan aw makadinog dow makasabut aw atubang kanay

agun mayuwas ku sikandan.*

¹⁶ "Di sikiyu," kagi ni Jesus, "madojow kow su ogkiyaya kow to ogkitaon now, aw ogpakasabut kow to ogdinogon now. ¹⁷ Su mahan-in to otow to diya una no kibali ba-ba to Diyus dow duma no diyusnon no mgo otow no mig-awos podom no makakita to sikan pigkita now kuntoon, di wada sikandan kita. Mig-awos isab podom sikandan no makadinog to sikan nadinog now kuntoon, di wada sikandan dinog.

To Igpasabut to diya mgo Pasak no Naodokan

(*Marcos 4:13-20; Lucas 8:11-15*)

¹⁸ "Na, paminog kow su ogpasabuton ku sikiyu to diya pananglitan to otow no mig-odok. ¹⁹ Meyduon mgo otow no ogdinog to nawnangonon to paghari to Diyus, di kona ogpakasabut. Angod sikandan to diya dayan no nasabutan to binhi su og-agawon ni Satanas sikan kagi to Diyus duon to gin-hawa dan. ²⁰ Sikan batuhon no pasak no nasabutan to binhi igkapananglit to mgo otow no ogdinog to kagi to Diyus no og-tukhow aw ogdawat dajun. ²¹ Di kona no hogot to pagtuu dan, kaling kona ogyugoy sikan. Su ko abuton sikandan to mgo kalisod dow mgo antusonon tongod to pag-dawat dan to kagi to Diyus, og-ojowan dan dajun to pagtuu dan. ²² Sikan isab sampiniton no pasak no nasabutan to binhi igkapananglit to mgo otow no ogdinog to kagi to Diyus, di ogkawili sikandan to mgo kalimuutanan kani to kalibutan dow to pagpadatu. Kaling ogkaangod sikandan to mgo tanom no wada bogas. ²³ Di sikan madojow no pasak igkapananglit to mgo otow no

ogdinog to kagi to Diyus aw ogpakasabut. Na, sikan pigdinog dan ogpamogas duon to kinabuhi dan. To duma, kasarangan da to bogas. To duma madogi, aw mey isab hilabi madogi."

To Pananglitan to mgo Bagnot

²⁴ Migpananglit on isab si Jesus. Kagi din, "To ogharian to Diyus ogkaangod to seini. Meyduon otow no mig-odok to madojow no binhi duon to uma din. ²⁵ Di pagkaduk-ilon no tibo on nalipodong, pig-anduon to kuntra din sikan uma aw sabudi to binhi to bagnot, dajun panow. ²⁶ Migdodongan to paggiti sikan madojow no tanom dow sikan bagnot. Di pag-iswak on to sikan tanom, nakiyayaan sikan mgo bagnot su wada pamogas. ²⁷ To mgo trabahanti to sikan tag-uma mig-andiya kandin aw ikagi, 'Sir, madojow man to diya ing-odok nu no binhi duon to uma nu. Andei man buwa kapuun sikan mgo bagnot?' ²⁸ Migtabak sikan tag-uma, 'Trabahu sikan to kuntra ku.' Mig-usip isab to mgo trabahanti din, 'Ogpandutduton noy?' ²⁹ 'Ajaw naa,' kagi to sikan tag-uma, 'su unu ko mayakip sikan mgo tanom. ³⁰ Pakamonangi naa, su ko tigani on, og-ikagihan ku to mgo mag-anihay no himunon dan sikan mgo bagnot dow bogkoton aw sangaba. Pagkatapus, igpaani ku aw igpadiwit duon to tambubung ku.' "

To Pananglitan to Kinaintokan no Binhi (Marcos 4:30-32; Lucas 13:18-19)

³¹ Kagi isab ni Jesus, "To pag-uswag to sikan ogharian to Diyus igkapananglit to binhi no maintok hilabi no igtanom to otow duon to uma din. ³² Kinaintokan iyan sikan, di oggiti aw ogyabow to katikang duon to duma no mgo tanom. Ogkaangod to kaju no oghapunan to mgo manuk-manuk sikan mgo sanga."

To Pananglitan to Patubu to Pan (Lucas 13:20-21)

³³ Kagi isab ni Jesus, "To pag-uswag to sikan ogharian to Diyus ogkaangod isab to patubu no insakot to bohi duon to madogi no arina, aw migtubu sikan tibo minasa."

³⁴ Tibo sikan no pigpang-ikagi ni Jesus to kaotawan impabaja din to pananglitan. Wada ing-anad din kandan no wada ipabaja to pananglitan. ³⁵ Duon to sikan, natuman to diya impaikagi to Diyus to otow no kibali ba-ba din no pig-iling, "Igpabaja ku to pananglitan to igpang-anad ku kandan.

Igpasabut ku kandan to namakahobong sugud pad to paghinang to kalibutan."†

To Igpasabut to diya Pananglitan to mgo Bagnot

* 13:15 Isaias 6:9 † 13:35 Salmo 78:2

³⁶ Tapus to sikan, piglikatan ni Jesus sikan mahan-in no mgo otow aw sed duon to bayoy. Dajun padani to mgo inanad din. Kagi dan, "Hiluwasoy kuy kun to diya pananglitan nu to mgo bagnot duon to uma."

³⁷ Kagi ni Jesus, "Siak no Anak to Otow iyan sikan otow no mig-odok to madojow no binhi. ³⁸ Sikan uma impananglit to seini kalibutan. Sikan madojow no binhi impananglit to mgo otow no ogpahari to Diyus. Sikan mgo bagnot impananglit to mgo sakup ni Satanas. ³⁹ Sikan kuntra no migsabud to binhi to bagnot impananglit ki Satanas. Sikan tig-ani impananglit to katapusan to kalibutan, aw sikan mag-anihay impananglit to mgo anghil.

⁴⁰ "Na, sikan paghimun dow pagsangab to sikan mgo bagnot impananglit to ogkahitabu to katapusan to kalibutan. ⁴¹ Su siak no Anak to Otow ogsugu to mgo anghil ku to paggawang to tibo namanintal dow namanhinang to madoot duon to sikan ogharian ku. Oghimunon dan sikan no mgo otow ⁴² aw itimbag diya to kaeju. Ogpakadegmatoy to mgo otow duon aw ogkagot to ngipon dan. ⁴³ Di to mgo otow no pig-isip to Diyus no wadad sae ogkaangod to kasiga to sogad diya to yangit ko diyad no sikandan to gingharian to Amoy dan no Diyus. Na, sikiyu no ogpakadinog to seini, ibotang yagboy duon to ginhawa now.

To Pananglitan to Nakayobong no Antik

⁴⁴ "To paghari to Diyus ogkaangod to mahalon hilabi no antik no nayugoy da iyobong duon to pasak. Pagkakita-i to sikan to songo otow, hilabi sikandin migtukhow. Dajun din iyobong manda dow uli aw ibaligja to tibo katigajunan din, aw to halin imboli to sikan pasak.

To Pananglitan to Perlas

⁴⁵ "To paghari to Diyus ogkaangod isab to seini. Meyduon nigusyanti no namangha to madojow hilabi no mgo perlas no ogkaboli din. ⁴⁶ Na, pagkita din to sobuuk no mahalon yagboy dow madojow og-ahaon, mig-uli sikandin. Imbaligja din to tibo katigajunan din, aw to halin imboli to sikan perlas.

To Pananglitan to Pukut

⁴⁷ "To paghari to Diyus angod isab to seini. Meyduon mayow-ag no pukut no intuntun duon to danow no nakapudut to yain-yain no mgo isda. ⁴⁸ No mahan-in on to isda no nasakup, piggujud to mgo mangisdaay diya to higad aw pagbugti-a to mgo isda. To mangkadojow intagu duon to ayat, aw to mangkadoot intimbag puli. ⁴⁹ Angod to sikan to ogkahitabu to katapusan to kalibutan, su ogsapimpinon to mgo anghil to mgo otow no pig-isip to Diyus no wadad sae dow to mangkadoot. ⁵⁰ Igtimbag dan sikan

mangkadoot diya to kaeju. Ogpakadegmatoy to mgo otow duon aw ogkagot to ngipon dan.

⁵¹ "Na," mig-usip si Jesus, "nasabud now on tibo seini ing-anad ku iyu?"

"Hoo," kagi dan.

⁵² Kagi ni Jesus, "Na, ko meyduon maistru to tinuuhan ta no migtuu on to impanganad ku bahin to paghari to Diyus, igkapananglit sikandin to otow no mahan-in to bag-u dow tahan no mgo botang duon to budiga no ogkagamit din. Su kona no iyan da igkaanad din to tahan, di igkaanad din isab to bag-u."

To Pagkadooti ki Jesus to Angod Din no mgo Taga-Nazaret

(*Marcos 6:1-6; Lucas 4:16-30*)

⁵³ Tapus makaikagi si Jesus to sikan mgo pananglitan, piglikatan din sikan banwa ⁵⁴ aw uli diya to yunsud din dow pang-anad duon to simbahan. Natingaya hilabi to mgo otow no migdinog kandin. Kagi dan, "Eh, sei no otawa, andei man buwa kapuun to kaalam din? Naomonu no ogpakahinang man sikandin to mgo milagru? ⁵⁵ Namaanan ta man no anak sikandin to diya pandoy, aw iyan inoy din si Maria. Suun sikandin ni Santiago, ni Jose, ni Simon dow ni Judas. ⁵⁶ Dini man ngani ugpa ita to mgo atoboy din. Na, andei man kapuun sikan nangkaamuhan din?" ⁵⁷ Kaling nadootan sikandan ki Jesus.

Di pig-ikagihan sikandan ni Jesus, "To otow no kibali ba-ba to Diyus ogtahudon duon to inggad andei, di wada ogtahud kandin duon to yunsud ubin pamilya din." ⁵⁸ Kaling wada hinang si Jesus to mahan-in no mgo milagru duon, su wada sikandan tuu kandin.

14

To Paghimatoy ki Juan no Magbawtismuhay

(*Marcos 6:14-29; Lucas 9:7-9*)

¹ Na, to diya no panahon, si Herodes no gubernadur to Galilea nakadinog to nangkahinang ni Jesus. ² Kaling pig-ikagihan din to mgo upisyalis din, "Sikan oghingadanan ki Jesus iyan si mina Juan no Magbawtismuhay no nabanhaw, kaling ogpakahinang to mgo milagru!" ³⁻⁴ Naikagi ni Herodes sikan su to diya una, impadokop din si Juan aw ipaprisu no ginapus tongod to pagsukat din ki Herodes no mig-agow ki Herodias no asawa to suun din no si Felipe. Pigbalik-balik ni Juan to pag-ikagihan no nakayapas si Herodes to balaod to Diyus. ⁵ Kaling ogpahimatajan din podom si Juan, di nahaedok sikandin to kaotawan su migtuu sikandan no si Juan, kibali ba-ba to Diyus.

⁶ Anoy man no aedow on to kainanakan ni Herodes, migsajow to daega no anak ni Herodias duon to atubangan to mgo imbitadu. Nasajaan yagboy si Herodes to sikan, ⁷ kaling pigsadaan din duma to sapa no ogbogajan din sikan daega to ingdad nokoy no ogbujuon din. ⁸ Na, sikan daega pigsambagan to inoy, kaling mig-ikagi, "Tyan ogbujuon ku kuntoon dajun to uyu ni Juan no Magbawtismuhay no igbotang duon to bandihadu." ⁹ Hilabi migdoot to ginhawa ni Herodes, di tongod to sikan saad no pigsapaan din duon to atubangan to mgo imbitadu, wada sikandin makabal-ibad. Kaling migsugu no tumanon sikan pighangyu to sikan daega. ¹⁰ Dajun tampoda to liog ni Juan diya to prisuhan. ¹¹ To uyu din imbotang duon to bandihadu aw daeha dow ibogoy to sikan daega. Pigdawat din sikan aw daeha diya to inoy din. ¹² Sikan yawa ni Juan pigpudut to mgo inanad din aw iyobong. Dajun sikandan andiya ki Jesus aw nangoni to nahitabu.

To Pagpakoon ni Jesus to 5000 no mgo Otow

(Marcos 6:30-44; Lucas 9:10-17; Juan 6:1-15)

¹³ Pagdinog ni Jesus to kamatajon ni Juan, migpapaawoy sikandin no migsakoy to bangka su ogpahilit. Di pagkamaan to kaotawan no taga-yain-yain no yunsud to ogdeygan ni Jesus, migliput sikandan su ogyupug kandin diya to dibayuy no higad. ¹⁴ Kaling pagduung ni Jesus, pigkita din on sikan mahan-in hilabi no mgo otow. Pigkaetan din sikandan aw pigpangdojow din to nangkasakit duon.

¹⁵ Anoy man no mahapun on, to mgo inanad ni Jesus migduguk kandin aw ikagi, "Mahapun on kay to kani, wada da man ogkapudutan to pagkoon kani to hilit. Madojow ko papanawon tad seini mgo otow diya to mgo baryu agun makaboli to pagkoon dan."

¹⁶ Di kagi ni Jesus, "Kona sikandan ogpanawon. Sikiyu to mupakoon kandan."

¹⁷ Kagi to mgo inanad, "Eh, lima da kay no buuk to pan dow daduwa da isab no ka isda to pagkoon ta kani."

¹⁸ "Daeha dini," kagi ni Jesus. ¹⁹ Dajun din pamaingkuda sikan mgo otow duon to bagnot. Pigdawat din sikan lima no buuk no pan dow daduwa no ka isda aw yanghag diya to yangit to pagpasalamat to Diyus. Dajun din panibaga sikan pan aw ibogoy diya to mgo inanad din agun ipamogoy diya to kaotawan. Mighan-in yagboy sikan pan dow isda, ²⁰ kaling nakakoon sikandan tibo kotob no nangkahantoy. Tapus to pagkoon,

pigpanghimun to mgo inanad to nasama, aw kaponu to sampuyu-tag-duwa no ka ayat! ²¹ Mgo lima no libu to mgo yukos to nakakoon wada yabot to kabujagan dow kabataan.

To Pagpanow ni Jesus duon to Babow to Wohig

(Marcos 6:45-52; Juan 6:16-21)

²² Dajun pasakaja ni Jesus to mgo inanad din to bangka. Ogpaunahon sikandan diya to dihipag to danow su ogpalikaton din pad to mgo otow no nahimun duon. ²³ Pagkalius on to sikan mgo otow, migpapaawoy si Jesus no miggamat to bubungan su og-ampu. No madukilom on, duon pad gihapun sikandin, ²⁴ di sikan pigsakajan to mgo inanad nakapatonga on to danow. Natuwae-tuwae sikan tongod to mangkaaslag* no bayod, su nasugang dan to kaemag.

²⁵ Anoy man no kaadlawon on, migpanow si Jesus duon to babow to wohig no migyupug kandan. ²⁶ Di no kitaon dan sikandin no migpababow duon to wohig, pigdaitan sikandan aw namangiyak, "Aduy! Umagad!"

²⁷ Di dajun migtawag si Jesus, "Digona to ginhawa now su siak seini. Kona ko ogkahaedok."

²⁸ Dajun ikagi si Pedro, "Ginuu, ko sikuna yagboy sikan, papanawa a duon to babow to wohig pailing duon ikow."

²⁹ Kagi ni Jesus, "Na hala, andini ka." Dajun patibi si Pedro duon to balili to bangka aw panow duon to babow to wohig padeg diya ki Jesus. ³⁰ Di pagpaniid din no maagbot hilabi to kaemag, nahaedok sikandin aw ogyogdang podom. Dajun sikandin makapanabi, "Ginuu, tabangi a!"

³¹ Duon-dajun pigtagonan ni Jesus to boyad din aw ikagihi, "Maintok pad naan to pagsalig nu kanay. Nokoy no ogduwa-duwa ka pad man?"

³² Pagkasakoy dan on to bangka, migondang to kaemag. ³³ Dajun simbaha si Jesus to sikan namanakoy no mig-iling, "Tinood yagboy no Anak ka to Diyus."

³⁴ Na, pagtidow dan diya to dihipag, migduung sikandan diya to banwa no Genesaret. ³⁵ Pigkiyaya si Jesus to mgo otow duon, kaling impapudut dan to tibo nangkasakit duon to nakalibong no mgo banwa aw daeha diya ki Jesus. ³⁶ Migpangamuju sikandan no ko mahimu, inggad puli patudion to jawing-jawing† duon to sidsid to kabo din. Na, naulian to tibo no nakatudi to kabo ni Jesus.

* 14:24 To Surigao no Minanubu: *madogi* † 14:36 Ogbabasa seini duon to Mateo 9:29.

15

*To mgo Tumanon to mgo Pariseo
(Marcos 7:1-23)*

¹ Na, meyduon naman-andiya ki Jesus no mgo Pariseo dow mgo maistru to tinuuhan no napuun diya to Jerusalem. Mig-usip sikandan, ² “Nokoy no ogyapas man to mgo inanan nu to tumanon no nabuyatan ta? Su ogkoon sikandan no kona ogpanghugas to boyad dan to paagi no ing-anad to mgo minuna ta.”

³ Mig-iling si Jesus, “Na, sikiyu naan, nokoy no ogyapas kow man to sugu to Diyus agun iyan matuman now to iyu no mgo tumanon? ⁴ Su to sugu to Diyus pig-iling, ‘Tahuda to amoy dow inoy nu.’* Insugu din isab no inggad hintawa no ogpasipaya to ginikanan oghimatajan.† ⁵ Di sikiyu, yahi to ing-anad now. Su inggad meyduon podom igkatabang to otow to ginikanan din, di ogpabalibadon now nasi sikandin to pag-iling, ‘Meyduon podom bobogoy ku iyu, di impaabin kud nasi to Diyus.’ ⁶ Duon to sikan, klaru yagboy no pinakawada now sikan sugu to Diyus to pagtahud to ginikanan agun iyan matuman sikan iyu no tumanon. ⁷ Kunungkun mangkatarong! Tinood yagboy to diya kagi to Diyus no sinuyat ni Isaias bahin iyu no pig-iling din,

⁸ ‘Seini no mgo otow og-iling to pigtahud a dan,

di kotob da to tumuy to dila dan,
su wada a ibotang duon to ginhawa dan.

⁹ Wada pues to pagsimba dan kanay,
su iyan da igpang-anad dan to tumanon no pig-otawan.‡ ”

¹⁰ Pighimun ni Jesus to kaotawan aw ikagihi, “Paminogi now seini og-ikagihon ku aw panginsabuti now. ¹¹ Kona no iyan ogpakaligsom to otow to igsungit duon to ba-ba din, di sikan madoot no ogyogwa duon to ba-ba din iyan ogpakaligsom.”

¹² Dajun padani ki Jesus to mgo inanan din aw usip, “Wada ka kamaan no nadootan to mgo Pariseo to sikan pig-ikagi nu?”

¹³ Migtabak si Jesus, “Angod sikandan to bagnet no wada itanom to Amoy ku no diya to yangit no puli ogpandutduton. ¹⁴ Pabayani sikan mgo Pariseo. Angod isab sikandan to mgo buta no ogpikit to angod dan no buta. Ogkauyug sikandan tibo duon to yugi.§”

¹⁵ Kagi ni Pedro, “Hiluwasu koy kun to diya pananglitan nu.”

¹⁶ Mig-iling si Jesus, “Sikiyu isab, wada kow pad naan makasabut? ¹⁷ To ogkoonon to otow diya ogdeg to gotok, aw tapus to

sikan, oggawas da to yawa. ¹⁸ Di to ogyogwa duon to ba-ba din duon ogkapuun to ginhawa din. Sikan to ogpakaligsom kandin. ¹⁹ Su to ginhawa to otow iyan ogkapuunan to madoot no mgo hona-hona, paghimatoy, paghinang to kayaw-ajan, pagpangawat, pagkistigus to gayu dow pagbuung to dongog to duma. ²⁰ Sikan to ogpakaligsom to otow. Kona no iyan igkaligsomi to otow ko kona ogpanghugas to boyad ko ogkoon.”

*To Pagtuu to Bohi no Kona no Hibru
(Marcos 7:24-30)*

²¹ Dajun panow si Jesus aw andiya to banwa no sakup to mgo siyudad to Tiro dow Sidon. ²² Na, meyduon bohi no tagadun no kona no Hibru su sakup sikandin to tribu to Canaan. Mig-anduon sikandin ki Jesus aw ikagi to maagbot, “Sir, Kaliwat ni Hari David, sadangay kae-ati a su to anak ku no bohi kanunoy ogsamukon to madoot no ispiritu no hilabi ogpaantus kandin.”

²³ Di wada ikagi si Jesus. Dajun padani to mgo inanan din aw ikagi, “Masamuk sikan bohi no ogduma-duma ita. Payagujon ta buwa.”

²⁴ Dajun ikagi si Jesus, “Iyan da impaadini kanay to mgo kaliwat ni Israel, su angod sikandan to nayagak no mgo karneru.”

²⁵ Di sikan bohi nasi on migyuhud duon to atubangan ni Jesus aw pakimayuuy no mig-iling, “Sir, tabangi a man.”

²⁶ Mig-iling si Jesus, “Kona no madojow ko agawon to koonon to mgo bata agun igtimbag diya to mgo idu.”

²⁷ “Iyan man iyan Sir,” kagi to sikan bohi, “di ngani man to idu, di ogpakapanginamut to mgo timu no ogkatanak ko ogkoon to mgo agayon dan.”

²⁸ Dajun ikagi si Jesus, “Pagkahogot to pagtuu nu, Iya! Na, ogtumanon ko sikan hangyu nu.” Duon-dajun migdojow to anak to sikan bohi.

*To Pagpakoon ni Jesus to 4000 no mgo Otow
(Marcos 8:1-10)*

²⁹ Dajun panow si Jesus aw pauli diya to higad to danow to Galilea. Miggamat sikandin to bubungan aw ingkud duon. ³⁰ Mahan-in hilabi to mgo otow no namanandunon kandin no namandaya to mgo pulid, mgo buta, mgo pogkot, mgo poha, dow duma pad no mgo otow no mey sakit. Imbotang dan duon to atubangan ni Jesus aw pigpandojow din. ³¹ Pagkita to mgo otow to sikan, naboyong yagboy sikandan aw sajaa dan to Diyus to mgo kaliwat ni Israel. Su to mgo poha nakaikagi on aw

* 15:4 Exodo 20:12; Deuteronomio 5:16 † 15:4 Exodo 21:17; Levitico 20:9 ‡ 15:9 Isaias 29:13 § 15:14 To Surigao no Minanubu: *yungag*

to mgo pogkot migdojow on. To mgo pulid nakapanow on aw to mgo buta migkita on.

³² Dajun himuna ni Jesus to mgo inaad din aw ikagihi, “Ogkae-at a to seini mgo otow su tatoyu on no aedow dan kani aw wadad on ogkakoon dan. Kona ku sikandan ogpapanawon no ogbontason su unu ko hanipon duon to pangindaenan.”

³³ Dajun usip to mgo inaad, “Na, andei ki kay ogpudut to pagkoon no igu igkapakoon to seini mahan-in no mgo otow kani to hilit?”

³⁴ Dajun usip si Jesus, “Pila no buuk to pan duon iyu?”

Kagi dan, “Pitu, dow pila ubag no buuk no isda.”

³⁵ Dajun pamaingkuda ni Jesus sikan mgo otow duon to pasak. ³⁶ Pigdawat din sikan pitu no buuk no pan dow sikan mgo isda aw pasalamat to Diyus. Dajun din panibaga sikan aw ibogoy diya to mgo inaad din agun ipamogoy diya to kaotawan. Mighan-in yagboy sikan pan dow isda, ³⁷ kaling nakakoon sikandan tibo kotob no nangkahantoy. Tapus to pagkoon, pigpanghimun to mgo inaad to nasama, aw kaponu to pitu no ka baeknan! ³⁸ Upat no libu to mgo yukos no nakakoon wada yabot to kabujagan dow kabataan. ³⁹ Tapus to sikan, pigpalikat ni Jesus sikan mgo otow. Dajun sikandin sakoy dow to mgo inaad din to banka aw andiya to Magadan.

16

To mgo Otow no Namuju to Milagru

(Mateo 12:37-42; Marcos 8:11-13; Lucas 12:54-56)

¹ Na, meyduon mgo Pariseo dow Saduseo no mig-anduon ki Jesus su og-antihan dan. Pighangyu dan no mupakita sikandin to milagru no ogpakiyaya no Diyus to migpadae kandin. ² Di mig-iling si Jesus, “Ko ogyayahag to yangit to mahapun, og-iling kow to ogsoga kasem. ³ Ko ogyayahag to silatan aw ogkikibey to masem, og-iling kow to ogudan. Ogpakasabut kow to kadodoyog to panahon, di kona kow naan ogpakasabut to sikan ogpakiyaya to ogkangkahitabu kuntuon. ⁴ Pagkadoot now no mgo otow kuntuon! Migpadiyu kow to Diyus. Ogpamangha kow to milagru, di iyan da igkapakita iyu to angod to nahitabu ki Jonas.”* Dajun ojowi ni Jesus sikan mgo otow.

To Paglikoy to Igpang-anad to mgo Pariseo dow Saduseo

(Marcos 8:14-21)

⁵ Dajun yopa to danow si Jesus dow mgo inaad din, di nalingow to mgo inaad to pagdae to pan no ogbaawon dan podom. ⁶ Kagi ni Jesus, “Likoy kow to patubu to mgo Pariseo dow Saduseo.”

⁷ Di to mgo inaad ni Jesus wada makasabut no kona no patubu to pan to ognangonon din, kaling mighahagas sikandan, “Basi naikagi din sikan su wada ki makadae to pan.”

⁸ Namaanan ni Jesus to pighahagasan dan, kaling nangusip sikandin, “Nokoy no oghisgut kow man to pagkalingow now to pagdae to pan? E-ay, maintok pad naan to pagsalig now kanay. ⁹ Wada kow gihapun makasabut? Angod to nalingawan now on to diya pagpakoon ku to lima no libu no mgo otow to lima da no buuk no pan. Pila man no ayat to diya nahimun now no sama? ¹⁰ Aw to diya pagpakoon ku to upat no libu no mgo otow to pitu da no buuk no pan, nalingawan now on isab to diya? Pila man no baeknan to diya nahimun now no sama? ¹¹ Di ogkaboyong a no wada kow makasabut no kona no pan to ognangonon ku ganina. Iyan impasabut ku no mulikoy kow to patubu to mgo Pariseo dow Saduseo.” ¹² Na, bali man no nakasabut to mgo inaad ni Jesus no kona no patubu to pan to ogpalikajan kandan, di sikan igpang-anad to mgo Pariseo dow Saduseo.

Hintawa Yagboy si Jesus?

(Marcos 8:27-30; Lucas 9:18-21)

¹³ Pagtidow ni Jesus dow mgo inaad din duon to banwa no sakup to yunsud to Cesarea Filipino, pig-usip din sikandan, “Nokoy man to hona-hona to mgo otow kanay no Anak to Otow? Hintawa a kun man?”

¹⁴ Migtabak to mgo inaad din, “Meyduon og-iling no si Juan ka no Magbawtismuhay. Meyduon isab og-iling no si Elias ka. To duma og-iling no si Jeremias ka ubin duma no otow no kibali ba-ba to Diyus to diya una.”

¹⁵ “Na sikiyu,” kagi ni Jesus, “nokoy man to ogkaikagi now bahin kanay? Hintawa a man?”

¹⁶ Si Simon Pedro to migtabak, “Sikuna to diya Insaad no Manyuyuwast no Anak to buhi no Diyus.”

¹⁷ Kagi ni Jesus, “Madojow ka Pedro no anak ni Jonas, su kona no otow to migpasabut ikow to sikan, di to Diyus no Amoy ku diya to yangit. ¹⁸ Na, indani seini. Sikuna si Pedro, no ko ita pa, batu. Na, kani to seini batu ogtukudon ku to simbahan ku no iyan igpasabut to ginsakupan ku. Kona sikandan ogkadaog to gahom to kamatajon.

* **16:4** Ogkabasa seini duon to libru ni Jonas. Pigyam-od sikandin to maaslag no isda. Tatoyu no aedow din duon to gotok ayha yupada. † **16:16** To Grigu no inikagihan: Cristo. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwast no oghari to kaotawan din.

¹⁹ Igsalig ku ikow to mgo liyabi to ginghar-ian to Diyus. To ig-ojow nu kani to babow to kalibutan iyan isab ig-ojow to Diyus. Aw to igtugut nu iyan isab igtugut to Diyus.”
²⁰ Dajun bahoga ni Jesus to mgo inanad din no wada ognangonan dan no sikandin to diya Insaad no Manyuyuwat.[‡]

To Paghisgut ni Jesus to Kamatajon Din
(Marcos 8:31-33; Lucas 9:22)

²¹ Duon sugud si Jesus to pagpasabut to mgo inanad to mgo antusonon din. Kagi din, “Kinahangyan no og-andiya a to siyudad to Jerusalem. Mahan-in to igpaantus kanay to inila no angod ta no mgo Hibru dow to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan ta hasta to mgo maistru to tinuuhan. Kinahangyan no himatajan a, di og-banhawon a da duon to ikatoyu no aedow.”

²² Pagdinog ni Pedro to sikan, impadiyudiyu din si Jesus aw sapati. “Hamug nu, Ginuu!” kagi din. “Kona gajod sikan ogkahitabu ikow!”

²³ Dajun atubanga ni Jesus si Pedro aw ikagih, “Yaguji a Satanas! Ogtintalon a nu su pig-otawan to hona-hona nu, kona no kaning Diyus.”

To Pagkinabuhi to Sakup ni Cristo
(Marcos 8:34-38; Lucas 9:23-26)

²⁴ Dajun ikagih ni Jesus to mgo inanad din, “Inggad hintawa no ogkaliyag og-pasakup kanay, kinahangyan no ojowan din to kagustuhon din aw tiang to krus[§] din aw unung kanay. ²⁵ Su to otow no og-oyog to kinabuhi din kani to kalibutan, wada ogkaiman din no kinabuhi no wada katapusan. Di to otow no og-unung kanay inggad igkamatoy din nasi ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan. ²⁶ Inggad pananglit maangkon to otow to tibo kadatu kani to kalibutan, nokoy man to pues din to sikan ko magawangan sikandin to kinabuhi aw makastigu to wada katapusan? Su wada yagboy inggad nokoy no yabow to kamahal kay to kinabuhi no wada katapusan. ²⁷ Su siak no Anak to Otow, ogpauli a da dini to kalibutan. Ogkasul-uban a to kasiga dow gahom to Diyus no Amoy ku, aw ogduma to mgo anghil ku. Duon to sikan no panahan, ogbayosan ku to kada sobuuk pinasikad to nangkahinang din. ²⁸ Ligdongi now seini. Meyduon duma kani iyu no monang da ogkamatoy ko siak no Anak to Otow maaha dan no og-andini agun oghari.”

17

To Kasilow ni Jesus
(Marcos 9:2-13; Lucas 9:28-36)

¹ Na, pagyaboy to onom no aedow, pigduma ni Jesus si Pedro, si Santiago dow si Juan no suun ni Santiago. Migpapaa-woy sikandan to paggamat to matikang no bubungan. ² No duon on sikandan, pigkita dan no naisab si Jesus aw migsiga angod to sikan soga diya to yangit. To kabo din isab ogpakasilow yagboy to kaputi. ³ Na, puli nakatokow pigkita dan si Moises dow si Elias no migpaggilaung* ki Jesus.

⁴ Dajun ikagi si Pedro, “Ginuu, madojow su kani ki. Ko maliyag ka, oghinang a to tatoyu no ka hoyunganan. Sobuuk to ikow, sobuuk to ki Moises dow sobuuk to ki Elias.”

⁵ Dugaja pad mig-ikagi si Pedro, natuntun duon kandan to masiga no gabun. Meyduon kagi no napuun duon to sikan gabun no mig-iling, “Anak ku seini no pinadajag dow ingkalipay ku. Paminog kow kandin.”

⁶ Pagdinog to mgo inanad to sikan, namakayangkob sikandan su pigdaitan. ⁷ Di pigduguk ni Jesus aw dampaa. “Bangun kow,” kagi din. “Kona kow ogkahaedok.”
⁸ Pagyanghag dan, iyan nanda pigkita dan si Jesus.

⁹ Na, pagtobgang dan to sikan bubungan, pigbahog sikandan ni Jesus no wada ognangonan dan to sikan pigkita dan kotob no sikandin no Anak to Otow kona pad mabanhaw.

¹⁰ Dajun usip to mgo inanad, “Nokoy naan no nang-anad man to mgo maistru to tinuuhan ta no ayha ogyogwa to diya Insaad no Manyuyuwat[‡] ko una pad ogpauli si Elias dini to kalibutan?”[‡]

¹¹ Kagi ni Jesus, “Tinood iyan no og-andini si Elias su oghinaaton din to tibo. ¹² Di seini da. Mig-andinid sikandin di wada kiyayaha to mgo otow. Nasi no pigpaantus dan kotob to naliyagan dan. Angod isab to sikan to oghinangon dan kanay no Anak to Otow.” ¹³ Na, bali man no nakasabut sikan mgo inanad no si Juan naan no Magbawtismuhay to ognangonan din.

To Pag-abug ni Jesus to Madoot no Ispiritu duon to Bata
(Marcos 9:14-29; Lucas 9:37-43)

¹⁴ Pagtidow onni Jesus diya to kaotawan, meyduon otow no migduguk kandin aw yuhud ¹⁵ no mig-iling, “Aday Sir, sadangay kae-ati to anak ku no ogpukajon. Nadoot-doot yagboy sikandin su kanunoy ogpatisugba duon to kaeju dow ogpatibegbog

[‡] 16:20 To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwat no oghari to kaotawan din.

[§] 16:24 Sikan kagi no *tiang to krus* iyan igpasabut to pagtuman to sugu ni Jesus inggad nokoy to madeyan. * 17:3 To Surigao no Minanubu: *migpagaung-yaung* † 17:10 To Grigu no inikagihan: *Cristo* ‡ 17:10 Malaquias 4:5

diya to wohig. ¹⁶ Pigdae ku sikandin kani to mgo inaad nu, di wada dan kaulii.”

¹⁷ Kagi ni Jesus, “E-ay, sikiyu no mgo otow kuntoon, pagkabaliku now! Wada pagsalig now to Diyus. Andei man ogkakotob to pag-pagduma ku iyu? Kagan-u man ogkatapus to pag-antus ku iyu? Na, daeha dini sikan bata.” ¹⁸ Pagtidow to sikan bata duon, pig-abug ni Jesus sikan madoot no ispiritu. Na, migdojow dajun sikan bata.

¹⁹ Tapus to sikan, mig-anduon ki Jesus to mgo inaad din no sikandan da aw usip, “Nokoy no wada noy man kaabug to diya madoot no ispiritu?”

²⁰ Migtabak si Jesus, “Wada now kaabug su kuyang to pagtuu now. Su ligdongi now seini. Ko mey pagtuu now to Diyus inggad mae-binhi da to mustasa, ogkahimuan now to inggad nokoy. Ogpakasugu kow ngani to suja bubungan, ‘Kabalhin ka dutun,’ na, ogkabalhin iyan.” ²¹ §

To Ikaduwa no Paghisgut ni Jesus to Kamatajon Din

(*Marcos 9:30-32; Lucas 9:44-45*)

²² Anoy man no mighihimun si Jesus dow mgo inaad din diya to Galilea, pig-ikagihan din sikandan, “Siak no Anak to Otow igdata diya to mgo otow ²³ no oghimatoy kanay. Di ogbanhawon a da duon to ikatoyu no aedow.” Sikan no kagi ni Jesus ingkaguul yagboy to mgo inaad din.

To Saepi duon to Ba-ba to Isda

²⁴ Pagtidow onni Jesus duon to Capernaum, meyduon migsukut to saepi no ig-bogoy diya to Bayoy to Diyus. Pig-usip dan si Pedro, “Ogbogoy buwa to agayon now to saepi duon to Bayoy to Diyus?”

²⁵ “Gobay,” kagi ni Pedro.

Pagpauli ni Pedro diya to bayoy, nakauna si Jesus to pag-ikagi, “Simon, nokoy man to hona-hona nu to seini? Hintawa man to ogsukutan to buhis to mgo hari kani to babow to kalibutan? To mgo anak dan ubin mgo hangilid?”

²⁶ Migtabak si Pedro, “Mgo hangilid.”

“Na,” kagi ni Jesus, “kona naan ogpabadjadon to mgo anak dan. ²⁷ Di kona no madojow ko madootan sikandan ita. Kaling andiya ka to danow aw pamingwit ka. Wangata to ba-ba to una no isda no ogkabingwitan nu su meyduon saepi duon. Puduta sikan aw ibajad to sikan ogsukuton dan ita no daduwa.”

18

Hintawa to Kinayabawan?

(*Marcos 9:33-37; Lucas 9:46-48*)

¹ To diya no panahon, to mgo inaad ni Jesus mig-anduon kandin aw usip, “Hintawa man to ogyabow duon to sikan ogharian to Diyus?”

² Dajun sabi si Jesus to bata aw patindoga duon to kabaknaan dan. ³ Kagi ni Jesus, “Pamingog kow. Ko kona now isabon to kinaiya now aw kaangod to bata, kona kow gajod ogkasakup duon to ogharian to Diyus. ⁴ Kaling inggad hintawa no ogpaobos angod to seini bata iyan ogyabow duon to ogharian to Diyus. ⁵ Inggad hintawa isab no ogdawat to sakup ku no angod to seini bata su sakup ku man sikan ogdawat, kibalisiak to pigdawat.”

Bahin To Pagtintal

(*Marcos 9:42-48*)

⁶ “To otow no ogpakaamung to pagpakasae to obos no sakup ku no angod to seini bata, mabog-at yagboy to kastigu no igpahamtang kandin. Tapat pad ko pigteybatuhan sikandin to mae-gatung no galingan no batu aw tabuga diya to dagat agun wada ogpakasae tongod kandin. ⁷ Ay, kaekat to kaotawan su og-abuton sikandan to mgo pagtintal! Sikan to ingkaanat kani to kalibutan, di alaot sikan ogpanintal.

⁸ “Ko sikan boyad ubin kobong nu iyan ogpakaamung to pagpakasae nu, tampoda aw itimbag. Inggad pupue ka basta maangkon nu to kinabuhni no wada katapusan kuntra ko daduwa to boyad dow kobong nu no igsugba ka diya to kaeju no wada pagkaposok. ⁹ Ko sikan mata nu iyan ogpakaamung to pagpakasae nu, yugita aw itimbag. Inggad sobuuk nanda to mata nu basta ogpakaangkon ka to kinabuhni no wada katapusan kuntra ko daduwa to mata nu no igsugba ka diya to kaeju no impernu.”

To Pananglitan to Karneru no Nakasuwoy

(*Lucas 15:3-7*)

¹⁰ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Bantoy kow no kona kow ogtamay to inggad sobuuk no obos no sakup ku. Su ognangonan ku sikiyu no to mgo anghil dan duma kanunoy to Amoy ku diya to yangit. ¹¹ *

¹² “Ko pananglitan mey otow no meyduon songo gatus no karneru aw makasuwoy to sobuuk, nokoy buwa to oghinangon din? Og-ojowan din sikan kasiaman-mey-siam

§ 17:21 Bersikulu 21 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Di to madoot no ispiritu no angod to diya, ogkaabug pinaagi da to pag-ampu dow pagpuasa.* * 18:11 Bersikulu 11 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Su siak no Anak to Otow, iyan ing-andini ku to babow to kalibutan to pagyuwas to mgo makasasaya.*

no nanabsab duon to bubungan su ogpamanghaon din sikan sobuuk no nakasuwoy. ¹³ Na, ko makitaan din, yabow to kalipay din to sikan sobuuk kay to diya kasiaman-mey-siam no wada makasuwoy. ¹⁴ To Diyus no Amoy now isab diya to yangit kona ogkaliyag no meyduon inggad sobuuk da no kinaobosan no otow no ogkayuwat kandin."

To Otow no Ogpakasae Ita

¹⁵ Kagi isab ni Jesus, "Ko meyduon angod nu no magtutuu no makasae ikow, anduona sikandin aw ikagihi to sae din, di sikiyu da no daduwa. Ko mupaghusoy sikandin ikow, ogkauli to madojow no rilasyun. ¹⁶ Di ko kona sikandin maminog ikow, paduma ka to sobuuk ubin daduwa no ka otow agun no mataman to kagi to Diyus duon to Kasuyatan no pig-iling, 'Ko meyduon kasu, kinahangyan no kistigusan sikan to daduwa ubin tatoyu.'[†] ¹⁷ Na, ko kona pad sikandin maminog, inangon sikan duon to ogkahimun no magtutuu. Ko kona gihapun sikandin mupaghusoy, na, kona kow on ogpagduma kandin. Nasi no ipag-angod now on to makasasaya[‡] no wada Diyus.

¹⁸ "Indani seini. Inggad nokoy to ig-ojow now kani to babow to kalibutan iyan isab ig-ojow to Diyus. Aw to igtugut now iyan isab igtugut to Diyus.

¹⁹ "Tinood yagboy no ko meyduon daduwa iyu kani to babow to pasak no oguujun to paghangyu to Diyus no Amoy ku diya to yangit to inggad nokoy, ogtumanon din. ²⁰ Inggad daduwa da ubin tatoyu no ka otow to ogkahimun tongod kanay, duma a dan duon."

To Pananglitan to Otow no Wada Pasaylu to Angod Din

²¹ Dajun padani si Pedro ki Jesus aw usip, "Ginuu, kapila ku man ogpasayluhon to duma ku no ogpakasae kanay? Kapitu?"

²² Kagi ni Jesus, "Kona no kapitu da, di pitu no ka kapituan. ²³ Su to paghari to Diyus angod to seini. Meyduon hari no nanukut to utang to mgo suguonon din. ²⁴ Iyan una no impadokat din to suguonon din no libu-libu to utang. ²⁵ Na, manno kona sikandin ogpakabajad, migsugu sikan hari no ibaligja sikan suguonon yakip to asawa dow mgo anak din hasta tibo kati-gajunan dan aw pauidipon sikandan agun mabajadan sikan utang. ²⁶ Di sikan otow migyuhud duon to atubangan to sikan hari aw pakimayuuy. Kagi din, 'Sir, ajaw a naa ubag og-apuraha. Ogpamangha a pad agun makabajad a to tibo utang ku ikow.'[†] ²⁷ Kaling pigpapas to sikan hari to utang to

sikan otow su pigkae-atan din, dajun din papanawa.

²⁸ "Di pagyuwas to sikan suguonon, meyduon ingkatagbu din no angod din no nakautang kandin to maintok da. Dajun din gujuda dow pityoka aw ikagihi, 'Bajad ka dajun to utang nu kanay!' ²⁹ Dajun yuhud sikan otow aw pakimayuuy. Kagi din, 'Ajaw a naa ubag og-apuraha. Ogpamangha a pad agun makabajad a ikow.'[‡] ³⁰ Di wada din kae-ati sikan nakautang kandin, nasi no impaprisu din kotob no makabajad. ³¹ Pagkita to angod din no mgo suguonon to sikan nahitabu, nadootan hilabi sikandan. Dajun pamang-andiya to hari aw inangon sikandin.

³² "Dajun ipadokat to hari sikan suguonon din aw ikagihi, 'Pagkadoot nu! Pig-papas ku tibo to diya utang nu kanay su migpakimayuuy ka. ³³ Na, nokoy no wada nu man isab kae-ati sikan angod nu no nakautang ikow?' ³⁴ Hilabi naboyu sikan hari, kaling migsugu no prisuhon sikan otow aw sakiton kotob no makabajad to tibo utang din.

³⁵ "Na," kagi ni Jesus, "angod isab to sikan to oghinangon iyu to Amoy ku diya to yangit ko kona kow ogpasaylu to bug-us no gin-hawa to angod now no ogpakasae iyu."

19

Bahin to Pagbibiya

(Mateo 5:31-32; Marcos 10:1-12; Lucas 16:18)

¹ Na, tapus ikaanad ni Jesus sikan, miglikat sikandin to prubinsya to Galilea aw baja duon to dihipag to Jordan no wohig su og-andiya to prubinsya to Judea.

² Mahan-in to mgo otow no migduma kandin, aw pigpang-ulian din to ogbation dan.

³ Meyduon mgo Pariseo no mig-anduon ki Jesus su ogtogkadon dan. Mig-usip sikan-dan, "Igtugut to tinuuhon ta no ojowan to asawa to inggad nokoy da no ogkaamungan?"

⁴ Kagi ni Jesus, "Ajaw og-ilinga no wada kow makabasa duon to Kasuyatan to Diyus no to diya sinugdanan pighinang din to yukos dow bohi.* ⁵ Mig-iling isab to Diyus, 'Kaling man, ogyuwat to yukos to amoy dow inoy din aw ogpagsaboka to asawa din.'[†] ⁶ Su sikandan no daduwa nasobuuk on man. Kaling man, sikan pigsaboka to Diyus kona ogpagbiyaon.[‡]

⁷ Dajun ikagi sikan mgo Pariseo, "Na, su kona man naan igtugut sikan, nokoy no mig-iling man si Moises no ogkahimu to

[†] 18:16 Deuteronomio 19:15 [‡] 18:17 To Grigu no inikagihan: *magsukutay to buhis* * 19:4 Genesis 1:27; 5:2

[†] 19:5 Genesis 2:24 [‡] 19:6 Ubin *ogbuwagong* § 19:7 Deuteronomio 24:1

otow to pag-ojow to asawa din basta boga-an din to kalig-onan to pagbiya?"⁸

⁸ Migtabak si Jesus, "Pigtugutan kow ni Moises tongod to kadoson to uyu now. Di sugud pad to sinugdanan, kona podom no sikan to planu to Diyus. ⁹ Di seini da. To otow no og-ojow to asawa din no wada panghonay aw ogpangasawa to yain, kibali ogpakapanghonay sikandin."

¹⁰ Kagi to mgo inaad ni Jesus, "Na, ko angod man to sikan to pagminyuan, tapat pad ko konad muminyo to otow."

¹¹ Di mig-iling si Jesus, "Sikan pig-ikagi now no kona ogminyoy, kona ogkadawat sikan to tibo. Iyan da ogpakadawat to sikan to diya tahan on pigpili to Diyus no kona ogminyoy. ¹² Meyduon mgo otow no kona ogminyoy su ingkabata dan no kona ogpakaminyoy. To duma kona ogminyoy su pigbakitan. Meyduon isab kona ogminyoy agun no matibuyos to pagpang-anad dan bahin to paghari to Diyus. Inggad hintawa no ogpakatumam to seini, tumanon din."

*To Pagsampoyong ni Jesus to mgo Bata
(Marcos 10:13-16; Lucas 18:15-17)*

¹³ Na, mey mgo otow no migdaya to mgo anak dan duon ki Jesus agun sampoyongan din aw ampuan. Pagkita to mgo inaad ni Jesus, pigsapadan dan, ¹⁴ di mig-ikagi si Jesus, "Tuguti sikan mgo bata to pag-andini kanay. Kona now ogpogongan su iyan ogkaharian to Diyus to mgo otow no angod kandan." ¹⁵ Dajun din sampoyongi sikan mgo bata aw dajun panow.

*To Sapiyan no Otow
(Marcos 10:17-31; Lucas 18:18-30)*

¹⁶ Na, meyduon otow no migduguk ki Jesus aw usip, "Sir, nokoy man to madojow no oghinangon ku agun maangkon ku to kinabuhi no wada katapusan?"

¹⁷ Kagi ni Jesus, "Hona-honaa sikan pig-ikagi nu no madojow a. Namaanan ta no Diyus da on to ogkailing no madojow. Na, ko ogkaliyag ka to kinabuhi no wada katapusan, tumana to mgo balaod din."

¹⁸ Kagi to sikan otow, "Andei man to mgo balaod no ognangonon nu?"

Kagi ni Jesus, "Kona ka oghimatoy to otow, kona ka ogpanghonay, kona ka ogpangawat, kona ka ogpangistigus to gayu, ¹⁹ tahuda to amoy dow inoy nu, aw higugma to isigkaotow nu angod to paghigugma to kaugalingon nu."*

²⁰ Kagi to sikan otow, "Natuman kud sikan tibo. Nokoy pad man to kuyang ku?"

²¹ Kagi ni Jesus, "Ko maliyag ka no wadad kuyang to pagtuman nu to Diyus, ibaligja to mgo katigajunan nu aw to halin ipamogoy to mgo pubri. Na, meyduon ogkapaabut

nu no bayos diya to yangit. Dajun ka pauli dini aw duma kad kanay." ²² Pagdinog to sikan otow to igpahinang ni Jesus kandin, migpanow sikandin no migsakit to ginhawa su madogi man yagboy to katigajunan din.

²³ Dajun ikagihi ni Jesus to mgo inaad din, "Tinood no malisod to sapiyan to pagpasakup to sikan ogharian to Diyus. ²⁴ Indani now seini. Ko malisod on man to kamel to pagyawang to yugi to dagum, iyan on man to sapiyan no otow ko kona malisodan to pagpasakup to sikan ogharian to Diyus!"

²⁵ Pagdinog to mgo inaad to sikan, hilabi sikandan naboyong, kaling namakaikagi, "Hintawa da man naan to ogkayuwas?"

²⁶ Migyongyong si Jesus kandan aw ikagi, "Kona seini ogkahimuan to otow, di tibo ogkahimuan to Diyus."

²⁷ Dajun ikagi si Pedro, "Na sikami naan, pig-ojowan noy on to tibo su ogduma koy on ikow. Nokoy on man to igbayos kanami?"

²⁸ Kagi ni Jesus, "Ligdongi now seini. Ko mabag-u on seini kalibutan, siak no Anak to Otow og-ingkud duon to trunu ku, aw ogkitaon to kasilow to pagka-Diyus ku. Sikan no panahon, sikiyu no migduma kanay og-ingkud isab duon to sampuyu-tag-duwa no mgo trunu to pagmandu to duma now no mgo kaliwat to diya sampuyu-tag-duwa no mgo anak ni Israel. ²⁹ Inggad hintawa no og-ojow to bayoy din, mgo suun din no yukos dow bohi, amoy dow inoy din, mgo anak din ubin uma din tongod kanay, ogkadawat din to yabow pad yagboy duon to sikan ogpang-ojowan din. Ogbogajan isab sikandin to kinabuhi no wada katapusan. ³⁰ Di mahan-in to mgo otow no yabow kuntoon no igpaobos. Mahan-in isab to obos no ogpayabawon."

20

To Pananglitan to mgo Trabahanti

¹ Kagi ni Jesus, "To paghari to Diyus angod isab to seini. Meyduon tag-iya to uma no pigtanoman to ubas.* Songo aedow, migsoyong sikandin pagpamangha to mgo otow no ogpatrabahuon duon to sikan uma din. ² Migsasabat sikandan no ogbajadan din to nabatasan no suhue to songo aedow. Dajun paandiyaa sikandan to uma aw patrabahu-a. ³ Pagkaalas nuybe on, mig-andiya sikandin to merkadu aw migkita to mgo otow no migtitindogay no wada trabahu. ⁴ Kagi din, "Trabahu kow diya to uma ku. Ogsuhuyan ku sikiyu to hustu." ⁵ Dajun sikandan panow. Meyduon pigpatrabahu din no maugtu on aw pagkaalas tres isab. ⁶ Anoy man no mgo alas singku on to kahapunon, meyduon isab pigkita din no mgo

* 19:19 Exodo 20:12-16; Levitico 19:18; Deuteronomio 5:16-20

* 20:1 Ininglis: grapes

otow no wada trabahu. Pig-usip din sikan-dan, 'Nokoy no magkahapun kow man og-uugpa?' ⁷ Migtabak sikandan, 'Wada man ogpatrabahu kanami.' Kagi to sikan tag-uma, 'Trabahu kow isab diya to uma ku.'

⁸ "Anoy man no ogsayop on to sogá, pig-ikagihan to sikan tag-uma to sinaligan din, 'Tawaga sikan mgo otow no migtrabahu aw suhuyi. Unahi sikan nangkahudi ayha sikan namakauna.' ⁹ Na, to mgo otow no migsugud to pagtrabahu no mahapun on pigsuhuyan to songo aedow no trabahu. ¹⁰ Kaling sikan una no namantrabahu mig-iman no yabow to kandan suhue, di pigsuhuyan isab sikandan to songo aedow no trabahu. ¹¹ Pagkadawat dan to suhue, pigbagutbutan dan sikan tag-uma. ¹² Kagi dan, 'Sikami no nahapunan no naboyad to sogá to pagpaningkamot to trabahu impag-angod to pagsuhue to suja mgo otow no songo uras da to pagtrabahu.' ¹³ Di to sobuuk kandan pig-ikagihan to sikan tag-uma, 'Yagi, wada ku man sikuna tuntuha. Migsasabut ki no ogbogajan ka to nabatasan no suhue to songo aedow no trabahu. ¹⁴ Na, dawata sikan suhue nu aw uli kad. Ogdaliyag a no sikan nangkahudi mabogajan to angod to nadawat nu. ¹⁵ Nokoy man, kona a ogpaka-boot to saepi ku? Basi migsilag ka su bootan a!'

¹⁶ "Kaling," kagi ni Jesus, "mey panahon no to ogkahudi kuntoon ogpakauna, aw to ogpakauna kuntoon iyan nasi ogkahudi."

To Ikatoy no Paghigut ni Jesus to Kamatajon Din

(*Marcos 10:32-34; Lucas 18:31-34*)

¹⁷ Na, pagpadodoyog ni Jesus diya to Jerusalem, pighimun din sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inaad din aw ikag-ihi, ¹⁸ "Oho, ogpatideg kinow on diya to Jerusalem. Ko diya kid on, siak no Anak to Otow igdata diya to mgo mastru to tinuuhan ta dow to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan. Oghukuman a dan to kamatajon ¹⁹ aw igdata isab diya to mgo otow no kona no Hibru no wada tahud to Diyus. Ogppanyapdosan a dan aw hinanga no kangisihanang. Tapus to sikan, igyansang a dan duon to krus, di ogbanhawon a da duon to ikatoy no aedow."

To Hangyu to Inoy ni Juan dow ni Santi-ago

(*Marcos 10:35-45*)

²⁰ Na, to asawa ni Sebedeo mig-anduon ki Jesus duma sikan daduwa no mgo anak din no mgo inaad ni Jesus. Migyuhud sikandin su meyduon oghangyuon din. ²¹ Kagi ni Jesus, "Honda, nokoy man to tuud nu?"

Migtabak sikan bohi, "Ko mahimu, pa-soingon nu ikow seini mgo anak ku ko

muhari kad, sobuuk duon to kalintuu nu aw sobuuk duon to kawae."

²² Dajun ikagih ni Jesus sikan daduwa no mgo inaad din, "Wada kow kamaan to sikan pighangyu now. Og-usipon ku sikiyu, ogpakaaguwanta kow buwa to mgo antu-sonon no ogkabajaan ku?"

"Hoo," kagi dan.

²³ Kagi ni Jesus, "Tinood man iyan no ogpakaabaja kow to mangkalisod no ogbajaan ku, di bahin to pagsoing kanay, kona no siak to ogpakaboot dow hintawa to ogpaingkuon duon to kalintuu dow kawae ku. Iyan da ogpakaasoing kanay to diya pighinaan to Amoy ku to sikan."

²⁴ Pagdinog to sikan sampuyu no mgo inaad to hangyu to sikan daduwa no migsusuun, naboyu sikandan. ²⁵ Kaling pighimun sikandan ni Jesus aw ikagih, "Namaan kow on to batasan to mgo otow no ogmandu to yain-yain no mgo tribu. Ogpamayabi-yabi sikandan to mgo sakup dan aw daog-daoga. ²⁶ Di kona kow ogpag-angod kandan. Nasi no inggad hintawa iyu no ogkaliyag ogyabow, mupaobos nasi sikandin aw alagad to duma. ²⁷ To otow isab no ogkaliyag no mahinang no panguyu, mupaobos nasi sikandin angod to udipon aw alagad to duma ²⁸ angod to pighinang ku iyu. Su ngani a man no Anak to Otow, di wada a andini agun alagadon. Nasi no iyan ing-andini ku to pag-alagad to duma aw agun mamatoy a to pagyokat to mahan-in no mgo otow no nangkaudipon to sae."

To Pagdojow ni Jesus to Daduwa no ka Buta

(*Marcos 10:46-52; Lucas 18:35-43*)

²⁹ Anoy man no oglikat on si Jesus dow mgo inaad din to siyudad to Jerico, mahan-in to mgo otow no migduma kandin. ³⁰ Na, meyduon daduwa no ka buta no mig-iingku duon to kilid to dayan. Pagkadinog dan no ogbaja si Jesus, nanawag sikandan to maagbot, "Sir, Kaliwat ni Hari David, sadangay kae-ati koy!"

³¹ Pigsapadan sikandan to mahan-in no mgo otow agun ogpahonok, di nasi dan pigpak agbotan to pagtawag, "Sir, Kaliwat ni Hari David, sadangay kae-ati koy!"

³² Dajun sigkon si Jesus to pagpanow aw sabiha sikan mgo buta. Kagi din, "Nokoy man to igpahinang now kanay?"

³³ "Sir," kagi dan, "ogkaliyag koy podom no ogkita koy on."

³⁴ Migkae-at si Jesus kandan aw dampaa din to mgo mata dan. Duon-dajun migkita sikandan aw duma ki Jesus.

21

To Madaogon no Pagsed ni Jesus to Jerusalem

(*Marcos 11:1-11; Lucas 19:28-40; Juan 12:12-19*)

¹ No madani on sikandan to Jerusalem, naatubangan dan on to baryu to Betpahe no duon to bugdangan to Kaulibuhan no bubungan. Dajun sugu si Jesus to daduwa no mgo inanad din ² aw ikagih, "Andutun kow to suja baryu. Ko mutidow kow duon, ogkita kow dajun to inhikot no asnu* no mey nati. Hubada aw tujuka dini kanay. ³ Ko meyduon musagman iyu, ilingi now no ogkinahangyanon seini to Ginuu. Na, igpapudut dajun iyu sikan."

⁴ Nailing to sikan agun matuman to pig-ikagi to diya kibali ba-ba to Diyus no pig-iling,

⁵ "Nangoni to mgo taga-Jerusalem,†

'Oho, ogtidow on suja hari now.

Mapaobsanon sikandin no ogsakoy to nati no asnu.' ‡

⁶ Dajun panow sikan mgo inanad aw tumana sikan insugu ni Jesus. ⁷ Pigtujuk dan sikan asnu dow nati aw ihanig to ing-apid dan no kabo duon to talikudan to sikan. Dajun sakoy si Jesus. ⁸ Mahan-in hilabi to mgo otow no migbukyad isab to ing-apid dan no kabo aw ihanig duon to ogbajaan din. Aw to duma namanagkas to mgo dodohunan aw ihanig isab duon to dayan. ⁹ To mgo otow no migduma ki Jesus no duon to unahan dow duon to hudihan namanguliya, "Sajaon ta seini Kaliwat ni Hari David! Sajaon seini pigpaandini ita to Diyus!§ Sajaon yagboy to Diyus diya to yangit!"

¹⁰ Pagtidow ni Jesus diya to Jerusalem, naguliyang to tibo mgo otow duon aw migpauusipay, "Hintawa man sikan?"

¹¹ To mgo otow no migduma ki Jesus migtabak, "Si Jesus seini no kibali ba-ba to Diyus. Taga-Nazaret sikandin no sakup to Galilea."

To Pag-abug ni Jesus to mgo Mamalig-jaay duon to Bayoy to Diyus

(*Marcos 11:15-19; Lucas 19:45-48; Juan 2:13-17*)

¹² Pag-andiya ni Jesus to Bayoy to Diyus, meyduon pigkita din no namoli aw namaligja duon. Dajun din sikandan abuga. Aw pamaliskada din to mgo lamisa to mgo magsinsilyuhay to saepi dow mgo ingkudanan to sikan namaligja to salapati no ighalad. ¹³ Kagi ni Jesus kandan, "Meyduon impasuyat to Diyus no pig-iling, 'To bayoy

ku og-ilingon to ampunan,' di pighinang now no kampu to mgo tulisan!""*

¹⁴ To mgo buta dow mgo pulid naman-andiya ki Jesus duon to Bayoy to Diyus, aw pigpangdojow din sikandan. ¹⁵ Di to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to mgo maistru to tinuuhan nangaboyu no kitaon dan sikan mgo milagru ni Jesus dow sikan mgo bata duon to Bayoy to Diyus no namanguliya, "Sajaon ta seini Kaliwat ni Hari David!"

¹⁶ Kaling pig-usip dan si Jesus, "Nakadinog ka to kagi to sikan mgo bata?"

Kagi ni Jesus, "Hoo, pigdinog ku. Di ajaw og-ilinga no wada now kabasa duon to Kasuyatan to Diyus sikan pig-iling, "Inggad to mangkaintok no mgo bata pig-anad nu to pagsaja ikow, Ginuu." †

¹⁷ Dajun panow si Jesus aw yuwas to siyudad su duon sikandin ogghibat to Betania.

To Pagtubad ni Jesus to Kaju no Wada Bogas

(*Marcos 11:12-14,20-25*)

¹⁸ Pagkabukas, migsoyom si Jesus migpauli diya to Jerusalem. Duon pad to pangindaenan, pigbontas on sikandin. ¹⁹ Pagkita din to kaju no igera duon to kilid to dayan, pig-anduon din di wada pigkita din no bogas, mgo dohun da. Dajun din tubadi sikan igera, "Sugud kuntoon, kona kad ogpakabogas." Na, nokoy ka man no migyanos dajun sikan igera.

²⁰ Pagkita to mgo inanad ni Jesus to sikan, naboyong sikandan aw nakaikagi, "Naa-monu man buwa no nadali yanos sei igera?"

²¹ Kagi ni Jesus, "Indani now seini. Ko kona no duwa-duwa to pagtuu now to Diyus, ogpakahinang kow isab to sei pighinang ku to sikan igera. Aw kona no sikan da, su inggad suja bubungan ogsugut iyu ko suguon now, 'Kayukat ka duon aw patiagdang ka dutun to dagat.' ²² Ko ogsalig kow to Diyus, ogkadawat now to inggad nokoy no ogbujuon now no igpabaja to pag-ampu."

To Katongod ni Jesus

(*Marcos 11:27-33; Lucas 20:1-8*)

²³ Migpauli si Jesus duon to Bayoy to Diyus aw pang-anad. Wada kayugoy mig-anduon kandin to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to inila no mgo duma dan aw usip, "Nokoy man to katongod nu to pagpanghinang to diya? Hintawa man to migbogoy ikow to sikan no katongod?"

²⁴ Kagi ni Jesus, "Meyduon isab ig-usip ku iyu. Ko tabakan a now, ognangonan ku

* 21:2 To asnu angod to kabaju. † 21:5 To Grigu no inikagihan: *taga-Sion* ‡ 21:5 Zacarias 9:9 § 21:9 Salmo 118:25,26 * 21:13 Isaias 56:7; Jeremias 7:11 † 21:16 Salmo 8:2

sikiyu dow nokoy to katongod ku to pagpanghinang to diya. ²⁵ Na, to diya pagpamawtismu ni Juan, hintawa man to migbogoy kandin to sikan no katongod? Diyus ko otow?"

Dajun sikandan sasabut dow ogamonuhon dan to pagtabak. Kagi dan, "Ko muiling ki no Diyus to migbogoy ki Juan to katongod, ogsukatan ki din dow nokoy no wada ki tuu ki Juan. ²⁶ Aw ko muiling ki no pig-otawan to katongod din, ogkahaedok ki to kaotawan su migtuu man sikandan tibo no si Juan kibali ba-ba to Diyus." ²⁷ Kaling iyan da intabak dan ki Jesus to, "Indoy, wada koy kamaan."

"Na," kagi ni Jesus, "kona ku isab sikiyu ognangonan dow nokoy to katongod ku to pagpanghinang to diya."

To Pananglitan to Daduwa no mgo Anak

²⁸ Kagi isab ni Jesus, "Nokoy man to honahona now to seini pananglitan ku? Mey otow no daduwa to anak no yukos. Kagi din to sikan panganoy, 'Utu, trabahu ka kuntuon diya to uma.' ²⁹ Migbalibad sikan panganoy, di pagkatogon-togon, naisab da to hona-hona din aw tumana din to insugu kandin. ³⁰ Pigsugu isab sikan hadi to pagtrabahu diya to uma. Mighoo sikandin di wada tuman. ³¹ Na," kagi ni Jesus, "hintawa man to sikan daduwa to migtuman to sugu to amoy dan?"

Migtabak sikandan, "Sikan panganoy."

Kagi ni Jesus, "Ligdongi now seini. Ingad to matuntuhon no mgo magsukutay to buhis dow mgo buring ogpakauna iyu no mgo yabow to tinuuhan, su mahan-in on sikandan no migpasakup to sikan ogharian to Diyus. ³² Su mig-andini si Juan no Magbawtismuhay aw anada kow dow ogamonuhon agun isipon to Diyus no wadad sae now, di wada kow tuu kandin. Di to mgo magsukutay to buhis dow mgo buring iyan nasi migtuu. Aw inggad pigkita now no migtuu sikandan, wada now gihapun isaba to hona-hona now aw tuu."

To Pananglitan to mgo Saup
(*Marcos 12:1-12; Lucas 20:9-19*)

³³ "Paminog kow," kagi ni Jesus, "su mey pad duma no pananglitan ku. Meyduon otow no migtanom to ubas^s duon to uma din. Piglibong din to kural aw hinangi to pogaanan to bogas to ubas dow turi no bantayanan. Tapus to sikan, pigpasaupan din aw panow diya to madiyu. ³⁴ Anoy man no oggunuon on to mgo ubas, migsugu sikan tag-iyu to mgo suguonon din to pagpudut to kabahinan din.

³⁵ "Di sikan mgo sinugu din ginona pigdakop to sikan mgo saup. To sobuuk pigbukbuk, to sobuuk pighimatajan, aw to sobuuk pigbatu dan isab kotob no namatoy. ³⁶ Dajun sugu sikan tag-iyu to mahan-iling pad no mgo suguonon, di angod da to nahitabu. ³⁷ To katapusan, iyan pigsugu to anak din su ginhawa din, 'Ogtahudon dan man yagboy seini anak ku.'

³⁸ "Di pagkita kandin to sikan mgo saup, mig-iling sikandan, 'Suja anak to ogpakairinsya to seini ubasan ko mamatoy to amoy din. Na, oghimatajan ta isab agun ita on seini.' ³⁹ Dajun dan dakopa aw gujuda diya to yuwas to ubasan aw himataji.

⁴⁰ "Na," kagi ni Jesus, "ko mutidow sikan tag-iyu, ogamonuhon din man sikan mgo saup?"

⁴¹ Migtabak sikandan, "Makalilisang no kamatajon to igpahamtang din to sikan madoot no mgo otow. Pagkatapus, ogpasaupan din sikan ubasan to mgo otow no ogkasaligan agun bahinan sikandin ko tighobogas on."

⁴² Kagi ni Jesus, "Ajaw og-ilinga no wada kow makabasa to Kasuyatan to Diyus no pig-iling,

'Sikan batu no pig-ojowan to mgo pandoy su nailing to boot dan no wada pues iyan nasi indigon to bayoy.

Trabahu sikan to Ginuu aw igkatingaya ta yagboy.'^s

⁴³ "Kaling og-iling a iyu no kona kow on ogsakupon to Diyus duon to sikan ogharian din, nasi no iyan ogsakupon din to mgo otow no ogtuman yagboy kandin." ⁴⁴ *

⁴⁵ Pagdinog to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow mgo Pariseo to sikan mgo pananglitan ni Jesus, nasabutan dan no sikandan to pigigu. ⁴⁶ Kaling ogdakopon dan podom di nahaedok sikandan to mgo otow no naminog kandin, su migtuu sikandan no si Jesus, kibali ba-ba to Diyus.

22

To Pananglitan to Kumbiti
(*Lucas 14:15-24*)

¹ Nang-anad si Jesus to duma no pananglitan. Kagi din, ² "To paghari to Diyus ogkaangod to seini. Meyduon hari no mighinaat to kumbiti su ogminyo to anak din. ³ Pigsugu din to mgo suguonon to pagsuna to diya mgo inimbita din, di sikan mgo inimbita migbalibad.

⁴ "Dajun sugu-a to sikan hari to duma no mgo suguonon aw ikagihi, 'Nangoni sikan mgo inimbita ku no naandam on to tibo.

‡ **21:33** Ininglis: *grapes* § **21:42** Salmo 118:22,23 * **21:44** Bersikulu 44 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Sikan batu no ognangonan ku, ko mey otow no mauiyug duon, ogkadupuk. Di to otow no ogkauiyugan to sikan batu ogkadupuk-dupuk.*

Namatansa on to mgo baka dow pinataba no mgo nati aw nayutu on. Kaling paandinihon on sikandan.’⁵ Di sikan mgo inimbita wada pamanlipara. Nasi sikandan migpanow. Mey mig-andiya to uma, aw mey mig-atiman to nigusyu din. ⁶ To mgo duma namandakop to sikan mgo suguonon to hari aw paantusa ayha himataji. ⁷ Pagkataga to sikan hari, hilabi sikandin naboyu. Kaling impapuu to mgo sundayu din sikan namanhimatoy to mgo suguonon aw ipasangab to yunsud dan.

⁸ “Tapus to sikan, pig-ikagihan to sikan hari to mgo suguonon din, ‘Nabotad on seini kumbiti, di to diya mgo inimbita ku kona no angajan og-andini. ⁹ Na, andiya kow to karsada aw imbitaha to inggad hintawa no mabaekan now.’ ¹⁰ Dajun andiya sikan mgo suguonon to karsada aw pandaeha to tibo mgo otow no nabaekan dan no mangkadojow dow mangkadoot to batasan. Na, naponu to mgo otow sikan bayoy no pigkumbitihan.

¹¹ “Di pagsed to sikan hari su og-abibihon din sikan mgo imbitadu, meyduon pigkita din no wada sul-ub to diya kabo no igpasul-ub to og-agot to kumbitihan. ¹² Kagi to sikan hari, ‘Yagi, pig-amonu nu man to pagsed kani no wada nu man kabo-a to diya angay kani to kumbitihan?’ Di wada ingkatabak to sikan otow. ¹³ Dajun sugu-a to sikan hari to mgo suguonon din, ‘Gapusa to boyad dow kobong din aw ibegbog diya to kadigyoman diya to yuwas. Ogpakadegmatoy to mgo otow duon aw ogkagot to ngipon dan.’

¹⁴ “Na, mahan-in to mgo otow no ogtawagon to Diyus, di pipilahn da to ogkahinang no mgo sakup din.”

To Pagbajad to Buhis

(Marcos 12:13-17; Lucas 20:20-26)

¹⁵ Dajun panow to mgo Pariseo su og-planu dow og-amonuhon dan to pagbitik ki Jesus. ¹⁶ Migsugu sikandan to pila no mgo sakup dan dow sakup to partidu ni Hari Herodes diya ki Jesus. Kagi dan, “Sir, na-maan koy no matinod-anon ka, aw matuud yagboy to igpang-anad nu bahin to pagtuman to Diyus. Inggad hintawa to igpag-atubang nu, pinag-angod nu to pagpang-anad kandan su wada ogpayabihon nu. ¹⁷ Na, nokoy man to hona-hona nu to seini? Kona buwa no supak to tinuuhon ta to pagbajad to buhis diya to hari to Roma?”

¹⁸ Di namaan si Jesus no madoot to tuud dan kaling mig-ikagi sikandin, “Kunungkun mgo diyusnon! Nokoy no og-antihan a now man? ¹⁹ Na, ipakita kanay to saepi no babajaday to buhis.” Dajun dan itadwoy kandin

to saepi. ²⁰ Mig-usip si Jesus, “Hintawa man bayhu* dow ngadan to nakabotang kani to seini?”

²¹ Kagi dan, “Kaning hari to Roma.”

Kagi ni Jesus, “Na, ibogoy to hari to kaning hari, aw ibogoy isab to Diyus to kaning Diyus.” ²² Pagdinog dan to sikan, hilabi sikandan natingaya aw dajun panow.

To Pagkabanhaw to mgo Patoy

(Marcos 12:18-27; Lucas 20:27-40)

²³ Sikan no aedow meyduon isab mgo Saduseo no mig-anduon ki Jesus su ogpan-gusip. Na, sikan no mgo otawa naman-iling no kona ogkabanhaw to mgo patoy. Kagi dan ki Jesus, ²⁴ “Sir, mig-iling to balaod no imbilin ni Moises no ko mamatoy to otow no ogkabilin to asawa no wada pad anak, kinahangyan asawahon to suun din sikan bohi agun meyduon ogkailing no li-wat to diya namatoy.† ²⁵ Na, igpananglit ta to pitu no migsusuun no mgo yukos kani kanami. Naminyo sikan panganoy, di wada pad anak dan, namatoy on sikandin. Kaling pig-asawa to hadi din sikan bohi no nabayu, ²⁶ di namatoy isab sikandin no wada pad anak. Angod isab to nahitabu to sikan ikatoyu. Na, yaktod no pagkaikagi, sikan pitu no migsusuun tibo nakaasawa to sikan bohi aw tibo sikandan namatoy no wada anak. ²⁷ To katapusan, namatoy isab sikan bohi. ²⁸ Na, ojom nu pa, ogbanhawon to mgo patoy. Ko matuman on sikan, hintawa man yagboy to sikan pitu to ogkatawag no tag-asawa to sikan bohi, su tibo man sikandan nakaasawa kandin?”

²⁹ Migtabak si Jesus, “Pagkasajop now yagboy! Su wada kow makasabut to Kasuy-atan to Diyus dow to gahom din. ³⁰ Su ko banhawon on to mgo patoy, wadad on og-inasawahay, su ogkaangod on man sikandan to mgo anghil diya to yangit. ³¹ Na, sikiyu no kona ogtuu no ogkabanhaw to mgo patoy, ajaw og-ilinga no wada kow makabasa to kagi to Diyus iyu duon to Kasuyatan din no pig-iling, ³² ‘Siak no Diyus iyan ogsimbahon ni Abraham, ni Isaac dow ni Jacob.’‡ Migpasabut no inggad nayugoy da kamatoy sikan no mgo otow, buhi gihapun sikandan diya to yangit su ogpada-jun man to pagsimba to Diyus. Su to mgo patoy konad ogsimba to Diyus, mgo buhi da.” ³³ Pagdinog to kaotawan to sikan no pagpang-anad ni Jesus, naboyong yagboy sikandan.

To Pinakaimpurtanti no mgo Sugu to Diyus

(Marcos 12:28-34; Lucas 10:25-27)

* 22:20 To Surigao no Minanubu: goja † 22:24 Deuteronomio 25:5,6 ‡ 22:32 Exodo 3:6

³⁴ Pagkamaan to mgo Pariseo no wada ingkatabak to sikan mgo Saduseo ki Jesus, mighihimun dajun sikandan aw andiya isab ki Jesus. ³⁵ Sobuuk kandan no maistru to tinuuhan mig-anti ki Jesus, ³⁶ “Sir, duon to sikan tibo mgo balaod to Diyus, andei man to pinakaimpurtanti?”

³⁷ Migtabak si Jesus, “Seini: ‘Higugmaa to Ginuu no Diyus nu to bug-us no ginhawa dow hona-hona nu aw tibuuk no kinabuhi nu.’[§] ³⁸ Sikan to pinakaimpurtanti no sugu. ³⁹ To ikaduwa no pinakaimpurtanti ogpakaangod to sikan su pig-iling, ‘Higugmaa to isigkaotow nu angod to paghigugma to kaugalingon nu.’^{*} ⁴⁰ Migsikad duon to sikan daduwa no mgo sugu to tibo mgo balaod no impabaja ki Moises dow to tibo impang-anad to diya kibali mgo ba-ba to Diyus.”

*Sikan Insaad no Manyuyuwas
(Marcos 12:35-37; Lucas 20:41-44)*

⁴¹ Pig-ikagihan ni Jesus sikan mgo Pariseo no nahimun, ⁴² “Og-usip a iyu bahin to diya Insaad no Manyuyuwas.[†] Hintawa man sikandin no kaliwat?”

Kagi dan, “Kaliwat ni Hari David.”

⁴³ “Na,” kagi ni Jesus, “ko mailing to sikan, nokoy no mig-iling man si David no Ginuu din sikan Insaad no Manyuyuwas? Su si David no minanduan to Ispiritu Santu iyan man yagboy mig-iling,

⁴⁴ “To Ginuu no Agayon ku pig-ikagihan to Diyus,
Inkud ka kani to kalintuu no takidigan ku
kotob no daogon ku yagboy to mgo kuntra nu
aw makayuhud duon to atubangan nu.”[‡]

⁴⁵ Kagi ni Jesus, “Manno Agayon to intawag ni David to sikan Insaad no Manyuyuwas, nokoy no ogkailing man no kaliwat puli sikandin ni David?”

⁴⁶ Di wada nakatabak kandin. Aw sugud to diya no aedow, wadad nakayangub to pagpangusip kandin.

23

To mgo Inila to Tinuuhan no Ogpamatitinood

(Marcos 12:38-40; Lucas 20:45-47)

¹ Dajun ikagihni ni Jesus to mgo inanad din dow sikan mahan-in no mgo otow no

nahimun duon. ² Kagi din, “To mgo maistru to tinuuhan ta dow mgo Pariseo iyan sinalingan to pagpang-anad to mgo balaod to Diyus no imbilin ita ni Moises. ³ Kaling tumana to inggad nokoy no ig-anad dan iyu. Di kona kow ogpagsunud to mgo hinang dan, su to pamatasan dan kona ogpaka-sibu to sikan igpang-anad dan. ⁴ Ogpabog-atan dan to mgo otow to mgo sugu no mangkalisod ogtumanon. Angod sikandan to otow no ogpogos to duma to pagbaba to mabog-at, di sikandan, puli igkayoy to mgo boyad dan.

⁵ “To tibo mgo hinang dan pagpakita-kita puli to kaotawan. Ogyow-agon dan sikan sedanan to mgo kagi to Diyus no igbogkot duon to goja dow bokton dan. Oghabaon dan isab to mgo jawing-jawing* duon to mgo kabo dan agun ilingon no diyusnon yagboy. ⁶ Ko duon sikandan to pagkoonan ubin simbahan, ogkaliyag sikandan og-inkud duon to ingkudanan no ighinaat to mgo inila. ⁷ Ogtukhow sikandan ko tawagon to maistru aw ko pakitaon to pagtahud duon to karsada.

⁸ “Di sikiyu, kona kow ogpatawag to maistru, su migsusuun kow tibo aw sobuuk da to Maistru now. ⁹ Kona kow isab ogpakiamay to inggad hintawa kani to babow to pasak, su sobuuk da to Amoy now, sikan da Diyus diya to yangit. ¹⁰ Kona kow isab ogpatawag to agayon su siak no Insaad no Manyuyuwas[†] iyan da Agayon now. ¹¹ Inggad hintawa iyu no ogkaliyag ogyabow, mupaobos nasi sikandin aw alagad to duma. ¹² Su to otow no ogpayabow nasi igpaobos, di to ogpaobos nasi ogpayabawon.”

*Alaot to Ogpamatitinood
(Marcos 12:40; Lucas 11:39-52)*

¹³ “Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo diyusnon! Su ogbaebagan now to mgo otow no ogpasakup podom duon to ogharian to Diyus. Iyan ogkaangodan now to otow no kona ogkaliyag ogsed to bayoy, aw kona now isab ogpasedon to duma no ogkaliyag ogsed. ¹⁴ ‡

¹⁵ “Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo diyusnon! Ogpaahot kow to pagpanow to madiyu agun masakup now to inggad sobuuk da no otow. Aw ko masakup now

§ 22:37 Deuteronomio 6:5 * 22:39 Levitico 19:18 † 22:42 To Grigu no inikagihan: Cristo ‡ 22:44 Salmo 110:1

* 23:5 To tibo mgo yukos no Hibru meyduan upat no ka jawing-jawing duon to sidsid to kabo dan. Pagpadomdom sikan kandan to mgo balaod to Diyus. Ogbakasa seiini duon to Numeros 15:38. † 23:10 To Grigu no inikagihan: Cristo ‡ 23:14 Bersikulu 14 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo diyusnon! Ogpanyupig kow to bayu no mgo bohi agun maagow now to katigajunan dan. Aw sikan madoot no hinang now ogtakyuban now to mahaba no mgo pag-ampu! Kaling kahaedokanan yagboy to kastigu no igpahantang iyu.*

on, ogyabow pad duon iyu to pagkaimpernu din tongod to ig-anad now kandin.

¹⁶ “Alaot kow su angod kow to mgo buta no ogpikit to duma no otow. Su og-iling kow no ko ogsaad to otow aw igsapa din seiini Bayoy to Diyus, ogkahimu inggad kona din tumanon sikan. Di og-iling kow isab no ko iyan igsapa din sikan buyawan kani to Bayoy to Diyus, tumanon din yagboy. ¹⁷ Pagkayangog now! Andei man to yabow, sikan buyawan ko seiini Bayoy to Diyus no iyan nakabalaan to sikan buyawan? ¹⁸ Og-iling kow isab no ko ogsaad to otow aw igsapa din sikan haladanan, ogkahimu inggad kona din tumanon sikan. Di ojoy now pa, ko iyan igsapa din sikan halad no nakabotang duon, tumanon din yagboy. ¹⁹ Pagkabuta now! Andei man to yabow, sikan halad ko sikan haladanan no iyan nakabalaan to sikan halad? ²⁰ Kaling man ko ipanapa to otow sikan haladanan, ogkayakip sikan tibo nakabotang duon. ²¹ Ko ipanapa isab to otow seiini Bayoy to Diyus, ogkayakip isab to Diyus no mig-ugpa kani. ²² Aw ko ipanapa to otow to yangit, kibali igpanapa din to trunu to Diyus yakip on isab to Diyus no mig-ingkud duon.

²³ “Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo diyusnon! Su ogtuman kow iyan to pagbogoy to Diyus to ikasampuyu no bahin to pinangitaan now inggad to mgo aana-gay. Di ogpabay-anan now to pinakaimpur-tanti no impang-anad duon to mgo balaod to Diyus no iyan to hustisya, to pagkae-at, dow to pagkamatinumanon. Madojow hinuon to pagbogoy to ikasampuyu no bahin to pinangitaan now, di ajaw ogpabay-ani sikan yabow no impurtanti. ²⁴ Mgo buta kow no ogpikit to duma no otow! Ogpan-ingkamotan now to pagtuman to mgo tumanon no kona da hilabi no impurtanti, di sikan pinakaimpurtanti ogpabay-anan now. Angod kow to ogsagey to inomon agun kona kow makainom to yamut-yamut, di iyan nasi ogkayam-od now to kamel!

²⁵ “Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo diyusnon! Ogkaangod kow to tasa dow kalduhan no iyan da nahugasan to yuwas di maligsom duon to sed. Su ogtuman kow to mgo tumanon to tinuuhan ta, di iyan da nakased duon to hona-hona now to kayupig dow kahakog. ²⁶ Mgo buta kow yagboy no mgo Pariseo! Unaha deyjawa to hona-hona now agun ogdojow isab to mgo hinang now.

²⁷ “Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo diyusnon! Su angod kow to mgo yobong no

pigpinturahan to maputi. Madojow iyan og-ahaon to yuwas di duon to sed, bokog to pa-toy no otow dow duma no mangkaligsom. ²⁸ Su ko og-ahaon kow to otow, angod to matarong kow, di iyan da nakased to hona-hona now to pagpatitinoon dow kadoot.

²⁹ “Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo diyusnon! Oghinangan now to mangkado-jow no pinajag to mgo yobong to diya kibali mgo ba-ba to Diyus, aw ogbuyak-buyakan now to mgo yobong to diya diyusnon no mgo otow. ³⁰ Og-iling kow no ko duma kow pa podom to mgo kaaw-apuan now, kona kow og-ibak to pagpanghimatoy dan to diya kibali mgo ba-ba to Diyus. ³¹ Di duon to sikan, kibali og-angkon kow no mgo kaliwat kow to diya nanghimatoy kandan. ³² Na hala, padajuna now aw tapusa to trabahu to diya mgo kaaw-apuan now!

³³ “Sikiyu no angod to mgo hayas, kona kow yagboy ogpakalikoy to kastigu diya to impernu. ³⁴ Kaling mey pad mgo otow no ogpaandinihon ku iyu. Meyduon kibali mgo ba-ba to Diyus, meyduon maalamon no mgo otow, aw mey duma no ogpang-anad to kagi din. Di ogpaantuson now sikandan. Ogpanghimatajan now to duma, aw to duma igpanyansang now duon to krus. Meyduon isab ogpanyapdosan now duon to mgo simbahan now aw ogyupug-yupugon inggad andei ogdeg. ³⁵ Sikan iyan to oghinangan now agun no sikiyu to ogsukutan to kamatajan to diya tibo diyusnon no mgo otow sugud ki Abel kotob ki Zacarias no anak ni Beraquias no duon himataji to pagtongaon to seiini Bayoy to Diyus dow sikan haladanan. ³⁶ Indani now seiini. Sikiyu no mgo otow kuntoon iyan ogsukutan to pagpanghimatoy dan to diya matarong no mgo otow.

³⁷ “Ay, sikiyu no taga-Jerusalem! Ogpanghimatajan now to kibali mgo ba-ba to Diyus. Ogbatuhon now to ogpaandinihon din iyu kotob no mangkamatoy. Kona no kapila ku da podom sikiyu oghagokonon angod to mangunsuy no oghimun to mgo unsuy din su ogyokboan, di mig-ojoy kow. ³⁸ Kaling og-ojowan kow to Diyus aw ogmingaw on seiini ugpaanan now. ³⁹ Su og-nanganon ku sikiyu no ko malius ad, kona a now on isab ogkitaon kotob to aedow no og-pakailing kow, ‘Sajaon ta seiini pigpaandini to Ginuu no Diyus!’[§]”

24

*To Katapusan no Panahon
(Marcos 13:1-23; Lucas 21:5-24)*

¹ Anoy man no migyuwas on si Jesus to Bayoy to Diyus su ogpanow, migduguk to

mgo inanad din aw ikagih sikandin, “Kadojow og-ahton seini Bayoy to Diyus hasta seini nakalibong!”

² Kagi ni Jesus, “Hoo, madojow iyan, di ligdongi now seini. Meyduon aedow no wada inggad sobuuk to sikan no mgo batu no inghinang to seini no ogkabilin duon to nabotangan, su ogtompagon tibo.”

³ Na, miggamat sikandan diya to Kaulibuhan no bubungan. Anoy man no nakaingud on si Jesus, migduguk to mgo inanad din no sikandan da aw ikagi, “Nangoni koy kun dow kagan-u ogkatuman sikan ognangonon nu. Nokoy man to ogkakiyayahan noy no madani kad on ogpauli aw ogkatapus on to kalibutan?”

⁴ Dajun sugud si Jesus to pag-anad kandan. Kagi din, “Bantoy kow no kona kow malimbungan.” ⁵ Su mahan-in to gayuon no ogyogwa no ogdae to ngadan ku. Ogangkon no sikandan kun to diya Insaad no Manyuyuwas,* aw mahan-in to ogpamasuwajon dan. ⁶ Ogpakadinog kow to gera duon to dani now aw diya isab to kadiyuan, di kona kow ogkahaedok. Kinahangyan no mahitabu sikan, di kona pad no iyan katapusan to kalibutan. ⁷ Ogpagigirahay to mgo nasyun dow mgo gingharian. Mahan-in to mgo banwa no og-abuton to maagbot no bontas dow tiyog. ⁸ Di sikan tibo no mgo kalisod, sinugdanan pad puli, angod to bohi no og-anak no bag-u pad oghajodan.

⁹ “Ogkuntrahon kow to tibo tongod to pagtuu now kanay. Ogdakopon kow aw idata duon to sikan ogpaantus dow oghimatoy iyu. ¹⁰ Duon to sikan no panahon, mahan-in to ogtalikud to pagtuu dan kanay, dajun dan ogyuiban to duma dan no mgo sakup ku aw ogkuntrahon dan yagboy. ¹¹ Mahan-in to ogyogwa no kunungkon kibalibaba to Diyus, aw mahan-in to ogpamasuwajon dan. ¹² Tongod to ogdugang pad no kadoot to kaotawan, mahan-in to ogkang-abahawan to gugma dan. ¹³ Di to otow no kona ogyobad to pagtuu kanay hangtod to katapusan, sikandin to obogojan to kinabuhi no wada katapusan. ¹⁴ Ig-una igpatangkap seini Madojow no Nawnangonon to paghari to Diyus agun ogkadinog to tibo mgo tribu kani to babow to kalibutan, ayha on og-abut to katapusan.”

¹⁵ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Si Daniel no kibalibaba to Diyus to diya una mig-iling no meyduon pinakamaligsom no ogkuntrahon yagboy to Diyus no ogpanodoot.† (Sikiyu no ogbasa to seini, panginsabuti now.) Na, ko kitaon now on sikan duon to Bayoy to Diyus, ¹⁶ to tibo otow kani to Judea mupakajabag pailing diya to

kabubunganan aw hobong. ¹⁷ To otow no diya to yuwas to bayoy, ajaw on ogpaulia to pagpudut to inggad nokoy da. ¹⁸ To otow no diya to uma ajaw on isab ogpaulia to pagpudut to kabo din. ¹⁹ Kae-at to mgo magkabodos dow manggianak to sikan no panahon! ²⁰ Kaling ampu kow no sikan no ogkahitabu kona makatapu to tinghagsiy ubin Aedow no Tigpahuway, su ogkalisodan kow yagboy to pagyaguy. ²¹ Su to mgo antusonon to sikan no panahon pinakamal-isod yagboy. Wada pad nakaangod to sikan to kalisod sugud no hinangon to kalibutan, aw wadad on ogpakaangod to sikan. ²² Ko kona minusan to Diyus sikan no panahon, wada inggad sobuuk no otow no ogkabilin no buhi. Di tongod to inabin din no mgo otow, ogminusan din sikan.

²³ “Duon to sikan no panahon ko mey og-ikagi iyu, ‘Oho, seinid to diya Insaad no Manyuyuwas’ ubin umiling no ‘Sujad sikandin,’ kona kow ogtuu. ²⁴ Su meyduon ogpamanyogwa no ogpatuu-tuu no sikan dan kun to diya Insaad no Manyuyuwas, aw to duma ogpatuu-tuu no kibalibaba sikandan to Diyus. Ogpakita ngani sikandin to mgo milagru dow duma no mgo kabeyngangan pagmatuud no sinugu sikandin to Diyus agun no ko mahimu pa, pamasuwajon dan inggad to mgo otow no inabin on to Diyus. ²⁵ Na, ajaw now ogkalingawi no pigpatahanan kud sikiyu.

²⁶ “Kaling,” kagi ni Jesus, “ko meyduon og-iling, ‘Oho, dutun on sikandin to hilit,’ kona kow og-andiya. Aw ko meyduon og-iling, ‘Oho, duon sikandin to sed,’ kona kow isab ogtuu. ²⁷ Di siak no Anak to Otow, ko mupauli a dini to kalibutan, ogkamaanan to tibo su ogkaangod to kilat no ogginggawan ogkibiyat aw ogkitaon diya to inggad andei.” ²⁸ Dajun ikagi si Jesus to ikagihonon, “Inggad andei to meyduon patoy, diya isab ogkatap-ung to mgo uwak.

To Pagpauli ni Jesus

(*Marcos 13:24-31; Lucas 21:25-33*)

²⁹ “Ko maliwas on sikan kahaedokanan no mgo hitabu,” kagi ni Jesus, “konad ogsiga to sogas, aw to buyan konad isab ogkitaon. To mgo bituon ogkangkauyug, aw ogkangkahojong to tibo diya to yangit.‡

³⁰ Tapus to sikan, meyduon ogkitaon diya to yangit no ogpakiyaya no ogpauli ad on no Anak no Otow, kaling ogpakadegmatoy to tibo mgo tribu dini to pasak. Ogkonsad a dajun no ogsakoy to mgo panganud,§ aw ogkitaon dan to kasilow to pagka-Diyus ku. ³¹ Dajun ogpatanugon to trumpita to maagbot, aw ogsuguon ku to mgo anghil ku to paghimun to inabin ku no mgo otow likat

* 24:5 To Grigu no inikagihan: *Cristo* † 24:15 Ogbabasa seini duon to Daniel 9:27; 11:31; 12:11. ‡ 24:29 Isaiias

to pig-ugpaan dan diya to inggad andei no suyuk to kalibutan.

³² “Na, paminog kow,” kagi ni Jesus, “su igpananglit ku to kaju no igera. Ko musugud on sikan to pagpanalingsing, ogkamaanan now no madani no oguyabung. ³³ Angod isab to sikan, ko maaha now no ogkatuman on tibo sikan ognangonon ku, ogkamaanan now no madani ad ogpauli dini. ³⁴ Ligdongi now seini. Kona pad ogkangkamatoy to tibo mgo otow kuntoon, ogkatuman on sikan tibo. ³⁵ To yangit dow pasak ogkangkawang da, di to kagi ku ogpabilin yagboy.

Wada Namaan to Pagpauli ni Jesus

(*Marcos 13:32-36; Lucas 17:26-30;*

12:41-48)

³⁶ “Wada namaan dow nokoy aedawa ubin urasa ogkatuman seini pig-ikagi ku, ngani man to mgo anghil diya to yangit aw siak no Anak to Amoy ku no Diyus di wada kataga, su sikandin da to namaan. ³⁷ Ko mupauli ad on no Anak no Otow, iyan ogkaangodan to diya panahon ni Noe.* ³⁸ Su no wada pad on ugubi† to kalibutan, migpadajun puli to kaotawan to pagkoon, pag-inom dow pag-inasawahay kotob to aedow no migsed onsi Noe duon to sikan sakajan no og-ilingon to arka. ³⁹ Wada dan kahona-hona-i dow nokoy to ogkahitabu hangtod no nasaaban sikandan to pag-ugub to kalibutan aw kangkatabug. Sikan to ogkaangodan ko siak no Anak to Otow mupauli on.

⁴⁰ “Na, sikan no panahon,” kagi ni Jesus, “ogpagbugtion to tibo mgo otow su meyduon sakup ku, meyduon isab kona. Ko pananglitan meyduon daduwa no ka yukos no ogpamantrabahu diya to uma, sobuuk ogpuduton aw sobuuk ogbilinon. ⁴¹ Angod isab ko meyduon daduwa no ka bohi no ogbubulig to paggaling, sobuuk ogpuduton aw sobuuk ogbilinon.

⁴² “Kaling pakaalistu kow, su kona now ogkatagahan to pagtidow ku no Ginuu now. ⁴³ Di seini da. Ko pananglitan ogkamaanan pa to tag-bayoy to igtidow to kawatan, ogpak bantoy sikandin agun kona makawat to mgo katigajunan din. ⁴⁴ Kaling mangan-dam kow isab su siak no Anak to Otow, ogpauli a to panahon no kona now ogkatagahan.”

⁴⁵ Kagi ni Jesus, “To suguonon no matinu-manon dow ogkasaligan iyan ogسالigan to agayon to pagdumaya to panimayoy din ko mey panow din. Sikandin to ogbahin-bahin to pagkoon to angod din no mgo suguonon. ⁴⁶ Madojow sikan suguonon ko matuman din to insugu kandin, su ko makauli to

agayon din ⁴⁷ ogkabogajan sikandin to katongod to pagdumaya to tibo katigajunan. ⁴⁸ Di ko madoot sikan suguonon, ogpakail-ing sikandin to, ‘Mayugoy pad buwa og-uli to kani agayon ku.’ ⁴⁹ Dajun din ogpanaepo-son to angod din no mgo suguonon aw iyan da hinang din to ogkoon dow og-inom duma to mgo barkada din. ⁵⁰ Na, ogkatokawan sikandin to pagtidow to agayon din ⁵¹ aw ogpahamtangan to wada ogpakaangod to kabog-at no kastigu. Dajun ogpaagpoton sikandin duon to mgo otow no ogpamatitinoon duon to sikan banwa no ogpakadegmatoy to mgo otow aw ogkagot to ngipon dan.”

25

To Pananglitan to Sampuyu no mgo Daega

¹ Kagi ni Jesus, “Ko musugud on to Diyus to paghari, ogkaangod to seini. Meyduon sampuyu no mgo daega no og-agpot to kumbiti. Yogob sikandan to sog-a no migpanow su ogduma to sikan banahon diya to kumbitihan. ² Lima to sikan mgo daega maalamon, di to lima tongop to isip. ³ Sikan mgo tongop wada pamandae to yana no igdugang dan ko maimotan sikan sog-a dan. ⁴ Di sikan maalamon namandae. ⁵ Na, su nayugoy man tidow sikan banahon, nalilipodong sikandan tibo, aw monok on no nangkalipodong on.

⁶ “Anoy man no tonga on to kadukiloman, mey nanawag no mig-iling, ‘Seinid on sei banahon! Dali kow su ogduma ki!’ ⁷ Dajun makabuyat tibo sikan mgo daega aw hinaata to mgo sog-a dan. ⁸ Kagi to sikan mgo tongop, ‘Bogaji koy man to yana now su ogkaposok on seini mgo sog-a noy.’ ⁹ Di migtabak sikan mgo maalamon, ‘Eh kona, su unu ko ma-aeng-aengan kinow tibo. Andiya kow nasi to tindahan aw boli kow.’ ¹⁰ Dajun panow sikan mgo tongop su ogboli to yana. Pagkalius dan on, migtidow sikan banahon. Sikan mgo daega no andam to pagtagbu kandin nakaduma duon to bayoy no ogkumbitihan, dajun sirahi.

¹¹ “Wada kayugoy migtidow to diya duma no mgo daega aw panabi, ‘Sir, abrihi koy man!’ ¹² Di sikan banahon migtabak, ‘Eh, wada yabot ku iyu.’

¹³ “Kaling,” kagi ni Jesus, “pakaalistu kow su kona now ogkatagahan dow nokoy aedawa ubin urasa to igpauli ku.”

To mgo Otow no Pigsaligan to Saepi

(*Lucas 19:11-27)*

¹⁴ Kagi isab ni Jesus, “Ko mupauli a, to paghari to Diyus ogkaangod isab to seini. Meyduon otow no og-andiya to madiyu,

* 24:37 Ogbabasa seini duon to Genesis kapitulu 6-9. † 24:38 Ubin yonopi

kaling pighimun din to mgo suguonon din aw isalig kandan to saepi din. ¹⁵ To pagbogoy din kandan to saepi impasikad to abilidad dan. To sobuuk pigsaligan din to lima no libu, to sobuuk daduwa no libu aw sikan sobuuk songo libu da. Dajun panow sikan otow. ¹⁶ Sikan pigsaligan to lima no libu, ingnigussyu din dajun aw nakaganansya to lima no libu. ¹⁷ Sikan pigsaligan to daduwa no libu nakaganansya isab to daduwa no libu. ¹⁸ Di sikan pigsaligan to songo libu, ginona din inyobong duon to pasak sikan saepi to agayon din.

¹⁹ "Anoy man no nayugoy on, mig-uli sikan agayon. Dajun din usipa sikan mgo suguonon dow pig-amonu dan to diya saepi. ²⁰ Sikan pigsaligan to lima no libu migduguk aw daeha sikan ganansya din. Kagi din, 'Sir, pigsaligan a nu to lima no libu. Oho, lima no libu seiini ganansya ku.'

²¹ "Kagi to sikan agayon, 'Madojow sikan pighinang nu! Mabakas ka no suguonon aw ogkasaligan. Kuntoon, su ogkasaligan ka to maintok, ogsaligan ku sikuna to madogi. Na, andini ka aw apil ka to kalipay ku.'

²² "Migduguk isab sikan pigsaligan to daduwa no libu. 'Sir,' kagi din, 'pigsaligan a nu to daduwa no libu. Oho, daduwa no libu seiini ganansya ku.'

²³ "Kagi to sikan agayon din, 'Madojow sikan pighinang nu! Mabakas ka no suguonon aw ogkasaligan. Kuntoon, su ogkasaligan ka to maintok, ogsaligan ku sikuna to madogi. Na, andini ka aw apil ka to kalipay ku.'

²⁴ "Na, sikan pigsaligan to songo libu migduguk aw ikagi, 'Sir, namaan a no mayupigon ka. Og-ani ka man ngani to wada nu kaunagi to pag-odok, aw ogpamudut ka to wada nu itanom. ²⁵ Nahaedok a ikow, kaling inyobong ku puli seiini saepi nu. Oho, seiini da.'

²⁶ "Kagi to sikan agayon, 'Aday, kahukawon nud man! Wada pues nu no suguonon! Mig-iling ka no og-ani a to wada ku kaunagi aw ogpamudut a to wada ku itanom. ²⁷ Na, ko sikan to pighona-hona nu, nokoy no wada nu man ibangku sikan saepi ku agun ogtubu aw madogi to ogkadawat ku ko muuli a?'

²⁸ "Dajun din ikagihi to yain no suguonon, 'Puduta sikan songo libu duon kandin aw ibogoy to sikan meyduon sampuyu no libu. ²⁹ Su to ogkasaligan ogdugangan agun ogdogi to kandin. Di to kona ogkasaligan, oghawion da inggad to maintok no insalig kandin. ³⁰ Na, seiini wada pues no suguonon itimbag diya to kadigyoman diya to yuwasa. Ogpakadegmatoy to mgo otow duon aw ogkagot to ngipon dan.'"

To Aedow to Paghukum

³¹ Kagi ni Jesus, "Ko siak no Anak to Otow mupaui on, ogkitaon to kasilow to pagka-Diyus ku, aw ogdumahan a to tibo mgo anghil. Og-ingkud a duon to trunu ku to paghari. ³² Oghimunon to kaotawan to tibo mgo tribu duon to atubangan ku, aw ogpagbugtion ku sikandan angod to mgo karneru dow mgo kanding no ogpagbugtion to magbantajay. ³³ To mgo otow no impananglit to karneru igpakalintuu ku, aw sikan ogilingon to kanding igpakawae ku.

³⁴ "Na, siak no hari, og-ikagihan ku sikan mgo otow no impakalintuu ku, 'Sikiyu no pigmadojawan to Diyus no Amoy ku, sed kow kani to seiini gingharian ku, su tahan on seiini ing-andam iyu sugud to sinugdanan to kalibutan. ³⁵ Su no bontason a, pigpakoon a now, aw no uhawon a, pigpainom a now. No makayampot* a duon iyu, pigabi-abi a now duon to bayoy now, ³⁶ aw pagkinahangyan ku to kabo, pigkaboan a now. No masakit a, pig-atiman a now, aw no maprisu a, pigyouy a now.'

³⁷ "Og-usip sikan mgo otow no nadawat on to Diyus, 'Ginuu, kagan-u koy man kita ikow no pigbontas dow pig-uhaw no pigpakoon dow pigpainom noy? ³⁸ Kagan-u noy man sikuna abi-abiha duon to bayoy noy no makayampot ka, aw kagan-u ka isab panginahangyan to kabo no pigkaboan noy sikuna? ³⁹ Kagan-u noy man sikuna youja su nasakit ka dow naprisu?'

⁴⁰ "Na, siakon no hari ogtabak, 'Paminogi seiini. Inggad nokoy no intabang now to obos da no mgo suun ku, kibali siak to pigtabangan now.'

⁴¹ "Tapus to sikan, og-ikagihan ku sikan mgo otow no impakawae ku, 'Yaguy kow kani, sikiyu no ogpahamtangan to kastigu. Andiya kow to sikan kaeju no wada pagkaposok no tahan on ing-andam ki Satanas dow sikan angod din no mangkadoot no ispiritu. ⁴² Su no bontason a, wada a now pakoon, aw no uhawon a, wada a now painoma. ⁴³ No makayampot a duon iyu, wada a now abi-abiha duon to bayoy now. Pagkinahangyan ku to kabo, wada a now kabo-i. No masakit a aw maprisu, wada a now youja.'

⁴⁴ "Og-usip isab sikandan, 'Ginuu, kagan-u koy man kita ikow no pigbontas ubin piguhaw ubin migyampot diya kanami ubin wada kabo ubin nasakit ubin naprisu no wada noy sikuna tabangi?'

⁴⁵ "Na ogtabak a, 'Ligdongi now seiini. Ko wada now tabangi to obos da no mgo suun ku, kibali siak to wada now tabangi.' ⁴⁶ Tapus to sikan, ogpakaandiya sikandan to kastiguhanan no wada katapusan. Di sikan

* 25:35 Ubin makadaay

mgo otow no nadawat to Diyus ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan.”

26

*To Planu to Paghimatoy ki Jesus
(Marcos 14:1-2; Lucas 22:1-2; Juan 11:45-53)*

¹ Tapus ikaanad ni Jesus sikan tibo, pig-ikagihan din to mgo inaad din, ² “Namaan kow on no Pista to Pagyaboy* kun-isa. Duon to sikan no aedow, siak no Anak to Otow ig-data diya to mgo otow no ogyansang kanay duon to krus.”

³ Na, to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru namanhimun duon to bayoy ni Caifas no panguyu dan hasta to inila no mgo duma dan. ⁴ Migplanu sikan-dan dow og-amonuhon dan to pagdakop ki Jesus no wada ogkamaan su ogpahimatajan dan. ⁵ Di kagi dan, “Kona ta igtapu to pista su basi magubut to kaotawan.”

*Pigpahomutan si Jesus
(Marcos 14:3-9; Juan 12:1-8)*

⁶ Na, migbisita si Jesus diya to Betania duon to bayoy ni Simon no pigsangla di naulian on. ⁷ Anoy man no namangoon on sikandan, meyduon bohi no migtidow no migdae to pahomut no mahal hilabi no intagu duon to mahalon no butilya. Migduguk sikandin ki Jesus aw ihudhud sikan pahomut duon to uyu din. ⁸ Pagkita to mgo inaad ni Jesus to sikan, naboyu sikandan. Kagi dan, “Abee! Nokoy no pig-uyakan man sikan pahomut? ⁹ Tapat pad ko imbaligja sikan to mahal no prisyu aw to halin ipamogoy to mgo pubri.”

¹⁰ Namaanan ni Jesus sikan pighisgutan dan, kaling pig-ikagihan din sikandan, “Nokoy no ogsamukon now man seini bohi no madojow man seini pighinang din kanay? ¹¹ To mgo pubri kanunoy now igpagduma, di siakon, kona a ogkayugoy dini iyu. ¹² Seini pagpahomut din kanay, angod to pighinaat din on to pagyobong kanay. ¹³ Indani now seini,” kagi ni Jesus. “Inggad andei ignawnangon to Madojow no Nawnangonon kani to tibuuk kalibutan, ogkahisgutan isab seini pighinang din aw ogkahandom sikandin.”

*To Planu ni Judas to Pagyuib ki Jesus
(Marcos 14:10-11; Lucas 22:3-6)*

¹⁴ Tapus to sikan, si Judas Iscariote no sobuuk to sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inaad ni Jesus mig-andiya to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan dan. ¹⁵ Kagi din, “Man-u man to igbogoy now

kanay ko idata ku iyu si Jesus?” Dajun dan bilangi si Judas to katluan no buuk no saepi. ¹⁶ Tapus to sikan, nanginlugar sikandin to pagdata ki Jesus duon kandan.

To Pagsasayu ni Jesus dow mgo Inaad Din

(Marcos 14:12-21; Lucas 22:7-13; Juan 13:1-30)

¹⁷ Anoy man no mig-abut on to una no aedow to Pista to Pan no Wada Patubu, to mgo inaad mig-usip ki Jesus, “Andei koy nu man ogpahikajon to panihapun ta to seini Pista to Pagyaboy?”

¹⁸ Kagi ni Jesus, “Andiya kow to diya otow no ognangonon ku duon to siyudad. Nangoni sikandin no siak no mastru now ogpagsayu iyu no mgo inaad ku, su og-tumanon ta to Pista to Pagyaboy duon to bayoy din. Su kona ad ogyugoy kani to seini kalibutan.” ¹⁹ Dajun tumana to sikan mgo inaad ni Jesus to sugu din aw hikaja to panihapun dan to pista.

²⁰ Anoy man no madukilom on, migdudunga to pagkoon si Jesus dow sikan mgo inaad din no sampuyu-tag-duwa. ²¹ Pagkoon dan on, mig-ikagi si Jesus, “Oho, paminog kow. Sobuuk iyu kani ogyuib kanay.”

²² Migsakit yagboy to ginhawa dan aw kada sobuuk mig-usip, “Ginuu, kona no siak?”

²³ Migtabak si Jesus, “Sobuuk iyu no migpagsayu kanay to pagkoon iyan ogyuib kanay. ²⁴ Siak no Anak to Otow, oghimatajan a su tahan on nasuyat duon to Kasuyatan to Diyus. Di alaot yagboy sikan ogyuib kanay! Tapat pad ko inyandan sikandin.”

²⁵ Dajun usip si Judas no iyan ogyuib ki Jesus, “Kona no siak Sir?”

Kagi ni Jesus, “Natuyanan nud iyan.”

To Pagkoon no Ighandom to Kamatajan ni Jesus

(Marcos 14:22-26; Lucas 22:14-20; 1 Corinto 11:23-25)

²⁶ No migkoon pad sikandan, migdawat si Jesus to pan aw pasalamat sikandin to Diyus. Dajun din tibaga dow itadwoy kandan aw ikagi, “Yawa ku seini. Dawata now aw koon.”

²⁷ Dajun dawat sikandin to tasa aw pasalamat isab to Diyus. Dajun din itadwoy kandan aw ikagi, “Masig-inom kow to seini. ²⁸ Yangosa ku seini no igdigon to kasabutan no oghinangon to Diyus iyu. Igpaawas seini agun mapasaylu to mgo sae to kaotawan.

* **26:2** To Pista to Pagyaboy iyan paghandom to mgo Hibru to diya pagpayuwas kandan to Diyus likat to Ehipto to pagkaudipon dan. Di no wada pad sikandan panow, pigsugu to Diyus to anghil din to paghimatoy to mgo panganoy no yukos to mgo taga-Ehipto. Di to mgo bayoy to mgo Hibru pigpayabajan din. To Pista to Pagyaboy, una no aedow to sikan Pista to Pan no Wada Patubu. † **26:29** Ininglis: *grapes*

²⁹ Indani now seini. Iyan nanda sei to pag-inom ku to gita to ubas[†] dini. Ayha a da og-inom to sikan bag-u no inomon ko muinom a duma iyu diya to gingharian to Diyus no Amoy ku.

³⁰ Dajun sikandan pamanganta to pagsaja to Diyus aw panow pailing diya to Kaulibuhan no bubungan.

To Pagtag-an ni Jesus no Iglidung Sikandaw ni Pedro

(Marcos 14:27-31; Lucas 22:31-34; Juan 13:36-38)

³¹ Pig-ikagihan ni Jesus to mgo inanad din, "Kuntoon no kadukiloman og-ojowan a now tibo, su meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling, 'Ogpahimatajan ku to magbantajay, aw ogkasusuwoy to mgo karneru no pigbantajan din.'[‡] ³² Di ko mabanhaw ad, og-una a iyu diya to Galilea."

³³ Dajun ikagi si Pedro, "Inggad ojowan ka to seini tibo mgo duma ku, kona ku yagboy sikuna og-ojowan."

³⁴ Kagi ni Jesus, "Indani seini. Kona pad ogtagauk to manuk gaja, iglidung a nud to katatoyu."

³⁵ Di mig-iling si Pedro, "Kagan-u ku man sikuna ilidung, inggad pad i-unung a ikow ko himatajan kal!" Sikan isab to pig-ikagi to tibo mgo inanad.

To Pag-ampu ni Jesus duon to Getsemane
(Marcos 14:32-42; Lucas 22:39-46)

³⁶ Na, migpadajun onsi Jesus duon to sikan banwa no og-ilingon to Getsemane. Pagtidow dan duon, pig-ikagihan din to mgo inanad din, "Kani kow da ingkud su og-ampu a dutun."[‡] ³⁷ Di pigduma din si Pedro dow sikan daduwa no mgo anak ni Sebedeo. Na, migsugud to hilabi no kaguul dow kasamuk to ginhawa din. ³⁸ Kagi ni Jesus, "Ahay, angod to igkamatoy ku to kani no kaguul ku! Pakamonang kow kani di kona kow oglipodong."

³⁹ Dajun andiaya sikandin to unahan dow patiyangkob aw ampu. Kagi din, "Amoy ku, ko mahimu, ajawa a ogpabajaa to sikan no mgo antusonon. Di to pagboot nu iyan matuman, kona no sikan kanay."

⁴⁰ Pagpauli din duon to mgo inanad din, pigkita din no nalipodong on sikandan. Dajun din pukawa no mig-iling, "Sadangay pad man iyu Pedro. Kona now ogkapogongan to lipodongon now inggad songo uras da?" ⁴¹ Kona kow on oglipodong. Ampu kow nasi agun kona kow matintal. Ogtuman kow iyan podom, di mayotoy to yawa now."

⁴² Dajun isab panow si Jesus aw ampu. Kagi din, "Amoy ku, ko kinahangyan on man yagboy no ogbaja a to sikan no mgo antusonon, na, tumana to pagboot nu."

⁴³ To ikaduwa no pagpauli ni Jesus duon to mgo inanad din, pigkita din no nalipodong on isab sikandan su angod to ogpikpikon to mata dan.

⁴⁴ Dajun panow si Jesus aw ampu to ikatoyu angod to diya una no pag-ampu din.

⁴⁵ Pagkatapus, migpauli si Jesus duon kandan aw ikagih, "Nalipodong kow pad gihapun? Oho, uras on no siak no Anak to Otow igdata on diya to mgo makasasaya.

⁴⁶ Na, bangun kow on su seinid on to ogyuib kanay. Ogtagbuhon ta."

To Pagdakop ki Jesus

(Marcos 14:43-50; Lucas 22:47-53; Juan 18:1-11)

⁴⁷ No mig-ikagi pad si Jesus, migtidow si Judas no sobuuk to sikan sampuyu-tagduwa no mgo inanad din. Mahan-in to mgo duma din no sangkap to ispada dow taepos. Pigsugu sikandan to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to inila no mgo duma dan. ⁴⁸ Na, tahan on pigsabutan to oghinangon ni Judas agun makiyaya dan si Jesus. Kagi din, "Hadokan ku ngani, iyan kay. Na, dakopa sikandin."[‡] ⁴⁹ Kaling pigdukay din dajun si Jesus aw ikagih, "Honda Sir!" Dajun din hadoki.

⁵⁰ Kagi ni Jesus kandin, "Yagi, padajuna to tuud nu."

Dajun padani sikan duma no mgo otow aw dakopa si Jesus. ⁵¹ Dajun huayabut to ispada to sobuuk no duma ni Jesus aw tigbasa to suguonon to sikan kinayabawan no magdudumaya aw kasagping to talinga. ⁵² Di kagi ni Jesus, "Isug-ub sikan ispada nu. Su to otow no ogpanigbas ogkamatoy isab to tigbas. ⁵³ Basi wada ka kamaan no ogpakadangop a to Diyus no Amoy ku, aw ogsuguon din dajun to linibu no mgo anghil to pagyuwas kanay. ⁵⁴ Di ko mailing to sikan, og-amonuhon man to pagkatuman to sikan impasuyat to Diyus no pig-iling no ogkahitabu seini?"

⁵⁵ Dajun ikagih ni Jesus sikan mgo otow, "Nokoy man, tulisan a no migdae kow man to mgo ispada dow mgo taepos to pagdakop kanay? Nokoy no wada a now man dakopa no mang-anad a duon to Bayoy to Diyus kada aedow?" ⁵⁶ Di nailing to seini agun matuman to tibo no impasuyat to Diyus to diya kibalí mgo ba-ba din." Dajun yaguji si Jesus to mgo inanad din.

To Pag-imbistigaha ki Jesus

(Marcos 14:55-65; Lucas 22:63-71; Juan 18:19-24)

⁵⁷ Dajun daeha si Jesus to sikan naman-dakop kandin diya to bayoy ni Caifas no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru. Tahan on nahimun duon to mgo mastru to tinuuhan dow inila no mgo

[‡] 26:31 Zacarias 13:7

Hibru. ⁵⁸ Migpatiyupug si Pedro ki Jesus di migpadiyu da. Pagtidow din, migpadajun sikandin duon to pawa aw pag-agpot to mgo magbantajay no naman-ingkud su ogsayapan din to ogkadeygan ni Jesus.

⁵⁹ Sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan dow to duma dan no mgo maghusajay no nahimun duon namangha yagboy to ogpamangkistigus to gayu kuntra ki Jesus agun no mapahimatajan dan. ⁶⁰ Mahan-in to mgo gayuon no namangistigus, di wada nakitaan dan no angay no igkamatoy din.

Pagkahina-hina, meyduon daduwa no ka kistigus no mig-atubang ⁶¹ aw ikagi, "Pigdinog noy seini no otawa no mig-iling no ogkagoba din sikan Bayoy to Diyus aw og-isabon din oghinangon sed to tatoyu no aedow."

⁶² Dajun tindog sikan kinayabawan no magdudumaya aw usipa si Jesus, "Nokoy man to ogkaikagi nu to sikan ingkistigus dan? Kona ka ogtabak?" ⁶³ Di migpaphonok si Jesus. Mig-ikagi isab sikan kinayabawan no magdudumaya, "Panapa ka tongod to ngadan to buhi no Diyus no tinood to og-ikagihon nu kanami. Na, nangoni koy dow sikuna iyan to diya ogpaabuton no Anak to Diyus no ogpaharion din."

⁶⁴ Migtabak si Jesus, "Naikagi nud. Di seini da. Sugud kuntoon, ogkamaan kow no ogpasidonggan a no Anak to Otow su ogpaingkudon a duon to kalintuu no takidingan to Gamhanan no Diyus. Og-abut isab to panahon no ogkitaon a now no ogkonsad likat to yangit no ogsakoy to panganud." [§] ⁶⁵ Dajun higbita to sikan kinayabawan no magdudumaya to kabo din tongod to kaboyu aw ikagi, "Ayiih! Pagpasipaya sikan to Diyus! Set ki pad man ogpamangha to kistigus no sikiyu on man yagboy to migdinog to pagpasipaya din to Diyus! ⁶⁶ Na, nokoy man to iyu?"

Migtabak sikandan, "Angay sikandin oghimatajan." ⁶⁷ Dajun dan ilobi to bayhu* ni Jesus aw sumbaga. To duma migsampalu kandin ⁶⁸ aw ikagihi, "Sikuna no Insaad no Manyuyuwat,† tag-ana dow hintawa to migsampalu ikow."

To Paglidung ni Pedro ki Jesus
(*Marcos 14:66-72; Lucas 22:54-62; Juan 18:15-18,25-27*)

⁶⁹ Mig-ingkud pad si Pedro duon to pawa no dugukon sikandin to suguonon no bohi aw ikagihi, "Aduy, duma ka isab ni Jesus no taga-Galilea!"

⁷⁰ Di miglidung si Pedro duon to atubangan to tibo. Kagi din, "Eh, wada kalibutan ku to sikan pig-ikagi nu."

⁷¹ Dajun panow si Pedro pailing duon to yawanganan. Mey yain no bohi duon no migkita kandin aw ikagihi din to mgo otow duon, "Seini no otawa duma ni Jesus no taga-Nazaret."

⁷² Di miglidung isab si Pedro aw nanapa no wada yagboy sikandin kiyaya to sikan no otow.

⁷³ Wada kayugoy, pigduguk si Pedro to sikan namanindog duon aw ikagihi, "Tinood iyan no duma ka dan, su to inikagihan nu ogpakiyaya no taga-Galilea ka."

⁷⁴ Dajun nanapa si Pedro to maagbot aw iling, "Wada a yagboy kiyaya to diya no otawa!"

Duon-dajun migtagauk to manuk, ⁷⁵ aw kadamdomi ni Pedro to diya kagi ni Jesus no pig-iling, "Kona pad ogtagauk to manuk, iglidung a nud to katatoyu." Dajun panow si Pedro aw ngog-ngog tongod to hilabi no kasakit to ginhawa din.

27

To Pagdaya ki Jesus diya ki Pilato

¹ Saju pad to masem, mighihimun on isab tibo sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to inila no mgo duma dan aw planu dow og-amonuhon dan to pagpahimatoy ki Jesus. ² Dajun dan gapusa si Jesus aw daeha diya ki Gubernadur Pilato.

To Pag-ogot ni Judas
(*Hinang 1:18-19*)

³ Na, si Judas no migyuib ki Jesus, pagkamaan din no pighukuman on si Jesus to kamatajon, migbasul sikandin. Dajun din i-uli sikan katluan no buuk no saepi duon to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow inila no mgo duma dan. ⁴ Kagi din, "Nakasae a yagboy su imbaligja ku to otow no wada sae."

Mig-iling sikandan, "Wadad yabot noy to sikan. Ikow on sikan no prublima." ⁵ Dajun itimbag ni Judas sikan saepi duon to Bayoy to Diyus dow panow aw hikoti to liog din aw patibitoy.

⁶ Pagpuduta to sikan yabow no mgo magdudumaya to sikan saepi, mig-iling sikandan, "Ogpakayapas ki to balaod to tinuuhan ta ko isakot seini duon to saepi no kaning Diyus, su insuhue seini to pagpahimatoy to otow." ⁷ Kaling pig-uujan dan no igboli sikan no saepi to pasak to maghinangay to kudon su oghinangon no yobonganan to

§ 26:64 Salmo 110:1; Daniel 7:13 * 26:67 To Surigao no Minanubu: goja † 26:68 To Grigu no inikagihan: Cristo

* 27:7 Ubin dayu

mgo yampot.* ⁸ Hangtod kuntoon pighin-gadanan sikan to, “Pasak no Pigbajadan to Yangosa.” ⁹ Duon to sikan, natuman to diya sinuyat ni Jeremias no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling, “Ogpuduton dan sikan katluan no buok no saepi no iyan ogkaujukan to mgo kaliwat ni Israel no igsuhue to sikan ogyuib kandin ¹⁰ aw igboli dan to pasak to maghinangay to kudon. Sikan to insugu to Diyus kanay.”†

Si Jesus duon to Atubangan ni Pilato

(*Marcos 15:1-15; Lucas 23:1-5,13-25; Juan 18:28-19:16*)

¹¹ Na, pag-atubang ni Jesus ki Gubernadur Pilato, pig-usip sikandin, “Sikuna iyan to hari to mgo Hibru?”

Kagi ni Jesus, “Naikagi nud.”

¹² Di no iriklamu si Jesus to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow inila no mgo duma dan, wada sikandin tabak. ¹³ Kaling mig-ikagi si Pilato, “Mahan-in to iniriklamu dan kuntra ikow. Kona ka ogpanagang?” ¹⁴ Di wada yagboy inggad songo riklamu no pigtabak ni Jesus, kaling natingaya yagboy sikan gubernadur.

¹⁵ Na, kada Pista to Pagyaboy, nabatasan to sikan gubernadur no ogpasabukan din to songo prisu no iyan ogpillon to kaotawan. ¹⁶ To diya no panahon meyduon bantu-gan no prisu no iyan ngadan si Barabas. ¹⁷ Kaling nangusip si Pilato to sikan mahan-in no mgo otow no nahimun, “Hintawa man to ogkaliyagan now no ogpasabukan ku, si Barabas ko si Jesus no og-ilingon to Insaad no Manyuyuwas?”‡ ¹⁸ Ing-usip din sikan su namaanan din no indata kandin si Jesus to mgo panguyut to tinuuhan su migsilag sikandan ki Jesus.

¹⁹ No mig-ingkud pad si Pilato duon to husajan, mig-abut to tugun to asawa din no pig-iling, “Kona ka ogpangindaehig to kamatajon to sikan otow no wada sae, su nata-gainop ku sikandin ganina madukilom, aw yagboy nasamuk to ginhawa ku.”

²⁰ Na, to kaotawan pighonghongan to diya yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan dow inila no mgo Hibru agun si Barabas to sabukan, aw si Jesus himatajan. ²¹ Kaling pag-usip on isab ni Pilato dow hintawa to sikan daduwa to ogpasabukan dan, iyan intabak dan, “Si Barabas!”

²² Kagi ni Pilato, “Og-amonuhon kud man naan si Jesus no og-ilingon to Insaad no Manyuyuwas?”

Tibo sikandan mig-iling, “Himataji! Iyansang duon to krus!”

²³ Mig-usip si Pilato, “Manya man? Nokoy man to sae din?”

Di nasi mig-agbot to pagkinuliya dan no mig-iling, “Himataji! Iyansang duon to krus!” ²⁴ Nasabut ni Pilato no wadad pues to pag-ikagi din su ogkagubut on to mgo otow. Kaling migpudut sikandin to wohig aw panghugas to boyad din duon to atubangan to mgo otow. Kagi din, “Ogpanghugas a pagpakiyaya no wada yabot ku to kamatajon to seini no otow. Sikiyu to yabotan to sikan.”

²⁵ Migtabak sikan tibo mgo otow, “Sikami dow mgo kaliwat noy to tadtadan to sikan!” ²⁶ Dajun pasabuki ni Pilato si Barabas. Di si Jesus pigpanyapdosan aw idata duon to sikan ogpamanyansang kandin duon to krus.

To Paghinang ki Jesus no Kangisihan
(*Marcos 15:16-20; Juan 19:2-3*)

²⁷ Dajun daeha si Jesus to mgo sundayu ni Gubernadur Pilato duon to sed to bayoy din. Dajun dan himuna to tibo angod dan no mgo sundayu aw lilibongi si Jesus. ²⁸ Pighukasan dan sikandin aw sul-ubi to mayogdog no kapa. ²⁹ Mighinang isab sikandan to kuruna no dugihon no gawod aw ikuruna kandin. Meyduon isab tinampod no tigbow no pigpatagonan kandin duon to kalintuu no boyad din no kunungkun bastun to hari. Dajun sikandan yuhud-yuhud duon to atubangan din aw ngingisi. Kagi din, “Mabuhi ka, hari to mgo Hibru!” ³⁰ Tapus to sikan, pigpang-loban dan si Jesus aw pinokpoka to sikan bastun din. ³¹ Pagtakahi dan to pag-inusiba§ ki Jesus, pighukasan dan sikandin to sikan mayogdog no kapa aw sul-ubi to kandin no kabo. Dajun dan daeha diya to yuwas su igyansang duon to krus.

To Pagyansang ki Jesus duon to Krus
(*Marcos 15:21-32; Lucas 23:26-43; Juan 19:17-27*)

³² Na, duon to pangindaenan meyduon ingkatagbu dan no taga-Cirene no iyan ngadan si Simon. Pigpogos dan sikandin to pagtiang to sikan krus no ogyansangan ki Jesus. ³³ Pagtidow dan duon to sikan banwa no og-ilingon to Golgota, no ko ita pa, Boboungon, ³⁴ pigbogajan dan si Jesus to inomon no pigsakotan to mapoit. Di pagka-timtim din, wada din inoma. ³⁵ Dajun dan iyansang duon to krus aw lindoga. Tapus to sikan, pigbabahin dan to mgo kabo ni Jesus pinaagi to ripa. ³⁶ Dajun ingkud sikan mgo sundayu su ogbantoy kandin. ³⁷ Duon to babow to uyu ni Jesus intaud dan to sinuyat no riklamu kuntra kandin no pig-iling, “Si Jesus seini no Hari to mgo Hibru.” ³⁸ Meyduon isab daduwa no ka ribeldi no

† 27:10 Zacarias 11:12,13 dow Jeremias 32:6-9 ‡ 27:17 To Grigu no inikagihan: Cristo § 27:31 Ubin pagbinuang

* 27:39 To Surigao no Minanubu: pag-iy-an-iy-an

inyansang to mgo krus duon to magdibayuy ni Jesus. ³⁹ To mgo otow no namangyaboy duon migpajango-jango to pagsujan-sujan* kandin. ⁴⁰ "Awu!" kagi dan. "Kagi nu oggobaon nu sikan Bayoy to Diyus aw og-isabon nu oghinangon sed to tatoyu da no aedow. Oho, ko tinood no Anak ka to Diyus, yudus ka duon!"

⁴¹ Angod isab to sikan to pagsujan-sujan to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow mgo maistru to tinuuhan hasta to duma no inila no mgo Hibru. Kagi dan, ⁴² "Nakayuwas kun sikandin to duma, di kona din man naan ogkayuwas to kaugalingon din. Oho, hari ta man buwa sikandin no mgo kaliwat ni Israel, payudusa duon agun makatuu ki. ⁴³ Kagi din Anak sikandin to Diyus dow iyan ogsaligan din. Na, ko og-oyogon sikandin to Diyus, ipayuwas sikandin!" ⁴⁴ Angod isab to sikan to pagtamay ki Jesus to sikan mgo ribeldi no inyansang isab duon to mgo krus.

To Kamatajon ni Jesus

(*Marcos 15:33-41; Lucas 23:44-49; Juan 19:28-37*)

⁴⁵ Anoy man no maugtu on, migdigyom to kalibutan hangtod no alas tres to kaha-punon. ⁴⁶ Na, pagkaalas tres on, migtagaw si Jesus to maagbot no mig-iling, "Eli, eli, lama sabaktani?" no ko ita pa, "Diyus ku, Diyus ku, nokoy no pig-ojowan a nu?"†

⁴⁷ Di to mgo otow no migtingdog duon naman-iling, "Ogpatabang sikandin ki Elias." ⁴⁸ Na, sobuuk kandan miglinaguy dajun aw pudut to ogpasoyopan din to suka. Dajun din ihikot duon to tumuy to tinampod no tigbow aw itadwoy diya to ba-ba ni Jesus. ⁴⁹ Di to duma mig-iling, "Og-ahaon ta iyan dow og-andini si Elias to pagyuwas kandin."

⁵⁰ Nangiyak on isab si Jesus aw dajun kabigtawi.

⁵¹ Dajun kahigbit sikan madamey no panapton no yopon to sikan Pinakabalaan no Sinabong duon to Bayoy to Diyus likat diya to diatas pailing duon to obos. Migtiyog isab to maagbot aw nangkatibag to mgo gatung. ⁵² Nangkaabri isab to mgo yobong, aw mahan-in to patoy no diyusnon no nabanhaw ⁵³ aw pamanyogwa duon to yobong. Na, pagkabanhaw on ni Jesus, sikan duma no nabanhaw naman-andiya to siyudad to Jerusalem, aw mahan-in to migkita kandan.

⁵⁴ Na, sikan kapitan dow mgo sundayu din no namanbantoy ki Jesus pigdaitan tongod to tiyog dow sikan duma no mgo hitabu. Kaling nakaikagi sikandan, "Tinood naan no Anak seini to Diyus!"

⁵⁵ Mahan-in isab to mgo bohi no migsayap ki Jesus, di migpadiyu da. Sikandan to diya migduma-duma kandin likat to Galilea pailing diya to Jerusalem to pag-alagad kandin. ⁵⁶ Yakip duon si Maria Magdalena dow to sangay din no inoy ni Santiago dow ni Jose hasta to asawa ni Sebedeo.‡

To Pagyobong ki Jesus

(*Marcos 15:42-47; Lucas 23:50-56; Juan 19:38-42*)

⁵⁷ Anoy man no mahapun on, meyduon migtidow no sapian no otow no taga-Arimatea no iyan ngadan si Jose. Songo inanad isab sikandin ni Jesus. ⁵⁸ Mig-andiya si Jose ki Pilato aw hangyu no sikandin to ogyobong ki Jesus. Na, mig-ujun si Pilato. ⁵⁹ Dajun puduta ni Jose sikan yawa ni Jesus aw libodi to bag-u no madojow no panapton ⁶⁰ aw ibotang duon to yobonganan no bag-u din pad ipabangbang duon to batu. Pigyoanon din sikan yobong to piglipid no gatung aw dajun panow. ⁶¹ Si Maria Magdalena dow sikan sangay din naman-ingud no mig-atubang to sikan yobong.

To Pagbantoy to Yobong

⁶² Pagkabukas no iyan Aedow no Tig-pahuway to mgo Hibru, sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan dan dow mgo Pariseo mig-andiya ki Pilato. ⁶³ Kagi dan, "Sir, nadomdoman noy no wada pad kamatoy to diya gayuon no otow, mig-iling no ogkabanhaw da sikandin duon to ikatoyu no aedow. ⁶⁴ Kaling madojow ko ipadigon nu sikan yobong din kotob to ikatoyu no aedow, su unu ko kawaton to yawa din to sikan mgo inanad din agun igkanaw-nanganon dan no nabanhaw on sikandin. Na, ogdugang pad to paglimbung dan to kaotawan."

⁶⁵ "Na hala," kagi ni Pilato. "Daya kow to mgo sundayu aw ipadigon sikan yobong kotob to ogkahimu now." ⁶⁶ Dajun sikandan andiya aw indani sikan inyopon agun mata-gahan dan ko meyduon oghilabot to sikan. Pagkatapus, pigpabantajan dan.

28

To Pagkabanhaw ni Jesus

(*Marcos 16:1-8; Lucas 24:1-12; Juan 20:1-10*)

¹ Pagyaboy to Aedow no Tigpahuway, aw ogkabukas-bukas on to aedow to Dum-inggu, si Maria Magdalena dow sikan sangay din migpadodoyog duon to pigyobongan ki Jesus su ogyoujon dan. ² No wada pad sikandan tidow, migtiyog to maagbot aw migkonsad to anghil to Ginuu aw ligada sikan gatung no inyopon aw ingkud duon.

† 27:46 Salmo 22:1 ‡ 27:56 To asawa ni Sebedeo, inoy ni Santiago dow ni Juan. * 28:3 To Surigao no Minanubu:

³ To bayhu* din angod to kasiga to kilat, dow to kabo din angod to kaputi to gapas.

⁴ Migpamidpid sikan namanbantoy tongod to haedok dan to sikan anghil aw katuad aw kaangod to mgo patoy.

⁵ Dajun ikagihi to anghil sikan mgo bohi, “Kona kow ogkahaedok. Namaan a no ogpamangha kow ki Jesus no inyansang duon to krus. ⁶ Wadad kani su nabanhaw on. Natuman on to diya pig-ikagi din iyu. Dini kow, ahaa now seini pigbotangan kandin. ⁷ Na, panow kow dajun diya to mgo inanad din aw nangoni no nabanhaw on si Jesus dow og-una diya to Galilea. Ogmkaon dan sikandin diya. Indani now seini pig-ikagi ku iyu.”

⁸ Na, sakot to kahaedok dow kalipay, migpanow sikan mgo bohi. Miglinaguy sikandan su ognangonan dan to mgo inanad ni Jesus. ⁹ Duon pad to pangindaenan, puli nakatokow ingkatagbu dan si Jesus. Kagi din, “Honda.” Dajun padani sikan mgo bohi aw tagoni to mgo kobong din dow simbaha dan. ¹⁰ Kagi ni Jesus, “Kona kow ogkahaedok. Andiya kow to mgo suun† ku aw nangoni no umandiya sikandan to Galilea su ogkitaon a dan diya.”

To Isturya to diya Pigpabantoy

¹¹ Na, pagkalius to sikan mgo bohi duon to yobong, to duma no mgo sundayu no migbantoy mig-anduon to Jerusalem. Pignangonan dan to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibu to tibo nahitabu. ¹² Migsasabut sikan yabow no mgo magdudumaya dow to inila no mgo Hibu. Dajun dan bogaji sikan mgo sundayu to madogi no saepi ¹³ aw ikagihi, “Umiling kow no pigkawat to yawa ni Jesus to mgo inanad din no malipodong kow ganina madukilom. ¹⁴ Na, ko makadinog to gubernadur no nalipodong kow no migbantoy, kona kow ogkahaedok. Sikami on to ogkaamu kandin agun kona kow kastiguhon.” ¹⁵ Dajun dawata to mgo sundayu sikan saepi aw inawnangon sikan impaikagi kandan. Sikan no isturya impatangkap diya to mgo Hibu hangtod kuntoon.

To Pagsugu-a ni Jesus to mgo Inanad Din (Marcos 16:14-18; Lucas 24:44-49; Hinang 1:6-8)

¹⁶ Sikan sampuyu-tag-isa no mgo inanad ni Jesus mig-andiya to Galilea duon to sikan bubungan no ogpaandiyaan ni Jesus kandan. ¹⁷ Pagkita dan kandin, pigsimba dan, di to duma migduwa-duwa dow si Jesus yagboy sikan. ¹⁸ Dajun padani si Jesus kandan aw ikagi, “Imbogoy kanay to tibo katongod diya to yangit dow dini to pasak. ¹⁹ Kaling ogsugun ku sikiyu diya to tibo

mgo tribu agun hinangon now sikandan no mgo inanad ku. Bawtismuhi sikandan to ngadan to Amoy, to Anak dow to Ispiritu Santu. ²⁰ Anada sikandan to pagtuman to tibo insugu ku iyu. Na, ajaw now ogkalin-gawi no ogduma-duma a iyu kotob no kona pad matapus to kalibutan.”

† 28:10 Iyan impasabut din to mgo inanad din.

To Madojow no Nawnangonon no Sinuyat ni Marcos

*To Pagwali ni Juan no Magbawtismuhay
(Mateo 3:1-12; Lucas 3:1-18; Juan 1:19-28)*

¹ Seini to sinugdanan to Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo no Anak to Diyus. ² Meyduon pig-ikagi to Diyus kandin no impasuyat din ki Isaias no kibali ba-ba din no pig-iling, "Meyduon ogpaunahon ku ikow agun no mahinaat to mgo otow to pagtidow nu." ³ Ogdinogon sikandin no ogbansagon diya to matahay no banwa no og-iling, "Hinaata now to dayan to Ginuu! Andama to ginhawa now to pagtidow din!"[†]

⁴ Natuman sikan intag-an ni Isaias su migtidow si Juan no Magbawtismuhay diya to matahay no banwa. Pigwalihan din to mgo otow no ogkahimun duon. Kagi din, "Sosey kow on. Talikudi now on to mgo sae now aw pabawtismu kow. Na, ogkapasaylu to mgo sae now." ⁵ Mahan-in hilabi to mgo otow no naman-andiya ki Juan no napuun diya to prubinsya to Judea yakip to siyudad to Jerusalem. Pig-angkon dan to sae dan aw pabawtismu ki Juan duon to Jordan no wohig.

⁶ Na, to kabo ni Juan, hinaboyan no bubue to kamel, aw to bagkos din kindae to man-anap. Iyan koonon din to taengas dow doga. ⁷ Seini to kanunoy din pig-ikagi, "Meyduon opakasunu no yawow pad yagboy kanay. Su ngani man to paghukas to sapatus din, di kona a og-angajan. ⁸ Wohig to igbawtismu ku iyu, di sikandin, iyan igbawtismu iyu to Ispiritu Santu."

*To Pagbawtismu ki Jesus dow Pagtintal Kandin
(Mateo 3:13-4:11; Lucas 3:21-22; 4:1-13)*

⁹ Duon to sikan no panahon, natuman to diya intag-an ni Juan su migtidow si Jesus no napuun diya to yunsud to Nazaret no sakup to Galilea. Migpabawtismu sikandin ki Juan duon to Jordan no wohig. ¹⁰ Anoy man no mighaw-as on sikandin, pigkita din no naabri to yangit, aw migkonsad to Ispiritu Santu no angod to salapati dow migtapuhun duon kandin. ¹¹ Meyduon isab kagi no napuun diya to yangit no mig-iling, "Sikuna to pinadajag no Anak ku no ingkalipay ku yagboy."

¹² Dajun paandiyaa si Jesus to Ispiritu Santu to matahay no banwa no iyan da migugpa ¹³ to mgo kadlaganon. Migpakamang sikandin duon sed to kap-atan no aedow aw pigtintal ni Satanas. Di pig-atiman sikandin to mgo anghil.

*To Pagtawag ni Jesus to Upat no Mangisdaay
(Mateo 4:12-22; Lucas 4:14-15; 5:1-11)*

¹⁴ Anoy man no prisuhon on si Juan, migpauli si Jesus diya to prubinsya to Galilea aw inawnngonon sikan Madojow no Nawnangonon to Diyus. ¹⁵ Kagi din, "Madani on ogkatuman to paghari to Diyus dini iyu. Na, sosey kow on aw talikudi now to mgo sae now, aw tuuhi seini Madojow no Nawnangonon."

¹⁶ Songo aedow, migyadgad si Jesus duon to higad to danow to Galilea. Duon din katae-i to daduwa no migsusuun no mgo mangisdaay no namukut. Iyan ngadan dan si Simon dow si Andres. ¹⁷ Kagi ni Jesus, "Duma kow on kanay su oghinangon ku sikiyu no inaad. Su hangtod kuntoon, isda to nasakup to pukut now. Di sugud kuntoon, otow on to igpasakup ku iyu agun mahinang sikandan no mgo sakup ku." ¹⁸ Duon-dajun pig-ojowan dan to mgo pukut dan aw duma ki Jesus.

¹⁹ Anoy man no diyad on si Jesus to uunahan, natae-an din to yain no migsusuun no migtapid to mgo pukut duon to bangka duma to amoy dan no si Sebedeo. Iyan ngadan dan si Santiago dow si Juan. ²⁰ Duon-dajun pigsabi sikandan ni Jesus. Dajun dan likati to amoy dan dow mgo sinuhuyan no duon pad to sakajan, aw duma sikandan ki Jesus.

*To Pag-abug ni Jesus to Madoot no Ispiritu
(Lucas 4:31-37)*

²¹ Dajun andiya onsi Jesus to yunsud to Capernaum. Pagka-Aedow on no Tigpahuway to mgo Hibru,[‡] migsed si Jesus duon to simbahan dan aw pang-anad. ²² Pagdinog to kaotawan kandin, hilabi sikandan natingaya su to pagpang-anad din kona no angod to pagpang-anad to mgo mastru to tinuuhon, su sikan ki Jesus migdae to katongod. ²³ Na, mey otow duon to simbahan no pigsamuk to madoot no ispiritu no migbansagon, ²⁴ "Sikuna Jesus no taga-Nazaret, nokoy no oghilabot ka kanami? Basi kay migandini ka su oggyagyon koy nu. Namaan a dow hintawa ka. Sikuna sikan Balaan no pigpaandini to Diyus!"

* 1:2 Malaquias 3:1 † 1:3 Isaias 40:3 ‡ 1:21 To mgo Hibru og-ilingon isab to mgo Judio. Kona sikandan ogtrabahu to Sabadu su iyan man aedow to pagsimba dan.

²⁵ Di pigsapadan sikandin ni Jesus, “Pagtong ka! Yogwa ka duon.” ²⁶ Dajun payukub sikan ispiritu duon to sikan otow aw yaguy dongan to nangiyak to maagbot.

²⁷ Hilabi naboyong to mgo otow duon aw nakapauusipay, “Aduy! Nokoy man buwa sei? Wada ki pad disti makading to angod to seini no pagpang-anad no migdae to katongod! Su inggad to mangkadoot no ispiritu ogtuman to sugu din.” ²⁸ Migtangkap dajun to kabantug ni Jesus diya to tibuuk prubinsya to Galilea.

*To Pagdojow ni Jesus to mgo Masakiton
(Mateo 8:14-17; Lucas 4:38-41)*

²⁹ Pagyuwas ni Jesus to sikan simbahan, mig-andiya sikandin to bayoy ni Simon dow ni Andres duma si Santiago dow si Juan. ³⁰ Pagtidow dan, naikagihan si Jesus no mighibat to ugangan ni Simon su pighingyow. ³¹ Dajun duguk si Jesus aw tagoni to boyad to sikan bujag aw pabanguna. Duon-dajun naulian sikandin aw honati din onsi Jesus to pagkoon.

³² Anoy man no migsayop on to sogwa, pigdae duon ki Jesus to tibo masakiton hasta to pigpangsamuk to mangkadoot no ispiritu. ³³ Nahimun to tibo taga-yunsud duon to yuwas to bayoy. ³⁴ Pinang-ulian ni Jesus to mahan-in no mgo otow no migbati to yain-yain no sakit. Mahan-in isab to pinang-abug din no mangkadoot no ispiritu no migsamuk to mgo otow. Sikan no mgo ispiritu wada din paikagih su yagboy dan namaanan dow hintawa si Jesus.

To Pagwali ni Jesus diya to Tibuuk Galilea

(Lucas 4:42-44)

³⁵ Kaadlawon pad migbangun on si Jesus aw pahilit su og-ampu. ³⁶ Na, pagkamaan onni Simon no wadad si Jesus, pigpamangha dan. ³⁷ Pagkakita-i dan kandin, mig-iling sikandan, “Seini ka da man naan! Namangha ikow to tibo mgo otow.”

³⁸ Di mig-ikagi si Jesus, “Og-andiya kinow pad to duma no mgo yunsud duon to kadanihan su igwali ku pad isab to Madojow no Nawnangonon diya, su sikan to ingandini ku.” ³⁹ Kaling pigyogob-yogob din to mgo kayunsudan duon to Galilea. Migwali sikandin duon to mgo simbahan to mgo Hibrubru. Pinang-abug din isab to mangkadoot no ispiritu no migsamuk to mgo otow.

To Pagdojow ni Jesus to Otow no Pigsangla

(Mateo 8:1-4; Lucas 5:12-16)

⁴⁰ Na, meyduon otow no pigsangla no mig-anduon ki Jesus aw pakimayuuy. Migyuhud sikandin duon to atubangan din aw ikagi, “Ko pagboot nu, ogkaulian a.”

⁴¹ Pigkae-atan ni Jesus sikan otow aw dampaa din no mig-iling, “Ogbootan ku no maulian ka.” ⁴² Duon-dajun naulian sikandin.

⁴³⁻⁴⁴ Tapus to sikan, pigbahog sikandin ni Jesus, “Wada ognanganon nu no inggad hintawa. Nasi no andiya ka to magdudumaya to tinuuhan ta aw paaha ka. Pagkatapus, bogoy ka to halad no insugu ni Moises to diya una agun mamatuud no naulian kad.” Dajun sikandin papanawa ni Jesus. ⁴⁵ Di sikan otow naosoyan^S nasi to pagnawnangon to nahitabu kandin. Kaling migtangkap to nawnangonon bahin ki Jesus hangtod no konad on sikandin ogpakapakita diya to mgo yunsud. Duon da sikandin pakamonang to hilit. Di mahan-in gihapun to mgo otow no ogpamang-andiya kandin no ogkapuun diya to inggad andei no banwa.

2

To Pagdojow ni Jesus to Otow no Naparalays

(Mateo 9:1-8; Lucas 5:17-26)

¹ Anoy man no napilaan on, migpauli si Jesus diya to Capernaum. Pagkamaan to mgo otow no mig-uli on sikandin, ² mahan-in to nahimun duon, kaling migdasok sikandan duon to sed to bayoy. Aw inggad ngani to pertahan pighootan to otow. Na, pagnawnangon ni Jesus to kagi to Diyus, ³ meyduon migtidow no upat no ka otow no migyayahung to duma dan no naparalays. ⁴ Tongod to sikan migdasok no mgo otow, wada sikandan makapadani ki Jesus, kaling namonhik sikandan diya to diatas aw gawanga dan to songo bahin to atop* duon to yongod ni Jesus. Dajun tuntuna sikan otow no inyuwan duon to hibatanan din. ⁵ Pagkita ni Jesus no hogot to pagtuu dan, pig-ikagihan din sikan otow no naparalays, “Yagi, pigpasaylu on to mgo sae nu.”

⁶ Na, meyduon mgo maistru to tinuuhan no naman-ingkud duon. Pagdinog dan to sikan pig-ikagi ni Jesus, nailing to ginhawa dan, ⁷ “Eh, nokoy no migyangub man seini no otawa to pag-ikagi to sikan? Ogpaspipaya sikandin to Diyus, su Diyus da man to ogpakapasaylu to sae.”

⁸ Di nasabutan ni Jesus to hona-hona dan, kaling pig-ikagihan din sikandan, “Nokoy no mighona-hona kow man to sikan?” ⁹ Andei man to mahaewoy, ko mulling a, ‘Pigpasaylu on to mgo sae nu,’

^S 1:45 Ubin nasugu * 2:4 To atop to bayoy to diya no panahon angod to saog aw oghagdanan isab su oghinangon sikan no diskansuhanan.

ubin ko muling a, "Tindog ka. Daeha sikan pighibatan nu aw panow kad?"¹⁰ Na, kuntoon igpakita ku iyu no siak no Anak to Otow† meyduon katongod kani to babow to kalibutan to pagpasaylu to sae." Dajun din ikagihi sikan naparalays,¹¹ "Tindog ka. Daeha sikan pighibatan nu aw uli kad on."¹² Dajun bangun sikan otow. Pigdawat din sikan pighibatan din aw panow. Natingaya hilabi to tibo mgo otow duon. Dajun dan sajaa to Diyus no mig-iling, "Disti on ko migkita ki to angod to sikan!"

*To Pagtawag ni Jesus ki Levi
(Mateo 9:9-13; Lucas 5:27-32)*

¹³ Mig-andiya manda si Jesus to higad to danow. Mahan-in to nahimun no otow duon kandin, aw pigpang-anad din.¹⁴ Pagpanow on ni Jesus, nabajaan din si Levi no anak ni Alfeo. Mig-ingkud sikandin duon to sukutanan to buhis su magsukutay man sikandin. Kagi ni Jesus, "Yagi, duma kad kanay su oghinangon ku sikuna no inaad." Dajun tindog si Levi aw duma ki Jesus.

¹⁵ Na, pigpakoon si Jesus dow mgo inaad din diya to bayoy ni Levi. Mahan-in to migpagsayu kandan no magsukutay to buhis dow duma no mgo otow no og-llingon to makasasaya, su mahin-in to angod kandan no migduma-duma ki Jesus.¹⁶ Na, meyduon mgo maistru to tinuuhan no sakup to punduk to Pariseo no migkita ki Jesus no migpagsayu to sikan no mgo otow. Kaling pig-usip dan to mgo inaad ni Jesus, "Nokoy no ogpagsayu man sikan maistru now to sikan matuntuhan no mgo magsukutay to buhis dow duma no mgo makasasaya?"

¹⁷ Pagdinog ni Jesus to kagi dan, sikandin to migtabak no impabaja to pananglitan. Kagi din, "To otow no wada sakit kona ogkinahangyan to duktur. Masakiton da to ogkinahangyan. Angod isab kanay no mig-andini to kalibutan. Kona no iyan ing-andini ku to pagkabig to mgo otow no mighona-hona no matarong sikandan. Di iyan pig-andini ku to mgo makasasaya."

*To Tahan dow Bag-u no Impang-anad
(Mateo 9:14-17; Lucas 5:33-39)*

¹⁸ Songo aedow meyduon naman-andiya ki Jesus no nangusip, su nakapaniid sikandan no migpuasa to mgo inaad ni Juan no Magbawtismuhay dow to mgo Pariseo. Kagi dan, "To mgo inaad to mgo Pariseo dow ni Juan ogtuman to pagpuasa. Na, nokoy no kona man ogpuasa to mgo inaad nu?"

¹⁹ Migtabak si Jesus, "Ko pananglit meyduon kumbiti, nokoy man, ogpuasa buwa

to kadumahan to sikan bag-u kaminyo no yukos ko duma dan pad sikandin? Kona gajod!²⁰ Di mey da panahon no ogpuaduton sikandin duon kandan, aw iyan pad pagpuasa dan."

²¹ Impananglit isab ni Jesus to wada pagkahiujun to impang-anad din dow to impang-anad to mgo Hibru. Kagi din, "Wada otow no ogtapak to bag-u no panapton duon to tahan no kabo. Su ko labahan, ogkoyo sikan bag-u no panapton aw ogyow-ag sikan higit."²² Angod isab to inomon no ogsobu pad no igtagu duon to sedanan no kindae.²³ Wada otow no ogtagu to seini duon to tahan no sedanan su maliskog on aw madali ogbotu. Ginona ogkauyakan sikan inomon dow sedanan. Nasi no igtagu to bag-u no inomon duon to bag-u no sedanan."

To Pagboot ni Jesus to Aedow no Tigpahuway

(Mateo 12:1-8; Lucas 6:1-5)

²³ Songo Aedow no Tigpahuway, nakabaja si Jesus dow mgo inaad din duon to mgo uma. Nangotu to mgo inaad din to uhoy to trigu aw kitopa dan.²⁴ Dajun sagman to mgo Pariseo. Kagi dan ki Jesus, "Aha ka to suja mgo inaad nu. Nokoy no ogyapas man sikandan to Aedow no Tigpahuway?"

²⁵ Migtabak si Jesus, "Ajaw now ogilinga no wada kow makabasa to pighinang ni Hari David to diya una no bontason sikandin dow to mgo duma din."²⁶ Migsed sikandin duon to bayoy to Diyus aw koon to pan no inghalad to Diyus aw pakoona isab to mgo duma din. Nahitabu sikan to diya panahon no si Abiatar to kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan ta. Na, migiling to balaod no iyan da ogpakakoon to sikan to mgo magdudumaya. Di manno kinahangyanon man yagboy, wadad sapadi si David."²⁷ Migpadajun si Jesus to pagikagi, "Pigyain to Diyus to Aedow no Tigpahuway su kadojawan sikan to mgo otow. Ogtuman ki iyan to sikan, di kona no iyan inghinanga ita agun ogtuman ki."²⁸ Kaling inggad ngani to Aedow no Tigpahuway, siak no Anak to Otow iyan ogboot."

3

*To Pagdojow ni Jesus to Pawing
(Mateo 12:9-14; Lucas 6:6-11)*

¹ Pag-andiya isab ni Jesus to simbahan to mgo Hibru, mey otow duon no napawing to dibayuy no boyad.² Mey isab mgo

† **2:10** Pagtawag ni Jesus to kaugalingon din no Anak to Otow, iyan igpasabut no Diyus sikandin no migpakaotow. Insugu sikandin to Diyus no Amoy dini to kalibutan aw bogaji to kinayabawan no katongod dini to kaotawan. ‡ **2:22** To diya no panahon, to kindae to kanding oghinangon no sedanan to inomon.

otow duon no naniid ki Jesus, su ko padojawan din sikan otow duon to Aedow no Tigpahuway, meyduon igkariklamu dan kuntra kandin. ³ Pig-ikagihan ni Jesus sikan pawing, “Yagi, tindog ka duon to kabaknaan.” ⁴ Dajun usipa ni Jesus to nahimun no mgo otow, “Andei man to intugut to balaod to tinuuhan ta no oghinangon duon to Aedow no Tigpahuway, madojow ko madoot? Pagyuwas to kinabuhi ubin paghimatoy?” Di nakapapahonok sikandan. ⁵ Naboyu si Jesus no nang-aha-aha to kaotawan, aw naguul isab tongod to kadoson to uyu dan. Dajun din ikagihni sikan pawing, “Kotonga sikan boyad nu.” Pagkotonga din, dajun sikandin naulian. ⁶ Na, migyuwas to mgo Pariseo aw pagsabut sikandin to mgo sakup to partidu ni Hari Herodes dow ogamonuhon dan to pagpahimatoy ki Jesus.

To Pagdojow to mgo Masakiton diya to Higad

⁷ Na, mig-andiyan si Jesus dow mgo inaad din to higad to danow. Mahan-in to migduma kandan no taga-Galilea. ⁸ Aw inggad to mgo otow diya to kadiyuan, pagdinog dan to mgo milagru no ogpanghinangon din, mig-anduon isab ki Jesus. Meyduon napuun diya to mgo prubinsya to Judea dow Idumea dow napuun diya to siyudad to Jerusalem hasta diya to dihipag to Jordan. Meyduon isab napuun diya to mgo siyudad to Tiro dow Sidon hasta to nakalibong no mgo banwa. ⁹ Anoy man no mahan-in on to mgo otow, pig-ikagihan ni Jesus to mgo inaad din no hinaaton dan to bangka no ogkaingkudan din su unu ko dadasokan sikandin to mgo otow. ¹⁰ Su mahan-in on to nangkaulian din, kaling migdadasok to mgo masakiton agun makatudi kandin. ¹¹ Pagkakita-i ki Jesus to mgo otow no pigsedan to mangkadoot no ispiritu, namanyuhud sikandan duon to atubangan din aw pamangiyak no mig-iling, “Sikuna iyan to Anak to Diyus!” ¹² Di pigbahog din sikan mgo ispiritu no kona dan sikandin ignawnangon.

To Pagpili ni Jesus to Oghinangon Din no mgo Apustulis

(Mateo 10:1-4; Lucas 6:12-16)

¹³ Na, miggamat si Jesus to bubungan aw panuguni din to diya ogkaliyagan din no ogpaanduonon kandin. Pagkahimun dan on, ¹⁴ miggpili si Jesus to sampuyu-tag-duwa no iyan ogduma-dumahon din. Ogsugon din isab sikandan to pagwali ¹⁵ aw ogbogajan to katongod to pag-abug to mangkadoot no ispiritu. ¹⁶ Seini to nangkapili din: si Simon no pighingadanan din isab ki Pedro ¹⁷ dow to mgo anak ni Sebedeo no si Santiago dow

si Juan. Seini migsusuun pigngadanan din isab to Boanerges, no ko ita pa, yungun. ¹⁸ Piggpili din isab si Andres, si Felipe, si Bartolome, si Mateo, si Tomas, si Santiago no anak ni Alfeo, si Tadeo dow si Simon no maunngon hilabi to tribu dan. ¹⁹ Piggpili din isab si Judas Iscariote no iyan ogyuib kandin.

To Paghapey ki Jesus no Piggahoman ni Satanas

(Mateo 12:22-31; Lucas 11:14-23)

²⁰ Na, anoy man no mig-uling on si Jesus dow mgo inaad din, migdason on isab to mgo otow duon kandin, kaling wadad sikan-dan makalugar to pagkoon. ²¹ Na, pagkamaan to pamilya din to sikan, migpanow sikandan su ogdokaton dan. Su meyduon naman-iling no nagawangan on si Jesus to boot.

²² Meyduon isab mgo maistru to tinuuhan no napuun diya to siyudad to Jerusalem no mig-iling, “Kae! Ogpakaabug sikandin to mangkadoot no ispiritu su pigbogajan man to gahom ni Satanas* no panguyu dan!”

²³ Kaling pigpaduguk ni Jesus sikan mgo otow duon kandin aw ikagihni, “Ogamonuhon man ni Satanas to pag-abug to kaugalingon din? ²⁴ Su ko pananglit og-uunoy oggera to mgo sakup to songo nasyun, ogkabongkag sikan no nasyun. ²⁵ Sikan isab to ogkadeygan ko meyduon panimayoy no og-uunoy ogbubuyow-buyow to mgo sakup. ²⁶ Na, ko pananglit abugon ni Satanas to mgo sakup din, migpasabut no sikandin da to mig-amung-amung to kaugalingon din aw kona ogphantod to pagmandu din. ²⁷ Iyan da ogkaabug to mangkadoot no ispiritu ko unahon daogon si Satanas no agayon dan. Angod pananglit to seini: Wada ogpakased to bayoy to madoson no otow to pag-agow to katigajunan din ko kona sikandin mauna madaog aw gapusa.” (Migpasabut si Jesus no nadaog din on iyan si Satanas, kaling ogpakaabug sikandin to mangkadoot no ispiritu.)

²⁸ “Ligdongi now seini,” kagi ni Jesus. “Inggad nokoy no sae ogpasaylunon to Diyus, inggad to pagpasipaya to Amoy no Diyus. ²⁹ Di to otow no ogyangub ogpasipaya to Ispiritu Santu kona yagboy ogkapasaylu hangtod to wada katapusan.” ³⁰ Pig-ikagi ni Jesus sikan su anoy Ispiritu Santu to miggahom kandin, mig-iling sikandin no iyan miggahom kandin to madoot no ispiritu.

To Inoy dow mgo Suun ni Jesus

(Mateo 12:46-50; Lucas 8:19-21)

* 3:22 To Grigu no inikagihan: *Beelsebul*

³¹ Pagtidow to inoy ni Jesus dow mgo suun din no yukos, diya da sikandan to yuwas to bayoy, aw pigpasuguan dan si Jesus no payuwason naa. ³² Na, si Jesus nalibongan to mahan-in no mgo otow no naman-ingkud. Pagnangoni kandin, ³³ mig-iling si Jesus, "Hoo iyan, di ognangonan ku sikiyu dow hintawa to pig-isip ku no inoy dow mgo suun yagboy." ³⁴ Nanlingi-lingi sikandin duon to sikan naman-ingkud no nakalibong kandin aw ikagi, "Seini to inoy dow mgo suun ku. ³⁵ Su inggad hintawa no ogtuman to pagboot to Diyus iyan og-isipon ku no inoy dow mgo suun no yukos dow bohi."

4

To Pananglitan to Pasak no Naodokan
(*Mateo 13:1-9; Lucas 8:4-8*)

¹ Na, migpang-anad si Jesus duon to higad to danow. Hilabi mahan-in to mgo otow no nahimun duon, kaling mig-ingkud sikandin duon to bangka no nakapadiyudiyu to higad su ogpang-anadon din sikan mgo otow duon. ² Mahan-in to impang-anad din no impabaja to pananglitan. Kagi din, ³ "Paminog kow. Meyduon mag-uuma no mig-odok to binhi. ⁴ Pagsabud din, meyduon mgo binhi no duon kodog to dayan aw pigpanubug to mgo manuk-manuk. ⁵ Meyduon isab binhi no duon kodog to batuhon no pasak. Madali giti su manipis da to pasak. ⁶ Di pagsogahi, migyanos sikan mgo tanom aw kagangu su mababow da to dalid. ⁷ Meyduon isab binhi no duon kodog to pasak no tahan mey dalid to sampinit. Dongan to pagtubu to sikan mgo tanom, nanalingsing isab sikan mgo sampinit hangtod no pigyam-od sikan mgo tanom, kaling wada makabogas. ⁸ Di to duma no mgo binhi duon kodog to madojow no pasak. Miggiti aw migsingin hangtod no nanguhoy. Meyduon kasarangan da to abut, meyduon madogi to abut aw meyduon isab hilabi mig- but. ⁹ Na," kagi ni Jesus, "sikiyu no ogpakadinog to seini, ibotang yagboy duon to ginhawa now."

To Paggamit ni Jesus to Pananglitan
(*Mateo 13:10-17; Lucas 8:9-10*)

¹⁰ Pagkalius on to kahan-inan, migduguk ki Jesus to diya sampuyu-tag-duwa no pinili din yakip to duma no mgo inanad aw pangusip bahin to diya mgo pananglitan din. ¹¹ Kagi ni Jesus, "Pigpasabut kow on to paghari to Diyus no wada din ipasabut to diya una. Di to diya kona ku no mgo sakup igpabaja ku to pananglitan ko ogpang-anadon ku sikandan ¹² agun no 'Inggad og-aha sikandan, kona ogkita.

Inggad ogdinog, kona ogpakasabut su unu ko makasabut aw atubang kanay

agun mapasaylu sikandan to Diyus.* "

To Igpasabut to diya mgo Pasak no Naodokan

(*Mateo 13:18-23; Lucas 8:11-15*)

¹³ Mig-usip si Jesus kandan, "Wada kow naan makasabut to diya pananglitan ku? Na, ko wada, og-amonuhon now man to pagsabut to duma no mgo pananglitan? ¹⁴ To diya pagsabud to binhi ogkaangod to pagnawnangon to kagi to Diyus. ¹⁵ Meyduon mgo otow no ogkaangod to sikan dayan no nasabudan to binhi, su ko mudinog sikandan to kagi to Diyus, og-agawon dajun ni Satanas duon to ginhawa dan. ¹⁶ Meyduon isab mgo otow no ogkaangod to sikan batuhon no pasak no nasabudan to binhi, su ko mudinog sikandan to kagi to Diyus, dajun ogtukhow to pagdawat to sikan. ¹⁷ Di kona no hogot to pagtuu dan, kaling kona ogyugoy. Su ko abuton sikandan to mgo kalisod dow mgo antusonon tongod to pagdawat dan to kagi to Diyus, og-ogowan dan dajun to pagtuu dan. ¹⁸ Meyduon isab mgo otow no ogkaangod to sikan sampiniton no pasak no nasabudan to binhi. Ogdinog sikandan to kagi to Diyus, ¹⁹ di ogkawili to mgo kalimuutanan kani to kalibutan dow to pagpadatu hasta to duma no mgo og-awoson to kinabuhi. Kaling ogkaangod sikandan to tanom no wada bogas. ²⁰ Di sikan madojow no pasak ogkaangod to mgo otow no ogdinog to kagi to Diyus aw ogdawat. Na, sikan pigdinog dan ogpamogas duon to kinabuhi dan. To duma, kasarangan da to bogas. To duma madogi, aw meyduon isab hilabi madogi."

To Pananglitan to Soga
(*Mateo 5:15-16; Lucas 8:16-18*)

²¹ Migpananglit isab si Jesus. Kagi din, "Ko meyduon ogpadokot to soga, kona ogkahimu no takyuban to gantangan. Kona isab igbotang duon to sayad to katri. Nasi no igbotang duon to untudanan. ²² Angod isab to sikan, to tibo no inghobong ogkabutwa da, aw to wada pad kasabuti ogkasabutan da. ²³ Na," kagi ni Jesus, "sikiyu no ogpakadinog to seini, ibotang yagboy duon to ginhawa now."

²⁴ Migpadajun sikandin to pag-ikagi, "Paomot kow to pagpaminog to og-ikagihon ku agun madogi to ogkasabutan now, aw ogdugangan pad to Diyus sikan pagsabut now. ²⁵ Su ogdugangan din to pagsabut to otow no ogdawat to igpasabut kandin. Di to otow no kona ogdawat to igpasabut kandin to Diyus, oggawangon da inggad to maintok no nasabutan din."

To Pananglitan to Binhi no Miggiti

* 4:12 Isaias 6:9,10

²⁶ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “To pag-uswag to sikan ogharian to Diyus ogkaangod to binhi no ig-odok to otow diya to uma din. ²⁷ Tapus to pag-odok, ogpalingaw-lingawan din aw ogpadajun to inaedow-aedow no trabahu, aw sikan tanom din oggiti aw ogtulin. Di kona din ogkatagahan dow ogkaamonu to pagtubu to sikan. ²⁸ To pasak iyan ogpagiti aw ogpatulin to tanom. Ogpandagum sikan, ogtulin, ogsingin dow ogpanguhoy. ²⁹ Ko mahinug on to mgo uhoy, og-anihon on.”

To Pananglitan to Kinaintokan no Binhi
(*Mateo 13:31-33; Lucas 13:18-19*)

³⁰ Kagi ni Jesus, “Nokoy pad man to ogkaangodan to sikan ogharian to Diyus? ³¹ Ogkaangod to maintok hilabi no binhi no igtanom duon to pasak. ³² Kinaintokan iyan sikan, di ko mutulin on, ogyabow to katikang duon to duma no mgo tanom. Ogaslag to mgo sanga aw oghapunan to mgo manuk-manuk.”

³³ Mahan-in pad to pananglitan no angod to sikan no ing-anad ni Jesus kotob da to ogkasabutan to kaotawan. ³⁴ Wada ing-anad din kandan no wada ipabaja to pananglitan. Di ko awoy si Jesus dow mgo inanad din, oghiluwason din sikan mgo pananglitan.

To Pagpaondang ni Jesus to Maagbot no Kaemag
(*Mateo 8:23-27; Lucas 8:22-25*)

³⁵ Anoy man no masakyop on to diya no aedow, pig-ikagihan ni Jesus to mgo inanad din, “Ogyopa kinow to seini danow.” ³⁶ Piglikatan to mgo inanad sikan mgo otow no migdasok duon to higad aw sakoy duon to sikan bangka no tahan pig-ingkudan ni Jesus aw tukud sikandan. To duma migsakoy to yain no sakajan aw duma kandan. ³⁷ Wada kayugoy, puli nakatokow mighodos to maagbot hilabi no kaemag, aw katogob sikan bangka to limason tongod to maagbot no mgo bayod. ³⁸ Di si Jesus nalipodong duon to ulin no mig-uy-an. Dajun sikandin pukawa to mgo inanad din aw ikagihi, “Sir, nokoy no opalingow-lingow ka man? Ogyogdang kid kay!”

³⁹ Dajun buyat si Jesus aw sapadi sikan kaemag. Pigsugu din isab to mgo bayod, “Yonong kow!” Duon-dajun mig-ondang to kaemag aw miglinow to tibo. ⁴⁰ Dajun ikagihi ni Jesus to mgo inanad din, “Nokoy no nahaedok kow man? Andeid man to pagsalig now?”

⁴¹ Hilabi nahaedok dow natingaya sikan mgo inanad, kaling nakapauusipay sikandan, “Nokoy man buwa otawa seini no inggad kaemag dow bayod ogpasapad kandin?”

5

To Pag-abug ni Jesus to Mangkadoot no Ispiritu

(*Mateo 8:28-34; Lucas 8:26-39*)

¹ Pagtidow onni Jesus diya to dihipag, migduung sikandan duon to banwa no sakup to Gerasa. ² Paghaw-as ni Jesus, pigtagbu sikandin to otow no pigpadamaan to mangkadoot no ispiritu. Diya sikandin kapuun to siminteryu ³ no pig-ugpaan din. Konad no ogkagapus inggad ogkadinahan. ⁴ Su kanunoy on piggapus to mgo boyad dow kobong din, di puli din ogpamigtawon to mgo kadina dow pusas. Wada ogpakatong kandin su hilabi madoson. ⁵ Aedow dow madukilom oghipanow sikandin diya to mgo yobong dow kabubunganan aw ogpinangiyak. Ogpali-palian din to kaugalingon din to mgo batu.

⁶ Madiyu pad sikan otow, pigkita din on si Jesus. Miglinaguy sikandin aw tagbuha si Jesus dow yuhud duon to atubangan din. ⁷⁻⁸ Dajun ikagihi ni Jesus sikan ispiritu, “Sikuna no maddoot no ispiritu, yaguji seini otow!”

Dajun pangiyak sikan ispiritu to maagbot no mig-iling, “Sikuna no Anak to Diyus no Yabow to Tibo, nokoy man to yabot nu kanay? Oghangyuon ku sikuna tongod to ngadan to Diyus no kona a nu ogkastiguhon.”

⁹ Dajun usip si Jesus, “Hintawa to ngadan nu?”

Migtabak sikandin, “Si Linibu to ngadan ku, su hilabi koy mahan-in.” ¹⁰ Migpak hangyu sikan mgo ispiritu ki Jesus no kona sikandan ogpayagujon duon to sikan no banwa.

¹¹ Na, duon to daligidigan to bubungan meyduon mgo daduwa no libu no babuy no nandungae. ¹² Nangamuju sikan mgo ispiritu ki Jesus, “Paseda koy on puli dutun to suja mgo babuy.” ¹³ Pagtugut ni Jesus, pigyagujan dan sikan otow aw sed duon to sikan mgo babuy. Dajun pamanlinaguy sikan mgo babuy no namanyus-ug duon to pangpang aw kangkatabug diya to wohig.

¹⁴ Dajun namanlinaguy sikan namanbantoy to babuy diya to yunsud dow kaumahan aw inangan dan to nahitabu. Dajun anduon to kaotawan su ogsusihon dan. ¹⁵ Pagtidow dan duon ki Jesus, iyan pigkita dan sikan otow no pigyagujan on to linibu no mangkadoot no ispiritu. Mig-iingkad sikandin duon no nakapangabo on madojow on to boot. Kaling hilabi nahaedok sikan mgo otow. ¹⁶ To namakakita to diya no hitabu mignangon to pagyaguji to sikan otow to mangkadoot no ispiritu hasta isab bahin to diya mgo babuy. ¹⁷ Dajun

dan hangyu-a si Jesus no yagujan din sikan banwa dan.

¹⁸ Na, anoy man no ogsakoy on si Jesus to bangka, nangamuju sikan otow no pigyagujan to mangkadoot no ispiritu no padumohon sikandin ni Jesus. ¹⁹ Di wada tugut si Jesus. Kagi din, “Uli kad nasi aw nangoni to mgo kadumahan nu dow man-u to kayuuy dow tabang to Ginuu ikow.” ²⁰ Dajun panow sikan otow aw nawnangon duon to tibo banwa no Decapolis dow man-u to pagtabang kandin ni Jesus. Yagboy nangkatingaya to tibo no namakadinog to sikan.

To Pagdojow to Bohi dow to Pagbanhaw to Bata

(Mateo 9:18-26; Lucas 8:40-56)

²¹ Migpauli onsi Jesus diya to dihipag to sikan danow. No duon on sikandan to higad, nahimun duon ki Jesus to mahan-in hilabi no mgo otow. ²² Na, meyduon migtidow no otow no iyan ngadan si Jairo no panguyu to simbahan to mgo Hibru. Pagkita din ki Jesus, migyuhud sikandin duon to atubangan din ²³ aw pakimayuuy. Kagi din, “Pakamatajon on to anak ku no bohi no pinadajag ku. Sadangay dumahi a aw dampaa sikandin agun maulian.” ²⁴ Dajun duma si Jesus kandin.

Migduma isab to mahan-in no mgo otow no migdasok duon kandin. ²⁵ Na, duon to sikan no mgo otow meyduon bohi no migyayangosa sed on to sampuyu-tag-duwa no tuig. ²⁶ Nakaaw-andeid sikandin to pagpatambae, aw mahan-in on to pigantus din no mgo pagtambae kandin. Nagastu on to tibo katigajunan din di wada gihapun kaulii, nasi on naagbotan. ²⁷ Na, pagkadinog din bahin ki Jesus, mig-anduon sikandin aw nanliot-liot duon to sikan migdasok no kaotawan kotob no migtidow duon to talikudan ni Jesus. Dajun din tudia to kabo ni Jesus ²⁸ su nailing to ginhawa din, “Inggad puli a da makatudi to sikan kabo din, ogkaulian a yagboy.” ²⁹ Duon-dajun migtigpok to pagyangosa din, aw pigbati din no naulian on sikandin.

³⁰ Na, dongan to pagtudi-a ki Jesus to sikan bohi dow pagtigpok to yangosa din, namaan si Jesus no meyduon gahom no mi-gyogwa duon kandin. Kaling migpatibilik sikandin aw pangusip, “Hintawa man to migtudi to kabo ku?”

³¹ Migtabak to mgo inaad din, “Agayon, nokoy no og-usip ka man dow hintawa to migtudi ikow no mahan-in man hilabi seiini mgo otow no migdasok kani ikow?”

³² Di nang-aha-aha gihapun si Jesus agun mamaanan din dow hintawa to migtudi to kabo din. ³³ Na, manno namaan sikan bohi no naulian on sikandin, namidpid no

migpadani ki Jesus. Migyuhud duon to atubangan din aw inangon to tibo nahitabu kandin. ³⁴ Dajun ikagihi ni Jesus sikan bohi, “Iya, to pagsalig nu kanay iyan nakadojow ikow. Na, panow kad on no mahusoy to ginhawa, su wadad on to diya sakit nu.”

³⁵ No mig-ikagi pad si Jesus, mey namantidow no napuun diya to bayoy to sikan panguyu to simbahan. Pig-ikagihan dan sikandin, “Bog-ataad to ginhawa nu su nabigtawan on to anak nu. Wadad on pues ko mupadajun pad sikan maistru.”

³⁶ Di si Jesus wada lipara to kagi dan. Nasi no pig-ikagihan din sikan panguyu, “Kona ka ogkahaedok. Salig ka kanay.”

³⁷ Wada yain no pigpaduma ni Jesus, si Pedro da dow sikan migsusuun no si Santiago dow si Juan. Dajun sikandan panow. ³⁸ Pagtidow dan duon to bayoy to sikan panguyu, iyan pigkita ni Jesus to mahan-in no mgo otow no angod to pigguligow. Meyduon namaniyahu dow namandegmatoy to maagbot. ³⁹ Dajun sed si Jesus aw ikagihi sikandan, “Nokoy no ogsasamuk kow man aw pamandegmatoy? Wada kamatoy sikan bata, nalipodong puli.” ⁴⁰ Dajun dan ngingisihi si Jesus.

Di pigpayuwas din sikandan tibo. Iyan da pigpaduma din to mgo ginikanan to sikan patoy hasta sikan mgo duma din. Dajun sikandan sed duon to pigkotangan to sikan bata. ⁴¹ Pigtagonan ni Jesus to boyad din aw ikagihi, “Talita kumi!” no ko ita pa, “Igi, bangun ka!” ⁴² Duon-dajun nakabangun sikan bata aw nakahihpanow. Natingaya hilabi to mgo ginikanan din to sikan. (Sikan bata sampuyu-tag-duwa to idad.) ⁴³ Pigbahog ni Jesus sikan ginikanan no wada yagboy ognangan dan. Pig-igda din isab no pakoonon sikan bata.

6

To Wada Pagdawat ki Jesus diya to Nazaret

(Mateo 13:53-58; Lucas 4:16-30)

¹ Piglikatan ni Jesus sikan no banwa duma to mgo inaad din aw uli diya to yunsud no pigtulinan din. ² No Aedow on no Tigpahuway, nang-anad si Jesus duon to simbahan dan. Natingaya to mahan-in no mgo otow no naminog kandin, kaling migpauusipay sikandin, “Andei man buwa kapuun to nangkaamuhan dow kaalam to seiini no otawa? Naamonu buwa no og-pakahinang man sikandin to mgo milagru?”

³ Kona buwa no sikandin to diya pandoy no anak ni Maria, aw suun sikandin ni Santiago, ni Jose, ni Judas dow ni Simon? Dini man ngani ugpa ita to mgo atoboy din.” Kaling nadootan sikandan ki Jesus.

⁴ Dajun ikagihi ni Jesus sikan mgo otow, “To otow no kibali ba-ba to Diyus og-tahudon duon to inggad andei, di wada og-tahudon kandin duon to yunsud din dow kad-umahan hasta pamilya din.” ⁵ Kaling wada nahinang din no mgo milagru duon, gawas to pila no nadampa din no mgo masakiton no nangkaulian. ⁶ Natingaya si Jesus su to mgo taga-Nazaret wada tuu kandin. Dajun sikandin andiya to yain-yain no mgo baryu aw pang-anad.

To Pagsugu ni Jesus to mgo Inanad Din (Mateo 10:5-42; Lucas 9:1-6)

⁷ Pighimun ni Jesus sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inanad din su ogsuguan din sikandan to tinag-daduwa diya to kayun-sudan. Pigbogajan din to katongod to pag-abug to mangkadoot no ispiritu ⁸ aw tuguna, “Ko mupanow kow, iyan da daehon now to agos. Kona kow ogbabaaw, kona kow ogbaba to puju, aw kona kow ogdae to saepi. ⁹ Manapatus kow di kona kow ogdae to ilisan. ¹⁰ Ko mutidow kow on duon to inggad andei no yunsud, pakamongang kow duon to bayoy no ogpaabutan now kotob no mupanow kow on. ¹¹ Ko wada ogdawat iyu duon to inggad andei no banwa aw wada ogpaminog iyu, na, yaguji now sikan no banwa. Padpada to abug to sapatu now ko mupanow kow pagpakiyaya no kona kow on ogkasukutan ko kastighon sikandan.”

¹² Dajun panow sikan mgo inanad ni Jesus aw wali no kinahangyan musosey to mgo otow aw talikudi to mgo sae dan. ¹³ Piggang-abug dan to mangkadoot no ispiritu no migsamuk to mahan-in no mgo otow. Mahan-in isab to mgo masakiton no pighidhid dan to yana aw nangkaulian.

To Paghimatoy ki Juan no Magbawtismuhay

(Mateo 14:1-12; Lucas 9:7-9)

¹⁴ Nakadinog si Hari Herodes Antipas to nangkahinang ni Jesus su nabantug on sikandin. Di wada kaangod to hona-hona to mgo otow. Meyduon naman-iling, “Si Jesus iyan si Juan no Magbawtismuhay no nabanhaw, kaling ogpakahinang to milagru.” ¹⁵ Meyduon isab naman-iling, “Si Jesus iyan si Elias.” Mey pad дума no naman-iling, “Angod sikandin to diya mgo otow no kibali ba-ba to Diyus to diya una.”

¹⁶ Di si Hari Herodes, pagdinog din bahin ki Jesus, mig-iling sikandin, “Aday, ogkaamonu buwa ko nabanhaw da si Juan no pig-patampodon kud man to liog!” ¹⁷⁻¹⁸ Naikagi din sikan su to diya una, impadakop din si Juan aw ipaprisu no ginapus tongod to pagsukat din ki Herodes. Su pig-agow ni Herodes si Herodias no asawa to suun din no si Felipe. ¹⁹ Tongod to kanunoy din pagsawoy ki Herodes, pigdomotan si Juan

ni Herodias. Kaling ogpahimatagan din podom, di wada sikandin makahimu ²⁰ su nahaedok si Herodes ki Juan, su namaanan din no matarong si Juan dow diyusnon. Kaling wada din itugut no mahimatagan sikandin. Naliyag isab si Herodes naminog to mgo kagi ni Juan inggad nakasamuk sikan to ginhawa din.

²¹ Na, pag-abut to aedow to kainanakan ni Herodes, migbangkiti sikandin. Iyan pig-imbata din to mgo upisyalis din dow to mgo yabow to sundayu hasta to inila no mgo taga-Galilea. Bali man no nakalugar si Herodias to pagpahimatoy ki Juan ²² su to anak din no daega mig-anduon aw sawow. Nasajaan yagboy si Herodes dow mgo imbitadu din, kaling nakailing si Herodes, “Pamuju ka kanay to inggad nokoy no ogkaliyagan nu su igbogoy ku ikow.” ²³ Migpanapa pad sikandin aw iling, “Inggad nokoy to ogbujuon nu, igbogoy ku gajod ikow, inggad katonga to seini ginghamian ku.”

²⁴ Dajun yuwas sikan daega aw usipa to inoy din, “Inay, nokoy man to ogbujuon ku?”

Migtabak to inoy, “Pamuju-a to uyu ni Juan no Magbawtismuhay.”

²⁵ Migdinali sikan daega to pagsed aw ikagihi sikan hari, “Iyan ogbujuon ku kuntoon dajun to uyu ni Juan no Magbawtismuhay no igbotang duon to bandihadu.”

²⁶ Hilabi migdoot to ginhawa ni Herodes, di tongod to sikan saad no pigsapaan din duon to atubangan to mgo imbitadu, wada sikandin makabalibad. ²⁷ Dajun din sugua to sundayu din no tampodon to liog ni Juan aw daehon to uyu din. Na, dajun sikandin andiya to prisuhan aw tampoda to liog ni Juan. ²⁸ Imbotang din sikan uyu duon to bandihadu dow daeha din aw ibogoy to sikan daega. Dajun din dawata aw ibogoy diya to inoy din. ²⁹ Pagdinog to mgo inanad ni Juan to nahitabu, pigpudut dan to patoy no yawa din aw iyobong.

To Pagpakoon ni Jesus to 5000 no mgo Otow

(Mateo 14:13-21; Lucas 9:10-17; Juan 6:1-14)

³⁰ Pagpauli to diya sampuyu-tag-duwa no mgo apustulis, ingnangon dan ki Jesus to tibo nahinang dow impang-anad dan. ³¹ Na, mahan-in hilabi to mgo otow no ogkasinokoli da to pagtidow dow pagyuwas, kaling wadad lugar onni Jesus inggad ngani to pagkoon. Kagi ni Jesus to mgo inanad din, “Ogpahilit kinow naa no itanow da agun makapahuway kow.”

³² Dajun sikandan sakoy to bangka aw likat padeg diya to hilit. ³³ Di pigkita sikandan to mahan-in no mgo otow no taga-yain-yain no mgo baryu no migkiyaya kandan. Namanlinaguy sikan mgo otow no namanliput, aw una sikandan no nakatidow duon to ogduungan onni Jesus. ³⁴ Paghaw-as ni Jesus, pigkita din sikan mahan-in hilabi no mgo otow. Pigkae-atan din su angod sikandan to mgo karneru no wada og-atiman. Kaling migsugud sikandin to pag-anad kandan, aw mahan-in to impang-anad din.

³⁵ Anoy man no mahapun on, to mgo inanad ni Jesus midguguk kandin aw ikagi, "Mahapun on kay to kani, wada da man ogkapudutan to pagkoon kani to hilit. ³⁶ Madojow ko papanawon ta seini mgo otow diya to kaumahan dow kabaryuhan agun makaboli to pagkoon dan."

³⁷ Di kagi ni Jesus, "Sikiyu to mupakoon kandan."

"Aw atu!" kagi dan. "Ogpabolihon koy nu to libu-libu no ka pisus no bali to pagkoon?"

³⁸ Mig-ikagi si Jesus, "Ahaa now kun dow pila no buuk to pan kani."

Tapus dan ahaa, pig-ikagihan dan si Jesus, "Lima da no buuk to pan dow daduwa no ka isda."

³⁹ Dajun sugu-a ni Jesus to mgo inanad no ipagrupu-grupu to mgo otow aw pamaingkuda duon to pasak no mayunhow pad to bagnot. ⁴⁰ Kaling naman-ingkud sikandan to tinag-kalim-an dow tinag-gatus to kada grupu. ⁴¹ Pigdawat ni Jesus sikan lima no buuk no pan dow daduwa no ka isda aw yanghag diya to yangit to pagpasalamat to Diyus. Dajun din panibaga sikan pan aw ibogoy diya to mgo inanad din agun ipamogoy diya to kaotawan. Pigpanibag din isab sikan isda aw payogobi sikandan. ⁴² Mighan-in yagboy sikan pan dow isda, kaling nakakoon sikandan tibo kotob no nangkahantoy. ⁴³ Pagkatapus to pagkoon, pigpanghimun to mgo inanad to nasama, aw kaponu to sampuyu-tag-duwa no ka ayat! ⁴⁴ Lima no libu sikandan no nakakoon ko mgo yukos da to bilangan.

To Pagpanow ni Jesus duon to Babow to Wohig

(Mateo 14:22-33; Juan 6:16-21)

⁴⁵ Dajun pasakaja ni Jesus to mgo inanad din to bangka. Ogpunahon din sikan-dan diya to yunsud to Betsaida su ogपालिकतोन din pad to mgo otow no nahimun duon. ⁴⁶ Pagkalius on to sikan mgo otow, miggamat si Jesus to hubungan su og-ampu. ⁴⁷ No madukilom on, naawoy si Jesus duon to hubungan, di sikan pigsakajan to

mgo inanad din nakapatonga on to danow. ⁴⁸ Pagpanghanow-hanow ni Jesus, pigkita din no nalisodan sikandan to paggaud su nasugang dan to kaemag. Na, anoy man no kaadlawon on, pigyupug sikandan ni Jesus no migpanow duon to babow to wohig. Angod kunu to ogpayaboy sikandin. ⁴⁹⁻⁵⁰ Di pagkita dan kandin no migpanow duon to babow to wohig, pigdaitan sikandan tibo aw namakapangiyak su nailing to boot dan no umagad.

Di dajun migtawag si Jesus, "Digona to ginhawa now su siak seini. Kona kow ogkahaedok." ⁵¹ Dajun sikandin sakoy aw pagtibo kandan. Dongan to pagsakoy din, migsigkon to kaemag. Hilabi naboyong to mgo inanad din, ⁵² su inggad pigkita dan on to pagpahan-in din to diya pan, wada dan pad kasabuti to gahom din su nadigyoman to hona-hona dan.

⁵³ Na, pagtidow dan diya to dihipag, migduung sikandan duon to banwa to Genesaret. ⁵⁴ Pigkiyaya si Jesus to mgo otow duon, ⁵⁵ kaling namanlinaguy sikandan diya to mgo kabaryuhan dow pandokata to mgo masakiton aw yayahungi diya ki Jesus. Inggad andei dan ogdinogon si Jesus, diya dan isab ogdaehon to mgo masakiton. ⁵⁶ Inggad andei sikandin ogdeg, ko diya to kabaryuhan dow kaumahan hasta kayunsudan, igbotang to mgo masakiton duon to oghihimunan to mgo otow. Ogpangamuju sikandan ki Jesus no patudion din to inggad jawing-jawing* da duon to sidsid to kabo din. Na, naulian to tibo no nakatudi to kabo ni Jesus.

7

To mgo Tumanon to mgo Pariseo
(Mateo 15:1-20)

¹ Na, mey naman-andiya ki Jesus no mgo Pariseo dow mgo maistru to tinuuan no napuun diya to Jerusalem. ² Napaniidan dan to duma no mgo inanad ni Jesus no migkoon no wada panghugas to boyad. ³ Su to mgo Hibru, yabi to mgo Pariseo, kona ogkoon ko kona makapanghugas to mgo boyad to paagi no ing-anad to mgo min-una dan. ⁴ Hasta ko ogkapuun sikandan diya to merkadu, ogpanghugas su iyan tumanon dan ayha ogkoon. Aw mahan-in pad to nabatasan dan no ogtumanon angod pananglit to paghugas to mgo tasa, mgo tibud, dow mgo son-adan.

⁵ Tongod to sikan, pig-usip si Jesus to sikan mgo Pariseo dow mgo maistru to tinuuan, "Nokoy no kona man ogtuman to

* **6:56** To tibo mgo yukos no Hibru meyduon upat no ka jawing-jawing duon to sidsid to kabo dan. Pagpadomdom sikan kandan to mgo balaod to Diyus. Ogkabasa seini duon to Numeros 15:38.

mgo inaad nu to mgo tumanon no nabuyatan ta? Su ogkoon sikandan no kona ogpanghugas to mgo boyad.”

⁶ Pigtabak sikandan ni Jesus, “Kunungkun mangkatarong! Tinood yagboy to diya kagi to Diyus no sinuyat ni Isaias no kibali ba-ba din bahin iyu no pig-iling din, ‘Seini no mgo otow og-iling to pigtahud a dan,

di kotob da to tumuy to dila dan su wada a ibotang duon to ginhawa dan.

⁷ Wada pues to pagsimba dan kanay, su iyan da igpang-anaad dan to tumanon no pig-otawan.* ”

⁸ Kagi ni Jesus, “Pig-ojowan now to mgo sugu to Diyus aw ilisi to tumanon no pig-otawan.

⁹ “Mapandoy gajod to pagkasalikway now to kasuguan to Diyus agun iyan nasi matuman to iyu no tumanon. ¹⁰ Angod pananglit to diya sugu to Diyus no impabaja ki Moises no pig-iling, ‘Tahuda to amoy dow inoy nu.’[†] Insugu din isab no inggad hintawa no ogpasipaya to ginikanan oghimatajan.[‡] ¹¹ Di sikiyu, yahi to ing-anaad now. Su inggad meyduon podom igkatabang to otow to ginikanan din, ogpabalibadon now sikandan to pag-iling, ‘Meyduon podom bobogoy ku iyu di impaabin kud nasi to Diyus.’ ¹² Duon to sikan, napogongan now on sikandin to pagtabang to ginikanan din, ¹³ aw pinakawada now to kagi to Diyus tongod to sikan kabilin now no tumanon. Mahan-in pad isab to duma no oghinangon now no angod to sikan.”

¹⁴ Pighimun isab ni Jesus to kaotawan aw ikagihi, “Paminog kow tibo to seini og-ikagihon ku aw panginsabuti now. ¹⁵ Inggad nokoy no ogkoonon to otow kona no iyan ogpakaligsom kandin. Iyan da ogpakaligsom sikan ogkapuun duon to ginhawa din.” ¹⁶ §

¹⁷ No likatan on ni Jesus to kaotawan aw makased on duon to bayoy, nangusip to mgo inaad dow nokoy to igpasabut to diya pig-ikagi din. ¹⁸ Kagi ni Jesus, “Sikiyu isab, wada kow naan makasabut? To ogkoonon to otow kona no iyan ogpakaligsom kandin. ¹⁹ Su diya da ogdeg to gotok, aw tapus to sikan ogyuwas da to yawa din. Kona sikan ogpakaandiya to ginhawa din.” Duon to sikan, impasabut ni Jesus no wadad pagkoon no ing-ojow to Diyus.

²⁰ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Iyan nasi ogpakaligsom to otow sikan ogkapuun duon to ginhawa din. ²¹ Su duon ogkapuun to madoot no mgo hona-hona, paghinang

to kayaw-ajan, pagpangawat, paghimatoy, ²² pagkahakog, pagkayawan-on, paglimbung, pagpatujang, pagsilag, pagbuung to dongog to duma, pagpagarbu dow pagpabuang-buang. ²³ Seini mangkadoot no hinang duon ogkapuun to ginhawa to otow, aw iyan ogpakaligsom kandin.”

To Pagtuu to Bohi no Kona no Hibru (Mateo 15:21-28)

²⁴ Dajun panow si Jesus aw andiya to banwa no sakup to siyudad to Tiro. Pagtidow din, duon sikandin paabut to songo bayoy. Gustu din no wada ogkamaan no duon on sikandin, di natagahan da. ²⁵⁻²⁶ Na, duon to sikan no banwa meyduon bohi no kona no Hibru. Diya sikandin i-anak to Fenicia no sakup to Siria, aw Grigu to inikagihan din. Meyduon anak din no bohi no pgsamuk to madoot no ispiritu. Na, pagkamaan to sikan bohi no duon on si Jesus, dajun sikandin mig-anduon aw yuhud duon to atubangan din aw pangamuju no abugon din sikan ispiritu. ²⁷ Di kagi ni Jesus, “To mgo anak iyan una no ogpakoonon, su madoot ko agawon to koonon dan agun itimbag diya to mgo idu.”

²⁸ “Iyan man iyan Sir,” kagi to sikan bohi, “di ngani man to idu di ogpakapanginamut to mgo timu no ogkatanak to mgo bata no ogpamangoon.”

²⁹ “Na,” kagi ni Jesus, “uli kad on. Tongod to sikan kagi nu, pigyagujan on to madoot no ispiritu sikan anak nu.” ³⁰ Dajun uli sikan bohi. Pagtidow din diya to bayoy, pigkita din sikan anak din no mighibat pad, di pigyagujan on iyan to madoot no ispiritu.

To Pagdojow to Otow no Bongey dow Poha

³¹ Pagpauli on ni Jesus likat to banwa no sakup to siyudad to Tiro, migbaja sikandin duon to Sidon aw duon to danow to Galilea padeg diya to banwa to Decapolis. ³² Na, meyduon mgo otow no migdae duon ki Jesus to otow no bongey dow poha aw hangyu no dampaan din.

³³ Impadiyu ni Jesus sikan bongey to sikan mgo otow no nahimun aw yugyuga to tudyu din to mgo talinga to sikan bongey. Tapus to sikan, pigdopuhan ni Jesus to tudyu din to yawoy aw tudi-a to dila to sikan otow. ³⁴ Dajun yanghag si Jesus diya to yangit aw ginhawa to mahaba aw ikagihi sikan otow, “Maabri kow.” ³⁵ Duon-dajun migdinog sikan otow aw matul-id on to pag-ikagi din.

³⁶ Pigbahog ni Jesus sikan mgo otow no wada ognangonan dan to sikan pighinang

* 7:7 Isaias 29:13 † 7:10 Exodo 20:12; Deuteronomio 5:16 ‡ 7:10 Exodo 21:17; Levitico 20:9 § 7:16 Bersikulu 16 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: Na, sikiyu no ogpakadinog to seini, ibotang yagboy duon to ginhawa now.

* 7:36 Ubin nasuyu

din, di nasi sikandan naosoyan* to pagnaw-nangon. ³⁷ Yagboy natingaya to tibo aw nakaikagi, “Aduy! Madojow to tibo mgo hinang to sikan otow. Inggad to bongey og-padinogon din, aw to pohā ogpaikagihon.”

8

To Pagpakoon ni Jesus to 4000 no mgo Otow

(Mateo 15:29-39)

¹ Pagyaboy to pila no aedow, meyduon isab mahan-in hilabi no mgo otow no nahimun duon ki Jesus. Anoy man no wadad on pagkoon dan, pighimun ni Jesus to mgo inanad din aw ikagihon, ² “Ogkae-at a to seini mgo otow su tatoyu on no aedow sikandan kani aw wadad ogkakoon dan. ³ Ko papanawon ku no ogpamontason, basi hanipon duon to pangindaenan, su to duma madiyu to og-ulian.”

⁴ Dajun usip to mgo inanad, “Eh, og-amonuhon ta man to pagpakoon to seini mahan-in no mgo otow kani to hilit?”

⁵ Dajun usip si Jesus, “Pila no buuk to pan duon iyu?”

Kagi dan, “Pitu.”

⁶ Dajun pamaingkuda ni Jesus sikan mgo otow duon to pasak. Pigdawat din sikan pitu no buuk no pan aw pasalamat to Diyus. Dajun din panibaga aw ibogoy diya to mgo inanad din agun ipamogoy diya to kaotawan. ⁷ Meyduon isab pila no buuk no mangkaintok no isda. Migpasalamat si Jesus to sikan aw isugu din to mgo inanad no ipanadwoy isab diya to mgo otow. ⁸ Mighan-in yagboy sikan pan dow isda, kaling nakakoon sikandan tibo kotob no nangkahantoy. Tapus to pagkoon, pigpanghimun to mgo inanad to nasama, aw kaponu to pitu no ka baeknan! ⁹ Mgo upat no libu sikandan no nakakoon ko mgo yukos da to bilangan. Tapus papanawa ni Jesus to mgo otow, ¹⁰ nanakajan sikandin duma to mgo inanad din su og-andiya to banwa to Dalmanuta.

To mgo Pariseo no Namuju to Milagru

(Mateo 16:1-4; Lucas 12:54-56)

¹¹ Meyduon mgo Pariseo no mig-anduon ki Jesus aw pagyalis kandin su og-antihan dan. Mighangyu sikandan no ipakita din to milagru no ogpakiyaya no Diyus to migpadae kandin. ¹² Pagdinog ni Jesus to hangyu dan, nakaginhawa sikandin to mahaba aw iling, “Ay, sikiyu no mgo otow kuntoon, nokoy no ogpamangha kow pad man to milagru? Wada yagboy igkapakita iyu.” ¹³ Dajun ojowi onni Jesus sikan mgo otow. Nanakajan sikandan aw yopa.

To Paglikoy to Igpang-anad to mgo Pariseo dow to Pamatasan ni Herodes
(Mateo 16:5-12)

¹⁴ Na, paglikat dan, to mgo inanad ni Jesus nalingow to pagdae to pan no ogbaawon dan podom, gawas to sobuuk no nabilin duon to sakajan. ¹⁵ Pigpatahanan sikandan ni Jesus, kagi din, “Likoy kow to patubu to mgo Pariseo dow sikan ki Herodes.”

¹⁶ Di to mgo inanad ni Jesus wada makasabut no kona no patubu to pan to ognangonon din, kaling mighahagas sikandan, “Basi naikagi din sikan su wada ki makadae to pan.”

¹⁷ Namaanan ni Jesus to pighahagasan dan, kaling nangusip sikandin, “Nokoy no oghisgut kow man to pagkalingow now to pagdae to pan? Wada kow pad naan makasabut? Nokoy man, nadigyoman kay buwa to hona-hona now? ¹⁸ Mey mata now, di angod to kona kow ogkita. Mey talinga now, di angod to kona kow ogdinog. Nalin-gawan now on buwa to diya pighinang ku? ¹⁹ To diya panibagon ku to lima no buuk no pan no impakoon ku to diya lima no libu no mgo otow, pila man no ayat to nahimun now no sama?”

“Sampuyu-tag-duwa,” kagi dan pa.

²⁰ Mig-usip isab si Jesus, “To diya isab pitu no buuk no pan no impakoon ku to upat no libu no mgo otow, pila no baeknan to nahimun now no sama?”

“Pitu,” kagi dan.

²¹ “Na,” kagi ni Jesus, “wada kow gihapun makasabut?”

To Buta no Naulian diya to Betsaida

²² Pagtidow onni Jesus diya to Betsaida, meyduon mgo otow no migdae to buta duon kandin aw hangyu no dampaan din. ²³ Pigpikit ni Jesus sikan otow diya to yuwas to yunsud. Dajun din dopuhi to yawoy to mata to sikan buta aw dampaa aw usipa dow mey ogkitaon din.

²⁴ Migtonggak sikan otow aw pang-aha-aha. Kagi din, “Ogkita a to mgo otow no angod to ogpamanow-panow no kaju.”

²⁵ Pig-isab ni Jesus pigdampa to mata to sikan otow. Pagbuyata to mata din, mapajag on to pag-aha din. ²⁶ Tapus to sikan, pig-ikagihan ni Jesus sikan otow, “Uli kad, di kona ka oghapit duon to yunsud.”

Hintawa Yagboy si Jesus?

(Mateo 16:13-20; Lucas 9:18-21)

²⁷ Mig-andiya onsi Jesus to mgo baryu no sakup to yunsud to Cesarea Filipino. Duon to pangindaenan pig-usip din to mgo inanad din, “To paghona-hona to mgo otow, hintawa a kun man?”

²⁸ Migtabak sikandan, “Meyduon og-iling no si Juan ka no Magbawtismuhay, meyduon isab og-iling no si Elias ka. To duma og-iling no sobuuk ka to diya kibali mgo baba to Diyus to diya una.”

²⁹ “Na sikiyu,” kagi ni Jesus, “nokoy man to ogsaikagi now bahin kanay? Hintawa a man?”

Si Pedro to migtabak, “Sikuna to diya Insaad no Manyuyuw as no ogpaharion to Diyus to kaotawan din.”* ³⁰ Na, pigbahog sikandan ni Jesus no wada ognangonan dan.

To Paghisgut ni Jesus to Kamatajon Din (Mateo 16:21-23; Lucas 9:22)

³¹ Dajun sugud si Jesus to paghisgut duon to mgo inanad din bahin to ogkadeygan din, “Kinahangyan no siak no Anak to Otow ogantus yagboy. Ogtalikudan a to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan ta dow to mgo maistru to tinuuhan hasta to inila no angod ta no mgo Hibru. Kinahangyan no himatajan a, di ogkabanhaw a da duon to ikatoyu no aedow.” ³² Wada lipod-lipod to paghisgut din to ogkahitabu.

Pagdinog ni Pedro to sikan, impadiyudiyu din si Jesus aw ikagih, “Kona ka ogikagi to angod!”

³³ Piglingi ni Jesus to duma no mgo inanad din aw ipanagda si Pedro. Kagi din, “Yaguji a Satanas, su pig-otawan to hona-hona nu, kona no kaning Diyus.”

To Pagkinabuhi to Sakup ni Cristo (Mateo 16:24-27; Lucas 9:22-26)

³⁴ Dajun sabiha ni Jesus to kaotawan hasta to mgo inanad din aw ikagih, “Ingad hintawa no ogpasakup kanay, kinahangyan ojowan din to kagustuhon din aw tiang to krus[†] din aw unung kanay. ³⁵ Su to otow no og-oyog to kinabuhi din kani to kalibutan, wada ogkaiman din no kinabuhi no wada katapusan. Di to otow no og-unung kanay aw ognawnangon to Madojow no Nawnangon inggad igkamatoy din nasi ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan. ³⁶ Inggad pananglit maangkon to otow to tibo kadatu kani to kalibutan, nokoy man to pues din to sikan ko magawangan sikandin to kinabuhi aw makastigu to wada katapusan? ³⁷ Su wada yagboy inggad nokoy no yabow to kamahal kay to kinabuhi no wada katapusan. ³⁸ To mgo otow kuntoon, mgo makasasya no migtalikud to Diyus. Na, ko igkasikow a dan, igkasikow ku isab sikandan ko mupauli a dini no ogkasuluban to kasilow to Diyus no Amoy ku aw ogdumahan a to mgo anghil din.”

9

¹ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Ligdongi now seini. Meyduon duma kani iyu

* **8:29** To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuw as no ogpaharion to Diyus to kaotawan din. † **8:34** Sikan kagi no *tiang to krus* iyan igpasabut to pagtuman to sugu ni Jesus inggad nokoy to madeygan.

* **9:4** To Surigao no Minanubu: *migpagaung-yaung* † **9:11** To Grigu no inikagihan: *Cristo* ‡ **9:11** Malaquias 4:5 § **9:13** Basaha isab to Mateo 17:13. Si Juan no Magbawtismuhay sikan og-ilingon to Elias.

no monang da ogkangkamatoy ko maaha dan no ogsugud on to gamhanan no paghari to Diyus.”

To Kasilow ni Jesus

(Mateo 17:1-8; Lucas 9:28-36)

² Pagyaboy to onom no aedow, pigpaduma ni Jesus si Pedro, si Santiago dow si Juan. Migpapaawoy sikandan to paggamat to matikang no bubungan. No duon on sikandan, pigkita dan no naisab si Jesus, ³ aw inggad to kabo din ogpakasilow yagboy to kaputi. Wada maglabahay kani to babow to kalibutan no ogpakapaputi to angod to diya no kaputi. ⁴ Na, puli nakatokow pigkita dan si Elias dow si Moises no migpagilaung* ki Jesus.

⁵ Dajun ikagih ni Pedro si Jesus, “Sir, madojow su kani ki. Oghinang koy to tatoyu no ka hoyunganan, sobuuk to ikow, sobuuk to ki Moises dow sobuuk to ki Elias.” ⁶ Di angod to pigdaham-daham si Pedro su pigkobaan sikandin dow to mgo duma din. ⁷ Na, meyduon gabun no natuntun duon kandan, aw meyduon pagdinog dan no kagi no napuun duon to sikan gabun no migiling, “Anak ku seini no pinadajag. Paminog kow kandin.” ⁸ Dajun sikandan palingaplingap, di iyan nanda pigkita dan si Jesus.

⁹ Pagtobgang dan on likat to sikan bubungan, pigbahog sikandan ni Jesus no kona dan ignangon sikan pigkita dan kotob no sikandin no Anak to Otow kona pad mabanhaw. ¹⁰ Kaling pighipidan dan duon to ginhawa dan sikan nahitabu, di migpauusipay sikandan no tatoyu dow nokoy to igpasabut to sikan pig-ikagi din no ogkabanhaw sikandin. ¹¹ Pig-usip dan si Jesus, “Nokoy naan no nang-anad man to mgo maistru to tinuuhan ta no ayha ogyogwa to diya Insaad no Manyuyuw as[†] ko una pad ogpauli si Elias dini to kalibutan?”*

¹² Migtabak si Jesus, “Tinood iyan no oguna si Elias to paghinaat to mgo otow to pagtidow ku. Na, su tinood sikan, nokoy man to hona-hona now to diya pigiling duon to Kasuyatan no ogpaantuson a no Anak to Otow dow og-ojowan? ¹³ Di seini da. Mig-andinid on si Elias, di pigpaantus dan isab kotob to naliyagan dan, su nasuyat isab sikan duon to Kasuyatan.”§

To Pag-abug ni Jesus to Madoot no Ispiritu duon to Bata

(Mateo 17:14-20; Lucas 9:37-43)

¹⁴ Pagkayogsad ni Jesus dow mgo duma din, pigkita dan no piglilibongan sikan

duma no mgo inanad to mahan-in hilabi no kaotawan, aw mey mgo maistru to tinuhan no migpagdibati kandan. ¹⁵ Pagkita to sikan tibo mgo otow ki Jesus, hilabi sikan-dan naboyong aw miglinaguy to pagtagbu kandin. ¹⁶ Dajun usip si Jesus, “Nokoy man to duon ogdibatihan now?”

¹⁷ Sobuuk to sikan mahan-in no mgo otow migtabak, “Sir, pigdae ku to anak ku dini ikow agun padojawon nu, su pigsamuk to madoot no ispiritu no nakapapoha kandin. ¹⁸ Ko ogpadamaan sikandin, ogpakayapdos duon to pasak, ogbubuya to ba-ba, ogkagot to ngipon aw ogliskog sikandin. Pighangyu ku to mgo inanad nu no abugon dan sikan madoot no ispiritu, di wada dan kahimu-i.”

¹⁹ Dajun ikagihi ni Jesus sikan mgo otow, “E-ay, sikiyu no mgo otow kuntoon, wada pagsalig now to Diyus. Andei man ogkako-tob to pagduma-duma ku iyu? Kagan-u man ogkatapus seini pag-antus ku iyu? Na, daeha dini sikan bata.” ²⁰ Dajun dan daeha sikan bata duon ki Jesus. Pagkita to sikan madoot no ispiritu ki Jesus, pigpadamaan din dajun sikan bata. Nakayapdos sikandin aw kababalikid no migbubuya to ba-ba. ²¹ Dajun usipa ni Jesus sikan amoy, “Napi-laan on man to pagkailing din?”

Migtabak sikan amoy, “Wotey! Sugud da no maintok pad. ²² Kona no kapila da sikandin isugba to sikan ispiritu duon to kaeju aw itimbag duon to wohig su oghimatajan. Na, ko mahimuan nu, sadangay kae-ati aw tabangi koy.”

²³ Kagi ni Jesus, “Nokoy no og-iling ka man to, ‘ko mahimuan nu?’ Wada inggad nokoy no kona ogkahimuan to Diyus to pagtabang to otow no ogsalig kandin.”

²⁴ Dajun ikagi sikan amoy to maagbot, “Migsalig a ikow di kuyang pad. Dugangi seini pagsalig ku.”

²⁵ Na, pagkita ni Jesus no migdinali to kaotawan to pagduguk, pigsugu din dajun sikan madoot no ispiritu, “Sikuna no ispiritu no ogpamongey aw ogpamoha to otow, yaguji seini bata aw kona kad yagboy ogpauli.” ²⁶ Dajun pangiyak sikan madoot no ispiritu aw padama-i din sikan bata ayha din yaguji. Pagsibogid to sikan bata, angod to nagawangan to ginhawa, kaling nakailing to mahan-in no mgo otow, “Aduy, patoy on kay buwa!” ²⁷ Di pigtagonan ni Jesus to boyad din aw pabanguna, dajun sikandin nakatindog.

²⁸ Anoy man no migsed on si Jesus duon to bayoy aw wadad on to diya mgo otow, nangusip to mgo inanad din, “Nokoy no wada noy man kaabug to diya madoot no ispiritu?”

²⁹ Migtabak si Jesus, “To madoot no ispiritu no angod to diya ogkaabug pinaagi da to pag-ampu.”

³⁰ Na, migpanow onsi Jesus aw andiya to prubinsya to Galilea. Ogcaliyag si Jesus no wada ogkamaan dow andei sikandin, ³¹ su iyan da og-anadon din sikan mgo inanad. Kagi din, “Siak no Anak to Otow igdata diya to mgo otow no oghimatoy kanay. Di ogk-abanhaw a da to ikatoyu no aedow.” ³² Di wada dan kasabuti sikan pig-ikagi din, aw nataha sikandan to pag-usip.

Hintawa to Kinayabawan?

(Mateo 18:1-5; Lucas 9:46-48)

³³ Migtidow onsi Jesus duon to yunsud to Capernaum. No diyad on sikan-dan to bayoy, pig-usip din no mgo inanad, “Nokoy man to diya pigyayalisan now gani-na duon to pangindaenan?” ³⁴ Di nasikow sikandan tabak su iyan man pigyayalisan dan dow hintawa to yabow duon kandan. ³⁵ Dajun ingkud si Jesus aw papadaniha sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inanad. Kagi din, “Inggad hintawa no ogkaliyag ogyabow, kinahangyan no mupaobos aw alagad to tibo.” ³⁶ Dajun pudut si Jesus to bata aw patindoga duon to kabaknaan dan. Piggogey din aw ikagihi to mgo inanad, ³⁷ “Inggad hintawa no ogdawat to obos no sakup ku no angod to seini bata, kibali siak to ogdawat. Aw to otow no ogdawat kanay kibali ogdawat to sikan migpaandini kanay.”

To Kona Ogsupak ki Jesus Ogcatawag no Duma Din

(Lucas 9:49-50)

³⁸ Mig-ikagi si Juan ki Jesus, “Sir, migkita koy to otow no nang-abug to mangkadoot no ispiritu no iyan piggamit to ngadan nu. Di manno kona ta sikandin no sakup, pigsapadan noy.”

³⁹ Kagi ni Jesus, “Wada now podom sapadi, su inggad hintawa no oggamit to ngadan ku to paghinang to milagru kona dajun ogpakadoot-doot kanay. ⁴⁰ Su inggad hintawa no kona ogsupak ita ogkatawag no duma ta. ⁴¹ Ligdongi now seini,” kagi ni Jesus. “To otow no ogpainom iyu to inggad songo basu da no wohig su migpasakup kow kanay no Insaad no Manyuyuwaw,* ogbayosan sikandin to Diyus.”

Bahin to Pagtintal

(Mateo 18:6-9; Lucas 17:1-2)

⁴² Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “To otow no ogpakaamung to pagpakasae to obos no sakup ku, mabog-at yagboy to kas-tigu no igpahamtang kandin. Tapat pad ko pigteybatuhan sikandin to mae-gatung no galingan no batu aw itimbag diya to

* 9:41 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

dagat agun wada ogpakasae tongod kandin. ⁴³ Ko sikan boyad nu iyan ogpakaamung to pagpakasae nu, tampoda. Inggad pupue ka basta maangkon nu to kinabuhi no wada katapusan kuntra ko daduwa to boyad nu no igsugba ka diya to impernu, duon to sikan kaeju no wada pagkaposok. ⁴⁴ † ⁴⁵ Ko sikan kobong nu iyan ogpakaamung to pagpakasae nu, tampoda. Inggad sobuuk nanda to kobong nu basta maangkon nu to kinabuhi no wada katapusan kuntra ko daduwa to kobong nu no igsugba ka diya to impernu. ⁴⁶ † ⁴⁷ Ko sikan mata nu iyan ogpakaamung to pagpakasae nu, yugita. Inggad sobuuk nanda to mata nu basta masakup ka duon to gingharian to Diyus, kuntra ko daduwa to mata nu no igsugba ka diya to impernu. ⁴⁸ Su to pag-antus to mgo otow duon wada yagboy katapusan. Su to mgo iyas duon no ogkotkot to yawa dan kona yagboy ogkamatoy, aw to kaeju wada pagkaposok. ⁴⁹ To tibo mgo otow no ogpakaanduong odoot yagboy. §
⁵⁰ “Na,” kagi ni Jesus, “madojow to asin. Di ko pananglitan mutab-as sikan, og-amonuhon pad to pagpabalik to lami? Kaling paningkamoti no meyduon kagana to rilasyon now, aw tagoni now kanunoy to kalinow.”

10

Bahin to Pagbibiya

(Mateo 5:31-32; 19:1-12; Lucas 16:18)

¹ Piglikatan ni Jesus sikan no banwa aw baja duon to dihipag to Jordan no wohig su og-andiya to prubinsya to Judea. Mahan-in to mgo otow no nahimun duon kandin, aw pigpang-anad din sikandan su iyan nabatasan din. ² Meyduon isab mgo Pariseo no mig-anduon ki Jesus su ogtogkadon dan. Mig-usip sikandan, “Igtugut to tinuuhan ta no ojowan to asawa?”

³ Migtabak si Jesus, “Nokoy man to insugu ni Moises bahin to sikan?”

⁴ Kagi dan, “Intugut din basta bogajan sikan asawa to kalig-onan to pagbiya.*” †

⁵ Di mig-ikagi si Jesus, “Pigtugutan kow ni Moises tongod to kadoson to uyu now. ⁶ Di diya to sinugdanan no hinangon to Diyus to otow, pighinang din to yukos dow bohi. ‡

⁷ Kaling man, ogyuwat to yukos to amoy dow inoy din aw ogpagsaboka to asawa din ⁸ su sikandan no daduwa ogkasaboka on man. § ⁹ Kaling man sikan pigsaboka to Diyus kona ogpagbiyaon.”

¹⁰ No diyad on sikandan to sed to bayoy, mig-usip isab to mgo inanad ki Jesus bahin to pagbibiya. ¹¹ Migtabak si Jesus, “To otow no og-ojow to asawa din aw ogpangasawa to yain, ogpakasae sikandin to sikan una no asawa din, su kibali nakapanghonay sikandin. ¹² To bohi isab no og-ojow to bana din aw babana to yain, kibali naka-panghonay.”

To Pagsampoyong ni Jesus to mgo Bata
(Mateo 19:13-15; Lucas 18:15-17)

¹³ Mey mgo otow no migdae to mgo anak dan duon ki Jesus agun sampoyongan. Di pigsapadan sikandan to mgo inanad din. ¹⁴ Pagkita ni Jesus to sikan, naboyu sikandin aw ikagihi to mgo inanad, “Tuguti sikan mgo bata to pag-andini kanay. Kona now ogpogongan su iyan ogkaharian to Diyus to mgo otow no angod kandan. ¹⁵ Indani now seini,” kagi din. “Inggad hintawa no kona ogdawat to paghari to Diyus angod to dinawatan to bata kona yagboy ogkasakup duon.” ¹⁶ Dajun din tinagsabokaha to paggiba sikan mgo bata aw sampoyongi dow panghinaut no madojawan sikandan to Diyus.

To Sapian no Otow

(Mateo 19:16-30; Lucas 18:18-30)

¹⁷ Anoy man no oglikat on si Jesus, mey otow no miglinaguy diya kandin aw yuhud duon to atubangan din. Kagi din, “Sir, madojow ka no otow. Nokoy man to oghinangon ku agun no maangkon ku to kinabuhi no wada katapusan?”

¹⁸ Kagi ni Jesus, “Hona-honaa to ig-pasabut to sikan og-ilingon nu no madojow a. Su namaanan ta no Diyus da on to madojow. ¹⁹ Namaanan nud isab to mgo balaod din no pig-iling, ‘Kona ka oghimatoy to otow, kona ka ogpanghonay, kona ka ogpangawat, kona ka ogpangistigus to gayu, kona ka ogpanlimbung aw tahuda to amoy dow inoy nu.*”

²⁰ “Sir,” kagi to sikan otow, “Pigtuman kud sikan tibo sugud pad to pagkabata ku.”

²¹ Pigyongyongan ni Jesus sikan otow dae to gugma aw ikagihi, “Sobuuk pad to kuyang nu. Ibaligja to mgo katigajunan nu aw to halin ipamogoy to mgo pubri. Na, meyduon ogkapaabut nu no bayos diya to yangit. Dajun ka pauli dini aw duma kad kanay.” ²² Pagdinog to sikan otow to kagi ni Jesus, naguul sikandin aw migpanow no migsakit to ginhawa su sapian yagboy sikandin.

† 9:44 Bersikulu 44 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Ogpakaangod sikan to bersikulu 48. ‡ 9:46

Bersikulu 46 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Ogpakaangod sikan to bersikulu 48. § 9:49 To

Grigu no inikagihan: og-asinan to kaeju * 10:4 Ubun pagbuwag † 10:4 Deuteronomio 24:1-4 ‡ 10:6 Genesis

1:27; 5:2 § 10:8 Genesis 2:24 * 10:19 Exodo 20:12-16; Deuteronomio 5:16-20

²³ Dajun lingi-a ni Jesus to mgo inaad din aw ikagihi, "Pagkalisod yagboy to sapian to pagpasakup to sikan ogharian to Diyus!" ²⁴ To mgo inaad ni Jesus naboyong yagboy to sikan pig-ikagi din, di migpadajun sikandin to pag-ikagi, "Mgo anak, pagkalisod yagboy to pagpasakup to sikan ogharian to Diyus! ²⁵ Ko malisod on man to kamel to pagyawang duon to yugi to dagum, iyan on man to sapian no otow ko kona malisodan to pagpasakup to sikan ogharian to Diyus."

²⁶ Pagdinog to mgo inaad to sikan, migdugang pad yagboy to pagkaboyong dan aw migpauusipay, "Hintawa da man naan to ogkayuwaw?"

²⁷ Di pigyongyongan sikandan ni Jesus aw ikagihi, "Kona seini ogkahimuan to otow, di to Diyus, ogkahimuan din to tibo."

²⁸ Dajun ikagi si Pedro, "Na, sikami naan, pig-ojowan noy on to tibo su ogduma koy on ikow."

²⁹ Kagi ni Jesus, "Hoo iyan, di ligdongi now seini. Inggad hintawa no og-ojow to bayoy din, mgo suun no yukos dow bohi, inoy dow amoy, mgo anak din ubin uma tongod kanay dow tongod to Madojow no Nawnangonon, ³⁰ ogbayosan sikandin to Diyus. Inggad kuntoon no kani pad sikandin to kalibutan, ogkadawat din to yabow pad yagboy no mgo bayoy, mgo suun no bohi dow yukos, mgo inoy, mgo anak dow mgo uma. Ogbogajan isab sikandin to kinabuhi no wada katapusan diya to umaabut no panahan. Di ko dini pad to kalibutan, ogbaja isab sikandin to mgo pag-antus. ³¹ Di mahan-in to mgo otow no yabow kuntoon no igpaobos. Mahan-in isab to obos no ogpayabawon."

To Paghisgut on Isab ni Jesus to Kamatajow Din

(Mateo 20:17-19; Lucas 18:31-34)

³² Na, anoy man no duon on si Jesus to pangindaenan duma to mgo inaad din pailing diya to Jerusalem, mig-una-una sikandin. Kaling naboyong to mgo inaad din, aw nangkahaedok to duma no mgo otow duon to hudihan din. Pigpapadani ni Jesus sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inaad din su ognangonan din sikandin to ogkadeygan din. ³³ "Oho," kagi din, "ogpailing kinow on diya to Jerusalem. Ko diya kid on, siak no Anak to Otow igdاتا diya to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan ta. Oghukuman a dan to kamatajow aw igdata a diya to mgo otow no kona no mgo Hibru no wada tahud to Diyus. ³⁴ Oghinangon a dan no kangisihan. Og-iliban a aw panyapdosi, dow tapus to sikan, oghimatajan a. Di ogkabanhaw a da duon to ikatoyu no aedow."

To Hangyu ni Santiago dow ni Juan
(Mateo 20:20-28)

³⁵ Na, si Santiago dow si Juan no mgo anak ni Sebedeo migpadani ki Jesus aw ikagi, "Sir, meyduon podom oghangyuon noy ikow."

³⁶ Kagi ni Jesus, "Nokoy man podom sikan?"

³⁷ Kagi dan, "Oghangyu koy podom ikow no sikami to soingon nu duon to gingharian nu, sobuuk duon to kalintuu nu aw sobuuk isab duon to kawae nu."

³⁸ Di mig-ikagi si Jesus, "Wada kow kamaan to sikan pighangyu now. Og-usipon ku sikiyu, ogpakaaguwanta kow buwa to mgo antusonon no ogbajaan ku?"

³⁹ Migtabak sikandan, "Hoo."

Kagi ni Jesus, "Tinood man iyan no ogpakabaja kow to mangkalisod no ogbajaan ku, ⁴⁰ di bahin to pagsoing kanay, kona no siak to ogpakaboot dow hintawa to ogpaingitudon duon to kalintuu dow kawae ku. Iyan da ogpakasoing kanay to diya pighinaan to Diyus to sikan."

⁴¹ Pagdinog to sikan sampuyu no mgo inaad to sikan hangyu ni Santiago dow ni Juan, naboyu sikandan. ⁴² Kaling pighimun ni Jesus to tibo mgo inaad din aw ikagihi, "Namaan kow to batasan to sikan og-isipon no mgo magmamandu to yain-yain no mgo tribu. Ogpamayabi-yabi sikandan to mgo sakup dan aw ogdaog-daogon. ⁴³ Di kona kow ogpag-angod kandan. Nasi no inggad hintawa iyu no ogkaliyag ogyabow, mupabos nasi sikandin aw alagad to duma. ⁴⁴ To otow isab no ogkaliyag no mahinang no panguyu, mupabos nasi sikandin angod to udipon aw alagad to duma. ⁴⁵ Su ngani a man no Anak to Otow, di wada a andini agun alagadon. Nasi no iyan ing-andini ku to pag-alagad to duma dow agun mamatoy a to pagyokat to mahan-in no mgo otow no naudipon to sae."

To Pagdojow ni Jesus to Buta

(Mateo 20:29-34; Lucas 18:35-43)

⁴⁶ Migtidow si Jesus dow mgo inaad din diya to yunsud to Jerico, aw paglikat dan, mahan-in yagboy to mgo otow no migduma kandan. Na, meyduon migpalimus no buta no mig-lingkud duon to kilid to dayan. Iyan ngadan din si Bartimeo no anak ni Timeo. ⁴⁷ Pagdinog din no migbaja si Jesus no taga-Nazaret, nanawag sikandin to maagbot, "Jesus no Kaliwat ni Hari David, sedangay kae-ati a!" ⁴⁸ Pigsapadan sikandin to mahan-in no mgo otow agun ogpahonok, di nasi din pigpak agbotan to pagtawag, "Kaliwat ni Hari David, sedangay kae-ati a!"

⁴⁹ Dajun sigkon si Jesus to pagpanow aw ipasabi sikan buta. Dajun dan sabiha aw

ikagihi, “Na, tukhow kad. Tindog ka su impasabi ka.”⁵⁰ Hinggawan sikandin migtindog aw iwakli sikan aapid din no kabo dow andiya ki Jesus.

⁵¹ Mig-usip si Jesus, “Nokoy man to igpahinang nu kanay?”

Migtabak sikan buta, “Sir, ogkaliyag a podom no ogkita ad on.”

⁵² “Na,” kagi ni Jesus, “panow kad su to pagsalig nu kanay iyan nakadojow ikow.” Duon-dajun migkita sikan otow aw duma ki Jesus.

11

To Madaogon no Pagsed ni Jesus to Jerusalem

(Mateo 21:1-11; Lucas 19:28-40; Juan 12:12-19)

¹ No madani on sikandan to Jerusalem, ogkaaha dan on to mgo yunsud to Betpahe dow Betania duon to bugdangan to Kaulibuhan no bubungan. Dajun sugu si Jesus to daduwa no mgo inand din, ² “Andutun kow to suja baryu. Pagtidow now duon, ogkita kow dajun to inhikot no nati no asnu* no wada pad disti kasakaji. Hubada aw tujuka dini kanay. ³ Ko meyduon ogsagman iyu, ilingi now no ogkinahanganon seini to Ginuu, di madali da iguli.” ⁴ Dajun panow sikan daduwa. Pagtidow dan, pigkita dan iyan sikan nati no asnu no inhikot duon to pertahan to bayoy duon to kilid to karsada. Anoy man no oghubadon dan on, ⁵ mey mgo otow no migsagman kandan. Kagi pa, “Nokoy no oghubadon now man sikan nati?” ⁶ Iyan intabak dan to intugun ni Jesus, kaling pigtugutan dajun sikandan.

⁷ Dajun dan tujuka sikan nati diya ki Jesus. Inhanig dan to pig-apid dan no kabo duon to talikudan to nati aw dajun sakoy si Jesus. ⁸ Mahan-in to mgo otow no migbukyad isab to ing-apid dan no mgo kabo aw ihanig to ogbajaan din. To duma namanagkas to mgo dodohunan diya to mgo uma aw ihanig dan isab. ⁹ Namanguliya sikan tibo mgo otow no migduma ki Jesus duon to unahan dow duon to hudihan, “Sajaon ta to Diyus! Sajaon seini pigpaandini din ita!† ¹⁰ Kadojow gajod to ogpaabuton ta no paghari to seini Kaliwat ni Hari David no minuna ta! Sajaon yagboy to Diyus diya to yangit!”

¹¹ Pagtidow ni Jesus diya to Jerusalem, migpadajun sikandin duon to Bayoy to Diyus aw panhiling-hilinga din to tibo duon. Dajun yuwas sikandin dow sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inand din aw

Pauli diya to baryu to Betania su mahapun on.

To Pagtubad ni Jesus to Kaju no Wada Bogas

(Mateo 21:18-19)

¹² Pagkabukas, miglikat sikandan to Betania su ogpauli diya to Jerusalem. Duon pad sikandan to pangindaenan, pigbontas on si Jesus. ¹³ Na, diya to kadiyuan migkita sikandin to kaju no igeru no madabu to dohun. Pig-anduon din su og-ahaon dow mey bogas. Di dohun da to pigkita din su kona pad no tigbobogas. ¹⁴ Dajun tubadi ni Jesus sikan igeru, “Sugud kuntoon, kona kad on ogpakabogas.” Na, pigdinog to mgo inand din sikan pig-ikagi din.

To Pag-abug ni Jesus to mgo Mamaligjaay duon to Bayoy to Diyus

(Mateo 21:12-17; Lucas 19:45-48; Juan 2:13-17)

¹⁵ Pagtidow dan diya to Jerusalem, migisab si Jesus mig-andiya to Bayoy to Diyus aw pang-abuga din to mgo otow no namoli aw namaligja duon. Aw pamaliskada din to mgo lamisa to mgo magsinsilyuhay to saepi dow mgo ingkudanan to diya namaligja to salapati no ighalad. ¹⁶ Wada otow no pigtugutan din to pagpanyaktod duon to pawa to sikan Bayoy to Diyus no ogdae to inggad nokoy da. ¹⁷ Dajun din pang-anada to mgo otow duon. Kagi din, “Meyduon impasuyat to Diyus no pig-iling, ‘To bayoy ku og-ilingon to ampuanan to mgo sakup to yain-yain no mgo nasyun.’ Di pighinang now no kampu to mgo tulisan!”‡

¹⁸ Sikan no hitabu pigdinog to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibu dow to mgo maistru to tinuuhan. Kaling mighona-hona sikandan dow ogamonuhon dan agun mahimatajan si Jesus su nahaedok sikandan kandin, su to tibo mgo otow naliyag to pagpang-anad din. ¹⁹ Anoy man no madidigomay on, migyuwas si Jesus to siyudad dow mgo inand din.

Namatoy to diya Igera

(Mateo 21:20-22)

²⁰ Pagkabukas, no ogpauli on si Jesus dow mgo inand din diya to siyudad, pigkita dan no patoy on sikan igeru no pigtubadan ni Jesus yakip to mgo dalid. ²¹ Na, pagkadomdom ni Pedro to diya tubad ni Jesus to sikan igeru, mig-ikagi sikandin, “Sir, aha ka. Patoy on suja igeru no pigtubadan nu gabiii!”

²² Kagi ni Jesus, “Saligi to Diyus ²³ aw ligdongi now seini. Ko mey otow no ogsugu to suja bubungan, ‘Kayukat ka duon aw patiadgang ka dutun to dagat,’ ogkatuman sikan basta wada pagduwa-duwa to pagtuo

* 11:2 To asnu angod to kabaju. † 11:9 Salmo 118:25,26 ‡ 11:17 Isaias 56:7; Jeremias 7:11

din. ²⁴ Angod isab to sikan, inggad nokoy to ogbujuon now to Diyus, tuuhi no imbogoy din on iyu. Su ko mutu kow, ogkadawat now yagboy to ogbujuon now. ²⁵ Na, ko og-ampu kow di mey otow no ogpakadoot to ginhawa now, unaha sikandin pasayluha ayha kow ampu. Na, ogpasayluhon kow isab to Diyus no Amoy now diya to yangit.”
26 §

To Katongod ni Jesus

(Mateo 21:23-27; Lucas 20:1-8)

²⁷ Na, migtidow on isab onsi Jesus diya to Jerusalem. No mighihpanow si Jesus duon to Bayoy to Diyus, migduguk to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan dan, mgo mastru to tinuuhan dow duma no inila no mgo Hibu. ²⁸ Kagi dan, “Nokoy man to katongod nu to pagpanghinang to diya? Hintawa man to migbogoy ikow to sikan no katongod?”

²⁹ Migtabak si Jesus, “Meyduon isab ig-usip ku iyu. Ko tabakon a now, ognangonan ku sikiyu dow nokoy to katongod ku to pagpanghinang to diya. ³⁰ Na, to diya pagpamawtismu ni Juan, hintawa man to migbogoy kandin to sikan no katongod? Diyus ko otow? Nangoni a.”

³¹ Dajun sikandan sasabot dow og-amonuhan dan to pagtabak. Kagi dan, “Ko muiling ki no Diyus to migbogoy ki Juan to katongod, ogsukatan ki din dow nokoy no wada ki tuu ki Juan. ³² Aw ko muiling ki no pig-otawan to katongod din, adoy!” Nahaedok sikandan to kaotawan su tibo man migtuu no si Juan kibali ba-ba to Diyus. ³³ Kaling iyan da intabak dan ki Jesus to, “Indoy, wada koy kamaan.”

“Na,” kagi ni Jesus, “kona ku isab sikiyu ognangonan dow andei kapuun to katonogod ku to pagpanghinang to diya.”

12

To Pananglitan to mgo Saup

(Mateo 21:33-46; Lucas 20:9-19)

¹ Dajun ikagi si Jesus to pananglitan duon to mgo otow no nahimun, “Meyduon otow no migtanom to ubas* duon to uma din. Piglibong din to kural aw hinangi to pogaanan to bogas to ubas dow turi no bantayanan. Tapus to sikan, pigpasaupan din aw panow diya to madyu. ² Anoy man no oggunuon on to mgo ubas, migsugu sikan tag-iya to suguonon din to pagputud to kabahinan din. ³ Di pagtidow to sikan sinugu, dajun sikandin bukbuksa to sikan mgo saup aw pabalika no ampan dae. ⁴ Dajun isab sugu sikan tag-iya to yain no suguonon,

di pigpapakuy sikandin aw pakasikawi. ⁵ Tapus to sikan, yain isab no suguonon to pigsugu to sikan tag-iya, di pighimatajan dan. Mahan-in pad to duma no pigsugu to sikan tag-iya, di meyduon pigbukbuk dan, aw to duma pigpanghimatajan. ⁶ Na, iyan nanda wada kasugu to pinadajag din no anak. Sikandin to katapusan no pigsugu su ginhawa din, ‘Ogtahudon dan man yagboy seini anak ku.’ ⁷ Di pagkita kandin to sikan mgo saup, mig-iling sikandan, ‘Suja anak to ogpakairinsya to seini ubasan ko mamatoy to amoy din. Na, oghimatajan ta isab agun ita on seini.’ ⁸ Dajun dan himataji aw itim-bag diya to yuwas to ubasan.

⁹ “Na,” kagi ni Jesus, “to paghona-hona now, og-amonu man sikan tag-iya? Ogan-diyaon din sikan mgo saup aw panghimataji. Pagkatapus, ogpasaupan din sikan ubasan to yain no mgo otow. ¹⁰ Ajaw og-ilinga no wada kow makabasa to Kasuyatan to Diyus no pig-iling,

“Sikan batu no pig-ojowan to mgo pandoy su nailing to boot dan no wada pues iyan nasi indigon to bayoy.

¹¹ Trabahu sikan to Ginuu aw igkatingaya ta yagboy.”†

¹² Pagdinog to sikan mgo inila to tinuuhan to pananglitan ni Jesus, nasabutan dan no sikandin to pig-igu. Kaling ogdakopon dan podom sikandin, di nahaedok sikandan to mgo otow no naminog kandin. Dajun panow sikan mgo inila.

To Pagbajad to Buhis

(Mateo 22:15-22; Lucas 20:20-26)

¹³ Wada kayugoy, pigsugu dan diya ki Jesus to mgo Pariseo hasta to mgo sakup to partidu ni Hari Herodes agun no mabitik dan sikandin. ¹⁴ Pigduguk dan si Jesus. “Sir,” kagi dan, “namaan koy no matinod-anon ka aw matuud yagboy to impang-anad nu bahin to pagtuman to Diyus. Inggad hintawa to igpag-atubang nu, pinag-angod nu to pagpang-anad kandan su wada ogpayabihon nu. Na,” kagi dan, “meyduon ig-usip noy ikow. Kona buwa no supak to tinuuhan ta to pagbajad to buhis diya to hari to Roma? Ogbajad ki ko kona?”

¹⁵ Di namaan si Jesus no madoot to tuud dan, kaling pig-ikagihan din sikandin, “Nokoy no og-antihan a now man? Mey saepi now duon? Aha ki.” ¹⁶ Dajun dan tadwaji si Jesus to saepi. Mig-usip si Jesus, “Hintawa man bayhu‡ dow ngadan to nakabotang kani?”

Migtabak sikandan, “Kaning hari to Roma.”

§ 11:26 Bersikulu 26 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Di ko kona now sikandin pasayluhon, kona kow isab ogpasayluhon to Diyus no Amoy now diya to yangit.* * 12:1 Ininglis: *grapes* † 12:11

Salmo 118:22,23 ‡ 12:16 To Surigao no Minanubu: *goja*

17 “Na,” kagi ni Jesus, “ibogoy diya to hari to kaning hari, aw ibogoy isab diya to Diyus to kaning Diyus.” Hilabi sikandan naboyong to sikan pagtabak din.

To Pagkabanhaw to mgo Patoy
(Mateo 22:23-33; Lucas 20:27-40)

18 Tapus to sikan, meyduon isab mgo Saduseo no mig-anduon ki Jesus su ogpangusip. Na, sikan no mgo otowa naman-iling no kona ogkabanhaw to mgo patoy. 19 Kagi dan, “Sir, mig-iling to balaod no imbilin ni Moises ita no ko mamatoy to otow no ogkabilin to asawa no wada pad anak, kinahangyan asawahon to suun din sikan bohi agun meyduon ogkailing no liwat to diya namatoy. § 20 Na, igpananglit ta to pitu no migsusuun no mgo yukos. Naminyo sikan panganoy, di wada pad anak dan, namatoy on sikandin. 21 Sikan migsunu naminyo to sikan bayu aw namatoy isab no wada anak. Angod da isab to nahitabu to sikan ikatoyu no suun. 22 Na, yaktod no pagkaikagi, sikan pitu no migsusuun tibo nakaasawa to sikan bohi aw tibo sikandan namatoy no wada anak. To katapusan namatoy isab sikan bohi. 23 Na, ojow nu pa, ogbanhawon to mgo patoy. Ko matuman on sikan, hintawa man yagboy to sikan pitu to ogkatawag no tag-asawa to sikan bohi, su tibo man sikandan nakaasawa kandin?”

24 Migtabak si Jesus, “Pagkasajop now yagboy! Su wada kow makasabut to Kasuyatan to Diyus dow to gahom din. 25 Su ko banhawon su to mgo patoy, wadad on oginasawahay, su ogkaangod on man sikandan to mgo anghil diya to yangit. 26 Na, sikiyu no kona ogtuu no ogkabanhaw to mgo patoy, ajaw og-ilinga no wada kow makabasa to sinuyat ni Moises bahin to diya masagkop no kaju no duon sikandin ikagihhi to Diyus no mig-iling, ‘Siak to Diyus no iyan ogsimbahon ni Abraham, ni Isaac dow ni Jacob.’* 27 Migpasabut no inggad nayugoy da kamatoy sikan no mgo otow, buhi sikandan diya to yangit aw ogpada-jun to pagsimba to Diyus. Su to mgo patoy konad ogsimba to Diyus, mgo buhi da. Kaling nasajop kow yagboy,” kagi ni Jesus.

To Pinakaimpurtanti no mgo Sugu to Diyus
(Mateo 22:34-40; Lucas 10:25-27)

28 Meyduon maistru to tinuuhan no nakaanduon dow migdinog to pagbitik podom ki Jesus. Pagpaniid din no madojow to pagkatabak ni Jesus to sikan mgo Saduseo, migpadani sikandin aw usip, “Duon to sikan tibo mgo balaod to Diyus, andei man to pinakaimpurtanti?”

29 Migtabak si Jesus, “Sikan pinakaimpurtanti no sugu pig-iling, ‘Sikiyu no mgo kaliwat ni Israel, paminog kow. To Ginuu no Diyus ta sobuuk da. 30 Higugmaon now sikandin to bug-us no ginhawa dow hona-hona now aw tibuuk no kinabuhi dow doson now.† 31 Aw seini to ikaduwa no pinakaimpurtanti no sugu: ‘Higugmaa to isigkaotow now angod to paghigugma to kaugalingon now.‡ Wada inggad nokoy no sugu no ogyabow pad to seini daduwa.’

32 Kagi to sikan maistru, “Madojow to pagkatabak nu Sir. Matuud iyan to pig-ikagi nu no sobuuk da to Diyus aw wadad on yain. 33 Tinood isab to pig-ikagi nu no kinahangyan higugmaon ta sikandin to bug-us no ginhawa dow hona-hona dow doson ta, aw kinahangyan higugmaon ta to isigkaotow ta angod to paghigugma to kaugalingon ta. Sikan daduwa no mgo sugu yabow no impurtanti kay to paghalad to ogtutungan no mgo mananap dow to duma no igbogoy diya to Diyus.”

34 Pagdinog ni Jesus to sikan madojow no pagkaikagi to sikan maistru, mig-iling sikandin, “Madani kad ogkasakup to sikan ogharian to Diyus.” Tapus to sikan, wadad on migyangub to pagpangusip ki Jesus.

Sikan Insaad no Manyuyuwas
(Mateo 22:41-46; Lucas 20:41-44)

35 No mang-anad si Jesus duon to Bayoy to Diyus, mig-ikagi sikandin, “Nang-anad to mgo maistru to tinuuhan ta bahin to diya Insaad no Manyuyuwas. § Na, nokoy no og-iling man sikandin no kaliwat puli sikandin ni Hari David 36 no si David no manduan to Ispiritu Santu iyan man yagboy mig-iling,

‘To Ginuu no Agayon ku pig-ikagihan to Diyus,
Ingkud ka kani to kalintuu no takidindingan ku
kotob no daogon ku yagboy to mgo kuntra nu
aw makayuhud duon to atubangan nu.’* ”

37 Kagi ni Jesus, “Manno Agayon to intawag ni David to sikan Insaad no Manyuyuwas, nokoy no ogkailing man no kaliwat puli sikandin ni David?”

Tibo nalipay to kaotawan to pagpaminog ki Jesus.

To Pamatasan to mgo Maistru to Tinuuhan

(Mateo 23:1-36; Lucas 20:45-47)

38 Duon to pagpang-anad ni Jesus, mig-ikagi sikandin, “Bantoy kow to mgo maistru to tinuuhan ta. Oghanahan sikandin

§ 12:19 Deuteronomio 25:5,6 * 12:26 Exodo 3:6 † 12:30 Deuteronomio 6:4,5 ‡ 12:31 Levitico 19:18 § 12:35

To Grigu no inikagihan: Cristo * 12:36 Salmo 110:1

ogpangabo to mahaba aw pakita-kita, aw ogtukhow ko pakitaon to pagtahud duon to karsada. ³⁹ Ko duon sikandan to pagkoonan dow ko diya isab to simbahan, ogkaliyag sikandan og-ingkud duon to ingkudanan no ighinaat to mgo inila. ⁴⁰ Di ogpangyupig sikandan to bayu no mgo bohi agun maagow to katigajunan dan, aw sikan madoot no hinang dan ogtakyuban to mahaba no mgo pag-ampu. Kaling kahaedokanan yagboy to kastigu no igpahamtang kandan.”

*To Paghalad to Pubri no Bayu
(Lucas 21:1-4)*

⁴¹ No duon pad si Jesus to Bayoy to Diyus, mig-iingkud sikandin duon to naatubangan to taguanan to halad, aw pigsayapan din to mgo otow no namanhalad duon. Mahan-in to mgo sapian no nang-uyug to madogi no saepi duon. ⁴² Monok on no meyduon bohi no bayu no pubri hilabi no iyan da ingkauyug to daduwa no mangkaintok no saepi. ⁴³ Dajun sabiha ni Jesus to mgo inanad din aw ikagihi. “Oho, to tibo mighalad, iyan yabow to halad to suja pubri no bohi. ⁴⁴ Su tibo sikandan migbogoy to subra dan, di suja bohi no ogkalisod-lisod, imbogoy din to tibo ogkabuhian din.”

13

*To Katapusan no Panahon
(Mateo 24:1-28; Lucas 21:5-24)*

¹ Anoy man no migyuwas on si Jesus duon to Bayoy to Diyus, mig-ikagi to sobuuk no inanad din, “Atu! Aha ka Sir, kadojow no og-ahaon seini Bayoy to Diyus hasta seini nakalibong. Tag-mae-gatung sikan tinibitan no mgo batu no inghinang!”

² Kagi ni Jesus, “Seini natingaehan nu ogkagoba da. Su meyduon panahon no wada inggad sobuuk to sikan no mgo batu no ogkabilin duon to nabotangan, su ogkompagon tibo.”

³ Na, miggamat sikandan diya to Kaulibuhan no bubungan no dihipag to sikan Bayoy to Diyus. Anoy man no nakaingkud on si Jesus, migpadani si Pedro, si Santiago, si Juan dow si Andres no sikandan da aw usip ki Jesus, ⁴ “Nangoni koy kun dow kagan-u ogkatuman sikan ognangonon nu. Nokoy man to ogkakiyayahan noy ko madani on ogkahitabu sikan tibo?”

⁵ Dajun sugud si Jesus to pag-anad kandan. Kagi din, “Bantoy kow no kona kow malimbungan. ⁶ Su mahan-in to gayuon no ogyogwa no ogdae to ngadan ku. Ogangkon no sikandan kun to diya Insaad no

Manyuyuwas,* aw mahan-in to ogpamasuwajon dan. ⁷ Ko makading kow to gera duon to dani now aw diya isab to kadiyuan, kona kow ogkahaedok. Kinahangyan no mahitabu sikan, di kona pad no iyan katapusan to kalibutan. ⁸ Su ogpagigirahay to mgo nasyun dow mgo gingharian. Mahan-in to mgo banwa no og-abuton to maagbot no tiyog dow bontas. Di sikan no mgo kalisod, sinugdanan pad puli, angod to bohi no og-anak no bag-u pad oghajodan.

⁹ “Bantoy kow,” kagi ni Jesus, “su ogpaatubangan kow duon to mgo husajan, dajun ogbun-ugon kow duon.† Ogpaaatubangan kow isab diya to mgo gubernadur dow hari tongod to pagtuu now kanay. Na, sikan on to panahon no ogpakaalugar kow to pagpasabut kandan to Madojow no Nawnanngonon. ¹⁰ Su kona pad og-abut to katapusan to kalibutan, kinahangyan no tibo mgo nasyun nangonan to sikan Madojow no Nawnanngonon. ¹¹ Na, ko pandakopon kow aw paatubangan diya to husajan, kona kow ogkalimuut to og-ikagihon now. Su duon to sikan no panahon, ogpahona-honaon kow to madojow no igtabak. Su to og-ikagihon now kona no iyu no kagi, di kaning Ispiritu Santu no igpabaja iyu.

¹² “Duon to sikan no panahon,” kagi ni Jesus, “meyduon mgo otow no ogyuib to suun dan no ogtuu kanay agun hukuman to kamatajon. Meyduon isab mgo amoy no angod to sikan to oghinangon duon to mgo anak dan. Ogpakayangub ngani to mgo anak to pagpahimatoy to mgo ginikanan dan. ¹³ Oguntrahon kow to tibo kaotawan tongod to pagtuu now kanay. Di to otow no kona yagboy ogyobad to pagtuu, ogkayuwas.”

¹⁴ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Na, meyduon pinakamaligsom no ogpandodoot no ogkuntrahon yagboy to Diyus. (Sikiyu no ogbasa to seini, panginsabuti now.) Na, ko kitaon now sikan duon to lugar no kona no angay kandin, mupakajabag on to tibo mgo otow kani to Judea pailing diya to kabubunganan aw hobong. ¹⁵ To otow no diya to yuwas to bayoy, ajaw on ogpaulia to pagpudut to inggad nokoy da. ¹⁶ To otow no diya to uma ajaw on isab ogpaulia to pagpudut to kabo din. ¹⁷ Kae-at to mgo magkabodos dow manggianak to sikan no panahon! ¹⁸ Kaling ampu kow no sikan no ogkahitabu kona makatapu to tinghagsiy, su ogkalisodan kow to pagyaguy, ¹⁹ su to mgo antusonon to sikan no panahon pinakamalisod. Wada pad nakaangod to sikan to kalisod sugud no hinangon to Diyus to kalibutan hangtod

* 13:6 To Grigu no inikagihan: *Cristo* † 13:9 To Grigu no inikagihan: *duon to mgo simbahan dan*. To diya no panahon, to kasu to mgo Hibru duon oghusajon to simbahan dan.

kuntoon, aw wadad on ogpakaangod to sikan. ²⁰ Ko kona minusan to Diyus sikan no panahon, wada inggad sobuuk no otow no ogkabilin no buhi. Di tongod to inabin din no mgo otow, pigbootan din no ogminusan sikan.

²¹ “Duon to sikan no panahon ko mey og-ikagi iyu, ‘Oho, seinid to diya Insaad no Manyuyuwas,’[‡] ubin, ‘Sujad sikandin,’ kona kow ogtuu. ²² Su mey ogpamanyogwa no ogpatuu-tuu no sikandan kun to diya Insaad no Manyuyuwas, aw to duma ogpatuu-tuu no kibali ba-ba sikandan to Diyus. Ogpakita ngani sikandan to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan pagmatuud no sinugu sikandan to Diyus agun no ko mahimu pa, pamasuwajon dan inggad to mgo otow no inabin on to Diyus. ²³ Kaling,” kagi ni Jesus, “pakaalistu kow su pigpatahanan kud sikiyu.”

To Pagpauli ni Jesus

(*Mateo 24:29-35; Lucas 21:25-33*)

²⁴ “Na duon to sikan no mgo aedow,” kagi ni Jesus, “ko maliwas on sikan kahaedokanan no mgo hitabu, konad on ogsiga to soga aw to buyan isab konad ogkitaon. ²⁵ To mgo bituon ogkangkayug, aw ogkahojong to tibo diya to yangit.

²⁶ “Dajun a ogkonsad no Anak to Otow no ogkaputus to mgo panganud, aw ogkitaon to mgo otow to pagkagamhanan ku dow to kasilow to pagka-Diyus ku. ²⁷ Ogsugon ku dajun to mgo anghil ku to paghimun to inabin ku no mgo otow likat to pig-ugpaan dan inggad andei no suyak to kalibutan.

²⁸ “Paminog kow su igpananglit ku to kaju no igera. Ko musugod on sikan to pagpanalingsing, ogkamaanan now no madani on ogguyabung. ²⁹ Angod isab to sikan, ko maaha now no ogkatuman on to diya ognangonon ku, ogkamaanan now no madani ad ogpauli dini. ³⁰ Ligdongi now seiini. Kona pad ogkangkamatoy to tibo mgo otow kuntoon, ogkatuman on sikan tibo. ³¹ To yangit dow pasak ogkagawang da, di to kagi ku ogpabilin yagboy.

³² “Wada namaan dow nokoy aedawa ubin nokoy urasa ogkatuman seiini pig-ikagi ku, ngani to mgo anghil diya to yangit aw inggad ngani siak no Anak to Amoy ku no Diyus, su sikandin da to namaan. ³³ Kaling bantoy kow. Pakaalistu kow su kona ogkamaanan to pagpauli ku. ³⁴ Angod pananglit to otow no ogpanow no wada terminu to pag-uli. Kona pad sikandin oglikat, igسالig

sikan bayoy din to mgo suguonon din. Kada sobuuk ogbogajan to oghinangon, aw sikan ogbantoy duon to pertahan ogtesonon din to pagbantoy.

³⁵ “Sikiyu isab, pakaalistu kow su kona now ogkamaanan to pagtidow ku no Agayon now, ko masakyop, ko matayod on to kadukiloman ubin ko kaadlawon dow ko ogkabukas on. ³⁶ Bantoy kow su unu ko matokawan kow to pagtidow ku aw masakpanan ku sikiyu no nangkalipodong. ³⁷ Seiini igsugu ka iyu kuntoon, igsugu ku isab to tibo kaotawan. Pakaalistu kow yagboy.”

14

To Planu to Paghimatoy ki Jesus

(*Mateo 26:1-5; Lucas 22:1-2; Juan 11:45-53*)

¹ Anoy man no daduwa nanda no aedow og-abut on to Pista to Pagyaboy dow to Pan no wada Patubu, * naningkamot to pagsigmot ki Jesus to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to mgo mastru to tinuuhan. Iyan tuud dan to pagpahimatoy kandin no wada ogkamaan. ² Kagi dan, “Kona ta igtapu to pista su unu ko magubut to kaotawan.”

Pigpahomutan si Jesus

(*Mateo 26:6-13; Juan 12:1-8*)

³ Na, migbisita si Jesus diya to Betania duon to bayoy ni Simon no pigsangla di naulian on. Anoy man no namangoon on sikandan, meyduon bohi no migtidow no migdae to pahomut no mahal hilabi su hininang to pudu nardu.† Intagu seiini duon to mahalon no butilya. Piggopik din to ba-ba to sikan butilya aw ihudhud sikan pahomut duon to uyu ni Jesus. ⁴ Di meyduon pila no ka otow duon no nadootan. Mig-iling sikandan, “Abee! Nokoy no pig-uyakan man kan pahomut? ⁵ Tapat pad ko imbaligja sikan, aw to linibu no halin ipamogoy to mgo pubri.” Hilabi sikandan naboyu to sikan bohi.

⁶ Di mig-ikagi si Jesus, “Pabay-ani sikandin. Nokoy no ogsamukon now man no madojow man seiini pighinang din kanay? ⁷ To mgo pubri kanunoy now igpagduma, aw ogkatambangan now inggad kagan-u to gustu now. Di siakon, kona a ogkayugoy dini iyu. ⁸ Pighinang to seiini bohi kotob to ogkaabut din. Seiini pagpahomut din kanay, angod to

‡ 13:21 To Grigu no inikagihan: *Cristo* § 13:26 Daniel 7:13 * 14:1 To Pista to Pagyaboy iyan paghandom to mgo Hibru to diya pagpayuwas kandan to Diyus likat to Ehipto to pagkaudipon dan. Di no wada pad sikandan panow, pigsugu to Diyus to anghil din to paghimatoy to mgo panganoy no yukos to mgo taga-Ehipto. Di to mgo bayoy to mgo Hibru pigpayabajan din. Sikan Pista to Pagyaboy, una no aedow to sikan Pista to Pan no Wada Patubu. † 14:3 To nardu iyan pinakamahal no pahomut to diya no panahon. To boli to sikan ihudhud din ki Jesus, bali songo tuig no suhue to trabahanti.

pighinaat din on to pagyobong kanay.⁹ Ligdongi now seini," kagi ni Jesus. "Inggad andei ignawnangon to Madojow no Nawnangonon kani to tibuuk kalibutan, ogkahisgutan isab seini pighinang din aw ogkahandim sikandin."

To Planu ni Judas to Pagyuib ki Jesus
(Mateo 26:14-16; Lucas 22:3-6)

¹⁰Na, si Judas Iscariote no sobuuk to sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inaad ni Jesus mig-andiya to yabow no mgo magduduma ya to tinuuhan dan su ig-unoy din igdata si Jesus kandan. ¹¹Pagdinog dan to kagi din, hilabi sikandan migtukhow aw saad no ogsuhuyan sikandin. Tapus to sikan, nanginlugar si Judas to pagdata ki Jesus duon kandan.

To Pagsasayu ni Jesus dow mgo Inaad Din

(Mateo 26:17-25; Lucas 22:7-16; Juan 13:1-30)

¹²Na, mig-abut to una no aedow to pista to mgo Hibru no og-ilingon to Pan no Wada Patubu. Sikan to aedow no oghalad sikandan to nati no karneru dow igpahinogod to Pista to Pagyaboy. To mgo inaad ni Jesus mig-usip kandin, "Andei koy nu man ogpahikajon to panihapun ta to pista?"

¹³Dajun sugu-a ni Jesus to daduwa to sikan mgo inaad din. Kagi din, "Andiya kow to Jerusalem. Pagtidow now duon, ogkatagbu kow to yukos no ogdae to tibud no pigseadan to wohig. Patiduma kow kandin ¹⁴diya to bayoy no og-andiyaan din, aw ikagih si kan tag-bayoy, 'Pigpaandini koy to Agayon noy su og-usip dow andei sikandin ogkoon to panihapun to Pista to Pagyaboy duma koy no mgo inaad din.' ¹⁵Dajun din ighindu iyu to mayow-ag no koonanan diya to ikaduwa no andana no tahan on pighinaat. Duon kow hikoy to panihapun ta."

¹⁶Dajun panow sikan daduwa no mgo inaad din aw andiya to Jerusalem. Naki-taan dan tibo to diya pig-ikagi ni Jesus. Dajun dan hikaja to pagkoon dan to pista. ¹⁷Anoy man no madukilom on, mig-anduon to bayoy si Jesus dow sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inaad din.

¹⁸No namangoon on sikandan, mig-ikagi si Jesus, "Oho, paminog kow. Sobuuk iyu kani no impagsayu ku ogyuib kanay."

¹⁹Migsakit yagboy to ginhawa dan, aw kada sobuuk mig-usip ki Jesus, "Kona no siak?"

²⁰Kagi ni Jesus, "Sobuuk iyu kani no sampuyu-tag-duwa no migpagsayu kanay kuntoon. ²¹Siak no Anak to Otow, oghimatajan a su tahan on nasuyat duon to

Kasuyatan to Diyus. Di alaot yagboy sikan ogyuib kanay! Tapat pad ko inyandan sikandin."

To Pagkoon no Ighandom to Kamatajan ni Jesus

(Mateo 26:26-30; Lucas 22:17-20; 1 Corinto 11:23-26)

²²No migkoon pad sikandan, migdawat si Jesus to pan aw pasalamat sikandin to Diyus. Dajun din tibaga aw itadwoy kandan dow ikagi, "Yawa ku seini. Koono now." ²³Dajun dawat si Jesus to tasa aw pasalamat isab to Diyus. Intadwoy din kandan, aw tibo sikandan naman-inom duon. ²⁴Kagi ni Jesus, "Yangosa ku seini no igdigon to kasabutan no oghinangon to Diyus iyu. Igpaaawas seini agun no mapasaylu to sae to kaotawan. ²⁵Indani now seini. Iyan nanda sei to pag-inom ku to gita to ubas[‡] dini. Ayha a da og-inom to sikan bag-u no inomon ko muinon a duma iyu diya to gingharian to Diyus." ²⁶Dajun sikandan pamanganta to pagsaja to Diyus aw panow pailing diya to Kaulibuhan no bubungan.

To Pagtag-an ni Jesus no Iglidung Sikandin ni Pedro

(Mateo 26:31-35; Lucas 22:31-34; Juan 13:36-38)

²⁷Pig-ikagihan ni Jesus to mgo inaad din, "Og-ojowan a now tibo su meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling, 'Og-pahimatajan ku to magbantajay, aw ogkasusuwoy to mgo karneru no pigbantajan din.' ²⁸Di ko mabanhaw ad, og-una a iyu diya to Galilea."

²⁹Dajun ikagi si Pedro, "Inggad ojowan ka to tibo, kona ku yagboy sikuna og-ojowan."

³⁰Kagi ni Jesus, "Indani seini. Kona pad ogtagauk to manuk to kadaduwa gaja, iglidung a nud to katatoyu."

³¹Di migpakamayogot si Pedro no mig-iling, "Kagan-u ku man sikuna ilidung, inggad pad i-unung a ikow ko himatajan ka!" Sikan isab to pig-ikagi dan tibo.

To Pag-ampu ni Jesus diya to Getsemane
(Mateo 26:36-46; Lucas 22:39-46)

³²Na, migtidow si Jesus dow mgo inaad din duon to sikan banwa no og-ilingon to Getsemane. Dajun ikagi si Jesus, "Kani kow da ingkud su og-ampu a dutun." ³³Di pigduma din si Pedro, si Santiago dow si Juan diya to unahan, aw dajun sugud to hilabi no kaguul dow kasamuk to ginhawa din. ³⁴Kagi ni Jesus, "Ahay, angod to igkamatoy ku to kani kaguul ku! Pakamonang kow kani di kona kow oglipodong."

³⁵Dajun andiya sikandin to unahan aw patiyangkob duon to pasak aw ampu no ko mahimu, konad podom sikandin pabajaon

[‡] 14:25 Ininglis: grapes § 14:27 Zacarias 13:7

to sikan mgo antusonon no madani on og-abut kandin. ³⁶ “Amoy ku,” kagi din, “wada inggad nokoy no kona nu ogkahimuan. Ko mahimu, ajaw a ogpabajaa to sikan mgo antusonon. Di to pagboot no iyan matuman, kona no sikan kanay.” ³⁷ Na, pagpauli ni Jesus duon to sikan tatoyu no mgo inaad din, pigkita din no nalipodong on sikan-dan. Dajun din pukawa aw ikagihi si Simon Pedro, “Sadangay pad man Simon. Kona nu ogkapogongan to lipodongon nu inggad songo uras da? ³⁸ Kona kow on oglipodong. Ampu kow nasi agun no kona kow matintal. Ogtuman kow iyan podom, di mayotoy to yawa now.”

³⁹ Migpanow on isab si Jesus aw ampu angod to diya una no pag-ampu din. ⁴⁰ Pagpauli din duon to mgo inaad, pigkita din no nalipodong gihapun su angod to ogpikpikon to mata dan. Pagkabuyat dan, wada ingkaikagi dan kandin. ⁴¹ No ikatoyu on no pagpauli ni Jesus duon kandan, mig-ikagi sikandin, “Nalipodong kow pad gihapun? Igu on. Uras on no siak no Anak to Otow igdata on diya to mgo makasasaya. ⁴² Na, bangun kow on su seinid on to ogyuib kanay. Ogtagbuhon ta.”

To Pagdakop ki Jesus

(*Mateo 26:47-56; Lucas 22:47-53; Juan 18:1-11*)

⁴³ No mig-ikagi pad si Jesus, migtidow si Judas no sobuuk to sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inaad din. Mahan-in to mgo duma din no sangkap to mgo ispada dow mgo taepos. Pigsugu sikandan to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibu dow to mgo maistru to tinuuhan hasta to inila no mgo duma dan. ⁴⁴ Na, tahan dan on pigsabutan to oghinangon ni Judas agun makiyaya dan si Jesus. Kagi din, “Hadokan ku ngani, iyan kay. Dakopa now dajun aw dedejyawa now to pagbantoy ko daehon now.”

⁴⁵ Na, dajun din duguka si Jesus aw ikagihi, “Sir,” aw hadoki. ⁴⁶ Dajun dan dakopa si Jesus. ⁴⁷ Di sobuuk to diya namanindog duon to dani mighuyabut to ispada din aw tigbasa to suguonon to sikan kinayabawan no magdudumaya, aw kasag-pingi to talinga.

⁴⁸ Dajun ikagihi ni Jesus sikan naman-dakop kandin, “Nokoy man, tulisan a no migdae kow man to mgo ispada dow mgo taepos to pagdakop kanay? ⁴⁹ Nokoy no wada a now dakopa no duma ku man sikiyu duon to Bayoy to Diyus no mang-anad a kada aedow? Di nailing to seini agun matuman to intag-an duon to Kasuyatan to

Diyus.” ⁵⁰ Dajun yaguji si Jesus to tibo mgo inaad din.

⁵¹ Na, meyduon batan-on no yukos no migyupug ki Jesus no migkikimbut. Pigdakop dan podom sikandin, ⁵² di iyan da natagonan sikan pigkimbut din aw nakalinaguy no nakapahawae-hawae.*

To Pagpaatubanga ki Jesus duon to Husajan

(*Mateo 26:57-68; Lucas 22:66-71; Juan 18:19-24*)

⁵³ Dajun dan daeha si Jesus diya to bayoy to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan dan no mgo Hibu. Nahimun isab duon to duma no yabow no mgo magdudumaya dow mgo maistru to tinuuhan hasta to duma no inila no mgo Hibu. ⁵⁴ Migyupug si Pedro ki Jesus di migpadiyu da. Pagtidow din, nakased sikandin duon to pawa aw agpot to mgo magbantajay no naman-ingkud no nanghinadang duon to kaeju.

⁵⁵ Na, sikan yabow no mgo magdudumaya hasta to duma no mgo maghusajay no nahimun duon namangha yagboy to ogpamangistigus kuntra ki Jesus agun mahimatajan dan. Di wada nakitaan dan. ⁵⁶ Mahan-in hinuun to migkistigus to mgo ginayu kuntra ki Jesus, di wada hiangod to mgo kagi dan. ⁵⁷ Pagkahina-hina meyduon yain no mgo otow no namangistigus isab to ginayu. ⁵⁸ Kagi dan, “Pigdinog noy no migiling si Jesus, ‘Oggobaon ku seini Bayoy to Diyus no hininang to otow, aw sed to tatoyu no aedow oghinangon ku to yain no Bayoy to Diyus no kona og-otawan to paghinang.’” ⁵⁹ Di wada gihapun hiangod to mgo pagkistigus dan.

⁶⁰ Dajun tindog sikan kinayabawan no magdudumaya duon to kabaknaan to sikan naman-ingkud aw usipa si Jesus, “Nokoy man to ogkaikagi nu to sikan ingkistigus dan? Kona ka ogtabak?” ⁶¹ Di wada ikagi si Jesus. Mig-usip manda sikan kinayabawan no magdudumaya, “Sikuna iyan to Anak to Diyus no Yabow to Tibo? Sikuna buwa to diya Insaad no Manyuyuwas?”†

⁶² Kagi ni Jesus, “Siak iyan. Aw ogkitaon a now no Anak to Otow no og-ingkud duon to kalintuu no takidingan to Gamhanan no Diyus agun pasidonggan a. Ogkitaon a now isab no ogkonsad likat diya to yangit duma to mgo panganud.”

⁶³ Dajun higbita to sikan kinayabawan no magdudumaya to kabo din tongod to kaboyu din aw ikagi, “Set ki pad man ogpamangha to kistigus ⁶⁴ no sikiyu on man yagboy to migdinog to pagpasipaya din to Diyus! Na, nokoy man to iyu?” Tibo sikan-dan mighukum no angajan yagboy si Jesus

* 14:52 Ubin no nahukasan to kabo † 14:61 To Grigu no inikagihan: Cristo

ogpahamtangan to kamatajon. ⁶⁵ Dajun ilob-ilobi si Jesus to duma to sikan mgo otow. Pigsampongan dan isab to mata din aw panumbaga no mig-iling, "Tag-ana dow hintawa to migsumbag ikow." Pigpanampalu isab sikandin to mgo magbantajay.

To Paglidung ni Pedro ki Jesus

(Mateo 26:69-75; Lucas 22:54-62; Juan 18:15-18,25-27)

⁶⁶ Duon pad si Pedro to pawa, mey-duon nakabaja duon no bohi no suguonon to sikan kinayabawan no magdudumaya. ⁶⁷ Pagkita din ki Pedro no nanghinadang, pigyongyongan din aw ikagih, "Aduy, duma ka isab to diya taga-Nazaret no si Jesus."

⁶⁸ Di miglidung si Pedro, "Eh, wada kalibutan ku to sikan pig-ikagi nu." Dajun panow si Pedro padeg diya to yawanganan dongan to migtagauk to manuk.

⁶⁹ Pagkita isab kandin to sikan suguonon no bohi, pig-ikagihan to sikan bohi to mgo otow no namanindog duon, "Seini no otow, sobuuk kandan." ⁷⁰ Di miglidung on isab si Pedro.

Anoy man no nahina-hina on, pig-ikagihan si Pedro to mgo otow no namanindog duon, "Duma ka iyan to sikan no mgo otow su taga-Galilea ka man isab."

⁷¹ Di nanapa si Pedro to maagbot aw iling, "Wada a yagboy kiyaya to diya no otawal!" ⁷² Duon-dajun migtagauk to manuk to ikaduwa, aw kadomdomi ni Pedro to diya kagi ni Jesus kandin no mig-iling, "Kona pad ogtagauk to manuk to kadaduwa, iglidung a nud to katatoyu." Dajun ngog-ngog si Pedro.

15

Si Jesus duon to Atubangan ni Pilato

(Mateo 27:1-2,11-26; Lucas 23:1-5,13-25; Juan 18:28-19:16)

¹ Saju to kamaseman, mighihimun on isab sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru, mgo maistru to tinuuhan dow to inila no mgo duma dan. Seini tibo no mgo maghusajay namansasabut to oghinangon dan. Dajun dan gapusa si Jesus aw daeha diya ki Gubernadur Pilato. ² Pagtidow dan, pig-usip ni Pilato si Jesus, "Sikuna iyan to hari to mgo Hibru?"

Migtabak si Jesus, "Naikagi nud."

³ Mahan-in to inriklamu kuntra kandin to sikan yabow no mgo magdudumaya. ⁴ Kaling mig-usip manda si Pilato, "Mahan-in to mgo riklamu dan kuntra ikow. Nokoy man, kona ka ogtabak?" ⁵ Di wada yagboy intabak ni Jesus, kaling natingaya si Pilato.

⁶⁻⁸ Na, mahan-in to mgo otow no mig-andiya ki Pilato su oghangyu no ogsabuk sikandin to sobuuk no prisu. Su kada Pista to Pagyaboy, nabatasan to sikan gubernadur no ogsabukan din to sobuuk no prisu

no iyan ogpilion to kaotawan. To diya no panahon, nakatapu no mey mgo ribeldi no nangkaprisu su migpag-atu to gubernu aw nakamatoy to mgo otow. To sobuuk kandan pigngadanan ki Barabas.

⁹ Kaling mig-usip si Pilato, "Ogkaliyag kow no iyan ogsabukan ku seini og-ilingon to hari to mgo Hibru?" ¹⁰ Ing-usip din sikan su namaanan din no indata kandin si Jesus to sikan yabow no mgo magdudumaya su migsilag sikandan ki Jesus. ¹¹ Di to kaotawan pighonghongan to sikan yabow no mgo magdudumaya agun iyan nasi pasabukan dan si Barabas.

¹² Dajun usipa ni Pilato to kaotawan, "Og-amonuhon kud man naan seini og-ilingon now to hari to mgo Hibru?"

¹³ Migtabak sikandan no namanguliya, "Himataji! Iyansang duon to krus!"

¹⁴ Mig-usip si Pilato, "Manya man? Nokoy man to sae din?"

Di nasi mig-agbot to pagkinuliya dan no mig-iling, "Himataji! Iyansang duon to krus!"

¹⁵ Na, manno gustu ni Pilato no malipay to kaotawan, iyan pigpasabukan din si Barabas. Di si Jesus pigpanyapdosan aw idata duon to sikan ogpamanyansang kandin duon to krus.

To Paghinang ki Jesus no Kangisihan

(Mateo 27:27-31; Juan 19:2-3)

¹⁶ Dajun daeha si Jesus to mgo sundayu duon to pawa to bayoy to gubernadur aw himuna dan to tibo angod dan no mgo sundayu. ¹⁷ Pigsul-uban dan sikandin to mayogdog no kapa. Mighinang isab sikandan to kuruna no dugihon no gawod aw ikuruna kandin. ¹⁸ Kagi dan, "Mabuhi ka, hari to mgo Hibru!" ¹⁹ Piginokpok dan aw pangilobi dow linuhud-yuhud duon to atubangan din. ²⁰ Tapus dan hinanga sikandin no kangisihan, pighukasan dan si Jesus to sikan mayogdog no kapa aw sul-ubi to kandin no kabo. Dajun dan daeha diya to yuwus su igyansang duon to krus.

To Pagyansang ki Jesus duon to Krus

(Mateo 27:32-44; Lucas 23:26-43; Juan 19:17-27)

²¹ Na, duon to pangindaenan, sikan namanhatod ki Jesus nakatagbu to otow no taga-Cirene no napuun diya to hilit. Iyan ngadan din si Simon, aw iyan mgo anak din si Alejandro dow si Rufo. Dajun dan pogosa si Simon to pagtiang to sikan krus no ogyansangan ki Jesus. ²² Pigdae dan si Jesus duon to sikan banwa no og-ilingon to Golgota, no ko ita pa, banwa to Boboungon. ²³ Pagtidow dan duon, pigtagajan si Jesus to inomon no sinakotan to sikan mapoit no og-ilingon to mira, di wada din dawata. ²⁴ Dajun dan sikandin iyansang duon to

krus. To mgo kabo din pigbabahin to mgo sundayu pinaagi to ripa.

²⁵ Alas nuybe to masem no iyansang si Jesus duon to krus. ²⁶ To riklamu kuntra kandin pig-iling to pagkasuyat, "Hari seini to mgo Hibu." ²⁷ Duon to magdibayuy ni Jesus meyduon daduwa no ka ribeldi no impanyansang isab duon to krus. ²⁸* ²⁹ To mgo otow no namanyaboy duon migpajangojango to pagsujan-sujan[†] kandin. Kagi dan, "Aww! Kagi nu oggobaon nu sikan Bayoy to Diyus aw og-isabon nu oghinangon sed to tatoyu da no aedow. ³⁰ Na, ko angod to sikan to gahom nu, yuwasa to kaugalingon nu. Yudus ka duon!"

³¹ Angod isab to sikan to pagsujan-sujan ki Jesus to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibu dow mgo maistru to tinuuhan. Kagi dan, "Nayuwasa din kun to duma, di kona din man naan ogkayuwasa to kaugalingon din. ³² Oho, Manyuwasa man buwa sikandin no hari to mgo kaliwat ni Israel,[‡] payudusa duon agun makatuu ki!" Hasta sikan daduwa no duma ni Jesus no inyansang duon to krus migtamay isab kandin.

To Kamatajon ni Jesus

(*Mateo 27:45-56; Lucas 23:44-49; Juan 19:28-37*)

³³ Anoy man no maugtu on, migdigyom to kalibutan hangtod to alas tres to kaha-punon. ³⁴ Na, pagkaalas tres on, migtagawag si Jesus to maagbot, "Eloi, eloi, lama sabak-tani?" no ko ita pa, "Diyus ku, Diyus ku, nokoy no pig-ojowan a nu?"[§]

³⁵ Di to duma no mgo otow no migtingdog duon naman-iling, "Paminog kow. Ogpatabang sikandin ki Elias." ³⁶ Na, sobuuk kandan miglinaguy aw pudut to ogpasoyopan din to suka. Dajun din ihikot duon to tumuy to tinapod no tigbow aw itadwoy duon to ba-ba ni Jesus. Kagi to sikan otow, "Ogahaon ta iyan dow og-andini si Elias to pagpudut kandin."

³⁷ Dajun pangiyak si Jesus to maagbot aw kabigtawi.

³⁸ Dongan to sikan, nahigbit sikan madamey no panapton no yopon to sikan Pinakabalaan no Sinabong duon to Bayoy to Diyus likat to diatas pailing duon to obos. ³⁹ Na, pagkita to sikan kapitan to mgo sundayu no migtingdog duon to atubangan ni Jesus dow naamonu to pagkamatoy din, nakailing sikandin, "Tinood naan no Anak seini to Diyus!"

⁴⁰ Meyduon isab mgo bohi no migsayap ki Jesus di migpadiyu da. Duon si Maria

Magdalena dow si Salome, yakip si Maria no inoy ni Jose dow ni Santiago no batanon. ⁴¹ Seini no mgo bohi namanduma-duma aw alagad ki Jesus no diya pad sikandin to Galilea. Mahan-in pad to duma no mgo bohi duon no namanduma ki Jesus no umandiya sikandin to Jerusalem.

To Pagyobong ki Jesus

(*Mateo 27:57-61; Lucas 23:50-56; Juan 19:38-42*)

⁴² Na sikan no aedow to igpangandam to mgo Hibu, su ko musayop on to sogag, ilingon dan no Aedow on no Tigpahuway. Kaling, no madani on ogsayop to sogag, ⁴³ meyduon otow no taga-Arimatea no migtidow no iyan ngadan si Jose. Tinahud sikandin no sakup to husajan, aw migtagad sikandin to paghari to Diyus. Na, to diya no mahapun, migpangimbubuyut sikandin to pag-andiya ki Pilato aw hangyu no sikandin to ogyobong ki Jesus. ⁴⁴ Naboyong si Pilato no madinog din no nabigtawan on si Jesus, kaling impatawag din sikan kapitan aw usipa dow tinood iyan. ⁴⁵ Pagiling to sikan kapitan no patoy on iyan si Jesus, intugut ni Pilato no puduton ni Jose. ⁴⁶ Dajun boli si Jose to madojow no panapton, aw pagkapudut din to yawa ni Jesus duon to krus, piglibodan din to sikan panapton. Dajun din ibotang duon to yobonganan no imbanglipid duon to batu aw yoponi din to piglipid no gatung. ⁴⁷ Si Maria Magdalena dow to sangay din no inoy ni Jose namanyupug kandin aw nakaindan to sikan pigyobongan ki Jesus.

16

To Pagkabanhaw ni Jesus

(*Mateo 28:1-10; Lucas 24:1-12; Juan 20:1-10*)

¹ Anoy man no masakyop on to diya Aedow no Tigpahuway, migduduma si Maria Magdalena dow si Salome hasta si Maria no inoy ni Santiago. Migboli sikandan to igpahomut dan to yawa ni Jesus. ² Pagkamasem on to Duminggu no bag-u pad ogsilat to sogag, mig-andiya sikandan to pigyobongan ki Jesus. ³ Duon pad to pangindaenan, mighihimanu sikandan dow hintawa to oggawang to sikan piglipid no gatung no inyopon. ⁴ Di pagtonggak dan no tumidow on sikandan, pigkita dan no naligad on naan sikan gatung.

⁵ Pagsed dan, pigkogaan sikandan su mey pigkita dan no batanon no otow no miglingkud duon dapit to kalintuu no nangabo

* **15:28** Bersikulu 28 ogkakaitan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Katumanan sikan to diya pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, "Og-isipon sikandin no makasasaya."* (Isaias 53:12) † **15:29** To Surigao no Minanubu: *pag-iyani-yan* ‡ **15:32** To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibu. § **15:34** Salmo 22:1

to maputi. ⁶ Kagi din, “Kona kow ogkahaedok. Namaan a no ogpamangha kow ki Jesus no taga-Nazaret no inyansang duon to krus. Wadad kani su nabanhaw on. Ahaa now seini pigbotangan kandin. ⁷ Na, panow kow aw nangoni to mgo inanad din, yabi si Pedro, no og-una si Jesus diya to Galilea. Ogkitaon dan sikandin diya, su sikan to pig-ikagi din kandan to diya una.”

⁸ Pigkobaan pad sikan mgo bohi dow migpamidpid no migyuwas to yobong aw pakajabag linaguy. Wada pig-ikagihan dan to inggad nokoy, su nahaedok sikandan.

[Bersikulu 9-20 wada makayakip duon to una no mgo sinuyat no Ginirigu]

⁹ Na, pagkabanhaw ni Jesus no kaadlawon to Duminggu, iyan una no pigyogwa din si Maria Magdalena no iyan pigpayagujan din to pitu no mangkadoot no ispiritu to diya una. ¹⁰ Tapus din kita si Jesus, pig-andiya ni Maria to duma no mgo sakup ni Jesus no dugaja pad migmey-og* dow tiyahu su ognangonan din no nabanhaw on si Jesus. ¹¹ Pagdinog dan to kagi ni Maria no pigkita din si Jesus no nabanhaw on, wada sikandan tuu.

¹² Pagkahina-hina, migpakita si Jesus to daduwa kandan no naman-andiya to kahilitan, di wada dan dajun kiyayaha su naisab on to hitsura din. ¹³ Pagkiyayaha dan on, migpauli sikandan diya to Jerusalem aw nangoni dan to duma no mgo inanad ni Jesus. Di wada gihapun tuu.

¹⁴ Migpakita isab si Jesus to sikan sampuyu-tag-isa no mgo inanad din no namangoon. Pigsawoy din sikandan tongod to kadoson to uyu dan su wada dan tuuhi to kagi to diya namakakita no nabanhaw on sikandin.

¹⁵ Dajun sugu-a sikandan ni Jesus, “Andiyaa now to tibo kaotawan kani to tibuuk kalibutan aw inawnangon to Madojow no Nawnangonon bahin kanay. ¹⁶ Inggad hintawa no ogtuu dow ogpabawtismu, ogkayuwat. Di inggad hintawa no kona ogtuu, ogpahamtangan to kastigu. ¹⁷ To mgo otow no ogtuu kanay ogpakahinang to mgo milagru angod to pag-abug to mangkadoot no ispiritu pinaagi to gahom to ngadan ku dow to pag-ikagi to inikagihan no wada dan kaanadi. ¹⁸ Inggad makatagon sikandan to hayas aw ko makainom to ogpakahilu, kona sikandan ogkaamonu. Ogkaulian isab to mgo masakiton no ogdampaon dan.”

¹⁹ Tapus kaikagihi ni Ginuung Jesus to mgo inanad din, nabatun sikandin diya to yangit aw pasidonggi no migsoing duon to

kalintuu no takidingan to Diyus. ²⁰ Dajun panow to mgo inanad ni Jesus aw inawnangon to Madojow no Nawnangonon diya to inggad andei no banwa. Pigbuligan sikandan to Ginuu, aw pigmatuud din sikan mgo kagi dan pinaagi to mgo milagru.

* 16:10 Ubin *migmeygo*

To Madojow no Nawnangonon no Sinuyat ni Lucas

¹ Kumusta ka Sir Teofilo. Mahan-in to mgo otow no naringkamot to pagsuyat to mgo hitabu kani ita to diya panahon ni Jesu-Cristo. ² Insuyat dan to ingnawnangon to diya mgo otow no yagboy nakakita to sikan no mgo hitabu likat pad to sinugdanan. Sikan namakakita to mgo hinang ni Jesus mignawnangon isab to seini Madojow no Nawnangonon. ³ Na siak, pighona-hona ku no angay ku seini ogsuyaton ikow to madojow no pagkahan-oy, su yagboy kud man nasusi likat pad to sinugdanan ⁴ agun mamaanan nu no tinood yagboy to diya ing-anad ikow.

To Pagtag-an to Pag-anak ki Juan no Magbawtismuhay

⁵ To diya panahon no si Herodes to mighari to prubinsya to Judea, meyduon otow no iyan ngadan si Zacarias no mey katongdanan duon to Bayoy to Diyus. Sakup sikandin to panon ni Abias no kaliwat ni Aaron no una no magdudumaya to tinuhan to mgo Hibu. Iyan asawa din si Elisabet no kaliwat da isab ni Aaron. ⁶ Nasajaan to Diyus su matarong sikandan no mag-asawa aw matinumanon to kasuguan din dow mgo tumanon. ⁷ Di puli on sikandan nangkamanigaon no wada panganak si Elisabet.

⁸⁻⁹ Na, pag-abut to panahon no iyan ogtu-man onsi Zacarias duon to Bayoy to Diyus, naripahan sikandin no iyan ogsed su og-tutung to insensu. Su igpabaja to ripa dow hintawa to sikan mgo magdudumaya to ogtuman to sikan. ¹⁰ Tagaod to migtung si Zacarias to insensu, naman-ampu to kaotawan diya to yuwas.

¹¹ Puli nakatokow, meyduon anghil to Ginuu no migyogwa duon ki Zacarias. Migtindog sikan anghil duon dapit to kalintuu to sikan tutunganan to insensu. ¹² Pagkita ni Zacarias to sikan anghil, pigkobaan sikandin. ¹³ Di kagi to sikan anghil, “Kona ka ogkahaedok Zacarias. Pigdinog to Diyus to pag-ampu now. Si Elisabet no asawa nu ogpanganak to yukos. Juan to ihingadan nu kandin. ¹⁴ Ko i-anak on sikan no bata, ogkalipay kow hasta to kaotawan ¹⁵ su ogkadongganon sikandin duon to atubangan to Ginuu. Kona sikandin og-inom to maisog no inomon. Sugud pad to pagkaotow din, ogghoman on to Ispiritu Santu. ¹⁶ Mahan-in to angod now no

mgo kaliwat ni Israel* no ogpabalikon din diya to Ginuu no Diyus dan. ¹⁷ Og-unahan din to Ginuu aw ogghoman sikandin to Ispiritu Santu angod ki Elias no kibali baba to Diyus to diya una. Ogpapag-ulion din to mgo amoy dow mgo anak. Aw to mgo otow no masinupakon ogpabalikon din to pagkamatarong agun mahinaat to kaotawan to pagtidow to Ginuu.”

¹⁸ Dajun usipa ni Zacarias sikan anghil, “Og-amonuhon ku man to pagkiyaya no tinood sikan pig-ikagi nu no manigaon ad man, hasta bujag on isab to asawa ku?”

¹⁹ Migtabak sikan anghil, “Siak si Gabriel no suguonon to Diyus. Pigpaandini a din to pagnawnangon ikow to seini madojow no nawnangonon. ²⁰ Di sikuna, su wada nu man tuuhi to kagi ku, ogkapoha ka kotob no matuman on sikan pig-ikagi ku ikow.”

²¹ Na, to mgo otow no migtatagad diya to yuwas nangkaboyong dow nokoy no nayugoy si Zacarias diya to sed. ²² Pagyuwas din, konad on sikandin ogpakaikagi. Puli nanda ogsingyas, kaling nakasabut to mgo otow no meyduon impakita kandin to Diyus duon to sed.

²³ Anoy man no tapus on to pagtuman onni Zacarias duon to Bayoy to Diyus, mig-uli sikandin diya to banwa din. ²⁴ Wada kayugoy, nangidam si Elisabet no asawa din. Migpakamonang sikandin duon to bayoy sed to lima no buyan. Kagi din, ²⁵ “Pigtabangan a yagboy to Ginuu. Kona ad ogkatamay to mgo otow su ogpanganak a da naan.”

To Pagtag-an to Pag-anak ki Jesus

²⁶ Anoy man no ikaonom on no buyan to pagkabodos ni Elisabet, pigsugu to Diyus sikan anghil no si Gabriel diya to yunsduo to Nazaret no sakup to Galilea. ²⁷ Su meyduon igpaikagi din duon to daega no iyan ngadan si Maria. Asawahon sikandin ni Jose no kaliwat ni Hari David. ²⁸ Pagyogwa to sikan anghil, mig-ikagi sikandin, “Iya, lipay ka su pigmarojawan ka yagboy to Diyus. Duma sikandin ikow.”

²⁹ Naboyong si Maria dow nokoy to igpasabut to pig-ikagi to sikan anghil. ³⁰ Di mig-iling sikan anghil, “Kona ka ogkahaedok Maria, su nalipay to Diyus ikow. ³¹ Su ogkabodos ka aw og-anak ka to yukos. Jesus to ihingadan nu kandin. ³² Yabow yagboy sikandin aw ogkatawag no Anak to Diyus no Yabow to Tibo. Igbogoy kandin to Ginuu no Diyus to pagkahari ni David no minuna din. ³³ Ogmantuan din to kaliwatan ni Jacob hangtod to wada katapusan. Wada pagkatapus to paghari din.”

* 1:16 To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibu.

³⁴ Mig-usip si Maria, “Og-amonuhon man to pagkatuman to sikan no daega a pad man yagboy?”

³⁵ Migtabak sikan anghil, “Ogkonsadan ka to Ispiritu Santu aw oggahoman ka to Diyus no Yabow to Tibo. Kaling man sikan balaan no bata ogkatawag no Anak to Diyus. ³⁶ Aw ngani man si Elisabet no parenti nu no nabujag on no wada panganak, di ikaonom on no buyan to pagkabodos din. ³⁷ Su wada malisod no kona ogkahimuan to Diyus.”

³⁸ Kagi ni Maria, “Sugunon a to Ginuu ku. Matuman podom sikan pig-ikagi nu kanay.” Dajun likat sikan anghil.

To Pagbisita ni Maria ki Elisabet

³⁹ Wada kayugoy migdali si Maria to pag-andiya ki Elisabet no mig-ugpa diya to songo yunsud duon to kabubunganan no sakup to Judea. ⁴⁰ Pagtidow din duon to bayoy onni Zacarias, pigpangumusta din si Elisabet. ⁴¹ Pagdinog ni Elisabet to pangu-musta ni Maria, mighisu to maagbot sikan bata duon to sed to gotok din. Dajun piggahoman si Elisabet to Ispiritu Santu ⁴² aw makaikagi sikandin to maagbot, “To tibo mgo bohi, sikuna to pigmadojawan to Diyus. Ogmadojawan din isab sikan bata no ig-anak nu. ⁴³ Hintawa a man no pig-andinihan nu no inoy to Ginuu ku? ⁴⁴ Su pagdinog ku to pangumusta nu, mighisu to maagbot seini bata kani to sed to gotok ku tongod to kalipay. ⁴⁵ Madojow ka su migtuu ka man no ogkatuman to diya kagi to Ginuu ikow.”

To Pagsaja ni Maria to Diyus

⁴⁶ Dajun ikagi si Maria, “Ogsajaon ku to Ginuu ku. ⁴⁷ Malipajon a tongod to Diyus no Manyuyuwus ku, ⁴⁸ su pigkayuujan a din no obos no sugunon din. Sugud kuntoon, to tibo mgo otow og-iling no madojow a ⁴⁹ su kabeynganan yagboy to pig-panghinang kanay to Gamhanan no Diyus. Balaan yagboy sikandin. ⁵⁰ Ogkayuujan din to mgo otow no ogtahud yagboy kandin to diya una dow kuntoon aw hangtod to wada katapusan. ⁵¹ Impakita din to pagkagamhanan din. Pigpagsuwoy-suwoy din to mgo otow no mapayabi-yabihon. ⁵² To mgo magmamandu pigpanggawangan din to katongod, di to mgo mapaobsanon pigpayabow din. ⁵³ To pigpamontas pighantoy din,

di to mgo sapian pigpanggawangan din.

⁵⁴⁻⁵⁵ Pigtabangan din to mgo kaliwat ni Israel no sugunon din.

Wada din kalingawi to saad din to pagkayuuy ki Abraham dow to mgo kaliwat din

hangtod to wada katapusan.”

⁵⁶ Tatoyu no buyan to pag-ugpa ni Maria duon ki Elisabet ayha sikandin uli.

To Pag-anak ki Juan no Mag-bawtismuhay

⁵⁷ Na, pag-anak ni Elisabet, yukos iyan to ing-anak din. ⁵⁸ Pagdinog to mgo sumbayoy dow kasuunan din no mig-anak on sikandin, migduyug sikandan to kalipay din, su pigkayuujan yagboy si Elisabet to Ginuu.

⁵⁹ Anoy man no wayu on no aedow sikan bata, namanhimun sikandan su og-tulion aw oghingadanan sikandin. Igsangay podom sikandin ki Zacarias no amoy din, ⁶⁰ di wada sugut si Elisabet. Kagi din, “Kona ogkahimu. Si Juan da to ighingadan to seini bata.”

⁶¹ Kagi dan ki Elisabet, “Di wada pad parenti now no angod to sikan no ngadan.”

⁶² Pigsingyasan dan sikan amoy dow hintawa to ighingadan din to sikan bata.

⁶³ Dajun pamuju si Zacarias to ogkasuy-atan aw suyat, “Juan to ihingadan kandin.” Kaling yagboy natingaya sikan tibo mgo otow no nahimun duon. ⁶⁴ Duon-dajun nakaikagi si Zacarias, aw pigsaja din to Diyus. ⁶⁵ To mgo sumbayoy dan hilabi naboyong to sikan milagru no pighinang to Diyus, aw migtangkap to nawnangonon bahin to sikan diya to kabubunganan to prubinsya to Judea. ⁶⁶ Sikan nadinog to mgo otow pighipidan duon to ginhawa dan. Kagi dan, “Nokoy man buwa to ogkadeygan to sikan no bataa?” Su mapajag no pig-gahoman sikandin to Diyus.

To Intag-an ni Zacarias

⁶⁷ Na, si Zacarias no amoy to sikan bata piggahoman to Ispiritu Santu. Dajun din naikagi to impaikagi kandin to Diyus no pig-iling,

⁶⁸ “Sajaon to Ginuu no Diyus ta no mgo kaliwat ni Israel, su mig-andini sikandin to pagyuwas to kaotawan din.

⁶⁹ Igbogoy din ita to gamhanan no Manyuyuwus no kaliwat ni Hari David no sugunon din.

⁷⁰ Impabaja to Diyus to kagi din to mgo otow no kibali ba-ba din to diya una

⁷¹ no pig-iling no ogyuwason ki din to mgo kuntra ta.

⁷² Pigkayuujan din to mgo kaaw-apuan ta.

Wada din kalingawi to kasabutan din kandan.

⁷³ Insaad din ki Abraham no minuna ta duma to sapa

⁷⁴ no ogtabangan ki din agun kona ki madaog-daog to mgo kuntra ta

aw kona ki mahaedok to pagtuman kandin

⁷⁵ no matarong ki kanunoy aw wada sae duon to atubangan din.

⁷⁶ Na, sikuna no bata, og-ilingon ka to kibali ba-ba to Diyus no Yabow to Tibo,

su og-una-una ka to Ginuu agun mahinaat nu to kaotawan to pagtidow din.

⁷⁷ Ogmaanon nu to angod ta no mgo Hibru no ogkayuwas sikandan

ko pasayluhon to mgo sae dan

⁷⁸ pinaagi to kae-at to Diyus ita.

Sikan no pagyuwas din ita iyan ogkaangodan to bag-u ogilat no soga.

⁷⁹ Ogtang-awan din to mgo otow no mig-ugpa duon to kadigyoman no wadad on pag-iman

su nasakup sikandan to kamatajon.

Sikandin to oghindu ita to dayan no og-unugon ta

agun no mahiuli kinow dow to Diyus aw malinow to ginhawa ta.”

⁸⁰ Na, migtulin sikan anak ni Zacarias no maalamon dow madojow to kinaiya. Pagtulin din on, migpapaawoy sikandin diya to matahay no banwa kotob to panahon no og-atubangan din on to angod din no mgo kaliwat ni Israel.

2

*To Pag-anak ki Jesus
(Mateo 1:18-25)*

¹ To diya no panahon, migsugu si Hari Augusto no ipanglista to mgo ngadan to tibo ginsakupan din. ² Seini to una no pagpanglista no si Cirenio to gubernadur to Siria.

³ Kaling kada sobuuk mig-andiya to yunsud no napuunan din su ogpalista.

⁴ Na, si Jose no mig-ugpa diya to Nazaret no sakup to Galilea mig-andiya to Betlehem no yunsud ni Hari David no sakup to Judea, su kaliwat man sikandin ni David.

⁵ Pigduma din si Maria no magkabodos on no pig-asawa din di wada pad hulidi.

⁶ Kabuyanan on ni Maria no diyad sikandan to Betlehem. ⁷ Ing-anak din to yukos no panganoy din. Pigtongos din to panapton aw pahibata duon to bohuganan to mgo buhi su wadad man lugar duon to paabutan.

To Pagnangon to Anghil to mgo Magbantajay to Karneru

To Pagdae ki Jesus diya to Bayoy to Diyus

²²⁻²⁴ Na, no panahon on no ogtumanon to paghinlu to nanganak no insugu to balaod ni Moises, mig-andiya onsi Jose to Bayoy to Diyus diya to siyudad to Jerusalem. Oghalad sikandan duon su nasuyat duon to sikan balaod to Ginuu no pig-iling, “Ihalad now to Diyus to songo paris no limukon ubin songo paris no salapati no maintok pad.”† Pigdaya dan sikan bata su igpaabin dan to Diyus, su pigsuyat isab duon to balaod to Ginuu no

⁸ Na, duon to dani to Betlehem meyduon namanbantoy to mgo karneru to sikan no kadukiloman. ⁹ Puli nakatokow meyduon anghil to Ginuu no migyogwa duon kandan, aw katang-awi sikandan to kasiga to Ginuu. Pigdaitan sikandan, ¹⁰ di mig-ikagi sikan anghil, “Kona kow ogkahaedok, su meyduon madojow no ignangon ku iyu no igkalipay to tibo kaotawan. ¹¹ Ing-anak kuntoon duon to yunsud ni David to Manyuyuwas now. Sikandin to Ginuu no ogpaharion to Diyus to kaotawan din!*

¹² Ogekamaanan now no matuud seini pig-ikagi ku, su ogkitaon now sikan bata no pigtongos to panapton aw pahibata duon to bohuganan to mgo buhi.”

¹³ Puli nakatokow nahimun to mahan-in hilabi no mgo anghil no napuun to yangit no migsaja to Diyus. Mig-iling sikandan,

¹⁴ “Ogkasaja to Diyus diya to yangit. Aw duon to pasak, igbogoy din to kalinow to mgo otow no ogmadojawan din.”

¹⁵ Pagkalius on to sikan mgo anghil pailing diya to yangit, migpaiikagihay sikan mgo magbantajay to karneru, “Og-andiya kinow no to Betlehem, su og-ahaon ta sikan impamaan to Ginuu ita.” ¹⁶ Dajun sikandan padagas diya to Betlehem. Pagtidow dan, nakitaan dan si Maria, si Jose dow sikan bata no pigpahibat duon to bohuganan.

¹⁷ Pagkatapus, ingnawnangon dan to diya pig-ikagi to anghil bahin to sikan bata. ¹⁸ Natingaya to tibo mgo otow no nakadinog to sikan kagi dan. ¹⁹⁻²⁰ Naman-uli sikan mgo magbantajay to karneru no namansaja to Diyus tongod to sikan pigkita dan aw pigdinog no angod da to pig-ikagi to diya anghil. Di si Maria, puli din pighipidan sikan tibo duon to ginhawa din, aw kanunoy din pigdomdom.

²¹ Anoy man no nawayuhan on no adow to pag-anak ki Jesus, pigtuman to mgo ginikanan din to tumanon to pagtuli. Pignagadanan dan sikandin ki Jesus, su sikan to pig-ikagi to diya anghil no wada pad sikandin ipangidam.

To Pagdae ki Jesus diya to Bayoy to Diyus

²²⁻²⁴ Na, no panahon on no ogtumanon to paghinlu to nanganak no insugu to balaod ni Moises, mig-andiya onsi Jose to Bayoy to Diyus diya to siyudad to Jerusalem. Oghalad sikandan duon su nasuyat duon to sikan balaod to Ginuu no pig-iling, “Ihalad now to Diyus to songo paris no limukon ubin songo paris no salapati no maintok pad.”† Pigdaya dan sikan bata su igpaabin dan to Diyus, su pigsuyat isab duon to balaod to Ginuu no

²¹ Anoy man no nawayuhan on no adow to pag-anak ki Jesus, pigtuman to mgo ginikanan din to tumanon to pagtuli. Pignagadanan dan sikandin ki Jesus, su sikan to pig-ikagi to diya anghil no wada pad sikandin ipangidam.

To Pagdae ki Jesus diya to Bayoy to Diyus

²²⁻²⁴ Na, no panahon on no ogtumanon to paghinlu to nanganak no insugu to balaod ni Moises, mig-andiya onsi Jose to Bayoy to Diyus diya to siyudad to Jerusalem. Oghalad sikandan duon su nasuyat duon to sikan balaod to Ginuu no pig-iling, “Ihalad now to Diyus to songo paris no limukon ubin songo paris no salapati no maintok pad.”† Pigdaya dan sikan bata su igpaabin dan to Diyus, su pigsuyat isab duon to balaod to Ginuu no

²¹ Anoy man no nawayuhan on no adow to pag-anak ki Jesus, pigtuman to mgo ginikanan din to tumanon to pagtuli. Pignagadanan dan sikandin ki Jesus, su sikan to pig-ikagi to diya anghil no wada pad sikandin ipangidam.

To Pagdae ki Jesus diya to Bayoy to Diyus

²²⁻²⁴ Na, no panahon on no ogtumanon to paghinlu to nanganak no insugu to balaod ni Moises, mig-andiya onsi Jose to Bayoy to Diyus diya to siyudad to Jerusalem. Oghalad sikandan duon su nasuyat duon to sikan balaod to Ginuu no pig-iling, “Ihalad now to Diyus to songo paris no limukon ubin songo paris no salapati no maintok pad.”† Pigdaya dan sikan bata su igpaabin dan to Diyus, su pigsuyat isab duon to balaod to Ginuu no

²¹ Anoy man no nawayuhan on no adow to pag-anak ki Jesus, pigtuman to mgo ginikanan din to tumanon to pagtuli. Pignagadanan dan sikandin ki Jesus, su sikan to pig-ikagi to diya anghil no wada pad sikandin ipangidam.

To Pagdae ki Jesus diya to Bayoy to Diyus

²²⁻²⁴ Na, no panahon on no ogtumanon to paghinlu to nanganak no insugu to balaod ni Moises, mig-andiya onsi Jose to Bayoy to Diyus diya to siyudad to Jerusalem. Oghalad sikandan duon su nasuyat duon to sikan balaod to Ginuu no pig-iling, “Ihalad now to Diyus to songo paris no limukon ubin songo paris no salapati no maintok pad.”† Pigdaya dan sikan bata su igpaabin dan to Diyus, su pigsuyat isab duon to balaod to Ginuu no

²¹ Anoy man no nawayuhan on no adow to pag-anak ki Jesus, pigtuman to mgo ginikanan din to tumanon to pagtuli. Pignagadanan dan sikandin ki Jesus, su sikan to pig-ikagi to diya anghil no wada pad sikandin ipangidam.

To Pagdae ki Jesus diya to Bayoy to Diyus

²²⁻²⁴ Na, no panahon on no ogtumanon to paghinlu to nanganak no insugu to balaod ni Moises, mig-andiya onsi Jose to Bayoy to Diyus diya to siyudad to Jerusalem. Oghalad sikandan duon su nasuyat duon to sikan balaod to Ginuu no pig-iling, “Ihalad now to Diyus to songo paris no limukon ubin songo paris no salapati no maintok pad.”† Pigdaya dan sikan bata su igpaabin dan to Diyus, su pigsuyat isab duon to balaod to Ginuu no

²¹ Anoy man no nawayuhan on no adow to pag-anak ki Jesus, pigtuman to mgo ginikanan din to tumanon to pagtuli. Pignagadanan dan sikandin ki Jesus, su sikan to pig-ikagi to diya anghil no wada pad sikandin ipangidam.

To Pagdae ki Jesus diya to Bayoy to Diyus

²²⁻²⁴ Na, no panahon on no ogtumanon to paghinlu to nanganak no insugu to balaod ni Moises, mig-andiya onsi Jose to Bayoy to Diyus diya to siyudad to Jerusalem. Oghalad sikandan duon su nasuyat duon to sikan balaod to Ginuu no pig-iling, “Ihalad now to Diyus to songo paris no limukon ubin songo paris no salapati no maintok pad.”† Pigdaya dan sikan bata su igpaabin dan to Diyus, su pigsuyat isab duon to balaod to Ginuu no

²¹ Anoy man no nawayuhan on no adow to pag-anak ki Jesus, pigtuman to mgo ginikanan din to tumanon to pagtuli. Pignagadanan dan sikandin ki Jesus, su sikan to pig-ikagi to diya anghil no wada pad sikandin ipangidam.

To Pagdae ki Jesus diya to Bayoy to Diyus

²²⁻²⁴ Na, no panahon on no ogtumanon to paghinlu to nanganak no insugu to balaod ni Moises, mig-andiya onsi Jose to Bayoy to Diyus diya to siyudad to Jerusalem. Oghalad sikandan duon su nasuyat duon to sikan balaod to Ginuu no pig-iling, “Ihalad now to Diyus to songo paris no limukon ubin songo paris no salapati no maintok pad.”† Pigdaya dan sikan bata su igpaabin dan to Diyus, su pigsuyat isab duon to balaod to Ginuu no

²¹ Anoy man no nawayuhan on no adow to pag-anak ki Jesus, pigtuman to mgo ginikanan din to tumanon to pagtuli. Pignagadanan dan sikandin ki Jesus, su sikan to pig-ikagi to diya anghil no wada pad sikandin ipangidam.

To Pagdae ki Jesus diya to Bayoy to Diyus

²²⁻²⁴ Na, no panahon on no ogtumanon to paghinlu to nanganak no insugu to balaod ni Moises, mig-andiya onsi Jose to Bayoy to Diyus diya to siyudad to Jerusalem. Oghalad sikandan duon su nasuyat duon to sikan balaod to Ginuu no pig-iling, “Ihalad now to Diyus to songo paris no limukon ubin songo paris no salapati no maintok pad.”† Pigdaya dan sikan bata su igpaabin dan to Diyus, su pigsuyat isab duon to balaod to Ginuu no

²¹ Anoy man no nawayuhan on no adow to pag-anak ki Jesus, pigtuman to mgo ginikanan din to tumanon to pagtuli. Pignagadanan dan sikandin ki Jesus, su sikan to pig-ikagi to diya anghil no wada pad sikandin ipangidam.

* 2:11 To Grigu no inikagihan: *Cristo* To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwas no ogpaharion to Diyus to kaotawan din. † 2:22-24 Levitico 12:8 ‡ 2:22-24 Exodo 13:2,12,15

pig-iling, "To bata no yukos no panganoy, igpaabin to Diyus."²⁵

²⁵ Na, meyduon matarong no otow no diyusnon diya to Jerusalem no iyan ngadan si Simeon. Migpaabut sikandin to kayuwasan to mgo kaliwat ni Israel, aw pigdumahan sikandin to Ispiritu Santu. ²⁶ Tahan on sikandin pigpasabut to Ispiritu Santu no ayha sikandin ogkamatoy ko maaha din on to diya Insaad no Manyuyuwas no ogpaandinihon to Diyus.[§]

²⁷ Na, si Simeon no pigmanduan to Ispiritu Santu migsed duon to Bayoy to Diyus. Pagdaeha to sikan bata no si Jesus to mgo ginikanan din no ogtuman to mgo tumanon, ²⁸ pigsakupu ni Simeon sikan bata. Dajun din sajaa to Diyus. Kagi din,

²⁹ "Kuntoon Ginuu ku no Magboot to tibo, inggad mamatoy ad,

su natuman on seini insaad nu kanay.

³⁰ Naaha kud seini Manyuyuwas

³¹ no pighinaat nu no maaha to tibo kaotawan.

³² Sikandin to sog a no ogtang-ow to mgo otow no kona no Hibru.

Aw ogbajawon koy isab no mgo Hibru no kaotawan nu,

su seini Manyuyuwas iyan kasiga noy."

³³ Natingaya to ginikanan ni Jesus to sikan pig-ikagi ni Simeon bahin to sikan bata. ³⁴ Dajun ampu si Simeon no madojawan sikandan to Diyus. Pagkatapus, pig-ikagihan din si Maria, "Pigbootan to Diyus no seini no bata iyan ogpakailing to pagkabahin ta no mgo kaliwat ni Israel.* To ogpasakup kandin, ogkayuwas. Di to ogsupak, ogkastiguhon to Diyus. Ogekakiyayahan no pigsugu sikandin to Diyus, di mahan-in to ogsupak kandin. ³⁵ Kaling ogyagbasan to ginhawa nu to kaguul angod to mahait no ispada. Aw pinaagi kandin ogkamaanan to hona-hona to mahan-in no mgo otow."

³⁶ Na, duon to Jerusalem meyduon isab bujag no kawayuan on mey-upat no tuig to idad no kibali ba-ba to Diyus. Iyan ngadan din si Ana no anak ni Panuel no kaliwat ni Aser. Pitu da no tuig to kaminyoon din, ³⁷ nabayu on sikandin. Migpakamonang on duon to Bayoy to Diyus. Aedow dow madukilom ogsimba dow og-ampu aw ogsuasa. ³⁸ Na, sikan no uras no duon pad onsi Jose to Bayoy to Diyus, migduguk si Ana. Migpasalamat sikandin to Diyus aw ingnawnangon din sikan bata duon to mgo otow no migtatagad to pagyuwas to Diyus kandan no mgo Hibru.

³⁹ Pagkatapus on to tibo tumanon no insugu to balaod to Ginuu, mig-uli si Jose dow

si Maria diya to yunsud dan no Nazaret no sakup to Galilea. ⁴⁰ Na, migtuln sikan bata no madoson dow maalamon, aw pinadajag sikandin to Diyus.

To Pagpabilin ni Jesus diya to Bayoy to Diyus

⁴¹⁻⁴² Kada tuig og-andiya to mgo ginikanan ni Jesus to siyudad to Jerusalem su ogtambung to Pista to Pagyaboy.† Na, pag-idad ni Jesus to sampuyu-tag-duwa, pigpaduma dan sikandin. ⁴³ Anoy man no natapus on to pista, mig-uli to mgo ginikanan ni Jesus no wada kamaan no migpabilin da naan sikandin diya to Jerusalem. ⁴⁴ Nailing to boot dan no nakaduma si Jesus to kahan-inan no kadumahan dan no naman-uli, kaling migpadajun sikandan to pagpanow. Di pagkahapun to sikan no aedow no wada dan kita si Jesus, migsugud sikandan to pagpamangha kandin diya to mgo kadumahan dan. ⁴⁵ Anoy man no wada dan kakita-i, migpauli sikandan diya to Jerusalem su diya dan ogpamanghaon. ⁴⁶ Na, duon to ikatoyu no aedow, bali no nakitaan dan si Jesus no mig-ingkid duon to Bayoy to Diyus no migpagsakot to mgo maistru to tinuuhan. Naminog si Jesus kandan aw nangusip. ⁴⁷ Tibo to migdinog kandin natingaya to pagpanabut dow pagpanabak din. ⁴⁸ Natingaya isab to mgo ginikanan ni Jesus no makitaan dan sikandin. Kagi to inoy din, "Aduy Utu, nokoy no nakayangub ka man to paghinang to angod to seini kanami? Siak dow to amoy nu yagboy on nalimuut ikow. Nakaaw-andei koy on to pagpamangha!"

⁴⁹ Kagi ni Jesus, "Nokoy no ogpamanghaon a now man? Wada kow kamaan no kinahangyan no dini a to bayoy to Amoy ku?" ⁵⁰ Di wada dan kasabuti to kahuyugan to sikan kagi din.

⁵¹ Na, migduma si Jesus to mgo ginikanan din diya to Nazaret, aw masinuguton sikandin kandan. Di sikan tibo puli pighipidan ni Maria duon to ginhawa din. ⁵² Migtuln si Jesus no migdugang to kaalam din, aw to Diyus dow mgo otow nasajaan kandin.

3

To Pagpang-anad ni Juan no Magbawtismuhay

(Mateo 3:1-12; Marcos 1:1-8)

¹⁻² Duon to ikasampuyu-tag-lima no tuig to paghari ni Tiberio, meyduon insugu to Diyus to sikan anak ni Zacarias no si Juan no duon ugpa to matahay no banwa. Na

§ 2:26 To Grigu no inikagihan: Cristo * 2:34 To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibru. † 2:41-42

Ahaa duon to Lucas 22:1. * 3:1-2 Seini no Herodes, anak to diya Herodes no migpahimatoy to mgo kabataan to diya panahan no i-anak si Jesus.

to diya no panahon, si Poncio Pilato iyan gubernadur to Judea, aw si Herodes* to gubernadur to Galilea. Si Felipe no suun ni Herodes iyan gubernadur to Iturea dow Trakonite. Si Lisaniyas to gubernadur to Abilena. Si Anas dow si Caifas to kinayabawan no mgo magdudumaya to tinuuan to mgo Hibu. ³ Na, tapus sugua to Diyus si Juan, pigyogob-yogob din to kayunsudan no dakit to Jordan no wohig to pagpangwali. Kagi din, “Sosey kow. Talikudi now on to mgo sae now aw pabawtismu kow. Na, ogkapasaylu to mgo sae now.” ⁴ Sikan no pighinang ni Juan tahan da insuyat ni Isaias no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling,

“Dyon to matahay no banwa meyduon ogbansagon no og-iling,
 ‘Hinaata now to dayan to Ginuu!
 Hawani now to ogbajaan din.

⁵ Tambakan to mgo anggob,
 aw tompagon to mgo bubungan.

To baliku no dayan tul-idon,
 aw to nanduku-duku no dayan patagon.

⁶ Na, igpakita to Diyus to tibo kaotawan sikan Manyuyuwas no ogpaandinihon din.”†

⁷ Mahan-in to mgo otow no og-andiya ki Juan su ogpabawtismu. Di pig-ikagihan din sikandan, “Sikiyu no angod to hayas no mgo malimbungan, nokoy no mig-andini kow man? Nailing buwa to boot now no ogpakalikoy kow to kaboyu to Diyus ko mabawtismuhan kow. ⁸ Ko tinood no migsosey kow on aw migtalikud kow to mgo sae now, ipakita sikan duon to pamatasan now. Kona kow ognalig no kaliwat kow ni Abraham no kona kow ogkastiguhon to Diyus. Su inggad ngani seini mgo batu ogkahinang to Diyus no mgo kaliwat ni Abraham. ⁹ Ko madoot to mgo hinang now, ogkaangod kow to kaju no puli nanda oggobaon aw ogsangabon su kona ogbogas to madojow.”

¹⁰ Dajun usip ki Juan sikan mgo otow, “Na, ko mailing to sikan, nokoy man to madojow no oghinangon noy?”

¹¹ Migtabak si Juan, “Ko pananglit daduwa to kabo now, ibogoy to sobuuk diya to wada kabo. Ko meyduon pagkoon now, bogaji now to diya wada ogkoonon.”

¹² Meyduon isab mgo magsukatay to buhis no naman-anduon su ogpabawtismu. Mig-usip sikandan, “Sir, nokoy man to madojow no oghinangon noy?”

¹³ Kagi ni Juan, “Kona now ogpasubrahan to pagpanukut to mgo otow. Iyan da tumanon now to igsugu to yabow now.”

¹⁴ Nangusip isab to mgo sundayu, “Na sikami, nokoy man to oghinangon noy?”

Migtabak si Juan, “Kona kow ogpanghi-naedok aw panghapey to mgo otow agun makasaepi kow. Mahustuhan kow on to suhue now.”

¹⁵ Na, to kaotawan migtatagad to diya Insaad no Manyuyuwas,‡ kaling nailing to hona-hona dan no basi iyan on si Juan. ¹⁶ Di mig-iling si Juan, “Meyduon ogpakasunu no yabow pad yagboy kanay. Su ngani man to paghukas to sapatu din, di kona a ogangajan. Siak ogbawtismu iyu to wohig. Di sikan ognangonon ku, iyan igbawtismu din to Ispiritu Santu dow kaeju. ¹⁷ Su ko sapimpinon din to otow no mangkadojow dow mangkadoot, ogkaangod to otow no ogohut§ to trigu. Igbudiga din to trigu, di to ohut ogsangabon duon to kaeju no konad ogkaposok.”

¹⁸ Mahan-in pad to duma no mgo kagi ni Juan no ingnongnong din to kaotawan aw pasabuta sikandan to Madojow no Naw-nangonon. ¹⁹ Migpangaboyu isab sikandin ki Gubernadur Herodes tongod to madoot no mgo hinang din, yabi to pag-agow ki Herodias no asawa to suun din. ²⁰ Di migdugang yagboy to sae ni Herodes no ipaprisu din si Juan.

To Pagbawtismu ki Jesus

(Mateo 3:13-17; Marcos 1:9-11)

²¹ Di no wada pad kaprisu si Juan, mahandin pad to mgo otow no pigbawtismuhan din. Si Jesus migpabawtismu isab kandin. Pagkatapus, no mig-ampu pad si Jesus, naabri to yangit. ²² Dajun migkonsad duon kandin to Ispiritu Santu no angod to salapati aw taphun duon kandin. Meyduon isab kagi likat to yangit no mig-iling, “Sikuna to anak ku no pinadajag no ingkalipay ku yagboy.”

To Napuunan ni Jesu-Cristo

(Mateo 1:1-17)

²³ Mgo katluan on no tuig to idad ni Jesus to pagsugud din to trabahu din. Nailing to boot to mgo otow no anak sikandin ni Jose.

Si Jose anak ni Heli.

²⁴ Si Heli anak ni Matat.

Si Matat anak ni Levi.

Si Levi anak ni Melqui.

Si Melqui anak ni Jana.

Si Jana anak ni Jose.

²⁵ Si Jose anak ni Matatias.

Si Matatias anak ni Amos.

Si Amos anak ni Nahum.

Si Nahum anak ni Eslu.

Si Eslu anak ni Nagai.

²⁶ Si Nagai anak ni Maat.

Si Maat anak ni Matatias.

† 3:6 Isaias 40:3-5 ‡ 3:15 To Grigu no inikagihan: Cristo

§ 3:17 Ubin oggiok

- Si Matatias anak ni Semei.
 Si Semei anak ni Jose.
 Si Jose anak ni Juda.
 27 Si Juda anak ni Joanan.
 Si Joanan anak ni Resa.
 Si Resa anak ni Sorobabel.
 Si Sorobabel anak ni Salatiel.
 Si Salatiel anak ni Neri.
 28 Si Neri anak ni Melqui.
 Si Melqui anak ni Adi.
 Si Adi anak ni Cosam.
 Si Cosam anak ni Elmodam.
 Si Elmodam anak ni Er.
 29 Si Er anak ni Josue.
 Si Josue anak ni Eliezer.
 Si Eliezer anak ni Jorim.
 Si Jorim anak ni Matat.
 Si Matat anak ni Levi.
 30 Si Levi anak ni Simeon.
 Si Simeon anak ni Juda.
 Si Juda anak ni Jose.
 Si Jose anak ni Jonan.
 Si Jonan anak ni Eliaquim.
 31 Si Eliaquim anak ni Melea.
 Si Melea anak ni Mainan.
 Si Mainan anak ni Matata.
 Si Matata anak ni Natan.
 Si Natan anak ni David.
 32 Si David anak ni Isai.
 Si Isai anak ni Obed.
 Si Obed anak ni Boos.
 Si Boos anak ni Salmon.
 Si Salmon anak ni Naason.
 33 Si Naason anak ni Aminadab.
 Si Aminadab anak ni Admin.
 Si Admin anak ni Arni.
 Si Arni anak ni Hezron.
 Si Hezron anak ni Fares.
 Si Fares anak ni Juda.
 34 Si Juda anak ni Jacob.
 Si Jacob anak ni Isaac.
 Si Isaac anak ni Abraham.
 Si Abraham anak ni Tare.
 Si Tare anak ni Nahor.
 35 Si Nahor anak ni Serug.
 Si Serug anak ni Ragau.
 Si Ragau anak ni Peleg.
 Si Peleg anak ni Eber.
 Si Eber anak ni Sala.
 36 Si Sala anak ni Cainan.
 Si Cainan anak ni Arfaxad.
 Si Arfaxad anak ni Sem.
 Si Sem anak ni Noe.
 Si Noe anak ni Lamec.
 37 Si Lamec anak ni Matusela.
 Si Matusela anak ni Enoc.
 Si Enoc anak ni Jared.
 Si Jared anak ni Mahalaleel.
 Si Mahalaleel anak ni Cainan.
 38 Si Cainan anak ni Enos.

Si Enos anak ni Set.
 Si Set anak ni Adan.
 Si Adan anak ni Diyus.

4

To Pagtintal ki Jesus
 (Mateo 4:1-11; Marcos 1:12-13)

¹ Na, si Jesus no togob to Ispiritu Santu miglikat diya to Jordan no wohig aw pigpaandiya to Ispiritu Santu to matahay no banwa. ² Duon sikandin tintala ni Satanas sed to kap-atan no aedow. Wada sikandin koon-koon to diya no panahon, kaling pagkatapus, pigbontas sikandin.

³ Dajun ikagihi si Jesus ni Satanas, "Oho kun, ko tinood no Anak ka to Diyus, hinanga seini batu no koonon."

⁴ Di mig-ikagi si Jesus, "Pig-iling duon to Kasuyatan, 'Kona no koonon da to ogpak-abuhi to otow.*"

⁵ Pagkatapus, pigdaya sikandin ni Satanas diya to matikang hilabi no banwa. Songo pagpilot da, ingkahindu din on ki Jesus to mgo banwa duon to tibuuk kalibutan. ⁶⁻⁷ Kagi ni Satanas, "Aha ka to suja. Siak to pigpaboot to sikan tibo, aw igbogoy ku diya to inggad hintawa no ogkaliyagan ku ogbogajan. Na, ko musimba ka kanay, igbogoy kud ikow to katongod to pagmandu to sikan tibo, aw hona-honaa dow man-u to pagkadongganon!"

⁸ Di mig-ikagi si Jesus, "Pig-iling duon to Kasuyatan, 'Simbaha to Ginuu no Diyus nu. Sikandin da to tumana.†"

⁹ Pigdaya manda si Jesus ni Satanas diya to siyudat to Jerusalem aw patindoga duon to matikang hilabi no bahin to Bayoy to Diyus. Kagi ni Satanas, "Na, ko tinood no Anak ka to Diyus, kawas ka diya to pasak. ¹⁰ Su pig-iling duon to Kasuyatan, 'Ogsugon to Diyus to mgo anghil din to pagbantoy ikow.

¹¹ Ogtamukon ka dan agun inggad to kobong nu kona ogpakaigu to batu.‡

¹² Di mig-ikagi si Jesus, "Pig-iling isab duon to Kasuyatan, 'Kona nu ogpanganti-han to Ginuu no Diyus nu. § " ¹³ Na, su wada katintal si Jesus, migyaguy si Satanas. Di mighona-hona sikandin no meyduon da aedow no og-isabon din ogtintalon si Jesus.

¹⁴ Na, si Jesus no piggahoman to Ispiritu Santu mig-uli diya to prubinsya to Galilea. To kabantug din migtangkap diya to mgo banwa no nasakap duon. ¹⁵ Nang-anad sikandin duon to mgo simbahan to mgo Hibru, aw nasaja sikandin to tibo kaotawan.

* 4:4 Deuteronomio 8:3 † 4:8 Deuteronomio 6:13 ‡ 4:11 Salmo 91:11,12 § 4:12 Deuteronomio 6:16

To Wada Pagdawat ki Jesus diya to Nazaret

(Mateo 13:53-58; Marcos 6:1-6)

¹⁶ Na, migtidow si Jesus diya to yunsud no Nazaret no pigtulinan din. No Aedow on no Tigpahuway,* mig-andiya sikandin to simbahan su iyan man nabatasan din. Migtindog sikandin duon to atubangan to mgo otow su ogbasa to Kasuyatan to Diyus.

¹⁷ Intadwoy kandin to sinuyat ni Isaias no kibali ba-ba to Diyus to diya una agun basahon din duon to kaotawan. Pigbukyad din aw nakitaan din sikan pig-iling.

¹⁸ "Piggahoman a to Ispirito to Ginuu su pigbogajan a din to katongod to pag-nawnangon to Madojow no Nawnangonon diya to mgo publi.

Pigpaandini a din agun makayuwas to nangkaprisu, agun makakita to mgo buta, agun isab matabangan to mgo dinaog-daog.

¹⁹ Ognawnangonan ku isab to kaotawan no andam on to Diyus to pagyuwas kandan."[†]

²⁰ Pagkatapus ni Jesus to pagbasa to Kasuyatan, pigyukut din aw i-uli duon to sikan pangabaga. Dajun sikandin ingkud su ogpang-anad. Iyan da mata to sikan tibo nahimun si Jesus. ²¹ Kagi din, "To pigdinog now kuntoon iyan katumanan to seini Kasuyatan."

²² Pagdinog dan to kagi din, namakasaja sikandan ki Jesus su angod to pigpan-odosan to madojow no pagkaikagi din. Kaling natingaya dow migpauusipay sikandan, "Eh, kona no anak man ni Jose seini no otawa?"

²³ Kagi ni Jesus kandan, "Basi kay ikagihan a now to diya ikagihonon no pig-iling, 'Sikuna no duktur, dukтури to kaugalingon nu no yawa. Hinanga dini to yunsud nu to nadinog noy no pighinang nu diya to Capernaum.' ²⁴ Di seini da. To otow no kibali ba-ba to Diyus kona ogdawaton duon to yunsud din. ²⁵ Meyduon duma no pananglitang ku. To diya panahon ni Elias no kibali ba-ba to Diyus, miggyabung to tatoy no tuig tonga. Pig-abut to mgo otow to makalilisang no bontas. Mahan-in to bayu no mgo bohi kani to Israel no nalisodan yagboy,²⁶ di iyan da pigpatabangan to Diyus ki Elias to bohi no taga-Sarepta no sakup to Sidon. ²⁷ To diya isab panahon ni Eliseo no kibali ba-ba to Diyus, mahan-in kani to Israel no pigsangla, di si Naaman da no taga-Siria to naulian."

²⁸ Pagdinog to sikan mgo otow no nahimun duon to simbahan to kagi ni Jesus,

naboyu yagboy sikandan. ²⁹ Piggpayuwas dan si Jesus duon to yunsud aw daeha pailing diya to peputukan to bubungan no nahimotangan to sikan yunsud su iguyug dan podom diya to aba. ³⁰ Di nasi on sikandin nanliot-liot to kahan-inan to kaotawan aw panow.

To Pag-abug ni Jesus to Madoot no Ispiritu

(Marcos 1:21-28)

³¹ Tapus to sikan, migtogbang si Jesus diya to yunsud to Capernaum no sakup to Galilea. No Aedow on no Tigpahuway, nang-anad sikandin duon to simbahan dan. ³² Hilabi sikandan natingaya su to pagpang-anad ni Jesus migdae to katongod. ³³ Na, meyduon otow duon to simbahan no pigsamuk to madoot no ispiritu. Nakabansagon sikandin to maagbot no mig-iling, ³⁴ "Sikuna, Jesus no taga-Nazaret, nokoy no oghilabot ka kanami? Basi kay mig-andini ka su ogyayagon koy nu. Namaan a dow hintawa ka. Sikuna sikan Balaan no pigpaandini to Diyus."

³⁵ Di pigsapadan ni Jesus sikan madoot no ispiritu, "Pahagtong ka! Yogwa ka duon!" Paglihok to sikan madoot no ispiritu su ogyuwas, nakayapdos sikan otow duon to atubangan to kaotawan, di wada kaamonu.

³⁶ Natingaya to tibo mgo otow duon aw namakaikagi, "Nokoy man seini no pagpang-anad? Su mey gahom dow katongod din inggad ngani to pag-abug to mangkadoot no ispiritu!" ³⁷ Dajun migtangkap to nawnangonon bahin ki Jesus duon to nakalibong no mgo banwa.

To Pagdojow ni Jesus to mgo Masakiton
(Mateo 8:14-17; Marcos 1:29-34)

³⁸ Dajun likat onsi Jesus duon to simbahan aw andiya to bayoy ni Simon. Pagtidow dan duon, pighangyu si Jesus no tabangan din to ugangan ni Simon no pigbogsangan to hingyow. ³⁹ Migpadani si Jesus aw domoyi sikan bujag no mighibat aw sugu no magawang sikan hingyow. Duon-dajun naulian sikan bujag. Migbangun sikandin aw honati din onsi Jesus to pagkoon.

⁴⁰ Anoy man no migsayop on to soga, pigpandaya duon ki Jesus to tibo mgo otow no yain-yain to mgo sakit. Puli din da sikandan pigpandampa, dajun nangkaulian. ⁴¹ Piggpang-abug din isab to mangkadoot no ispiritu no migsamuk to mahan-in no mgo otow. Pagyogwa dan on, namangiyak sikandan no mig-iling, "Sikuna, Anak ka to Diyus!" Di pigsapadan ni Jesus sikan mgo ispiritu su namaan man

* 4:16 To mgo Hibur kona ograbahu to Sabadu su iyan man aedow to pagsimba dan. † 4:19 Isaias 16:1,2 ‡ 4:41

sikandan no sikandin to diya Insaad no Manyuyuwaz.[‡]

⁴² Pagkamasem, migpahilit si Jesus. Di pigpamangha sikandin to mgo otow no kona ogkaliyag no ojowan din sikan banwa dan. ⁴³ Di mig-iling si Jesus, "Igwali ku pad to Madojow no Nawnangonon bahin to paghari to Diyus diya to duma no mgo kayunsudan, su sikan to impaandini kanay." ⁴⁴ Dajun sikandin andiya to kayunsudan no sakup to Judea aw wali duon to mgo simbahan.

5

To Pagtawag ni Jesus to Upat no Mangisdaay

(Mateo 4:18-22; Marcos 1:16-20)

¹ Songo aedow migpang-anad si Jesus diya to higad to danow to Galilea.* Mig-aagow to mgo otow to pagpadani kandin agun makapaminog to kagi to Diyus. ² Duon kakita-i ni Jesus to daduwa no ka bangka no pigdohik to mgo mangisdaay no migwaswas to mgo pukut dan. ³ Dajun sakoy si Jesus duon to sikan sakajan no ki Simon no pighingadanan isab ki Pedro, aw hangyu-a sikandin no ituyud agun makapadiyu-diyu to higad. Dajun ingkid si Jesus aw pang-anad.

⁴ Pagkatapus to pagpang-anad ni Jesus, pig-ikagihan din si Simon, "Andiya kow to kadayoman aw ituntun sikan mgo pukut now agun makapudut kow to isda."

⁵ Kagi ni Simon, "Agayon, puli koy on nabukasan to pagpamukut, ampan napukutan noy. Di manno migsugu ka, ig-isab ku igtuntun seini mgo pukut."

⁶ Na, paghaw-as dan to mgo pukut, ato! hilabi mahan-in to isda no napukutan dan hangtod no ogkahighit on podom sikan mgo pukut. ⁷ Dajun dan kamaja sikan mgo duma dan no diya to yain no bangka su ogpabulig. Migduguk sikan mgo duma dan aw bubuligi to pagbatun to sikan mgo pukut. Naponu yagboy to isda sikan daduwa no ka bangka hangtod no madani on ogyogdang.

⁸ Pagkita ni Simon to sikan, migyuhud sikandin duon to atubangan ni Jesus aw makaikagi, "Ginuu, padiyu ka kanay, su makasasaya a." ⁹ Nakaikagi si Simon to sikan su natingaya sikandin to sikan mahan-in yagboy no isda no napukutan dan. Sikan isab to pigbati to mgo duma din duon to sakajan. ¹⁰ Natingaya isab sikan mgo duma dan duon to sikan yain no bangka no si Santiago dow si Juan no mgo anak ni Sebedeo.

Dajun ikagih ni Jesus si Simon, "Kona ka ogkahaedok. Hangtod kuntoon isda to nasakup to pukut nu. Di kuntoon, otow on to igpasakup ku ikow agun ogkahinang sikandan no mgo sakup ku." ¹¹ Tapus dan dohika sikan mgo sakajan diya to higad, pig-ojowan dan to tibo aw duma ki Jesus.

To Pagdojow ni Jesus to Otow no Pigsangla

(Mateo 8:1-4; Marcos 1:40-45)

¹² Duon to songo yunsud no pig-andiayan ni Jesus, meyduon otow no pigtangkapan on to yawa din to sangla. Pagkita din ki Jesus, migyuhud sikandin duon to atubangan din aw pakimayuuy, "Sir, ko pagboot nu, ogkaulian a."

¹³ Dajun dampaa ni Jesus sikan otow. Kagi din, "Ogbootan ku no maulian ka." Duon-dajun naulian sikandin. ¹⁴ Dajun ikagi si Jesus, "Wada inggad hintawa no og-nangonan nu to seini. Nasi no andiya ka to magdudumaya to tinuuhan ta aw pahiling-hiling ka. Pagkatapus, bogoy ka to halad no insugu ni Moises agun mamatuud no naulian kad."

¹⁵ Di nasi on migtangkap to nawnangonon bahin ki Jesus diya to kadiyuan. Kaling mahan-in to ogpamang-andiya ki Jesus agun makapaminog to kagi din aw mangkaulian to mgo sakit dan. ¹⁶ Di si Jesus kanunoy migpahilit su diya sikandin og-ampu.

To Pagdojow ni Jesus to Otow no Naparalays

(Mateo 9:1-8; Marcos 2:1-12)

¹⁷ No mang-anad si Jesus duon to songo bayoy, nalibongan sikandin to naman-inkud no mgo Pariseo dow mgo maistru to tinuuhan. Diya sikandan kapuun to kayunsudan to Galilea dow Judea hasta diya to siyudad to Jerusalem. Duon ki Jesus to gahom to Diyus to pagpangdojow to mgo masakiton. ¹⁸ Na, meyduon mgo otow no migtidow no namanyayahung to duma dan no naparalays. Ogsed podom sikandan agun ikabotang sikan otow duon to atubangan ni Jesus, ¹⁹ di wada kahimu su migdasok to mgo otow duon to bayoy. Kaling pigdaya dan sikan otow diya to atop.† Piggawang dan to songo bahin to atop aw tuntuna sikan otow duon to atubangan ni Jesus. ²⁰ Pagkita ni Jesus no hogot to pagtuu dan, pig-ikagihan din sikan otow no naparalays, "Yagi, pigpasaylu on to mgo sae nu."

²¹ Pagdinog to sikan mgo maistru to tinuuhan dow mgo Pariseo to kagi ni Jesus, nailing to ginhawa dan, "Eh, seini no otawa

* 5:1 To Grigu no inikagihan: *Genesaret*. Yain no ngadan seini to sikan no danow. † 5:19 To atop to bayoy to diya no panahon angod to saog aw ogghagdanan isab su oghinangon sikan no diskansuhanan.

ogpasipaya to Diyus su og-angkon no og-pakapasaylu sikandin to sae. Di wada yain no ogpakapasaylu to sae, Diyus da yagboy.”

²² Di namaanan ni Jesus to hona-hona dan. Kaling pig-ikagihan din sikandan, “Nokoy no mighona-hona kow man to sikan? ²³ Andei man to mahaewoy, ko muiling a, ‘Pigpasaylu to mgo sae nu,’ ubin ko muiling a, ‘Tindog ka aw panow?’ ²⁴ Di igpakita ku iyu no siak no Anak to Otow[‡] meyduon katongod kani to babow to kalibutan to pagpasaylu to sae.” Dajun ikagih ni Jesus sikan otow, “Tindog ka. Yukuta aw daeha sikan pighibatan nu, aw uli kad on.”

²⁵ Dajun tindog sikan otow duon to atubangan to sikan nahimun. Pigdawat din sikan pighibatan din aw uli no migsaja to Diyus. ²⁶ Na, sakot to kahaedok dow katingaya, pigsaja dan to Diyus. Kagi dan, “Ato! Kabeynganan yagboy to naaha ta kuntoon!”

*To Pagtawag ni Jesus ki Levi
(Mateo 9:9-13; Marcos 2:13-17)*

²⁷ Tapus to sikan, migpanow si Jesus aw nakayaboy to sukutanan to buhis. Pigkita din to magsukutay to buhis no mig-ingkud duon no iyan ngadan si Levi. [§] Kagi ni Jesus, “Yagi, duma kad kanay su oghinangon ku sikuna no inaad.” ²⁸ Dajun ojowi ni Levi to tibo aw duma ki Jesus.

²⁹ Na, pigpakoon ni Levi si Jesus to bangkiti duon to bayoy din. Mahan-in to mgo magsukutay to buhis dow duma no mgo otow no migpagsayu ki Jesus. ³⁰ Di to mgo inaad ni Jesus pigsagman to mgo Pariseo dow mgo maistru to tinuuhan. Mig-iling sikandan, “Nokoy no ogpagsayu kow man to sikan matuntuhon no mgo magsukutay to buhis dow duma no mgo makasasaya?”

³¹ Si Jesus to migtabak kandan no impabaja to pananglitan. Kagi din, “To otow no wada sakit kona ogkinahangyan to duktr. Masakiton da to ogkinahangyan. ³² Angod isab kanay no mig-andini to kalibutan. Kona no iyan ing-andini ku to pagkabig to mgo otow no mighona-hona no matarong sikandan. Di iyan ing-andini ku agun no musosey to mgo makasasaya aw talikudan to sae dan.”

*To Tahan dow Bag-u no Impang-anad
(Mateo 9:14-17; Marcos 2:18-22)*

³³ Kagi to sikan mgo inila to tinuuhan, “To mgo inaad to mgo Pariseo dow to ki Juan no Magbawtismuhay kanunoy ogtuman to pagpuasa dow pag-ampu. Di to

mgo inaad nu ogkoon dow og-inom inggad nokoy aedawa.”

³⁴ Kagi ni Jesus, “Ko pananglitan meyduon kumbiti, nokoy man, ogpuasa buwa to kadumahan to sikan bag-u kaminyo ko duma dan pad sikandin? Kona gajod! ³⁵ Di mey panahon no ogpuduton sikandin duon kandan, aw iyan pad pagpuasa to sikan piglikatan.”

³⁶ Impananglit isab ni Jesus to wada pagkahiujun to bag-u no impang-anad din dow sikan tahan no impang-anad to mgo Hibru. Kagi din, “Wada otow no ogtabas to bag-u no kabo aw itapak duon to tahan, su ogkauyakan sikan bag-u. Aw kona no oghi-angay sikan tahan no kabo dow sikan bag-u no igtapak. ³⁷ Kona ta isab igtagu to inomon no ogsobu pad on duon to tahan no sedanan no kindae,^{*} su madali ogbotu. Oghauyakan gajod sikan inomon hasta sedanan. ³⁸ Nasi no igtagu ta to bag-u no inomon duon to bag-u no sedanan. ³⁹ Wada isab ogkaliyag og-inom to bag-u no inomon ko makainom on to tahan su og-iling sikandin, ‘Madojow gajod sikan tahan.’ ”

6

To Pagboot ni Jesus to Aedow no Tigpahuway

(Mateo 12:1-8; Marcos 2:23-28)

¹ Songo Aedow no Tigpahuway, nakabaja si Jesus dow mgo inaad din duon to mgo uma. Nangotu to mgo inaad din to mgo uhoy to trigu. Pigkusu dan aw kitopa. ² Di pigsagman sikandan to mgo Pariseo. Kagi dan, “Hoy, nokoy no ogyapas kow man to Aedow no Tigpahuway?”

³ Si Jesus to migtabak. Kagi din, “Ajaw now og-ilinga no wada kow makabasa to pighinang ni Hari David to diya una no bontason sikandin dow mgo duma din.

⁴ Migsed sikandin duon to bayoy to Diyus aw pudut to pan no inghalad to Diyus. Pigkoon din aw bogaji to mgo duma din. Na, ojow pa to mgo balaod to tinuuhan ta, iyan da ogpakakoon to sikan to mgo magdudumaya to tinuuhan ta. Di manno kinahangyanon yagboy, wadad sapadi si David. ⁵ Na, siak no Anak to Otow iyan meyduon katongod to pagboot to Aedow no Tigpahuway.”

*To Pagdojow ni Jesus to Pawing
(Mateo 12:9-14; Marcos 3:1-6)*

[‡] 5:24 Pagtawag ni Jesus to kaugalingon din no Anak to Otow, iyan igpasabut no Diyus sikandin no migpakaotow. Insugu sikandin to Diyus no Amoy dini to kalibutan aw bogaji to kinayabawan no katongod dini to kaotawan. [§] 5:27 Si Levi iyan si Mateo. ^{*} 5:37 To diya no panahon, to kindae to kanding oghinangon no sedanan to inomon.

⁶ Duon to yain no Aedow no Tigpahuway, migsed si Jesus duon to simbahan aw pang-anad. Mey otow duon no pawing to kalin-tuu no boyad. ⁷ Pigpaniidan yagboy si Jesus to mgo maistru to tinuuhan dow mgo Pariseo, su ko padojawon din sikan otow duon to sikan no aedow, meyduon igkarik-lamu dan kuntra kandin. ⁸ Di namaanan ni Jesus to hona-hona dan. Pig-ikagihan din sikan pawing, “Yagi, tindog ka duon to kabaknaan.” Dajun tindog sikan otow. ⁹ Dajun usipa ni Jesus to nahimun no mgo otow, “Andei man to intugut to balaod to tinuuhan ta no oghinangon duon to Aedow no Tigpahuway, madojow ko madoot? Pagyuwas to kinabuhi ubin paghimatoy?” ¹⁰ Migpan-aha-aha si Jesus to mgo otow no nakalibong. Dajun din ikagihi sikan pawing, “Kotonga sikan boyad nu.” Pagtuman din to sugu ni Jesus, dajun sikandin naulian. ¹¹ Nangkaboyu yagboy sikan namanguntra ki Jesus aw sasabut dow og-amonuhon dan sikandin.

To Pagpili ni Jesus to Oghinangon Din no mgo Apustulis

(Mateo 10:1-4; Marcos 3:13-19)

¹² Songo aedow miggamat si Jesus to hubungan su og-ampu, aw nabukasan sikandin duon. ¹³ Pagkabukas on, pighimun din to mgo inanad din aw pili to sampuyu-tag-duwa no og-ilingon din to apustulis. ¹⁴ Seini to mgo ngadan dan: si Simon no pihingadanan isab ni Jesus ki Pedro dow to suun din no si Andres, si Santiago dow si Juan, si Felipe dow si Bartolome, ¹⁵ si Mateo dow si Tomas, si Santiago no anak ni Alfeo dow si Simon no maunungon hilabi to tribu dan. ¹⁶ Pigpili din isab si Judas no anak ni Santiago dow si Judas Iscariote no iyan ogyuib kandin.

To Pagpang-anad ni Jesus dow Pagpang-dojow to mgo Masakiton

(Mateo 4:23-25)

¹⁷ Anoy man no nakatogbang on sikan-dan, migtindog si Jesus duon to patag. Nahimun duon kandin to mahan-in no mgo sakup din. Mahan-in isab to mgo otow no migduguk no diya kapuun to prubinsya to Judea dow to siyudad to Jerusalem. To duma diya isab kapuun to mgo siyudad to Tiro dow Sidon no nakalibong no mgo banwa. ¹⁸ Mig-anduon sikan-dan agun makapaminog to igpang-anad ni Jesus, agun isab mudojow to mgo sakit dan. Aw inggad to mangkadoot no ispiritu no migsamak to mgo otow pigpang-abug din. ¹⁹ Naningkamot sikan mgo otow no makatudi kandin, su meyduon gahom no

ogyogwa likat to yawa din no ogpakauli to masakiton.

To Matuud no Kalipay

(Mateo 5:1-12)

²⁰ Dajun anada ni Jesus to mgo inanad din. Kagi din,

“Igdadojow now no mgo pubri, su ogkasakup kow duon to sikan ogharian to Diyus.

²¹ Igdadojow now no pigbontas kuntoon su diya to kayugajan oghantajon kow da.

Igdadojow now no ogtyahu kuntoon, su diya to kayugajan ogpakangisi kow da.

²² Igdadojow now ko kuntrahon kow aw likajan hasta tamajon aw ilingon to madoot tongod kanay no Anak to Otow.

²³ Su sikan isab to pighinang to mgo kaaw-apuan dan to diya mgo otow no kibali baba to Diyus. Na, ko mahitabu on sikan, linaksu kow tongod to kalipay su maaslag* to igbayos iyu diya to yangit.

²⁴ “Di sikiyu no mgo sapian, hayahay kow iyan kuntoon,

di alaot kow su diya to kayugajan, wadad ogkaiman now no kadojawan.

²⁵ Sikiyu no nahantoy kuntoon, alaot kow su diya to kayugajan, kanunoy kow on ogbontason.

Sikiyu no ogngisi kuntoon, alaot kow su diya to kayugajan kanunoy kow ogmey-og† dow ogtniyahu.

²⁶ Alaot kow ko sajan kow to kaotawan, su pigsaja isab to kaaw-apuan dan to mgo otow to diya una no kunungkun kibali mgo ba-ba to Diyus.

To Paghigugma to Kuntra

(Mateo 5:38-48; 7:12)

²⁷ “Di seini da. Higugmaa to ogdomot iyu.

²⁸ Pangamuju kow to Diyus no kae-atan din to mgo otow no ogpanungajow dow ogyupig iyu. ²⁹ Ko meyduon ogsampalu ikow, ipasampalu isab to dibayuy no pisngi nu. Ko meyduon og-agow to kabo nu, ajaw ogpogongi to pagpudut to mahalon no ilisan nu. ³⁰ To ogpamuju, bogaji. To puli ogpudut to katigajunan nu, kona nud on oghawion.

³¹ Hinanga diya to duma to ogkaliyagan now no iyan oghinangon duon iyu.

³² “Ko iyan da higugmaon now to otow no oghigugma iyu, nokoy pad man to ogkaiman now to Diyus? Su ngani man to mgo makasasaya, di oghigugma to diya oghigugma kandan. ³³ Ko iyan da ogmadojawan now to otow no ogpamadojow iyu,

* 6:23 To Surigao no Minanubu: *madogi* † 6:25 Ubin *ogmeygo*

nokoy man to ogkaiman now to Diyus? Su ngani man to mgo makasasaya, di ogmado-jawon dan to mgo duma dan no ogpag-madojow kandan. ³⁴ Ko iyan da pautangon now to otow no ogpakabajad, nokoy pad man to ogkaiman now to Diyus? Su ngani man to mgo makasasaya, di ogpautang to duma dan no makasasaya no ogpakabajad. ³⁵ Di sikiyu, higugmaa to mgo kuntra now. Dedejjava sikandan aw pautanga inggad kona makabajad. Na, ko tumanon now sikan, ogkakiyaya no anak kow to Diyus no Yabow to Tibo. Maaslag[‡] yagboy to igbayos din iyu. Su ngani man to mgo otow no madoot to batasan no kona ogpasalamat kandin, di angod da to kayuuy to Diyus kandan. ³⁶ Kaling mukae-at kow angod to pagkae-at to Diyus no Amoy now no diya to yangit.”

To Paghukum to Duma
(Mateo 7:1-5)

³⁷ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Kona kow ogpanawoy to duma su unu ko sikiyu nasi to sawajon to Diyus. Kona kow ogpanghukum to duma su unu ko sikiyu nasi to hukuman to Diyus. Pasaylu kow to otow no ogpakasae iyu agun pasayluhan kow to Diyus. ³⁸ Bogaji to duma no ogpang-nahangyan, aw ogbayosan kow to Diyus. Igpanglit ta to bogas no igtagu duon to saku. Og-unahon ta ogdasokon aw pagkat-apus, dugangan dow pautuhan. Su ko man- u to igbogoy now iyan da ogsukudan to ogkadawat now.”

³⁹ Mig-usip si Jesus pinaagi to pananglit- an, “Mighona-hona kow no to buta og- pakapikit to angod din no buta? Kona, su ogkauyug sikandan tibo duon to yugi![§] ⁴⁰ To inanad kona ogpakayabow to maistru din. Di ko maamuhan din on to tibo natagahan to maistru din, ogpakatopong on sikandin.”

⁴¹⁻⁴² Mig-iling isab si Jesus, “Sikuna no oghukum to duma, nokoy no oghukum ka man to otow no mae-puling da to sae no sikuna man to mae-trusu to sae no nakabae- bag duon to mata nu? Nokoy no kona man no sikan to ogliparahon nu? Og-amonuhon nu man to pag-ikagi no ogkuhigon nu sikan maintok no puling to duma, no mae- trusu man to ikow no puling? Kunungkun mangkatarong! Gawanga naa sikan mae- trusu no puling nu agun mapajag to pag- aha nu, ayha kuhiga sikan maintok no pul- ing to duma.

To Batasan to Otow Iyan Ogkaangoda
to Bogas to Kaju
(Mateo 7:15-20; 12:33-35)

⁴³ “Wada madojow no kaju no ogbogas to madoot. Wada isab madoot no kaju

no ogbogas to madojow. ⁴⁴ Inggad nokoy no kaju, to bogas din ogpakiyaya dow nokoy kajuha, ko madojow ubin madoot. Aw to sampinit kona ogbogas to matam- is. ⁴⁵ Ogcakiyayan isab to otow pinaagi to pagpang-ikagi din. To madojow no otow madojow to hona-hona, kaling mado- jow to ogkaikagi din. Di to madoot no otow, madoot to hona-hona, kaling madoot to ogkaikagi din. Su inggad nokoy to ogkahona-honaan to otow iyan isab ogyo- gwa duon to ba-ba din.

To Daduwa no Namanghinang to Bayoy
(Mateo 7:24-27)

⁴⁶ “Nokoy no og-angkon kow man no siak to Magboboob now ko kona now ogtumanon to og-ikagihon ku iyu? ⁴⁷ To otow no og- andini kanay no ogdinog aw ogtuman to kagi ku ⁴⁸ ogkaangod to otow no migtugdok to bayoy. Migkabut sikandin hangtod no pigtidow din to batu no pigpasikadan to bayoy. Na, pagdusu to sigoy, nadaghaan sikan bayoy to wohig di wada gajod ka- monu su madigon man to pagkatugdok. ⁴⁹ Di to otow no ogdinog to kagi ku no kona ogtuman ogkaangod to otow no migtugdok to bayoy duon to pasak no wada hinangi to pasikadanan. Na, pagdusu to sigoy, nadaghaan to wohig. Aw ato! Maagbot yagboy to pagkawasa!”

7

To Pagdojow ni Jesus to Suguonon to Kapitan

(Mateo 8:5-13)

¹ Pagkatapus ni Jesus to pagpang-anad, mig-andiya sikandin to Capernaum. ² Duon to sikan no yunsud meyduon kapitan to mgo sundayu no taga-Roma. Meyduon suguonon din no pighilabi din no paka- matajon on. ³ Pagkadinog to sikan kapi- tan bahin ki Jesus, pigsugu din to inila no mgo Hibru to paghangyu ki Jesus aw pag- dokat kandin agun padojawan din sikan suguonon. ⁴ Pagtidow dan duon ki Je- sus, migpakimayuuy sikandan no naman- iling, “Sadangay duma ka kanami aw pado- jawa to suguonon to sikan migsugu kanami. Angajan sikandin no tabangan nu ⁵ su pighigugma ki din no mgo Hibru. Pighih- nangan koy din man ngani to simbahan.”

⁶ Dajun duma si Jesus kandan. Di no makadani on sikandan to bayoy, pigsugu to sikan kapitan to mgo duma din to pag- tagbu ki Jesus aw paikagih, “Sir, kona kad ogpatidow dini kanay su kona a no angay no ogpaponhik ikow dini to bayoy ku. ⁷ Kaling wada ad tagbu su pighona-hona ku no kona

‡ 6:35 To Surigao no Minanubu: *madogi* § 6:39 To Surigao no Minanubu: *yungag*

a ngani og-angajan ogpadani ikow. Di inggad puli nu ikagihon no maulian seini suguonon ku, ogkatuman sikan. ⁸ Su naanad ad to sugu, su inggad siak meyduon yabow ku. Meyduon isab obos ku no mgo sundayu. Ogpakasugu a man ngani to sundayu ku to, 'Andiya ka.' Na, ogtuman sikandin. Ko paandinihon ku kanay to duma, og-andini. To suguonon ku isab ogtuman dajun ko suguon ku. Na, ogtumanon man ngani to inggad nokoy no igsugu ku, sikunad man to kona tumanon ko musugu ka."

⁹ Pagkadinog ni Jesus to kagi to sikan kapitan, natingaya yagboy sikandin. Piglingi din to mgo otow no migduma kandin aw ikagih, "Disti on ko migkita a to pagtuu no angod to kadigon to sikan, inggad pad kani to mgo kaliwat ni Israell!" ¹⁰ Na, pagpauli to sikan mgo sinugu diya to bayoy, pigkita dan no naulian on sikan suguonon.

To Pagbanhaw ni Jesus to Anak to Bayu no Bohi

¹¹ Wada kayugoy mig-andiya si Jesus to yunsud to Nain dinumahan to mgo inanad din hasta to panon to kaotawan. ¹² Anoy man no madani on sikandan duon to yawanganan pailing diya to yunsud, iyan yagboy pagyuwas to mgo otow no ogyobong to minatoy. Sikan minatoy sobuukon no anak no yukos to sikan bohi no bayu no pigdumahan to mahan-in no mgo taga-yunsud. ¹³ Pagkita to Ginuu to sikan bayu, pigkaetan din yagboy aw ikagih din, "Sigkon kad to ogtyahu." ¹⁴ Migpadani si Jesus aw tagoni sikan pigpahibatan to sikan minatoy. Migsigkon sikan namanyayahung, aw ikagi si Jesus, "Utu, bangun ka." ¹⁵ Dajun nakabangun sikan minatoy aw nakaikagi. Dajun sikandin ibogoy ni Jesus diya to inoy. ¹⁶ Natingaya hilabi sikandan tibo aw pigsaja dan to Diyus no mig-iling, "Pigpaandini to Diyus ita seini gamhanan yagboy no otow* to pagtabang to kaotawan din." ¹⁷ Migtangkap to nawnangonon bahin ki Jesus diya to tibuuk Judea dow diya to nakalibong no mgo banwa.

To mgo Sinugu ni Juan diya ki Jesus (Mateo 11:2-6)

¹⁸ Na, si Juan no Magbawtismuhay no diya to prisuhan pignanganon to mgo inanad din bahin to sikan pinanghinang ni Jesus. ¹⁹ Pagkadinog ni Juan to sikan, pigsugu din to daduwa no mgo inanad din diya ki Jesus no Ginuu su igpausip din dow sikandin to diya ogpaabuton dan ubin ko meyduon pad yain.

²⁰⁻²¹ Pagtidow to sikan mgo sinugu ni Juan duon ki Jesus, pigkita dan to mgo otow no

naulian on to yain-yain no mgo sakit. Meyduon isab pigpangsamuk to mangkadoot no ispiritu dow mgo buta no pinang-ulian ni Jesus. Dajun padani sikan daduwa no mgo inanad ni Juan aw ikagih si Jesus, "Sir, pigsugu koy ni Juan dini ikow su igpausip ka dow sikuna to diya ogpaabuton noy ubin ko meyduon pad yain."

²² Dajun tabak si Jesus, "Pauli kow diya ki Juan aw nangoni to pigkita dow pigdingon now kani. Ikagih now no nakakita on to mgo buta, nakapanow on to mgo pulid, naulian on to pigpangsamuk, aw nakadingon on to mgo bongey. Nabanhaw on to mgo patoy, aw to mgo pubri nakadingon on to Madojow no Nawnangonon. ²³ Madojow to otow no kona ogduwa-duwa to pagtuu kanay."

To Paghisgut ni Jesus bahin ki Juan (Mateo 11:7-19)

²⁴ Paglikat on to sikan mgo sinugu ni Juan, pig-ikagihan ni Jesus sikan mgo otow no nahimun duon, "No umandiya kow ki Juan diya to matahay no banwa, nokoy man to pigpamangha now? Otow buwa no ogkaisab-isab to hona-hona angod to tigbow no ogkawkaemagon? Kona. ²⁵ Na, nokoy naan? Otow buwa no nangabo to mahalon? Kona. Su to mgo otow no ogpangabo to mahalon diya da ogkitaon to palasyu. ²⁶ Na, nokoy man yagboy to ing-andiya now? Otow buwa no kibali ba-ba to Diyus? Sikan iyan, di si Juan yabow pad to diya duma no kibali ba-ba to Diyus. ²⁷ Su sikandin to diya suguonon no ognangonon to Diyus duon to Kasuyatan no pig-iling, 'Meyduon suguonon ku no ogpaunahon ku ikow

agun mahinaat din to mgo otow to pagtidow nu.'

²⁸ Ligdongi now seini," kagi ni Jesus. "Wada pad on yagboy otow no yabow ki Juan. Di duon to ogharian to Diyus, inggad to kinaobosan no otow yabow pad ki Juan."

²⁹ Na, sikan mgo otow no namingon ki Jesus, yakip to mgo magsukutay to buhis, migpabawtismu sikandan ki Juan to diya una su pig-angkon dan no tinod to diya impaikagi to Diyus ki Juan. ³⁰ Di to mgo Pariseo dow mgo maistru to tinuuhan, pigojowan dan to pagboot to Diyus kandan, kaling wada sikandan pabawtismu.

³¹ "Na," kagi ni Jesus, "nokoy man to ogkaangonan to mgo otow kuntuon? ³² Angod sikandan to balingag no mgo bata duon to usibaanan.† Ogsabihon sikandan to mgo duma dan no og-iling, 'Piglisagan noy sikiyu, di wada kow sinajow. Migdegmatoy koy isab, di wada kow tiniyahu.' ³³ Angod

* 7:16 To Grigu no inikagihan: *prupita* † 7:27 Malaquias 3:1 Si Jesus to pig-ikagihan to Diyus to seini inggad wada pad sikandin i-anak kani to kalibutan. ‡ 7:32 To Surigao no Minanubu: *maganan*

kow to sikan mgo bata su ngani si Juan no Magbawtismuhay no ogpuasa aw kona og-inom to inomon, oghapoyan now no pigghoman to madoot no ispiritu. ³⁴ Hasta siak no Anak to Otow no migduma-duma iyu to pagkoon dow pag-inom, pigsawoy a now isab. Og-ilingon a no yogodon dow palahobog dow duma to mgo magsukutay to buhis hasta duma no makasasaya. ³⁵ Di inggad sikan on, ogkamaanan no hustu to impang-anad ku dow to impang-anad ni Juan, su ogkitaon sikan duon to kinabuhi to mgo otow no ogtuu."

To Pagpasaylu ni Jesus to Makasasaya no Bohi

³⁶ Meyduon songo Pariseo no iyan ngadan si Simon no mig-imbata ki Jesus to pagkoon. Pagtidow ni Jesus duon to bayoy din, migdudunga sikandan. ³⁷ Na, duon to sikan no yunsud meyduon bohi no makasasaya. Pagkamaan din no migkoon si Jesus duon to bayoy to sikan Pariseo, mig-anduon sikandin no migdae to pahomut no intagu duon to mahalon no butilya. ³⁸ Pagtidow din duon, migtingog sikandin duon to dani no nabotangan to kobong ni Jesus. Migtiyahu sikandin hangtod no nabasa to yuha din sikan mgo kobong ni Jesus. Dajun din pahidi to bubue din aw pinaulii to paghadok to kobong ni Jesus aw hudhudi to pahomut. ³⁹ Pagkita to sikan Pariseo no mig-imbata ki Jesus to pighinang to sikan bohi, nailing to ginhawa din, "Ko tinood pa no kibali ba-ba to Diyus seini no otawa, ogkatagahan din podom no makasasaya seini bohi no migtagon kandin."

⁴⁰ Di namaanan da ni Jesus to hona-hona ni Simon. Kaling mig-iling sikandin, "Meyduon ignangon ku ikow."

Kagi ni Simon, "Ikagihi a Sir."

⁴¹ Migpananglit si Jesus, "Meyduon songo otow no migpautang to saepi diya to daduwa no ka otow. Sikan sobuuk nakautang to lima no gatus, aw sikan sobuuk, kalim-an da. ⁴² Di wada sikandan makabajad. Kaling pigpapas din on sikan mgo utang dan. Na, hintawa man yagboy to sikan daduwa to oghigugma to sikan nautangan?"

⁴³ Migtabak si Simon, "Sikan buwa nakautang to madogi."

Kagi ni Jesus, "Hustu to pagkatabak nu." ⁴⁴ Dajun din lingi-a sikan bohi, di si Simon to pig-ikagihan din, "Ahaa seini bohi. Pig-imbata a nu dini to bayoy nu, di wada a nu bogaji to wohig no ighugas to kobong ku no iyan nabatasan ta. Di seini bohi, pighugasan din to kobong ku to yuha din aw pahidi to bubue din. ⁴⁵ Sikuna, wada a nu man kumustaha to hadok no iyan

nabatasan ta. Di seini bohi, wada din sigkoni to paghadok to kobong ku sugud to pagtidow ku. ⁴⁶ Wada nu isab hinakihi to uyu ku no iyan nabatasan ta, di sikandin, pigpahomutan din to kobong ku. ⁴⁷ Kaling inggad man-u to kadogi to sae din, ogkupasaylu sikandin su yabow man to gugma din kanay. Di to otow no maintok da to sae no napasaylu, maintok da isab to gugma."

⁴⁸ Dajun pig-ikagihan ni Jesus sikan bohi, "Pigpasaylu on to mgo sae nu."

⁴⁹ To mgo otow no migpagdunga kandin to pagkoon namakailing duon to ginhawa dan, "Hintawa man otawa seini no ogpatugu ogpasaylu to mgo sae?"

⁵⁰ Di pig-ikagihan ni Jesus sikan bohi, "To pagtuu nu kanay iyan nakayuwaw ikow. Na, uli kad no mahusoy to ginhawa."

8

To mgo Bohi no Mig-atiman ongki Jesus

¹ Wada kayugoy mig-andiia si Jesus to kayunsudan dow kabaryuhan to Galilea duma sikan sampuy-tag-duwa no mgo inanad din. Mignawnangon sikandin to sikan Madojow no Nawnangonon bahin to paghari to Diyus. ²⁻³ Mahan-in to mgo bohi no migduma-duma kandan no mig-atiman ki Jesus dow to mgo inanad din ginamit to kaugalingon dan no saepi. Meyduon mgo bohi duon no nangkasakit no nadojow ni Jesus, aw to duma pig-abugan din to mangkadoot no ispiritu. Yakip duon si Juana, si Susana dow si Maria Magdalena. Si Maria to diya pig-abugan ni Jesus to pitu no ka madoot no ispiritu. Si Juana to asawa ni Cusa no sinaligan ni Gubernadur Herodes.

To Pananglitan to Pasak no Naodokan (Mateo 13:1-9; Marcos 4:1-9)

⁴ Songo aedow mighagudhud duon ki Jesus to mahan-in no mgo otow likat to mgo kayunsudan. Pig-anad din sikandan no impabaja to pananglitan. Kagi din, ⁵ "Meyduon mag-uuma no mig-odok to binhi. Pagsabud din, meyduon mgo binhi no duon kodog to dayan aw kagiok-gioki to mgo otow, aw to duma pigpanubug to mgo manuk-manuk. ⁶ Meyduon isab binhi no duon kodog to batuhon no pasak. Pag-giti to sikan, dajun da migyanos su matahay sikan pasak. ⁷ Meyduon isab binhi no duon kodog to pasak no tahan mey dalid to sampinit. Dongan to pagtubu to sikan mgo tanom, nanalingsing isab sikan mgo sampinit hangtod no pigyam-od sikan mgo tanom. ⁸ Di to duma no mgo binhi duon kodog to madojow no pasak. Miggiti sikan aw pamogas dow hilabi mig-but." Dajun

ikagi si Jesus to maagbot, "Sikiyu no og-pakadinog to seini, ibotang yagboy duon to ginhawa now."

To Paggamit ni Jesus to Pananglitan
(Mateo 13:10-17; Marcos 4:10-12)

⁹ Tapus to pag-ikagi ni Jesus, nangusip to mgo inanad din, "Nokoy man to igpasabut to diya pananglitan nu?"

¹⁰ Kagi ni Jesus, "To paghari to Diyus no wada din ipasabut to diya una impasabut on iyu. Di to duma no mgo otow igpabaja ku to pananglitan agun no

'Inggad og-aha sikandan, kona ogpakakita. Inggad ogdinog, kona ogpakasabut.* "

To Igpasabut to diya mgo Pasak no Naodokan

(Mateo 13:18-23; Marcos 4:13-20)

¹¹ Kagi ni Jesus, "Kuntoon igpasabut ku iyu sikan pananglitan. Sikan binhi no ingodok ogkaangod to kagi to Diyus no ignawanangon diya to kaotawan. ¹² Sikan dayan no nasabudan to binhi ogkaangod to mgo otow no ogdinog to kagi to Diyus, di ogagawon da ni Satanas sikan kagi duon to ginhawa dan su unu ko makatuu sikandan aw mayuwas. ¹³ Sikan batuhon no pasak no nasabudan to binhi ogkaangod to mgo otow no ogtukhow no ogdawat to kagi to Diyus no ogdinogon dan. Di kona no hogot to pagtuu dan, kaling kona ogyugoy. Su ko abuton sikandan to mgo panganti, ogojowan dan dajun to pagtuu dan. ¹⁴ Sikan isab sampiniton no pasak no nasabudan to binhi ogkaangod to mgo otow no ogdinog to kagi to Diyus, di ogkawili sikandan to mgo kalimuutanan dow pagpadatu hasta to kalipajanan to kinabuhi. Kaling kona ogsangkod to pagtuu dan. ¹⁵ Di sikan madojow no pasak ogkaangod to madojow no mgo otow no ogdinog dow ogdawat to kagi to Diyus aw tumana. Ogpadajunon dan to pagtuu dan hangtod no ogbogas to madogi sikan kagi to Diyus duon to kinabuhi dan."

To Pananglitan to Soga
(Mateo 5:15-16; Marcos 4:21-25)

¹⁶ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Wada otow no ogtakyuban to gantangan sikan ogsogaan din. Kona din isab igbotang duon to sayad to katri. Di nasi no igbotang duon to untudanan agun tibo ogkatang-awan duon to sed to bayoy. ¹⁷ Na, ko malisig on to mgo aedow, tibo to wada kasabuti kuntoon ogkatagahan dow ogkakitaan da. ¹⁸ Kaling kinahangyan maminog kow, su ogdugangan to Diyus to pagsabut to otow no ogdawat to igpasabut kandin. Di to otow no kona ogdawat to igpasabut kandin to

Diyus oggawangon pad inggad sikan main-tok no pagsabut no pig-isip din no duon on kandin."

To Inoy dow mgo Suun ni Jesus
(Mateo 12:46-50; Marcos 3:31-35)

¹⁹ Songo aedow migtidow to inoy ni Jesus dow mgo suun no yukos, di wada sikan-dan makapadani su migdadasok to mgo otow duon kandin. ²⁰ Na, mey mignangon kandin no migtidow to inoy dow mgo suun din, aw ogpayuwason sikandin su meyduon tuud dan. ²¹ Kagi ni Jesus, "Hoo iyan, di iyan og-isipon ku no inoy dow suun yagboy to otow no ogpaminog to kagi to Diyus aw tumana."

Pigpaondang ni Jesus to Maagbot no Kaemag

(Mateo 8:23-27; Marcos 4:35-41)

²² Songo aedow pig-ikagihan ni Jesus to mgo inanad din, "Ogyopa kinow to seini danow." Dajun sikandan pamansakoy aw tukud. ²³ Na, anoy man no nahina-hina on to pagpanow dan, nalipodong si Jesus. Puli nakatokow mighodos to maagbot hilibi no kaemag, aw katogob sikan bangka to limason tongod to maagbot no bayod. ²⁴ Dajun pukawa si Jesus to mgo inanad din aw ikagih, "Agayon, ogyogdang kid kay!"

Dajun buyat si Jesus aw sapadi to kaemag dow mgo bayod. Dajun mig-ondang to kaemag, migyonong on to wohig aw miglinow on to panahon. ²⁵ Kagi ni Jesus, "Andeid man to pagsalig now?"

Natingaya yagboy to mgo inanad din aw nahaedok. Migpauusipay sikandan, "Nokoy man buwa otawa seini no inggad kaemag dow bayod ogpasapad kandin?"

To Pag-abug ni Jesus to Mangkadoot no Ispiritu

(Mateo 8:28-34; Marcos 5:1-20)

²⁶ Migtidow onsi Jesus duon to banwa no sakup to Gerasa duon to dihipag to danow to Galilea. ²⁷ Paghaw-as ni Jesus, meyduon otow no taga-duon no migduguk kandin no pigsedan to mangkadoot no ispiritu. Nayugoy on sikandin to wada pangabo aw diyad ugpa to siminteryu. ²⁸⁻²⁹ Kanunoy on sikandin pigpadamaan. Inggad oggapuson to kadina to boyad dow kobong din aw bantaji, ogkangkabigtow sikan gapus din. Dajun sikandin ogdaehon to sikan mangkadoot no ispiritu diya to hilit. Na, pigsugu ni Jesus sikan mangkadoot no ispiritu no yagujan dan sikan otow. Dajun yuhud sikan otow duon to atubangan ni Jesus aw bansagon to sobuuk no ispiritu no migsed duon kandin, "Jesus no Anak to Diyus no Yabow to Tibo, nokoy man to yabot nu kanay? Sadangay ajaw a ogkastiguha."

* 8:10 Isaias 6:9

³⁰ Dajun usipa ni Jesus sikan ispiritu, "Hintawa to ngadan nu?"

Migtabak sikandin, "Si Linibu to ngadan ku." Pig-iling din to sikan su mahan-in yagboy sikandan no migsed to sikan otow. ³¹ Dajun sikandan nangamuju no kona og-abugon pailing diya to banwa no kastiguhanan no wada kinotoban to kadayom.

³² Na, duon to daligdigan to bubungan meyduon mahan-in hilabi no mgo babuy no nandungae. Nangamuju sikan mgo ispiritu ki Jesus no pasedon sikandan duon to sikan mgo babuy. Na, pagtugut ni Jesus, ³³ pigyagujan dan sikan otow aw sed duon to sikan mgo babuy. Dajun pamanlinaguy sikan mgo babuy no namanyus-ug duon to pangpang aw kangkatabug diya to wohig.

³⁴ Pagkita to sikan namanbantoy to babuy to nahitabu, namanlinaguy sikandan pailing diya to yunsud dow kaumahan aw inangon to nahitabu. ³⁵ Dajun anduon to kaotawan su ogsusihon dan. Pagtidow dan duon ki Jesus, pigkita dan sikan otow no pigyagujan on to mangkadoot no ispiritu. Mig-ingkud on sikandin duon to atubangan ni Jesus no nakapangabo on aw madojow on to boot. Kaling nangkahaedok sikandan. ³⁶ Sikan namakakita to diya no hitabu mignangon to pagyaguji to sikan otow to mangkadoot no ispiritu. ³⁷ Dajun hangyua si Jesus to tibo mgo taga-duon no yagujan din sikandan su nahaedok sikandan. Kaling nanakajan onsi Jesus su og-uli diya to banwa dan.

³⁸ Na, nangamuju sikan otow no pigyagujan to mangkadoot no ispiritu no padumahan sikandin ni Jesus. Di wada tugut si Jesus. Kagi din, ³⁹ "Uli kad nasi aw nawnangon ka dow man-u to pagtabang to Diyus ikow." Dajun panow sikan otow diya to yunsud aw inawnangon to pagtabang ni Jesus kandin.

To Pagdojow to Bohi dow Pagbanhaw to Bata

(Mateo 9:18-26; Marcos 5:21-43)

⁴⁰ Pagpauli ni Jesus diya to Galilea, nahinangop to mgo otow to pagdawat kandin su pigpaabut dan man sikandin. ⁴¹ Meyduon isab migtidow no panguyu to simbahan to mgo Hibru no iyan ngadan si Jairo. Migyuhud sikandin duon to atubangan ni Jesus aw pangamuju. Kagi din, "Sadangay duma ka diya to bayoy ku, ⁴² su pakamatajon on to iyanon no anak ku no bohi no sampuyu-tag-duwa no tuig to idad." Dajun duma si Jesus kandin. Na, pagpanow din

on, mahan-in to mgo otow no migdadasok duon kandin.

⁴³ Na, duon to sikan no mgo otow meyduon bohi no migyayangosa sed on to sampuyu-tag-duwa no tuig.† Wada inggad hintawa no nakauli kandin. ⁴⁴ Dajun padani sikan bohi duon to talikudan ni Jesus aw tudi-a sikan migjawing-jawing‡ duon to sidsid to kabo din. Duon-dajun migtigpok to pagyangosa din. ⁴⁵ Dajun usip si Jesus, "Hintawa man to migtudi kanay?" Di tibo nangindoy.

Kagi pa ni Pedro, "Agayon, mahan-in seini mgo otow no migdadasok ikow!"

⁴⁶ Di mig-ikagi si Jesus, "Meyduon iyan migtudi kanay, su migbati a no meyduon gahom no migyogwa kani to yawa ku."

⁴⁷ Na, pagkamaan to sikan bohi no kona ogkalidung sikan pighinang din, namidpid sikandin no migpadani ki Jesus aw yuhud duon to atubangan din. Duon to nahimun no mgo otow, ingnangon din dow nokoy no pigtudi din to kabo ni Jesus hasta to kalit no pagkaulii din. ⁴⁸ Dajun ikagih ni Jesus sikan bohi, "Iya, to pagsalig nu kanay iyan nakadojow ikow. Na, uli kad on no mahusoy to ginhawa."

⁴⁹ No mig-ikagi pad si Jesus to sikan bohi, meyduon migtidow no napuun diya to bayoy to sikan panguyu to simbahan no mig-ikagi, "Bog-atad to ginhawa nu su nabigtawan on sikan anak nu. Wadad on pues ko mupadajun pad seini mastru."

⁵⁰ Pagdinog ni Jesus to sikan, pig-ikagihan din si Jairo, "Kona ka ogkahaedok. Salig ka puli kanay su ogkabuhi da sikan anak nu."

⁵¹ Pagtidow ni Jesus diya to bayoy ni Jairo, iyan da pigpased din si Pedro, si Juan, si Santiago dow to ginikanan to sikan bata. ⁵² Namaniyahu to tibo mgo otow duon aw pamandegmatoy. Di mig-ikagi si Jesus, "Sigkon kow on to ogdegmatoy su wada kamatoy sikan bata, nalipodong puli." ⁵³ Pigngingisihan dan si Jesus su namaanan dan man no patoy on iyan sikan bata. ⁵⁴ Di pigdawat ni Jesus to boyad to sikan bata aw ikagih, "Igi, bangun ka." ⁵⁵ Dajun makaginhawa sikan bata aw bangun, aw igda si Jesus no bogajan to pagkoon. ⁵⁶ Hilabi natingaya to ginikanan to sikan bata, di pigbahog sikandan ni Jesus no wada ognangonan dan.

9

To Pagsugu ni Jesus to mgo Inanad Din
(Mateo 10:5-42; Marcos 6:7-13)

† 8:43 To duma no mgo sinuyat no Ginirigu og-iling: *Naimot on to mgo katigajunan din to pagpatambae.* ‡ 8:44 To tibo mgo yukos no Hibru meyduon upat no ka jawing-jawing duon to sidsid to kabo dan. Pagpadomdom sikan kandan to mgo balaod to Diyus. Ogakabasa seini duon to Numeros 15:38.

¹⁻² Songo aedow pighimun ni Jesus to mgo inaad din no sampuyu-tag-duwa su ogsug-uon din to pagnawnangon to Madojow no Nawnangonon to paghari to Diyus. Pigbogagan din sikandan to gahom dow katongod to pag-abug to mangkadoot no ispiritu dow to pagpang-uli to mgo masakiton. ³ Kagi din, “Kona kow ogdaya to inggad nokoy no ogkagamit duon to panow now, inggad agos, inggad puju, inggad baaw, inggad saepi. Kona kow isab ogdaya to ilisan. ⁴ Ko ogsed kow to yunsud, pakamonang kow duon to bayoy no ogpaabutan now kotob no mupanow kow on. ⁵ Di ko kona kow dawaton duon to sikan no yunsud, yaguji now aw padpada to abug to sapatus now pagpakiyaya no kona kow on ogkasukutan ko kastiguhon sikandan.” ⁶ Dajun likat to mgo inaad ni Jesus aw yogob-yogoba dan to kayunsudan to pagnawnangon to Madojow no Nawnangonon. Pinang-ulian dan isab to mgo masakiton duon to kada banwa no pig-andiyaan dan.

To Pagkalibod ni Herodes

(Mateo 14:1-12; Marcos 6:14-29)

⁷ Pagkadinog ni Gubernadur Herodes to nangkahinang ni Jesus, nalibod sikandin su yain-yain to hona-hona to mgo otow. Meyduon naman-iling no si Jesus iyan si Juan no Magbawtismuhay no nabanhaw. ⁸ Meyduon isab naman-iling no sikandin si Elias ubin duma no otow to diya una no kibali ba-ba to Diyus. ⁹ Di si Herodes mig-iling, “Si Juan pigpatampodan kud on man to liog. Na, hintawa man naan sikan ognangonon dan?” Kaling naningkamot si Herodes no makitaan din si Jesus.

To Pagpakoon ni Jesus to 5000 no mgo Otow

(Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Juan 6:1-14)

¹⁰ Anoy man no nakapauli on to mgo apustulis duon ki Jesus, ingnangon dan kandin to nangkahinang dan. Dajun sikandan dumaha ni Jesus diya to yunsud to Betsaida no sikandan da. ¹¹ Di pagkamaan to kaotawan, migyupug sikandan. Nahinangop si Jesus to pagdawat kandan. Inaan din kandan to paghari to Diyus, aw pigpandojow din to nangkasakit duon.

¹² Anoy man no mahapun on, sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inaad ni Jesus migduguk kandin aw ikagi, “Mahapun on kay to kani. Madojow ko paandiyaon ta seini mgo otow to kabaryuhan dow kaumahan agun mamangha to pagkoon dow ogkahibatan dan, su dini ki man to hilit.”

¹³ Di kagi ni Jesus, “Sikiyu to mupakoon kandan.”

Kagi dan, “Eh, lima da kay no buuk to panoy dow daduwa da isab no ka isda, gawas ko pabolihon koy nu to igu no ogkakoon to seini mahan-in hilabi no mgo otow.” ¹⁴ Su ko mgo yukos da to bilangan, mgo lima no libu sikandan no nahimun duon.

Dajun ikagih ni Jesus to mgo inaad din, “Pamaingkuda to mgo otow to tinagkalim-an to kada grupu.” ¹⁵ Pigtuman dan to sugu din aw naman-ingkud to mgo otow. ¹⁶ Pigdawat ni Jesus sikan lima no buuk no pan dow daduwa no ka isda aw yanghag diya to yangit to pagpasalamat to Diyus. Dajun din panibaga sikan pan dow isda aw ibogoy diya to mgo inaad din agun ipamogoy diya to kaotawan. ¹⁷ Mighan-in yagboy sikan pan dow isda, kaling nakakoon sikandan tibo kotob no nangkahantoy. Tapus to pagkoon, pigpanghimun to mgo inaad to nasama no pinanibag no pan dow isda, aw kaponu to sampuyu-tag-duwa no ayat!

Hintawa Yagboy si Jesus?

(Mateo 16:13-19; Marcos 8:27-30)

¹⁸ Songo aedow migpapaawoy si Jesus no mig-ampu, di to mgo inaad din duon da to kadanihan. Tapus to pag-ampu, pig-usip ni Jesus to mgo inaad din, “Nokoy man to hona-hona to mgo otow bahin kanay? Hintawa a kun man?”

¹⁹ Migtabak sikandan, “Meyduon og-iling no si Juan ka no Magbawtismuhay. Meyduon isab og-iling no si Elias ka. To duma og-iling no sobuuk ka to diya kibali mgo ba-ba to Diyus to diya una.”

²⁰ Kagi ni Jesus, “Na sikiyu, nokoy man to ogkaikagi now bahin kanay? Hintawa a man?”

Dajun migtabak si Pedro, “Sikuna to diya Insaad no Manyuyuwat* no pigpaandini to Diyus.”

²¹ Na, pigbahog sikandan ni Jesus no wada ognangonon dan.

To Pagkinabuh ni Sakup ni Cristo

(Mateo 16:24-28; Marcos 8:34-38)

²² Mig-ikagi isab si Jesus, “Kinahangyan no siak to Anak to Otow og-antus yagboy. Ogtalikudan a to inila no angod ta no mgo Hibru dow to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan ta hasta to mgo mastru to tinuuhan. Kinahangyan no himatajan a, di ogbanhawon a da duon to ikatoyu no aedow.”

²³ Dajun ikagih ni Jesus sikan tibo kaotawan no nahimun, “Inggad hintawa no

* **9:20** To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwat no ogpaharion to Diyus to kaotawan din. † **9:23** Sikan kagi no *tiang to krus* iyan igpasabut to pagtuman to sugu ni Jesus inggad nokoy to madeyan.

ogkaliyag ogpasakup kanay, kinahangyan no ojowan din to mgo kagustuhon din aw tiang to krus[†] din kada aedow aw unung kanay. ²⁴ To otow no og-oyog to kinabuhi din kani to kalibutan, wada ogkaiman din no kinabuhi no wada katapusan. Di to otow no og-unung kanay inggad igkamatoy din nasi ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan. ²⁵ Inggad pananglit maangkon to otow to tibo kadatu kani to kalibutan, nokoy man to pues din to sikan ko magawangan sikandin to kinabuhi aw makastigu to wada katapusan? ²⁶ Su siak no Anak to Otow, ko igkasikow a to inggad hintawa, hasta to igpang-anad ku igkasikow din, igkasikow ku isab sikandin ko mupauli a dini no ogkasul-uban to kasilow ku dow to kasilow to Diyus no Amoy ku hasta to mgo anghil. ²⁷ Di meyduon duma kani iyu no monang da ogkamatoy ko maaha dan on to paghari to Diyus.”

*To Kasilow ni Jesus
(Mateo 17:1-8; Marcos 9:2-13)*

²⁸ Pagyaboy to wayu no aedow, pigpad-uma ni Jesus si Pedro, si Juan dow si Santiago diya to bubungan su og-ampu sikandin. ²⁹ Pag-ampu ni Jesus, naisab sikandin, aw to kabo din ogpakasilow yagboy to kaputi. ³⁰⁻³¹ Puli nakatokow meyduon daduwa no ka otow no masilow isab no migpag-isturya ki Jesus. Sikandan si Moises dow si Elias, aw iyan pig-iisturyahan dan to kamatajon ni Jesus no madani din on ogtumanon diya to Jerusalem. ³² Nalipodong si Pedro dow to mgo duma din di pagbuyat dan, pigkita dan sikan kasilow ni Jesus dow sikan daduwa no ka otow no migtindog duon to dani din. ³³ No oglikat on sikan mgo otow, nakaikagi si Pedro ki Jesus, “Sir, madojow su nakaan-dini ki. Oghinang koy to tatoyu no ka hoyunganan, sobuuk to ikow, sobuuk to ki Moises dow sobuuk to ki Elias.” Di angod to pigdaham-daham si Pedro.

³⁴ No mig-ikagi pad sikandin, meyduon gabun no natuntun duon kandan. Nangka-haedok sikan tatoyu no matongos to sikan gabun. ³⁵ aw meyduon pigdinog dan no kagi no napuun duon no mig-iling, “Anak ku seini no pigbootan ku to pagtuman to pagboot ku. Paminog kow kandin.” ³⁶ Tapus ikagihni sikan tatoyu no mgo inanad, pigboy-ong dan dajun sikan daduwa no ka otow. Iyan nanda nabilin duon to atubangan dan si Jesus. Na, sikan pigkita dan pighipidan duon to mgo hona-hona dan. Wada inggad hintawa no pignangonan dan to sikan no panahon.

*To Pag-abug ni Jesus to Madoot no Ispiritu duon to Bata
(Mateo 17:14-20; Marcos 9:14-29)*

³⁷ Pagkabukas, no mutogbang on si Jesus dow mgo duma din to sikan bubungan, pigtagbu sikandan to mahan-in no mgo otow. ³⁸ Meyduon yukos duon no migsabi ki Jesus to maagbot, “Sir, sadangay ahaa seini sobuukon no anak ku ³⁹ no ogpadamaan to madoot no ispiritu. Hinggawan sikandin ogpakapangiyak aw ogkabidbid to yawa din dow ogbubuya to ba-ba. Ogkabun-ug yagboy sikandin su halus konad ogtakasan. ⁴⁰ Nangamuju a to mgo inanad nu no abugon dan podom, di wada dan kahimu-i.”

⁴¹ Mig-ikagi si Jesus, “E-ay, sikiyu no mgo otow kuntoon, pagkabaliku now! Wada pagsalig now to Diyus. Andei man ogkakatob to pagduma ku iyu? Kagan-u man ogkatapus seini pag-antus ku iyu?” Dajun din ikagihni sikan amoy, “Daeha dini sikan anak nu.” ⁴² Pagpatideg to sikan bata diya ki Jesus, miglihok sikan madoot no ispiritu no migpadama kandin. Di pagsapadi ni Jesus to sikan ispiritu, migdojow sikan bata. Dajun ibogoy ni Jesus diya to amoy. ⁴³ Nangkaboyong yagboy to tibo mgo otow to gahom to Diyus.

*To Ikaduwa no Paghisgut ni Jesus to Kamatajon Din
(Mateo 17:22-23; Marcos 9:30-32)*

No dugaja pad natingaya to kaotawan to sikan nahinang ni Jesus, pig-ikagihon din to mgo inanad din, ⁴⁴ “Domdoma now seini og-ikagihon ku. Siak no Anak to Otow igdada diya to mgo otow no oghimatoy kanay.” ⁴⁵ Di wada dan kasabuti sikan kagi din su wada sikandan pasabuta to Diyus. Nataha isab sikandan to pag-usip.

*Hintawa to Kinayabawan?
(Mateo 18:1-5; Marcos 9:33-37)*

⁴⁶ Songo aedow migyayalis to mgo inanad ni Jesus dow hintawa to yabow duon kandan. ⁴⁷ Di namaanan ni Jesus to mgo hona-hona dan. Kaling migpudut sikandin to bata aw patindoga duon to dani din ⁴⁸ dow ikagihni sikandan, “Inggad hintawa no ogdawat to bata no angod to seini tongod kanay, kibalni siak to ogdawaton. Aw to ogdawat kanay kibalni ogdawat isab to sikan migpaandini kanay. Su to kinaobosan kani iyu iyan nasi yabow.”

*To Kona Ogsupak ki Jesus Ogcatawag no Duma Din
(Marcos 9:38-40)*

⁴⁹ Mig-ikagi si Juan ki Jesus, “Agayon, migkita koy to otow no nang-abug to mangkadoot no ispiritu no iyan piggamit to ngadan nu. Di manno kona ta sikandin no sakup, pagsapadan noy.”

⁵⁰ Mig-iling si Jesus, “Wada now podom sapadi, su inggad hintawa no kona ogsupak ita ogkatawag no duma ta.”

To Baryu diya to Samaria no Wada Dawat ki Jesus

⁵¹ Anoy man no madani on ogbatunon si Jesus diya to yangit, pighogot din to planu to pag-andiya to siyudad to Jerusalem. Andam on to ginhawa din to inggad nokoy no ogkahitabu kandin diya. ⁵² Kaling meyduon pigpauna din diya to songo baryu no sakup to Samaria agun mahinaat dan to paghapit din duon. ⁵³ Di to mgo taga-duon wada tugut no oghapit si Jesus duon kandan su diya man sikandin ogdeg to Jerusalem no siyudad to mgo Hibrú. Su migdinomotay to mgo taga-Samaria dow mgo Hibrú. ⁵⁴ Pagkamaan ni Santiago dow ni Juan no kona sikandan ogpahapiton duon to sikan no baryu, naboyu sikandan. Kagi dan ki Jesus, "Ginuu, gustu nu no ogsugu koy to kaeju no oglikat to yangit agun mapuu sikandan?" ⁵⁵ Di pig-atubang sikandan ni Jesus aw sapati. ⁵⁶ Dajun sikandan panow pailing diya to yain no baryu.

Kona no Mahaewoy to Pagsunud ki Jesus (Mateo 8:19-22)

⁵⁷ Pagpanow on onni Jesus, meyduon otow no ogduma podom. Kagi din ki Jesus, "Ogduma a ikow inggad andei ka mudeg."

⁵⁸ Di mig-ikagi si Jesus, "Madojow pad to milo su meyduon ogkaugpaan. Madojow pad isab to manuk-manuk su meyduon ogkahapunan. Di ogkalisodan ka ko muduma ka kanay no Anak to Otow, su wada makopot no kaugpa ku." ⁵⁹ Meyduon yain no otow no pig-ikagihan ni Jesus, "Duma ka kanay."

Di kagi din, "Sir, og-uli a pad su igyobong ku to amoy ku."*

⁶⁰ Di mig-iling si Jesus, "Duma ka kanay kuntoon. Pabay-ani sikan patoy no igyobong to duma no angod isab to mgo patoy.† Di sikuna, panow ka aw inawnangon to paghari to Diyus."

⁶¹ Meyduon pad yain no mig-ikagi ki Jesus, "Ogduma a ikow Sir, di kona naa kuntoon su ogpanumaid a pad to pamilya ku."

⁶² Di mig-ikagi si Jesus kandin, "To otow no ogyangan to pagsunud kanay ogkaangod to mag-uuma no ogpakatagon on to daru di oglingi-lingi pad diya to hudihan. Sikan no otow kona og-angajan to pagnawnangon to paghari to Diyus."

10

To Pagsugu ni Jesus to 72 no mgo Inanad Din

‡ **9:59** To yain no igpasabut to seini: *su ogtagad a pad to sumad to pagkamatoy to amoy ku.* To diya no panahan, ogyukaton to bokog to minatoy dan tapus to songo tuig aw igtagu duon to maintok no kahun aw iyobong manda. § **9:60** Diya to mgo Hibrú, impurtanti hilabi no dedeyjawan dan to pagyobong to mgo minatoy dan. Di yabow no impurtanti to pagduma ki Jesus.

¹ Dajun isab pili to Ginuu to kapituan-mey-daduwá no mgo otow no pigparis-paris din aw paunaha diya to mgo baryu dow mgo banwa no og-andiyaan din. ² Kagi ni Jesus kandan, "Mahan-in to ogkaliyag podom ogpaminog to Madojow no Nawnanngonon. Angod sikandan to mayow-ag no uma no anihonon on, di minus to mag-anihay. Pangamuju kow to Diyus no iyan tag-iyá to sikan uma no musugu sikandin to duma no mag-anihay, no ko ita pa, dugang no mgo otow no ogpakabulig to pagnawnangon to sikan Madojow no Nawnanngonon. ³ Panow kow, di bantoy kow su ogkaangod kow to nati no karneru no ogkalibongan to mgo mangongoon. ⁴ Kona kow ogdae to saepi ubin puju ubin sapatu no og-ilisan. Kona kow isab ogsigkon duon to dayan inggad meyduon ogpag-isturya iyu agun kona kow mayangan.

⁵ "Inggad hintawa no bayoy to ogkaponhikan now, iyan unahon now to pagpanalangin, umiling kow, 'Madojawan podom to Diyus seini no panimayoy.' ⁶ Ko meyduon otow duon to sikan no bayoy no og-angajan to sikan no panalangin, ogkadawat din sikan. Di ko wada, ogsibog da sikan duon iyu. ⁷ Kona kow ogpapangaelin. Nasi pakamonang kow duon to bayoy no ogpaabutan now. Koon dow inom kow to inggad nokoy no ighonat iyu, su to otow no ogtrabahu angajan no ogsuhuyan.

⁸ "Ko dawaton kow duon to songo yunsud, koon dow inom kow to inggad nokoy no ighonat iyu. ⁹ Pangdojawa now to mgo masakiton duon aw nangoni now no to paghari to Diyus madani on ogkatuman duon kandan. ¹⁰ Di ko kona kow dawaton duon to songo yunsud, tindog kow diya to karsada aw umiling kow, ¹¹ 'Aha kow. Inggad to abug no migdokot kani to sapatu noy ogpadpadon noy pagpakiyaya no kona koy on ogsukutan ko kastiguhon kow. Di kona kow ogkalingow no madani on ogkatuman to paghari to Diyus.' ¹² Indani now seini. Duon to Aedow to Paghukum, ko mabog-at on man to kastigu no igpahamtang to mgo taga-Sodoma no nahilabihan to kadoot, iyan on man to mgo otow no kona ogpaminog iyu!"

To mgo Yunsud no Wada Migtuu ki Jesus (Mateo 11:20-24)

¹³ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Alaot kow no mgo taga-Corasin dow taga-Betsaida! Madojow pad to taga-Tiro dow taga-Sidon, su ko sikandan pa to migkita

to diya mgo milagru no pighinang ku duon iyu, nayugoy da podom sikandan ojow to mgo sae dan.* ¹⁴ Indani now seini. Duon to Aedow to Paghukum, ko mabog-at on man to kastigu no igpahamtang to mgo taga-Tiro dow taga-Sidon, iyan on man sikiyu no mgo taga-Corasin dow taga-Betsaida! ¹⁵ Sikiyu isab no mgo taga-Capernaum, ogkaliyag kow no og-abuton now suja taba to yangit, di nasi no igyon-ok kow diya to kinadidayoman to pasak.”

¹⁶ Pig-ikagihan isab ni Jesus sikan ogsug-uon din, “Inggad hintawa no ogpaminog iyu kibali siak to ogpaminogon, aw to otow no kona ogdawat iyu kibali siak to kona ogdawaton. Sikan kona ogdawat kanay kibali kona isab ogdawat to sikan migpaandini kanay.”

To Pagpauli to sikan 72 no mgo Sinugu ni Jesus

¹⁷ Anoy man no migpauli on sikan kapituan-mey-daduwa no ka otow diya ki Jesus, malipajon sikandan no mig-ikagi, “Ginuu, inggad to mangkadoot no ispiritu migsugut kanami no gamiton noy to ngadan nu.”

¹⁸ Kagi ni Jesus, “Nasaepan ku si Satanas no nauyug likat to yangit no angod to kilat. ¹⁹ Na, pigbogajan ku sikiyu to gahom agun no inggad makatikhon kow to hayas dow salipit-sipit, wada ogkaamonuhan now. Ogdadaog now isab to gahom ni Satanas no kuntra ta. ²⁰ Di ajaw kow oglipay su ogsugut iyu to mangkadoot no ispiritu. Nasi no iyan ikalipay now su to mgo ngadan now ingkasuyat on duon to listahan diya to yangit.”

To Pagsaja ni Jesus to Diyus no Amoy Din (Mateo 11:25-27; 13:16-17)

²¹ To diya no panahon, piglipay si Jesus to Ispiritu Santu. Kagi din, “Amoy ku no Magboboot to yangit dow pasak, ogpasalamat a ikow su sikan inlidung nu to idukadu no mgo otow dow to yabow to naamuhan impasabut nud nasi diya to obos no mgo otow. Nailing to sikan su iyan man pagboot nu.”

²² Dajun ikagihni ni Jesus sikan mgo otow, “To tibo panabut insalig kanay to Diyus no Amoy ku. Wada yain no namaan kanay, sikandin da. Wada isab yain no namaan kandin, siak da dow to mgo otow no gustu ku no muliyaya kandin.”

²³⁻²⁴ Dajun atubanga ni Jesus to mgo inanad din aw ikagihni no sikandan da, “Madojow kow su migkita kow on to diya og-awoson no ogkitaon to mgo hari to diya

una dow to diya mgo otow no kibali baba to Diyus, di wada dan kakita-i. Migawos isab podom sikandan no makadinog to sikan nadinog now kuntoon, di wada dan kadinogi.”

To Makawkayuujon no Otow no Taga-Samaria

²⁵ Songo aedow meyduon maistru to tinuuhan no migtogkad ki Jesus. Kagi din, “Sir, nokoy man to oghinangon ku agun maangkon ku to kinabuhi no wada katapusan?”

²⁶ Migtabak si Jesus, “Nokoy man to nasuyat duon to mgo balaod to Diyus? Nokoy man to pagsabut nu to sikan?”

²⁷ Migtabak sikan maistru to tinuuhan, “Pig-iling duon, ‘Higugmaa to Ginuu no Diyus nu to bug-us no ginhawa dow honahona nu hasta to tibuuk no kinabuhi dow doson nu. Higugmaa isab to isigkaotow nu angod to paghigugma to kaugalingon nu.’”

²⁸ Mig-ikagi si Jesus kandin, “Hustu to pagkatabak nu. Ko tumanon nu sikan, ogkaangkon nu to kinabuhi no wada kata-pusan.”

²⁹ Di pig-usip din si Jesus, “Hintawa man naan sikan isigkaotow ku no oghigugmaan ku?” Ing-usip din sikan agun makailing to mgo otow no sikandin to hustu.

³⁰ Migtabak si Jesus pinaagi to pananglitan, “Meyduon otow no migtogbang likat to siyudad to Jerusalem pailing diya to Jerico. Duon to dayan pigbanganan sikandin to mgo tulisan. Pighukasan dan to kabo dow papakuja aw ojowi no pakamatajon. ³¹ Pagkahina-hina, meyduon magdudumaya to tinuuhan ta no mgo Hibru no nakabaja duon. Pagkita din to sikan otow no nakahibat duon to kilid to dayan, diya sikandin baja to dibayuy no kilid aw puli din yabaji. ³² Nakabaja isab to pangabaga duon to Bayoy to Diyus no kaliwat ni Levi. Pagkita din to sikan otow, diya sikandin baja to dibayuy no kilid to dayan aw yabaji din isab. ³³ Tapus to sikan, meyduon nakabaja duon no taga-Samaria. Na, to mgo taga-Samaria dow to mgo Hibru migdinomotay, di pagkita din to sikan Hibru no nakahibat duon to dayan, pigkae-atan din. ³⁴ Pig-anduon din aw tambaya to yana dow inomon to mgo pali to sikan otow aw pamogkota. Dajun din iyuwan duon to asnu[‡] din aw daeha diya to paabutananan dow atimana. ³⁵ Pagkabukas, pigbogajan din to saepi sikan migdumaya to paabutananan aw ikagihni, ‘Dedeyjawa to pag-atiman kandin. Ko ugaling musubra to ogkagastu

* **10:13** To Grigu no inikagihan: *Nayugoy da podom sikandan pangabo to madapas no saku aw bu-bu to uyu dan to abu pagpakiyaya no migsosey on sikandan to mgo sae dan.* † **10:27** Deuteronomio 6:5 dow Levitico 19:18 ‡ **10:34** To asnu angod to kabaju.

nu, ogbajadan ku sikuna ko makapauli a dini.'

³⁶ Na," kagi ni Jesus, "to paghona-hona nu, hintawa to sikan tatoyu to madojow no isigkaotow to sikan pigtulis?"

³⁷ Sikan maistru to tinuuhan migtabak, "Sikan migkae-at kandin."

Kagi ni Jesus, "Sikan iyan. Na, sunuda sikan pighinang din."

To Pagbisita ni Jesus ki Marta dow ki Maria

³⁸ Migpadajun onsi Jesus to pagpanow hangtod no migtidow to baryu no pig-ugpaan to migsusuun no si Marta dow si Maria. Pagkita ni Marta ki Jesus, pigpadajun din duon to bayoy. ³⁹ Mig-inkud si Maria duon to atubangan ni Jesus su ogpaminog to mgo kagi din. ⁴⁰ Di si Marta wada kahimotang to paghikoy to ighonat to bisita dan. Dajun sikandin padani ki Jesus aw ikagi, "Ginuu, wada ka kita kanay no naatsa-atsa on to mgo lihokonon kani to bayoy? Pabuligi a kun to sikan suun ku."

⁴¹ Di pig-ikagihan nasi si Marta to Ginuu, "Eh Marta, mahan-in to ogpakaatsa-atsa ikow no mgo hinanonon. ⁴² Di sobuuk da yagboy to impurtanti. Sikan to pigpili ni Maria, aw kona sikan ogkaagow kandin."

11

Bahin to Pag-ampu

(Mateo 6:9-13; 7:7-11)

¹ Songo aedow mig-ampu si Jesus. Pagkat-apus din on, mig-ikagi to sobuuk no inaad din, "Ginuu, anada koy to pag-ampu. Su to mgo inaad ni Juan no Magbawtismuhay pigpang-anad din to pag-ampu."

² Mig-ikagi si Jesus kandan, "Ko og-ampu kow, ilingon now to seini:

Amoy noy, tahudon ka podom yagboy. Muhari ka podom to tibo kaotawan.

³ Bogaji koy to pagkoon noy kada aedow,

⁴ aw pasayluha koy to mgo sae noy

su ogpasayluhon noy to tibo ogpakasae kanami.

Tabangi koy isab agun kona koy matintal."

⁵ Mig-ikagi isab si Jesus kandan, "Meyduon pananglitan ku bahin to pag-ampu. Meyduon otow no mig-andiya to bayoy to yagi din no tonga on to kadukiloman aw tawag, 'Yagi, pautanga a to bogas nu ⁶ su pigtidow a to kiyaya ku no napuun diya to madiyu. Di wada igkahonat ku kandin.'

⁷ Kagi to sikan yagi din no diya to sed, 'Ajaw ad ogsamuka, yagi, su siradu on to pertahan. Kona ad ogpakabangun to pagbogoy ikow su mighibat ad on hasta to mgo anak ku.' ⁸ Inggad migyayagi sikan-dan, wada sikandin bangun to pagbogoy to pigkinahangyan to sikan duma din. Di

manno wada kasikow sikan sobuuk aw wada takas to pagpamuju, napogos sikan tag-bayoy to pagbangun aw bogaji kotob to pigkinahangyan din.

⁹ "Paminog kow," kagi ni Jesus. "Pamuju kow to Diyus aw ogbogajan kow. Pamangha kow aw ogpakakita kow. Panuktuk kow aw ogpasedon kow. ¹⁰ Su inggad hintawa no ogpamuju ogpakadawat, to ogpamangha ogpakakita, aw to ogpanuktuk ogpasedon. ¹¹ Sikiyu no mgo ginikanan, ko mamuju to anak now to isda, kona no iyan igbogoy now to hayas. ¹² Ko ogpamuju to atoyug, kona no iyan igbogoy now to salipit-sipit. ¹³ Ogbogoy kow to kadojawan diya to mgo anak now, inggad man-u to kadoot now. Iyan on man kona mubogoy to Diyus no Amoy now no yangitnon to Ispiritu Santu ko pamujuon now sikandin."

To Paghapey ki Jesus no Piggahaman ni Satanas

(Mateo 12:22-29; Marcos 3:20-30)

¹⁴ Songo aedow meyduon pig-abug ni Jesus no madoot no ispiritu no iyan nakailing to pagkapoha to songo otow. Pagyaguy to sikan ispiritu, nakaikagi on sikan poha, kaling nangkatingaya to nahimun no mgo otow. ¹⁵ Di meyduon naman-iling, "Kae! Ogpakaabug sikandin to mangkadoot no ispiritu su pigbogajan to gahom ni Satanas* no panguyu dan!" ¹⁶ Meyduon isab mgo otow no mig-anti ki Jesus. Mighangyu sikandan no ipakita din to milagru no ogpakiyaya no to Diyus iyan migpadae kandin.

¹⁷ Di namaanan ni Jesus to hona-hona dan, kaling pig-ikagihan din, "Ko pananglit og-uunoy oggera to mgo sakup to songo nasyun, ogkabongkag sikan no nasyun. Angod to sikan to ogkadeygan ko meyduon panimayoy no og-uunoy ogbubuyow-buyow to mgo sakup duon. ¹⁸ Angod da isab ki Satanas. Ko amung-amungon din to sakup din no mgo ispiritu, kona oghang-tod to pagmandu din. Naikagi ku seini su pighapoyan a now no to gahom ni Satanas iyan kun ig-abug ku to mangkadoot no ispiritu. ¹⁹ Na, ko iyan pa ig-abug ku to gahom ni Satanas, sikan isab mgo sakup now no ogpang-abug to mangkadoot no ispiritu, ki Satanas naan no gahom to ig-abug dan? Sikandan nismu iyan ogmatuud no nasajop kow. ²⁰ Di ko iyan ig-abug ku to gahom to Diyus, ogkamaanan now no oghari on to Diyus dini iyu.

²¹ "Pananglit meyduon madoson no otow no migbantoy to bayoy din, wada kaagow to katigajunan din su sangkap sikandin to armas. ²² Di songo aedow, meyduon yabow to kadoson no migsulung kandin

* 11:15 To Grigu no inikagihan: *Beelsebul*

aw kadaog. Dajun pamuduta to mgo pan-ganiban hasta duma no katigajunan din aw bahin-bahina diya to mgo kadumahan din." Migpasabut si Jesus no nadaog din on iyan si Satanas, kaling ogpakaabug sikandin to mangkadoot no ispiritu.

²³ "Na," kagi ni Jesus, "inggad hintawa no kona ogpadapit kanay iyan ogsupak kanay. To otow isab no kona ogbulig kanay to paghimun iyan ogpasuwoy to mgo otow no ogpadani podom kanay."

*To Madoot no Ispiritu no Migpauli
(Mateo 12:43-45)*

²⁴ Dajun pananglit on isab si Jesus, "Mey-duon madoot no ispiritu no naabug duon to otow no pigsedan din. Migpaligbut sikan ispiritu duon to matahay no mgo banwa to pagpamangha to ogkaugpaan din. Di anoy man no wada nakitaan din, mighona-hona sikandin no ogpauli diya to una no pig-ugpaan din. ²⁵ Na, pagpauli din on duon to sikan otow, naaha din no angod on to bayoy no sinilhigan no wadad mig-ugpa aw madojow on to pagkatapid. ²⁶ Dajun sikandin pandokat to pitu no mgo angod din no yabow pad to kadoot aw isab sed duon to sikan otow. Na, ko malisod on man to kabotang to sikan otow to diya una, iyan on man kuntoon!"

To Otow no Ogpaminog to Kagi to Diyus

²⁷ No mig-ikagi pad si Jesus, meyduon bohi duon no mig-ikagi to maagbot, "Madojow to inoy no mig-anak aw migpadudu ikow."

²⁸ Kagi ni Jesus, "Hoo iyan, di yabi no madojow to mgo otow no ogpaminog to kagi to Diyus aw tumana."

*To mgo Otow no Namuju to Milagru
(Mateo 12:38-42)*

²⁹ Paghagudhud on to kaotawan duon ki Jesus, pig-ikagihan din sikandan, "Pagkadoot to mgo otow kuntoon! Ogpamangha sikandan to milagru no ogpakiyaya no Diyus iyan to migpadae kanay. Di iyan da igkapakita kandan to angod to nahitabu ki Jonas to diya una. ³⁰ Su to diya nahitabu ki Jonas† migpakiyaya to mgo taga-Ninibe no pigsugu sikandin to Diyus. Dow to ogkahitabu isab kanay no Anak to Otow iyan ogpakiyaya to mgo otow kuntoon no pigsugu a to Diyus. ³¹ Na, ko muabut on to Aedow to Paghukum, ogbasuyon kow to diya rayna to Seba. Su inggad madiyu, di migpaahot sikandin to pagpanow agun makapaminog to maalamon no kagi ni Hari Salomon. Di kuntoon meyduon dini iyu no yabow pad on ki Salomon, di wada kow paminog to kagi din. ³² Ogbasuyon kow

isab to mgo taga-Ninibe duon to Aedow no Paghukum su pagwalihi kandan ni Jonas, migsosey sikandan aw talikudi to mgo sae dan. Di kuntoon, mey kani iyu no yabow pad on ki Jonas, di wada kow paminog to kagi din."

*To Soga no Ogtang-ow to Yawa Ta
(Mateo 5:15)*

³³ Kagi ni Jesus, "Wada otow no ogtakyuban to gantangan sikan ogsogaan din. Kona din isab ighobong. Di nasi no igbotang duon to untudanan agun tibo ogkatang-awan duon to sed to bayoy. ³⁴ To mata now iyan ogkaangodan to lamparahan no ogtang-ow to yawa now. Ko mating-ow to pag-aha now, ogkatang-awan to tibuuk no yawa now. Di ko madoot to mata now, ogkadigyoman to tibuuk no yawa now. ³⁵ Kaling pakatigpod kow agun kona masajop to panghona-hona now. Nailing buwa to boot now no natang-awan kow on, di nadigyoman kow pad naan! ³⁶ Di ko wada kadigyoman duon iyu, ogkatang-awan yagboy to yawa now, angod to soga no ogtang-ow iyu."

To Pagpangaboyu ni Jesus to mgo Inila to Tinuuhan

(Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40)

³⁷ Pagkatapus ni Jesus to pag-ikagi, meyduon Pariseo no mig-imbita kandin to pagkoon diya to bayoy din. Pagtidow ni Jesus, migdunga sikandin ³⁸ no wada panghugas to boyad no iyan tumanon to mgo Hibru. Kaling natingaya sikan Pariseo. ³⁹ Di mig-ikagi to Ginuu, "Sikiyu no mgo Pariseo, ogkaangod kow to tasa dow kalduhan no iyan da nahugasan to yuwaw, di maligsom duon to sed. Su ogtuman kow iyan to mgo tumanon to tinuuhan ta, di iyan da nakased duon to hona-hona now to kahakog dow kadoot. ⁴⁰ Mgo yangog kow yagboy! Wada kow naan kamaan no to Diyus no mighinang to yawa to otow iyan isab mighinang to hona-hona no nakased duon? ⁴¹ Di seini da. Unaha deyjawa to hona-hona now agun ogpakapamogoy kow to mgo pubri, na, ogkalimpyu kow yagboy.

⁴² "Di alaot kow no mgo Pariseo su ogtuman kow iyan to pagbogoy to Diyus to ikasampuyu no bahin to pinangitaan now inggad to kinaminusan no mgo gulajon dow aanagay, di ogpabay-anan now to hustisya dow to paghigugma now to Diyus. Madojow man hinuun to pagbogoy to ikasampuyu no bahin to pinangitaan now, di ajaw ogpabay-ani sikan yabow no impurtanti.

⁴³ "Alaot kow no mgo Pariseo, su duon to simbahan iyan ogkaliyagan now to ingkudanan no kaning inila, aw ogtukhow kow

† 11:30 Ogbakasa seini duon to libru ni Jonas. Pigyam-od sikandin to maaslag no isda. Tatoyu no aedow din duon to gotok ayha yupada.

ko pakitaan to pagtahud duon to karsada.
⁴⁴ Alaot kow su angod kow to mgo yobong no wada indan no ogkagiok-giokan to mgo otow. Su sikiyu to ogkapuunan to kadoot to kaotawan, di wada dan kamaani.”

⁴⁵ Meyduon mastru to tinuuhan no mig-ikagi ki Jesus, “Sir, pigpasikawan koy nu isab tongod to sikan pigpang-ikagi nu bahin to mgo Pariseo.”

⁴⁶ Kagi ni Jesus, “Alaot kow isab no mgo mastru to tinuuhan ta su ogpabogatan now to mgo otow to mgo sugu no mangkalisod ogtumanon. Di sikiyu, puli now igkayoy to mgo boyad now.⁴⁷⁻⁴⁸ Alaot kow su oghinangan now to mangkadojow no pinajag to mgo yobong to diya kibali mgo ba-ba to Diyus no pigpanghimatajan to mgo kaaw-apuan now. Duon to sikan, ogkakiyaya no ogpakaujun kow to diya pigpanghinang dan.⁴⁹ Kaling to Diyus no maalamon yagboy nakailing, ‘Meyduon pad ogsugon ku diya to mgo Hibru no oghinangan ku no kibali ba-ba ku dow duma no mgo suguonon. Di meyduon ogpanghimatajan dan, aw ogpaantuson dan isab to duma.’⁵⁰ Sikan to oghinangan now agun no sikiyu kuntoon iyan ogsukutan to kamatajon to diya tibo mgo otow no kibali ba-ba to Diyus sugud pad to sinugdanan to kalibutan.⁵¹ Sikan iyan. Sikiyu to ogsukutan to kamatajon to diya tibo kibali mgo ba-ba to Diyus sugud ki Abel kotob ki Zacarias no duon himataji to pagtongaon to Bayoy to Diyus dow sikan haladanan.”

⁵² “Alaot kow no mgo mastru to tinuuhan ta su ogyobogon now to hona-hona to mgo otow bahin to kagi to Diyus. Iyan ogkaangodan now to otow no kona ogkaliyag ogsed to bayoy, aw pighipidan din to liyabi agun wada duma no ogpakased.”

⁵³ Pagkalius ni Jesus duon, to mgo Pariseo dow to mgo mastru to tinuuhan migsugud to pagsupak yagboy kandin. Kanunoy dan pigpangusip-usip si Jesus⁵⁴ agun mabitik sikandin ko masajop to tabak din.

12

Wada Inghobong no Kona Ogkamaanan
(Mateo 10:26-27)

¹ Duon to sikan no panahon, mighagudhud duon ki Jesus to linibu no kaotawan no migdadasok hangtod no ogkangkagiok-giokan to duma dan. Iyan una no pig-ikagihan ni Jesus to mgo inaad din. Kagi din, “Likaji now to patubu to mgo Pariseo, no ko ita pa, sikan pagpamatitinood dan.² Di og-abut da to panahon no ogkaukisan to tinakyuban, aw ogkabutwa to inghobong.³ To diya pigpang-ikagi now no wada katagahi, ogkatagahan da diya to kayugajan.

To diya inghagas now duon to bayoy now igkabandilyu on.

Kona Kow Ogkahaedok
(Mateo 10:28-31)

⁴ “Mgo hinilabi ku, paminogi now seini. Kona kow ogkahaedok to otow no oghimatoy iyu, su iyan da ogkahimatajan dan to yawa now. Di konad sikandan ogpakaamonu iyu.⁵ Iyan nasi mahaedokan now to Diyus, su ko sikandin to muhimatoy iyu, meyduon isab katongod din to pagbegbog iyu diya to impernu.

⁶ “Di domdoma no ogbantajan kow to Diyus. Su inggad to maja no kona da ogkaman-u ko bolihon, wada inggad sobuuk kandan no ogkalingawan to Diyus.

⁷ Kaling kona kow ogkahaedok su ngani sikan mgo manuk-manuk ogbantajan din, sikiyu on man to kona din bantajan! Ngani man to bubue now di tibo din nabilang.

To Pag-angkon ki Cristo duon to Atubangan to mgo Otow

(Mateo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ “Ligdongi now seini. Inggad hintawa no og-angkon kanay duon to atubangan to mgo otow, siak no Anak to Otow og-angkon isab kandin duon to atubangan to mgo anghil to Diyus.⁹ Di ko ilidung a to otow duon to atubangan to mgo otow, iglidung ku isab sikandin duon to atubangan to mgo anghil to Diyus.¹⁰ Inggad hintawa no ogpasipaya kanay no Anak to Otow ogkapasaylu da, di to otow no ogpasipaya to Ispiritu Santu kona yagboy ogkapasaylu.

¹¹ “Na, ko paatubangon kow to mgo panguyu to simbahan ubin to mgo upisyalis to gubernu su mgo sakup ku sikiyu, kona kow ogkalimuut to og-ikagihon now.¹² Su duon to sikan no panahon, to Ispiritu Santu iyan og-anad iyu to og-ikagihon now.”

To Linangog no Hona-hona to Sapijan no Otow

¹³ Na, mey otow duon no mig-ikagi ki Jesus, “Sir, sugu-a to suun ku no bahinan a din to mgo kabilin to amoy noy.”

¹⁴ Di si Jesus mig-ikagi kandin, “Eh, wada kay migbogoy kanay to katongod to paghu-soy iyu dow to pagbahin to mgo katigajunan now. Kona no sikan to ing-andini ku.”¹⁵ Dajun ikagihni ni Jesus to mgo otow, “Bantoy kow no kona kow oghinakog, su to matuud no kinabuhi kona ogkakitaan duon to mgo katigajunan, inggad man-u to pagkadatu to otow.”

¹⁶ Dajun sikandan ikagihni ni Jesus to pananglitan, “Meyduon sapijan no otow no pig-abutan to mgo tanom.¹⁷ Mighona-hona sikandin, ‘Og-amonuhon kud man buwa seini mgo abut ku no kona ogkaigu kani

to mgo kamalig ku? ¹⁸ Na,' kagi din, 'og-wasahon ku sikan tibo aw oghinang a to mangkayow-ag agun tibo ogpakased to mgo abut ku hasta to duma no mgo katigajunan ku. ¹⁹ Na, tapus maani to mgo tanom ku, ogpahayahay ad su seini no abut ku kona ogkaimot inggad pila pad no tuig. Iyan da oghinangon ku to ogkoon dow og-inom aw ogkinalipay.' ²⁰ Di to Diyus mig-ikagi kandin, 'Sikuna no yangog, kuntoon yagboy no kadukiloman oghawion ku to kinabuhi nu. Na, yain on to ogpanag-ya to sikan ing-andam nu ikow.' ²¹ Angod to sikan to ogkadeyan to otow no oghimun to katigajunan dini to kalibutan di wada bayos no ogkadawat din no ogkapuun to Diyus."

Saligi to Diyus
(Mateo 6:25-34)

²² Dajun ikagih ni Jesus to mgo inanad din, "Kaling paminogi now seini. Kona kow ogkalimuut to ogkoonon dow ogkaboon now no ogkinahangyanon to seini kinabuhi. ²³ Su to kinabuhi ta yabow pad duon to pagkoon, aw to yawa ta yabow pad to kabo. ²⁴ Hona-honaa to mgo manuk-manuk no kona og-odok aw kona isab ogani. Wada tambubung dan. Di to Diyus iyan ogtubung kandan. Na, sikiyu pad man to kona din atimanan no yabow pad to mgo manuk-manuk! ²⁵ Hintawa man iyu to ogpakasugpat to kinabuhi din inggad majopot da pinaagi to pagkalimuut? ²⁶ Na, su kona kow man ogpakahimu to angod da to sikan no kaintok pinaagi to pagkalimuut, wada pues to pagkalimuut bahin to inggad nokoy no prubliana now.

²⁷ "Hona-honaa now isab to mgo buyak no puli oggiti. Kona sikan ogkaunag to pagtrabahu aw kona isab oghabey to mgo panapton. Di seini da. Inggad si Hari Solomon to diya una no yagboy sapian, wada kabo din no ogpakaangod to kadojow to sikan mgo buyak. ²⁸ Na, ko maangod to sikan to pagpabayak to Diyus to mgo bagnet no madali da ogyanos aw ogkatutung, sikiyu pad man to kona din kaboan no yabow pad to mgo bagnet! Pagkaintok to pagsalig now to Diyus! ²⁹ Kona kow isab ogkalimuut to ogkakoon dow ogkainom now, ³⁰ su to Diyus no Amoy now diya to yangit namaan to pigkinahangyan now. Iyan da ogkalimuut to sikan to diya mgo otow no wada Diyus. ³¹ Di sikiyu, unaha pahari-a to Diyus to kinabuhi now, na, igbogoy din iyu to ogkinahangyanon now.

³² "Kaling sikiyu no mgo binantajan ku, kona kow ogkahaedok inggad pipilahan kow da, su to Diyus no Amoy now ogkalipay to pagbogoy iyu to katongod to pagmandu duon to sikan ogharian din. ³³ Baligja kow to katigajunan now, aw bogaji to diya

ogkangkalisod-lisod. Na, meyduon bayos now diya to yangit no kona ogkagawang, su wada kawatan dow mangotkotay diya. ³⁴ Su inggad andei ibotang to kadatu now, dini to pasak ko diya to yangit, diya isab to ginhawa now.

Kinahangyan Maandam to Sakup ni Jesus

³⁵ "Iyan podom maangodan now to mgo suguonon no andam on to paglihok. Naka-pangabo on aw masiga to mgo soga dan ³⁶ su ogtatagad to agayon dan no ogkapuun diya to kumbitihan. Pagtawag din, alistu sikandan no og-abri to pertahan aw paseda sikandin. ³⁷⁻³⁸ Madojow to diya alistu no mgo suguonon no ogkaabutan to agayon no mgo alistu, yabi ko matayod on to kadukiloman ubin kaadlawon on. Su sikan on agayon to ogsul-ub to kabo no kaning suguonon aw padungaa sikandan duon to koonanan aw honati to pagkoon. ³⁹ Aw pananglit meyduon tag-bayoy no ogkamaan dow nokoy urasa to igtidow to kawatan, ogpak bantoy sikandin agun kona makawat to mgo katigajunan din. ⁴⁰ Kaling mangan-dam kow isab su siak no Anak to Otow, ogpauli a to panahon no kona now ogkatakahan."

To Suguonon no Ogkasaligan
(Mateo 24:45-51)

⁴¹ Dajun pangusip si Pedro, "Ginuu, hintawa man to pig-ikagihan nu to sikan no pananglitan, sikami ko tibo seini nahimun kani?"

⁴² Migtabak to Ginuu, "To suguonon no matinumanon dow ogkasaligan iyan ogsaligan to agayon to pagdumaya to panimayoy din ko mey panow din. Sikandin to ogbahin-bahin to pagkoon to angod din no mgo suguonon. ⁴³ Ko matuman to sikan suguonon to insugu kandin, ogtukhow sikandin ko makauli to agayon din, ⁴⁴ su ogkabogajan to katongod to pagdumaya to tibo katigajunan. ⁴⁵ Di ko madoot sikan suguonon, ogpakaling sikandin, 'Mayugoy pad buwa ogpakauli to kani agayon ku.' Dajun din ogpanaepon to angod din no suguonon no mgo yukos dow bohi. Iyan da hinang din to ogkoon dow ogtinghingow. ⁴⁶ Na, puli ogpakatokow ogtidow sikan agayon aw ogpahamtangan sikan suguonon to wadad ogpakaangod to kabog-at no kastigu. Dajun sikandin ogpaagpoton to sikan wada pamanuu to Diyus diya to banwa no wada pagkatapus to pag-antus.

⁴⁷ "Ko meyduon suguonon no namaan to sugu to agayon din di puli ogpalingoglingog, mabog-at to kastigu no igpahamtang kandin. ⁴⁸ Di to suguonon no wada kamaan to sugu to agayon din aw nakasae to wada

din tuuda, maagkap da to kastigu no igpamantang kandin. To otow no nabogajan to madogi, madogi isab to ogsukuton kandin, aw to otow no pigsaligan to maaslag* no katongdanan, maaslag isab to ogsukuton kandin.

Si Jesus to Hinongdan to Pagkabahin-bahin to mgo Otow

(Mateo 10:34-36)

⁴⁹ “Mig-andini a su ogsangabon ku seini kalibutan. Gustu ku podom no masangabon. ⁵⁰ Di meyduon pad antusonon ku, aw kona a ogkahimotang kotob no kona pad matuman sikan. ⁵¹ Basi ko mighona-hona kow no iyan ing-andini ku to kalibutan agun ogdojow to rilasyon to mgo otow. Kona. Iyan nasi ing-andini ku agun ogkasusuwoy sikandan, su meyduon ogtuu kanay, meyduon isab kona. ⁵² Sugud kuntoon, ogkabahin-bahin to pamilya. ⁵³ Su inggad man ngani mgo ginikanaan dow mgo anak ogkasinupakay hasta isab to patae-ugangan.”

To Pagkiyaya to Panahon

(Mateo 16:2-3)

⁵⁴ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi to mgo otow, “Ko ogkita kow no ogkikibey diya to sayopan, dajun kow og-iling, ‘Og-udan kay gaja.’ Na, og-udan iyan. ⁵⁵ Kani isab to seini banwa ta, ko oghodos to kaemag likat to baebagan, og-iling kow, ‘Ogguyabung kay.’ Na, ogguyabung iyan. ⁵⁶ Kunungkun ogkangkamaan! Ogpakasabut kow to kadodoyog to panahon, di kona kow ogpakasabut dow nokoy to ogkahitabu kuntoon.

To Pagpaghusoy to Kuntra

(Mateo 5:25-26)

⁵⁷ “Nokoy no kona kow man ogpakahona-hona dow nokoy to madojow no oghinangon? ⁵⁸ Ko pananglitan iriklamu ka to songo otow, kona kow pad ogtidow diya to husajan, pag-uli kad kandin. Su ko kona kow mahiuli, basi paatubangan ka to huwis aw idata ka diya to pulis agun prisuhon. ⁵⁹ Na, kona ka ogpakayuwat kotob no mabajadan nu to tibo ogpabajadan ikow.”

13

To Pagtalikud to mgo Sae

¹ To diya no panahon, mey mgo otow no mig-anduon ki Jesus. Pignangonan dan sikandin no meyduon pigpahimatajan ni Gubernadur Pilato no mgo taga-Galilea no muhalad sikandan to ogtutungon no man-anap diya to Diyus. ² Pagdinog ni Jesus to sikan, kagi din, “Mighona-hona kow buwa no iyan impanghimataji to sikan mgo

otow su yabow sikandan no makasasaya kay to duma no mgo taga-Galilea? ³ Kona gajod! Ligdongi now seini. Ko kona kow musosey aw kona now talikudan to mgo sae now, alaot kow isab su ogkastiguhon kow to Diyus. ⁴ Nakadinog kow isab to diya sampuyu-tag-wayu no mgo otow no nangkamatoy su natuadan to turi diya to Siloe. Mighona-hona kow buwa no yabow pad sikandan no makasasaya kay to duma no mgo taga-Jerusalem? ⁵ Kona gajod! Paminogi now seini. Ko kona kow musosey aw kona now talikudan to mgo sae now, alaot kow isab su ogkastiguhon kow to Diyus.”

To Kaju no Wada Bogas

⁶ Dajun ikagi si Jesus to pananglitan, “Meyduon otow no migtanom to kaju no igera duon to uma din. Pagtulon on to sikan, mig-andiya sikan otow su oggunu podom to bogas, di wada nakitaan din. Piginaulian din to pag-aha, di wada gihapun bogas. ⁷ Hangtod no songo aedow, pig-ikagihan din sikan saup din, ‘Tatoyu on no tuig to pag-inandini ku su mig-iman a no migbogas on sikan igera, di wada gihapun. Na, gobaa su wada pue. Binuli on ogkauyakan sikan pasak no nabotangan.’ ⁸ Di sikan saup mig-ikagi, ‘Sir, pakamonangi naa sei sed to songo tuig. Ogbongkagon ku pad to pasak duon to nakalibong to kapun-an aw dupuka dow og-abunuhan ku pad. ⁹ Madojow ko mubogas to suja ogsunu no tuig, di ko kona, oggobaon kud on.’”

To Pagdojow ni Jesus to Bohi no Nabugkung

¹⁰ Songo Aedow no Tigpahuway, nang-anad si Jesus duon to songo simbahan to mgo Hibru. ¹¹ Na, mey bohi duon no nabugkung su pigsamuk to madoot no ispiritu. Sampuyu on tag-wayu no tuig to pagkabugkung din, aw konad sikandin ogpakapatul-id, inggad maintok da. ¹² Pagkita ni Jesus kandin, pig-ikagihan din, “Manay, andini ka kanay.” Pagkadani din, mig-iling si Jesus, “Naulian kad on.” ¹³ Dajun din dampaa sikan bohi, aw duondajun nakatindog sikandin no matul-id on, aw sajaa din to Diyus.

¹⁴ Di hilabi naboyu to panguyu to sikan simbahan su pigdojow ni Jesus sikan bohi duon to Aedow no Tigpahuway. Kaling pig-ikagihan din to mgo otow duon, “Meyduon onom no aedow kada simana no intugut ita to pagtrabahu. Na, ko gustu now no maulian kow, andini kow to sikan no mgo aedow, kona no duon to Aedow no Tigpahuway.”

* 12:48 To Surigao no Minanubu: *madogi*

¹⁵ Dajun sikandin ikagihi to Ginuu, “Kunungkun matinumanon to tinuuhan! Na sikiyu, wada kow yapas to Aedow no Tigpahuway? Su oghubadon now man ngani to hikot to buhi now duon to Aedow no Tigpahuway aw painoma diya to wohig. ¹⁶ Iyan pad man kona hubadan kuntoon no Aedow no Tigphuway seini bohi no kaliwat ni Abraham no kibali piggapus ni Satanas sed on to sampuyu-tag-wayu no tuig!” ¹⁷ Pagdinog to mgo kuntra ni Jesus to sikan pig-ikagi din, hilabi sikandan nasikow. Di to kahan-inan no nahimun duon migtukhow tongod to mangkadojow no pinanghinang ni Jesus.

To Pananglitan to Kinaintokan no Binhi (Mateo 13:31-32; Marcos 4:30-32)

¹⁸ Pig-ikagihan isab ni Jesus sikan mgo otow, “Nokoy man to ogkaangodan to pag-uswag to sikan ogharian to Diyus? ¹⁹ Ogkaangod sikan to maintok hilabi no binhi no igtanom to otow diya to uma. Paggiti to sikan, ogtulin hangtod no ogpakaangod to katikang to kaju, aw to mgo sanga ogkahapunan to mgo manuk-manuk.”

To Pananglitan to Patubu to Pan

²⁰ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Nokoy pad man to ogkaangodan to pag-uswag to sikan ogharian to Diyus? ²¹ Ogkaangod sikan to patubu no insakot to bohi duon to madogi no arina, aw mig tubu sikan tibo minasa.”

To mgo Otow no Kona Ogpakased to Ginghamian to Diyus

(Mateo 7:13-14, 21-23)

²² Migpadajun si Jesus to pagpanow padeg diya to siyudad to Jerusalem. Duon to kayunsudan dow kabaryuhan no ogkabajaan din, ogpanghapit-hapit sikandin su ogpang-anad to mgo otow. ²³ Meyduon otow no nangusip ki Jesus, “Sir, nokoy man, matagsa da to mgo otow no ogkayuwas?”

Migtapak si Jesus, ²⁴⁻²⁵ “To ginghamian to Diyus ogkaangod to bayoy no maligot to pertahan. Pangingkamot kow no wada pagyangan to pagsed agun masakup kow duon. Su og-abut to aedow no ogsirahan to Diyus sikan bayoy din. Kayugajan mahan-in to ogsed podom, di konad og-pasedon. Ko kona kow makased duon, ogpakatiindog kow diya to yuwas aw panabi, ‘Sir, sadangay abrihi koy.’ Di iyan da igtabak iyu to sikan tag-bayoy, ‘Eh, wada yabot ku iyu.’ ²⁶ Dajun kow ogpakausip, ‘Kona ka ogkadomdom no migpagsayu koy man ikow to pagkoon dow to pag-inom? Piggang-anad koy nu isab diya to banwa

noy.’ ²⁷ Di sikan tag-bayoy ogtabak giha-pun, ‘Wada yagboy yabot ku iyu. Hala, yaguy kow kani, sikiyu no madoot to mgo hinang.’ ²⁸ Na, ko muabut sikan no panahon, ogpakadegmatoy kow aw ogpangagot to ngipon now. Su ogkitaon now to diya mgo minuna now no si Abraham, si Isaac, dow si Jacob no diyad on to ginghamian to Diyus yakip to tibo mgo otow no kibali ba-ba to Diyus to diya una. Di kona kow ogpakaagpot kandan. ²⁹ Meyduon isab kona no mgo Hibru no ogkapuun diya to yain-yain no mgo banwa kani to babow to kalibutan no ogpagsayu to bangkiti duon to ginghamian to Diyus. ³⁰ Meyduon mgo mapaobsanon no iyan nasi ogpayabawon to sikan no panahon. Meyduon isab mgo otow no yabow kuntoon no ogkaobos.”

To Pagmey-og ni Jesus tongod to mgo Taga-Jerusalem

(Mateo 23:37-39)

³¹ To diya no panahon, meyduon mgo Pariseo no mig-anduon ki Jesus aw ikagi, “Yaguy ka kani su ogpahimatajan ka ni Gubernadur Herodes.”

³² Pig-ikagihan sikandan ni Jesus, “Andiya kow to sikan malditu no otow aw nangoni no meyduon pad oghinangon ku kani. Ogpangabug a pad to mangkadoot no ispiritu aw ogpandojawon ku pad to mgo masakiton, di kona da ogkayugoy su madani on ogkatapus seini hinang ku. ³³ Di kinahangyan no ogpadajun a kotob no makatidow a diya to siyudad to Jerusalem, su to otow no kibali ba-ba to Diyus diya da oghimatajan.

³⁴ “Ay, sikiyu no taga-Jerusalem! Ogpanghimatajan now to kibali mgo ba-ba to Diyus. Ogbatuhon now to ogpaandinihon din iyu kotob no mangkamatoy. Kona no kapila ku da podom sikiyu oghagokonon angod to mangunsuy no oghimun to mgo unsuy din su ogyokboan, di mig-ojow kow. ³⁵ Kaling og-ojowan kow to Diyus. Su og-nanganon ku sikiyu no ko malius ad, kona a now on og-isabon ogkitaon kotob to aedow no ogpakaling kow, ‘Sajaon ta seini pigpaandini to Ginuu no Diyus.’”

14

To Pagdojow ni Jesus to Otow no Nanghopong

¹ Songo Aedow no Tigpahuway, pigimbata si Jesus to songo inila no Pariseo to pagkoon diya to bayoy din. Pagtidow ni Jesus, sikan Pariseo dow mgo duma din naniid yagboy kandin ² su mey otow duon no nanghopong. ³ Pig-usip ni Jesus sikan mgo Pariseo dow mgo maistru to tinuuhan, “Ojow pa to balaod to tinuuhan ta, ogpakasae ki buwa ko mey otow no

maulian ta to sakit duon to Aedow no Tigpahuway?"⁴ Di nakapapahonok puli sikandan. Dajun dawata ni Jesus sikan masakiton aw naulian. Dajun din paulia.⁵ Pig-usip on isab sikandan ni Jesus, "Ko meyduon anak ubin baka now no mauyug duon to yugi* duon to Aedow no Tigpahuway, kona now dajun ogbatunon?"⁶ Di wada ingkatabak dan.

To Madojow no Pamatasan diya to Kumbitihan

⁷ No duon pad si Jesus to sikan bangkiti, napaniidan din no namili to mgo imbitadu to madojow no mgo ingkudanan no ing-andam to mgo inila. Kaling pigsambagan din sikandan,⁸ "Ko imbitahon ka to kumbitihan, kona ka og-angkon to ingkudanan no ing-andam to mgo inila su unu ko meyduon otow no yabow pad ikow no pig-imbata.⁹ Su ko kitaon to tag-iya to kumbitihan no iyan pig-angkon nu to ingkudanan no ing-andam to inila, ogduguk sikandin aw ikagih ka, 'Yagi, seini to paingkuda kani.' Hilabi ka ogkasikow su duon kad on ogpakaingkid to kinakilidan no ingkudanan.¹⁰ Kaling ko imbitahon ka diya to kumbitihan, madojow ko iyan pilion nu to kinakilidan no ingkudanan. Su ko kitaon to tag-iya no duon ka, og-ikagihan ka din, 'Yagi, dini ka. Kani ka ingkid to seini madojow no ingkudanan.' Na ogkapasidonggan ka duon to atubangan to tibo no nahimun.¹¹ Su to otow no ogpayabow nasi igpaobos, di to ogpaobos nasi ogpayabawon."

¹² Dajun ikagih ni Jesus sikan mig-imbata kandin, "Ko meyduon og-imbatahon nu to pagkoon, kona no iyan og-imbatahon to mgo amigu nu, kasuunan nu dow sapian no mgo sumbayoy nu, su ogpakabayos sikandan ikow.¹³ Di ko ogpakoon ka, iyan imbitaha to mgo pubri, mgo pupue, mgo piang, mgo buta dow duma no mgo aju-aju."¹⁴ Ko sikan to hinangon nu, igkadojow nu su inggad kona sikandan makabayos ikow, to Diyus iyan ogbayos ikow ko banhawon din on to mgo sakup din."

To Pananglitan to Bangkiti
(Mateo 22:1-14)

¹⁵ Songo otow no migpagsayu kandan no migdinog to kagi ni Jesus nakailing, "Pagkadojow to mgo otow no ogpakaagpot to bangkiti duon to gingharian to Diyus!"

¹⁶ Di pig-ikagihan sikandin ni Jesus, "Igpanglit ku to otow no mig-andam to bangkiti, aw mahan-in hilabi to inimbata din.¹⁷ Anoy man no mig-abut on to aedow to bangkiti, pigsugu din to suguonon din to pagsuna to mgo inimbata din."¹⁸ Di

sikan mgo inimbata migbalibad tibo. Sikan una mig-ikagi, 'Bag-u a pad makaboli to pasak. Kinahangyan og-andiya a su og-ahaon ku. Ipamuju a nu to pasaylu to sikan mig-imbata kanay.'¹⁹ Sikan ikaduwa mig-iling, 'Bag-u a pad makaboli to sampuyu no buuk no baka, kaling ig-anti ku igdaru. Ipamuju a nu to pasaylu to sikan mig-imbata kanay.'²⁰ Meyduon isab mig-iling, 'Kona a ogpakaagpot su bag-u a pad kaminyo.'²¹ No mayogob on to sikan suguonon to pagpang-suna, mig-uli sikandin diya to agayon din aw nangoni to nadeygan to pagsuna din. Hilabi naboyu sikan agayon, kaling pig-isab din pigsugu sikan suguonon din, 'Dali ka, pamanghaa duon to tibuuk yunsud, inggad diya to kakilidan, aw daeha dini to mgo pubri, mgo pupue, mgo buta dow mgo piang.'²² Dajun panow sikan suguonon aw tumana to sugu to agayon din. Pagpauli din, mig-ikagi sikandin, 'Agayon, natuman kud to sugu nu, di mahan-in pad to bakanti kani to bayoy nu.'²³ Kagi to sikan agayon, 'Panow ka diya to kadayanan dow mgo kasuyukan aw pamanghaa to duma no mgo otow. Pogosa sikandan to pag-andini agun maponu seini bayoy ku.²⁴ Di sikan mgo otow no una no pig-imbata ku, wada inggad sobuuk no ogpakahilamit to seini bangkiti ku.' "

To Hogot no Pagpasakup ki Jesus
(Mateo 10:37-39)

²⁵ Migpanow si Jesus no pigdumahan to mahan-in no mgo otow. Duon to dayan, pig-atubang din sikandan aw ikagih,²⁶ "To kinabuhi to otow no ogpasakup kanay kona no mahaewoy. Kinahangyan to gugma din kanay ogyabow pad duon to paghigugma din to amoy dow inoy din, asawa dow mgo anak din hasta to mgo kasuunan din, aw inggad pad to kaugalingon din no kinabuhi. Ko kona din matuman sikan, kona sikandin ogkatawag no inamad ku.²⁷ To otow no kona ogtiang to krus[‡] din aw unung kanay kona ogkahinang no inamad ku.

²⁸ "Sikan ogsunud kanay, unahon din hona-honaon to mgo kalisod no ogkaba-jaan din. Igpanglit ku to otow no oghinang to mayow-ag no bayoy. Kona pad ogsugud, og-unahon din og-ongod-ongodon to ogkagastu no saepi agun maaha din dow meyduon igu no saepi din to pagtapus to bayoy.²⁹ Su ko ginona malibuuk to bayoy aw ogkaimot on to saepi din, ogngingisihan sikandin to mgo yumayabay.³⁰ Og-iling sikandan, 'Ogpaturu oghinang to bayoy no kona ogkatapus!'

* 14:5 To Surigao no Minanubu: *yungag* † 14:13 To Surigao no Minanubu: *ay-aju* ‡ 14:27 Sikan kagi no *tiang* to *krus* iyan igpasabut to pagtuman to sugu ni Jesus inggad nokoy to madyegan.

³¹ “Angod isab to hari no ogpaggera to yain no hari. Ko pananglit sampuyu no libu to sundayu din, kinahangyan unahon din hona-honaon dow ogkagomogomosan dan sikan kaewaan no libu no sundayu to sikan kuntra din. ³² Ko mahona-honaan din no kona sikandin ogpakadaog, meyduon ogsuguan din to pagpaghusoy ko madiyu pad sikan kuntra. ³³ Sikiyu isab,” kagi ni Jesus, “kinahangyan unahon now hona-honaon dow og-unung kow kanay, su iyan da angay no ogkatawag no inaad ku to otow no wada og-oyogon no inggad nokoy no katigajunan.”

To Asin no Wadad Pues
(*Mateo 5:13; Marcos 9:50*)

³⁴ Impag-angod ni Jesus to mgo sakup din to asin. Kagi din, “Madojow to asin. Di ko pananglit mutab-as on sikan, og-amonuhon to pagpabalik to lami? ³⁵ Wadad pues, inggad i-abunu to pasak. Puli on igtimbaga. Na, sikiyu no ogpakadinog to seini, ibotang yagboy duon to ginhawa now.”

15

To Pananglitan to Nayagak no Karneru
(*Mateo 18:12-14*)

¹ Nahimun duon ki Jesus to mgo magsukutay to buhis dow duma no mgo makasasaya su ogpamingo to pagpanganad din. ² Di pigbagutbut si Jesus to mgo Pariseo dow mgo maistru to tinuuhan. Kagi dan, “Sikan no otawa ogpagduma to mgo makasasaya aw ogpagsayu kandan to pagkoon.”

³ Pagkadinog ni Jesus to sikan pig-ikagi dan, mig-iling sikandin, ⁴ “Pananglit sobuuk iyu meyduon songo gatus no karneru duon to sabsabanaw aw kayagak to sobuuk, og-amonu man sikan tag-iya? Og-ojowan din sikan kasiaman-mey-siam duon to sabsabanaw su ogpamanghaon din sikan sobuuk no nayagak kotob no makitaan. ⁵ Na, ko makitaan din on, hilabi sikandin ogkalipay. Ogdawaton din sikan dow tianga aw uli. ⁶ Pagtidow din diya to bayoy, ogsabihon din to mgo yagi dow sumbayoy din, ‘Dini kow, ogkinalipay kinow su nakitaan kud seini karneru ku no nayagak.’ ⁷ Na,” kagi ni Jesus, “ko meyduon isab makasasaya no ogsosey dow ogtalikud to mgo sae din, aw iyan on atubangon to Diyus, yabow to kalipay diya to yangit tongod kandin kay to diya kasiaman-mey-siam no nailing to boot dan no matarong on sikandan.

To Pananglitan to Nayagak no Saepi

⁸ “Meyduon pad pananglitan ku,” kagi ni Jesus. “Meyduon bohi no mighipid to sampuyu no buuk no saepi no inoyog din. Ko mayagakan sikan to sobuuk, nokoy man

to oghinangon din? Ogsoga sikandin aw ogsilhigan to bayoy din dow pak pamanghaa kotob no makitaan. ⁹ Na, ko makitaan din on, ogsabihon din to mgo ajo din dow sumbayoy, ‘Dini kow. Ogkinalipay kinow su nakitaan kud seini saepi ku no nayagak.’ ¹⁰ Na,” kagi ni Jesus, “ogkinalipay isab to mgo anghil to Diyus ko meyduon makasasaya no ogsosey dow ogtalikud to mgo sae din aw atubangad to Diyus.”

To Pananglitan to Anak no Matinumanon to Gustu

¹¹ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi to yain no pananglitan, “Meyduon otow no daduwa to anak no yukos. ¹² Sikan hadi mig-ikagi, ‘Itay, ibogoy on kanay kuntoon to kabilin ku to seini katigajunan nu.’ Dajun bahina to sikan amoy to katigajunan din aw ibogoy to bahin to kada sobuuk to sikan daduwa no ka anak din. ¹³ Wada kayugoy, imbaligja to sikan hadi to kabahinan din aw panow diya to madiyu no banwa aw uyak-uyaki sikan saepi din to wada pues no pagkinabuhi. ¹⁴ Aroy man no naimot on to saepi din, nakatapu sikan to makalilisang no bontas duon to sikan no banwa, aw hilabi sikandin nalisod-lisod. ¹⁵ Nokoy to pighinang din, mig-andiya sikandin to songo otow no taga-duon aw nakatrabahu no magbohugay to mgo babuy diya to uma. ¹⁶ Tongod to hilabi no kabontas, ogkoon on podom sikandin to sikan bogas to kaju no bobohug to babuy, di wada migbogoy kandin to inggad maintok no ogkagoon. ¹⁷ To katapusan, nakahona-hona sikandin to madojow. Nailing to ginhawa din, ‘Diya to amoy ku, inggad to mgo sinuhayan ogpanubra to pagkoon, di siakon kani, madani ad ogkamatoy to bontas. ¹⁸ Iyan da madojow ko og-uli a diya to amoy ku aw ikagihi, ‘Itay, nakasae a yagboy to Diyus hasta ikow. ¹⁹ Kona ad no angay ogtawagon no anak nu. Isipa ad puli no sobuuk to sikan mgo sinuhayan nu.’”

²⁰ “Dajun sikandin uli diya to amoy din. Madiyu pad sikan anak, pigkita on to amoy din aw pigkae-atan sikandin. Miglinaguy sikan amoy aw tagbuha sikan anak din dow gogoya aw panghadoki. ²¹ ‘Itay,’ kagi to sikan anak, ‘nakasae a yagboy to Diyus hasta ikow. Kona ad no angay ogtawagon no anak nu.’ ²² Di wadad sikandin makapadajun to pag-ikagi su pigtawag to amoy din to mgo suguanon aw sugu-a, ‘Dali kow, daeha dini to pinakamadojow no kabo aw kabo-i now sikandin. Singsingi now aw sapatusi. ²³ Tapus to sikan, puduta now to duon pinataba no nati no baka aw matansaha. Ogdawaton kinow dow ogkinalipay ²⁴ su angod to patoy on seini anak ku, di nabuhi da.

Angod sikandin to nayagak, di nakitaan da.' Duon migsugud sikandan to pagkinalipay.

²⁵ "Na, sikan kakoy diya pad to uma no makatidow sikan hadi din. No pagpadodoyog din on duon to bayoy, iyan pigdinog din to sunata dow sinajawon to mgo otow. ²⁶ Pigtawag din to sobuuk no suguonon to amoy din aw usipa, 'Nokoy man to duon?' ²⁷ Migtabak sikan suguonon, 'Nakauli on to hadi nu no wada naamonuhan. Kaling migpamatansa to amoy nu to sikan pinataba no nati.' ²⁸ Hilabi naboyu sikan kakoy, kaling wada sikandin sed. Dajun yuwas sikan amoy aw ajumajuma* sikan anak din. ²⁹ Di sikan kakoy mig-ikagi, 'Oho, sed to mahan-in on no katuigan, angod a to udipon no mig-atiman to katigajunan nu. Wada pigbalibad ku no inggad sobuuk no sugu nu. Di wada disti imbogoy nu kanay inggad sobuuk da no kanding agun makakinalipay a dow to mgo yagi ku. ³⁰ Di pagkauli to sikan anak nu no mig-uyak-uyak to mgo katigajunan nu tongod to pagpamuring din, pigpamatansahan nu sikandin to pinataba no nati.' ³¹ Di sikan amoy mig-iling, 'Utu, duma ku sikuna kanunoy, aw to tibo mgo katigajunan ku, sikuna to tag-iya. ³² Di angay no ogkinalipay ki kuntoon su angod to namatoy sikan hadi nu, di nabuhi da. Angod sikandin to nayagak, di nakitaan da.'"

16

To Pananglitan to Sapijan no Otow dow to Sinaligan Din

¹ Kagi ni Jesus to mgo inanad din, "Igpanganglit ku to sapijan no otow dow to sinaligan din. Meyduon nakanangon to sikan sapijan no pig-uyak-uyakan to saepi din to sikan sinaligan din. ² Kaling pigtawag din sikan sinaligan aw ikagih, 'Nakadinog a no pig-uyak-uyakan nu to saepi ku. Na, ibogoy on kanay to mgo listahan to pagdumaya nu su oggawangan kud sikuna to katongdanan.'

³ Ginhawa to sikan sinaligan, 'Og-amonu ad man kuntoon no ogkagawangan ad on to trabahu? Wada a kaanad to mabog-at no trabahu, aw ogkasikow a ogpalimus. ⁴ Ah, seini to oghinangon ku agun meyduon da ogdawat kanay diya to bayoy dan ko wadad on trabahu ku.'

⁵ Dajun din tinagsabokaha to pagtawag to tibo namakautang to agayon din. Pig-usip din sikan una, 'Pila man to nautang nu to agayon ku?' ⁶ Migtabak sikan otow, 'Songo gatus no taru no yana.' 'Seini to risibu to utang nu,' kagi to sikan sinaligan. 'Inkud ka dajun, aw kalim-an da no taru to isuyat.'

⁷ Pig-usip din isab to yain no nakautang, 'Pila man to nautang nu to agayon ku?' Migtabak sikan otow, 'Lima no gatus no saku no trigu.' 'Seini to risibu to utang nu,' kagi to sikan sinaligan. 'Upat da no gatus no saku to isuyat.'

⁸ "Pagkamaan to sikan agayon no natuntu sikandin, dajun nakailing, 'Inggad pigtuntu ad to sikan no otawa, ogsajaon ku gihapun su ogkaamu ogpayusut. Nangandam sikandin to ogkabuhian din diya to umaabut no panahon.' Su," kagi ni Jesus, "to mgo otow no wada Diyus yawow pad no ogkaamu ogpadayan to kadojawan dan kay to mgo otow no sakup on to Diyus. ⁹ Kaling gastuha to saepi now to pagpamogas-pogas to angod now no otow kuntoon, agun ko mamatoy kow on aw konad on ogpyus to saepi now, malipajon to pag-abi-abi iyu diya to ugpaanan no wada katapusan.

¹⁰ To otow no ogkasaligan to maintok ogkasaligan isab to madogi. Di to otow no kona ogkasaligan to maintok kona isab ogkasaligan to madogi. ¹¹ Kaling ko kona kow ogkasaligan to mgo katigajunan no kalibutanon, og-amonuhon isab to pagsalig iyu to kadatu diya to yangit? ¹² Aw ko kona kow ogkasaligan to katigajunan to duma, hintawa man to ogbogoy to kaugalingon now no katigajunan? ¹³ Wada otow no ogpakatuman to daduwa no ka agayon," kagi ni Jesus. "Su ogkahitabu no sobuuk to ogpayabihon din, aw ogtamajon din sikan sobuuk. Angod isab to sikan, ko iyan pinakaagayon now to saepi, to Diyus kona now ogkaagayon. Su kona now ogkadongan to pagtuman to Diyus dow saepi."

Bahin to Balaod to Diyus

(Mateo 5:31-32; Marcos 10:11-12)

¹⁴ Mey mgo Pariseo duon no naminog to kagi ni Jesus. Na, sikan no mgo otawa pakisaepi. Pagkadinog dan no nang-anad si Jesus bahin to saepi, pigngingisihan dan sikandin. ¹⁵ Di kagi ni Jesus, "Ogpamatarong-tarong kow duon to atubangan to mgo otow, di tibo da namaanan to Diyus to nakased to honahona now. Sikan igkasaja to mgo otow iyu, maligsom hilabi to pag-aha to Diyus.

¹⁶ "To diya una no wada pad si Juan, iyan ing-anad to mgo balaod no imbilin ni Moises dow to sinuyat to duma din no mgo kibali ba-ba to Diyus. Na, pagtidow on ni Juan no Magbawtismuhay, ing-anad din on sikan Madojow no Nawnganonon bahin to paghari to Diyus. Aw kuntoon, ogdodongan to mgo otow to pagdagha agun makased duon. ¹⁷ Di inggad pad sikan on, kona ogkagawang to diya mgo balaod. Mahaewoy pad ogkagawang to yangit dow pasak, di wada

* 15:28 Ubin *aju-ajua*

yagboy ogkagawang duon to sikan no mgo balaod, inggad songo kudlit da.”

¹⁸ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Ko meyduon otow no ogpagbiya* to asawa aw pangasawa to yain, kibali nakapanghonay sikandin. To otow isab no og-asawa to bohi no inojowan to bana, kibali nakapanghonay.”

Si Lazaro dow sikan Sapijan

¹⁹ Kagi isab ni Jesus, “Meyduon sapijan no otow no mahalon to mgo kabo aw hayahay to kabotang. ²⁰ Meyduon isab publi no iyan ngadan si Lazaro no naligut to ugud. Ogdinaehon sikandin duon to yawanganan to bayoy to sikan sapijan ²¹ su unu ko meyduon da mayuuy to pagbogoy kandin to inggad mgo timu da no ogkauyug duon to sayad to lamisa to sikan sapijan. Aw to mgo ugud din ogpandilaan to mgo idu.

²² “Anoy man no namatoy on sikan publi, pigdaya to umagad din to mgo anghil diya to madojow no banwa no pigbotangan ki Abraham. Namatoy isab sikan sapijan aw iyobong. ²³ Di to umagad din diya makadeg to banwa to mgo makasasaya, aw makalilisang to pag-antus din. Pagyanghag din, pigkita din si Abraham diya to kadiyuan dow si Lazaro duon to takidingan din.

²⁴ “Dajun sikandin tawag ki Abraham, ‘Aday apu Abraham, sadangay kae-ati a! Paandiniha si Lazaro agun patagduan din to wohig seini dila ku su makalilisang to pag-antus ku kani to seini kaeju.’ ²⁵ Di migtabak si Abraham, ‘Domdoma no to diya buhi ka pad hayahay ka, di si Lazaro kanunoy mig-antus. Kuntoon, sikundun to og-antus aw sikandin on to hayahay. ²⁶ Wada pad yabot to sikan, meyduon madayom hilabi no anggob no mig-eyt ita agun wada ogpakaandian iyu likat dini kanami. Wada isab ogpakaandini no ogkapuun diyan iyu.’

²⁷ “ ‘Apu,’ kagi to sikan sapijan, ‘ko ugaling sikan man, sadangay paandiya sa si Lazaro to bayoy to amoy ku ²⁸ su meyduon pad lima no mgo suun ku no nyukos. Papatangani sikandan agun kona makaandini to seini makalilisang no banwa.’ ²⁹ Kagi ni Abraham, ‘To mgo sinuyat ni Moises dow to duma no kibali ba-ba to Diyus kanunoy on pigbasa diya kandan. Sikan on to pamingonan dan.’ ³⁰ ‘Eh, apu Abraham,’ kagi to sikan sapijan, ‘kona dan ogpamingon sikan. Di ko maandiyaan to otow no ogkabanhaw, ogsosey sikandan aw ogtalikudan dan gajod to mgo sae dan.’ ³¹ Kagi ni Abraham, ‘Ko kona sikandan maminog to kagi ni Moises dow to duma no kibali ba-ba to Diyus, kona isab sikandan ogkadaya, inggad pad andiyan to otow no ogkabanhaw.’ ”

* 16:18 Ubin ogpagbuwag

17

Bahin to Pagtintal

(Mateo 18:6-7,21-22; Marcos 9:42)

¹ Dajun ikagihni ni Jesus to mgo inand din, “Kani to kalibutan kona ogkagawang to mgo pagtintal, di alaot sikan ogpamanintal. ² Tapat pad ko pigteybatuhan sikandan to tag-mae-gatung no galingan no batu aw ibegbog diya to dagat agun wada inggad sobuuk no obos no sakup ku no ogpakasae tongod kandan. ³ Kaling bantoy kow.

“Ko makasae to angod now no magtutuu, sapadi. Ko mamuju sikandin to pasaylu, pasayluha. ⁴ Inggad makasae sikandin iyu to kapitu sed to songo aedow aw kapitu isab mamuju to pasaylu, pasayluha sikandin.”

Bahin to Pagtuu

⁵ Dajun ikagi to mgo apustulis, “Ginuu, dugangi seini pagtuu noy su maintok da.”

⁶ Kagi ni Jesus, “Ko meyduon pagtuu now, inggad mae-binhi da to mustasa, ogpakasugu kow to suja kaju, ‘Kadutdut ka aw makatanom ka dutun to dagat.’ Na, ogsugut sikan iyu.”

To Katongdanan to Matinumanon no Suguonon

⁷ Kagi ni Jesus, “Pananglit sobuuk iyu meyduon suguonon no og-uli likat to uma no migdaru ubin migbantoy to mgo buhi, nokoy man to og-ikagihon nu kandin? Kona nu og-ikagihan to, ‘Yagi, ingkud ka aw una kad koon.’ ⁸ Nasi no ogsugu ka, ‘Ilis ka. Hikaja to panihapun ku aw atimana a no ogkoon. Papahudi kad to ikow.’ ⁹ Su,” kagi ni Jesus, “to suguonon no ogtuman to insugu kandin kona no angajan ogpasalamanan su katongdanan din man to pagtuman to sugu. ¹⁰ Sikiyu isab, tapus kow makatuman to sugu to Diyus, umiling kow, ‘Kona koy no angajan ogsajaon su puli koy migtuman to katongdanan noy.’ ”

To Sampuyu no Pigpangsangla

¹¹ Migpadajun si Jesus to pagpanow pailing diya to siyudad to Jerusalem. Duon sikandin baja to pag-eytan to mgo prubinsya to Samaria dow Galilea. ¹² Pagtidow din duon to songo baryu, meyduon sampuyu no ka otow no pigsangla no migpadodoyog duon kandin. Tongod to sakit dan, wada sikandan padani ki Jesus. ¹³ Puli nanabi to maagbot, “Jesus, Agayon! Sadangay kae-ati koy!”

¹⁴ Pagkita ni Jesus kandan, pig-ikagihan din, “Na, andiya kow dajun to mgo gaddumaya to tinuuhnan ta aw pahilinghiling kow agun makitaan dan no naulian kow on.” Na, duon pad to pangindaenan, nangkaulian on sikandan.

¹⁵ Pag-aha to sikan sobuuk no naulian on sikandin, migpauli diya ki Jesus aw sa-jaa din to Diyus to maagbot. ¹⁶ Migyuhud sikandin duon to atubangan ni Jesus aw pasalamat. Kona sikandin no Hibrú, taga-Samaria. ¹⁷ Kagi ni Jesus, "Sampuyú no ka otow to nangkaulian. Na, andeid man to diya siam? ¹⁸ Nokoy no iyan man nasi migpauli to pagpasalamat to Diyus seini taga-Samaria?" ¹⁹ Dajun ikagihi ni Jesus sikan otow no naulian, "Na, tindog. Panow kad on. To pagtuu nu iyan nakadojow ikow."

To Pagsugud to Paghari to Diyus
(Mateo 24:23-28,37-41)

²⁰ Songo panahon, meyduon mgo Pariseo no nangusip ki Jesus dow kagan-u ogsugud to Diyus to paghari."

Migtapak si Jesus, "Wada ogkitaon to otow no ogpakiyaya no ogsugud on to Diyus to paghari. ²¹ Wada isab ogpakailing to, 'Oho, to gingharian kani da to seini!' ubin, 'Sujad on to gingharian to Diyus!' Su mighari on sikandin dini iyu."

²² Pig-ikagihan ni Jesus to mgo inaad din, "Meyduon da panahon no og-awoson now no siak no Anak to Otow ogpauli agun makakita kow inggad songo aedow da to paghari ku to tibuuk kalibutan, di kona pad. ²³ Meyduon og-iling iyu, 'Oho, suja da sikandin!' ubin, 'Seini da!' di kona kow og-andiya. ²⁴ Su siak no Anak to Otow, ko mupauli a dini to kalibutan ogkamaanan to tibo su ogkaangod to kilat no hinggawan ogkibat aw ogkitaon diya to inggad andei. ²⁵ Di kona pad ogkatuman sikan, kinahangyan mahan-in pad to ogkabajaan ku no mgo antusonon, aw og-ojowan a to mgo otow kuntoon.

²⁶ "Ko mupauli ad no Anak to Otow, iyan ogkaangodan to diya panahon ni Noe. ²⁷ Su iyan da nadomdoman to kaotawan to pagkoon, pag-inom dow pag-inasawahay kotob to aedow no migsed onsi Noe duon to sikan sakajan no og-ilingon to arka. Na, puli nakatokow mig-ugub,* aw kangkatabug sikandin tibo. ²⁸ Ko mupauli a, iyan isab ogkaangodan to diya panahon ni Lot, su iyan da nadomdoman to kaotawan to pagkoon dow pag-inom, pagpamoli dow pagpamaligja, pagpananom dow pagpanghinang to bayoy. ²⁹ Di oompok pad ni Lot no muyuwas sikandin to siyudad to Sodoma, pigpaudan to Diyus to kaeju dow asupri likat to yangit aw puuha to mgo otow duon. ³⁰ Na, ko siak no Anak to Otow

mupauli dini to kalibutan, ogkaangod to diya no mgo panahon ni Noe dow ni Lot, su ogkatokawan to mgo otow."

³¹ Migpadajun si Jesus to pagpang-anad, "Ko muabut sikan no panahon, to otow no diya to yuwas to bayoy din ajaw on ogpaulia to pagpuud to mgo botang din. To otow no diya to uma ajaw on isab ogpaulia to pagpuud to inggad nokoy da. ³² Domdoma now to nadeygan to diya asawa ni Lot.† ³³ Su to otow no og-oyog to kinabuhi din kani to kalibutan, wada ogkaiman din no kinabuhi no wada katapusan. Di to otow no og-unung kanay inggad igkamatoy din nasi ogbogajan to kinabuhi. ³⁴ Ko muabut sikan no panahon, ogpagbugtion to tibo mgo otow su meyduon sakup ku, meyduon isab kona. Na, ko pananglitan meyduon daduwa no ka otow no og-huhulid to paglipodong, to sobuuk ogpuudon aw to sobuuk ogbilinon. ³⁵ Angod isab ko meyduon daduwa no ka bohi no ogbulug to paggaling, to sobuuk ogpuudon aw to sobuuk ogbilinon. ³⁶‡

³⁷ To mgo inaad nangusip ki Jesus, "Agayon, andei man ogkahitabu sikan pighisgutan nu?"

Pigtapak sikandin ni Jesus pinaagi to pananglitan, "Inggad andei no meyduon patoy, diya isab ogkatap-ung to mgo uwak."

18

To Pananglitan to Bayu dow to Huwis

¹ Pig-ikagihan ni Jesus to mgo inaad din to pananglitan su og-anadon din sikandin no kinahangyan to kanunoy no pag-ampu inggad kona dajun madawat to ogpamujuon. ² Kagi ni Jesus, "Duon to songo yunsud meyduon huwis no wada pagkahaedok to Diyus dow wada pagkae-at to angod din no otow. ³ Meyduon bohi no bayu duon to sikan no banwa no migbalik-balik duon to sikan huwis su oghangyu no tabangan sikandin su pigdaog-daog to songo otow. ⁴ Di migmaojow sikan huwis to pagtabang kandin. Anoy man no nayugoy on to pagbalik-balik to sikan bayu, ginhawa to sikan huwis, 'Inggad wada pagkahaedok ku to Diyus aw wada pagkae-at ku to angod ku no mgo otow, ⁵ igtugut ku to hangyu to sikan bayu su pigtakahan ad to pagbalik-balik din to pagpatabang kanay.'"

⁶ To Ginuu migpadajun to pag-ikagi, "Hona-honaa now to pighinang to sikan kona no matarong no huwis. ⁷ Su ko pigtabangan din sikan bayu, Diyus pad man to kona mutabang iyu no mgo inabin

* **17:27** Ubin migyonop † **17:32** Ogkabaya seini duon to Genesis 19:1-29, yabi bersikulu 26. Miglingi to asawa ni Lot diya to Sodoma no naliusan din su nawili to katigajunan din. Nagawangan sikandin to ginhawa aw kahinang no asin.

‡ **17:36** Bersikulu 36 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Ko meyduon isab daduwa no ka otow no ogpamantrabahu diya to uma, to sobuuk ogpuudon aw to sobuuk ogbilinon.*"

din no ogpatabang kandin aedow dow madukilom. Mighona-hona kow buwa no ogyangan to Diyus to pagtabang iyu?⁸ Kona gajod. Ogbogajan kow din dajun to hustisya. Di diya to mahudi no mgo aedow, ko siak no Anak to Otow mupauli dini to pasak, indoy dow meyduon mgo otow no angod to sikan to pagtuu no kona ogtakahan to pag-ampu.”

To Pag-ampu to Pariseo dow to Magsukutay to Buhis

⁹ Pigpananglitanan isab ni Jesus to diya mgo otow no migtamay to duma su migsalig no ogkadawat sikandan to Diyus tongod to katarong dan. ¹⁰ Kagi din, “Meyduon daduwa no ka otow no mig-andiia to Bayoy to Diyus su og-ampu. To sobuuk Pariseo aw sikan sobuuk matuntuhon no magsukutay to buhis. ¹¹ Sikan Pariseo migtingdog agun makitaan to mgo otow aw ampu to kagalingon din, ‘Ogpasalamat a ikow, Diyus ku, su kona a no angod to duma no mgo otow. Kona a no hakog, kona a no malimbungon, kona a ogpanghonay, kona a isab no angod to kadoot to suja magsukutay to buhis. ¹² Ogtuman a to tibo tumanon noy no mgo Hibru, ogpuasa a to tag-daduwa no aedow to kada simana aw ogbogoy a isab to ikasampuyu no bahin to tibo pinangitaan ku.”

¹³ “Di sikan magsukutay to buhis migpakilid da no wada ngani yanghag diya to yangit su ogkailing to ginhawa din no kona yagboy sikandin no angay. Iyan da kandin to ogdabu to dagaeha din aw ampu no mig-iling, ‘Diyus ku, mayuuy ka kanay no makasasaya!’” ¹⁴ Mig-ikagi si Jesus, “Indani seiini. Sikan magsukutay to buhis mig-uli no iyan pigdawat to Diyus, di sikan Pariseo, wada. Su to otow no ogpayabow nasi igpaobos, di to ogpaobos nasi ogpayabawon.”

To Pagsampoyong ni Jesus to mgo Bata (Mateo 19:13-15; Marcos 10:13-16)

¹⁵ Songo aedow meyduon mgo otow no namandaya to mgo bata duon ki Jesus agun sampoyongan din aw ampuan. Pagkita to mgo inanad ni Jesus, pigsapadan dan, ¹⁶ di pigsabi ni Jesus sikan mgo bata aw ikagih to mgo inanad din, “Tuguti sikan mgo bata to pag-andini kanay. Kona now ogpogongan su iyan ogkaharian to Diyus to mgo otow no angod kandan. ¹⁷ Su inggad hintawa no kona ogdawat to paghari to Diyus angod to dinawatan to bata kona yagboy ogkasakup duon.”

To Sapiian no Otow

(Mateo 19:16-30; Marcos 10:17-31)

¹⁸ Songo aedow pig-ikagihan si Jesus to maistru to tinuuhan, “Sir, madojow ka no

otow. Nokoy man to madojow no oghinangon ku agun maangkon ku to kinabuhi no wada katapusan?”

¹⁹ Kagi ni Jesus, “Hona-honaa to igpasabot to sikan og-ilingon nu no madojow a. Su namaanan ta no Diyus da on to madojow. ²⁰ Namaanan nud isab to mgo balaod din no pig-iling, ‘Kona ka ogpanghonay, kona ka oghimatoy to otow, kona ka ogpangawat, kona ka ogpangistigus to gayu, aw tahuda to amoy dow inoy nu.*”

²¹ Kagi to sikan otow, “Pigtuman kud sikan tibo sugud pad to pagkabata ku.”

²² Di mig-ikagi si Jesus, “Sobuuk pad to kuyang nu. Ibaligja to tibo katigajunan nu, aw to halin ipamogoy to mgo pubri. Na meyduon ogkapaabut nu no bayos diya to yangit. Dajun ka pauli dini aw duma kad kanay.” ²³ Pagdinog to sikan otow to kagi ni Jesus, migsakit to ginhawa din su hilabi sikandin sapian.

²⁴ Pagkita ni Jesus no naguul sikan otow, mig-ikagi sikandin, “Pagkalisod to sapian no otow to pagpasakup to sikan ogharian to Diyus! ²⁵ Ko malisod on man to kamel to pagyawang to yugi to dagum, iyan on man to sapian no otow ko kona malisodan to pagpasakup to sikan ogharian to Diyus.”

²⁶ Dajun ikagi sikan mgo otow, “Hintawa da man naan to ogkayuwas?”

²⁷ Migtabak si Jesus, “Sikan kona ogkahimuan to otow, ogkahimuan to Diyus.”

²⁸ Mig-ikagi si Pedro, “Na sikami naan, pig-ojowan noy on to tibo su ogduma koy on ikow.”

²⁹ Kagi ni Jesus, “Ligdongi now seiini. Inggad hintawa no og-ojow to bayoy din, asawa, mgo suun, mgo ginikanan ubin mgo anak din agun igkanawnangan din to paghari to Diyus, ³⁰ yabow to igbayos kandin. Kani to babow to kalibutan ogkadawat din to yabi pad duon to sikan pinang-ojowan din, aw diya to umaabut no panahon, ogbogajan sikandin to kinabuhi no wada katapusan.”

To Paghisgut on Isab ni Jesus to Kamatajon Din

(Mateo 20:17-19; Marcos 10:32-34)

³¹ Pigpapadani ni Jesus to mgo inanad din aw ikagih, “Oho, ogpailing kinow on diya to Jerusalem. Ko diya kid on, ogkatuman to diya sinuyat to kibali mgo baba to Diyus bahin kanay no Anak to Otow.

³² Igdata a diya to mgo otow no kona no Hibru no wada tahud to Diyus. Oghinangon a dan no kangisihanan dow pakasikawi aw ilobi. ³³ Ogpanyapdosan a dan aw himataji, di ogkabanhaw a da duon to ikatoyu

* **18:20** Exodo 20:12-16 dow Deuteronomio 5:16-20

no aedow.”³⁴ Di to mgo inanad ni Jesus wada makasabut to sikan pig-ikagi din, su to kahuyugan inghobong kandan.

*To Pagdojow ni Jesus to Buta
(Mateo 20:29-34; Marcos 10:46-52)*

³⁵ Anoy man no madani on si Jesus to yunsud to Jerico, meyduon buta no mig-lingkud duon to kilid to dayan su ogpalimus to ogpamanyaboy. ³⁶ Pagkadinog din to sasamuk to mahan-in no mgo otow no migyaboy, mig-usip sikandin, “Nokoy man to kani?”

³⁷ Kagi to sikan mgo otow, “Si Jesus no taga-Nazaret ogbaja kani.”

³⁸ Dajun tawag sikan buta to maagbot, “Jesus no Kaliwat ni Hari David, sadangay kae-ati a!” ³⁹ Di pigsapadan sikandin to mgo otow no diya to unahan ni Jesus agun ogpahonok. Di nasi din pigpak agbotan to pagtawag, “Jesus no Kaliwat ni Hari David, sadangay kae-ati a!”

⁴⁰ Dajun sigkon si Jesus to pagpanow aw sugu, “Daeha sikandin dini kanay.” No makadani on sikan buta, mig-usip si Jesus, ⁴¹ “Nokoy man to igpahunang nu kanay?”

Migtabak sikan otow, “Sir, ogkaliyag a podom no ogkita ad on.”

⁴² Dajun ikagihni sikandin ni Jesus, “Ogkita kad. To pagsalig nu kanay iyan nakadojow ikow.” ⁴³ Duon-dajun migkita sikan otow. Dajun sikandin duma ki Jesus aw sajaa din to Diyus. Migsaja isab to tibo mgo otow no migkita to sikan nadojow on no buta.

19

Si Jesus dow si Saqueo

¹ Tapus to sikan, migsed si Jesus duon to yunsud to Jerico su duon man makabaja to dayan no og-unugon din. ² Na, mey otow duon no iyan ngadan si Saqueo no panguyu to mgo magsukutay to buhis duon to sikan no yunsud. Hilabi sikandin sapian. ³ Pagyaboy ni Jesus no piglilibongan to mahan-in hilabi no mgo otow, og-aha podom si Saqueo kandin, di nayoponan to mgo otow su masagkop sikandin. ⁴ Kaling miglinaguy diya to unahan aw pamonhik to kaju no sikumuru agun kitaon din si Jesus ko muyaboy duon. ⁵ Na, pagtidow ni Jesus duon to sikan kaju no pigponhikan ni Saqueo, migyanghag sikandin aw ikagi, “Saqueo, dali-dali ka pagyudus, su kinahangyan no diya a ogpaabut to bayoy nu kuntoon.”

⁶ Duon-dajun migyudus si Saqueo aw dumaha si Jesus diya to bayoy din. Malipajon sikandin no mig-abi-abi ki Jesus. ⁷ Pagkita to mgo otow to sikan, migbagutbut sikandan, “Abee! Nokoy no ogpaabut man si Jesus duon to sikan makasasaya?”

⁸ Duon to sed to bayoy, migtindog si Saqueo aw ikagi ki Jesus, “Oho Ginuu, igbogyoy kud to katonga to katigajunan ku diya to mgo pubri. Aw ko meyduon natuntu ku, og-ulian ku to upat no ka yupi.”

⁹ Kagi ni Jesus kandin, “Kuntoon napasaylu ka dow to panimayoy nu su ogkasabutan no tinood yagboy to pagtuu now to Diyus angod to pagtuu ni Abraham no minuna ta. ¹⁰ Su siak no Anak to Otow, iyan ing-andini ku to babow to kalibutan to pagpamangha dow pagyuwas to mgo makasasaya.”

*To Saepi no Insalig duon to mgo Sug-
uonon*

(Mateo 25:14-30)

¹¹ Nailing to boot to sikan mgo otow no naminog ki Jesus no ogsugud on sikandin to paghari ko makatidow sikandin diya to Jerusalem no kona da no madiyu to yunsud dan no Jerico. ¹² Kaling pig-ikagihan sikandan ni Jesus to pananglitan, “Meyduon in-ila no otow no mig-andiya to yabow no hari diya to madiyu no banwa agun mahinang sikandin no hari duon to sikan banwa din. ¹³ Di wada pad sikandin makalikat, pigtawag din to sampuyu no mgo suguonon din aw saligi to saepi din. Pig-ikagihan din sikandan, ‘Sikiyu on to ogpaigu to pagpatubu to seini kotob no makauli a.’ ¹⁴ Dajun panow sikan otow. Di to mgo sakup din migkuntra kandin. Kaling impayupug dan agun nangonan sikan yabow no hari no kona sikandan ogkaliyag no ogharian din.

¹⁵ “Di wada paminog sikan yabow no hari. Nasi din on pigbogajan sikan otow to katongdanan to pagkahari. Pag-uli din, impatawag din sikan mgo suguonon no pigsaligan din to saepi agun matagahan din dow man-u to pigtubuan. ¹⁶ Migduguk sikan una no suguonon aw ikagi, ‘Agayon, to diya saepi no insalig nu kanay migtubu to sampuyu no ka yupi.’ ¹⁷ Kagi to sikan hari, ‘Madojow sikan pighinang nu! Mabakas ka no suguonon. Kuntoon su ogkasaligan ka to inggad maintok da, ogpamanduon ku sikuna to sampuyu no ka siyudad.’

¹⁸ “Sikan ikaduwa no suguonon migduguk aw ikagi, ‘Agayon, migtubu to diya saepi nu to lima no ka yupi.’ ¹⁹ Mig-ikagi sikan hari, ‘Ogpamanduon ku sikuna to lima no ka siyudad.’

²⁰ “Mig-anduon sikan ikatoyu no suguonon aw ikagi, ‘Agayon, seini da to diya saepi no insalig nu kanay. Pigputus ku to panapton aw hipidi. ²¹ Nahaedok a ikow su mayupigon ka. Ogpamudut ka ngani to kona no ikow, aw og-ani ka to wada nu kuanagi to pag-odok.’ ²² Kagi to sikan agayon, ‘Wada pues nu no suguonon! Sikan kagi nu ogsibog da duon ikow. Mighona-hona ka

man naan no mayupigon a dow ogpamudut to kona no kanay aw ogpang-ani a to wada ku kaunagi. ²³ Na, ko sikan to pighonahona nu, nokoy no wada nu man ibangu sikan saepi ku agun ogutbu aw madogi to ogkadawat ku ko muuli a? ²⁴ Dajun ikagihi to sikan hari to mgo otow no namanindog duon, 'Puduta sikan saepi duon kandin aw ibogoy to sikan nakapatubu to saepi din to kasampuyu yupi-a.' ²⁵ 'Eh agayon,' kagi dan, 'madogi on to saepi din.' ²⁶ Kagi to sikan hari, 'Hoo iyan, su to ogkasaligan ogdugangan, di to kona ogkasaligan, oghawion da inggad to maintok no insalig kandin. ²⁷ Na, daeha dini sikan mgo otow no kona ogkaliyag no harian ku sikandan. Himataji kani to atubangan ku.' "

To Madaogon no Pagsed ni Jesus to Jerusalem

(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Juan 12:12-19)

²⁸ Tapus ikagihi ni Jesus sikan, migpadajun sikandin diya to Jerusalem. ²⁹ No duon on sikandin to dani to mgo baryu to Betpahe dow Betania no duon to budgangan to Kaulibuhan no bubungan, pigsugu ni Jesus to daduwa no mgo inanad din, ³⁰ "Andutun kow to suja baryu. Pagtidow now duon, ogkita kow to inhikot no nati no asnu* no wada pad disti kasakaji. Hubada aw tujuka dini kanay. ³¹ Ko meyduon musagman iyu, ilingi now no ogkinahangyanon seini to Ginuu."

³² Dajun panow sikan daduwa, aw pigkita dan sikan ognangonon ni Jesus. ³³ Anoy man no hubadon dan to diya nati, migsagman sikan mgo tag-iyu, "Nokoy no oghubadon now man sikan nati?"

³⁴ Migtabak to mgo inanad, "Ogkinahangyanon seini to Ginuu." Dajun sikandan pigtugutan to mgo tag-iyu. ³⁵ Pagtujuk dan to sikan nati diya ki Jesus, inhanig dan to pig-apid dan no mgo kabo duon to talikudan to sikan nati aw pasakaja dan si Jesus. ³⁶ Pagpanow on to sikan nati no pigsakajan ni Jesus, ko andei sikandin malisig, diya isab ogkalisig to mgo otow no ogbukyad to ing-apid dan no kabo su ighanig to ogbajaan din.

³⁷ No madani on sikandan to Jerusalem, duon to sikan igpatogbang duon to Kaulibuhan no bubungan, migsugud sikan panon to mgo inanad din to pagsaja to Diyus. Malipajon sikandan no migkinuliya tongod to diya pigkita dan no mgo milagru no pighinang ni Jesus. Mig-iling sikandan, ³⁸ "Sajaon ta seini hari no pigpaandini ita to Ginuu no Diyus.† Sajaon tanow to Diyus

diya to yangit su kuntoon pigtidow kid to kalinow din."

³⁹ Di to mgo Pariseo no nakasakot duon mig-ikagi ki Jesus, "Sapadi sikan mgo sakup nu."

⁴⁰ Kagi ni Jesus, "Inggad sapadan ku sikandan, seini mgo batu iyan ogkinuliya to pagsaja kanay."

To Pagtiyahu ni Jesus tongod to Ogdakeygan to Jerusalem

⁴¹ No madani on si Jesus to Jerusalem, migtiyahu sikandin no kitaon din sikan siyudad su nayuyu yagboy sikandin to mgo taga-duon. ⁴² Mig-iling si Jesus, "Ay, ko namaan kow pa podom to madojow no oghinangon agun makaangkon kow to kalinow! Di hangtod kuntoon to mgo kaisipan now angod to pigyoanon agun kona kow makasabut. ⁴³ Su meyduon aedow no ogabuton kow to kasamuk. Kona kow on ogpakayuwas to sikan siyudad su ogbanganan kow to mgo kuntra now aw oglibongan kow. ⁴⁴ Oggobaon dan sikan siyudad now aw panghimataji kow. Ogwakawakahon to mgo batu no inghinang to mgo bayoy hangtod no wada ogkabilin, su wada now kiyayaha no kuntoon to panahon no mig-andini to Diyus to pagyuwas podom iyu."

To Pag-abug ni Jesus to mgo Mamaligjaay duon to Bayoy to Diyus

(Mateo 21:12-17; Marcos 11:15-19; Juan 2:13-22)

⁴⁵ Pagtidow ni Jesus diya to Jerusalem, migpadajun sikandin diya to Bayoy to Diyus. Pagkita din to mgo otow no namaligja duon, pig-abug din aw ikagihi, ⁴⁶ "Meyduon impasuyat to Diyus no pig-iling, 'Seini Bayoy to Diyus og-ilingon to ampuanan,‡ di pighinang now no kampu to mgo tulisan!"

⁴⁷ Kada aedow nang-anad si Jesus duon to Bayoy to Diyus. Di to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibrudow to mgo maistru to tinuuhan hasta to inila no mgo duma dan mighona-hona dow og-amonuhon dan agun mahimatajan si Jesus. ⁴⁸ Di wada dan dajun katuman sikan su to tibo mgo kagi ni Jesus pigpaminogan yagboy to mgo otow.

20

To Katongod ni Jesus

(Mateo 21:23-27; Marcos 11:27-33)

¹ Songo aedow no mang-anad si Jesus duon to Bayoy to Diyus aw ipasabut din to Madojow no Nawnangonon, pigduguk sikandin to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibrudow mgo maistru

* 19:30 To asnu angod to kabaju. † 19:38 Salmo 118:26

‡ 19:46 Jeremias 7:11

to tinuuhan hasta to inila no mgo duma dan. ² Pig-usip dan si Jesus, “Nokoy man to katongod nu to pagpanghinang to diya? Hintawa man to migbogoy ikow to sikan no katongod?”

³ Migtabak si Jesus, “Meyduon isab ig-usip ku iyu. ⁴ To diya pagpamawtismu ni Juan, hintawa man to migbogoy kandin to sikan no katongod? Diyus ko otow?”

⁵ Dajun sasabot sikandan dow og-amonuhan dan to pagtabak. Kagi dan, “Ko muling ki no Diyus to migbogoy ki Juan to katongod, ogsukat ki dow nokoy no wada ki tuu ki Juan. ⁶ Aw ko muling ki no pig-otawan to katongod din, ogbatuhon ki to tibo mgo otow hangtod no mangkamatoy ki, su migtuu sikandan no si Juan, kibali baba to Diyus.” ⁷ Kaling iyan da intabak dan ki Jesus to, “Indoy, wada koy kamaan.”

⁸ “Na,” kagi ni Jesus, “kona ku isab sikiyu ognganganan dow nokoy to katongod ku to pagpanghinang to diya.”

To Pananglitan to mgo Saup

(Mateo 21:33-46; Marcos 12:1-12)

⁹ Dajun nangoni ni Jesus to mgo otow to pananglitan, “Meyduon otow no migtanom to ubas* duon to uma din. Dajun din pasaupi aw panow diya to madiyu no banwa aw nayugoy sikandin diya. ¹⁰ Anoy man no oggunuon on to mgo ubas, migsugu sikan tag-iya to suguonon din to pagpudut to kabahinan din. Di pagtidow to sikan sinugu, pigbukbuk sikandin to sikan mgo saup aw pabalika no ampan daya. ¹¹ Dajun isab sugu-a to sikan tag-iya to yain no suguonon, di pigbukbuk gihapun sikandin aw pakasikawi aw pabalika no ampan daya. ¹² Pigsugu to sikan agayon to ikatoyu no suguonon din. Di pigpalian sikandin aw itimbag diya to yuwas. ¹³ Na, ginhawa to sikan tag-iya, ‘Og-amonu ad man buwa? Ogsuguon ku seini pinadajag no anak ku. Ogtahudon dan buwa sikandin.’ ¹⁴ Di pagkita kandin to sikan mgo saup, mig-iling sikandan, ‘Suja anak to ogpakairinsya to seini ubasan ko mamatoy to amoy din. Na, oghimatajan ta isab agun ita on seini.’ ¹⁵ Kaling pagtidow to sikan anak to tag-iya, piggujud dan diya to yuwas to ubasan aw himataji.”

Dajun pangusip si Jesus, “Na, to paghona-hona now, og-amonu man sikan tag-iya? ¹⁶ Og-andiyaon din sikan mgo saup aw panghimataji. Pagkatapus, ogpasaupan din sikan ubasan to mgo otow no ogkasaligan.”

Pagkadinog to mgo otow to sikan pananglitan ni Jesus, mig-ikagi sikandan, “Hamug nu!”

¹⁷ Di pig-aha ni Jesus sikan mgo otow aw ikagih, “Wada kow buwa makasabut to sikan pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, ‘Sikan batu no pig-ojowan to mgo pandoy su nailing to boot dan no wada pues

iyang nasi indigon to bayoy.’[†] ¹⁸ Inggad hintawa no ogkauyug duon to sikan no batu ogkadupuk. Di to otow no ogkauyugan to sikan, ogkadupuk-dupuk.”

¹⁹ Pagdinog to mgo mastru to tinuuhan dow to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to sikan pananglitan ni Jesus, nasabutan dan no sikandan to pig-igu. Kaling dajun dan podom ogdakopon si Jesus, di nahaedok sikandan to mgo otow duon no naminog kandin.

To Pagbajad to Buhis

(Mateo 22:15-22; Marcos 12:13-17)

²⁰ Sugud to sikan no panahon, pigpak bantajan dan si Jesus. Migsuhue sikandan to mgo otow no ogpatitinoon agun mabitik dan si Jesus aw ikadata diya to gubernadur no taga-Roma, su sikandin to meyduon katongod to paghukom. ²¹ Pig-ikagihan dan si Jesus, “Sir, namaan koy no hustu to mgo kagi dow pagpang-anad nu. Inggad hintawa to igpag-atubang nu, pinag-angod nu to pagpang-anad kandan bahin to pagtuman to Diyus. ²² Na, meyduon ig-usip noy ikow. Kona buwa no supak to tinuuhan ta to pagbajad to buhis diya to hari to Roma?”

²³ Di namaanan ni Jesus no ogpaligason dan sikandin, kaling mig-ikagi, ²⁴ “Aha ki kun to saepi no babajaday to buhis. Na, hintawa man bayhu[‡] dow ngadan to nakab-otang kani?”

²⁵ Migtabak sikandan, “Kaning hari to Roma.”

Kagi ni Jesus, “Na, ibogoy diya to hari to kaning hari, aw ibogoy isab diya to Diyus to kaning Diyus.” ²⁶ Di sikan ogbitik podom ki Jesus wada nahimu duon to atubangan to kaotawan, kaling nakapapahonok sikandan su naboyong to pagkatatak din.

To Pagkabanhaw to mgo Patoy

(Mateo 22:23-33; Marcos 12:18-27)

²⁷ Meyduon isab mgo Saduseo no mig-anduon ki Jesus su ogpangusip. Na, sikan no mgo otawa naman-iling no kona ogkabanhaw to mgo patoy. ²⁸ Kagi dan, “Sir, mig-iling to balaod no imbilin ni Moises no ko mamatoy to otow no ogkabilin to asawa no wada pad anak, kinahangyan asawahon to suun din sikan bohi agun meyduon ogkailing no liwat to diya namatoy. ²⁹ Na, igpananglit ta to pitu no migsusuun no yukos. Naminyo sikan panganoy, di wada pad anak dan, namatoy on sikandin.

³⁰ Kaling pig-asawa to hadi din sikan bohi,

* 20:9 Ininglis: grapes † 20:17 Salmo 118:22 ‡ 20:24 To Surigao no Minanubu: goja

di angod isab to nahitabu kandin ³¹ hasta sikan ikatoyu. Na, yaktod no pagkaikagi, sikan pitu no migsusuun tibo nakaasawa to sikan bohi aw tibo sikandan namatoy no wada anak. ³² To katapusan, namatoy isab sikan bohi. ³³ Na, ojow nu pa, ogbanhawon to mgo patoy. Ko matuman on sikan, hintawa man yagboy to sikan pitu to ogkatawag no tag-asawa to sikan bohi, su tibo man sikandan nakaasawa kandin?"

³⁴ Migtabak si Jesus, "Dini to babow to kalibutan, batasan to bohi dow yukos to pag-inasawahay. ³⁵ Di to mgo otow no og-isipon to Diyus no angajan ogbanhawon aw angajan ogpaugpaon duma kandin konad on og-inasawahay ³⁶ su konad on ogkamatoy. Ogkaangod on sikandan to mgo anghil. Duon isab to sikan no panahon, og-ilingon sikandan no mgo anak to Diyus su pigbanhaw din man. ³⁷ Inggad ngani si Moises migmatuud no ogbanhawon to mgo patoy. Su duon to sinuyat din bahin to diya masagkop no kaju, mighisgut sikandin bahin to Ginuu no Diyus no iyan ogsimbahon ni Abraham, ni Isaac dow ni Jacob. ³⁸ Migpasabut no inggad nayugoy da kamatoy sikan no mgo otow, buhi sikandan diya to yangit aw ogpadajun to pagsimba to Diyus. Su to mgo patoy konad ogsimba to Diyus, mgo buhi da. Su pig-isip to Diyus no buhi to tibo mgo otow."

³⁹ Na, meyduon mgo maistru to tinuuhan no mig-ikagi ki Jesus, "Sir, madojow to pagkatabak nu." ⁴⁰ Tapus to sikan, wadad migyangub to pagpangusip ki Jesus to inggad nokoy da.

Sikan Insaad no Manyuyuwawas
(Mateo 22:41-46; Marcos 12:35-37)

⁴¹ Tapus to sikan, pig-ikagihan ni Jesus to kaotawan, "Og-usip a iyu bahin to diya Insaad no Manyuyuwawas. [§] Nokoy no og-iling man to mgo otow no kaliwat puli sikandin ni Hari David ⁴² no si David iyan man yagboy migsuyat duon to libro to mgo Salmo no pig-iling,

'To Ginuu no Agayon ku pig-ikagihan to Diyus,
Ingkud ka kani to kalintuu no takidigan ku
⁴³ kotob no daogon ku yagboy to mgo kuntra nu
aw makayuhud duon to atubangan nu.*"

⁴⁴ Kagi ni Jesus, "Manno Agayon to intawag ni David to sikan Insaad no Manyuyuwawas, nokoy no ogkailing man no kaliwat puli sikandin ni David?"

Pagbantoy to mgo Maistru to Tinuuhan
(Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40)

⁴⁵ No naminog pad to mgo otow to mgo kagi ni Jesus, pig-ikagihan din to mgo inaad din, ⁴⁶ "Bantoy kow to mgo maistru to tinuuhan ta. Ogganahan sikandan ogpangabo to mahaba dow ogpakita-kita, aw ogtukhow ko pakitaon to pagtahud duon to karsada. Ko duon sikandan to mgo simbahan aw ko diya isab to mgo bangkiti, ogkaliyag sikandan og-ingkud duon to ingkudanan no ighinaat to mgo inila. ⁴⁷ Ogpangyupig sikandan to bayu no mgo bohi agun maagow to katigajunan dan. Sikan madoot no hinang dan ogtakyuban dan to mahaba no mgo pag-ampu. Kaling kahaedokanan yagboy to kastigu no igpahamtang kandan."

21

To Paghalad to Pubri no Bayu
(Marcos 12:41-44)

¹ No duon pad si Jesus to Bayoy to Diyus, pigsayapan din to mgo sapian no og-uyug to saepi duon to taguanan to mgo halad. ² Monok on, mey isab pigkita din no pubri hilabi no bayu no bohi no iyan da ingkayuug to daduwa no mangkaintok no saepi. ³ Kagi ni Jesus, "Oho, to tibo mighalad, iyan yabow to halad suja pubri no bohi. ⁴ Su tibo sikandan migbogoy to subra dan, di suja bohi no miglisod, imbogoy din to tibo ogkabuhian din."

Intag-an to Pagkagoba to Bayoy to Diyus
(Mateo 24:1-4; Marcos 13:1-13)

⁵ Pagkahina-hina meyduon mgo inaad ni Jesus no namanhisgut bahin to sikan madojow no mgo batu no inghinang to sikan Bayoy to Diyus dow sikan mangkadojow no namakabotang duon no imbogoy diya to Diyus. Di mig-ikagi si Jesus, ⁶ "Meyduon panahon no ogkagoba sei ni Bayoy to Diyus no ogkitaon now. Wada inggad sobuuk to sikan no mgo batu no inghinang to sei ni no ogkabilin duon to nabotangan, su ogtompagon tibo."

To Kagubut no Og-abut

⁷ Dajun usip ki Jesus to mgo inaad din, "Sir, kagan-u man ogkatuman sikan ognangonon nu? Nokoy man to ogkakiyayahan noy no madani on ogkahitabu sikan?"

⁸ Migtabak si Jesus, "Bantoy kow no kona kow malimbungan, su mahan-in to gayuon no ogyogwa no ogdae to ngadan ku. Ogangkon no sikandan kun to diya Insaad no Manyuyuwawas* aw og-iling isab, 'Madani on to katapusan.' Di kona kow ogpasakup kandan. ⁹ Ko makadinog kow to gera dow mgo

bagubut diya to yain-yain no mgo banwa, kona kow ogkahaedok. Kinahangyan no matuman sikan, di kona pad no iyan to katapusan to kalibutan.”

¹⁰ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Og-pagigirahay no mgo nasyun dow mgo gingharian. ¹¹ Mahan-in to mgo banwa no ogtiyogon to maagbot aw og-abuton to makalilisang no bontas dow sakit. Ogkahaedok isab to mgo otow su ogpakakita to mgo kabeynganan diya to yangit no og-pakiyaya no madani on to katapusan.

¹² “Di kona pad ogkatuman sikan, ogdakopon kow aw daeha diya to mgo simbahan su oghukuman.† Ogpaantuson, ogprisuhon, aw ogpaatubangon kow to mgo hari dow mgo gubernadur tongod to pagtuu now kanay. ¹³ Ko mahitabu sikan, ogpakalugar kow to pagnawnangon kandan bahin kanay. ¹⁴ Di patahani to ginhawa now no kona kow ogkalimuut to igtabak now. ¹⁵ Su siak to ogbogoy iyu to kaalam dow angay no mgo ikagihonon no igkatabak now no wada yagboy kuntra no ogpakayalis. ¹⁶ Ogyuib iyu inggad to mgo ginikanan now, mgo kasuunan dow mgo amigu now no kona ogtuu kanay, aw to duma iyu ogpanghimatajan. ¹⁷ Oguntrahon kow to tibo tongod to pagtuu now kanay, ¹⁸ di inggad songo yogas no bubue duon to uyu now wada ogkagawang. ¹⁹ Kaling hogota now to pagtuu kanay agun mabogajan kow to kinabuhì no wada kata-pusan.”

Intag-an to Pagkagoba to Jerusalem
(Mateo 24:15-20; Marcos 13:14-19)

²⁰ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Ko libutan on seini siyudad to Jerusalem to mgo sundayu, ogkasabutan now no ogkagoba on seini. ²¹ Na, ko makitaan now sikan, sikiyu no mig-ugpa kani to Judea pakajabag kow pailing diya to kabubunganan aw hobong. To mgo otow kani to Jerusalem mupakajabag isab, aw to mgo otow diya to uma ajaw on ogpauli-a dini to siyudad. ²² Su sikan to panahon no ogkatuman on to tibo kastigu no nasuyat duon to Kasuyatan to Diyus. ²³ Kae-at to mgo magkabodos dow mgo manggianak to sikan no aedow. Hilabi ogkalisod-lisod to mgo taga-kani su og-abuton on sikandan to yangot to Diyus. ²⁴ Meyduon ogkangkamatoy diya to gerahan, aw to duma ogbihagon aw daeha diya to inggad andei no mgo banwa. Pagkatapus, seini siyudad to Jerusalem oggiok-giokan to mgo otow no wada Diyus kotob to panahon no igtugut kandan to Diyus.

To Pagpauli ni Jesus
(Mateo 24:29-31; Marcos 13:24-27)

† **21:12** To Grigu no inikagihan: *duon to mgo simbahan dan*. To diya no panahon, to kasu to mgo Hibru duon oghusajon to simbahan dan.

²⁵ “Diya to mahudi no mgo aedow meyduon mgo kabeynganan no ogkitaon duon to soga dow to buyan hasta mgo bituon. Kani isab to pasak, ogdaitan to kaotawan aw ogkatarantar ko makadinog sikandan to dadaguuk to dagat hasta to mgo bayod no tag-magabubungan no ogkangkayukut. ²⁶ Ogpangyotoy dow ogkalipong to mgo otow tongod to haedok dan no ogpanagad to ogkangkahitabu to pasak, su ogkangkahojong to tibo diya to yangit. ²⁷ Na, dajun a ogkonsad no Anak to Otow no ogkaputus to panganud, aw ogkitaon dan to kasilow to pagka-Diyus ku. ²⁸ Kaling,” kagi ni Jesus, “ko musugud on to pagkatuman sikan ognangonon ku, tindog aw yanghag kow diya to yangit aw lipay kow su konad ogkayugoy, ogyuwason kow on to Diyus.”

To Pananglitan to Kaju no Igera
(Mateo 24:32-35; 13:28-31)

²⁹ Dajun ikagihì ni Jesus to mgo inanad din to pananglitan, “Domdoma now to mgo kakajuhan, yabi to kaju no igerà. ³⁰ Su ko makitaan ta no ogpanalingsing on, ogkamaan ta no madani on ogguyabung. ³¹ Angod isab to sikan, ko makitaan now no ogkatuman on sikan ognangonon ku, ogkamaan now no madani on ogkatuman to paghari to Diyus.

³² “Ligdongi now seini. Kona pad ogkangkamatoy to tibo mgo otow kuntoon, ogkatuman on sikan tibo. ³³ To yangit dow pasak ogkagawang da, di to kagi ku ogpabilin yagboy.”

To Pag-andam to Pagpauli ni Jesus

³⁴ Mig-ikagi isab si Jesus, “Bantoy kow no kona kow ogkawili to pagpatujang dow paghobog-hobog dow pagkalimuut bahin to mgo prublima to kinabuhì, su unu ko matokawan kow to pagtidow ku. ³⁵ Su pag-abut to sikan no aedow, to tibo otow ogkaangod to ogkalit-agan no manuk. ³⁶ Kaling pakaal-istu kow aw ampu kow kanunoy agun maantus now to mgo kalisod no og-abut iyu, na, kona kow ogkasikow ko paatubangon kow kanay no Anak to Otow.”

³⁷⁻³⁸ Na, kada aedow og-inandiya si Jesus to Bayoy to Diyus su ogpang-anad to sikan mahan-in no mgo otow no masem pad ogkangkahimun agun ogpaminog kandin. Kada madukilom, og-andiyan sikandin to Kaulibuhan no bubungan su diya oglipodong.

22

To Planu ni Judas to Pagyuib ki Jesus
(Mateo 26:1-5,14-16; Marcos 14:1-2,10-11; Juan 11:45-53)

¹ Na, madani on to pista to mgo Hibru no og-ilingon to Pan no Wada Patubu. Og-ilingon isab sikan to Pista to Pagyaboy.* ² To diya no panahon, to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhon to mgo Hibru dow to mgo mastru to tinuuhon migplanu dow og-amonuhon to pagpahimatoy ki Jesus no kona mamaanan, su nahaedok sikandan to kaotawan.

³ Sikan isab no panahon, migsed si Satanas duon ki Judas no pighingadanan isab ki Iscariote. Sobuuk sikandin to sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inanad ni Jesus. ⁴ Dajun andiya si Judas to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhon dow to mgo panguyu to magbantajay duon to Bayoy to Diyus su ogpagsabut dow og-amonuhon din to pagdata ki Jesus diya kandan. ⁵ Pagdinog dan to kagi ni Judas, hilabi sikandan migtukhow aw saad no ogsuhuyan sikandin. ⁶ Tapus makaujun si Judas, nanginlugar sikandin to pagdata ki Jesus diya kandan no kona ogkamaanan to kaotawan.

To Pagpahikoy to Panihapun to Pagyaboy

(Mateo 26:17-25; Marcos 14:12-21)

⁷ Na, mig-abut to una no aedow to sikan pista to mgo Hibru no og-ilingon to Pan no Wada Patubu. Sikan to aedow no oghalad sikandan to nati no karneru aw igpahinongod to Pista to Pagyaboy. ⁸ Pig-ikagihan ni Jesus si Pedro dow si Juan, "Andiya kow to Jerusalem aw hikaja now to ogkapanihapun ta to pista."

⁹ Mig-usip sikandan, "Andei koy nu man ogpahikajon?"

¹⁰ Migtabak si Jesus, "Ko makased kow on duon to siyudad, ogkatagbu kow to yukos no ogdaya to tibud no pigsedan to wohig. Patiduma kow kandin diya to bayoy no og-andiyaan din. ¹¹ Pagtidow now duon, ikagihi sikan tag-bayoy, 'Pigpaandini koy to Agayon noy su og-usip dow andei sikandin ogkoon to panihapun to Pista to Pagyaboy duma koy no mgo inanad din.'" ¹² Dajun din ighindu iyu to mayow-ag no koonanan diya to ikaduwa no andana no tahan on pighinaat. Duon kow hikoy to panihapun ta." ¹³ Dajun panow si Pedro dow si Juan, aw kakita-i dan tibo to diya pig-ikagi ni Jesus. Dajun dan hikaja to panihapun dan to pista.

To Pagsasayu ni Jesus dow mgo Inanad Din

(Mateo 26:26-30; Marcos 14:22-26; Juan 13:1-30; 1 Corinto 11:23-26)

¹⁴ Anoy man no tingpanihapun on, migdudunga si Jesus dow to mgo apustulis din. ¹⁵ Kagi din kandan, "Pig-awos ku yagboy no ayha a makabaja to pag-antus, ko makapagsayu a pad iyu to pagkoon kuntoon no Pista to Pagyaboy." ¹⁶ Su iyan nanda sei to pagkoon ku to seini no pagkoonan kotob no matuman on to kahuyugan to seini no pista diya to gingharian to Diyus."

¹⁷ Dajun dawata ni Jesus to tasa aw pasalamati to Diyus. Pagkatapus, mig-ikagi sikandin, "O, masig-inom kow to seini, ¹⁸ su iyan nanda seini to pag-inom ku to gita to ubas† kotob no matuman on yagboy to paghari to Diyus."

¹⁹ No makainom on sikandan, migdawat si Jesus to pan aw isab pasalamat. Dajun din tibaga aw itadwoy kandan dow ikagi, "Yawa ku seini no ighalad tongod iyu. Ilingon now to seini to paghandom kanay." ²⁰ Pagtakas dan to pagkoon, pigdawat isab ni Jesus to tasa aw ikagi, "Seini inomon iyan igpasabut to bag-u no kasabutan no oghinangon to Diyus iyu no ogdigonon pinaagi to yangosa ku no igpaawas tongod iyu."

²¹⁻²² "Siak no Anak to Otow, ogkamatomy a su iyan man planu to Diyus. Sobuuk iyu no duma ku kani ogyuib kanay, di alaot yagboy sikandin." ²³ Dajun pauusipay to mgo inanad ni Jesus dow hintawa buwa sikan ognangonon din no ogyuib kandin.

To Pagyayalis dow Hintawa to Yabow

²⁴ Na, migyayalis to mgo inanad dow hintawa kandan to og-ilingon no yabow. ²⁵ Di kagi ni Jesus, "To mgo hari dow duma no mgo yabow to yain-yain no mgo tribu ogpamayabi-yabi to mgo sakup dan, di gustu dan no og-ilingon gihapun no mgo matinabangon. ²⁶ Di kona kow ogpagangod kandan. Nasi ko hintawa to yabow iyu iyan mupaobos. Aw to agayon, isipon din no suguonon sikandin. ²⁷ Hintawa man to yabow, sikan oghonatan to pagkoon ko sikan oghonat? Sikan oghonatan. Di siak no panguyu now iyan nasi og-alagad iyu."

²⁸⁻²⁹ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "To Diyus no Amoy ku diya to yangit migbogoy kanay to katongod to paghari. Aw sikiyu no mig-unung kanay no duon a to mgo kalisod ogbogajan ku isab to katongod to pagmandu. ³⁰ Su duon to gingharian ku ogpayogoban kow to trunu no og-ingkudan now to pagmandu to duma now no mgo kaliwat to diya sampuyu-tag-duwa no mgo anak ni Israel. Ogpakapagsayu kow isab

* **22:1** To Pista to Pagyaboy iyan paghandom to mgo Hibru to diya pagpauwas kandan to Diyus likat to Ehipto to pagkaudipon dan. Di no wada pad sikandan panow, pigsugu to Diyus to anghil din to paghimatoy to mgo panganoy no yukos to mgo taga-Ehipto. Di to mgo bayoy to mgo Hibru pigpayabajan din. Sikan Pista to Pagyaboy, una no aedow to sikan Pista to Pan no Wada Patubu. † **22:18** Ininglis: *grapes*

kanay to pagkoon dow pag-inom duon to lamisa ku.”

To Pagtag-an to Paglidung ni Pedro ki Jesus

(Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Juan 13:36-38)

³¹ Tapus to sikan, pig-ikagihan ni Jesus si Simon Pedro, “Simon, paminog ka. Pig-tugutan to Diyus si Satanas to pag-anti iyu su og-ahaon ni Satanas dow meyduon duma iyu no ogkaangod to apa no ogya-jap ko tahopon. ³² Di ing-ampu ku sikuna agun no kona magoba to pagtuu nu. Iyan isab pag-ampu ku no ko makapauli ka da to madigon no pagtuu, digonon nu isab to pagtuu to mgo duma nu.”

³³ Dajun ikagi si Pedro, “Ginuu, kona ku yagboy sikuna og-ojowan inggad pad prisuhon ubin himatajan ka.”

³⁴ Kagi ni Jesus, “Pedro, indani seini. Kona pad ogtagauk to manuk gaja, iglidung a nud to katatoyu.”

³⁵ Dajun ikagihni ni Jesus to tibo inanad din, “To diya una no suguon ku sikiyu, wada ku sikiyu padaeha to saepi, puju dow ilisan no sapatu. Na, nokoy man to nakuyang iyu?”

Kagi dan, “Wada.”

³⁶ Kagi ni Jesus, “Di sugud kuntoon, dawdaya kow on ko meyduon puju dow saepi now. Ko wada ispada now su wada igkaboli, baligja kow to kabo now aw iboli to ispada. ³⁷ Su kinahangyan matuman sikan pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus bahin kanay, ‘Og-isipon sikandin no makasasaya.’[‡] Madani on sikan ogkatuman.”

³⁸ To mgo inanad mig-ikagi ki Jesus, “Aha ka Ginuu. Mey on ispada ta no daduwa no buuk.”

Kagi ni Jesus, “Hustu on.”

To Pag-ampu ni Jesus diya to Kaulibuhan no Bubungan

(Mateo 26:36-46; Marcos 14:32-42)

³⁹ Dajun panow si Jesus duma to mgo inanad din pailing diya to Kaulibuhan no bubungan su nabatasan din man. ⁴⁰ Pagtidow dan diya, mig-ikagi si Jesus, “Ampu kow agun kona kow matintal.”

⁴¹ Dajun andiya si Jesus to unahan dow yuhud aw ampu no mig-iling. ⁴² “Amoy ku, ko pagboot nu, ajaw a ogpabajaa to sikan no mgo antusonon. Di to pagboot nu iyan matuman, kona no sikan kanay. [⁴³ No mig-ampu pad si Jesus, meyduon anghil no napuun diya to yangit no mig-anduon kandin aw digona to ginhawa din. ⁴⁴ Na, migyabi on to pag-ampu din tongod to hilabi no kaguul no pigbati din. To mgo huyas din

sahian ka da to mgo tinagdu to yangosa no ogkangkatanak duon to pasak.][§]

⁴⁵ No makaampu on si Jesus, migpauli sikandin duon to mgo inanad din, aw pigkita din no nalipodong on sikandan su pigyotajan tongod to kaguul. ⁴⁶ Dajun din pukawa no mig-iling, “Aduy, nokoy no nalipodong kow man? Bangun kow aw ampu agun kona kow matintal.”

To Pagdakop ki Jesus

(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Juan 18:3-11)

⁴⁷ No mig-ikagi pad si Jesus, migtidow to mahan-in no mgo otow. Iyan nanguyu kandan si Judas no sobuuk to sikan sampuyutag-duwa no mgo inanad din. Dajun duguk si Judas ki Jesus su oghadokan. ⁴⁸ Di kagi ni Jesus, “Nokoy man Judas, igpabaja nu naan to hadok to pagyuib nu kanay no Anak to Otow?”

⁴⁹ Pagsabut to mgo inanad ni Jesus to ogkahitab, pig-usip dan si Jesus, “Ginuu, ogpanigbason noy on?” ⁵⁰ Duon-dajun sobuuk to sikan mgo inanad ni Jesus migtigbas to suguonon to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan, di iyan da naigu to kalintuu no talinga aw kasapping.

⁵¹ Di kagi ni Jesus, “Ajaw!” Dajun din dampaa sikan talinga aw kauli.

⁵² Dajun din ikagihni sikan yabow no mgo magdudumaya dow to mgo panguyu to magbantajay duon to Bayoy to Diyus hasta to duma no inila no mgo Hibru no ogdakop kandin. Mig-iling si Jesus, “Nokoy man, tulisan a no migdae kow man to mgo ispada dow mgo taepos to pagdakop kanay? ⁵³ Nokoy no wada a now dakopa duon to Bayoy to Diyus no duma ku man sikiyu kada aedow? Di pigtagadan now to kadigiyom su iyan man ogboot iyu si Satanas no panguyu to kadigiyoman.

To Paglidung ni Pedro ki Jesus

(Mateo 26:57-58,69-75; Marcos 14:53-54,66-72; Juan 18:15-18,25-27)

⁵⁴ Dajun dakopa si Jesus aw daeha diya to bayoy to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru. Migyupug si Pedro di migpadiyu da. ⁵⁵ Pagtidow dan, migbuhi sikandan to kaeju duon to pawa aw ingkud su ogpanghinadang. Migpagsakot si Pedro kandan, ⁵⁶ di pigkita sikandin to suguonon no bohi su natang-awan man to kaeju. Pigpak yongyongan din si Pedro aw ikagi, “Duma isab seini ni Jesus.”

⁵⁷ Di miglidung si Pedro no mig-iling, “Igi, wada a kay makakiyaya kandin.”

‡ 22:37 Isaias 53:12

§ 22:44 Seini no mgo bersikulu ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu.

⁵⁸ Wada kayugoy, pigkita on isab si Pedro to yain no otow no mig-iling, “Duma ka dan isab.”

Di mig-iling si Pedro, “Eh, kona!”

⁵⁹ Pagyaboy to songo uras, meyduon yain no otow no mig-iling, “Tinood iyan no duma ni Jesus seini no otawa, su taga-Galilea man sikandin.”

⁶⁰ Di mig-ikagi on isab si Pedro, “Wada yagboy kalibutan ku to sikan pigpang-ikagi nu.” No mig-ikagi pad si Pedro, migtagauk dajun to manuk. ⁶¹ Dajun lingi si Jesus aw pak yongyongi si Pedro. Aw kadomdomi din to diya kagi to Ginuu kandin no pig-iling, “Kona pad ogtagauk to manuk gaja, iglidung a nud to katatoyu.” ⁶² Dajun panow si Pedro aw ngog-ngog tongod to hilabi no pagsakit to ginhawa din.

To Paghinang ki Jesus no Kangisihanan
(Mateo 26:67-68; Marcos 14:65)

⁶³ Na, pighinang si Jesus no kangisihanan to mgo otow no migbantoy kandin aw susumbaga. ⁶⁴ Pigsampongan dan isab to mata din dow sampaluha aw ikagi, “Tagana dow hintawa to migsampalu ikow.” ⁶⁵ Mahan-in pad to kagi dan no pagtamay ki Jesus.

To Pagpaatubanga ki Jesus duon to Husajan

(Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Juan 18:19-24)

⁶⁶ Pagkamasem on, namanhihimun to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibrudow to mgo mastru to tinuuhan hasta to inila no mgo duma dan. Dajun daeha si Jesus aw paatubanga kandan. ⁶⁷ Kagi dan ki Jesus, “Nangoni koy dow sikuna iyan to diya Insaad no Manyuyuwass.”*

Migtabak si Jesus, “Inggad nangonan ku sikiyu no siak iyan, di kona kow man ogtuu. ⁶⁸ Ko usipon ku isab sikiyu, kona kow isab ogtabak. ⁶⁹ Di seini da. Sugud kuntoon, ogpasidonggan ad no Anak to Otow su ogpaingkudon a duon to kalintuu no takidingan to Gamhanan no Diyus.”

⁷⁰ Dajun dan usipa si Jesus, “To boot nu igpasabut no sikuna iyan to Anak to Diyus?”

Migtabak si Jesus, “Naikagi now on.”

⁷¹ “Na,” kagi dan, “set ki pad man ogpamangha to kistigus no sikitad on man yagboy to migdinog to kagi din.”

23

Si Jesus duon to Atubangan ni Pilato

(Mateo 27:1-2,11-14; Marcos 15:1-5; Juan 18:28-38)

¹ Dajun tindog to tibo nahimun duon aw daeha dan si Jesus diya ki Gubernadur Pilato. ² Pagtidow dan diya to bayoy din, inriklamu dan si Jesus. Kagi dan, “Nasakpanan noy seini no otawa no migpasuwoy to angod noy no mgo Hibrudow. Ogpogongan din sikandan to pagbajad to buhis diya to hari to Roma, aw pigpatuu din sikandan no sikandin kun to diya Insaad no Manyuyuwass no ogpaharion to Diyus to kaotawan din.”*

³ Pig-usip ni Gubernadur Pilato si Jesus, “Sikuna iyan to hari to mgo Hibrudow?”

Migtabak si Jesus, “Naikagi nud.”

⁴ Dajun ikagihni ni Pilato sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibrudow to kaotawan, “Wada nakitaan ku no sae to seini no otow.”

⁵ Di migdugang on nasi to kaagbot to kagi dan no mig-iling, “Pigsamuk din to duma noy no mgo Hibrudow pinaagi to pagpang-anad din sugud diya to Galilea hangtod dini ita.”

Si Jesus duon to Atubangan ni Herodes Antipas

⁶ Dajun usip si Pilato, “Taga-Galilea naan sikandin?” ⁷ Na, pagkamaan din no taga-Galilea si Jesus, impahatod din diya ki Herodes Antipas no gubernadur to Galilea, su duon si Herodes to Jerusalem to sikan no panahon. ⁸ Nayugoy da podom ogpagkita si Herodes ki Jesus su mahan-in on to nadinogan din bahin kandin. Kaling hilabi sikandin migtukhow no kitaon din si Jesus su mig-iman no ogpakita si Jesus to milagru. ⁹ Mahan-in to impangusip ni Herodes ki Jesus, di wada sikandin tabak. ¹⁰ Dajun tindog sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibrudow to mgo mastru to tinuuhan, aw maagbot hilabi to pagriklamu dan kuntra ki Jesus. ¹¹ Pagkatapus, pigtamay si Jesus aw pakasikawi ni Herodes dow to mgo sundayu din. Pigkaboan dan si Jesus to kapa no kaning hari aw i-uli dan sikandin diya ki Pilato. ¹² Na, si Herodes dow si Pilato nayugoy da no migkuntrahan, di duon to sikan no aedow nahiuli sikandan.

To Hukum to Paghimatoy ki Jesus

(Mateo 27:15-26; Marcos 15:6-15; Juan 18:39-19:16)

¹³ No ikabalik on si Jesus diya ki Pilato, pighimun ni Pilato sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan dow to duma no mgo inila hasta to kaotawan. ¹⁴ Kagi din, “No daehon now seini otow dini kanay, pig-ikagihan a now no pigpasuwoy din to kaotawan to balaod to gubernu. Di pag-imbistiga ku kandin kani to atubangan now, wada nakitaan ku no ogkapasikadan to mgo riklamu now kuntra

* 22:67 To Grigu no inikagihan: Cristo

* 23:2 To Grigu no inikagihan: Cristo

kandin. ¹⁵ Wada isab nakitaan ni Herodes, su imbalik din man dini kanay. Na, manno wada hinang din no angay din igkamatoy, ¹⁶ ogpalinapdosan ku puli aw pasabuki.” ¹⁷ † ¹⁸ Pagdinog to mgo otow to kagi ni Pilato, migdodongan sikandan to pagkuliya, “Himataji sikandin! Iyan sabuki si Barabas!” ¹⁹ Na, si Barabas naprisu su mig-ibak to kagubut duon to Jerusalem aw nakamatoy isab to otow.

²⁰ Pig-ikagihan on isab ni Pilato to mgo otow su iyan podom naliyagan din no si Jesus to ogsabukan. ²¹ Di migkinuliya gi hapun sikandan, “Himataji! Iyansang duon to krus!”

²² Mig-ikagi si Pilato kandan to ikatoyu, “Nokoy man to sae din? Wada nakitaan ku no angay din igkamatoy. Na, puli ku ogpalinapdosan aw pasabuki.”

²³ Di nasi on mig-agbot to kinuliya to mgo otow agun mapogos si Pilato to pagpayansang ki Jesus duon to krus. Na, bali man no nadaog si Pilato to pagboot dan. ²⁴ Kaling intugut din sikan kagustuhon dan. ²⁵ Dajun din pasabuki si Barabas no naprisu tongod to pagtinggubut dow paghimatoy to otow. Di si Jesus indata duon to sikan mgo otow agun matuman to pagboot dan.

To Pagyansang ki Jesus duon to Krus

(*Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Juan 19:17-27*)

²⁶ Dajun daeha si Jesus to mgo sundayu su igyansang duon to krus. Pagpanow dan, ingkatagbu dan to otow no taga-Cirene no iyan ngadan si Simon no napuun diya to hilit. Pigpogos dan sikandin to pagtiang to sikan krus aw pasunu-a ki Jesus.

²⁷ Na, duon to pangindaenan, mahan-in yagboy to mgo otow no migduma kandin yakip to mgo bohi no namaniyahu aw pamandegmatoy tongod kandin. ²⁸ Piglingi ni Jesus sikan mgo bohi aw ikagih, “Sikiyu no mgo bohi no taga-Jerusalem, kona a now ogtiyahuan. Iyan nasi tiyahuan now to iyu no kabotang dow to mgo anak now. ²⁹ Su meyduon panahon no og-abuton kow to makalilisang no mgo pag-antus aw og-pakailing kow, ‘Madojow to mgo bohi no wada panganak aw wada ogtagaudaon.’ ³⁰ Duon to sikan no panahon, ogpakailing to mgo otow, ‘Katompag kow no mgo bubungan aw tambuni koy!’ ³¹ Su ko pigpaantus a no angod to kaju no buhi su wada sae ku, iyan on man to sae-an no mgo otow no iyan ogkaangodan to gangu no kaju!”

³² Pigdaya dan isab to daduwa no ka ribeldi su igdongan dan to paghimatoy ki

Jesus. ³³ Pagtidow dan duon to sikan banwa no og-ilingon to Boboungon, inyansang dan si Jesus duon to krus aw lindoga. Inyansang dan isab sikan daduwa no ka otow duon to mgo krus aw lindoga duon to magdibayuy ni Jesus. ³⁴ Dajun ampu si Jesus no mig-iling, “Amoy ku, pasayluha sikandan su wada dan kamaani seini pighinang dan.”

To mgo kabo ni Jesus pigbabahin to mgo sundayu pinaagi to ripa. ³⁵ To duma no mgo otow puli migsayap ki Jesus, di sikan inila no mgo Hibru migsujan-sujan[‡] kandin no mig-iling, “Nakayuwang kun sikandin to duma. Na, ipayuwang to kandin kaugalingon ko sikandin iyan to diya Insaad no ManyuyuwangS!”

³⁶ Sikan mgo sundayu migsujan-sujan isab kandin. Pigduguk dan si Jesus su ogpainomon to suka ³⁷ aw ikagih, “Ko tinood no hari ka to mgo Hibru, yuwasa to kaugalingon nu.” ³⁸ Pig-iling dan to sikan su meyduon sinuyat duon to babow to uyu ni Jesus no pig-iling, “Hari seini to mgo Hibru.”

³⁹ Sobuuk to sikan mgo ribeldi no inyansang duon migsujan-sujan isab ki Jesus no mig-iling, “Ko sikuna iyan to diya Insaad no Manyuyuwang*, yuwasa to kaugalingon nu aw iyakip koy!”

⁴⁰ Di pigsapadan sikandin to sikan angod din no mig-iling, “Inggad ogkamatoy kad on, kona ka gihapun ogkahaedok to Diyus. Tibo ki ogkamatoy. ⁴¹ Ita no daduwa, angajan ki no ogkastiguhon su ogkabayosan ki to nangkahinang ta. Di seini no otow wada sae.” ⁴² Dajun sikandin ikagi, “Jesus, sadangay domdoma a ko mupauli kad on to paghari.”

⁴³ Kagi ni Jesus, “Kuntoon mismu no aedow ogpakaduma ka kanay diya to yangit.”†

To Kamatajon ni Jesus

(*Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Juan 19:28-37*)

⁴⁴ Pagkaugtu, migdigyom to kalibutan hangtod to alas tres to kahapunon. ⁴⁵ Sikan isab no uras, natonga to pagkahigbit sikan madamey no panapton no yopon to sikan Pinakabalaan no Sinabong duon to Bayoy to Diyus. ⁴⁶ Dajun tawag si Jesus to maagbot, “Amoy ku, igdata kud ikow to umagad ku.” Dajun sikandin kabigtawi.

⁴⁷ Pagkita to sikan kapitan to mgo sundayu to nahitabu, migsaja sikandin to Diyus. Kagi din, “Tinood iyan no wada sae to seini no otow!” ⁴⁸ To mgo otow isab no namansayap duon, pagkita dan to nahitabu, naman-uli sikandan no puli

† 23:17 Bersikulu 17 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Pig-ikagi din sikan su kada Pista to Pagyaboy, iyan batasan to mgo Hibru no ogpasabukan to gubernadur to songo prisu.* ‡ 23:35 To Surigao no Minanubu: *mig-iyang-iyang* § 23:35 To Grigu no inikagihan: *Cristo* * 23:39 To Grigu no inikagihan: *Cristo* † 23:43 To Grigu no inikagihan: *Paraiso*

ogpamakadabu to dagaeha su migsakit yagboy to ginhawa dan. ⁴⁹ Di to mgo amigu ni Jesus migpadiyu da no migsayap, yakip to mgo kabujagan no namanduma-duma kandin sugud pad diya to Galilea.

To Pagyobong ki Jesus

(Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Juan 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Na, meyduon otow no iyan ngadan si Jose no taga-Arimatea no sakup to Judea. Madojow sikandin dow matarong no otow no migtatagad to paghari to Diyus. Sakup sikandin to husajan, di wada din ujuni to hukum to diya mgo angod din to pagpahimatoy ki Jesus. ⁵² Na, pagkabigtawid on ni Jesus, mig-andiya si Jose ki Pilato aw hangyu no sikandin to ogyobong ki Jesus. ⁵³ Tapus makaujun si Pilato, pigpudut ni Jose sikan yawa ni Jesus duon to krus. Piglibodan din to madojow no panapton aw ibotang duon to yobonganan no intugib duon to batu no wada pad disti kayobongi. ⁵⁴ Pagyobong din ki Jesus, madani on og-sugud to Aedow no Tigpahuway, su mahapun on to Bernis no iyan igpangandam to mgo Hibru.

⁵⁵ Sikan mgo bohi no migduma-duma ki Jesus likat diya to Galilea migyupug ki Jose. Pigkita dan to pagyobong ki Jesus aw pigindanan dan sikan yobonganan. ⁵⁶ Dajun sikandan uli aw hinaat to ighapyas dow igpahomut dan to yawa ni Jesus. Tapus to sikan, migpakamonang sikandan agun matuman to balaod bahin to Aedow no Tigpahuway.

24

To Pagkabanhaw ni Jesus

(Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Juan 20:1-10)

¹ Pagka-Duminggu, migsoyom sikan mgo bohi diya to pigyobongan ki Jesus no namandae to diya pighinaat dan no mgo pahomut. ² Pagtidow dan duon, pigkita dan no nalgad on to diya piglipid no gatung no inyopon. ³ Dajun sikandan sed, di wada dan kakita-i to yawa ni Jesus no Ginuu. ⁴ No dugaja pad natingaya sikan mgo bohi, puli nakatokow pigkita dan to daduwa no ka otow no namanindog duon to topad dan no nangabo to ogpakasilow no kaputi. ⁵ Pigdaitan sikan mgo bohi aw namakadumuk. Dajun ikagi sikan daduwa no ka otow, "Nokoy no ogpamanghaon now man to otow no buhi kani to seini yobonganan to patoy?" ⁶ Wadad si Jesus kani su nabanhaw on. Domdoma now to diya pig-ikagi din iyu no duma now pad sikandin diya to Galilea. ⁷ Mig-iling no kinahangyan idata sikandin no Anak to Otow diya to mgo makasasaya

agun igyansang duon to krus. Di duon to ikatoyu no aedow ogbanhawon da."

⁸ Pagdinog to sikan mgo bohi to kagi to sikan mgo anghil, nadomdoman dan to diya pig-ikagi ni Jesus. ⁹ Dajun sikandan pauli duon to sikan sampuyu-tag-isa no mgo inaad ni Jesus dow to tibo mgo duma dan aw inawnangon dan to tibo no pigkita dan. ¹⁰ Iyan mignawnangon diya to mgo apustulis si Maria Magdalena, si Juana, si Maria no inoy ni Santiago, dow duma pad no mgo bohi.

¹¹ Di to mgo apustulis wada tuu to kagi to sikan mgo bohi, su nailing to boot dan no mgo kagi puli sikan no wada sibli. ¹² Di si Pedro dajun miglinaguy pailing diya to yobong ni Jesus. Pagtidow din, mig-obo sikandin aw linghag, di iyan da pigkita din sikan panapton no inlibod to yawa ni Jesus. Dajun uli si Pedro no naboyong dow nokoy to nahitabu.

To Panow Padeg diya to Emmaus

(Marcos 16:12-13)

¹³ Duon to iyan da no aedow, meyduon daduwa no mgo sakup ni Jesus no mig-andiya to baryu to Emmaus, mgo sampuyu-tag-isa no kilumitru likat to Jerusalem. ¹⁴ Iyan da pighisgutan dan sikan bag-u pad no mgo hitabu. ¹⁵ Monok on, meyduon migduguk aw pagduma kandan. Si Jesus sikan, ¹⁶ di angod to pigsampongan to mata dan su wada dan kiyayaha. ¹⁷ Dajun usip si Jesus kandan, "Nokoy man to duon oghisgutan now?" Migsigkon sikan daduwa to pagpanow, aw ogkaaha duon to bayhu* dan no naguul sikandan.

¹⁸ Sobuuk kandan no iyan ngadan si Cleopas mig-ikagi, "Sikuna da kay buwa to mig-ugpa diya to Jerusalem no wada kamaan to sikan bag-u no nangkahitabu diya."

¹⁹ Mig-usip si Jesus, "Nokoy man to nahitabu?"

Migtapak sikandan, "To nahitabu ki Jesus no taga-Nazaret. Namaanan noy no kibali ba-ba sikandin to Diyus, su pigghoman to Diyus to tibo pigpang-ikagi dow pigpanghinang din duon to atubangan to Diyus dow otow. ²⁰ Di indata sikandin diya ki Pilato to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan dow duma no mgo inila agun hukuman to kamatajon, aw iyansang sikandin duon to krus. ²¹ Mig-iman koy on podom no sikandin to diya ogpaabuton noy no ogyuwas ita no mgo kaliwat ni Israel, di tatoyu on no aedow to paghimatoy dan kandin. ²² Na ganina, meyduon nadingog noy no nakapatingaya kanami. Mey mgo duma noy no mgo bohi no migsoyom diya to pigyobongan kandin. ²³ Di pigboyong dan

* 24:17 To Surigao no Minanubu: goja

sikandin. Dajun sikandan pauli aw nangoni koy no mey pigkita dan no mgo anghil no mig-iling no nabanhaw si Jesus. ²⁴ Dajun andiya isab to duma noy no mgo yukos, aw pigkita dan no tinood to pig-ikagi to diya mgo bohi su wada dan isab sikandin kitaa.”

²⁵ Dajun ikagi si Jesus, “Abee, kayugoy now on man igpakasabut dow igtuu to tibo mgo sinuyat to diya kibali mgo ba-ba to Diyus. ²⁶ Og-usip a iyu, wada kow kamaan no kinahangyan og-antus to diya Insaad no Manyuyuwaw,† aw tapus to sikan, ogkaspasidonggan sikandin?” ²⁷ Dajun ipasabut ni Jesus kandan to diya impanag-an bahin kandin duon to Kasuyatan to Diyus sugud to diya mgo sinuyat ni Moises dow to duma no kibali ba-ba to Diyus. Di sikan daduwa no ka otow no impagduma ni Jesus wada kamaan no si Jesus naan sikandin.

²⁸ Anoy man no madani on to baryu no ogdeygan to sikan daduwa, angod to ogpadajun si Jesus to panow din. ²⁹ Di pigpak hinggat dan, kagi dan, “Yagi, mahapun on kay, ogkadukiloman kad. Kani kinow on oghibat.” Dajun duma si Jesus kandan. ³⁰ Anoy man no tingpanihapun on, migpagdungsa si Jesus kandan duon to lamisa. Migdawat sikandin to pan aw pasalamat to Diyus, dajun panibaga. Aw pagpamogoy din kandan, ³¹ pigkiyaya dan dajun si Jesus, su to mata dan angod to nagawangan to sampong. Pagkakiyayahi dan, puli migjopot to pilok dan su pigboyong dan on si Jesus. ³² Kagi dan, “Gin-anow naan migdojow to ginhawa ta no hiluwasan ki din to Kasuyatan to Diyus no duon ki pad to pangindaenan.”

³³ Duon-dajun migtindog sikandan aw pauli diya to Jerusalem. Nakitaan dan sikan sampuyu-tag-isa no mgo inanad dow duma no mgo sakup ni Jesus no tahan on nahimun duon. ³⁴ Ognangon podom sikan daduwa, di naunahan sikandan to sikan nahimun no mig-iling, “Nabanhaw da naan to Ginuu su migpakita ki Pedro!” ³⁵ Dajun inangon to sikan daduwa to nahitabu kandan duon to pangindaenan yakip to pagkiyaya dan ki Jesus no panibagon din to diya pan.

To Pagpakita ni Jesus to mgo Inanad Din (Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Juan 20:19-23; Hinang 1:6-8)

³⁶ No wada pad sikandan makatapus to pag-ikagi, migpakita si Jesus to sikan nangkahimun aw ikagih, “Mahusoy podom to ginhawa now.” ³⁷ Di pigdaitan sikandan su nailing to boot dan no umagad sikan pigkita dan. ³⁸ Kagi ni Jesus, “Nokoy no nahaedok kow man? Nokoy no ogduwaduwa kow isab? ³⁹ Ahaa now seini mgo

boyad dow kobong ku no pigyagbasan to yansang agun mamaanan now no si Jesus a yagboy. Dampaa a now su to umagad wada yawa. Di oho, meyduon yawa ku.” ⁴⁰ Dajun din ipakita kandan to mgo boyad dow kobong din. ⁴¹ Di tongod to hilabi no kalipay dow katingaya, angod to kona sikandan oppakatuu no si Jesus sikan pigkita dan. Kaling mig-usip si Jesus, “Wada pagkoon now kani?” ⁴² Dajun dan bogaji to hinayub no isda. ⁴³ Pigdawat din aw koon duon to atubangan dan.

⁴⁴ Tapus to sikan, mig-ikagi si Jesus, “Natuman on to diya pig-ikagi ku iyu no migduduma kinow pad. Pig-iling ku no kinahangyan no matuman to impanag-an bahin kanay duon to mgo sinuyat ni Moises dow to duma no mgo kibali ba-ba to Diyus hasta duon to mgo Salmo.” ⁴⁵ Dajun ipasabut ni Jesus kandan to diya impamasuyat to Diyus. ⁴⁶ Kagi din, “Ojow pa to Kasuyatan, kinahangyan og-antus dow ogkamatoy to diya Insaad no Manyuyuwaw,‡ di ogbanhawon da duon to ikatoyu no aedow. ⁴⁷ Kinahangyan isab no nangonan to tibo mgo tribu sugud kani to Jerusalem. Ikagihan sikandan no ogpasaylunon sikandan to Diyus tongod kanay ko musosey sikandan aw talikud to mgo sae dan dow iyan on atubangon dan to Diyus.” ⁴⁸ Sikiyu to migkita to sikan tibo, aw sikiyu isab to ognawnangon diya to kaotawan. ⁴⁹ Di pakamonang kow naa kani to Jerusalem kotob no konsadan kow to sikan gahom no ogkapuun diya to yangit no insaad to Amoy ku iyu.”

To Pagbatun ki Jesus (Hinang 1:9-11)

⁵⁰ Pigpaduma ni Jesus to mgo inanad din diya to baryu to Betania. Dajun din bajawa to mgo boyad din aw panalangini sikandan. ⁵¹ No dugaja din pad sikandan pigpanalanginan, nabatun si Jesus diya to yangit. ⁵² Pagkalius din on, sikan mgo sakup din namanimba kandin, aw malipajon no migpauli diya to Jerusalem. ⁵³ Kada aedow og-inandiya sikandan to Bayoy to Diyus su ogsajaon dan to Diyus.

† 24:26 To Grigu no inikagihan: Cristo ‡ 24:46 To Grigu no inikagihan: Cristo

To Madojow no Nawnangonon no Sinuyat ni Juan

Si Cristo no Og-ilingon to Kagi dow Kaawang

¹ Diya to sinugdanan no wada pad kahinang seini kalibutan, sikan og-ilingon to Kagi* tahan on duon. Duma sikandin to Diyus, aw Diyus yagboy sikandin. ² Sugud pad to sinugdanan, tahan on sikandin duma to Diyus. ³ Pighinang to tibo pinaagi kandin. Wada nahinang no wada ipabaja kandin. ⁴ Sikandin to napuunan to kinabuhi no ogkaangod to kaawang no ogtang-ow to otow. ⁵ Sikan no kaawang ogsiga duon to kadigyoman, aw sikan no kadigyom wada makadaog to sikan no kaawang.†

⁶ Na, meyduon otow no pigpaandini to Diyus no iyan ngadan si Juan. ⁷ Pigsugu sikandin to pagnawnangon bahin to sikan og-ilingon to Kaawang agun no makatuu to tibo otow pinaagi to kagi din. ⁸ Kona no si Juan sikan og-ilingon to Kaawang, di sikandin to pigsugu to Diyus to pagnawnangon bahin to sikan no Kaawang. ⁹ Sikan matuud no Kaawang no og-ilingon isab to Kagi mig-andinid on to kalibutan agun matang-awan to tibo kaotawan.

¹⁰ Mig-andini sikandin to seini kalibutan no pighinang din, di wada sikandin kiyayaha to kaotawan. ¹¹ Inggad duon to banwa din, wada sikandin dawata to kaotawan din. ¹² Di to diya migdawat dow migtuu kandin pigbogajan din to katongod to pagkahinang no mgo anak to Diyus. ¹³ To pagkahinang dan no mgo anak to Diyus kona no angod to pag-anak to otow tongod to hingawos dow pagboot to otow, di tongod to pagboot to Diyus. Su to Diyus iyan nahinang no Amoy dan.

¹⁴ Sikan og-ilingon to Kagi migpakaotow aw mig-agpot dini ita. Makawkayuujon sikandin aw tinood no bayhu‡ to Diyus no impakita dini ita. Naaha noy to pagka-Diyus din isip sobuukon no Anak no napuun to Diyus no Amoy.

¹⁵ Sikandin to diya pighisgutan ni Juan no Magbawtismuhay no imbansagon din to pag-ikagi, “Seini to diya otow no og-nangonon ku no ogpakasunu kanay. Di to matuud, yabow pad yagboy sikandin

kanay, su no wada a pad i-anak, tahan on sikandin duon.‡”

¹⁶ Wada kinotoban to sikan no kayuuy din ita, kaling kona ogkabigtow to mgo kadojawan no igbogoy din ita tibo. ¹⁷ To diya una, no mgo balaod no imbogoy to Diyus ita impabaja ki Moises, di kuntoon impabaja ki Jesu-Cristo to kadojow dow kayuuy din ita hasta to pagpasabut ita to kinaiya din. ¹⁸ Wada pad otow no nakakita to Diyus. Di sikan sobuukon no Anak din no kanunoy duma kandin iyan migpakiyaya kandin dini ita.

To Katongdanan ni Juan no Magbawtismuhay

(Mateo 3:1-12; Marcos 1:1-8; Lucas 3:1-18)

¹⁹ Meyduon mgo magdudumaya to tinuuan to mgo Hibru dow duma no mgo kaliwat ni Levi no mig-andiia ki Juan. Pigsugu sikandin to inila no mgo Hibru diya to Jerusalem to pag-usip dow mig-angkon si Juan no sikandin to diya Insaad no Manyuyuwas.*

²⁰ Pagdinog ni Juan to usip dan, wada lipod-lipod din to pagtabak. Kagi din, “Kona no siak to diya Insaad no Manyuyuwas.”

²¹ Dajun sikandin usip ki Juan, “Na, hintawa ka man naan? Sikuna buwa si Elias no kibali ba-ba to Diyus to diya una?”

Migtabak si Juan, “Kona isab.”

Mig-usip isab sikandin, “Sikuna kay buwa to diya duma no ogpaabuton noy no kibali ba-ba to Diyus?”

Di migtabak si Juan, “Kona.”

²² “Na,” kagi dan, “ikagihi koy dow hintawa ka yagboy agun no meyduon igkanangon noy to sikan namansugu kanami. Nokoy man to ogkaikagi nu bahin to katongdanan nu?”

²³ Dajun tabak si Juan, “Siakon to diya intag-an ni Isaias no kibali ba-ba to Diyus to diya una no mig-iling,

‘Meyduon ogbansagon diya to matahay no banwa no og-iling,

Hinaata to dayan to Ginuu!’†”

²⁴ Na, sikan mgo otow no pigsugu to mgo Pariseo ²⁵ to pag-usip ki Juan naman-iling, “Na, ko kona no sikuna to diya Insaad no Manyuyuwas aw kona ka isab no si Elias ubin sikan duma no kibali ba-ba to Diyus no ogpaabuton noy, nokoy man to katongod nu to pagpamawtismu?”

²⁶⁻²⁷ Migtabak si Juan, “Tinood no ogpamawtismu a, di pinaagi da to wohig. Di

* **1:1** Si Cristo sikan og-ilingon to Kagi. Migpasabut no igpabaja duon kandin dow nokoy to igpasabut ita to Diyus no Amoy. † **1:5** To yain no igpasabut to seini: *To mgo sakup to sikan no kadigyom wada makasabut to sikan no kaawang.*

‡ **1:14** To Surigao no Minanubu: *goja* § **1:15** Iyan igpasabut no duon on tahan si Jesus su Diyus man sikandin.

* **1:19** To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwas no ogpaharion to Diyus to kaotawan din. † **1:23** Isaias 40:3

meyduon ogpakasunu no yabow pad yagboy kanay. Su ngani man to paghukas to sapatus din, di kona a og-angajan. Duon on sikandin iyu, di wada now kiyayaha.”²⁸ Nahitabu sikan diya to baryu to Betania no dihipag to Jordan no wohig no duon pamawtismu si Juan.

To Pagpakiyaya ni Juan ki Jesus

²⁹ Pagkabukas, pigkita ni Juan si Jesus no ogpadodoyog duon kandin. Dajun ikagih ni Juan to kaotawan, “Aha kow! Sujad on to diya otow no angod to nati no karneru no pigpaandini to Diyus su iglimpas to kaotawan agun magawang to mgo sae dan.”³⁰ Sikandin to diya pig-iling ku, ‘Meyduon ogpakasunu kanay no yabow pad kanay, su no wada a pad i-anak, tahan on sikandin duon.’³¹ Ngani a man, di wada a kiyaya kandin to diya una. Di mig-andini a gihapun to pagpamawtismu to wohig agun no sikiyu no mgo kaliwat ni Israel[‡] makakiyaya kandin.³²⁻³³ Wada a iyan kiyaya kandin, di sikan migsugu kanay to pagpamawtismu to wohig mig-iling, ‘Sikan ogkitaon nu no ogkonsadan to Ispiritu ku aw ogpakamonang duon, sikandin to ogpamawtismu to Ispiritu Santu.’ Na, pigkita ku man iyan to Ispiritu Santu no angod to salapati no migkonsad likat to yangit aw pakamonang duon kandin.³⁴ Kaling su pigkita kud sikan,” kagi ni Juan, “kona ad on ogduwa-duwa to pagnangon iyu no si Jesus yagboy iyan Anak to Diyus.”

To Una no mgo Inanad ni Jesus

³⁵ Pagkabukas, duon on isab si Juan to dihipag to Jordan no wohig duma to daduwa no mgo inanad din.³⁶ Pagkita din ki Jesus no migyaboy, nakaikagi si Juan, “Aha kow! Sujad on to diya otow no angod to nati no karneru no imbogoy to Diyus no lilimpasay!”

³⁷ Pagdingog to sikan daduwa no mgo inanad ni Juan to sikan kagi din, dajun yupug sikandan ki Jesus.³⁸ Paglingi ni Jesus, pigkita din sikandan no migyupug kandin aw usipa, “Nokoy man to tuud now?”

Migtabak sikandan, “Rabi,” (no ko ita pa, Maistru) “ande ka man ugpa?”

³⁹ Migtabak si Jesus, “Ogduduma kinow diya agun ogkaaha now.” Dajun duma sikandan ki Jesus diya to pig-ugpaan din. Alas kuwatru on to kahapunon to diya, aw migpakamonang sikandan duon kandin to sikan no aedawa.

⁴⁰⁻⁴¹ Si Andres sobuuk to sikan daduwa no migdingog to kagi ni Juan aw migyupug ki Jesus. Dajun din pamanghaa to suun din no si Simon aw ikagih, “Nakitaan noy on to diya Insaad no Manyuyuwat!”[‡]⁴² Dajun din dumaha diya ki Jesus. Pagkita ni Jesus ki Simon, pigyongyongan din aw ikagih, “Sikuna si Simon no anak ni Juan. Di oghin-gadanan ku sikuna ki Cefas.” (To ngadan no Cefas angod da to kahuyugan to ngadan no Pedro, no ko ita pa, batu.)

To Pagtawag ni Jesus ki Felipe dow ki Natanael

⁴³⁻⁴⁴ Pagkasunu no aedow, mig-andiya si Jesus to prubinsya to Galilea. Nakitaan din si Felipe no taga-Betsaida no iyan isab yunsud ni Andres dow ni Pedro aw ikagih, “Yagi, duma kad on kanay su oghinangon ku sikuna no inanad.”

⁴⁵ Dajun pamanghaa ni Felipe si Natanael aw ikagih, “Nakitaan noy on to diya otow no intag-an duon to mgo sinuyat ni Moises dow to duma no kibali ba-ba to Diyus! Si Jesus to ngadan din. Taga-Nazaret sikandin no anak ni Jose.”

⁴⁶ “Eh,” kagi ni Natanael, “wada kay buwa kadojawan no ogkapuun diya to Nazaret.”

Kagi ni Felipe, “Ogduduma ki agun makakita ka.”

⁴⁷ Pagkita ni Jesus ki Natanael no ogpadodoyog duon kandin, mig-iling sikandin, “Suja to tinood yagboy no kaliwat ni Israel no wada paglimbung.”

⁴⁸ Mig-usip si Natanael, “Pig-amonu nu man to pagkamaan kanay?”

Migtabak si Jesus, “Wada ka pad hingata ni Felipe, pigkita kud sikuna duon to yongod to kaju no iger.”

⁴⁹ “Sir,” kagi ni Natanael, “sikuna yagboy to Anak to Diyus. Sikuna to Hari noy no mgo kaliwat ni Israel.”

⁵⁰ Mig-ikagi si Jesus, “Migtuu ka su mig-ikagi a no nakitaan ku sikuna duon to yongod to iger. Diya to umaabut no panahon, yabow pad to mgo milagru no ogkakitaan nu.⁵¹ Su ligdongi now seiini. Og-abut to panahon no ogkitaon now to yangit no ogkaabri dow to mgo anghil to Diyus no ogponhik dow ogpon-ug no ogbaja kanay no Anak to Otow.”*

2

To Kumbiti diya to Cana

¹⁻² Duon to ikatoyu no aedow, meyduon kumbiti diya to yunsud to Cana no sakup to Galilea. Pig-imbata si Jesus dow to

[‡] **1:31** To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibru. **§ 1:40-41** To Grigu no inikagihan: *Cristo* * **1:51** Pagtawag ni Jesus to kaugalingon din no Anak to Otow, iyan igpasabut no Diyus sikandin no migpakaotow. Insugu sikandin to Diyus no Amoy dini to kalibutan aw bogaji to kinayabawan no katongod dini to kaotawan. * **2:3** To inomon to mgo Hibru hininang to gita to ubas. Angod to kaisog to toba, di ogsimbagan pad to wohig.

mgo inaad din. Duon isab to inoy din. ³ Na, pigkabusan on to inomon,* kaling pigduguk si Jesus to inoy din aw ikagih, "Pigkabusan on kay sikandan to inomon."

⁴ Kagi ni Jesus, "Kona a nu ogsugon su wada pad abut to panahon ku."

⁵ Dajun ikagih to inoy ni Jesus sikan mgo suguonon, "Inggad nokoy to isugu din iyu, tumana." ⁶ Na, duon to dani dan meyduon onom no ka tadjow no batu no oggamiton to pagtuman to tumanon to pagpanghugas. Kada tadjow ogkasedan to songo gatus no litru no wohig. ⁷ Pigsugu ni Jesus to mgo suguonon, "Ponu-a to wohig sikan mgo tadjow." Dajun dan ponu-a kotob no nanami-sami. ⁸ "Na," kagi ni Jesus, "sayuk kow duon aw daehi sikan otow no migdumaya to seini kumbiti." Dajun dan tumana sikan sugu ni Jesus ⁹ aw tagaji sikan migdumaya to kumbiti. Wada sikandin kamaan dow andei kapuun sikan no inomon. Iyan da namaan sikan mgo suguonon no migponu to sikan mgo tadjow.

Pagkatimtim din to sikan wohig no nahinang on no inomon, pigsabi din sikan bana ¹⁰ aw ikagih, "Iyan nabatasan ta no igu-ana igtagoy to madojow no inomon aw ko makainom on to mgo imbitadu, iyan on igtagoy to minus no klasi. Di sikuna, kuntuon nu pad ipanagoy to pinakamadojow no inomon."

¹¹ Seini milagru no pighinang ni Jesus diya to Cana no sakup to Galilea, una no pagpakita din to pagka-Diyus din, aw migdugang to pagtuu to mgo inaad din. ¹² Tapus to sikan, mig-andiya si Jesus to yunsud to Capernaum duma to inoy dow mgo suun din hasta to mgo inaad din. Migpakamonang sikandan duon sed to pila da no aedow.

To Pag-abug ni Jesus to mgo Mamaligjaay duon to Bayoy to Diyus

(Mateo 21:12-17; Marcos 11:15-19; Lucas 19:45-48)

¹³ No madani on to pista to mgo Hibru no og-ilingon to Pista to Pagyaboy,[†] mig-andiya si Jesus to Jerusalem. ¹⁴ Pagtidow din duon, pigkita din duon to pawa to Bayoy to Diyus to mgo mamaligjaay to mgo baka, karneru, dow salapati hasta to mgo magsinsilyuhay to saepi no naman-ingkud duon to mgo lamisa dan. ¹⁵ Dajun hinang si Jesus to yatus no pisi aw abuga to tibo mgo baka dow karneru diya to yuwas. Pignanjabu din to

saepi to sikan mgo magsinsilyuhay aw pamaliskada din to mgo lamisa dan. ¹⁶ Dajun din ipanagda to mgo mamaligjaay to salapati, "Panggawanga now sikan kani. Kona now oghinangon no merkadu seini Bayoy to Amoy ku!" ¹⁷ Pagkita to mgo inaad ni Jesus to sikan pighinang din, namodoman dan to diya pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, "To pagmahal ku to bayoy nu, Diyus ku, iyan ogpakailing to kamatajon ku."[‡][§]

¹⁸ Di to inila no mgo Hibru mig-usip ki Jesus, "Nokoy man to milagru no igkapakita nu kanami no ogmatuud to katongod nu to paghinang to sikan?"

¹⁹ "Seini," kagi ni Jesus. "Wasaha now seini pig-ugpaan to Diyus, aw sed to tatoyu no aedow ogbag-uhon ku da."

²⁰ Kagi to sikan inila no mgo Hibru, "Eh, kap-atan kay mey onom no tuig to paghinang to seini Bayoy to Diyus, tapus ogisabon nu ogtukudon sed to tatoyu da no aedow?" ²¹ Di wada sikandan makasabut no sikan yawa ni Jesus iyan pighisgutan din. ²² Inggad to mgo inaad ni Jesus, ayha da makasabut no mabanhaw on sikandin. Iyan pad pagkadomdom dan to diya mgo kagi din, aw nakatuu sikandan to diya nasuyat duon to Kasuyatan no pig-ikagi ni Jesus bahin to kaugalingon din.

Namaan si Jesus to Ginhawa to Otow

²³ No duon pad si Jesus to siyudad to Jerusalem to diya panahon to Pista to Pagyaboy, mahan-in to mgo otow no migtuu kandin su pigkita dan man to mgo milagru no pigpanghinang din. ²⁴ Di si Jesus wada salig kandan su namaanan din to kinaiya to otow. ²⁵ Inggad wada ognangon kandin, tahan din namaanan dow nokoy to sed to ginhawa dan.

3

To Ing-anaad ni Jesus ki Nicodemo

¹ Na, meyduon Pariseo no iyan ngadan si Nicodemo no sakup isab to husajan to mgo Hibru. ² Songo kadukiloman migdojom sikandin diya ki Jesus aw ikagi, "Sir, namaanan noy no pigpaandini ka to Diyus to pagpang-anaad kanami. Su wada ogpakahinang to mgo milagru no angod to pighinang nu ko kona sikandin gahoman to Diyus."

³ Mig-ikagi si Jesus, "Indani seini. To otow no kona ogkaisab ogkaotow* kona ogkasakup duon to sikan ogharian to Diyus."

[†] 2:13 To Pista to Pagyaboy iyan paghandom to mgo Hibru to diya pagpauwas kandan to Diyus likat to Ehipto to pagkaudipon dan. Di no wada pad sikandan panow, pigsugu to Diyus to anghil din to paghimatoy to mgo panganoy no yukos to mgo taga-Ehipto. Di to mgo bayoy to mgo Hibru pigpayabajan din. Oskabasa seini duon to Exodo kapitulu 11 dow 12. [‡] 2:17 To yain no igpasabut to seini: *To pagmahal ku to bayoy nu, Diyus ku, angod to kapasu to kaeju, kaling ogpanimbooton ku no kanunoy mapasidonggan sikan inggad nokoy to mahitabu kana.* [§] 2:17 Salmo 69:9 * 3:3 To yain no igpasabut to seini: *To otow no kona ogkaotow pinaagi to Diyus*

⁴ Nakaikagi si Nicodemo, “Og-amonuhon man to pagkaotow pag-isab ko manigaon on to otow? Su konad sikandin ogpakased to gotok to inoy din aw i-anak manda.”

⁵ Migtabak si Jesus, “Paminog ka. Kona ogkasakup to otow duon to sikan ogharian to Diyus ko kona sikandin ig-anak pinaagi to wohig dow pinaagi to gahom to Ispiritu Santu. ⁶ Sikan ig-anak to otow, otow isab, aw sikan ig-anak pinaagi to Ispiritu Santu, ispiritu isab. ⁷ Kona nu igkaboyong sikan pig-ikagi ku no kinahangyan maisab kow maotow. ⁸ Igpanglit ku to kaemag. Oghodos sikan inggad andei ogdeg. Ogdadinog to kagaskas, di kona ogkatagahan dow andei ogkapuun dow andei ogdeg. Ogkaangod to sikan to pagkaotow pag-isab pinaagi to Ispiritu Santu, su kona ta ogkitaon aw kona ta ogkabootan. Iyan da ogkitaon ta to bag-u no kinaiya to mgo otow no ogkaisab ogkaotow.”

⁹ Mig-usip si Nicodemo, “Ajaw naa kun. Og-amonuhon man to pagkatuman to sikan pig-ikagi nu?”

¹⁰ Migtabak si Jesus, “Eh, maistru ka man podom to angod ta no mgo kaliwat ni Israel. Wada nu naan kasabuti to pig-ikagi ku? ¹¹ Paminogi yagboy seini. Ognangonan noy sikiyu to namaanan noy, aw ogkistigus koy to pigkita noy, di kona now man ogtuuhan. ¹² Ko kona kow ogtuu to diya pig-ikagi ku bahin to kalibutanon no kadodoyog, yabi on no kona kow ogtuu ko mang-anad a bahin to mgo yangitnon. ¹³ Hintawa man to nakaandiya to yangit? Siakon da no Anak to Otow, su diya a man kapuun.”

¹⁴ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi ki Nicodemo no mig-iling, “To ogkahitabu kanay ogkaangod to diya hayas-hayas no intaud ni Moises to kaju aw lindoga to diya panahon no makapanow-panow to mgo kaaw-apan ta diya to matahay no banwa.† Su siak isab no Anak to Otow igtaud duon to krus aw lindoga ¹⁵ agun to tibo no ogsalig kanay ogkabogajan to kinabuhi no wada katapusan.

¹⁶ “Su pighigugma hilabi to Diyus to tibo kaotawan, kaling pigpaandini din sikan sobuukon no Anak din. Inggad hintawa no ogtuu dow ogsalig kandin konad on ogkastiguhon tongod to mgo sae din di ogbogajan nasi to kinabuhi no wada katapusan. ¹⁷ Su to pagpaandini to Diyus to Anak din to kalibutan, kona no iyan tuud din to pagkastigu to mgo otow, di agun no yuwason din sikandan pinaagi to sikan pigpaandini din. ¹⁸ Inggad hintawa no ogtuu dow ogsalig to Anak to Diyus kona ogkastiguhon to Diyus, di inggad hintawa no kona ogsalig kandin tahan on pighukuman to kastigu su wada

sikandin tuu to sikan sobuukon no Anak to Diyus. ¹⁹ Iyan igkastiguha kandin su wada din dawata sikan og-ilingon to Kaawang no mig-andini to kalibutan, su iyan nasi naliyangan din to kadigyom, su madoot to mgo hinang din. ²⁰ Kona yagboy sikandin ogkaliyag to kaawang su ogkatang-awan man to madoot no mgo hinang din. Sikan to kinaiya to tibo mgo otow no ogkuntra to kaawang. ²¹ Di to mgo otow no ogtuman to matuud og-anduon to kaawang agun mamaanan no Diyus to napuunan to mangkadojow no oghinangon dan.”

To Pagsaja ni Juan ki Jesus

²² Pagkatapus to sikan, mig-andiya si Jesus dow mgo inanad din to kahilitan to prubinsya to Judea. Migpakamonang sikandan duon aw pamawtismu. ²³⁻²⁴ Duon to iyan da no panahon, migpadajun si Juan to pagpamawtismu su wada pad sikandin kapisu to diya. Duon sikandin to banwa no Enon no madani to yunsud to Salim su abunda man to wohig duon, aw mahan-in to og-andiya kandin su ogpabawtismu.

²⁵ Na, songo aedow migyayalis to mgo inanad ni Juan dow to sobuuk no angod dan no Hibu bahin to hustu no paagi to pagtuman dan to tumanon to paghugas. ²⁶ Dajun sikandan andiya ki Juan aw ikagih, “Sir, to diya otow no pighisgutan nu no diya ki pad to dihipag to Jordan migsugud on to pagpamawtismu, aw tibo on ogpaman-andiya kandin.”

²⁷ Kagi ni Juan, “Wada otow no ogpakatagon to inggad nokoy ko kona no Diyus to ogbogoy. ²⁸ Domdoma now to diya pig-ikagi ku iyu no kona no siakon to diya Insaad no Manyuyawas.‡ Pigpauna a puli kandin agun no mahinaat ku to pagtidow din. ²⁹ Siakon, sahian ka da to yagi to bannahon no iyan ogsaligan to kumbiti. Inggad kona no sikandin to ogpakaasawa to sikan no bohi, di ogtukhow sikandin ko ogdino-gon din no ogkalipay sikan bana to sikan asawa din. Kaling ogkalipay a hilabi kuntoon su mahan-in on to ogpasakup ki Jesus. ³⁰ Su kinahangyan no muyabow sikandin, aw siak ogkaobos.

³¹ “Na, to mgo otow dini to kalibutan, kinalibutanon ko og-ikagi su sikan da to namaanan dan. Di sikan napuun diya to yangit, yabow sikandin to tibo. ³² Ignawnangon din to pigkita dow pigdinog din diya to yangit, di matagsa da to ogtuu to kagi din. ³³ Di inggad hintawa no ogtuu to sikan, ogpakakistigus sikandin no matuud yagboy to kagi to Diyus, ³⁴ su mgo kagi man yagboy to Diyus to ignawnangon ni Jesus no pigpaandini din. Su bug-us no imbogoy

† 3:14 Ogbakasa seini diya to Numeros 21:4-9. ‡ 3:28 To Grigu no inikagihan: Cristo

kandin to gahom to Ispiritu Santu. ³⁵ To Amoy no Diyus mighigugma to Anak din no si Jesus, aw insalig duon kandin to pagmandu to tibo. ³⁶ Inggad hintawa no ogtuu dow ogsalig to Anak to Diyus ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan. Di inggad hintawa no og-ojow to Anak to Diyus kona ogkabogajan to sikan no kinabuhi di nasi no ogkastiguhon sikandin to Diyus to wada katapusan.”

4

To Pagpag-istrya ni Jesus to Bohi no Taga-Samaria

¹ Duon to sikan no panahon, nakadinog to mgo Pariseo no mahan-in kun to nangkakabig aw pigbawtismuhan ni Jesus kay to ki Juan. ² (Di to tinood, wada pangunoy si Jesus to pagbawtismu, mgo inanad din da.) ³ Pagkamaan ni Jesus no migdingog to mgo Pariseo to sikan, miglikat sikandin dow mgo duma din to prubinsya to Judea su og-uli diya to prubinsya to Galilea. ⁴ Na, kinahangyan ogbajaan dan to prubinsya to Samaria, ⁵ aw migtidow sikandan duon to yunsud no Sikar. Duon to dani to sikan yunsud meyduon pasak no imbogoy ni Jacob to anak din no si Jose to diya una no panahon ⁶⁻⁸ no meyduon atabay no impakabut ni Jacob. Mig-ingkud si Jesus duon su pigboyajan sikandin to panow, di to mgo inanad din migpadajun diya to yunsud to pagboli to ogkakoon dan su maugtu on to diya.

No migtagad pad si Jesus duon, meyduon migtidow no taga-Samaria no bohi no ogsayuk. Kagi ni Jesus kandin, “Iya, painoma a kun to wohig.”

⁹ Pagdinog to sikan bohi to hangyu ni Jesus, natingaya hilabi sikandin su to mgo Hibru kona ogpag-istrya to mgo taga-Samaria. Kaling mig-ikagi sikan bohi, “Nokoy no ogpamuju ka man kanay to wohig no Hibru ka man, aw siakon, bohi a no taga-Samaria?”

¹⁰ Dajun tabak si Jesus, “Ko namaan ka pa to igkabogoy to Diyus ikow, aw ko namaan ka pa dow hintawa a yagboy no namuju ikow to wohig, sikuna podom nasi to ogpamuju kanay. Su ko mamuju ka pa kanay, ogkabogajan ka to wohig no ogpakabogoy to kinabuhi.”

¹¹ Kagi to sikan bohi, “Sir, wada sasayuk nu, aw madayom seini atabay. Andei ka man ogpadut to sikan wohig no ogpakabogoy to kinabuhi? ¹² Si Jacob no minuna ta iyan migpakabut to seini atabay. Naiguan on sikandin dow mgo anak din hasta to mgo buhi dan to inomonon no wohig. Na, kona

buwa no yabow ka pad ki Jacob no migbiling kanami to seini kadojawan?”

¹³ Migtabak si Jesus, “To og-uhawon no otow no og-inom to seini og-uhawon da, ¹⁴ di to otow no og-inom to wohig no igpainom ku kandin konad on og-uhawon. Su sikan igbogoy ku kandin no wohig ogkahinang no tubud no og-ugwak duon to ginhawa din, aw sikan to ogkapuunan to kinabuhi no wada katapusan.”

¹⁵ “Sir!” kagi to sikan bohi, “bogaji a man to sikan no wohig agun no kona ad manda og-uhawon aw kona ad makasinayukani.”

¹⁶ “Na,” kagi ni Jesus, “dokata to bana nu.”

¹⁷ Mig-ikagi sikan bohi, “Wada bana ku.”

Kagi ni Jesus, “Hustu iyan no wada bana nu, ¹⁸ su lima on to nakaasawa ikow, aw sikan duma nu no yukos kuntoon kona nu no bana.”

¹⁹ Dajun ikagi sikan bohi, “Aw, managanay ka naan Sir! ²⁰ Aha ka to suja bubungan. Duon simba to mgo kaaw-apuanoy. Di sikiyu no mgo Hibru og-iling no diya da ogsimbahon to Diyus to siyudad to Jerusalem.”

²¹⁻²² Mig-iling si Jesus, “Sikiyu no mgo taga-Samaria wada kamaan to sikan pigsimba now. Di sikami no mgo Hibru, namaan koy yagboy to sikan pigsimba noy, su to Manyuyuwas duon ogkapuun to mgo Hibru. Paminog ka Iya. Og-abut to panahon no konad ogsimbahon to Amoy no Diyus dutun to suja bubungan aw konad isab no diya to Jerusalem. ²³ Su sikan pigpaabut no panahon mig-abut on, no to tinood no mgo magsisimba to Diyus no Amoy ogsimba kandin pinaagi to Ispiritu Santu pinasikad to matuud no pagka-Diyus din. Sikan da to pagsimba no ogkaliyagan din. ²⁴ To Diyus ispiritu, kaling to otow no ogsimba kandin kinahangyan no igpabaja sikan to Ispiritu Santu pinasikad to matuud no pagka-Diyus din.”

²⁵ Kagi to sikan bohi, “Namaan a no mey panahon no og-abut sikan Insaad no Manyuyuwas,* aw ig-ikagi din ita to tibo.”

²⁶ Mig-ikagi si Jesus, “Siakon no migpag-istrya ikow iyan sikan ognangonon nu.”

²⁷ Na, pagpauli to mgo inanad din likat to yunsud, pigkita dan si Jesus no migpag-istrya to bohi. Hilabi sikandan natingaya, di wada inggad sobuuk no nakausip to sikan bohi dow nokoy to tuud din. Wada isab nakausip ki Jesus dow nokoy no migpag-istrya sikandin to sikan bohi. ²⁸ Dajun ojowi to sikan bohi to sasayuk din aw pauli diya to yunsud aw ikagihni to mgo otow, ²⁹ “Duma kow kanay su ighindu ku iyu to otow no nakatag-an to tibo mgo hinang ku! Basi sikandin to diya Insaad no

* 4:25 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

Manyuyuwas!"³⁰ Dajun sikandan yuwas to yunsud aw anduon ki Jesus.

³¹ Di no diya pad sikan bohi to yunsud, pig-igda podom si Jesus to mgo inanad din to pagkoon, kagi dan, "Sir, koon kad."

³² Di mig-ikagi si Jesus, "Meyduon pagkoon ku no wada now kamaani."

³³ Kagi to mgo inanad, "Meyduon kay buwa migdaya kandin to pagkoon."

³⁴ Di kagi ni Jesus, "Iyan kibali pagkoon ku to pagtuman to pagboot to sikan migpaan-dini kanay aw to pagtapus to igpahinang din. ³⁵ Meyduon ikagihonon now no pig-iling, 'Upat pad no buyan ayha ki og-pakaani.' Di ko siak to paikagihon now, tigan on kuntoon. Su ahaa now to kaotawan. Angod sikandan to mgo tanom no anihonon on, su seinid to panahon no ogpasakup on podom sikandan kanay. ³⁶ Ogbayosan to Diyus sikan kibali og-ani, aw to diya mgo otow no ogkaani dan ogbogajan to kinabuhin no wada katapusan. Na, to diya migtanom dow to diya og-ani, tibo sikandan ogtukhow. ³⁷ Kaling ogkatuman sikan ikagihonon no pig-iling, 'Meyduon ogtanom aw yain to og-ani.' ³⁸ Pigmaani ku sikiyu to sikan wada now kaunagi, aw kuntoon sikiyu on to ogpahimuyus to trabahu to yain no otow."

³⁹ Mahan-in to mgo taga-Samaria no migtuu ki Jesus duon to sikan no yunsud tongod to kagi to sikan bohi no pig-iling, "Natag-anan din to tibo mgo hinang ku."

⁴⁰ Pagtidow dan duon ki Jesus, pighangyu dan sikandin no mupakamonang pad duon kandan. Kaling migpakamonang onsi Jesus duon sed to daduwa no aedow. ⁴¹ Pagdinog to mgo taga-yunsud to kagi ni Jesus, migdugang pad to kahan-in to mgo otow no migtuu kandin. ⁴² Aw pig-ikagihan dan sikan bohi, "To diya una migtuu koy ki Jesus tongod to pig-ikagi nu bahin kandin. Di kuntoon sikami on mismu to migdinog to kagi din, kaling namaan koy on no sikandin to Manyuyuwas to tibo kaotawan."

To Pag-ulii ni Jesus to Anak to Upisyal

⁴³ Pagyaboy on to daduwa no aedow, miglikat onsi Jesus su og-andiya to prubinsya to Galilea ⁴⁴ inggad nakaikagi on sikandin no to otow no kibali ba-ba to Diyus kona ogtahudon duon to banwa din. ⁴⁵ Pagtidow ni Jesus dow to mgo inanad din diya to Galilea, nahinangop to mgo taga-Galilea to pagdawat kandin su mahan-in man sikandin no nakaaha to tibo mgo hinang ni Jesus duon to Pista to Pagyaboy[†] diya to siyudad to Jerusalem.

⁴⁶ Dajun pauli si Jesus diya to yunsud to Cana no duon din hinanga no inomon to diya wohig. Na, duon to yain no yunsud no og-ilingon to Capernaum meyduon upisyal to gubernu no nasakit to anak din no yukos. ⁴⁷ Pagkadinog din no migtidow on si Jesus duon to Galilea no napuun diya to Judea, migpanow sikandin su ogdokaton din si Jesus aw ogdumahon diya to Capernaum agun no maulian din sikan bata no pakamatajon on. ⁴⁸ Pagpangamuju to sikan upisyal, nakaikagi si Jesus, "Ay, sikiyu no mgo otow, kona kow yagboy ogtuu kanay ko kona kow makakita to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan."

⁴⁹ "Sir," kagi to sikan upisyal, "sadayay duma ka kanay kuntoon no buhi pad sikan anak ku."

⁵⁰ "Na," kagi ni Jesus, "uli kad su migdow on sikan anak nu." Migtuu sikan upisyal to kagi ni Jesus aw dajun panow. ⁵¹ No diya pad sikandin to pangindaenan, migtagbu to mgo suguonon din aw nangoni, "Naulian on to bata nu." ⁵² Dajun mig-usip sikan upisyal dow nokoy urasa to pagkaulii din.

Migtabak sikandin, "Nabahaw sikandin gabii ala una to kahapunon." ⁵³ Na, namaanan to sikan upisyal no naulian naan sikan bata to diya yagboy no uras no muikagi si Jesus no ogkaulian sikandin. Tongod to sikan, migtuu ki Jesus sikan upisyal hasta pamilya din. ⁵⁴ Ikaduwa sikan no milagru no pighinang ni Jesus no mupauli sikandin to Galilea no napuun diya to Judea.

5

To Pagdow ni Jesus to Masakiton duon to Padigusanan

¹ Pagkayugoy-yugoy on, mig-andiya on isab si Jesus to siyudad to Jerusalem su og-tambung to pista dan no mgo Hibru. ² Na, duon to sikan siyudad meyduon padigusanan no og-ilingon to Betsata to Hibru no inikagihan. Madani sikan duon to yawanganan no og-ilingon to Yawanganan to mgo Karneru. Duon to kilid to sikan wohig meyduon lima no ka hoyunganan ³ no pighibatatan to mahan-in no mgo masakiton yakip to mgo buta, mgo pulid dow mgo pogkot. ^{4*}

⁵ Na, mey otow duon no nasakit sed on katluan-mey-wayu no tuig. ⁶ Pagkita ni Jesus kandin dow pagkamaani din no nayugoy da sikan no sakit, mig-usip sikandin, "Manuy, ogkaliyag ka no maulian ka?"

⁷ Migtabak sikan masakiton, "Sir, wada duma ku no oghonat kanay pailing diya to

[†] 4:45 Ahaa duon to Juan 2:13.

* 5:4 To tawoy to bersikulu 3 dow to tibuuk bersikulu 4 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Migtatagad sikandan ko oglibwak sikan wohig su meyduon kun anghil no ogkinonsad dow ogpalibwakon din sikan wohig. Migtuu sikandin no inggad hintawa no ogpakauna ogpakaoyod duon to wohig ogkaulian kun to inggad nokoy no sakit.*

wohig ko oglibwak on. Ogpaningkamot a podom to pag-anduon, di kona a pad ogpakaabut, mey on ogpakauna kanay.”

⁸ Kagi ni Jesus, “Na, tindog ka. Daeha sikan hikam nu aw panow kad.” ⁹ Dajun naulian sikan otow. Pigdae din sikan hikam din aw panow.

Aedow to diya no Tigpahuway.[†] ¹⁰ Na, pagpanow to sikan otow, migsagman to inila no mgo Hibru, “Hoy, nokoy no migdawdaya ka man to hikam? Nakayapas ka to balaod su Aedow man kuntoon no Tigpahuway.”

¹¹ Di migtabak sikan otow, “Sikan nakauli kanay iyan mig-iling, ‘Daeha sikan hikam nu aw panow kad.’”

¹² Dajun usip sikan mgo inila, “Hintawa man otawa sikan migsugu ikow to pagdae to hikam nu aw to pagpanow?”

¹³ Di sikan otow no naulian wada kamaan dow hintawa sikan nakauli kandin, su mahan-in to mgo otow no migdadasok aw puli on pigboyong si Jesus duon.

¹⁴ Pagkahina-hina, pigkita ni Jesus duon to Bayoy to Diyus sikan otow no naulian. Dajun din ikagihni, “Oho, naulian kad on. Na, kona kad ogpadajun to pagpakasae su unu ko ogdugang pad to kadoot to ogkahitabu ikow.” ¹⁵ Dajun panow sikan otow aw nangani to inila no mgo Hibru no si Jesus naan to nakauli kandin.

¹⁶ Kaling sugud to diya no panahon, naningkamot to inila no mgo Hibru to pagdoot ki Jesus su mayapason kun sikandin to Aedow no Tigpahuway. ¹⁷ Di pig-ikagihan sikandan ni Jesus, “To Amoy ku kona yagboy ogsigkon to pagtrabahu agun no mata-bangan to mgo otow, aw siak isab ogpada-jun to pagtrabahu.” ¹⁸ Tongod to sikan pig-ikagi ni Jesus, migdugang pad to pagpaningkamot to sikan mgo inila to pagpahimato-y kandin, kona no tongod da to pagyapas din kun to Aedow no Tigpahuway di su migpagsokod isab sikandin to Diyus, su mig-iling no Amoy din to Diyus.

To Katongod ni Jesus no Anak to Diyus

¹⁹ Kagi ni Jesus kandan, “Indani now seini. Wada ogkahimu ku to kanay kaugalingon no pagboot, su inggad nokoy no ogkitaon ku no oghinangon to Amoy ku iyan da isab oghinangon ku no Anak din. ²⁰ Pighigugma a yagboy to Amoy ku, kaling igpakita din kanay to tibo oghinangon din. Di yabow pad to igpakita din kanay diya to umaabut no panahon agun ogkatingaya kow. ²¹ Su ogbanhawon to Amoy ku to mgo patoy aw ogbogajan to kinabuhi. Siak isab no anak din, ogbogajan ku to kinabuhi

to inggad hintawa no ogkaliyagan ku ogbogajan. ²² Aw to Amoy ku kona no iyan oghukum su imbogoy din on kanay sikan no katongod ²³ agun no mapasidonggan a to tibo kaotawan angod to pagpasidong-gog dan kandin. Inggad hintawa no kona ogtahud kanay no Anak kibali kona ogtahud to Amoy ku no migpaandini kanay. ²⁴ Ligdongi now seini. Inggad hintawa no ogpaminog to kagi ku aw tuu to Diyus no migpaandini kanay mey on kinabuhi no wada katapusan. Konad on ogkastiguhon su nakayopa on likat to kamatajont pailing diya to kinabuhi. ²⁵ Paminog kow to seini. Sikan pigpaabut no panahon mig-abut on, no sikan nangkaskap pad to kamatajont ogdinog to kagi ku no Anak to Diyus aw ogkabuhi da. ²⁶ To Amoy ku iyan ogkpuunan to kinabuhi no wada katapusan, aw angod da isab kanay no Anak din su pigbogajan a din to katongod to pagbogoy to kinabuhi. ²⁷ Pigbogajan a din isab to katongod to paghukum su sikan to katongdanan ku isip Anak to Otow.

²⁸ “Kona kow ogkatingaya to seini ingnangon ku iyu, su mey aedow no to tibo nangkamatoy ogdinog to pagsabi ku kandan, ²⁹ aw ogbanhawon da sikandan tibo. To diya madojow to mgo hinang ogbanhawon agun ogkabogajan to kinabuhi no wada katapusan, di to diya madoot to mgo hinang ogbanhawon agun pahamtangan to kastigu.

To Namangistigus bahin ki Jesus

³⁰ “Wada ogkahimuan ku to kanay kaugalingon no pagboot. Ko muhukum a, matarong sikan no paghukum su kona ku ogtumanon to kaugalingon ku no pagboot ko kona no pagboot to sikan migpaandini kanay. Su ing-anad din kanay to hustu no paghukum. ³¹ Ko siak da to ogkistigus bahin to kanay kaugalingon, kona a ogkatuuhan. ³² Di meyduon yain no ogmatuud to ogikagihon ku. To Amoy ku iyan kistigus ku, aw namaan a no ogkatuuhan to pagkistigus din. ³³ Meyduon pad isab sobuuk no migkistigus bahin kanay. Su to diya pagsugu now to mgo sakup now diya ki Juan no Magbawtismuhay, mig-ikagi sikandin to matuud bahin kanay. ³⁴ Kona a hinuun ogsalig to pagkistigus to otow. Puli ku igpadomdom iyu to diya agun no mayuwas kow. ³⁵ Angod sikandin to maintok no soga no migtang-ow iyu, aw nalipay kow to diya ing-anad din sed to majopot da no panahon.

³⁶ “Di meyduon yabow pad ki Juan no ogkistigus bahin kanay. Su to impamahinang kanay to Amoy ku iyan ogpakiyaya no Diyus yagboy to migpaandini kanay.

[†] 5:9 To mgo Hibru kona ogtrabahu to Sabadu su iyan man aedow to pagsimba dan.

³⁷ Hasta mismu to Amoy ku no migpaandini kanay migkistigus isab. Di wada kow kita kandin aw wada kow makadinog to tingog din. ³⁸ Namaan a no wada now ibotang duon to ginhawa now to kagi din su wada kow man tuu kanay no pigpaandini din. ³⁹ Ogpaomot kow iyan to pagsiksik to Kasuyatan to Diyus, su nailing to boot now no ogpakaangkon kow to kinabuhi no wada katapusan pinaagi to sikan. Siak to pighisgutan duon, ⁴⁰ di ogmaojow kow gihapun ogpasakup kanay agun igkabogoy ku podom iyu sikan ogkaliyagan now no kinabuhi.”

⁴¹ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi to sikan inila no mgo Hibru, “Wada a kinahangyan no sajaon a to mgo otow ⁴² su namaan a iyu. Wada now ibotang to Diyus duon to ginhawa now. ⁴³ To Amoy ku no Diyus iyan yagboy migpaandini kanay, di wada a now gihapun dawata. Di ko mey yain no ogpatuu-tuu no yabow sikandin, iyan nasi ogdawaton now. ⁴⁴ Og-amonuhon now man to pagtuu dow pagsalig to Diyus ko iyan da gustu now no sajaon kow to mgo duma now? Iyan wada now paningkamoti no masaja kow to sikan sobuukon no Diyus.

⁴⁵ “Di kona kow oghona-hona no siak to ogriklamu iyu duon to atubangan to Diyus. Si Moises no pigsaligan now iyan ogriklamu iyu. ⁴⁶ Su ko tinood pa no migtuu kow kandin, ogtuu kow isab podom kanay, su bahin man kanay to diya pigsuyat din no pigtagonan now. ⁴⁷ Di manno wada now tuhi to diya sinuyat ni Moises, og-amonuhon now man to pagtuu to kagi ku iyu?”

6

To Pagpakoon ni Jesus to 5000 no mgo Otow

(Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Lucas 9:10-17)

¹ Songo aedow, migyopa onsi Jesus to danow to Galilea no og-ilingon isab to danow to Tiberias. ² Mahan-in hilabi to mgo otow no migliput su ogyupug kandin diya to dibayuy no higad, su naaha dan to mgo milagru no nangkahinang din duon to mgo otow no nangkasakit. ³ Pagduung onni Jesus, miggamat sikandan to bubungan aw paman-ingkud duon. ⁴ Na, to diya no pana-hon, madani on to Pista to Pagyaboy.*

⁵ Pagtonggak ni Jesus, naaha din sikan mahin-in hilabi no mgo otow no ogpadodoyog duon kandin. Dajun din ikagih si Felipe, “Andei ki man ogpakaboli to igpakoon ta to suja mgo otow?”

⁶ Pig-iling ni Jesus to sikan su ogtozkodan din si Felipe. Di tahan din on namaanan dow nokoy to oghinangon din.

⁷ Migtabak si Felipe, “Inggad pad kay libu-libu to iboli ta to pan, kona sikandan ogyogoban inggad tag-songo pingu da.”

⁸ Na, si Andres no songo inanad ni Jesus no suun ni Simon Pedro mig-ikagi ki Jesus, ⁹ “Meyduon bata kani no migdae to lima no buuk no pan dow daduwa no ka isda. Di og-amonu man seini to sikan linibu no mgo otow?”

¹⁰ Dajun ikagih ni Jesus to mgo inanad din, “Pamaingkuda sikan mgo otow.”

Na, naman-ingkud sikandan duon to sikan mayow-ag no kabagnotan. Lima no libu sikandan duon ko mgo yukos da to bilangan. ¹¹ Pigdawat ni Jesus sikan pan aw pasalamat sikandin to Diyus. Dajun din panibaga aw ipabogoy duon to sikan mgo otow. Pigpanibag din isab sikan isda aw nabogayan sikandan kotob to gustu dan su migdogi hilabi sikan pan dow isda.

¹² Pagkahantoy dan on tibo, pig-ikagihan ni Jesus to mgo inanad din, “Na, himuna now to mgo sama agun wada ogkauyakan.”

¹³ Dajun dan panghimuna to sama no pan, aw kaponu to sampuyu-tag-duwa no ayat!

¹⁴ Pagkita to sikan mgo otow to milagru no pighinang ni Jesus, nakaikagi sikandan, “Seini naan to diya gamhanan no otow† no ogpaandinihon to Diyus!” ¹⁵ Pagkamaan ni Jesus no ogpogonon dan sikandin no oghinangon no hari dan, migpapaawoy sikandin diya to kabubunganan.

To Pagpanow ni Jesus duon to Babow to Wohig

(Mateo 14:22-33; Marcos 6:45-52)

¹⁶ No mahapun on, migtoqbang to mgo inanad ni Jesus duon to higad to danow.

¹⁷ Pagkadukilom on no wada pad tidow si Jesus, puli on sikandan migsakoy to bangka aw likat padeg diya to yunsud to Capernaum. ¹⁸ Di wada kayugoy mig-aslag‡ to mgo bayod tongod to kaagbot to kaemag.

¹⁹ Na, anoy man no makagaud on sikandan to mgo lima no kilumitru, pigkita dan si Jesus no ogpadodoyog duon kandan no migpanow duon to babow to wohig. Hilabi sikandan pigdaitan, ²⁰ di dajun migtagaw si Jesus, “Kona kow ogkaaedok su siak seini.”

²¹ Nalipay sikandan no migpasakoy ki Jesus. Pagkasakoy din on, dajun sikandan nakati-dow diya to ogdeygan dan.

²²⁻²³ Pagkabukas, duon pad to dihipag to danow sikan mgo otow no pigpakoon ni Jesus tapus din pasalamat to diya pan. Migtagad sikandan ki Jesus su nadomdoman dan no wada sikandin makasakoy duma to mgo

* 6:4 Ahaa duon to Juan 2:13. † 6:14 To Grigu no inikagihan: *prupita*. Oqkabasa seini duon to Deuteronomio 18:15 dow 18. ‡ 6:18 To Surigao no Minanubu: *migdogi*

inanad din, aw wadad yain no bangka no ogkasakajan din. Wada kayugoy meyduon mgo sakajan likat to yunsud to Tiberias no migduung duon to dani dan. ²⁴ Na, pagkamaan dan no wadad si Jesus duon hasta to mgo inanad din, migsakoy sikandan to sikan mgo sakajan no bag-u duung. Migyopa sikandan pailing diya to yunsud to Capernaum su diya dan ogpamanghaon si Jesus.

Si Jesus to Koonon no Okgapuunan to Kinabuhi

²⁵ Pagtidow to sikan mgo otow diya to Capernaum, natae-an dan si Jesus aw usipa dan, “Sir, kagan-u ka pad man makaandini?”

²⁶ Dajun tabak si Jesus, “To tinood, iyan igpamanghaa now kanay kuntoon su nahantoy kow to diya impakoon ku iyu. Di wada now yagboy sabuta to diya milagru no pighinang ku gabii. ²⁷ Kona now ogpayabihon to pagpamangha to koonon no ogkadunot da. Iyan nasi paningkamotan now to koonon no kona ogkadunot no ogkapuunan to kinabuhi no wada katapusan. Siak no Anak to Otow iyan ogbogoy iyu to sikan no koonon su pigbogajan a to Amoy ku no Diyus to katongod.”

²⁸ Dajun dan ikagihi si Jesus, “Nokoy man to ogpaningkamotan noy agun makatuman koy to kagastuhon to Diyus?”

²⁹ Pigtabak sikandan ni Jesus, “Seini to igpahinang iyu to Diyus. Kinahangyan no mutuu kow kanay no pigpaandini din.”

³⁰⁻³¹ Mig-usip isab sikandan, “Nokoy man to milagru no igpakita nu kanami agun makatuu koy ikow? Su notoduon no diya to mgo kaaw-apuan ta to matahay no banwa no pinanguyuhan ni Moises, namangoon sikandan to sikan og-ilingon to mana. [§] Su pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, ‘Pigbogajan din sikandan to koonon no napuun to yangit.’ Na, sikuna,” kagi dan ki Jesus, “nokoy man to ohinangon nu no ogpakaangod to diya?”

³² Kagi ni Jesus, “Paminogi a now su matuud yagboy seiini ig-ikagi ku iyu. Kona no si Moises to migbogoy to mgo kaaw-apuan ta to diya koonon no napuun diya to yangit. Diyus to migbogoy. Aw sikandin to ogbogoy iyu kuntoon to tinood no koonon no ogkapuun diya to yangit. ³³ Su sikan og-ilingon to koonon no imbogoy to Diyus iyan sikan napuun diya to yangit no ogbogoy to kinabuhi diya to kaotawan.”

³⁴ Pagkadinog to mgo otow to sikan pig-ikagi ni Jesus, mighangyu sikandan, “Sir, bogaji koy to sikan no koonon kada aedow.”

³⁵ Kagi ni Jesus, “Siakon sikan koonon no ogkapuunan to kinabuhi no wada katapusan. Inggad hintawa no ogpasakup kanay konad on ogbontason. Inggad hintawa no ogtuu dow ogsalig kanay konad on oguhawon. ³⁶ Di pignangonan kud sikiyu no inggad nakakita kow on kanay, wada a now gihapun tuuhi. ³⁷ To tibo kaotawan no igsalig to Amoy ku kanay og-andini kanay. Aw inggad hintawa no ogpasakup kanay kona ku ogbalibadon. ³⁸ Su wada a andini to pagtuman to kanay pagboot. Iyan ing-andini ku likat to yangit to pagtuman to pagboot to Amoy ku no iyan migsugu kanay. ³⁹⁻⁴⁰ Iyan pagboot din no bantajan ku to tibo kaotawan no insalig din kanay agun wada ogkayagak, aw ogbanhawon ku sikandan diya to katapusan no aedow. Su ogkaliyag sikandin no to tibo ogpaminog aw ogtuu kanay ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan.”

⁴¹ Pagdinog to inila no mgo Hibu to sikan pig-ikagi ni Jesus no sikandin to koonon no napuun diya to yangit, migbagutbut sikandan ⁴² aw pauusipay, “Eh, kona no si Jesus man seiini no anak ni Jose? Kiyaya ta man to amoy dow inoy din. Na, nokoy no ogpatugu man to pag-angkon no diya sikandin kapuun to yangit?”

⁴³ Kagi ni Jesus kandan, “Kona kow on ogbagutbut. ⁴⁴ Wada ogpakapasakup kanay ko kona unahon tawagon to Amoy ku no migpaandini kanay. Aw to ogpasakup kanay ogbanhawon ku diya to katapusan no aedow. ⁴⁵ Meyduon sinuyat to otow no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling, ‘Tibo sikandan og-anadon to Diyus.’* Na, inggad hintawa no ogpaminog to Amoy ku no Diyus dow ogpaandini kandin, sikandin to og-andini kanay. ⁴⁶ Kona no iyan igpasabut ku no meyduon nakakita to Diyus no Amoy ku, su wada yagboy nakakita kandin ko kona no siak da no diya kapuun kandin. ⁴⁷ Indani now seiini. To otow no ogtuu dow ogsalig kanay meyduon kinabuhi no wada katapusan. ⁴⁸ Siakon sikan koonon no ogkapuunan to kinabuhi. ⁴⁹ To mgo kaaw-apuan ta migkoon to mana no makapanow-panow sikandan diya to matahay no banwa. Di namatoy gihapun sikandan. ⁵⁰ Di yahi seiini no koonon kuntoon no napuun diya to yangit, su to otow no ogkoon to seiini ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan. ⁵¹ Siakon sikan koonon no napuun diya to yangit no iyan ogkapuunan to kinabuhi. Inggad hintawa no ogkoon to sikan, wada katapusan to kinabuhi din. Sikan no koonon, yawa ku no igbogoy ku agun ogkabogajan to kaotawan to kinabuhi no wada katapusan.”

⁵² Dajun yayalis sikan inila no mgo Hibru. Kagi dan, “Og-amonuhon man to sikan no otowa to pagbogoy ita to yawa din agun koonon ta?”

⁵³ Kaling pig-ikagihan sikandan ni Jesus, “Paminogi a now su matuud yagboy seini igikagi ku iyu bahin kanay no Anak to Otow. Ko kona kow mukoon to yawa ku aw ko kona kow isab muinom to yangosa ku, kona kow ogpakaangkon to kinabuhi no wada katapusan. ⁵⁴ Inggad hintawa no ogkoon to yawa ku dow og-inom to yangosa ku ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan, aw ogbanhawon ku sikandin diya to katapusan no aedow. ⁵⁵ Su to yawa ku iyan matuud no koonon, aw to yangosa ku iyan matuud no inomon su ogpakabogoy to kinabuhi. ⁵⁶ Inggad hintawa no ogkoon to yawa ku aw og-inom to yangosa ku ogpakamonang dini kanay, aw siak ogpakamonang duon kandin. ⁵⁷ Ogkabuhi a tongod to Amoy ku no migpaandini kanay su sikandin to ogkaupunan to kinabuhi. Ogkaangod isab to sikan to otow no ogkoon kanay su ogkabuhi tongod kanay. ⁵⁸ Seini koonon no napuun diya to yangit no pighisgutan ku kona no angod to diya pigkoon to mgo kaaw-apuan ta, su namatoy gihapun sikandan. Di inggad hintawa no ogkoon to seini no koonon ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan.” ⁵⁹ Sikan to ing-anad ni Jesus duon to simbahan to mgo Hibru diya to yunsud to Capernaum.

To Pag-ojow ki Jesus to Mahan-in no mgo Sumusunud Din

⁶⁰ Pagdinog to mgo sumusunud ni Jesus to sikan ing-anad din, mahan-in sikandan no migbagutbut. Kagi dan, “Subra on sikan no pagpang-anad din. Konad on ogkatuuhan.”

⁶¹ Namaanan ni Jesus no migbagutbut sikandan, kaling pig-usip din, “Nadootan kow naan to diya? ⁶² Na, ogkaamonu man buwa ko kitaon a now no Anak to Otow no ogbatunon diya to yangit no napuunan ku? ⁶³ To Ispiritu Santu iyan ogpakabogoy to kinabuhi no wada katapusan. Kona sikan ogkahimu pinaagi to ogkaunagan to otow. Sikan ing-anad ku iyu duon kapuun to Ispiritu Santu, kaling sikandin to ogpakabogoy iyu to kinabuhi. ⁶⁴ Di to duma iyu kona ogtuu kanay.”

Pig-ikagi ni Jesus sikan su tahan din on namaanan likat pad to sinugdanan to diya kona ogtuu kandin aw to diya ogyuib kandin.

⁶⁵ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Kaling pignanganon ku sikiyu no wada

ogpakapasakup kanay ko kona sikandin tugutan to Amoy ku.”

⁶⁶ Na, sugud to diya no panahon, mahan-in to mgo sumusunud ni Jesus no migtalikud on kandin aw wadad on duma. ⁶⁷ Paglikat dan on, pig-ikagihan ni Jesus sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inanad din, “Na sikiyu, ogtalikud kow isab kanay?”

⁶⁸ Si Simon Pedro to migtabak, “Ginuu, hintawa pad on man to ogkapaasakupan noy no duon da man ikow to mgo kagi no ogpakabogoy to kinabuhi no wada katapusan? ⁶⁹ Migtuu koy ikow, aw namaan koy no sikuna da yagboy to diya Balaan no pigpaandini to Diyus.”

⁷⁰ Kagi ni Jesus, “Pigpili ku sikiyu no sampuyu-tag-duwa, di sobuuk iyu, sakup ni Satanas.” ⁷¹ Sikan no kagi ni Jesus, iyan pigigu din si Judas no anak ni Simon Iscariote. Su sobuuk iyan si Judas to sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inanad ni Jesus, di og-abut to panahon no ogyuiban din si Jesus.

7

To Wada Pagtuu ki Jesus to mgo Suun Din

¹ Tapus to sikan, migpadajun si Jesus to pagpanow pailing diya to yain-yain no mgo yunsud duon to prubinsya to Galilea. Wada sikandin andiya to prubinsya to Judea su to inila no mgo Hibru oghimatoy podom kandin. ² No madani on to pista to mgo Hibru no og-ilingon to Pista to mgo Pipinajag,* ³ to mgo suun ni Jesus mig-ikagi kandin, “Madojow podom ko ojowan nu seini no banwa aw andiya ka to Judea agun makaaha to mgo sumusunud nu to mgo milagru no oghinangon nu. ⁴ Su ko ogkaliyag to otow no mabantugan, kona din ighobong to oghinangon din. Kaling ko oghinang ka to mgo milagru, madojow podom ko ipakita nu diya to atubangan to tibo.” ⁵ Pig-ikagi dan sikan su sikandan ngani no mgo suun ni Jesus wada man tuu kandin.

⁶ Kaling pig-ikagihan sikandan ni Jesus, “Wada pad abut to panahon ku. Di sikiyu, ogpakaandiya kow inggad kagan-u ⁷ su kona kow man ogkuntrahon to kaotawan. Di siakon, ogkuntrahon a dan su ogkaukisan ku to madoot no mgo hinang dan. ⁸ Na, una kow on diya to Jerusalem aw pamista kow. Kona a pad og-andiya su wada pad abut to panahon ku.” ⁹ Kaling migpakamonang naa sikandin duon to Galilea.

¹⁰ Di pagkalius to mgo suun din no ogpamista, mig-andiya isab si Jesus, di wada

* **7:2** To Pista to mgo Pipinajag og-abutan to songo simana. To tibo mgo Hibru oghinang to mgo pipinajag no og-ugpaan dan to sikan no panahon to pagpahinomdom kandan to mgo kaaw-apuan dan no nakapanow-panow diya to matahay no banwa. Ogkabasa sikan duon to Levitico 23:33-43.

sikandin pakita. ¹¹ Diya to pista, migbaban-gan ki Jesus to inila no mgo HIBRU. Kagi dan, “Andei man buwa to diya no otawa?”

¹² To kaotawan isab namanhahagas bahin ki Jesus. Mey naman-iling, “Madojow sikandin no otow.” Mey duma no naman-iling, “Kona, su ogpanlimbung sikandin to kaotawan.”

¹³ Di mananoy da to paggigilaung† dan bahin ki Jesus su nahaedok sikandan to inila no mgo HIBRU.

To Pagpang-anad ni Jesus Panahon to Pista

¹⁴ Pagpanonga-tonga on to pista, bali man no migyogwa si Jesus diya to Bayoy to Diyus aw pang-anad to kaotawan. ¹⁵ Hilabi natin-gaya to inila no mgo HIBRU. Kagi dan, “Andei man buwa kapuun sikan kaalam din no obos da man podom to gradu din?”

¹⁶ Migtabak si Jesus, “Seini igpang-anad ku kona no kanay, di diya kapuun to sikan migpaandini kanay. ¹⁷ Inggad hintawa no ogkaliyag ogtuman to pagboot to Diyus ogkamaan no napuun yagboy to Diyus seini impang-anad ku, aw kona no kanay puli. ¹⁸ To otow no ogpang-ikagi to ogkapuun to kandin panghona-hona ogpayabow-yabow puli. Di to otow no ogpaningkamot to pagpasidongog to sikan migsugu kandin, ogkamaan ta no ogkatuuhan aw kona sikandin no gayuon. ¹⁹ Sikiyu to pigboga-jan ni Moises to mgo balaod to Diyus, di wada sobuuk iyu no nakatuman to sikan. Na, nokoy no gustu kow man oghimatoy kanay?”

²⁰ Sikan mgo otow no nahimun migtabak, “Pigbuang ka kay buwa to madoot no ispir-itu. Hintawa man to oghimatoy ikow?”

²¹ Kagi ni Jesus, “Sobuuk da to pighinang ku no milagru to diya una duon to Aedow no Tigpahuway, di nadootan kow on. ²² Di sikiyu meyduon isab oghinangon now duon to sikan no aedow. Su migsugu si Moises no tulion to mgo anak now no yukos duon to ikawayu no aedow likat to pag-anak. (Di to tinood, tahan on sikan sugud pad to kaaw-apan din.) Kaling ogtumanon now sikan no tumanon inggad makatapu to Aedow no Tigpahuway. ²³ Na, ko igpatuli now to mgo anak now inggad duon to Aedow no Tig-pahuway agun kona mayapas sikan balaod ni Moises, nokoy no naboyu kow man kanay su nadojow ku to diya masakiton duon to Aedow no Tigpahuway? ²⁴ Kona kow dajun oghukum to duma now pinasikad to una no ogkaaha now. Di nasi no susihon now to matuud.”

To Ogpapuunan to sikan Insaad no Hari

²⁵ Na, migpaaikagihay to duma no mgo taga-Jerusalem, “Sikandin kay kunu to diya otow no oghimatajan podom to mgo in-ila ta. ²⁶ Na, nokoy no kona dan man sikandin ogsapadan no ogpang-ikagi kani to atubangan to kaotawan? Basi kay namaan sikandan no sikandin to diya Insaad no Manyuyuwas.‡ ²⁷ Di kona buwa no iyan, su ko muabut sikan Insaad no Manyuyuwas, wada ogkataga dow taga-andei sikandin. Di sikan no otowa, namaanan ta dow taga-andei.”

²⁸ Pagdinog ni Jesus to sikan, mig-ikagi sikandin to maagbot duon to pawa to Bayoy to Diyus, “Tutuu iyan no pigkiyaya a now aw namaanan now dow taga-andei a. Di wada now kamaan dow andei a yagboy kapuun. To pag-andini ku kona no kanay no pagboot su meyduon migsugu kanay, aw tinood yagboy sikandin. Wada kow kiyaya kandin ²⁹ di siak, migkiyaya a su diya a kapuun, aw sikandin to migsugu kanay to pag-andini.”

³⁰ Pag-ikagi ni Jesus to sikan, ogdako-pon podom sikandin to inila no mgo HIBRU, di wada dan katoodi su wada pad abut to panahon din. ³¹ Di mahan-in to mgo otow duon no migtuu dow migsalig ki Jesus. Kagi dan, “Seini iyan to diya Insaad no Manyuyuwas, su wada otow no ogpakahinang to milagru no ogyabow to sikan nangkahinang din.”

³² Pagdinog to duma no mgo Pariseo to sikan pighahagasan to mgo otow bahin ki Jesus, sikandan dow to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo HIBRU migsugu to mgo magbantajay duon to Bayoy to Diyus to pagdakop ki Jesus. ³³ Kaling pig-ikagihan ni Jesus to kaotawan no nahimun duon, “Konad ogkayugoy to pagpagduma ku iyu, su og-uli ad diya to sikan migpaandini kanay. ³⁴ Ogpamangaon a now, di kona a now on ogkakitaan. Kona kow isab ogpakaduma diya to ogdeygan ku.”

³⁵⁻³⁶ Dajun pausipay to inila no mgo HIBRU, “Nokoy man buwa to igpasabut to sikan pig-ikagi din no ogpamangaon ta sikandin di kona tad ogkakitaan, aw kona ki ogpakaduma diya to ogdeygan din? Na, andeid man buwa ogdeg sikan no otawa no kona tad man ogkakitaan? Basi og-andiya to madiyu no mgo banwa no pig-ugpaan to mgo kadumahan ta no namanyampot. Basi ogpang-anadon din to mgo taga-diya no kona no HIBRU.”

To Wohig no Ogpakabuhi

³⁷ Duon to katapusan no aedow to sikan pista no iyan yabi no mahinongdanon no

† 7:13 To Surigao no Minanubu: *pagyaung-yaung* ‡ 7:26 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

aedow, migtindog si Jesus aw ikagi to maagbot, “Inggad hintawa iyu no og-uhawon, umandini kanay su ogpainomon ku. ³⁸ Su ojow pa to Kasuyatan to Diyus, to otow no ogtuu dow ogsalig kanay, angod to mey wohig no ogpakabuhi no og-ugwak duon to ginhawa din.” ³⁹ Sikan wohig no ognangonon ni Jesus, impananglit din to Ispiritu Santu no igkabogoy to tibo kaotawan no ogtuu kandin. Di to diya no panahon, wada pad ibogoy to Ispiritu Santu duon kandan su wada pad man batuna si Jesus diya to yangit.

⁴⁰ Pagdinog to mgo otow to sikan impanganad ni Jesus, to duma mig-iling, “Sikandin naan to diya kibali ba-ba to Diyus no pigpaabut ta.”

⁴¹ Mey isab duma no mig-iling, “Sikandin to diya Insaad no Manyuyuwass.”§

Di mey pad duma no mig-iling, “Kona ta ogkailing no sikandin to diya Insaad no Manyuyuwass, su taga-Galilea man sikandin. ⁴² Su ojow pa to Kasuyatan to Diyus, sikan Insaad no Manyuyuwass ogkailing no kaliwat ni Hari David, aw duon sikandin ogkapuon to Betlehem su tagadunon man si David.”

⁴³ Kaling nabahin to mgo otow bahin ki Jesus. ⁴⁴ To duma isab gustu podom no ogdakopon sikandin, di wada inggad sobuuk no nakahilabot kandin.

To Wada Pagtuu to Inila no mgo Hibru

⁴⁵ Na, pagpauli to diya mgo magbantajay no pigsugu to pagdakop ki Jesus, pig-usip sikandin to diya mgo Pariseo dow yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan no migsugu kandan, “Nokoy no wada now man sikandin kadaya?”

⁴⁶ Migtabak sikan mgo magbantajay, “Disti on ko mey nang-anad no angod to pagpang-anad to sikan no otow.”

⁴⁷ “Eh,” kagi to sikan mgo Pariseo, “hasta isab sikiyu nalimbungan din? ⁴⁸ Oho, sikami no mgo Pariseo dow duma no inila no mgo Hibru, wada inggad sobuuk kanami no migtuu kandin. ⁴⁹ Iyan da namanuu kandin to mgo otow no wada yagboy makasabut to sikan mgo balaod to tinuuhan ta. Kastiguhonon sikandin to Diyus.”

⁵⁰ Na, sobuuk kandan si Nicodemo no iyan migdoyom diya ki Jesus. Pig-ikagihan din to mgo duma din, ⁵¹ “Ojow pa to sikan mgo balaod ta, ogkahimu buwa to paghukum to otow no kona og-unahon ogusipon agun mamaanan yagboy dow nokoy to nahinang din?”

⁵² Kagi to sikan angod din no mgo Pariseo, “Abee, taga-Galilea ka naan isab? Ko

siksikon nu to Kasuyatan to Diyus, ogkamaan nu no wada yagboy taga-Galilea no ogkahinang no kibali ba-ba to Diyus.”

[*Bersikulu 7:53 hangtod 8:11 wada makayakip duon to una no mgo sinuyat no Ginirigu*] *To Bohi no Nasakpanan no Nanghonay*

⁵³ [Dajun likat sikandan tibo aw pamanuli,

8

1 di si Jesus mig-andiya to Kaulibuhan no bubungan. ² Pagkabukas, migpauli sikandin duon to Bayoy to Diyus, aw mahan-in hilabi to mgo otow no migh-agudhud duon kandin. Dajun sikandin ingkud aw pang-anad kandan. ³ Pagpanganad din on, mey mgo maistru ⁴ aw ikagihi dan si Jesus, “Sir, seini no bohi nasakpanan no nanghonay. ⁵ Ojow pa to balaod no imbilin ni Moises ita, to bohi no angod to seini kinahangyan batuhon kotob no mamatoy. Na sikuna, nokoy man to ikow?” ⁶ Ing-usip dan sikan su ogbitikon dan podom sikandin agun no meyduon igkariklamu dan kuntra kandin.

Di puli migpatiobo si Jesus aw isuyat to tudyu din duon to pasak. ⁷ No wada dan sigkoni to pagpangusip kandin, migtindog si Jesus aw ikagi, “Ko hintawa kani iyu to wada sae, paunaha to pagbatu kandin.” ⁸ Na, mig-isab migpatiobo si Jesus aw isuyat to tudyu din duon to pasak. ⁹ Pagdinog to sikan inila no mgo Hibru to sikan pig-ikagi ni Jesus, dajun sikandan tinagsaboka to pagpakukujunus to pagpanow. Iyan mig-una to kinamanigaonan duon kandan, aw migpatisunu to mgo duma kotob no iyan nanda nabilin si Jesus dow sikan bohi. ¹⁰ Dajun tindog si Jesus aw usipa din sikan bohi, “Andei man to kani mgo otow no mighukum ikow?”

¹¹ Migtabak sikan bohi, “Wadad Sir.”

Kagi ni Jesus, “Na, kona a isab oghukum ikow. Uli kad on, di kona kad on oghinang to sae.”]

To Pagkamatuud to Impang-anad ni Jesus

¹² Tapus to sikan, pig-ikagihan ni Jesus to mgo otow, “Siakon to kaawang no ogtang-ow to kaotawan dini to kalibutan. Inggad hintawa no ogpasakup kanay, wadad on sikandin ugpa duon to kadigyoman, su

ogkatang-awan on to sikan kaawang no ogpakabogoy to kinabuhì no wada katapusan.”

¹³ Di to mgo Pariseo migpagyalis kandin. Kagi dan, “Kona ogkatuuhan sikan pig-ikagi nu su sikuna da to ogkistigus to ikow no kaugalingon.”

¹⁴ Migtabak si Jesus, “Inggad ogkistigus a to kanay no kaugalingon, tinood gihapun sikan pig-ikagi ku su namaan a dow taga-andei a dow andei a ogdeg. Di sikiyu, wada kow kamaan to sikan. ¹⁵ Ko oghukum kow, puli now og-otawan. Siakon, wada oghukuman ku. ¹⁶ Di ko pananglit muhukum a, hustu to hukum ku su kona no siak da to oghukum su duma ku sikan migpaandini kanay. ¹⁷ Su ojow pa to sikan balaod no pigtagonan now, ko maaangod to pagkistigus to daduwa no ka otow, ogkatuuhan sikan. ¹⁸ Na, tuuhi now isab no tutuu to ing-anad ku su daduwa to mgo kistigus ku, siakon dow Amoy ku.

¹⁹ Dajun usip to inila no mgo Hibru, “An-dei man sikan amoy nu?”

Migtabak si Jesus, “Wada kow yagboy kiyaya kanay aw wada kow isab kiyaya to Amoy ku. Su ko pigkiyaya a now pa, ogkakiyayahan now isab podom to Amoy ku.”

²⁰ Sikan to pig-ikagi ni Jesus no mang-anad sikandin diya to Bayoy to Diyus duon to dani to taguanan to halad. Mahan-in to ogpamandakop podom ki Jesus to sikan no panahon, di wada dan katoodi su wada pad abut to panahon din.

To Pagpatahan to sikan Wada Pamanuu

²¹ Migpadajun si Jesus to pagpang-anad to mgo otow no nahimun duon. Kagi din, “Madani ad on ogpanow. Inggad pamanghaon a now, kona a now ogkitaon su kona kow ogpakaduma diya to ogdeygan ku. Puli kow on ogkamatoy, kona ogkapasaylu to mgo sae now.”

²² Dajun pauusipay sikan inila no mgo Hibru, “Nokoy man to igpasabut to sikan pig-iling din no kona ki ogpakaduma diya to ogdeygan din? Og-ogot kay buwa sikandin!”

²³ Kagi ni Jesus, “Sakup kow to seini pasak, di siakon, sakup a to yangit. Kona ogkaaangod to panghona-hona ta. ²⁴ Kaling pig-ikagihan kud on sikiyu no puli kow on ogkamatoy, kona ogkapasaylu to mgo sae now. Sikan to ogkadeygan now ko kona kow ogtuu to sikan tibo pig-ikagi ku bahin to kaugalingon ku.”

²⁵ Nangusip sikandan ki Jesus, “Na, hintawa ka man yagboy?”

Migtabak si Jesus, “Siakon to diya kanunoy kud ingnangon iyu sugud pad to sinugdanan to pagpang-anad ku. ²⁶ Bahin iyu,

mahan-in pad podom to igkahukum ku, di iyan da ignawnangon ku diya to kaotawan to nadinog ku duon to sikan migpaandini kanay. Aw matuud yagboy to tibo no og-ikagihon din.”

²⁷ Di sikan mgo otow duon wada makasabut no iyan ognangonon ni Jesus to Amoy din no Diyus. ²⁸ Kaling pig-ikagihan sikandan ni Jesus, “Ko siak no Anak to Otow itaud now on duon to krus aw lindoga, bali man no ogkamaan kow on no tutuu yagboy to tibo pig-ikagi ku bahin to kaugalingon ku. Ogmamaan now isab no wada ogbugtungan ku no hinang, su iyan da igpang-anad ku to insugu to Amoy ku. ²⁹ Sikandin to migsugu kanay, aw kona a din og-ojowan. Kanunoy a din ogdumadumahan su ogtumanon ku to ogkaliyagan din.”

³⁰ No mig-ikagi pad si Jesus, mahan-in on to migtuu kandin.

To Tinood no Amoy to sikan Wada Pamanuu ki Jesus

³¹ Dajun ikagihi ni Jesus to diya namanuu kandin, “Ko mupadajun kow to pagtuman to ing-anad ku, ogkahinang kow no matuud no mgo inanad ku. ³² Ogmamaan kow isab to matuud bahin to Diyus, aw pinaagi to sikan, ogkayuwas kow to pagkaudipon.”

³³ “Eh,” kagi dan, “nokoy no og-iling ka man no ogkayuwas koy? Wada koy kay kaudipon to inggad hintawa su mgo kaliwat koy man ni Abraham.”

³⁴ Migtabak si Jesus, “Indani now seini. Naudipon to tibo mgo otow no ogpadajun to pagpakasae, su to madoot no og-awoson dan iyan ogboot kandan. ³⁵ Pananglit, to udipon kona no pirmaninti duon to pam-ilya to agayon din. Di to anak to sikan agayon pirmaninti duon. ³⁶ Kaling, ko siak no Anak to Diyus iyan ogyuwas iyu, yuwas kow on yagboy to pagkaudipon. ³⁷ Namaan a no mgo kaliwat kow ni Abraham, di wada pues to sikan, su to diya ing-anad ku iyu wada now man ibotang duon to ginhawa now. Kaling gustu kow nasi no oghimatoy kanay. ³⁸ Siak to ogpasabut iyu to pigkita ku duon to atubangan to Amoy ku. Aw sikiyu isab, iyan oghinangon now to nadinog now duon to iyu no amoy.”

³⁹ “Eh,” kagi dan, “si Abraham kay to amoy noy.”

Kagi ni Jesus, “Ko kaliwat kow pa ni Abraham, ogsunudon now podom to diya mangkadojow no hinang din. ⁴⁰ Di anoy su nang-anad a iyu to matuud no impasabut kanay to Diyus, oghimatajan a now on nasi. Di wada hinang ni Abraham no angod to sikan. ⁴¹ Iyan nasi ogsunudon now to mgo hinang to tinood now no amoy.”

Migtabak dajun sikan mgo otow, "Hoy, kona koy kay no mgo anak to gawas. Iyan da Amoy noy to Diyus."

⁴² Kagi ni Jesus, "Ko iyan pa amoy now to Diyus, oghigugmaon a now podom, su sikandin to napuunan ku, aw sikandin to migpaandini kanay. Wada a puli boboot to pag-andini. ⁴³ Nokoy no kona kow man ogpakasabut ko og-ikagi a? Okgailing to sikan su kona kow man ogkaliyag ogpaminog kanay. ⁴⁴ Si Satanas yagboy to amoy now, aw to mangkadoot no og-awoson din iyan ogkaliyagan now ogtumanon. Sugud pad to sinugdanan, nanghimatoy on sikandin. Wada yabot din to inggad nokoy no matuud, su ampan man matuud duon kandin. Iyan da hinang din to ogginayu su sikan to ingkaanat din. Gayuon yagboy sikandin aw ogkapuunan to tibo mgo gayu. ⁴⁵ Aw manno mgo sakup kow ni Satanas no gayuon, kona kow ogtuu to sikan matuud no mgo kagi ku. ⁴⁶ Hintawa man iyu to ogpakakistigus no sae-an a? Di manno iyan igpang-anad ku to matuud, nokoy no kona kow man gihapun ogtuu kanay? ⁴⁷ Iyan kona now igpaminog kanay su kona kow man no kaning Diyus. Su to tibo matuud no mgo sakup to Diyus ogpaminog to kagi din."

Yabow pad si Jesus ki Abraham

⁴⁸ Pagdinog to sikan inila no mgo Hibru to kagi ni Jesus, pig-ikagihan dan sikandin, "Tutuu iyan to diya pig-iling noy no angod ka to taga-Samaria, aw pigbuang ka isab to madoot no ispiritu."

⁴⁹ Kagi ni Jesus, "Wada madoot no ispiritu no migbuang kanay. Iyan da oghinangon ku to pagpasidongog to Amoy ku, di ogtamajon a now. ⁵⁰ Kona no iyan og-apason ku no mapasidonggan a. Di to Diyus iyan ogboot to sikan, aw sikandin to oggapi kanay dow oghukum iyu. ⁵¹ Indani now seini. Inggad hintawa no ogtuman to kagi ku kona gajod ogkamatoy."

⁵² Kagi to sikan inila no mgo Hibru, "Na, kuntoon nasiguru noy on no pigbuang ka to madoot no ispiritu. Ngani man si Abraham dow to diya kibali mgo ba-ba to Diyus, di tibo da nangkamatoy. Di sikuna, mig-iling ka no to otow no ogtuman to kagi nu kona gajod ogkamatoy. ⁵³ Kibali og-iling ka no yabow ka pad ki Abraham dow to diya kibali mgo ba-ba to Diyus no tibo da nangkamatoy. Nokoy man to pagtuu nu ikow? Hintawa ka man?"

⁵⁴ Migtabak si Jesus, "Ko siak pa to ogpasidongog to kaugalingon ku, wada pues to sikan. Di to Amoy ku no og-angkonon now no Diyus now iyan ogpasidongog kanay, ⁵⁵ di wada kow man ngani kiyaya kandin. Siakon nasi to migkiyaya yagboy kandin,

aw ogtumanon ku to tibo igsugu din kanay. Ko og-iling a pa no wada a kiyaya kandin, ogkaangod a isab iyu no gayuon. ⁵⁶ Si Abraham no minuna now migtukhow su mig-iman no ogkitaon a din no og-andini to kalibutan. Tinood iyan no nakitaan a din, aw nalipay sikandin."

⁵⁷ Kagi to sikan inila no mgo Hibru, "Tuu on man no pigkita nud on si Abraham, wada ka pad ngani abut to kalim-an no tuig!"

⁵⁸ Kagi ni Jesus, "Eh, tinood iyan. Su wada pad i-anak si Abraham, duon ad on."

⁵⁹ Dajun sikandan pamandawat to batu su ogbatuhon dan si Jesus. Di migyunus sikandin migyuwas duon to Bayoy to Diyus.

9

To Pagdojow ni Jesus to Otow no Ingkabata no Buta

¹ Pagpanow ni Jesus, mey otow no pigkita din no ingkabata to pagkabuta. ² Dajun usipa si Jesus to mgo inanad din, "Sir, hintawa man sae to nakailing to pagkabuta to sikan otow sugud to pag-anak kandin? Kandin sae ko ginikanan din?"

³ Migtabak si Jesus, "To pagkabuta din kona no tongod to sae din aw kona isab no tongod to sae to ginikanan din. Di iyan ingkabuta din agun no ogkakita to gahom to Diyus duon kandin. ⁴ Mintras aedow pad, kinahangyan no oghinangon ta to igpahinang ita to sikan migpaandini kanay. Ogpamot ki su ko madukilom on, wadad ogpakatrabahu. ⁵ Kotob no dini a pad to kalibutan, siakon to kaawang no ogpakatang-ow to kaotawan."

⁶ Dajun ilob si Jesus duon to pasak aw ohuga to yawoy din. Dajun din ihidhid duon to mata to sikan buta ⁷ aw ikagihi, "Na, pangiyam-us ka duon to sikan padigusanan no Siloe." Dajun anduon sikan buta aw pangiyam-us duon to padigusanan no Siloe, no ko ita pa, Impadae. Pagpauli din, nakakita on sikandin.

⁸ Pagkita kandin to mgo sumbayoy din hasta to mgo otow no nakaaha kandin no migpalimus, naboyong sikandan aw paman-ikagi, "Iyan kay buwa sikan to diya kanunoy mig-iingkid duon no ogpalimus?" ⁹ To duma mig-iling, "Hoo, sikandin man iyan." Di to duma mig-iling, "Eh, kona. Nakaangod puli to bayhu.*"

Di sikan otow no naulian mig-iling, "Siakon man iyan to diya buta."

¹⁰ "Naamonu no nakakita ka man?" kagi to sikan mgo otow.

¹¹ Migtabak sikandin, "Sikan otow no iyan ngadan si Jesus mig-ohug to pasak aw ihidhid to mata ku. Pagkatapus,

* 9:9 To Surigao no Minanubu: *goja*

pigpapangiyam-us a din diya to padigusanan no Siloe. Na, dajun ad nakakita.”

¹² Nangusip sikan mgo otow, “Andeid man sikandin?” Di nangindoy sikan otow.

To Pagpangusip to mgo Pariseo to diya Buta

¹³ Dajun dan daeha diya to mgo Pariseo sikan buta no nadojow on. ¹⁴ Na, Aedow no Tigpahuway to diya pag-ohug ni Jesus to pasak no piggamit din to pagpakita to sikan buta. ¹⁵ Kaling sikan mgo Pariseo mig-usip isab kandin dow naomonu no nakakita on man sikandin. Kagi to sikan otow, “Pighidhian din to mata ku to inohug no pasak. Pagpangiyam-us ku, nakakita a dajun.”

¹⁶ Migyayalis sikan mgo Pariseo. Kagi to duma, “Kona ogkailing no pigpaandini sikandin to Diyus, su ogyapason din man to Aedow no Tigpahuway.”

Di mey isab mig-iling, “Ko sae-an pa sikan no otow, og-amonuhon din man to paghinang to mgo milagru no angod to sikan?”

¹⁷ Kaling pig-usip dan sikan otow, “Mig-iling ka no nadojow din to mata nu. Na, to paghona-hona nu, hintawa man sikandin?”

Kagi din, “Kibali ba-ba sikandin to Diyus.”

¹⁸ Di sikan inila no mgo Hibru wada pad gihapun tuu no tahan sikandin buta. Kaling impadokat dan to mgo ginikanan din ¹⁹ aw usipa, “Anak now seini? Ingkaanat din iyan no buta? Nokoy no ogkita on man?”

²⁰ Migtabak sikan mgo ginikanan din, “Hoo, anak noy seini, aw ingkaanat din iyan no buta. ²¹ Di wada koy kamaan dow naomonu no ogpakakita on sikandin kuntoon dow hintawa to nakadojow to mata din. Di madojow ko sikandin to usipon now su insaktu on man to idad din, aw ogpakatabak on sikandin to mgo usip now.”

²²⁻²³ Sikan to tinabakan to mgo ginikanan din su nahaedok to sikan inila no mgo Hibru. Su tahan dan on naujunan no inggad hintawa no og-iling no si Jesus iyan sikan Insaad no Manyuyuwus† konad on ogpakapagduma to angod din no mgo Hibru.

²⁴ Na, dajun isaba tawaga to sikan mgo inila sikan otow no buta to diya una aw ikagih, “Namaan koy no makasasaya to diya otow no nakadojow kun to mata nu. Na, ipanapa to ngadan to Diyus no ognangon ka to matuud.”

²⁵ Migtabak sikan otow, “Wada a kamaan dow makasasaya sikandin. Iyan da naamaan ku no buta a, di nakakita ad.”

²⁶ Pig-isab dan sikandin pig-usip, “Pig-amonu ka din no nakakita kad man?”

²⁷ Migtabak sikandin, “Pignangonan kud sikiyu di wada kow paminog. Nokoy no ogkaliyag kow isab ogpaminog to sikan? Basi ogpasakup kow isab kandin.”

²⁸ Dajun dan pigbinusayan sikan otow. Kagi dan, “Hoy, sikuna, inaad ka to sikan no otawa, di sikami, mgo inaad koy ni Moises. ²⁹ Su namaan koy no pig-isturyahan si Moises to Diyus to diya una no panahon. Di sikan no otawa, wada koy ngani kamaan dow andei sikandin kapuun.”

³⁰ Sikan otow no migkita on mig-iling, “Naboyong a yagboy iyu, su anoy nadojow din to mata ku, og-iling kow pad gihapun to wada kow kamaan dow andei sikandin kapuun. ³¹ Di siakon namaan, su nataga ki no kona ogpaminog to Diyus to makasasaya. Iyan ogpaminog din to otow no ogtahud kandin aw ogtuman to pagboot din. ³² Na, wada pad disti kadinog no meyduon nakadojow to otow no ingkabata no buta. ³³ Kaling ko wada pa sikandin kapuun to Diyus, kona sikandin ogpakahinang to sikan.”

³⁴ Pagdinog to sikan inila no mgo Hibru to kagi din, mig-iling sikandan, “Sukad to paganak ikow, makasasaya kad yagboy. Na, nokoy no ogpatugu ka og-anad kanami?” Dajun dan sikandin pogongi to pagpagduma to angod din no mgo Hibru.

To mgo Otow no Angod to Buta

³⁵ Pagdinog ni Jesus to pighinang dan to sikan otow no nadojow din to mata, pigpamangha din aw usipa, “Ogtuu ka to sikan Anak to Otow?”

³⁶ Migtabak sikan otow, “Sir, nangoni a dow hintawa sikandin agun makatuu a.”

³⁷ Kagi ni Jesus, “Nakakita kad on kandin su sikandin to migpag-isturya ikow kuntoon.”

³⁸ Dajun yuhud sikan otow duon to atubangan ni Jesus aw ikagi, “Ginuu, ogtuu ad ikow.”

³⁹ Kagi ni Jesus, “Iyan ing-andini ku to kalibutan agun makiyayahan sikan nangkamaan to Diyus dow sikan wada kamaan kandin. To diya wada kangkamaan to Diyus igkapag-angod to buta. Oggawangon ku sikan pagkabuta dan. Di to diya ogpaman-iling no namaan kun to Diyus, igpakita ku no buta gihapun sikandan.”

⁴⁰ Mey mgo Pariseo duon no nakadingog to kagi ni Jesus aw ikagih dan, “Sikan pig-ikagi nu, angod to inyakip koy nu to sikan mgo buta.”

⁴¹ Migtabak si Jesus, “Ko og-angkon kow pa no buta kow su kona ogpakasabut, kona kow ogkailing no sae-an. Di manno og-iling kow no ogpakasabut kow, ogkailing nasi no sae-an kow.”

10

To Pananglitan to Tag-Karneru

1 “Ligdongi now seini,” kagi ni Jesus. “Ko mey otow no ogsed to ayad to mgo karneru no kona ogbaja to yawanganan, ogkamaanan no kawatan sikandin dow tulisan. 2 Di ogkakiyayaan to matuud no tag-karneru su duon sikandin ogbaja to yawanganan. 3 Og-abrihan sikandin to magbantajay to yawanganan, aw to mgo karneru ogkiyaya to tingog din. Ogsabihon din to ngadan to kada sobuuk aw ogpayuwason din. 4 Pagyuwas dan on tibo, oguna sikan tag-karneru aw ogsunud sikan mgo buhi din su ogkiyayahon dan man to tingog din. 5 Di kona sikandan ogduma to yain no otow, nasi no ogyaguyan dan su wada dan man kaanadi to tingog.” 6 Seini pananglitan no ing-anad ni Jesus, wada dan kasabuti to kahuyugan.

7 Kaling pig-ikagihan din isab sikandan, “Paminog kow to seini su tinood. Siakon to yawanganan no ogbajaan to mgo karneru. 8 Mahan-in to mgo otow no nakauna kanay no angod to mgo kawatan dow mgo tulisan. Di to mgo karneru wada paminog kandan. 9 Siakon sikan yawanganan. Inggad hintawa no ogbaja kanay ogkayuwas. Ogotimanon ku sikandan angod to pag-atiman to tag-karneru to buhi din. Masaligon sikandan ko ogyuwas aw ogsed su kona ogkaamonu. 10 To kawatan iyan igsed su ogpangawat dow ogpanghimatoy aw ogpanodoot. Di siak, mig-andini a to pagbogoy to himpit no kinabuhi.

11 “Siak sikan madojow no tag-karneru, su andam a no ogpakimatoy to pagpanalipod kandan. 12 Di ko meyduon sinuhuyan no ogpabantajon to sikan mgo karneru, ogojowan din sikandan ko kitaon din on to mangongoon no ogpadodoyog duon. Dajun ogpamoodon to duma no mgo karneru aw ogkangkasuwoy-suwoy to duma. 13 Ogojowan din sikan mgo karneru su sinuhuyan man puli sikandin aw wada pagoyog din to sikan mgo buhi.

14 “Siak sikan madojow no tag-karneru. Siakon dow mgo sakup ku, ogihilabi koy 15 angod isab to paghihilabi noy dow to Amoy ku. Kaling ogpakimatoy a agun no mayuwas sikandan. 16 Meyduon pad duma no mgo karneru ku no kona no sakup to seini panon. Oghagokonon ku isab sikandan aw ogpaminogon dan to kagi ku. Na, ogkahinang sikandan tibo no songo panon nanda, aw sobuuk da to ogbantoy kandan tibo.

17 “To Amoy ku mighigugma kanay su andam a no ogpakimatoy agun mabuhi a da. 18 Wada inggad hintawa no ogpakaboot to kamatajon ku su siak da to ogboot to sikan. Aw meyduon isab katongod ku to

pagbanhaw to kaugalingon ku. Sikan no katongod imbogoy kanay to Amoy ku.”

19 Pagdinog to mgo inila to sikan mgo kagi ni Jesus, nabahin sikandan. 20 Mahan-in to mig-iling, “Eh, kona kid on ogpaminog kandin su pigbuang to madoot no ispiritu.” 21 Di to duma naman-iling, “Nadinog ta to madojow no pagkaikagi din, aw namaanan ta no nakadojow sikandin to buta. Ko pigbuang pa sikandin to madoot no ispiritu, kona din ogkahinang sikan tibo.”

To Pagsupak ki Jesus to mgo Inila

22 Na, mig-abut to Pista to Paghandom to Paghalad to Bayoy to Diyus. Tinghagsiy to diya no panahon. 23 Paghipanow ni Jesus duon to Hoyunganan ni Salomon no nasakup to sikan Bayoy to Diyus, 24 piglibongan sikandin to inila no mgo Hibru aw ikagih, “Kagan-u koy nu pad man ognangonan dow hintawa ka? Ajaw koy ogbitay-bitaja. Klaruhi koy dow sikuna iyan to diya Insaad no Manyuyuwas.”*

25 Dajun tabak si Jesus, “Pignangonan kud sikiyu, di wada kow man tuu. To mgo milagru isab no oghinangon ku pinaagi to katongod to Amoy ku kibali kistigus ku, 26 di kona kow ogtuu su kona kow no sakup to panon to mgo karneru ku. 27 Ogkiyayahon ku to kanay no mgo karneru. Ogpaminog sikandin to kagi ku aw ogsunud kanay. 28 Konad yagboy sikandan ogkastiguhon to Diyus su ogbogajan kud on to kinabuhi no wada katapusan. Wada ogpakaagow kandan dini kanay. 29 To Amoy ku no migbogoy kandan dini kanay, wada ogyabaw to pagkagamhanan din. Kaling wada inggad hintawa no ogpakaagow kandan likat to Amoy ku. 30 To Amoy ku dow siak, iyan da yagboy.”

31 Pagdinog to sikan inila no mgo Hibru to pig-ikagi ni Jesus, namudut sikandan to mgo batu su ogbatuhon dan podom. 32 Di pig-ikagihan din sikandan, “Mahan-in on to impakita ku iyu no madojow no mgo hinang no impahinang kanay to Amoy ku. Na, andei man dapit to sikan to ogpakaamung to pagbatu now kanay?”

33 Migtabak sikandan, “To mgo hinang nu kona no iyan ogkaamungan no ogbatuhon ka, di tongod to pagpasipaya nu to Diyus. Su anoy otow ka puli, ogpagsokod ka to Diyus.”

34-35 Kagi ni Jesus, “Ogkadomdoman now buwa to diya kagi to Diyus duon to Kasuyatan din no pigtagonan now no mighisgut bahin to karaan no mgo magmamandu no pig-iling, ‘Og-ilingon ku sikiyu no mgo diyus.’” Aw namaan ki no kona ogkaisab to kagi to Diyus. Na, ko sikan puli mgo

* 10:24 To Grigu no inikagihan: *Cristo* † 10:34-35 Salmos 82:6

otow og-ilingon no mgo diyus agun matahundan sikandan to kaotawan,³⁶ siak pad man to kona angajan no og-ilingon no Anak to Diyus no pigbogajan to Amoy ku to katonogod aw paandiniha to kalibutan! Na, nokoy no og-iling kow man no migpasipaya a to Diyus? ³⁷ To mgo hinang to Amoy ku iyan oghinangon ku. Di ko kona ku hinangon sikan, na, ajaw kow on ogtuu kanay. ³⁸ Di ko sikan to oghinangon ku, kinahangyan mutuu kow tongod to sikan inggad kona now tuuhan to mgo kagi ku. Na, ogkamaanan now yagboy no siakon dow to Amoy ku iyan da.”

³⁹ Tongod to sikan pig-ikagi ni Jesus, ogdakopon dan podom, di nakalikoy da sikandin.

⁴⁰ Dajun pauli si Jesus diya to dihipag to Jordan no wohig duon to sikan banwa no duon pamawtismu si Juan to diya una. No migpakamonang pad si Jesus duon, ⁴¹ nahimunan sikandin to mahan-in no kaotawan. Kagi dan, “Wada iyan nahinang ni mina Juan no mgo milagru, di matuud yagboy to tibo pig-ikagi din bahin ki Jesus.” ⁴² Kaling mahan-in to namanuu ki Jesus duon to sikan no banwa.

11

To Kamatajon ni Lazaro

¹ Meyduon otow no iyan ngadan si Lazaro no nasakit. Duon sikandin ugpa to baryu to Betania duma to mgo atoboy din no si Maria dow si Marta. ² Si Maria sikan oghudhud to pahomut duon to kobong ni Jesus aw ogpahidan to bubue din. Na, tongod to pagkasakit to sikan maama dan no si Lazaro, ³ pigtugunan dan si Jesus no pig-iling, “Ginuu, nasakit seini pighilabi nu no yagi.”

⁴ Pagdinog ni Jesus to sikan, mig-ikagi sikandin, “Sikan sakit ni Lazaro kona ogsangko to kamatajon, di nailing to sikan agun ikapakita to gahom to Diyus dow ikapakiyaya to pagka-Diyus ku no Anak din.” ⁵ Hinilabi iyan ni Jesus sikan tatoyu no migsusuun, ⁶ di wada dajun sikandin panggiyu-giyu no makadinog no nasakit si Lazaro. Nasi no migpakamonang pad duon sed to daduwa no aedow. ⁷ Tapus to sikan, pig-ikagihan din to mgo inaad din, “Og-andiya kinow to prubinsya to Judea.”

⁸ “Eh Sir,” kagi dan, “ogpauli ka diya no babag-uhay ka pad man podom ogbatuhon to inila no mgo Hibru?”

⁹ Migtabak si Jesus pinaagi to pananglitan. Kagi din, “Sed to songo aedow meyduon sampuyu-tag-duwa no uras to kaawang. Ko aedow to pagpanow to otow, kona sikandin ogpakadugsu no maawang

man to kalibutan. ¹⁰ Di ko ogdoymon to otow, ogpakadugsu sikandin su madi-gyom aw wada kaawang duon kandin.” ¹¹ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi diya to mgo inaad din, “Nalipodong si Lazaro no yagi ta. Kaling og-andiya a su ogpukawon ku.”

¹² Kagi to mgo inaad din, “Ginuu, madojow ko nalipodong sikandin su ogkaulian da.” ¹³ Iyan podom impasabun ni Jesus no namatoy on si Lazaro, di nailing to boot to mgo inaad din no nalipodong puli.

¹⁴ Kaling pigklaruhan sikandin ni Jesus. Kagi din, “Patoy on si Lazaro. ¹⁵ Di madojow no wada a diya no mamatoy sikandin su to ogkadeygan to sikan, ogkahogot to pagtuu now kanay. Na, og-andiyaon tad.”

¹⁶ Si Tomas no pigdagnajan to Iping mig-iling diya to angod din no mgo inaad, “Na, ogduma kinow agun ogpag-unung ki kandin no oghimatajan.”

To Paghupoy ni Jesus to Kaguul ni Marta dow ni Maria

¹⁷ Pagtidow onni Jesus diya to Betania, pignangonan sikandan no upat on no aedow to pagyobong ki Lazaro. ¹⁸ Sikan no baryu madani da to siyudad to Jerusalem, mgo tatoyu da no ka kilumitru to kadiyu. ¹⁹ Kaling mahan-in to mgo Hibru no taga-Jerusalem no mig-anduon su ogduyug to kaguul ni Marta dow ni Maria no namatajan to maama. ²⁰ Pagdinog ni Marta no umabutay on si Jesus, pigtagbu din dajun, di si Maria migpakamonang. ²¹ Dajun ikagihi ni Marta si Jesus, “Ginuu, kona ogkamatoy to diya maama ku ko dini ka da pa. ²² Di namaan a no inggad kuntoon ogtumanon to Diyus to inggad nokoy no ogbujuon nu kandin.”

²³ Kagi ni Jesus, “Ogkabuhi da to maama nu.”

²⁴ Kagi ni Marta, “Hoo man iyan. Namaan a no ogkabuhi da sikandin ko banhawon on to mgo patoy diya to mahudi no aedow.”

²⁵ Kagi ni Jesus, “Siakon to ogbanhawon to mgo patoy, aw siakon isab to ogkapuunan to kinabuhi no wada katapusan. Inggad hintawa no ogtuu aw ogsalig kanay ogkabuhi da inggad mamatoy sikandan. ²⁶ Su to otow no ogsalig kanay meyduon kinabuhi no kona ogkagaway inggad mamatoy to yawa din. Sikuna Marta, ogtuu ka to sikan?”

²⁷ “Hoo Ginuu,” kagi ni Marta. “Migtuu a no sikuna to diya Insaad no Manyuyuwat.* Sikuna to Anak to Diyus no pigpaandini din to kalibutan.”

²⁸ Dajun uli si Marta aw duguka si Maria no suun din aw hagasi, “Duon on si Sir. Ogpandiyaon ka din.” ²⁹ Pagkadinog ni Maria

* 11:27 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

to sikan, hingawan sikandin migtindog aw andiya ki Jesus³⁰ diya to tawoy to baryu no pigtagbuhan ni Marta kandin.³¹ Na, sikan mgo Hibrú no migduyug to kaguul dan, pagkita no hingawan migpanow si Maria, migpatisunu sikandan su nailing to boot dan no og-andiya sikandin to yobong su ogtiniyahu.

³² Na, pagtidow ni Maria duon ki Jesus, migyuhud aw ikagi, "Ginuu, kona ogkamatooy to diya maama ku ko dini ka da pa."

³³ Pagkita ni Jesus to pagtiyahu ni Maria dow to mgo дума din, migdoot to ginhawa din, aw makaginhawa sikandin to mahaba.

³⁴ Kagi din, "Andei now man iyobong?"

Migtabak sikandan, "Ginuu, ogduduma kinow diya agun makakita ka."³⁵ Dajun panagdu to yuha ni Jesus.

³⁶ Pagkita to mgo otow no pigyuhaan si Jesus, nakaikagi sikandan, "Pighigugma din yagboy to diya namatoy."³⁷ Di to дума naman-iling, "Ko nakadojow sikandin to buta, kona din buwa ogkapogongan to kamatajon ni Lazaro?"

To Pagbanhaw ki Lazaro

³⁸ Pagtidow ni Jesus diya to yobong no imbangbang to madayom aw pigyoponan to piglipid no gatung, migdoot on isab to ginhawa din.³⁹ Kagi din, "Ligada now sikan gatung."

Dajun ikagi si Maria no atoboy to sikan namatoy, "E-ay, Ginuu, mabohu on su upat on man no aedow to pagyobong kandin."

⁴⁰ Kagi ni Jesus, "Domdoma to diya pig-ikagi ku ikow no ko mutuu ka kanay, ogpakakita ka to gahom to Diyus."⁴¹ Dajun dan ligada sikan gatung. Migyanghag si Jesus aw ampu, "Amoy ku, ogpasalamat a ikow su naminog kad on kanay.⁴² Tahan a namaan no kanunoy a nu ogpaminogon. Di og-ampu a ikow kuntoon tongod to seini mgo otow no nahimun kani, agun ko kitaon dan no ogtumanon nu to hangyu ku, ogpakatuu sikandan no sikuna yagboy to migpaandini kanay."

⁴³ Tapus makaampu si Jesus, migtawag sikandin to maagbot, "Lazaro, yogwa ka duon!"⁴⁴ Dajun yogwa si Lazaro no nalibodan pad to panapton to yawa din dow mgo boyad hasta to mgo kobong, aw to bayhu[†] din nabogkot pad to panyu. Kagi ni Jesus, "Na, badbadi now aw papanawa."

To Planu to Paghimatoy ki Jesus

(Mateo 26:1-5; Marcos 14:1-2; Lucas 22:1-2)

⁴⁵ Sikan mgo Hibrú no migduma ongi Maria, pagkita dan to sikan pighinang ni Jesus, mahan-in kandan to migtuu kandin.

⁴⁶ Di to дума mig-andiya to mgo Pariseo

aw nangoni to sikan pighinang ni Jesus.⁴⁷ Kaling pighimun to sikan mgo Pariseo dow to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to дума dan no mgo maghusingaw aw hisgut sikandan no mig-iling, "Wada kay nahimu ta to pagpogong to sikan no otawa. Mahan-in on to mgo milagru no ogpanghinangon din.⁴⁸ Ko pabay-anan ta, ogpasakup kandin to tibo kaotawan! Na, og-agawan ki to mgo taga-Roma to seini Bayoy to Diyus dow seini nasyun ta."

⁴⁹ Dajun ikagi si Caifas no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibrú to sikan no tuig. Kagi din, "Mgo buluk kow tibo.⁵⁰ Nokoy no ogkaontopan kow man? Wada now kasabuti no madojow podom ko songo otow da to mamatoy agun no kona mamatoy to tibo no angod din no mgo Hibrú?"⁵¹ Sikan pig-ikagi ni Caifas wada kapuun to kandin no panghona-hona. Di manno sikandin to kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan, impatag-an kandin to Diyus no ogkamatooy si Jesus agun mabuhi to angod din no mgo Hibrú.⁵² Aw kona no sikan da дума din no mgo Hibrú, di to tibo mgo anak to Diyus no naman-ugpa diya to yain-yain no mgo banwa, agun no mahinang din sikandan no songo pamilya da.

⁵³ Na, sugud to diya no aedow, migplanu sikan mgo inila dow og-amonuhon dan to paghimatoy ki Jesus.⁵⁴ Kaling wadad si Jesus papajag duon to angod din no mgo Hibrú. Nasi no pigduma din to mgo inand din diya to yunsud to Efraim no nakapadigsey to matahay no banwa, aw duon sikandan pakamonang.

⁵⁵ No madani on to pista to mgo Hibrú no og-ilingon to Pista to Pagyaboy,[‡] mahan-in to naman-andiya to siyudad to Jerusalem no likat to yain-yain no mgo banwa su og-unahon dan to pagtuman to tumanon to paghugas.⁵⁶ Namangha sikandan ki Jesus di wada dan kakita-i. Pagkahimun dan on duon to Bayoy to Diyus, migpauusipay sikandan, "Nokoy man to hona-hona now? Ogpamista buwa si Jesus?"⁵⁷ Su to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibrú hasta to mgo Pariseo migsugu no ko meyduon mamaan dow andei si Jesus, kinahangyan no maanon sikandan agun no madakop dan.

12

Pigpahomutan si Jesus

(Mateo 26:6-13; Marcos 14:3-9)

¹ Anoy man no onom nanda no aedow og-abut on to Pista to Pagyaboy, mig-andiya si Jesus to Betania no pig-ugpaan ni Lazaro

† 11:44 To Surigao no Minanubu: goja

‡ 11:55 Ahaa duon to Juan 2:13.

* 12:2 Ubin bangkiti

no pigbanhaw din. ² Pagtidow ni Jesus duon, mighinaat sikandan to pagkoonan* su ig-abi-abi kandin. Si Lazaro sobuuk to diya migpagdunga kandin, aw si Marta to mighonat kandan to pagkoon. ³ Dajun pudut si Maria to tonga to litru no pahomut no mahal hilabi su pudu nardu.† Dajun din hudhudi to kobong‡ ni Jesus to sikan pahomut aw pahidi to bubue din, aw kayokop sikan bayoy to ngadog to sikan pahomut.

⁴ Na, si Judas Iscariote no iyan inanad ni Jesus no ogyuib kandin migsawoy to sikan pighinang ni Maria. ⁵ Kagi din, “Abee! Tapat pad ko imbaligia sikan pahomut, aw to linibu no halin ipamogoy to mgo pubri.” ⁶ Di kona monang no pig-ikagi din sikan su nayuuy to mgo pubri, di tongod to pagkakawatan din. Sikandin man to ogtagon to saepi onni Jesus, di kanunoy din da ogkinuuton.

⁷ Di mig-iling si Jesus, “Pabay-ani seini bohi. Seini pighinang din, angod to pighinaat din on to pagyobong kanay. ⁸ To mgo pubri kanunoy now igpagduma, di siakon, kona a ogkayugoy dini iyu.”

To Planu to Paghimatoy ki Lazaro

⁹ Na, mahan-in to mgo Hibrú no mig-andiya to Betania su nadinog dan no duon si Jesus. Kona no puli sikandan ogtagbu ki Jesus, di gustu dan isab no og-aha ki Lazaro no pigbanhaw din. ¹⁰ Kaling oghimatajan isab podom si Lazaro to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibrú. ¹¹ Su tongod kandin, mahan-in to angod dan no mgo Hibrú no wadad pasakup kandan su ogbalhin on diya ki Jesus.

To Madaogon no Pagsed ni Jesus to Jerusalem

(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Lucas 19:28-40)

¹² Pagkasunu no aedow, to mahan-in no mgo otow no namista diya to Jerusalem nakadinog no ogtidow on si Jesus. ¹³ Dajun sikandan namudut to mgo paka to palmera aw namanyuwas to siyudad su ogtagbu ki Jesus. Namanguliya sikandan no mig-iling, “Sajaon ta to Diyus! Sajaon seini pigpaan-dini din no Hari ta no mgo kaliwat ni Israel!”

¹⁴ Dajun ipapudut ni Jesus to nati no asnu§ aw sakaji din. Seini pighinang din katumanan to diya pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus,

¹⁵ “Sikiyu no mgo taga-Jerusalem,* kona kow on ogkahaedok su oho, sujad on to hari now

no migsakoy to nati to asnu.”†

¹⁶ To mgo inanad ni Jesus wada pad makasabut no katumanan naan sikan to intag-an duon to Kasuyatan. Ayha dan da kadamdomi no batunon on si Jesus diya to yangit.

¹⁷⁻¹⁸ Mahan-in to mgo otow no migtagbu kandin su nakadinog sikandan to diya pagbanhaw din ki Lazaro no pigpayogwa din likat to yobong. Su to mgo otow no nasakupan to sikan pagbanhaw ki Lazaro nangnawnangon to duma hangtod no migtangkap sikan no nawnangonon. ¹⁹ Kaling pagkita to mgo Pariseo to sikan mahan-in no mgo otow, mighihimanu sikandan, “Angod kay to wadad ogkahimu ta, su aha ka, angod to ogpasakup on kandin to tibo kalibutan.”

To Paghisgut ni Jesus to Kamatajan Din

²⁰ Na, meyduon mgo otow no kona no Hibrú no namista isab duon to Jerusalem su ogsimba. ²¹ Migduguk sikandan ki Felipe no taga-Betsaida no sakup to Galilea aw hangyu, “Sir, ogkaliyag koy podom ogpagisturya ki Jesus.”

²² Dajun panow si Felipe aw nangoni si Andres. Na, migduduma sikandan diya ki Jesus aw nangoni to hangyu to sikan mgo otow. ²³ Dajun ikagi si Jesus, “Mig-abut on to panahon no siakon no Anak to Otow ogpasidonggan pinaagi to kamatajan ku. ²⁴ Ligidongi now seini su ogkaangod a to binhi. To binhi no kona igkayosok duon to pasak ogpabilin no sobuuk da. Di ko ikayosok, angod to ogkamatoy, di oggiti da aw ogpamogas to madogi. ²⁵ To otow isab no og-oyog to kinabuhi din kani to kalibutan, wada ogkaiman din no kinabuhi no wada katapusan. Di to otow no og-unung kanay inggad igkamatoy din nasi ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan. ²⁶ Inggad hintawa no ogtuman kanay kinahangyan no musunud kanay, aw inggad andei a, diya isab sikan suguonon ku. Inggad hintawa no ogtuman kanay ogbayosan to Amoy ku.”

²⁷ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Masakit hilabi to ginhawa ku kuntuon, “Amonu a man? Oghangyu a buwa to Amoy ku no kona a din ogpabajaon to sikan no mgo antusonon? Kona, su iyan man ingandini ku to kalibutan agun no mabajaan ku sikan.” ²⁸ Dajun ampu si Jesus no mig-iling, “Amoy ku, pasidonggi to kaugalingon nu.”

Dajun meyduon tingog no napuun diya to yangit no mig-iling, “Pigpasidonggan kud

† 12:3 To nardu iyan pinakamahal no pahomut to diya no panahon. To boli to sikan inhudhud din ki Jesus, bali songo tuig no suhue to trabahanti. ‡ 12:3 Ko ogdunga to mgo otow to bangkita to sikan no panahon, oghuyad sikandan.

§ 12:14 To asnu angod to kabaju. * 12:15 To Grigu no inikagihan: taga-Sion † 12:15 Zacarias 9:9

to kaugalingon ku, aw ogpasidonggan ku manda.”

²⁹ Na, sikan mahan-in no mgo otow, pagdinog dan to sikan tingog, naman-iling to duma, “Aduy, migyuyugung!”

To duma mig-iling, “Mey anghil no mig-ikagi kandin.”

³⁰ Kagi ni Jesus, “Sikan nadinog now para iyu, kona no kanay. ³¹ Kuntoon on to katagahanan no madaogon a kani to sei ni kalibutan su og-abugon on si Satanas no iyan migmandu hangtod kuntoon. ³² Aw siakon, ko itaud a duon to krus aw lindoga, oghimunon ku dini kanay to tibo kaotawan.” ³³ Pig-ikagi ni Jesus sikan agun no mamaanan dow ogkaamonu to pagkam-atoy din.

³⁴ “Eh,” kagi to sikan mgo otow, “mig-iling duon to Kasuyatan to Diyus no kona ogkam-atoy sikan Insaad no Manyuyuwat. Na, nokoy no og-iling ka man no kinahangyan no igtaud sikandin duon to krus aw lindoga? Na, hintawa man naan sikan og-ilingon no Anak to Otow?”

³⁵ Migtabak si Jesus, “Siakon no iyan kaawang, kona a ogkayugoy dini iyu. Kaling paanad kow kanay kuntoon. Maangod kow podom to otow no ogpanow to aedow su unu ko masakpanan kow to kadigyom. Su to otow no ogpanow duon to kadigyoman kona ogkamaan to ogbajaan din. ³⁶ Di kotob no siak no kaawang dini pad iyu, kinahangyan no mutuu kow aw pasakup kanay.” Tapus ikagi si Jesus to sikan, migpanow sikandin aw wadad pakita kandan.

To mgo Otow no Wada Tuu ki Jesus

³⁷ Inggad mahan-in to mgo milagru no nahinang ni Jesus duon to atubangan to kaotawan, wada gihapun sikandan tuu kandin. ³⁸ Nailing to sikan agun no matuman to diya intag-an ni Isaias no kibali baba to Diyus no pig-iling,

“Ginuu, wada ogtuu to ing-anad noy.

Wada nakasabut to gahom nu

no impakita nud man podom kandan.”[§]

³⁹ Sikan kona no pagtuu to mgo otow nasuyat isab ni Isaias duon to Kasuyatan no pig-iling to Diyus,

⁴⁰ “Pigbuta ku sikandan

agun kona makakita,

aw pigyoanon ku to mgo kaisipan dan

agun kona makasabut,

su unu ko makakita sikandan

aw makasabut dow atubang kanay

agun mayuwas ku sikandan.”^{*}

⁴¹ Inggatag-an ni Isaias sikan su pigkita din no meyduon da aedow no ogpasidonggan si Jesus.

⁴² Inggad pad to sikan, mahan-in to inila no mgo Hibru no migtuu. Di inghobong dan to pagtuu kandin su nahaedok sikandan to mgo Pariseo, su unu ko pogongan sikandan to pagpagduma to angod dan no mgo Hibru. ⁴³ Iyan pigpayabi dan to pagsaja kandan to otow, di pigpakob-os dan to pagsaja to Diyus kandan.

⁴⁴ Na, mig-ikagi si Jesus to maagbot, “Ko ogtuu to otow kanay, kibali pigtuuhan din isab sikan migpaandini kanay. ⁴⁵ To otow no ogkita kanay, kibali ogkita to sikan migpaandini kanay. ⁴⁶ Mig-andini a to kalibutan kibali kaawang agun to mgo otow no ogtuu kanay konad ogpabilin duon to kadigyoman. ⁴⁷ To otow no ogpaminog to igpang-anad ku aw kona ogtuman to sikan, kona no siakon to oghukum kandin. Su wada a andini to kalibutan to pagkastigu to kaotawan di to pagyuwat kandan. ⁴⁸ Di tinood no oghukuman sikan kona ogtuu kanay aw kona isab ogtuman to ing-anad ku, su to mgo kagi ku iyan ogpasikadan to pagkastigu kandan diya to katapusan no panahon. ⁴⁹ Su to impang-anad ku kona no kanay, di kaning Amoy ku no migpaandini kanay, su sikandin to migsugu kanay dow nokoy to og-ikagihon ku. ⁵⁰ Aw namaan a no pinaagi to sugu din ogkaangkon to kinabuhin no wada katapusan. Kaling iyan igpang-anad ku to insugu din kanay.”

13

To Paghugas ni Jesus to Kobong to mgo Inanad Din

¹ No mae-kasem on to Pista to Pagyaboy,* namaan on si Jesus no mig-abut on to panahon no ogtalikudan din sei ni kalibutan su ogpauli diya to Amoy din. Kanunoy pighigugma ni Jesus to mgo inanad din, aw kuntoon igkapakita din kandan dow manu to gugma din. ² Kaling no madukilom on, migdudunga to pagkoon si Jesus dow mgo inanad din. Sobuuk kandan si Judas no anak ni Simon Iscariote no pigpamajaan on ni Satanas to pagyuib ki Jesus. ³ Di namaanan ni Jesus no imbogoy on kandin to Diyus to tibo gahom. Namaanan din isab no diya sikandin kapuun to Diyus aw diya isab ogpauli. ⁴ Kaling, no namangoon pad sikandan, migtingog si Jesus aw hukasa sikan ing-apid din no kabo aw panapis to tuwalya. ⁵ Dajun sikandin botang to wohig duon to planggana aw sugud to paghugas to kobong to mgo inanad din aw pahidi to sikan tuwalya no pigtapis din. ⁶ Anoy man

‡ 12:34 To Grigu no inikagihan: *Cristo* § 12:38 Isaias 53:1 * 12:40 Isaias 6:10 * 13:1 Ahaa duon to Juan 2:13.

no kotob on sikandin duon ki Simon no pighingadanan isab ki Pedro, migbalibad si Pedro, "Eh Ginuu, kona no angajan no sikuna to oghugas to kobong ku."

⁷ Di mig-iling si Jesus, "Kona ka pad ogpakasabut dow nokoy seini oghinangon ku, di to kayugajan ogpakasabut ka da."

⁸ Kagi ni Pedro, "Kona ku yagboy ogpahugasan ikow seini kobong ku."

Di mig-iling si Jesus, "Ko kona ku sikuna hinluan, ogpasabut no wada yabot nu kanay."

⁹ "Na Ginuu," kagi ni Pedro, "ko mailing to sikan, hugasan nu to kobong ku aw iyakip to boyad dow uyu ku."

¹⁰ Kagi ni Jesus, "To otow no nakapadigus on iyan nanda oghugasan to kobong, su hinlu on to tibuuk yawa din. Nahinlu kow on, di meyduon kani iyu no kona no hinlu."

¹¹ Naikagi ni Jesus sikan su tahan din on namaanan dow hintawa to ogyuib kandin.

¹² Tapus hugasi ni Jesus to kobong dan, insul-ub din on isab to kabo din aw pauli duon to lamisa. Dajun din usipa sikandan, "Nakasabut kow to seini pighinang ku iyu?"

¹³ Iyan igtawag now kanay to Mastru dow Agayon, aw tinood sikan. ¹⁴ Na, manno siak no Mastru dow Agayon now migpaobos to paghugas to kobong now, sikiyu isab paobos aw pahuhugasay kow to kobong now. ¹⁵ Impakita kud iyu seini agun no meyduon ogkasunudan now. ¹⁶ Indani now seini. Wada udipon no yabow to agayon din. Wada isab sinugu no yabow to sikan migsugu kandin. ¹⁷ Namaanan now on to ing-anad ku iyu kuntoon. Na, igkadojow now ko tumanon now sikan."

To Pagtag-an ni Jesus to Pagyuib Kandin

¹⁸ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi diya to mgo inaad din, "To diya pig-ikagi ku kona no bahin iyu tibo, su namaanan ku sikiyu no pigpili ku. Di nailing to sikan to pagpili ku agun no matuman to diya pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, 'Sikan migpagdunga kanay to pagkoon ogkuntra nasi kanay.'[†]

¹⁹ Tahan kud seini ingnangon iyu agun ko matuman on, ogpakatuu kow no Diyus a yagboy. ²⁰ Ligdongi now seini. Inggad hintawa no ogdawat to otow no ogsug-uon ko kibali ogdawat kanay. Aw inggad hintawa no ogdawat kanay kibali ogdawat to sikan migpaandini kanay." ²¹ Tapus ikagiha ni Jesus sikan, nasamuk hilabi to ginhawa din, kaling pig-ikagihan din on isab to mgo inaad din, "Oho, paminog kow. Sobuuk iyu kani ogyuib kanay."

²² Naboyong yagboy sikandan aw makapay-oyongyongay su nalibod dow hintawa to ognangonon din.

²³ Na, mey sobuuk no inaad no mgoising ki Jesus no pighilabi din. ²⁴ Pigsingyasan sikandin ni Pedro no usipon din si Jesus dow hintawa to ognangonon din. ²⁵ Dajun padogkot ki Jesus sikan inaad aw usip, "Ginuu, hintawa man?"

²⁶ Kagi ni Jesus, "Sikan ogtadwajan ku to pan no igdo-do ku duon to kalduhan iyan ogyuib kanay." Dajun ido-do ni Jesus to pan aw ibogoy ki Judas no anak ni Simon Iscariote. ²⁷ Pagkadawat ni Judas to sikan, pigsedan dajun sikandin ni Satanas. Kagi ni Jesus, "Hinanga dajun ko nokoy to oghinangon nu." ²⁸ Di to mgo duma dan duon to lamisa wada makasabut to sikan pig-ikagi ni Jesus ki Judas. ²⁹ Nailing to boot dan no ogpabolihon sikandin to ogkangkagamit to pagtuman to pista ubin meyduon igpabogoy kandin ni Jesus diya to mgo pubri. Iyan ingkahona-hona dan to sikan su si Judas man to ogtagon to saepi dan. ³⁰ Kaling tapus koon ni Judas to diya pan no imbogoy kandin ni Jesus, dajun sikandin migyuwas. Madukilom on to diya.

To Bag-u no Sugu

³¹ Pagkalius ni Judas, pig-ikagihan ni Jesus sikan mgo inaad din, "Kuntoon ogkupasidonggan a no Anak to Otow pinaagi to ogkangkahitabu kanay. Aw tongod kanay, ogkupasidonggan isab to Diyus. ³² Na, ko mapasidonggan to Diyus tongod kanay, kona ogkayugoy siak no Anak to Otow ogpasidonggan din isab. ³³ Mgo pinadajag ku, konad ogkayugoy to pagpagduma ku iyu. Ogpamanghaon a now, di ig-ikagi ku iyu kuntoon to iyan da no pig-ikagi ku diya to inila no angod ta no mgo Hibru no mig-iling a, 'Kona kow ogpakaduma diya to ogdeygan ku.' ³⁴ Na, meyduon bag-u no sugu no igbilin ku iyu. Hinigugmaay kow angod to paghigugma ku iyu. ³⁵ Ko muhinigugmaay kow, ogkamaan to tibo mgo otow no sikiyu mgo inaad ku yagboy."

³⁶ Dajun ikagi si Pedro ki Jesus, "Ginuu, andei ka man ogdeg?"

Kagi ni Jesus, "Kona ka pad ogpakaduma kanay diya to ogdeygan ku, di to kayugajan ogpakayupug ka da."

³⁷ Mig-ikagi on isab si Pedro, "Ginuu, nokoy no kona a man ogpakaduma ikow kuntoon? Andam ad no ogpakimatoy tongod ikow?"

³⁸ Mig-usip si Jesus, "Andam kad iyan no ogpakimatoy tongod kanay? Indani seini. Kona pad ogtagauk to manuk gaja, katatoyu a nud iglidung."

14

Si Jesus to Dayan padeg diya to Diyus

[†] 13:18 Salmo 41:9

¹ Kagi ni Jesus duon to mgo inanad din, “Ajaw ogsamuka to ginhawa now. Nasi salig kow to Diyus aw salig kow isab kanay.

² Diya to banwa to Amoy ku mahan-in to ogkangkaugpaan. Ko kona pa no matuud seini, kona ku sikiyu ognangonan. Na, og-andiya a su oghinaaton ku to ogkaugpaan now. ³ Aw ko mahinaat kud to ugpaanan now, ogpauli a dini su ogdokaton ku sikiyu agun no inggad andei a, duon kow isab. ⁴ Namaan kow on to dayan pailing diya to ogdeygan ku.”

⁵ Dajun ikagi si Tomas ki Jesus, “Eh Ginuu, wada koy kay kamaan dow andei ka ogdeg. Og-amonuhon noy man to pagkamaan to dayan pailing diya?”

⁶ Migtabak si Jesus, “Siakon to dayan pailing diya to Diyus. Siakon to ogpasabut to matuud bahin to Diyus aw siakon to ogkapuunan to kinabuhi no wada katapusan. Wada ogpakaandiya to Amoy ku gawas ko siak to ogbajaan din. ⁷ Ko namaan kow pa kanay, ogkamaan kow isab dow hintawa to Amoy ku. Na, kuntoon namaanan now on sikandin su pigkita now on man.”

⁸ Kagi ni Felipe, “Ginuu, iyan da oghangyuon noy ikow no ipakita nu kanami to Amoy nu.”

⁹ Kagi ni Jesus, “Wotey! Nayugoy da to pagpagduma ku iyu, wada ka gihapun kamaan kanay, Felipe. Inggad hintawa no migkita kanay, pigkita din on to Amoy ku. Nokoy no oghangyu ka pad man no ipakita ku ikow to Amoy ku? ¹⁰ Angod to wada ka tuu no duon a to Amoy ku aw dini isab sikandin kanay su sikami iyan da. To og-ikagihon ku iyu kona no kanay, di to Amoy ku no kani kanay iyan ogpadajun to sikan no mgo hinangonan din. ¹¹ Tuuhi now to pig-ikagi ku no siakon dow to Amoy ku iyan da. Di ko kona now tuuhan seini mgo kagi ku, tuu kow nasi tongod to mgo milagru no nahinang ku. ¹² Ligdongi now seini. Inggad hintawa no ogtuu dow ogsalig kanay ogpakahinang to angod to nangkahinang ku aw yabow pad ngani duon, su ogpauli a diya to Amoy ku. ¹³ Inggad nokoy to ogbujuon now to Amoy ku pinaagi to ngadan ku ogtumanon ku agun no masaja to Amoy ku pinaagi kanay. ¹⁴ Ogbalikon ku pag-ikagi no ogtumanon ku to inggad nokoy to ogbujuon now pinaagi to ngadan ku.”

To Insaad no Ispiritu Santu

¹⁵ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi diya to mgo inanad din, “Ko pighigugma a now, ogtumanon now to mgo sugu ku. ¹⁶ Na, oghangyuon ku to Amoy ku no bogajan kow to Magtatabang no kibali siak no ogpabilin duon iyu hangtod to wada katapusan. ¹⁷ Ispiritu Santu sikan, aw sikandin to ogpasabut iyu to matuud. Kona sikandin

ogkadawat to mgo otow no kona no sakup ku, su kona dan ogkiyayahon aw kona dan ogkamaanan dow hintawa sikandin. Di sikiyu namaan to Ispiritu Santu su duma sikandin iyu, aw ogsed duon to ginhawa now.

¹⁸ “Na, inggad malius ad, kona ku sikiyu og-ojowan angod to mgo minailu su ogpauli a da dini iyu. ¹⁹ Kona ogkayugoy, kona ad ogkitaon to mgo otow no kona no sakup ku. Di sikiyu, ogkitaon a now da. Manno wada katapusan to kinabuhi ku, ogbogajan kow isab to kinabuhi no wada katapusan. ²⁰ Duon to sikan no panahon, ogkamaanan now no sobuuk koy da yagboy dow Amoy ku, aw sobuuk kinow da isab.

²¹ “To otow no ogpaminog dow ogtuman to igsugu ku, sikandin to oghigugma kanay. Sikan no otow oghigugmaon noy dow Amoy ku, aw ogpakiyaya a kandin.”

²² Si Judas no sangay ni Judas Iscariote mig-usip ki Jesus, “Ginuu, nokoy no sikami da man to ogpakiyayahon nu ikow? Nokoy no kona man igyakip to tibo otow?”

²³ Migtabak si Jesus, “Iyan da oghigugma kanay to otow no ogtuman to mgo kagi ku. Oghigugmaon isab sikandin to Amoy ku aw og-ugpa koy duon kandin. ²⁴ Di to otow no wada gugma kanay kona ogtuman to mgo kagi ku. Seini mgo kagi ku iyu kona no kanay, di napuun to Amoy ku no migpaandini kanay.

²⁵ “Seini to impang-anad ku iyu kotob no dini a pad, ²⁶ di og-abut to panahon no to Ispiritu Santu iyan ogpang-anad iyu to tibo, aw igpadomdom din iyu to tibo ing-anad ku. Sikandin no og-ilingon isab to Magtatabang iyan ogpaandinihon iyu to Amoy ku kibali siak.

²⁷ “Igbilin ku to kalinow duon to ginhawa now. Kona no angod to kalinow no ognangonan to kaotawan kani to seini kalibutan, su seini no kalinow ogkapuun kanay. Kaling ajaw ogsamuka to ginhawa now, aw kona kow isab ogkahaedok. ²⁸ Nadinog now on to diya pig-ikagi ku iyu no ogpanow a di ogpauli a da dini iyu. Ko pighigugma a now yagboy, ogkalipay kow podom su og-andiya ad to Amoy ku, su yabow pad sikandin kanay. ²⁹ Impatahan kud iyu seini agun ko matuman on, ogkadigon to pagtuu now. ³⁰ Kona kud on oghabaon to pagpag-isturya ku iyu su madani on ogtidow to panguyu to madoot kani to seini kalibutan. Kona a din ogkadaog, ³¹ di ogtumanon ku to tibo insugu kanay to Amoy ku agun no mamaan to tibo kaotawan no pighigugma ku sikandin. Na, tindog kow on su ogpanow kid.”

15

To Pananglitan to Tanom no Ubas dow mgo Sanga

¹ Dajun nangoni ni Jesus to mgo inanad din to pananglitan. Kagi din, “Siakon to tinood no yawa to ubas,* aw to Amoy ku iyan og-atiman to sikan no tanom. ² To tibo mgo sanga ku no kona ogbogog og-panggawangan† din. Di to tibo mgo sanga no ogpamogog oghawanan din agun no mudugang pad to pagpamogog. ³ Sikiyu angod to mgo sanga no nangkahawanan on tongod to impang-anad ku iyu. ⁴ Pabilin kow dini kanay, aw ogpabilin a isab duon iyu. Ko ipananglit ta to mgo sanga, kona sikan ogpakabogog ko masagpu. Sikiyu isab, ko muyuwat kow kanay, kona og-pamogog to pagtuu now.

⁵ “Siakon to yawa to ubas aw sikiyu to mgo sanga. Ko mupabilin kow dini kanay aw siakon isab mupabilin duon iyu, og-pakapamogog kow yagboy. Di ko muyuwat kow kanay, kona kow ogpamogog. ⁶ To otow no kona ogpabilin kanay ogkaangod to nasagpu no sanga no igtimbag. Na, ko manganu on sikan no mgo sanga, oghimunon aw sangaba. ⁷ Di ko mupabilin kow dini kanay aw ko tagonan now to mgo kagi ku, ogtumanon to Diyus to inggad nokoy no ogbujuon now. ⁸ Ko kanunoy kow mamogog, ogkasaja to Amoy ku su ogkakiyayahan no mgo inanad ku sikiyu. ⁹ To gugma ku iyu sahan ka da to gugma to Amoy ku kanay. Na, pabilin kow dini kanay agun no kona kow ogkayuwat to gugma ku. ¹⁰ Ko kanunoy now tumanon to mgo sugu ku iyu, igkadojow now seini gugma ku, angod kanay no ogtuman to mgo sugu to Amoy ku aw igkadojow ku isab to gugma din.

¹¹ “Pig-ikagi ku iyu sikan agun no bation now to iyan da no kalipay no ogbation ku, su gustu ku no mahimpit to kalipay now. ¹² Seini to igsugu ku iyu: Hinigugmaay kow angod to paghigugma ku iyu. ¹³ Wada gugma no ogpakayabow to gugma to otow no ogpakimatoy agun mabuhit to amigu din. ¹⁴ Na, og-isipon ku sikiyu no mgo amigu ko tumanon now to mgo sugu ku. ¹⁵ Kona kud sikiyu og-isipon no mgo suguonon, su to suguonon kona ogkamaan to oghinangon to agayon din. Di ing-ikagi kud iyu to tibo ingnangon kanay to Amoy ku. Kaling og-ilingon ku sikiyu no mgo amigu ku. ¹⁶ Wada a now pili-a, di siakon to migpili iyu aw migsugu iyu to pagpangabig to duma agun to pagtuu now meyduon bogog no oghangtod. Na, ko meyduon bujuon now to Amoy ku pinaagi to ngadan ku, ogtumanon din.

* 15:1 Ininglis: *grapes* † 15:2 To yain no igpasabut to seini: *ogbangilon din*. Seini Ginirigu no kagi daduwa to kahuyugan. ‡ 15:25 Salmo 35:19 dow 69:4

¹⁷ Ogbalikon ku seini sugu ku iyu: Hinigugmaay kow.”

Ogkuntrahon to mgo Inanad ni Jesus

¹⁸ Migpadajun si Jesus to pag-ikagi to mgo inanad din, “Kona now igkatingaya ko kuntrahon kow to mgo otow no kona no sakup ku. Domdoma now no una a pad iyu no pigkuntra dan. ¹⁹ Ko sakup kow dan pa, oghilabihon kow dan podom su angod kow man kandan. Di pagpili ku iyu, pigyain ku sikiyu duon kandan. Kaling ogkuntrahon kow dan. ²⁰ Domdoma now to diya pig-iling ku iyu, ‘Wada udipon no yabow to agayon din.’ Ko pigpaantus a dan no agayon now, ogpaantuson kow isab. Ko pigtuman dan pa to kagi ku, ogtumanon dan podom to kagi now. ²¹ Di sikan ogpamanguntra iyu wada kamaan to sikan migpaandini kanay, kaling ogpaantuson kow dan tongod kanay. ²² Ko wada a pa andini to kalibutan aw pang-anada sikandan, kona sikandan ogkasukutan to sae dan to pag-ojow kanay. Di manno mig-andini a, wada ogkahinang dan no balibadan. ²³ To otow no ogkuntra kanay, kibali ogkuntrahon din isab to Amoy ku. ²⁴ Ko wada pa sikandan kita to mgo hinang ku, kona sikandan ogkasukutan to sae dan to pag-ojow kanay. Di anoy su naaha dan sikan mgo milagru ku no wada yain no ogpakahinang, pigkuntra a dan nasi hasta to Amoy ku. ²⁵ Sikan pagkuntra dan kanay katumanon to diya pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, ‘Pigkuntra a dan inggad wada napasikadan.’‡

²⁶ “Di ogpaandinihon ku iyu sikan og-ilingon to Magtatabang no ogkapuun diya to Amoy ku. Ispiritu Santu sikandin no ogpasabut to matuud bahin kanay diya to kaotawan. ²⁷ Aw sikiyu ogkistigus isab su naduduma kinow man sugud pad to sinugdanan.”

16

¹ Migpadajun si Jesus to pagpang-anad to mgo inanad din. Kagi din, “Ingnangon kud iyu seini tibo agun no kona kow ogsibog to pagtuu kanay. ² Su og-abut to panahon no ogpaantuson kow to mgo otow no ogkuntra kanay. Ogpogongan kow to pagpagduma to mgo angod now, aw ogkailing to boot dan no pagboot to Diyus no himatajan kow dan. ³ Iyan igpalisodi iyu to sikan mgo otow su wada sikandan kiyaya to Amoy ku hasta isab kanay. ⁴ Kaling pigpatahanan kud sikiyu to seini tibo, su ko abuton kow to mgo kasakitan, ogkadomdoman now no pig-ikagihan kud sikiyu.

To mgo Hinang to Ispiritu Santu

“To diya una wada ku sikiyu nangoni to ogkangkahitabu su duma a pad man iyu. ⁵ Di kuntoon natingaya a, su anoy madani ad ogpauli diya to sikan migpaandini kanay, wada sobuuk iyu no nangusip bahin to sikan ogdeyan ku. ⁶ Migsakit yagboy to ginhawa now tongod to seini ognangonon ku no ogkangkahitabu. ⁷ Di to matuud, igkadojow now to pagpanow ku. Su ko kona a mupanow, kona ogandini iyu to Ispiritu Santu no og-ilingon to Magtatabang. Di ko mupanow a, ogpaandinih ku sikandin iyu. ⁸ Na, ko dinid on sikandin, ogpasabuton din to kaotawan bahin to sae dow to pagkamatarong hasta isab to paghukum. ⁹ Bahin to sae, igpakiyaya din to kaotawan no makasaya sikandan su wada a dan tuuhi. ¹⁰ Bahin to pagkamatarong, igpasabut din kandan no matarong a su ogpakaandiya a to Amoy ku aw kona a now on ogkitaon. ¹¹ Bahin to paghukum, igpasabut din no pighukuman on si Satanas no agayon to mgo otow no kona no sakup ku.

¹² “Mahan-in pad podom to ignangon ku iyu,” kagi ni Jesus, “di kona kow pad ogpakatogkad. ¹³ Di ko dinid on iyu to Ispiritu Santu no iyan ogpasabut to matuud, sikandin on to oghindu iyu to tibo matuud. Kona no kaugalingon din to ig-anad din, sikan da ogdinogon din duon to Diyus no Amoy. Igpasabut din iyu to ogkangkahitabu diya to umaabut no panahon. ¹⁴ Ogpasidonggan a din su dini man kanay ogkapuun to igpang-anad din iyu. ¹⁵ Ogpakailing a no ogkapuun kanay to tibo no igpang-anad din, su to tibo no kaning Amoy ku, kanay isab.”

To Kaguul Ogkailisan to Kalipay

¹⁶ Kagi ni Jesus, “Konad ogkayugoy, kona a now on ogkitaon. Di kona da isab ogkayugoy, ogkitaon a now da.”

¹⁷ Dajun pauusipay to mgo inanad ni Jesus, “Nokoy man to igpasabut to sikan pig-ikagi din no konad ogkayugoy, kona tad sikandin ogkitaon, aw tapus to sikan ogkitaon ta da? Hasta sikan pig-ikagi din no og-uli sikandin diya to Amoy din, nokoy man buwa to igpasabut to sikan? ¹⁸ Aw sikan pig-ikagi din no ‘konad ogkayugoy,’ kona ki isab ogpakasabut.”

¹⁹ Namaan si Jesus no ogkaliyag sikan-dan og-usip bahin to sikan pig-ikagi din, kaling pig-ikagihan din sikandan, “Migpauusipay kow buwa to diya pig-ikagi ku no konad ogkayugoy, kona a now on ogkitaon di tapus to sikan, kona ogkayugoy ogkitaon a now da. ²⁰ Na, paminogi now seini. Ogpakatiyahu kow aw ogpakadegmatoy bahin kanay dongan to pagtukhow to sikan kona no mgo sakup ku. Di

kona ogkayugoy, og-ilisan to kalipay sikan kaguul now. ²¹ Igpananglit ku to bohi no og-anak. Ogkasakitan sikandin ko oghajodan pad, di ko og-anak on, ogkalingawan din on to diya no kasakit tongod to kalipay no mey on anak din. ²² Angod isab to sikan, ogkaguul kow iyan kuntoon, di ko makikita kinow on isab, og-ilisan sikan kaguul to hilabi no kalipay no konad ogkagawang. ²³ Ko matuman on sikan, konad on ogkinahangyan no ogpangusip kow pad kanay bahin to inggad nokoy. Ligdongi now seini. Inggad nokoy to ogbujuon now to Amoy ku ogtumanon din tongod kanay. ²⁴ Wada pad on pigbuju now to Diyus pinaagi to ngadan ku. Na, pamuju kow kuntoon aw ogbogajan kow agun ogkahimpit to kalipay now.

²⁵ “To pagpang-anad ku iyu impabaja ku to pananglitan, di konad ogkayugoy, ogklaruhon kud to pagnangon iyu bahin to Amoy ku. ²⁶ Ko muabut on sikan no panahon, konad no siak to oghangyu to Amoy ku tongod iyu. Sikiyu on mismu to oghangyu kandin pinaagi to ngadan ku, ²⁷ su mismu to Amoy ku mighigugma iyu. Iyan ighigugma din iyu su pighigugma a now man aw migtuu kow no sikandin to migpaandini kanay. ²⁸ To diya pag-andini ku to kalibutan, sikandin to napuunan ku. Aw kuntoon, oglikatan ku seini kalibutan su ogpauli a diya kandin.”

²⁹ Dajun ikagih si Jesus to mgo inanad din, “Na, bali man no nakasabut koy on yagboy su wada nud ipabaja to pananglitan. ³⁰ Nasiguru noy on no namaanan nu to tibo, su napaniidan noy no ogkabasa nu to mgo hona-hona noy, su inggad kona koy pad og-usip, ogpakatabak kad. Kaling migtuu koy on no Diyus yagboy to migpaandini ikow.”

³¹ Dajun ikagih sikandan ni Jesus, “Na, migtuu kow on iyan kuntoon, ³² di aha kow su mig-abut on to panahon no og-ojowan a now. Ogasuwoy-suwoy kow, aw kada sobuuk iyu og-uli diya to banwa din. Di inggad pad ojowan a now, kona a ogkaawoy su dini man kanay to Amoy ku. ³³ Pignangonan kud sikiyu to seini tibo agun no malinow to ginhawa now tongod to pagkabogkot now dini kanay. Kani to seini kalibutan og-antus kow, di kona kow ogkahaedok su pigdaog kud to agayon to tibo madoot kani to seini kalibutan.”

17

To Pag-ampu ni Jesus bahin to Kaugalingon Din

¹ Pagkaikagi on ni Jesus to sikan, mi-gyanghag sikandin diya to yangit aw ampu no mig-iling, “Amoy ku, seinid on to panahon no pigpaabut ta. Pasidonggi ad no anak nu agun no mapasidonggan kud isab sikuna. ² Su insalig nu kanay to katongod

to pagmandu to tibo kaotawan agun no ikabogoy ku to kinabuhi no wada katapusan diya to tibo insalig nu kanay. ³ Aw seini to kinabuhi no wada katapusan: to pagkamaan dow pagkahilabi ikow no iyan da matuud no Diyus hasta kanay no si Jesu-Cristo no pigpaandini nu to kalibutan. ⁴ Dini to kalibutan pigpasidonggan ku sikuna su natapus kud to tibo impahinang nu kanay. ⁵ Na kuntoon, Amoy ku, ibalik dini kanay to diya pagkagamhanan no pigtagonan ku no duma a pad ikow to diya wada pad kahinang seini kalibutan.

To Pag-ampu ni Jesus bahin to mgo Inanad Din

⁶ “Amoy ku, bahin to seini mgo otow no insalig nu kanay no napili nud kani to seini kalibutan, impakiyaya kud sikuna kandan. Ikow on yagboy sikandan, aw sikuna to migsalig kandan kanay. Pigtuman dan to mgo kagi nu kandan, ⁷ aw namaanan dan on no sikuna to napuunan to tibo kagi dow hinang ku. ⁸ Pigdawat dan to impaikagi nu kanay aw nasiguru dan no napuun a ikow. Migtuu isab sikandan no sikuna to migpaandini kanay.

⁹ “Iyan ig-ampu ku to diya impansalig nu kanay su mgo sakup nu man sikandan. Kona ku ig-ampu kuntoon to kona no mgo sakup ta. ¹⁰ To tibo mgo sakup ku aw to ikow no mgo sakup, tibo ki tag-sakup, aw napasidonggan a pinaagi to pagsalig dan kanay. ¹¹ Na, madani kud oglikatan seini kalibutan su ogpauli a diyan ikow, di seini mgo otow ogkabilin da dini to kalibutan. Balaan no Amoy ku, oghangyu a ikow no bantajan nu sikandan pinaagi to sikan gahom nu no imbogoy nu kanay agun ogkasaboka sikandan angod to pagkasaboka ta. ¹² Kotob no duma a pad kandan, siakon to migbantoy kandan pinaagi to sikan gahom nu no imbogoy kanay. Wada sobuuk no nagawang. Iyan da nakasuwoy sikan sobuuk no ngay no ogyagyagon agun no matuman to intagan duon to Kasuyatan.

¹³ “Na, madani ad og-uli diyan ikow. Di kotob no dini a pad to kalibutan, ogikagihon ku seini agun no bation dan to iyan da no kalipay no ogbation ku. ¹⁴ Imbogoy kud kandan to mgo kagi nu. Kaling pigkuntra sikandan to mgo otow no kona no sakup ta su naangod sikandan kanay no kona no kalibutanon to panghona-hona. ¹⁵ Kona a oghangyu ikow no gawangan nu sikandan kani to kalibutan, di igatang bantajan nu agun no kona maamonu ni Satanas. ¹⁶ Ogkaangod sikandan kanay no kona no kalibutanon to panghona-hona. ¹⁷ Na, pinaagi to kagi nu no iyan matuud, yaina sikandan to pagtuman ikow. ¹⁸ Ogsuguan ku sikandan duon to

mgo angod dan kani to kalibutan angod da to diya pagsugu nu kanay kani to kalibutan. ¹⁹ Tongod kandan, igbogoy ku to kinabuhi ku agun no ibogoy isab to kaugalingon dan to pagtuman ikow.

To Pag-ampu ni Jesus bahin to Tibo no Ogpasakup Kandin

²⁰ “Amoy ku, kona no sikandan da to ig-ampu ku, di ig-ampu ku isab to duma no mgo otow no ogtuu kanay pinaagi to kagi to seini mgo inanad ku. ²¹ Og-ampu a no masaboka sikandan tibo angod to pagkasaboka ta kuntoon su dini ka kanay aw duon a isab ikow. Oghangyu a ikow no masaboka sikandan kani ita agun no mutuuy yagboy to kaotawan kani to kalibutan no pigpaandini a nu. ²² To gahom no imbogoy nu kanay imbogoy ku isab kandan agun no masaboka sikandan tibo angod to pagkasaboka ta. ²³ Ogkahimu sikan su duon a kandan aw kani ka kanay agun no masaboka yagboy sikandan. Na, ogkataga to tibo kaotawan no sikuna to migpaandini kanay aw ogkataga no pighiguma nu sikandan angod to paghigugma nu kanay.

²⁴ “Amoy ku, to mgo otow no imbogoy nu kanay, gustu ku no ogpakaduma kanay diya to ugpaanan ku agun no maaha dan to pagpasidongog nu kanay. Su tahan a nu pighigugma no wada pad kahinang seini kalibutan. ²⁵ Amoy ku no matarong, wada ka kiyayaha to kahan-inan to mgo otow kani to kalibutan, di migkiyaya a ikow, aw seini mgo sakup ku namaan no sikuna to migpaandini kanay. ²⁶ Impakiyaya kud sikuna kandan, aw ogpadajun a pad to pagpakiyaya ikow agun no mahinigugmaay sikandan angod to paghigugma nu kanay, agun isab ogpakamonang a duon to ginhawa dan.”

18

To Pagdakop ki Jesus

(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Lucas 22:47-53)

¹ Tapus makaampu si Jesus, migyopa sikandin to sapa to Kidron duma to mgo inanad din. Migpadajun sikandan duon to banwa no mey kakajuhan no tinanom.

² Na, si Judas no ogyuib ki Jesus namaan to sikan no banwa, su si Jesus dow to mgo inanad din kanunoy man ogihimun duon.

³ Kaling pigdaya ni Judas to mgo sundayu duon. Migduma isab to mgo magbantajay duon to Bayoy to Diyus no pigsugu to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhon dow mgo Pariseo. Migdaya sikandan to mgo ispada dow taepos hasta mgo mitsa dow sayong no sinogaan.

⁴ Na, tahan on namaan si Jesus to tibo ogkahitabu kandin. Kaling pigtagbu din

sikandan aw usipa, "Hintawa man to tuud now?"

⁵ Kagi dan, "Si Jesus no taga-Nazaret." (Duma dan si Judas no migyuib ki Jesus.)

Kagi ni Jesus, "Siak." ⁶ Pagdinog dan to sikan kagi din, nakaus-us sikandan aw kangkatuad.

⁷ Mig-usip on isab si Jesus, "Hintawa man yagboy to tuud now?"

Migtapak sikandan, "Si Jesus no taga-Nazaret."

⁸ Kagi ni Jesus, "Pignangonan kud sikiyu no siakon. Na, ko siak man to tuud now, seini a. Di kona now igyakip seini mgo duma ku." ⁹ Pig-ikagi din sikan agun no matuman to diya ing-ampu din no pig-iling, "Wada sobuuk no nagawang to seini mgo otow no imbogoy nu kanay."

¹⁰ Dajun huyabut si Pedro to ispada din aw hambosa si Malco no suguonon to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibu, aw kasagping to kalin-tuu no talinga din. ¹¹ Di kagi ni Jesus, "Isug-ub sikan ispada nu. Kinahangyan no maba-jaan ku to mgo antusonon no igpaantus kanay to Amoy ku."

To Pagpaatubanga ki Jesus ki Anas

¹² Na, pigdakop si Jesus aw gapusa to sikan mgo sundayu binuligan to yabow dan hasta to mgo magbantajay to Bayoy to Diyus. ¹³ Una dan sikandin pigdaya diya ki Anas no ugangan ni Caifas no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibu to sikan no tuig. ¹⁴ Na, si Caifas to diya migsambag to mgo inila no madojow ko songo otow da podom to mamatoy agun no kona mamatoy to tibo angod din no mgo Hibu.

To Paglidung ni Pedro ki Jesus

(Mateo 26:69-70; Marcos 14:66-67; Lucas 22:56-57)

¹⁵ Na, migyupug ki Jesus si Pedro dow to duma din no songo inanad. Pagtidow dan diya to bayoy to kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan, iyan da nakapada-jun sikan duma ni Pedro diya to pawa, su kiyaya sikandin to sikan tag-bayoy. ¹⁶ Di si Pedro nabilin da diya to yuwas. Pagkahina-hina migyuwas sikan duma din aw ikagihni sikan bohi no migbantoy to yawanganan. Dajun din dumaha si Pedro duon to pawa. ¹⁷ Dajun usipa si Pedro to sikan bohi, "Kona no sobuuk ka man no inanad to sikan otow?"

Miglidung si Pedro, kagi din, "Eh, kona."

¹⁸ Na, meyduon mgo suguonon dow mgo magbantajay no migbuhi to kaeju dow panghinadang su mahagsiy to diya

no kadukiloman. Migpagsakot si Pedro kandan aw panghinadang isab.

To Pag-imbistiga ni Anas ki Jesus

(Mateo 26:57-66; Marcos 14:55-64; Lucas 22:66-71)

¹⁹ Na, si Jesus no diyad on to sed to bayoy pigpangusip to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan bahin to mgo otow no inanad din hasta to pagpang-anad din.

²⁰ Migtapak si Jesus, "To pagpang-anad ku to kaotawan wada lipod-lipod su duon a kanunoy pang-anad to mgo simbahan ta hasta duon to Bayoy to Diyus no oghihimunan to tibo mgo Hibu. Wada a hinobong no nang-anad. ²¹ Nokoy no siak man to og-usipon nu? Iyan podom usipon nu to diya namakadinog kanay, su namaan sikandan dow nokoy to ing-anad ku."

²² Pag-ikagi ni Jesus to sikan, dajun sikandin sampaluha to sobuuk no magbantajay aw ikagihni, "Mayangub ka! Iyan sikan to igtabak nu to seini kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan ta?"

²³ Pig-ikagihan ni Jesus sikan magbantajay, "Ko madoot to diya pig-ikagi ku, matu-uda dow nokoy to madoot duon. Di ko kona no madoot, nokoy no pigsampalu a nu man?"

²⁴ Dajun ipadaya ni Anas si Jesus no ginap-uh gihapun diya ki Caifas no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibu.

To Paglidung Manda ni Pedro ki Jesus

²⁵ Na, si Pedro no migtidog no nanghinadang pad duon to pawa pig-usip to mgo otow duon, "Kona no sobuuk ka man no inanad to sikan otow?"

Di miglidung si Pedro no mig-iling, "Eh, kona."

²⁶ Mey suguonon to sikan kinayabawan no magdudumaya no kadumahan to diya pigsagpingan ni Pedro to talinga. Kagi din ki Pedro, "Angod to pigkita ku sikuna ganina no duma ni Jesus diya to kakajuhan."

²⁷ Miglidung manda si Pedro, aw duon-dajun migtagauk to manuk.

Si Jesus duon to Atubangan ni Pilato

(Mateo 27:1-2,11-14; Marcos 15:1-5; Lucas 23:1-5)

²⁸ Saju pad to masem, pigdaya si Jesus likat to bayoy ni Caifas palling diya to bayoy to gubernador no taga-Roma. To mgo Hibu wada sed duon su unu ko maligsoman sikandan ojow pa to balaod to tinuuhan dan, aw iyan hinongdan no kona sikandan ogpakakoon to pagkoonan to Pista to Pagyaboy.*

* 18:28 Ahaa duon to Juan 2:13.

²⁹ Kaling migyuwas si Gubernador Pilato aw usipa sikandan, “Nokoy man to riklamu now kuntra to seini no otow?”

³⁰ Migtabak sikandan, “Ko kona pa no maaslag[†] to sae din, kona noy ogdaehon dini ikow.”

³¹ Kagi ni Pilato, “Sikiyu to muhukum kandin pinasikad to iyu no balaod.”

“Eh, kona ogkahimu,” kagi to sikan mgo Hibru. “Su wada katongod noy to pagpahimatoy to otow.”

³² Nailing to sikan agun no matuman to diya pig-ikagi ni Jesus dow ogkaamonu to paghimatoy kandin.

³³ Dajun sed si Pilato duon to bayoy aw sugu no daehon si Jesus duon kandin aw usipa din, “Sikuna iyan to hari to mgo Hibru?”

³⁴ Migtabak si Jesus, “Nokoy man to igpasabut nu to sikan og-ilingon nu no hari a? Hari a sumaya to pagsabut nu ubin ko pagsabut to mgo Hibru no mig-ikagi ikow bahin kanay?”[‡]

³⁵ Kagi ni Pilato, “Nokoy man to pagtuu nu, Hibru a? To angod nu no mgo Hibru iyan migdaya ikow dini kanay, yakip to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan now. Na, nangoni a dow nokoy to sae nu.”

³⁶ Migtabak si Jesus, “To paghari ku kona no kani to seini kalibutan. Su ko mailing pa to sikan, ogpanalipodan a podom to mgo ginsakupan ku agun kona a madakop to sikan mgo Hibru. Di to paghari ku wada yabot to seini kalibutan.”

³⁷ Dajun usip si Pilato, “Hari ka naan?”

Kagi ni Jesus, “Ko hari to igtawag nu kanay, na hala sigi. Iyan ing-andini ku to kalibutan su ogpang-anad a to matuud, aw to tibo mgo otow no ogkaliyag no mamaan to matuud ogpaminog kanay.”

³⁸ Kagi ni Pilato, “Indoy dow nokoy sikan og-ilingon to matuud.” Dajun isab yuwas sikandin aw ikagihi sikan mgo Hibru no nahimun duon, “Wada nakitaan ku no sae din. ³⁹ Na, su nabatasan now man no ogpasabukan now to songo prisu panahon to Pista to Pagyaboy, nokoy man, ogkaliyag kow ko iyan pasabukan ku sikan og-ilingon to hari to mgo Hibru?”

⁴⁰ Dajun sikandan kinuliya, “Kona no sikandin! Si Barabas da!”

Na, si Barabas, ribeldi.

19

To Paghukum ki Jesus to Kamatajon

(Mateo 27:15-31; Marcos 15:6-20; Lucas 23:13-25)

[†] **18:30** To Surigao no Minanubu: *madogi* [‡] **18:34** Ko mangusip si Pilato dow hari si Jesus no ogsupak to gubernu, iyan igtapak ni Jesus to “Kona.” Di ko mangusip si Pilato dow sikandin to diya ogpaharion to Diyus to mgo Hibru, na, ogtabak si Jesus to “Hoo.” Kaling igpaklaru ni Jesus to usip ni Pilato. * **19:3** To Surigao no Minanubu: *iyen-iyana*

[†] **19:14** To yain no igpasabut to seini: *alas sais to masem*

¹ Dajun palinapdosi ni Pilato si Jesus. ² Tapus to sikan, mighinang to mgo sundayu to kuruna to dugihon no gawod aw ikuruna ki Jesus. Pigsul-uban dan isab to mayogdog no kapa. ³ Dajun dan sujan-sujana.* Piginauli dan to pag-iling, “Mabuhi ka, hari to mgo Hibru!” Aw sinampaluha dan isab.

⁴ Migyuwas on isab si Pilato to bayoy din aw ikagihi sikan nahimun no mgo otow, “Oho, ogpaatubangon kud sikandin iyu agun no mamaan kow no wada yagboy nakitaan ku no sae din.” ⁵ Dajun payuwasa si Jesus no nakurunahan pad to diya dugihon no gawod aw nakasul-ub pad to diya mayogdog no kapa. Kagi ni Pilato, “Na, yongyongi now seini otow.”

⁶ Pagkita ki Jesus to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan dow mgo magbantajay duon to Bayoy to Diyus, migkinuliya sikandan, “Himataji! Iyansang duon to krus!”

Kagi ni Pilato, “Na hala, sikiyu to muyansang kandin duon to krus. Su siak, wada nakitaan ku no sae din.”

⁷ Kagi to sikan inila no mgo Hibru, “Mey-duon balaod noy no pigyapas din su mig-angkon no Anak sikandin to Diyus. Kaling kinahangyan no himatajan.”

⁸ Pagdinog ni Pilato to sikan, migdugang to haedok din. ⁹ Piggased din on isab si Jesus to bayoy aw usipa, “Andei ka man yagboy kapuun?” Di wada tabak si Jesus. ¹⁰ Naboyong si Pilato aw makaikagi, “Abee! Nokoy no kona ka man ogtabak kanay? Wada ka kamaan no mey katongod ku to pagpasabuk ikow aw mey isab katongod ku to pagpayansang ikow duon to krus?”

¹¹ Kagi ni Jesus, “Ko wada ka pa bogaji to Diyus to katongod, wada podom katongod nu to paghukum kanay. Kaling yabow to sae to sikan migdata kanay dini ikow su pigtuudan dan to pag-amung-amung kanay.”

¹² Ogsabukan podom ni Pilato si Jesus, di to inila no mgo Hibru migpadajun to pagkinuliya, “Ko sabukan nu sikandin, ogkadootan sikan yabow no hari. Su ogkuntra kandin to inggad hintawa no ogpahari-hari.” ¹³ Pagdinog ni Pilato to sikan kagi dan, pigpayuwas din si Jesus aw ingkud duon to hukumanan no og-ilingon no Gabata to Hibru no inikagihan, no ko ita pa, Saog no Batu. ¹⁴ Aedow to diya to pagpangandam to Pista to Pagyaboy, aw madani on ogkaugtu.[†]

Pag-ingkud ni Pilato duon, pig-ikagihan din to mgo otow, “Na, yongyongi now seini hari now.”

¹⁵ Di migkinuliya gihapun sikandan, “Gawangad sikandin! Himatajid! Iyansang duon to krus!”

Kagi ni Pilato, “Nokoy man, ogkaliyag kow no igpayansang ku duon to krus seini hari now?”

Migtabak sikan yabow no mgo magdudumaya, “Iyan da hari noy sikan yabow no hari diya to Roma.”

¹⁶ Dajun idata ni Pilato si Jesus diya kandan agun iyansang duon to krus.

To Pagyansang ki Jesus duon to Krus

(Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Lucas 23:26-43)

¹⁷ Dajun ipatiang to mgo sundayu ki Jesus to krus no ogyansang kandin aw daeha duon to banwa no og-ilingon to Golgota to Hibru no inikagihan, no ko ita pa, banwa to Boboungon. ¹⁸ Pagtidow dan duon, inyansang dan si Jesus duon to krus aw lindoga. Mey daduwa no ka otow no inyansang isab to mgo krus duon to magdibayuy din. ¹⁹ Meyduon impasuyat ni Gubernadur Pilato no impataud din duon to krus ni Jesus no pig-iling, “Si Jesus no taga-Nazaret, Hari to mgo Hibru.” ²⁰ Insuyat sikan to tatoyu no ka inikagihan: Hibru, Latin dow Grigu. Mahan-in to mgo Hibru no nakabasa to sikan su madani man to siyudad sikan pigyansangan ki Jesus. ²¹ Dajun andiyaa si Pilato to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru aw ikagih, “Kona no hustu sikan impasuyat nu no pig-iling, ‘Hari to mgo Hibru.’ Madojow podom ko ilisan sikan to yain no og-ilingon, ‘Mig-angkon sikandin no hari to mgo Hibru.’”

²² Di mig-ikagi si Pilato, “Sikan impasuyat ku konad og-isabon.”

²³ Tapus ikayansang si Jesus to mgo sundayu, pigpudut dan sikan hinukas din no mgo kabo aw upata dan no bahin, tag-songo bahin sikandan. Di sikan sobuuk no kabo din wada kasinugpatan. ²⁴ Kaling mig-uujun sikandan, “Kona ta seini oghigbiton, ogripahon ta nasi. Sikan ogkaripahan iyan ogpakatag-iya.” Duon to sikan, natuman sikan pig-iling duon to Kasuyatan, “Ogbabahinon dan to mgo kabo ku, aw ogripahan dan sikan sobuuk.”[‡]

²⁵ Na, meyduon mgo bohi no namanindog duon to dani to sikan krus no pigyansangan ki Jesus. To sobuuk inoy din, aw sikan duma, yagina din hasta si Maria no asawa ni Cleopas dow si Maria Magdalena.

²⁶ Pagkita ni Jesus to inoy din dow sikan sobuuk no inanad no pighilabi din no migtitindog duon, pig-ikagihan din to inoy din, “Isipa no anak nud sikandin.” ²⁷ Dajun din ikagih sikan inanad din, “Isipa no inoy

nud sikandin.” Kaling sugud to sikan no aedow pigpayumun sikan inoy ni Jesus duon to bayoy din.

To Kamatajon ni Jesus

(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Lucas 23:44-49)

²⁸ Pagkahina-hina, namaan si Jesus no natapus on to tibo impahinang kandin. Kaling mig-iling sikandin, “Pig-uhaw a,” agun no matuman to diya intag-an duon to Kasuyatan to Diyus bahin kandin. ²⁹ Na, meyduon suka duon. Pagdingon to mgo otow to kagi ni Jesus, meyduon migpudut to papasoyopay aw i-oyod duon to sikan suka. Dajun dan itaud duon to yawa to hisupu aw itadwoy diya to ba-ba ni Jesus. ³⁰ Tapus din katimtim, mig-ikagi sikandin, “Natapus on.” Dajun din isalig to umagad din diya to Diyus dongan to naseyngoyngoy to uyu din.

³¹ Nahitabu sikan to diya mahapun no og-andamon dan to Aedow no Tigpahuway no nakatapu to pista. Kona ogkaliyag to inila no mgo Hibru no maabutan to Aedow no Tigpahuway sikan impanyansang duon to mgo krus, su mahal yagboy sikan no aedow. Kaling mig-andiya sikandan ki Pilato aw hangyu-a no pamantigon to mgo bitiiis to sikan tatoyu no impanyansang duon to mgo krus agun no madali sikandan mamatoy aw ogkagawang to mgo yawa dan duon. ³² Kaling mig-anduon to mgo sundayu aw pamantigi sikan daduwa duon to magdibayuy ni Jesus. ³³ Di pagduguk dan ki Jesus, naaha dan no patoy on sikandin, kaling wada dan on pantigi. ³⁴ Di inyugsak to songo sundayu to tabae din duon to takidingan ni Jesus. Duon-dajun mig-awas to yangosa dow wohig. ³⁵ Siakon no migsuyat to seini, namaan a no tinood su mata ku yagboy to migkita. Kaling igsuyat ku seini no hitabu agun no makatuu kow isab. ³⁶ Nailing to sikan agun no matuman sikan pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, “Wada ogkapantig no bokog din, inggad sobuuk.”[§] ³⁷ Natuman isab sikan pig-iling, “Ogyongyongan dan sikan pigpilak dan.”^{*}

To Pagyobong ki Jesus

(Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Lucas 23:50-56)

³⁸ Na, meyduon otow no taga-Arimatea no iyan ngadan si Jose. Sakup sikandin ni Jesus, di wada din imaan su nahaedok to sikan inila no mgo Hibru. Mig-andiya ki Pilato aw hangyu no sikandin to ogyobong ki Jesus. Na, mig-ujun si Pilato, kaling pigpudut ni Jose sikan yawa ni Jesus. ³⁹ Duma din si Nicodemo no iyan migdoyom diya ki Jesus to diya una. Migdaya sikandin to subra to katluan no kilu no pahomut no

og-ilingon to mira no pigsakotan to sikan og-ilingon to aloe. ⁴⁰ Pigdaya dan to yawa ni Jesus aw libodi to panapton duma to sikan pahomut, su sikan to nabatasan to mgo Hibu ko mey igyobong dan no patoy. ⁴¹ Na, duon to dani to sikan pigyansangan ki Jesus meyduon pasak no pigtanoman to yain-yain no mgo tanom. Duon to sikan, meyduon yobongan no bag-u pad kahinang no wada pad disti kayobongi. ⁴² Duon dan ibotang sikan yawa ni Jesus su madani da. Kinahangyan no dalion dan to pagyobong su mahapun on aw ko masayop on to soga, ogsugud on to Aedow no Tigpahuway to mgo Hibu.

20

To Pagkabanhaw ni Jesus

(*Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Lucas 24:1-12*)

¹ Madidigomay pad to masem to Duminggu, mig-andiya si Maria Magdalena to pigyobongan ki Jesus. Pagtidow din, pigkita din no nakapakilid on sikan piglipid no gatung no inyopon. ² Kaling dajun sikandin linaguy diya ki Pedro dow sikan sobuuk no inanad ni Jesus no pighilabi din. Kagi din, "Aduy, wadad on to Ginuu ta! Pigpudut buwa. Indoy dow andei daeha."

³ Pagdinog ni Pedro dow sikan duma din to kagi ni Maria, dajun sikandan andiya to yobong. ⁴ Miglinaguy sikandan, di mataksi sikan sobuuk, kaling una no nakatidow. Iyan nahudi si Pedro. ⁵ Mig-obo sikan una no nakatidow aw linghag duon to yobong, di wada sikandin sed. Puli din naaha sikan panapton no inlibod to yawa ni Jesus. ⁶ Di pagtidow ni Pedro, migpadajun-dajun sikandin diya to sed. Pigkita din isab sikan panapton ⁷ hasta sikan panyu no imputus to uyu ni Jesus. Pigyupi sikan aw iyain to pagbotang. ⁸ Na, migsed isab sikan inanad no una no nakatidow. Pagkita din no panapton nanda to nabilin, iyan on pagtuu din no nabanhaw on si Jesus. ⁹ (Di wada dan gihapun kasabuti to mgo sinuyat duon to Kasuyatan to Diyus no ogkabanhaw si Jesus.) ¹⁰ Dajun uli sikan daduwa no mgo inanad.

To Pagpakita ni Jesus ki Maria Magdalena

(*Mateo 28:9-10; Marcos 16:9-11*)

¹¹ Di si Maria Magdalena migtitindog pad duon to yuwas to yobong. Migtiyahu pad sikandin no mig-obo aw linghag duon. ¹² Paglinghag din, iyan pigkita din to daduwa no mgo anghil no namangabo to maputi. Naman-ingkud sikandan duon to nabotangan to yawa ni Jesus, to sobuuk duon dapit to uyuhan aw to sobuuk duon dapit to sikadan. ¹³ Dajun dan usipa si Maria, "Iya, nokoy no ogtiyahu ka man?"

Migtabak si Maria, "Su pigpudut to yawa to Ginuu ku, aw indoy dow andei daeha."

¹⁴ Dajun sikandin lingi aw pigkita din to otow no migtindog duon. Si Jesus iyan to diya, di wada kiyayaha ni Maria. ¹⁵ Pigusip din si Maria, "Iya, nokoy no ogtiyahu ka man? Hintawa man to ogpamanghaon nu?"

Nailing to boot ni Maria no sikandin to og-atiman to mgo tanom duon. Kaling migikagi sikandin, "Sir, ko sikuna to migpudut kandin, nangoni a dow andei nu daeha su ogpuduton ku."

¹⁶ Dajun ikagi si Jesus, "Maria."

Dajun atubanga ni Maria si Jesus aw ikagi to Hinibru, "Raboni!" no ko ita pa, "Mastru." ¹⁷ Kagi ni Jesus, "Panabuk kad kanay su wada a pad makauli diya to Amoy ku. Nasi no andiyaa to mgo suun ku aw nangoni no og-andiya a pad to Amoy ku no Diyus no iyan isab Amoy dow Diyus now.

¹⁸ Dajun andiya si Maria Magdalena to mgo inanad ni Jesus aw nangoni. Kagi din, "Oho, pigkita ku to Ginuu ta." Dajun din inangon to tibo pig-ikagi ni Jesus.

To Pagpakita ni Jesus to mgo Inanad Din
(*Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Lucas 24:36-49*)

¹⁹ Duminggu to diya no aedow no mahitabu sikan. Pagkadukilom, nahimun to mgo inanad ni Jesus duon to songo bayoy. Pigtrangkahan to habangan su nahaedok sikandan to inila no mgo Hibu. Puli nakatokow migtitindog on si Jesus duon aw ikagihi sikandan, "Mahusoy podom to ginhawa now." ²⁰ Dajun din ipaaha kandan to mgo pali duon to mgo boyad dow takidingan din. Hilabi nalipay to mgo inanad no kitaon dan to Ginuu.

²¹ Kagi on isab ni Jesus, "Mahusoy podom to ginhawa now. To diya una, pigsugu a to Amoy ku no Diyus. Na, kuntoon ogsugoon ku isab sikiyu."

²² Tapus to pag-ikagi din, pigginhawahan din sikandan aw ikagi, "Dawata now to Ispiritu Santu. ²³ Inggad hintawa no ogpasaylupon now to sae din pigpasaylu to Diyus. Inggad hintawa no kona now ogpasaylupon to sae din wada isab kapasaylu to Diyus."

To Pagpakita ni Jesus ki Tomas

²⁴ Na, si Tomas no pigdagnajan to Iping, sobuuk sikandin to sikan sampuyutag-duwa no mgo inanad ni Jesus. Di to diya no panahon no mupakita si Jesus to duma no mgo inanad, wada duon si Tomas. ²⁵ Pagnangoni kandin to sikan mgo duma din no si Jesus migpakita kandan, mig-iling sikandin, "Kona a yagboy ogtuu no nabanhaw si Jesus ko kona ku maaha aw ikatugsuk sei tudyu ku duon to mgo boyad din no

pagyagbasan to mgo yansang. Kona a isab ogtuu ko kona ku ikakuut seini boyad ku duon to pali to takidingan din.”

²⁶ Na, pagyaboy on to songo simana, nahimun on isab to mgo inanad ni Jesus duma si Tomas. Pigtrangkahan to habangan, di puli nakatokow migtitindog on si Jesus duon kandan. Kagi din, “Mahusoy podom to ginhawa now.” ²⁷ Dajun din ikagihi si Tomas, “Ahaa seini mgo boyad ku. Itugsuk to tudyu nu kani aw kuuta isab seini takidingan ku. Kona kad ogduwa-duwa, tuu kad nasi.”

²⁸ Kagi ni Tomas, “Sikuna to Ginuu dow Diyus ku.”

²⁹ Kagi ni Jesus, “Iyan intuu nu kanay su pigkita a nu man. Di iyan madojow to mgo otow no ogtuu kanay inggad kona a dan kitaon.”

To Tuud to Pagsuyat to seini no Libro

³⁰ Mahan-in pad to mgo milagru no pighinang ni Jesus no naaha to mgo inanad din no migpakiyaya to gahom din, di wada tibō ikayakip kani to seini libro. ³¹ Di pigpanuyat seini agun no makatuu kow no si Jesus yagboy to diya Insaad no Manyuyuwas* no Anak to Diyus. Aw pinaagi to pagtuu dow pagkabogkot now duon kandin, ogkabogajan kow to kinabuhi no wada katapusan.

21

To Pagpakita ni Jesus duon to Pitu no mgo Inanad Din

¹ Tapus to sikan, migpakita on isab si Jesus to mgo inanad din diya to higad to danow to Galilea.* Nailing to seini to pagpakita din kandan. ² Nahimun duon to pitu no mgo inanad ni Jesus: si Pedro, si Tomas no pigdagnajan to Iping, si Natanael no taga-Cana no sakup to Galilea, sikan daduwa no mgo anak ni Sebedeo hasta to daduwa pad no mgo inanad ni Jesus. ³ Kagi ni Pedro, “Ogpamukut a.”

“Ogduma koy,” kagi dan. Dajun sikandan sakoy to bangka aw pamukut. Di puli on nabukasan, wada napudut dan no isda.

⁴ Pagsilat on to sogā, meyduon otow no migtitindog duon to higad. Si Jesus sikan di wada dan kiyayaha. ⁵ Dajun panabi si Jesus kandan, “Honda mgo pinadajag ku, mey napudut now?”

Migtabak sikandan, “Ampan.”

⁶ Kagi ni Jesus, “Ituntun sikan pukut now duon dapit to kalintuu to sikan sakajan now agun no makapudut kow to isda.” Dajun dan ituntun sikan pukut dan. Pagbatun dan

on, aw ato! Wada dan kadaog tongod to kahan-in hilabi to mgo isda no napukutan.

⁷ Na, sikan inanad no pighilabi ni Jesus mig-ikagi ki Pedro, “Ginuu ta suja diya to higad.” Pagdinog ni Pedro no Ginuu naan sikan, insul-ub din sikan hinukas din no kabo. Dajun yaksu duon to wohig aw yanguy padeg diya to higad. ⁸ To mgo duma din migpadajun diya to higad no miggujud to sikan pukut no naponu to isda su mgo kasiaman nanda no mitrus to kadiyu. ⁹ Paghawas dan on, migkita sikandan to hinayub no isda duon to бага aw meyduon isab pan.

¹⁰ Kagi ni Jesus, “Daya kow dini to pila no buuk no napudut now no isda.”

¹¹ Dajun andiya si Pedro to sakajan aw gujuda sikan pukut no naponu to 153 no mangkaaslag† no isda. Inggad mahan-in hilabi to isda, di wada kahigbit sikan pukut. ¹² Dajun ikagi si Jesus kandan, “Pamahaw kow.” Wada inanad din no nakayangub to pag-usip dow hintawa sikandin su namaanan dan on no si Jesus sikan no Ginuu dan. ¹³ Dajun padani si Jesus kandan. Migdawat sikandin to pan dow isda aw ibogoy kandan. ¹⁴ Ikatoyu sikan no pagpakita din to mgo inanad din sugud no mabanhaw sikandin.

To Pagpangusip ni Jesus ki Pedro

¹⁵ Tapus sikandan makapamahaw, pig-usip ni Jesus si Simon Pedro, “Simon, anak ni Juan, pighiguma a nu yabow to paghiguma kanay to seini mgo duma nu?”

Migtabak si Pedro, “Hoo Ginuu. Namaan ka no pighiguma ku sikuna.”

“Na,” kagi ni Jesus, “atimana to nati no mgo karneru ku.”‡ ¹⁶ Dajun usip si Jesus to ikaduwa, “Simon, anak ni Juan, pighiguma a nu?”

Migtabak si Pedro, “Hoo Ginuu. Namaan ka no pighiguma ku sikuna.”

“Na,” kagi ni Jesus, “atimana to mgo karneru ku.” ¹⁷ Mig-usip si Jesus to ikatoyu, “Simon, anak ni Juan, pighiguma a nu?”

Pag-usip ni Jesus kandin to ikatoyu bahin to gugma din, migsakit to ginhawa ni Pedro aw nakatabak sikandin, “Ginuu, namaanan nu to tibō. Namaan ka no pighiguma ku sikuna.”

“Na,” kagi ni Jesus, “atimana to mgo karneru ku. ¹⁸ Ligdongi seini. To diya una no batan-on ka pad, puli ka ogpanimon-timon aw dajun ka ogpanon diya to inggad andei no ogkaliyagan nu ogdeygan. Di ko mamanigaon kad, igpadopa to mgo boyad nu aw ibagkot aw daeha diya to kona nu ogkaliyagan ogdeygan.” ¹⁹ Pig-ikagi ni Jesus sikan su igpasabut din dow ogkaamonu to

* 20:31 To Grigu no inikagihan: *Cristo* * 21:1 To Grigu no inikagihan: *Tiberias*. Yain no ngadan seini to sikan no danow. † 21:11 To Surigao no Minanubu: *madogi* ‡ 21:15 Impananglit ni Jesus to mgo sakup din to karneru.

pagkamatoy ni Pedro agun mapasidonggan to Diyus. Dajun ikagi on isab si Jesus, “Sunud ka kanay.”

Bahin to sikan Inanad no Pighilabi ni Jesus

²⁰ Miglingi si Pedro aw pigkita din sikan inanad no pighilabi ni Jesus no migyupug kandan. (Sikandin to diya migsoing ki Jesus no manihapun sikandan aw mig-usip dow hintawa to ogyuib kandin.) ²¹ Pagkita ni Pedro kandin, pig-usip din si Jesus, “Ginuu, nokoy man to ogkadeygan din?”

²² Kagi ni Jesus, “Ko gustu ku no buhi pad sikandin hangtod no mupauli a dini to kalibutan, nokoy man to yabot nu? Sunud ka puli kanay.” ²³ Tongod to sikan pig-ikagi ni Jesus, meyduon naisturya no migtangkap duon to mgo sakup ni Jesus no kona kun ogkamatoy sikan no inanad. Di to tinood, wada ikagi si Jesus to sikan. Puli sikandin mig-ikagi ki Pedro no “Ko gustu ku no buhi pad sikandin hangtod no mupauli a dini to kalibutan, nokoy man to yabot nu?” ²⁴ Sikan inanad no ognangonon ni Jesus iyan migkistigus aw migsuyat to seini, aw namaanan no tutuu to mgo kagi din.

²⁵ Na, mahan-in pad yagboy to nangkahinang ni Jesus no wada igu no ogkasuyatan. Ko tibo pa nasuyat, kona buwa ogka-eg to mgo libru kani to kalibutan.

Mgo Hinang to mgo Apustulis

¹ Sir Teofilo, to diya una no insuyat ku, imbatbat ku to sinugdanan* to diya tibo nahinang ni Jesus yakip to diya impang-anad din ²⁻³ kotob to diya pagbatuna kandin diya to yangit. To diya wada pad batuna si Jesus, pighimatajan sikandin di nabanhaw da. Sed to kap-atan no aedow, piglinogwa din sikan pinili din no mgo apustulis. Mahan-in to impakita din kandan no ogmatuud yag-boy no nabanhaw sikandin. Imbatbat din isab kandan to paghari to Diyus aw ikagihi pinaagi to Ispiritu Santu to igpahinang kandan. ⁴ Songo aedow no migsasayu sikandan to pagkoon, meyduon insugu din kandan no pig-iling, "Tagad kow kani to Jerusalem, su sikan ognangonon ku† no Ispiritu Santu no insaad to Amoy ku madani on igbogoy iyu. ⁵ To diya una no panahon, wohig to imbawtismu ni Juan. Di kona da ogkapilaan, Ispiritu Santu on to igbawtismu iyu."

*To Pagbatuna ki Jesus diya to Yangit
(Lucas 24:44-53)*

⁶ Songo aedow no nahimun to mgo apustulis duon ki Jesus, mig-usip sikandan, "Ginuu, seinid on iyan to panahon no og-gawangon nu sikan namanmandu kanami aw tukudon nu manda to gingharian to Israel?"

⁷ Migtabak si Jesus, "Kona kow ogmaanon dow nokoy panahona ubin aedawa to pigbootan to Diyus no Amoy no ogkahitabu sikan. ⁸ Di seiini da. Ogbogajan kow to gahom ko konsadan kow on to Ispiritu Santu. Na, ignawnangon a now kani to Jerusalem hasta to tibuuk Judea dow diya to Samaria aw inggad diya to kinasangkoan to kalibutan."

⁹ Tapus to pag-ikagi ni Jesus to sikan, nabatun sikandin diya to yangit. Namanyanghag sikan mgo apustulis su ogsaepan dan si Jesus, di wada dan on kita su nakahobong on sikandin duon to gabun.

¹⁰ No namanyanghag pad sikandan, natokawan sikandan to daduwa no ka otow no nangabo to maputi no migtindog duon to topad dan. ¹¹ Kagi to sikan mgo anghil, "Sikiyu no mgo taga-Galilea, nokoy no aboy kow pad man ogyanghag? Si Jesus no pigbatun duon iyu pailing diya to yangit iyan mismu ogpauli dini to pasak sahian ka da to sikan pagbatuna kandin."

To Pag-ilisi ki Judas

¹² Dajun togbang sikan mgo apustulis likat to sikan Kaulibuhan no bubungan su ogpauli diya to Jerusalem no songo kilumitru da to kadiyu. ¹³ Pagtidow dan duon, migponhik sikandan duon to ikaduwa no andana to sikan bayoy no pigpaabutan dan. Sikandan si Pedro, si Juan, si Santiago, si Andres, si Felipe, si Tomas, si Bartolome, si Mateo, si Santiago no anak ni Alfeo, si Simon no maunungon to tribu dan, dow si Judas no anak‡ ni Santiago. ¹⁴ Kanunoy sikandan mighihimun, aw to mgo honahona dan nasaboka to pag-ampu. Meyduon pad duma no naman-agpot kandan yakip si Maria no inoy ni Jesus dow duma no mgo bohi hasta to mgo suun ni Jesus no mgo yukos.

¹⁵ Songo aedow meyduon nahimun no 120 no ka otow. Migtindog si Pedro aw ikagihi sikandan, ¹⁶ "Mgo suun ku, kinahangyan no matuman to diya impasuyat to Ispiritu Santu ki David duon to Kasuyatan bahin ki mina Judas. Su sikandin to diya mighindu ki Jesus to sikan namandakop kandin. ¹⁷ Duma noy si Judas to diya una su pinili man isab sikandin ni Jesus to pagtrabahu to seiini mgo hinangon noy." Sikan to pig-ikagi ni Pedro.

¹⁸ Na, to diya panahon no iyansang si Jesus duon to krus, imboli ni Judas to pasak sikan saepi no insuhue kandin to sikan madoot no hinang din. Duon sikandin kauyug no nakayangkob, migbotu to gotok aw kahakwad to tino-i. § ¹⁹ Sikan nahitabu ki Judas migtangkap diya to Jerusalem, kaling pighingadanan dan sikan pasak to Akeldama, no ko ita pa, Pasak no Nayan-gosahan.

²⁰ Na, migpadajun si Pedro to pag-ikagi, "Mgo suun ku, nasuyat duon to Salmo no pig-iling, 'Maojawan podom sikan pig-ugpaan din.

Wadad podom muugpa duon.*
Meyduon isab nasuyat duon no pig-iling,
'Meyduon podom makailis to katongdanan din.†

²¹ Kaling,‡ kagi ni Pedro, "manno wadad on si Judas, ogpili ki to songo otow no ig-ilis kandin. Kinahangyan no sobuuk sikandin to diya nakaduma-duma kanami dow ki Jesus no Ginuu ²² sugud to diya panahon no namawtismu si Juan kotob no batunon on si Jesus, agun makakistigus isab sikandin to pagkabanhaw ni Jesus."

²³ Na, migtubuy sikandan to daduwa no ka otow, si Matias dow si Jose no

* **1:1** To trabahu no pigsugudan ni Jesus no dini pad sikandin to kalibutan impadajun di impabaja on to diya mgo apustulis dow duma no mgo magtutuu hangtod kuntoon. † **1:4** Lucas 24:49 ‡ **1:13** To yain no igpasabut to seiini: suun ni Santiago. Seiini no Santiago wada yabot to sikan apustulis no mgo Santiago. § **1:18** Mateo 27:3-8 * **1:20** Salmu 69:25 † **1:20** Salmu 109:8

pigngandan isab ki Barsabas dow ki Justo. ²⁴ Dajun sikandan ampu, “Ginuu, namaanan nu to inggad nokoy no nakased to ginhawa to tibo mgo otow. Kaling ihindu kanami dow andei to seini daduwa no ka otow to pigpili nud ²⁵ no iyan ig-ilis ki Judas to pagka-apustul. Su pig-ojowan din to katongdanan din aw nakaandiyad to banwa no angay kandin.” ²⁶ Tapus to pag-ampu, pigripa dan sikan daduwa, aw si Matias to naripahan. Dajun dan sikandin idugang to sikan sampuyu-tag-isa no mgo apustulis ni Jesus.

2

To Pagsed to Ispiritu Santu duon to mgo Magtutuu

¹ Pag-abut on to sikan pista to mgo Hibru no og-ilingon to Aedow to Pentecostes, * tibo to mgo magtutuu nahimun duon to songo bayoy. ² Puli sikandan natokow to din-abohong no napuun diya to yangit no mi-gyokop duon to sed to bayoy. Angod sikan to hinodos to maagbot no kaemag. ³ Pigkita dan dajun to angod to mgo yogdog to kaeju no migsusuwoy-suwoy aw untud duon to kada sobuuk no nahimun duon. ⁴ Duon-dajun piggahoman sikandan tibo to Ispiritu Santu aw nakaikagi to yain-yain no mgo inikagihan no wada dan anadi no impalituk kandan to Ispiritu Santu.

⁵ Na, duon to sikan siyudad to Jerusalem meyduon isab diyusnon no mgo Hibru no nangkapuun diya to yain-yain no mgo nasyun. ⁶ Pagkadinog dan to sikan migsasamuk, natingkag sikandan. Hilabi sikandan natingaya su kada sobuuk nakadinog no nalituk to kaugalingon din no inikagihan. ⁷ Naboyong yagboy sikandan aw pauusipay, “Nokoy man buwa to duon? Kona no mgo taga-Galilea man sikandan?” ⁸ Na, naamonu no ogdinogon ta man no og-ikagi sikandan to mgo inikagihan no nabuyatan to kada sobuuk ita? ⁹ Su meyduon seini mgo duma ta no taga-Partia, taga-Media, taga-Elam, taga-Mesopotamia, taga-Judea, taga-Capadocia, taga-Ponto, taga-Asia, ¹⁰ taga-Frigia, taga-Pampilia, taga-Ehipto dow to duma no napuun diya to mgo banwa no sakup to Libya no dani to Cirene. Aw meyduon ngani taga-Roma ¹¹ no mgo Hibru hasta kona no mgo Hibru no migpasakup to tinuuhan ta. Meyduon isab mgo taga-Creta dow taga-Arabia. Na, naamonu no ogpakabatbat man sikan mgo taga-Galilea to kabeynganan no mgo hinang to Diyus duon to inikagihan to kada sobuuk ita?” ¹² Kaling hilabi natingaya

sikan mgo otow dow nalibod aw pauusipay sikandan, “Nokoy man buwa to igpasabut to seini?” ¹³ Di meyduon namanningisi to sikan mgo magtutuu. Kagi dan, “Eh, mgo hingow!”

To Pagwali ni Pedro

¹⁴ Dajun tindog si Pedro dow sikan duma din no sampuyu-tag-isa no mgo apustulis duon to atubangan to kaotawan, aw ikagi si Pedro to maagbot, “Sikiyu no angod ku no mgo Hibru dow tibo iyu no naman-ugpa kani to Jerusalem, pamingog kow aw indani seini. ¹⁵ Nailing buwa to boot now no mgo hingow seini mgo duma ku. Di kona, su alas nuybe pad man to masem. ¹⁶ Seini no hitabu kumtoon iyan katumanan to diya pigsuyat ni Joel no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling,

¹⁷ “Seini to oghinangon ku diya to umaabut no panahon, kagi to Diyus.

Igpakonsad ku to Ispiritu Santu duon to tibo yain-yain no kaotawan.

To anak now no mgo yukos dow mgo bohi ogpakabatbat to igpaikagi ku.

Meyduon igpasailow ku to batan-on no mgo yukos,

aw meyduon isab igpatagainop ku to mgo manigaon.

¹⁸ To suguonon ku no mgo yukos dow mgo bohi ogpakonsadan ku to Ispiritu Santu diya to umaabut no panahon, su meyduon igpaikagi ku kandan.

¹⁹⁻²⁰ Kona pad on og-abut to mahinong-danon dow kabeynganan no aedow no siak no Ginuu oghukum to kaotawan,

meyduon igpakita ku no mgo kabeynganan diya to yangit.

Ogdigyom to soga, aw to buyan ogkaangod to yangosa to kayogdog.

Meyduon isab igpakita ku no mgo kabeynganan dini to pasak no yangosa dow kaeju hasta madamey hilabi no obey.

²¹ Di inggad hintawa no og-ampu kanay no Ginuu dinumahan to pagsalig ogkayuwas.*†

²² “Na,” kagi ni Pedro, “mgo suun ku no mgo kaliwat ni Israel,‡ pamingog kow kanay su igbatbat ku iyu si Jesus no taga-Nazaret. To pagpaandini kandin to Diyus pigmatuud pinaagi to diya mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no impabaja din ki Jesus. Namaan kow to sikan su pigkita now yagboy. ²³ Namaanan now isab to nadeygan ni Jesus su kibali indata sikandin iyu to Diyus, su tahan din man planu sikan. Na, sikiyu to migdata manda kandin diya to mgo otow no wada Diyus agun iyansang

* 2:1 To Pentecostes, pista to mgo Hibru. Malipajon sikandan no oghalad to mgo binogkot no abut dan. Oghabasa seini duon to Levitiko 23:15-21. † 2:21 Joel 2:28-32 ‡ 2:22 To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibru.

duon to krus. Pigpahimatajan now, ²⁴ di pigbanhaw sikandin to Diyus. Pigyuwas din si Jesus to gahom to kamatajon su kona ogkahimu no tagonan sikandin to sikan. ²⁵ Su meyduon intag-an ni Hari David to diya una bahin kandin no pig-iling,

'Kanunoy ku pigkita to Diyus kani to dani ku to pagpanalipod kanay.

Kaling kona ogkaamonu to ginhawa ku.

²⁶ Tongod to sikan, ogtukhow a hilabi.

Kona ku ogkapogongan to pagsaja kandin,

Su inggad mamatoy to yawa ku, meyduon da ogkaiman ku.

²⁷ Su namaan a no kona nu puli og-ojowan to umagad ku diya to banwa to mgo umagad,

aw kona nu igtugut no madunut to yawa ku no pinadajag nu.

²⁸ Pighinduan a nu to dayan pailing diya to matuud no kinabuhi,

aw oglipajon a nu hilabi su madani ka man kanay.'\$ "

²⁹ Migpadajun si Pedro, "Mgo suun ku, hintawa man sikan ognangonon ni David? Sikandin buwa ko yain? Kona ogkahimu no sikandin. Bantugan iyan si Hari David no minuna, di nayugoy da kamatoy. Hangtod kuntoon ogkitaon ta pad sikan pigyobongan kandin, aw wada duwa-duwa no nadunut on to yawa din. ³⁰ Di manno kibalibali ba-ba to Diyus si David, tahan din on namaanan to panaad to Diyus no ogpaharion to sobuuk no kaliwat din no iyan ogpadajun to pagkahari din. ³¹ Si Cristo yagboy sikan kaliwat ni David no ognangonon din, su sikandin man to pigbanhaw to Diyus. Kaling namaanan ta no wada ojowi to Diyus to umagad ni Jesus diya to banwa to mgo umagad. Sikan yawa din wada isab kadunut. ³² Kistigus koy tibo su pigkita noy yagboy tapus sikandin banhawa. ³³ Na, pigbatun si Jesus diya to yanggit aw paingkuda to Diyus duon to kalintuu no takidingan din no pinasidonggan no lugar. Imbogoy kandin to Ispiritu Santu no insaad kandin to Diyus no Amoy, aw ipakonsad din dini kanami kuntoon. Sikan to hinongdan to seini naaha dow nadinog now. ³⁴⁻³⁵ Meyduon pad sinuyat ni David bahin to sikan pigbatun no pig-iling,

'Mig-ikagi to Ginuu no Diyus diya to Agayon ku,

Ingkud ka kani to kalintuu no takidingan ku

kotob no daogon ku yagboy to mgo kuntra nu

aw makayuhud duon to atubangan nu.*

Sikan ognangonon ni David kona man ogkailing no sikandin, su wada man sikandin batuna diya to yanggit. Si Jesu-Cristo sikan. ³⁶ Kaling sikiyu tibo no mgo kaliwat ni Israel, ligdongi now yagboy seini. Si Jesus no impayansang now duon to krus iyan pighinang to Diyus no Magboboot dow Hari."

³⁷ Pagkadinog to sikan mgo otow to wali ni Pedro, angod to pighiwa to ginhawa dan. Kaling nakapangusip sikandan ki Pedro dow to duma no mgo apustulis, "Mgo suun, og-amonu koy on man buwa?"

³⁸ Migtabak si Pedro, "Kada sobuuk iyu kinahangyan musosey to sae din aw talikudi. Pabawtismu kow isab to ngadan ni Jesu-Cristo. Na, ogkapasaylu to mgo sae now aw ogbogajan kow to Ispiritu Santu. ³⁹ Su insaad man ni Jesu-Cristo no igbogoy din to Ispiritu Santu duon to kada sobuuk iyu no ogtawagon to Ginuu no Diyus ta, yakip to mgo anak now hasta inggad to mgo otow no naman-ugpa diya to madyu."

⁴⁰ Nayuyugajan si Pedro to pagwali dow pagkumbinyu to sikan mgo otow. Kagi din, "Likoy kow agun kona kow makayakip to seini balingag no kaotawan kuntoon ko kastiguhon to Diyus." ⁴¹ Na, migpabawtismu to diya mgo otow no migtuu to kagi ni Pedro. Kaling duon to sikan no aedow, nadugangan to tatoyu no libu sikan mgo magtutuu. ⁴² Nasaboka to ginhawa dan. Ogpaminog sikandan to pagpang-anad to mgo apustulis aw og-ampuy dow oghandom to kamatajon ni Jesus pinaagi to pagsasayu dan to pagkoon.

To Paghihilabi to mgo Magtutuu

⁴³ Mahan-in to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no pighinang to Diyus no impabaja to mgo apustulis. Kaling nasasakot to haedok dow katingaya to tibo mgo otow. ⁴⁴ Kanunoy oghihimun to tibo mgo magtutuu dow ogpasasagapay.† ⁴⁵ Ko meyduon mgo suun to pagtuu no ogkalisod-lisod, dajun ogpamaligja to duma no mgo magtutuu to inggad nokoy no katigajunan dan agun matabangan to diya ogglisod. ⁴⁶ Kada aedow oghihimun sikandan duon to Bayoy to Diyus, aw ogsasayu isab to pagkoon duon to mgo bayoy dan. Malipajon sikandan dow mapaobsanon ⁴⁷ no kanunoy ogsaja to Diyus. Nasaja sikandan to kaotawan, aw kada aedow mey ogkangkayuwawas no indugang to Diyus duon kandan.

3

To Pulid no Naulian

¹ Songo aedow, migduduma si Pedro dow si Juan diya to Bayoy to Diyus no alas tres to kahapunon no iyan uras no ig-ampu to mgo Hibrú. ² Pagtidow dan duon to sikan yawanganan to Bayoy to Diyus no og-ilingon to Yawanganan no Madojow Og-ahaon, iyan naaha dan to otow no pulid sugud pad to pagkaotow din. Kada aedow ogdinaehon sikandin aw ibotang duon to dani to sikan yawanganan agun makapalimus sikandin to mgo otow no ogsed duon. ³ Na, pagkita din ki Pedro dow ki Juan no ogsed duon to Bayoy to Diyus, namuju sikandin to limus. ⁴ Pigyongyongan sikandin ni Pedro dow ni Juan, aw ikagi si Pedro, “Yagi, aha ka dini kanami.” ⁵ Migyanghag dajun sikan limusan su nailing to boot din no meyduon iglimus kandin.

⁶ “Eh,” kagi ni Pedro, “wada yagboy saepi ku, di meyduon yain no igkabogoy ku ikow. Tongod to gahom to ngadan ni Jesu-Cristo no taga-Nazaret ogsugon ku ikow, panow ka!” ⁷ Dajun tagoni ni Pedro to kalintuu no boyad to sikan pulid aw patindoga. Duon-dajun migdoson to mgo kobong dow yoyoatan din. ⁸ Hinggawan sikandin patitindog din panow-panow aw duma ongki Pedro diya to sed to Bayoy to Diyus. Nakapanow-panow sikandin aw linaksu no migsaja to Diyus. ⁹ Pagkita to tibo mgo otow to pagpakapanow din no migsaja to Diyus, ¹⁰ nadomdoman dan no sikandin naan to diya limusan no kanunoy og-ingkud duon to sikan Yawanganan no Madojow Og-ahaon. Kaling hilabi sikandan natingaya.

To Pagwali ni Pedro diya to Bayoy to Diyus

¹¹ Na, duon to pawa to sikan Bayoy to Diyus meyduon sikan og-ilingon to Hoyunganan ni Salomon. Duon titindog si Pedro dow si Juan hasta sikan bag-u kaulii no otow no aboy nanagon kandan. Mahan-in to mgo otow no namanlinaguy pailing diya kandan su nangkatngaya to pagkaulii to sikan pulid. ¹² Pagkita ni Pedro to sikan mahan-in no mgo otow no nahimun, pigikagihan din sikandan, “Mgo suun ku no mgo kaliwat ni Israel, nokoy no naboyong kow man to seiini otow? Nokoy no pigyongyongan koy now man? Unu kay ko mailing to ginhawa now no sikami to nakauli to seiini no otow tongod to kaugalingon noy no gahom ubin pagkadiyusnon. ¹³ Di kona, su iyan nakauli kandin to Diyus to mgo kaawapuan ta no si Abraham, si Isaac dow si Jacob. Pig-iling din to seiini agun mapasidonggan sikan Suguonon din no si Jesu-

Cristo. Di sikiyu, impadakop now sikandin, aw wada now tuguti si Gobernador Pilato to pagsabuk kandin. ¹⁴ Balaan si Jesus. Wada yagboy maligsom duon to ginhawa din, di pigsupak now aw hangyu kow no iyan nasi sabukan to kriminal. ¹⁵ Anoy su si Jesus to ogpakabogoy to kinabuhi, iyan nasi pigpahimatajan now. Di pigbanhaw on sikandin to Diyus. Sikami to kistigus to sikan. ¹⁶ Na, nokoy man to nakauli to seiini kiyaya now no pulid? Iyan da nakauli to gahom to ngadan ni Jesus dow to pagtuu kandin. Oho, aha kow. Madoson on yagboy sikandin.

¹⁷ “Mgo suun ku, sikiyu dow to mgo panguyu now migpahimatoy ki Jesus su wada now kamaani dow hintawa yagboy sikandin. ¹⁸ Di nailing to sikan agun matuman to Diyus to diya tahan din impatagan. To diya tibo kibali mgo ba-ba din mig-iling no ogpaantuson sikan Insaad no Manyuyuwas.” ¹⁹ Na kuntoon sosey kow. Talikudi to mgo sae now aw iyan on atubangon now to Diyus agun mapapas to mgo sae now. ²⁰ Ko tumanon now sikan, og-abut to panahon no ogbogajan kow to Ginuu to malinow no kinabuhi, su ogpabalikon din si Jesus no iyan ogpaharion din ita, su sikan man to tahan no planu din. ²¹ Di ogpakamonang pad si Jesus diya to yangit kotob no bag-uhon on to Diyus to tibo agun ogpakaangod to kadojow to diya sinugdanan. Sikan to kagi to Diyus ita no impabaja to diya mgo otow no kibali ba-ba din. ²² Su meyduon intag-an ni Moises bahin ki Jesus no pig-iling, ‘Diya to umaabut no panahon, meyduon angod kanay no ogpaandinihon iyu to Ginuu no Diyus now no kibali ba-ba din. Sikan no otow angod tanow da no Hibrú. Kinahangyan no suguton now to tibo igsugu din iyu,’ ²³ su tibo to kona ogpamingog kandin oggawangon duon to ginsakupan to Diyus aw ogpuuhon.”[†]

²⁴ Kagi manda ni Pedro, “Mgo suun, kona no si Moises da to migtag-an to seiini nangkahitabu kuntoon. Su migtag-an isab to tibo kibali ba-ba to Diyus yakip si Samuel dow to diya namakasunu kandin. ²⁵ Sikita to ogpaka-erinsya to sikan intag-an dan hasta isab to diya kasabutan to Diyus diya to mgo kaawapuan ta. Su pig-ikagihan din si Abraham no minuna ta no pig-iling, ‘Pinaagi to kaliwatan[‡] nu ogkamadojawan to tibo kaotawan kani to babow to kalibutan.’ ²⁶ Kaling sikita no mgo Hibrú iyan una no ogmadojawan to Diyus, su pigpaandini din si Jesus no Suguonon din agun no mu-sosey ki aw ogpatalikudon ki din to mgo sae

* 3:18 To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwas no ogpaharion to Diyus to kaotawan din. † 3:23 Deuteronomio 18:15,18,19 ‡ 3:25 To yain no igpasabut to seiini: *Iwat*

ta.”

4

To Pag-imbistiga ki Pedro dow ki Juan

¹ No migwali pad si Pedro dow si Juan, meyduon migduguk kandan no mgo Saduseo dow mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibu hasta to panguyu to mgo magbantajay duon to Bayoy to Diyus. ² Naboyu sikandan ki Pedro dow ki Juan su nang-anad sikandan no nabanhaw on si Jesus, kaling meyduon isab aedow no ogbanhawon to tibo mgo patoy. ³ Pigdakop dan si Pedro dow si Juan, di wada dajun imbistigaha su ogkadukilom on. Puli sikandan pigpakabukasan diya to prisuhan. ⁴ Di inggad pad to sikan, mahan-in gihapun to diya namakadinog to wali dan no namanuu on. Na, to kahan-inan to mgo otow no migpasakup ki Jesu-Cristo mig-abut on to mgo lima no libu.

⁵ Pagkabukas, mighihimun duon to Jerusalem to mgo panguyu to mgo Hibu dow to mgo inila hasta to mgo maistru to tinuuhan. ⁶ Nakayakip duon si Anas no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan dow to mgo sakup to panimayoy din yakip si Caifas, si Juan, hasta si Alejandro. ⁷ Dajun dan paatubanga si Pedro dow si Juan aw usipa, “Hintawa man gahom dow katongod to piggamit now to pagpapanow to seini pulid?”

⁸ Si Pedro no piggahoman to Ispiritu Santu migtabak, “Tinahud no mgo panguyu dow mgo inila noy no mgo kaliwat ni Israel, ⁹ ko iyan ing-imbistigaha kanami kuntoon tongod to diya madojow no nahinang noy to seini otow no tahan pulid, na, ognang-onan ku sikiyu dow naamonu to pagkaulii din. ¹⁰ Kinahangyan no mamaan kow dow to tibo mgo kaliwat ni Israel no naulian seini otow no migtindog kani to atubangan now tongod to gahom ni Jesu-Cristo no taga-Nazaret. Impayansang now sikandin duon to krus aw kamatoy, di pigbanhaw to Diyus. ¹¹ Sikandin to diya ognangonon duon to Kasuyatan to Diyus no pig-iling,

‘Sikan batu no pig-ojowan now no mgo pandoy
su nailing to boot now no wada pues
iyan nasi indigon to bayoy.*

¹² Si Jesus da to ogpakayuwat ita, su wada yain dini to babow to kalibutan no imbogoy to Diyus ita agun mayuwat ki.”

¹³ Pagkita to sikan mgo panguyu dow mgo inila no masaligon onsi Pedro to pag-ikagi, natingaya hilabi sikandan su namaanan dan no kona sikandan no idukadu, su yanu puli to pagkaotow dan. Di nadom-doman dan no gin-anow nailing to sikan

su nakaduma-duma man naan sikandan ki Jesus. ¹⁴ Sikan mgo maghusajay wada makatabak to pig-ikagi ni Pedro dow ni Juan. Wada kalidung sikan milagru no nahinang dan, su pigkita dan man yagboy sikan otow no naulian no migtindog duon to topad onni Pedro. ¹⁵ Kaling pigpayuwat dan naa onsi Pedro to sikan husajan. Dajun sikandan hihimanu no mig-iling, ¹⁶ “Og-amonuhon tad man sikan no mgo otawa? Su to tibo mig-ugpa dini to Jerusalem namaan to sikan kabeynganan yagboy no milagru no nahinang dan. Konad sikan ogkalidung. ¹⁷ Di kinahangyan no konad on ogtangkap sikan igpang-anad dan. Kaling ogpinahan ta sikandan to konad paglituk to ngadan ni Jesus diya to inggad hintawa.” ¹⁸ Dajun dan manda paseda si Pedro dow si Juan aw pinahi no konad yagboy ogpang-anad ubin og-ikagi bahin ki Jesus.

¹⁹ Di mig-ikagi onsi Pedro, “Nokoy man to hona-hona now? Sikiyu to’g tumanon ko Diyus? ²⁰ Di sikami, kona ogkahimu no kona noy ikanawnganon sikan pigdingog aw pigkita noy no mgo hinang dow kagi ni Jesus.” ²¹ Dajun dan manda pak pinahi aw sabuki su wada man napasikadan to pagkastigu kandan. Nahaedok isab sikandan to kaotawan, su to tibo mgo otow migsaja to Diyus tongod to pagkaulii to sikan pulid. ²² Migdugang yagboy to kabantug to sikan no milagru su subra on to kapat-an no tuig to pagkapulid din.

To Pag-ampu to mgo Magtutuu no Buyutan Sikandan to Pagnawnganon

²³ No sabukan on si Pedro dow si Juan, migpadajun sikandan diya to mgo kadumahan dan aw nangoni to pig-ikagi to sikan mgo maghusajay. ²⁴ Pagkadinog to mgo magtutuu to sikan, mighihimun sikandan aw ampu, “Ginuu no Magboboot to tibo, sikuna to mighinang to yangit, to pasak, to dagat dow to tibo namakabotang duon. ²⁵ Sikuna to mig-ikagi no impabaja ki David no suguonon nu. Minanduan to Ispiritu Santu, mig-iling sikandin,
‘Nokoy no naboyu man sikan kona no mgo Hibu?’

Nokoy no migyangub man to mgo Hibu to pagsupak to Ginuu?
Wada buwa sikandan kamaan no wada pues to sikan?

²⁶ Mighihimun to mgo hari dow duma no namanmandu kani to kalibutan
su ogsupakon dan to Ginuu no Diyus dow sikan ogpaharion din.†

²⁷ Na Ginuu,” kagi dan, “namaan koy no bag-u pad sikan katuman kani to Jerusalem. Su si Hari Herodes dow si Gubernurur Poncio Pilato migpagsaboka to sikan mgo Hibu

* 4:11 Salmo 118:22 † 4:26 Salmo 2:1,2

hasta to diya kona no mgo Hibru su ogsu-pakon dan sikan Balaan no Suguonon nu no si Jesus no iyan ogpaharion nu. ²⁸ Di sikuna Ginuu iyan migboot to sikan pighinang dan agun matuman sikan tahan nud pigplanu pinaagi to gahom nu. ²⁹ Na, aha ka Ginuu, su pigpatahanan koy dan. Bogaji koy no mgo sakup nu to buyut agun kona koy mahaedok to pagnawnangon to kagi nu. ³⁰ Ipakita to kaotawan to gahom nu. Maulian podom to mgo masakiton. Mahinang isab podom to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan pinaagi to gahom to ngadan ni Jesus no Balaan no Suguonon nu.”

³¹ Pagkatapus to pag-ampu dan, nahong sikan pighihimunan dan. Dajun sikandan tibo piggahaman to Ispiritu Santu aw wadad haedok no mignawnangon to kagi to Diyus.

To Pagtinabangay to mgo Magtutuu

³² Nasaboka to tibo mgo magtutuu. Wada og-iling, “Kanay da seini,” ko kona no ogsinagapay sikandan. ³³ Piggahaman kanunoy to Diyus to mgo apustulis to pagnawnangon to pagkabhaw ni Jesus no Ginuu, aw pigtabangan din yagboy to tibo magtutuu. ³⁴ Wada sobuuk kandan no pigkabusan to kinahangyanon su ko meyduon ogkalisodan, sikan mey pasak dow bayoy ogpamaligja, ³⁵ aw to halin igsalig dan diya to mgo apustulis agun iyan ogbahin-bahin sibu to kinahangyanon to kada sobuuk.

³⁶ Na, si Jose no taga-Cipre sobuuk to sikan mgo magtutuu. Hibru isab sikandin no kaliwat ni Levi. Pigdagnajan sikandin to mgo apustulis ki Bernabe, no ko ita pa, Magdasigay. ³⁷ Migbaligja sikandin to pasak aw to halin insalig din diya to mgo apustulis agun ipamogoy.

5

Si Ananias dow si Safira

¹ Meyduon isab otow no migbaligja to pasak no iyan ngadan ni Ananias, aw sikan asawa din si Safira. ² Pagkahalin to sikan pasak dan, pig-uujanun dan no mag-asawa no ogsalinalin sikan halin ayha ighatod diya to mgo apustulis. Na, pagbogoy ni Ananias to sikan saepi diya to mgo apustulis, ³ pigikagihan sikandin ni Pedro, “Eh, nokoy no migpatintal ka man ki Satanas? Nokoy no pigginayuan nu man to Ispiritu Santu? Su namaan a no pighipidan nu to duma no halin to diya pasak nu. ⁴ No wada nu pad ibaligja sikan pasak, ikow man sikan. Aw pagbaligja nud, to halin ikow man to ogpakaboot. Nokoy no mig-iling ka man no imbogoy nu kanami to tibo halin? Sikami da podom to pigginayuan nu, di yabow no nakaginayu ka to Diyus.” ⁵⁻⁶ Pagkadinog

ni Ananias to sikan, dajun sikandin natuad aw kabigtawi. Sikan yawa din pigtongos to mgo batan-on no yukos aw daeha diya to yuwas su igyobong. Nangkahaedok to tibo no namakadinog to sikan nahitabu.

⁷ Anoy man no pigtatoyuhan on no uras, migyupug sikan asawa ni Ananias, di wada pad sikandin kamaan to nahitabu to sikan bana din. ⁸ Dajun ipakita kandin ni Pedro sikan saepi no imbogoy to diya bana din aw usipa, “Seini da iyan to tibo halin to sikan pasak no imbaligja now?”

Migtabak si Safira, “Hoo, sikan da iyan.”

⁹ Kaling mig-iling si Pedro, “Nokoy no mig-uujanun kow man to pag-anti to Ispiritu to Ginuu? Oho, sujad on to mgo otow no migyobong to bana nu. Sikuna isab ogyayahungan dan diya to yuwas su igyobong. ¹⁰ Dajun natuad si Safira duon to atubangan ni Pedro aw kamatoy. Pagtidow to sikan mgo batan-on, pigkita dan no patoy on si Safira. Dajun dan yayahungi padeg diya to yuwas aw iyobong duon to topad to bana din. ¹¹ Hilabi nangkahaedok to tibo mgo magtutuu to sikan nahitabu hasta inggad hintawa no nakadinog.

To mgo Milagru no Nahinang to mgo Apustulis

¹² Mahan-in to nahinang to sikan mgo apustulis no mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no pigkita to kaotawan. Sikandan duon to tibo duma no mgo magtutuu oghihimun duon to sikan Hoyunganan ni Salomon no duon to pawa to Bayoy to Diyus. ¹³ Pigtahud sikandan to mgo otow no wada tuu ki Jesus, di wada sikandan yangub to pag-agpot. ¹⁴ Inggad pad sikan on, kanunoy gihapun mahan-in to mgo yukos dow bohi no migpasakup to Ginuu aw nakadugang to sikan mgo magtutuu. ¹⁵ Tongod to mgo milagru no nahinang to mgo apustulis, mahan-in to mgo masakiton no pigdaya duon kandan. To mgo hibatanan dan duon igbotang to kilid to sikan ogbajaan ni Pedro, su basi da man matopadan sikandan to yambung din ko muyaboy sikandin. ¹⁶ Mahan-in isab to namantidow likat to kayunsudan duon to nakalibong to Jerusalem no migdaya to mgo masakiton hasta to diya pigpansamuk to madoot no ispiritu. Nangkaulian sikandin tibo.

To Pagpaantus to mgo Apustulis

¹⁷ Na, sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to tibo duma din no mgo Saduseo migsilag hilabi to mgo apustulis. ¹⁸ Kaling pigdakop dan aw prisuha. ¹⁹ Di sikan no kadukiloman, pigyogwa sikan mgo apustulis to

anghil to Ginuu. Pig-abri din to mgo pertahan to sikan prisuhan aw payuwasa sikan-dan. Kagi to sikan anghil, ²⁰ “Andiya kow to Bayoy to Diyus aw itibo i-anad to mgo otow sikan bag-u no kinabuhi no igbogoy ni Jesu-Cristo.” ²¹ Kaling pagkabukas, saju to kamasemon, mig-andiya sikandan to Bayoy to Diyus aw pang-anada to kaotawan.

Duon to iyan da no kamasemon, sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuh-an dow to mgo duma din mighimun to tibo maghusajay to mgo kaliwat ni Israel. Impadokat dan to mgo apustulis duon to prisuhan su ogpaatubangon dan. ²² Di pagtidow to sikan mgo sinugu, puli migjopot to pilok dan su wadad on sikan mgo apustulis duon to prisuhan. Dajun sikandan pauli diya to husajan aw ikagi, ²³ “Adoy Sir, wadad on to diya mgo otow! Madigon man to pagkasira to pertahan, aw to mgo magbantajay tibo man duon. Di pag-abri noy, wadad on sikan mgo prisu duon.” ²⁴ Pagdinog to mgo magbantajay to Bayoy to Diyus dow sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan, nalibod hilabi sikandan aw nakapauusipay dow nokoy on to ogkadeyan to sikan.* ²⁵ Na, meyduon migtidow no mig-iling, “Oho, sikan mgo otow no pigprisu now gabii, dutun on to pawa to Bayoy to Diyus no nang-anad to mgo otow!” ²⁶ Dajun panow sikan panguyu to mgo magbantajay duma to mgo sakup din aw daeha sikan mgo apustulis. Di wada dan amonuha su nahaedok ko batuhon sikandan to kaotawan.

²⁷ Pigpaatubang sikan mgo apustulis duon to mgo maghusajay aw pangabey-i to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan. ²⁸ Kagi din, “Pigpinahan noy on sikiyu no kona now on igpang-anad sikan no otawa. Di nasi now on impatangkap sikan impang-anad now kani to Jerusalem. Impasabut now man ngani no sikami to angajan no ogbasuyan to kamatajon din.”

²⁹ Dajun tabak si Pedro dow to duma din no mgo apustulis. Kagi din, “Kina-hangyan no iyan ogtumanon noy to sugu to Diyus, kona no otow. ³⁰ To Diyus to mgo kaaw-apuan ta iyan mighanhaw ki Jesus no impayansang now duon to krus. ³¹ Na, kuntoon pigpasoing on sikandin duon to kalintuu no takidingan to Diyus agun mapasidonggan. Pigbogajan sikandin to Diyus to katongod to pagka-Agayon dow pagka-Manyuyuwag agun no musosey ki aw patalikudan din ita no mgo kaliwat ni Israel to mgo sae ta, agun isab mapasaylu ki din. ³² Sikami to ogmatuud to sikan hasta to Ispiritu Santu no igbogoy to Diyus to diya

ogtuman to mgo sugu din.”

³³ Pagdinog to sikan mgo maghusajay to kagi ni Pedro, pigyangotan hilabi sikandan. Kaling oghimatajan dan podom sikan mgo apustulis. ³⁴ Di si Gamaliel migtingdog su og-ikagi. Songo Pariseo sikandin no maistru to tinuuhan no tinahud to tibo mgo otow. Dajun sikandin sugu no payuwason naa sikan mgo apustulis ³⁵ aw ikagi, “Mgo suun ku no mgo kaliwat ni Israel, kona ki puli ogyagmak to paghukum to sikan mgo otow. ³⁶ Basi kay nalingawan now on si Teudas no kunungkun inila. Meyduon nasakup din no mgo upat no gatus no ka otow. Di pighimatajan da sikandin aw to mgo sakup din nasusuwoy-suwoy. Na, nokoy man to nahimu dan? Wada! ³⁷ To diya isab pagsugu to gubernu to pagpalista to mgo otow, meyduon taga-Galilea no iyan ngadan si Judas. Mahan-in to nasakup din, di pighimatajan isab sikandin aw kasusuwoy-suwoy to tibo mgo sakup din. ³⁸ Kaling mgo suun ku, kona ta oghilabotan sikan no mgo otow, su ko pig-otawan puli to mgo planu dow hinang dan, ogkagawang da. ³⁹ Di ko Diyus to napuunan, kona now yagboy sikandan ogkadoag. Unu ko mailing nasi no Diyus naan to og-atuhan now!” Pagdinog to sikan mgo maghusajay to sambag ni Gamaliel, mig-ujun sikandan. ⁴⁰ Di pigpasedan manda to mgo apustulis aw palinapdosi. Pagkatapus, pigpinahan dan manda no kona dan on yagboy igpang-anad si Jesus. Dajun sikandan sabuki. ⁴¹ Na, migpanow sikan mgo apustulis no malipajon, su pig-isip dan no dongog to pag-antus to kasikawan su sakup man sikandan ni Jesus. ⁴² Migpadajun sikandan to pagnawnangan no si Jesus to diya Insaad no Manyuyuwag.† Kada aedow ogpang-anad aw ogpangwali sikandan diya to Bayoy to Diyus hasta diya to kabaejan to mgo magtutuu.

6

To Pitu no Ogbulig to mgo Apustulis

¹ To diya no panahon, meyduon daduwa no grupu no mgo magtutuu: mgo Hibru no Grigu to inikagihan, dow nitibu no mgo Hibru. Na, paghan-in on to mgo otow no migpasakup ki Jesus, migbagut-but sikan mgo Hibru no Grigu to inik-agihan, su to bayu dan no mgo bujag ogyabay-yabagan to nitibu no mgo Hibru ko ogpamogoy to inaedow-aedow no ogk-abuhian. ² Pagkadinog to sikan sampuyu-tag-duwa no mgo apustulis to sikan pag-bagutbut, pighimun dan to tibo magtutuu aw ikagih, “Mgo suun, kona no angajan ko

* 5:24 To yain no igpasabut to seini: *dow andei man sikandan makadeg* † 5:42 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

sikami to ogdumaya to pagpamogoy to ogkabuhian to mgo bayu. Iyan ogpayabihon noy to pagwali to kagi to Diyus. ³ Kaling madojow ko mupili kow to pitu no ka yukos duon iyu no maalamon dow togob to Inspiritu Santu. Sikandan to ogسالigan noy to sikan no trabahu ⁴ agun ogkatibuyus to kanami no hinangonon no pag-ampu dow pagwali.”

⁵ Nasajaan to mgo magtutuu to sikan planu to mgo apustulis. Sobuuk no pigpili dan si Esteban no madigon yagboy to pagtutu to Diyus aw togob to Inspiritu Santu. Pigpili dan isab si Felipe, si Procoro, si Nicanor, si Timon, si Parmenas, dow si Nicolas no taga-Antioquia. Si Nicolas kona no Hibru, di migpasakup on tahan to tinuuhan dan. ⁶ Pagkatapus to sikan, pigdaya diya to mgo apustulis sikan mgo otow no nangkapili. Dajun ampu sikan mgo apustulis aw bogaji sikan pitu no mgo pinili to katongod pinaagi to pagsampoyong kandan.

⁷ To mgo magtutuu migpadajun to pag-nawnangon to kagi to Diyus. Mahan-in to mgo otow diya to Jerusalem no migpasakup ki Jesus yakip to mahin-in no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru.

To Pagdakop ki Esteban

⁸ Na, si Esteban natogob to panalangin to Diyus aw maaslag* to gahom no imbogoy kandin. Mahan-in to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no nahinang din no pigkita to mgo otow. ⁹ Di meyduon migsupak kandin no mgo sakup to simbahan to mgo Hibru no og-ilingon to Simbahan to mgo Udipon no Sinabukan. Mgo Hibru sikandan no taga-Cirene, taga-Alejandria, taga-Cilicia dow taga-Asia. Migpagdibati sikandan ki Esteban, ¹⁰ di wada dan kadaog tongod to kaalam no imbogoy kandin to Inspiritu Santu. ¹¹ Kaling meyduon mgo otow no pigsabut dan to paghapey ki Esteban. Kagi dan, “Iling kow, nadinog noy si Esteban no migpasipaya ki Moises dow to Diyus.” ¹² Pigpabuyutan dan to kaotawan dow to mgo mastru to tinuuhan hasta to duma no mgo inila. Dajun dan dakopa si Esteban aw paatubanga diya to husajan. ¹³ Meyduon manda pigsabut dan no pila no ka otow to pagkistigus to gayu. Mig-iling sikandan, “Si Esteban aboy ogpasipaya to seini Bayoy to Diyus hasta to mgo balaod to tinuuhan ta. ¹⁴ Su pigdinog noy to kagi din no oggobaon kun ni Jesus no taga-Nazaret seini Bayoy to Diyus. Hasta og-isabon din kun to mgo tumanon no imbilin ita ni Moises.” ¹⁵ Pagdinog to sikan mgo maghusajay to sikan ginayu no pagkistigus,

pigyongyongan dan si Esteban. Naaha dan no naisab to bayhu† din aw naangod on to bayhu to anghil.

7

To Diskursu ni Esteban

¹ Na, mig-usip ki Esteban sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru, “Tutuu iyan sikan inriklamu dan kuntra ikow?”

² Migtabak si Esteban, “Talahudon no mgo inila dow mgo suun ku, paminog kow. Namaan kow no si Abraham no minuna ta pigyogwa to gamhanan no Diyus. Duon pad sikandin ugpa to Mesopotamia, wada pad makabalhin diya to Haran. ³ Mig-ikagi to Diyus kandin, ‘Ojowi sikan banwa nu dow mgo kasuunan nu aw balhin ka diya to banwa no ighindu ku ikow.’

⁴ “Dajun ojowi ni Abraham sikan banwa din no Caldea aw balhin diya to Haran. Pagkamatoy on to amoy din, pigpabalhin manda sikandin to Diyus kani to seini pigugpaan ta kuntoon. ⁵ Pagtidow din kani, wada imbogoy kandin to Diyus no pasak, inggad mae-payad da. Di migsaad da sikandin no og-abut to panahon no igbogoy din seini pasak ki Abraham agun ogkaerinsya to mgo kaliwat din, inggad wada pad isab anak din to diya no panahon. ⁶ Meyduon pad pig-ikagi to Diyus kandin no pig-iling, ‘Diya to umaabut no panahon, to mgo kaliwat nu ogkahinang no yampot* diya to yain no banwa. Ogkaudipon sikandan duon aw ogdaog-daogon sed to upat no gatus no tuig. ⁷ Di ogkastiguhon ku sikan nasyun no og-udipon kandan. Pagkatapus to sikan, ogyagujan dan sikan no nasyun aw ogpauli dini, aw kani a dan da ogsimbahon.†”

⁸ Migpadajun si Esteban to pag-ikagi, “Insugu to Diyus ki Abraham no tulion to tibo mgo yukos no sakup din yakip to mgo kaliwat din pagpakiyaya no yakikip sikandan to sikan kasabutan to Diyus ki Abraham. Kaling pigtuli ni Abraham si Isaac no anak din no nawayuhan on no aedow. Angod da to pagtuman ni Isaac to sikan no tumanon no maotow si Jacob no anak din. Pigtuman isab ni Jacob sikan duon to sikan mgo anak din no sampuyu-tag-duwa no mgo kaawapuan ta.

⁹ “Na, si Jose no sobuuk no anak ni Jacob pigsilagan to mgo kakoy din. Kaling imbaligja dan sikandin aw kaudipon diya to nasyun to Ehipto. Di pigdumahan sikandin to Diyus. ¹⁰ Pigyuwas din si Jose to tibo mgo kalisod. Su pag-aha to sikan hari to Ehipto to sikan kaalam no imbogoy kandin

* 6:8 To Surigao no Minanubu: *madogi* † 6:15 To Surigao no Minanubu: *goja* * 7:6 Ubin *dayu* † 7:7 Genesis 15:13-14

to Diyus, pigsaja din si Jose aw bogaji to katongdanan to pagka-gubernadur to tibuuk gingharian din. Insalig isab ki Jose to tibuuk panimayoy din. ¹¹ Anoy man no nayugoy-yugoy on, mig-abut to maagbot no bontas duon to tibuuk nasyun to Ehipto hasta diya to banwa to Canaan. Hilabi nalisodan to tibo mgo otow, aw sikan mgo kaaw-apuan ta wadad on mgo pagkoon. ¹² Kaling, no makadinog si Jacob no amoy dan no meyduon pagkoon diya to Ehipto, pigsugu din sikan mgo anak din to pag-andiya. Sikan to una no pag-andiya dan to Ehipto to pagboli to pagkoon. ¹³ Duon to ikaduwa no pag-andiya dan to Ehipto, migpakiyaya si Jose to sikan mgo suun din aw nakiyayahan isab to mgo suun din to sikan hari. ¹⁴ Dajun tuguni ni Jose sikan amoy din no si Jacob to pagbalhin diya to Ehipto hasta tibo to panimayoy din. Kapituan-mey-lima sikan-dan tibo. ¹⁵ Dajun andiya si Jacob to Ehipto duma to tibo mgo sakup din. Duon sikandin kamatoy hasta sikan mgo anak din no mgo kaaw-apuan ta ¹⁶ aw daeha kani to seini banwa dan. Duon sikandan iyobong to sikan yobonganan no kuyba diya to Siquem no naboli ni Abraham likat to mgo kaliwat ni Hamor.

¹⁷ "Na," kagi isab ni Esteban diya to mgo maghusajay, "no madani on ogtumanon to Diyus to diya insaad din ki Abraham no ogpabalikon to mgo kaliwat din dini to banwa dan, mighan-in on hilabi sikan-dan diya to Ehipto. ¹⁸ Duon to sikan no panahon, meyduon bag-u no mig-inkud to paghari duon to Ehipto no wadad on kamaan ki Jose. ¹⁹ Pigtuntu to sikan hari to mgo kaaw-apuan ta aw daog-daoga dow paojowi to mangkaintok no mgo bata dan agun mangkamatoy.

²⁰ "To diya no panahon meyduon ing-anak no kona no puli-puli no bata no iyan ngadan si Moises. Sed to tatoyu no buyan pig-atiman sikandin duon to bayoy to ginikanan din. ²¹ Di mig-abut to panahon no konad on sikandin igkahobong duon to bayoy. Na, iyan ingkadojow su no ikayuwaw on sikandin, pigsagop to bohi no anak to hari aw buhi-a din no angod to tinood din no anak. ²² Pig-anad sikandin to tibo namaanan to mgo Ehiptuhanon hangtod no nabantug sikandin tongod to pagpang-ikagi din dow mgo hinang.

²³ "Anoy man no kap-atan on no tuig to idad ni Moises, migyouy sikandin to sikan angod din no mgo kaliwat ni Israel. ²⁴ Pagtidow din, pigkita din to sobuuk kandan no pigdaog-daog to songo Ehiptuhanon. Piggapian din sikan angod din no Hibru aw himataji sikan Ehiptuhanon. ²⁵ Nailing to boot ni Moises dow ogpakasabut sikan angod din no mgo

Hibru no sikandin to pigpili to Diyus to pagyuwas kandan to sikan madoot no kinogdan dan. Di wada man sikandan makasabut. ²⁶ Pagkasunu no aedow, pigkita ni Moises to daduwa no mgo Hibru no migbubuyow. Oghusajon din podom, kaling mig-ikagi sikandin, 'Yagi, ajaw kow og-uunoy ogbubuyow su migsusuun kow da.'

²⁷ "Di ingwakli si Moises to sikan otow no migyupig to sikan sobuuk aw ikagi, 'Eh, hintawa ka man no ogmandu dow oghusoy kanami?' ²⁸ Basi kay ig-angod a nu to paghimatoy nu to diya Ehiptuhanon gabii.' ²⁹ Pagkataga ni Moises no namaanan on to paghimatoy din to diya Ehiptuhanon, migyaguy sikandin aw yampot diya to Midian. Duon to sikan no banwa, naotow sikan daduwa no anak din no mgo yukos.

³⁰ "Anoy man no migyaboy on manda to kap-atan no tuig, meyduon migyogwa ki Moises no angod to anghil duon to masagkop no kaju no migyogdog duon to sikan matahay no banwa no madani to bubungan to Sinai. ³¹ Pagkita ni Moises to sikan, naboyong sikandin kaling migpadani su ogdeyjawon din og-ahaon. Di no madanihan din on, nadinog din to tingog to Ginuu no mig-iling, ³² 'Siak to Diyus to mgo minuna nu no si Abraham dow si Isaac hasta si Jacob.' Pagkadinog ni Moises to tingog to Ginuu, migpidpid sikandin tongod to haedok no wadad makayangub to pag-aha. ³³ Dajun ikagi to Ginuu, 'Hukasa to sapatus nu su balaan seini pigtindogan nu no pasak, su kani ka yogwaa to Diyus. ³⁴ Oho, naaha ku to mapoit no pagpaantus to kaotawan ku diya to Ehipto. Nadingon ku to mgo pag-agoyo dan, kaling migkonsad a su ogyuwason ku sikandan. Na Moises, ogsuguan ku sikuna diya to Ehipto.'

³⁵ "Na," kagi manda ni Esteban, "to diya una, si Moises wada iyan dawata to mgo Hibru su mig-iling sikandan, 'Hintawa ka man no ogmandu dow oghusoy kanami?' Di sikandin naan to pigsugu to Diyus to pagmandu dow pagyuwas kandan. Pigbuligan sikandin to Diyus no migpabayuy no anghil no migyogwa kandin duon to sikan masagkop no kaju. ³⁶ Si Moises to migdae to sikan mgo Hibru no muyaguy sikandan likat to Ehipto. Sikandin isab to mighinang to mgo milagru dow kabeynganan diya to Ehipto aw duon to sikan ogilingon to Mayogdog no Dagat hasta diya isab to matahay no banwa no makapanowanow to diya mgo Hibru sed to kap-atan no tuig. ³⁷ Si Moises iyan mig-ikagi diya to angod din no mgo kaliwat ni Israel no mig-iling, 'Diya to umaabut no panahon, meyduon angod kanay no ogpaandinihon iyu to Diyus no kibali ba-ba din. Sikan

no otow angod tanow da no kaliwat ni Israel.³⁸ Paghihimun to diya mgo kaaw-apan ta diya to matahay no banwa no duon to Bubungan to Sinai, si Moises to pig-ikagihan to Diyus no migpabayuy no anghil. Duon din isab kadawat sikan kagi to Diyus no ogpakabogoy to kinabuhi, aw ibilin din isab dini ita.

³⁹ Di sikan mgo kaaw-apan ta wada yagboy kaliyag ki Moises. Wada dan sug-uta to sugu din. Su iyan pighandom dan to kinabuhi diya to Ehipto. ⁴⁰ Kaling no nayugoy on si Moises duon to sikan bubungan, pig-ikagihan dan si Aaron, 'Hinangi koy on to mgo diyus-diyus no iyan ogdae ita. Su indoy dow nokoy on to nadeygan to kani otow no migdaya ita likat to Ehipto.' ⁴¹ Kaling mighinang sikandan to diyus-diyus no impaaw-angod to nati no baka. Dajun dan haladi to pigtutung dan no mananap aw migkinalipay to pagpahinongod to sikan pighinang dan no diyus-diyus. ⁴² Kaling pigtalikudan sikandan to Diyus aw pabay-ani no iyan simbahon dan to mgo sumisilat diya to yangit. Sikan to ognangonon to Diyus no impasuyat din to songo otow no kibali ba-ba din no pig-iling, 'Sikiyu no mgo kaliwat ni Israel, kagi to Diyus, meyduon ig-usip ku iyu.

No duon kow pad ugpa to matahay no banwa sed to kap-atan no tuig, siakon buwa to pighaladan now to og-tutungon no mgo mananap?

Siakon to pigtuman now?

⁴³ Kona, su pigdaya-daya now sikan bayoy-bayoy no og-ampuan now ki Moloc. Pigdaya-daya now isab si Repan no impaaw-angod to bituon.

Sikan kan mgo diyus-diyus no pighinang now no iyan pigtuman now.

Kaling ogbootan ku no bihagon kow aw daeha diya to kaylu pad to Babilonia.[§] "

⁴⁴ Na, migpadajun si Esteban to pag-ikagi no mig-iling, "No diya pad to mgo kaaw-apan ta to sikan matahay no banwa, meyduon tulda no simbahan no pigdaya-daya dan no ogpakiyaya no migduma-duma to Diyus kandan. Paghinang dan to sikan, pigsunud dan sikan impakita to Diyus ki Moises. ⁴⁵ Na, pagkamatoy ni Moises, si Josue to mig-ilis kandin to pagdaya kandan kani to seini no banwa. Sikan tulda no na-erinsya dan, pigdaya dan no mailog dan seini pasak to diya una no naman-ugpa kani no pig-abug to Diyus. Duon sikandan simba to sikan tulda kotob to panahon ni Hari David. ⁴⁶ Nasajaan to Diyus ki David. Mighangyu sikandin to Diyus no pahinangon sikandin

to Bayoy to Diyus no iyan pigsimba ni Jacob no minuna din. ⁴⁷ Di si Salomon no anak ni David iyan nasi nakahinang.

⁴⁸ "Di," kagi ni Esteban, "to Diyus no Yabow to Tibo kona yagboy og-ugpa duon to bayoy no hininang to otow. Su meyduon kibali ba-ba to Diyus no mig-iling,

⁴⁹ "To yangit iyan trunu ku, kagi to Ginuu, aw to pasak iyan untudanan to kobong ku.

Na, man-u da man to bayoy no oghinangon now kanay!

⁵⁰ Su siak to mighinang to tibo yangit dow pasak.*

⁵¹ "Na mgo suun ku," kagi ni Esteban, "angod kow da to mgo otow no wada Diyus, su mangkadoson to uyu now. Migmaojow kow to pagpaminog dow pagtuu. Masinupakon kow to Ispiritu Santu angod to diya mgo kaaw-apan now. ⁵² Hintawa man to igkahindu now no songo otow no kibali ba-ba to Diyus to diya una no wada dan paantusa? Pigpanghimatajan dan man ngani to diya namanag-an to pagtidow to sikan matarong no Suguonon to Diyus no si Jesus. Na, pagtidow din on, pigsunud now to batasan dan su pigyuiban now aw pahimataji. ⁵³ Anoy su sikiyu to nakadawat to diya mgo balaod to Diyus no impabaja to mgo anghil, wada now hinuun tumana."

To Pagbatu ki Esteban

⁵⁴ Pagkadinog to sikan mgo maghusajay to kagi ni Esteban, migpangagot to mgo ngipon dan su hilabi pigyangotan. ⁵⁵ Di si Esteban no togob to Ispiritu Santu migyanghag diya to yangit, aw pigkita din to kasiga to Diyus hasta si Jesus no nakatindog duon to kalintuu no takidingan to Diyus. ⁵⁶ Kagi ni Esteban, "Oho! Aha kow to suja yangit no naabri! Ogkaaha ku si Jesus no og-ilingon no Anak to Otow no migtindog on duon to kalintuu no takidingan to Diyus."

⁵⁷ Dajun sikandan namangiyak aw sampongi to mgo talinga dan. Migdodongan sikandan migdagha diya ki Esteban ⁵⁸ aw gugujuda diya to yuwas to siyudad dow tatabangi dan to pagbatu. To kabo to sikan namanbatu kandin imbilin to songo otow no iyan ngadan si Saulo.[†] ⁵⁹ No batuhon dan pad si Esteban, mig-ampu sikandin no mig-iling, "Jesus no Ginuu, dawata to umagad ku." ⁶⁰ Dajun sikandin yuhud aw pangiyak, "Ginuu, ajaw sikandan ogsukuti to seini pighinang dan." Dajun sikandin kabigtawi.

8

¹⁻² Inyobong si Esteban to diyusnon no mgo otow, aw maagbot to pagdegmatoy dan tongod to pag-oyog dan kandin.

‡ 7:37 Deuteronomio 18:15 § 7:43 Amos 5:25-27 *

7:50 Isaias 66:1,2 † 7:58 Si Saulo pigngadanan isab ki

Pablo.

To Pagpaantus ni Saulo to mgo Magtutuu

Sugud to diya paghimataji ki Esteban, mapoit yagboy to pagpaantus to mgo magtutuu diya to Jerusalem. Kaling namanyaguy sikandan aw kangkakanat-kanat diya to mgo prubinsya to Judea dow Samaria. Iyan da migpakamonang to mgo apustulis diya to Jerusalem.

Na, si Saulo mig-ujun to diya paghimataji ki Esteban. ³ Sugud to diya no panahon migpaningkamot sikandin to pagdoot to punduk to mgo magtutuu agun magawang. Pigyogob-yogob din to pagsed to mgo kabaejan aw pandakopa to mgo yukos dow bohi aw ipaprisu.

To Pagwali to Kagi to Diyus diya to Samaria

⁴ Na, sikan mgo magtutuu no nangkakanat-kanat diya to yain-yain no mgo banwa mignawnangon to sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo. ⁵ Si Felipe no sobuuk kandan mig-andiya to sikan mayow-ag no siyudad duon to Samaria su igwali din si Jesus no Insaad no Manyuyuwat.* ⁶ Pagdinog to mgo taga-Samaria to kagi ni Felipe aw pagkita dan to mgo milagru no nahinang din, tibo yagboy sikandan naminog kandin. ⁷ Mahan-in to mgo otow duon no pigsamuk to mangkadoot no ispiritu. Ogpamaka-pangiyak sikan mgo ispiritu ko og-abugon ni Felipe. Mahan-in isab to nangkaulian no mgo piang dow nangkaparalays. ⁸ Kaling migtukhow hilabi to mgo otow duon.

⁹ Na, duon to sikan no siyudad mey-duon salamangkiru no iyan ngadan si Simon. Nayugoy da no nabeyngan to mgo taga-Samaria sikan mgo hinang din. Pigpatuu din sikandan no gamhanan sikandin. ¹⁰⁻¹¹ To tibo taga-Samaria, bantugan ko obos, naminog yagboy ki Simon su nayugoy-yugoy on man to diya pagkaboyong dan to sikan salamangka din. Og-angkon no gamhanan sikandin no napuun to Diyus. ¹² Di no pasabuton ni Felipe sikan mgo otow to sikan Madojow no Nawnangonon bahin to paghari to Diyus dow bahin ki Jesu-Cristo, migtuu sikandan aw pabawtismu, mgo yukos dow bohi. ¹³ Ngani man si Simon di migtuu aw pabawtismu. Pagkatapus, migdumaduma sikandin ki Felipe. Hilabi naboyong si Simon no kitaon din sikan mgo milagru dow duma no gamhanan no mgo hinang ni Felipe.

¹⁴ Pagkadinog to mgo apustulis diya to Jerusalem no mahan-in on to taga-Samaria

no migtuu to kagi to Diyus, pigpaandiya dan si Pedro dow si Juan. ¹⁵ Pagtidow dan, mig-ampu sikandan no mabogajan podom sikan mgo taga-Samaria to Ispiritu Santu, ¹⁶ su wada pad man inggad sobuuk duon kandan no pigkomsadan to Ispiritu Santu. Su to pag-pabawtismu dan, ngadan da man ni Jesus no Ginuu to piggamit. ¹⁷ Pagsampoyong ni Pedro dow ni Juan to sikan mgo magtutuu, dajun sikandan nakadawat to Ispiritu Santu.

¹⁸ Pagkita ni Simon no nakadawat to Ispiritu Santu sikan pigsampoyongan to mgo apustulis, pigbogajan din podom si Pedro dow si Juan to saepi. ¹⁹ Kagi din, "Bogaji a to sikan no gahom agun no inggad hintawa no ogsampoyongan ku og-pakadawat isab to Ispiritu Santu."

²⁰ Di mig-iling si Pedro, "Mayagyag ka podom duma to sikan saepi nu! Su nailing to boot nu no ogkaboli sikan igbogoy puli to Diyus. ²¹ Wada yabot nu to seini, su maligsom to ginhawa nu duon to atubangan to Diyus. ²² Na, sosey ka aw talikudi sikan madoot no hona-hona nu aw pangamuju ka to Diyus, su basi da man pasayluhon ka. ²³ Su namaan a no ponu ka to pagsilag, angod ka to piggapus to sae."

²⁴ Kagi ni Simon, "Sadangay i-ampu a now to Ginuu agun no sikan kastigu no ognangonon now kona ogkodog kanay."

²⁵ Tapus to sikan, migpang-anad pad si Pedro dow si Juan to kagi to Ginuu aw pang-ikagi to diya nangkaaha dan no mgo hinang ni Jesus. Pagpauli dan diya to Jerusalem, pigpanghapitan dan pad to mgo kabaryuhan no sakup to Samaria aw inawnangon dan sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo.

Si Felipe dow sikan Upisyal no Taga-Etiopia

²⁶ Songo aedow mey anghil to Ginuu no migsugu ki Felipe no mig-iling, "Andiya ka to baebagan† aw unug ka to sikan dayan no oglikat to Jerusalem pailing diya to Gasa no wada bayoy no ogkabajaan." ²⁷ Dajun panow si Felipe.

Na, meyduon otow no taga-Etiopia no mig-andiya to Jerusalem su ogsimba to Diyus. Impurtanti sikandin no upisyal‡ ni Candace§ no rayna din su sinaligan sikandin to tibo katigajunan to sikan rayna. ²⁸ Pag-uli to sikan upisyal no migsakoy to sakajan din, pigbasa-basa din to sinuyat ni Isaias no kibali ba-ba to Diyus. ²⁹ Pagkita ni Felipe to sikan otow, pig-ikagihan si Felipe to Ispiritu Santu, "Andiya ka aw padanihi sikan sakajan." ³⁰ Dajun linaguy si Felipe.

* 8:5 To Grigu no inikagihan: *Cristo* † 8:26 To yain no igpasabut to seini: *gaja maugtu* ‡ 8:27 To Grigu no inikagihan: *yumuku* § 8:27 Candace kona no ngadan di igtawag sikan to rayna dan diya to Etiopia.

No madani on sikandin to sikan sakajan, pigdinog din no migbasa sikan upisyal to sikan sinuyat ni Isaias. Dajun din usipa sikan upisyal, "Sir, nasabutan nu sikan pigbasa nu?"

³¹ Kagi to sikan upisyal, "Eh, ogamonuhon ku man to pagsabut no wada man ogpasabut kanay?" Dajun din pasakaja si Felipe. ³² To pigbasa to sikan upisyal pig-iling, "Sikan no otow angod to karneru no ogdahon diya to matansahanan.

Angod isab sikandin to nati no karneru no kona ogsamuk ko og-upawan, su mahagtong puli sikandin.

³³ Pigpakasikawan sikandin su pigkastigu inggad wada sae.

Wada ogpakamatbat to kaliwatan din su majopot da man to kinabuhin din kani to babow to kalibutan.*

³⁴ Sikan upisyal mig-usip ki Felipe, "Hintawa man buwa sikan ognangonon kani? Sikan migsuyat, ko yain no otow?"

³⁵ Dajun pasabuta ni Felipe sikan upisyal sugud duon to sikan pigbasa din pailing duon to sikan Madojow no Nawnganonon bahin ki Jesu-Cristo. ³⁶ Anoy man no migpadajun pad, nakatidow sikandin duon to sikan meyduon wohig. Kagi to sikan upisyal, "Oho, meyduon suja wohig. Nokoy no kona a nu pad man ogbawtismuhan?" ³⁷ †

³⁸ Dajun pasigkona to sikan upisyal sikan sakajan aw pon-ug sikandin no daduwa aw togbang diya to wohig. Na, pigbawtismuhan ni Felipe sikan upisyal. ³⁹ Paghaw-as dan, puli no pigboyong to sikan upisyal si Felipe su pigdaya to Ispirito to Ginuu. Na, migpadajun sikan upisyal to pagpanow no malipajon. ⁴⁰ Hinuun kamaan si Felipe, diyad on naan sikandin to Asoto. Dajun sikandin panow pailing diya to Cesarea, aw kada yunsud no ogkabajaan din, igwali din sikan Madojow no Nawnganonon bahin ki Jesu-Cristo.

9

To Pagkakabig ni Saulo (Hinang 22:2-13; 26:9-18)

¹ To diya no panahon, si Saulo migpada-jun to sikan maagbot no pagpaantus din to mgo magtutuu to Ginuu. Kanunoy sikandin nanglinaum to paghimatoy kandan. Songo aedow mig-andiya si Saulo to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan dan no mgo Hibrú. ² Mighangyu no bogajan sikandin to mgo suyat no igkapakita din

duon to mgo simbahan to mgo Hibrú diya to siyudad to Damasco. Sikan to ogmatuud no meyduon katongod din to pagdakop to inggad hintawa no ogtuu ki Jesus, bohi ko yukos. Aw sikan ogpandakopon din ogdahon din no ginapus diya to Jerusalem. Na, pagkadawat ni Saulo to sikan mgo suyat, dajun sikandin panow.

³ No madani on sikandin duon to Damasco, meyduon masiga hilabi no hinggawan migsimag duon kandin likat to yangit. ⁴ Natuad dajun si Saulo aw makadinog to migtagaw no mig-iling, "O Saulo, nokoy no ogpaantuson a nu man?"

⁵ Nangusip si Saulo, "Hintawa ka man?"*

Pigtabak sikandin no pig-iling, "Siak si Jesus no ogpaantuson nu. ⁶ Na, tindog ka. Padajun ka diya to Damasco su ogpaikagihan ku sikuna to oghinangon nu."

⁷ Natonongan to mgo duma ni Saulo. Nadinog dan sikan tingog, di wada pigkita dan no otow. ⁸ Dajun tindog si Saulo aw buyata to mata din, di konad sikandin ogkita. Kaling man pigpikit sikandin to mgo duma din pailing diya to Damasco. ⁹ Sed to tatoyu no aedow wada sikandin kita. Wada isab koon aw inggad pag-inom.

¹⁰ Na, duon to Damasco meyduon magtutuu ki Jesus no iyan ngadan si Ananias. Nasailow din no pigtagaw kun sikandin to Ginuu no mig-iling, "Ananias!"

Dajun tabak si Ananias, "Seini a Ginuu."

¹¹ Kagi to Ginuu, "Ananias, andiya ka to sikan karsada no og-ilingon to Matul-id aw pamanghaa to bayoy to songo otow no iyan ngadan si Judas. Pagtidow nu diya, i-usip to otow no taga-Tarso no iyan ngadan si Saulo. Mig-ampu sikandin duon, ¹² aw meyduon impakita ku kandin. Nakasailow sikandin to otow no iyan ngadan si Ananias no migduguk kandin aw sampoyongi agun makakita manda."

¹³ Di si Ananias migtabak, "Aday Ginuu, mahan-in da man to nadinog ku bahin to sikan no otow! Pigpaantus din kun to mgo sakup nu diya to Jerusalem. ¹⁴ Aw iyan ing-andini din su pigbogajan kun sikandin to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to katongod to pagdakop to mgo sakup nu."

¹⁵ Di to Ginuu mig-ikagi kandin, "Inggad on. Andiyaid su sikandin to pigpili ku no ognawnganon bahin kanay diya to mgo Hibrú hasta isab diya to kona no mgo Hibrú, yakip sikan ogpamangmandu kandan. ¹⁶ Igpasabut ku kandin no mahan-in

* **8:33** Isaias 53:7,8 † **8:37** Bersikulu 37 ogkakaitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Migtabak si Felipe, "Ogkahimu ko bug-us to pagtuu nu."* Sikan upisyal mig-iling, "Migtuu ad no si Jesu-Cristo, Anak to Diyus." * **9:5**

To Grigu no inikagihan: "Hintawa ka man Ginuu?" Ginuu to intawag ni Saulo to sikan pigdinog din, di nalibod sikandin dow hintawa.

to ogkangkabajaan din no mgo antusonon tongod to pagtuman din kanay.”

¹⁷ Na, pigtuman ni Ananias sikan insugu to Ginuu. Pig-andiya din sikan pigpaabutan ni Saulo. Dajun sikandin sed aw sampoyongi si Saulo. Kagi din, “Suun Saulo, pigsugu a ni Jesus no Ginuu no migpakita ikow duon to dayan no ogpadeg ka pad dini. Pigpaandini a din agun makakita ka manda aw agun magahoman ka to Ispiritu Santu.”¹⁸ Duon-dajun meyduon angod to mgo hunap no nangkatanak likat to mata ni Saulo aw nakakita manda. Migtindog sikandin aw pawawtismu.¹⁹ Tapus to sikan, migkoon on aw migdoson.

To Pagwali ni Saulo diya to Damasco

Pagkaulii to mata ni Saulo, diya pad sikandin ugpa to Damasco sed to pila no aedow duma to mgo sakup ni Jesus.²⁰ Dajun sikandin andiya to mgo simbahan to mgo Hibru su igwali din no si Jesus Anak yagboy to Diyus.²¹ To tibo nakadinog kandin nangkaboyong aw naman-usip, “Kona no sikandin man to diya migpaantus to mgo sakup ni Jesus diya to Jerusalem? Kona no iyan man tuud din dini to pagdakop kandan aw paatubanga to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan ta?”²² Di tongod to gahom to Diyus, nasi on naosoyan† si Saulo. Madigon to mgo kamatuudan din no si Jesus iyan to diya Insaad no Manyuyuwaw,‡ kaling wada ingkatabak to sikan mgo Hibru duon to Damasco.

²³ Di pagkayugoy-yugoy, meyduon mgo Hibru no migplanu no oghimatajan dan si Saulo.²⁴ Aedow dow madukilom migbangan sikandan duon to mgo yawanganan to sikan siyudad, di namaanan ni Saulo sikan planu dan.²⁵ Kaling songo kadukiloman, inyuwan sikandin to mgo inanad din duon to baeknan aw tuntuna dan duon to songo bintana to matikang no padir§ to sikan siyudad. Na, nakalikoy si Saulo.

To Pag-andiya ni Saulo to Jerusalem

²⁶ Pagtidow ni Saulo diya to Jerusalem, migduguk sikandin to mgo magtutuu ki Jesus su og-agpot podom, di tibo nangkahaedok kandin. Wada sikandan tuu no migpasakup on si Saulo ki Jesus.²⁷ Di meyduon sobuuk no sakup ni Jesus duon to Jerusalem no iyan ngadan si Bernabe. Impakiyaya din si Saulo duon to mgo apustulis aw nangoni to diya pagpakita dow pagikagih to Ginuu ki Saulo duon to dayan. Pignangonan din isab sikandan to kabuyut ni Saulo to pagwali bahin ki Jesus diya to

Damasco.²⁸ Kaling nakaagpot si Saulo kandan. Wada pagkahaedok din to pagyogob-yogob to Jerusalem to pagwali to sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesus no Ginuu.²⁹ Kanunoy sikandin ogpaggi-laung* dow ogpagtabak to mgo Hibru no Grigu to inikagihan. Di wada kayugoy, sikan no mgo otow namangha to paagi to paghimatoy kandin.³⁰ Di pagkamaan to mgo magtutuu to sikan planu dan, inghatod dan si Saulo diya to Cesarea aw paandiyaa to siyudad to Tarso.

³¹ Duon to sikan no panahon, miglinow to kaugpa to mgo magtutuu duon to Judea dow Galilea hasta Samaria. Migdugang to kahan-in dan dongan to pagdigon to pagtuu dan tongod to pagtahud dan to Ginuu hasta to tabang to Ispiritu Santu.

To Pagdojow ki Eneas

³² Na, migyoyu si Pedro to mgo magtutuu diya to yain-yain no mgo banwa. Songo aedow mig-andiya sikandin to yunsud to Lida.³³ Meyduon otow duon no iyan ngadan si Eneas. Wayu on no tuij no kona sikandin ogpakabangun su naparalays. Pagkita ni Pedro kandin,³⁴ pig-ikagihan din, “Yagi, naulian kad on ni Jesu-Cristo. Na, bangun kad on aw yukuta sikan pighibatan nu.” Duon-dajun migbangun si Eneas.³⁵ Pagkita to mgo taga-Lida dow to naman-ugpa duon to kapatagan to Saron no naulian on sikan otow, tibo sikandan migpasakup ki Jesus no Ginuu.

To Pagbanhaw ki Dorcas

³⁶ Na, meyduon yunsud duon to dani to Lida no og-ilingon to Jope. Duon to sikan no yunsud meyduon bohi no magtutuu no kanunoy ogtabang to mgo otow yabi to mgo pubri. Si Tabita to ngadan din, aw to yain no ngadan din si Dorcas.³⁷ To diya no panahon, nasakit sikandin aw kamatoy. Sikan patoy no yawa din pigdigus aw kotanga duon to sinabong diya to diatas to bayoy.³⁸ Pagkadinog to mgo magtutuu no duon si Pedro to Lida no kona da no madiyu duon to Jope,† pigsugu dan to daduwa no ka otow dow paikagih si Pedro, “Sadangay duma ka dajun kanami.”

³⁹ Na, migduma si Pedro kandan. Pagtidow din, pigpaponhik sikandin diya to diatas no pigkotangan ki Tabita. Piglilibongan si Pedro to bayu no mgo bohi no namaniyahu. Impakita dan kandin to mgo kabo no tinohi ni Dorcas no buhi pad sikandin.

⁴⁰ Pigpayuwaw sikandan tibo ni Pedro aw yuhud sikandin dow ampu. Dajun din atubanga sikan minatoy aw ikagih,

† 9:22 Ubin nasugu ‡ 9:22 To Grigu no inikagihan: Cristo § 9:25 Ubin dingding * 9:29 To Surigao no Minanubu: migpayaung-yaung † 9:38 Sampuyu-tag-lima no kilumitru to Lida likat to Jope.

"Tabita, bangun ka!" Nakabuyat dajun si Tabita. Pagkita din ki Pedro, migbangun sikandin. ⁴¹ Dajun tagoni ni Pedro to boyad din aw patindoga. Pigtawag din sikan mgo bayu no bohi hasta to duma no mgo magtutuu aw ipakita din kandin si Tabita no nabuhi. ⁴² Sikan pagkabuhi ni Tabita nabantug duon to tibuuk Jope, kaling mahan-in to migpasakup ki Jesus no Ginuu. ⁴³ Si Pedro duon paabut to bayoy ni Simon no mag-andamay to mgo kindae to mananap. Nayugoy to pag-uppa din duon.

10

Si Pedro dow si Cornelio

¹ Meyduon kapitan to mgo sundayu diya to siyudad to Cesarea no iyan ngadan si Cornelio. Sakup sikandin to panon no og-ilingon to Kasundayuhan no taga-Italia. ² Si Cornelio dow to tibuuk no panimayoy din matinahudon dow matinumamon to Diyus inggad kona sikandan no mgo Hibru. Makawkae-aton si Cornelio to mgo pubri aw mainampoon. ³ Songo aedow no alas tres on to kahapunon, meyduon nasailow din. Mapajag hilabi to pag-aha din to sikan anghil no migyogwa kandin aw ikagi, "Cornelio!"

⁴ Pigdaitan si Cornelio no migyongyong to sikan anghil. Kagi din, "Nokoy man Sir?"

Migtabak sikan anghil, "Wada kalingawi to Diyus to mgo pag-ampu nu dow to pagtabang nu to mgo pubri. ⁵ Na, ipadokat to songo otow diya to Jope no iyan ngadan si Simon no ogngadanan isab ki Pedro. ⁶ Duon sikandin paabut ki Simon no mag-andamay to mgo kindae to mananap. To bayoy din nakapahigad to dagat."

⁷ No boyongan on ni Cornelio sikan anghil, pigtawag din dajun to daduwa no mgo suguonon din dow sobuuk to sundayu no diyusnon no pangabaga din. ⁸ Pignangonan din sikandan to tibo no nasailow din aw sugu-a din diya to Jope. ⁹ Pagkaugtu to sikan migsunu no aedow, madani on sikandan ogtidow diya to Jope.

Na, duon to iyan da no uras, migponhik si Pedro diya to atop* to bayoy su og-ampu. Wada sikandin kamaan no meyduon namangha kandin. ¹⁰ Pagkahinahina, pigbontas sikandin. Di no oghikajon pad to paniugtu, meyduon impakita to Diyus kandin. ¹¹ Naabri kun to yangit, aw meyduon pigkita din no angod to mayowag no sabanas no pighikotan to upat no ka suyak. Pigtuntun sikan likat to yangit pailing dini to pasak. ¹² Pigkita din to tibo

klasi no mgo mananap duon yakip sikan ogpamangunapan* hasta mgo manuk-manuk. ¹³ Nadinog ni Pedro to kagi no mig-iling, "Pedro, tindog ka. Himatoy ka to seini aw koon."

¹⁴ Di migtabak si Pedro, "Eh, og-ojow a Ginuu, su wada a pad disti makakoon to inggad nokoy no ig-ojow to tinuuhan noy."

¹⁵ Pigdinog din manda to kagi no mig-iling, "Kona ka og-iling no ig-ojow sikan intugut on to Diyus." ¹⁶ Katatoyu igdaha si Pedro aw katatoyu isab sikandin balibad. Dajun kabatun sikan pigkita din padeg diya to yangit.

¹⁷ Nalibod si Pedro to diya pigkita din. No mighona-hona pad sikandin dow nokoy buwa to kahuyugan to diya, migtidow duon to yunsud sikan mgo sinugu ni Cornelio aw usip dow andei to bayoy ni Simon. No duon on sikandan to yawanganan, ¹⁸ nanabi sikandan aw pangusip, "Meyduon migpaabut kani no iyan ngadan si Simon no ogngadanan isab ki Pedro?"

¹⁹ No diya pad si Pedro to diatas no mighona-hona to kahuyugan to diya pigkita din, pig-ikagihan sikandin to Ispiritu Santu, "Oho, meyduon bag-u tidow no tatoyu no ka otow no namangha ikow. ²⁰ Pon-ug ka dajun aw kona kad ogduwa-duwa to pagduma, su siak to migpaandini kandan." ²¹ Dajun pon-ug si Pedro aw ikagihi din sikan mgo otow, "Siakon to ogpamanghaon now. Nokoy man to tuud now kanay?"

²² Kagi dan, "Pigsugu koy ni Cornelio no kapitan to mgo sundayu. Matarong sikandin, matinahudon to Diyus aw tinahud yagboy to tibo mgo Hibru. Meyduon anghil to Diyus no migyogwa kandin aw ikagihi no ipadokat ka agun makadinog sikandin to og-ikagihon nu." ²³ Dajun paseda ni Pedro sikan mgo sinugu ni Cornelio aw duon din pahibata to sikan no kadukiloman.

Pagkabukas, migduma si Pedro kandan, aw meyduon isab migduma no pila no ka magtutuu no taga-Jope. ²⁴ Pagkasunu no aedow, migtidow sikandan diya to Cesarea. Pigpaabut sikandan ni Cornelio dow sikan mgo kasuunan din hasta mgo amigu no pighimun din. ²⁵ No ogsed on si Pedro duon to bayoy, pigtagbu sikandin ni Cornelio aw yuhud duon to atubangan din. ²⁶ Di pigpatindog sikandin ni Pedro aw ikagihi, "Eh, kona ka ogyuhud su otow a da." ²⁷ Na, pagsed ni Pedro dow ni Cornelio no miggigilaung,‡ naaha ni Pedro sikan mahan-in no mgo otow no nahimun. ²⁸ Kagi din, "Namaan kow on no supak to tinuuhan noy no mgo Hibru to pagduma-duma to otow

* 10:9 To atop to bayoy to diya no panahon angod to saog aw oghagadanan isab su oghinangon sikan no diskansuhanan.

† 10:12 To Surigao no Minanubu: *ogpananap* ‡ 10:27 To Surigao no Minanubu: *migpayaung-yaung*

no kona no HIBRU, inggad to pagbisita. Di pigpasabut ad to Diyus no wada naan otow no ogpalikajan kanay. ²⁹ Kaling no ipadokat a ni Cornelio, wada a dawa-duwa to pag-andini. Na kuntoon, nangoni a dow nokoy to impaandini now kanay.”

³⁰ Si Cornelio to migtabak, “Ikaupat no kuntoon no aedow no mig-ampu a to alas tres to kahapunon angod to seini no uras kuntoon. Puli nakatokow nakayogwa to otow no nangabo to makinlow ³¹ no mig-iling, ‘Cornelio! Pigdinog to Diyus to mgo pag-ampu nu. Wada din kalingawi to mgo pagtabang nu to mgo pubri. ³² Na, ipadokat nu to songo otow no diya to yunsud to Jope no iyan ngadan si Simon no ongadanan isab ki Pedro. Duon sikandin paabut ki Simon no mag-andamay to mgo kindae to mananap. To bayoy din nakapahigad to dagat. ³³ Kaling impadokat ku dajun sikuna, aw salamat su mig-andini ka. Iyan ingkahimun noy kani to atubangan to Diyus su ogpaminog koy to tibo no igpaikagi ikow to Ginuu.”

To Pagwali ni Pedro ongki Cornelio

³⁴ Kagi ni Pedro, “Bali no nasabutan kud no wada ogkinawaehon to Diyus. ³⁵ Su ogdawaton din to otow no ogtahud kandin doghingan to matarong, inggad nokoy to tribu din. ³⁶ Sikan Madojow no Nawnan-gonon ingmaan to Diyus kanami no mgo kaliwari ni Israel agun mamaanan no si Jesus no Magbobo to tibo mgo otow iyan inghusoy ita dow to Diyus agun no ogkahiuli kinow dow to Diyus. ³⁷ Nadinogan now on buwa to mangkadojow no nahitabu diya to banwa noy no mgo HIBRU. Migsugud sikan duon to Galilea tapus makapang-anad aw makapamawtismu si Juan. ³⁸ Su to Ispiritu Santu pigpakonsad to Diyus duon ki Jesus no taga-Nazaret aw bogaji sikandin to gahom. Tapus to sikan, piglibut ni Jesus to banwa noy. Nanghinang sikandin to madojow aw pinang-ulian din to pigsamuk to mangkadoot no ispiritu. Nahinang din sikan su pigdumahan man to Diyus.

³⁹ “Kistigus koy no mgo apustulis to tibo pigpanghinang ni Jesus duon to banwa noy no mgo HIBRU yakip to siyudad to Jerusalem. To katapusan, pigpahimatajan si Jesus to mgo HIBRU pinaagi to pagyansang duon to krus. ⁴⁰ Di pigbanhaw da sikandin to Diyus duon to ikatoyu no aedow aw payogwaa. ⁴¹ Wada yain no pigyogwa din gawas kanami no pigpili to Diyus to pagkistigus. Nakapagsayu pad man ngani sikandin kanami to pagkoon dow paginom. ⁴² Pigsugu koy ni Jesus to pagwali dow to pagmatuud no sikandin to og-

pahukumon to Diyus to mgo patoy dow mgo buhi. ⁴³ Sikandin to pighisgutan to diya tibo mgo otow no kibali ba-ba to Diyus. Mig-iling sikandan no pinaagi kandin, ogkapasaylu to sae to tibo ogtuu dow ogsalig kandin.”

To Pagkonsad to Ispiritu Santu ongki Cornelio

⁴⁴ Dugaja pad mig-ikagi si Pedro, migkonsad on to Ispiritu Santu duon to tibo naminog to kagi din. ⁴⁵ Nangkaboyong sikan magtutuu no mgo HIBRU no duma ni Pedro, su sikan kona no mgo HIBRU pigkonsadan isab to Ispiritu Santu. ⁴⁶ Su pigdingog dan man no namakalitik sikandan to yain no mgo inikagihan no wada dan kasabuti, aw migsaja sikandan to Diyus.

Dajun ikagihni ni Pedro sikan HIBRU no mgo duma din, ⁴⁷ “Seini no mgo otow pigkonsadan to Ispiritu Santu angod to pagkonsadi ita no mgo HIBRU. Na, wada yagboy ogkapogong ko bawtismuhan sikandan.” ⁴⁸ Dajun sugu si Pedro ongki Cornelio no mupabawtismu sikandan to ngadan ni Jesu-Cristo. Tapus sikandan kabawtismuhi, pighangyu si Pedro onni Cornelio no mupakamonang naa sikandan duon sed to pila no aedow.

11

To Pagbatbat ni Pedro to Pag-andiya Din ki Cornelio

¹ Na, to duma no mgo apustulis dow mgo magtutuu diya to prubinsya to Judea nakadinog no meyduon kona no mgo HIBRU no migtuu isab to kagi to Diyus. ² Kaling, pagpauli ni Pedro diya to Jerusalem, meyduon mgo HIBRU no migsawoy kandin. Sikandan to namogos no to diya ogkahi-nang no mgo sakup ni Jesus kinahangyan mutuman to mgo tumanon to mgo HIBRU.* ³ Mig-iling sikandan ki Pedro, “Nokoy no migsed ka man duon to bayoy to sikan wada tuman to mgo tumanon ta? Migpagsayu ka man ngani kandan no supak man sikan to tinuuhan ta!”

⁴ Pagdinog ni Pedro to kagi dan, pignang-onan din sikandan to tibo nahitabu sugud to sinugdanan. ⁵ Kagi din, “No diya a to yunsud to Jope, mig-ampu a aw meyduon nasailow ku. Pigkita ku to angod to mayow-ag no sabanas no pighikotan to upat no ka suyuk. Pigtuntun kun sikan likat diya to yangit pailing dini to pasak aw sigkon duon to topad ku. ⁶ Paghiling-hiling ku to sed to sikan, iyan naaha ku to mgo kadlaganon dow binuhi no mgo mananap dow sikan ogpamangunanan† hasta mgo manuk-manuk.

* **11:2** To pagpatuli sobuuk no tumanon to mgo HIBRU. Ogbabasa seini duon to Genesis 17:9-14. † **11:6** To Surigao no Minanubu: *ogpananap*

⁷ Dajun ku dinoga to kagi no pig-iling, 'Pedro, tindog ka. Himatoy ka to seini aw koono.' ⁸ Di migtabak a, 'Eh, og-ojow a Ginuu, su wada a pad disti makakoon to inggad nokoy no ig-ojow to tinuuhan noy.' ⁹ Pigdinog ku manda to kagi likat to yangit no mig-iling, 'Kona ka og-iling no ig-ojow sikan intugut on to Diyus.' ¹⁰ Katatoyu a igdaha, aw dajun kabatun sikan pigkita ku padeg diya to yangit.

¹¹ "To diya yagboy no uras, meyduon migtidow no tatoyu no ka otow duon to sikan pigpaabutan ku. Diya sikandan kapuun to Cesarea, aw iyan ing-andiya dan to Jope to pagdokat kanay. ¹² Kona iyan sikandan no mgo Hibu, di pigmanduan a to Ispiritu Santu to pagduma kandan no wada pagpihig. Seini onom no mgo suun ta no taga-Jope migduma kanay diya to Cesarea. Pagtidow noy diya, migsed koy duon to bayoy ni Cornelio. ¹³ Duon koy din nangoni bahin to diya anghil no migyogwa kandin duon to sed to bayoy din aw ikagi-ihik sikandin, 'Ipadokat nu to songo otow diya to Jope no iyan ngadan si Simon no oghingadanan isab ki Pedro. ¹⁴ Sikanda dow to panimayoy nu ogpasabuton din dow ogamonuhon no mayuwas kow.' Sikan to pigikagi to sikan anghil ki Cornelio.

¹⁵ "Na, no puli a pad migsugud to pagikagi, migkonsad to Ispiritu Santu duon kandan angod da to diya una no pagkonsad din dini ita. ¹⁶ Dajun ku nadomdoman to diya kagi ni Jesus no Ginuu no pig-iling, 'Si Juan iyan imbawtismu to wohig, di Ispiritu Santu to igbawtismu iyu.' ¹⁷ Na," kagi ni Pedro, "ko gustu to Diyus no ibogoy to Ispiritu Santu to sikan kona no mgo Hibu angod to diya pagbogoy din ita no mutuu kid ki Jesu-Cristo no Ginuu, hintawa a man no ogpogong kandin?"

¹⁸ No makadinog sikandan to kagi ni Pedro, migsigkon sikandan to pagsawoy. Nasi no pigsaja dan to Diyus. Kagi dan, "Piggahoman naan to Diyus sikan kona no mgo Hibu agun musosey sikandan aw talikudan to mgo sae dan. Na, ogbogajan sikandan to kinabuhi no wada katapusan."

To mgo Magtutuu diya to Antioquia

¹⁹ To diya panahon no himatajan si Esteban, maagbot yagboy to pagpaantus to mgo magtutuu. Kaling nasusuwoy-suwoy sikandan diya to yain-yain no mgo banwa. To duma diya makadeg to sikan madiyu no banwa to Fenicia, diya to Cipe no puyu to dagat, hasta diya to siyudad to Antioquia. Inggad andei sikandan makadoyog, ingnawnangon dan si Jesus, di mgo Hibu da to pignangonan dan. ²⁰ Di meyduon isab mgo magtutuu no taga-Cipe dow taga-Cirene no naman-andiya to Antioquia, aw

iyang pigwalihan dan to kona no mgo Hibu bahin ki Jesus no Ginuu. ²¹ Piggahoman yagboy sikandan to Ginuu, kaling mahan-in hilabi to migtuu dow migpasakup kandin.

²² Namakadinog to mgo magtutuu diya to Jerusalem no meyduon migpasakup ki Jesu-Cristo diya to Antioquia no kona no mgo Hibu. Kaling pigpaandiya dan si Bernabe agun digonon din sikan bag-u no namanuu. ²³⁻²⁴ Na, si Bernabe madojow no otow. Togob sikandin to Ispiritu Santu aw madigon to pagtuu din. Pagtidow din diya to Antioquia, naaha din dow man-u to pagtabang kandan to Diyus, kaling nalipay sikandin. Pignongnong din sikandan no digonon to pagtuu dan aw mupabilin to bug-us no pagtuman to pagboot to Ginuu. Pag-ugpa ni Bernabe duon, migdugang pad to kahan-in to mgo sakup to Ginuu.

²⁵ Likat duon to Antioquia, mig-andiya si Bernabe to Tarso su ogpamangaon din si Saulo. ²⁶ No makitaan din on, pigduma din diya to Antioquia. Sed to songo tui, kanunoy sikandan migpaghimun to sikan mgo magtutuu, aw pigpang-anad dan to mahan-in yagboy no mgo otow. To mgo magtutuu diya to Antioquia iyan una no pigngadanan no Cristuhanon.

²⁷ To diya no panahon, meyduon mgo taga-Jerusalem no kibali ba-ba to Diyus no mig-andiya to Antioquia. ²⁸ To sobuuk kandan no iyan ngadan si Agabo migtindog duon to atubangan to nahimun no mgo magtutuu su ogtag-an. Pigaikagi sikandin to Ispiritu Santu no meyduon maagbot no bontas no og-abut kani to tibuuk kalibutan. (Natuman to diya no bontas no si Claudio iyan mighari diya to Roma.) ²⁹ Kaling naujunan to sikan mgo magtutuu no ogpadaehan to hinabang to angod dan no mgo magtutuu diya to prubinsya to Judea. Kada sobuuk migbogoy kotob to nahimu din. ³⁰ Pagkahimun to sikan igtabang dan, impahatod dan ki Bernabe dow ki Saulo diya to mgo panguyu to mgo magtutuu duon to Judea.

12

To Pagdugang to Pag-antus to mgo Magtutuu

¹ To diya no panahon, migsugud si Hari Herodes to pagpaantus to pila no mgo magtutuu. ² Pigpatampodan din to liog si Santiago no suun ni Juan. ³ Pagsabut din no ingkalipay to mgo Hibu sikan pagpahimataji din ki Santiago, impadakop din isab si Pedro. Nakatapu sikan to diya pista to mgo Hibu no og-ilingon to Pista to Pan no Wada Patubu. ⁴ Pagkadakop ki Pedro, impaprisu sikandin aw pabantaji to upat no ka grupu no mgo sundayu no ogsinokoli. Kada

grupu tag-upat no ka sundayu. Mighona-hona si Herodes no ko tapus on to pista, ogpaatubangon din si Pedro to kaotawan agun hukuman. ⁵ Kaling pigpabantajan din si Pedro diya to prisuhan. Di migpangamuju yagboy to mgo magtutuu no tabangan sikandin to Diyus.

To Pagyuwas ki Pedro to Pagkaprisu

⁶ Mae-kasem pad oghukuman si Pedro, sikan no kadukiloman nalipodong sikandin no pigpusasan aw ipusas isab duon to boyad to mgo sundayu. Meyduon isab mgo sundayu no migbantoy duon to pertahan to sikan prisuhan. ⁷ Na, puli nakatokow nakayogwa to anghil to Ginuu, aw katangawi sikan sinabong to kasiga din. Dajun din dagpi-a si Pedro aw ikagihi, “Bangun ka. Dali ka!” Duon-dajun natangtang to mgo pusas no inggapus to mgo boyad din. ⁸ Kagi to sikan anghil, “Pamagkos ka aw panapatus.” Dajun migtuman si Pedro. Kagi manda to sikan anghil, “Na, aapid ka to kabo aw duma ka kanay.” ⁹ Dajun sunud si Pedro to sikan anghil pailing diya to yuwas. Di wada sikandin kamaan no tinood to pighinang to sikan anghil. Nailing to boot din no puli din nasailow. ¹⁰ Na, pigyabajan dan sikan una no bantoy, dajun duon to ikaduwa hangtod migtidow sikandan duon to yawanganan no pigsirahan to puthow no ogpailing diya to siyudad. Kabeynganan su puli naabri sikan sira no wada mig-abri, dajun sikandan yuwas. Wada pad sikandan makapanow to madiyu, pigboyong on ni Pedro sikan anghil. ¹¹ Bali no nasabutan din no kona naan no nasailow din puli. Ginhawa din, “Tinood naan no pigpaandinihan a to Diyus to anghil din! Pigyuwas a din to sikan pig-iman ni Herodes hasta to mgo Hibru no ogkahitabu kanay.”

¹² Tapus makapaantoyo si Pedro, migpadajun sikandin diya to bayoy ni Maria no inoy ni Juan no pigngadanan isab ki Marcos. Duon to sikan no bayoy nahimun to mahan-in no mgo magtutuu no naman-ampu. ¹³ Pagtidow ni Pedro duon to bayoy, migtuktuk sikandin. Na, meyduon bohi no suguonon duon no iyan ngadan si Roda. Mig-andiya sikandin aw ahaa dow hintawa to migtidow. ¹⁴ Pagkiyaya din to tingog ni Pedro, migtukhow yagboy sikandin. Dajun sikandin balikid aw linaguy diya to sed, di wada din pad kaabrihi si Pedro. Kagi din, “Duon si Pedro!”

¹⁵ Di wada tuu sikan mgo duma din. Nasi no mig-iling sikandan, “Eh, nabuang ka kay buwa!”

Kagi ni Roda, “Eh, si Pedro iyan.”

Di wada gihapun sikandan tuu. Kagi dan, “Anghil din buwa sikan.” ¹⁶ Di si Pedro wada sigkon to pagtuktuk. No maabri on to sira aw no maaha dan no si Pedro iyan, hilabi sikandan natingaya. ¹⁷ Di pigsiyngasan din sikandan no mupahonok. Imbatbat din dow pig-amonu to Diyus to pagpayuwas kandin to prisuhan. Kagi din, “Nangoni si Santiago* dow to duma no mgo suun ta to pagtuu.” Dajun panow si Pedro aw andiya to yain no banwa.

¹⁸ No mabukas on, nalibod hilabi aw nahaedok sikan mgo magbantajay su wada dan katagahi dow nakaandeid si Pedro. ¹⁹ Impapamangha sikandin ni Herodes di wada kakita-i. Kaling pig-imbistiga ni Herodes sikan mgo magbantajay aw pagkatapus, pigpahimatajan.

Pagkatapus to sikan, miglikat si Herodes to Judea pailing diya to Cesarea, aw nayugoy-yugoy to pag-ugpa din duon.

To Pagkamatoj ni Herodes

²⁰ Duon to sikan no panahon, naboyu yagboy si Hari Herodes to mgo taga-Tiro dow taga-Sidon. Kaling naujanan to sikan mgo otow no og-ajum-ajumon† dan si Herodes, su diya man sikandan ogpudut to pagkoon to sikan banwa no pigmanduan din. Una dan pigkumbinyu si Blasto no tabangan sikandan su iyan man sinaligan duon to palasyu.

²¹ Na, pag-abut to sikan aedow no nasabutan no og-atubang kandin sikan mgo otow, migpangabo si Herodes to kabo din no kaning hari aw ingkid duon to trunu aw diskursu. ²² Tapus to diskursu din, migkinuliya sikan mgo otow no mig-iling, “Diyus kay sikan mig-ikagi, kona no otow puli!” ²³ Duon-dajun pigkastigu si Herodes to anghil to Ginuu, su wada din sikandan pasabuta no iyan da man og-angodon to sikan to pagsaja ko Diyus. Kaling pig-iyasan to ginhawahan din aw kamatoj.

²⁴ To kagi to Diyus migpadajun to pagtangkap, aw migdugang to kahan-in to mgo otow no migtuu. ²⁵ Na, pagkatuman to tuud ni Bernabe dow ni Saulo diya to Jerusalem, migpauli sikandan diya to Antioquia. Migduma kandin si Juan no pigngadanan isab ki Marcos.

13

To Pagsugu ki Bernabe dow ki Saulo to Ispiritu Santu

¹ Diya to Antioquia, meyduon pigpanghingan to Diyus no kibali ba-ba din dow mgo

* 12:17 Seini no Santiago, suun ni Jesus no nahinang no yabow no panguy to mgo magtutuu diya to Jerusalem.

† 12:20 To Surigao no Minanubu: og-aju-ajuon * 13:1 Amoy seini to diya Herodes no pigkastigu to Ginuu.

mag-anaday. Iyan mgo ngadan dan si Bernabe, si Simon no pigdagnajan ki Negro, si Lucio no taga-Cirene, si Manain no sakup to panimayoy ni Gubernadur Herodes* to diya una, hasta si Saulo. ² Songo aedow no migsimba sikandan to Ginuu aw migpuasa, pig-ikagihan sikandan to Ispiritu Santu, "Ibahun now kanay si Bernabe dow si Saulo su meyduon igpahinang ku kandan." ³ Tapus sikandan puasa aw ampu, pigsampoyongan† dan si Bernabe dow si Saulo aw palikata ⁴ agun mutuman to insugu to Ispiritu Santu.

Si Bernabe dow si Saulo diya to Cipre

Paglikat ni Bernabe dow si Saulo duon to Antioquia, migtogbang sikandan to Seleucia. Pagtidow dan, migsakoy sikandan to barku no linayagan su og-andiya to sikan maaslag‡ no puyu to dagat no og-ilingon to Cipre. ⁵ Duma dan si Juan no pigngadanan isab ki Marcos no pangabaga dan. Pagtidow dan diya to Cipre, duon sikandan duung to yunsud to Salamina. Dajun dan iwali to kagi to Diyus duon to mgo simbahan to mgo Hibru.

⁶ Likat to Salamina, pigbajaan dan sikan puyu to Cipre kotob no migtidow sikandan diya to yunsud to Papos. Duon dan kabaeki to songo Hibru no salamangkiru no iyan ngadan si Bar-Jesus. Pigpatuu din to mgo otow no kibali ba-ba sikandin to Diyus. ⁷ Songo upisyal sikandin to sikan gubernadur no iyan ngadan si Sergio Paulo no utokan no otow. Impatawag to sikan gubernadur si Bernabe dow si Saulo su gustu din no ogpaminog to kagi to Diyus. ⁸ Di migsupak sikan salamangkiru no pigngadanan isab ki Elimas. Migpaningkamot sikandin to pagbaebag agun kona makatuu ki Jesus sikan gubernadur. ⁹ Di si Saulo no pigngadanan isab ki Pablo, togob to Ispiritu Santu. Pigyongyongan din sikan salamangkiru ¹⁰ aw ikagih, "Sikuna no sakup ni Satanas, malimbungan ka aw mapagustuhon. Kuntra ka to tibo mangkadojow, su og-ilingon nu no gayu sikan matuud no kaning Ginuu. ¹¹ Na," kagi ni Pablo, "ogkastiguhon ka to Ginuu. Ogkabuta ka kotob no padojawan ka din." Dajun miggagabun to pag-aha ni Elimas hangtod no migdigyom on yagboy. Nakapandamdandam sikandin su ogpamangha to otow no ogpikit kandin. ¹² Pagkita to sikan gubernadur to nahitabu, migtuu sikandin ki Jesus no Ginuu. Hilabi sikandin natingaya to sikan ing-anad onni Pablo bahin kandin.

Onsi Pablo diya to Antioquia no Sakup to Pisidia

¹³ Miglikat onsi Pablo duon to Papos aw sakoy to sakajan diya to dagat pailing diya to Perga no sakup to Pampilia. Di pigojowan sikandan ni Juan no pigngadanan isab ki Marcos aw uli diya to Jerusalem. ¹⁴ Likat duon to Perga, migpadajun onsi Pablo diya to Antioquia no sakup to Pisidia. Anoy man no Aedow on no Tigpahuway, mig-anduon sikandan to simbahan to mgo Hibru aw paman-inkud. ¹⁵ Meyduon migbasa to sinuyat ni Moises dow sinuyat to diya duma no kibali ba-ba to Diyus. Tapus to pagbasa, impausip to mgo panguyoy to sikan simbahan si Pablo dow si Bernabe dow meyduon igkawali dan no ogpakadigon to mgo otow duon. ¹⁶ Kaling migtingod si Pablo aw singyasi sikandan agun mupahonok. Kagi din, "Mgo suun ku no mgo Hibru dow sikiyu no kona no mgo Hibru no migtahud isab to Diyus, paminog kow. ¹⁷ To Diyus ta no mgo Hibru iyan migpili to diya mgo minuna ta. Aw no muyampot§ to kaliwatan dan diya to Ehipto, pigpahan-in sikandan to Diyus aw digona. Pinaagi to gahom din, pigpayuwas din sikandan to Ehipto. ¹⁸ Sed to kap-atan no tuig no makapanow-panow sikandan diya to matahay no banwa, migpadajun to kadojow to Diyus kandan sahian ka da to pag-atiman to ginikanan. ¹⁹ Pagtidow dan duon to banwa to Canaan, impayagyag to Diyus sikan tahan no naman-ugpa duon no pitu no ka tribu aw ibogoy din kandan sikan pasak. ²⁰ Upat on no gatus mey kalim-an no tuig to migyaboy.

"Tapus to sikan, meyduon mgo datu no pigpamandu to Diyus kandan kotob to panahon ni Samuel no pighinang din isab no kibali ba-ba din. ²¹ Di sikan mgo Hibru nangamuju to Diyus no bogajan sikandan to hari. Kaling pigpahari to Diyus si Saulo no anak ni Kis no sakup to kaliwatan ni Benjamin. Mighari sikandin sed to kap-atan no tuig. ²² Tapus to sikan, pighukasan to Diyus si Saulo to pagkahari aw ilisi ki David no anak ni Isai. Kagi to Diyus, 'Si David ogpakaduyug to ginhawa ku, su og-tumanon din to tibo pagboot ku.' ²³ Na," kagi isab ni Pablo, "si David meyduon liwat no Manyuyuwat no imbogoy ita no mgo kaliwat ni Israel. Si Jesus sikan no iyan katumanan to diya insaad to Diyus to mgo kaaw-apuan ta. ²⁴ Di no wada pad sugud si Jesus to trabahu din, pigwalihan on ni Juan no Magbawtismuhay to tibo mgo kaliwat ni Israel. Mig-iling sikandin no kinahangyan mupabawtismu sikandan pagpakiyaya no migsosey on sikandan aw migtalikud to mgo sae dan. ²⁵ No madani on ogkatapus

† 13:3 To pagsampoyong iyan pagpakita no pigbogajan sikandan to katongdanan. ‡ 13:4 To Surigao no Minanubu:

madogi § 13:17 Ubin mudaya

sikan impahinang to Diyus ki Juan, pig-ikagihan ni Juan to kaotawan, 'Basi mailing to boot now no siakon to diya Insaad no Manyuyuwas.* Di kona no siakon, su sikan Manyuyuwas ogpakasunu kanay. Obos a da hilabi kandin su ngani man to paghukas ku to sapatus din, di kona a og-angajan.'

²⁶ Migpadajun si Pablo to pag-ikagi, "Mgo suun no angod ku no mgo kaliwat ni Abraham hasta sikiyu no kona no mgo Hibru no migtahud isab to Diyus, kuntoon pig-padaehan ki to Diyus to Madojow no Naw-nangonon agun mayuwas ki. ²⁷ Sikan mgo Hibru diya to Jerusalem yakip to mgo panguyu dan wada kamaan no si Jesus to og-pakayuwas ita. Ogkapaminogan dan no ogbasahon kada Aedow no Tigpahuway† sikan sinuyat to diya mgo otow no kibali baba to Diyus. Di wada dan gihapun kasabuti no sikandan naan to diya ognangonon no ogpahimatoy ki Jesus. ²⁸ Su inggad wada sae no angay igkahimatoy kandin, pighangyu dan si Pilato no pahimatajan sikandin. ²⁹ Tapus dan katuman sikan tibo nasuyat no oghinangon dan ki Jesus, pigpuhut sikan yawa din duon to krus aw iyobong. ³⁰ Di pigbanhaw da sikandin to Diyus. ³¹ Sed to mahan-in no mgo aedow piglinogwa din to diya mgo otow no migduma-duma kandin likat to Galilea pailing diya to Jerusalem. Sikandan kuntoon to ogkistigus bahin ki Jesus diya to mgo Hibru.

³² "Na, sikami kuntoon," kagi isab ni Pablo, "mig-andini koy su meyduon madojow no ignawnangon noy iyu. Su to diya insaad to Diyus to mgo kaaw-apuan ta no mgo Hibru ³³ natuman on dini ita pinaagi ki Jesus no pigpaandini din on. Su meyduon pig-ikagi to Diyus ki Jesus duon to ikaduwa no Salmu no pig-iling,

'Anak ku sikuna,
aw kuntoon igmaan ku no siakon to Amoy nu.‡

³⁴ Namaan ki isab no pigmatuud to Diyus to pagbanhaw din ki Jesus no konad on ogkamatoy su nasuyat on no pig-iling,

'Ogtumanon ku yagboy duon iyu sikan insaad ku ki David no mgo kadojawan.‡

³⁵ Meyduon isab intag-an ni David no nasuyat duon to libro to mgo Salmu no pig-iling,

'Kona nu igtugut no madunut to yawa ku no pinadajag nu.*

³⁶ "Na," kagi ni Pablo, "hintawa man naan sikan ognangonon no wada kadunut to yawa? Ki David? Kona, su namaan

ki no tapus din katuman to diya impahinang kandin to Diyus, namatoy sikandin. To yawa din inyobong duon to topad to mgo kaaw-apuan din aw kadunut. ³⁷ Di sikan pigbanhaw to Diyus no si Jesus, wada kadunut to yawa din.

³⁸ "Mgo suun ku, ognangonon ku sikiyu to sikan agun mamaanan now no ogkapasaylu to mgo sae now tongod to diya pighinang ni Jesus. ³⁹ Kona no iyan igdawata to Diyus to otow tongod to pagtuman to sikan mgo balaod no imbilin ni Moises, di tongod da to pagtuu dow pagsalig ki Jesus. ⁴⁰ Kaling bantoy kow no kona ogkahitabu iyu sikan intag-an no insuyat to otow no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling, ⁴¹ 'Sikiyu no kona ogtuu, paminog kow, kagi to Diyus.

Meyduon igpakita ku iyu no oghinangon ku no hilabi now ogkatingaehan.

Di ogkamatoy kow gihapun su kona kow man ogtuu no ogkahitabu sikan inggad meyduon ogpasabut iyu.† "

⁴² No ogpamanyuwas on onsi Pablo, mighangyu sikan namanimba no mupauali da sikandan to sunu no Aedow no Tigpahuway su ogpaanad manda sikandan.

⁴³ No diyad on sikandan to yuwas to simbahan, namanduma ki Pablo dow ki Bernabe to mahan-in no mgo Hibru hasta sikan puli manapasakup to tinuuhan to mgo Hibru. Migpaggilaung‡ onsi Pedro kandan aw nongnonga to pagsalig kanunoy to kadojow dow kayuuy to Diyus.

⁴⁴ Anoy man no Aedow manda no Tigpahuway, halus tibo taga-Antioquia nahimun duon to simbahan su ogpaminog to kagi to Diyus. ⁴⁵ Di pagkita to mgo Hibru to sikan mahan-in no mgo otow no nahimun duon, migsilag sikandan. Kaling pigtamay dan si Pablo. Pigtalabad dan isab aw yalisa yagboy sikan ingwali din. ⁴⁶ Di nasi on nahinogotan si Pablo dow si Bernabe to pag-ikagi no wada pagkahaedok. Mig-iling sikandan, "Kinahangyan podom no sikiyu no mgo Hibru iyan og-unahan noy ognangonon to kagi to Diyus. Di manno pig-ojowan now, migpasabut sikan no kona kow og-angajan no ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan. Kaling diya koy on ogwali to kona no mgo Hibru. ⁴⁷ Su ogtumanon noy to sugu to Diyus no pig-iling,

'Pighinang ku sikuna no sog a diya to kona no mgo Hibru.

Sikuna to ogtang-ow to mgo otow inggad diya to kinasangkoan to kalibutan

* 13:25 To Grigo no inikagihan: *Cristo* † 13:27 To mgo Hibru kona ogtrabahu to Sabadu su iyan man aedow to pagsimba dan. ‡ 13:33 Salmo 2:7 § 13:34 Isaias 55:3 * 13:35 Salmo 16:10 † 13:41 Habacuc 1:5 ‡ 13:43

To Surigao no Minanubu: *migpagaung-yaung* § 13:47 Isaias 49:6

agun makakita sikandan to dayan to kayuwasan.⁵”

⁴⁸ Na, pagdinog to kona no mgo Hibru to sikan kagi ni Pablo, migtukhow hilabi sikandan aw nakaikagi, “Pagkadojow on man to sikan kagi to Diyus!” Dajun migpasakup ki Jesus to tibo mgo otow duon no tahan pigpili to Diyus no ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan.

⁴⁹ To kagi to Diyus migtangkap diya to tibo mgo kabaryuhan no sakup to Antioquia. ⁵⁰ Di sikan mgo Hibru duon to Antioquia, pigpabuyutan dan to inila no mgo bohi no kona no mgo Hibru di migsimba to Diyus. Pigpabuyutan dan isab to inila no mgo yukos. Pigpaantus dan si Pablo dow si Bernabe aw abuga duon to banwa dan. ⁵¹ Kaling pig-jojowan onni Pablo sikan no banwa. Pagyuwas dan on to sikan yunsud, pigpadpad dan to abug to sapatud dan pagpakiyaya no konad on sikandan ogkasukutan ko kastiguhon sikan no mgo otow. Dajun sikandan panow padeg diya to yunsud to Iconio. ⁵² Di namanukhow sikan naliusan dan no namanuu on ki Jesus, aw natogob sikandan to Ispiritu Santu.

14

Onsi Pablo diya to Iconio

¹ Pagtidow ni Pablo dow ni Bernabe diya to Iconio, mig-andiya sikandan to simbahan to mgo Hibru no iyan nabatasan dan aw wali. To mgo kagi dan mig-utong yagboy duon to ginhawa to sikan naminog, kaling mahan-in to migpasakup ki Jesu-Cristo no mgo Hibru hasta kona no mgo Hibru. ² Di to mgo Hibru no wada tuu, pigpabuyutan dan to diya kona no mgo Hibru no wada isab tuu agun ogkuntrahton dan to diya namanuu ki Jesus. ³ Di wada haedok onni Pablo to pagkistiguhon bahin to kadojow dow kayuuy to Ginuu. Nayugoy gihapun to pag-ugpa dan duon to Iconio. To impang-anad dan pigmatuud to Diyus pinaagi to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no nahinang dan. ⁴ To mgo taga-Iconio nabahin. Meyduon miggapi to sikan mgo Hibru no wada tuu ki Jesus, aw meyduon isab miggapi to sikan mgo apustulis. ⁵ Na, meyduon mgo Hibru dow kona no mgo Hibru, yakip to mgo panguyu dan, no migplanu no oghimatajan si Pablo dow si Bernabe. Ogsulungon dan podom aw ogbatuhon kotob no mamatoy. ⁶ Di pagkamaan onni Pablo to sikan oghinangon dan, migyaguy sikandan aw paaput diya to Listra dow Derbe no sakup to Liconia. ⁷ Diya dan iwali sikan Madojow

no Nawnganonon hasta diya isab to mgo kabaryuhan no madani duon.

Onsi Pablo diya to Listra

⁸ Diya to Listra meyduon natae-an dan no pulid no wada yagboy makapanow sugud to pagkaotow din. ⁹ Mig-ingkud sikandin duon su ogpaminog ki Pablo. Na, pagyongyong ni Pablo to sikan otow, nasabutan din no migtuu sikan otow no ogkaulian sikandin. ¹⁰ Kaling mig-ikagi si Pablo to maagbot, “Tindog kal!” Duon-dajun nakayaksu sikan pulid aw makapanow.

¹¹ Pagkita to mgo otow to sikan nahinang ni Pablo, namangiyak sikandan aw ikagi to inikagihan dan no pig-iling, “Aduy, migkonsad kay dini ita to mgo diyus no nabayuy no otow!” ¹² Dajun dan hingadani si Bernabe ki Seus no yabow no diyus dan, aw si Pablo pighingadanan dan ki Herme no songo diyus dan isab, su sikandin man to migwali.* ¹³ Na, duon to gawas to sikan yunsud meyduon ampunan dan ki Seus. Sikan baylan no mig-ugpa duon mig-andiya to yawanganan to sikan ampunan. Migdaya sikandin to mgo baka no pigpaliotan to buyak su sikandin dow to mgo tagayunsud ogtuman podom ongi Pablo.

¹⁴ Di pagsabut onni Pablo to tuud to sikan mgo otow, pighigbit dan to kabo dan pagpakiyaya no nadootan sikandan. Dajun sikandan linaguy diya to kaotawan aw sapadi, ¹⁵ “Hoy, nokoy man sikan oghinangon now? Ajaw now ogpadajuna su angod koy da iyu no mgo otow. Iyan ing-andini noy su meyduon madojow no ignawnangon noy iyu agun talikudan now to mgo hinang no wada pues aw atubangon now sikan buhi no Diyus. Sikandin to mighinang to yangit, to pasak, to dagat, dow to tibo namakabotang duon. ¹⁶ To diya una pigpabayanan din to mgo otow no wada dalimagmanan to Diyus agun matuman dan to inggad nokoy no ogtuuhon dan inggad wada mgo pues. ¹⁷ Di migpakita gihapun to pagka-Diyus din, su meyduon mgo kadojawan no igpamogoy din ita. Su ogpaudanon din agun abutan ki to panghinanom ta agun ogkaabundahan ki to pagkoon aw ogkalipay ki.” ¹⁸ Di inggad pad to sikan no mgo kagi onni Pablo, halus kona ogkapogongan sikan mgo otow to paghalad kandan to mananap.

¹⁹ Na, meyduon migtidow no mgo Hibru no napuun diya to naliusan onni Pablo no Antioquia dow Iconio. Pigkumbinyu dan to mgo taga-Listra to pagkuntra ki Pablo. Dajun dan batuha aw gugujuda diya to yuwas to yunsud su nailing to boot dan no patoy on. ²⁰ Di sikan namanuu on ki

* 14:12 Migtuu sikan mgo otow no si Herme iyan ba-ba ni Seus no yabow no diyus dan.

Jesús nahimung aw lilibongi dan si Pablo. Dajun sikandin bangun aw pauli duon to yunsud. Pagkabukas, mig-andiya si Pablo dow si Bernabe to yunsud to Derbe.

To Pagpauli diya to Antioquia no Sakup to Siria

²¹ Pagtidow onni Pablo diya to Derbe, ingwali dan sikan Madojow no Nawnanonon. Mahan-in to mgo otow duon no migpasakup ki Jesu-Cristo. Pagkatapus to sikan, pigbalikan dan to diya nangkabajaan dan no mgo yunsud to Listra dow Iconio hasta Antioquia no sakup to Pisidia. ²² Duon to kada yunsud, pigdigon dan to mgo magtutuu aw sambagi no padajunon dan to pagsalig ki Jesús. Kagi dan, “Sikita no mgo magtutuu ogpakabaja to mahan-in no mgo kakulian ayha ki ogtidow duon to sikan gingharian to Diyus diya to yangit.” ²³ Duon to kada grupu to mgo magtutuu, migpili si Pablo dow si Bernabe to mgo panguyy. Dongan to pag-ampu dow pagpuasa, insalig sikandan onni Pablo diya to Ginuu no iyan isab pigsaligan dan.

²⁴ Tapus to sikan, migpauli si Pablo dow si Bernabe to sikan imbaja dan duon to mgo prubinsya to Pisidia dow Pampilia. ²⁵ Pagtidow dan duon to yunsud to Perga, ingwali dan to kagi to Diyus. Tapus to pagwali dan duon, migpadajun sikandan diya to yunsud to Atalia ²⁶ aw nanakajan diya to dagat padeg diya to Antioquia no sakup to Siria. Duon sikandan likat to diya una no mig-ampu to mgo magtutuu no tabangan sikandan to Diyus to diya igpahinang din kandan. Na, manno natuman on sikan tibo, mig-uli on sikandan. ²⁷ Pagtidow dan diya to Antioquia, pighimun dan to mgo magtutuu aw nangoni to tibo impahinang to Diyus kandan. Ingnganon dan isab no mahan-in to kona no mgo Hibru no pigbogajan on to Diyus to lugar no makatuu on ki Jesu-Cristo. ²⁸ Nayugoy to pag-ugpa ni Pablo dow ni Bernabe duon duma to mgo magtutuu.

15

To Miting to mgo Panguyy diya to Jerusalem

¹ Na, meyduon magtutuu no mgo Hibru no taga-Judea no migtidow duon to Antioquia su ogpang-anadon dan to mgo magtutuu duon. Mig-iling sikandan, “Ko kona now tumanon to pagtuli no insugu duon to sikan mgo balaod no imbilin ni Moises, kona kow ogkayuwas.” ² Di si Pablo dow si Bernabe hilabi supak to sikan, kaling pigyalis dan yagboy sikan mgo otow. Na, naujunan no umandiya to Jerusalem si Pablo dow si Bernabe hasta pila no taga-Antioquia no mgo magtutuu. Ogpagmiting sikandan to mgo apustulis dow duma no

mgo panguyy to mgo magtutuu su oghusoy to sikan nayayalisan.

³ Kaling pigpalikat sikandan to taga-Antioquia no mgo magtutuu padeg diya to Jerusalem. Di nanghapit-hapit sikandan diya to mgo kayunsudan no sakup to Fenicia dow Samaria. Iyan tuud dan to pagnawnngon duon bahin to sikan kona no mgo Hibru no migpasakup on to Ginuu. Kaling migtukhow to mgo magtutuu no namakadinog to sikan. ⁴ Na, pagtidow onni Pablo diya to Jerusalem, madojow to pag-abi-abi kandan to mgo magtutuu yakip to mgo panguyy dan hasta to mgo apustulis. Dajun ibatbat onni Pablo to tibo pighinang to Diyus no impabaja kandan. ⁵ Di meyduon mgo magtutuu no sakup to Pariseo no migpalyalis. Migtindog sikandan aw ikagi, “Sikan mgo magtutuu no kona no Hibru, kinahangan no tumanon dan sikan tumanon no imbilin ni Moises.”

⁶ Kaling nahimung manda to mgo apustulis dow duma no mgo panguyy to mgo magtutuu su oghusoy to sikan nayayalisan. ⁷ Tapus to mahaba no paghisgit, migtindog si Pedro aw ikagi, “Mgo suun ku, namaan kow no pigpili a to Diyus duon iyy agun ikawali ku sikan Madojow no Nawnanonon diya to kona no mgo Hibru agun makadinog sikandan aw pasakup ki Jesu-Cristo. ⁸ Na, to Diyus no namaan to sed to ginhawa to tibo mgo otow migpakiyaya no pigdawat din on sikan namanun no kona no mgo Hibru. Su pigpakonsad din to Ispiritu Santu duon kandan angod to pighinang din ita to diya una. ⁹ Sikan pighinang din kandan wada kayainan ita, su to paggawang din to mgo sae dan tongod da man isab to pagtuu dow pagsalig ki Jesu-Cristo. ¹⁰ Kaling mgo suun, ko pabogatan now sikandan to pagtuman to mgo tumanon no nabatasan ta, ogpakasupak kow to Diyus. Su ngani man sikita dow to mgo kaaw-apuan ta, di wada makatuman to sikan tibo. ¹¹ Na, ko migtuu ki no mgo Hibru no ogkayuwas ki tongod da to kadojow dow kayuuy ita to Ginuu no si Jesús, kinahangan isab no tuuhan ta no ogkayuwas sikandan to angod da no paagi.”

¹² Migpahagtong to tibo nahimung. Naminog yagboy sikandan ki Bernabe dow ki Pablo no mig-ikagi to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no nahinang to Diyus diya to kona no mgo Hibru no impabaja kandan. ¹³ Tapus to pag-ikagi dan, mig-iling si Santiago, “Mgo suun, paminog kow kanay. ¹⁴ Pignanganon kow on ni Simon Pedro to una no pagpakita to Diyus to kayuuy din diya to kona no mgo Hibru agun meyduon ogkasakup din. ¹⁵ Katumanan yagboy sikan to pigsuyat to diya kibali mgo ba-ba to Diyus no pig-iling,

16 ‘Og-abut to panahon no ogbootan ku, kagi to Ginuu, no ogpauli a aw og-isabon ku ogtukudon to diya nawasa no gingharian ni David.*

Ogkaangod to ogtul-id a to bayoy no nayugoy da kagoba.

17 Og-ilingon ku to sikan

agun mamangha kanay to diya kona no mgo Hibru,

su meyduon to diya oghinangon ku no mgo saku.

18 Sikan to kagi to Ginuu no imaan din to planu din to diya una.† †

19 Migpadajun si Santiago to pag-ikagi, “Kaling seini to planu ku. Kona ta ogsamukon to kona no mgo Hibru no ogpasakup to Diyus. 20 Di madojow ko pasuyatan ta no meyduon ogpalikajan kandan. Kona sikandan ogkoon to igtuman to mgo diyus-diyus. Kona isab sikandan ogkoon to yangosa dow to ogpityokon no mgo mananap, su kona ogpakaawas to yangosa. Hasta kona sikandan oghinang to kayaw-ajan. 21 Seini no mgo balaod igpatuman ta to sikan kona no mgo Hibru agun to angod ta no mgo Hibru kona ogkadootan kandan. Su namaan ki no sugud pad to diya una, impang-anad on sikan mgo balaod ni Moises duon to kada yunsud. Aw hangtod kuntoon ogbasahon sikan duon to simbahan ta no mgo Hibru kada Aedow no Tigpahuway.”

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Kona no Hibru

22 Kaling to mgo apustulis dow to duma no mgo magtutuu diya to Jerusalem yakip to mgo panguyu dan nahiujuon no ogpili sikandan to pila no mgo duma dan no oghatod to suyat diya to Antioquia. Ogduma sikandan ki Pablo dow ki Bernabe. Iyan pigpili dan to daduwa no mgo panguyu dan no si Silas dow si Judas no pigdagnajan ki Barsabas. 23 Sikan suyat no impadae kandan pig-iling,

“Kumusta kow no kona no mgo Hibru diya to Antioquia dow Siria hasta diya to Silicia no naangod on kanami no magtutuu? Sikami no mgo apustulis dow panguyu to mgo magtutuu, 24 nakadinog koy no meyduon kun duma noy no namansamuk iyu no kona no mgo Hibru aw nalibod kow su yahi sikan impang-anad dan. Di wada noy sikandan sugu-a. 25 Kaling pig-uujunan noy no ogpili koy to mgo otow no ogsuon noy diyan iyu. Ogpadamahon noy sikandan ki Bernabe dow ki Pablo no mgo hinilabi ta. 26 Maunngon sikandan ki Jesu-Cristo no

Ginuu ta inggad nakabaja sikandan to mgo kamuyahanan tongod kandin. 27 Na, si Judas dow si Silas no ogpadumahon noy ongki Pablo iyan ognangon iyu to seini suyat noy. 28 Paghihimun noy, migmandu to Ispiritu Santu no kona kow ogpabog-atan to mgo tumanon. Sikami isab mig-ujun to sikan. Di meyduon sikan ogpalikajan iyu. 29 Kona kow ogkoon to igtuman to mgo diyus-diyus. Kona kow isab ogkoon to yangosa dow to ogpityokon no mgo mananap, su kona ogpakaawas to yangosa. Hasta kona kow oghinang to kayaw-ajan. Kadojawan now ko likajan now sikan tibo. Sikan da.”

30 Dajun palikata sikan upat no ka otow aw panow sikandan padeg diya to Antioquia. Pagtidow dan, pighimun dan to tibo mgo magtutuu aw ibogoy kandan sikan suyat. 31 No mabasa dan on sikan, migtukhow hilabi sikandan aw migdigon to ginhawa dan. 32 Na, si Judas dow si Silas no kibali mgo ba-ba to Diyus nayuyugajan to pagnongnong to sikan mgo magtutuu agun mahogot to pagtuu dan. 33 Tapus to pila no simana no pag-ugpa dan duon, pigpalikat sikandan to taga-Antioquia no mgo magtutuu duma to panghinaut no malinow to panow dan. Dajun sikandan pauli duon to sikan migsugu kandan. 34 ‡ 35 Nayugoy pad si Pablo dow si Bernabe duon to Antioquia. Ing-anad dan aw iwali to kagi to Ginuu no pigbuligan to mgo duma dan.

To Pagsusuwoy ni Pablo dow ni Bernabe

36 Songo aedow pig-ikagihan ni Pablo si Bernabe, “Madojow ko youjon ta to mgo suun ta diya to mgo yunsud no pigwalihan ta to kagi to Diyus.” 37 Mig-ujun si Bernabe, di gustu din no ogpadumahon si Juan no pigngadanan isab ki Marcos. 38 Di nayogda si Pablo su to diya una no panow dan diya to Pampilia, pig-ojowan sikandan ni Marcos. Wada sikandin padajun to pagbulig. 39 Sikandin to nakaamung to maagbot no pagyayalis ni Pablo dow ni Bernabe hangtod migsusuwoy sikandan. Si Bernabe migpaduma ki Marcos aw sakoy to barku no linayagan padeg diya to Cipe. 40 Si Pablo migpaduma ki Silas. Tapus to pag-ampu to mgo magtutuu no tabangan sikandan to Ginuu, migpanow sikandan 41 no duon baja to mgo prubinsya to Siria dow Cilicia, aw hogota dan to pagtuu to mgo magtutuu no oghihimun diya to yain-yain no mgo banwa.

16

To Pagduma ni Timoteo ongki Pablo

* 15:16 To diya gingharian ni David mayow-ag dow mauswagon. Si Jesus no kaliwat ni Hari David iyan ognangonon kani no ogpaharion to Ginuu. † 15:18 Amos 9:11,12 ‡ 15:34 Bersikulu 34 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Di si Silas migpabilin diya to Antioquia.*

¹ Na, migpadajun si Pablo dow si Silas diya to mgo yunsud to Derbe dow Lистра. Duon to Lистра meyduon magtutuu no iyan ngadan si Timoteo. Hibru to inoy din no sakup ni Jesus, di to amoy din Grigu. ² Nasaja si Timoteo to tibo mgo taga-Listra dow taga-Iconio no mgo magtutuu. ³ Pagkabaeki ni Pablo ki Timoteo, pigduma din. Di no wada pad sikandan likat, impatuli sikandin ni Pablo agun kona madootan to mgo Hibru, su namaan sikandan no Grigu to amoy ni Timoteo aw kona ogtuman to sikan no tumanon to mgo Hibru. ⁴ Na, pigyogob-yogob dan to mgo kayunsudan aw inawnangon dan sikan ogpalikajan to kona no Hibru no migtuu on. Sikan to naujunan to mgo apustulis hasta to mgo panguyu to mgo magtutuu diya to Jerusalem. ⁵ Na, migdigon to pagtuu to mgo sakup to Ginuu, aw kada aedow migdugang to kahan-in dan.

To Pagsugu ki Pablo diya to Macedonia

⁶ Og-andiya podom onsi Pablo to prubinsya to Asia su ogwali to kagi to Diyus, di wada tugut to Ispiritu Santu. Kaling duon sikandan baja to mgo prubinsya to Frigia dow Galacia. ⁷ No madani on sikandan to prubinsya to Misia, ogsuwoy podom pailing to prubinsya to Bitinia, di wada isab tugut to Ispiritu ni Jesus, no ko ita pa, Ispiritu Santu. ⁸ Kaling migbaja sikandan duon to Misia aw togbang diya to yunsud to Troas. ⁹ To diya no kadukiloman, meyduon taga-Macedonia no otow no nasailow ni Pablo. Migtingog kun sikandin aw pakiyuu no mig-iling, "Sadangay payahus ka dini to Macedonia aw tabangi koy." ¹⁰ Dajun koy* panghimos su nakasabut koy no ogsugon koy to Diyus to pagwali to sikan Madojow no Nawnangonon diya to prubinsya to Macedonia.

To Pagpasakup ni Lydia ki Jesu-Cristo

¹¹ Na, migsakoy koy to barku no linayagan likat to Troas pailing diya to Macedonia. To una no aedow migpayohus koy diya to sikan puyu to dagat no og-ilingon to Samotracia, aw pagkabukas migpadajun koy diya to yunsud to Neapolis. ¹² Pagduung noy, mighaw-as koy aw panow pailing diya to Filipos no mayow-ag no siyudad duon to sikan distritu to Macedonia. Mahan-in to mgo taga-Roma no mig-ugpa duon, aw migtuman sikandan to mgo balaod dow batasan to Roma. Nayugoy-yugoy koy duon to sikan no siyudad.

¹³ Duon to Aedow no Tigpahuway, migyuwas koy to siyudad aw togbang diya to higad to wohig su basi meyduon oghihimun no mgo Hibru no og-ampu duon.

Pagtidow noy, meyduon iyan pigkita noy no mgo bohi no mighihimun. Dajun koy ingkud aw walihi noy sikandan. ¹⁴ Songo magsisimba to Diyus no naminog to mgo kagi noy iyan ngadan si Lydia. Taga-Tiatura sikandin no mamaligjaay to mahalon no panapton no bayulit to kulur. Pagdinog din to sikan kagi ni Pablo, pigdugangan to Diyus to pagsabut din hangtod migtuu sikandin ki Jesus. ¹⁵ Dajun sikandin pabawtismu dow to tibo panimayoy din. Tapus to sikan, pigpak hinggat koy din. Kagi din, "Ko naaha now no matuud to pagtuu ku to Ginuu, dini kow paabut to bayoy ku." Na, wada koy makabalibad to hangyu din.

To Pagprisu ki Pablo dow ki Silas

¹⁶ Songo aedow no ogpadodoyog koy duon to sikan ampunan noy, nakatagbu koy to udipon no daega no meyduon diwata no ogpanag-an. Sikan mgo tag-udipon nangkasapian tongod to pagpanag-an din. ¹⁷ Sikan daega migyupug-yupug kanami dow ongi Pablo aw kinuligsik, "Seini no mgo otawa mgo suguonon to Diyus no Yabow to Tibo! Ognangonan kow dan dow og-amonuhon agun mayuwas kow." ¹⁸ Sed to mahan-in no mgo aedow migkinuligsik sikan daega hangtod no naingey on yagboy si Pablo. No wada din on kaantus sikan no kasamuk, piglingi din sikan bohi aw ikagihi sikan migyona kandin, "Tongod to gahom to ngadan ni Jesu-Cristo ogsugon ku sikuna, yaguji sikan daega!" Duon-dajun migyaguy sikan migyona kandin.

¹⁹ Pagkamaan to sikan mgo tag-udipon no natampod to panaepi dan, pigdakop dan dajun si Pablo dow si Silas aw gujuda diya to husajan su ogpaatubangon to mgo huwis. ²⁰ Pagtidow dan duon to atubangan to mgo huwis, sikan mgo tag-udipon mig-iling, "Seini no mgo Hibru ogsamuk-samuk dini to siyudad ta. ²¹ Gustu dan no ogdawat aw ogtuman ki to sikan batasan dan no supak to balaod ta no mgo sakup to Roma." ²² Dajun masigsikad to mgo otow no nahimun duon aw hinang to kabubut. Dajun sugu sikan mgo huwis no hukasan si Pablo dow si Silas aw palinapdosi. ²³ Tapus dan linapdosi to maagbot, pigprisu sikandan. Pigsugu to sikan mgo huwis sikan sinaligan to prisuhan no deyjawon yagboy to pagbantoy kandan. ²⁴ Kaling imbotang sikandan diya to kinasoyodan no sinabong aw ipandog to mgo kobong dan.

²⁵ Na, duon to sikan prisuhan, si Pablo dow si Silas mig-ampu aw kanta to pagsaja to Diyus, aw to duma no mgo prisu naminog kandan. Anoy man no tonga on to kadukiloman, ²⁶ hinggawan migtiyog to maagbot no migkusu-kusu to sikan pigpasikadan

* 16:10 Nakaduma on si Lucas no tag-suyat to seini.

to prisuhan. Dajun kangkaabri to tibo mgo pertahan aw kangkatangtang to gapus to tibo mgo prisu. ²⁷ Pagkapukawi to sikan sinaligan to prisuhan, pigkita din no nangkaabri on to mgo pertahan. Nailing to boot din no namanyaguy on to tibo mgo prisu, kaling pighuyabut to ispada din su og-ogot podom. ²⁸ Di mighbansagon si Pablo, "Hoy! Kona ka'g ogot! Seini koy da tibo!" ²⁹ Dajun pasoga-i to sikan sinaligan to sed to prisuhan. Dajun sikandin migpatised aw yuhud no namidpid duon to atubangan ni Pablo dow ni Silas. ³⁰ Pigpayogwa din sikandan aw pangusip, "Og-amonu a man agun mayuwas a?"

³¹ Migtabak sikandan, "Tuu aw salig ka ki Jesus no Ginuu agun mayuwas ka yakip to mgo sakup to panimayoy nu." ³² Dajun sikandin walihi onni Pablo to kagi to Ginuu hasta to mgo sakup to panimayoy din.

³³ To diya no uras to kadukiloman, pighunadan to sikan sinaligan to prisuhan to mgo pali dan. Dajun sikandin papawtismu yakip sikan mgo sakup din. ³⁴ Tapus to sikan, pigdae din si Pablo dow si Silas diya to bayoy din aw pakoona. Malipajon sikan sinaligan to prisuhan hasta to mgo sakup din su migtuu on sikandan to Diyus. ³⁵ Pagkabukas, sikan mgo huwis migsugu to mgo pulis no pasabukan si Pablo dow si Silas. ³⁶ Kaling pignangonan to sikan sinaligan si Pablo, "Ogpasabukan kow to mgo huwis. Na, ogpakayuwas kow on, wadad ogsamuk iyu."

³⁷ Di pig-ikagihan ni Pablo sikan mgo pulis, "Eh, sikami no mgo sakup to Roma,† impayatus koy dan gabii duon to atubangan to kaotawan aw ipaprisu no wada imbistigaha. Kaling nakayapas sikandan to balaod to Roma! Na, pagkakuntoon, ighinobong dan to pagpayuwas kanami. Kona sikan ogkahimu! Kinahangyan no sikandan mismu to umandini aw iyan mu-payuwas kanami."

³⁸ Dajun panow sikan mgo pulis aw nangani to mgo huwis to pig-ikagi ni Pablo. Pagkadinog dan no sakup naan to Roma si Pablo dow si Silas, nangkahaedok sikandan. ³⁹ Kaling mig-andiya to prisuhan aw pamuju to pasaylu ongki Pablo. Dajun dan payuwasa onsi Pablo aw hangyu-a no yagujan sikan siyudad dan. ⁴⁰ No makayuwas on si Pablo dow si Silas, mig-andiya sikandan to bayoy ni Lydia aw sambagi dan sikan mgo suun dan duon ki Jesu-Cristo no digonon to pagtuu dan. Dajun sikandan panow.

† 16:37 To mgo uminugpa duon to pila no mgo siyudad no nakagawas to siyudad to Roma og-ilingon isab no sakup to Roma. Kona sikandan ogkakastigu gawas ko maimbistiga aw makitaan no sae-an. * 17:3 To Grigu no inikagihan: Cristo

17

Onsi Pablo diya to Tesalonica

¹ Nakabaja si Pablo dow si Silas to mgo yunsud to Ampipolis dow Apolonia ayha sikandan tidow diya to Tesalonica. Duon to sikan no siyudad, meyduon simbahan to mgo Hibru. ² Migsimba si Pablo duon su sikan man to nabatasan din. Sed to tatoyu no Kasabaduhan no iyan Aedow no Tigpahuway to mgo Hibru, migwali sikandin pinasikad to Kasuyatan to Diyus. ³ Impasabut din kandan to diya Insaad no Manyuyuwas,* aw pigmatuud din no kinahangyan og-antus sikandin aw ogkamatoy aw tapus to sikan, ogkabanhaw da. Kagi ni Pablo, "Si Jesus sikan ognangonon ku no Insaad no Manyuyuwas." ⁴ Pagkadinog to mgo otow to kagi ni Pablo, meyduon mgo Hibru no migtuu ki Jesus aw migpasakup ongki Pablo. Mahan-in isab to mgo Grigu no tahan migsimba to Diyus no migtuu on ki Jesus yakip to inila no mgo bohi.

⁵ Di to duma no mgo Hibru migsilag ongki Pablo. Kaling pighimun dan to buguy no mgo otow no duon da og-ugpa to kadayanan aw ipagubut dan to siyudad. Pigsulung dan to bayoy ni Jason su ogpamanghaon dan si Pablo dow si Silas su ogpaatubangon to kaotawan. ⁶ Di manno wada dan katae-i, piggujud dan si Jason dow duma no mgo magtutuu diya to mgo upisyalis to sikan siyudad aw pamanbansagon, "Nakayogob onsi Pablo to paghinang to kasamuk, aw kuntoon nakatidow on dini ita! ⁷ Duon sikandan papaabuta ni Jason to bayoy din. Tibo sikandan migyapas to balaod to sikan yabow no hari diya to Roma, su og-iling no iyan on yabow no hari sikan og-ilingon to Jesus." ⁸ Pagkadinog to kaotawan dow mgo panguyu dan to sikan riklamu to mgo Hibru, nagubut sikandan. ⁹ Di si Jason dow to mgo duma din pigsabukan tapus dan papiyansahi.

Onsi Pablo diya to Berea

¹⁰ Pagkadukilom on, si Pablo dow si Silas pigpalikat to sikan mgo suun to pagtuu pailing diya to Berea. Pagtidow dan, migpada-jun sikandan diya to simbahan to mgo Hibru. ¹¹ Na, to taga-Tesalonica ogyupigon to taga-Berea su to mgo taga-Berea nahinangop to pagdawat to sikan ing-anad ni Pablo. Aw kada aedow ogsusihton dan to Kasuyatan to Diyus agun maaha dan dow matuud iyan sikan impang-anad ni Pablo. ¹² Mahan-in duon kandan to migpasakup ki Jesus yakip to Grigu no mgo yukos dow inila no mgo bohi no Grigu isab.

¹³ Di sikan pagwali ni Pablo to kagi to Diyus diya to Berea pagdinog to diya taga-Tesalonica no mgo Hibrú no migsilag ki Pablo, kaling mig-andiya sikandan aw samuka to kaotawan. ¹⁴ Duon-dajun pig-palikat si Pablo to mgo magtutuu pailing diya to higad to dagat. Di si Silas dow si Timoteo migpakamonang da duon to Berea. ¹⁵ Si Pablo imbue-us to pila no ka otow kotob to siyudad to Atenas. Pagtidow dan duon, migppauli sikan mgo duma din diya to Berea no migdaya to tugun ni Pablo ki Silas dow ki Timoteo no padalio da sikandan payupu-gon.

Si Pablo diya to Atenas

¹⁶ No migtatagad pad si Pablo to pagtidow onni Silas diya to Atenas, hilabi migdoot to ginhawa din su pigkita din no mahan-in hilabi to mgo diyus-diyus no pig-ampuan to mgo taga-duon. ¹⁷ Duon to simbahan to mgo Hibrú, pigwalihan ni Pablo sikan mgo Hibrú hasta sikan kona no mgo Hibrú no migtahud isab to Diyus. Duon isab to kabaknaan to siyudad ogpaghigut sikandin kada aedow to mgo otow no og-pakaanduo. ¹⁸ Meyduon mgo maistru no sakup to Epikurio dow Estoiko[†] no naka-paggilaung[‡] ki Pablo. Pagkadinog dan to kagi din, to duma kandan mig-iling, "Nokoy man buwa to igpasabut to sikan kagi din no wada sibli?" Mig-iling isab to duma, "Sikan pighisgutan din angod man to yahi no mgo diyus." Pig-ikagi dan sikan su iyan ing-anad ni Pablo si Jesus dow to pagkabanhaw.[§] ¹⁹ Dajun dan daeha si Pablo duon to bubungan no og-ilingon to Areopago no mitinganan to mgo inila to sikan siyudad. Dajun dan sikandin ikagihi, "Ogkaliyag koy og-paminog to sikan bag-u no igpang-anad nu. ²⁰ Su bag-u sikan dini kanami, aw gustu noy no makasabut koy to sikan." ²¹ Pigpaikagi dan si Pablo su sikandan no mgo taga-Atenas dow to mgo yampot* duon, hilabi ogganahan ogpaminog dow ogghisguthisgut to inggad nokoy no bag-u no igpang-anad inggad magkahapun.

²² Kaling migtingdog si Pablo duon to atubangan dan aw ikagi, "Mgo taga-Atenas, nakapaniid a no matinumano kow yagboy to tinuuhan now. ²³ Su to paghihipanow ku kani to seini siyudad now, pigkita ku to mgo ampuonon now. Meyduon ngani

pigkita ku no haladanan no meyduon sin-uyat no pig-iling, 'Og-ampuoan kani sikan diyus no wada noy kamaani.' Na kuntoon, ignangon ku iyu sikan pigsimba now no wada now kamaani. ²⁴ Sikandin to Diyus no mighinang to seini pasak dow to tibo namakabotang kani. Sikandin to ogboot to tibuuk yangit dow pasak. Kaling kona sikandin og-ugpa duon to ampunan no hininang to otow. ²⁵ To Diyus kona no kinahangyan no og-atimanon, su wada man kuyang kandin. Sikandin man nasi to og-bogoy to tibo kaotawan to kinabuhi hasta to duma no mgo kadojawan. ²⁶ Likat to songo otow, pighinang din to tibo mgo tribu aw ipatangkap kani to tibuuk kalibutan. Tahan din on pigbootan to kada nasyun dow kagan-u din ogtukudon dow kagan-u oggawangon. Pigbootan din isab to ogkangkangaggadan to mgo banwa no og-ugpaan dan. ²⁷ Pig-iling din to sikan agun pamanghaon dan podom sikandin kotob no madamdaman dan aw matae-an. Di to tinood, kona no madiyu ita to Diyus. ²⁸ Su meyduon pig-iling,

'Tongod to gahom din, buhi ki aw ogpakali-hok ki.'

Meyduon isab mgo duma now no magbabalak no mig-iling,

'Sikita mgo anak to Diyus.'

²⁹ "Na, manno mgo anak ki to Diyus, kona ki oghona-hona no to Diyus angod to buyawan dow plata hasta batu no nahinang no diyus-diyus tongod to pagboot dow kapandoy to otow. ³⁰ Hinuun, wada pad kamaan to otow bahin to Diyus, wada din sikandan kastiguha to angay kandan. Di kuntoon igsugu din on to tibo mgo otow diya to inggad andei no banwa no musosey sikandan aw talikudan dan to mgo sae dan. ³¹ Su meyduon aedow no pigbootan din no oghukuman to tibo kaotawan. Meyduon isab otow no pigpili din to paghukum kandan to minatarong. Pigbanhaw on to Diyus sikan ogpahukumon din pagmatuud no sikandin iyan to oghukum."

³² Pagdinog dan to sikan kagi ni Pablo bahin to pagkabanhaw, piggingisihan sikandin to duma. Di to duma mig-iling, "Og-isab koy da ogpaminog to sikan ognangonon nu." ³³ Dajun panow si Pablo. ³⁴ Na, mey mgo otow duon no migpasakup ki Pablo su migtuu on ki Jesu-Cristo yakip

[†] **17:18** To sakup to Epikurio mighona-hona no to kalibutan natubu puli, wada mighinang. Mighona-hona isab sikandan no ko mamatoy to otow, iyan da kinotoban din. Kaling iyan da tuud to otow to pagpatujang to inggad nokoy no igkalipay din. To sakup to Estoiko isab mighona-hona no to umagad to otow kotob da duon to kamatajon. Ogpabay-anan dan puli to kahayahay dow to kalisod su ogpayabihon dan to ogkahona-honaan dan. Su to hona-hona iyan kun ogmandu to yawa.

[‡] **17:18** To Surigao no Minanubu: *migpagaung-yaung* [§] **17:18** To pagkabanhaw og-ilingon to *anastasis* to Grigu no inikagihan. Nailing buwa to boot to mgo taga-Atenas no si Jesus dow si Anastasis mgo ngadan to daduwa no mgo diyus.

* **17:21** Ubin *dayu*

si Dionisio no kunsihal to sikan no banwa dow songo bohi no iyan ngadan si Damaris.

18

Onsi Pablo diya to Corinto

¹ Miglikat si Pablo to Atenas padeg diya to siyudad to Corinto. ² Duon din ipaghibayak to songo Hibru no taga-Ponto no iyan ngadan si Aquila. Bag-u pad sikandin tidow likat to siyudad to Roma no sakup to Italia duma to asawa din no si Priscila. Nakayaguy sikandan su to tibo mgo Hibru pigpang-abug ni Hari Claudio likat to Roma. Wada kayugoy migpagkita si Pablo kandan diya to bayoy dan. ³ Mig-aangod to pangita ni Pablo dow sikan mag-asawa, su tibo sikandan mgo maghinangay to tuldahonon. Kaling migsoyod si Pablo kandan to pagugpa agun ogkaduduma sikandan to pagtrabahu. ⁴ Kada Aedow no Tigpahuway, og-andiya si Pablo to simbahan to mgo Hibru aw walih din hasta to kona no mgo Hibru agun madae din sikandan.

⁵ Pagtidow ni Silas dow ni Timoteo likat to Macedonia, wadad yain no pighinang ni Pablo gawas to pagwali to kagi to Diyus. Pigmatuud din diya to mgo Hibru no si Jesus yagboy to diya Insaad no Manyuyuwat.*

⁶ Di wada sikandan tuu, nasi dan on pigdoot-doot si Pablo. Tongod to sikan no pagsupak to mgo Hibru, pigpanghiyab ni Pablo to kabo din pagpakiyaya no wadad on yabot din kandan. Kagi din, "Sae now on ko kona kow mayuwat. Wadad yabot ku iyu. Sugud kuntoon, iyan ogwalihan ku to kona no mgo Hibru." ⁷ Kaling pig-ojowan din sikan mgo Hibru aw andiya to bayoy ni Tito Justo no kona no Hibru di migsimba to Diyus. Sikan bayoy din topad to sikan simbahan to mgo Hibru. ⁸ Migpadajun si Pablo to pagpang-anad, aw mahan-in to mgo taga-Corinto no migtuu to Ginuu dow migpabawtismu yakip si Crispo no panguyu to sikan simbahan to mgo Hibru hasta to tibo pamilya din.

⁹ Songo kadukiloman no malipodong si Pablo, nasailow din no mig-ikagi to Diyus kandin, "Kona ka ogkahaedok. Padajuna to pagwali to kagi ku ¹⁰ su ogduma a ikow. Wada oghilabot ikow su mahan-in pad to mgo taga-kani no oghinangon ku no mgo sakup." ¹¹ Kaling sed to songo tuig tonga, mig-ugpa si Pablo duon aw pang-anad to kagi to Diyus.

¹² Di pag-ingkud ni Galio to pagka-gubernadur to Grecia, nauujun to mgo Hibru to pagsupak ki Pablo. Pigdakop dan sikandin aw paatubanga ki Gubernadur Galio. ¹³ Inriklama dan sikandin. Kagi dan, "Seini no otawa nangumbinyu to kaotawan

to pagtuman to Diyus to paagi no supak to mgo balaod to tinuuhan noy."

¹⁴ Og-ikagi podom si Pablo, di naunahan sikandin ni Galio no mig-iling, "Sikiyu no mgo Hibru, ko nakayapas pa seini otow to balaod to gubernu, maagkap ko mabog-at, ogpaminogon ku to riklam noy.

¹⁵ Di manno mig-uunoy kow to pagyayalis bahin to sikan iyu no mgo balaod dow to paghiluwas to sikan tinuuhan now, sikiyu to angajan no oghusoy to sikan kasamuk now. Kona a ogpanginyabot." ¹⁶ Dajun din sikandan abuga duon to husajan. ¹⁷ Duondajun si Sostenes no panguyu to sikan simbahan to mgo Hibru pigdakop to kona no mgo Hibru aw kulataha duon to yuwas to husajan. Di wada lipara si Galio.

To Pagpauli onni Pablo diya to Antioquia

¹⁸ No nayugoy on to pag-ugpa ni Pablo duon to Corinto duma to mgo magtutuu, migpanow sikandin pailing diya to Siria. Nahiduma si Pablo dow onsi Aquila. Mighapit sikandan duon to yunsud to Cencrea, aw paupow si Pablo pagpakiyaya no meyduon panaad din to Diyus. Dajun sikandan sakoy to barku no linayagan. ¹⁹ Mighapit isab sikandan duon to siyudad to Efeso. Pagtidow dan duon, migpakamonang da sikan mag-asawa, di si Pablo migpadajun. No wada pad sikandin panow, mig-andiya to simbahan to mgo Hibru aw walih sikandan. ²⁰ No oglikat on si Pablo, meyduon mgo taga-Efeso no mighangyu pad podom kandin no mupakamonang naa, di wada sikandin patagon. ²¹ Nasi no pig-ikagihan din sikandan no mig-iling, "Ko tugutan a to Diyus, ogpauli a dini iyu." Dajun panakajan si Pablo duon to dagat likat to Efeso ²² padeg diya to Cesarea no sakup to Siria.

Pagduung to sikan pigsakajan din duon to Cesarea, mighaw-as sikandin aw andiya to Jerusalem. Tapus din pangumustaha to mgo magtutuu duon, migpadajun diya to Antioquia, ²³ di wada yugoy duon. Migpanow manda sikandin aw duon baja to mgo prubinsya to Galacia dow Frigia aw digona din to mgo magtutuu duon.

Si Apolos diya to Efeso

²⁴ Na, meyduon songo Hibru no taga-Alejandria no migtidow diya to siyudad to Efeso no iyan ngadan si Apolos. Mahan-in to namaanan din bahin to Kasuyatan to Diyus, aw angod to ogpanodosan to mgo otow no ogpaminog kandin. ²⁵ Tahan sikandin pig-anad bahin to Ginuu no si Jesus, aw namaanan din on to pagpamawtismu ni Juan to diya una. Madasigon sikandin to pagpang-anad. Hustu sikan

* 18:5 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

impang-anad din, di kuyang pad to namaanan din bahin ki Jesus. ²⁶ Na, pagtidow ni Apolos duon to Efeso, migsugud sikandin to masaligon no pagpang-anad duon to simbahan to mgo Hibru. Pagkadinog ni Priscila dow ni Aquila to sikan impang-anad din, pigduma dan diya to bayoy dan aw idedeyjow i-anad kandin sikan impasabut on to Diyus. ²⁷ Na, mighona-hona si Apolos no og-andiya to prubinsya to Grecia. Pagkamaan to mgo taga-Efeso no mgo magtutuu to sikan planu ni Apolos, pigdasig dan sikandin to pagpadajun. Pigsuyatan dan man ngani to mgo magtutuu diya to Grecia no abi-abihon dan si Apolos. Dajun sikandin panow. Na, pagtidow din, pigtabangan yagboy sikandin to Ginuu, aw ingkatabang din isab to mgo magtutuu duon. ²⁸ Tongod to madigon no mgo katarongan din pinasikad to Kasuyatan to Diyus, nayupig din to mgo Hibru duon to atubangan to kaotawan. Su pigmatuud din kandan no si Jesus to diya Insaad no Manyuyuwas.†

19

Si Pablo diya to Efeso

¹ No duon pad si Apolos to Corinto, migpadajun si Pablo to panow din no namaja-baja to mgo kayunsudan diya dapit to didaja to Efeso kotob no nakatogbang sikandin diya to siyudad to Efeso. Duon din ipaghibayak to pila no mgo magtutuu. ² Dajun din usipa sikandan, "Nadawat now on to Ispiritu Santu to diya pagtuu now?"

Migtabak sikandan, "Wada koy kamaan to sikan. Iyan pad pagdinog noy to sikan ogilingon to Ispiritu Santu."

³ Mig-usip si Pablo, "Nokoy man naan to pigtuuhan now to diya pagbawtismuhi iyu?"

Migtabak sikandan, "Iyan pigtuuhan noy sikan impang-anad ni Juan no Magbawtismuhay to diya una."

⁴ Kagi ni Pablo, "To kaotawan pignanganon iyan ni Juan no kinahangyan mupabawtismu pagpakiyaya no migsosey on sikandan aw talikudi to mgo sae dan. Di pigikagihan din isab no mutuu sikandan dow musalig to sikan ogpakasunu kandin no si Jesus."

⁵ Na, pagkadinog to sikan mgo taga-Efeso to kagi ni Pablo, migpabawtismu sikandin to ngadan ni Jesus no Ginuu.

⁶ Pagsampoyongi ni Pablo to uyu dan, dajun sikandan pigsedan to Ispiritu Santu aw nakaikagi to mgo inikagihan no wada dan kasabuti. Naikagi dan isab to igpaikagi to Diyus duon to kandan inikagihan. ⁷ Mgo sampuyu-tag-duwa sikandan no ka otow.

⁸ Na, sed to tatoyu no buyan mig-inandiya si Pablo to simbahan to mgo Hibru aw masaligon no migwali. Naningkamot sikandin to pagpangumbinyu kandan bahin to paghari to Diyus agun madae sikandan. ⁹ Meyduon namanuu, di meyduon isab wada tuu su madoson to uyu dan. Duon to atubangan to mgo otow, pigdoot-doot dan sikan pigtuuhan to mgo sakup ni Jesus. Kaling pig-ojowan sikandin ni Pablo. To diya namanuu migduma kandin, aw kada aedow pigwalihan din to mgo otow duon to mitinganan ni Tirano. ¹⁰ Migpadajun sikan sed to daduwa no tuig. Kaling migtangkap sikan kagi to Ginuu hangtod no nakadinog to tibo mgo otow duon to prubinsya to Asia, mgo Hibru dow kona to mgo Hibru.

To mgo Anak ni Esceva

¹¹ Duon to sikan no panahon, kabeynganan yagboy to mgo milagru no pighinang to Diyus no impabaja ki Pablo. ¹² Inggad panyu da ubin duma no panapton no ogpakadogkot to yawa din, ko ogdaehon diya to mgo masakiton, ogkangkaulian. Okgangkaabug isab to mangkadoot no ispiritu no ogsamuk to otow.

¹³ Na, meyduon mgo Hibru no ogyogob-yogob to mgo kabaryuhan su opang-abug to mangkadoot no ispiritu no ogsamuk to otow. Pig-anti dan piggamit to ngadan ni Jesus no Ginuu. Mig-iling sikandin, "Tongod to gahom to ngadan ni Jesus no ingwali ni Pablo, yogwa ka." ¹⁴ Sikan to pigsunud to pitu no mgo anak ni Esceva no songo yabow no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru. ¹⁵ Di pagdinog to sikan ispiritu to kagi dan, mig-ikagi sikandin, "Eh, migkiyaya a kay ki Jesus dow ki Pablo. Di sikiyu, hintawa kow man?" ¹⁶ Dajun sikandan yapugada to sikan otow no pigsedan to madoot no ispiritu. Nayupig sikandan to gahom, kaling nangkapalian aw namakalinaguy no nakapahawae-hawae.* ¹⁷ No makadinog to mgo taga-Efeso to sikan nahitabu, nangkaeadok sikandan tibo, mgo Hibru dow kona no mgo Hibru. Sikan on yagboy to panahon no midugang to pagtahud to ngadan ni Jesus no Ginuu. ¹⁸ Kaling mahan-in to mgo magtutuu no mig-angkon duon to atubangan to kaotawan to madoot no mgo hinang dan su og-ojowan dan on. ¹⁹ Meyduon isab namanuu on no mgo urasyunan no nandaya to mgo libritu dan aw sangaba duon to atubangan to sikan nahimun no mgo otow. No bilangan to imboli to sikan mgo libritu, bali kalim-an no libu to sikan saepi dan. ²⁰ Tongod to sikan tibo no nahitabu,

† 18:28 To Grigu no inikagihan: Cristo * 19:16 Ubin no nangkahukasan to kabo

migtangkap to kagi to Ginuu no madaogon yagboy duon to sikan no banwa.

To Kagubut diya to Efeso

²¹ Tapus to sikan no mgo hitabu, migplanu si Pablo[†] no ogbajaan din to mgo prubinsya to Macedonia dow Grecia aw ogpauli diya to Jerusalem. Migplanu isab sikandin no likat to Jerusalem, ogpadajun diya to Roma. ²² Dajun din paunaha diya to Macedonia si Timoteo dow si Erasto no daduwa to sikan mgo pangabaga din, di sikandin migpakamonang pad duon to prubinsya to Asia.

²³ To diya panahon no mig-ugpa pad si Pablo diya to Efeso, meyduon maagbot hilabi no kagubut no nahitabu kuntra to sikan pigtuuhan to mgo sakup ni Jesus. ²⁴ Mey otow duon no iyan ngadan si Demetrio no ogpanghinang to mangkaintok no bayoy-bayoy no plata no impaaw-angod to sikan ampunan ki Diana no diyus dan. To mgo sinuhuyan din nangkasapian tongod to sikan no pangita. ²⁵ Songo aedow pighimun ni Demetrio sikan mgo sinuhuyan din dow to duma no angod-angod din to pangita aw ikagahi, "Mgo suun ku, namaan ki no madojow to panginabuhni ta tongod da to seini no pangita. ²⁶ Di kuntoon ogpamiligru seini pangita ta. Pigkita now on buwa sikan otow no iyan ngadan si Pablo, aw pigdinog now to oghinangon din. Og-iling sikandin no kona kun no matuud no Diyus sikan oghinangon to otow. Mahan-in on hilabi to mgo otow kani to Efeso hasta tibuuk prubinsya to Asia no nadaya din. ²⁷ Na, to ogkadeyan to sikan, ogtamayan seini pangita ta aw konad on ogpus sikan ampunan ta ki Diana. Aw kona no sikan da, su ogkaminusan sikan diyus ta no pigsimba inggad andei dini to Asia hasta to tibuuk kalibutan!"

²⁸ Pagdinog to sikan mgo otow to kagi ni Demetrio, pigyangotan sikandan no namangiyak, "Gamhanan si Diana no diyus ta no mgo taga-Efeso!" ²⁹ Nagubut dajun to tibuuk siyudad. Pigdakop dan si Gayus dow si Aristarco no mgo taga-Macedonia no duma ni Pablo to mgo panow din aw gujuda diya to mitinganan. ³⁰ Ogsed podom si Pablo su og-ikagi duon to kaotawan, di pigpogongan sikandin to mgo magtutuu. ³¹ Meyduon isab mgo upisyal to sikan prubinsya no mgo amigu ni Pablo no migtugun no kona sikandin ogposedon duon to sikan pighihimunan to mgo otow. ³² Nagubut hilabi to mgo otow duon. Yain-yain to imbansagon dan, di to kahan-inan kandan wada kalibutan dow nokoy to ingkahimun dan. ³³ Nahaedok yagboy to mgo Hibru

duon su unu ko sikandan to oghapoyan to sikan no kagubut, su tinamay man sikandan. Kaling pig-ikagihan dan si Alejandro to igpaikagi dan kandin aw patindoga duon to kabaknaan to sikan nahimun no mgo otow agun magapian din to mgo Hibru. Anoy man no nakatindog on si Alejandro, pigsingyasan din sikan mgo otow no konad ogsasamuk su og-ikagi sikandin. ³⁴ Di no mamaanan dan no Hibru sikandin, mig-inuliya on nasi sikandan sed to daduwa no uras no mig-iling, "Gamhanan si Diana no diyus ta no mgo taga-Efeso!"

³⁵ Bali no pigsapadan to songo upisyal to siyudad sikan mgo otow no nahimun. Kagi din, "Mgo suun ku no taga-Efeso, nataga to tibo no sikita iyan sinaligan to sikan ampunan ki Diana no gamhanan no diyus ta. Insalig isab ita sikan balaan no batu no nauyug likat to yangit. ³⁶ Wada og-pakalidung to sikan. Kaling sigkon kow to ogkinasamuk. Kona kow puli ogygmak. ³⁷ Pigdaya now seini mgo otow dini, di wada man pigkawat dan duon to sikan ampunan. Wada man isab mgo kagi dan no pagtamay to sikan diyus ta. ³⁸ Na, ko meyduon igkariklamu ni Demetrio dow mgo duma din kuntra to inggad hintawa, meyduon husajan ta dow mgo huwis no ogkariklamuhan dan. Pariklamuha sikandan duon. ³⁹ Na, ko kona kow makaangay to hinusajan duon, ipahusoy now panahon to miting to mgo taga-yunsud. ⁴⁰ Di kuntoon, pahonok kow. Su ko padajunon now to pagginubut, basi ikariklamu ki to gubernu to Roma. Na, og-amonu ki kay to pagpanalipod to kaugalingon ta su wada man katarangan ta." ⁴¹ Tapus din ikagahi sikan, pigpauli din sikan mgo otow.

20

To Pagyouy ni Pablo diya to Macedonia dow Grecia

¹ Na, pagsigkon on to kagubut, pighimun ni Pablo to mgo magtutuu aw digona din. Tapus to sikan, migpanumaid sikandin su og-andiya to prubinsya to Macedonia. ² Pigpanghapitan din to mgo kayunsudan no sakup to Macedonia aw digona din yagboy to mgo magtutuu. Pagtidow din duon to prubinsya to Grecia, ³ mig-ugpa sikandin duon sed to tatoyu no buyan. No ogsakoy on podom sikandin to barku no linayagan pailing diya to Siria, pigdinog din no meyduon mgo Hibru no oghimatoy kandin. Kaling mighona-hona sikandin no ogpauli nasi diya to Macedonia no piglikatan din su duon sikandin ogbaja. ⁴⁻⁵ Meyduon mgo

[†] 19:21 To yain no igpasabut to seini: *pigmanduan si Pablo to Ispiritu*

* 20:4-5 Si Lucas no tag-suyat to seini migpakamonang diya to Filipos no paglikat ni Pablo to diya una. Di no pagpauli on ni Pablo, pigduma din manda si Lucas.

otow no migduma kanami* dow ki Pablo, di mig-una sikandan aw tagadi koy diya to Troas. Iyan namang-una si Sopater dow si Segundo no mgo taga-Tesalonica, si Gayus no taga-Derbe, si Tiquico dow si Trofimo no mgo taga-Asia hasta si Timoteo. ⁶ Pagkaliwas to sikan pista to mgo Hibrú no og-ilingon to Pista to Pan no Wada Patubu, migsakoy koy to barku no linayagan likat to Filipos. Pagyaboy to lima no aedow, natitibo koy diya to Troas, aw mig-ugpa koy duon sed to songo simana.

To Pagbanhaw ki Eutico diya to Troas

⁷ Duon to una no aedow to simana, mighihimun koy su ogsasayu koy to pagkoon dow to paghandom to kamatajon ni Jesus. Manno ogpanow on si Pablo pagkabukas, pighaba din to panapus no wali din kotob to tonga to kadukiloman. ⁸ Mahan-in to mgo mitsa duon to sikan pighihimunan noy ⁹ diya to ikatoyu no andana to sikan bayoy. Na, meyduon batan-on no iyan ngadan si Eutico no mig-iingkid duon to bintana. Mahaba hilabi to wali ni Pablo, kaling nalilipodong sikandin. Aw pagkahikyup din, nauyug diya to pasak. Patoy on no tabangan sikandin to mgo otow. ¹⁰ Duondajun migpon-ug si Pablo aw yangkobi din dow gogoya si Eutico. Kagi din, “Kona kow ogkalimuut su nabuhi da sikandin!” ¹¹ Dajun pauli si Pablo diya to diatas aw pagsayu to mgo magtutuu to pagkoon dow paghandom to kamatajon ni Jesu-Cristo. Na, tapus to sikan, migpaggilaung† si Pablo kandan kotob no nabukas ayha sikandin panow. ¹² Di si Eutico inghatod diya to bayoy din, aw nalipay sikandan tibo su nabuhi da.

To Panow ni Pablo pailing diya to Melito

¹³ Na, sikami no mgo duma ni Pablo, una koy no miglikat. Nanakajan koy diya to dagat pailing diya to yunsud to Asos. Ogbajaan noy si Pablo su iyan man sabut noy no ogbaktas sikandin. ¹⁴ Pagtidow noy duon to Asos, pigpasakoy noy sikandin aw padajun koy tibo diya to yunsud to Mitilene. ¹⁵⁻¹⁶ Pagkasunu no aedow, sikan pigsakajan noy migpadajun hangtod no nakatopad duon to puyu to Quio. Wada koy hapit duon to siyudad to Efeso no sakup to Asia su tahan man planu ni Pablo no kona koy ogyangan duon to sikan no prubinsya. Apuradu to panow ni Pablo su gustu din no makatidow diya to siyudad to Jerusalem no kona pad og-abut sikan pista no og-ilingon to Aedow to Pentecostes. Kaling man, puli da nabukas, migtidow koy on diya to puyu

to Samo, aw to sunu no aedow, migduung koy duon to yunsud to Mileto.

To Pagpanumaid ni Pablo to mgo Taga-Efeso

¹⁷ No duon on si Pablo to Mileto, im-padokat din to taga-Efeso no mgo panguyu to magtutuu. ¹⁸ Pagtidow dan, pigikagihan din sikandan, “Mgo suun ku, namaan kow yagboy to batasan ku sugud to diya pagtidow ku kani to prubinsya to Asia. ¹⁹ Migtuman a to Ginuu no wada pagpayabi-yabi inggad kanunoy migtagdu to yuha ku, inggad mig-antus a to mgo kalisod tongod to mgo planu to mgo Hibrú to pagdoot kanay. ²⁰ Namaan kow isab no to pagpang-anad iyu, wada inghobong ku no ogpakadojow iyu. Di nasi no naningkamot a to pagpang-anad duon no mgo mitinganan hasta duon to mgo bayoy now. ²¹ Pignongnong ku to mgo Hibrú dow kona no mgo Hibrú no musosey sikandan aw talikudan to mgo sae dan hasta mutuu ki Jesus no Ginuu ta.

²² “Na, kuntoon og-andiya a to Jerusalem su iyan mandu to Ispiritu Santu. Wada ku kamaani dow nokoy to ogkahitabu kanay diya. ²³ Iyan da namaanan ku no inggad andei a ogdeg, ogpatahanan a to Ispiritu Santu no ogglisod a aw ogkaprisu. ²⁴ Di baeka on su wada ku oyoga seini kinabuhi ku kani to kalibutan. Nasi no ogpaningkamot a no matapus ku to pagnawnangon to sikan Madojow no Nawnangonon bahin to kadojow dow kayuuy to Diyus ita, su sikan to impahinang kanay ni Jesus no Ginuu.

²⁵ “Na, sikiyu tibo no nananganon kud on bahin to paghari to Diyus, kuntoon og-tahomon ku no kona kinow on ogkakikita manda. ²⁶ Kaling indani now yagboy seini. Sugud kuntoon, ko meyduon ogpakaimpernu duon iyu, konad no sae ku. ²⁷ Su impang-anad ku man iyu to tibuuk no pagboot to Diyus. Wada inghobong ku. ²⁸ Bantaji to pagkinabuhi now. Bantaji isab sikan tibo magtutuu no insalig iyu to Ispiritu Santu, su sikandin to migbogoy iyu to katongdanan to pag-atiman to mgo sakup to Diyus no naangkon din pinaagi to kamatajon ni Jesus no Anak din. ²⁹ Namaanan ku no ko malius ad, meyduon mgo gayuon no ogpang-anad no ogtidow iyu. Ogkaangod sikandan to mgo mananap no wada kayuuy no ogpamood to mgo buhi su ogdooton dan to pagtuu to sikan mgo sakup now. ³⁰ Oghahitabu man ngani no meyduon mgo sakup now no ogpang-anad to gayu agun no maojowan to matuud, aw sikandan nasi to ogsunudan. ³¹ Kaling bantoy kow. Kona kow ogkalingow no sed to tatoyu no tuig pignongnong ku sikiyu aedow dow

† 20:11 To Surigao no Minanubu: migpayaung-yaung

madukilom. Migtagdu man ngani to yuha ku tongod iyu.

³² “Na kuntoon, mgo suun ku, igsalig ku sikiyu diya to Diyus, su pinaagi to kadojow dow kayuuy din, ogkahogot to pagtuo now. Ogpakadawat kow isab to mgo kadojawan no igbogoy din to diya mgo inabin din.

³³ “No diyan a pad iyu, wada a silag to saepi, buyawan dow kaboto inggad hintawa. ³⁴ Namaan kow man no siak yagboy to naunag to kanay no mgo kinahanganon hasta to kinahanganon to mgo duma ku. ³⁵ Pighinang ku sikan agun no makasunud kow, agun no makatabang kow to diya nangkalisod-lisod. Su mig-iling si Jesus no Ginuu, ‘Madojow pad to diya ogbogoy kay to diya ogdawat.’”

³⁶ Tapus to pag-ikagi ni Pablo, namanyuhud sikandan tibo aw naman-ampu. ³⁷ Tibo sikandan migtiyahu no miggozey aw mighadok ki Pablo no migpanumaid kandan. ³⁸ Iyan yagboy insakit to ginhawa dan sikan kagi ni Pablo no konad sikandan ogkababayak. Dajun dan ibue-us si Pablo duon to ogsakajan din.

21

To Pag-andiya ni Pablo to Jerusalem

¹ Masakit to ginhawa noy no nanumaid kandan. Migsakoy koy manda to barku no linayagan aw payohus koy diya to puyu to Cos. Pagkabukas, migtidow koy diya to puyu to Rodas aw padajun diya to yunsud to Patara. ² Duon koy makakita to yain no sakajan no ogpadeg diya to banwa to Fencia no sakup to prubinsya to Siria. Migsakoy koy duon aw likat manda. ³ No kitaon noy on to puyu to Cipre, migpakalintuu koy to pagbaja pailing diya to Siria. Migduung koy duon to yunsud to Tiro su oghaw-ason to mgo yuwan to sikan sakajan. ⁴ Mighaw-as koy aw pagbayak to mgo magtutuu duon, aw pigsimanahan koy duon kandan. Pigmanduan sikandan to Ispiritu Santu to pagpatahan ki Pablo no konad ogpadajun diya to Jerusalem. ⁵ di pag-abut to aedow no oglikat on manda sikan sakajan, migpadajun koy gihapun to panow noy. Paggawas noy to yunsud padeg diya to sakajan, to tibo mgo magtutuu migbue-us kanami, mgo yukos dow mgo bohi hasta to mgo anak dan. Pagtidow noy duon to higad to dagat, migyuhud koy aw ampu. ⁶ Tapus koy makapanumaid, migsakoy koy manda, aw sikan migbue-us kanami naman-uli on.

⁷ Paglikat noy to Tiro, migpadajun koy pailing diya to yunsud to Tolemida. Duon noy ipagkita to mgo magtutuu, aw migpabilin koy diya kandan sed to songo aedow. ⁸ Pagkabukas, miglikat koy pailing diya to

siyudad to Cesarea. Pagtidow noy, duon koy paabut ki Felipe no magwawali. Sobuuk sikandin to diya pitu no ka otow no napili diya to Jerusalem to pagbulig to mgo apustulis. ⁹ Meyduon upat no anak din no mgo daega no ogpang-ikagi ko nokoy to igpaikagi kandan to Diyus. ¹⁰ No mapilaan koy on duon, meyduon otow no migtidow likat to Judea no iyan ngadan si Agabo. Kibali baba isab sikandin to Diyus. ¹¹ Dajun sikandin padani kanami aw dawata sikan bagkos ni Pablo aw gapusa to kaugalingon din no boyad dow kobong. Kagi din, “Mig-iling to Ispiritu Santu, to tag-bagkos to seini ogangodon to seini to paggapus kandin to mgo Hibru diya to Jerusalem aw igdata diya to mgo otow no kona no mgo Hibru.”

¹² Pagkadinog noy to sikan kagi ni Agabo, tibo koy mighangyu ki Pablo no konad on sikandin ogpadajun diya to Jerusalem. ¹³ Di mig-iling sikandin, “Nokoy no ogpabahawan a now man pinaagi to pagtiyahu now? Inggad on maprisu a diya to Jerusalem, inggad diya a mamatoy, basta tongod ki Jesus no Ginuu.”

¹⁴ Pagsabut noy no kona sikandin ogkagongongan, puli koy on mig-iling, “Na, matuman to pagboot to Ginuu.”

¹⁵ No matapus on to pagbisita noy, migpanghimos koy aw panow padeg diya to Jerusalem. ¹⁶ Meyduon pila no mgo magtutuu no taga-Cesarea no migduma kanami aw ihatod koy diya to bayoy ni Manason no iyan ogpaabutan noy diya to Jerusalem. Taga-Cipre sikandin dow tahan no sakup ni Jesus.

To Pagpagkita ni Pablo ki Santiago

¹⁷ No diya koy on to Jerusalem, madojow to pag-abi-abi kanami to mgo magtutuu duon. ¹⁸ Pagkabukas, migduduma koy onsi Pablo diya ki Santiago. Nahimun duon to tibo panguyu to mgo magtutuu. ¹⁹ Tapus makapangumusta si Pablo kandan, ingnangon din to tibo nahinang to Diyus duon to kona no mgo Hibru no impabaja kandin. ²⁰ Pagkadinog dan to sikan, pigsaja dan to Diyus. Dajun dan ikagih si Pablo, “Ogkaaha nu yagi, no linibu on to mgo kadumahan ta no mgo Hibru no migpasakup isab ki Jesus. Tibo pad yagboy sikandan migtagon to sikan tahan no mgo tumanon no imbilin ita ni Moises. ²¹ Nakadinog sikandan no ogpaojowan nud kun to sikan mgo Hibru diya to kadiyuan sikan nabatasan ta no mgo tumanon no imbilin ni Moises.* ²² Okgamaanan dan man yagboy no dini kad. Na, og-amonuhon tad kay kuntoon, su nalimuut sikandan to sikan nadingon dan no impang-anad nu kun. ²³ Madojow ko

* 21:21 To pagtuli to mgo anak to mgo Hibru sobuuk no tumanon dan.

tumanon nu seini igsambag noy ikow. Meyduon upat no ka otow kani no migpanaad[†] to Diyus. ²⁴ Agpot ka kandan to pagtuman to sikan tumanon to paghinlu. Bajadan nu isab to ogkagastu dan agun ogpakapatabungow on sikandan. Ko tumanon nu sikan, ogkamaan to tibo mgo otow no kona no tinood sikan nadinog dan, su matinumanon ka man to sikan mgo balaod to tinuuhan ta. ²⁵ Di sikan kona no mgo Hibu no namanuu on, pigpasuyatan noy on no kona iyan sikandan ogpatumanon to tibo mgo tumanon ta, di meyduon sikan ogपालिकान kandan. Kona sikandan ogkoon to igtuman to mgo diyus-diyus aw kona isab ogkoon to yangosa dow to ogpityokon no mgo mananap su kona ogpakaawas to yangosa. Kona isab sikandan oghinang to kayaw-ajan.”

²⁶ Kaling pagkabukas, mig-agpot si Pablo to sikan upat no ka otow to pagtuman to sikan tumanon to paghinlu. Tapus to sikan, migsed si Pablo duon to Bayoy to Diyus su igmaan din to aedow no igkatapus to pagtuman dan to sikan no tumanon, su sikan to panahon no oghalad on to kada sobuuk kandan diya to Diyus.

To Pagdakopa ki Pablo

²⁷ No madani on ogkatapus sikan pitu no aedow to pagtuman onni Pablo, meyduon mgo Hibu no taga-Asia no migkita kandin duon to Bayoy to Diyus. Dajun dan pabuyuti to mgo otow duon agun buligan sikandan to pagdakop ki Pablo. ²⁸ Migbansagon sikandan no mig-iling. “Mgo angod noy no mgo kaliwat ni Israel, buligi koy! Seini to diya otow no ogyogob-yogob to kayunsudan su igpasupak ki din no mgo Hibu dow to mgo balaod ta hasta seini Bayoy to Diyus. Aw kuntuon pigpahilabihan to kadoot din, su pigligsoman din seini balaan no ampunan ta. Su pigpaduma din kani to mgo otow no kona no mgo Hibu!” ²⁹ Pig-iling dan to sikan su pigkita dan man si Trofimo no taga-Efeso no migpagduma ki Pablo duon to Jerusalem, aw nailing to boot dan no pigpased sikandin ni Pablo duon to Bayoy to Diyus.

³⁰ Sikan kasamuk migtangkap duon to tibuuk siyudad. Natingkag to tibo mgo otow aw dakopa dan si Pablo dow gujuda diya to yuwas to Bayoy to Diyus. Dajun dan sirahi sikan Bayoy. ³¹ No oghimatajan dan on podom si Pablo, to kumandanti to mgo sundayu nanangonan no nagubut to tibuuk siyudad. ³² Dajun din padumaha to mgo

kapitan dow mgo sundayu din aw linaguy pailing duon to sikan nahimun no mgo otow. Pagkita dan on to sikan kumandanti dow mgo sundayu din, migsigkon sikandan to pagkulata ki Pablo. ³³ Dajun duguka to sikan kumandanti si Pablo aw dakopa dow ipusas to magdibayuy no boyad din duon to mgo sundayu no migbantoy kandin. Tapus to sikan, nangusip sikan kumandanti to sikan nahimun no mgo otow dow hintawa si Pablo dow nokoy to sae din. ³⁴ Sikan mgo otow migbansagon no migtabak, di wada kaaangod to pagkatabak dan. Aw tongod to hilabi no kasamuk, wada kasabuti to sikan kumandanti dow nokoy yagboy to nahitabu. Kaling pigsugu to mgo sundayu din to paghatod ki Pablo duon to kampu dan no dakit to Bayoy to Diyus. ³⁵ Pagtidow dan duon to hagdan, napogos to mgo sundayu to paghonat ki Pablo su mig-agbot to kagubut to sikan mgo otow no og-agow ki Pablo ³⁶ aw aboy binansagon, “Himataji!”

To Pagpanagang ni Pablo

³⁷ No igsed on podom si Pablo duon to kampu to mgo sundayu, pig-ikagihan din sikan kumandanti, “Meyduon podom ig-ikagi ku ikow ko mahimu.”

Mig-ikagi sikan kumandanti, “Ogkaamu ka man naan ogginirigu! ³⁸ Nailing to boot ku no sikuna to diya Ehiptuhanon no mig-atu to gubernu aw migdaya-daya to upat no libu no ka ribeldi diya to matahay no banwa.”

³⁹ Kagi ni Pablo, “Hibu a. Diya a i-anak to Tarso no bantugan no siyudad no sakup to prubinsya to Cilicia. Ko mahimu, paikagiha a duon to kaotawan.”

⁴⁰ Pigtugutan sikandin to sikan kumandanti. Kaling migtingod si Pablo duon to hagdan aw singyasi to mgo otow agun ogpahanok. Dajun diskursu si Pablo no mighinibru no iyan inikagihan dan yagboy. Kagi din,

22

¹ “Talahudon no mgo inila dow mgo suun ku no mgo Hibu, paminogi a now kuntuon su og-ikagi a iyu no wada nahinang ku no angay a ogkastiguhon.” ² Pagkadinog to sikan mgo otow no mighinibru si Pablo, migpahanok yagboy sikandan. Migpadajun si Pablo to pag-ikagi no mig-iling,

³ “Hibu a no naotow diya to Tarso no sakup to Cilicia, di kani a tulin to Jerusalem. Pig-anad a to sikan bantugan no maistru no si Gamaliel. Pigdedeyjow a din pig-anad

[†] **21:23** Ko ogpanaad to songo Hibu to Diyus, seini to ogtumanon din. Sed to songo buyan ubin subra, kona sikandin og-inom to maisog no inomon. Kona isab ogparaspa aw kona ogpadani to patoy no yawa. Ko muabut to terminu to sikan panaad, oghalad sikandin to kanding dow karneru aw tutunga duma to kaugalingon din no bubue, su sikan to panahon no ogpatabungow sikandin. Ko meyduon pubri no ogpanaad to Diyus, ogpamangaon din to ogtabang to gastu.

to sikan mgo balaod no pigtuman to mgo kaaw-apuan ta. Angod a man iyu kuntoon su migpaningkamot a yagboy to pagtuman to Diyus. ⁴ Wada ku takasi to pagpaantus to mgo yukos dow bohi no migtuu ki Jesus. To duma impadakop ku aw ipaprisu, aw meyduon ngani nangkamatoy tongod to pagdoot ku kandan. ⁵ Ogpakakistigus sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan ta dow tibo mgo maghusajay ta. Su sikandan to migbogoy kanay to katongod, su meyduon sikan suyat dan no ogdaehon ku diya to angod ta no mgo Hibru duon to Damasco. Dajun a panow su ogdakopon ku to diya namanuu ki Jesus su ogdaehon ku dini to Jerusalem no ginapus agun kasituhon.

To Pagnangon ni Pablo to Pagkakabig Din

⁶ “Maugtu on no madani ad ogtidow diya to siyudad to Damasco. Hinggawan migsimag to masiga hilabi kani kanay likat to yangit. ⁷ Natuad a dajun aw makadinog to migtagaw no mig-iling, ‘O Saulo, nokoy no ogpaantuson a nu man?’ ⁸ Dajun a pangusip, ‘Hintawa ka man?’* Migtabak sikandin, ‘Si Jesus a no taga-Nazaret no ogpaantuson nu.’ ⁹ To mgo duma ku nakakita to diya masiga, di wada sikandan makasabut to diya pig-ikagi kanay. ¹⁰ Dajun a pangusip, ‘Nokoy man to igpahinang nu kanay?’ Pigtabak a din, ‘Tindog ka. Padajun ka diya to Damasco su ogpaikagihan ku sikuna to tibo igpahinang ku.’ ¹¹ Nabuta a tongod to sikan hilabi masiga, kaling pigpikit a to mgo duma ku pailing diya to Damasco.

¹² “Na, meyduon otow duon to Damasco no iyan ngadan si Ananias. Matinumanon sikandin to mgo balaod to tinuuhan ta aw tinahud yagboy to angod din no mgo Hibru duon to sikan no siyudad. ¹³ Mig-andiya sikandin to sikan pigpaabutan ku aw padani kanay no mig-iling, ‘Suun Saulo, ogkita ka da!’ Duon-dajun migkita a kandin. ¹⁴ Kagi din kanay, ‘To Diyus to mgo kaaw-apuan ta migpili ikow agun mamaan ka to igpahinang din, agun isab makakita ka yagboy to sikan matarong no Suguonon din no si Jesus aw makadinog ka yagboy to tingog din. ¹⁵ Su ogpanawnangonon ka diya to tibo kaotawan to diya pigkita dow pigdinog nu. ¹⁶ Na, nokoy pad man to ogtagadon nu? Pasakup kad ki Jesu-Cristo aw pabawtismu on agun mahugas to mgo sae nu.’

To Pagpawali ki Pablo diya to Kona no mgo Hibru

¹⁷ “Tapus to sikan, migpauli a dini to Jerusalem. Songo aedow no mig-ampu a

kani to Bayoy to Diyus, meyduon nasailow ku. ¹⁸ Pigkita ku to Ginuu no mig-ikagi kanay, ‘Yaguy ka dajun kani to Jerusalem, su to mgo taga-kani kona ogtuu to igwali nu bahin kanay.’ ¹⁹ Di mig-iling a, ‘Ginuu, ko mamaanan dan pa dow man-u to pag-isaba nu to kinabuhi ku, basi ogtuu sikandan. Su namaanan on no to diya una, pigsigid ku to paged to mgo simbahan noy no mgo Hibru. Pigdakop ku to diya namanuu ikow aw panaeposa. ²⁰ Aw no himatajan si mina Esteban no mignawnangon bahin ikow, mig-ujun a. Siak pad ngani to migbantoy to kabo to diya mgo otow no mighimatoy kandin.’ ²¹ Di to Ginuu mig-ikagi kanay, ‘Inggad on. Panow kad su ogsuguon ku sikuna diya to kadiyuan agun pang-anadon nu to kona no mgo Hibru.’”

²² Na, pagdinog to sikan mgo Hibru no pigpawali si Pablo diya to kona no mgo Hibru, dajun sikandan namangiyak no mig-iling, “Himataji! Kona no angay sikandin no mabuhi!” ²³ Tongod to maagbot no kaboyu dan, migbinansagon sikandan aw ibeybos-beybos to mgo kabo dan dow panabud to abug. ²⁴ Dajun paseda si Pablo to sikan kumandanti duon to kampu to mgo sundayu. Ogpalinapdosan din podom agun makanangon dow nokoy to sae din no ogpahimatajan man podom sikandin, ²⁵ di dugaja dan pad on oggapuson su oglinapdosan, pig-usip ni Pablo sikan kapitan no migtitindog duon, “Kona no supak to balaod to gubernu ko linapdosan to otow no angod kanay no sakup to Roma ko kona pad ogimbistigahon?”

²⁶ Pagdinog to kapitan to sikan, pig-andiyaan din sikan kumandanti aw ikagih, “Sir, hona-honaa naa sikan igpahinang nu, su sakup man naan to Roma sikan otow!”

²⁷ Dajun andiya sikan kumandanti ki Pablo aw usipa, “Sakup ka iyan to Roma?”

“Hoo,” migtabak si Pablo.

²⁸ Kagi to kumandanti, “Madogi to saepi no nagastu ku agun masakup a to Roma.”

Kagi ni Pablo, “Di siak, ingkaotow ku to pagkasakup ku.”

²⁹ Dajun sibog sikan mgo sundayu no oglinapdos podom ki Pablo. Nahaedok isab sikan kumandanti su ingkapagapus din to otow no sakup to Roma.

To Pagpaatubang ki Pablo diya to Husajan to mgo Hibru

³⁰ Pagkasunu no aedow, pighimun to sikan kumandanti to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to duma no mgo maghusajay su ogpangintaga

* 22:8 Ginuu to intawag ni Saulo to sikan pigdinog din, di nalibod sikandin dow hintawa.

dow nokoy yagboy to inriklamu to mgo Hibru kuntra ki Pablo. Pigpayuwas si Pablo to sikan kumandanti aw paatubanga kandan.

23

¹ Pigyongyongan ni Pablo sikan mgo maghusajay aw ikagi, “Mgo suun ku no mgo Hibru, sugud to pagkabata ku hangtod kuntoon, iyan da pighinang ku to nahona-honaan ku no madojow duon to atubangan to Diyus.” ² Tapus kaikagi ni Pablo sikan, si Ananias no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan migsugu no sampakon si Pablo to sikan mgo otow no migtindog duon to dani din. ³ Dajun nakaikagi si Pablo kandin, “Sikuna no puli ogpatitinood iyan nasi ogsampakon to Diyus. Oghukuman a nu pinasikad to sikan mgo balaod to tinuuhan ta, di to pagpasampak nu kanay, nayapas nu mismu sikan no balaod.”

⁴ Kagi to sikan mgo otow no nakadani ki Pablo, “Nakayangub ka to pagdoot-doot to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan ta! Sikandin to sinaligan to Diyus dini ita!”

⁵ Mig-ikagi si Pablo, “Mgo suun, wada a kamaan no sikandin naan to kinayabawan no magdudumaya. Meyduon iyan nasuyat no kagi to Diyus no pig-iling, ‘Kona kow ogdoot-doot to otow no ogmandu iyu.’* ”

⁶ No makapaniid si Pablo no meyduon mgo Pariseo dow mgo Saduseo duon, mig-ikagi sikandin to maagbot, “Mgo suun, Pariseo a. Pariseo isab to amoy ku. Ingkariklamu a su migtuu a no ogbanhawon to Diyus to mgo patoy.” ⁷ No malituk ni Pablo sikan, nayayalis sikan mgo Pariseo dow mgo Saduseo, ⁸ su to mgo Saduseo wada man tuu no ogbanhawon to mgo patoy. Wada isab sikandan tuu to mgo anghil dow ispiritu. Di to mgo Pariseo ogtuu to sikan tibo. ⁹ Migdugang to pagyayalis hangtod meyduon mgo maistru to tinuuhan no sakup to Pariseo no migtindog aw supaka yagboy sikan mgo Saduseo. Kagi dan, “Wada pigkita noy no sae to seini no otow. Basi meyduon mig-ikagi kandin no anghil ubin ispiritu.”

¹⁰ Na, manno migdugang on nasi to kaagbot to pagyayalis, nahaedok sikan kumandanti ko hihigbiton si Pablo to sikan mgo otow. Kaling pigsugu din to mgo sundayu to pag-agow ki Pablo aw daeha duon to kampu dan.

¹¹ Pagkadukilom, migpakita to Ginuu ki Pablo aw ikagi, “Kona ka ogkahaedok. Ingnawnangan a nud dini to Jerusalem. Na

kuntoon, ogpaandiyaon ku sikuna to siyudad to Roma agun ikanawnangan a nu isab diya.”

To Planu to mgo Hibru to Paghimatoy ki Pablo

¹² Pagkamasem, mighihimun to pila no ka Hibru aw planuha dan to paghimatoy ki Pablo. Migpanapa sikandan no kona ogkoon dow og-inom ko kona dan pad sikandin mahimatajan. ¹³ Subra sikandan to kap-atan no nauujun to paghimatoy kandin. ¹⁴ Dajun sikandan andiya to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan dan hasta duma no mgo inla no mgo Hibru. Kagi dan, “Migpanapa koy no kona koy ogkoon ko kona noy pad mahimatajan si Pablo. ¹⁵ Na, madojow ko sikiyu dow to duma no mgo maghusajay mangamuju to sikan kumandanti no ihatod din dini iyu si Pablo su kunungkun ogpanginklaru kow to sikan kasu din. Di konad ogtidow dini su oghimatajan noy on.”

¹⁶ Na, meyduon anakon ni Pablo† no nakadinog to sikan planu to pagbangan kandin. Dajun andiya sikan batan-on to kampu to mgo sundayu aw nangoni si Pablo. ¹⁷ Pagkadinog ni Pablo to sikan, pigtagaw din to songo kapitan aw ikagih, “Daeha seini batan-on diya to kumandanti su meyduon ignangon din.” ¹⁸ Dajun daeha to sikan kapitan sikan batan-on diya to kumandanti aw ikagi, “Sikan prisu no si Pablo mighangyu kanay no daehon ku seini batan-on dini ikow su meyduon kun ig-ikagi din.”

¹⁹ Dajun tagoni to sikan kumandanti to boyad to sikan batan-on aw daeha duon to wada ogdinog aw usipa, “Utu, nokoy man to tuud nu?”

²⁰ Migtabak sikan batan-on, “Sir, meyduon mgo Hibru no migsasabut no oghangyuon ka dan no paatubangan nu si Pablo diya to husajan kasem. Kunungkun ogpanginklaru sikandan to kasu din. ²¹ Di sadangay ajaw sikandan ogpaminoga, su subra to kap-atan no ka otow to ogbangan kandin. Nanapa sikandan no kona ogkoon dow og-inom ko kona dan pad mahimatajan si Pablo. Andam on sikandan, iyan nanda pigtagad to pag-ujun nu.”

²² Dajun sikandin pinahi to sikan kumandanti, “Kona ka’g nangon to inggad hintawa no pig-ikagihan a nu to sikan.” Dajun din paulia sikan batan-on.

To Paghatod ki Pablo diya ki Gubernadur Felix

²³ Pagkalius to sikan batan-on, pigsabi to sikan kumandanti to daduwa no mgo kapitan din aw ikagih, “Hinaata to daduwa no

* 23:5 Exodo 22:28 † 23:16 To Grigu no inikagihan: anak to atoboy ni Pablo

gatus no mgo sundayu su ogpaandiyaon ku sikiyu to siyudad to Cesarea. Padumaha to kapituan no mgo sundayu no ogsakoy to kabaju dow daduwa no gatus no yogob to tabae. Kinahangyan no maandam kow tibo su gaja alas nuybe to kadukiloman to iglikat now. ²⁴ Hinaata now isab to mgo kabaju no ogsakajan ni Pablo, aw siguruha no makatidow sikandin diya ki Gubernadur Felix no wada ogkahitabu.” ²⁵ Tapus din sugu-a to mgo kapitan din, migsuyat sikan kumandanti diya ki Felix no pig-iling din,

²⁶ “Talahudon no Gubernadur Felix, siak si Claudio Lisias iyan migsuyat to seini diyan ikow. Kumusta ka man? ²⁷ Seini otow no igpahatod ku diyan ikow pigdakop to mgo Hibru aw oghimatajan dan podom. Di pagkadinog ku to nahitabu, dajun ku pig-andiya duma to mgo sundayu ku. Pigyuwas ku su namaan ad no sakup sikandin to Roma. ²⁸ Pigpaatubang ku sikandin to mgo maghusajay to mgo Hibru agun maamaan ku dow nokoy to ingkariklamu dan kuntra kandin. ²⁹ Duon ku kamaani no wada naan nahinang din no angajan sikandin no prishuhon bin himatajan. Su iyan da man naamungan to pagriklamu dan sikan tinuuhan dan. ³⁰ Na, kuntoon a pad makadinog no meyduon mgo Hibru no migplanu to paghimatoy kandin, kaling igpahatod ku dajun diyan ikow. Pig-ikagihan kud sikan namanriklamu no umandiya sikandan ikow, su sikuna to oghukum to sikan kasu dan. Sikan da.”

³¹ Kaling namanlikat to mgo sundayu to sikan no kadukiloman su ogtuman to insugu kandan. Inghatod dan si Pablo diya to yunsud to Antipatris. ³² Pagkabukas, sikan mgo sundayu no wada sakoy to kabaju miguli diya to kampu dan, aw sikan namanakoy to kabaju iyan da mighatod ki Pablo diya to Cesarea. ³³ Pagtidow dan, intadwoy sikan suyat diya to gubernadur aw idata si Pablo. ³⁴ Tapus din basaha sikan suyat, pigusip din si Pablo dow taga-andei sikandin. Pagtabak ni Pablo no sakup sikandin to prubinsya to Cilicia, ³⁵ mig-ikagi si Felix, “Ogpaminogan ku sikan kasu nu ko mutidow on to diya namanriklamu kuntra ikow.” Dajun din pabantaji si Pablo duon to palasyu ni mina Herodes.

24

To Pagriklamu kuntra ki Pablo

¹ Pagyaboy to lima no aedow, mig-andiya to Cesarea si Ananias no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru. Duma din to pila no mgo inila no mgo

Hibru dow sobuuk to abugadu no iyan ngadan si Tertulo. Mig-atubang sikandan ki Gubernadur Felix su igriklamu dan si Pablo. ² No makaatubang on si Pablo to sikan gubernadur, inriklamu sikandin ni Tertulo no mig-iling, “Talahudon no Gubernadur, tongod to maalamon no pagmandu nu kanami, nayugoy on no nakapahimuyus koy to kalinow. Kanunoy on mig-uswang to kabotang to mgo Hibru kani to seini banwa noy hasta to duma no mgo sakup nu ³ inggad andei. Kaling ogpasalamat koy ikow tongod to madojow no nangkahinang nu. ⁴ Na, kona kud oghabaon to kagi ku agun kona ka ogkayangan, di oghangyu a ikow no paminogan nu naa seini ogikagihon noy. ⁵ Bahin to seini otow no migatubang ikow kuntoon, napaniidan noy no kanunoy sikandin oghinang to kasamuk. Oggubuton din to mgo Hibru inggad andei sikandin ogdeg. Sobuuk isab sikandin no panguyu to sikan samukan no mgo otow no og-ilingon to Nazareno. ⁶ Ogligsoman din man ngani podom sikan Bayoy to Diyus. Kaling pigdakop noy on sikandin. ⁷ ⁸ Ko imbistigahon nu sikandin, ogkamaanan nu no matuud yagboy to tibo inriklamu noy.” ⁹ Migkistigus dajun to mgo Hibru no duma ni Tertulo no matuud iyan tibo sikan inriklamu.

To Tabak ni Pablo to Riklamu kuntra Kandin

¹⁰ Tapus to sikan, migsingyas to gubernadur ki Pablo no ogpaikagihon sikandin. Dajun ikagi si Pablo,

“Talahudon no Gubernadur, namaan a no sed on to mahan-in no mgo tui, sikuna to huwis noy no mgo Hibru. Kaling masaligon a no ogtabak to sikan inriklamu kuntra kanay. ¹¹ Ko susihon nu, ogkamaanan nu no wada pad yapas to sampuyu-tag-duwa no aedow sugud to pag-andiya ku to Jerusalem su ogsimba a. ¹² Seini namanriklamu kuntra kanay, wada sikandan kita no migpagbuyow a diya to Bayoy to Diyus. Wada isab pigkita dan no nakaguli-guli a to mgo otow diya to mgo simbahan to mgo Hibru ubin inggad andei duon to siyudad. ¹³ Wada isab igkamatuud dan to sikan mgo riklamu dan kuntra kanay kuntoon. ¹⁴ Hinuun og-angkonon ku no sakup a to sikan og-ilingon to Cristuhanon. Og-iling iyan sikandan no sajop sikan ogtuuhon noy, di to Diyus no pigtuman to mgo minuna noy iyan man isab ogtumanon ku. Migtuu a to tibo mgo sinuyat ni Moises hasta to duma no kibali ba-ba to Diyus. ¹⁵ Og-imanon ku to pagbanhaw to Diyus to

* **24:7** Bersikulu 6b-8a ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Ogkastiguhon noy podom suboy to balaod noy, di naagow da sikandin ni Lisias no kumandanti to mgo sundayu aw paatubanga koy tibo dini ikow agun iriklamu sikandin.*

mgo patoy, madojow ko madoot. Sikan isab to og-imanon to seini mgo otow no naboyu kanay. ¹⁶ Manno pigtuuhan ku yagboy sikan, kanunoy ku ogpaningkamotan no wada igkasawayo kanay to Diyus dow otow.

¹⁷ "Pila on no tuij no wada a makaandiya to Jerusalem. Na, nakaandiya ad su mighatod a to hinabang to angod ku no mgo Hibru dow mighalad a diya to Diyus. ¹⁸⁻¹⁹ Duon a pad to Bayoy to Diyus no migtuman to sikan tumanon to paghinlu no matae-an a to pila no ka Hibru no taga-Asia. Wada a dumahi to mahan-in no mgo otow. Wada kasamuk no pighinang ku. Sikan mgo taga-Asia podom to angajan no og-atubang dini agun iriklamu a ko meyduon pa ogkapasikadan to pagriklamu dan. Di wada. ²⁰ Seini isab namanriklamu kuntra kanay kuntoon wada manda ogkapasikadan. Usipa sikandan dow nokoy to sae ku no pigkita dan to diya pag-atubang ku to mgo maghusajay diya to Jerusalem. ²¹ Iyan da buwa igkariklamu dan to diya naagbotan ku to pag-ikagi duon to atubangan dan no pig-iling ku, 'Naimbistiga a kuntoon su migtuu a no ogbanhawon to Diyus to mgo patoy.'" Sikan da to pig-ikagi ni Pablo duon to atubangan to gubernadur.

²² Na, manno namaan si Gubernadur Felix to pigtuuhan to mgo sakup ni Jesu-Cristo, in-uswag din to husoy. Kagi din, "Oghukuman ku da seini kasu now ko makatidow on si Kumandanti Lisias." ²³ Dajun din suga a to songo kapitan no bantajan si Pablo di kona og-istriktuhan. Ko meyduon kadumahan din no ogyouy to pag-atiman kandin, kona ogpogongan.

Si Pablo duon to Atubangan ni Felix

²⁴ Pagyaboy to pila no aedow, migtidow manda si Gubernadur Felix duma to asawa din no si Drusila no Hibru. Pagtidow din, impatawag din si Pablo su ogpaminog to kagi din bahin to pagtuu ki Cristo Jesus. ²⁵ Di wada kayugoy, nahaedok on si Felix su naigu sikandin to diya pig-ikagi ni Pablo bahin to madojow no pamatasan dow to pagpogong to kaugalingon hasta to aedow to paghukum. Kaling pig-ikagihan din si Pablo, "Na, igu on. Panow kad. Igpatawag ku da sikuna ko meyduon lugar ku." ²⁶ Masabid din impatawag si Pablo agun makapaggilaung[†] kandin, di to tinood, ogtagadon din ko hiphipan[‡] sikandin ni Pablo.

²⁷ Anoy man no pigdaduwahan on no tuij, pig-ilisan to pagka-gubernadur si Felix ki Porcio Festo. Di wada pasabuki ni Felix si Pablo su gustu din no makailing to mgo Hibru no ogmadojawan din sikandan.

† 24:26 To Surigao no Minanubu: *migpayaung-yaung*
Minanubu: *payaung-yaung*

25

To Pagdangop ni Pablo diya to Hari to Roma

¹ Pagtidow ni Festo duon to sikan prubinsya, tatoyu din da no aedow duon to Cesarea ayha payahus diya to Jerusalem. ² Pag-abut din, inriklamu si Pablo to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to inila no mgo duma dan. Pighangyu dan sikandin ³ no ipauli si Pablo diya to Jerusalem. Di iyan matuud no ogbanganan dan si Pablo duon to dayan su oghimatajan. ⁴ Migtabak si Festo, "Pakamonangon si Pablo diya to Cesarea su kona ogkayugoy, ogpauli a diya. ⁵ Na, ko meyduon sae din, to duma iyu padumahon kanay aw pariklamuha diya to Cesarea."

⁶ Anoy man no subra on to simana to pag-uppa ni Festo diya to Jerusalem, migpauli sikandin diya to Cesarea. Pagkabukas, migingud sikandin duon to husajan aw sugu no paatubangon si Pablo. ⁷ No duon on si Pablo, piglilibongan sikandin to mgo Hibru no napuun diya to Jerusalem. Mabog-at hilabi to mgo riklamu dan kuntra kandin, di wada ingkapamatuud dan.

⁸ Dajun ikagi si Pablo, "Wada a makayapas to mgo balaod to tinnuham noy no mgo Hibru. Wada a makaligsom to Bayoy to Diyus. Wada a isab makasupak to sikan hari ta diya to Roma."

⁹ Di manno gustu ni Festo no mailing to mgo Hibru no ogmadojawan din sikandan, pig-usip din si Pablo, "Og-ujun ka ko paandiyaon ku sikuna to Jerusalem su diya ku sikuna og-imbistigahon?"

¹⁰ Migtabak si Pablo, "Sir, nokoy no set a now pad man ogpaatubangon diya to Jerusalem no kani ad man to husajan to sikan hari to Roma? Kani ad podom hukuman. Namaan kad man yagboy no wada a makasae to mgo Hibru. ¹¹ Ko ugaling meyduon sae ku no angay igkahimatoy kanay, kona a oghangyu no pasayluhon a. Di ko kona no matuud to inriklamu dan kuntra kanay, wada inggad hintawa no ogpakadata kanay diya kandan. Na, ogdangop a to hari ta diya to Roma!"

¹² Dajun paggilaung* si Festo to mgo magsasambag din. Tapus to sikan, pigikagihan din si Pablo, "Na hala, manno igdangop nu sikan no kasu diya to yabow no hari to Roma, diya ka deg to Roma."

To Pagbatbat ni Festo ki Agripa to Kasu ni Pablo

¹³ Anoy man no migyaboy on to pila no aedow, migtidow diya to Cesarea si Agripa no

‡ 24:26 Ubin *ogbogajan* ta tip * 25:12 To Surigao no

hari to mgo Hibru no pigdumahan ni Bernice,[†] su ogkumustahon dan si Festo no bagu pad makaingkud to pagka-gubernadur. ¹⁴ No abutan on sikandan to pila no aedow duon, inbatbat ni Festo sikan kasu ni Pablo diya ki Agripa. Kagi din, “Pagsokoli ku ki Felix to pagka-gubernadur, meyduon otow no nabilin din no prisu no iyan ngadan si Pablo. ¹⁵ Na, pag-andiya ku to Jerusalem, inriklamu sikandin to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to inila no mgo дума dan. Pighangyu a dan no kastiguhon ku. ¹⁶ Pignangonan ku sikandan no kona igtugut to balaod to Roma no kastiguhon to otow ko kona pad makaatubang to sikan migriklamu agun makatabak sikandin. ¹⁷ Na, pagtidow to sikan mgo Hibru no namanriklamu, wada ad yangan. Pagkabukas, pigpaatubang ku dajun si Pablo kani to husajan. ¹⁸ Nailing to boot ku no mabog-at to sae din, di pagnangonan dan, ¹⁹ iyan da man naan nayayalisan to tinuuhan dan dow to songo otow no namatoy no iyan ngadan si Jesus di nabanhaw kun, ojow pa ni Pablo. ²⁰ Na, manno wada kud kaamuhni seini no kasu, pig-usip ku si Pablo dow og-ujun sikandin ko paandiyaoon to Jerusalem agun diya oghusajon sikan kasu din. ²¹ Di igdangop din nasi diya to hari to Roma agun iyan oghusoy. Kaling pigpabantajan ku naa kotob no ikapahatod ku sikandin diya.”

²² Kagi ni Agripa, “Ogkaliyag a no siak mismu ogpakapaminog isab to sikan no otow.”

Kagi ni Festo, “Na, ogkapaminogan nu kasem.”

²³ Pagkabukas, mig-anduon to husajan si Hari Agripa dow si Bernice no pigdumahan to mgo kumandanti dow mgo inila to Cesarea. Si Agripa dow si Bernice migpakita to pagka-harianon dan aw pigpasidonggan no sumoyod on sikandan. Dajun sugu si Festo no paatubangon si Pablo. ²⁴ Kagi din, “Talahudon no Hari Agripa dow tibo now no nahimun kani, seini to diya otow no inriklamu to tibo mgo Hibru kani to Cesarea dow diya to Jerusalem. Namanbansagon sikandan no angajan sikandin oghimatagan. ²⁵ Di no imbistigahon ku, wada pigkita ku no hinang din no angay igkamatoy. Di manno ogdangop sikandin diya to yabow no hari to Roma, diya kud nasi igpahusoy to kasu din. ²⁶ Di wada man igkasuyat ku diya to yabow no hari bahin to seini no kasu. Kaling pigpaatubang ku sikandin iyu, yabi ka Hari Agripa, agun mamaanan ta dow nokoy to igkasuyat ku. ²⁷ Su wada man pues to pagpahatod to prisu diya ko

kona ku ikamaan kandin dow nokoy sikan inriklamu.”

26

To Pagpanagang ni Pablo duon to Atubangan ni Hari Agripa

¹ Dajun ikagihi ni Hari Agripa si Pablo, “Na, ikagi kad.” Dajun bajawa ni Pablo to boyad din aw ikagi, ² “Talahudon no Hari Agripa, salamat su sikuna to igpaatubang kanay kuntoon agun matabak ku sikan inriklamu to mgo Hibru kuntra kanay. ³ Su yagboy nud man namaanan to batasan dow to mgo nayayalisan noy no mgo Hibru. Kaling oghangyuon ku sikuna no kona ka podom ogtakahan to pagpaminog to seini og-ikagihon ku.

⁴ “To mgo Hibru namaan to batasan ku sugud no maintok a pad diya to banwa ku hangtod no diya ad to Jerusalem. ⁵ Tahan dan on namaanan no matinuanon a yagboy to tinuuhan noy, su Pariseo a. Ogmamatuud dan sikan ko maliyag pa sikandan mukistigus. ⁶ Di kuntoon, naimbistiga a su migtuu a no ogtumanon to Diyus to diya insaad din to mgo minuna. ⁷ Sikan isab to og-imanon to angod ku no mgo Hibru no ogpadajun to pagtuman to Diyus aedow dow madukilom. Na talahudon no Hari, anoy su sikan isab to pigtuuhan ku, inriklamu a dan! ⁸ Na sikiyu, nokoy no kona kow man ogtuu no ogbanhawon to Diyus to mgo patoy?

⁹ “To diya una, mighona-hona a isab no katongdanan ku to pagkuntra to mgo sakup ni Jesus no taga-Nazaret kotob to mahimu ku. ¹⁰ Sikan to pighinang ku diya to Jerusalem. Mahan-in to mgo sakup ni Jesus no impaprisu ku su nabogajan ad man to katongod to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan noy no mgo Hibru. Aw no hukuman on sikandan to kamatajon, mig-ujun a. ¹¹ Kona no kapila ku da sigida to mgo simbahan to mgo Hibru to pagpamangha kandan su igpakastigu ku. Ogpogoson ku isab podom sikandan to pag-ojow to pagtuu dan. Tongod to hilabi no kaboyu ku, nakaaw-andei a to pagpamangha kandan, inggad diya to kadiyuan.

To Pagnangon ni Pablo to Pagkakabig Din

¹² “Kaling songo aedow diya a deg to siyudad to Damasco. Migdae a to suyat no imbogoy kanay to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan noy no ogmatuud no pigsugu a dan to pagdakop to mgo sakup ni Jesus. ¹³ Na, anoy man no maugtu on no duon a pad to pangindaenan, pigkita ku to masiga likat to yangit no migsimag kani kanay dow to mgo дума ku. Yupig

[†] 25:13 Si Bernice atoboy ni Agripa no pig-aasawa din.

pad to kasilow to sogá. ¹⁴ Tibo koy natuad, aw migdinog a to migtawag kanay to Hibru no inikagihan, ‘O Saulo, nokoy no ogpaantuson a nu man? Angod ka to baka no og-atu to tag-iyá kandin su ogsipaon din sikan maidob no kaju no ig-apura kandin. Di ginona ogkasakitan ko sipaon din sikan maidob. Sikan to ogkaangodan nu ko padajunon nu to pag-atu kanay. Sikuna da to ogkasakitan.’ ¹⁵ Dajun a pangusip, ‘Hintawa ka man?’* Migtabak to Ginuu, ‘Siak si Jesus no ogpaantuson nu. ¹⁶ Na, tindog ka. Pigyogwa ku sikuna su oghinangon ka no suguonon ku. Igpawanangon ku seini pagpakita ku ikow kuntoon hasta ko mupakita a diya to umaabut no panahon. ¹⁷ Ogbantajan ku sikuna agun no kona ka og-amonuhon to inggad hintawa, mgo Hibru ko kona. Ogsugon ku sikuna diya kandan ¹⁸ agun matang-awan to honahona dan. Su hangtod kuntoon, nadigyoman pad sikandan, no ko ita pa, mgo sakup pad sikandan ni Satanas. Di ko mutuu sikandan kanay, ogkabalhin sikandan diya to kaawangan, no ko ita pa, ogkahinang sikandan no mgo sakup to Diyus. Na, ogkasaylu to mgo sae dan aw ogkayakip sikandan to diya mgo otow no inabin to Diyus tongod to pagtuu kanay.’

To Pagnangon ni Pablo to Pag-alagad Din ki Cristo

¹⁹ “Kaling Hari Agripa, pigtuman ku to diya nasailow ku likat to yangit. ²⁰ Su iyan una no pigwalihan ku to mgo Hibru duon to siyudad to Damasco, dajun diya to siyudad to Jerusalem hasta duon to tibuuk Judea. Pigwalihan ku isab to kona no mgo Hibru. Pigpasabut ku sikandan tibo no kinahangyan musosey sikandan aw talikudan to mgo sae dan. Mupakatarong isab sikandan agun ogkakiyayahan no pigtalikudan dan on to mgo sae dan. ²¹ Sikan to hinongdan to pagdakop kanay to mgo Hibru diya to Bayoy to Diyus. Oghimatajan a dan podom, ²² di hangtod kuntoon pigtabangan a to Diyus. Kaling migpadajun a to pagnawanangon to tibo mgo otow, bantuanon ko obos. Wada ku pasubrahi to pagpang-anad ku to sikan intag-an ni Moises dow to duma no kibalí ba-ba to Diyus ²³ bahin to diya Insaad no Manyuwas.† Mig-iling sikandan no kinahangyan no himatajan sikandin aw iyan una no ogbanhawon no konad on ogkamatooy. Na, ogtang-awan din to mgo Hibru dow kona no mgo Hibru agun makasabut sikandan dow amonuhon no mayuwas.”

²⁴ No mig-ikagi pad si Pablo, migbansagon si Gubernadur Festo, “Nayan-

gog kad Pablo! Sikan on to nadeygan to subra on no naamuhan nu.”

²⁵ Di mig-ikagi si Pablo, “Talahudon no Gubernadur, wada a kayangog. Matuud dow makataranganon sikan pig-ikagi ku. ²⁶ Nasiguru ku no namaan si Hari Agripa to sikan ognangonon ku, su wada man ihobong. Ogpakaikagi a kandin to wada lipod-lipod. ²⁷ Na Hari Agripa, og-usip a ikow dow ogtuu ka to intag-an to diya kibalí mgo ba-ba to Diyus? Namaan a no ogtuu ka.”

²⁸ Di mig-iling si Hari Agripa, “Basi kay makailing ka no madali a nu ogkapatuu ki Cristo.”

²⁹ Kagi ni Pablo, “Inggad madali ko mayugoy, ig-ampu ku diya to Diyus no sikuna dow tibo no naminog kanay kuntoon maangod podom kanay, wada yabot hinuun to pagkaprisu ku.”

³⁰ Dajun tindog si Hari Agripa, si Gubernadur Festo dow si Bernice hasta to mgo duma dan. ³¹ Paggawas dan on, mig-iling sikandan, “Kona man naan angay no oghimatajan si Pablo ubin ogprisuhan.” ³² Mig-ikagi si Agripa ki Festo, “Ogkasabukan podom sikandin ko wada pa dangop to hari diya to Roma.”

27

To Paglikat ni Pablo padeg diya to Roma

¹ Pag-abut to aedow no ogpaandiyaon koy on to Italia, indata si Pablo dow duma no mgo prisu diya ki Julio, songo kapitan to kasundayuhan to Roma no og-ilingon to Kasundayuhan to Hari. ² Migsakoy koy to barku no linayagan no likat to Adramito no og-andiya to mgo yunsud duon to kahigadan to prubinsya to Asia. Migduma kanami si Aristarco no taga-Tesalonica, songo siyudad no sakup to prubinsya to Macedonia. ³ Pagkabukas, migduung koy duon to Sidon. Pigkae-atan si Pablo to sikan kapitan, kaling pigpaandiya sikandin to mgo amigu din duon agun maatiman dan. ⁴ Na, paglikat noy manda, migliput koy to sikan puyu to Cipre no nakasalipod kanami su ogkasugang noy to kaemag ko manyaktod koy. ⁵ Migpadajun koy diya to dani to mgo prubinsya to Cilicia dow Pampilia aw duung koy duon to Mira, songo yunsud no sakup to prubinsya to Licia. ⁶ Duon to Mira, nakakita sikan kapitan to yain no sakajan no likat to Alejandria no ogpayohus diya to Italia. Dajun koy din pasakaja.

⁷ Mahinoy to panow to sikan pigsakajan noy su nasugang noy to kaemag sed to pila no aedow. Nalisod-lisod koy iyan, di nakayaboy koy gihapun to yunsud to

* 26:15 Ginuu to intawag ni Saulo to sikan pigdinog din, di nalibod sikandin dow hintawa. † 26:23 To Grigu no inikagihan: Cristo

Nido. Di wada koy makapayohus diya to ogdeygan noy su maagbot yagboy to kaemag. Kaling diya koy deg to dibayuy to sikan puyu to Creta no nakasalipod kanami, aw migyaboy koy to yunsud to Salmon.⁸ Migpahigad koy, di hilabi koy nalisodan hangtod migtidow koy duon to yunsud no og-ilingon to Madojow no Duunganan no dani to yunsud to Lasea.

⁹ Na, manno nayuyugajan to panow noy, nasakpanan koy to panahon no madoot on ipganow duon to kadagatan su tigbabagju* on. Kaling pigsambagan ni Pablo sikan namandumaya to sakajan. Kagi din,¹⁰ "Nasabut ku no meyduon madoot no ogkahitabu ita ko mupadajun ki. Kanugun on to seini sakajan dow to mgo yuwan ta, aw ogpamiligru pad to mgo kinabuhita."¹¹ Di sikan kapitan to sundayu wada paminog to sambag ni Pablo su iyan nasi pigsaligan din to kagi to tag-ya dow kapitan to barku.¹² Mig-iling sikandan no sikan pigduungan noy kona no madojow no ogpaaputan to sakajan ko ogbagju. Kaling to kahan-inan to mgo otow mig-ujun to planu dan no ogpadajun koy. Ogpangingkamot sikandan no makaduung diya to yunsud to Fenice no sakup isab to sikan no puyu, su nakapasalipod sikan no lugar. Kaling madojow no ogpaaputan to sakajan kotob no maliwas to tigbabagju.

To Pagbagjuha onghi Pablo

¹³ Paghodos to mahinoy no kaemag likat to baebagan, sikan namandumaya to sakajan nakailing no ogkatuman to planu dan. Kaling pigbatun dan to teybatu to sikan sakajan aw likat no migpahigad to sikan puyu.¹⁴ Di wada kayugoy pigbagju koy. Mighodos to maagbot no kaemag likat to amihanan¹⁵ hangtod no konad ogkadaog to sikan sakajan to pagsugang to kaemag. Puli noy on pigpagboot dow andeid sikan sakajan ogdaehon to kaemag.¹⁶ No makatopad koy on to sikan malig-ot no puyu to Cauda, migminus-minus to kaemag. Inggad malisod pad hilabi, di ingkayuwan noy sikan buti no piggujud to barku.¹⁷ Tapus to sikan, piggakutan dan to pisi sikan barku agun ogdigon. Nahaedok sikandan no magoba ko musadae duon to kababawan no dani to higad to Libya. Kaling pighubad dan to mgo layag aw puli dan on pagboota sikan sakajan.¹⁸ Migpadajun to paghodos sikan maagbot no bagju. Kaling pagkabukas on, migsugud sikan mgo pahinanti to pagpamegbog to mgo yuwan diya to dagat.¹⁹ Pagkabukas manda, impamegbog dan inggad to mgo kasangkapan to sikan sakajan.²⁰ Sed to mahan-in no mgo aedow,

wada noy kita no migsilat to soga hasta bituon. Migpadajun sikan maagbot hilabi no bagju, aw wada koy on yagboy iman no ogkabuhi koy pad.

²¹ Anoy man no napilaan on no wada mgo kinoon noy, migtindog si Pablo duon to atubangan noy aw ikagi, "Mgo duma ku, ko naminog kow pa kanay no kona ki naa oglikat diya to Creta, kona podom seini ogkahitabu ita."²² Di kona kow ogkahaedok. Okgagoba iyan seini pigsakajan ta, di wada sobuuk ita no ogkamatoy.²³ Su gabii madukilom, to Diyus no tag-sakup kanay no iyan ogtumanon ku migsugu to anghil din dini kanay²⁴ aw ikagih a, "Kona ka ogkahaedok Pablo! Okgabuhi ka su kinahangyan no muatubang ka pad to hari diya to Roma. Kona isab ogkamatoy to mgo duma nu kani to sakajan, su pigkae-atan sikandan to Diyus tongod ikow."²⁵ Kaling mgo duma ku," kagi ni Pablo, "kona kow ogkahaedok su migtuu a no ogkatuman yagboy sikan impaikagi to Diyus dini kanay.²⁶ Di ogsadae ki duon to songo puyu."

²⁷ No ikasampuyu on tag-upat no kadukiloman, nadae koy gihapun to sikan bagju duon to sikan dagat no Mediteraneo. Pagkatonga to kadukiloman, migtahom sikan mgo pahinanti no madani koy on to pasak.²⁸ Dajun dan togdada sikan wohig, aw namaanan dan no kaewaan no dopa to kadayom. Pagkauswag dan diya to uunahan, pigtogkad dan manda, sampuyu nanda tag-lima no dopa.²⁹ Tongod to haedok no makadagha sikan sakajan duon to mgo gatung, pigtuntun dan to upat no mgo teybatu duon to ulin aw mig-awos yagboy sikandan no mabukas on podom.³⁰ Na, sikan mgo pahinanti migplanu no og-ojowan dan on puli sikan sakajan. Pigtuntun dan sikan buti duon to dagat no kunungkun iyan igtuntun dan to teybatu no duon to duyung.³¹ Di pagkita ni Pablo no ogpamanyaguy podom sikandan, pigikagihan din sikan kapitan hasta to mgo sundayu din, "Ko kona mupakamongang sikan no mgo otow kani to seini sakajan, kona kow ogkayuwas."³² Dajun tampoda to sikan mgo sundayu to mgo pisi no nakagaid to sikan buti aw pabay-ani no maanud.

³³ Anoy man no madani on ogkabukas, pig-igda koy ni Pablo to pagkoon. Kagi din, "Sed on to sampuyu-tag-upat no aedow no wada kinoon now, su angod kow to pigbitoy to so soyag no yanut."³⁴ Na, oghangyuon ku sikiyu no kumoon kow agun ogdosen kow, su kinahangyan pad to pagpangingkamot ta agun mabuhin kinow. Di wada ogkaamonu ita tibo."³⁵ Dajun pisi si Pablo to pan

* 27:9 To Grigu no inikagihan: *su naliwas on to puasa*. Impurtanti sikan no puasa no ogtumanon to mgo Hibru kada Septimabri ubin Uktubri.

aw pasalamati to Diyus duon to atubangan noy. Tapus to sikan, pigtibag din aw koono. ³⁶ Nagawang dajun to kalimuut noy, aw tibo koy isab migkoon. ³⁷ Sikami tibo no namanakoy, 276 no ka otow. ³⁸ No mahan-toy koy on, impamegobog to mgo yuwan no bogas no trigu agun og-agkap sikan sakajan.

To Pagkawasa to sikan Sakajan

³⁹ Pagkamasem on, sikan pasak no nadeygan noy wada kiyayaha to sikan mgo pahinanti. Di pigkita dan to nakasuyuk no wohig no meyduon payok. Nakahona-hona sikandan no duon dan igpasadae sikan barku ko mahimu. ⁴⁰ Panastasa dan dajun to hikot to mgo teybatu aw puli on ojowi. Aw idongan dan to pagpamadbad to taedigon to mgo timun. Dajun dan lindoga to layag agun madae koy podom to kaemag diya to higad. ⁴¹ Di wada koy makatidow duon to higad, su diya man nasi makadeg to kababawan aw migsadae. Sikan duyung wadad kahisu su migdokot. Sikan ulin piggupa-gupa to mgo bayod no migpadadama.

⁴² Ogpanghimatajan podom to mgo sundayu sikan mgo prisu su nahaedok no makayanguy sikandan diya to higad dow makayaguy. ⁴³ Di wada tugut sikan kapitan su gustu din no ogyuwason si Pablo. Dajun din sugu-a to tibo ogkaamu ogyanguy no muuna sikandan muyaksu aw yanguy pailing diya to higad. ⁴⁴ Sikan kona ogkaamu ogyanguy muukjang to mgo tabla ubin inggad nokoy no nangkagoba no bahin to sikan barku aw patisunu. Na, tibo nakatidow diya to higad no wada naamonu.

28

To Pagpaaput onni Pablo diya to Malta

¹ No diya koy on to higad, namaanan noy no Malta naan sikan puyu. ² To mgo taga-duon nayuuy hilabi kanami. Pagkita dan no pighagsiy koy tongod to udan dow kahagsiy to panahon, migyapug sikandan agun makapanghinadang koy. Madojow to pag-abi-abi dan kanami tibo. ³ Na, si Pablo nanghimun to kaju. Pagtomog din to sikan, meyduon migyogwa no yaposung tongod to kapasu to kaeju aw kagata to boyad din. ⁴ Pagkita to mgo taga-Malta to sikan yaposung no migbitoy-bitoy duon to boyad ni Pablo, nakailing sikandan, "Kriminal kay buwa sikan no otow, kaling piggabaan. Su nayuwas iyan sikandin to pagkatabug, di ogkamatoy da gihapun." ⁵ Dajun iwilik ni Pablo sikan yaposung duon to kaeju aw wada sikandin kaamonu. ⁶ Nailing to boot to mgo otow no ogyobag sikan boyad ni Pablo ubin puli on sikandin ogkatuad aw

ogkamatoy. Di pagkahina-hina no maaha dan no wada nahitabu ki Pablo, nasi nailing to boot dan no songo diyus sikandin.

⁷ Na, duon to dani to sikan napaaputan noy, meyduon mgo uma ni Publio no panguy to sikan no puyu. Pigpapaabut koy din duon to bayoy din. Madojow to pag-abi-abi din kanami sed to tatoyu no aedow. ⁸ To diya no panahon, mighibat to amoy ni Publio su pighingyow dow pigsinterya. Dajun sed si Pablo duon to sinabong aw ampu. Pagdampa din to sikan masakiton, dajun naulian. ⁹ Na, pagka-manid on to pagkaulii to sikan otow, mig-andiya ki Pablo to tibo mgo masakiton, aw nangkaulian isab sikandan. ¹⁰⁻¹¹ Mahan-in to impamogoy dan kanami. Na, migpakamonang koy duon to sikan no banwa sed to tatoyu no buyan su pigliwas noy pad to tigbabagju. Anoy man no madani koy on ogpanow, pigpamogajan koy dan to inggad nokoy no mgo kinahangyanon to panow noy.

To Pagtidow ni Pablo diya to Roma

Na, meyduon sakajan no tahan duon no likat to siyudad to Alejandria no migpaliwas isab to tigbabagju. Pigngadanan sikan sakajan no Diyus no Iping.* Sikan to pigsakajan noy pailing diya to Roma. ¹² Pagtidow noy diya to yunsud to Siracusa, mig-ugpa koy duon sed to tatoyu no aedow. ¹³ Likat duon, migpaajun-ajun koy to kaemag ayha koy tidow diya to yunsud to Regio no sakup to Italia. Pagkabukas, madojow on to panow noy su to kaemag natalikudan noy on. Pagkabukas manda, migduung koy duon to yunsud to Puteoli. ¹⁴ Paghaw-as noy, meyduon nabaekan noy duon no mgo magtutuu. Mighangyu sikandan no mupakamonang koy naa duon kandan sed to songo simana. Na, tapus to sikan no simana, miglikat koy pailing diya to siyudad to Roma. ¹⁵ Pagkadinog to mgo magtutuu diya to Roma no og-andiya koy kandan, wada dan baliha to kadiyu to igbaktas dan. Migtagbu sikandan kanami duon to yunsud no og-ilingon to Merkadu ni Apio. To duma migtagbu kanami duon to yunsud no og-ilingon to Tatoyu no ka Paabutan. No kitaon sikandin ni Pablo, migpasalamat sikandin to Diyus aw migdigon to ginhawa din.

To Pagwali ni Pablo diya to Roma

¹⁶ Pagtidow noy diya to siyudad to Roma, wadad prisuha si Pablo. Pigtugutan sikandin to kinaugalingon no pag-ugpa, di binantajan da to sobuuk no sundayu.

* **28:10-11** Sikan iping no diyus iyan ngadan si Castor dow si Pollux. Sikandin to og-ampuan to ogpamanakajan diya to dagat to diya no panahon.

¹⁷ No natatoyuhan on no aedow to pagti-dow noy, impadokat ni Pablo to inila no mgo Hibu no taga-Roma. No mahimun on sikandan, mig-iling si Pablo, “Mgo suun ku, meyduon igpasabut ku iyu. Wada man podom sae ku to angod ta no mgo Hibu. Wada a isab supak to sikan mgo tumanon no imbilin ita to mgo minuna ta. Di pigdakop a dan diya to Jerusalem aw idata duon to mgo upisyalis to gubernu to Roma. ¹⁸ Tapus a dan imbistigaha, wada naaha dan no sae ku no angay a oghimatajan. Gustu dan podom no ogsabukan a, ¹⁹ di to angod ta no mgo Hibu wada ujun. Na, manno wada yain no paagi ku, migdangop a to hari ta dini to Roma. Wada hinuun igkariklamu ku kuntra kandan. ²⁰ Kaling impadokat ku sikiyu kuntoon su ogpaggi-laung† a iyu agun no makasabut kow to hinongdan to pagpusasi kanay. Nailing a to seini tongod to pagtuu ku to sikan pigpaabut tanow‡ no mgo kaliwat ni Israel.”

²¹ Mig-iling sikandan, “Wada nadawat noy no suyat likat to mgo Hibu diya to Judea bahin ikow. Wada isab mgo Hibu no napuun diya no mig-iling no meyduon nangkahinang nu no madoot. ²² Di gustu koy ogpaminog to sikan igpang-anad nu. Su namaanan noy no duon to inggad andei no banwa meyduon ogsupak to sikan punduk now.”

²³ Na, dajun dan sabuti dow kagan-u sikandan oghihimun manda. Pag-abut to sikan aedow no nasabutan dan, mahan-in to mgo Hibu no nahimun duon to pig-ugpaan ni Pablo. Sugud to masem kotob no nadukilom, pigpasabut sikandan ni Pablo aw pigmatuud din bahin to paghari to Diyus. Pigkumbinyu din sikandan pinasikad to sikan mgo sinuyat ni Moises dow duma no kibali ba-ba to Diyus agun makatuu sikandan ki Jesus. ²⁴⁻²⁵ No matapus on to pagwali ni Pablo, naman-uli sikan mgo Hibu no migyayalis, su meyduon namanuu to sikan pig-ikagi din, di to duma wada tuu. Di no wada pad sikandan pamang-uli, mig-iling si Pablo, “Matuud iyan to diya pig-ikagi to Ispiritu Santu to mgo minuna ta no impabaja ki Isaias no kibali ba-ba din ²⁶ no pig-iling,

‘Andiya ka to mgo Hibu aw ikagihni sikan-

dan,
Inggad amonuhon now to pagpaminog,
kona kow ogpakasabut.

Inggad amonuhon now to pag-aha,
kona kow ogpakakita.

²⁷ Sikan to ikagihon nu kandan su madoson to uyu dan.

Angod to pigsampongan dan to mgo talinga dan aw migpiyong agun kona makasabut dow makakita. Su ko paningkamotan dan pa no makasabut aw makakita dow pauli dini kanay, ogpang-ulian ku sikandan. §

²⁸ “Na,” kagi isab ni Pablo, “kaling kinahangyan no matagahan now no sikan kagi to Diyus no ogpakayuwas to otow ingnaw-nangon on diya to kona no mgo Hibu, aw ogdawaton dan on.” ²⁹ *

³⁰ Sed to daduwa no tuig mig-ugpa si Pablo duon to bayoy no pigplitihan din, aw pig-abi-abi din to tibo naman-andiya kandin. ³¹ Wada haedok din no mignaw-nangon bahin to paghari to Diyus. Nanganad isab sikandin bahin ki Jesu-Cristo no Ginuu no wadad migbaebag.

† 28:20 To Surigao no Minanubu: *ogpagaung-yaung* ‡ 28:20 Migtuu si Pablo no si Jesus iyan pigpaabut to mgo Hibu. § 28:27 Isaias 6:9,10 * 28:29 Bersikulu 29 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Tapus to pag-ikagi ni Pablo, mig-uli sikan mgo Hibu no migyayalis to maagbot.*

To Suyat ni Pablo diya to mgo Taga- Roma

¹ Siak si Pablo no suguonon ni Cristo Jesus iyan tag-suyat to seini. Piggili a to Diyus to pagka-apustul aw bogaji to katongdanan to pagnawnangon to Madojow no Nawnangonon no napuun kandin. ²⁻³ Sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo no Anak din nayugoy din da isaad aw ipasuyat duon to Kasuyatan din to diya mgo otow no kibali ba-ba din. Bahin to pagkaotow din, kaliwat sikandin ni Hari David. ⁴ Bahin isab to balaan no pagka-Diyus din, pinaagi to pagkabanhaw din ingkapakita no si Jesu-Cristo no Ginuu ta, gamhanan yagboy no Anak to Diyus. ⁵ Pinaagi kandin, pigmadojawan a to Diyus su pighinang a din no apustul to pagkabig to mgo otow no kona no mgo Hibru diya to yain-yain no mgo banwa agun mutuun dow musugut sikandan ki Jesu-Cristo. Na duon to sikan, ogkasaja yagboy sikandin. ⁶ Yakip kow isab su tinawag kow man to Diyus agun mabogkot duon ki Jesu-Cristo.

⁷ Kaling pigsuyatan ku sikiyu no mgo taga-Roma no hinigugma to Diyus dow inabin din.

Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus no Amoy dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta aw palinawon to ginhawa now.

To Pag-awos ni Pablo to Pagyoyu to mgo Taga-Roma

⁸ Og-una a ogpasalamat to Diyus pinaagi ki Jesu-Cristo tongod iyu tibo, su to pagtuu now nabantug diya to inggad andei. ⁹ Ogpakakistigus to Diyus no kanunoy ku sikiyu ig-ampu. Sikandin to ogtumanon ku to bug-us no ginhawa pinaagi to pagnawnangon to sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo no Anak din. ¹⁰ Nangamuju a to Diyus no itugut din no makayouy ad on iyu. ¹¹ Ogcaliyag a yagboy no ogpagkita iyu agun mabahinan ku sikiyu to kadojawan no igbogoy to Ispiritu Santu agun ogdigon to pagtuu now. ¹² Iyan igpasabut ku no ogkatabangan a tongod to kadigon to pagtuu now aw ogkatabangan kow isab tongod to kadigon to kanay no pagtuu. ¹³ Mgo suun ku, ogkaliyag a no mataga kow no kona no kapila a da planu to pag-andiyan iyu agun meyduon madojow no ogkadeygan to trabahu ku diyan angod to nadeygan diya to yain no mgo banwa no pig-ugpaan to kona no mgo Hibru. Di kanunoy meyduon nakabaebag

kanay. ¹⁴ Ubligadu a to pagpang-anad to tibo kaotawan, mgo didajahan dow mgo dibabaon, to mgo idukadu dow to wada mgo dalimagaman. ¹⁵ Kaling ogkaliyag a yagboy ogpasabut isab iyu no mgo taga-Roma to Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo.

To Gahom to sikan Madojow no Nawnangonon

¹⁶ Kona ku igkasikow to pagnawnangon to sikan Madojow no Nawnangonon su ogdumahan sikan to gahom to Diyus to pagyuwas to inggad hintawa no ogtuu. To mgo Hibru iyan una no migding to sikan, di kuntoon ogkayakip on to kona no mgo Hibru. ¹⁷ Su pinaagi to sikan Madojow no Nawnangonon, impamaan to Diyus to planu din to pag-isip to mgo otow no wadad sae tongod da to pagtuu dan. Su mey sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling, "To mgo otow no og-isipon ku no wadad sae, to kinabuhani dan igpasikad to pagtuu kanay."*

To Kaboyu to Diyus to mgo Makasasaya

¹⁸ To Diyus no diya to yangit migmaan no ogkastiguhon din to tibo mgo otow no wada pagtahud kandin aw oghinang to madoot. Kibali inyon-ok dan sikan matuud no namaanan dan su ogtuudon dan to paghinang to madoot. ¹⁹ Kona ogkailing no wada dan kamaani to kinaiya to Diyus su ingmaan din on man kandan. ²⁰ Kona ta iyan ogkitaon to Diyus, di sugud no hinangon din seini kalibutan, nasabutan yagboy to mgo otow to pagka-Diyus din dow to wada katapusan no gahom din, su ogkaaha ta man to mgo hininang din. Kaling wada ogpakailing no kona sikandan no angay ogkastiguhon to Diyus. ²¹ Su inggad namaanan dan no meyduon Diyus, wada dan sikandin pasidonggi aw wada dan isab pasalamati. Nasi no iyan pighona-hona dan to mgo linangog aw wada mgo pues, aw nadigyoman to pagsabut dan. ²² Og-iling sikandan no ogpakasabut, di to tinood mgo buluk. ²³ Anoy su iyan podom simbahan dan to Diyus no wada kamatajon aw angay ogsajaon, iyan nasi pigsimba dan sikan impag-angod-angod to otow no ogkamatoy da dow to ogpamanyajang, to ogpamamanow, to ogpamangunanap† hasta to ogpamanduya.

²⁴ Kaling insum-ok‡ sikandan to Diyus to pagpatujang to inggad nokoy no kayawajan no ogkaliyagan dan. Hilabi makasisikow to pinanghinang dan duon to yawa to angod dan no mgo otow. ²⁵ Sikan no mgo otow migtuu on to gayu su pigtalikudan dan on sikan matuud no ingmaan to Diyus kandan. Iyan pigsimba dow pigtuman dan to mgo hininang to Diyus. Wada dan liparaha

* 1:17 Habacuc 2:4 † 1:23 Ubin ogpananap ‡ 1:24 Ubin pigpabay-anan

to Diyus no iyan mighinang to tibo dow iyan anggagan ogsajaon to wada katapusan. Sikan iyan.

²⁶ Na, tongod to sikan kadoot dan, insum-ok sikandan to Diyus to pagpatujang to inggad nokoy no mayaw-oy no kaiboganan dan. Meyduon ngani mgo bohi no konad on og-unug to batasan to pagkabohi dan su to duma dan no mgo bohi ig-angod dan to mgo yukos. ²⁷ To mgo yukos isab, meyduon mig-ojow to mgo bohi aw iyan naibogan dan to angod dan no mgo yukos. E-ay! To bayos kandan impasibu on to sikan yawan-on no mgo hinang dan.

²⁸ Manno pig-owjan dan to Diyus no namaanan dan on, insum-ok din sikandan to sikan mayaw-oy no mgo panghona-hona no iyan migmandu kandan to paghinang to kona podom no angay oghinangon. ²⁹ Ogtibuyuson dan to paghinang to inggad nokoy no madoot. Mgo hakog sikandan dow mangkayupig. Ogsilag sikandan dow oghimatoy to otow. Mangkaabyow dow malimbungon hasta mati-amung-amung. Mgo tabian ³⁰ dow mahimanu. Oguntra-hon dan to Diyus aw ogtamajon dan to angod dan no mgo otow. Ogpanghambug aw ogpayabi-yabi. Kanunoy sikandan oghona-hona to bag-u no paagi to pagpakasae. Masinupakon sikandan to mgo ginikanan. ³¹ Kona ogkaamu ogkiyaya to madojow dow madoot aw kona ogkasaligan. Wada yagboy gugma dow kae-at dan to angod dan no mgo otow. ³² Namaanan dan sikan matarong no balaod to Diyus no mig-iling no anggagan ogkastiguhon to wada katapusan to tibo no oghinang to sikan, di ogpadajun gihapun sikandan to paghinang to madoot. Aw ogdugang pad to kadoot dan su ogsajaon dan to duma no oghinang isab to madoot.

2

To Pagkastigu to Diyus to Otow

¹ Na, basi muiling kow no anggagan ogkastiguhon to mgo otow no oghinang to sikan no kadoot. Di bantoy kow su oghinang kow man isab to sikan. Kaling kibali igpakastigu now to kaugalingon now su mig-aangod man to hinang now. ² Namaanan ta no matarong to hukum to Diyus to mgo otow no oghinang to madoot. ³ Kaling ko og-sawoy kow to duma no oghinang to madoot di oghinang kow isab to angod no kadoot, nailing buwa to boot now no ogpakalikoy kow to kastigu to Diyus? Eh, kona kay. ⁴ Basi makailing kow no ogpakapatujang kow su bootan to Diyus dow mapailubon. Wada kow buwa makasabut no nayuuy to Diyus iyu agun podom musosey kow aw talikudan now to mgo sae now. ⁵ Di wada kow gihapun talikud to mgo sae now su

mangkadoson to uyu now. Kaling sikiyu da to migpadugang to kastigu no igpahamtang to Diyus iyu. Matarong yagboy to hukum din ⁶ su ogbayosan din to kada sobuuk sibu to nangkahinang din. ⁷ Mey mgo otow no ogpaningkamot to paghinang to matarong agun no masaja dow mapasidonggan sikandan to Diyus aw makaugpa diya to yangit no wada katapusan. Na, sikan iyan to mgo otow no ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan. ⁸ Di to mgo otow no iyan ogpayabihon to kandan kadojawan aw og-ojow to matuud su iyan ogsunudon dan to madoot, iyan da ogkaiman dan to yangot to Diyus. ⁹⁻¹⁰ To tibo ogpamanghinang to madoot og-abuton to maagbot no mgo antusonon aw ogkasamuk to hona-hona, di to diya matarong to mgo hinang ogsajaon dow ogpasidonggan to Diyus aw ogpalinawon to ginhawa. Ogbayosan to tibo mgo otow tongod to nangkahinang dan, madojow ko madoot, yabi to mgo Hibru hasta isab to kona no mgo Hibru. ¹¹ Su to Diyus wada pinayabi.

¹² To mgo otow no ogpakasae mig-aangod, inggad makadinog sikandan to mgo balaod to Diyus ko kona. To diya ogpakasae no nakadinog on to mgo balaod din ogkastiguhon pinasikad to sikan mgo balaod. To diya ogpakasae no wada makadinog to mgo balaod to Diyus ogkastiguhon gihapun, di kona no igpasikad to sikan mgo balaod. ¹³ Su kona no iyan og-isipon to Diyus no wadad sae to otow no puli ogpaminog to mgo balaod din, di to otow no ogtuman to sikan. ¹⁴ Su to kona no mgo Hibru, inggad wada dan kaanadi to mgo balaod to Diyus, usahay oghinangon dan to madojow no insugu to sikan mgo balaod su to ingkabata dan no kinaiya iyan ogsugu kandan. ¹⁵ Duon to sikan, ogkasabutan no imbotang to Diyus to mgo balaod din duon to ginhawa dan. Su ko oghinang sikandan to natagahan dan no hustu, kona sikandan ogkakunsinsya. Di iyan ogkakunsinsya sikandan ko ogpakasae. ¹⁶ Na, ko muabut to Aedow to Paghukum, igpasusi to Diyus ki Jesu-Cristo to namakahobong duon to ginhawa to tibo mgo otow. Sikan to og-ikagihon ku ko igwali ku to Madojow no Nawnangonon.

To Wada Pagtuman to mgo Hibru to Diyus

¹⁷ Sikiyu no angod ku no mgo Hibru, migsalig kow to pagka-Hibru now aw kunungkun ogdawaton kow to Diyus su pigsaligan kow to mgo balaod din. Nanghambug kow no pinadajag kow to Diyus. ¹⁸ Nanghambug kow isab no kunungkun namaan kow to ogkaliyagan

din aw ogkiyaya kow to matarong su pig-anad kow to mgo balaod din. ¹⁹ Nailing to hona-hona now no ogpakapang-anad kow to kona no mgo Hibru no wada dalimagaman to Diyus agun matangan-awan to hona-hona dan. ²⁰ Masaligon kow no ogpakapang-anad kow to mgo otow no angod pad to mgo bata su wada pad kaanad. Su ojaw now pa, sikita da no mgo Hibru to migtagon to mgo balaod to Diyus no iyan da matuud no ogkapuunan to hustu no pagsabut. ²¹ Ogpang-anad kow on man naan to duma no mgo otow, na, nokoy no kona now man og-anadon to kaugalingon now? Ogpang-anad kow no kona ogpangawat to otow. Na, og-usipon ku sikiyu, ogpangawat kow naan? ²² Ogpang-anad kow no madoot to pagpanghonay. Na sikiyu, oghinang kow naan to sikan? Ogkalisom kow to mgo diyus-diyus, di ogpamansed kow man ngani to mgo ampunan dan to pagkawat to nakased duon! ²³ Nanghambug kow no sikiyu to nakatagon to mgo balaod to Diyus, di pigpakasikawan now sikandin pinaagi to pagyapas now to sikan. ²⁴ Ojaw pa to Kasuyatan to Diyus, "To diya kona no mgo Hibru ogdoot-doot to Diyus tongod to mgo hinang now."

²⁵ Sikiyu no angod ku no mgo Hibru, pig-tuli* kow pagpakiyaya no kaotawan kow to Diyus. Igdadojow now iyan sikan basta tumanon now yagboy to mgo balaod din. Di ko yapason now to balaod, ogkaangod kow to diya kona no kaotawan din. ²⁶ Di to kona no mgo Hibru, ko tumanon dan to mgo sugu to Diyus, ogkamaanan no kaotawan din naan sikandan. ²⁷ Kaling pinaagi to pag-tuman to sikan kona no mgo Hibru to mgo balaod to Diyus, ogkapajagan no angay kow ogkastiguhon. Su anoy sikiyu to pigbogajan to sikan mgo balaod din, pigyapas now man gihapun.

²⁸⁻²⁹ Na, hintawa man to tinood no Hibru, no ko ita pa, tinood no kaotawan to Diyus? Kona no sikan ogtuman to mgo tumanon angod to pagpatuli di sikan nabagu on to ginhawa. Su sikan kibali pag-tuli no ogkaliyagan to Diyus kona no pag-pali to yawa to otow di to paggawang to mangkadoot duon to ginhawa. Ogkahimu sikan pinaagi to Ispiritu to Diyus, kona no pinaagi to diya sinuyat no balaod. Na, inggad kona sajaon sikan otow to angod din, to Diyus iyan ogsaja kandin.

3

¹ Na, sanglit angod man to sikan, basi

meyduon og-usip, "Wada naan pues to pagka-Hibru? Nokoy man to pues to tumanon ta to pagpatuli?" ² Meyduon iyan. Igdadojow yagboy to pagka-Hibru ta, yabi su sikita to pigsaligan to Diyus to mgo kagi din. ³ Basi meyduon og-iling, "Ugsa man to mgo Hibru, mey man wada tuman to kagi to Diyus." Tinood iyan, di kona ogpasabut no kona ogkasaligan to Diyus. ⁴ Inggad ogginayu to tibo otow, di to Diyus kona ogginayu. Su to Kasuyatan to Diyus mig-iling,

"Ginuu, kanunoy hustu ko og-ikagi ka.

Inggad basayon ka, ogkamaanan da no kona ka no sajapan."*

⁵ Basi meyduon ogpinilusupu no og-iling, "Madojow nasi ko makasae ki agun no ko itandi sikan to katarong to Diyus, ogkaki-taan yagboy sikan katarong din. Kaling," ojaw dan pa, "sajop buwa to Diyus ko kastiguhon ki din tongod to mgo sae ta." Sikan kan linangog no hona-hona dan. ⁶ Di kona ki ogpakailing to sikan! Su ko kona no matarong to Diyus dow hustu to pagkastigu din to mgo otow tongod to mgo sae dan, wada podom katongod din to paghukom to kaotawan kani to kalibutan. ⁷ Basi mey isab og-iling to, "Madojow nasi ko ogginayu a agun no ko itandi to pagkamatinod-anon to Diyus, ogkamaanan no ogkasaligan to Diyus, kaling ogkasaja sikandin. Na," ojaw dan pa, "nokoy no ogpahamtangan a man to Diyus to kastigu ko masaja man sikandin tongod to mgo sae ku?" ⁸ Ogpasabut sikan no ogpadajun ki to paghinang to madoot agun madojow to ogkadeygan. Pagkabalina-gag to sikan no pangatarongan! Meyduon ngani mgo otow no oghapey kanay no sikan kun to ig-anad ku. Angajan yagboy sikandan to sikan kastigu no igpahamtang kandan!

Wada Inggad Sobuuk no Matarong

⁹ Na sikita no mgo Hibru, yabow buwa to kadojow ta kay to kona no mgo Hibru? Kona gajod! Nahisgutan kud on no mig-aangod da to tibo otow, Hibru ko kona, su tibo piggahoman to sae. ¹⁰ Su pig-iling duon to Kasuyatan,

"Wada inggad sobuuk no otow no matarong duon to atubangan to Diyus.

¹¹ Wada sobuuk no ogpakasabut.

Wada isab ogpamangha to Diyus.

¹² To tibo kaotawan migtalikud kandin,

aw tibo wada yagboy mgo pues.

Wada oghinang to madojow,

wada inggad sobuuk.†

¹³ To kagi no ogkapuun to ba-ba dan

* **2:25** Basaha isab to Genesis 17:10-11. Migsugu to Diyus no tulion si Abraham dow mgo kaliwat din no yukos. Indan sikan no kaotawan sikandan to Diyus. * **3:4** Salmu 51:4 † **3:12** Salmu 14:1-3 dow 53:1-3 ‡ **3:13** Salmu 5:9

angod to ngadog no ogkapuun duon to yobong no naabrihan.
 Mgo gayuon sikandan,[‡]
 aw to pagdoot-doot dan to duma angod to yayas to yaposung.[§]
 14 Kanunoy sikandan ogbinusae aw ogpanungajow to duma dan.*
 15 Maagkap to boyad dan to paghimatoy to duma.
 16 Inggad andei sikandan ogdeg, ogpan-dodoot
 aw ogpasakitan dan to angod dan.
 17 Kona sikandan ogkaamu og-ugpa to malinow.[†]
 18 Wada yagboy haedok dan to Diyus."[‡]
 19 Namaan ki no insuyat sikan duon to Kasuyatan to Diyus no imbogoy ita no mgo Hibru. Na, manno nasakup kinow to sikan pig-iling no makasasaya to tibo otow, kona kow ogpakailing no wada sae now. Su to tibo kaotawan ogsukutan to Diyus tongod to mgo sae dan. ²⁰ Kaling man, wada inggad hintawa no ogkadawat to Diyus tongod to pagtuman to mgo balaod din. Nasi no sikan to ogmaan ita no nakasae ki.

Ogkadawat to Diyus to Otow no Ogtuu ki Jesu-Cristo

²¹ Di kuntoon impakita on to Diyus to planu din agun ogkadawat ki din no wada yabot to pagtuman ta to mgo balaod. To sinuyat ni Moises dow to duma no kibali baba to Diyus ogmatuud to sikan. ²² Seini to planu to Diyus: Og-isipon ki din no wadad sae tongod to pagtuu dow pagsalig ta ki Jesu-Cristo. Iyan da no paagi inggad Hibru ko kona, ²³ su to tibo mgo otow namakasae. Wada inggad sobuuk no nakatopong to himpit no sukud to Diyus. ²⁴ Di tongod to kadojow dow kayuuy din ita, og-isipon ki din no wadad sae pinaagi to pighinang ni Cristo Jesus agun to pagyokat ita. ²⁵ Su sikandin to insapilinti to Diyus ita. Impaawas to yangosa din aw migpakimatoy agun no mahupoy to kaboyu to Diyus tongod to mgo sae ta ko ogtuu ki ki Cristo. Pig-iling to Diyus to sikan agun ogkamaanan no matarong sikandin ko oghukum inggad angod to pigpabay-anan din puli to sae to mgo otow to diya una. ²⁶ Di kuntoon impaangkon din on ki Jesus to mgo sae ta agun ikapakita no matarong sikandin ko oghukum aw agun isab ogkaisip din no wadad sae to inggad hintawa no ogtuu ki Jesus.

²⁷⁻²⁸ Na, su nailing man to sikan, nokoy kay to igkapanghambug ta? Ampan gajod! Su kona no iyan ig-isipa ita to Diyus no wadad sae tongod to pagtuman ta to mgo

balaod din, di nasi no tongod da to pagtuu ta. ²⁹ Kona kow oghona-hona no mgo Hibru da to ogkasakup to Diyus, su ogsakupon din to inggad hintawa, Hibru ko kona. ³⁰ Su sobuuk da to Diyus, aw og-isipon din no wadad sae to tibo otow no ogtuu ki Jesu-Cristo, Hibru sikandan ko kona. ³¹ Basi og-iling kow, "Ko ugaling sikan man, wadad naan pues to diya mgo balaod no imbogoy ita to Diyus." Sajop sikan! Su to pagtuu ta iyan da yagboy paagi no ogkatuman ta sikan mgo balaod to Diyus.

4

To Pagdawat to Diyus ki Abraham tongod to Pagtuu Din (Galacia 3:6-10)

¹ Igpananglit ta si Abraham no minuna ta no mgo Hibru. Naamonu no pig-isip man sikandin to Diyus no wadad sae aw dawata? ² Ko nadawat pa sikandin to Diyus tongod to madojow no mgo hinang din, meyduon podom igkapanghimantug din. Di kona no sikan to ingdawata kandin to Diyus. ³ Su ojow pa to Kasuyatan, "Si Abraham migtuu to Diyus, kaling pig-isip to Diyus no wadad sae din."^{*} ⁴ Na, ko pananglitan mey otow no ogtrabahu, sikan igsuhue kandin kona ogkailing no bogoy puli, su bajad sikan to trabahu din. ⁵ Di yahi to kayuwasan. Su kona no iyan ogkadawat to Diyus to otow no ogsalig to kandin no ogkaunagan. Iyan nasi ogkadawat din to otow no ogsalig kandin no iyan og-isip no wadad sae to makasasaya tongod to kamatajon ni Cristo. Su iyan igdawata kandin to Diyus tongod to pagtuu din. ⁶ Sikan isab to impasabut to diya sinuyat ni David no mighisgut to madojow no kabotang to otow no nadawat on to Diyus no wada yabot to madojow no hinang din. ⁷ Kagi din,

"Pagkadojow to otow no pigpasaylu on to mgo sae!

⁸ Malipajon hilabi sikandin

su konad on og-isipon to Diyus no sae-an sikandin."[†]

⁹ Hintawa man kalipay sikan ognangonon ni David? Mgo Hibru da buwa no ogtuman to mgo tumanon angod to pagpatuli?[‡] Kona! Yakip isab to duma no mgo tribu no kona ogtuman to sikan. Su nahisgutan tad no iyan da ingdawata to Diyus ki Abraham tongod to pagtuu din. ¹⁰ Na, kagan-u man dawata to Diyus si Abraham? Natuli on sikandin ko wada pad? Wada pad on! Kaling namaan ki no kona no sikan to ingdawata to Diyus kandin. ¹¹ Su sikan pagpatuli migpakiyaya puli no tahan on sikandin pig-isip to Diyus no wadad sae

tongod to pagtuu din. Kaling ogkatawag si Abraham no amoy to tibo mgo otow no ogtuu to Diyus aw og-isipon din no wadad sae inggad kona sikandin no sakup to sikan balaod to pagtuli. ¹² Amoy isab si Abraham to mgo Hibru no wada salig to pagkatinuli dan, su mey pagtuu dan to Diyus no angod to diya pagtuu ni Abraham no wada pad sikandin tuli-a.

To Pagtuu ni Abraham to Saad to Diyus

¹³ To diya una, insaad to Diyus ki Abraham dow mgo kaliwat din no mey panahon no ogkaangkon dan to tibuuk kalibutan. To pagkatuman to sikan kona no tongod to pagtuman ni Abraham to mgo balaod, di tongod to pagtuu din no iyan isab ingdawata kandin to Diyus. ¹⁴ Su ko iyan pa pigsadaan to Diyus to mgo otow no ogtuman to mgo balaod, wada podom pues to pagtuu ta to Diyus, aw wada isab pues to saad to Diyus su wada ogpakapahimuyus to sikan. ¹⁵ Su sikan mgo balaod diya ogdeg to pagkastiguha ita to Diyus su kona ta ogkatuman sikan. Iyan da man wada ogkayapas ko wada balaod.

¹⁶ Kaling iyan da ogpakadawat to diya insaad to Diyus to otow no ogtuu kandin, agun masabutan no tongod da sikan to kadojow dow kayuyu din ita. Na, siguru yagboy no sikan no insaad ogkadawat to tibo og-isipon no mgo kaliwat ni Abraham, su to pagtuu dan angod man to pagtuu ni Abraham. Su sikandin to amoy to tibo no ogtuu to Diyus, inggad sakup sikandan to diya mgo balaod ko kona. ¹⁷ Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus ki Abraham no pig-iling, "Oghinangon ku sikuna no amoy to mahan-in no mgo tribu." [§] Natuman on sikan su sikandin on to amoy tanow no namanuu. Aw sikan Diyus no pigtuuhan din iyan mey gahom to pagbanhaw to mgo patoy aw ogikagi sikandin sahian ka da to nahitabu on inggad wada pad. ¹⁸ Angod to kona ogkaimanan no ogkahinang si Abraham no amoy to mahan-in no mgo tribu su wada man anak din, di migtuu gihapun aw migiman no ogkatuman sikan kagi to Diyus no pig-iling, "To kahan-in to mgo kaliwat nu ogkaangod to mgo bituon diya to yangit."*

¹⁹ Wada yobad to pagtuu ni Abraham to sikan kagi to Diyus inggad madani on og-songo gatus to idad din, hasta si Sara no asawa din nabujag on puli no wada panganak. ²⁰ Wada duwa-duwa si Abraham to diya insaad to Diyus kandin. Nasi no migdigon to pagtuu din aw pigsaja din to Diyus, ²¹ su nasiguru din no ogkahimuan to Diyus to inggad nokoy no igsaad din. ²² Sikan to hinongdan no pig-isip sikandin

to Diyus no wadad sae aw dawata. ²³ Aw kona no si Abraham da, ²⁴ su sikita no ogtuu ogkayakip isab. Ogdawat ki to Diyus no iyan migbanhaw ki Jesu-Cristo no Ginuu ta. ²⁵ Pagboot to Diyus no mahimatajan sikandin tongod to mgo sae ta, aw pigbanhaw sikandin agun no isipon ki to Diyus no wadad sae.

5

To Kabotang to Otow no Nadawat on to Diyus

¹ Manno pig-isip on to Diyus no wadad sae ta tongod to pagtuu dow pagsalig ta ki Jesu-Cristo, nahiuli kid on dow to Diyus. Nahimu sikan tongod to kamatajon ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. ² Tongod isab to pagtuu ta kandin, maawang on to dayan ta pailing diya to Diyus, aw naangkon tad to kadojow dow kae-at din no nakinabuhi tad kuntoon. Kaling ogkalipay ki yagboy su mey pag-iman ta no ogkayakip ki to dongog to Diyus diya to umaabut no panahon. ³ Kona no sikan da to igkalipay ta, su ogkalipay ki isab ko paantuson ki, su nataga ki no ko mubaja ki to mgo pag-antus, ogkaanad ki to pagpailub. ⁴ Na, ko mupadajun ki to pagpailub to mgo antusonon, ogkakitaan no hamatuk to pagtuu ta. Aw tongod to sikan, masaligon ki no ogpaabut to tibo no insaad din ita. ⁵ Kona ogkapakyas to pag-iman ta su pigpasabut kid to Ispiritu Santu no wada sukud to gugma to Diyus ita.

⁶ Wada yagboy ogkahimu ta, di pag-abut to panahon no pigbootan to Diyus, migpakimatoy si Cristo agun mayuwas ki no mgo makasasaya. ⁷ Matagsa da hinuun ogkahitabu no meyduon ogtubus to otow no himatajanan inggad matarong sikan og-tubuson din. Basi ogkahitabu no meyduon ogpakimatoy ko madojow hilabi sikan ogsapilintihan din. ⁸ Di to Diyus, impakita din to kaaslag* to gugma din ita, su inggad makasasaya ki pad, migpakimatoy si Cristo ita. ⁹ Na, manno pig-isip kid on to Diyus no wadad sae tongod to yangosa ni Cristo no impaawas, iyan on man kuntoon ko kona ki din yuwason to kastigu to Diyus no angay ita! ¹⁰ To diya una, nahikuntra ki dow to Diyus, di kuntoon nahiuli kinow on pinaagi to kamatajon ni Jesu-Cristo no Anak din. Na, su nailing on man to sikan, yabi no ogyuwason ki diya to umaabut pinaagi ki Cristo no nabanhaw! ¹¹ Kaling igkalipay ta yagboy to Diyus pinaagi ki Jesu-Cristo no Ginuu ta no migpag-uli ita dow to Diyus.

Si Jesu-Cristo Intandi ki Adan

¹² Si Adan no una no otow, nakasae. Sikan to sinugdanan to sae dini to babow

to kalibutan. Na, su mey on man sae, mey on isab kamatajon. Kaling ogkamatoy to tibo otow su tibo man nakasae. ¹³ To diya wada pad ibogoy to Diyus to mgo balaod din ki Moises, migpadajun to mgo otow to pagpakasae. Hinuun, kona ogkailing no nakayapas sikandan to mgo balaod su wada pad man ikabogoy sikan mgo balaod, ¹⁴ di to sae migdae gihapun to kamatajon. Kaling sugud ki Adan pailing diya ki Moises, nangkamatoy to mgo otow inggad sikan sae dan kona no angod to diya ki Adan no mi-gyapas to sugu no napuun yagboy to ba-ba to Diyus.

Si Adan ogpakaangod-angod ki Jesu-Cristo, su to nadeygan to hinang dan no daduwa nakadaehig man to tibo mgo otow. ¹⁵ Di ko pagtandion ta si Adan dow si Jesu-Cristo, wada yagboy kaaangod to nadeygan to hinang dan. Su tongod to diya sae ni Adan, to tibo kaotawan angay to kamatajon. Di tongod to kadojow dow kayuuy ni Jesu-Cristo, ogkatabangan yagboy to Diyus to tibo kaotawan. ¹⁶ Ko pagtandion ta manda to nadeygan to hinang ni Adan dow to hinang to Diyus, madiyu isab to kayainan. Su tongod da to diya sobuuk no sae ni Adan, pighukuman to tibo kaotawan no sae-an aw angay on to kamatajon. Di pinaagi to sikan puli imbogoy to Diyus ita, ogkadawat ki din su og-isipon ki din no konad no sae-an. ¹⁷ Tinood man iyan no tongod to diya sae ni Adan, nasakup to tibo mgo otow to kamatajon. Di yabow pad to nadeygan to diya nahinang ni Jesu-Cristo. Su to tibo no ogdawat to kadojow dow kayuuy to Diyus no wada sukud og-isipon to Diyus no wadad sae. Ogpakuesan dan to kinabuhi no wada katapusan aw ogpakamandu on isab duma ki Jesu-Cristo.

¹⁸ Kaling ogkasabutan ta no pighukuman to tibo mgo otow to kamatajon tongod to diya sobuuk da no sae ni Adan. Di tongod to sikan sobuuk da no matarong no hinang ni Jesu-Cristo, to tibo otow ogkaisip to Diyus no wadad sae aw ogkabogajan to kinabuhi no wada katapusan. ¹⁹ Su tongod to pag-supak to sikan songo otow, mahan-in to nahinang no makasasaya. Aw tongod isab to pagsugut to songo otow, mahan-in on to og-isipon no wadad sae.

²⁰ No wada pad ibogoy to Diyus to mgo balaod, nakasae on to mgo otow. Iyan tuud din to pagbogoy to sikan mgo balaod agun mamaan ki dow man-u to sae ta. Di pagdugang to sae, yabow no migdugang to tabang to Diyus. ²¹ Tinood iyan no mighari to sae to diya una no migdae to kamatajon dow kastigu, di kuntoon iyan on oghari to kayuuy to Diyus. Su tongod to diya pighinang ni Jesu-Cristo no Ginuu ta, og-isipon

on to Diyus no wadad sae to otow aw ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan.

6

To Pag-unung ki Cristo duon to Pagkamatoy dow Pagkabanhaw Din

¹ Basi meyduon og-iling no madojow ko ogpadajun ki to paghinang to madoot agun ogdugang to kadojow dow kayuuy to Diyus ita. ² Pagkasajop to sikan! Wada kid on gahomi to sae su kibali patoy kid, na og-amonuhon pad man to patoy to pag-pakasae? ³ Namaan kow on buwa to kahuyugan to pagbawtismuhi ita. Ogpakiyaya sikan to pagkabogkot ta duon ki Cristo Jesus, su angod man to nakaunung ki to pagkamatoy din. ⁴ Kaling man no bawtismuhan ki, kibali nakaunung kid to pagkamatoy dow pagyobong kandin agun maisab to kinabuhi ta. Su namaan ki no pigbanhaw si Jesu-Cristo to gahom to Amoy din no Diyus, aw sikita pigbogajan isab to Diyus to bag-u no kinabuhi.

⁵ Manno nakaunung kid ki Jesu-Cristo to pagkamatoy din, nakaduma kid isab to pagkabanhaw din. ⁶ Namaan ki no nakaunung on sikan ingkabata ta no kinaiya ki Jesu-Cristo no iyansang sikandin duon to krus agun magawang to gahom to sikan aw kona kid ogkaudipon to sae. ⁷ Su ko patoy on to otow, wadad yabot din to sae. ⁸ Kaling manno nakaunung kid ki Cristo to pagkamatoy din, ogtuu ki no ogpakaduma ki isab kandin duon to sikan bag-u no kinabuhi din. ⁹ Su namaan ki no nabanhaw si Cristo aw konad manda ogkamatoy su konad on og-utongan to kamatajon. ¹⁰ Kasobuuk da sikandin kamatoy to pagdaog to sae, aw igu on to diya. Aw kuntoon ogkasaja to Diyus tongod to kinabuhi din.

¹¹ Na sikiyu, domdomon now no wadad yabot now to sae su nabogkot kow on man duon ki Cristo Jesus duon to pagkamatoy dow pagkabanhaw din, aw to kinabuhi now angay on no makasaja to Diyus. ¹² Kaling kona kow ogtugut no oggahoman kow pad to sae agun kona now ogkapatujangan to madoot no mgo kagustuhon now. ¹³ Kona now oggamiton to mgo bahin to yawa now to pagpakasae, nasi no pamandu kow on to Diyus. Su pigyuwas kow din to kamatajon aw bogaji to kinabuhi no wada katapusan. Na, ipaabin to Diyus to mgo bahin to yawa now agun magamit din to pagtuman to matarong no mgo tuud din. ¹⁴ Kona kow on oggahoman to sae su kona kow on no sakup to diya mgo balaod. Nasi no nasakup kow on to kadojow dow kayuuy to Diyus.

To Pagyuwas to Pagkaudipon to Sae

¹⁵ Basi mey og-iling, "Na, manno wada kid man kasakup to diya mgo balaod di

sakup kid nasi to kadojow dow kayuuy to Diyus, ogkahimu on buwa to pagpatu-jang to pagpakasae." Pagkasajop to sikan!¹⁶ Nataga kow no ko mupaudipon ki to ing-gad hintawa, sikan to agayon ta. Kaling ko ogpaudipon ki to sae, to sae iyan on agayon ta, aw to ogkadeygan, kamatajon no iyan kastigu no wada katapusan. Di ko iyan ogtumanon now to Diyus, ogka-matarong to kinabuhi now.¹⁷ To diya una, naudipon kow to sae, di kuntoon salamat to Diyus su bug-us on to pagsugut now to sikan matuud no ing-anad iyu.¹⁸ Nayuwas kow on to pagkaudipon now to sae, aw kuntoon iyan on kibali mig-udipon iyu to katarong.¹⁹ Impananglit ku to pagkaudipon agun ma-haewajan kow to pagsabut. To diya una, migpaudipon kow to sae, kaling nakahi-nang kow to maligsom, aw migyabi pad to paghinang now to inggad nokoy no madoot. Di kuntoon, domdoma now no Diyus yag-boy to bag-u no agayon now, kaling iyan payabiha to pagkadiyusnon agun musupu kow to kinaiya din.

²⁰ To diya una no naudipon kow pad to sae, wada kow kabooti to pagkamatarong.²¹ Nokoy man to pues to diya no pamatasan now? Wada gajod! Iyan da man to igkasikow now kuntoon ko ogkadomdo-man now to diya no mgo hinang now no ogpakadae iyu diya to kamatajon no iyan kastigu no wada katapusan.²² Di pigyuwas kow on to Diyus, aw sikandin on to mig-ilis to diya una no agayon now no sae. Na, to ogkadeygan to sikan, ogpakasupu kow on kandin aw ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan.²³ Su ko iyan agayon ta to sae, iyan igsuhue din ita to kamatajon no kastigu no wada katapusan. Di ko nabogkot kid on duon ki Cristo Jesus no Ginuu ta, igbogoy puli ita to Diyus no Agayon ta to kinabuhi no wada katapusan.

7

To Magtutuu ki Jesus Konad no Sakup to Balaod no Imbilin ni Moises

¹ Mgo suun ku, ogpakasabut kow to seini og-ikagihon ku su namaan kow man to balaod. To balaod mey gahom ko buhi pad to otow. Di ko patoy on, konad ogkabootan to sikan.² Angod pananglit to bohi no bana-han, obos sikandin to balaod to kaminyoon kotob no buhi pad to bana din. Di ko mam-atoy on, sikan asawa konad ogkabootan to sikan balaod.³ Kaling man, ko mubabana sikandin to yain ko buhi pad to bana din, ogkailing no nakapanghonay sikandin. Di ko patoy on to bana din, wadad on sikandin kasakup to sikan no balaod. Kaling konad

ogkailing no nakapanghonay ko mubabana manda sikandin.

⁴ Mgo suun ku, angod ki to sikan su to mgo balaod no imbilin ni Moises wadad katongod ita. Nayuwas kid to katongod to sikan su nakaunung kid to pagkamato-y ni Jesu-Cristo. Nabanhaw on sikandin aw iyan on kibali bana ta agun ogkapuesan to Diyus to kinabuhi ta.⁵ To diya una no pigbootan ki pad to ingkabata ta no kinaiya, namaanan ta no mey impang-ojow to sikan mgo balaod, di napukow nasi to liyag ta to paghinang to sikan. Aw sikan no mgo hinang ta ogdeg duon to kamatajon no iyan kastigu no wada katapusan.⁶ Di kuntoon, tongod to pag-unung ta to pagkamato-y ni Cristo, wadad yabot ta to sikan mgo balaod. Nayuwas kid agun no ogpakatuman ki to Diyus to bag-u no paagi no ogbootan to Ispiritu Santu, konad no angod to diya una no ogtuman ki pad to sinuyat no mgo balaod.

To Tuud to mgo Balaod

⁷ Basi meyduon og-iling, "Ko ugaling sikan man, na, madoot naan sikan mgo balaod." Kona gajod! Su ko wada pa sikan mgo balaod, kona ki podom ogkamaan dow nokoy to sae. Pananglit ko wada pa sikan pig-iling to, "Kona kow ogsilag to katigaju-nan to duma,"* kona a podom ogkamaan no sae to pagsilag.⁸ Di pagkamaan ku no mig-iling to balaod no madoot to pagsi-lag, napukow to pagkamakasasaya ku aw midugang nasi to pagsilag ku. Iyan ig-pasabut ku no kona podom ogdugang to gustu ku to pagpakasae ko wada pa i-ojow sikan.⁹ Sikan to nahitabu kanay, su to diya wada a pad kamaan to mgo balaod, nailing to boot ku no wada sae ku. Di pagkataga ku to mgo balaod, napukow to pagka-makasasaya ku¹⁰ aw nasabutan kud no an-gay a naan to kamatajon no iyan kastigu no wada katapusan. Imbogoy to Diyus sikan mgo balaod agun ogdojow to kinabuhi to otow no ogtuman to sikan. Di bahin kanay, namaanan ku no kona ku sikan ogkatuman tibo, kaling iyan ogdeygan ku to kastigu no wada katapusan.¹¹ Angod to piglimbung-an a to sae, su anoy nailing to boot ku no madojow to ogdeygan to pagtuman ku to sikan mgo balaod, wada ku naan katuman sikan. Kaling angay a to kamatajon no iyan kastigu no wada katapusan.¹² Kaling og-pakailing ki no kona ogkasawoy sikan mgo balaod. Madojow sikan dow matarong su Diyus yagboy to mighogoy.¹³ Kona kow oghona-hona no sikan madojow no mgo balaod to Diyus iyan hinongdan no angay a to kastigu no wada katapusan. Su to sae ku iyan yagboy hinongdan to sikan. Kaling

* 7:7 Exodo 20:17 dow Deuteronomio 5:21

ogkamaanan ta dow man-u to kadoot to sae, su to madojow no balaod oggamiton to sikan agun ogpakahinang ki to sae no ogdeg diya to kamatajon.

To Pagsinupakay to Daduwa no Kinaiya to Otow

¹⁴ Namaan ki no madojow sikan tibuuk balaod to Diyus su napuun man duon kandin. Di siakon, otow a puli aw madali a ogpakasae. Angod a to naudipon to sae. ¹⁵ Ogkabayong a kanay, su to madojow no oghinangon ku podom kona ku ogkahinang. Di to madoot no kona ku podom oghinangon iyan nasi ogkahinang ku. ¹⁶ Manno ogkakunsinsya a ko ogpakahinang a to madoot, ogpasabut sikan no ogtuu a no matarong to mgo balaod to Diyus. ¹⁷ Kaling ko makasae a, kona sikan ogkapuun kani kanay, su iyan ogsugu kanay sikan sae no tahan kani to ginhawa ku. ¹⁸ Nataga a no wada inggad nokoy no madojow kani to ingkabata ku no kinaiya su pigbootan sikan to sae. Ogkaliyag a oghinang to madojow, di kona ku ogkahimu. ¹⁹ Su anoy oghinang a podom to madojow, iyan nasi ogkahinang ku to madoot. ²⁰ Na, ko hinangon ku to madoot no kona ku ogkaliyagan, migpasabut sikan no kona no pagboot ku di pagboot sikan to ingkaotow ku no sae.

²¹ Kaling seini to napaniidan ku: Inggad oghinang a podom to madojow, ogbaebagan a to madoot. ²² To hona-hona ku ogkaliyag hilabi to pagtuman to mgo balaod to Diyus, ²³ di kani to yawa ku, yain to ogmandu kanay. Angod to ogsinupakay to gustu to yawa ku dow hona-hona. Kona a ogpaliyag to pagkaudipon to ingkabata ku no sae. ²⁴ Aduy, ogkaamonu ad man buwa? Hintawa man to ogpakayuw as kanay to seini yawa ku no ogdeg diya to kamatajon? ²⁵ Di salamat su to Diyus ogtabang naan kanay pinaagi ki Jesu-Cristo no Ginuu ta!

Kaling seini to kabotang ku: Kani to ginhawa ku ogkaliyag a ogtuman to Diyus, di to ingkabata ku no kinaiya iyan hinongdan no ogpakasae a gihapun.

8

To Otow no Oggahoman to Ispiritu Santu

¹ Kaling sikita no nabogkot on duon ki Cristo Jesus konad no angay ogkastiguhon tongod to mgo sae ta. ² Su to Ispiritu Santu migbogoy ita to bag-u no kinabuhi tongod to pagkabogkot ta duon ki Cristo Jesus. Pigyuwas ki din to sae no ogdae to kamatajon no iyan kastigu no wada katapusan. ³ Wada ki kayuwas tongod to pagtuman ta to mgo balaod su magobu to ingkabata ta

no kinaiya, kaling kona ki ogpakatuman to sikan. Di nahimuan to Diyus to wada kahimu-i to sikan mgo balaod. Su pigpaandini din si Jesu-Cristo no Anak din aw kahinang no otow no angod ita, di wada sae din. Aw duon to yawa din impahamtang to kastigu to Diyus tongod to mgo sae ta. Duon isab to yawa ni Jesus nadaog to Diyus to gahom to sae kani to kinabuhi ta. ⁴ Pigiling din to sikan agun wada ogkakuyang to pagsunud ta to matarong no pamatasan no insugu to mgo balaod din. Ogkahimu sikan kuntoon ko iyan oggahom ita to Ispiritu Santu, konad no sikan ingkabata ta no kinaiya. ⁵⁻⁶ To otow no ogpagahom to sikan ingkabata din no kinaiya kanunoy oghona-hona to pagpatujung to madoot no kagustuhon din, aw iyan ogkadeygan to kamatajon no iyan kastigu no wada katapusan. Di to otow no ogpagahom to Ispiritu Santu kanunoy oghona-hona to pagtuman to kagustuhon to Ispiritu Santu. Aw iyan ogkadeygan to madojow no ginhawa dow kinabuhi no wada katapusan. ⁷ To otow no oggahoman to sikan tahan no kinaiya din ogsupak to Diyus. Kona sikandin ogpaboot to mgo balaod to Diyus, aw to tinood, kona din yagboy ogkatuman sikan. ⁸ Kaling kona sikandin ogpaliyag to Diyus.

⁹ Di sikiyu, wada kow on gahomi to sikan ingkabata now no kinaiya, su tibo kow no pig-ugpaan to Ispiritu Santu piggahoman din on. Di to otow no wada kasedi to Ispiritu Santu* kona no sakup ni Cristo. ¹⁰ Tinood iyan no ogkamatoy to yawa ta tongod to sae, di ko sedan ki ni Jesu-Cristo, to ispiritu ta meyduon kinabuhi no wada katapusan su pig-isip kid on to Diyus no wadad sae. ¹¹ Ko kani ita to Ispiritu Santu, to Diyus no migbanhaw ki Jesu-Cristo ogbanhaw isab to yawa ta no mey kamatajon pinaagi to Ispiritu Santu.

¹² Kaling mgo suun ku, kinahangyan no tumanon ta to pagboot to Diyus su mey utang ta kandin no kabobot-on. Di kona ta ogtumanon sikan ingkabata ta no kinaiya. ¹³ Su ko ogmanduan ki to sikan no kinaiya, diya ki ogdeg to kamatajon no iyan kastigu no wada katapusan. Di ko mupatabang ki to Ispiritu Santu agun no musosey ki aw talikudan ta to sae, ogkabuhi ki to wada katapusan.

¹⁴ Inggad hintawa no ogmanduan to Ispiritu to Diyus, anak sikandin to Diyus. ¹⁵ Su sikan Ispiritu no imbogoy ita to Diyus, wada ki din hinanga no udiyon no oggahoman to haedok, di nasi no pighinang ki din no mgo anak to Diyus. Aw tongod kandin, ogpakiamay kid to Diyus ¹⁶ su namaan ki no mgo anak ki din on, aw ogmatuudon sikan

* 8:9 To Grigu no inikagihan: *Ispiritu ni Cristo*

to Ispiritu Santu kani to ginhawa ta. ¹⁷ Na, manno mgo anak kid on to Diyus, og-abut to aedow no ogkadawat ta to tibo mangkadojow no intagama din ita, aw ogkayakip ki ki Cristo duon to madojow no kabotang din. Su ko mupag-unung ki to mgo kalisod no pig-antus ni Jesu-Cristo, ogkayakip ki ko pasidonggan sikandin.

To Mangkadojow no Ogmakiman to mgo Anak to Diyus

¹⁸ Pig-isip ku no kona da ogpakapanghinuuy to mgo pag-antus no ogkabajaan ta kuntoon ko igtandi to sikan madojow no kabotang ta diya to umaabut no panahon. ¹⁹ Inggad ngani to tibo mgo hininang to Diyus og-awos yagboy no og-abut on to panahon no igpakiyaya to Diyus to mgo anak din. ²⁰ Sugud to diya pagtidow to sae dini to babow to kalibutan, to tibo mgo hininang to Diyus nasakup on to kalisod no impahamtang din kandan. Kona seini no pagboot dan di pagboot to Diyus. Di mey pag-iman dan su tahan on planu to Diyus no meyduon aedow ²¹ no ogbag-uhon din to tibo mgo hininang din agun konad on ogkamatoy aw konad ogkadunut. Ogpakaagpot on sikandan to madojow no kabotang to mgo anak to Diyus no ogpasidonggan aw ogyuwason to tibo madoot. ²² Di hangtod kuntoon, namaan ki no og-antus pad to tibo mgo hininang to Diyus angod to bohi no ogpangeyhoy ko oghajodan. ²³ Aw sikita isab no pigbogajan to Ispiritu Santu isip patinga, ogpakapangeyhoy ki pad no ogpaabut to panahon no ogkapajagan kid on no mgo anak to Diyus. Ogbag-uhon din isab to mgo yawa ta agun kona kid ogkamatoy. ²⁴ Sikan to kanunoy ta pig-iman sugud no yuwason ki din. Ko muling ki no meyduon ogtagadan ta, migpasabut no wada pad katuman sikan ogtagadan ta, su kona tad og-imanon sikan duon on. ²⁵ Aw manno wada pad katuman sikan og-imanon ta, masaligon ki aw kona ki ogtakahan to ogpaabut to sikan.

²⁶ To Ispiritu Santu ogtabang isab ita to mgo kayotoy ta. Su kona ki ogkamaan dow nokoy to angay no ig-ampu ta, di to Ispiritu Santu iyan ogdae diya to Diyus to sikan kona ta ogkalituk. ²⁷ Na, to Diyus no namaan to sed to ginhawa ta namaan isab to igpasabut to Ispiritu Santu. Su to ogbujuon din duon to Diyus bahin ita no mgo inabin din igpasikad yagboy to pagboot to Diyus. ²⁸ Namaan ki no to Diyus iyan ogboot to tibo agun igkadojow ta to inggad nokoy no og-abut ita no oghigugma kandin aw pigtawag din sumaya to planu din. ²⁹ Su tahan on natagahan to Diyus to diya ogkangkahinang no mgo anak din. Tahan din on isab

pigplanu no og-angodon ki din ki Jesus no Anak din agun no ogkahinang sikandin no kakoy tanow no mgo migsusuun. ³⁰ Sikan tahan da no pigplanu to Diyus no mahinang no mgo anak din pigtawag din. Aw sikan pigpanawag din pig-isip din no wadad sae aw pasidonggi.

To Gugma to Diyus Ita

³¹ Na, su sikan on man to kadojow to Diyus ita, namaan ki no inggad kuntrahon ki, kona ki ogkadaog su Diyus mismu to oggapi ita. ³² Su ko wada din oyoga si Jesus no Anak din to pagpakimatoy su igsapilinti ita, igbogoy din gajod ita to tibo no kibali pakapin. ³³ Wada ogpakailing no sae-an ki pad no mgo pinili to Diyus, su Diyus on mismu to mig-isip no wadad sae ta. ³⁴ Wada isab ogpakailing no angay ki pad to kastigu, su migpakimatoy on si Cristo Jesus tongod ita dow nabanhaw, aw diyad on sikandin to yangit duon to kalintuu no takidingan to Diyus aw oggapi ita. ³⁵ Kaling inggad nokoy to og-abut ita, wada yagboy ogpakapayuwat ita to gugma ni Cristo. Su inggad samukon ki, inggad malisodan ki, inggad paantuson ki, inggad kuyangon ki to pagkon dow kabo, inggad duon ki to kahaedokanan, aw inggad ngani himatajan ki, kona ogkagawang to gugma ni Cristo ita. ³⁶ Tinood iyan no ogpakabaja ki to mgo kalisod su meyduon pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus,

“Tongod to pag-unung noy ikow Ginuu,

og-atubang koy kanunoy to kamatajan. Angod koy puli to mgo karneru no ogmatansahon.”[†]

³⁷ Di inggad abuton ki to sikan no mgo kalisod, baeka, su ogpadaogon ki nasi tongod ki Cristo no migpakita to gugma din ita. ³⁸ Kaling ogpakasiguru a no inggad buhi ki pad ubin patoy kid, inggad nokoy to mahitabu kuntoon dow kasem, wada inggad nokoy no ogpakapayuwat ita to gugma to Diyus, inggad to mangkadoot no ispiritu ubin mgo anghil dow to duma no mey gahom hasta inggad nokoy ³⁹ diya to diatas dow dini to obos. Wada inggad nokoy no hininang to Diyus no ogpakapayuwat to gugma din ita no impabaja ki Cristo Jesus no Ginuu ta.

9

To Pagpili to Diyus to Ogsakupon Din

¹ Na, meyduon pad igpasabut ku iyu. Namaan a no matuud seini og-ikagihon ku su nabogkot a duon ki Jesu-Cristo, aw to hona-hona ku pigbootan to Ispiritu Santu. ² Masakit hilabi to ginhawa ku. Kona ogkahupoy to kaguul ku ³ su to angod ku no mgo Hibu kona ogtuu ki Jesu-Cristo.

[†] 8:36 Salmo 44:22

Ko mahimu pa, ogkaliyag a podom no siak on nasi to mayuwat ki Cristo aw iyan kas-tiguhon kibalí sikandan. ⁴ Mahan-in to kadojawan no imbogoy to Diyus kandan no mgo kaliwat ni Israel* su pinili din man sikandan no kaotawan din. Sikandan to pig-ugpaan to Diyus aw pakitaa to gahom din. Sikandan to pighinangan din to mgo kasabutan hasta mgo saad. Pig-anad din sikandan to hustu no pagsimba kandin, aw sikandan isab to pigsaligan to mgo balaod din. ⁵ Kaliwat sikandan to bantugan no mgo minuna, aw sikandan isab to napuunan ni Cristo bahin to pagkaotow din no iyan Insaad no Manyuyuwat.† Diyus yagboy sikandin no ogboot to tibo aw angajan ogsajaon‡ aw ogsimbahon to wada katapusan. Sikan iyan.

⁶ Seini pig-ikagi ku bahin to kona no pag-tuu to angod ku no mgo kaliwat ni Israel, kona no iyan ing-ikagiha ku to sikan su wada tumana to Diyus to mgo saad din kandan. Di iyan igpasabut ku no mahan-in sikandan no kona no tinood no kaotawan din. ⁷ Ko ita pa, kona no tibo kaliwat ni Abraham og-isipon no tinood no mgo kali-wat din. Su domdoma to diya pig-ikagi to Diyus ki Abraham no pig-iling, “To mgo kaliwat to anak nu no si Isaac iyan da og-isipon ku no hamatuk no mgo kaliwat nu.” ⁸ Iyan igpasabut no og-isipon to Diyus no hamatuk no mgo kaliwat ni Abraham to mgo otow no insaad kandin, kona no sikan puli mgo kaliwat din. ⁹ Su domdomon now no si Isaac da to anak ni Abraham no napili to Diyus, su sikandin to tahan on insaad to Diyus ki Abraham no pig-iling din, “Ogpauli a dini iyu to suja ogsunu no tuig, aw si Sara no asawa nu og-anak on to yukos.”§

¹⁰ Seini to yain no pananglitan to pagpili to Diyus to otow pinasikad to kandin no pagboot. Si Isaac no minuna ta dow si Rebecca no asawa din pig-ipingan to pudu yukos, si Esau dow si Jacob. ¹¹⁻¹² Di inggad no wada pad sikandan i-anak aw wada pad nahinang dan no madojow ubin madoot, tahan on pig-ikagihan to Diyus to inoy dan no sikan kakoy ogmanduan to sikan hadi. Pig-ikagi din sikan agun mamaanan no to pagpili din duon da igpasikad to tahan no planu din, kona no igpasikad to mgo hinang to otow. ¹³ Su meyduon impasuyat to Diyus no pig-iling, “Pighigugma ku si Jacob, di si Esau pig-amlian ku.”*

¹⁴ Na, basi meyduon og-iling no kona no matarong sikan pighinang to Diyus su mey-duon pinayabi din. Di kona ki ogpakailing

to sikan. ¹⁵ Su pig-ikagihan din si Moises, “Siakon to ogboot dow hintawa to ogkae-atan dow ogmadojawan ku.” ¹⁶ Kaling ogkamaanan ta no iyan igkae-at to Diyus su sikan to pagboot din, kona no tongod to awos ubin pagpaningkamot to otow. ¹⁷ Igpananglit ku isab to diya hari to Ehipto no pig-ikagihan to Diyus, “Pighinang ku sikuna no hari su pinaagi to pagdaoga ikow, igkapakita ku to gahom ku agun ogkaban-tug a duon to tibuuk kalibutan.”† ¹⁸ Kaling to Diyus iyan ogboot dow hintawa to ogkae-atan din dow hintawa isab to ogpadosonon din to uyu.

¹⁹ Basi meyduon og-iling, “Ko ugaling sikan man, nokoy no set pad man og-iling to Diyus no sae-an to otow no pag-boot din man to pagsupak dan?” ²⁰ Aduy! Hintawa ka man otawa no ogpagsung-gangat to Diyus? Igpananglit ku to tad-jow. Wada tadjow no ogpakapangusip to sikan mighinang kandin no og-iling, “Abee! Nokoy no pig-iling nu man to seini to paghi-nang kanay?” ²¹ Su to otow no oghinang to tadjow iyan ogboot dow og-amonuhon din to paghinang. Duon to iyan da no mi-nasa no pasak oghinang sikandin to sobuuk no oggamiton to mahinongdanon no mgo tuud, aw to sobuuk oghinangon no obos da no gamitonon. ²² Angod to sikan to oghi-nangon to Diyus, su mey katongod din to paghinang to inggad nokoy no ogkaliyagan din. Ko ogkaliyag sikandin ogpakita to gahom din dow to kaboyu din to sae pinaagi to pagkastigu to kastiguhonon no mgo otow, meyduon katongod din to paghinang to sikan. Di pigpailuban din naa sikandan ²³ agun igkapakita to kadojow dow kayuuy din to mgo otow no tahan din pig-andam to pag-ugpa duon to sikan madojow no banwa din. ²⁴ Salamat su yakip ki to sikan mgo otow no pinili to Diyus, kona no mgo Hibru da di hasta isab to kona no mgo Hibru. ²⁵ Su duon to sinuyat ni Oseas, meyduon kagi to Diyus no pig-iling,

“To kona ku no kaotawan to diya na oghinangon kud no kaotawan kuntoon. To mgo otow no wada ku higurmaa to diya na

oghigugmaon kud kuntoon.”‡

²⁶ Aw pig-iling isab,

“Duon to iyan da no banwa no pig-ikagihan ku sikandan no wada yabot dan kanay, og-ilingon on kuntoon no mgo anak to buhi no Diyus.”§

²⁷ Pighisgutan ni Isaias to mgo kaliwat ni Israel duon to sinuyat din no pig-iling,

* 9:4 To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibru.

† 9:5 To Grigu no inikagihan: Cristo ‡ 9:5 To yain

no igpasabut to seini: To Diyus no ogboot to tibo angajan ogsajaon.

§ 9:9 Genesis 18:10,14

* 9:13 Malaquias 1:2,3

† 9:17 Exodo 9:16

‡ 9:25 Oseas 2:23

§ 9:26 Oseas 1:10

"Inggad mahan-in yagboy to mgo kaliwat ni Israel
angod to kahan-in to danggoy diya to
higad to dagat,

pipilahan da kandan to ogkayuwas.

²⁸ Su mahigpit dow madali to pagkastigu to Ginuu to kaotawan kani to babow to kalibutan."*

²⁹ Meyduon isab sinuyat ni Isaias no pig-iling,

"Ko sikita no mgo Hibru wada pa kae-ati to gamhanan no Diyus,

wada podom ogkabilin ita,

su tibo kinow ogyagyagon

angod to diya pagyagyag to mgo taga-Sodoma dow taga-Gomora."†‡

To mgo Hibru Wada Unug to Padayan to Diyus

³⁰ Na, nokoy man to ogkaikagi ta bahin to mgo Hibru dow to kona no mgo Hibru? To kona no mgo Hibru wada ngani honahona to pagpaningkamot agun no madawat sikandan to Diyus, di pig-isip din gihapun no wadad sae aw dawata tongod da to pagtuu dan ki Jesu-Cristo. ³¹ Di to mgo Hibru wada nasi dawata to Diyus inggad naningkamot sikandan to pagtuman to mgo balaod no imbilin ni Moises. ³² Nokoy man buwa? Su nailing to boot dan no ogkadawat sikandan to Diyus tongod to madojow no mgo hinang dan, kona no tongod to pagtuu da puli. Angod to nakasipdug sikandan to batu aw katuad, no ko ita pa, nadootan sikandan ki Jesu-Cristo. ³³ Su duon to Kasuyatan meyduon kagi to Diyus no pig-iling, "Duon to siyudad to Sion,§ migbotang a to batu no ogkasipdugan, aw ogpakadugsu to mgo otow.

Di wada igkamahay to otow no ogsalig kandin."*

10

¹ Mgo suun ku, pig-awos ku yagboy no mayuwas to angod ku no mgo kaliwat ni Israel. Sikan to kanunoy ku ig-ampu diya to Diyus. ² Ogpakakistigus a no ogpaningkamot sikandan to pagtuman to Diyus, di wada dan yagboy kamaani to hustu no pagtuman kandin. ³ Pinakawada dan to padayan to Diyus no iyan podom igdawata din kandan. Pigsupak dan sikan, aw iyan nasi pig-unug dan to kaugalingon dan no padayan. ⁴ Di to tinood, sikan mgo balaod no pigtagonan dan duon on katapus aw katuman ki Jesu-Cristo. Kaling inggad hintawa no ogtuu kandin ogkadawat to Diyus su ogisipon din no wadad sae dan.

⁵ Meyduon sinuyat ni Moises bahin to pagdawata to Diyus to mgo otow pinaagi to pagtuman dan to mgo balaod din. Mig-iling sikandin, "To otow no ogpakayogob to pagtuman to mgo balaod to Diyus iyan ogkabogajan to kinabuhi no wada katapusan."* ⁶ Di meyduon isab sinuyat bahin to pagdawata to Diyus ita tongod nasi to pagtuu ki Jesu-Cristo no pig-iling, "Kona kow on oghona-hona no malisod ogpamanghaon sikandin. Kona kow og-iling, 'Madojow podom ko meyduon og-andiya to diatas† to pagpamangha kandin,' su mig-andinid on sikandin to pasak. ⁷ Aw kona kow og-iling, 'Madojow podom ko meyduon og-andiya to banwa to mgo umagad‡ to pagpamangha kandin,' su nabanhaw on sikandin duon to mgo patoy." ⁸ Domdoma to diya sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling, "Duon on iyu to kagi to Diyus. Duon on sikan to ba-ba dow ginhawa now."§ Seini sikan kagi to Diyus bahin to pagtuu no ingnawnangon noy: ⁹ Ko muangkon kow no Magboboot si Jesu-Cristo, aw ko ogtuu kow no pigbanhaw sikandin to Diyus, na, ogkayuwas kow. ¹⁰ Tu to otow no ogtuu ki Jesu-Cristo aw ogmatuudon din sikan pinaagi to kagi din, na, ogkayuwas sikandin aw og-isipon to Diyus no wadad sae. ¹¹ Su duon to Kasuyatan meyduon pig-iling, "To otow no ogsalig kandin wada yagboy igkamahay."* ¹² Wada ogpayabihon to Diyus, inggad Hibru ko kona. Sikandin to Magboboot to tibo, aw ogmadojawan din yagboy to tibo no og-ampu kandin dinumahan to pagsalig. ¹³ Su meyduon impasuyat to Diyus no pig-iling, "Inggad hintawa no og-ampu to Ginuu dinumahan to pagsalig ogkayuwas."†

¹⁴ Di og-amonuhon man to mgo otow to pagsalig to Ginuu ko wada dan pad sikandin tuuhi? Aw og-amonuhon dan man to pagtuu kandin ko wada pad sikandin makadinog bahin kandin? Og-amonuhon dan man isab to pagpakadinog ko wada og-nawnangon kandan? ¹⁵ Aw og-amonuhon man to pagnawnangon to magwawali ko wada ogsugu kandin?"

Di to tinood, mey on mgo otow no pig-sugu to Diyus to pag-anad kandan, su meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling, "Pagkadojow to pagtidow to mgo otow no ogdae ita to Madojow no Nawnangonon!"‡ ¹⁶ Di matagsa da gihapun to migtuu to diya ingnawnangon kandan, su mig-iling si Isaias, "Ginuu, pipilahan da to migtuu to ingnawnangon noy."§ ¹⁷ Di kinahangyan no

* 9:28 Isaias 10:22,23 † 9:29 Ognabasa seini duon to Genesis 19:24,25. ‡ 9:29 Isaias 1:9 § 9:33 To Sion, Jerusalem no bantugan no siyudad to mgo Hibru. * 9:33 9:33b Isaias 8:14; 28:16 * 10:5 Levitico 18:5 † 10:6 Deuteronomio 30:12 ‡ 10:7 Deuteronomio 30:13 § 10:8 Deuteronomio 30:14 * 10:11 Isaias 28:16 † 10:13 Joel 2:32 ‡ 10:15 Isaias 52:7 § 10:16 Isaias 53:1

mamingog to mgo otow to Madojow no Naw-nangonon bahin ki Cristo agun makatuu sikandan.

¹⁸ Basi meyduon og-usip, "Wada buwa makadingog to mgo Hibu?" Eh, nakadingog on, su meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling,

"Nadingog on sikan to tibo kaotawan dini to babow to kalibutan."*

¹⁹ Basi mey duma no og-iling, "Wada dan buwa kasabuti sikan nadinog dan." Eh, nakasabut on sikandan. Su inggad to diya panahon ni Moises, impasuyat to Diyus to mgo kagi din duon to mgo Hibu no pig-iling,

"Ogpasilag-silagon ku sikiyu
su ogkae-atan kud to mgo tribu no in-amlan now.

Ogkae-atan ku sikan og-ilingon now to mgo tagaw
agun maboyu kow."†

²⁰ Meyduon isab kagi to Diyus no impasuyat din ki Isaias to wada lipod-lipod no pig-iling,

"Nakitaan a to mgo otow no wada pamangha kanay.

Migpakiyaya a diya to mgo otow no wada pangintaga bahin kanay."‡

²¹ Di bahin to mgo Hibu, seini to impasuyat to Diyus ki Isaias,

"Aboy ku sikandan pigtawag agun ogpadani podom kanay,
di kona ogsugut su mangkaduson to uyu dan."§

11

To Pagkae-at to Diyus to mgo Hibu

¹ Na, basi meyduon og-iling no pig-ojowan on to Diyus to kaotawan din no mgo Hibu. Eh, wada kay, su Hibu a isab. Sakup a to kaliwatan ni Benjamin no kaliwat isab ni Abraham. ² Wada yagboy talikudi to Diyus to mgo Hibu no tahan din pinili no kaotawan. Namaan kow to isturya bahin ki Elias duon to Kasuyatan to Diyus. Inriklamu din to angod din no mgo Hibu no pig-iling, ³ "Ginuu, pigpanghimatajan dan to mgo otow no kibali ba-ba nu, aw pigpanggoba dan to mgo haladanan no duon ka ogsimbahon. Siakon nanda to nabilin no matinumanon ikow, aw oghimatajan a dan isab."* ⁴ Di pigtabak to Diyus si Elias no pig-iling, "Kona no sikuna nanda, su meyduon pad pitu no libu no mgo otow no pig-abin ku no wada simba to sikan diyus-diyus no si Baal."† ⁵ Na, kuntuon meyduon isab pipilahon no mgo Hibu no pigpili to Diyus tongod to kadojow

dow kayuuy din. ⁶ Aw manno iyan impili-a din kandan tongod to kayuuy din, kona ki ogpakailing no pigpili sikandan tongod to madojow no mgo hinang dan.

⁷ Kaling ogkasabut ta no to kahan-inan to mgo Hibu migpaningkamot to pagpamangha to paagi agun madawat sikandan to Diyus, di wada sikandan makakita. Iyan da nakakita to diya mgo pinili to Diyus. Di to duma mangkaduson to uyu, kaling pigpadugang to Diyus to pagkamasinupakon dan. ⁸ Su meyduon impasuyat to Diyus bahin kandan no pig-iling,

"Pigpamajaan sikandan to Diyus
no maangod to lipodong no otow no kona ogpakasabut.

Kaling inggad meyduon mata dan,
kona sikandan ogkita.

Inggad meyduon talinga,
kona sikandan ogdinog hangtod kuntuon."‡

⁹ Angod isab to sikan to pigsuyat ni David no pig-iling,

"Matokawan podom sikandan madakopan
ko ogpamanginalipay
angod to manuk-manuk no ogkalitagan
ubin mananap no ogkatukibongan
agun makastigu to angay kandan.

¹⁰ Madigyoman podom to kaisipan dan
agun kona makasabut to matuud.

Palisodan podom sikandan to wada katapusan
angod to otow no kanunoy ogkabujukut tongod to mabog-at no tagudaya."§

¹¹ Basi meyduon og-iling, "Migpasabut buwa no wadad pag-iman no ogkayuwas to mgo Hibu?" Kona! Su tongod to diya sae dan no pagsupak ki Cristo, to kona no mgo Hibu pig-abut to kayuwasan agun musilag podom to mgo Hibu. ¹² Na, ko ingkadojow to kona no mgo Hibu sikan sae dow pagkaoyus to mgo Hibu, yabow pad no igkadojow dan ko mayuwas on to mgo Hibu!

To Pagsakupa to Diyus to Kona no mgo Hibu

¹³ Na, meyduon igsuyat ku iyu no kona no mgo Hibu. Pighinang a to Diyus no apustul duon iyu, aw pigtibuyus ku to pagtuman to sikan no katongdanan. ¹⁴ Pig-iling ku to sikan su basi da man mey angod ku no mgo Hibu no ogkayuwas tongod to pagsilag aw ogkahunang on no kaotawan to Diyus. ¹⁵ Su ko to pagtalikudi to Diyus to mgo Hibu iyan nakapabalik to duma no mgo tribu diya to Diyus, yabow no madojow ko dawaton din

* 10:18 Salmo 19:4 † 10:19 Deuteronomio 32:21 ‡ 10:20 Isaias 65:1 § 10:21 Isaias 65:2 * 11:3 1 Mgo Hari 19:10,14 † 11:4 1 Mgo Hari 19:18 ‡ 11:8 Deuteronomio 29:4 dow Isaias 29:10 § 11:10 Salmo 29:22,23

manda to mgo Hibru. Su ko mahitabu sikan, ogkaangod to pagkabanhaw to mgo patoy!

¹⁶ Igpanglit ku to tumanon noy no mgo Hibru. Ko ogmasa koy to bag-u no inani no oghinangon no pan, ogbogoy koy to songo komo diya to Diyus. Na, ko kandin sikan songo komo, migpasabut no kandin isab tibo sikan pigmasa. Igpanglit ku isab to kaju. Ko Diyus to tag-iya to sikan dalid, migpasabut no sikandin isab to tag-iya to mgo sanga. Ko ita pa, ko pighinang to Diyus no kaotawan din to minuna no mgo Hibru, ogkahinang isab no kaotawan din to mgo kaliwat dan.

¹⁷ To mgo Hibru ogkaangod to kaju no intanom, aw sikiyu no kona no mgo Hibru ogkaangod isab to kaju no puli miggiti. Na, mey mgo sanga to sikan intanom no kaju no pigpanampod to Diyus, aw sikiyu to insugpat duon to katinampodan. Kaling nabahinan kow to mgo kadojawan no insaad to Diyus kandan. ¹⁸ Di kona kow ogtamay to sikan mgo sanga no pigpanampod su domdona now no kona no sikiyu to ogpakabuhi to dalid, su to dalid iyan ogbuhi iyu.

¹⁹ Basi og-iling kow no yabow kow to mgo Hibru su pigpanampod sikandan agun no sikiyu to ig-ilis. ²⁰ Ing-ilis kow iyan, di domdona no iyan ingtampoda kandan su wada sikandan tuu ki Jesu-Cristo, aw insugpat kow duon su migtuu kow man. Kaling kona now ighinambug sikan, nasi no pakadedeyjow kow. ²¹ Su ko pigpanampod to Diyus sikan hamatuk no mgo sanga, sikiyu pad man to kona panampodan no puli insugpat duon! ²² Ligdongi now seini: Makawkae-aton iyan to Diyus, di ogkastigu isab. Su pigkastigu din to diya namanalikud kandin, di sikiyu ogmadojawan din ko mupadajun kow to pagtuu kandin. Di ko kona kow ogpadajun, na, ogkatampod kow da. ²³ Aw ko mutuu to mgo Hibru ki Jesu-Cristo, ogkahimuan to Diyus to pagdawat kandan aw to pag-uli kandan duon to katinampodan dan. ²⁴ Su ko nahimuan din to pagsugpat iyu no mgo sanga to kaju no puli miggiti, yabi no ogkahimuan din to pagsugpat to sikan pigpanampod no mgo sanga duon to sikan kandan no yawa!

To Pagkae-at to Diyus to Tibo Kaotawan

²⁵ Mgo suun ku, meyduon bag-u pad imaan to Diyus no wada din imaan to diya una. Ig-ikagi ku iyu seini agun kona kow oghinambug. Tinood iyan no kahan-inan kuntoon to mgo Hibru kona ogtuu ki Jesu-Cristo. Di kotob da sikan ko mutuu on to kona no mgo Hibru no tahan pig-indanan to Diyus. ²⁶ Na, ogkayuwasa da to tibo mgo

Hibru su meyduon kagi to Diyus no pig-iling,

“To ogpaabuton no Manyuyuwasa ogkapuun duon to Sion.*

Oggawangon din to pagkamakasasaya to mgo kaliwat ni Jacob.†

²⁷ Duon to sikan no panahon, ogtumanon ku to diya kasabutan ku kandan su oggawangon ku to mgo sae dan.”‡

²⁸ To kahan-inan to mgo Hibru nahinang on no mgo kuntra to Diyus su wada sikandan tuu to Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo. Sikan kona dan no pagtuu kadojawan now nasi su ogpakalugar kow on to pagpasakup kandin. Di to mgo Hibru pinili gihapun to Diyus aw hinigugma din tongod to diya saad din to mgo minuna dan. ²⁹ Su ko meyduon ogpilion to Diyus, kona din og-jowan. Aw ko meyduon kadojawan no igbogoy to Diyus, kona din on oghaw-ion. ³⁰ To diya una, sikiyu no kona no mgo Hibru wada tuman to Diyus. Di kuntoon nakapahimuyus kow to kayuuy din tongod to pagsupak kandin to mgo Hibru. ³¹ Sikan pagsupak dan kuntoon angod to pagsupak now to Diyus to diya una, di mey da panahon no sikan kayuuy din iyu og-abut isab diya kandan. ³² Su pigtugutan to Diyus no tibo ki maudipon to sae agun ikapakita to kayuuy din ita tibo.

Angay Ogsajaon to Diyus

³³ Pagkayabow to kadojow to Diyus! Kona yagboy ogkatogkad to pagkamaan din dow pagsabut. Kona ta ogkasabutan to mgo planu dow paagi din. ³⁴ Su meyduon impasuyat to Diyus no pig-iling, “Wada inggad hintawa no namaan to hona-hona to Ginuu.

Wada ogpakasambag kandin.‡

³⁵ Wada isab nautangan to Diyus to inggad nokoy da.”*

³⁶ Su sikandin to mighinang to tibo aw ogbootan din agun ogkasaja sikandin. Na, ogsajaon ta to Diyus to wada katapusan. Sikan iyan.

12

To Hustu no Pagtuman to Diyus

¹ Na mgo suun ku, tongod to kaaslag* to kayuuy to Diyus ita, oghangyu a iyu no tugutan now sikandin to pagboot to yawa dow ginhawa now isip buhi no halad no wada igkasawoy. Sikan to ogpakalipay kandin, aw sikan isab to hustu no pagtuman kandin. ² Kona kow on ogsunud to batasan to mgo otow no wada Diyus, nasi no ipabagu to Diyus to panghona-hona now agun

* **11:26** To Sion, Jerusalem no bantugan no siyudad to mgo Hibru. † **11:26** 11:26b To mgo kaliwat ni Jacob og-ilingon to mgo Hibru. ‡ **11:27** Isaias 59:20,21 dow 27:9 § **11:34** Isaias 40:13; Jeremias 23:18 * **11:35** Job 41:11 * **12:1** To Surigao no Minanubu: *kadogi*

maisab to kinabuhi now. Na, ogkatagahan now to hustu dow madojow no igpahinang din iyu no ogpakalipay kandin.

³ Na, meyduon igsambag ku iyu tibo tongod to katongod no imbogoy kanay to Diyus. Kona kow oghona-hona no yabow kow to tinood no pagkaotow now. Nasi no ipasibu to hona-hona now to mgo abilidad no imbogoy to Diyus iyu tongod to pagtuu now kandin. ⁴ Igpanglit ku to yawa ta. Mahan-in to mgo bahin aw yain-yain to trabahu. ⁵ Angod kinow to sikan. Su inggad mahan-in ki no mgo magtutuu, angod ki to sobuuk da no yawa su nabogkot kinow tibo duon ki Jesu-Cristo aw nasusugpat kinow. ⁶ Kaling kinahangyan no gamiton ta to yain-yain no abilidad no imbogoy to Diyus ita agun to pagtabang to duma. Ko panglit iyan abilidad ta to pagnawnangon to igpaikagi to Diyus, oggamiton ta sikan sibu to matuud no namaanan ta. ⁷ Ko pigbogajan ki to abilidad to pag-alagad to duma, oggamiton ta sikan. Ko iyan abilidad ta to pagpang-anad to kagi to Diyus, ogdedeyjawon ta to pagpang-anad. ⁸ Ko pigbogajan ki to abilidad to pagsambag to mgo magtutuu agun mahogot to pagtuu dan, sikan to oghinangon ta. Ko iyan imbogoy ita no abilidad to pagtabang to ogpanginahangyan, ogbuguson ta to pagbogoy. Ko iyan imbogoy ita to abilidad to pagpangyuy, ogmonmonan[†] ta sikan no trabahu. Aw ko iyan abilidad ta to pagbisita to mgo otow no oglisod, igkalipay ta to pagpamisita kandan.

⁹ Kinahangyan no tininood to gugma ta to duma. Oguntrahon ta to inggad nokoy no madojow aw ogtagonan ta to inggad nokoy no madojow. ¹⁰ Oghinugmaay ki angod to magbugtu to pusod. Og-isipon ta no yabow ita to duma. ¹¹ Kona ki ogkabahawan to pagtuman to Ginuu, nasi no ogmadasigon ki. ¹² Oglipay ki tongod to og-imanon ta. Ogpailuban ta to mgo antusonon aw ogpadajun ki to pag-ampu. ¹³ Ogtabangan ta to angod ta no kaotawan to Diyus no ogkangkalisod-lisod, aw ogpakaalistu ki to pag-abi-abi ko mey ogkinahangyan to ogka-paabutan.

¹⁴ Ogpangamuju ki to Diyus no kae-atan din to mgo otow no ogpaantus ita. Kona ta ogtungajawan. ¹⁵ Ko mey otow no ogkalipay, ogpaglipay ki kandin. Ko mey og-aguul, ogbation ta sikan no pigbati din. ¹⁶ Ogpaujunay ki. Kona ki ogpayabow, nasi no igkalipay ta to pagpagduma to obos no mgo otow.[‡] Kona ki oghona-hona no yabow to ita no pagsabut.

¹⁷ Ko mey oghinang ita to madoot, kona

ta ogbayosan to madoot. Ogbantoy ki no iyan da mahinang ta to kona ogkasawayo to inggad hintawa. ¹⁸ Kotob to mahimu ta, ogdedeyjawon ta to rilasyun ta to tibo otow. ¹⁹ Mgo suun ku, kona ki ogpanimayos, di iyan pabayosa to Diyus. Su pig-iling duon to Kasuyatan, "Siakon no Ginuu to ogpanimayos."§ ²⁰ Iyan nasi oghinangon ta sikan pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, "Ko bontason to kuntra nu, pakoona.

Ko uhawon, painoma.

Na, ogkasikow sikandin tongod to madoot no pighinang din.*

²¹ Su ko madoot to igbayos now to otow no oghinang iyu to madoot, ogkadaog kow to madoot. Di ko madojow to igbayos now kandan, ogkadaog now sikan madoot.

13

*To Pagsugut to Gubernu
(Tito 3:1; 1 Pedro 2:11)*

¹ Kinahangyan no tibo ki ogsugut to mgo otow no mey katongod to pagmandu ita. Su to tibo katongod duon ogkapaun to Diyus, aw sikandin to migboot to katongdanan dan. ² Kaling ko meyduon og-atu to otow no mey katongod duon to gubernu, kibali iyan og-atuhan din to Diyus no migbogoy to sikan no katongod, aw ogkastighon yagboy sikandin. ³ Su to otow no matarong to mgo hinang kona ogkahaedok to sikan mey mgo katongdanan. To mgo otow no oghinang to madoot iyan da angay no ogkahaedok. Kaling ko ogkaliyag kow no kona kow mahaedok to namangatongdanan to gubernu, hinanga to madojow aw ogsajaon kow dan. ⁴ Su pighinang sikandan to Diyus no mgo suguonon din agun ogdojow to kaugpa now. Di ko madoot to oghinangon now, angay kow no ogkahaedok su meyduon katongod dan to pagkastigu iyu. Pigmamandu sikandan to Diyus agun makastigu to mgo otow no oghinang to madoot. ⁵ Kaling kinahangyan no suguton ta sikan dan agun kona ki makastigu, agun isab kona ki makunsinsya.

⁶ Sikan isab to hinongdan no ogbajad ki to buhis, su to mgo otow no ogmandu ita, kibali Diyus to ogtumanon dan pinaagi to pagmonmon* to katongdanan dan. ⁷ Kaling ogbajadan ta to tibo buhis no ogpabajadan ita, aw ogtahudon ta sikan ogpamangmandu.

To Paghigugma to Duma

⁸ Ajaw ogyangana to pagbajad to mgo utang now, di ko bahin to paghigugma to isigkaotow ta, angod sikan to utang no kona

† 12:8 To Surigao no Minanubu: *ognonngongan* ‡ 12:16 To yain no igpasabut to seiini: *to pagdawat to obos no trabahu*
§ 12:19 Deuteronomio 32:35 * 12:20 Panulihon 25:21,22 * 13:6 To Surigao no Minanubu: *pagnongnong*

ogkabajadan. Kotob no mey pad ginhawa ta, ogpadajun ki to paghigugma su sikan to katumanan to balaod to Diyus. ⁹ Mahan- in iyan to mgo balaod, angod pananglit to sikan pig-iling, “Kona ka ogpanghonay, kona ka oghimatoy to otow, kona ka ogpan- gawat aw kona ka ogsilag to katigajunan to duma.”† Di kibali ogkatuman sikan tibo hasta to duma no mgo sugu ko tumanon ta sikan sobuuk no pig-iling, “Higugmaa to isigkaotow nu angod to paghigugma to kaugalingon nu.”‡ ¹⁰ Su ko higugmaon ta to mgo duma ta, kona ta sikandan oghinangan to madoot. Kaling man, inggad hintawa no oghigugma to duma nakatuman on to sikan tibuuk balaod.

¹¹ Ajaw ogyangana to pagtuman to sikan, su namaanan now no konad ogkayugoy to pagpauli ni Jesu-Cristo. Maan-maan kow on, su to katumanan to kayuwasan ta madani on kuntoon kay to diya bag-u ki pad tuu. ¹² To pag-ugpa ta kani to kalibutan madani on ogkatapus angod to kadukilo- man no madani on ogkabukas. Kaling og- ojowan tad to mgo hinang no kaning kadi- gyom. Maangod ki podom to mgo sundayu no ogsul-ub to panagang aw ogdaya to ar- mas to kaawang. ¹³ Iyan oghinangan ta to mgo hinang no kaning kaawang no kona ta igkasikow. Kaling kona ki ogminahingow aw ogpagduma to ogpanubra to pagkinali- pay. Kona ki ogpanghonay aw kona ki isab oghinang to duma no mangkayaw-oy. Kona ki ogbubuyow dow ogpasilagay. ¹⁴ Iyan nasi ogsunudon ta to batasan ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. Aw kona ki ngani oghona-hona to pagtuman to madoot no kagastuhon to sikan ingkabata ta no kinaiya.

14

To Magobu dow Madigon to Pagtuu
(1 Corinto 8:1-13; 10:23-33)

¹ Na, basi meyduon mgo otow duon iyu no magobu pad to pagtuu ki Jesu-Cristo. Dawata sikandan di kona no agun og- pagyalis kow bahin to kayainan to kandan dow iyu no paghona-hona. ² Pananglit, meyduon mgo otow no madigon to pagtuu no ogkoon to inggad nokoy no pagkoon, aw mey isab magobu pad to pagtuu no og- iling no meyduon ig-ojow to Diyus no mgo pagkoon, kaling iyan da igsoda dan to gulay. ³ Sikan otow no ogkoon to inggad nokoy, kona din ogtamajon sikan otow no gulay da to ogsodaon. Sikan isab otow no gulay da to ogsodaon, kona din ogsawajon sikan otow no ogkoon to inggad nokoy. Su tibo sikandan ogdawaton to Diyus. ⁴ Hintawa ka man no ogsawoy to suguonon to duma? Su

si Jesus no Agayon din iyan da angajan no ogsawoy ubin ogsaja to sikan suguonon din. Aw ogtabangan din agun no ogpakahinang to madojow.

⁵ Ippananglit ku isab to mahal no mgo aedow. Mey mgo otow no og-iling no mey- duon aedow no yabow no mahal kay to duma no mgo aedow, aw to duma og-iling no og-aangod to mgo aedow. Bahin to seini, kinahangyan no kada sobuuk ogtuman to sikan nasiguru din no hustu. ⁶ Ko payabi- hon to otow to songo aedow, oghinangan din sikan tongod to pagtahud din to Ginuu. To otow isab no ogkoon to karni, ogkoon sikandin tongod to pagtahud din to Ginuu su ogpasalamatan din man to Diyus. An- god isab to otow no iyan da ogsodaon to gulay, oghinangan din isab sikan tongod to pagtahud din to Ginuu, aw ogpasalamatan din isab to Diyus. ⁷ Kona ki ogpakaboot to kaugalingon ta, inggad buhi ki pad ubin ko patoy kid, ⁸ su si Jesu-Cristo iyan ogboot ita. Kaling ko buhi ki pad ubin ko mamatoy kid, iyan da podom mapasidonggan to Diyus. ⁹ Su namatoy si Cristo aw nabanhaw agun no sikandin to ogboot to tibo kaotawan din no buhi pad hasta isab to nangkamatoyn on. ¹⁰ Kaling nokoy no oghukum kow man to suun now to pagtuu? Aw sikiyu no duma, nokoy no ogtamay kow man to suun now? Domdomon now no mey aedow no tibo ki og-atubang to Diyus agun hukuman din. ¹¹ Su mey sinuyat no kagi to Diyus no pig- iling,

“Ogpanapa a no og-abut to aedow no ogyuhud kanay to tibo mgo otow aw og-angkon no siakon to tinood no Diyus.”*

¹² Duon to sikan no panahon, kada sobuuk ita og-atubang to Diyus aw ogsukutan to tibo nahinang ta dini to babow to kalibutan.

To Paglikoy to Ogpakaamung to Duma to Pagpakasae
(1 Corinto 6:12-20; 8:1-13)

¹³ Na, su iyan man ogsusi to Diyus to mgo hinang to kada sobuuk ita, kona kid ogpasa- sawajay. Nasi no oglikoy ki no wada oghi- nangan ta no ogpakaamung to angod ta no magtutuu to pagpakasae. ¹⁴ Tongod to pagk- abogkot ku duon ki Jesus no Ginuu, ogkasig- uru ku yagbow no wada pagkoon no ig-ojow to Diyus. Di ko mey otow no oghona-hona no meyduon ig-ojow no pagkoon, na, kona no madojow ko koonon din sikan. ¹⁵ Aw ko tuudon nu koonon sikan pighona-hona din no ig-ojow aw ko makasunod sikandin ikow inggad igkakunsinsya din, migpasabut no wada gugma nu kandin. Kaling ogdilin ki

† 13:9 Exodo 20:13-15 dow 17; Deuteronomio 5:17-19 dow 21

‡ 13:9 Levitico 19:18

* 14:11 Isaias 43:23

no kona magoba to pagtuu to angod ta tongod to ogkoonon ta, su pigpakamatajan isab sikandin ni Cristo. ¹⁶ Mey iyan kagawasan ta, di oglikoy ki no kona ki oghinang to inggad nokoy no iyan ogpakaamung to pagkasawoy to sikan no kagawasan. ¹⁷ Su ko ogpaharion ta to Diyus kani to kinabuhi ta, kona no iyan ogpayabihon ta to ogkoonon dow og-inomon ta. Iyan nasi ogpayabihon ta to pagkamatarong to kada sobuuk ita. ²⁰ Kona now ogdodooton to trabahu to Diyus tongod da to pagyayalis now no ogkaamung to pagkoon. Tinood iyan no wada pagkoon no ig-ojow to Diyus ita, di madoot ko tuodon ta koonon to inggad nokoy no iyan hinongdan to pagpakasae to suun ta to pagtuu. ²¹ Iyan nasi madojow ko likajan ta to soda ubin inomon ubin inggad nokoy no iyan ogkaamungan to pagpakasae to suun ta. ²² Inggad nokoy to ogtuuhan now bahin to sikan, kona now igmaan to duma, su igu on ko Diyus da to mataga. Madojow to otow no kona ogkakunsinsya tongod to oghinangon din. ²³ Di ko ogduwa-duwa to otow, angod pananglit to pagkoon to karni, di ogkoonon din gihapun, ogpakasae sikandin su to pagtuu dow hinang din kona oghisibu. Inggad nokoy to oghinangon ta, ko ogduwa-duwa ki no basi kona no madojow di oghinangon ta gihapun, ogpakasae ki.

15

To Katongdanan to Otow no Madigon to Pagtuu
(Galacia 6:1-5)

¹ Sikita no madigon to pagtuu, ogpailuban ta to mgo duma ta no magobu pad to pagtuu. Kona no iyan da oghona-honaon ta to ita no kagustuhon. ² Iyan nasi oghona-honaon ta to kadojawan to duma agun ogdigon to pagtuu dan. ³ Su ngani man si Cristo di wada din patumani to kandin kagustuhon, su meyduon sinuyat no kagi din no pig-iling, "Diyus ku, siakon to pigpasomoyan to pagsujan-sujan* ikow."† ⁴ Impurtanti yagboy sikan tibo impasuyat to Diyus to diya una su ogpakaanad ita to pagpailub, aw ogkadasig ki agun kona magawang to pag-iman ta to mangkadojow no insaad ita.

⁵ To Diyus iyan ogkapuunan to kadasig dow pailub. Na, og-ampu a no sabokahon kow din duon to pagsunod now ki Cristo Jesus ⁶ agun no masaboka kow to pagsaja to Diyus ⁶ agun ni Jesu-Cristo no Ginuu ta aw Diyus din isab.

To Planu to Diyus bahin to Kona no mgo Hibru

⁷ Kaling dinawatay kow angod to pagdawat ni Cristo iyu agun masaja to Diyus. ⁸ Su mig-andini si Cristo to pagtabang to mgo Hibru pinaagi to pagtuman to diya insaad to Diyus to mgo kaaw-apan dan. Pighinang ni Cristo sikan agun mamaanan dan no ogkasaligan yagboy to Diyus. ⁹ To kona no mgo Hibru pigtabangan din isab agun masaja dan to Diyus tongod to kayuuy din. Insuyat sikan duon to Kasuyatan to Diyus no pig-iling,

"Diyus ku, ogpagsakot a to kona no mgo Hibru to pagpasalamat ikow.

Ogkanta a to pagsaja ikow."‡

¹⁰ Meyduon isab duma no sinuyat no pig-iling,

"Sikiyu no kona no mgo Hibru, pagduma kow to paglipay to mgo otow no tahan pinili to Diyus."§

¹¹ Aw meyduon pad pig-iling,

"Sikiyu tibo no kona no mgo Hibru, saja now to Ginuu.

Tibo kow no mgo tribu, saja kow kandin."*

¹² Mig-iling isab si Isaias,

"Meyduon ogyogwa no kibali salingsing ni Isai†

no ogmandu to kona no mgo Hibru.

Sikandin to ogkaimanan dan."‡

¹³ Og-ampu a to Diyus no iyan ogkapuunan to pag-iman, no ibogoy din iyu to hilabi no kalipay dow kalinow tongod to pagsalig now kandin. Na, ogdugang to pag-iman now pinaagi to gahom to Ispiritu Santu.

To Trabahu ni Pablo

¹⁴ Mgo suun ku, nakasiguru a no madojow to pamatasan now, hustu to pagsabut now bahin to pigtuuhan ta, aw angay kow on no ogpaaanaday. ¹⁵ Di inggad pad to sikan, wada a kataha to pagpadomdom iyu kani to seini suyat ku to impang-anad iyu to diya una. Su pigbogajan a to Diyus to katongdanan ¹⁶ to pagka-sugunon ni Cristo Jesus aw sugu-a diya to mgo tribu no kona no mgo Hibru. Angod a to mgo magdudumaya to diya una no migtuman to paghalad diya to Diyus. Su to kona no mgo Hibru pigdaehan ku to Madojow no

* 15:3 To Surigao no Minanubu: pag-iy-an-iy-an † 15:3 15:3b Salmo 69:9 ‡ 15:9 Salmo 18:49 § 15:10 Deuteronomio 32:43 * 15:11 Salmo 117:1 † 15:12 Si Isai amoy ni David no bantugan no hari to mgo Hibru. Natampod to linya to paghari ni David, di si Jesus on to ogpadajun to sikan natampod no pagmandu din. ‡ 15:12 Isaias 11:10

Nawnangonon no napuun to Diyus agun mahinang sikandan no kibali halad no angajan ogdawaton to Diyus, su inabin man sikandan to Ispiritu Santu. ¹⁷ Kaling tongod to pagkabogkot ku duon ki Cristo Jesus, igkapanghimantug ku to pagtuman ku to sikan impahinang to Diyus kanay. ¹⁸ Iyan da igkanangon ku to nahinang ni Cristo pinaagi kanay, su mahan-in to kona no mgo Hibru no migsugut on to Diyus tongod to pagpang-anad dow duma no mgo hinang ku ¹⁹ yakip to mgo milagru dow kabeynganan no nahinang ku pinaagi to gahom to Ispiritu Santu. Sugud diya to siyudad to Jerusalem kotob to Ilirico, pigyogob ku to pagnawnangon to Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo. ²⁰ Iyan kanunoy og-awoson ku to pagnawnangon to sikan diya to mgo banwa no wada pad kamaani si Cristo agun no ko ipananglit ta to bayoy, kona ad ogtugdok to bayoy duon to sikan pigyatidan on to duma. ²¹ Duon to sikan, ogkatuman sikan pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, "To mgo otow no wada pad disti kanangoni ogkamaan on to Diyus.

To diya wada pad makadinog og-pakasabut on."[§]

To Planu ni Pablo to Pagyoy to mgo Taga-Roma

(1 Corinto 16:1-4; 2 Corinto 8:16-9:5)

²² Tongod to sikan no trabahu ku, wada a pad makayoy iyu diyan to Roma. ²³ Di kuntoon no natapus kud to mgo trabahu kani to seini no mgo banwa, og-andiyan a iyu su nayugoy da no ogyoy a podom iyu. ²⁴ Iyan planu ku no oghapit a duon iyu ko umandiya a to España. Og-iman a no madojow to pagkikita tanow inggad sed da to majopot no panahon. Tapus to sikan, ogkatabangan a now buwa ko mupadajun a to panow ku. ²⁵ Di kuntoon og-andiyan a pad to Jerusalem su meyduon ogdaehon ku no saepi no igtambang to mgo magtutuu duon. ²⁶ Su to mgo suun ta duon to mgo prubinsya to Macedonia dow Grecia migbogoy on to igtambang to publi no mgo suun to pagtuu diya to Jerusalem. ²⁷ Ingkalipay dan to pagbogoy, aw angay iyan no tabangan dan su meyduon utang dan no kaboboton. Su tongod to pagtuu to mgo Hibru no taga-Jerusalem, sikan kona no mgo Hibru migdinog on to kagi to Diyus. ²⁸ Na, ko ikadata kud kandan sikan saepi, oghapit a duon iyu ayha a ogpadajun diya to España. ²⁹ Aw namaan a no ko makatidow a diyan, ogdasigon kinow tibo yagboy ni Cristo.

³⁰ Mgo suun ku, meyduon oghangyuon ku iyu. Tongod ki Jesu-Cristo no Ginuu ta aw tongod to gugma no imbogoy to Ispiritu Santu ita tibo, sedangay paningkamot kow

to pagtabang kanay pinaagi to pag-ampu diya to Diyus. ³¹ Pangamuju kow no kona a amonuhon to mgo otow no wada tuu ki Jesu-Cristo diya to prubinsya to Judea. Ampu kow isab no malipay to mgo magtutuu diya to Jerusalem to pagdawat to sikan tabang no ighatod ku kandan. ³² Tapus to sikan, ko itugut to Diyus, igkalipay ku to pag-andiyan iyu agun ogdigon to ginhawa ku. ³³ Na, ohangyu a to Diyus no iyan ogka-puunan to kalinow no madumahan kow din tibo. Sikan iyan.

16

Mgo Pangumusta ni Pablo

¹ Igpakiyaya ku iyu si Febe no suun ta to pagtuu. Sobuuk sikandin no migtabang to mgo magtutuu no oghihimun diya to siyudad to Cencrea. ² Abi-abiha now sikandin tongod to pagkabogkot din duon to Ginuu, su sikan to angajan ogbatasanon to kaotawan to Diyus. Ko meyduon ogkinahangyanon din, tabangi now su mahan-in on to natabangan din. Inggad siak, natabangan a din isab.

³ Ipangumusta a now ki Priscila dow ki Aquila. Mgo katimbang ku sikandan to trabahu no ki Cristo Jesus. ⁴ Wada dan ilikoy to kinabuhi dan agun no mayuwas a to kamuyahanan. Kona no siakon da to kanunoy ogpasalamat kandan, di hasta isab tibo mgo magtutuu no kona no mgo Hibru. ⁵ Ipangumusta a isab to mgo magtutuu no oghihimun duon to bayoy dan.

Ipangumusta a ki Epeneto no hinilabi ku no yagi. Sikandin to una no migtuu ki Cristo diya to prubinsya to Asia. ⁶ Ipangumusta a isab ki Maria no naunag yagboy to pagtabang iyu. ⁷ Ipangumusta a ki Andronico dow ki Junias no angod ku no mgo Hibru no mgo duma ku diya to prisuhan to diya una. Nabantug sikandan no mgo apustulis ni Cristo no una kanay to pagtuu.

⁸ Ipangumusta a isab ki Ampilato no hinigugma ku duon to Ginuu. ⁹ Ipangumusta a ki Urbano no katimbang ta to trabahu no ki Cristo dow ki Estaquis no hinigugma ku. ¹⁰ Ipangumusta a ki Apales. Pig-antihan to pagtuu din aw namaanan da no matinumamon sikandin no suguonon ni Jesu-Cristo. Ipangumusta a to panimayoy ni Aristobolo. ¹¹ Ipangumusta a ki Herodian no angod ku no Hibru, aw ipangumusta a to mgo magtutuu duon to panimayoy ni Narciso.

¹² Ipangumusta a isab ki Trifena dow ki Trifosa. Mabakas sikandan no mgo suguonon to Ginuu. Ipangumusta a ki Persida no mahal ku no amiga no naningkamot isab to trabahu to Ginuu. ¹³ Ipangumusta

a ki Rufo no nabantug to pagtuu to Ginuu dow to inoy din no pig-isip ku isab no inoy. ¹⁴ Ipangumusta a isab ki Asincrito, ki Flegonte, ki Hermes, ki Patrobas, ki Her-mas dow to duma dan no mgo magtutuu. ¹⁵ Ipangumusta a isab ki Filologo dow ki Julia, ki Nereo dow to atoboy din hasta isab ki Olimpas dow to tibo magtutuu no mgo duma dan.

¹⁶ Ko mahimun kow tibo, kinumustahay kow to minagsuun no pangumusta.

To tibo mgo grupu to magtutuu nangu-musta isab iyu.

Katapusan no mgo Pagsambag dow Pangumusta

¹⁷ Mgo suun ku, bantoy kow to mgo otow no ogbongkag to pagkasaboka now aw og-pasuwoy iyu to sikan matuud no impang-anad iyu. Padiyu kow kandan ¹⁸ su kona no iyan ogtumanon dan si Cristo no Ginuu ta. Iyan nasi ogtumanon dan to kandan kagus-tuhon. Ogkalimbungan dan to mgo otow no kona mojaw ogpakasabut to matuud pinaagi to malami no pag-ikagi dow pag-ulug-ulug. ¹⁹ Nabantug kow on su matinu-manon kow man to Diyus, kaling nalipay a iyu. Di ogkaliyag a pad no mudugang to pagsabut now to inggad nokoy no mado-jow, kona no pagsabut to inggad nokoy no madoot. ²⁰ Kona ogkayugoy, to Diyus no iyan ogkapuunan to kalinow ogtabang iyu agun madaog now yagboy si Satanas.

Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy ni Jesus no Ginuu ta.

²¹ Si Timoteo no katimbang ku nangu-musta iyu. Si Lucio dow si Jason hasta si Sosipatro no angod ku no mgo Hibru nangumusta isab iyu.

²² Siak si Tercio no iyan pigpasuyat ni Pablo to seini, ogpangumusta a isab iyu su suun a now isab to pagtuu ki Jesus no Ginuu.

²³ Nangumusta isab iyu si Gayus. Siak, si Pablo, kani a paabut to bayoy din, aw kani isab oghihimun to mgo magtutuu no taga-kani.

Si Erasto no tisireru to seini siyudad nangumusta iyu dow si Cuarto no suun ta isab to pagtuu. ²⁴*

Pagsaja to Diyus

²⁵ Na, ogsajaon ta to Diyus! Sikandin to mey gahom to pagdigon to pagtuu now pinaagi to sikan Madojow no Nawnan-gonon bahin ki Jesu-Cristo no ingnawnan-gon ku. Wada sikan imaan to diya una, ²⁶ di kuntoon ingmaan on pinaagi to mgo sinuyat to mgo otow no kibali ba-ba to Diyus. To Diyus no wada sinugdanan dow wada katapusan migsugu no inawnangon

on sikan agun tibo kaotawan ogtuu aw og-sugut kandin. ²⁷ Sikandin da to mey matuud no kaalam! Sajaon sikandin to wada kata-pusan pinaagi ki Jesu-Cristo! Sikan iyan.

* **16:24** Bersikulu 24 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Og-ampu a no ipakita iyu tibo to kadojow dow kayuuy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. Sikan iyan.*

To Una no Suyat ni Pablo diya to mgo Taga-Corinto

¹ Siak si Pablo no pigpili ni Cristo Jesus to pagka-apustul tongod to pagboot to Diyus iyan tag-suyat to seini. Duma ku si Sostenes no suun ta duon ki Cristo.

² Suyat ku seini diyan iyu no kaotawan to Diyus no oghihimun duon to siyudad to Corinto. Inabin kow din aw yaina agun mabogkot kow duon ki Cristo Jesus angod to duma duon to inggad andei no banwa no og-ampu isab ki Jesu-Cristo no Ginuu ta dinumahan to pagsalig. ³ Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus no Amoy ta dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta aw palinawon to ginhawa now.

To Mangkadojow no Igbogoy to Diyus to Kaotawan Din

⁴ Kanunoy a ogpasalamat to Diyus to kadojow dow kayuuy din iyu tongod to pagkabogkot now duon ki Cristo Jesus. ⁵ Su pinaagi kandin, nasangkap kow on to tibo mangkadojow no igbogoy to Diyus to kaotawan din. Nasabutan now to matuud, aw mapandoy kow on no ogpang-ikagi. ⁶ Sikan impang-anad noy iyu to diya una bahin ki Jesu-Cristo nakagamut on yagboy duon to ginhawa now. ⁷ Kaling sangkap kow on to yain-yain no abilidad no imbogoy iyu to Diyus tagaad to ogtagad kow pad to pagpauli ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. ⁸ Ogdigonon din to pagtuu now agun wada igkasawoy iyu ko mupauli sikandin to paghukum. ⁹ Su ogkasaligan yagboy to Diyus no iyan migtawag iyu agun no mahilabi kow dow to Anak din no si Jesu-Cristo no Ginuu ta.

To Pagbubuyow to mgo Magtutuu

¹⁰ Na kuntoon mgo suun, pinaagi to katongod ni Jesu-Cristo no Ginuu ta, oghangyuon ku sikiyu tibo no kona kow ogbahin-bahin. Nasi no uujun kow agun kona mayogtas to pagkasaboka now. ¹¹ Pig-ikagi ku sikan, mgo suun ku, su nanangonan a to mgo sakup to panimayoy ni Cloe no meyduon kun ogbubuyow diyan iyu. ¹² Su mey kun og-iling, "Iyan ogsunudon ku si Pablo," aw to duma og-iling, "Si Apolos to kanay." Mey isab duma no og-iling, "Ki Pedro a," aw mey manda og-iling, "Duon a ki Cristo." ¹³ Aduy, pigamonu now man to paghona-hona? Angod to pigbahin-bahin now si Cristo! Nokoy man, siak buwa to inyangsang duon to krus agun mayuwas kow? Pigbawtismuhan

kow buwa to ngadan ku? Eh! Wada kay kailing. ¹⁴ Madojow ngani su si Crispo da dow si Gayus to nabawtismuhan ku diyan iyu, ¹⁵ kaling kona kow ogpakailing no nabawtismuhan kow to ngadan ku. ¹⁶ (Aw, nabawtismuhan ku naan si Estefanas dow to panimayoy din, di wadad on duma no ogkadomdoman ku.) ¹⁷ Su wada a sugu-a ni Cristo to pagpamawtismu. Di iyan insugu din kanay to pagnawngon to Madojow no Nawnangonon bahin kandin. Wada ku ipabaja to binuyak-buyakan no mgo kagi no ogpakiyaya to pig-otawan no kaalam su unu ko kona maliparahan to gahom to kamatajon ni Cristo duon to krus.

To Tinood no Kaalam dow Gahom

¹⁸ To kamatajon ni Jesus duon to krus no iyan igwali ku og-ilingon to mgo impernuhonon no wada pues. Di sikita no ogkangkayuwas, namaan ki no sikan kamatajon din iyan ogpakiyaya to gahom to Diyus. ¹⁹ Su ingkasuyat on duon to Kasuyatan to Diyus no pig-iling,

"Oggawangon ku sikan kunungkun kaalam to mgo otow no og-abin no maalamon. Oglibodon ku to pagsabut to mgo otow no kunungkun masinabuton."*

²⁰ Na, nokoy kay to pues to sikan mgo otow no maalamon kun dow masinabuton hasta mgo pilusupu? Impakita on to Diyus no to kaalam no kaning otow, kabulukan puli. ²¹ Su pinaagi to kaalam to Diyus, pigbootan din no kona sikandin maamaan to otow pinaagi to kaugalingon dan no kaalam. Su iyan man planu din no ogyuwason din to mgo otow no ogtuu kandin pinaagi da to pagwali to sikan og-isipon no wada pues. ²² To mgo Hibru og-iling no wada pues to sikan, su iyan ogpamujuon dan to mgo milagru no ogpakiyaya to gahom to Diyus. Aw to mgo Grigu, iyan ogpamanghaon dan to kaalam. ²³ Di sikami, iyan igwali noy si Cristo no inyangsang duon to krus. To mgo Hibru hilabi nadootan to sikan, aw to kona no mgo Hibru ogtamay su og-ilingon dan to linangog puli. ²⁴ Di to mgo otow no tahan on inabin to Diyus no mgo Hibru dow kona no mgo Hibru nakasabut no duon naan ki Cristo ogkitaon to gahom dow kaalam to Diyus. ²⁵ Su sikan og-ilingon to mgo otow no kayangogan to Diyus, yabow sikan to kaalam no kaning otow. Aw sikan og-ilingon dan no kayotoy to Diyus, yabow sikan to kadoson to otow.

²⁶ Mgo suun ku, domdoma to pagkadow now to diya una no wada kow pad tawaga to Diyus. Pipilahon da duon iyu to ogkailing no maalamon, gamhanan dow inila. ²⁷ Di pigtuud to Diyus to pagpili

* 1:19 Isaias 29:14

to diya og-ilingon no wada kaalam agun no masakawan to diya og-ilingon dan no maalamon. Pigtuud din isab to pagpili to diya og-ilingon no mayotoy agun no masakawan to diya ogkailing no madoson. ²⁸ Iyan pigpili din to diya mgo tinamay dow to diya og-ilingon no obos aw wada pues agun no ikapakita din no iyan naan wada pues sikan og-isipon to mgo otow no ogpues yagboy. ²⁹ Pig-iling din to sikan agun wada igkahinambug to inggad hintawa duon to atubangan to Diyus. ³⁰ Na, sikandin to migbogkot ita duon ki Cristo Jesus aw ipabaja duon kandin to pagbogoy ita to matuud no kaalam. Pinaagi ki Cristo Jesus, pig-isip kid to Diyus no wadad sae, nayuwas kid aw ogpakinabuhion no madiyu to sae. ³¹ Kaling man, ojow pa to Kasuyatan, "Inggad hintawa no ogkaliyag ogpanghimantug, iyan da ipanghimantug din to Ginuu."[†]

2

To Pagpang-anad ni Pablo Impasikad to Gahom to Diyus

¹ Na mgo suun ku, no umandiyan a iyu to pagwali to kagi to Diyus, wada ku ipabaja to binuyak-buyakan no mgo kagi no ogpakiyaya to pig-otawan no kaalam. ² Su pigtuud ku no iyan da ig-anad ku iyu si Jesu-Cristo, yabi to kamatajon din duon to krus. ³ No diyan a iyu, mahagpoy* to ginhawa ku aw pigkobaan a su unu ko makuyangan to pagtuman ku to sikan pinakaimpurtanti no impahinang to Diyus kanay. ⁴ Pag-anada ku iyu to kagi to Diyus, wada ku ipabaja to madayom no pangatarongan agun madaya kow. Nasi no iyan ingkapakita to gahom to Ispiritu Santu. ⁵ Pig-iling ku to sikan agun to pagtuu now ogsikad duon to gahom to Diyus, kona no duon to pig-otawan no kaalam.

To Matuud no Kaalam duon da Ogka-puun to Diyus

⁶ Meyduon hinuun kaalam no igpang-anad noy to sangkod no mgo magtutuu di kona no kalibutanon no kaalam. Kona isab sikan no angod to kaalam to mgo inila kani to babow to kalibutan no ogkangkagawang da. ⁷ Sikan kaalam to Diyus no ig-anad noy, tahan din no planu inggad wada din pad hinanga seini kalibutan agun mayakip ki to kadongganan din. Di wada din sikan imaan to diya una. ⁸ Wada sikan kasabuti to mgo inila kani to kalibutan, su ko nasabutan dan pa sikan planu to Diyus, kona dan podom igpayansang duon to krus si Jesu-Cristo no Ginuu ta no angay ogsajaon. ⁹ Sikan planu

to Diyus pighisgutan duon to Kasuyatan no pig-iling,

"Wada pad kaaha dow kadinog to otow aw wada ngani kahona-hona-i sikan pighinaat to Diyus to diya nangkahigugma kandin."[†]

¹⁰ Di sikita pigpasabut to Diyus to sikan pinaagi to Ispiritu Santu. Su wada yagboy kona ogkamaanan to Ispiritu, inggad to mangkadayom no hona-hona to Diyus.

¹¹ Igpananglit ku to otow. Wada otow no ogkamaan to hona-hona to duma din su kandin da no hona-hona to ogkamaanan din. Wada isab ogkamaan to hona-hona to Diyus ko kona no Ispiritu Santu da. ¹² Na, to panghona-hona no imbogoy to Diyus ita kona no angod puli to panghona-hona to otow no wada Diyus. Su imbogoy din ita to Ispiritu din agun no makasabut ki to tibo no imbogoy din ita. ¹³ Kaling man ko ogpang-anad koy, kona noy igpabaja to pig-otawan no kaalam. Iyan nasi igpasabut noy to ig-anad kanami to Ispiritu Santu.[‡] ¹⁴ Di to otow no wada Ispiritu Santu kona ogdawat ko nokoy to ogkapuun duon to Ispiritu, su og-iling man sikandin no linangog sikan. Aw kona din ngani ogkasabutan, su iyan man makasabut sikandin ko tabangan to Ispiritu Santu. ¹⁵ To otow no oggahoman to Ispiritu Santu ogkiyaya to hustu dow sajop. Di kona sikandin ogkasabutan to mgo otow no wada gahomi to Ispiritu Santu. ¹⁶ Su ojow pa to Kasuyatan,

"Hintawa man to ogpakatogkad to hona-hona to Ginuu?

Hintawa man to ogpakasambag kandin?"[§]

Di sikita no nangkabogkot on duon ki Cristo, ogpakasabut ki su to panghona-hona ta ogpakaangod on to kandin no panghona-hona.

3

To Binata no Panghona-hona

¹ Mgo suun ku, no diyan a pad iyu, wada ku sikiyu pang-anada to madayom angod to pagpang-anad ku to diya piggahoman on to Ispiritu Santu, su binata pad man to panghona-hona now. Angod to bag-u kow pad on i-anak, ² kaling gatas da to imbuhi ku iyu, kona no madoson no koonon. Su to isip now wada pad makaapas to madayom no igpang-anad. Inggad kuntoon iyan da man gihapun. Kuyang pad to pagsabut now to sikan ³ su piggahoman kow pad to ingkabata now no kinaiya. Ogmamaanan no wada kow pad kaisab su ogsilag kow pad on aw ogbubuyow. Angod kow pad man to

[†] 1:31 Jeremias 9:24 * 2:3 Ubin wada kadasig † 2:9 Isaias 64:6 ‡ 2:13 To yain no igpasabut to seini: Iyan og-anadon noy bahin to Diyus to mgo otow no ogmanduan to Ispiritu Santu. § 2:16 Isaias 40:13

mgo otow no wada Diyus. ⁴ Su meyduon duma duon iyu no og-iling, "Ki Pablo a," aw to duma og-iling, "Si Apolos to kanay." E-ay to sikan no batasan now, angod kow pad iyan to mgo otow no wada Diyus.

To *Katongdanan ni Pablo dow ni Apolos*
⁵ Hintawa a man dow si Apolos no og-payabawon now? Mgo suguonon koy puli to Diyus no migtuman to insugu din to pag-daya iyu hangtod no mutuu kow kandin. ⁶ Ko igpananglit kow to mgo tanom, siak to migtanom aw si Apolos to mig-atiman. Di to Diyus iyan migpagiti aw migpatulin iyu. ⁷ Kaling sikan migtanom dow sikan mig-atiman kona no iyan angay ogsajaon. Diyus da to angajan su sikandin man to migpagiti aw migpatulin to sikan mgo tanom. ⁸ Ogtinabangay sikan ogtanom dow sikan og-atiman su iyan da man no tuud dan, aw to kada sobuuk ogbayosan sibu to nahinang din. ⁹ Kaling siakon dow si Apolos, katimbang koy to Diyus to trabahu din, aw sikiyu iyan kibali uma to Diyus no impatrabahu kanami.

Ogkaangod kow isab to bayoy no impahinang to Diyus. ¹⁰ Tongod to naamuhan no imbogoy to Diyus kanay, naangod a to pandoy no ogtugdok to bayoy. Aw yain to oglibuuk dow ogponga to sikan. Di kinahangyan no deyjawon dan yagboy to paghinang ¹¹ su wada yain no ogkapasikadan gawas to sikan ingkapahimotang on no iyan si Jesu-Cristo. ¹² Yain-yain to materyalis no igkahinang to bayoy. Meyduon oggamit to oghangtod angod to buyawan, plata dow mahalon no mgo batu. Meyduon isab oggamit to kona oghangtod angod to kaju dow kugun. ¹³ Diya to umaabut no panahon, ogkamaanan to trabahu to kada sobuuk, madojow ko wada pues, su tibo og-antihan duon to kaeju. ¹⁴ To otow no kona ogkatutung to trabahu din, meyduon madojow no igbayos kandin. ¹⁵ Di to otow no ogkatutung to trabahu din, ogkaoyus sikandin. Ogekayuwaw hinuun di ogkaangod to otow no nasangaban to bayoy no puli ogpakayandab no wada ogkadaya.

¹⁶ Ogekaboyong a iyu su angod to kona kow ogpakasabut no kibali bayoy kow to Diyus, su to Ispiritu Santu mig-ugpa man duon iyu. ¹⁷ Kaling man, ko mey otow no ogdodoot to sikan no bayoy, ogdodooton isab sikandin to Diyus. Su kona no pulipuli sikan no bayoy, kaning Diyus yagboy. Sikiyu no kaotawan din iyan igpasabut to sikan.

¹⁸ Ajaw oglimbungi to kaugalingon now. Ko mey otow duon iyu no oghona-hona no maalamon sikandin di pig-otawan puli, madojow podom ko ojawan din sikan.

Inggad on pamuang-buangan sikandin to duma basta mabogajan to tinood no kaalam. ¹⁹ Su to og-otawan no kaalam ogisipon to Diyus no wada pues. Su pig-iling duon to Kasuyatan, "To kaalam to otow iyan da iglit-ag to Diyus kandin."* ²⁰ Meyduon isab duma no pig-iling, "Namaan to Ginuu no wada pues to hona-hona to mgo otow no og-ilingon to maalamon."† ²¹ Kaling kona now ighinambug to otow no og-ilingon now no yabow su tibo no imbogoy to Diyus iyu. ²² Su siakon dow si Apolos hasta si Pedro tibo now ogkapuesan. Inggad seini kalibutan, inggad to ogkangkahitabu kuntoon dow diya to umaabut, inggad isab to kinabuhi dow ngani to kamatajon, kadojawan now sikan tibo. ²³ Aw sikiyu, ki Cristo kow on, dow si Cristo kaning Diyus.

4

To *Kabotang to mgo Apustulis*

¹ Kaling isipon koy now no mgo suguonon puli ni Jesu-Cristo no pigsaligan to Diyus to pagnawnangon to sikan wada din imaan to diya una. ² Ogpaomotan noy sikan, su to otow no sinaligan to amu kinahangyan no ogkasaligan yagboy. ³ Di inggad nokoy to hona-hona now dow to hona-hona to duma bahin to pagtuman ku to Diyus, wada sapajan, su kona man no sikiyu to oghukum kanay. Aw ngani man siak, di kona a oghukum ubin ogsaja to kaugalingon ku. ⁴ Wada hinuun namaanan ku no sae ku, di kona sikan ogpasabut no kona a no sae-an. Su Ginuu da to oghukum kanay. ⁵ Kaling kona kow naa oghukum to pagtuman to inggad hintawa to Diyus, insaktu ko kuyang. Tagada to pagpauli ni Jesu-Cristo no Ginuu ta, su sikandin on to ogbutwa to tibo hinipidan, yakip to mgo hona-hona dow mgo tuud to tibo otow. Duon to sikan, ogsajaon to Diyus to kada sobuuk to angay kandin.

⁶ Mgo suun ku, impananglit kud to kaugalingon ku hasta si Apolos agun kona now mapasubrahan to nasuyat duon to Kasuyatan. Su ko unugon now sikan, kona kow ogpakahona-hona no mey otow no igpanghimantug now, aw wada isab ogtamajon now. ⁷ Nokoy no og-iling kow man no yabow kow to duma? Wada kow naan kataga no puli man imbogoy to Diyus to tibo naiyu kuntoon? Na, su nailing man to sikan, nokoy no ighinambug kow man?

⁸ Sadangay pad man iyu! Basi nailing to boot now no kona kow on ogkinahangyan to tabang to Diyus su duon on iyu to tibo no igkabogoy din aw hayahay kow on. Mighona-hona kow no mgo hari kow on, di sikami, wada pad on. Madojow hinuun ko mgo hari kow iyan agun makayakip koy

* 3:19 Job 5:13 † 3:20 Salmo 94:11

iyu to pagmandu. ⁹ To kanay paghona-hona, angod to pighinang koy to Diyus no pinakaobos no mgo otow. Su siakon dow to duma ku no mgo apustulis, angod koy to mgo otow no pighukuman on no oghimatajan duon to atubangan to tibo mgo otow hasta ngani mgo anghil. ¹⁰ Su tongod to pagtuman noy ki Jesu-Cristo, og-iling to mgo otow no mgo yangog koy, di sikiyu oghinambug no maalamon kow tongod to pagkabogkot now kandin. Og-ilingon koy no mayotoy, di sikiyu og-angkon no madoson kow. Pigtamay koy to mgo otow, di sikiyu pigsaja dan. ¹¹ Hangtod kuntoon ogbontanson dow og-uhawon koy, pudu pikat to kabo noy, ogpalisodan koy, aw wada matilon no kaugpa noy. ¹² Migpaningkamot koy to pagtrabahu agun meyduon ogkabuhian noy. Ko ikagihan koy to madoot, ig-ampu noy no kae-atan to Diyus sikan otow. Ko sakiton koy, puli noy og-antuson. ¹³ Ko himanuhan koy to mgo otow, ogdedeyjawn noy nasi. Di hangtod kuntoon, pinakamaligsom koy to pag-aha to otow.

¹⁴ Na, kona monang no pigsuyat ku seini su ogpasikawan ku sikiyu, di sambag ku iyu no pinadajag ku no mgo anak. ¹⁵ Su inggad linibu to mgo otow no ogpang-anad iyu, siakon da to ogkatawag no amoy now su siak to una-una no mignawnangon iyu to Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo. ¹⁶ Kaling oghangyu a iyu no sunudon now to batasan ku. ¹⁷ Sikan to hinongdan no ogpaandiyaon ku iyu si Timoteo no og-isipon ku isab no pinadajag no anak. Ogasaligan yagboy sikandin to pagtuman to Ginuu. Igpadomdom din iyu to pigbatasan ku tongod to pagkabogkot ku duon ki Cristo Jesus. Sikan isab to igpang-anad ku to duma no mgo magtutuu no oghihimun diya to tibo mgo banwa.

¹⁸ Nadinog-dinog man no meyduon pila duon iyu no ogpamahawod kun su nailing to boot dan no kona a og-andiyan iyu.

¹⁹ Di bantoy kow su kona ogkayugoy og-andiyan a ko itugut to Ginuu. Na, ogkaamaan ku ko piggahaman iyan to Diyus sikan ogpamahawod ubin ko kotob da to tumuy to dila dan. ²⁰ Su ko mey otow no ogpahari to Diyus, ogkakiyayahan sikan pinaagi to gahom to Diyus duon to kinabuhin din, kona no pinaagi to kagi puli. ²¹ Na, boboot kow. Ko mutidow a diyan, igkapanagda ku buwa sikiyu? Madojow nasi ko maisab to hona-hona now agun igkapakita ku iyu to gugma dow mayunoy no pagpang-ikagi.

5

To Pagdisiplina to Magtutuu no Oghinang to Madoot

¹ Nadinog ku no mey otow duon iyu no mighinang to mayaw-oy hilabi su pig-unoy din kun pig-aasawa to inoy-inoy din. Ati! Kaligsom to sikan no hinang! Ngani man to mgo otow no wada Diyus, di kona oghinang to sikan. ² Di sikiyu, migpagarbu kow nasi. Angay man podom no ikaguul now hilabi sikan aw gawangon sikan no otow duon iyu. ³ Inggad madiyu a, to honahona ku kanunoy diyan iyu, aw pinaagi to katongod no imbogoy kanay ni Jesu-Cristo, pighukuman kud sikan nakasae. ⁴ Kaling ko muhihimun kow manda aw oggahoman ni Jesus no Ginuu ta, isipa no duon a iyu, aw seini to hinangon now: ⁵ Idata now sikan no otow diya ki Satanas agun sakiton to yawa din, aw ogkayuwas da to ispiritu din ko muabut on to aedow no ogpauli to Ginuu to paghukum.

⁶ Nokoy no ogpagarbu kow man no duon da man iyu sikan no kasikawan? Wada kow buwa kamaan no inggad maintok da no patubu ogpakapatubu to madogi no arina? ⁷ Kaling gawanga now on yagboy to inggad nokoy no madoot duon iyu, su pig-isip on to Diyus no wadad sae now. Kinahangyan no hinangon now sikan agun no maangod kow to diya pan no wada patubu no igpahinongod to Pista to Pagyaboy.* Su si Cristo no impananglit to karneru no ogmatansahon to sikan no pista migpakimatoy on agun mayuwas kid to sae. ⁸ Kaling ogtumanon ta to igpasabut to diya pista pinaagi to pagojow to pan no meyduon tahan no patubu aw iilis to pan no wada patubu, no ko ita pa, og-ojowan to sae aw iilis to pagkamatindanon.

⁹ To diya una no suyat ku, mig-iling a no kona kow on ogpagduma to mgo otow no maligsom dow mayaw-oy to mgo hinang. ¹⁰ Kona no iyan impasabut ku no mulikoy kow to tibo mgo makasasaya kani to babow to kalibutan. Kona sikan ogkahimu, su nalibongan ki man to mgo otow no oghinang to kayaw-ajan, to mgo hakog, to ogpangagow to katigajunan to duma, dow to og-tuman to kona no tinood no diyus. ¹¹ Iyan nasi igpasabut ku no likajan now to mgo otow no og-angkon no mgo magtutuu di madoot gihapun to pamatasan angod to paghinang to kayaw-ajan, to pagkahakog, to pagtuman to kona no tinood no diyus, to paghimanu dow abusu no pag-ikagi, to paghobog-hobog dow to pagpang-agow to katigajunan to duma. Kona kow ngani ogpagsayu to pagkoon to otow no og-angkon no magtutuu di angod to sikan to batasan.

* 5:7 Panahon to Pista to Pagyaboy, impagawang to mgo Hibu to patubu duon to mgo bayoy dan pagpakiyaya no og-ojowan dan on to tibo mgo sae. Ogbakasa seini duon to Exodo 12:1-20.

12-13 Wada katongod ku to paghukum to mgo otow no kona no sakup ni Jesu-Cristo, su Diyus da to oghukum kandan. Di katongdanan now to paghukum to angod now no sakup ni Jesu-Cristo no duon to grupu now. Su ojow pa to Kasuyatan, "Ajaw now ogpaagpota iyu ko hintawa to oghinang to madoot."[†]

6

To Paghusoy to Kasu to mgo Magtutuu

¹ Ko meyduon kasu now no mgo magtutuu, nokoy no kona kow man ogkasikow to pagriklamu diya to huwis no kona no sakup ni Cristo? Madojow podom ko iyan pahusajon now to angod now no magtutuu. ² Angod to nalingow kow on no sikita no kaotawan to Diyus ogkaduma ni Cristo to paghukum to tibo kaotawan diya to mahudi no mgo aedow. Na, su ogkailing man to sikan, nokoy no kona kow man ogpakahusoy to mangkaintok no ogkayay-alisan now? ³ Aw ngani to mgo anghil di ogkahukuman ta, sikan pad man kalibutanon no mgo prublima to kona now mahusoy! ⁴ Kaling ko meyduon kasu now no mgo magtutuu, nokoy no ogpahusoy kow man to otow no wada yabot ita? ⁵ Masikow kow! Su nokoy man, wada inggad sobuuk duon iyu no ogkaamu oghusoy to angod din no mgo magtutuu? ⁶ Di sikiyu man nasi no migsusuun to pagtuu to ogpaakusaray duon to atubangan to kona no mgo magtutuu!

⁷ Inggad ngani sikan pagpaakusaray now ogpasabut on no pakyas kow. Iyan podom madojow ko payabajon now on puli ko yupigan kow ubin agawan. ⁸ Di sikiyu on man nasi tibo no migsusuun to ogpayuyupigay dow ogpaagaway!

⁹ Wada kow pad kay buwa kataga no kona ogkasakup duon to sikan ogharian to Diyus to mangkadoot no otow. Ajaw oglimbungu to kaugalingon now, su kona yagboy ogkasakup duon to sikan ogharian din to mgo otow no ogtuman to kona no matuud no diyus, to ogpanghonay dow oghinang to duma no kayaw-ajan yakip to pag-uunoy to mgo yukos. ¹⁰ Kona isab ogkasakup duon to sikan ogharian to Diyus to mgo kawatan, to mgo hakog, to mgo palahobog, to oghimanu dow og-abusu to pag-ikagi hasta to ogpangagow to katigajunan to duma. ¹¹ Angod to sikan to hinang to pila iyu to diya una, di nagawang on to mgo sae now aw nahinang kow on no kaotawan to Diyus no og-isipon din no wadad sae. Nahimu sikan tibo tongod to pagkabogkot now duon ki Jesu-Cristo no Ginuu ta dow tongod to gahom to Ispiritu Santu.

To Paggamit to Yawa Ta to Pagsaja to Diyus

¹² Na, basi meyduon og-iling no intugut ita to paghinang to inggad nokoy no ogkaliyagan ta. Tinood man iyan no mey on kagawasan ta, di meyduon kona ogpakadojow ita. Bahin kanay, ogpakahinang a iyan to inggad nokoy no wada i-ojow to Diyus, di ogbantoy a no wada oghinangon ku no ogpakaudipon kanay. ¹³ Basi mey isab duma no og-iling, "Iyan inghinanga to pagkoon su igged to gotok aw iyan inghinanga to gotok su ogsedan to pagkoon." Hustu sikan, di mey panahon no oggawangon to Diyus to pagkoon, aw to gotok wadad on pues. Kaling kona no impurtanti to mgo pagkoon. Di iyan yagboy impurtanti dow og-amonuhon ta to paggamit to yawa ta. Su kona no iyan tuud to paghinanga to yawa ta agun oghinang ki to kayaw-ajan. Iyan nasi inghinanga agun no makasaja ki to Ginuu. Aw to Ginuu og-atiman isab to yawa ta. ¹⁴ Na, to yawa ta ogpues da diya to kayugajan su ogbanhawon da seini to Diyus pinaagi to gahom din angod to diya pagbanhaw din ki Jesu-Cristo no Ginuu ta.

¹⁵ Angod to wada kow pad on kamaan no to yawa ta kabahin on to yawa ni Jesu-Cristo su nabogkot kid man duon kandin. Na, nokoy man, ogkahimu pad buwa ko sikita no kibalibali kabahin to yawa ni Jesu-Cristo mupagsaboka to buring? Eh, kona kay ogkahimu sikan! ¹⁶ Wada kow buwa kamaan no to yukos no ogpaghulid to buring ogpakapagsaboka on to sikan no buring? Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus bahin to yukos dow bohi no ogkaminyo no pigiling, "Sikandan no daduwa ogkasaboka on to yawa."^{*} ¹⁷ Di ko nabogkot kid on duon to Ginuu, to ginhawa ta dow to ginhawa din nasaboka on.

¹⁸ Kaling likaji yagboy to mayaw-oy no mgo hinang. Su sikan no sae kona no angod to duma no mgo sae no ogkahinang to otow. Su to duma no mgo sae kona ogpakaligsom to yawa ta, di to otow no oghinang to sikan no kayaw-ajan ogpakasae to kaugalingon din no yawa. ¹⁹ Wada kow buwa kamaan no to yawa now iyan ugpaanan to Ispiritu Santu no imbogoy iyu to Diyus? Kaling konad no iyu to yawa now di kaning Diyus on. ²⁰ Su mahal yagboy to pagboli din iyu agun mahinang kow no kaotawan din. Kaling gamita to yawa now agun masaja to Diyus.

7

Bahin to Kaminyoon

[†] 5:12-13 Deuteronomio 17:7; 19:19; 22:21 dow 24:7

^{*} 6:16 Genesis 2:24

¹ Na, ogtabakon ku to diya mgo usip no impadae now dini kanay. Mig-usip kow dow madojow ko kona ogminyo to otow. Hoo, madojow iyan podom sikan. ² Di manno mahan-in to mgo yukos dow bohi kuntuon no kona ogpapakogong to ogawoson to yawa dan, madojow ko kada yukos meyduon tuun din no asawa aw kada bohi meyduon tuun din no bana. ³ To bana, kinahangyan no tumanon din to pagkabana din, aw to asawa, tumanon din isab to pagkaasawa din. ⁴ To asawa kona ogpakaboot to yawa din, su to bana din iyan ogboot. To bana kona isab ogpakaboot to yawa din, su to asawa din iyan ogboot. ⁵ Ajaw ig-ojow to yawa now diya to kapikas now to kinabuhi. Meyduon hinuun panahon no og-uujunan now buwa no kona kow naa oghuhulid sed da to majopot no panahon agun makatibuyus kow to pag-ampu. Di tapus to sikan, tumana now gihapun to naanadan no hinang to magtiajun agun kona kow matintal ni Satanas, su unu ko kona now mapagkey to ogawoson now. ⁶ Sambag ku puli seini iyu, kona no sugu. ⁷ Ko mahimu pa, gustu ku podom no tibo otow maangod kanay no ogpakaantus no kona ogminyo. Di namaan a no wada aangod to paghinang to Diyus ita, su meyduon mgo otow no pigbootan din no ogpakaantus no kona ogminyo. Aw to duma pigbootan din no muminyo.

⁸ Na, ogsambagan ku sikiyu no wada mgo paris, yabi sikiyu no mgo bayu. Madojow podom ko mupabilin kow no angod kanay no wada paris. ⁹ Di ko kona now man gajod ogkapagkey to ogawoson to yawa now, na, minyo kow agun kona kow makahinang to madoot.

¹⁰ Sikiyu no naminyo to angod now no magtutuu, meyduon isab ig-ikagi ku iyu. Kona seini no kanay da, di sugu to Ginuu. Kinahangyan no kona ogbiya* to asawa to bana din. ¹¹ Di ko ugaling meyduon bohi no og-ojow to bana din, kinahangyan no ogpabilin no wada bana gawas ko mupagbatuk sikandin to bana din. Aw to bana kona isab ogbiya to asawa.

¹² Sikiyu no naminyo to kona no magtutuu, meyduon isab ig-ikagi ku iyu. Wada hinuun kagi to Ginuu bahin to seini, di sambag ku puli. Ko meyduon magtiajun no iyan da magtutuu sikan bana, kinahangyan no kona sikandin ogbiya to asawa din basta gustu pad ogpag-ipun sikan asawa. ¹³ Angod isab to sikan ko iyan da magtutuu to asawa. Ko gustu pad ogpag-ipun sikan bana, kona din ogbiyaan. ¹⁴ Su sikan bana ubin asawa no kona no magtutuu ogmadojawan to Diyus tongod to pagkabogkot to

sikan paris din duon ki Jesu-Cristo. To mgo anak dan ogmadojawan isab, su ko kona pa no tinood seini, to mgo anak dan ogkaangod to anak to mgo otow no wada Diyus.

¹⁵ Di ko sikan paris nu no kona no magtutuu ogkaliyag ogpagbiya ikow, na, pabiyaa. Kona kad ogkahikotan, su gustu to Diyus no malinow to pag-ugpa ta. ¹⁶ Aw kona ka ogpakasiguru no ogkadaya nu sikandin to pagtuu agun mayuwas.

To Pagpakamonang duon to Tahan no Kabotang

¹⁷ Na, seini to igsugu ku to mgo magtutuu no oghihimun diya to inggad andei no banwa. Inggad nokoy to kabotang ta to diya bag-u ki tawaga to Diyus, pagboot din sikan ita. Kaling ogpadajun ki to pagtuman to Ginuu duon to sikan no kabotang. ¹⁸ Ko pananglitan meyduon otow no ogtawaon to Diyus no tahan on tinuli sumaya to tinuuhan to mgo Hibru, na, ajaw igpagawang sikan pagkatinuli din. Aw to magtutuu no wada katuli, ajaw on igpatuli. ¹⁹ Su inggad mutuman ki to mgo tumanon to mgo Hibru ko kona, wada bali to Diyus sikan. Iyan da impurtanti ko matuman ta to mgo sugu din. ²⁰ Kaling ogpakamonang ki duon to sikan kabotang ta no tawagon ki to Diyus. ²¹ Ko pananglitan udipon ka no tawagon ka to Diyus, baeka. Di ko meyduon paagi no ogkayuwas ka to sikan pagkauidipon nu, hala, pangimpuesi sikan. ²² Su domdoma no sikuna no udipon no tinawag to Ginuu, yuwas kad tongod to pagkabogkot nu duon kandin. Aw sikuna no kona no udipon to diya pagtawaga ikow, ogkaangod kad to udipon ni Jesu-Cristo su sikandin on to agayon nu. ²³ Mahal yagboy to imbajad to Diyus iyu, kaling kona no iyan now ogtumanon to pagboot to otow. ²⁴ Na mgo suun ku, ogbalikon ku, inggad nokoy to kabotang now no tawagon kow to Diyus, pakamonang kow duon, aw padani kow kanunoy kandin.

Bahin to mgo Hawas dow mgo Bayu

²⁵ Na sikiyu no hawas no mgo bohi dow yukos, wada hinuun insugu to Ginuu bahin to seini, di ogsambagan ku sikiyu su sinaligan a man to Diyus tongod to kayuuy din kanay. ²⁶ To paghona-hona ku, madojow podom ko kona kow ogminyo tongod to mgo kalisod no ogbajaan ta kuntuon dow diya to umaabut. ²⁷ Sikiyu no mgo yukos, ko asawahan kow on, kona now og-ojowan to asawa now. Ko wada pad asawa now, baeka now on pagminyo. ²⁸ Di ko muminyo kow, kona kow ogpakasae. Aw to bohi no ogminyo kona isab ogpakasae. Di gustu ku podom no malikajan now to mgo kalisod no ogkangkabajaan to magtiajun.

* 7:10 Ubin ogbuwag

²⁹ Seini to igpasabut ku iyu, mgo suun ku. Majopot nanda to panahon no igkatuman ta to Diyus. Kaling sugud kuntoon, to mgo minyo kona no iyan da ogkawilihan dan to mgo kinahangyanon to pamilya dan, su unu ko kona dan on malipara to trabahu no kaning Diyus. ³⁰ To otow no ogkaguul ubin ogkalipay, kona din ogbali-balihon sikan. To otow isab no ogboli, kona din igbotang duon to ginhawa din to binoli din, di nasi no isipon din no kona no sikandin to tag-iyu. ³¹ Inggad nokoy no ogkapuesan ta kani to babow to kalibutan, ajaw sikan ogpayabiha duon to hona-hona now. Su mey da panahon no ogkagawang seini kalibutan dow to tibo namakabotang kani.

³² Ogkaliyag a podom no wada ogpakawili iyu to pagtrabahu now to kaning Diyus. To yukos no wada asawa ogpakatibuyus to mgo hinangonon no kaning Diyus agun no malipay din to Ginuu. ³³ Di to yukos no asawahon ogpakahona-hona to mgo kinahangyanon to seini kinabuhi agun malipay to asawa din. ³⁴ Kaling man, ogkabahin to hona-hona din. To bohi isab no wada bana ogkatibuyus to ginhawa dow doson din duon to mgo hinangonon no kaning Ginuu. Di to bohi no banahan kanunoy ogpakahona-hona to hinangonon to seini kinabuhi dow amonuhon to paglipay to bana din. ³⁵ Kona monang no pig-ikagi ku seini su ogpalisodan ku sikiyu, di kadojawan now man nasi agun no mahusoy to pagkinabuhi now, agun isab ogkatibuyus to pagtuman now to Ginuu.

³⁶ Na pananglitan meyduon yukos duon iyu no nakapagsabut on to songo bohi no ogminyo sikandan, di ogduwa-duwa su basi mailing to boot din no kona no angay sikan oghinangon. Madojow nasi no mupadajun sikandin to pagminyo, yabi ko kona din mapagkey to og-awoson to yawa din. Kona sikan no sae. ³⁷ Di ko mahona-hona to sikan yukos no konad sikandin ogminyo su ogkaliyag ogpabilin no hawas, na, madojow isab sikan basta kabobot-on din aw ogkapogongan din to og-awoson to yawa din. ³⁸ Kaling man tibo madojow, to pagminyo dow to kona pagminyo. Di yabi no madojow ko kona sikandin ogminyo.

³⁹ To bohi no banahan ogkahikotan kotob no buhi pad to bana din. Di ko mamatoy on to bana din, igtugut on no mubabana ko hintawa to ogkaliyagan din basta magtutuu to Ginuu. ⁴⁰ Di to kanay no paghona-hona, yabi pad no malipajon sikan bayu ko konad muminyo. Sikan no pighona-hona ku impasikad to pagsabut no imbogoy kanay to Ispiritu Santu.

To Pagkoon no Intuman to mgo Diyus-diyus

(Roma 14:13-23; 1 Corinto 10:23-30)

¹ Na, oghisgutan ku to diya ing-usip now kanay bahin to karni no intuman to mgo diyus-diyus. Tinood iyan to diya pig-ikagi now no tibo ki namaan to matuud bahin to mgo diyus-diyus, di domdoma seini. Ko meyduon ogkamaanan ta, oglikoy ki no kona ta sikan ighinambug, su wada man pues to sikan. Iyan nasi igkadojow to duma ko oghigugma ki. ² Ko ogkailing to boot to songo otow no mey on pagsabut din, ogpasabut sikan no wada pad tinood no pagsabut din. ³ Di to otow no oghigugma to Diyus, namaanan on sikandin to Diyus aw pighilabi on.

⁴ Kaling bahin to pagkoon to karni no intuman to mgo diyus-diyus, namaan kinow no kona sikan no tinood no diyus, su sobuuk da man to matuud no Diyus.

⁵ Meyduon man iyan mahan-in no pigpakadiyus to mgo otow no diya kun ogugga to kawkawangan to yangit dow kani to pasak. Oghingadanan dan sikan to mgo diyus dow mgo magboboot. ⁶ Di sikita, namaan ki no sobuuk da yagboy to Diyus no Amoy ta no mighinang to tibo, aw iyan ita to pagsaja dow pagtuman kandin. Aw sobuuk da isab to Magboboot ta, si Jesu-Cristo. Impabaja kandin to paghinang to tibo, aw pinaagi isab kandin meyduon kinabuhi ta no wada katapusan.

⁷ Di wada seini kasabuti to duma no mgo magtutuu. Su nailing to boot dan no tinood sikan mgo diyus-diyus, su sikan man to nabuyatan dan. Kaling inggad kuntoon, ko ogpakakoon sikandan to intuman to diyus-diyus, ogkailing to boot dan no nakatuman sikandan to sikan. Kaling ogkakunsinsya sikandan. ⁸ Tinood iyan no kona no iyan igkasaja to Diyus ita to pagkoon. Kona sikan ogpakadoot ita ko kona ki mukoon. Kona isab ogpakadojow ita ko mukoon ki. ⁹ Di aha kow, su inggad wada ing-ojow iyu no pagkoon, basi mahinang kow no pabilu to pagpakasae to duma no magobu pad to pagtuu. ¹⁰ Su ko pananglitan sikuna no nakasabut on, makitaan ka no og-agpot to ogpamangoon duon to ampunaan to diyus-diyus, basi meyduon otow no ogpakasunud to sikan hinang nu inggad igkakunsinsya din. ¹¹ Kaling sikan yawow no pagsabut nu iyan ogpakadoot to pagtuu to sikan suun nu no magobu pad to pagtuu no angod ikow no pigpakamatajan ni Cristo. ¹² Aw ko ogpakasae ka to sikan suun nu no madali ogkakunsinsya, ogpakasae ka isab ki Cristo. ¹³ Kaling bahin kanay, ko iyan ogkaamungan to pagpakasae to suun ku to pagsoda ku to intuman to diyus-diyus, sadangay to ogsoda pad to sikan inggad

to pagtigsim, agun wada ogpakasae tongod kanay.

9

Wada ni Pablo Pangimpuesi to mgo Katongod Din isip Apustul

(2 Corinto 11:7-12; 1 Tesalonica 2:7-9)

¹ Kona no mey man kagawasan ku? Kona no hamatuk a man no apustul no pigyogwa ni Jesus no Ginuu, aw mata ku yagboy to migkita kandin? Aw kona no sikiyu man to abut to trabahu ku no kaning Ginuu? ² Inggad umiling to duma no kona a no apustul, di sikiyu no taga-Corinto namaan to sikan, su siak to nakadae iyu diya ki Cristo no Ginuu. Sikan to ogpakiyaya no apustul a din.

³ Na, seini to igtabak ku to diya ogsawoy kanay; ⁴ Ko tinood no apustul a, wada buwa katongod ku to pagpabuhi to mgo otow no ogpang-anadon ku? ⁵ Aw ko mey pa asawa ku no magtutuu, wada buwa katongod ku to pagpaduma kandin duon to mgo panow ku angod to oghinangon ni Pedro dow to duma no mgo apustulis hasta to mgo suun ni Jesus? ⁶ Nailing buwa to boot now no siakan da dow si Bernabe to mgo apustulis no angay no ogpamangha to kanami no ogkabuhian? ⁷ Igpananglit ku to sundayu. Wada sundayu no ogkinaugalingon to paggastu to pagkasundayu din. Wada isab ogsaup to uma no kona ogpakakoon to abut to sikan naunagan din. Ngani man to magbantajay to mgo buhi, di ogbogajan to kabahinan to sikan ogbantajan din. ⁸ Sikan no mgo pananglitan duon ipasikad to naanadan no hinang to otow, di ing-anad isab sikan duon to mgo balaod ⁹ no imbogoy to Diyus ki Moises no pig-iling, "Ajaw ogsampongi to ba-ba to baka no ogpagunason* to trigu."† Kona ta oghona-honaon no baka da to igpasabut to sikan, ¹⁰ di sikita no mgo otow, agun to mgo otow no ogkawnag to pagdaru dow paggunas ogpakaiman no meyduon kabahinan to sikan naunagan dan. ¹¹ Na sikami, meyduon kibali intanom noy duon iyu no iyan nakailing to pagtuu now ki Cristo. Kaling angay koy podom no og-iman to ogkabuhian noy ubag duon iyu. ¹² Ko sikan mgo duma no nang-anad iyu mey katongod to pagpabuhi iyu, yabow koy podom kandan to katongod.

Di wada noy pangimpuesi sikan no mang-anad koy diyan iyu. Baeka on ko malisodan koy basta wada ogkahinang to otow no balibadan to pagdawat to sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo. ¹³ Namaan kow no to mgo otow no mey

katongdanan duon to Bayoy to Diyus ogkabahinan to pagkoon duon. Aw to mgo duma dan no mey katongdanan duon to haladanan ogkabahinan isab to karni to mananap no ighalad duon. ¹⁴ Ogkaangod to sikan to diya ogpang-anad to Madojow no Nawnangonon, su migsugu to Ginuu no duon dan ogpuduton to ogkabuhian dan to sikan ogpang-anadon dan.

¹⁵ Di inggad meyduon podom katongod ku, wada ku gamita sikan duon to mgo otow no ogpang-anadon ku. Aw kona monang no pigsuyatan ku sikiyu to seini su ogpabuhi a iyu. Tapat no mamatoy a basta kona magawang to pagpanghimantug ku no kona a ogpasuhue to sikan ogpang-anadon ku. ¹⁶ Kona ku hinuun igkahinambug to pag-nawnangon ku to Madojow no Nawnangonon, su kinahangyanon man no muwali a. Alaot a ko kona ku inawnangon sikan Madojow no Nawnangonon. ¹⁷ Ko kaboboton ku pa to pagnawnangon, ogpakaiman a to bayos. Di manno pigsugu a to Diyus, puli a ogtuman ko nokoy to insalig din kanay. ¹⁸ Na, basi mailing to boot now no wada yagboy igbayos kanay. Eh, meyduon, su iyan bayos kanay to kalipay ku to pagnawnangon to Madojow no Nawnangonon no wada bajad. Kaling kona ku ogpangimpuesan to katongod ku pinaagi to pagpamuju to ogkabuhian ku.

¹⁹ Su inggad wada otow no tag-udipon kanay, angod to ogpauidipon a to inggad hintawa agun mahan-in to mgo otow no madaya ku. ²⁰ Ko pananglitan ogpagduma a to mgo Hibru, ogpajun-ujunan ku to mgo batasan dan agun madaya ku sikan-dan to pagtuu ki Jesu-Cristo. Wada ad iyan kasakup to mgo balaod to tinuuhan dan, di pig-iling ku to sikan agun madaya ku sikandan. ²¹ Ko iyan igpagduma ku to kona no mgo Hibru, kona a og-unug to mgo balaod to mgo Hibru. Iyan ogbatasanon ku to batasan to sikan kona no mgo Hibru agun madaya isab sikandan to pagtuu ki Jesus. Kona seini ogpasabut no pig-ojowan kud to mgo balaod to Diyus, su migtuman a man to mgo sugu ni Cristo. ²² Na, ko ogpagduma a to mgo otow no magobu pad to pagtuu, kona ku oghinangon to ogpagagoba to pagtuu dan, nasi ogdigonon ku. Kaling inggad hintawa no ogpasabuton ku to kagi to Diyus, ogpamangha a to paagi no angay kandan agun meyduon madaya ku to pagtuu, inggad pila da, agun no mayuwas sikandan. ²³ Oghinangon ku sikan kotob to ogkahimu ku agun mahan-in to mgo otow no ogtuu to sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesus, na, ogkabahinan a isab to kadojawan no igbogoy to Diyus

* 9:9 To Surigao no Minanubu: *ogpagiokon* † 9:9 Deuteronomio 25:4

pinaagi to sikan.

²⁴ Igpangalit ku to yumbaan. Mahan-in to og-ibak, di sobuuk da to ogpakadawat to primyu. Kaling sikiyu, paomot kow agun maprimyuan kow to Diyus. ²⁵ Sikan ogpaman-ibak to yumbaan, ko kona pad sikandan-oglinaguy, oghogotan dan to pag-anad to yawa dan. Aw ko makadaog on, ogprimyuan sikandan to dodohunan no kuruna no madali da ogyanos. Di sikita, ogpaningkamot ki agun no mabogajan ki to bayos no kona yagboy ogkagawang. ²⁶ Kaling ogpag-angod a to otow no ogpagyumbaan no matoytoy no oglinaguy pailing duon to sangkoanan. Angod a isab to baksir no kanunoy ogpakaigu to kuntra, kona no puli ogpanumbag to kaemag. ²⁷ Kanunoy ku ogpogongan aw oghogotan to kaugalingon ku su unu ko siak no ogpangwali to duma iyan on nasi kona ogkaprimyuan to Diyus.

10

To Kona no Pagtuman to Diyus-diyus

¹ Mgo suun ku, igpadomdom ku iyu to nahitabu to mgo kaaw-apuan to mgo Hibru no migduma ki Moises to mahaba no panow. Pigtodungan sikandan tibo to diya panganud pagpakiyaya no pigdumahan sikandan to Diyus, aw tibo sikandan nakabaja duon to dayan no pighinang to Diyus duon to kabaknaan to sikan ogilingon to Mayogdog no Dagat.* ² To pag-unug dan to sikan panganud dow to pagpanow dan duon to dagat, kibali bawtismu kandan pagpakiyaya no sumusunud sikandan ni Moises. ³ Tibo sikandan migkoon to diya imbogoy to Diyus,† ⁴ aw tibo isab miginom to wohig no imbogoy din no mig-awas likat to diya batu.‡ Sikan batu impananglit ki Cristo no migduma-duma kandan. ⁵ Di anoy su nailing to sikan to pag-atiman to Diyus kandan, wada sikandin kasaja-i to kahan-inan kandan tongod to kamasinupakon dan. Kaling halus tibo nangkamatoy duon to sikan matahay no banwa.

⁶ Sikan nangkahitabu kandan mgo pagpatahan ita agun kona ki og-awos to mangkadoot angod to pag-awos dan. ⁷ Kona ki isab ogtuman to mgo diyus-diyus angod to pagtuman to pila kandan. Sikan madoot no hinang dan nasuyat duon to Kasuyatan no pig-iling, "Namangoon dow namang-inom sikandan to pagpahinogod to sikan diyus-diyus, aw tapus to sikan, namansajow sikandan to mayaw-oy no sinajawan."§ ⁸ Kona ki isab oghinang to

kayaw-ajan angod to duma no mgo Hibru, su tongod to sikan, 23,000 to namatoy to songo aedow da.* ⁹ Kona ta isab ogantihan to Ginuu angod to pighinang to duma kandan no iyan nakaamung to pagpanokaa kandan to mgo yaposung aw kangkamatoy.† ¹⁰ Kona ki isab ogbagutbut angod to pagbagutbut to duma kandan. Kaling pigpuu sikandan to diya anghil to kamatajon.

¹¹ Sikan nangkahitabu kandan pagpatahan ita su madani on ogkatapus seini kalibutan. ¹² Kaling sikiyu no oghona-hona no madigon to pagtuo, bantoy kow agun kona kow makasae. ¹³ Wada mig-awot iyu no pagtintal no wada kabaja-i to duma no mgo otow. Di ogkasaligan to Diyus, aw kona din igtugut no ogbaja kow to pagtintal no kona now ogkakaya. Su ko abuton kow to pagtintal, ogbogajan kow din to doson dow paagi to pagdaog to sikan agun kona kow makasae.

¹⁴ Kaling hinilabi ku no mgo suun, likoy kow yagboy to pagtuman to mgo diyus-diyus. ¹⁵ Hona-honaa seini og-ikagihon ku dow tinood ubin gayu, su meyan man mgo boot now. ¹⁶ Ko oghihimun kinow to paghandom to kamatajon ni Cristo, tibo kinow og-inom to sikan igsed to tasa, aw ogpasalamat ki. Tibo ki isab ogkoon to sikan pan no ogpanibagon. Ogpasabut sikan no nasaboka kid ki Cristo tongod to yangosa din no pigpaawas aw tongod to yawa din no namatoy duon to krus. ¹⁷ Aw manno sobuuk da to pan no ogsasayuhan tanow, migpasabut no sikita no mahan-in ogkaangod to songo yawa da.

¹⁸ Hona-honaa now isab to oghinangon to mgo kaliwat ni Israel. Pinaagi to pagkoon dan to sikan intuman to Diyus, igpakita dan no yakip sikandan to pagsimba to Diyus. ¹⁹ Kaling ogkailing no to og-agpot to ogpamangoon to intuman to mgo diyus-diyus nakatuman on to sikan. Kona no iyan igpasabut ku no tinood sikan mgo diyus-diyus aw meyduon bali to sikan intuman kandan. ²⁰ Iyan igpasabut ku no to otow no ogtuman to mgo diyus-diyus, iyan yagboy ogtumanon din to mangkadoot no ispiritu, kona no Diyus. Kona a yagboy ogkaliyag no manginyabot kow to pagtuman to mangkadoot no ispiritu. ²¹ Kona ogkahimu no og-inom dow ogkoon kow to paghandom to kamatajon to Ginuu aw tapus to sikan, og-agpot kow isab duon to pagkoon no intuman to mangkadoot no ispiritu. ²² Nokoy man? Ogpasilag-silagon now buwa to Diyus? Basi ogkailing to boot

* **10:1** Ogbabasa seini duon to Exodo 14. † **10:3** Ogbabasa seini duon to Exodo 16. ‡ **10:4** Ogbabasa seini duon to Exodo 17:1-7. § **10:7** Ogbabasa seini duon to Exodo 32:6
* **10:8** Ogbabasa seini duon to Numeros 25:1-9. † **10:9** Ogbabasa seini duon to Numeros 21:4-9.

now no ogpakalikoy kow to kastigu din. Kona gajod!

²³ Basi meyduon og-iling, "Intugut ita to paghinang to inggad nokoy no ogkaliyagan ta." Tinood man iyan no mey no kagawasan ta, di meyduon kona ogpakadojow ita, aw meyduon isab kona ogpakadigon to pagtuu to mgo duma ta. ²⁴ Kona no iyan ogpayabihon now to iyu no kadojawan, di to kadojawan to duma.

²⁵ Ogpakakoon kow to inggad nokoy no karni no ogbolihon duon to merkadu, di ajaw ogpangusip dow intuman sikan to diyus-diyus agun kona kow ogkaksinsya. ²⁶ Su pig-iling duon to Kasuyatan, "To kalibutan dow to tibo nakabotang duon, Diyus to tag-ya."[‡]

²⁷ Ko hinggaton ka to kona no magtutuu to pagkoon, aw ko ogkaliyag ka ogduma, na, koono to inggad nokoy no ighonat ikow. Kona ka og-usip dow intuman sikan to diyus-diyus agun kona ka makunsinsya. ²⁸ Di ko ikagihan ka no intuman to diyus-diyus sikan inghonat ikow, ajaw ogkoona agun kona makunsinsya sikan mignangon ikow. ²⁹ Su inggad mey podom kagawasan nu to pagkoon to inggad nokoy, pogongi sikan su unu ko madootan to duma. ³⁰ Basi mey og-usip, "Ko pasalamatan ku to Diyus sikan ogkoonon ku, nokoy no ogsagmanon a man to duma?" ³¹ Kona kow og-iling, su kinahangyan no ogkasaja to Diyus tongod to inggad nokoy no oghinangon now, yakip to pagkoon dow pag-inom. ³² Di ahaa no kona kow ogkahinang no baebag to mgo otow no wada pad makatuu, Hibru ko kona. Aw kona kow isab oghinang to ogpakagoba to pagtuu to angod now no magtutuu. ³³ Sunuda a now su naningkamot a agun masajaan to tibo mgo otow to mgo hinang ku. Su kona no iyan ogapason ku to kanay kadojawan, di to kadojawan to mgo duma agun mayuwas sikandan.

11

¹ Sunuda a now su siakon, ogsunudon ku si Cristo.

To Pagyuyumbung ko Ogsimba

² Na mgo suun ku, ogsajaan ku sikiyu su kanunoy a now pigdomdom, aw pighogot now to pagtagon to diya impang-anad ku iyu. ³ Di meyduon pad ipgasabat ku iyu. Si Cristo to panguyu to tibo mgo yukos, aw to yukos iyan panguyu to bohi. To Diyus iyan isab panguyu ni Cristo. ⁴ Kaling ko meyduon yukos no ogyuyumbung ko og-ampu ubin ognawnangon to igpaikagi kandin to Diyus, ogpasikawan din si Cristo

no panguyu din. ⁵ Aw ko meyduon bohi no kona ogyuyumbung ko og-ampu ubin ognawnangon to igpaikagi kandin to Diyus, ogpasikawan din sikan panguyu din aw kibali migpatabungow sikandin.* ⁶ Ko mey bohi no kona ogsugut to pagyuyumbung, na, bunyug on mupaupow ubin mupatabungow. Na, agun malikajan sikan no kasikawan, kinahangyan no muyuyumbung to bohi. ⁷ To mgo yukos kona no angajan ogyuyumbung, su kibali bayhu† sikandan to Diyus, aw to pagkadongganon to Diyus ogkaaha duon kandan. Di to mgo bohi kinahangyan muyuyumbung, su duon kandan ogkitaon to pagkadongganon to yukos. ⁸ Su paghinang to Diyus to otow, iyan una no pighinang din to yukos, aw tapus to sikan, pighinang din isab to bohi likat to yukos. ⁹ To yukos wada hinanga su ogkinahangyanon to bohi, di nasi no pighinang to bohi su ogkinahangyanon to yukos. ¹⁰ Kaling kinahangyan no ogyuyumbung to bohi ko og-ampu aw ko ognawnangon to igpaikagi to Diyus agun inggad to mgo anghil ogkamaan no matinahudon sikandin. ¹¹ Hinuun, tongod to pagkabogkot now duon to Ginuu, to bohi kona ogpakailing no kona sikandin ogkinahangyan to yukos, aw to yukos kona isab ogpakailing no kona sikandin ogkinahangyan to bohi. ¹² Su to una no bohi napuun iyan duon to yukos, di sugud to diya no panahon, wada otow no kona ig-anak to bohi. Di to tinood, Diyus iyan yagboy to napuunan to tibo.

¹³ Kaling sikiyu on to oghukum. Madojow buwa ko og-ampu to bohi no kona ogyuyumbung? ¹⁴ Su tahan no hona-hona to otow no mayaw-oy to yukos ko ogpahaba to bubue, ¹⁵ di to bohi no mahaba to bubue, og-angay kandin sikan. Imbogoy kandin to Diyus sikan kibali yumbung din. ¹⁶ Ko meyduon ogyalis to sikan, nangoni sikandin no sikan to batasan no ig-anad noy, aw sikan isab to nabatasan to mgo magtutuu no oghihimun diya to duma no mgo banwa.

To Paghandom to Kamatajon ni Jesu-Cristo

¹⁷ Na, meyduon igsugu ku su wada a kasaja-i iyu. Su ko oghihimun kow to pagsimba, madoot nasi to ogkadeygan. ¹⁸ Songo botang no ogpakadoot iyu to nadinog ku no ogkabahin-bahin kow kun ko oghihimun to pagsimba. Angod to ogpakatuu a to sikan. ¹⁹ Meyduon hinuun igkadojow to sikan pagkabahin-bahin now, su pinaagi to sikan, ogkaaha dow hintawa to hamatuk no magtutuu. ²⁰ Di iyan igkadoot iyu, su anoy oghihimun kow

[‡] 10:26 Salmo 24:1 * 11:5 To diya no panahon, makasisikow ko meyduon bohi no kona ogyuyumbung diya to gawas to bayoy, su diya kandan, buring da to kona ogyuyumbung. † 11:7 To Surigao no Minanubu: goja

to pagkoon dow paghandom to kamatajon to Ginuu, kona no si Jesu-Cristo to oghonahonaon now. ²¹ Su to duma og-una-una to pagkoon dow pag-inom, aw to duma konad ogkasamaan. Kaling meyduon ogbontason aw meyduon isab ogkahantoy, aw ogkahingow man ngani to duma! ²² Sadangay on man iyu! Nokoy man, wada bayoy now no ogkakoan dow ogkainoman now? Nokoy no ogtamajon now man sikan ogihimun no mgo sakup to Diyus aw ogpasikawan now to mgo pubri duon iyu? Og-amonu a kay kuntoon? Ogsaja a iyu? Kona gajod!

²³ Na, igpadomdom ku iyu seini ing-anad kanay to Ginuu no ing-anad kud isab iyu bahin to paghandom to kamatajon din. To diya madukilom no wada pad yuibi si Jesus no Ginuu, migdawat sikandin to pan ²⁴ aw pasalamat to Diyus. Dajun din tibaga aw ikagi, "Yawa ku seini no ighalad tongod iyu. Ilingon now to seini to paghandom kanay." ²⁵ Pagtakas dan on to pagkoon, migdawat si Jesus to tasa aw ikagi manda, "Seini inomon iyan igpasabut to bag-u no kasabutan no oghinangon to Diyus iyu no ogdigonon pinaagi to yangosa ku. Kada pag-inom now to seini, hinangon now agun paghandom kanay."[‡] ²⁶ Su kada pagkoon now to pan dow pag-inom now to inomon no angod to seini, igkapamaan now to kamatajon to Ginuu kotob no makapauli sikandin.

²⁷ Kaling inggad hintawa no ogkoon dow og-inom to sikan to paagi no kona no angay, ogsukutan sikandin to sikan pagtamay din to yawa dow yangosa to Ginuu. ²⁸ Kaling kada otow mususi naa to ginhawa din ayha mukoon to sikan pan dow muinom to sikan inomon. ²⁹ Su inggad hintawa no ogkoon dow og-inom no wada ised to ginhawa to kahuyugan to sikan yawa ni Cristo, kibali sikandin da to ogpakastigu to kaugalingon din. ³⁰ Sikan to hinongdan no mahan-in to mangkayotoy dow masakiton duon iyu aw meyduon ngani nangkamatoy. ³¹ Di ko unahon ta susihon to kaugalingon ta, na, kona ki ogkastiguhon to Diyus. ³² Ko kastiguhon ki to Ginuu, igkadojow ta sikan su pagyogda din ita agun ogkatul-id ki, na, kona ki ogkayakip ko kastiguhon din to mgo otow no kona ogtuu kandin.

³³ Kaling mgo suun ku, ko ogihimun kow to pagtuman to diya insugu ni Jesu-Cristo, patatagaday kow. ³⁴ Ko mey otow no kona ogpatatagad to duma su ogbontason on, madojow ko diya sikandin ogkoon to bayoy din agun to paghihimun now kona

mudeg to kastigu. Meyduon pad duma no igsambag ku iyu ko makaandiyang a.

12

To mgo Abilidad no Igbogoy to Ispiritu Santu

(Efeso 4:7-13)

¹ Na mgo suun ku, ignangon ku iyu to mgo abilidad no igbogoy to Ispiritu Santu su ogkaliyag a no hustu to pagsabut now to sikan. ² Domdoma to diya una no kinabuhin now no wada kow pad makapasakup to Diyus. Nadaya-daya kow to pagtuman to mgo diyus-diyus no wada kinabuhin. ³ Kaling kuntoon gustu ku no ogkaamu kow ogkiyaya to otow no oggahaman to Ispiritu Santu. Ko meyduon otow no ogtungajow ki Jesus, ogkamaanan now no kona no Ispiritu Santu to miggahom kandin. Di ko og-iling to otow no si Jesus iyan da yagboy Ginuu din,^{*} na, ogkamaanan now no piggahaman sikandin to Ispiritu Santu.

⁴ Na, to mgo abilidad no igbogoy ita to Ispiritu Santu wada aangod, di iyan da no Ispiritu to napuunan. ⁵ Yain-yain to pagalagad ta, di iyan da no Ginuu to pigtuman ta. ⁶ Yain-yain isab to ogkadeygan to gahom to Diyus kani to kinabuhin ta, di iyan da no Diyus to ogbogoy to sikan no gahom. ⁷ Pigpayogoban ki to abilidad no ogpakiyaya no piggahaman ki to Ispiritu Santu. Imbogoy ita sikan agun makatabang ki to angod ta no mgo magtuu. ⁸ Meyduon ogpamajaan to Ispiritu Santu to pagpasabut to kaalam to Diyus, aw to duma pigbogajan to iyan da no Ispiritu Santu to pagsabut agun mang-anad bahin to Diyus. ⁹ Meyduon duma no pigbogajan to Ispiritu Santu to kona no puli-puli no pagtuu, aw meyduon isab duma no pigbogajan din to gahom to pagpangdojow to sakit. ¹⁰ Meyduon isab duma no ogpahinangon to mgo milagru. To duma oghinangon no kibali ba-ba to Diyus. To duma ogbogogajan to abilidad to pagkiyaya to hinang dow kagi to Diyus aw to hinang dow kagi to mangkadoot no ispiritu. To duma pigbogajan to abilidad to paglituk to yain-yain no inikagihan no kona ogkasabutan to otow. Aw to duma isab nabogajan to abilidad to paghiluwas to sikan. ¹¹ To Ispiritu Santu iyan ogkapuunan to sikan tibo no mgo abilidad, aw inyogob din to pagbogoy sibu to planu din.

To mgo Bahin to Yawa ni Cristo
(Efeso 4:15-16)

[‡] **11:25** Sikan katapusan no pagpagsayu ni Jesus to mgo apustulis ogkabasa duon to Mateo 26:26-30, Marcos 14:22-26 dow Lucas 22:14-20. Sikan bag-u no kasabutan ogkabasa duon to Hibrú 8:6-12. ^{*} **12:3** To diya no panahon, iyan da og-iling to otow no si Jesus to Ginuu ko hamatuk yagboy to pagtuu din. Su ogpogason to mgo otow to pag-iling no to hari iyan ginuu dan. Aw sikan ogpaman-iling no si Jesus iyan da Ginuu, ogkakastigu.

¹² Na, meyduon pananglitan ku. To yawa to otow mahan-in to mgo bahin, di sobuuk da no yawa. Si Cristo dow to mgo sakup din iyan ogkaangodan to sikan. ¹³ Su sikita tibo, Hibru ko kona, udipon ko kona, iyan da no Ispiritu Santu no imbawtismu ita agun mahinang ki no songo yawa da, aw pigsedan ki din.

¹⁴ Na, to yawa ta mahan-in to mgo bahin, kona no sobuuk da. ¹⁵ Pananglit, ko ogpakaikagi pa to kobong, basi og-iling sikandin, "Eh, kona a no bahin to seini yawa su kona a man no boyad." Di inggad umikagi sikandin to sikan, kona ogkahimu no kona sikandin no kabahin to sikan yawa. ¹⁶ Aw ko pananglitan og-iling to talinga, "Wada yabot ku to seini no yawa su kona a man no mata," kona sikan no tinood su songo bahin gajod sikandin to sikan no yawa. ¹⁷ Su ko tibo pa mata to yawa to otow, og-amonu man to pagdinog? Ko tibo pa talinga, og-amonu man to pagngadog? ¹⁸ Di to tibo mgo bahin to yawa impahimotang to Diyus sibu to gustu din. ¹⁹ Kona sikan ogkatawag no yawa to otow ko songo bahin da. ²⁰ Su to tinood, to yawa ta mahan-in to mgo bahin, di sobuuk da no yawa.

²¹ Wada mata no ogpakailling diya to boyad, "Kona a ogkinahangyan ikow." Kona isab ogpakailling to uyu diya to kobong, "Wada pues ku ikow." ²² Di sikan mgo bahin to yawa no oghona-honaon ta no maintok da to pues ogkinahangyanon gihapun. ²³ Aw to mgo bahin to yawa no og-isipon ta no kona yagboy no impurtanti hasta sikan igkasikow ta iyan ogdedey-jawon ta to pag-atiman aw ogkaboan ta to madojow. ²⁴ Di to mgo bahin no kona ta igkasikow konad ogkinahangyan no og-angodon ta to sikan to pag-atiman. Pigpahimotang to Diyus to paghinang to mgo yawa ta agun no ogkadedeyjow ta to pag-atiman to sikan mgo bahin no og-isipon no kona yagboy no impurtanti. ²⁵ Pig-iling din to sikan agun kona ogsinupakay to mgo bahin to yawa, di nasi no ogtinabangay. ²⁶ Su ko masakitan to songo bahin, to tibuuk yawa ogkasakitan isab. Ko ogkasaja to songo bahin, ogkalipay to tibuuk yawa.

²⁷ Na sikita tibo no mgo magtutuu, yawa kinow ni Cristo. Aw kada sobuuk kibali bahin to sikan. ²⁸ Kaling yain-yain to impahinang to Diyus ita. Una, mey pigbogajan din to katongdanan to pagka-apustul. Ikaduwa, mey pigpanghinang no kibali ba-ba din. Ikatoyu, mey pigbogajan din to abilidad to pagpang-anad to kagi din. Mey isab pigpahinang to mgo milagru. Aw to duma pigbogajan din to gahom to pagpangdojow to mgo sakit. Meyduon isab duma no pigbogajan din to abilidad to pagtabang to duma. Imbogoy din isab diya to duma to abilidad

to pagdumaya to mgo magtutuu. Meyduon isab pigbogajan din to abilidad to paglituk to mgo inikagihan no kona ogkasabutan to otow. ²⁹ Kona ogkahimu no tibo ki mgo apustulis ubin kibali mgo ba-ba to Diyus. Kona no tibo ki ogpakapang-anad, aw kona isab no tibo pigpahinang to mgo milagru. ³⁰ Kona ki tibo ogpakapangdojow to sakit. Kona ki tibo ogpakalituk to inikagihan no kona ogkasabutan, aw kona isab no tibo kinow pigbogajan to abilidad to paghiluwas to sikan. ³¹ Di iyan awosa now yagboy to abilidad no igkadojow to tibo.

Na, meyduon ignangon ku iyu no yabow pad to tibo mgo abilidad.

13

To Gugma

¹ Inggad makalituk a to inikagihan no kona ogkasabutan yakip to inikagihan to mgo anghil, wada sibli to sikan ko wada gugma ku. Ogkaangod puli to maalingog-ngog no tanug to agung. ² Inggad mahinang a no kibali ba-ba to Diyus, inggad mamaanan ku to tibo no ogkamaanan to otow yakip sikan wada imaan to Diyus to mgo duma, inggad madigon to pagtuu ku no ogpakapabalhin to bubungan, wada pues ku ko wada gugma ku. ³ Inggad ibogoy ku to tibo katigajunan ku diya to mgo pubri aw inggad ngani ipatutung ku to yawa ku, wada isab pues to sikan ko wada gugma ku.

⁴ To mahigugmaon no otow, bootan sikandin aw ogpailuban din to duma. Kona sikandin ogsilag, kona oghinambug aw kona ogpayabow. ⁵ Madojow to batasan din, kona no hakog, kona no madali ogkaboyu aw kona ogdomot. ⁶ Kona din igkalipay to mangkadoot. Iyan igkalipay din to pagkamatarong. ⁷ To otow no oghigugma to mgo duma, kona din ogpagagan sikandan ko ogpakasajop. Ogsaligan din aw og-imanon din no ogdojow sikandan. Ogkaantus din to inggad nokoy no mgo kalisod to wada pagbagutbut.

⁸ To gugma kona ogkagawang. Kona sikan no angod to mgo abilidad no igbogoy to Diyus no ogkangkagawang da. Su mey panahon no wadad on ogkahinang no kibali ba-ba to Diyus aw wadad on ogbogagan to abilidad to paglituk to inikagihan no kona ogkasabutan. Wadad isab ogbogagan to pagsabot agun mang-anad bahin to Diyus. ⁹ Su to nasabutan ta kuntoon kuyang pad on, aw kona pad no himpit to pagnaw-nangan ta to igpaikagi to Diyus. ¹⁰ Di ko matuman on yagboy to planu din, ogkangkagawang da to diya nangkakuyang.

¹¹ To diya bata a pad, binata pad to panghona-hona dow pagpang-ikagi ku hasta isab to pagpangatarongan ku. Di

pagtulín kud on, pig-*ojowan* kud to diya binata no kung kinaiya. ¹² Kuntoon, kuyang pad to pagsabut ta bahin to Diyus. Angod to ogpangispihu ki duon to maadom no ispihu, di og-abut to panahon no ogkainatubangay ki dow to Diyus. Kuyang pad iyan to namaanan ku kuntoon, di duon to sikan no panahon, wadad ogkakuyang to pagkamaan ku kandin, su ogkaangod on sikan to pagkamaan din kanay. ¹³ Kaling kona yagboy ogkagawang seini tatoyu: pagtuu, pag-*iman* dow gugma. Di kani to seini tatoyu, to gugma iyan yabow.

14

Bahin to Inikagihan no Kona Ogkasabutan

¹ Kaling ogtagonan ta yagboy to matuud no paghingugmaay. Awosa isab to mgo abilidad no igbogoy to Ispiritu Santu, yabi ko hinangon kow no kibali ba-ba to Diyus. ² Su to otow no oglituk to inikagihan no kona ogkasabutan to otow, Diyus da to ogikagihan din. To mgo duma din kona ogpakasabut, su to ispiritu din iyan man ogikagi to kona ogkamaan to duma. ³ Di to otow no kibali ba-ba to Diyus, iyan ogikagihan din to angod din no mgo otow agun ogdigon to pagtuu dan, agun isab ogkadasig sikandan aw ogkalipay inggad meyduon mgo kalisod. ⁴ To otow no oglituk to inikagihan no kona ogkasabutan, kandin da no pagtuu to ogdigon. Di to otow no kibali ba-ba to Diyus ogpakadigon to pagtuu to angod din no ogihimun to pagsimba. ⁵ Gustu ku podom no tibo kow makalituk to inikagihan no kona ogkasabutan, di tapat pad ko mahinang kow no kibali ba-ba to Diyus no ogmanduan din to pagnawnangon to igpaikagi din. Su to kibali ba-ba to Diyus yabow pad to sikan oglituk to inikagihan no kona ogkasabutan gawas ko mahiluwas din agun no mapuesan sikan to ogihimun no mgo magtutuu.

⁶ Mgo suun ku, pananglit umandiyan a iyu aw iyan da litukon ku to inikagihan no kona ogkasabutan, nokoy man to ogkapudut now no kadojawan duon to sikan? Ampan! Iyan nasi ogpues ko meyduon ikapasabut ku iyu no ingmaan to Diyus kanay ubin ko meyduon ikaanad ku iyu. ⁷ Na, igpananglit ta to pendag dow sista. Ko kona no klaru to pagtukar, kona ogkatagahan dow nokoy kantaha sikan. ⁸ Angod isab ko mey sundayu no oghiyup to trumpita agun mangandam to mgo duma din to pagasandang to gera. Ko kona maklaruhan to tanug to sikan trumpita, hintawa man to ogpangandam? ⁹ Angod da iyu ko oglituk

kow to kona ogkasabutan to duma. Su ogamunuhon dan man to pagkamaan to igpasabut to sikan? Angod puli sikan to kagi no wada sibli. ¹⁰ Mahan-in to inikagihan kani to babow to kalibutan, aw tibo meyduon kahuyugan. ¹¹ Di ko mey otow no igpaggilaung* ku no kona koy oghisabut to inikagihan, og-isipon ku sikandin no yampot† aw sikan isab to og-isipon din kanay. ¹² Angod kow to sikan. Na, manno ogawoson now to mgo abilidad no igbogoy to Ispiritu Santu, paningkamoti now sikan mgo abilidad no ogpakadigon to pagtuu to duma.

¹³ Kaling to otow no oglituk to inikagihan no kona ogkasabutan kinahangyan no muampu no maamu isab sikandin to paghiluwas to sikan oglitukon din. ¹⁴ Su ko pananglitan siak to og-ampu to inikagihan no kona ogkasabutan, og-ampu iyan to ispiritu ku, di to hona-hona ku wada duon. ¹⁵ Na, og-amonu ad man buwa? Og-ampu a dow ogkanta to inikagihan no igpalituk kanay to ispiritu ku hasta isab to inikagihan no ogkasabutan ku. ¹⁶ Ko pananglitan sajanu nu to Diyus to inikagihan no ispiritu nu da to ogpakalituk, og-amonu man to duma nu no ogihimun duon? Kona sikandan ogpakaduyug ikow to pagpasalamat to Diyus, su kona dan man ogkasabutan sikan. ¹⁷ Madojow man iyan podom to pagpasalamat nu to Diyus, di kona sikandan ogkatabangan to sikan.

¹⁸ Ogpasalamat a to Diyus su ogpakalituk a isab to inikagihan no kona ogkasabutan. Yupig ku man ngani sikiyu tibo. ¹⁹ Di ko duon a to ogihimun no mgo magtutuu, tapat pad ko lima da no ka kagi to malituk ku basta masabutan agun igkaanad ku to duma, kuntra to linibu no mgo kagi no wada ogpakasabut.

²⁰ Mgo suun ku, ajaw on ogbinataa to panghona-hona now. Hinuun, maangod kow to mgo bata no wada pad kataga to mangkadoot, di bahin to sikan pighisgutan ku, pasangkoda to panghona-hona now. ²¹ Hona-honaa to sinuyat no kagi to Diyus diya to mgo Hibru no pig-iling,

“Ogpaikagihan ku sikiyu to mgo otow no ogkapuun diya to madiyu no banwa, aw ogkabag-uhan kow to inikagihan dan.

Di kona now gihapun ogpaminogon to igpaikagi ku kandan iyu.”‡

²² Iyan igpasabut to sikan no ko meyduon otow no kona no sakup ni Jesus no ogpakadinog to sikan inikagihan no kona ogkasabutan, wada ogkapuesan din duon.

* **14:11** To Surigao no Minanubu: *igpagaung-yaung* † **14:11** Ubin *dayu* ‡ **14:21** Isaias 28:11,12 dow Deuteronomio 28:49

Kaling ogpakiyaya sikan no kona din ogkalikajan to kastigu. Di to mgo magtutuu no ogpakadinog to igpaikagi to Diyus no ogkasabutan, ogpakiyaya sikan no ogmadojawan sikandan to Diyus.

²³ Ko pananglitan tibo kow oglituk to inikagihan no kona ogkasabutan aw meyduon ogpakaagpot iyu no kona no magtutuu no wada kamaan to sikan, nokoy man buwa to oghona-honaon din? Og-iling gajod to nangkayangog kow! ²⁴ Di ko iyan ogdinogon din no tibo kow ognawnangon to igpaikagi to Diyus no ogkasabutan, na, ogpakasabut sikandin no angajan no ogkastiguhon tongod to mgo sae din ²⁵ yakip to namakahobong no hona-hona din. Na, ogpakayuhud sikandin aw ogpakasaja to Diyus no og-iling, "Tinood iyan no kani iyu to Diyus!"

To Ogbatasanon ko Ogsimba

²⁶ Na mgo suun, nokoy man buwa to madojow? Ko oghihimun kow to pagsimba, meyduon ogkanta to pagsaja to Diyus, mey isab ogpang-anad, mey manda ognawnangon to igpasabut kandin to Diyus. To duma oglituk to inikagihan no kona ogkasabutan aw mey isab oghiluwas to sikan. Di ahaa no to tibo oghinangon now ogpakadigon to pagtuu to mgo magtutuu duon. ²⁷ Ko pananglitan meyduon oglituk to inikagihan no kona ogkasabutan, ogkahimu basta daduwa da ubin tatoyu to ogsosokoli. Kinahangyan isab no meyduon oghiluwas to sikan. ²⁸ Di ko wada ogpakahiluwas, na, kona sikandan ogpaikagihon duon to oghihimun no mgo magtutuu. Nasi no mupa-paawayo to pagpaggilaung[§] to Diyus. ²⁹ Ko meyduon isab ognawnangon to igpaikagi to Diyus, paikagiha to daduwa da ubin tatoyu, aw to duma ogtimbang-timbang dow Diyus yagboy to napuunan to sikan. ³⁰ Na, ko meyduon igtokow igpahona-hona to Diyus to otow no mig-inkud duon, kinahangyan no mupahonok to diya una agun makasokoli sikan sobuuk. ³¹ Su ko ilingon now to sikan, ogpaikagi to tibo no ogmanduan to Diyus agun tibo ogkaanad dow ogkadasig. ³² Domdoma no to otow no ogmanduan to Diyus ogkaamu ogpuntu to pag-ikagi din agun makasokoli to duma. ³³⁻³⁴ Su kona ogkaliyag to Diyus no maalingog-ngog to paghihimun ta di nasi no malinow.

Na, to mgo bohi kona ogtugutan to pagsasamak ko oghihimun kow, su ing-anad to balaod to Diyus no mupaobos to mgo bohi. Sikan to ogbatasanon to mgo bohi duon to duma no mgo banwa ko oghihimun to mgo magtutuu. ³⁵ Ko mey ig-usip to mgo bohi, ogtagad sikandan aw

mangusip to bana dan ko diyad on to bayoy, su makasisikow ko ogsasamak to bohi duon to oghihimun no mgo magtutuu.

³⁶ Na, nokoy man? Kona kow og-ujun to sikan? Nailing buwa to boot now no duon iyu kapuun to kagi to Diyus? Basi kay makailing kow no sikiyu da to nakadawat to kagi din. ³⁷ Ko mey otow duon iyu no og-angkon no kibali ba-ba sikandin to Diyus ubin mey yain no abilidad no imbogoy kandin to Ispiritu Santu, kinahangyan no muangkon sikandin no seini insuyat kud iyu, sugu to Ginuu. ³⁸ Di ko kona sikandin mulipara to seini, na, kona now isab sikandin ogliparahon.

³⁹ Kaling mgo suun ku, iyan yagboy awoson now no mahinang kow no kibali ba-ba to Diyus to pagnawnangon to igpaikagi din iyu, di kona now ogpogongan ko meyduon oglituk to inikagihan no kona ogkasabutan. ⁴⁰ Di seini da. Ko oghihimun kow, kinahangyan no ipabaja to hustu dow mahusoy no paagi.

15

Bahin to Pagkabanhaw ni Cristo

¹ Na kuntoon mgo suun, igpadomdom ku iyu sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Cristo no ing-anad ku iyu to diya una. Pagdinog now to sikan, pigdawat now aw duon ipasikad to pagtuu now. ² To pagtuu now to sikan Madojow no Nawnangonon iyan igyuwas iyu basta tagonan now yagboy sikan, gawas ko tamhow sikan pagtuu now.

³ Seini to diya pinakaimpurtanti no ing-anad kanay no ing-anad kud isab iyu: Ojow pa to Kasuyatan to Diyus, migpakimatoy si Cristo tongod to mgo sae ta. ⁴ Inyobong sikandin di nabanhaw da duon to ikatoyu no aedow. ⁵ Pagkabanhaw din, pigyogwa din si Pedro, aw pigyogwa din isab sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inand din. ⁶ Tapus to sikan, pigyogwa din to nahimun no mgo sakup din no subra to lima no gatus. To kahan-inan kandan buhi pad kuntoon, di to duma nangamatoy on. ⁷ Pigyogwa din isab si Santiago, aw tapus to pila no aedow pigyogwa din manda to tibo mgo apustulis. ⁸ To katapusan no pigyogwa din, siak no angod to bata no yajas no i-anak.

⁹ To tibo mgo apustulis, siakon to pinakaobos. Kona a man ngani angay ogkatawag no apustul su pigsakit ku to mgo magtutuu to Diyus to diya una. ¹⁰ Di tongod to kadojow dow kayuuy to Diyus kanay, nailing a to seini. Madojow to nadeyan to sikan kayuuy din kanay su to tibo mgo apustulis, wada naunag no angod to pagkaunag

§ 14:28 To Surigao no Minanubu: *pagpayaung-yaung*

ku. Di to nangkahinang ku kona no tongod to kanay no paningkamot, di tongod to Diyus no migtabang kanay. ¹¹ Kaling inggad hintawa to ogwali iyu, baeka, su iyan da man no igpang-anad noy, aw sikan to pigtuuhan now.

To Pagkabanhaw to mgo Sakup ni Cristo

¹² Na, ko iyan ig-anad noy no nabanhaw si Cristo, nokoy no mey on man duma duon iyu no og-iling no kona ogkabanhaw to mgo patoy? ¹³ Su ko kona pa ogbanhawon to mgo patoy, na, wada podom banhawa si Cristo. ¹⁴ Aw ko wada pa banhawa si Cristo, wada naan pues to pagwali noy duon iyu aw wada isab pues to pagtuu now. ¹⁵⁻¹⁶ Aw kona no sikan da, su ogkapanggayu-gayu koy, su og-iling koy man no si Cristo pigbanhaw to Diyus. Di ko kona pa ogbanhawon to mgo patoy, wada podom banhawa to Diyus si Cristo. ¹⁷ Aw ko wada pa banhawa si Cristo, migpasabut no wada pues to pagtuu now, aw to mgo sae now wada pad kapasaylu. ¹⁸ Na, ko mailing to sikan, nangkaimpernu on naan to tibo nangkamatoy no migsalig ki Cristo. ¹⁹ Kaling ko kani da pa kotob to babow to kalibutan to pag-iman ta ki Cristo, yabow ki no makayuyuyu kay to duma no mgo otow.

²⁰ Di salamat su pigbanhaw iyan si Cristo. Aw tongod to sikan, ogpakasiguru ki no ogbanhawon isab to tibo nangkamatoy no sakup din. ²¹ To kamatajon mig-abut kani to tibo kaotawan tongod to nahinang to songo otow to diya una. Di tongod isab to songo otow, ogbanhawon to mgo patoy. ²² Ko ita pa, manno kaliwat kinow ni Adan, tibo ki ogkamatoy. Di tongod to pagkabogkot ta duon ki Cristo, ogkabanhaw kinow tibo no mgo sakup din. ²³ Si Cristo to una no pigbanhaw su angod sikandin to singuna. Na, ko mupauli sikandin, ogbanhawon isab to tibo mgo sakup din. ²⁴⁻²⁵ Ko mahitabu on sikan, katapusan on to tibo. Su oggawangon ni Cristo to tibo mgo kuntra din, inggad pad nokoy to mgo katongod dan aw inggad man-u to gahom dan. Su kinahangyan no ogmandu sikandin kotob no daogon din yagboy sikandin tibo. Tapus to sikan, igdata din on duon to Amoy din no Diyus to tibo pigharian din. ²⁶ Iyan katapusan no ogdaogon din to kamatajon. ²⁷⁻²⁸ Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling, "Ogpamanduan to Diyus ki Cristo to tibo."* Hinuun, kona ogkayakip to Diyus duon to sikan ogmanduan ni Cristo, su sikandin man to migboot to pagmandu din. Na, ko mamanduan on ni Cristo to tibo, sikandin no Anak ogpaobos to Amoy din. Duon to sikan, to Diyus iyan on yagboy ogmandu to tibo.

²⁹ Na, ogbalikon ku to paghisgut to pagkabanhaw. Ko kona pa ogkabanhaw to mgo patoy, nokoy no ogpabawtismu man to duma no mgo otow duon iyu agun no matubus to mgo patoy? Nokoy kun man to pues to sikan ko wada pag-iman dan no ogbanhawon to Diyus to mgo patoy? ³⁰ Sikami isab, nokoy no kanunoy koy pad man og-atubang to mgo kapiligruhan ko wada pa pag-iman noy no ogbanhawon koy? ³¹ Mgo suun ku, tinood iyan no kada aedow ig-taya ku to kaugalingon ku to kamuyahanan. Tinood seini angod to pagkatinood to kalipay ku tongod to pagkabogkot now ki Jesu-Cristo no Ginuu ta. ³² Hilabi a mig-antus kani to Efeso tongod to mgo otow no ogsupak kanay angod to mabuyut no mgo mangongoon. Na, ko ojow pa to og-otawan no panghona-hona, nokoy no og-antuson ku man sikan? Ko kona ki pa ogbanhawon, na, tapat pad ko iyan nasi pigtuman ta sikan ikagihonon no pig-iling, "Oghabhab ki dow og-ogak su ogkangkayotok ki da man."†

³³ Bantoy kow su unu ko malimbungan kow. Domdoma sikan ikagihonon no pig-iling, "To otow no ogpagduma to madoot ogdoot isab." ³⁴ Maan-maan kow on aw ojowi now on to pagpakasae. Pig-ikagi ku seini agun masikow kow, su meyduon duma duon iyu no wada kamaan to Diyus.

To Yawa to Otow no Ogbanhawon
(2 Corinto 5:1-5)

³⁵ Na, ko pananglitan mey og-usip, "Ko tinood pa no ogbanhawon to nangkamatoy, og-amonuhan kay? Maamonu kay to yawa dan ko ogkabanhaw on?" ³⁶ Kabuluk now on man! Igpanglit ta to binhi. Kona sikan oggiti gawas ko iyosok aw angod to ogkamatoy. ³⁷ Sikan igtanom tipaka pad puli, kona no angod to sikan tanom no ogkapuun duon no mey on yawa. ³⁸ Kada klasi to binhi oghinangan to Diyus to yawa no tahan din pigbootan. ³⁹ Angod isab to sikan to yawa to mgo hininang to Diyus no mey ginhawa kani to kalibutan su kona og-aangod. Su yain-yain to yawa to otow dow mananap dow manuk-manuk hasta isda. ⁴⁰ To mgo hininang diya to yangit yahi to mgo hininang kani to pasak. Madojow og-ahaon sikan tibo, di kona og-aangod to kadojow dan. ⁴¹ Diya to yangit, yain to kadojow to soga, aw yain isab to kaning buyan dow kaning bituon. Aw ngani man to mgo bituon, di yain-yain to kasiga to kada sobuuk.

⁴² To mgo yawa ta angod isab to sikan. Su kona og-aangod to mgo yawa ta kuntoon dow to mgo yawa ta ko mabanhaw kid. Su to mgo yawa ta kuntoon ogkamatoy aw ogkadunut, di to yawa ta no ogbanhawon

* 15:27-28 Salmo 8:6 † 15:32 Isaias 2:13

konad on ogkamatoy. ⁴³ Ko igyobong to yawa to otow, madoot og-ahaon aw wadad doson. Di ko banhawon on, madojow aw madoson on. ⁴⁴ Seini yawa no ogkamatoy da angajan dini to pasak. Di ko mabanhaw on, angajan on sikan no yawa diya to yangit. Ko ita pa, to una no yawa kalibutanon, di to yawa no igbogoy ita diya to kayugajan, yangitnon. ⁴⁵ Meyduon impasuyat to Diyus no pig-iling, "Si Adan no una no otow pig-bogajan to kinabuhi."* Di to katapusan no Adan no si Cristo iyan ogbogoy to kinabuhi no wada katapusan. ⁴⁶ Seini una no yawa ta nasakup to seini pasak, di og-ilisan da seini to yawa no sakup to yangit. ⁴⁷ Sikan una no Adan duon kapuun to pasak, di si Cristo no og-ilingon to ikaduwa no Adan diya kapuun to yangit. ⁴⁸⁻⁴⁹ Kuntoon ogkaangod ki pad ki Adan no duon kapuun to pasak, di mey da aedow no ogkaangod kid ki Cristo no napuun diya to yangit.

⁵⁰ Mgo suun, ognangonan ku sikiyu no kona yagboy ogpakaagpot duon to ginghar-ian to Diyus seini mgo yawa ta no sakup pad to kamatajon. Su wada man kamatajon duon. ⁵¹ Indani now yagboy seini bag-u pad imaan to Diyus: Kona ki tibo ogkamatoy, di to mgo yawa tanow tibo ogkaisab. ⁵² Kona da sikan ogkapinilokan. Su duon to katapusan no aedow ogpatanugon to trumpita, aw dajun ogbanhawon to diya nangkamatoy aw bogaji to yawa no konad ogkamatoy. Sikita isab no mgo buhi pad, ogkaisab to yawa ta. ⁵³ Su seini yawa ta no ogkamatoy aw ogkadunot og-ilisan to sikan konad ogkamatoy aw konad ogkadunot. ⁵⁴ Na, ko mahitabu no sikan, ogkatuman on to sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling, "Wadad on kamatajon su pigdaog on sikan."§ ⁵⁵ Aw pig-iling isab,

"Honda kamatajon, andeid man to kadaogan nu?"

Kamatajon, andeid man to kayayas nu?"*

⁵⁶ To pagpakasae ta iyan ogkapuunan to gahom to kamatajon, aw to pagsupak ta to mgo balaod to Diyus iyan igdaoga ita to sae. ⁵⁷ Di salamato to Diyus su ogpadaogon ki din to sae dow kamatajon pinaagi ki Jesu-Cristo no Ginuu ta!

⁵⁸ Kaling hinilabi ku no mgo suun, pakadigon kow. Kona kow ogpapaling-paling. Paningkamoti now kanunoy to trabahu no kaning Ginuu su namaan kow no meyduon pues to pagkaunag now.

16

To Pagtabang to Oglisod no mgo Magtutuu

(Roma 15:22-29; 1 Corinto 8:13-9:5)

¹ Na, bahin to sikan igtabang now to miglisod no mgo magtutuu diya to Jerusalem, iyan sunuda now to diya insugu ku to mgo magtutuu diya to Galacia. ² Kada Duminggu, kada sobuuk iyu muyain to saepi sibu to kinitaan din. Hipida now sikan agun kapagdawat ko makaandiyan a. ³ Na, ko mutidow ad, ogsugon ku diya to Jerusalem to ogkasaligan no mgo otow no ogpillion now to paghatod to sikan igbogoy now. Ogpadaehon ku sikandan to mgo suyat no ogpakiyaya kandan duon to mgo magtutuu diya to Jerusalem. ⁴ Di ko kinahangyanon man no umandiya a isab, na, ogdumahan ku sikandan.

To Planu ni Pablo

(2 Corinto 1:15-24)

⁵ Iyan planu ku no og-unahon ku ogyoujon to mgo magtutuu diya to prubinsya to Macedonia ayha a og-andiyan iyu. ⁶ Basi mayugoy-yugoy a duon iyu. Duon ad buwa ogpayaboy to tinghagsiy agun matabangan a now to ogkinahangyanon to panow ku inggad andei a mudeg. ⁷ Kona a ogkaliyag no puli ku sikiyu oghapitan. Kaling ko itugut to Diyus, ogpakamonang a duon iyu to mahaba-haba no panahon.

⁸ Di kuntoon ogpakamonang a pad kani to siyudad to Efeso kotob to Pista to Pentecostes. ⁹ Ogpangimpupuyus a pad to pagpang-anad to kagi to Diyus dini su pig-andam on to Ginuu seini no banwa aw basi mahan-in pad to ogkakabig ku. Mahan-in isab to ogsupak kanay.

¹⁰ Ko makatidow si Timoteo diyan, deyjawa now to pag-abi-abi agun kona sikandin mataha. Su angod sikandin kanay no suguonon to Ginuu. ¹¹ Ajaw sikandin ogtamaja, di nasi no tabangi now agun maagkap to ginhawa din ko mupauli dini kanay. Su ogpaabuton ku sikandin dow to duma din no mgo suun to pagtuo.

¹² Na si Apolos no suun ta, kapila kud sikandin hangyu-a to pagduma to sikan mgo suun ta no og-andiyan. Mig-iling sikandin to igpanginlugar din to pagyouy iyu, di pighona-hona din no kona pad no madojow ig-andiyan.

Katapusan no mgo Sambag

¹³ Na, bantoy kow. Pagamuta to pagtuo dow pagsalig now ki Cristo. Pakabuyut dow pakadoson kow. ¹⁴ Inggad nokoy to oghinangon now, dumahi to gugma.

¹⁵ Namaan kow no si Estefanas dow to pamilya din iyan una-una no migtuo

ki Jesu-Cristo diyan to prubinsya to Grecia. Aw intibuyus to kaugalingon dan to pagtabang to angod dan no mgo magtutuu. Kaling mgo suun ku, oghangyuon ku sikiyu ¹⁶ no suguton now sikandan hasta to duma no ogpaomot to mgo hinangonon no kaning Diyus.

¹⁷ Migtukhow a no makatidow si Estefanas dow si Fortunato hasta si Acaico. Inggad wada kow tibo makaandini, ogkaminus-minusan to kamingaw ku iyu tongod to seini tatoyu. ¹⁸ Pigdasig a dan angod to pagdasig dan iyu. Angajan no tahudon now sikandan dow to duma no angod kandan.

Katapusan no Pangumusta

¹⁹ Tibo to mgo magtutuu no oghihimun duon to yain-yain no banwa kani to Asia nangumusta iyu. Si Aquila dow si Priscila hasta to duma no mgo magtutuu no oghihimun duon to bayoy dan kinasing-kasing no nangumusta iyu tongod to pagkabogkot tanow duon to Ginuu. ²⁰ To tibo mgo suun ta kani nangumusta isab iyu. Kinumustahay kow to minagsuun no pangumusta.

²¹ Boyad ku yagboy to igsuyat to seini katapusan.* ²² Inggad hintawa no kona oghigugma to Ginuu ta, maagbot to igkastigu to Diyus kandin. Ginuu, ajaw ogyugaja to pagpauli nu! ²³ Na, og-ampu a no ipakita ni Jesus no Ginuu ta to kadojow dow kayuuy din iyu. ²⁴ Pighigugma ku sikiyu tibo no nabogkot on duon ki Cristo Jesus.

Sikan da.

* **16:21** Ko ogpasuyat si Pablo diya to mgo magtutuu, meyduon magsuyatay din. Di to katapusan ogpangunajan din to pagsuyat. Sikan to ogmatuud no sikandin yagboy to napuunan.

To Ikaduwa no Suyat ni Pablo diya to mgo Taga- Corinto

¹ Siak si Pablo no tag-suyat to seini pig-bogajan ni Cristo Jesus to katongdanan to pagka-apustul su sikan man to pagboot to Diyus. Duma ku si Timoteo no suun ta duon ki Cristo.

Suyat ku seini iyu no kaotawan to Diyus no oghihimun duon to siyudad to Corinto hasta to tibo mgo inabin din diyan to prubinsya to Grecia.

² Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus no Amoy ta dow ni Jesu-Cristo no Ginuu aw palinawon to ginhawa now.

To Pagtabang to Diyus to mgo Kalisod Ta

³ Sajaon ta yagboy to Diyus no Amoy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta aw Diyus din isab. Makawkae-aton sikandin no Amoy ta aw magdasigay ita. ⁴ Inggad nokoy to mgo kalisod ta, ogdasigon ki din yagboy agun ogpakadasig ki isab to duma no ogkalisodan. Su to pagdasig to Diyus ita iyan isab igkadasig ta kandan. ⁵ Inggad man-u to antusonon no ogkabajaan ta no angod to diya nabajaan ni Cristo, ogsibuan sikan to tabang to Diyus ita pinaagi ki Cristo. ⁶ Kaling iyan ing-antusa noy to mgo pagpakulii kanami agun no madasig kow aw mayuwas. To tabang to Diyus no imbogoy kanami, kadojawan now isab su ogkadasig kow to pagpailub to mgo kakuli no angod to sikan nabajaan noy. ⁷ Kaling hogot to pag-iman noy no ogkayakip kow kanami to tabang to Diyus su namaan koy no pig-abut kow isab to mgo kalisod.

⁸ Mgo suun, ogkaliyag koy no mamaan kow to nabajaan noy no mgo kakuli no diya koy pad to prubinsya to Asia. Nalisodan koy yagboy hangtod wada noy on kaantus. Wada koy on iman no ogkabuhi koy pad. ⁹ Nailing to boot noy no igkamatoy noy on to diya. Di iyan ing-abuta noy to diya no mgo kalisod agun kona koy musalig to kaugalingon noy, di nasi no iyan da saligan noy to Diyus no ogpakabanhaw ngani to mgo patoy. ¹⁰ Pigyuwas koy din to kamatajon to diya no panahon, aw ogpakaiman koy no ogpadajunon din to pagyuwas kanami ¹¹ basta mutabang kow pinaagi to pag-ampu. Su ko mahan-in kow no og-ampu bahin kanami, mahan-in isab to ogpakapasalamat to Diyus tongod to pagtabak din to sikan ing-ampu now.

*To Pagkaisab to Planu ni Pablo
(1 Corinto 16:5-9)*

¹² Ogpakapanghiantug koy su namaan koy no matarong to tibo pamatasan noy diya to mgo otow, yabi duon iyu, aw tininood to ginhawa noy. Nakahinang koy to madojow tongod to tabang to Diyus, kona no tongod to pig-otawan no kaalam. ¹³⁻¹⁴ Wada lipod-lipod to pagsuyat noy iyu agun ogpakasabut kow yagboy. Hinuun, kona kow pad yagboy ogpakasabut to tuud noy, di og-iman a no mey aedow no ogpakasabut kow da. Na, ko mupauli si Jesu-Cristo no Ginuu ta, igkapanghiantug koy now aw igkapanghiantug noy isab sikiyu.

¹⁵ Na, su masaligon a man no angod to sikan to ginhawa now kanay, pighonahona ku no kadaduwa ku sikiyu ogyoujon agun ogkayupi-yupi to kalipay now. ¹⁶ Su migplanu a no oghapit a podom iya pag-andini ku to Macedonia, aw ko mupauli a, ogyouy a manda iyu. Mighonahona a isab no ogpatabang a iyu ko mupadajun a diya to prubinsya to Judea. ¹⁷ Di manno wada katood to diya no planu ku, basi mailing to boot now no ogkaisab-isab to kagi ku. Di kona. Kona a no angod to duma no otow no iyan da og-apason to kaugalingon dan no kadojawan no og-iling to meyduon oghinangon dan, di kona og-tumanon. ¹⁸ Su sikami, tininood to kagi noy iyu angod to pagkamatind-anon to Diyus. ¹⁹ Matind-anon isab si Jesu-Cristo no Anak to Diyus no iyan ingnawnangon noy dow ni Silas hasta ni Timoteo no diyan koy iyu. Kona ogkaisab-isab to kagi din. ²⁰ Su pinaagi kandin, ogkatuman to tibo insaad to Diyus. Kaling ogpakakistigus ki no ogkasaligan yagboy si Cristo, aw ogkasaja to Diyus tongod to sikan. ²¹ To Diyus iyan ogdigon itanow duon ki Cristo. Pigpili ki din to pagtuman kandin, ²² aw to Ispiritu Santu iyan indan ita pagpakiyaya no inabin ki din on. Sikan Ispiritu din kani to ginhawa ta kibali patinga agun mahogot yagboy to pag-iman ta to tibo insaad din.

²³ Na, ogkaliyag a no mamaan kow dow nokoy no wada a pad pauli diyan to Corinto. Su ko mig-andiyan a pa to diya no panahon, meyduon yagboy igkapanagda ku. Kistigus to Diyus no tinood seini pig-ikagi ku. ²⁴ Kona monang no pig-ikagi ku sikan su sikami to ogboot to pagtuu now, su namaanan noy no madigon kow on. Iyan da gustu noy no matabangan kow agun mudugang to kalipay now.

2

¹ Kaling mgo suun, mighonahona a no kona a dajun og-andiyan su unu ko maguul kow angod to diya una no pagyoyu ku iyu. ² Su hintawa pad man to oglipay kanay ko kona no sikiyu da. Aw ko igkaguul now to kagi ku, og-amonuhon now man to paglipay kanay?

³ Iyan impadaehi ku iyu to diya una no suyat agun no ko makaandiyon ad, wadad on hinang now no igkaguul ku duon iyu no iyan podom oglipay kanay. Su namaan a no ko ogkalipay a, ogkalipay kinow tibo. ⁴ No suyatan ku sikiyu no diya, migsakit yagboy to ginhawa ku aw nanagdu to yuha ku. Kona no iyan tuud ku no maguul kow, di agun no mamaan kow dow man-u to gugma ku iyu.

*To Pagpasaylu to diya Nakasae
(1 Corinto 5:1-5)*

⁵ Na, kona no pagpasubra to kagi, di bahin to diya otow no nakailing to kaguul, kona no siak da to naguul kandin di sikiyu isab. ⁶ Igu on to kahan-inan iyu to pagyogda kandin. ⁷ Pasayluha now on aw lipaja su unu ko daogon sikandin to kaguul. ⁸ Kaling ohganguyon ku sikiyu no ipakita manda to gugma now kandin. ⁹ Iyan isab insuyata ku to diya agun matagahan ku dow ogtu-manon now to tibo ing-anad iyu. ¹⁰ Na, ko pasayluhon now sikandin, ogpasayluhon ku isab. Aw ko meyduon igkapasaylu, pig-pasaylu kud on tongod iyu duon to atubangan ni Cristo ¹¹ su unu ko musakoy si Satanas. Su namaan ki to madoot no mgo planu din ita.

To Limuut ni Pablo no diya pad Sikandin to Troas

¹² Na, pagtidow ku diya to siyudad to Troas to pagnawnangon to Madojow no Nawnangonon bahin ki Cristo, naaha ku no pig-andam on to Ginuu sikan no banwa agun makapadajun a to impatrabahu din kanay duon. ¹³ Di wada kahimotang to ginhawa ku to diya no panahon su wada ku katae-i duon si Tito no suun ta to pagtuu. Kaling migpanumaid a to mgo taga-Troas aw padajun dini to prubinsya to Macedonia.

To Pagpatangkap to Madojow no Nawnangonon

¹⁴⁻¹⁵ Na kuntoon ogsajaon noy yagboy to Diyus, su tongod to pagkabogkot noy duon ki Jesu-Cristo, naagow koy din da likat to kadootan aw ihajag pagpakita to kadaogan din. Aw pinaagi kanami, igpatangkap din to nawnangonon bahin ki Cristo diya to inggad andei no banwa angod to ngadog to pahomut no ogsabnog diya to yuwasonon no mgo otow aw diya to mgo kastiguhonon. Halad sikan ni Cristo diya to Diyus. ¹⁶ Bahin to mgo kastiguhonon, to mgo kagi noy ogpakaangod to ngadog to hayu su to ogkadeygan to kona dan no pagtuu, kamatajon. Di bahin to mgo yuwasonon, to mgo kagi noy ogpakaangod to mahomut no ngadog su sikan to ogdaya kandan to kinabuhi no

wada katapusan. Na, hintawa man to og-angajan to seini mahinongdanon no trabahu? ¹⁷ Di pigsugu koy to Diyus, aw ogkaaha din no tininood to pag-ikagi noy su nabogkot koy man duon ki Cristo. Kona koy no angod to diya mahan-in no mgo otow no ogpang-anad to kagi to Diyus agun makasaeipi.

3

To mgo Suguonon to Bag-u no Kasabutan

¹ Na, basi makailing kow no ighinambug noy manda to kaugalingon noy. Eh, kona. Kona koy isab no angod to duma no ogpang-anad no ogkinahangyan pad to suyat to pagpakiyaya kandan. ² Su sikiyu on mismu to suyat no ogpakiyaya to trabahu noy. Nasuyat sikan kani to ginhawa noy, aw ogkabasa to inggad hintawa no og-aha iyu. ³ Ogmakitaan duon to kinabuhi now no si Cristo iyan migsuyat to sikan pinaagi kanami. Kona no tinta to insuyat di Ispiritu to buhi no Diyus. Kona isab no tinabla no mgo batu to pigsuyatan angod to diya pigsuyatan to mgo balaod no imbilin ni Moises, di pigsuyat sikan duon to ginhawa tanow.

⁴ Ogmakailing noy sikan su masaligon koy yagboy to Diyus tongod ki Cristo. ⁵ Di kona koy og-iling no sikami to nakahinang to inggad nokoy no madojow, su to Diyus iyan migtabang kanami to tibo nangkahinang noy. ⁶ Sikandin to migsangkap kanami agun ikaanad noy sikan bag-u no kasabutan. Kona sikan no angod to diya una no kasabutan no impabaja to sinuyat, su pinaagi to diya, pighukuman to kaotawan no angay to kamatajon. Di seini bag-u no kasabutan no impabaja nasi to Ispiritu Santu ogdae to kinabuhi no wada katapusan.

⁷ To diya una, no suyat to Diyus sikan mgo balaod duon to tinabla no mgo batu, migsiga to bayhu* ni Moises tongod to gahom to Diyus. Inggad ohgayop da to diya no kasiga, kona gihapun ogpakaaha to angod din no mgo kaliwat ni Israel su ogsilawon man.† Na, ko nailing to sikan to gahom to Diyus no ibogoy din sikan una no kasabutan no migdae to kamatajon, ⁸ man-u buwa to gahom din to sikan kasabutan no impabaja to Ispiritu Santu! ⁹ Su ko kitaon to kasilow to gahom to Diyus no ibogoy din sikan una no kasabutan no nakailing to pagkakastigu to otow, iyan on man to gahom to sikan bag-u no kasabutan no duon isipa to Diyus no wadad sae dan! ¹⁰ Sikan una no kasabutan ogyabawan on to sikan bag-u angod to kasiga to lamparahan no

* 3:7 To Surigao no Minanubu: goja † 3:7 Ogmakaba seini duon to Exodo 34:29-35.

ogkaagow to kasiga to sog a diya to yangit. ¹¹ Ko gamhanan on man to diya una no mgo balaod no migyaboy da, sikan on man bag-u no kasabutan to Diyus no oghangtod to wada katapusan!

¹² Na, su masaligon koy man to seini bag-u no paagi to kayuwasan, kona koy oglipod-lipod to pag-ikagi iyu. ¹³ Kona koy no angod ki Moises no migyopon to bayhu[‡] agun kona maaha to angod din no mgo kaliwat ni Israel to paghayop to diya no kasiga. ¹⁴⁻¹⁶ Nayoponan isab to pagsabot to mgo Hibru to diya no panahon. Aw inggad kuntoon, angod to meyduon nakayopon to pagsabot dan ko ogbasahon sikan una no kasabutan no im-bilin ni Moises. Sikan nakayopon, iyan magawang ko Ginuu on to atubangon dan aw mabogkot sikandan duon ki Cristo, na, oppakasabot on sikandan to kagi to Diyus. ¹⁷ To Ginuu no ognangonon ku, Ispiritu Santu sikan. Inggad hintawa no ogbootan din mey on kagawasan to pagsunud to Diyus. ¹⁸ Kuntoon wadad ogpakayopon to hona-hona tanow tibo no mgo sakup ni Cristo. Na, to pagka-Diyus din ogkitaon dini ita su oghinoy-hinoy ogkaisab to kinaiya ta kotob no makaangod ki to kinaiya din. Trabahu sikan to Ginuu no Ispiritu Santu.

4

To Pagtang-ow onni Pablo to mgo Otow no Nadigyoman

¹ Na, tongod to kadojow to Diyus, insalig din kanami seini katongdanan to pagnaw-nangon to sikan bag-u no kasabutan. Kaling kona koy ogkabahawan. ² Wada yabot noy to hinobong dow makasisikow no mgo hinang. Kona koy ogpanglimbung, aw kona noy ogsakotan to gayu to pagpang-anad noy to kagi to Diyus. Su namaanan to Diyus no iyan da igpang-anad noy to matuud agun ogkatuuhan koy to tibo mgo otow. ³ Iyan da kona ogpakasabot to sikan Madojow no Nawnangonon no ig-anad noy to diya mgo otow no kastiguhonon. ⁴ Su to mgo hona-hona dan pigyoponan ni Satanas no iyan pinakadiyus dini to babow to kalibutan. Angod to pigbuta din sikandan agun kona matang-awan to sikan Madojow no Nawnangonon bahin to pagkagamhanan ni Cristo no duon ogkakitaan sikan kona ogkitaon no Diyus. ⁵ Sikandin to ignawnangon noy, kona no kanami kaugalingon. Ignawnangon noy no Magboboot si Cristo Jesus to tibo, aw sikami mgo suguonon din puli no og-alagad iyu tongod kandin. ⁶ Su no bag-u pad hinanga to Diyus to kalibutan, madigyom seini. [‡] Kaling pighinang din to

kaawang pinaagi da to kagi din.* Sikan isab to pighinang din kanami, su pigtang-awan din to hona-hona noy agun makasabot koy to kasiga dow pagkagamhanan din no impakita din pinaagi ki Cristo.

To Gahom to Diyus no Igkapakita pinaagi to Magobu no mgo Otow

⁷ Di sikami, angod koy to mgo kudon no pigtaguan to mahalon no botang, su insalig kanami to Diyus to mahal no kagi din bahin ki Jesu-Cristo. Duon to sikan, ogkamaanan no Diyus to napuunan to sikan kinayabawan no gahom, kona no sikami. ⁸ Ogpalisodan koy, di kona koy ogkadaog. Ogdalibod koy dow nokoy to madojow no oghinangon, di wada koy kagawangi to pag-iman. ⁹ Ogpaauntusan koy, di wada koy pabay-ani to Diyus. Og-amung-amungon koy, di wada koy kahimataji. ¹⁰⁻¹¹ Tongod ki Jesus, kanunoy koy og-atubang to kamatajon angod to nabajaan din agun no kani to mgo yawa noy no ogkamatoy da, ogkaaha to kinabuhi din. ¹² Kaling inggad og-antus koy to mgo kalisod no halus igkamatoy noy on, baeka, su pinaagi to sikan, ogpakaangkon kow to kinabuhi no wada katapusan.

¹³ Pig-iling duon to Kasuyatan, "Migtuu a to Diyus, kaling meyduon naikagi ku."[†] Angod koy to sikan su ignawnangon noy sikan pigtuuhan noy. ¹⁴ Su namaan koy no to Diyus no migbanhaw ki Jesus no Ginuu iyan isab ogbanhaw ita tibo aw ogdaehon ki din duon to atubangan din tongod to pagkabogkot ta duon ki Jesus. ¹⁵ Kadojawan now to tibo mgo kalisod no ogkabajaan noy su pinaagi to sikan, mahan-in to mgo otow no og-abuton to kadojow dow kayuuy to Diyus. Na, ogkabantug yagboy sikandin su ogyabi pad to kahan-in to ogpasalamat kandin.

To Ogdapaabut to mgo Sakup ni Jesus (1 Corinto 15:35-58; Filipos 1:19-26)

¹⁶ Kaling kona koy ogkabahawan. Oghagos[‡] iyan to mgo yawa noy, di to ginhawa noy ogdugang to kadigon kada aedow. ¹⁷ Inggad ogpakulian koy, angod to maagkap da sikan mgo pag-antus aw madali ogkatapus, su duon sikan ogdeg to mangkadojow no wada katapusan no ogyabow duon to tibo mgo kalisod no nangkabajaan noy. ¹⁸ Kaling kona noy igtibuyus to ginhawa noy duon to sikan ogkitaon, di duon to sikan kona pad ogkitaon no diya to yangit. Su to ogkitaon ta kuntoon ogkagawang da, di sikan kona ta pad ogkitaon iyan wada katapusan.

5

¹ Ogkaantus ta to mgo kalisod su namaan ki no madojow to ogpaabuton ta. Seini mgo yawa ta angod to pinajag no pig-ugpaan

[‡] 3:13 To Surigao no Minanubu: *goja*.

* 4:6 Ogkabasa seini duon to Genesis 1:3.

[†] 4:13 Salmo 116:10

[‡] 4:16

ta kani to pasak. Aw ko magoba on seini, ogbogajan ki to yangitnon no ugpaanan, no ko ita pa, bag-u no yawa no kona ogkadunot no kona no hinang to otow. ² Kaling kotob no buhi ki pad, og-awoson ta yagboy no madali kid ogsul-uban to sikan yangitnon no mgo yawa. ³ Su ko masul-uban kid to sikan, konad ogkailing no hukas to umagad ta. ⁴ Tagaod to kani ki pad to seini kalibutan, og-antus ki tongod to kagobu to seini mgo yawa ta. Kona ki hinuun ogkaliyag no mamatoy ki agun wadad yawa ta, di iyan ogkaliyagan ta no masul-uban kid to yangitnon no yawa. Na, seini ogkadunot no yawa og-ilisan to sikan konad ogkamatoy. ⁵ To Diyus iyan mig-andam ita agun madawat ta sikan no yawa, aw pigpatingahan ki to Ispiritu din agun ogkahogot to pag-iman ta to sikan insaad din.

⁶ Kaling masaligon ki kanunoy no ogtagad to sikan inggad madiyu ki pad to ugpaanan to Ginuu su kani ki pad man to kalibutan. ⁷ Su seini kinabuhni ta kani to kalibutan impasikad to pagtuu, kona no sikan ogkitaon. ⁸ Kaling masaligon ki ko mamatoy kid. Su madojow nasi sikan agun makaagpot kid on to Ginuu. ⁹ Kaling inggad mamatoy kid ubin ko buhi ki pad, iyan yagboy og-awoson ta no malipay sikandin ita. ¹⁰ Su meyduon aedow no tibo ki og-atubang ki Cristo agun hukuman, aw ogbayosan to kada sobuuk sibu to nangkahinang din kani to seini kalibutan, madojow ko madoot.

*To Paghiuli to Diyus dow Otow
(Roma 5:9-11; Colosas 1:19-22)*

¹¹ Na, manno hilabi noy ogtahudon to Ginuu duma to haedok, ogpaningkamotan noy to pagdae to mgo otow duon kandin. Namaan to Diyus no tininood to tuud noy, aw ogkaliyag a no mamaan kow isab. ¹² Kona kow oghona-hona no oghinambug koy. Iyan da og-awoson noy no meyduon igkasaja now kanami agun mey igkatabak now to diya ogpamanguntra kanami. Su iyan ighinambug dan ko nokoy to ogkitaon to otow, di kona dan ogliparahon ko nokoy to sed to ginhawa. ¹³ Ko meyduon og-iling to nayangog koy tongod to tibuyus no pagtuman noy to Diyus, baeka, basta masaja sikandin. Aw ko ilingon no matarong to mgo isip noy, na, madojow isab su kadojawan now sikan. ¹⁴ Su to gugma ni Cristo iyan ogboot kanami. Namaan koy no migpakimatoy sikandin tongod to tibo kaotawan, kaling og-isipon no namatoy isab to tibo. ¹⁵ Iyan impakamataji din to tibo kaotawan agun konad sikandan ogtuman to ogkaliyagan dan kotob no buhi pad sikandan, di iyan tumanon to ogkaliyagan

to sikan migpakimatoy tongod kandan aw nabanhaw.

¹⁶ Kaling kona koy on ogsaja ubin ogsawoy to inggad hintawa pinasikad to kabotang din kani to kalibutan. To diya una, nailing to sikan to paghona-hona noy bahin ki Jesus, di naisab on sikan no panghona-hona noy. ¹⁷ Su to otow no nabogkot on duon ki Cristo, nabag-u on sikandin. Bag-u on to tibo su to tahan migyaboy on. ¹⁸ Hinang sikan to Diyus, su pinaagi ki Cristo pigpabalik ki din diya kandin aw bogaji koy to katongdanan to pagnawnangon to kaotawan agun makapauli isab sikandan diya to Diyus. ¹⁹ Iyan ignawnangon noy no napabalik to Diyus to mgo otow diya kandin pinaagi to kamatajan ni Cristo aw kona din on og-isipon no sae-an. Sikan to impanawnangon din kanami to kaotawan.

²⁰ Sikami to impadae ni Cristo. Kaling ko og-ikagihan noy sikiyu, kibali Diyus to og-ikagi. Na, tongod ki Cristo oghangyuon noy sikiyu no sadangay pauli kow on diya to Diyus. ²¹ Su inggad wada sae ni Jesu-Cristo, impaangkon to Diyus kandin to mgo sae ta agun no pinaagi to pagkabogkot ta duon kandin, ogkayabot ki to katarong to Diyus.

6

¹ Na, su katimbang koy man to Diyus to trabahu din, oghangyuon noy sikiyu no pabogason duon to kinabuhni now sikan kadojow dow kayuuy to Diyus no nadawat now. ² Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling,

“Pag-abut to aedow no pigbootan ku,
pigtabak ku to pag-ampu now.
Pag-abut to aedow no igyuwas ku iyu,
pigtabangan ku sikiyu.”*

Na, ligdongi now seini. Seinid to panahon no ongnangon to Diyus. Kuntoon on to aedow no ogyuwason kow din.

To Maagbot no mgo Pag-antus ni Pablo

³ Na, ogdiln koy no wada hinang noy no ogkahinang no balibadan no ogpakabaebag to otow no ogpasakup ki Cristo agun kona masawoy to trabahu noy no kaning Diyus. ⁴ Nasi no inggad nokoy to oghinangon noy, igpakita noy no mgo suguonon koy to Diyus pinaagi to pag-antus to mgo kasakitan dow mgo kakulian. ⁵ Nakabaja koy to mgo pagyatus dow pagprisu aw usahay oggubuton koy. Pigboyajan koy on hilabi tongod to trabahu, aw nakaantus koy to bontas dow kapuyow. ⁶ Ogmamaanan no mgo suguonon koy to Diyus su wada igkasawoy kanami aw namaan koy to Diyus hasta mapailubon koy dow bootan. Pigmanduan koy to Ispiritu Santu, aw hamatuk to gugma noy. ⁷ Iyan

* 6:2 Isaias 49:8

ing-anad noy to matuud, aw piggahaman koy to Diyus. Nahimu sikan tibo su pig-ispip to Diyus no wadad sae noy, aw sikan to kibali tabae dow taming noy.⁸ Duon to pag-tuman noy to Diyus, meyduon ogpasidon-gog dow ogsaja kanami, di ogpasikawan dow ogtamajon koy isab to duma. Tinood to og-ikagihon noy, di og-ilingon koy no gayuon.⁹ Og-iling to duma no wada pues noy no mgo otow, di nabantug koy gihapun. Og-atubang koy to kamatajon, di buhi koy da. Ogekastiguhon koy di wada koy kamatoy.¹⁰ Okgaguul koy, di kanunoy koy gihapun malipajon. Mgo pubri koy, di mahan-in to ogpakadawat to kadojawan no wada kata-pusan pinaagi kanami. Wada mgo nokoy noy, di ogkaangkon noy to tibo.

¹¹ Ay iyu no mgo suun noy diyan to Corinto, wada lipod-lipod to pag-ikagi noy iyu to seini su pighilabi noy sikiyu.¹² Wada noy pogongi to gugma noy iyu, di to gugma now kanami pigpogongan now.¹³ Og-ispipon ku sikiyu no mgo anak ku, kaling oghangyu a no bayosan a now to gugma.

To Magtutuu Kona Ogpagparis to Kona no Angod Din

¹⁴ Kona kow ogpagparis to otow no kona no angod now no sakup ni Jesu-Cristo su kona kow ogkahiagod. Su kona ogkaaag-pot to madojow dow madoot. Kona isab ogkaaagpot to kaawang dow to kadigjom.¹⁵ Kona yagboy ogkahiujun si Cristo dow si Satanas, kaling to sakup ni Cristo wada kayabotan to kona no sakup din.¹⁶ To mgo diyus-diyus kona isab og-angajan duon to Bayoy to Diyus. Na sikita, angod ki to bayoy to Diyus su pig-ugpaan ki man to buhi no Diyus. Su mig-iling sikandin,
"Og-ugpa a duon kandan.

Og-angkonon a dan no Diyus dan,
aw og-angkonon ku isab sikandan no kaotawan ku."[†]

¹⁷ Kaling pig-ikagihan isab to Diyus to kaotawan din,

"Padiyu kow to sikan mgo otow no kona no sakup ku.

Kona kow oghinang to maligsom.

Na, ogsakupon ku sikiyu.[‡]

¹⁸ Ogkaamoy a now,

aw ogkaanak ku sikiyu."[§]

Sikan to pig-ikagi to Ginuu no Yabow no Gamhanan.

7

¹ Hinigugma ku no mgo suun, manno nailing to sikan to mgo saad to Diyus ita, og-ojowan ta to inggad nokoy no ogpakaligsom to yawa dow hona-hona ta. Aw tongod to

pagtahud ta to Diyus, ogpaningkamot ki no mahimpit to katarong ta.

To Kalipay ni Pablo tongod to mgo Taga-Corinto

² Na, oghangyu a no ibotang koy duon to ginhawa now su wada koy man makasae to inggad hintawa iyu. Wada pig-amung-amung noy aw wada isab pigtuntu noy.³ Seini pig-ikagi ku kona no pagsawoy iyu su naikagi kud no pighilabi noy sikiyu. Inggad nokoy to mahitabu to kinabuhi ta, aw inggad ko mamatoy ki, to gugma noy iyu kona ogkonhod.⁴ Maaslag* to pagsalig ku iyu, aw kanunoy ku sikiyu igpanghiman-tug. Inggad ogkalisodan koy, ogkadasig a nasi. Kona ogkasukud to kalipay ku tongod iyu.

⁵ Pagtidow noy dini to prubinsya to Macedonia, wada kahimotang to ginhawa noy su mahan-in to kakuli noy. Inggad andei koy ogdeg to diya no panahon, piglisod-lisod koy aw buyawa to mgo otow. Nalimuut koy isab iyu.⁶ Di to Diyus no ogkaamu ogli-pay to ogkangkaguul iyan miglipay kanami pinaagi to pagtidow ni Tito.⁷ Migdugang to kalipay noy no nanganon koy din no nadasig now sikandin aw no ogkaliyag kow yagboy ogpagkita kanay. Pignanganon koy isab no ingkaguul now to diya pighinang now no kona no madojow, aw mig-ikagi sikandin no oggapan a now to diya ogta-may kanay.

⁸ Inggad ingkaguul now to diya suyat ku, wada ad basul to sikan. Hinuun, migbasul a pagdinog ku no nasakitan kow, inggad nadali da to diya no kaguul now.⁹ Di kuntoon migtukhow a nasi su sikan no kaguul now nakapasosey iyu hangtod no naisab kow. Kona no iyan intukhow ku su pig-paguul kow, di pagboot to Diyus sikan, aw wada kow kaamonu to diya no suyat.¹⁰ Su to kaguul no ogbootan to Diyus ogpakapasosey to otow hangtod no ogtalikudan din on to mgo sae din. Na, igkadojow din on sikan su ogdeg sikan diya to kayuwasan. Di to kaguul no puli og-otawan, diya sikan ogdeg to kamatajon no iyan kastigu no wada katapusan.¹¹ Bahin iyu, madojow to nadeygan to sikan kaguul now su nan-inkamot kow on to paghinang to matarong aw ogkaliyag kow no mamaanan no wada yabot now to diya nakasae. Nasi no pigkun-tra now on sikan pighinang din aw pigkastigu now on sikandin. Migpadiyu kow kandin su unu ko madaehig kow ko kastiguhon sikandin to Diyus. Ogekaliyag kow isab no ogdojow to rilasyun tanow. Pinaagi to sikan tibo pighinang now, ogkaaha no wada yabot now to sae to sikan otow.

[†] 6:16 Levitico 26:12; Jeremias 32:38; Ezequiel 37:27 [‡] 6:17 Isaias 52:11; Ezequiel 20:34,41 [§] 6:18 2 Samuel 7:14

* 7:4 To Surigao no Minanubu: Madogi

12 Wada ku suyata to diya tongod to sikan nakasae ubin sikan nasae-an, di tongod iyu agun masabutan now duon to atubangan to Diyus no pighigugma koy now naan. 13 Kaling nadasig koy hilabi.

Aw migdugang pad to kalipay noy no kiaton noy to kalipay ni Tito, su pignanganan koy din no naagkapan sikandin tongod to madojow no pag-abi-abi now kandin. 14 To diya una, impanghimentug ku sikiyu ki Tito. Na kuntoon kona a ogkasikow su natuman to mgo kagi ku kandin bahin iyu. 15 Migdugang isab to gugma din iyu su ogkadomdoman din to matinahudon no pagdawot now kandin dow to pagtuman now to tibo mgo kagi din. 16 Kaling malipajon a kuntoon su namaanan ku no ogkasaligan kow yagboy.

8

To Pagtabang to Angod Ta no mgo Sakup ni Cristo

1 Na mgo suun ku, ogkaliyag koy no mataga kow to pagpamaja to Diyus to mgo magtutuu no oghihimun duon to yain-yain no mgo banwa kani to prubinsya to Macedonia. 2 Maagbot to mgo kalisod no naba-jaan dan, di malipajon yagboy sikandan. Aw inggad hilabi sikandan pubri, nanubra to pagbogoy dan. 3 Ogpakakistigus a no mibogoy sikandan kotob to nahimu dan aw yabow pad ngani duon. Kinabobot-on dan to pagbogoy 4 su migpak hangyu man ngani no tugutan sikandan to pagtabang to miglisod no mgo sakup ni Cristo diya to Jerusalem. 5 Aw pigpayabawan dan pad to pig-imaan noy. Su kona no puli tabang to imbogoy dan, di yabow no imbogoy dan to kaugalingon dan diya to Ginuu aw dini kanami, su sikan to pagboot to Diyus.

6 Na bahin iyu, manno si Tito to migsugud to paghimun to sikan igbogoy now, ogpabalikon noy sikandin diyan iyu agun mabuligan kow to pagtuman to sikan madojow no planu. 7 Angay kow ogsajaan su madigon to pagtuu now aw nakasabut kow to kagi to Diyus dow ogkaamu kow isab ogpang-anad to sikan. Mangkaomot kow no ogtuman to Diyus, aw pighigugma koy now yagboy. Kaling ogkaliyag koy no masaja kow isab tongod to bugabus* no pagbogoy to igtabang to angod now no mgo sakup ni Cristo.

8 Kona monang no og-ikagihon ku sikan su ogpogon ku sikiyu to pagbogoy, di igatang mamaan kow dow man-u to kaomot to angod now no mgo sakup ni Cristo to pagtabang. Na, ko makasunud kow to sikan, ogkamaanan noy no hamatuk to gugma now. 9 Su namaanan now to diya

pagtabang iyu ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. Inggad datu sikandin hilabi diya to yangit, pig-ojowan din sikan tibo tongod iyu aw kahirang no otow agun no pinaagi to sikan, ogpakaangkong kow to kadojawan no oghangtod.

10 To diya migyaboy no tuig, sikiyu to una-una no migsugud to paghimun to diya igtabang no ognanganon noy. Madasigon kow yagboy to pagbogoy to diya una. Na, seini to igsambag ku iyu. 11 Madojow ko tapuson now on sikan. Ajaw ogpabahawi to diya pag-awos now to pagtabang kotob to ogkahimu now. 12 Su ko ogkaliyag kow yagboy ogtabang, ogdawaton sikan to Diyus basta mubogoy kow kotob to maabut now. Hinuun, kona kow din ogbujuan to kona now ogkaabut.

13 Kona no iyan tuud ku no ogpabog-atan kow agun mahayahay to duma. 14 Di manno maarang-arang man to kabotang now kuntoon, madojow ko matabangan now sikan oglisod. Su ko sikiyu on to malisodan, ogtabangan kow dan isab. Na, wada ogkalisod-lisod ko mutinabangay kow. 15 Su meyduon pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus bahin to mgo Hibru no mighimun to diya pagkoon no napuun diya to yangit, "To mgo otow no mighimun to madogi wada nasubra.

Aw to duma no minus to nahimun wada kakuyangi."†

To Planu to Pagpahatod ongi Tito to sikan Igtabang (1 Corinto 16:1-4)

16 Na, ogpasalamat koy yagboy to Diyus su pigbogajan din si Tito to pag-awos to pagbulig iyu angod isab to pag-awos noy. 17 Su nalipay si Tito to diya paghangyu noy kandin to pagpauli diyan iyu. Wada noy sikandin pogosa su kabobot-on din man. 18 Ogpadumahan noy sikandin to sobuuk no suun ta to pagtuu no nasaja to mgo magtutuu diya to yain-yain no mgo yunsud tongod to pagnawnganon din to Madojow no Nawnanganon. 19 Sikandin to pigpili dan to pagduma kanami ko ihatot noy on sikan igtabang diya to Jerusalem. Oghinangon noy sikan agun no ogkasaja to Ginuu aw ogkaaha no ingkalipay noy to pagtabang to sikan miglisod. 20 Ogdilin koy no wada ogpakasawoy to pagdumaya noy to sikan madogi no igtabang no ighatot noy, kaling ogpadumahan noy sikandin. 21 Su ogkaliyag koy no matarong to mgo hinang noy kona no duon da to pag-aha to Ginuu di duon isab to pag-aha to otow.

22 Meyduon pad isab sobuuk no suun ta no ogpadumahan noy ongi Tito no og-andiyan iyu. Napaniidan noy no maomot

* 8:7 To Surigao no Minanubu: wada pogong-pogong † 8:15 Exodo 16:18

sikandin ko meyduon igpahinang kandin. Aw migdugang to pag-awos din to pagbulig kuntoon su migsalig yagboy sikandin iyu. ²³ Na si Tito, katimbang ku no ogtabang iyu. Aw sikan daduwa no ogduma kandin, mgo sinaligan no impadae to mgo magtutuu diya to yain-yain no mgo yunsud. Ogkasaja si Cristo tongod kandan. ²⁴ Kaling ko mutidow sikandan diyan iyu, ipakita to gugma now kandan. Na, ogkamaanan to mgo magtutuu duon to tibo mgo yunsud no tinood to diya impanghimantug noy bahin iyu.

9

To Bug-us no Pagbogoy

¹ Na, konad no kinahangyan no ogsuyatan ku pad sikiyu bahin to pagtabang to oglisod no mgo sakup ni Cristo diya to Jerusalem ² su namaan a no tahan kow on mig-awos to pagtabang kandan. Impanghimantug ku man ngani sikiyu dini to mgo taga-Macedonia. Pignangonan ku sikandan no sugud to diya migyaboy no tuig, andam kow on no mgo taga-prubinsya to Grecia to pagtabang. Pagdinog dan to sikan, nahagit sikandan to pagsunud to sikan madojow no hinang now. ³ Na, ogpaandiyaon ku iyu onsi Tito to pagbulig iyu to pag-andam to diya igtabang now agun mamaanan no tinood to diya impanghimantug ku. ⁴ Su ko muandiyan a iyu, basi meyduon mgo taga-Macedonia no ogduma kanay. Na, ko maaha dan no kona kow no andam, ogkasikawan koy yagboy hasta sikiyu isab, su masaligon koy no nanghimantug bahin iyu. ⁵ Kaling pighona-hona ku no kinahangyan no oghangyuon ku sikan tatoyu no mgo suun ta to pag-una kanay agun buligan kow to paghinaat to sikan madogi no tabang no insaad now. Na, ogkamaanan to tibo no kona no pinogos to pagbogoy now tongod to pag-andiyan ku di kinabobot-on no pagbogoy.

⁶ Indani now seini. Ko maintok da to ig-odok, maintok isab to ogkaani. Di ko madogi to ig-odok, madogi isab to ogkaani. ⁷ Kaling kada sobuuk iyu mubogoy pinasikad to pagboot din. Kona ta igbogoy to og-oyogon ta da ubin ko ogkapogos ki to pagbogoy, su oghigugmaon to Diyus to otow no malipajon no ogbogoy. ⁸ Aw to Diyus ogpakabogoy iyu to yabow pad duon to ogkinahangyanon now agun no maiguan kow kanunoy aw madogi isab to igkatabang now to duma. ⁹ Mey sinuyat no kagi to Diyus bahin to matarong no otow no pig-iling, "Madogi to intabang din to mgo pubri.

Sikan matarong no hinang din kona ogkalingawan hangtod to wada katapusan.*"

¹⁰ Na, to Diyus no iyan ogbogoy to binhi no igkaodok dow to ogkakoon to mgo otow ogbogoy isab iyu, aw ogdogihon din man ngani agun no mahan-in to ogkatabangan tongod to matarong no mgo hinang now. ¹¹ Ogpanubra to yain-yain no igbogoy iyu to Diyus agun no kanunoy meyduon igkatabang now to duma. Na, ko ihatod noy on sikan igtabang now, mahan-in to ogpasalamat to Diyus. ¹² Su ko matuman now to pagbogoy, kona no puli da ogkasangkap to mgo kapihitan to mgo sakup ni Cristo, di ogdeg sikan to mahan-in no pagpasalamat diya to Diyus. ¹³ Tongod to sikan no pagtabang now kandan, ogkamaanan no hamatuk to pagtuu now. Na, ogsajaon dan to Diyus tongod to pagtuman now to sikan Madojow no Nawnangonan bahin ki Cristo no pig-iling now no pigtuuhan now, su to hinang dow kagi now oghisibu man. Ogsajaon dan isab to Diyus tongod to bugabus† no pagtabang now kandan dow to duma. ¹⁴ Ig-ampu kow dan aw oghigugmaon tongod to yabow no kadojow dow kayuuy to Diyus no impabaja din iyu. ¹⁵ Ogpasalamat ki yagboy to Diyus to diya pinakamadojow no imbogoy din ita no kona ogkalituk!‡

10

To Katongod ni Pablo

¹ Mey mgo otow diyan iyu no og-iling no tabiyow* a ko ogpanagda a iyu to inatubangay di mabuyut a no ogpanagda ko igpabaja ku to suyat. Kaling siak si Pablo, meyduon ighangyu ku iyu tongod to pagkamapaobsanon dow pagkabootan ni Cristo no iyan ogsunudon ku. ² Oghangyu a iyu no mupakatarong kow agun kona a ogkapogos to pagpanagda iyu ko makaandiyan a. Su kona a ogkahaedok to pagpanagda to diya oghapey kanami no pig-otawan kun to batasan dow mgo tuud noy. ³ Tinood man iyan no mgo otow koy puli, di kona no pig-otawan to pagsupak noy to mangkadoot. ⁴ Su to mgo armas noy kona no angod to sikan oggamiton to mgo otow kani to kalibutan. Iyan oggamiton noy to gamhanan no armas to Diyus no ogpakawasa to mgo panalipod to kuntra ta. Ogdadaog noy yagboy to sajon no mgo pangatarongan, ⁵ aw ogpanggobaon noy to garbusu no mgo panghona-hona no ogpakabaebag to otow to pagkamaan dan to Diyus agun ogsugut sikandan ki Cristo. ⁶ Na, ko tinood on to pagdsugut now ki

* 9:9 Salmo 112:9 † 9:13 To Surigao no Minanubu: *wada pogong-pogong* ‡ 9:15 Si Jesus sikan imbogoy to Diyus ita no ognangonan kani. * 10:1 To Surigao no Minanubu: *taewon*

Cristo, andam koy to pagkastigu ko mey pad on ogpabilin no masinupakon.

⁷ Iyan igkadoot iyu su iyan da og-ahaon now to ogkitaon now duon to gawas to otow. Su meyduon pila iyu no og-angkon no suguonon ni Cristo. Di kinahangyan no makasabut sikandan no mgo suguonon koy din isab. ⁸ Inggad mahilabihan to pagpanghimantug ku to katongod no imbogoy kanami to Ginuu, kona ku igkasikow su pagdigon sikan to pagtuu now, kona no paggoba. ⁹ To mgo suyat ku kona no paghinaedok iyu. ¹⁰ Su mey kun ogpaman-iling no mabuyut a ko ogpasuyat a iyu aw angod to ogdae to katongod, di ko diyan a iyu, ogpayomoy-yomoy a kun, aw wada pues to mgo kagi ku. ¹¹ Di bantoy kow su ko nokoy to nasuyat ku iyan isab ogtumanon ku ko makaandiyan a.

¹² Kona koy ogpag-angod to sikan mgo otow no oghinambug. Mgo buluk sikandan su iyan ogsukudan dan to pagkamatarong sikan kaugalingon dan no pamatasan! ¹³ Di sikami, kona koy ogpasubra to pagpanghimantug bahin to katongod noy. Su iyan da oghinangon noy sikan igpahinang kanami to Diyus, yakip on sikan madojow no nahinang noy diyan iyu. ¹⁴ Ko wada koy pa makaandiyan, ogkailing no nanubra to diya pagpanghimantug noy. Di to tinood, sikami man to una-una yagboy no migdaya duon iyu to Madojow no Nawnangonon bahin ki Cristo. ¹⁵ Kona koy og-abin to trabahu to duma no mgo otow. Di iyan og-imanon noy no ogdigon to pagtuu now agun ogpakabulig kow kanami ¹⁶ to pagnawnangon to Madojow no Nawnangonon diya to unahan now no wada pad kanangoni. Su kona koy og-abin to trabahu to duma. ¹⁷ Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling, "Inggad hintawa no ogkaliyag ogpanghimantug, iyan da ipanghimantug din to Ginuu."[†] ¹⁸ Su to otow no oghinambug to kaugalingon din kona no iyan madojow. Iyan da ogkailing to madojow to otow ko Ginuu to ogsaja kandin.

11

Si Pablo dow to diya Namang-anad to Gayu

(1 Corinto 9:1-18)

¹ Kona kow podom ogtakahan to pagpaminog kanay! Inggad ogpayangog-yangog a ko og-ikagi, aguwantahi a now naa. ² Igpanilag ku sikiyu angod to pagpanilag to Diyus iyu. Ikgapananglit ku sikiyu to daega no igpaasawa ku to banahon no iyan si Cristo. Ogkaliyag a no igkadata ku sikiyu diya kandin no wada buling. ³ Di ogkahimanawan ku ko

makasuwoy ki Cristo to hona-hona now, aw to gugma now kandin konad no bug-us. Basi maangod kow ki Eba no nalimbungan ni Satanas no migpahayas-hayas. ⁴ Su ko meyduon ogtidow diyan iyu no ogpang-anad to ogpakayahi to diya ing-anad noy bahin ki Jesus, ogpaminogon now da. To diya pagpang-anad noy iyu, nadawat now to Ispiritu Santu aw nadawat now isab sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Cristo. Di kuntoon, yain on no ispiritu to ogdawaton now, aw yahi on to tinuuhan no ogtagonan now. ⁵ Di kona a ogyupigon to sikan mgo otow no og-ilingon no yabow no mgo apustulis. ⁶ Kona a iyan buwa no angod to duma no mapandoy no ogpang-ikagi, di wada kuyang to pagsabut ku bahin to Diyus. Namaan kow to sikan su kanunoy noy man impasabut iyu.

⁷ No i-anad ku iyu to Madojow no Nawnangonon, wada ku sikiyu pabajada, nasi no migpaobos a agun ogdojow kow. Na, og-usip a iyu, madoot to diya pighinang ku? ⁸ No diyan a iyu, kibali pigkawatan ku to mgo magtutuu diya to duma no mgo yunsud agun matabangan kow, su sikandan to migbulhi kanay. ⁹ Ko meyduon ogkinahangyanon ku to diya no panahon, wada a pamuju iyu. Su mey mgo suun ta to pagtuu no napuun diya to Macedonia no mighatod kanay to mgo kinahangyanon ku. Hangtod kuntoon, wada ku sikiyu pabogati, aw kona ku yagboy sikiyu ogpabog-atan inggad pad kagan-u. ¹⁰ Matuud seini ogikagihon ku su kani si Cristo to ginhawa ku. Kona ogkagawang to paghinambug ku no kona a ogpasuhue to inggad hintawa diyan to prubinsya to Grecia. ¹¹ Basi mailing to boot now no iyan kona ku igpasuhue iyu su wada gugma ku iyu. Eh, kona! Namaan to Diyus no pighigugma ku yagboy sikiyu. ¹² Di ogpadajun a to sikan kona pagpasuhue iyu agun no sikan kunungkun yabow no mgo apustulis kona makahinambug no to trabahu dan no kaning Diyus ogpakaangod to kanay no pagtrabahu.

¹³ Sikan no mgo otow ogpatuu-tuu no mgo apustulis ni Cristo agun malimbungan kow no ogpang-anadon dan. ¹⁴ Di kona ta sikan igkatingaya su iyan ogsunudon dan si Satanas no ogpabayuy-bayuy no masilow no anghil to Diyus. ¹⁵ Kaling kona ki ogkaboyong ko ogpatuu-tuu to mgo sakup din no matarong kun sikandan no mgo suguonon to Diyus. Di ogpahamtangan da sikandan to kastigo no sibu to sikan madoot no mgo hinang dan.

To mgo Pag-antus ni Pablo

[†] 10:17 Jeremias 9:24

¹⁶ Og-isabon ku og-ikagihon no madojow podom ko mamaan kow no kona a no yangog. Di ko isipon now man gihapun no yangog a, na hala, basta maminog kow to maintok no pagpanghinambug ku angod to diya mgo duma no ogpaminogon now no ogpanghinambug to kaugalingon dan. ¹⁷ Kona a podom ogkaliyag oghinambug angod to yangog su kona sikan no angay ogbatasanan? to otow no ogsunud to Ginuu. ¹⁸ Di og-amonu a man agun maminog kow kanay? Ogkapogos a to paghinambug angod to diya mgo otow no oghinambug bahin to kaugalingon dan. ¹⁹ Sikiyu no og-abin no maalamon, nokoy no ogpaminog kow man to mgo yangog? ²⁰ Nokoy no og-antus kow man ko udiponon kow aw agawan to mgo katigajunan? Nokoy no ogpalimbang kow man dow ogpadaog-daog aw ogpasampalu? ²¹ Di pasayluha koy su wada koy yangub to paghinang iyu to angod to sikan!

Di ko nokoy to ighinambug dan, yupig ku sikandan. Domdoma no ogpayangog-yangog a puli to pag-ikagi. ²² Ko muhinambug sikan mgo otow no Hibu sikan-dan, na, Hibu a man isab. Ko muhinambug no sakup sikandan to tribu to Israel, sakup a man isab to Israel. Ko kaliwat sikandan ni Abraham, kaliwat a man isab ni Abraham. ²³ Ko suguonon sikandan ni Cristo, siak to hamatuk no suguonon ni Cristo. Angod a iyan to yangog no og-ikagi, di naningkamot a to pagtuman to tibo impahinang kanay to Diyus, minus da to kandan. Kapila a kaprisu tongod to pag-unung ku ki Jesu-Cristo, aw kapila a yatusa dow kapila a isab podom ogkamato. Ogpakatopong buwa sikandan to sikan? Kona! ²⁴ Kalima a pahamtangi to angod ku no mgo Hibu to tag-katluan-mey-siam no ka yados. ²⁵ Katatoyu a taeposa aw kasobuuk a himataji podom pinaagi to pagbatu. Katatoyu a makasakoy to barku no migyogdang. Pagkagoba to sobuuk to diya no mgo barku, nabukasan dow nahapunan no puli a migpayotow-yotow duon to pig-ukjangan ku. ²⁶ Mahan-in to kamuyahanan no nabajaan ku no umandiya a to yain-yain no mgo banwa. Namiligru a to mgo sigoy dow mgo tulisan. Oghimatajan a podom to angod ku no mgo Hibu dow to kona no mgo Hibu hasta to kunungkun mgo magtutuu. Nakabaja a to mgo kamuyahanan duon to mgo yunsud aw duon to kahilitan hasta diya to dagat. ²⁷ Naunag a to malisod no mgo trabahu tongod to mgo hinangonon no kaning Diyus. Masabid a kapuyow. Mig-antus a to kabontas dow kauhaw, aw masabid a kayapasi to pagkoon. Mig-antus

a isab to kahagsiy dow kakuyang to kabo. ²⁸ Dugang pad to sikan, ogkalimuut a yagboy kada aedow to tibo mgo magtutuu no oghihimun diya to inggad andei no mgo banwa. ²⁹ Ko meyduon mayotoy to pagtuu, ogkae-atan ku sikandin. Ko mey isab ogpakasae, igkaguul ku yagboy aw ogkaboyu a to sikan nakaamung to pagpakasae din.

³⁰ Kona a ogkaliyag oghinambug, di ko kona kud malikajan, iyan ighinambug ku to mgo kalisod no nangkabajaan ku agun mamaanan no wada kaugalingon ku no doson. ³¹ To Diyus no Amoy ni Jesus no Ginuu aw Diyus din isab namaan no kona a ogginayu. Angay sikandin no ogsajaon hangtod to wada katapusan. ³² Meyduon pad sobuuk no hitabu no ogpasabut to kayotoy ku. No diya a to siyudad to Damasco, to gubernadur no pigpili ni Hari Aretas migsugu no bantajan to mgo yawanganan to sikan siyudad agun madakop a. ³³ Di mey mgo otow no migtabang kanay. Inyuwan a dan to baeknan aw tuntuna a duon to bintangana to matikang no padir* to sikan siyudad. Na, nakalikoy a.

12

To Impakita to Diyus ki Pablo

¹ Wada pues to paghinambug ku, di ogpadajun a gihapun. Na, ognangonan ku sikiyu to impamakita kanay to Ginuu. ²⁻³ Mey sakup ni Cristo no namaanan ku* no nabatun diya to yangit no ugpaanan to Diyus. Sampuyu on mey upat no tuig to migyaboy. Indoy dow yawa din yagboy to pigbatun ubin ko puli impasailow kandin to Diyus. Diyus da to namaan to sikan. ⁴ No diyad on sikandin, meyduon pigdinog din no kona ogkalituk to inikagihan to otow. Kona ngani sikan igtugut no ikagihon to otow. ⁵ Na, sikan no otow angajan no ighinambug ku. Di kona ku ighinambug to kaugalingon ku gawas to mgo kayotoy ku. ⁶ Di inggad pananglit muhinambug a, kona a no yangog su tinood to mgo kagi ku. Di kona a oghinambug kuntoon su unu ko ipayabow a to mgo otow. Su gustu ku no duon ingpasikad to paghona-hona dan kanay to nakitaan dow nadinog dan no mgo hinang dow kagi ku.

⁷ Di agun kona a makapahawod tongod to sikan impamakita kanay to Diyus, pigbotangan a to sakit no ogkadaya-daya ku. Kanunoy a og-ingoyon ni Satanas to sikan ⁸ hangtod no katatoyu a hangyu to Ginuu no gawangon din. ⁹ Di pigtabak a din no mig-iling, "Igu to tabang ku to tibo ogkangkabajaan nu. Su pinaagi to kayotoy nu igkapakita ku to gahom ku?" Tongod to sikan,

* **11:33** Ubin dingding * **12:2-3** Si Pablo sikan otow. Pig-iling din to sikan to pag-isturya su kona sikandin ogkaliyag oghinambug.

ighinambug ku to mgo kayotoy ku. Su ko mayotoy a, oggahoman a ni Cristo. ¹⁰ Kaling tongod ki Cristo, igkalipay ku to inggad nokoy no og-abut kanay: ko mayotoy a, tamajon a, mulisod-lisod a, pakulian a, aw inggad ogpakaantus a. Su namaan a no ko mayotoy a, ogpadosonon a to Diyus.

To Pagkalimuut ni Pablo to mgo Taga-Corinto

¹¹ Angod a to yangog no nanghinambug, di sikiyu to nakapogos kanay to sikan. Madojow podom ko sikiyu to musaja kanay, su inggad wada kaugalingon ku no gahom, kona a gihapun ogyupigon to sikan ogilingon no yabow no mgo apustulis. ¹² Su no diyan a iyu, pigkita now to yain-yain no mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no migmatuud to pagka-apustul ku. Pig-pailuban ku to paghinang to sikan inggad mgilisod a. ¹³ Nokoy man naan to sae ku iyu? To pinanghinang ku duon to mgo magtutuu diya to duma no mgo yunsud iyan da pinanghinang ku diyan iyu. Sobuuk da to nakayahi su wada ku sikiyu pabog-ati to pagbuhi kanay. Ko sae man sikan, na, sadangay pasayluha a now.

¹⁴ Kuntoon andam ad to seini ikatoyu no pagyouy iyu. Di kona a gihapun ogbuju iyu to kinahangyanon ku su iyan da og-awoson ku iyu to gugma now kanay. Su to mgo anak kona no iyan ogbuhi to ginikanan, di to ginikanan iyan ogbuhi to anak. ¹⁵ Kaling igkalipay ku to pagbogoy iyu ko meyduon ku aw inggad to kinabuhi ku ko mahimu pa agun matabangan kow. Na og-usip a iyu, ko mudugang to gugma ku iyu, nokoy man, ogkob-os nasi to gugma now kanay? ¹⁶ Basi og-ujun kow ko umiling a no wada ku sikiyu pabog-ati. Di mey mgo otow duon iyu no og-iling no impabaja ku to didayom to pagtuntu iyu agun makasaepi a. ¹⁷ Na, pigamonu ku man to pagtuntu iyu? Impabaja ku buwa to diya mgo otow no pigsugu ku diyan iyu? ¹⁸ Angod pananglit ki Tito dow to diya duma din no pigpaandiyon ku, pigtuntu kow dan buwa? Sadangay pad on man iyu! Na siakon, ogkamaan kow isab no wada a tuntu iyu su to tuud dow mgo hinang ku angod da yagboy to tuud dow mgo hinang dan.

¹⁹ Hinigugma ku no mgo suun, basi nailing to boot now no iyan insuyati noy iyu agun makapanagang koy. Di kona, su namaan to Diyus no pig-ikagi noy sikan tibo tongod to pagkabogkot noy duon ki Cristo, aw iyan da tuud noy to pagdigon to pagtuu now. ²⁰ Iyan da kanay ko makaandiyon a iyu aw maaha ku no pamatasan now no

mayain, aw masawa kow kanay su igkapanagda ku sikiyu. Su basi meyduon ogpamanayyalis duon iyu dow ogpamasisilagay aw madali ogkaboyu dow ogkangkababihin-bahin. Basi mey mgo otow duon iyu no ogbuung to dongog to duma aw ogpanghimanu. Meyduon pad buwa ogpamahawod-hawod aw ogtinggubut. ²¹ Nahimanow a su unu ko mapasikawan a to Diyus ko makaandiyon a tongod to mangkadoot no mgo hinang now. Basi maguul a hilabi tongod to mahan-in iyu no nakasae to diya una no wada pad sosey aw talikud to diya maligsom dow mayaw-oy no mgo hinang dan.

13

Pagpatahan dow Pangumusta

¹ Na, ko makatood a, ikatoyu seini no pagandiyon ku. Ogekastiguhon ku to mgo otow no ogpadajun to pagpakasae. Domdomon now sikan pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, "Ko meyduon igriklamu nu kuntra to duma, kinahangyan no pakistigusan to daduwa ubin tatoyu no ka otow?*" ² To diya ikaduwa no pag-andiyon ku, pigpatahanan ku to diya namakasae. Aw kuntoon, tagaod to kona a pad ogpakatidow diyan, ogpatahanan ku manda sikandan hasta ko mey duma no namakasae, su ko mutidow ad, ogkastiguhon ku yagboy to inggad hintawa no wada pad ojow to mgo sae din. ³ Ogilingon ku to sikan su namangha kow man to kamatuudan no kibali ba-ba a ni Cristo. Na, ko diyan ad, ogkamaan now yagboy no pigbogajan a ni Cristo to katongod to pagkastigu iyu. Su si Cristo kona no mayotoy. Oghinang din to inggad nokoy no ogkaliyagan din oghinangon iyu. ⁴ Tinood iyan no mayotoy to yawa ni Cristo no iyansang sikandin duon to krus, di tongod to gahom to Diyus, buhi yagboy sikandin. Ogkaangod koy to sikan su mayotoy koy isab no angod kandin, di tongod to gahom to Diyus mey isab kinabuhi dow katongod noy to pagdumaya iyu.

⁵ Na sikiyu, susiha to kaugalingon now dow tinood iyan no mgo sakup kow ni Cristo Jesus. Su ko matuud to pagpasakup now kandin, mig-ugpa on sikandin duon iyu. Di ko kona, wada yabot din iyu. ⁶ Na, ko masiguru now no sakup kow din, og-iman a no ogkasiguru now isab no tinood a no apustul din. ⁷ Og-ampu koy to Diyus no kona kow oghinang to madoot. Kona no iyan gustu noy no ogpadajun kow to pagpakasae agun igkapakita noy to katongod noy to pagkastigu iyu ko makaandiyon koy. Di inggad og-ilingon koy to wada katongod, wada bali basta madojow to oghinangon now.

* 13:1 Deuteronomio 19:15

⁸ Su ko iyan og-unugon now to matuud, kona koy ogsupak iyu, su iyan kanami to pagpanalipod to matuud. ⁹ Inggad isipon koy no mangkayotoy su kona koy man ogpakatul-id iyu, ogkalipay koy gihapun basta madigon to pagtuu now. Kaling og-ampu koy no wadad kuyang to pagsunud now kandin. ¹⁰ Tongod to sikan, igpauna ku seini suyat ku agun mupakatarong kow. Na, ko mutidow a diyan, kona kud on ogk-agamit to katongod ku to pagtul-id iyu. Su to katongod no imbogoy kanay to Diyus kona no pagdoot iyu di pagdigon to pagtuu now.

¹¹ Na mgo suun ku, kani a da kotob. Pakatarong kow on aw ligdongi to mgo pag-patahan ku iyu. Uujun kow agun meyduon kalinow duon iyu. Na, ogdumahan kow to Diyus no iyan ogkapuunan to gugma dow kalinow.

¹² Kinumustahay kow to minagsuun no pangumusta. Nangumusta iyu to tibo tagadini no mgo sakup ni Cristo.

¹³ Og-ampu a no ipakita iyu tibo to kadojow dow kayuuy ni Jesu-Cristo no Ginuu dow to gugma to Diyus no Amoy, aw dumahan kow to Ispiritu Santu.

Sikan da.

To Suyat ni Pablo diya to mgo Taga- Galacia

¹⁻² Siak si Pablo iyan migsuyat to seini diyan iyu no mgo magtutuu no oghihimun duon to mgo kayunsudan no sakup to Galacia.

Igpodomdom ku iyu no seini katongdanan ku to pagka-apustul, kona no otow to migpili dow migsugu kanay ko kona no si Jesu-Cristo yagboy dow to Diyus no Amoy no iyan migbanhaw kandin.

Siak dow to tibo mgo suun ta kani duon ki Cristo nangumusta iyu. ³ Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus no Amoy dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta, aw palinawon to ginhawa now. ⁴ Si Jesus iyan migpakimatoy tongod to mgo sae ta. Pighinang din sikan su iyan man pagboot to Diyus no Amoy ta agun no mayuwas ki to kadoot no iyan migгахom to seini kalibutan kuntoon. ⁵ Ogsajaon ta sikandin to wada katapusan! Sikan iyan.

*To Matuud no Madojow no Nawnan-
gonon*

⁶ Mgo suun ku, naboyong a yagboy iyu su anoy bag-u kow pad tuu, na, nokoy no og-ojowan now on man to Diyus no iyan migtawag iyu pinaagi to kadojow dow kayuuy ni Cristo? Iyan on nasi ogsunudon now to yain no igpang-anad no og-ilingon isab to Madojow no Nawnan-gonon. ⁷ Di to tinood, wada yain no Madojow no Nawnan-gonon. Sikan mgo otow no oglibod iyu ogpaningkamot no yainon to pagsabut to sikan Madojow no Nawnan-gonon bahin ki Cristo. ⁸ Di seini da. Ko meyduon ogpang-anad iyu no ogpakayahi to sikan matuud no ing-anad noy iyu to diya una, ogkaimpernu yagboy sikan no otawa, inggad pad ko sikami ubin ko anghil no ogkapuun diya to yangit, inggad pad hintawa. ⁹ Pig-ikagi noy iyu sikan to diya una, aw og-ikagihon ku manda kuntoon no inggad hintawa no ogpang-anad iyu no ogpakayahi to sikan matuud no nadawat now to diya una, sikan no otawa ogkaimpernu yagboy.

¹⁰ Naikagi ku sikan su kona no iyan ogapason ku no sajaon a to mgo otow, su iyan ogpaningkamotan ku no sajaon a to Diyus. Su ko iyan pa og-apason ku no masaja a to otow, kona a ogkasuguonon ni Cristo.

*To Pagpanalipod ni Pablo to Pagka-
apustul Din*

¹¹ Mgo suun ku, igpadomdom ku iyu no sikan Madojow no Nawnan-gonon no ing-anad ku kona no pig-otawan puli, ¹² su wada otow no mig-anad kanay. Si Jesu-Cristo mismu to migpasabut kanay to sikan.

¹³ Nakadinog kow to diya una no pagkinabuhin ku no iyan pad pigtuman ku to tinuuhan noy no mgo Hibru. Namaan kow no wada ku ayang-ayanga to pagpaantus to kaotawan to Diyus. Naningkamot a yagboy agun wadad ogkabilin no ogtuman ki Jesus. ¹⁴ Yupig ku to kahan-inan to mgo kaopad ku no mgo Hibru, su naningkamot a yagboy to pagtamon dow pagpanalipod to mgo tumamon to mgo kaaw-apuan noy.

¹⁵ Di to Diyus, tongod to kadojow dow kayuuy din, tahan a din on pig-indanan inggad no diya a pad to sed to gotok to inoy ku aw tawaga a agun mahinang no suguonon din. ¹⁶ Pigbootan din to panahon no igpakita din kanay to Anak din agun no igkanawngon ku sikandin diya to kona no mgo Hibru. Pag-abut on to diya no panahon, wada a pasambag to inggad hintawa. ¹⁷ Wada a isab andiya to Jerusalem agun anadon a to mgo apustulis no una pad kanay. Nasi no mig-andiya a dajun to Arabia* aw tapus to sikan, migpauli a diya to Damasco. ¹⁸ Ayha a andiya to Jerusalem no abutan ad on to tatoyu no tuig aw migpagkita a ki Pedro. Pigdaduwahan a no simana duon kandin, ¹⁹ di wada duma no mgo apustulis no pigkita ku gawas ki Santiago no suun ni Jesus no Ginuu.

²⁰ To Diyus ogpakakistigus no matuud yagboy seini mgo kagi ku. ²¹ Likat to Jerusalem, madiyu to impanow ku pailing diya to mgo prubinsya to Siria dow Cilicia. ²² Kaling to diya no panahon, wada a pad kiyayaha to mgo sakup ni Cristo no oghihimun duon to mgo banwa no nasakup to prubinsya to Judea. ²³ Iyan da namaanan dan sikan nadinog-dinog no sikan migpaantus kandan iyan on kun nang-anad to sikan tinuuhan no ogdodooton din podom to diya una. ²⁴ Kaling pigsaja dan to Diyus tongod to pagbag-uha din kanay.

2

*To Pag-ujun to Duma no mgo Apustulis
to Pagpang-anad ni Pablo*

¹ Pagyaboy on to sampuyu-tag-upat no tuig, mig-andiya a manda to Jerusalem. Migduduma koy dow si Bernabe, aw pigduma ku isab si Tito. ² Mig-andiya a su pigpasabut a to Diyus no ogpaandiyaon a. Pagtidow noy duon, migpagmiting koy to sikan og-isipon no mgo panguyu to mgo magtutuu, aw wada yain no nakasakot

* **1:17** To Arabia, matahay no banwa aw minus to otow no og-ugpa. Migpasabut no wada mig-anad ki Pablo no otow, Diyus da.

kanami. Pignangonan ku sikandan dow nokoy sikan Madojow no Nawnangonon no ing-anad ku diya to kona no mgo Hibru. Una ku sikandan pig-ikagihan, su ko kona sikandan makaujun, basi ko mailing no wada pues to sikan oghinangon ku. ³ Di pig-ujunan dan sikan pig-ikagi ku, su ngani man si Tito no duma ku no kona no Hibru, di wada dan pogosa to pagpatuli no tumanon to mgo Hibru ⁴ inggad meyduon naman-iling no ogkinahangyanon sikan. To naman-ikagi to sikan, kona no mgo sakup ni Cristo no puli nanginyakip to pagmiting noy su naniid to kagawasan ta duon ki Cristo Jesus. Ogdaliyag podom sikandan no ogkaudipon ki to sikan mgo balaod no imbilin ni Moises. ⁵ Di wada koy kadaya inggad maintok da to sikan pig-ikagi dan agun wada gayu no ogpakasakot to sikan Madojow no Nawnangonon aw kona kow malibod.

⁶ Na, pagdinog to sikan og-ilingon to mgo panguyu to sikan igpang-anad ku, wada ingkasawoy dan. Wada isab ingkadugang dan no inggad nokoy da. (Inggad og-ilingon sikandan no panguyu, kona ku igsapajan, su to otow kona og-isipon to Diyus no impurtanti tongod to katongdanan din.) ⁷ Na, nasabutan dan no pigsugu a to Diyus to pagdaya to Madojow no Nawnangonon diya to kona no mgo Hibru angod to pagsugua din ki Pedro diya to mgo Hibru. ⁸ Su to Diyus no miggaahom to pagpang-anad ni Pedro to mgo Hibru iyan isab miggaahom to pagpang-anad ku to sikan Madojow no Nawnangonon diya to kona no mgo Hibru. ⁹ Na, si Santiago dow si Pedro hasta si Juan no og-ilingon no kibali mgo tugdok duon, pagkataga dan no pigbogajan a to Diyus to sikan no katongdanan, piglamanu a dan hasta si Bernabe pagpakita no katimbang koy dan to trabahu. Pig-uujunan noy no siak dow si Bernabe ogpadajun to pagpang-anad to kona no mgo Hibru. Aw sikandan, iyan og-atubangon dan to angod noy no mgo Hibru. ¹⁰ Iyan da pighangyu dan kanami no kona noy ogkalingawan to pagtabang to mgo pubri diya kandan, di tahan kud pigplanu no oghinangon ku sikan.

To Pagpanagda ni Pablo ki Pedro

¹¹ Songo panahon no migbisita si Pedro kanami diya to Antioquia, meyduon sajop no nahinang din. Kaling impanagda ku sikandin su kona ogkahimu no ogpabayanan puli sikan. ¹² No bag-u pad sikandin tidow, madojow to pighinang din su pigsunud din to batasan noy no mgo magtutuu no ogtitibo koy ogdudunga ko ogkoon, Hibru ko kona. Di pagtidow to pila no

mgo Hibru no pigsugu ni Santiago, na-haedok si Pedro su unu ko sawajon dan sikandin, su sikan no mgo otow mig-iling man no kinahangyan no tumanon to tibo mgo balaod no imbilin ni Moises, yakip to kona pagpagsayu to kona no Hibru ko ogkoon. Kaling mighinoy-hinoy si Pedro migsibog to pagpagsayu to sikan kona no mgo Hibru. ¹³ Migtalaw isab to duma no mgo Hibru diya to Antioquia no namanuu ki Jesu-Cristo, su pigsunud dan sikan pighinang ni Pedro. Ngani man si Bernabe, di naadae to sikan pagtinalawan dan. ¹⁴ Pagkamaani ku to sikan pighinang dan no nakasuwoy to matuud no impanganad to Madojow no Nawnangonon, impanagda ku si Pedro duon to atubangan dan tibo. Kagi ku, "Natingaya a ikow Pedro. Su anoy sikuna no Hibru mig-ojow on to mgo balaod to tinuuhan ta no mgo Hibru su namaan kad to matuud, nokoy no igpatuman nu man gihapun sikan to kona no mgo Hibru?"

¹⁵ Pig-ikagihan ku si Pedro no tinood no iyan nabuyatan noy no mgo Hibru koy, aw kona no angod iyu no og-ilingon noy to makasasaya su wada kow man tagon to sikan mgo balaod no imbilin ni Moises. ¹⁶ Di pig-ikagihan ku sikandin no namaan koy on no kona ogkadawat to Diyus to otow tongod to pagtuman to sikan mgo balaod, di tongod da to pagtuu dow pagsalig ki Jesu-Cristo. Kaling mig-iling a no anoy koy man no mgo Hibru, di migtuu koy isab ki Cristo Jesus agun no isipon koy to Diyus no wadad sae tongod to pagtuu noy kandin. Su wada yagboy otow no ogkadawat to Diyus tongod to pagtuman to sikan mgo balaod.

¹⁷ Na, sikami no mgo Hibru no migsalig on ki Cristo agun madawat koy to Diyus, ko ilingon koy to makasasaya su wada koy on tuman to mgo balaod to sikan tinuuhan no nabuyatan noy, basi mailing no si Cristo to hinongdan to sikan og-ilingon no sae. Eh, kagayu to sikan! ¹⁸ Iyan nasi ogkailing to sae ko tumanon ku manda sikan mgo balaod no pig-ojowan kud. ¹⁹ To diya una, naningkamot a to pagtuman to sikan mgo balaod, di nakasabut ad bali no kona a ogkadawat to Diyus pinaagi to sikan. Kaling pig-ojowan kud sikan agun iyan on yagboy ogsunudon ku to Diyus. Bahin to mgo balaod, angod to patoy ad su kona ad ogkaootan to sikan, ²⁰ su kibali nakaunung ad to pagkamatoy ni Cristo duon to krus. Aw kuntoon konad no siak seini kani to yawa ku, si Cristo on to mig-ugpa kani kanay. Kaling man, to kinabuhi ku kuntoon igpasikad to pagsalig ku kandin no Anak to Diyus no wada oyog to kinabuhi din tongod to gugma din kanay. ²¹ Kona kud ogsaligan sikan mgo balaod no imbilin ni Moises

agun no madawat a to Diyus, su ko sikan to ogsaligan ku, ogkatalikudan kud sikan kadojow dow kayuuy din kanay. Su ko ogkadawat ki pa to Diyus tongod to pagtuman to mgo balaod no imbilin ni Moises, na, migpasabut no wada naan pues to kamatajon ni Jesu-Cristo!

3

To Pagsalig ki Cristo Iyan Ogpakayuwas (Roma 4:1-3)

¹ Ay, kabuluk now on man no mgo taga-Galacia! Nokoy no ogpagnugu kow man to sikan mgo otow no oglibod* iyu no impaklaru noy on man iyu to kahuyugan to kamatajon ni Jesu-Cristo duon to krus? ² Ogsipon ku sikiyu, to diya sedan kow to Ispiritu Santu, migsed buwa sikandin tongod to pagtuman now to diya mgo balaod no imbilin ni Moises? Kona, su iyan insedi din iyu tongod to pagtuu now to sikan nadinog now bahin ki Cristo. ³ Ko kona kow pa no mgo buluk, ogpakahona-hona kow podom no migtuu kow to diya una pinaagi to gahom to Ispiritu Santu. Di kuntoon, nokoy no nailing man to boot now no ogkahimpit kow pinaagi to iyu no ogkangkahimuan? ⁴ Ko ilingon now to sikan, wada naan pues to tibo nangkabajaan now sugud no bagu kow pad tuu. Di hinaut no kona sikan ogkailing no wada pues. ⁵ Na, nokoy no pigbogawan kow man to Diyus to Ispiritu din? Nokoy no igpakita din man to mgo milagru duon iyu? Tongod buwa to pagtuman now to sikan mgo balaod no imbilin ni Moises, ko tongod to pagtuu now to sikan nadinog now bahin ki Jesu-Cristo?

⁶ Hona-honaa now si Abraham no min-una noy no mgo Hibru. "Migtuu sikandin to Diyus, kaling pig-isip to Diyus no wadad sae din."† ⁷ Kaling ogkasabutan ta no inggad hintawa no ogtuu dow ogsalig to Diyus iyan ogkatawag no mgo kaliwat ni Abraham. ⁸ Tahan on pigplanu to Diyus no og-isipon din no wadad sae to mgo otow no kona no mgo Hibru tongod da to pagsalig dan kandin, kaling impasuyat din seini mgo kagi din bahin ki Abraham no pig-iling, "Pinaagi ikow ogmadojawan ku to tibo mgo tribu."‡ ⁹ Kaling inggad hintawa no ogsalig to Diyus angod to pagsalig ni Abraham ogmadojawan to Diyus angod to pagmadojowi din ki Abraham.

¹⁰ Di to otow no ogsalig to pagtuman din to mgo balaod agun no mayuwas sikandin ogkasakup to kastigu to Diyus. Su pig-iling duon to Kasuyatan, "Ogkastiguhon to inggad hintawa no kona ogpakatuman to tibo

balaod no imbilin ni Moises."§ ¹¹ Kaling na-maan kid kuntoon no wada inggad hintawa no ogkadawat to Diyus tongod to pagtuman din to sikan mgo balaod. Su pig-iling isab to Kasuyatan, "To otow no og-isipon ku no wadad sae, to kinabuhi din igpasikad to pagtuu kanay."* ¹² To pagtuman to mgo balaod kona igpasikad to pagtuu, su pig-iling isab duon to Kasuyatan, "To otow no ogpakayogob to pagtuman to mgo balaod to Diyus iyan ogkabogawan to kinabuhi no wada katapusan."†

¹³ Na, manno kona ta ogkatuman tibo sikan mgo balaod, angajan ki no ogkastiguhon. Di salamat su nayuwas kid on su si Cristo migsapilinti on ita. Su pig-iling to Kasuyatan, "To otow no igyansang duon to igtugdok no kaju, ogpasabut sikan no pigpahamtangan sikandin to kastigu to Diyus."‡ ¹⁴ Migpakimatoy si Cristo Jesus agun no tongod to sikan pighinang din, ogkamadojawan to Diyus inggad to kona no mgo Hibru angod to pagmadojawi din ki Abraham to diya una. Aw tongod isab to pagtuu dow pagsalig ta kandin, ogkadawat ta to insaad din no Ispiritu Santu.

Kona Ogkaisab to Saad to Diyus tongod to mgo Balaod

¹⁵ Mgo suun ku, igpananglit ku to paghinang to kasabutan. Ko meyduon kalig-onan no pigpermahan on, wada inggad hintawa no ogpakagawang ubin ogpakadugang to sikan su pigdigon on man. ¹⁶ Na, angod to sikan to diya pagsaad to Diyus ki Abraham dow sikan liwat din. § Wada ilinga to Kasuyatan to "kaliwatan din" su sobuuk to liwat din no pighisgutan, si Cristo da. ¹⁷ Seini to igpasabut ku. Meyduon insaad to Diyus ki Abraham to diya una no pigdigon din. Na, anoy man no migyaboy on to 430 no tuig, impabaja to Diyus ki Moises to mgo balaod din. Di wada sikan makagawang to diya kasabutan to Diyus ki Abraham. ¹⁸ Su ko ogkadawat pa sikan mangkadojow no igbogoy to Diyus tongod to pagtuman to sikan mgo balaod, na, kona naan ogkailing no igpasikad sikan to saad to Diyus. Su sikan nadawat ni Abraham imbogoy puli to Diyus tongod da to diya saad din.

To Pues to sikan mgo Balaod

¹⁹ Na, nokoy man naan to pues to sikan mgo balaod no imbogoy to Diyus? Imbogoy din sikan agun no mamaan to mgo otow dow man-u to sae dan. Di kotob da sikan to pagtidow ni Cristo no iyan liwat ni Abraham no nayakip no saadan si Abraham to Diyus. Ogkakiyayahan no yabow sikan

* 3:1 To Surigao no Minanubu: *oglibog* † 3:6 Genesis 15:6 ‡ 3:8 Genesis 12:3; 18:18; 22:18 § 3:10 Deuteronomio 27:26 * 3:11 Habacuc 2:4 † 3:12 Levitico 18:5 ‡ 3:13 Deuteronomio 21:23 § 3:16 Genesis 13:15

saad kay to balaod, su pagbogoy to Diyus to sikan mgo balaod, pigtugun din to mgo anghil diya ki Moises, aw sikandin on to mignangon to kaotawan. ²⁰ Di no saadan to Diyus si Abraham, wada inggad hintawa no pigsugu din su pig-unajan din to pagsaad.

²¹ Na, basi mailing to boot now no sikan mgo balaod ogpakasupak to mgo saad to Diyus. Kona gajod. Di ko meyduon pa imbogoy to Diyus no balaod no ogpakabogoy to kinabuhi no wada katapusan, ogkadawat ki din podom pinaagi to pagtuman to sikan. ²² Di kona sikan ogkahimu, su pig-iling duon to Kasuyatan no nasakup to sae to tibo kaotawan. Kaling iyan da ogpakadawat to sikan insaad din to otow no ogtuu dow ogsalig ki Jesu-Cristo.

²³ To diya una no wada pad tidow si Cristo no iyan on ogsaligan ta, angod to naprisu ki pad to sikan mgo balaod agun no mabantajan ki kotob no wada pad abut to panahon no ogpakatuu kid ki Cristo. ²⁴ Sikan mgo balaod angod isab to migdisiplina* ita kotob no wada pad tidow si Cristo. Na, pagtidow din on, to pagsalig ta kandin iyan on ingdawata to Diyus ita. ²⁵ Kaling, manno migtidow on si Jesu-Cristo no iyan pigsaligan ta, kona kid on ogkagahoman to sikan mgo balaod.

²⁶ Na mgo suun ku, pinaagi to pagtuu dow pagsalig now ki Cristo Jesus, nabogkot kow on duon kandin aw kahinang no mgo anak to Diyus. ²⁷ Su sikan pagbawtismuhi iyu migpasabut no nabogkot kow on duon ki Cristo aw angod to insul-up now sikandin su to pamatasan now ogpakaangod on kandin. ²⁸ Sikiyu tibo no migtuu wadad mgo kayainan. Wadad kayainan to Hibru dow kona no Hibru, udipon dow kona no udipon, yukos dow bohi. Su nasaboka kow on tongod to pagkabogkot now duon ki Cristo Jesus. ²⁹ Na, manno mgo sakup kow on ni Cristo, ogkailing kow no mgo kaliwat ni Abraham, aw ogpakadawat kow isab to diya insaad to Diyus kandin.

4

¹ Angod isab pananglit to seini. Ko meyduon bata no ogpangerinsya to kabilin to amoy din, angod sikandin to puli suguonon. Su inggad tag-iya sikandin to tibo kadatu to amoy din, ² meyduon pad man ogdumaya kandin hasta to katigajunan din kotob to panahon no pigbootan to amoy din no sikandin on to ogdumaya to sikan. ³ To diya una, angod ki to sikan bata su naudipon ki pad to tinuuhan to mgo minuna ta dow

to impang-anad no pig-otawan puli. ⁴ Di pag-abut to panahon no pigbootan to Diyus, pigpaandini din to Anak din to kalibutan aw migpakaotow. Aw manno Hibru to pagkaotow din, sakup sikandin to mgo balaod no imbilin ni Moises. ⁵ Pig-iling din to sikan agun no mayuwas din to mgo otow no nasakup to sikan mgo balaod, agun isab no mahinang kinow no mgo anak to Diyus.

⁶ Namaan ki no mgo anak ki din on su to Ispiritu Santu no pigpaandini ni Jesus no Anak din pigpaugpa din kani to ginhawa ta. Na, pinaagi kandin, ogpakiamay kid on to Diyus. ⁷ Kaling kona kid no suguonon puli, di mgo anak ki din on, aw ogpakadawat ki to tibo ing-andam din ita no mgo anak din.

To Pagkalimuut ni Pablo to mgo Taga-Galacia

⁸ To diya una no wada kow pad kamaan to Diyus, naudipon kow to sikan pigtuman now no kona no matuud no diyus. ⁹ Di kuntuon no namaan kow on to Diyus, aw yabow sikandin no namaan iyu dow pighilabi kow din on, nokoy no ogpauli kow pad man to pagtuman to sikan wada mgo pues? Iyan buwa ogkaliyagan now no naudipon kow manda? ¹⁰ Su ogpahinongod kow on kun to tumanon to mgo Hibru bahin to mahal no mgo aedow dow to binuyan hasta tinuig no mgo tumanon. ¹¹ Eh, ogkahimanow a kay iyu, su angod man to ogkauyakan to diya naungan ku duon iyu. ¹² Mgo suun ku, sadangay oghangyuon ku sikiyu no batasanon now to pigbatasan ku, su pigojowan kud to pagtuman to mgo balaod to diya una no tinuuhan ku aw naangod ad iyu no kona no mgo Hibru.

No diyan a pad iyu, pigdedeyjow a now. ¹³ Domdomon now no to diya una no pag-andiyan ku iyu, ingkapang-anad ku to Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesus su nasakit a to diya. ¹⁴ Nasamukan kow iyan tongod to diya no sakit ku, di wada kow kaligsom kanay. Nasi no pig-abi-abi a now angod to anghil a to Diyus ubin si Cristo Jesus a yagboy. ¹⁵ Namaan a no nalipay kow to diya, su ko ogkahimu pa, pigyugit now on to mgo mata now aw ibogoy kanay. Di angod to naisab on to ginhawa now kanay. ¹⁶ Nokoy man, pigkuntra a now on su pigikagihan ku sikiyu to matuud?

¹⁷ Sikan mgo otow no nang-anad iyu to kona no matuud, pigdedeyjow dan to pagdaya iyu, di madoot to tuud dan. Iyan ogpaningkamotan dan no talikudan a now agun no sikandan on to hilabihon now.

* **3:24** To mgo sapian no taga-Roma dow taga-Grecia to diya una meyduon suguonon no ogbantoy to mgo anak dan likat to onom pad no tuig pailing diya to sampuyu-tag-onom no tuig. Iyan trabahu din to paghatod diya to iskuylahan dow pagbantoy to sikan bata agun kona makabinuguy. Ko maaslag on sikan bata aw og-isipon no sangkod on, tapus on to trabahu to sikan suguonon. Sikan to ogkaangodan to diya balaod no imbilin ni Moises.

¹⁸ Madojow hinuun ko dedeyjawon kow to mgo otow inggad wada a diyan, basta madojow to mgo tuud. ¹⁹ Ay sikiyu no pinadajag ku no mgo anak to pagtuu! Hilabi to pag-antus ku to diya una tongod iyu su angod a to pighajodan agun no maotow to pagtuu now ki Cristo. Aw inggad kuntoon, ogkalisodan a gihapun to paghona-hona iyu kotob no kona kow pad musupu ki Cristo. ²⁰ Kanugun ko diyan a pa iyu kuntoon, igkappagilaung* ku sikiyu to inatubangay, su kona a ogpakasabut iyu.

Si Sara dow si Agar

²¹ Na, sikiyu no ogkaliyag ogtuman to sikan mgo balaod no imbilin ni Moises, hona-honaa now to pig-ikagi duon to Kasuyatan to Diyus. ²² Pig-iling no daduwa to anak ni Abraham. Sikan sobuuk anak ni Agar no udipon, aw sikan sobuuk anak ni Sara no asawa din no kona no udipon. ²³ Sikan anak to udipon impangidam to natural no paagi, di sikan anak to tinood no asawa, kabeynganan su impangidam tongod to diya saad to Diyus ki Abraham. ²⁴⁻²⁵ Sikan daduwa no ka bohi igkapananglit to sikan daduwa no kasabutan to Diyus. Si Agar no udipon igpanumanglit to sikan kasabutan no imbogoy to Diyus duon to bubungan to Sinai diya to Arabia. Aw to mgo otow no ogtuman to sikan, angod sikandan to mgo udipon. Impaaw-angod isab si Agar to siyudad to Jerusalem, su to mgo Hibru no og-ugpa duon hasta inggad andei naudipon to sikan mgo balaod no ogtumanon dan. ²⁶ Di sikita no migsalig ki Jesu-Cristo, angod ki to mgo anak ni Sara no tinood no asawa, su sakup ki man to sikan yangitnon no Jerusalem. Kona kid ogkaudipon to sikan mgo balaod no imbilin ni Moises. ²⁷ Su pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, "Sikuna no bohi no kona ogpanganak, lipay ka.

Tukhow ka yagboy inggad pig-ojowan ka to bana nu

su to kahan-in to liwat nu ogyabow to kahan-in to liwat to bohi no wada ojowi."[†]

²⁸ Na mgo suun ku, angod kinow ki Isaac no anak ni Sara su nahinang ki no mgo anak to Diyus tongod to saad din. ²⁹ To diya no panahon, si Isaac no impangidam tongod to gahom to Ispiritu Santu pigpalisodan to sikan suun din no impangidam to natural no paagi. Angod kinow to sikan bata no insaad, su ogpalisodan ki to mgo

otow no naudipon to mgo balaod no imbilin ni Moises. ³⁰ Di ogdomdomon ta to pigsuyat duon to Kasuyatan to Diyus no pig-iling, "Payaguja sikan udipon no bohi dow anak din. Su sikan anak din kona ogkabahinan to ogka-erinsya to sikan anak to tinood no asawa."[‡] ³¹ Kaling mgo suun ku, kona ki no mgo anak to udipon, no ko ita pa, kona ki ogkasakup to mgo balaod no imbilin ni Moises. Nasi no anak ki to sikan tinood no asawa.

5

To Kagawasan to mgo Sakup ni Cristo

¹ Na, tongod to pagyuwas ni Cristo ita, mey on kagawasan ta. Kaling pakadigon kow agun kona kow manda ogkaudipon to mgo balaod no imbilin ni Moises. ² Indani now seini su siak si Pablo iyan mismu mig-ikagi iyu. Ko iyan saligan now sikan mgo balaod angod to pagpatuli agun no madawat kow podom to Diyus, kona naan ogpues iyu to kamatajon ni Cristo. ³ Ogpatahanan ku manda sikiyu no inggad hintawa no ogsalig to pagkatinuli din, kinahangyan no tumanon din isab to tibo mgo balaod no imbilin ni Moises. ⁴ Ko meyduon otow duon iyu no ogpaningkamot to pagtuman to sikan mgo balaod agun no madawat podom sikandin to Diyus, wadad on yabot din ki Cristo. Nakapadiyu on nasi to kadojow dow kayuuy to Diyus. ⁵ Di sikita no ogsalig ki Jesus, kona ki no angod to sikan su tongod to pagtabang to Ispiritu Santu, masaligon ki no ogpaabut to aedow no ogmatuudon to Diyus no pigdawat ki din on. ⁶ Su ko nabogkot kid on duon ki Cristo Jesus, og-aangod on to pag-aha to Diyus ita, nakatuman ki to sikan mgo balaod ubin ko wada. Iyan da impurtanti to pagtuu ta no ogkaaha duon to paghigugma ta to duma.

⁷ To diya una, mig-unug kow on man to matuud no dayan. Na, hintawa man to migpasuwoy iyu? ⁸ To pagsuwoy now kona no trabahu to Diyus su sikandin man to migtawag iyu. ⁹ Bantoy kow su sikan gayu no impang-anad iyu angod to patubu ko oghinang ki to pan, su inggad maintok da to igsakot duon to madogi no arina, tibo sikan ogtohobon. ¹⁰ Di tongod to pagkabogkot tanow duon to Ginuu, masaligon a no kona kow on ogsunod to yahi no igpang-anad. Di sikan miglibod iyu, inggad hintawa sikandin, ogkastiguhon to Diyus.

¹¹ Mgo suun ku, kona kow ogtuu ko meyduon umiling no inggad siak nang-anad a

* **4:20** To Surigao no Minanubu: *igkapagyaung-yaung* † **4:27** Isaias 54:1. Iyan impasabut ni Isaias to pagpauli to mgo Hibru no nabihag diya to Babilonia, aw sikan bohi no kona ogpanganak iyan sikan siyudad dan no Jerusalem no wadad mig-ugpa. Di yain to impasabut ni Pablo to seini pananglitnan. To sobuuk no kahuyugan, si Sara no wada panganak dow si Agar. Igpasabut isab to mgo Hibru dow to mgo magtutuu ki Cristo, su iyan ogahan-in to mgo sakup ni Cristo. ‡ **4:30** Genesis 21:10

kun no kinahangyan tulion to yukos agun madawat no Diyus. Su ko nang-anad a pa to sikan, nokoy no hangtod kuntoon oglisod-lisodon a man to mgo otow no nang-anad to sikan? Aw ko sikan pa to ing-anad ku, kona ad podom ogpakapang-anad no iyan da ogpakayuwas ita to kamatajon ni Jesu-Cristo duon to krus. Sikan to ingkadooti dan. ¹² Madojow podom ko sikan no mgo otawa no ogsamuk-samuk iyu kona puli mupatul di bunyug no mupabakit!

To Kinabuhi no Ogbootan to Ispiritu Santu

¹³ Mgo suun ku, namaan kow no pigtawag kow to Diyus agun no mey no kagawasan now. Di kona kow oghona-hona no ogpatujangan now on to ingkabata now no kinaiya. Nasi no mutinabangay kow tongod to gugma. ¹⁴ Su to tibo mgo balaod to Diyus duon ogsikad to sikan sobuuk no pigiling, "Higugmaa to isigkaotow nu angod to paghigugma to kaugalingon nu."* ¹⁵ Di ko iyan da oghinangon now to pagbubutong angod to mgo idu, na, bantoy kow su ogkagoba to pagkasaboka now aw ogkawasa-wasa kow.

¹⁶ Di seini da. Paboot kow to Ispiritu Santu agun kona now mapatujangan to ingkabata now no kinaiya. ¹⁷ Su sikan ingkabata ta no kinaiya dow to kagustuhon to Ispiritu Santu no igbotang kani to honahona ta kanunoy ogsinupakay. Kaling kona ta ogkatuman sikan ogkaliyagan ta oghinangon. ¹⁸ Di ko ogpaboot ki to Ispiritu Santu, kona kid ogkabootan to mgo balaod no imbilin ni Moises.

¹⁹ Ogekakiyayahan ta to otow no ogbootan to ingkabata din no kinaiya pinaagi to mgo hinang din, angod pananglit to pagpanghonay dow duma no mangkayawoy dow mangkaligsom, ²⁰ pagtuman to kona no tinood no diyus, pagpangumitan dow paggamit to mgo bobotang, pagdomot, pagpagbuyow, pagpangabughu, pagpangaboyu, pagpayabow, pagbahinbahin, ²¹ pagsilag, paghobog-hobog dow subra no pagkinalipay dow duma pad no mangkadoot. Ogpatahanan ku manda sikiyu no to otow no ogbabatasan to sikan kona ogkasakup duon to sikan ogharian to Diyus.

²² Di to otow no ogbootan to Ispiritu Santu, mahigugmaon sikandin, malipajon, malinawon to ginhawa, mapailubon, bootan, matinabangon, ogkasaligan, ²³ mayunoy to kinaiya aw ogkaamu ogpogong to kaugalingon din. To otow no

ogbabatasan to sikan kona ogpakayapas to inggad nokoy no balaod. ²⁴ To otow no nabogkot on duon ki Cristo Jesus konad on ogbootan to ingkabata din no kinaiya, su kibali inyansang din on sikan duon to krus hasta to tibo no mangkadoot no kagustuhon din. ²⁵ Na, manno pigbogajan ki to Ispiritu Santu to bag-u no kinabuhi, ogpabooton ta sikandin to kinabuhi ta. ²⁶ Kona ki ogpagarbu, kona ta ogpayangoton to duma ta aw kona ki isab ogpasisilagay.

6

To Pagtabang to Angod Ta (Roma 15:1-2)

¹ Mgo suun ku, ko meyduon angod now no sakup ni Cristo no ogkamaanan now no oghinang to sae, kinahangyan no sikiyu no minanduan to Ispiritu Santu maningkamot to pagpabalik kandin diya to Diyus. Di dedeyjawon now sikandin, aw bantoy kow su unu ko matintal kow isab. ² Kada sobuuk iyu mutabang to duma no ogkabog-atan to prublima, su ko hinangon now sikan, ogkatuman now to insugu ni Cristo.* ³ Di ko kona ka ogtabang su to pagtuu nu to kaugalingon nu no yawob ka, piglimbungan nu to kaugalingon nu. Su to tinood, obos ka da. ⁴ Di iyan podom madojow ko kada sobuuk mususi to kandin pamatasan, su ko madojow to pamatasan din, igkalipay din sikan no wada pagtandi to pamatasan to duma. ⁵ Su to kada sobuuk iyan da dat-oyan to kandin mgo hinang.

⁶ Di domdoma seini. To otow no pig-anad to kagi to Diyus, kinahangyan no bahinan din sikan otow no nang-anad kandin ko nokoy to meyduon din.

⁷ Ajaw oggayu-i to kaugalingon now. Kona kow og-iling no ogkatuntu to Diyus. Su inggad nokoy to igtanom to otow iyan isab ogkaani din, ⁸ no ko ita pa, to otow no ogtuman to kagustuhon to sikan ingkabata din no kinaiya, iyan ogkadawat din to kamatajon dow kastigu. Di to otow no ogpaboot to Ispiritu Santu ogpakadawat to kinabuhi no wada katapusan no igbogoy to Ispiritu Santu. ⁹ Kaling kona ki ogtakahan to paghinang to madojow, su ko muabut to hustu no panahon, ogpakadawat ki to bayos basta ogpadajun ki. ¹⁰ Kaling kotob no mey pad panahon, ogdedeyjawon ta to tibo mgo otow, yabi to mgo suun ta to pagtuu.

Katapusan no mgo Patahan

¹¹ Na, boyad ku yagboy to migsuyat to seini katapusan. Oho, maaslag[†] seini sinuyatan ku.[‡]

* 5:14 Levitico 19:18 * 6:2 Sikan insugu ni Cristo ogkabasa duon to Juan 13:34 dow 15:12. † 6:11 To Surigao no Minanubu: *madogi* ‡ 6:11 6:11b Ko ogpasuyat si Pablo diya to mgo magtutuu, meyduon magsuyatay din. Di to katapusan ogpangunajan din to pagsuyat. Sikan to ogmatuud no sikandin yagboy to napuunan.

¹² Bahin to duon mgo otow no ogpogos iyu to pagpatuli, iyan og-apason dan no sajaon sikandan to duma dan. Su ko iyan pa igpang-anad dan no ogkayuwas ki tongod da to kamatajon ni Jesu-Cristo duon to krus, oglisod-lisodon podom sikandan to angod dan no mgo Hibru. ¹³ Di mismu sikan mgo otow no ogpogos iyu, mahan-in man to mgo balaod no kona dan ogtumanon. Iyan gustu dan no matuli kow agun no igkahinambug dan no nakabig kow dan. ¹⁴ Di bahin kanay, iyan da ighinambug ku to kamatajon ni Jesu-Cristo no Ginuu ta duon to krus. Su tongod to sikan, pinakawada kud sikan ogpaningkamotan to mgo otow no wada Diyus. Pinakawada a dan isab su wadad kun pues ku. ¹⁵ Wada bali ko ogtuman to otow to mgo tumanon angod to pagpatuli. Iyan da impurtanti no nabag-u kid to Diyus. ¹⁶ Og-ampu a no kae-atan to Diyus to tibo no ogtuman to seini mgo kagi ku aw palinawon din to ginhawa dan, su sikandan to tinood no kaotawan din.

¹⁷ Na, kona ku pad ogtapuson seini, mey pad og-ikagihon ku. Og-awos a no wadad on podom ogsamuk kanay tongod to sajop no igpang-anad. Su mahan-in on to nabajaan ku no mgo pag-antus, kaling pudu on uwat§ seini yawa ku. Di pighona-hona ku seini no mgo uwat, indan ni Jesus kanay.

¹⁸ Mgo suun ku, og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. Sikan iyan.

To Suyat ni Pablo diya to mgo Taga- Efeso

¹ Siak si Pablo no nahinang no apustul ni Cristo Jesus tongod to pagboot to Diyus iyan migsuyat to seini. Pigsuyatan ku sikiyu no mgo inabin to Diyus diyan to siyudad to Efeso no migpadajun to pagsalig ki Cristo Jesus. ² Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus no Amoy ta dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta aw palinawon to ginhawa now.

To Kabeynganan no Planu to Diyus

³ Sajaon ta to Diyus no Amoy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta aw Diyus din isab! Su tongod to pagkabogkot ta duon ki Jesu-Cristo, pigbogajan ki din to wada pada no kadojawan no yangitnon pinaagi to Ispiritu Santu. ⁴ No wada pad hinanga seini kalibutan, tahan kid on pig-abin to Diyus tongod ki Jesu-Cristo agun no matarong ki yagboy duon to atubangan to Diyus aw wada igkasaway ita. Tongod to gugma din ita, ⁵ tahan din on pigplanu no oghinangon ki no mgo anak din pinaagi ki Jesu-Cristo. Sikan to pagboot to Diyus aw kalipay din. ⁶ Kaling ogsajaon ta sikandin tongod to sikan no kadojow dow kayuuy din ita no kona ogkasukud no impabaja ki Jesu-Cristo no hinigugma no Anak din. ⁷ Pinaagi to yangosa no impaawas ni Jesus duon to krus, pigyuwas ki din aw pigpasaylu to mgo sae ta. Yabow yagboy to tabang to Diyus ⁸ no imbogoy din ita no wada sukud duma to kaalam dow pagsabut! ⁹ Aw nalipay sikandin to pagpamaan ita to sikan inghobong no planu din no ogtumanon din pinaagi ki Jesu-Cristo ¹⁰ ko muabut to hustu no panahon. Iyan planu din no ogpaharion din si Cristo to tibo diya to yangit dow kani to pasak.

¹¹ To tibo no oghinangon to Diyus iyan katumanan to tuud din. Na, manno iyan pagboot din, tahan on pigplanu no og-abinon koy din ¹² agun no ogkasaja to pagka-Diyus din tongod kanami no una no migsalig to sikan Insaad no Manyuyuwat.* ¹³ Aw sikiyu isab, pagdinog now to sikan matuud no kagi to Diyus, migtuu kow ki Jesu-Cristo. Madojow sikan no Nawnan-gonon bahin to kayuwasan. Pagtuu now on kandin, to insaad din no Ispiritu Santu pigpaugpa din duon iyu kibali indan din. ¹⁴ To pagpaugpa ita to Ispiritu din angod isab to patinga no ogpasabut no ogkadawat ta to tibo mangkadojow no insaad to Diyus.

Su og-abut to panahon no ogkatuman sikan tibo aw ogyokaton ki din on. Kaling sajaon ta yagboy to pagka-Diyus din!

To Pag-ampu ni Pablo

¹⁵⁻¹⁶ Kanunoy a ogpasalamat to Diyus sugud no makadinog a bahin to pagtuu now ki Jesus no Ginuu ta dow to paghigugma now to tibo angod now no mgo magtutuu. Meyduon isab ighangyu ku bahin iyu ko og-ampu a duon to gamhanan no Diyus ¹⁷ no Amoy ta aw Diyus isab ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. Oghangyu a kandin no tabangan kow to Ispiritu din agun bogajan kow to kaalam dow pagsabut bahin to Diyus agun no mamaan aw mahilabi kow on yagboy kandin. ¹⁸ Oghangyu a isab no matagawan to hona-hona now agun matagahan now dow nokoy to ogkaiman now no iyan hinongdan to pag-abin to Diyus iyu. Oghangyu a no masabutan now isab dow man-u to kadojow to sikan intagama din ita no mgo inabin din† ¹⁹ dow to pagkagamhanan din dini ita no migsalig kandin. Sikan gahom no kona ogkasukud iyan isab gahom ²⁰ no imbanhaw din ki Cristo aw pasoinga duon to kalintuu no takidingan din diya to yangit. ²¹ Kuntoon si Jesu-Cristo to kinayabawan to tibo mey mgo katongod to pagmandu dini to pasak dow diya isab to yangit. To katongdanan no imbogoy kandin yabow yagboy duon to katongdanan to inggad hintawa kuntoon dow hangtod to wada katapusan. ²² Si Jesu-Cristo to pigpaboot to Diyus to tibo aw hinanga no panguyu to tibo magtutuu. Kibali uyu sikandin, ²³ aw sikita kibali yawa din no ogpakahimpit to mgo tuud din. Sikandin manda to oghimpit to tibo duon to inggad andei no banwa.

2

To Bag-u no Kinabuhi duma ki Jesu-Cristo

¹ To diya una, angod to patoy kow tongod to mgo sae now. ² Iyan pig-unug now to batasan to mgo otow no wada Diyus. Pigsunud now isab si Satanas no iyan ogboot to mgo sakup din no kona ogkitaon hasta to mgo otow no ogsupak to Diyus. ³ Sikita tibo naangod kandan to diya una, su nadae ki to madoot no kinaiya ta. Inggad nokoy to ogkahona-hona dow ogkaibogan to sikan ingkabata ta no kinaiya iyan ogtumanon ta. Kaling nasakup ki pad to kastigu to Diyus to diya no panahon angod to sikan mgo otow kuntoon no wada tuu to Diyus.

⁴ Di maaslag* yagboy to gugma dow kayuuy to Diyus ita. ⁵ Su inggad angod to

* **1:12** To Grigu no inikagihan: *Cristo* † **1:18** To yain no igpasabut to seini: *Oghangyu a no masabutan now isab no napasidonggan to Diyus tongod ita no mgo sakup din.* * **2:4** To Surigao no Minanubu: *madogi*

patoy kid tongod to mgo sae ta, pigboga-jan ki din to bag-u no kinabuhi, su angod to nakaduma kid ki Cristo no banhawon sikandin. Sikan pagyuwas din ita tongod da to kadojow dow kayuuy din. ⁶ Na, manno nabogkot kid on duon ki Cristo Jesus, pigbanhaw ki duma kandin aw pa-soinga kandin diya to yangit. ⁷ Pig-iling sikan to Diyus agun no diya to umaabut no panahon, igkapakita din on sikan ogpanubra no kadojow dow kayuuy din ita no impabaja ki Cristo Jesus. ⁸ Su to kayuuy to Diyus iyan nakayuwas iyu pinaagi to pagtuu now kandin. Sikan no tabang imbogoy puli iyu, wada now kaunagi. ⁹ Kaling wada ogpakahinambug su kona no iyan ogpakayuwas ita to madojow no mgo hinang. ¹⁰ Su pigbag-u ki to Diyus pinaagi to pagkabogkot ta duon ki Cristo Jesus agun no ogpakahinang ki to mangkadojow no tahan din on pigplanu no oghinangon ta no mgo linuwas din.

To Pagkasaboka to mgo Hibrudow kona no mgo Hibrudon ki Cristo

¹¹ Na, sikiyu no kona no mgo Hibrudomdoma to kabotang now to diya una. Pigtamay kow to mgo Hibrudow su wada kow sunud to tumanon dan to pagtuli. Og-angkong no sikandan to kaotawan to Diyus tongod to sikan no tumanon. (Di to tinood, hinang puli sikan to otow duon to yawa dan.)[†] ¹² Madiyu kow ki Cristo to diya una, aw wada kow makapagsakup to mgo kaliwat ni Israel no iyan pinili no kaotawan to Diyus. Wada kow kayakip to mgo kasabutan no impanaad to Diyus kandan, aw wada ogkaiman now no tabang din kani to kalibutan su wada pad man yabot now kandin. ¹³ Nakapadiyu kow to Diyus to diya una no panahon, di pigpapadani kow on kuntoon pinaagi to yangosa ni Cristo Jesus no pigpaawas duon to krus. ¹⁴ Kaling si Jesu-Cristo iyan inghusoy to mgo Hibrudow to kona no mgo Hibrudow, su pinaagi to yangosa din, pigtampod din to pagsinupakay dan no naangod to dingding no naka-eyt kandan. ¹⁵⁻¹⁶ Pinaagi isab to kamatajon din, piggawang din to katongod to sikan mgo balaod dow tumanon no tahan pigtagonan to mgo Hibrudow. Iyan tuud din no mabogkot sikan daduwa no grupu agun ogkahiuli sikandan, agun isab no mapag-uli din sikandan tibo diya to Diyus pinaagi to kamatajon din duon to krus. ¹⁷ Mig-andini sikandin agun nanganon kinow no sikiyu no og-ilingon to madiyu to Diyus hasta sikami no og-ilingon no madani kandin, ogkahiuli kinow dow to Diyus. ¹⁸ Su tongod

ki Cristo, tibo kid ogpakapadani to Diyus no Amoy pinaagi to Ispiritu din.

¹⁹ Kaling sikiyu no wada yabot to Diyus dow to kaotawan din to diya una, sakup kow on kuntoon to panimayoy din. ²⁰ Su sikita no mgo magtuu ki Jesus, angod kinow to bayoy. Iyan mgo tugdok to mgo apustulis dow to diya kibali mgo ba-ba to Diyus, aw si Cristo Jesus iyan batu no pigtukudan to sikan bayoy. ²¹⁻²² Madigon sikan no bayoy su kada bahin pigpagsugpat ni Jesus. Aw tongod to pagkabogkot now duon kandin, nakayakip kow to duma no mgo magtuu aw kahinang no bayoy no pigugpaan to Diyus pinaagi to Ispiritu din.

3

To Planu to Diyus no Bag-u pad Ipasabut

¹ Kaling siak si Pablo no pigprisu tongod to pagpangnawnganon ku bahin ki Cristo Jesus diya iyu no kona no mgo Hibrudow, igampu ku sikiyu. ² Siguradu no nakadinog kow on no pigsaligan a to Diyus to katongdanan to pagnawnganon iyu to kayuuy din. ³ Su impasabut din kanay sikan planu din no wada imaan to diya una. (Nahisgutan kud sikan kani to seini suyat. ⁴ Na, ko ogbasahon now seini, ogkamaanan now to pagsabut ku to sikan planu bahin ki Cristo. ⁵ Sikan planu no wada imaan to Diyus to diya una no mgo otow ingmaan on kuntoon pinaagi to Ispiritu din dini kanami no mgo apustulis dow diya to mgo otow no kibali ba-ba din.) ⁶ Seini to diya planu to Diyus: Tongod to pagtuu now to sikan Madojow no Nawnanganon bahin ki Cristo Jesus, sikiyu no kona no mgo Hibrudow ogkayakip to mangkadojow no igbogoy din kanami no mgo Hibrudow. Su tongod to pagkabogkot now duon kandin, ogpakaapil kow duon to ginsakupan to Diyus no impananglit to yawa din, aw ogkabahinan kow to mangkadojow no insaad to Diyus to kaotawan din.

⁷ Tongod to kadojow dow kayuuy to Diyus kanay aw pinaagi to gahom din, pigboga-jan a din to katongdanan to pagnawnganon to sikan Madojow no Nawnanganon. ⁸ Anoy su kinaobosan a yagboy no sakup to Diyus, pigsaligan a din nasi to yabow no katongdanan. Su pigpanawnganon a diya to kona no mgo Hibrudow to mgo kadojowan no duon ki Jesu-Cristo no kona yagboy ogkatogkad. ⁹ Pigpanawnganon a din isab dow og-amonuhon din to pagtuman to sikan nayugoy da no pigplanu din. Su to Diyus no iyan mighinang to tibo, wada din sikan imaan to diya una, ¹⁰ agun no kuntoon da igkapasabut sikan pinaagi ita no ginsakupan din. Su ko ogkita to panguyu

† 2:11 Sikan kibali pagtuli no ogkaliyagan to Diyus, kani sikan to ginhawa ta. Basaha to Roma 2:28-29.

no mgo anghil dow to duma no mgo ispiritu to katumanan to sikan planu to Diyus bahin ita no namanuu, ogkaaha dan to kaalam din no ogkitaon to yain-yain no mgo paagi. ¹¹ Tahan no pighona-hona to Diyus sikan planu din inggad to diya wada din pad hinanga to kalibutan, di kuntoon din pad tumana sikan pinaagi ki Cristo Jesus no Ginuu ta. ¹² Na, manno nabogkot kid on duon kandin, kona kid ogkataha to pagduguk to Diyus, nasi no masaligon kid tongod to pagtuu ta ki Jesu-Cristo. ¹³ Kaling oghangyu a no kona kow ogkadisgana tongod to mgo pagsakit no nabajaan ku tongod to pagnaw-nangon ku bahin ki Jesu-Cristo diya iyu, su kadojawan now sikan.

To Pag-ampu ni Pablo tongod to mgo Taga-Efeso

¹⁴ Ko oghona-hona a to sikan madojow no planu to Diyus dow to tabang din ita, ogpakayuhud a duon to atubangan to Amoy ta no Diyus ¹⁵ no iyan napuunan dow tag-pamilya to tibo mgo sakup din diya to yangit dow dini to pasak. ¹⁶ Og-ampu a no tabangan kow yagboy to makagagahom no Diyus, su sikandin to ogkapuunan to kadojawan no kona ogkasukud. Oghangyu a kandin no gahoman kow din pinaagi to Ispiritu din agun ogdigon to ginhawa now ¹⁷ agun ogpatilon si Cristo duon iyu tongod to pagsalig now kandin. Og-ampu a isab no makagamut to gugma now ¹⁸ agun ogpakasabut kow dow to duma no mgo sakup to Diyus to sikan gugma ni Cristo ita no kona yagboy ogkasukud. ¹⁹ Kona hinuun ogkatogkad sikan to hona-hona to otow, di og-ampu a no hinoy-hinoy ogdugang to pagkataga now to sikan gugma ni Cristo agun ogsupu kow yagboy to kinaiya to Diyus.

²⁰ Na, sajaon ta to Diyus no ogpakahinang to yabow pad yagboy duon to oghangyuon ta aw ogkahona-hona ta pinaagi to sikan yabow no gahom din no ogtrabahu kani ita. ²¹ Sajaon ta sikandin to wada katapusan tongod to pigpanghinang din pinaagi ita no kaotawan din aw pinaagi ki Cristo Jesus! Sikan iyan.

4

To Pagkasaboka to mgo Sakup ni Cristo (1 Corinto 12:1-31)

¹ Kaling siak no naprisu tongod to pagtuman ku to Ginuu, oghangyu a yagboy iyu no batasanon now to ogpakasibu to pagka-inabin to Diyus iyu. ² Paobos kow kanunoy aw pakaboontan. Inantusay kow tongod to gugma. ³ Paningkamot kow no madojow to rilasyon now agun ogpadajun to pagkasaboka now no imbogoy to Ispiritu

Santu. ⁴ Su tibo ki no mgo magtutuu naan-god to songo yawa da, aw iyan da no Ispiritu Santu no mig-ugpa kani ita. Iyan da isab no og-imanon ta no mgo inabin to Diyus. ⁵ Iyan da no Ginuu ta, si Jesu-Cristo, aw sikandin da to pigtuuhan tanow. Iyan da isab no pagbawtismu ita. ⁶ Iyan da no Diyus no Amoy to tibo mgo sakup din. Sikandin to ogboot ita dow ogtrabahu pinaagi ita, aw sikandin to og-ugpa kani ita tibo.

⁷ Di kona no iyan da no abilidad ta, su pigbogajan ni Cristo to kada sobuuk ita sibu to pagboot din agun ogkatinabangay ki no mgo magtutuu. ⁸ Su pig-iling duon to Kasuy-atan to Diyus,

“Pagbatuna kandin diya to yangit pigdae din to diya nangkadaog din, aw meyduon impamogoy din to kaotawan din.”*

⁹ To diya kagi no pig-iling, “to diya pagbatuna kandin diya to yangit” migpasabut no una sikandin migpon-ug kani to seini pasak no pig-ugpaan ta. ¹⁰ Aw sikan migpon-ug iyan isab nabatun kaylu to yangit agun ogkaponu to tibo kalibutan to prisinsya din aw ogkamanduan din tibo. ¹¹⁻¹² Sikandin to migbogoy to mgo abilidad agun masangkap to mgo magtutuu to pag-alagad kandin dow to duma. Meyduon pighinang din no mgo apustulis, aw to duma pigpanghinang no kibali ba-ba to Diyus. Meyduon duma no pigpanwanngon to sikan Madojow no Nawnangonon diya to mgo otow no wada pad makatuu, aw to duma pighinang din no mgo pastur agun og-atiman dow ogpang-anad to mgo magtutuu. Na, ko kada sobuuk ogtuman to katongdanan din, ogdigon yagboy to tibo mgo magtutuu no og-ilington to yawa ni Cristo ¹³ hangtod no ogkabogkot kinow to pagtuu hasta to pagkamaan dow pagkahilabi ta ki Jesu-Cristo no Anak to Diyus. Na, ogsangkod ki aw ogsupu ki Cristo. ¹⁴ Ko matuman sikan, kona kid ogkaangod to mgo bata no ogkaisab-isab to hona-hona su kona kid ogkadaya to inggad nokoy da no ig-anad to mgo otow no mapandoy no ogpanlimbung. Su to otow no wada kadigon to pagtuu ogkaangod to anud no ogpaagad-agad ko andei ogdaehon to bayod dow kaemag.

¹⁵ Di sikita, inggad nokoy to og-ikagihon dow oghinangon ta, og-unug ki to matuud no igpang-anad duma to gugma. Ko tumanon ta sikan, ogsangkod ki su to tibo pamatasan dow panghona-hona ta ogkaangod to pamatasan dow panghona-hona ni Cristo. Sikandin to uyu ta ¹⁶ no iyan ogboot ita no mgo bahin to yawa din. Ko ipananglit ta to yawa to otow, nasusugpat to tibo mgo bahin. Aw ko kada bahin ogtuman

* 4:8 Salmo 68:18

to kandin katongdanan, madoson sikan no yawa. Na, sikita ogkaangod isab to sikan, su ko ogtuman to kada sobuuk to katongdanan din, ogsangkod ki no mgo magtutuu aw ogdosen ki pinaagi to paghinigumaay tanow.

To Bag-u no Kinaiya no Angay Ogsunudon

¹⁷ Na, meyduon igsugu ku iyu no impaikiagi kanay to Ginuu. Kona kow on ogsunud to batasan to mgo otow no wada Diyus, su wada sibli to mgo panghona-hona dan ¹⁸ aw nadigyoman to pagsabot dan. Wada yabot dan to kinabuhì no ogkapuun to Diyus su wada dalimagaman dan tongod to kadoson to uyu dan. ¹⁹ Manno pigkubayan to kunsinsya dan, ogpatujang sikandan to wada pada no mayaw-oy no kagustuhon dan, aw mgo hakog sikandan.

²⁰ Di sikiyu, kona no sikan to ing-anad iyu to diya pagtuu now on ki Cristo! ²¹ Su iyan impasabot iyu sikan matuud no igpanganad bahin ki Jesus to diya una no pag-anada iyu. ²² Pig-anad kow to pag-ojow to ingkabata now no kinaiya sahian ka da to paghukas to maligsom no kabo. Su ko ogtumanon now to mgo kaibog to yawa now, nalimbungan kow. Su nailing to boot now no ogpikalipay, di nakadoot nasi iyu. ²³ Ipabag-u to Diyus to panghona-hona now ²⁴ aw isul-ub sikan bag-u no kinaiya no imbogoy din iyu. Pinaagi to sikan, ogpaka-supu kow kandin su ogkatarong yagboy to pamatasan now diya to kaotawan aw diya isab to Diyus.

²⁵ Kaling kona kow ogginayu. Iyan da ikagiha to matuud diya to duma now, su nabogkot kinow tibo duon ki Cristo kibali yawa din. ²⁶ Ko maboyu kow, bantaji no kona kow makasae tongod to sikan no kaboyu, aw kona now ogpakahapunan ²⁷ su unu ko musakoy si Satanas hangtod no ogpakahinang kow to madoot. ²⁸ Ko meyduon kawatan duon iyu, kinahangyan no ojowan din sikan aw paomot nasi to pagtrabahu agun meyduon igkatabang din to duma no oglisod. ²⁹ Kona kow ogpang-ikagi to maligsom. Iyan da ikagiha to ogpakatabang to sikan ogpakadinog agun ogdigon to ginhawa dan. ³⁰ Ajaw ogpaguula to Ispiritu Santu no iyan indan iyu to Diyus kotob no mupauli si Jesu-Cristo to pagyokat iyu. ³¹ Ojowi now to pagdomot, pagkaboyu dow pagkasapoton. Kona kow ogpagbuyow dow ogpanghapey. Kona kow isab og-amung-amung to duma, ³² di nasi no pakabootan kow diya to duma aw kinayuyay kow. Pinasayluhay kow isab su pigpasaylu kow on to Diyus pinaagi ki Cristo.

5

To Diyus Iyan Angay Ogsupuhan

¹ Kaling pasupu kow to Diyus, su hinigugma kow no mgo anak din. ² Higugmaa kanunoy to duma su namaan kow dow man-u to paghigugma ni Cristo ita, su migpakimatoy sikandin to pagtubus ita. Nahinang sikandin no kibali mahomut no halad no naliyagan yagboy to Diyus.

³ Manno inabin kow to Diyus, kona kow ogkaibog to inggad nokoy no kona no iyu. Kona kow isab oghinang to kayaw-ajan dow maligsom, inggad ngani to paghisgut. ⁴ Aw kona no angay iyu to mayaw-oy dow linangog no mgo kagi dow dugadi. Iyan nasi litukon now to pagpasalamat to Diyus. ⁵ Su ogpakasiguru kow no to mgo otow no oghinang to kayaw-ajan ubin maligsom ubin ogkaibog to sikan, kona sikandang ogkasakup duon to ogharian ni Cristo dow to Diyus. Su sikan no kaibog kibali pinakadiyus dan. ⁶ Bantoy kow no kona kow malimbungan to pinilusupu no katarongan dan, su ogkastiguhon yagboy to Diyus to tibo masinupakon no mgo otow no oghinang to sikan no kadoot. ⁷ Likaji yagboy sikan no mgo otow. ⁸ Su to diya una, duon kow pad to kadigyoman. Di kuntoon, duon kow on to kaawangan su nabogkot kow on duon to Ginuu. Na, ipahiangay to pamatasan now to sikan no kaawang, ⁹ su ogdeg sikan diya to madojow dow matarong no mgo hinang hasta to pagkamatnod-anon. ¹⁰ Pangintaga kow dow nokoy to ogkaliyagan to Ginuu no igpahinang iyu, aw tumana. ¹¹ Kona kow ogpanginyabot to wada pues no mgo hinang to sikan mgo sakup to kadigyoman. Nasi no padajun kow to paghinang to matarong agun ogkasabutan dan no madoot naan to kandan mgo hinang. ¹² Su makasisikow inggad to paghisgut to sikan ighobong no mgo hinang dan. ¹³ Di ko matang-awan sikan to kaawang, ogkamaanan dow maamonu, ¹⁴ su to kaawang iyan ogpakatang-ow to tibo. Sikan isab to kahuyugan to sikan pigiling duon to Kasuyatan to Diyus, "Sikuna no nalipodong, buyat ka. Sikuna no patoy, bangun ka su ogtang-awan ka ni Cristo."

¹⁵ Kaling deyjawa to pamatasan now. Kona kow ogsunud to mgo otow no tongop. Iyan sunuda to meyduon pagsabot. ¹⁶ Panginlugar kow to paghinang to madojow, su to kalibutan ogpadodoyog diya to kadootan. ¹⁷ Kaling kona kow ogpayangog-yangog, di nasi no panginsabot kow dow nokoy to igpahinang iyu to Ginuu.

¹⁸ Kona kow ogpagahom to maisog no inomon su ogpakadoot sikan iyu. Nasi no pagahom kow to Ispiritu Santu. ¹⁹ Dinasigay kow pinaagi to pagkanta to mgo Salmo dow duma no mgo kantahonon to pagsaja to Ginuu. Ikalipay now yagboy to pagkanta

now kandin. ²⁰ Inggad nokoy to og-abut iyu, kanunoy pasalamat to Amoy ta no Diyus tongod to pagkabogkot now duon ki Jesu-Cristo no Ginuu ta.

To Angay Ogbatasanon to Asawa dow Bana

(Colosas 3:18-19; 1 Pedro 3:1-7)

²¹ Kinahangyan no kada sobuuk iyu og-paobos to duma din tongod to pagtahud ki Cristo. ²² Sikiyu no mgo asawa, paobos kow to bana now angod to pagpaobos now to Ginuu. ²³ Su to bana iyan panguyu to asawa din angod to pagkapanguyu ni Cristo to tibo mgo magtutuu no pigyuwas din no og-ilingon to yawa din. ²⁴ Kaling to mgo asawa kinahangyan no ogpaobos to bana dan to inggad nokoy no mgo hinang angod isab ita tibo no namanuu no ogpaobos ki Cristo.

²⁵ Sikiyu no mgo bana, higugmaa to asawa now angod to paghigugma ni Cristo to tibo mgo magtutuu. Su tongod to gugma din, migpakimatoy sikandin ita ²⁶ agun mahinang ki no kaotawan din no wada sakot no maligsom. Pihugusan ki din pinaagi to wohig dow kagi din ²⁷ agun madawat ki din no maanyag to pag-aha din angod to banahon no malipajon no og-dawat to asawahon din no wada buling aw wada inggad nokoy no maligsom. Su gustu ni Cristo no matarong ki yagboy aw wada igkasaway ita. ²⁸ Kaling kinahangyan no higugmaan to bana to asawa din angod to paghigugma to kaugalingon din. Su to bana no oghigugma to asawa oghigugma isab to kaugalingon din, su nasaboka on man sikandan. ²⁹ Wada otow no ogkuntra to yawa din, nasi no og-atimanon din. Angod isab to sikan to pag-atiman ni Cristo to kaotawan din, ³⁰ su kibali yawa din man. ³¹ Namaanan ta no nasaboka on to bana dow asawa su meyduon pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, "Ko ogminyo to yukos, ogyuwat sikandin to amoy dow inoy din su ogpagtibo to asawa din, na, ogkasaboka on sikandan."* ³² Madayom sikan no ik-agihonon su iyan igpasabut si Cristo dow sikita no kaotawan din. ³³ Hinuun, og-pakaigu isab sikan to magtiajun, su to bana kinahangyan no oghigugma to asawa din angod to paghigugma to kandin yawa, aw to asawa kinahangyan no ogtahud to bana din.

6

To Angay Ogbatasanon to Kabataan dow Ginikanan

(Colosas 3:20-21)

¹ Sikiyu no kabataan, suguta to mgo ginikanan now, su sikan to angay no oghinangon to otow no nabogkot on duon to Ginuu. ² Su meyduon sugu to Diyus no pig-iling, "Tahuda to amoy dow inoy nu." Sikan to una no sugu no pigsugpatan to saad no pig-iling, ³ "Ko tumanon nu sikan, ogdojow to kaugpa nu aw oghaba to kinabuhi nu kani to babow to kalibutan."*

⁴ Sikiyu no mgo ginikanan, dedeyjawa to mgo anak now agun kona ogsakit to boot dan iyu. Anadon now sikandan aw disiplinahon to paagi no ogkaliyagan to Diyus.

To Angay Ogbatasanon to mgo Suguonon dow Agayon

(Colosas 3:2-25; Tito 2:9-10; 1 Pedro 2:18-20)

⁵ Sikiyu no mgo suguonon, tumana to mgo agayon now kani to seini kalibutan. Tahuda sikandan aw suguta to bug-us no ginhawa angod to si Cristo yagboy to ogsuguton now. ⁶ Kona no ogpakabakas kow puli ko ogsayap iyu to agayon now agun ogkasajaan sikandin iyu. Nasi no saepan kow ko kona, isipa no mgo suguonon kow ni Cristo. Kaling tumana to pagboot to Diyus to bug-us no ginhawa. ⁷ Ikalipay to trabahu now su kibali iyan yagboy ogtumanon now to Ginuu, kona no otow. ⁸ Su namaan kow no ogbayosan ni Jesu-Cristo to kada sobuuk tongod to madojow no mgo hinang din, suguonon sikandin ko kona.

⁹ Sikiyu isab no mgo agayon, dedeyjawa to mgo suguonon now. Kona now oghinaedokon su namaan kow no sikiyu dow to mgo suguonon now mig-aangod duon to atubangan to sikan Agayon now diya to yangit. Wada pinayabi din.

To Armas dow mgo Panagang to Magtutuu

¹⁰ Na mgo suun ku, seini nanda to igsambag ku iyu. Tuguti no padosonon kow to Ginuu no iyan yagboy gamhanan. ¹¹ Gamita to tibo armas dow panagang no insangkap iyu to Diyus agun kona kow madaog to mgo limbung ni Satanas. ¹² Su to kuntra ta kona no otow di mangkadoot no ispiritu yakip to mgo yabow dan no mey katongod dow gahom duon to kawkawangan hasta kani to pasak. Sikandan to ogmandu to mgo otow no nasakup to kadi-gyoman. ¹³ Kaling dawata sikan armas dow panagang no imbogoy to Diyus iyu agun ogkaandam kow aw ogpakasikad kow to pagpaggera ki Satanas. Na, kona kow ogkaamonu. ¹⁴ Kaling pangandam kow angod to sundaya agun ogpakasikad kow. Su to pagkamatinod-anon iyan kibali bagkos

* 5:31 Genesis 2:24

* 6:3 Exodo 20:12; Deuteronomio 5:16

now, aw to pagkamatarong iyan kibali yopon to dagaeha now. ¹⁵ Iyan kibali sapatu now sikan Madojow no Nawnangonon no ogpakapalinow to ginhawa now agun kona kow ogpakahigjas. ¹⁶ Salig kow isab ki Jesu-Cristo, su kibali taming now sikan pagsalig agun ogkaposok sikan ogyogdog no mgo tunud no igpana ni Satanas iyu. ¹⁷ Domdomon now isab to kayuwasan no imbogoy to Diyus iyu, su sikan to kibali kayu now no puthow no ogpanalipod to uyu now. Aw gamita to kagi to Diyus no kibali ispada no imbogoy iyu to Ispiritu Santu. ¹⁸ Dongan to sikan tibo, ampu kow kanunoy tinabangan to Ispiritu Santu. Pamuju kow to mgo kinahangyan now, aw pakaalistu kow to pag-ampu kanunoy to tibo angod now no magtutuu. ¹⁹ I-ampu a now isab to Diyus no bogajan a din to mgo ikagihonon, agun isab buyutan a to pagnawnangon to sikan Madojow no Nawnangonon no bagu pad imaan. ²⁰ Sikan to insugu kanay ni Jesu-Cristo aw iyan ingkapisu ku kuntoon. Ampu kow no kona a mahaedok to pagnawnangon to kagi din, su sikan to kinahangyan no oghinangon ku.

Mgo Pangumusta

²¹⁻²² Na, ogpaandiyanon ku iyu si Tiquico agun mataga kow to kabotang ku dini dow to mgo дума ku, agun isab no dasigon kow din. Hinigugma ta sikandin no suun dow matinumanon no suguonon to Ginuu.

²³ Mgo suun ku, og-ampu a no palinawon to ginhawa now to Diyus no Amoy ta dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. Og-ampu a isab no dugangan dan to gugma now to дума dow to pagsalig now to Diyus.

²⁴ Ogpanghinaut a no ipakita to Diyus to kadojow dow kayuuy din iyu tibo no mighigugma ki Jesu-Cristo no Ginuu ta to gugma no wada katapusan.

Sikan da.

To Suyat ni Pablo diya to mgo Taga- Filipos

¹ Siak si Pablo iyan migsuyat to seini. Duma ku si Timoteo no angod ku no suguonon ni Cristo Jesus. Pigsuyatan ku sikiyu tibo no mgo taga-Filipos no inabin to Diyus tongod to pagkabogkot now duon ki Cristo Jesus, yakip to mgo otow no pinili to pagdumaya dow pagtabang iyu. ² Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus no Amoy ta dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta, aw palinawon to ginhawa now.

To Pag-ampu ni Pablo tongod to mgo Taga-Filipos

³ Kada pagkadamdom ku iyu, ogpasalamat a to Diyus ku, ⁴ aw kanunoy a ogkalipay ko ig-ampu ku sikiyu tibo. ⁵ Malipajon a su sugud to pagsalig now ki Jesu-Cristo hangtod kuntoon, pigbuligan a now to pagnawnganon to sikan Madojow no Nawnangonon. ⁶ To Diyus iyan migsugud to sikan madojow no hinang din duon to ginhawa now, aw ogpakasalig a no ogpadajunon din kotob no mupauli on si Cristo Jesus. ⁷ Angajan no bation ku seini tongod iyu tibo su pighigugma ku yagboy sikiyu. Su migbulig kow to seini impurtanti no impahinang to Diyus kanay dini to prisuhan aw duon to atubangan to otow agun ogkapanalipodan ku sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo agun no mamaanan no matuud yagboy sikan. ⁸ Ogpakastigus to Diyus no pigmingaw a yagboy iyu tibo su to paghigugma ku iyu, gugma ni Cristo Jesus no impabaja kanay.

⁹ Iyan pag-ampu ku no kanunoy mudugang to gugma now. Og-ampu a isab no sikan gugma now ogkagiyahan to pagsabut ¹⁰ dow to pagkiyaya dow nokoy yagboy to madojow. Na, ogkamatarong kow yagboy aw wadad igkasawoy iyu kotob no kona pad ogpauli si Cristo. ¹¹ Tongod to tabang ni Jesu-Cristo, ogkatogob kow to madojow no mgo hinang. Na, ko maaha to mgo otow sikan madojow no pamatasan now, ogbantugon dan to Diyus aw ogsajaon.

*To Nadeyan to Pagkaprisu ni Pablo
(2 Corinto 5:6-10)*

¹² Na mgo suun ku, ogkaliyag a no maaman kow no madojow to nadeyan to tibo nahitabu kanay, su migtangkap on sikan Madojow no Nawnangonon. ¹³ Su tongod to pagkaprisu ku, nakasabut to tibo mgo sundayu no ogbantoy kani hasta to tibo duma no mgo otow no iyan ingkaprisu ku to

pagtuman ku ki Cristo. ¹⁴ Aw kona no sikan da, su tongod to pagkaprisu ku, migdigon to pagtuu to kahan-inan to mgo suun ta aw pigbuyutan sikandan to pagnawnganon to kagi to Diyus.

¹⁵ Meyduon man iyan pila kandan no mignawnganon bahin ki Cristo tongod to pagsilag su ogpayabow podom kanay. Di mey isab duma no madojow to mgo tuud. ¹⁶ Mignawnganon sikandan tongod to gugma dan kanay, su namaanan dan no pigbootan to Diyus seini pagkaprisu ku agun makalugar a to pagpanalipod to sikan Madojow no Nawnangonon. ¹⁷ Di sikan namanilag kanay, madoot to tuud dan to pagnawnganon bahin ki Cristo. Su nailing to boot dan no tongod to sikan oghinangon dan, ogkadugangan to kalisod ku dini to prisuhan. ¹⁸ Di madoot ko madojow to tuud dan, wada bali. Basta ikanawnganon si Cristo, ogtukhow a to sikan.

Aw ogpadajun a to pagtukhow ¹⁹ su namaan a no ogkatabangan a tongod to pag-ampu now aw ogkatabangan a isab to Ispiritu Santu no pigpaandini ita ni Jesu-Cristo agun no matagahan no hustu a naan. ²⁰ Iyan yagboy gustu ku dow og-imaanon no kona a ogtinabiyow,* di nasi no buyutan a kanunoy, yabi kuntoon, agun no mabantug si Cristo kani kanay, buhi a ko patoy. ²¹ Su siakon, kotob no buhi a pad kani to babow to kalibutan, igtibuyus ku duon ki Cristo to kinabuhi ku. Aw ko mamatoy a, na, madojow on man nasi. ²²⁻²³ Ko siakon to papilion, ogkadaduwa to hona-hona ku. Madojow ko ogkayugoy-yugoy a pad kani to babow to kalibutan su meyduon pues to ogkangkahinang ku. Di iyan ogkaliyagan ku no mamatoy ad agun no makaugpa ad duma ki Cristo, su sikan to yagboy madojow. ²⁴ Di kinahangyan no buhi a pad tongod iyu. ²⁵ Kaling masaligon a no ogkayugoy-yugoy a pad kani to babow to kalibutan agun no matabangan ku sikiyu to pagdigon to pagtuu now, agun isab ogkalipay kow duon to pagsalig now ki Cristo Jesus. ²⁶ Na, yabi on no igkapanghimantug now sikandin tongod kanay ko makapauli a diyan iyu.

²⁷ Iyan yagboy impurtanti no to pamatasan now ogpakasibu duon to sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Cristo. Na, inggad makaandiyen a ubin makadinog a puli bahin iyu, ogkamaanan ku no madigon kow yagboy no ogkasaboka to pagpanalipod to sikan pigtuuhan ta no impasikad to Madojow no Nawnangonon no pigtuuhan ta. ²⁸ Ogkamaanan ku isab no kona kow ogkahaedok to sikan ogpamanguntra iyu. Su tongod to sikan kabuyut now, ogpasabuton to Diyus no

* 1:20 To Surigao no Minanubu: *ogtaewan*

ogkastiguhon sikandan, di ogyuwason kow.
²⁹ Tongod ki Jesu-Cristo, pigbogajan kow to mgo kadojawan. Sikan no kadojawan kona no puli kow migtuu dow migsalig kandin, di ogpaantuson kow isab tongod to pagtuu now. ³⁰ Kaling ogpakabaja kow on to mgo kalisod angod to pagpalsodi kanay no pigkita now to diya una aw nadinog now no og-antuson ku pad hangtod kuntoon.

2

To Pagsunud to Pagpaobos ni Jesu-Cristo

¹ Namaanan ku no nadasig kow tongod to pagkabogkot now duon ki Cristo aw nalipay kow tongod to gugma din iyu. Mighihilabi kow on duon to Ispiritu Santu, aw mighinigugmaay kow hasta migkinayuu-jay. ² Kaling oghangyuon ku sikiyu no sabokahon now to hona-hona dow tuud now, aw hogota isab to paghinigugmaay now. Ko tumanon now sikan, ogkalipay a yagboy. ³ Kona kow oghinang to inggad nokoy tongod to pagkuntisan dow pagpayabow. Nasi no paobos kow aw isipa no yabow iyu to duma. ⁴ Kona no iyan da ogpayabihon now to iyu no kadojawan, di to kadojawan isab to duma. ⁵ Iyan sunudon now to batasan ni Cristo Jesus.

- ⁶ Diyus yagboy sikandin,
 di wada din pangimpuesi sikan pagka-Diyus din.
- ⁷ Nasi no migpaobos sikandin
 aw kahinang no otow no angod to suguonon.
- ⁸ Pagkahinang din on no otow,
 midugang pad to pagpaobos din
 aw tumana din to tibo insugu kandin to
 Diyus
 kotob to kamatajon din.
- Aw wada ngani sikandin balibad inggad
 pad to kasikawan to pagyansang
 kandin duon to krus.
- ⁹ Kaling pigpayabow yagboy sikandin to
 Diyus
 aw bogaji to katongod no wada ogpakayabow,
- ¹⁰ agun no tibo ogyuhud ki Jesu-Cristo,
 mgo taga-yangit dow taga-pasak hasta
 inggad sikan nangkamatoyon.
- ¹¹ Aw kada sobuuk og-iling no Magboboot si
 Jesu-Cristo to tibo
 agun ogkasaja to Diyus no Amoy.

To Ogtang-ow to Seini Kalibutan

¹² Kaling mgo hinigugma ku, manno kahunoy kow migsugut to sugu to Diyus no diyan a pad iyu, yabi pad no suguton now sikandin kuntoon no wada ad diyan. Pangimpuesi now yagboy sikan insangkap iyu to Diyus no yuwason kow din, aw

tahuda now yagboy sikandin. ¹³ Su to Diyus iyan ogbogoy iyu to liyag to paghinang to madojow no ogkaliyagan din, aw ogtabangan kow din isab to pagtuman to sikan.

¹⁴ Inggad nokoy to oghinangon now, kona kow ogbagutbut dow ogyayalis, ¹⁵ agun no wada igkasawoy iyu. Na, ogkamaanan no matarong kow yagboy no mgo anak to Diyus inggad nakapagsakot kow pad to mangkadoot dow balingag no mgo otow kani to pasak. Maangod kow podom to mgo bituon diya to yangit no ogtang-ow kandan ¹⁶ pinaagi to pagnawnnganon kandan to kagi to Diyus no ogpakabogoy to kinabuhi no wada katapusan. Ko hinangon now sikan, ogpakapamansag a ko mupauli si Jesu-Cristo, su ogkamaanan no migpues yagboy to mgo pagkaunag ku diyan iyu. ¹⁷ To pagsalig now ki Jesu-Cristo ogkaangod to inghalad now to Diyus. Aw ko mamatoy a, to yangosa ko kibali ighalad isab no igbu-bu duon to sikan halad now. Ko mailing to sikan, ogkalipay a waw ogpaglipay a iyu tibo. ¹⁸ Angay isab no ogpaglipay kow kanay.

Si Timoteo dow si Epafrodito

¹⁹ Ko iyan man pagboot ni Jesus no Ginuu ta, konad ogkayugoy ogsugunon kud si Timoteo to pagyoy iyu agun ogkalipay kow. Na, ko makapauli on sikandin, ogkananganon a din bahin iyu agun no malipay a isab. ²⁰ Sikandin da to duma ku no yagboy ogkaalikaka* iyu angod to kanay no pagkaalikaka, ²¹ su to duma iyan da ogpayabihon dan to kandan kadojawan, kona no iyan ogpayabihon to mgo tuud ni Jesu-Cristo. ²² Di namaanan now no madojow to kinaiya ni Timoteo, su to pagbulig din kanay to pagnawnnganon to sikan Madojow no Nawnngonon, angod to anak no ogbulig to amoy. ²³ Kaling ogpaandiyaon ku dajun sikandin iyu ko mamaanan kud to ogkadeygan to seini kabotang ku. ²⁴ Migsalig a to Ginuu no kona ogkayugoy ogpakaandiyan a isab.

²⁵ Nahona-hona kud no kinahangyan ogpaulion ku diyan iyu si Epafrodito no suun ku to pagtuu no pigpaandini now to pagtabang kanay. Katimbang ku sikandin to pagtuman to igpahinang to Diyus dow to pagpanalipod to sikan Madojow no Nawnngonon. ²⁶ Hilabi on sikandin pigmingaw iyu hasta nalimuut su nakadinog kow no nasakit sikandin. ²⁷ Tinood iyan no nasakit aw pakamatajon man ngani, di pigkae-atan sikandin to Diyus. Pigkae-atan a din isab su ko namatoy pa si Epafrodito, ogkadugangan to kaguul ku. ²⁸ Kaling ogkaliyag a yagboy no ogpaulion sikandin diyan iyu agun no ogtukhow kow ko kitaon now sikandin. Na ko ogkalipay kow, ogkaminus-minusan

* 2:20 Binisaya: nahingawa † 2:28 Binisaya: pagkahingawa

to pagkaalikaka⁺ ku iyu. ²⁹ Ikalipay now yagboy to pagdawat kandin su suun ta man to pagtuu. Tahuda now sikandin dow to duma no angod kandin, ³⁰ su tongod to mgo hinangonon no ki Cristo, ogkamatoy on podom sikandin. Wada din oyoga to kinabuhin din, su sikandin kibali sikiyu no migbulig kanay.

3

To Pagdawat to Diyus Ita Pinasikad to Pagsalig ki Cristo

¹ Mgo suun ku, seini pad to ig-ikagi ku iyu. Lipay kow tongod to pagkabogkot now duon to Ginuu. Kona a ogtakahan inggad balik-balikon ku to diya insambag ku iyu su ogpakapanalipod man iyu. ² Bantoy kow to mgo otow no og-ilingon ku to buang no mgo idu. Madoot to oghinangon dan su ogpanganad no ayha ogkabogkot to otow duon to Diyus ko matuli on sikandin. ³ Di sikita nasi to tinood no nabogkot duon to Diyus su ogtuman ki kandin pinaagi to Ispiritu din, aw igpanghimantug ta si Cristo Jesus. Wada ki salig to mgo tumanon no kinalibutanon. ⁴ Di ko ogkayuwas pa to otow tongod to sikan, ogkayuwas a yagboy.

Ko mey otow no og-iling no ogkayuwas sikandin tongod to mgo hinang dow pagkaotow din, yabow a pad kandin. ⁵ Su no simanahan on to pag-anak kanay, pigtuli ad su sikan to tumanon noy no mgo Hibru. Kaliwat a ni Benjamin no songo anak ni Israel no minuna noy, kaling Hibru a yagboy. Matinumanon a to mgo balaod no imbilin ni Moises su Pariseo a man. ⁶ Dugang pad to sikan, migpaningkamot a to pagpanalipod to tinuuhan noy no mgo Hibru, kaling pigpaantus ku to kaotawan ni Jesu-Cristo su wada dan on tuuhi to kanay pigtuuhan. Hasta to pagtuman ku to sikan mgo balaod to tinuuhan noy, wada inggad nokoy no igkasaway kanay.

⁷ Di sikan nailing to boot ku no kadojawan to diya una pighona-hona kud on no wada pues agun no makapasakup a ki Cristo. ⁸ Aw to tibo pighona-hona kud no alikansi a ko itandi duon to pagkamaan dow pagkahilabi ku ki Cristo Jesus no Ginuu ku no iyan pinakamadojow. Tongod kandin, pigojowan kud to tibo aw pinakamaligsom kud sikan agun no maangkon ku si Cristo no iyan ganansya ku. ⁹ agun isab no mabogkot a duon kandin. Na, nadawat ad to Diyus kona no tongod to pagtuman ku to sikan mgo balaod to tinuuhan noy, di tongod nasi to pagtuu dow pagsalig ku ki Cristo. Su to pagtuu ta iyan paagi no og-isipon ki to Diyus no wadad sae. ¹⁰ Iyan da tuud ku no mamaanan ku yagboy si Cristo aw makapaghilabi a kandin. Iyan igpasabut

ku no mabajaan ku sikan gahom no pigtagonan ni Cristo tongod to pagkabanhaw din aw makaangod a kandin to pag-antus to mgo kalisod. Og-ojowan ku to kanay no kagustuhon agun no maangod a ki Cristo no mig-ojow to kandin kagustuhon kotob to kamatajon din. ¹¹ Su meyduon pag-iman ku no ogbanhawon a da.

To Pagpaningkamot agun Makatidow diya to Sangkoanan

¹² Kona monang no og-iling a no natuman kud on sikan tibo. Kona a isab og-iling no himpit ad on. Di ogpaningkamot a kotob to ogkahimu ku agun no matuman ku to tuud ni Cristo Jesus to paghinang din kanay no sakup. ¹³ Mgo suun ku, wada ku hona-honaa no natuman kud on sikan, di seini to ogligdongan ku: Oglingawan kud to diya nanyaboy on, aw ogpaningkamotan ku kotob to mahimu ku to pagkab-ut ko nokoy sikan diya to unahan. ¹⁴ Angod a to otow no ogpagyumbaan no ogpadajun to paglinaguy kotob no makatidow a diya to sangkoanan. Ogpaningkamot a kotob no madawat ku to bayos no igbogoy to Diyus ita tibo no pigpanawag din to pag-ugpa diya to yangit pinaagi to pagkabogkot ta duon ki Cristo Jesus.

¹⁵ Sikita no sangkod on to pagtuu, maangod podom to sikan to panghona-hona tanow. Di ko meyduon ogpakabugti to panghona-hona, to Diyus iyan ogpasabut kandin to matuud. ¹⁶ Di seini da. Ogpadajun ki to pagtagon to sikan matuud no nasabutan tad.

¹⁷ Mgo suun ku, titibo kow to pagsunud to batasan ku. Paniidi now to mgo otow no ogsunud to batasan noy, aw iyan sunuda. ¹⁸ Su mahan-in to mgo otow no ogtamay to kamatajon ni Cristo duon to krus pinaagi to madoot no mgo hinang dan. Kanunoy kud sikan ingnangon iyu, di og-isabon ku og-ikagihon kuntoon inggad igtagdu to yuha ku. ¹⁹ Diya yagboy sikandan ogsangko to impernu. Iyan pinakadiyus dan to ogkangkaibogan dan, aw iyan igpanghimantug dan to angay dan podom igkasikow. Iyan da oghona-honaon dan to kinalibutanon. ²⁰ Di sikita, sakup ki man to yangit no duon ogkapuun si Jesu-Cristo no Ginuu no iyan yagboy og-imanon ta no ogyuwas ita. ²¹ Ko mupauli sikandin, og-isabon din seini magobu no mgo yawa ta su ig-angod din to sikan yawa din no og-angajan diya to yangit. Oghinangon din sikan pinaagi to sikan gahom din no iyan isab igmandu din to tibo.

4

¹ Kaling hinigugma ku no mgo suun, pakadigon kow duon to Ginuu. Pigmingaw

a iyu su sikiyu to igkalipay ku aw sikiyu isab to abut to pagkaunag ku.

Katapusan no mgo Sugu

² Oghangyu a iyu, Euodia dow Sintique, no og-uujun kow on, su migsusuun kow man duon to Ginuu. ³ Sikuna isab no mat-inumanon no katimbang ku, oghangyu a no tabangan nu sikan daduwa no ka bohi agun ogkahiuli sikandan, su migpaomot man sikandan to pagbulig kanay to pag-patangkap to Madojow no Nawnangonon. Duma sikandan ni Clemente dow to duma no mgo otow no migbulig kanay, aw tibo to mgo ngadan dan insuyat on duon to sikan libru no listahan to mgo otow no ogkabogajan to kinabuhi no wada katapusan.

⁴ Lipay kow kanunoy tongod to pagkabogkot now duon to Ginuu. Og-isabon ku og-ikagihon, lipay kow. ⁵ Pailubi now to tibo mgo otow su madani on ogpauli to Ginuu. ⁶ Kona kow ogkalimuut to inggad nokoy, nasi no i-ampu to Diyus to tibo. Pangamuju-a kandin to mgo kinahangyanon now aw pasalamat sikandin. ⁷ Ko sikan to hinangon now, ogpalinawon to Diyus to ginhawa dow hona-hona now to kalinow no kona ogkatogkad to otow, su nabogkot kow man duon ki Cristo Jesus.

⁸ Na mgo suun ku, mey pad ig-ikagi ku iyu. Iyan da hona-honaon now ko nokoy to matuud, to ogkatahudan, to matarong, to wada buling, to ogpikalipay hasta to angajan ogsajaon aw inggad nokoy no madojow. ⁹ Tumana to tibo ing-anad ku iyu. Sunuda now to tibo napaniudan now no pig-ikagi dow pighinang ku. Na, ogdumahan kow to Diyus no iyan ogpalinow to ginhawa ta.

To Pagpasalamat ni Pablo

¹⁰ Ogkalipay a yagboy duon to Ginuu su ingkapakita now manda to kadojow now kanay pinaagi to seini tabang no impadae now. Namaan a no inggad nayugoy-yugoy kow makapadae, kona monang no tongod to wadad pagkaalikaka* now kanay, su kuntoon kow pad makalugar to pagpadae.

¹¹ Wada ku ikagiha sikan su nakuyangan a to mgo kapihitan ku, su naanad ad on no inggad nokoy to kabotang ku, ogkaiguan a. ¹² Naanad ad to kalisod dow kahayahay. Kaling ogkahustuhan a inggad nokoy to kabotang ku, inggad mahantoy a aw ko bontason, masapian a aw ko maaju-aju.† ¹³ Ogkakaya ku to inggad nokoy no kalisod tongod ki Cristo no iyan ogpadason kanay.

¹⁴ Di salamat yagboy su pigtabangan a now no malisod-lisod a. ¹⁵ Sikiyu no mgo taga-Filipos, namaan kow no to diya paglikat ku to prubinsya now no Macedonia no bag-u ku pad i-anad sikan Madojow

no Nawnangonon duon iyu, sikiyu da to mgo magtutuu no nahinang no katimbang ku pinaagi to sikan imbogoy now kanay no tabang. ¹⁶ Su inggad no diya a pad to yunsud to Tesalonica, kona no kasobuuk a now da padaehi to ingkatabang kanay to mgo kinahangyanon ku. ¹⁷ Kona no iyan ogapason ku to tabang now, di iyan ogkaliyagan ku no ogbayosan kow to Diyus tongod to sikan pighinang now. ¹⁸ Ogkaiguan ad to mgo kapihitan ku aw subra pad, su nadawat kud sikan impadae now kanay ki Epafrodito. Angod sikan to mahomut no halad now diya to Diyus no igkalipay din. ¹⁹ Aw to Diyus ku ogbogoy isab iyu to tibo mgo kinahangyanon now tongod to pagkabogkot now duon ki Cristo Jesus, su kona ogkatogkad to kadatu din. ²⁰ Sajaon tanow to Amoy ta no Diyus hangtod to wada katapusan. Sikan iyan.

Mgo Pangumusta

²¹ Ipangumusta a to tibo mgo inabin to Diyus diyan iyu tongod to pagkabogkot now duon ki Cristo Jesus. To mgo suun ta dini no duma ku nangumusta isab iyu. ²² To tibo mgo inabin to Diyus kani, yabi to namantrabahu duon to bayoy to hari, nangumusta isab iyu.

²³ Og-ampu a no ipakita iyu tibo to kadojow dow kayuuy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. Sikan da.

* 4:10 Binisaya: pagkahingawa † 4:12 To Surigao no Minanubu: maay-aju

To Suyat ni Pablo diya to mgo Taga- Colosas

¹ Siak si Pablo no nahinang no apustul ni Cristo Jesus tongod to pagboot to Diyus iyan migsuyat to seini. Duma ku si Timoteo no suun ta to pagtuu. ² Pigsuyatan ku sikiyu no matinumano no mgo suun noy duon to yunsud to Colosas no inabin ni Jesu-Cristo aw nabogkot duon kandin. Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus no Amoy ta aw palinawon to ginhawa now.

To Pagpasalamat dow Pag-ampu ni Pablo

³ Ko ig-ampu noy sikiyu, kanunoy koy ogpasalamat to Diyus no Amoy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. ⁴ Su nanangonan koy to pagtuu now ki Cristo Jesus dow to paghigugma now to angod now no mgo magtutuu. ⁵ Nailing to sikan su meyduon og-imanon now no intagama iyu diya to yangit no nadinog now to diya una no walihan kow to sikan matuud no kagi no og-ilingon to Madojow no Nawnangonan. ⁶ Sikan Madojow no Nawnangonan migtangkap on dini to kalibutan hangtod no mahan-in on to migtuu aw naisab to pamatasan dan. Sikan isab to nadeygan diyan iyu sugud no madinog now sikan aw kasabuti now yagboy to kadojow dow kayuuy to Diyus. ⁷ Iyan mig-anad iyu to sikan si Epafra no hinigugma no angod noy no suguonon ni Cristo. Kibali sikami sikandin no matinumano no ogtuman ki Cristo diyan iyu. ⁸ Sikandin isab to mignangon kanami bahin to gugma now no imbogoy iyu to Ispiritu Santu.

⁹ Kaling, sugud no makadinog koy bahin iyu, kanunoy noy sikiyu ig-ampu. Ogpangamuju koy to Diyus no pinaagi to Ispiritu din, ogbogajan kow to kaalam to pagkiyaya dow pagsabut to pagboot din iyu. ¹⁰ Sikan to pighangyu noy to Diyus agun to pamatasan now makasibu to pagkasakup now to Ginuu, agun isab no kanunoy masajaan to Diyus iyu. Og-ampu a no tumanon now to inggad nokoy no mangkadojow no hinang aw ogdugang to pagkamaan dow pagkahilabi now to Diyus. ¹¹ Og-ampu a isab no digonon kow din to kabeynganan no gahom din agun no makaantus dow makapailub kow ko muabut to mgo kalisod. Hasta og-ampu a isab no malipay kow ¹² no ogpasalamat to Diyus no Amoy ta. Sikandin to mighinang iyu no angajan no ogkabahiran to sikan intagama to mgo inabin din diya to maawang no gingharian din. ¹³ Su pigyuwas ki din no tahan on pigmanduan

ni Satanas no panguy to kadigyoman, aw pigbalhin ki din on duon to sikan ogmanduan ni Jesu-Cristo no hinigugma no Anak din. ¹⁴ Pinaagi kandin pigyuwas kid aw napasaylu on to mgo sae ta.

To Pagkayabow ni Cristo to Tibo

¹⁵ Duon ki Jesu-Cristo ogkakitaan ta sikan kona ogkitaon no Diyus. Duon on tahan sikandin no wada pad nahinang no inggad nokoy, aw yabow sikandin to tibo mgo hininang. ¹⁶ Su impabaja kandin to paghinang to tibo diya to yangit dow kani to pasak, to tibo ogkitaon dow kona ogkitaon, yakip to yain-yain no mgo ispiritu no mey katongod dow gahom. Duon kandin ipabaja to tibo hininang agun mapasidonggan sikandin. ¹⁷ Tahan on si Cristo duon no wada pad inggad nokoy no nahinang, aw sikan pigpanghinang din migpadajun hangtod kuntoon tongod to pagtagon din to tibo. ¹⁸ Sikandin to uyu ta aw sikita no namanuu iyan yawa din. Si Cristo to ogkupuunan to bag-u no kinabuhi su sikandin to una no pigbanhaw agun no mahinang sikandin no yabow to tibo. ¹⁹ Su pigbootan to Diyus no Amoy no to tibo pagka-Diyus din duon isab to Anak din no si Jesu-Cristo. ²⁰ Pigbootan din isab no pinaagi ki Cristo, ogpabalikon to Diyus duon kandin to tibo kani to pasak dow diya to yangit, su to yangosa din no pigpaawas duon to krus iyan inghusoy.

²¹ Na sikiyu, madiyu kow to Diyus to diya una. Migpagkuntra kow kandin su kanunoy madoot to panghona-hona now dow pamatasan. ²² Di kuntoon mey on yabot now kandin su iyan inghusoy to yawa ni Jesus pinaagi to kamatajon din agun no matarong kow yagboy aw wadad igkasawoy iyu duon to atubangan to Diyus. ²³ Di kinahangyan no padajun kow to madigon no pagtuu. Padajun kow isab to pagpaabut to tibo insaad to Diyus duon to sikan Madojow no Nawnangonan. Ingkanawnangon on sikan diya to inggad andei no banwa, aw siak si Pablo pigsaligan to Diyus to pagnawnangon to sikan.

To Pagkaunag ni Pablo to Pagtabang to mgo Magtutuu

²⁴ Inggad og-antus a to kalisod tongod to pagwali ku para to kadojawan now, igkalipay ku nasi. Su sikan kalisod ku ogpakasugat to diya mgo kasakitan no pig-antus ni Cristo tongod ita no impananglit to yawa din. ²⁵ Nahinang a no suguonon su pigpili a to Diyus to pagtabang iyu no kona no mgo Hibru pinaagi to pagnawnangon to tibuuk no kagi din. ²⁶ To diya karaan no panahon, meyduon inghobong no planu to Diyus, di kuntoon ingmaan din on ita no mgo inabin din. ²⁷ Seini to diya kabeynganan no

bag-u din imaan: Pigpaugpa din si Jesu-Cristo kani to ginhawa ta, aw nayakip kow no kona no mgo Hibu. Tongod to sikan, ogkamaan ki no meyduon mangkadojow no ogkapaabut ta diya to yangit. ²⁸ Kaling ignawnangon noy si Cristo. Piggamit noy to tibo naamuhan noy to pagnongngong dow pag-anad to inggad hintawa agun wadad on kuyang dan ko og-atubang on ki Cristo, di nasi no ogkadigon to pagkabogkot dan duon kandin. ²⁹ Ogpaningkamot a agun no matuman sikan pinaagi to gahom no imbogoy kanay ni Cristo.

2

¹ Gustu ku no mataga kow no nan-inkamot a yagboy to pagtabang iyu no mgo taga-Colosas dow to mgo magtutuu duon to Laodicea hasta to duma no wada pad isab kiyaya kanay. ² Iyan tuud ku no ogdigon to ginhawa now tibo pinaagi to pagkasaboka now duon to gugma. Su gustu ku no makasabut kow yagboy to sikan bag-u pad imaan to Diyus no si Cristo. ³ Su sikandin to ogkapuunan to tibo matuud no kaalam dow pagsabut. ⁴ Pig-iling ku to sikan su unu ko madaya kow to mgo pangatarongan no kunu hustu, di to tinood, mgo gayu. ⁵ Su inggad wada a diyan, kanunoy a mighona-hona iyu. Aw nalipay a tongod to pagkasaboka now dow to madigon no pagsalig now ki Cristo.

To Pagpadigon to Pagtuu

⁶ Kaling padajun kow to sikan impang-anad iyu to diya bag-u kow pad tuu ki Jesu-Cristo no Ginuu ta, su nabogkot kow on duon kandin. ⁷ Tongod to pagtuu now kandin, maangod kow podom to kaju no madayom to dalid aw angod isab to bayoy no madigon to pagkatugdok. Padajun kow to pagtagon to sikan impang-anad iyu agun no kanunoy ogtubu sikan pagtuu now. Aw paawasa yagboy to pagpasalamat now to Diyus.

⁸ Na, aha kow yagboy no wada ogpakadae iyu pinaagi to limbung no pagpang-anad no wada pues, su iyan da ig-anad dan to nangkabayatan dan no tinuuan bahin to mgo ispiritu no ogmandu kani to kalibutan. To pagpang-anad dan wada ipasikad ki Cristo. ⁹ Di namaan ki no migpakaotow sikandin. Meyduon yawa din, di duon isab kandin to tibo pagka-Diyus to Amoy din. ¹⁰ Kaling yabow sikandin to tibo ogmandu dow mey katongod no kona ogkitaon. Aw sikiyu, nasangkap kow on tongod to pagkabogkot now duon kandin.

¹¹ Tongod isab to pagkabogkot now duon ki Cristo, piggawang din to pag-udipon iyu to sikan ingkabata now no kinaiya. Kona seiini no angod to tumanon to mgo

Hibu no ogpakiyaya to pagkasakup dan to Diyus pinaagi to pagpatuli no oghinangon to otow. Su seiini pighinang to Diyus iyu kona no ogpalian to yawa now, di nasi no iyan oggawangon to madoot no kinaiya now. ¹² Igpananglit ku isab to pagbawtismu. No bawtismuhan kow, angod to ing-unung kow to pagyobong ki Cristo. Angod isab to nakaduma kow to pagbanhawa kandin tongod to pagsalig now to gahom to Diyus no iyan ingbanhaw din ki Cristo.

¹³ To diya una, angod kow to mgo patoy to pag-aha to Diyus tongod to mgo sae now dow to pagpatujang now to sikan ingkabata now no kinaiya. Di kuntoon inyakip kow to Diyus to sikan bag-u no kinabuhin no imbogoy ki Cristo aw pigpasaylu din to tibo mgo sae ta. ¹⁴ To pighinang to Diyus ita igkapag-angod to seiini: Pigdaya din to listahan to pagyapas ta to mgo balaod din aw iyansang duon to krus. Ko ita pa, pinaagi to kamatajon ni Cristo duon to krus, piggawang din to mgo kayapasan ta hasta to gahom to sikan mgo balaod no kibali iyan ogriklamu kuntra ita. ¹⁵ Pinaagi isab to kamatajon ni Jesus, piggoba din to gahom dow katongod to tibo mangkadoot no ispiritu aw pasikawi duon to atubangan to tibo.

To Wada Pues no Igpang-anad

¹⁶ Kaling kona kow ogpaminog ko mey og-sawoy iyu tongod to kona now pagtuman to mgo balaod dan bahin to pagkoon dow pag-inom, bahin to Aedow no Tigpahuway dow to pagpahinongod to bag-u no ogsilat no buyan hasta to tinuig no mahinongdanon no mgo aedow. ¹⁷ Su to tibo mgo balaod to mgo Hibu bahin to sikan, yambung puli to sikan og-imaan dan. Di to tinood, natuman on sikan pig-imaan dan, su migtidow on man si Cristo. Kaling sikandin on to ogtumanon ta. ¹⁸ Kona kow isab ogpaminog to mgo otow no ogtamay iyu su kona kow ogsunud to igpang-anad dan no kunungkun madojow angod pananglitan to pagsimba to mgo anghil. Igkalipay dan to pagpatitinoon no obos sikandan, di ginona ogpang-hambung no mey kun yangitnon no mgo kabeynganan no impakita kandan to Diyus. ¹⁹ Wada sikandan makasugat ki Cristo no iyan kibali uyu ta. Sikandin to ogboot ita no mgo bahin to yawa din agun ogdojow ki aw ogkabogkot ki tibo angod to yawa to otow no nasusugat tongod to mgo yoyoatan dow mgo kaugatan. Na, ogpatulinon kinow to Diyus.

²⁰ Manno nakaunung kow to kamatajon ni Cristo, wadad podom yabot now to sikan mgo ispiritu no ogmandu kani to kalibutan. Na, nokoy no ogpaboot kow pad man to mgo balaod no wada isugu to Diyus? ²¹ Su meyduon kun kona igpakoon ita aw meyduon

kona kun ogpatagonan ita inggad ngani to pagtudi. ²² Di to tinood, sikan impang-ojow pighinang to Diyus agun ogkagamit ta, aw ogkagawang da sikan tibo. Kaling ajaw ogli-paraha sikan no igpang-anad su pig-otawan puli. ²³ Angod hinuun to madojow sikan impang-anad su to mgo otow no ogsunud to sikan, ogpayabawan dan pad to pagtuman to mgo tumanon dan, aw kunungkun ogpaobos sikandan hasta ogpakulian isab to yawa dan. Di sikan tibo kona ogpakapogong to pagpatujang to madoot no kagustuhon dan.

3

To Batasan no Igalipay to Diyus

¹⁻² Manno nakaduma kow ki Cristo to diya pagkabanhaw din, iyan on payabihon now to mgo yangitnon, su duon si Cristo to yangit no pigpasoing to Diyus duon to kalintuu no takidingan din agun to pagmandu. Kona now on ogpayabihon ko nokoy to kani to seini kalibutan. ³ Su angod to namatoy kow on, no ko ita pa, wadad yabot now to mgo kinalibutanon. Aw sikan bag-u no kinabuhi now kona pad yagboy ogkitaon su nakasugpat kow on duon to kinabuhi ni Cristo no nasaboka to Diyus diya to yangit. ⁴ Na, ko mupauli si Cristo no iyan napuunan to sikan bag-u no kinabuhi now, ogkayakip kow to pagkayabow din.

⁵ Kaling sigkoni to mgo hinang now no ogkapuun to sikan tahan no kinaiya now. Kona kow on oghinang to kayaw-ajan dow mangkaligsom. Kona kow ngani oghonahona dow ogkaibog to sikan no mgo kadoot. Su ko maibog kow to sikan, kibali sikan to pinakadiyus now. ⁶ Okgastiguhon yagboy to Diyus to mgo otow no oghinang to sikan. ⁷ Sikan man to pigbatasan now to diya una, ⁸ di kuntoon, ojowi now on to pagkaboyu, pagkasapoton, pagpang-amung-amung, pagpanungajow aw inggad nokoy no madoot no pagpang-ikagi. ⁹ Kona kow isab ogginayu, su nahukas now on sikan ingkabata now no kinaiya ¹⁰ aw insulub now on to bag-u. Sikan bag-u no kinaiya now ogpadeg on diya to pagkaangod to kinaiya to Diyus, su iyan tuud din no mamaan kow yagboy kandin. ¹¹ Kaling sikita no pigbag-u on to Diyus wadad kayainan inggad Hibru ko kona, inggad yampot, * inggad tagaw pad yagboy no wada makaiskuyla, inggad udipon ko kona. Su iyan da yagboy impurtanti si Cristo no yabow to tibo aw mig-uppa kani ita tibo no mgo sakup din.

¹² Na mgo suun, manno hinigugma kow to Diyus aw inabin kow din, kinahangyan no maangod to seini to pamtasan now diya

to duma: Kayuujan now sikandan aw pakabootan kow. Paobos kow. Habaa to yubajan now ¹³ aw pailubay kow. Ko mey ogpakasae iyu, pasayluha. Pinasayluhay kow angod to pagpasaylu to Ginuu iyu. ¹⁴ Aw duon to sikan tibo, payabiha to igguma, su ko oghinigugmaay kow, wada ogpakabaebag to pagkasaboka now.

¹⁵ Pahari-a duon to ginhawa now to kalinow no igbogoy ni Cristo, su iyan impilia din iyu agun ogkahisabut kow no kibali songo yawa da. Pasalamat kow isab kanunoy.

¹⁶ Ibotang duon to ginhawa now sikan impang-anad ni Cristo. Gamita to tibo kaalam no imbogoy din iyu to pagpaaanaday dow pagpasasambagay pinaagi to pagkanta to mgo Salmo dow duma no mgo kantahonon no ogpakasaja kandin dow ogpakadigon to pagtuu. Tinooda to pagkanta now duma to pagpasalamat to Diyus. ¹⁷ Inggad nokoy to og-ikagihon dow oghinangon now, domdoma no sinugu kow ni Jesus no Ginuu ta, aw pasalamat kow kanunoy to Diyus no Amoy pinaagi kandin.

Mgo Balaod to Panimayoy

(Efeso 5:22-6:9; Tito 2:9-10; 1 Pedro 2:18-20; 3:1-7)

¹⁸ Sikiyu no mgo asawa, paobos kow to bana now, su sikan to angay no oghinangon to otow no nabogkot on duon to Ginuu. ¹⁹ Sikiyu no mgo bana, higugmaa to asawa now. Ajaw sikandan ogdaog-daoga. ²⁰ Sikiyu no kabataan, suguta now kanunoy to mgo ginikanan now su sikan to ogkaliyagan to Ginuu. ²¹ Sikiyu no mgo ginikanan, dedejawa to mgo anak now agun kona ogsakit to boot dan iyu. ²² Sikiyu no mgo suguonon, tumana kanunoy to sugu to amu now. Kona no ogpakabakas kow puli ko ogsayap sikandan agun ogkasajaan sikandan iyu. Nasi no saepan kow ko kona, tumanon now to tininood no ginhawa tongod to pagtahud now to Ginuu. ²³ Inggad nokoy to oghinangon now, tumana to bug-us no ginhawa su kibali iyan ogtumanon now to Ginuu, kona no otow. ²⁴ Su sikandin to tinood no Amu now, aw namaan kow no sikandin to ogbogoy iyu to diya bayos no insaad din to kaotawan din. ²⁵ Di to otow no oghinang to madoot, ogbayosan sikandin pinasikad to sikan madoot no mgo hinang din. Su duon to atubangan to Diyus wada pinili, wada pinilian.

4

¹ Sikiyu no mgo amu, dedejawa now to mgo suguonon now. Ibogoy to angay no igbogoy kandan, su namaan kow no meyduon isab Amu now diya to yangit.

* 3:11 Ubin dayu

To Pag-ampu dow Pagdeyjaw to Pag-ikagi

² Paomot kow to pag-ampu, aw kona kow ogpalingow-lingow. Pasalamat kow isab to Diyus. ³ I-ampu koy now isab agun bogajan koy to Diyus to lugar to pagnawnangon to sikan bag-u din pad imaan bahin ki Cristo. Sikan to ingkaprisu ku kuntoon. ⁴ I-ampu a no igkapaklaru ku sikan su sikan to angay no oghinangon ku. ⁵ Deyjawa to pamasasan now diya to mgo otow no wada pad tuu ki Cristo. Panginlugar kow to pag-pasabut bahin kandin. ⁶ Deyjawa isab to pag-ikagi now agun ogganahan sikandan to pagpaminog iyu, agun isab ogkamaan kow to angay no igtabak ko mey ogpangusip iyu.

To Pagsugu-a ki Tiquico diya to Colosas

⁷ Na, si Tiquico no hinigugma no suun ta dow matinumanon no suguonon to Ginuu iyan ognangon iyu bahin kanay. Duma ku sikandin to pagtuman to igpahinang to Ginuu. ⁸ Ogpaandiyanon ku sikandin iyu agun mataga kow to kabotang noy dini, agun isab no madasig kow. ⁹ Iyan duma din si Onesimo no taga-iyu. Matinumanon isab sikandin no suun ta to pagtuu no hinigugma ku. Sikandan to ognangon iyu to tibo nangkahitabu dini.

Katapusan no Pangumusta

¹⁰⁻¹¹ Nangumusta iyu si Aristarco no duma ku kani to prisuhan, si Marcos no katagsa ni Bernabe dow si Josue no ogilingon isab ki Justo. Sikan tatoyu iyan da mgo Hibru kani no katimbang ku to pagnawnangon to paghari to Diyus. Migdigon yagboy to ginhawa ku tongod kandan. Tahan kow on pig-ikagihan no abi-abihon now si Marcos ko muandiyon sikandin. ¹² Si Epafras nangumusta isab iyu. Taga-iyu isab sikandin no suguonon ni Cristo Jesus. Kanunoy yagboy sikandin nangamuju to Diyus no ogdigon dow ogsangkod to pagtuu now agun no tibo kow yagboy mamaan to pagboot to Diyus iyu. ¹³ Ogpakakistigus a no naningkamot sikandin tongod iyu hasta isab to mgo taga-Laodicea dow taga-Hierapolis no mgo magtutuu. ¹⁴ Nangumusta isab iyu si duktur Lucas no hinigugma noy hasta si Demas.

¹⁵ Ipangumusta koy to mgo suun ta duon to Laodicea hasta isab ki Ninfa dow to duma no mgo magtutuu no oghihimun duon to bayoy din. ¹⁶ Ko tapus now on mabasa seini suyat, ipadae diya to Laodicea agun ogkabasa dan isab ko oghihimun to pagsimba. Meyduon isab suyat ku diya kandan no ig-pabasa iyu.

¹⁷ Nangoni si Arquipo no tumanon din sikan impahinang kandin to Ginuu.

¹⁸ Siak si Pablo nangumusta iyu. Boyad ku yagboy to migsuyat to seini katapusan.* Ajaw ogkalingawi no dini a pad to prisuhan, kaling i-ampu a. Og-ampu a no ipakita to Diyus iyu to kadojow dow kayuuy din. Sikan da.

* **4:18** Ko ogpasuyat si Pablo diya to mgo magtutuu, meyduon magsuyatay din. Di to katapusan ogpangunajan din to pagsuyat. Sikan to ogmatuud no sikandin yagboy to napuunan.

To Una no Suyat ni Pablo diya to mgo Taga-Tesalonica

¹ Siak si Pablo iyan migsuyat to seini. Duma ku si Silas dow si Timoteo. Pigsuyatan ku sikiyu no oghihimun duon to siyudad to Tesalonica no mgo sakup to Amoy ta no Diyus dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. Og-ampu koy no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus, aw palinawon to ginhawa now.

To Pagpasalamat ni Pablo tongod to mgo Taga-Tesalonica

²⁻³ Kada pag-ampu noy, igyakip noy sikiyu aw kanunoy koy ogpasalamat to Diyus no Amoy ta tongod iyu tibo. Su ogkadomdoman noy to pagtuu now no ogkitaon duon to mangkadojow no mgo hinang now, to gugma now no ogkakita duon to unag now hasta to pagkamaintuson now tongod to pag-iman now ki Jesu-Cristo no Ginuu ta.

⁴ Mgo suun no hinigugma to Diyus, namaan koy no pigpili kow din. ⁵ Su to diya pagnawnangon noy iyu to Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo, kona no mgo kagi da puli su piggahoman kinow tibo to Ispiritu Santu. Aw nakasiguru koy yagboy no tinood sikan impaikagi din kanami. No diyan koy pad on iyu, napanidan now isab no madojow to pamatasan noy agun no ogkapuesan now. ⁶ Pigsunud now dajun sikan no pamatasan noy dow to diya pamatasan ni Jesus no Ginuu ta. Su malipajon kow no migdawat to kagi din inggad pig-abut kow to mgo antusonon tongod to sikan, su to Ispiritu Santu moybogoy man iyu to sikan no kalipay. ⁷ Kaling nahinang kow no madojow no ogsunudon to tibo mgo sakup ni Jesus duon to mgo prubinsya to Macedonia dow Grecia. ⁸ Su likat iyu, migtangkap to kagi to Ginuu duon to sikan no mgo prubinsya, aw nabantug to pagtuu now inggad andei. Kaling inggad kona koy ognawnangon bahin iyu ⁹ su sikandan on nasi to ognawnangon to nadeygan to pag-andiyan noy iyu. Pig-ikagihan koy dan no pig-ojowan now on to mgo diyus-diyus agun iyan da ogtumanon now sikan buhi no Diyus no iyan da matuud. ¹⁰ Mig-iling isab sikandan no ogpaabuton now to Anak din no ogpauli likat to yangit. Si Jesus sikan no pigbanhaw din. Sikandin to ogyuwas ita to sikan ogpaabuton no kastigu.

2

To Nangkahinang ni Pablo diya to Tesalonica

¹ Mgo suun, namaan kow no meyduon pues to diya pag-andiyan noy iyu ² inggad meyduon namansupak yagboy kanami. Aw no wada koy pad tidow duon iyu, tahan koy on pigpaantus aw pigtamay diya to siyudad to Filipos. Di wada koy sibog su pigbogajan koy to Diyus to buyut to pagnawnangon iyu to sikan Madojow no Nawnangonon no napuun kandin. ³ Matuud tibo to mgo kagi noy no ingkumbinyu iyu. Wada noy sikiyu gayu-i dow limbungi. Kona isab no sajop to diya ing-anad noy ⁴ su pigpili koy to Diyus aw isalig kanami to pagnawnangon to sikan Madojow no Nawnangonon. Kaling kona no iyan ogtumanon noy to igkalipay to otow ko kona no sikan igkalipay to Diyus. Sikandin to og-anti kanami dow hustu to mgo tuud noy. ⁵ Ogpakakistigus sikandin no to tuud noy to pagpang-anad iyu kona no pagpanaepi. Wada noy isab sikiyu ulugulugi. ⁶ Su kona no iyan pig-apas noy no sikiyu dow to duma no mgo otow musaja kanami.

⁷ Manno mgo apustulis koy ni Jesu-Cristo, meyduon podom katongod noy to pagpabuhi iyu, di wada noy pangimpuesi sikan no katongod. Nasi no pigdedeyjow noy sikiyu angod to inoy no og-atiman to mgo anak din. ⁸ Tongod to hilabi no gugma noy iyu, ingkalipay noy to pagdae iyu to sikan Madojow no Nawnangonon no napuun to Diyus. Aw yabow pad to sikan, wada noy kanuguna to kaugalingon noy su iyan pigpayabi noy to kadojawan now su pigmahal noy yagboy sikiyu. ⁹ Mgo suun noy, wada now man yagboy kalingawi to mgo unag noy diyan iyu. Su no i-anad noy iyu sikan Madojow no Nawnangonon, migpangkamot koy isab to pagtrabahu aedow dow madukilom to ogkabuhian noy agun kona koy makasamuk iyu.

¹⁰ Kaling ogpakakistigus kow hasta to Diyus no wada yagboy igkasawoy to pamatasan noy duon iyu no namanuu. ¹¹⁻¹² Su namaan kow no pigsambagan aw pigdasig noy aw pak nongnonga to kada sobuuk iyu angod to amoy no ogdumaya to mgo anak din. Iyan tuud noy no ogkinabuhin kow no ogsibu to pagkasakup now to Diyus no iyan migtawag iyu agun masakup kow duon to sikan kabeynganan no gingharian din.

¹³ Ogpasalamat koy isab to Diyus kanunoy su pagdinog now to sikan kagi din no ing-anad noy, nadawat now su nakasabut kow no wada puli otawi su Diyus yagboy to napuunan. Aw sikan kagi din ogpamogas duon iyu no namanuu. ¹⁴ Ogmakaan yagboy no migtuu kow su to nahitabu iyu naangod to diya nahitabu to mgo sakup ni Cristo Jesus no oghihimun diya to Judea. Su pigpaantus sikandan to angod dan no mgo Hibu angod to pagpaantus iyu to mgo

angod now no wada pamanuu. ¹⁵ Sikan mgo Hibru no wada tuu iyan migpahimatoy ki Jesus no Ginuu hasta to diya mgo otow no kibali ba-ba to Diyus. Aw sikami isab pig-abug dan. Ogpakasupak sikandan to Diyus, aw ogkakuntra dan to tibo mgo otow ¹⁶ pinaagi to pagbaebag podom kanami to pagnawnangon to kagi to Diyus diya to kona no mgo Hibru agun mayuwas podom sikandan. Sikan madoot no mgo hinang dan nakaponu on to gantangan to Diyus. Kaling bali man no ogkastiguhon din on.

To Pag-awos ni Pablo to Pagyouy to mgo Taga-Tesalonica

¹⁷ Bahin kanami mgo suun, masakit to ginhawa noy to diya pagkasuwoy tanow aw kanunoy koy migdomdom iyu. Inggad wada da kayugoy to paghidiyu ta, hilabi koy on pigmingaw, kaling naningkamot koy no makapagkita manda iyu. ¹⁸ Siakon si Pablo, kapila a hona-hona to pagyouy podom iyu, di pigbaebagan koy ni Satanas. ¹⁹ Ogkaliyag koy ogpagkita iyu su masaligon koy no migpadajun kow to pagtuu. Aw tongod to sikan, igkalipay noy sikiyu. Na, ko mupauli si Jesus no Ginuu ta, masaligon koy to pag-atubang kandin su sikiyu to madojow no nadeygan to trabahu noy. ²⁰ Sikiyu yagboy to igkalipay aw igkapasigarbu noy.

3

¹ Kaling no wada noy on kaaguwanta to kamingaw iyu, migplanu koy no ogpabilin da diya to siyudad to Atenas. ² Su ogpaandiyanon noy iyu si Timoteo no suun ta duon ki Jesu-Cristo. Katimbang sikandin to Diyus to pagwali to Madojow no Nawnan-gonon bahin ki Cristo. Pigpaandiyan noy sikandin to pagsambag iyu dow to pagdigon to pagtuu now ³ agun kona ogkaamonu to pagtuu now ko abuton kow to mgo kalisod. Namaan kow man no planu to Diyus no usahay meyduon igpamaantus ita, ⁴ su pigpatahanan noy on man sikiyu to sikan no diyan koy pad. Aw tinood iyan no pigtidow kow on to mgo antusonon. ⁵ Kaling nalimuut a su unu ko natintal kow on ni Satanas aw ogkauyakan to nangkaunagan noy diyan iyu. Kaling manno wada ad makaantus, pigsugu ku si Timoteo to pagyouy iyu agun mamaan a bahin iyu, yabi to pagtuu now.

⁶ Na kuntoon, angod to nahukasan koy to malig-ot no kabo su nakapauli on si Timoteo aw naisturyahan koy no wada kaisab to pagtuu dow paghigugma now. Mig-iling isab sikandin no madojow to ginhawa now kanami aw pigmingaw kow isab kanami angod to pagmingawa noy iyu. ⁷ Kaling mgo suun, nadasig koy tongod to pagtuu now. Ogsakiton koy iyan dow ogpakabaja to mgo kalisod kani, ⁸ di hayahay to pagginginhawa

noy su namaanan noy no madigon kow on duon to Ginuu. ⁹ Ko hona-honaon noy to kalipay noy duon to atubangan to Diyus tongod iyu, kona ogkalituk to pagpasalamat noy kandin. ¹⁰ Aedow dow madukilom ogpak ampu koy no makayouy koy podom iyu, su basi da man madugangan noy ko meyduon pad nakuyang to pagtuu now.

¹¹ Na, hinaut no gawangon to Diyus no Amoy ta dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta sikan ogpakabaebag to pagyouy noy iyu. ¹² Hinaut isab no dugangan to Ginuu to paghinigugmaay now dow to gugma now to duma no mgo otow agun maangod sikan to paghigugma noy iyu. ¹³ Pinaagi to sikan, ogdigonon din to ginhawa now agun ogkaandam kow aw wada igkasawoy iyu duon to atubangan to Diyus no Amoy ta ko mupauli si Jesus no Ginuu ta no ogdumahan to tibo mgo sakup din no nangkamatoy on.

4

To Angay no Ogbatasanon no Igkalipay to Diyus

¹ Na mgo suun noy, pig-anad noy on sikiyu dow og-amonuhon to pagkinabuhin agun malipay to Diyus. Hinuun ogtumanon now on man sikan, di pinaagi to katongod no imbogoy kanami ni Jesus no Ginuu, oghangyuon noy no padugangan now pad. ² Su namaanan now on to diya impanugu noy iyu pinaagi to katongod ni Jesus no Ginuu ta.

³ Iyan pagboot to Diyus no kanunoy mudugang to pagkabalaan now aw likajan now to paghinang to kayaw-ajan. ⁴ Sikiyu no mgo yukos, kinahangyan no pogongan now to og-awoson to yawa now agun kona kow ogkasikawan duon to atubangan to Diyus dow otow. ⁵ Su iyan da kona ogpaka-pogong to og-awoson to yawa dan to mgo otow no wada Diyus. ⁶ Kinahangyan no wada ogyupig to duma din pinaagi to paghilabot to kona no kapikas din to kinabuhin, su impatahan noy on iyu no ogbayosan to Ginuu to otow no oghinang to sikan. ⁷ Su kona no iyan intawaga ita to Diyus agun no oghinang ki to maligsom, di agun no ogkinabuhin ki no matarong. ⁸ Kaling man, to otow no kona ogpaminog to seini no impang-anad, kona no otow to igsalikway din, di iyan igsalikway din to Diyus no migpaugpa to Ispiritu Santu din kani ita.

⁹ Na, bahin to paghigugma now to angod now no mgo sakup ni Jesus, konad no kinahangyan no anadon noy pad sikiyu, su Diyus on mismu to mig-anad iyu to paghinigugmaay. ¹⁰ Su pighigugma now on to tibo mgo sakup ni Jesus no nakalibong iyu duon to tibuuk prubinsya to Macedonia.

Di oghangyuon noy sikiyu no padugangon now pad to paghinigugmaay.

¹¹ Paningkamoti now no mahusoy to pagkinabuhi now. Kona kow ogpanginyabot to kona no iyu, aw paomot kow to pagtrabahu no iyan insugu noy no diyan koy pad. ¹² Su ko tumanon now sikan, ogtahudon kow to mgo otow no kona no sakup ni Jesu-Cristo, aw konad no kinahangyan no ogsalig kow to duma to mgo kapihitan now.

To Pagpauli to Ginuu

¹³ Kuntoon mgo suun, ognangonan noy sikiyu to ogkadeygan to angod now no mgo sakup ni Jesus no nangkamatoy on. Su kona koy ogkaliyag no ogkaguul kow angod to diya mgo otow no wada pag-iman no ogbanhawon to mgo patoy. ¹⁴ Migtuu ki man no namatoy si Jesus aw nabanhaw dow ogpauli. Kaling ogpakasiguru ki no ogpadumahon to Diyus ki Jesus to diya nangkamatoy on no mgo sakup din. ¹⁵⁻¹⁶ Seini to inganad to Ginuu bahin to pagpauli din dini to pasak. Ko mukonsad sikandin, igbansagon din to sugu. Dongan to sikan, ogtawang to yabow no anghil aw ogpatanugon to trumpita to Diyus. Na, sikita no buhi pad, kona ki og-una to diya mgo sakup ni Jesu-Cristo no nangkamatoy on, su una sikan-dan ogbanhawon aw ogbatunon. ¹⁷ Tapus to sikan, ogbatunon ki isab no mgo buhi pad, aw ogpagduma kid kandan duon to mgo panganud to pagtagbu to Ginuu diya to diatas. Na, kona kid on yagboy ogkayuwat kandin. ¹⁸ Dinasigay kow pinaagi to seini.

5

¹ Na mgo suun ku, konad on kinahangyan no suyatan ku pad sikiyu dow kagan-u ogkatuman sikan ognangonan ku. ² Su namaan kow on man yagboy no wada ogkataga dow kagan-u ogpauli to Ginuu, su ogpakatokow sikan no aedow angod to kawatan no ogsed duon to bayoy ko madukilom. ³ Oghahitabu sikan to panahon no ogkailing to boot to mgo otow no malina-won to kabotang dan aw wada ogkangka-haedokan. Di puli sikandan ogkatokawan to kastigu to Diyus angod to bohi no oghajodan, aw kona dan yagboy ogkalikajan sikan no kastigu.

⁴ Di sikiyu no mgo suun noy duon ki Jesu-Cristo, kona kow ogkatokawan to sikan no aedow su andam kow on su wada kow on man kasakup to kadigyom. ⁵ Nasi no nasakup kow to kaawang to aedow, no ko ita pa, sakup kow on to Diyus. Wadad yabot ta to kadigyom. ⁶ Kaling pakaal-istu ki aw pogongan ta to kaugalingon ta. Kinahangyan no kona ki maangod

to duma no angod to nangkalipodong su wada paglipara dan to Diyus. ⁷ Su iyan iglipodong to otow ko madukilom, aw iyan isab panahon to paghobog-hobog. ⁸ Di manno nahinang ki no mgo sakup to aedow, ogpogongan ta to daugalingon ta. Kinahangyan no maangod ki to sundayu no meyduon panagang ko ogpag-atu to kuntra din. To paghigugma dow pagsalig ta to Diyus iyan panagang to dagaeha ta, aw to pagpaabut ta to kayuwasan iyan panagang to uyu ta. ⁹ Su wada ki hinanga to Diyus no mgo sakup din agun kastiguhon ki, di nasi no agun mayuwas ki din pinaagi ki Jesu-Cristo no Ginuu ta ¹⁰ no migpakimatoy agun no makaagpot ki kandin, buhi ki ko patoy ko muandini sikandin. ¹¹ Innganon ku iyu seini agun ogpadajun kow to pagdinasigay dow pagpadidigonay to pagtuu.

Katapusan no mgo Sugu dow mgo Pangumusta

¹² Mgo suun, oghangyu a no tahudon now sikan mgo otow no ogpanguyu iyu no ogpaningkamot to pagpang-anad dow pagsambag. ¹³ Kinahangyan no higugmaon dow tahudon now tongod to sikan no katongdanan dan. Pahari-a isab to kalinow duon iyu. ¹⁴ Meyduon pad oghangyuon noy iyu no mgo suun. To mgo hukawon sambagi now to pagpaningkamot to pagtrabahu. To mgo balinhaedokon* dasiga now. To mangkayotoy to pagtuu digona now, aw antusi sikandan tibo. ¹⁵ Kona now ogbayosan to madoot to diya oghinang to madoot duon iyu. Nasi no sakup ni Jesus ko kona, dedeyjawon now sikandan tibo.

¹⁶ Lipay kow kanunoy ¹⁷ aw ampu kow isab kanunoy. ¹⁸ Inggad nokoy to og-abut iyu, pasalamati now to Diyus. Sikan tibo to ogkaliyagan din no tumanon now no nabogkot on duon ki Cristo Jesus.

¹⁹ Ajaw ogbaebagi to mgo kalihokan to Ispiritu Santu. ²⁰ Ko meyduon otow no ogiling to meyduon igpaikagi kandin to Diyus, ajaw now ogtamaja. ²¹ Di antihi now to tibo agun mamaan kow dow napuun iyan sikan to Diyus. Na, sunuda to madojow ²² di likaji to inggad nokoy no madoot.

²³ Og-ampu a no tabangan kow to Diyus no iyan ogkapuunan to kalinow agun no himpiton din to pagkabalaan now aw no panalipodan din to ispiritui dow hona-hona hasta yawa now. Na, wada igkasikow now ko mupauli on si Jesus no Ginuu ta. ²⁴ To Diyus no iyan migtagaw iyu iyan isab ogtu-man to sikan su ogkasaligan sikandin.

²⁵ Mgo suun, i-ampu koy now. ²⁶ Ipangumusta koy to tibo mgo suun ta to minagsuun no pangumusta. ²⁷ Pinaagi to katongod no imbogoy kanay to Ginuu,

* 5:14 To Surigao no Minanubu: *mahaedokon*

ogsuguon ku sikiyu no basahon seini no
suyat duon to tibo mgo suun ta to pagtuu.

²⁸ Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow
dow kayuuy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta.

Sikan da.

2

To Ikaduwa no Suyat ni Pablo diya to mgo Taga- Tesalonica

¹⁻² Siak si Pablo dow to mgo duma ku no si Silas dow si Timoteo iyan migsuyat to seini diyan iyu no oghihimun duon to siyudad to Tesalonica no mgo sakup to Diyus no Amoy ta dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. Og-ampu koy no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy dan aw palinawon to ginhawa now.

To Pag-ampu dow Pagpasalamat ni Pablo

³ Mgo suun, kinahangyan no kanunoy koy ogpasalamat to Diyus tongod iyu su migdugang yagboy to pagtuu now kandin dow to paghinigugmaay now tibo. ⁴ Kaling igpanghimantug noy sikiyu diya to duma no mgo magtutuu no oghihimun diya to yain-yain no mgo banwa. Og-iling koy no mainantuson kow aw madigon to pagtuu now inggad nakabaja kow to mgo pagpaantus iyu dow duma no mgo kalisod.

⁵ Sikan tibo iyan ogpakiyaya no matarong to hukum to Diyus. Su pinaagi to mgo kasakitan no og-antuson now, ogkakitaan no angajan kow no igkayakip duon to gingharian din. ⁶ Matarong to Diyus. Ogbayosan din yagboy to diya ogsamuk-samuk iyu. ⁷ Di sikita no ogpaantuson ogpapahuwajon din da ko mupauli on si Jesus likat to yangit no ogdumahan to gamhanan no mgo anghil din ⁸ dow kaeju no ogyagabyab. Okgastiguhon din to diya wada pasakup to Diyus aw migmaojow to pagpaminog to sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesus no Ginuu ta. ⁹ Ogpaantuson sikandan to kastigu no wada katapusan aw igpadiyu duon to Ginuu. Kona sikandan ogpakakita to sikan kabeynganan no gahom din ¹⁰ no iyan da ogpakakita to mgo sakup din. Ko mupauli sikandin duon to sikan no aedow, ogpasidonggan sikandin to tibo no migtuu kandin aw ogsajaon tongod to nangkahinang din duon kandan. Yakip kow isab su migtuu kow man to sikan Madojow no Nawnangonon no ingnangon noy iyu.

¹¹ Kaling kanunoy koy og-ampu no hinangon kow to Diyus no angajan to sikan pagtawag din iyu. Og-ampu koy isab no gahaman kow din agun no matuman to mangkadojow no og-awoson now dow to tibo no oghinangon now tongod to pagtuu now. ¹² Sikan to ig-ampu noy agun mapasidonggan now si Jesus no Ginuu aw ogkapasidonggan kow isab tongod kandin. Ogkatuman sikan tibo tongod to kadojow dow kayuuy to Diyus ita dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta.

Sikan Yawan-on Hilabi no Otow

¹ Na mgo suun, meyduon oghangyuon noy iyu bahin to pagkahimun ta duon ki Jesu-Cristo no Ginuu ta ko mupauli sikandin. ² Kona kow dajun ogkalibod dow ogkahaedok ko makadinog kow no mig-abut on kun to panahon no og-andini to Ginuu to pagkastigu to mgo otow no wada pasakup kandin. Kona kow ogtuu to sikan inggad meyduon muiling no sikami to mig-ikagi ubin migsuyat to sikan, ubin kagi yagboy sikan to Diyus no impabaja kanami. ³ Inggad amonuhon dan to pagpatuu iyu, kona kow ogtuu. Su kona pad on ogkahlitub sikan, mahan-in hilabi to mgo otow no ogpag-atu to Diyus, aw ogyogwa isab sikan yawan-on yagboy no otow no impernuhonon. ⁴ Ogsupakon din to tibo no pigpakadiyus aw pigsimba to otow agun sikandin nasi to simbahon. Og-ingkud ngani duon to Bayoy to Diyus aw og-angkon no sikandin kun to Diyus.

⁵ Ogdadomdoman now da buwa no pignangonan kud on sikiyu to sikan no duma a now pad. ⁶ Aw namaanan now on dow nokoy to ogpakapogong to sikan yawan-on no otow agun no kona naa makayogwa kotob to panahon no pigbootan to Diyus. ⁷ Hinuun, miglihok on to gahom to madoot, di ayha da ogkataganan yagboy ko magawang on sikan nakapogong. ⁸ Na, ko magawang on, ogyogwa sikan yawan-on no otow. Di ko mupauli on si Jesus no Ginuu dini to pasak, oghimatajan din sikan otow pinaagi to paghiyup dow to gamhanan no kasilow din. ⁹ Di ko kona pad mamatooy sikan yawan-on no otow, oggahoman sikandin ni Satanas agun makahinang to mgo milagru aw duma no mgo kabeynganan ¹⁰ dow mangkadoot agun malimbungan din to mgo otow no yagyagonon. Ogkailing no yagyagonon su kona dan ogdawaton sikan matuud bahin ki Cristo agun bogajan podom to kinabuhi no wada katapusan. ¹¹ Kaling igtugut to Diyus no malimbungan sikandan aw makatuu to gayu. ¹² Na, ogpahamtangan sikandan to kastigu su kona dan ogtuuhan to matuud aw iyan nasi igkalipay dan to madoot.

To Pagtagon to Hustu no Impang-anad

¹³ Di sikiyu no mgo suun noy no hinigugma to Ginuu, kinahangyan no pasalamatan noy kanunoy to Diyus tongod iyu. Su likat pad to sinugdanan, tahan kow din on pigpili agun mayuwasan kow pinaagi to gahom to Ispiritu Santu. Sikandin to migbag-u iyu tongod to pagtuu now to sikan matuud no nawnangonon bahin ki Jesus. ¹⁴ Pigtawag kow din pinaagi to sikan Madojow no Nawnangonon no ingwali noy

iyu agun mayakip kow to kadongganan ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. ¹⁵ Kaling mgo suun, pakadigon kow to pagtuu, aw tagoni now yagboy to diya impang-anad noy no duma koy pad iyu hasta to diya impanuyat noy.

¹⁶⁻¹⁷ Na, og-ampu koy no dasigon kow aw digonon ni Jesu-Cristo no Ginuu ta dow to Amoy ta no Diyus agun no mupadajun kow to madojow no pagpang-ikagi dow hinang. Kanunoy ki oghigugmaon to Diyus, aw pinaagi to kadojow dow kayuuy din ita, wada katapusan to pagkadasig dow pag-iman ta.

3

To Hangyu ni Pablo no I-ampu Sikandin

¹ Na seini pad, mgo suun. I-ampu koy agun no madali ogtangkap to kagi to Ginuu agun mahan-in to mgo otow no ogtuu kandin angod to pagtuu now. ² Ampu kow isab no kona koy maamonu to mangkadoot no mgo otow, su mahan-in to kona og-pamanuu ki Jesus. ³ Di ogkasaligan to Ginuu. Ogdigonon kow din aw ogpanalipodan agun kona kow maamonu ni Satanas. ⁴ Aw tongod to pagkabogkot now duon to Ginuu, masaligon koy no ogpadajun kow to pagtuman to diya impang-anad noy iyu. ⁵ Og-ampu koy isab no pasabuton kow to Ginuu dow man-u to gugma to Diyus iyu aw no tabangan kow din agun mainantuson kow angod ki Cristo no mig-antus to mgo kasakit.

To Pagsambag to mgo Hukawon

⁶ Mgo suun, pinaagi to katongod ni Jesu-Cristo no Ginuu ta, ogsugun noy sikiyu no kona kow ogpagduma to hukawon no mgo otow no wada paming to diya impanganad noy, inggad angod now sikandan no mgo sakup ni Jesus. ⁷ Su namaan kow on no sikami nasi to angajan no ogsunudon now, su no diyan koy pad iyu, migpan-ingkamot koy to pagtrabahu. ⁸ Wada noy sikiyu buju-i to pagkoon. Pigboli noy to tibo mgo kinahangyanon noy. Su migpan-ingkamot koy to pagtrabahu aedow dow madukilom agun kona koy makasamuk iyu. ⁹ Meyduon podom katongod noy to pagpabuhi iyu, di wada noy pangimpuesi sikan no katongod agun makasunud kow kanami no kona ogsalig to duma. ¹⁰ Su no diyan koy pad iyu, migsugu koy no inggad hintawa no oghukow to pagtrabahu kona now og-pakoonon.

¹¹ Pighisgutan noy seini su nakadinog koy no mey kun pila duon iyu no kona ogtrabahu su iyan da oghinangon dan to pagpanghilabot to kalihokan to duma. ¹² Kaling pinaagi to katongod ni Jesu-Cristo no Ginuu,

ogsugu dow ogpangamuju koy no mupahimotang sikandan aw trabahu agun meyduon ogkabuhian dan. ¹³ Mgo suun, kona kow ogtakahan to paghinang to madojow.

¹⁴ Ko meyduon otow no kona ogpaming to impang-anad noy kani to seini no suyat, indani now sikandin. Kona kow on ogpagduma kandin agun masakow. ¹⁵ Di ajaw og-isipa no kuntra now. Puli now sikandin patahanan angod to suun agun maisab to pamatasan din.

Mgo Pangumusta

¹⁶ Og-ampu a no to Ginuu no iyan ogkapu-unan to kalinow iyan kanunoy mupalinow to ginhawa now inggad nokoy to mahitabu iyu. Dumahan kow din podom tibo.

¹⁷ Siak si Pablo, boyad ku yagboy to migsuyat to seini kani to katapusan agun mamaanan now no siak yagboy to napuunan to seini. Su kada katapusan to suyat, seini iyan to sinuyatan ku.

¹⁸ Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta.

Sikan da.

To Una no Suyat ni Pablo ki Timoteo

¹⁻² Siak si Pablo iyan migsuyat to seini diyan ikow Timoteo no og-isipon ku no matuud no anak to pagtuu. Namaan kad no apustul a ni Cristo Jesus no iyan og-imaan ta. Sugu din kanay sikan aw sugu isab to Diyus no Amoy no iyan Manyuyawas ta.

Og-ampu a no ipakita ikow to kadojow dow kayuuy to Diyus no Amoy dow ni Cristo Jesus no Ginuu ta, aw palinawon to gin-hawa nu.

To Sajop no Pagpang-anad

³ Ogkaliyag a no mupakamonang ka naa diyan to siyudad to Efeso. Sikan to insugu ku ikow to diya pagpanow ku padeg diya to prubinsya to Macedonia. Su kinahangyan no sapadan nu sikan mgo otow diyan no ogpang-anad to sajop. ⁴ Ikagihi sikandan no konad on oglipara to hininang-hinang no mgo isturya dow mahaba no mgo batbaton. Su ginona sikan ogdeg diya to mgo yalis aw kona ogpakapauswag to trabahu no kaning Diyus no ogkamaan pinaagi da to pagtuu. ⁵ Pig-ikagi ku ikow seini agun oghinigugmaay sikandan to gugma no ogkapuun to matinod-anon no ginhawa, agun no mahinlu to kunsinsya, aw agun mabug-us isab to pagtuu dan. ⁶ Di meyduon mgo otow no nakasuwoy to sikan, aw iyan on nasi ogpanghisgutan dan to wada mgo pues. ⁷ Ogkaliyag sikandan no og-ilingon no mgo mastru to diya mgo balaod no impabaja to Diyus ki Moises. Namogos sikandan no iyan sunudon sikan impang-anad dan no pudu wada mgo kasabagan, aw kona dan ngani ogkasabutan sikan ogpang-ikagihon dan.

⁸ Na sikan mgo balaod, namaanan ta no madojow sikan ko hustu to paggamit. ⁹ Di kinahangyan no makasabut ki no wada isugu to Diyus sikan para to mgo matarong ko kona no para to mgo baliku to pamatasan no angod to seini:

to ogsupak to mgo balaod to Diyus dow gubernu,

to kona ogtahud to Diyus,

to makasasaya,

to kona no diyusnon,

to ogtamay to kaning Diyus,

to oghimatoy to otow,

to ogyangub to pag-amung-amung to ginikanan,

¹⁰ to oghinang to kayaw-ajan yakip to mgo yukos ubin bohi no og-uunoy,

to ogbihag to otow,

to gayuon,

to ogkistigus to gayu,

aw inggad hintawa no ogsupak to sikan matuud no impang-anad.

¹¹ Sikan impang-anad ogkitaon duon to sikan Madojow no Nawnangonon no insalig kanay to Diyus no yabow to tibo.

To Kadojow dow Kayuuy to Diyus

¹² Ogpasalamat a ki Cristo Jesus no Ginuu ta su pig-isip a din no ogkasaligan. Kaling pigpili a din aw bogaji to doson agun mahinang a no suguonon din ¹³ inggad pigpasipayahan ku sikandin to diya una aw paantusa to mgo sakup din aw panyupigi. Pigkayuujan a din da su wada dalimagmagan ku to matuud to diya no panahon, aw wada a pad man isab tuu kandin. ¹⁴ Madojow yagboy sikandin kanay su pigtabangan a din to pagtuu kandin dow to paghigugma pinaagi to pagkabogkot ku duon ki Cristo Jesus.

¹⁵ Meyduon matuud no ikagihonon no angajan ogtuuhan no pig-iling: Migandini si Cristo Jesus to kalibutan to pagyuwas to mgo makasasaya. Aw siakon to pinakayabow to sae. ¹⁶ Di pigkae-atan a to Diyus agun no pinaagi to pagpasaylu din kanay no nahilabihan on to pagpakasae, igkapakita ni Cristo Jesus no hilabi sikandin mapailubon. Pighinang din sikan dini kanay agun ogkita to mgo otow aw ogpasakup isab sikandan ki Cristo Jesus aw ogpakadawat to kinabuhi no wada katapusan. ¹⁷ Na, og-ampu a no hangtod to wada katapusan simbahon to Diyus no iyan da matuud. Wada sinugdanan din aw wada katapusan. Kanunoy tanow podom mapasidonggan sikan yabow no Hari no kona ogkitaon aw wada kamatajon. Sikan iyan.

¹⁸ Timoteo, seini impansugu ku ikow nakasuboy to diya intag-an bahin ikow to diya una no iyan ogpakabogoy to kabuyut to pag-atubang to inggad nokoy no madoot. ¹⁹ Hogota to pagtuu nu, aw tagoni to madojow no kunsinsya. Su meyduon mgo otow no wadad lipara to kunsinsya dan, kaling nagoba on to pagtuu dan. ²⁰ Yakip duon si Himeneo dow si Alejandro. Indata kud sikandan diya ki Satanas agun mangkayogda to pagpang-anad to kona no matuud no kibali pagtamay dan to Diyus.

2

To Hustu no Pagsimba

¹ Na, og-unahan ku sikuna og-ikagihan no sikita no namanuu, kinahangyan no i-ampu ta to tibo kaotawan aw pasalamat ki to Diyus tongod kandan. Og-ampu ki no kayuujan aw tabangan sikandan to Diyus hasta sikita ² yabi to mgo panguyu to mgo nasyun dow tibo to duma no meyduon katongod to pagmandu ita agun no wada

mgo kasamuk to kaugpa ta aw malinow to paggiginhawa ta. Na, mabotang to gin-hawa ta* to pagtuman to Diyus. ³ Madojow sikan tibo aw ogkaliyagan to Diyus no Manyuyuwat, ⁴ su iyan og-awoson din no mayuwas to tibo mgo otow aw makasabut to matuud bahin ki Cristo. ⁵ Su sobuuk da to Diyus, aw sobuuk da isab to oghu-soy to Diyus dow otow. Si Cristo Jesus sikan no migpakaotow. ⁶ Imbogoy din to kinabuhi din agun no mayokat to tibo kaotawan no nangkaudipon to sae. Natuman sikan to panahon no pigbootan to Diyus, aw pinaagi to sikan, ingkapakita din no gustu din no mayuwas to tibo kaotawan. ⁷ Kaling pighinang a din no apustul aw sugu-a diya to kona no mgo Hibru agun inawnangon ku kandan sikan matuud no igpang-anad bahin ki Jesu-Cristo agun no makatuu sikandan. Matuud yagboy seini, kona no gayu.

⁸ Na, ogkaliyag a no to mgo yukos diya to inggad andei no banwa oghihimun to pag-ampu no wada kaboyu aw wada pagyayalis. Kinahangyan isab no wada igkasawoy kandan.

⁹ Bahin to mgo bohi, ko ogsimba sikan-dan, ogkaliyag a no ogpangabo sikandan to minatarong. Kona dan isab ogpasub-rahaman to pagbuyak-buyak to bubue dan dow to pagsul-ub to mahalon no mgo kabo hasta to pagpangalahas. ¹⁰ Nasi no iyan ipakita dan to madojow no mgo hinang no iyan angajan no ogbataonan to bohi no og-angkon no ogtuman sikandin to Diyus. ¹¹⁻¹² Kinahangyan no kona ogsamuk diya to simbahan di nasi no maminog puli aw paobos to sikan ogpang-anad. Kona a og-tugut no to bohi iyan ogpang-anad to mgo yukos aw ogpanguyu kandan. ¹³ Su no hinangon to Diyus to otow, iyan una no pighinang din si Adan, aw isunu si Eba. ¹⁴ Kona isab no si Adan to nalimbungan ni Satanas, di si Eba. Bohi to una no migyapas to sugu to Diyus. ¹⁵ Di kona monang no pig-ikagi ku seini su wadad pag-iman to mgo bohi. Tinood iyan no og-antus sikandan ko manganak, di ogkailisan sikan to kalipay ko ogpadajun sikandan to pagsalig to Diyus, to paghigugma to duma dow to pagkinabuhi no matarong.

3

To Angay no Ogbataonan to mgo Pan-guyu
(Tito 1:6-9)

¹ Matuud yagboy sikan ikagihonon no pig-iling: To otow no ogkaliyag no mahinang no panguyu to angod din no mgo magtutuu, madojow sikan katongdanan

no naliyagan din. ² Kaling kinahangyan no wada igkasawoy to mgo panguyu to mgo magtutuu, sobuuk da to asawa, wada honay, aw wada inojowan no asawa. Kinahangyan isab no mabotang to ginhawa, kona no hawa-hawa, ogkatahudan, maabi-abihon, dow madojow ko ogpang-anad. ³ Kinahangyan isab no kona sikandan no palahobog, kona no abusadu, nasi no mapailubon sikandan. Kinahangyan no kona no matipagyalis aw kona no pakisaepi. ⁴ Ogkaamu sikandan ogdumaya to panimayoy dan aw ogsugoton dow ogtahudon sikandan to mgo anak dan. ⁵ Su sikan kona ogkaamu ogdumaya to kaugalingon dan no panimayoy, og-amonuhon dan man to pagdumaya to kaotawan to Diyus? ⁶ Kinahangyan isab no kona sikandan no bag-u no magtutuu, su unu ko matintal to pagpayabow aw kastiguhon to Diyus angod to pagkastigu ki Satanas to diya una tongod to pagpayabow din. ⁷ Kinahangyan isab no madojow to batasan agun ogtahudon sikandan to mgo otow no kona no sakup ni Jesu-Cristo su unu ko sawajon sikandan aw makasodop to lit-ag ni Satanas.

To Angay no Ogbataonan to mgo Tu-matabang

⁸ Na, bahin to mgo otow no ogkahinang no tumatabang duon to simbahan, kinahangyan no ogkatahudan sikandan, kona no daduwa to dila, kona no palahobog aw kona isab no pakisaepi. ⁹ Kinahangyan no tagonan dan sikan pigtuuhan no im-pasabut ita aw to hinlu no kunsinsya. ¹⁰ Kinahangyan no paniidan naa sikan-dan, aw ko wada igkasawoy, ogkahimu no botangan to sikan no katongdanan. ¹¹⁻¹² Kinahangyan isab no sobuuk da to asawa, wada kabit, aw wada inojowan no asawa. Ogkaamu isab ogdumaya to panimayoy dan.

To mgo asawa dan isab kinahangyan no ogkatahudan, kona no mahimanu, ogpaka-pogong to kaugalingon, aw ogkasaligan to inggad nokoy no hinangonon.

¹³ Ko hintawa to ogpakadedeyjow to pag-tuman to igpahinang kandin, ogtahudon yagboy sikandin aw masaligon to pag-ikagi bahin to pagtuu din ki Cristo Jesus.

¹⁴⁻¹⁵ Na, og-imanon ku no kona a ogkayugoy to pag-andiyan ikow. Di ko pananglit mayangan a, igsuyat ku seini mgo sugu no igpadae ku diyan ikow agun mamaan ka dow nokoy to ogbataonan to mgo sakup to panimayoy to Diyus. Sikan og-ilingon to panimayoy to Diyus, mgo magtutuu sikan to

* 2:2 Ubin kona no hawa-hawa

buhi no Diyus. Angod ki to madigon no tugdok su pigtagonan ta to matuud no impanganad bahin ki Jesu-Cristo aw ignawnangon ta sikan. ¹⁶ Namaan ki no impurtanti yagboy sikan pigtuuhan ta no babag-uhay pad ipasabut ita no pig-iling.

Migpakaotow si Jesu-Cristo,
aw migkistigus to Ispiritu Santu no Anak sikandin to Diyus.

Pigkita sikandin to mgo anghil
aw iwali diya to yain-yain no mgo tribu.
Mahan-in to migpasakup kandin dini to babow to pasak,
aw pigbatun sikandin diya to yangit.

4

To Ogpamang-anad to Gayu

¹ Klaru no pig-ikagi to Ispiritu Santu no diya to mahudi no mgo aedow, meyduon mgo otow no ogtalikud to sikan matuud no pigtuuhan ta. Iyan on nasi ogtuuhan dan to gayu no igpang-anad no diya ogkapuun to mangkadoot no ispiritu. ² Aw sikan ogpang-anad, mgo gayuon no kunungkun mangkatarong. Konad on sikan-dan ogkasamak su pigkubayan on to kunsinsya dan. ³ Og-iling sikandan no kona ogpaminyoon to otow aw no meyduon mgo pagkoon no ig-ojow. Di sikita no namanuu, namaan ki to matuud. Namaan ki no imbogoy ita to Diyus sikan mgo pagkoon agun ogkapuesan ta aw ogkapasalamatana ta sikandin. ⁴ Su madojow tibo to nangkahinang to Diyus. Wada og-ojowan ta to sikan impamogoy din, nasi no ogdawaton ta aw pasalamat. ⁵ Su tongod to sikan pig-ikagi to Diyus dow sikan pagpasalamat ta kandin, og-isipon sikan tibo pagkoon no hinlu.

To Matinumanon no Suguonon ni Jesu-Cristo

⁶ Ko i-anad nu diya to angod ta no mgo magtutuu seini impanuyat ku kani, ogkailing ka no matinumanon no suguonon ni Cristo Jesus. Aw ogkakita no migtubu ka duon to mgo kagi to Diyus aw duon to sikan matuud no impang-anad no pigtuuhan ta. ⁷ Kona ka ogpanginyabot to sikan mgo otow no ogpangnawnangon to mgo hininanghinang no mgo isturya su kona sikan ogpakapasingongog to Diyus. Nasi no iyan batasanon nu to pagkinabuhi no diyusnon. ⁸ Angod pananglit to seini. Ogpakadojow ita ko padosonon ta to yawa ta, di yabow no ogpakadojow ita ko digonon ta to pagsunud to Diyus. Su sikan to ogkapuunan to kadojawan to kinabuhi ta kuntuon hasta ko diya kid on to yangit.

⁹ Seini kagi ku ogkatuuhan yagboy su matuud. ¹⁰ Kaling ogpaningkamot aw ogpamot ki su og-imaan ta to buhi no Diyus.

Ogkayuwas din to tibo kaotawan, yabi to diya ogpasakup kandin.

¹¹ Seini impansuyat ku ikow isugu aw i-anad nu diya to duma. ¹² Ajaw igtugut no tamajon ka tongod to kabatan-on nu. Nasi no deyjawa to batasan nu agun angajan ka no ogsunudon to duma no mgo magtutuu ko kitaon dan no madojow to pagpang-iikagi nu, to pamatasan nu, to gugma nu, to pagtuu nu dow to pagkaotow nu no wada buling. ¹³ Na, kotob no makaandiyana a, tibuyusa to pagbasa to Kasuyatan to Diyus duon to ogkahimun no mgo magtutuu, to pagwali dow to pagpang-anad. ¹⁴ Ajaw ogpabay-ani to abilidad nu no imbogoy ikow to Diyus pinaagi to impaikagi din to diya kibali ba-ba din bahin ikow to diya panahon no sampoyongan to uyu nu to mgo panguyu to simbahan aw i-ampu ka dan.

¹⁵ Tibuyusa to pagtuman to sikan tibo no insugu ku ikow agun makitaan to tibo no kanunoy og-uswag to pagtuman nu to Diyus. ¹⁶ Kaling deyjawa to pamatasan nu dow to pagpang-anad, su ko padajunon nu sikan, kona no sikuna da to ogkayuwas di hasta to diya ogpaminog to igpang-anad nu.

5

Bahin to mgo Bayu, mgo Panguyu no mgo Udipon

¹⁻² Ko meyduon ogsambagan nu, i-angod sikandin to sakup to pamilya nu. Ajaw igpanagda to yukos no kakoy nu to idad no ogpakasae. Nasi no i-angod to pagsambag nu to amoy nu. To mgo bohi isab no kakoy nu to idad, isipa no inoy nu, aw to mgo hadi nu to idad, isipa no mgo suun nu no yukos dow bohi. Di likaji to yain no mgo honahona bahin to batan-on no mgo bohi.

³ Na, bahin to bayu no mgo bohi no wadad ogkasaligan to panginabuhi, kinahangyan no tahudon dow tabangan. ⁴ Di ko meyduon mgo anak ubin mgo apu dan, kinahangyan no mamaan sikandan no una no katongdanan dan to pagtuman to Diyus pinaagi to pag-atiman to sikan bayu. Su mahan-in to bayosanan dan to inoy dow apu dan. Igalipay isab to Diyus no tabangan dan sikan bujag.

⁵ Di to bayu no bohi no wadad ogkasaligan to panginabuhi, iyan da og-imaan din to Diyus. Aedow dow madukilom kanunoy sikandin og-ampu aw ogpamuju to mgo kinahangyanon din. ⁶ Di to bayu no ogpatujang, ogkaangod on sikandin to patoy. ⁷ Na, seini ing-anad ku ikow i-anad nu isab to mgo sakup ni Jesus agun wada igkasawoy kandan. ⁸ Su ko meyduon sakup ni Jesus no kona og-atiman to mgo kasuunan din yabi pad to pamilya din, kibali pig-ojowan din on

to pagtuo din ki Jesus, aw yabi pad sikandin to kadoot to diya mgo otow no wada Diyus.

⁹ Seini to ogkatagahan nu dow hintawa to mgo bayu no bohi no angajan iglista. Una, kinahangyan no subra on to kan-oman no tuig to idad dan. Ikaduwa, kinahangyan no wada pangabit aw wada sikandan pag-biya to bana. ¹⁰ Ikatoyu, kinahangyan no nabantug sikandan to madojow no mgo hinang, angod pananglit to madojow no pagdumaya to mgo anak, to pag-abi-abi to mgo otow duon to bayoy din, to paghugas to kobong to mgo saka, to pagtabang to mgo otow no nangkalisod-lisod dow to tibuyus no paghinang to yain-yain no mangkadojow.

¹¹ Di to bayu no mgo bohi no batan-on pad ajaw iglista su kona ogkayugoy, ogkakobosan to diya saad dan to pag-alagad ki Cristo tongod to liyag dan to pagminyo. ¹² Su ko sikan to oghinangon dan, ogkasawoy sikan-dan su kona dan ogkatuman to diya insaad dan. ¹³ Dugang pad isab, nokoy no kona iglista to batan-on no mgo bayu, su unu ko ogkaanad sikandan to pagkahukawon aw iyan da oghinangon dan to pagpanumbayoy, pagtinabi, pagpanginyabot to kalihokan to duma aw pagpang-ikagi to kona no angay. ¹⁴ Kaling ogsambag a to bayu no mgo bohi no batan-on pad no muminyo on isab agun manganak aw ogdumaya to panimayoy dan agun wada igkasawoy ita to mgo kuntra ta. ¹⁵ Pig-ikagi ku sikan su mey on iyan mgo bohi no migsuwoy ki Jesu-Cristo, aw iyan on pig-unug dan si Satanas.

¹⁶ Na, og-isabon ku og-ikagihon no to bohi no meyduon bayu no pamilya din, sikandin to og-atiman kandin agun no iyan ogkaatubang to simbahan to bayu no mgo bohi no wadad yagboy ogkasaligan.

¹⁷ Na, bahin to mgo panguyu no madojow ogdumaya to mgo sakup ni Jesus, angajan sikandan ogtahudon dow suhuyan to madojow, yabi to diya mangkabakas no ogpangwali dow ogpang-anad. ¹⁸ Su pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, "To baka no ogpagunason* kona ogsampongan to baba agun no makakoon to sikan naunagan din."† Meyduon isab pig-iling, "To otow no ograbahu angajan ogsuhuyan."‡ ¹⁹ Ko meyduon panguyu no igriklamu, ajaw ogpaminoga gawas ko meyduon daduwa ubin tatoyu no ogpakakistigus to sikan. ²⁰ Ko mamaanan no ogpadajun to panguyu to simbahan to pagpakasae, sapadi sikandin duon to atubangan to ogkahimun no mgo sakup ni Jesus agun ogkahaedok to duma to paghinang to angod.

²¹ Ogsuguan ku sikuna duon to atubangan to Diyus dow ni Cristo Jesus hasta to mgo anghil dan no tumanon nu seini tibo no wada ogpaburan.

²² Na, bahin isab to sikan oghinangon no mgo panguyu, ajaw ogdali-dali-a to pagbogoy kandan to katongdanan su unu ko pagkahina-hina, mamaanan no madoot naan sikandan aw ogkadaehig ka to sae dan. Likaji yagboy to sae.

²³ Na, meyduon igsambag ku ikow bahin to sikan ogbation nu. Kona no wohig da to og-inomon nu, di inom ka isab to maintok no inomon agun matambayan sikan ogbalik-balik no sakit to gotok nu.

²⁴ Ogbalikon ku to paghisgut bahin to pagpili to mgo panguyu. Domdomon nu no meyduon mgo otow no madali ogkamaanan to sae dan inggad kona pad hukuman. Meyduon isab duma no ogkamaanan da to mgo sae ko mayugoy-yugoy on to pagpaniidi kandan. ²⁵ Angod isab to sikan to mangkadojow no oghinangon to mgo otow. Su meyduon ogkamaanan dajun, aw meyduon isab duma no mayugoy ogkamaanan.

6

¹ Bahin to mgo udipon no sakup ni Jesus, kinahangyan no tahudon dan to mgo agayon dan agun kona ogkadoot to dongog to Diyus hasta sikan igpang-anad ta. ² Ko meyduon udipon no ogpangagayon duon to angod din no sakup ni Jesus, kona sikandin oghona-hona no ogpangimpuesan din sikan agayon din. Nasi no tumanon din yagboy to mgo sugu din su to trabahu din iyan man ogpakapahimuyus sikan angod din no magtutuu no pighilabi din. Sikan to i-anad nu to kaotawan, aw siguruha no tumanon dan.

To Sajop no Pagpang-anad dow to Tinood no Pagkadatu

³ Ko meyduon ogpang-anad to ogpakayahi aw kona din ogdawaton sikan ogpakadojow no impang-anad ni Jesu-Cristo no Ginuu ta no ogdeg diya to pagkadiyusnon, ⁴ ogkamaanan nu no hambugeru sikan no otow aw wada dalimagmagan din bahin to matuud. Iyan nasi ogkabuangan din to pagpagdibati bahin to paghiluwas to mgo kagi no iyan ogkaamungan to pagsilag, pagbubuyow, pagpaiisultuhay, wada pagsalg to duma ⁵ dow wada katapusan no pagyayalis. Ogekailing to sikan su wada din on man hipidi duon to hona-hona din to matuud no igpang-anad, aw tibo on madoot to nakased duon to hona-hona din. Nailing

* 5:18 To Surigao no Minanubu: *ogpangiokon* † 5:18 5:18b Deuteronomio 25:4 ‡ 5:18 Lucas 10:7

to boot din no ogkadatu sikandin pinaagi to pagkadiyusnon.

⁶ Di iyan nasi podom kadatu ta to pagkadiyusnon no ogparisan to pagkatagbaw inggad igu-igu da to mgo kinahangyanon ta. ⁷Su no i-anak ki, wada nadae ta no inggad nokoy, aw wada isab ogkadaya ta ko mamatoy kid. ⁸Kaling ogkahustuhan kid on ko meyduon igu no pagkoon dow kabo ta. ⁹Di to mgo otow no ogkaliyag no masapian, ogkatintal sikandan aw ogkaangod to mananap no ogpakasodop to lit-ag. Su ko tumanon dan sikan linangog dow ogpakadoot no ogkaliyagan dan, sikan to ogyon-ok kandan diya to kayagyagan. ¹⁰Su to gugma to saepi iyan ogkapuunan to tibo klasi no kadoot. Tongod to sikan, meyduon mgo otow no nakatalikud on to sikan pigtuuhan ta, aw to katapusan, wada ogpakatopong to pagbasul dan.

To Sambag ni Pablo ki Timoteo

¹¹Di sikuna Timoteo, domdoma no suguonon ka to Diyus. Likaji sikan impamatahan ku. Iyan nasi paningkamotan nu to pagkamatarong, pagkadiyusnon, pagsalig to Diyus, paghigugma, pagkamaintuson dow pagpailub. ¹²Paningkamot ka yagboy angod to otow no og-ibak to yumbaan, su sobuuk ka to diya namanuu ki Cristo. Pakadigon ka duon to sikan kinabuhi no wada katapusan. Imbogoy sikan ikow to Diyus no iyan migtawag ikow to diya panahon no mig-ikagi ka duon to atubangan to mahan-in no mgo otow no ogpasakup ka ki Jesu-Cristo. ¹³Na, mey pad igsugu ku Timoteo duon to atubangan to Diyus no iyan ogbogoy to kinabuhi to tibo dow ni Cristo Jesus no Ginuu ta no iyan mig-ikagi to matuud diya to atubangan ni Poncio Pilato. ¹⁴Ogsuguon ku sikuna no tumanon nu to tibo insugu to Diyus aw dedeyjawa to pagbantoy agun no wada og-isab to sikan aw kona sikan ogkasawoy kotob no kona pad mupaui si Jesu-Cristo no Ginuu ta. ¹⁵Na, to Diyus iyan ogtuman to sikan pagpauli ni Jesu-Cristo ko muabut on to hustu no panahon. To Diyus no Yabow to Tibo iyan da ogmandu. Sikandin to Hari to tibo mgo hari dow Magboboort to tibo meyduon katongod to pagboot. ¹⁶Wada ogsangkoan to kinabuhi din. Wada ogpakapadani kandin su mig-ugpa sikandin duon to pinakamasilow no kaawang. Wada pad nakakita to Diyus, aw wada yagboy ogpakakita kandin. Na, hinaut no kanunoy sikandin pasidonggan aw no mupaobos to tibo duon to pagmandu din hangtod to wada katapusan. Sikan iyan.

¹⁷Suguon nu to sapian no mgo magtutuu no kona sikandan ogpayabow-yabow aw kona ogsalig to saepi dan su madali da sikan

ogkagawang. Nasi no iyan saligan dan to Diyus no ogbogoy ita to tibo mangkadojow agun ogkalipay ki. ¹⁸Suguon nu isab sikandan to paghinang to mangkadojow su sikan to tinood no kadatu. Kinahangyanon no matibogoy sikandan aw matinabangon to duma. ¹⁹Su duon to sikan, ogpakahimun sikandan to kadatu diya to yangit no kona ogkagawang. Aw ogpakapanag-iya sikandan to matuud no kinabuhi no wada katapusan.

²⁰Na Timoteo, bantaji sikan impanganad no insalig ikow agun wada og-isab to sikan. Likaji to mgo hisgutanan no kona ogpakapasidongog to Diyus dow to nakayahi no pagpang-anad no og-ilingon no kaalam kun. ²¹Su to mgo otow no migsunod to sikan nakasuwoy on to matuud no pigtuuhan ta.

Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus.

Sikan da.

To Ikaduwa no Suyat ni Pablo ki Timoteo

¹⁻² Siak si Pablo iyan migsuyat to seini diyan ikow Timoteo no og-isipon ku no anak. Namaan kad no apustul a ni Cristo Jesus su sikan to pagboot to Diyus. Pigsugu a din agun inawnangon ku sikan kinabuhi no insaad to Diyus ita no nabogkot duon ki Cristo Jesus.

Og-ampu a no ipakita ikow to kadojow dow kayuuy to Diyus no Amoy dow ni Cristo Jesus no Ginuu ta aw palinawon to ginhawa nu.

To Pagdasig ki Timoteo to Pagtuman to Diyus

³ Ogpasalamat a to Diyus no iyan ogtumanon ku to hinlu no kunsinsya angod to diya pagtuman to mgo kaaw-apan ku. Aedow dow madukilom kona ku ogkalin-gawan to pagpasalamat kandin aw to pag-ampu tongod ikow. ⁴ Ko ig-ampu ku sikuna, ogmingawon a yagboy su ogkadomdoman ku no pigpangyuhaan ka no mususuwoy ki. Ogdaliyag a podom no maisaban ku sikuna makitaan agun no malipay a yagboy. ⁵ Kona ku ogkalingawan to matinod-anon no pagtuu nu ki Jesu-Cristo. Iyan una no namanuu to apu nu no si Loida dow to inoy nu no si Eunice, aw kuntoon nasiguru ku no nakasunud ka to sikan madigon no pagtuu dan. ⁶ Kaling paduganga to paggamit to diya abilidad no imbogoy ikow to Diyus to diya una no sampoyongan ku sikuna. ⁷ Su to Ispiritu Santu imbogoy ita to Diyus kona no agun ogtalaw ki di nasi agun gahoman ki to pagtuman to Diyus dow agun higugmaon ta to duma aw agun madisiplina to kaugalin-gon ta.

⁸ Kaling kona ka ogkasikow to pagnaw-nangon bahin to Ginuu ta. Kona a nu isab igkasikow inggad naprisu a tongod to pagnawnangon ku to sikan. Nasi no pag-unung ka kanay to mgo antusonon, aw antusa to mgo kalisod no og-abut ikow su ogdigonon ka to Diyus. ⁹ Sikandin to migyuwas ita aw tawaga agun yainon ki no kaotawan din. Kona ki podom no angajan to sikan no kadojow dow kayuuy din, di inggad no wada din pad hinanga seini kalibutan, tahan din no pigplanu no ogtabangan ki din pinaagi ki Cristo Jesus. ¹⁰ Na, kuntoon namaanan tad no mig-andini si Cristo Jesus to kalibutan to pagyuwas ita. Pigbongkag din on to gahom to kamatajon aw ipasabut no ogkabogajan ki to kinabuhi no wada katapusan pinaagi to sikan Madojow no

Nawnangonon. ¹¹ Kaling pigpili a to Diyus aw bogaji to katongdanan to pagka-apustul agun inawnangon ku aw ipang-anad sikan. ¹² Sikan to hinongdan no pigpaantus a no angod to seini. Di kona ku igkasikow sikan su namaan a yagboy ki Jesus no iyan pigsaligan ku. Nakasiguru a isab no ogkapanalipodan din sikan insalig ku kandin* hangtod to Aedow to Paghukum.

¹³ Tagoni to diya impang-anad ku ikow aw iyan sunuda ko mang-anad ka. Padajun ka duon to pagtuu dow gugma no imbogoy ni Cristo Jesus ita no nabogkot duon kandin. ¹⁴ Ajaw ogtuguti to inggad hintawa to pag-isab to sikan impang-anad no insalig ikow. Su to Ispiritu Santu no og-ugpa kani to ginhawa ta iyan ogtabang ikow to pagpanalipod to sikan.

¹⁵ Namaan kad no halus tibo to mgo sakup ni Jesus kani to prubinsya to Asia namanalikud on kanay yakip si Figelo dow si Hermogenes.

¹⁶ Di si Onisiforo wada talikud kanay. Og-ampu a no kayuujan sikandin to Ginuu dow to pamilya din, su kanunoy sikandin miglipay kanay. Inggad naprisu ad on, wada sikandin kasikow to pagyouy. ¹⁷ Su to diya pagtidow din dini to Roma, wada sikandin sigkon to pagpamangha kanay kotob no nakitaan a din. ¹⁸ Aw namaan ka dow pig-amonu din to pagbulig diyan to siyudad to Efeso. Kaling og-ampu a no kayuujan sikandin to Ginuu ko og-abut on to Aedow to Paghukum.

2

To Maunungon no Sakup to Diyus

¹ Kaling sikuna no og-isipon ku no anak, pakadigon ka pinaagi to tabang ni Cristo Jesus. ² To diya impang-anad ku ikow no ingkapang-anad on isab ikow to mahan-in no mgo otow isalig nud on diya to duma no ogkangkasaligan agun igkaanad dan isab diya to duma pad no mgo otow. ³ Antusa to mgo antusonon no og-abut ita no kibali mgo sundayu ni Cristo Jesus. ⁴ Su wada sundayu no ogpanginyabot to mgo kalihokan to mgo sibilyan. Ogtibuyuson din to pagtuman to katongdanan din to pagkasundayu agun ogkasajaan sikan yabow din. ⁵ Maangod ki isab podom to otow no og-ibak to yumba-an. Su to otow no og-ibak duon ogkagawang ko kona din tumanon to balaod to sikan yumba-an. ⁶ Iyan isab maangodan ta podom to mag-uuma no ogpaningkamot to pagtrabahu. Ko og-but on to tanom, kinahangyan no sikandin to una no ogbahinan. ⁷ Honahona seini pig-ikagi ku, su ogtabangan ka to Ginuu agun ogpakasabut ka yagboy.

* 1:12 To yain no igpasabut to seini: *insalig din kanay*

⁸ Domdoma si Jesu-Cristo no nabanhaw no kaliwat ni Hari David. ⁹ Tongod to pag-nawnangon ku to sikan, mig-antus a no ginapus angod to kriminal. Di to kagi to Diyus migpadajun to pagtangkap su kona sikan ogkagapus. ¹⁰ Kaling og-antuson ku to tibo mgo kasakit tongod to diya pinili din no mgo otow agun mayuwas sikandan pinaagi to pagkabogkot duon ki Cristo Jesus, agun isab no ogkadawat dan to kinabuhi no wada katapusan. ¹¹ Meyduon ikagihonon no ogkatuuhan no pig-iling: Ko namatoy ki duma ki Jesus pinaagi to pagsapilinti din ita, ogpakaduma ki to pagkabanhaw din. ¹² Ko ogkaantus ta to mgo kalisod, ogpakamandu ki duma kandin. Di ko ilidung ta sikandin, iglidung ki din isab. ¹³ Inggad kona ki no matinumanon kandin, ogpabilin sikandin no matinumanon su kona ogkaisab to kinaiya dow kagi din.”

To Angay no Ogbatasanon agun Ogcasa-jaan to Diyus

¹⁴ Ipadomdom nu to mgo otow sikan nahisugutan on. Nongnonga sikandan duon to atubangan to Diyus no likajan dan to pagdibati bahin to paghiluwas to mgo kagi su wada pues to sikan aw ginona ogpakadoot to mgo otow no ogpaminog. ¹⁵ Paningkamot ka yagboy to pagtuman to Diyus agun masajaan sikandin. Ko angod to sikan to hinangon nu, wada igkasikow nu su hustu man yagboy to pagpang-anad nu to sikan matuud no kagi to Diyus. ¹⁶ Likaji to mgo hisgutanan no kona ogpakapasidongog to Diyus, su to mgo otow no og-ikagi to angod to sikan ogpakapadiyu yagboy to Diyus. ¹⁷ Aw ko ogtangkap on sikan igpang-anad dan, ogkaangod sikan to sangla no og-uyakit to duma. Sikan to ogkaangodan ni Hermeneo dow ni Felito ¹⁸ su migsuwoy sikandan to matuud no impang-anad aw piglibod dan to pagtuu to duma, su nang-anad man sikandan no natapus on to pagkabanhaw to mgo patoy. ¹⁹ Di inggad pad to sikan pighinang dan, kona ogkaisab sikan matuud no impang-anad no napuun to Diyus. Angod sikan to madigon no pasikadanan to bayoy no pigsuyatan to seini: “To Ginuu namaan dow hintawa to mgo sakup din.” Nasuyat isab no pig-iling, “To otow no og-angkon no sakup sikandin ni Jesus, kinahangyan no ojowan din to madoot.”

²⁰ Igpananglit ta to bayoy to sapian. Kona og-aangod to mgo gamit duon. Meyduon gamit no buyawan dow plata no oggamiton to mahinongdanon no mgo tuud. Meyduon isab duma no hininang to kaju dow pasak no obos da no gamitonon. ²¹ Na, to otow no ogpadiyu to tibo mangkadoot ogkaangod to sikan mahalon no mgo gamit su

ogkapuesan yagboy sikandin, aw andam no oggamiton to agayon din to tibo madojow no hinangonon.

²² Kaling likaji to mangkadoot no kaibog no kaning batan-on. Iyan nasi tagoni to katarong, pagsalig to Diyus, paghigugma dow kalinow. Su sikan to oghinangon to mgo otow no og-ampu to Ginuu dinumahan to pagsalig no wada sakot no madoot duon to ginhawa dan. ²³ Kinahangyan isab no likajan nu to wada pues no mgo hisgut-hisgut to mgo otow no kuyang to pagsabut, su namaanan nu no ginona ogdeg sikan diya to pagkabubuyow. ²⁴ To suguonon to Diyus kona ogpagbuyow. Nasi no ogmadojawan din to tibo otow aw og-pailuban din. Madojow isab sikandin ko ogpang-anad, mainantuson ²⁵ aw mayunoy ko ogsambag to mgo otow no ogsupak to matuud no igpang-anad. Su basi da man tabangan sikandan to Diyus agun no musosey sikandin aw maisab sikan sajom no mgo panghona-hona dan hangtod no og-pakasabut to matuud. ²⁶ Na, pinaagi to sikan, ogkatul-id to mgo panghona-hona dan aw ogpakasabuk sikandan to gahom ni Satanas no migbitik kandan agun ogtuman podom to pagboot din.

3

To Ogbatasanon to mgo Otow diya to Mahudi no mgo Aedow

¹ Indani seini. Diya to mahudi no mgo aedow, malisod on yagboy to panahon. ² Su iyan da ogdomdomon to mgo otow to kaulingon dan. Pakisaepi sikandan, mgo hamburgeru dow garbusu. Ogpang-insultu sikandan to Diyus dow to duma, ogsupak to mgo ginikanan, konad no mapasalamatan, aw wadad pagtahud dan to Diyus. ³ Wadad gugma dow kayuuy dan, ogpanghapey, mapatujangan, mangkayupig, ogsupak to inggad nokoy no madojow ⁴ aw mayuibon. Kona dan igbotang to boot to oghinangon dan, aw ogyakad on to pagpayabow dan. Konad sikandan oghigugma to Diyus su iyan ogpayabihon dan to mgo kalipajaan. ⁵ Kunungkun diyusnon sikandin di kona ogpagahom to Diyus. Likaji to mgo otow no angod to sikan.

⁶ Su inggad kuntoon meyduon angod kandan no maidiya no ogsed to mgo bayoy aw pangumbinyu to mgo bohi no madali ogkadaya agun tuuhan sikan igpang-anad dan. Sikan no mgo bohi nabogatan to sae aw madali ogkadaya to yainyain no mangkadoot no ogkaliyagan dan. ⁷ Kanunoy sikandan ogpaanad to bag-u no igpang-anad, di kona yagboy ogkamaan to matuud. ⁸ Sikan ogpanlimbung no mgo

otow, nangkadoot on yagboy to panghona-hona aw wada dan on tuuhi to matuud. Nasi no ogsupakon dan angod to pagsupak ni Janes dow ni Jambres* ki Moises to diya una. Kaling pig-ojowan sikandan to Diyus. ⁹ Di kona sikandan ogpakapadajun, su ogkamaanan da man to tibo no wada pues to sikan igpang-anad dan. Na, ogkasikawan sikandan angod to diya pagkasikawi ni Janes dow ni Jambres.

To Sambag ni Pablo ki Timoteo

¹⁰ Di sikuna, nasabutan nud man yagboy to diya impang-anad ku, to pamatasan ku, to mgo tuud ku, to pagtuu ku, to pagpailub ku, to gugma ku dow to pagkamainantuson ku. ¹¹ Nakapaniid ka isab to diya pagpaantus kanay diya to mgo yunsud to Antioquia, Iconio dow Listra. Di pigyuwas a to Ginuu to sikan tibo mgo antusonon. ¹² Aw kona no siak da to ogpaantuson, di hasta isab to tibo mgo otow no nangkabogkot on duon ki Cristo Jesus no ogtuman yagboy kandin. ¹³ Di to mgo otow no mangkadoot to batasan dow malimbungan, ogdugang to kadoot dan su ogpadajun to paglimbung to duma, aw ogkalimbungan isab sikandan.

¹⁴ Di sikuna Timoteo, padajun ka to pagtuu to diya matuud no impang-anad ikow. Namaan ka no matuud sikan su ogkangkasaligan to diya namangan-anad ikow. ¹⁵ Sugud to pagkabata nu, namaanan nud to Kasuyatan to Diyus no iyan ogpasabut ita agun no ogkayuwas ki pinaagi to pagtuu dow pagsalig ki Cristo Jesus. ¹⁶ To tibo nakased duon to Kasuyatan to Diyus napuun yagboy kandin. Ogapuesan sikan to pagpang-anad, pagsapad, pagtul-id dow pag-anad ita to pagkamatarong ¹⁷ agun no wada ogkakuyang ita no ogpang-anad, di nasi no masangkap ki to tibo madojow no mgo hinangonon.

4

¹ Meyduon pad igsugu ku ikow duon to atubangan to Diyus dow ni Cristo Jesus no iyan ogpauli to paghari dow to paghukum to tibo kaotawan no buhi pad dow patoy on. ² Seini to igsugu ku ikow kuntoon. Inawnangon to kagi to Diyus. Kinahangyan no andam ka kanunoy, inggad malisod to panahon ubin masajun. Ikagihi to mgo otow to sajob dan aw sambagi. Dasigon nu sikandan to paghinang to madojow. Dedeyjawa to pagpang-anad kandan aw pailubi. ³ Su og-abut to panahon no konad ogpaminog to otow to matuud no igpang-anad. Iyan

nasi ogpaminogon dan to mahan-in no ogpang-anad to sikan ogkaliyagan dan no ogpaminogon. ⁴ Ogpamabongey-bongey sikandan to matuud su iyan ogpaminogon dan to hininang-hinang no mgo isturya. ⁵ Di sikuna, pabog-ata to ginhawa nu, aguwantaha to mangkalisod no og-abut ikow, padajun ka to pagnawnangon to sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo aw tumana to igpamahinang din ikow.

⁶ Su siakon, kibali imbu-bu on to yangosa ku no inghalad diya to Diyus. Madani on ogkatapus to kinabuhi ku. ⁷ To pagtuman ku to Diyus angod to migpagyumbaan a. Migpaningkamot a kotob to nahimu ku, aw migtidow ad on duon to sangkoanan. Wada a suwtoy to sikan matuud no igpang-anad, aw pigbantajan ku agun wada ogkaisab to sikan. ⁸ Kaling kuntoon puli a nanda ogtagad to igbayos kanay to Ginuu duon to aedow ko hukuman din on to kaotawan. To Ginuu no hustu ko oghukum iyan ogbayos kanay su matarong a duon to atubangan din. Aw kona no siakon da to ogbayosan, di to tibo no ogpaabut yagboy to pagpauli din.

To Hangyu ni Pablo ki Timoteo

⁹ Paningkamoti no madali ka makaandini kanay. ¹⁰ Mamingaw ad on dini su pig-ojowan a ni Dimas. Mig-andiya sikandin to Tesalonica su pigpayabi din to kinabuhi kani to kalibutan. Si Cresente mig-andiya isab to Galacia, aw si Tito diyad on to Dalmacia. ¹¹ Si Lucas iyan nanda duma ku. Ko muandini ka, padumaha si Marcos su ogpakatimbang kanay to trabahu no kanning Diyus. ¹² Aw, pigsugu ku naan isab si Tiquico diya to Efeso. ¹³ Na, ko muandini ka, daeha to diya aapid ku no kabo no imbilin ku ki Carpo diya to Troas. Daeha isab to diya mgo libru, yabi to diya mgo kindae no hininang no libru.

¹⁴ Si Alejandro no pandoy to brunsi, pigdoot a din hilabi. Siguru yagboy no ogbayosan sikandin to Ginuu. ¹⁵ Bantoy ka no kona ka din dooton, su pigsupak din yagboy to impang-anad ta.

¹⁶ To diya una no pag-atubang ku to husajan, wada otow no miggapi kanay, pig-ojowan a to tibo. Ig-ampu ku no kona sikandan sukutan to sikan. ¹⁷ Di pigtabangan a da to Ginuu. Piggahoman a agun no ikanangon ku to tibuuk no nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo, agun makadinog sikan kona no mgo Hibru no nahimun duon. Namiligru a to diya no panahon, di pigyuwas a da to Ginuu. ¹⁸ Kaling nakasiguru a no ogyuwason a din to tibo kadootan. Ogpandalipodan

* 3:8 Ojow pa to isturya to mgo Hibru, si Janes dow si Jambres mgo taga-Ehipto no salamangkiru no pigpahinang to hari dan to mgo kabeynganan angod to diya impahinang to Diyus ki Moises dow ki Aaron. Ogbakaba seini duon to Exodo 7:11 dow 22.

a din aw daeha diya to yangit no gingharian din. Hinaut no sajaon sikandin to wada katapusan. Sikan iyan.

Pangumusta

¹⁹Ipangumusta a ki Priscila dow ki Aquila hasta to panimayoy ni Onisiforo. ²⁰Si Erasto migpakamonang diya to Corinto. Si Trofimo pigbilin ku diya to Mileto su nasakit. ²¹Paningkamot ka no kona pad og-abut to tinghagsiy, makaandini kad kanay. Si Eubulo dow si Pudente, si Lino, si Claudia dow tibo mgo suun ta nangumusta ikow. ²²Hinaut no digonon ka to Ginuu aw ipakita ikow to kadojow dow kayuuy din.

Sikan da.

To Suyat ni Pablo ki Tito

¹ Siak si Pablo iyan migsuyat to seini. Suguonon a to Diyus aw apustul ni Jesu-Cristo no pigsugu din agun makatuu to mgo otow no tahan on pinili to Diyus, agun isab masabutan dan sikan matuud no igpang-anad aw ogkinabuhi no diyusnon. ² Ogkailing to sikan su meyduon ogkaiman dan no kinabuhi no wada katapusan. Tahan on sikan insaad to Diyus no wada pad kahinang seini kalibutan, aw namaan ki no kona sikandin ogginayu. ³ Na, pag-abut to hustu no panahon, impakita to Diyus sikan planu no pinaagi to sikan nawnangonon no insalig kanay to Diyus no Manyuyuwas ta agun ikapatangkap ku. ⁴ Pigsuyatan ku sikuna Tito, no og-isipon ku no matuud no anak su to pagtuu nu duon to Ginuu angod isab to pagtuu ku. Og-ampu a no ipakita ikow to kadojow dow kayuuy to Diyus no Amoy dow ni Cristo Jesus no Manyuyuwas ta aw palinawon to ginhawa nu.

To Angay no Ogbatasanon to mgo Pan-guyu to mgo Magtutuu
(1 Timoteo 3:1-10)

⁵ Pigbilin ku sikuna diyan to Creta agun no maponga nu to mgo hinangonon ta, agun isab no ogpakapili ka duon to kada yunsud to ogpamandumaya to mgo magtutuu. Ajaw ogkalingawi to diya insugu ku ikow bahin to angajan no ogpilon. ⁶ Su to ogpamandumaya to mgo magtutuu kinahangyan no wada igkasawoy. Sobuuk da to asawa, wada honay, aw wada inojowan no asawa. Kinahangyan no magtutuu isab to mgo anak dan dow masinuguton aw wada kadinog-dinog no migbinuguy. ⁷ Su sikan ogkangkaligan to Diyus to pagdumaya to mgo magtutuu, kinahangyan no wada yagboy igkasawoy kandan. Kona sikandan no matinumanon to gustu, kona no madali ogkaboyu, kona no palahobog, kona no abusadu aw kona no pakisaepi. ⁸ Kinahangyan no maabi-abihon sikandan, payabihon dan to madojow, mabotang to ginhawa,* matarong, diyusnon aw ogpakapogong to kaugalingon. ⁹ Kinahangyan isab no tagonan dan sikan matuud no kagi no ing-anad kandan agun igkaanad dan isab diya to duma aw ogkasambagan dan to diya ogsupak to matuud.

To Paglikoy to Sajop no Pagpang-anad

¹⁰ Iyan ing-ikagiha ku to sikan su mahan-in to mgo otow, yabi to mgo Hibu no

magtutuu, no balingag no ogpanlimbung pinaagi to mgo kagi dan no wada pues.

¹¹ Kaling sapadi sikandan su tongod to sikan impang-anad dan agun makasaepi, mey on ngani tibuu no mgo panimayoy no pigpasuwoy dan to matuud. ¹² Meyduon duma dan da no taga-Creta no manag-anay no mig-iling, "Gayuon to mgo taga-Creta aw angod to mananap to batasan. Mgo hukawon sikandan dow yogodon." ¹³ Matuud iyan sikan. Kaling sapadan nu yagboy sikandan agun ogkatul-id sikan pagtuu dan, ¹⁴ agun sigkonan dan isab to pagpamingog to hininang-hinang no mgo isturya to mgo Hibu dow to mgo sugu no hininang to mgo otow no migtuus to matuud no igpang-anad.

¹⁵ To mgo otow no nahugasan on to Diyus to mgo sae dan, wadad on ing-ojow kandan, angod pananglitan to pagkoon, su namaan dan no madojow sikan tibo. Di to mgo otow no madoot aw kona ogtahud to Diyus, wada og-isipon dan no madojow, su naligsoman man to panghona-hona dan aw pigkubayan on to kunsinsya dan. ¹⁶ Ogangkon no namaan sikandan to Diyus, di to mgo hinang dan ogpakiyaya no gayu sikan. Su maligsom sikandan duon to atubangan to Diyus, masinupakon aw kona yagboy ogkaamu oghinang to madojow.

2

To Angay no Ogbatasanon to mgo Magtutuu

¹ Di sikuna, kona nu igsuwoy to pagpang-anad nu to sikan matuud no igpang-anad. ² Anadon nu to manigaon on no mgo yukos no kinahangyan no ogkaamu ogpogong to kaugalingon dan aw kinahangyan no angajan sikandan ogtahudon aw mabotang to ginhawa* dan. Kinahangyan isab no hogot to pagtuu dan, bug-us to gugma dan aw mangkainantuson. ³ Angod da isab to i-anad nu to mgo bohi no bujag-bujag on. Kinahangyan no ogkakiyaya duon to pagkinabuhi dan to pagtahud to Diyus. Kona sikandan no mahimanu, kona no palahobog aw madojow to igpang-anad dan pinaagi to lihok dow pagpang-ikagi. ⁴ Na, ogkaanad dan to batan-on no mgo bohi to paghigugma to mgo bana dow mgo anak dan, ⁵ to pagpogong to kaugalingon dan, to kona pagbuling to pagkaasawa dan, to pagmonmon* to trabahu duon to bayoy dan, to pagkabootan dow to pagpaobos to bana dan. Na, ko sikan to batasanon to mgo bohi, wada ogpakailing no madoot sikan kagi to Diyus no igpang-anad ta.

⁶ To batan-on no mgo yukos anadon nu isab to pagpogong to kaugalingon dan.

* 1:8 Ubin kona no hawa-hawa

* 2:2 Ubin kona no hawa-hawa

† 2:5 To Surigao no Minanubu: pagnongnong

⁷ Sikuna isab, inggad nokoy to oghinangon nu, kinahangyan no kanunoy madojow to pamatasan nu agun angajan ka no ogsunudon to duma. Ko mang-anad ka, ipakita no matinod-anon dow maligdong ka. ⁸ Kinahangyan no matuud to tibo og-ikagihon nu agun wada igkasawoy ita to mgo kuntra ta.

⁹ Anada to mgo udipon to pagpaobos duon to agayon dan inggad nokoy to oghinangon dan agun no masajaan sikan agayon. Kona sikandan ogtabak-tabak ¹⁰ aw kona ogpangawat, nasi no ipakita no ogkasaligan sikandan. Na, ko sikan to batasanon dan, ogkasaja to kaotawan sikan ig-anad ta bahin to Diyus no Manyuyuwas ta.

¹¹ Impakita on to Diyus to kadojow dow kayuuy din agun ogkayuwas to tibo kaotawan. ¹² Pinaagi isab to sikan no kadojow din, ogkaanad ki to pagtampod to batasan ta no kona ogkaliyagan to Diyus dow to pagpogong to mangkadoot no liyag ta. Ogkaanad ki nasi to pagpabotang to ginhawa ta aw to pagkinabuhi no matarong dow diyuson. ¹³ Sikan to ogbatasanon ta tagaod to ogpaabut ki pad to pagpakita ita to kasilow to pagka-Diyus ni Jesus ko mupauli sikandin no gamhanan no Diyus dow Manyuyuwas ta. Sikan to madojow no og-imanon ta. ¹⁴ Intugut ni Jesu-Cristo no himatajan sikandin to pagyokat ita to pagkaudipon ta to sae agun no matag-iya ki din on no kaotawan no wadad sakot no madoot, di nasi no ogkaliyag ki yagboy oghinang to mangkadojow.

¹⁵ I-anad nu sei ni tibo to mgo otow duon. Gamita to katongod nu to pagdasig dow pagtul-id kandan. Ajaw igtugut no tamajon ka to inggad hintawa.

3

¹ Ipadomdom nu isab to mgo magtutuu to pagpaobos duon to namangatongdanan to gubernu dow to pagsugut kandan. Kinahangyan no andam sikandan kanunoy to pagbulig ko meyduon madojow no hinangonon. ² Kona sikandan ogpangdoot-doot dow ogpagbuyow, nasi no ogpailub dow ogpaobos sikandan to tibo mgo otow.

³ Su sikita no mgo magtutuu, to batasan ta to diya una angod to batasan to sikan wada pamanuu. Su mangkasinupakon ki aw sajop to mgo panghona-hona ta. Nangkaudipon ki to mangkadoot no naliyagan ta. Madoot ki yagboy to diya no panahon. Migpasisilagay ki aw migkinuntrahay. ⁴ Di salamat su pig-abut kid to kayuuy dow gugma to Diyus no Manyuyuwas ta. ⁵ Pigyuwas ki din kona no tongod to matarong no mgo hinang ta, di tongod to kayuuy din ita. Pigyuwas

ki din pinaagi to paghugas to mgo sae ta aw bogaji ki to bag-u no kinabuhi pinaagi to Ispiritu Santu ⁶ no imbogoy din ita no wada pag-oyog pinaagi ki Jesu-Cristo no Manyuyuwas ta. ⁷ Pig-iling to Diyus sikan agun no tongod to kadojow dow kayuuy din ita, og-isipon ki din no wadad sae, agun isab bogajan ki to kinabuhi no wada katapusan no iyan og-imanon ta. ⁸ Matuud sikan, madojow aw ogkapuesan yagboy. Kaling gustu ku no idedeyjow nu sikan i-anad agun ogpaningkamot to mgo magtutuu to paghinang to madojow. ⁹ Di likaji to wada pues no mgo pagpagdibati. Kona ka ogpanginyabot to mgo batbaton dow pagpagdibati bahin to diya mgo balaod no imbilin ni Moises. Su wada pues to sikan no mgo hinang, nasi ogpakadoot. ¹⁰ Ko meyduon duma nu no kanunoy ogpagdibati to angod din no magtutuu, sapadi. Ko kona sikandin ogpasapad, isabi sapadi. Aw ko kona pad gihapun maminog, likaji sikandin. ¹¹ Su namaan kad man no to otow no angod to sikan, makasasaya no migtalikud on to pagkamatarong. Aw inggad sikandin mismu namaan no madoot to mgo hinang din.

Mgo Hangyu ni Pablo dow mgo Pangu-musta

¹² Ko makatidow diyan ikow si Artemas ubin si Tiquico no ogpaandiyanon ku, andiya ka dajun to Nicopolis aw tagbuha a su duon a ogpayaboy to tinghagsiy. ¹³ Kotob to ogkahimu nu, tabangi si Senas no abugadu dow si Apolos ko mupanow sikandan. Ahaa no wada ogkakuyang to mgo kinahangyanon dan. ¹⁴ Anada to angod ta no mgo magtutuu duon no payabihon dan to paghinang to madojow agun ogkapuesan to kinabuhi dan aw ogkatabangan dan to diya oglisod.

¹⁵ Tibo to mgo duma ko kani nangumusta ikow. Ipangumusta koy isab to tibo mgo amigu ta duon no mgo magtutuu.

Og-ampu a no ipakita iyu tibo to kadojow dow kayuuy to Diyus.

Sikan da.

To Suyat ni Pablo ki Filemon

¹ Siak no migsuyat to seini, si Pablo a no naprisu tongod to pagtuman ku ki Cristo Jesus. Duma ku si Timoteo no suun ta to pagtuu.

Suyat ku seini ikow Filemon no hinigugma noy no katimbang to trabahu no kaning Diyus. ²Inyakip kani si Apia no suun ta isab to pagtuu dow si Arquipo no angod noy no kibali sundayu ni Jesu-Cristo hasta to duma no mgo magtutuu no oghihimun duon to bayoy nu to pagsimba.

³ Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus no Amoy ta dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta, aw palinawon to ginhawa now.

To Pagpasalamat ni Pablo bahin ki Filemon

⁴ Ko ig-ampu ku sikuna, kanunoy a ogpasalamat to Diyus no iyan pigtuman ku, ⁵ su nakadinog a no mahigugmaon ka to tibo angod ta no mgo kaotawan to Diyus aw hogot to pagsalig nu ki Jesus no Ginuu ta. ⁶ Oghangyu a to Diyus no ogpadajun ka to pagtabang to kaotawan din tongod to sikan no pagtuu nu kandin. To ogkadeygan to sikan, ogdugang to pagsabut nu to tibo mangkadojow no imbogoy to Diyus ita tongod to pagkabogkot ta duon ki Cristo. ⁷ Nalipay a yagboy suun ku, aw migdigon to ginhawa ku tongod to gugma nu to duma, su mahan-in kun to kaotawan to Diyus no nadasig nu.

To Hangyu ni Pablo bahin ki Onesimo

⁸ Kaling tongod to sikan no kadojow nu, meyduon ighangyu ku ikow. Meyduon podom katongod no imbogoy kanay ni Cristo to pagsugu ikow, ⁹ di tongod to gugma, oghangyuon ku nasi sikuna. Siak si Pablo no sinugu ni Cristo Jesus dow naprisu tongod kandin ¹⁰ iyan oghangyu ikow bahin ki Onesimo. Naangod on sikandin to anak ku su pinaagi kanay no kani to prisuhan, nakatuu sikandin ki Jesu-Cristo. ¹¹ To diya una, wada pues* nu kandin, di kuntoon ogpues on sikandin ikow hasta kanay.

¹² Na, ogpaulion ku diyan ikow si Onesimo no pighilabi kud yagboy. ¹³ Ogkaliyag a podom no mamonang sikandin dini kanay agun ogkatabangan a din kibali sikuna kotob no kani a pad to prisuhan tongod to diya pagnawnanon ku to Madojow no Nawanganon. ¹⁴ Di kona ku sikandin ogyugajon dini su wada ki pad man kasasabut to

sikan. Ko ogtabang ka kanay, ogkaliyag a no kabobot-on nu, kona no pinogos.

¹⁵ Basi pagboot to Diyus no maojowan ka naa ni Onesimo agun ogpauli ikow aw ogpabilin to wadad katapusan. ¹⁶ Su sugud kuntoon, konad no puli nu da sikandin suguonon, di ogyabow on to pagmahal nu kandin su suun nud man to pagtuu. Pighilabi kud yagboy sikandin, di yabow on podom to pighilabi nu kandin su suguonon nu dow suun nud man isab duon to Ginuu. ¹⁷ Kaling ko pig-isip nu no migsusuun ki, dawata si Onesimo kibali siak to pigdawat nu. ¹⁸ Aw ko nakasae sikandin ikow ubin ko utangan, siakon to sukuti. ¹⁹ Igpasalig ku no siak to ogbjad ikow. Agun to pagmatuud to seini, ogpangunajan ku to pagsuyat. Kona monang no og-ikagihon ku seini su ogpadomdomon ku sikuna to utang nu kanay no kabobot-on, su tongod kanay mey on kinabuhi nu no wada katapusan. ²⁰ Kaling sadangay suun ku, tumana seini pighangyu ku isip pabur nu kanay su migsusuun ki man duon to Ginuu. Dasiga a su nabogkot ki man duon kandin.

²¹ Masaligon a no ogsuyat to seini su namaan a no kona nu ogbalibadon seini hangyu ku, aw ogpayabawan nu pad man ngani. ²² Meyduon pad oghangyuon ku ikow. Ko mahimu, hinaati a to ogkahibatan ku diyan iyu su mig-iman a no ogsabukan ad kani tongod to pag-ampu now aw ogpakaandiyon ad on iyu.

²³ Nangumusta ikow si Epafra no duma ku no pigprisu isab tongod to pagtuman din ki Cristo Jesus. ²⁴ Nangumusta isab ikow to mgo katimbang ku to trabahu no si Marcos, si Aristarco, si Demas dow si Lucas.

²⁵ Og-ampu a no ipakita iyu tibo to kadojow dow kayuuy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. Sikan da.

* 1:11 To kahuyugan to ngadan no Onesimo, ogkapuesan.

To Suyat diya to mgo Hibru

To Katongod ni Jesu-Cristo

¹ To diya una, ko meyduon igpasabut to Diyus to mgo minuna, igpabaja din to diya mgo otow no kibali ba-ba din. Pigbalik-balik din sikan duon to yain-yain no paagi. ² Di kuntoon no madanid on to katapusan, impabaja din ki Jesus no Anak din to mgo kagi din ita. Impabaja din isab to sikan Anak din to diya paghinang din to seini kalibutan, aw sikandin to tahan on pigbootan no ogpamanduon to tibo. ³ Duon ki Jesus ogkaaha to kasilow to pagkamagmanan to Diyus su iyan da no kinaiya dan. Sikandin to migtagon to pasak dow yangit pinaagi to gamhanan no kagi din. Tapus din hugasa to mgo sae ta, migpauli sikandin diya to yangit aw ingkud duon to kalintuu no takidingan to Diyus no iyan yabow to tibo pagpakiyaya to dongog dow katongod din.

Yabow pad si Jesus to mgo Anghil

⁴ Duon to sikan, impakita to Diyus no yabow si Jesus to mgo anghil su Anak man yagboy sikandin to Diyus, kona no angod to mgo anghil no mgo suguonon din puli. ⁵ Su wada inggad sobuuk no anghil no pigikagihan to Diyus no,
"Anak ku sikuna,

aw kuntoon igmaan ku no siakon to Amoy nu."^{*}

Wada isab anghil no ognangonon to Diyus no,
"Ogkaamoy a din aw ogkaanak ku sikandin."[†]

⁶ Di si Jesus no Anak din ogpasidonggan yagboy, su no madani on sikandin ogpaan-dinihon to kalibutan, mig-iling to Diyus,
"Kinahangyan no simbahon sikandin to tibo mgo anghil."[‡]

⁷ To mgo anghil yahi to katongdanan su seini to pig-ikagi to Diyus bahin kandan,
"To mgo anghil ku ogkaangod to kaemag dow yogdog to kaeju

no ogtuman to mgo sugu ku."[§]

⁸ Di si Jesus pig-ikagihan to Diyus,
"Sikuna Diyus to oghari to wada katapusan to matarong no pagmandu.

⁹ Pighigugma nu to katarong aw pigkuntra nu to inggad nokoy no madoot.

Kaling siak no Diyus nu migpasidongog ikow aw miglipay ikow yabow to tibo mgo duma."^{*}

¹⁰ Meyduon pad pig-ikagi to Diyus ki Jesus no pig-iling,

"Duon to sinugdanan Ginuu, sikuna yagboy to mighinang to pasak dow yangit.

¹¹⁻¹² Ogboyongon da sikan tibo, di sikuna oghangtod.

Ogkagobuk to yangit dow pasak angod to tahan no kabo no ogyupion aw ilisi.

Di sikuna, kona ka ogkaisab.

Wada katapusan to kinabuhi nu."[†]

¹³ Di to mgo anghil, wada yagboy pigpasidonggan kandan to Diyus angod to pagpasidongog din ki Jesus. Su wada sikandan ilingl,

"Inkud ka kani to kalintuu no takidingan ku

kotob no daogon ku yagboy to mgo kuntra nu

aw makayuhud duon to atubangan nu."[‡]

¹⁴ Na, nokoy man naan to katongdanan to mgo anghil? Mgo ispiritu sikandan no ogsuguon to Diyus to pagtabang to kaotawan no ogyuwason din.

2

Ogligdongan Ta to Impasabut to Diyus

¹ Na, su sikan man to pagkayabow ni Jesus, kinahangyan no ogligdongan ta yagboy to diya impang-anad ita agun kona ki makasuwoy. ² Namaan ki no matuud to mgo balaod no pig-ikagi to mgo anghil to diya una, aw pigkastigu to mgo otow no wada paminog. ³ Na, sikita pad man to kona kastiguhon ko kona ki maminog kuntoon no si Jesus on mismu to mig-ikagi ita bahin to hilabi maaslag^{*} no pagyuwas ita. Sikandin to una no mighisgut to sikan, aw sikan namaminog mignawnangon isab ita aw migmatuud to pig-ikagi din. ⁴ To Diyus isab migmatuud to sikan pinaagi to yain-yain no mgo milagru dow kebeynganan aw pinaagi isab to mgo abilidad no imbogoy din to mgo magtutuu sibu to pagboot din no impabaja to Ispiritu Santu.

To Pagpakaotow ni Jesus to Pagyuwas Ita

⁵ Na, kona no mgo anghil to ogbogajan to Diyus to katongod to pagmandu duon to sikan umaabut no panahon no ognangonon ku. ⁶ Su meyduon impasuyat to Diyus no pig-iling,

"Diyus ku, nokoy no oglipara ka man to puli mgo otow?

Nokoy no madojow man to pag-atiman nu kandan?

^{*} **1:5a** Salmo 2:7 [†] **1:5** 1:5b 2 Samuel 7:14 dow 1 Cronicas 17:13 [‡] **1:6** Deuteronomio 32:43 **§** **1:7** Salmo 104:4 ^{*} **1:9** Salmo 45:6,7 [†] **1:11-12** Salmo 102:25-27 [‡] **1:13** Salmo 110:1 ^{*} **2:3** To Surigao no Minanubu: madogi [†] **2:8** Salmo 8:4-6

⁷ Su pighinang nu sikandan no obos-obos to mgo anghil aw pasidonggi

⁸ su pigpamandu nu sikandan to tibo.”†

Na, manno pig-iling no otow to ogpamanduon to Diyus to tibo, ogpasabut sikan no meyduon panahon no wada yagboy kona ogkamanduan to otow. Wada pad katuman sikan, ⁹ di ogpakailing ki no natuman on duon ki Jesus. Su pagpakaotow din, nahinang sikandin no obos-obos to mgo anghil, di pigpasidonggan on sikandin aw pigpayabow on. Su tongod to kadojow dow kayuuy to Diyus, migpakimatoy sikandin to pagtubus to kaotawan. ¹⁰ To Diyus no iyan mighinang to tibo ogkapsidonggan tongod to sikan pinanghinang din. Kaling angajan iyan no himpitan din si Jesus pinaagi to pagpabaja kandin to mgo antusonon. Su sikandin to mighawan to dayan to kayuwasan. Pig-iling sikan to Diyus agun no mahan-in to mgo otow no ogkahinang no anak din aw daeha diya to yangit.

¹¹ Na, si Jesus dow sikita no pighinang din no kaotawan to Diyus iyan da no Amoy tanow. Tongod to sikan, kona ki din igkasikow, nasi no og-ilingon ki din no mgo suun din. ¹² Su meyduon kagi ni Jesus no pig-iling,

“Diyus ku, ignawnangon ku sikuna diya to mgo suun ku.

Ogsajaon ku sikuna duon to sikan ogkangkahimun to pagsimba ikow.”‡

¹³ Meyduon pad kagi ni Jesus no pig-iling, “Ogsalig a to Diyus.”§ Aw mig-ikagi isab sikandin, “Seini a dow to mgo anak to Diyus no insalig din kanay.”*

¹⁴ Sikita no mgo anak to Diyus, mgo otow ki puli. Kaling migpakaotow si Jesus agun no ogkahimu din to pagpakimatoy ita. Su pinaagi to kamatajon din, nadaog din si Satanas no iyan meyduon gahom to kamatajon, ¹⁵ aw pigyuwas ki din no naudipon to haedok ta to kamatajon sugud pad to pagkaotow ta. ¹⁶ Kona no mgo anghil to pigtabangan ni Jesus, di sikita no mgo kalawat ni Abraham. ¹⁷ Pigkinahangyan no mahinang sikandin no otow angod yagboy ita no mgo suun din agun no mahinang sikandin no kinayabawan no magdudumaya to pagtuu ta. Tongod to sikan, makawkayuujon dow ogkasaligan sikandin no ogpakaabugar ita duon to atubangan to Diyus, aw ogpakalimpas sikandin to mgo sae to kaotawan. ¹⁸ Ogpakatabang sikandin to tibo ogtintalon ni Satanas, su nakabaja yagboy sikandin to kalisod tongod to mgo pagtintal kandin.

3

Si Jesus Yabow ki Moises

¹ Kaling mgo suun ku no tinawag dow inabin to Diyus, ibotang yagboy duon to hona-hona now si Jesus no iyan pigsugu to Diyus to pagtuman to pagboot din. Sikandin isab to kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan no pigtagonan ta. ² Matinumanon sikandin to Diyus no iyan migbogoy kandin to sikan no katongdanan, angod isab to pagkamatinumanon ni Moises no migdumaya to kaotawan to Diyus to diya una no og-ilingon to panimayoy to Diyus. ³ Di si Jesus iyan angajan no ogpasidonggan yabow ki Moises. Su ko igpananglit ta to bayoy no oghinangon, sikan oghinang iyan ogkapsidonggan, kona no sikan bayoy. ⁴ Kada bayoy meyduon mighinang, di to Diyus iyan yabow no ogkapsidonggan su sikandin man to mighinang to tibo. ⁵ Na, si Moises matinumanon no suguonon duon to panimayoy to Diyus, aw to ingnawnangon din yambung puli to sikan igmaan to Diyus diya to umaabut no panahon.* ⁶ Di si Cristo yabow pad ki Moises su Anak man yagboy sikandin no matinumanon no ogdumaya duon to panimayoy to Diyus no Amoy din. Sikita sikan og-ilingon to panimayoy din ko masaligon ki no ogpaabut to sikan insaad ni Cristo no iyan isab igpanghimantug ta.

Kona Ki Ogsupak to Diyus

⁷ Kaling ogligdongan ta to kagi to Ispiritu Santu bahin to diya masinupakon no mgo Hibru no pig-iling,

“Kuntoon no aedow, ko meyduon igpaddingoy iyu to Diyus,

⁸⁻⁹ kona kow ogpadoson-doson angod to diya mgo kaaw-apanow no migsupak to Diyus diya to matahaya no banwa.

Su kagi to Diyus,

‘Inggad naaha dan on to mgo milagru no pighinang ku sed to kap-atan no tuig, migpadajun gihapun sikandan to paganti kanay.

¹⁰ Kaling hilabi a naboyu kandan aw nakaikagi a to,

Kanunoy ogsuwoy to hona-hona dan, aw kona sikandan og-unug kanay.

¹¹ Tongod to hilabi no kayangot ku, nanapa a no konad sikandan ogpakased duon to sikan banwa

no pighinaat ku no ogkapahuwajan dan podom.’†

¹² Kaling mgo suun, susiha to ginhawa now su unu ko meyduon duma duon iyu no ogpakasae aw og-ojow to pagtuu. Su pinaagi to sikan, ogkatalikudan dan to buhi

‡ 2:12 Salmo 22:22 § 2:13 Isaias 8:17 * 2:13 Isaias 8:18 * 3:5 Ingmaan on sikan pinaagi ki Jesus. Basaha to Hibru 1:1,2. † 3:11 Salmo 95:7-11

no Diyus. ¹³ Nasì no kotob mey pad panahon, ogdinasigay kinow agun kona ki malimbungan to sae no iyan ogpakailing to pagdoson to uyu ta. ¹⁴ Su ogkatawag ki no mgo duma ni Cristo ko padajunon ta to madigon no pagsalig kandin angod to diya bag-u ki pad tuu. ¹⁵ Ibotang duon to ginhawa now sikan pig-iling,

“Kuntoon no aedow, ko meyduon igpaddingog iyu to Diyus, kona kow ogpadoson-doson angod to diya mgo kaaw-apuan now no migsupak to Diyus diya to matahay no banwa.”*

¹⁶ Na, hintawa man to diya namakadinog to kagi to Diyus di migsupak gihapun? To diya mgo Hibru no pigdaya ni Moises likat to Ehipto. ¹⁷ Aw hintawa man to diya migpayangot to Diyus sed to kap-atan no tuig? To diya da gihapun mgo Hibru no namakasae. Kaling pigpahamtangan sikan-dan to kastigu aw kangkamato y duon to sikan matahay no banwa. ¹⁸ Sikandan gihapun no masinupakon no mgo otow to pig-igu to sapa to Diyus no pig-iling,

“Konad sikandan ogpakased duon to sikan banwa no pighinaat ku no ogkapahuwajan dan podom.”[§]

¹⁹ Kaling namaan ki no iyan wada ikased duon to sikan no banwa su wada sikandan tuu to diya pig-ikagi to Diyus.

4

To Pagsed duon to Pahuwajanan no Pighinaat to Diyus

¹ Di inggad wada makased to diya mgo Hibru duon to sikan pahuwajanan no pighinaat to Diyus, ogkatuman gihapun to diya saad din. Kaling ogdedeyjow ki su unu ko meyduon duma ita no kona ogpakayakip duon. ² Su pig-abut kid to sikan Madojow no Nawnangonon angod isab kandan, di sikandan wada makapahimuyus to sikan su wada dan man tuuhi. ³ Sikita da no namanuu iyan nakayakip duon to sikan no pagpahuway, su mig-iling to Diyus,

“Tongod to hilabi no kayangot ku, nanapa a no konad sikandan ogpakased duon to sikan banwa no pighinaat ku no ogkapahuwajan dan podom.”*

Pig-ikagi din sikan inggad tapus din on nahinaat sikan pahuwajanan sugud pad to paghinang din to kalibutan. ⁴ Su sed to onom no aedow pighinang din to tibo, aw meyduon sinuyat no kagi din bahin to sikan ikapitu no aedow no pig-iling,

“Migpahuway to Diyus duon to ikapitu no aedow su natapus din on to tibo mgo hinangonon din.”†

⁵ Ogasabutan no meyduon iyan pagpahuway no pighinaat to Diyus no wada kapuesi to diya mgo Hibru, su mig-ikagi manda to Diyus bahin to sikan no mig-iling, “Konad sikandan ogpakased duon to sikan banwa no pighinaat ku no ogkapahuwajan dan podom.” ⁶ Na, manno wada makased to diya una no namakadinog to sikan madojow no nawnangonon tongod to pagsupak dan, migpasabut no meyduon da gihapun pagpahuway no ing-andam to otow. ⁷ Kaling mey on manda yain no panahon no imbogoy to Diyus agun makased to otow. Aw seinid on sikan no panahon. Su paglisig to mahan-in no katuigan, impasuyat to Diyus ki David sikan pig-iling,

“Kuntoon no aedow ko meyduon igpaddingog iyu to Diyus, kona kow ogpadoson-doson.”*

⁸ Na, si Josue iyan mig-ilis ki Moises to pagpanguyu to mgo Hibru pailing duon to sikan banwa no insaad to Diyus kandan, di kona no sikan no banwa to diya pahuwajanan no ing-ikagi to Diyus ita. Su ko natuman on pa sikan no pagpahuway duon ki Josue, wadad podom hisguti to Diyus sikan og-abut no yain no aedow no ogpahuwajon to mgo otow. ⁹ Kaling ogkasabutan ta no meyduon pagpahuway no pighinaat para to mgo sakup to Diyus. ¹⁰ Su to otow no ogpahimuyus to sikan no pahuway ogsigkon on to kaugalingon din no hinangonon, angod isab to Diyus no migsigkon to paghinang to kalibutan duon to ikapitu no aedow. ¹¹ Kaling ogpaningkamot ki no makayakip ki duon to sikan no pagpahuway. Kona ki podom maangod to diya mgo Hibru no wada makased duon to sikan no pahuwajanan tongod to pagsupak dan to Diyus.

¹² Su to kagi to Diyus buhi dow gamhanan. Yabow sikan no mahait kay to ispada no daduwa to hait su og-utong duon to mgo yoyoatan dow kabokogan, aw ogyagbas inggad diya to kinadayoman no bahin to ginhawa to otow. Su pinaagi to sikan kagi to Diyus, ogkamaan to mgo hona-hona dow tuud to otow. ¹³ Wada yagboy kona ogkitaon to Diyus, su tibo mapajag to pag-aha din. Aw sikandin to ogsukut ita to tibo mgo hinang dow hona-hona ta.

Si Jesus on to Kinayabawan no Magdudumaya to Pagtuman Ta to Diyus

‡ 3:15 Salmo 95:7,8

§ 3:18 Salmo 95:11

* 4:3 Salmo 95:11

† 4:4 Genesis 2:2

‡ 4:7 Salmo 95:7,8

¹⁴ Na, ogdigonon ta to pagtuu no ogilingon ta no natagonan tad su mey on kinayabawan no magdudumaya to pagtuu ta no nakaandiyad on to yangit. Si Jesus sikan no Anak to Diyus. ¹⁵ Aw sikan kinayabawan no magdudumaya ita ogpakasabut to ogbation ta no mgo kayotoy su migpakao-tow sikandin aw nakabaja to yain-yain no mgo pagtintal angod to ogkabajaan ta, di wada sikandin katintal. ¹⁶ Tongod kandin, masaligon ki no ogduguk to Diyus su hilabi man sikandin ogkae-at ita, aw ogtabangan ki din ko meyduon ogkinahangyanon ta.

5

¹ Ko mey otow duon to mgo Hibru no ogkahinang no kinayabawan no magdudumaya to tinuuan dan, ogpilion sikandin no iyan ogpangatubang to Diyus tongod to angod din no mgo otow. Oghalad sikandin to mgo mananap no oghimatajan aw og-tutungon tongod to mgo sae dan yakip to duma pad no igbogoy diya to Diyus. ² Na, su angod da man sikandin to kagobu to angod din no mgo otow, ogkapailuban din to diya wada dalimagaman dow to diya ogpakasae. ³ Aw manno ogpakasae isab sikandin, oghalad sikandin kona no tongod da to sae to kaotawan, di hasta isab to kaugalingon din no sae. ⁴ Wada ogpakaboot to paghinang to kaugalingon din to pagka-kinayabawan no magdudumaya, su Diyus to ogpili to ogbogajan din to sikan dongganon no katongdanan angod to pagpili din ki Aaron to diya una no panahon. ⁵ Si Jesu-Cristo wada isab boboot to paghinang to kaugalingon din to pagka-kinayabawan no magdudumaya to pagtuu ta, su Diyus yagboy to migbogoy kandin to sikan no katongdanan. Su pig-ikagihan din si Jesus,

“Anak ku sikuna,

aw kuntoon igmaan ku no siakon to Amoy nu.”*

⁶ Meyduon isab sinuyat no kagi din no pigiling,

“Sikuna to ogdumaya to pagtuman kanay to wada katapusan

angod to pagdumaya ni Melquisedec to diya una.”†

⁷ No dini pad si Jesus to kalibutan, maagbot to pagpangamuju din duma to yuha, su namaanan din no Diyus da to ogpakayuwas kandin to kamatajan. Pigdinog to Diyus sikan mgo pag-ampu din su migpaobos sikandin to pagboot to Diyus no Amoy din. ⁸ Inggad Anak sikandin to Diyus, naanad sikandin to pagsugut to Diyus pinaagi to

mgo kalisod no nabajaan din. ⁹ Aw pagkatuman din on to tibo impahinang kandin, nahinang on sikandin no Manyuyuwas to tibo no ogsugut kandin agun no mabogajan sikandan to kinabuhi no wada katapusan. ¹⁰ Pigbogajan sikandin to Diyus to katongdanan to pagka-kinayabawan no magdudumaya to pagtuu ta angod to diya ki Melquisedec to diya una pad yagboy no panahon.

To Pagsangkod to Pagtuu ki Jesus

¹¹ Mahan-in pad podom to ig-ikagi ku iyu bahin to sikan, di malisod su kona kow mow ogpakasabut. ¹² Nayugoy kow da man tuu ki Jesus, aw angajan kow on podom no makapang-anad to kagi to Diyus. Di kona sikan ogkahimu su ogkinahangyan pad nasi no anadon kow manda to diya una no impang-anad no mgo kagi din. Angod to ogdudu kow pad su kona kow ogpakakoon to madoson no koonon! ¹³ To otow no angod to sikan kona pad ogpakasabut to igpang-anad bahin to pagkiyaya to madow dow madow. ¹⁴ Di to mgo sangkod on ogpakasopa to madoson no koonon, no ko ita pa, naanad on sikandan to pagkiyaya to madow dow madow su ogpakasabut on to madayom no igpang-anad.

6

¹ Kaling ogpasangkod ki aw ogpadajun ki duon to madayom no igpang-anad. Kona tad ogbalik-balikon to diya una no impang-anad no iyan pigsikadan to pagtuu ta ki Cristo angod to pagsosey dow pag-otow to mgo hinang no wada pues, bahin isab to pagtuu dow pagsalig ta to Diyus, ² bahin to mgo tumanon angod to pagpanghugas dow pagbawtismu, bahin to pagsampoyong,* bahin to pagbanhaw to mgo patoy dow bahin to wada katapusan no kastigu. ³ Na, ko itugut to Diyus, ogpadajun ki duon to madayom no igpang-anad.

⁴ Na, bahin to diya namanalikud on to pagtuu dan, og-amonuhon man to pagpasey manda kandan dow pagpatalikud to mgo sae dan dow to pagpabalik to pagtuu dan? Su natang-awan on man to Diyus to hona-hona dan, nakabaja on sikandan to yangitnon no mgo kadojawan, aw duma on sikandan to diya nangkabahanin to gahom to Ispiritu Santu. ⁵ Nabajaan dan on to kadow to kagi to Diyus, aw nakitaan dan on to gahom to Diyus no ogkakita isab diya to mahudi no panahon. ⁶ Na, ko talikudan dan on sikan tibo, konad ogkahimu to pagpabalik, su kibali inyansang dan manda

* 5:5 Salmo 2:7 † 5:6 Salmo 110:4 * 6:2 To diya no panahon, ogsampoyongan to otow agun sedan to Ispiritu Santu ubin mailing no sakup ni Cristo ubin bogajan to katongdanan to pagtuman to trabahu to Diyus.

duon to krus si Jesus no Anak to Diyus aw pakasikawi.

⁷ Angod pananglit to pasak. To uma no ogsojop to udan aw og-abútan ogkapuesan yagboy to tag-uma. Na, to otow no angod to sikan uma ogpakitaon to Diyus to kadojow din. ⁸ Di to otow no angod to uma no iyan da oggiti to sampinit dow duma no mgo bagnet kona ogkapuesan to Diyus. Ogpahamtangan nasi sikandin to kastigu.

⁹ Na mgo suun, inggad sikan to pig-ikagi ku iyu, masaligon a no kona kow ogkaangod to sikan, su to mgo hinang now ogpakiyaya no yuwas kow on. ¹⁰ Su matarong yagboy to Diyus. Kona din ogkalingawan to pagtabang now to angod now no mgo sakup din tongod to gugma now kandin, aw migpadajun kow to pagtabang kandan hangtod kuntoon. ¹¹ Iyan ogkaliyagan noy no kada sobuuk iyu mupadajun to pagpaningkamot kotob to katapusan agun no matuman to tibo og-imanon now. ¹² Oghangyu a no kona kow oghukow, nasi no sunudon now sikan mgo magtutuu no ogpakadawat to tibo insaad to Diyus su madigon man to pagtuu dan aw kona isab og-abyajon to pagpaabut kandin.

Ogkatuman Yagboy to Saad to Diyus

¹³ Hona-honaa si Abraham no pigsadaan to Diyus. Manno wada yabow to Diyus, ngadan din mismu to insapa to sikan. ¹⁴ Mig-iling sikandin, “Ogpanalanganan ku yagboy sikuna aw ogpabuadon ku to mgo kaliwat nu.”† ¹⁵ Aw manno wada abyaja si Abraham to pagtagad, natuman to diya insaad kandin to Diyus.

¹⁶ Na, ko mey otow no ogdigon to kagi din, iyan igsapa din to yabow kandin to pagkaotow. Aw manno migsapa on sikandin, wadad ogpakayalis. ¹⁷⁻¹⁸ To Diyus isab, pigsapaan din to diya saad din agun no masiguru to diya pigsadaan din no ogkatuman yagboy sikan. Su kona ogkaisab to planu to Diyus, aw kona ogkahimu no ogginayu sikandin. Kaling sikita no namandangon on kandin, ogkadasiig ki to pag-iman to diya insaad din. ¹⁹ Sikan no pag-iman ta ogpakadigon to ginhawa ta angod to kadigon to teybatu to barku no kona ogkaisig. Aw pinaagi isab to sikan no pag-iman ta, angod to nakased kid duon to Pinakabalaan no Sinabong duon to Bayoy to Diyus. ²⁰ Su si Jesus iyan nakauna ita no migsed duon to atubangan to Diyus tongod ita. Sikandin to wada katapusan no magdudumaya to pagtuu ta angod to pagdumaya ni Melquisedec to diya una.

7

Si Melquisedec

† 6:14 Genesis 22:17

¹ Na, si Melquisedec hari to yunsud to Salem to diya karaan no panahon, aw magdudumaya isab sikandin to pagtuman to Diyus no Yabow to Tibo. Sikandin to migtagbu ki Abraham no napuun to pagdaog to diya kuntra din no mgo hari. Pagtagbu kandin ni Melquisedec, nanghinaut no madojawan to Diyus si Abraham. ² Tapus to sikan, pigbogajan ni Abraham si Melquisedec to ikasampuyu no bahin to diya nangkaagow din. Na, to ngadan no Melquisedec daduwa to kahuyugan. To una no kahuyugan, ‘Matarong no Hari’ aw to ikaduwa, ‘Hari to Kalinow’ su hari man sikandin to Salem no iyan kahuyugan to kalinow. ³ Wada kahisguti to mgo ginikanan dow kapuun ni Melquisedec. Wada isab kahisguti to pag-anak kandin dow to pagkamatoy din. Kaling igkapagangod sikandin ki Jesus no Anak to Diyus, su angod to wada napuunan din aw wada katapusan, aw angod isab to wada katapusan to pagdumaya din to pagtuman to Diyus.

⁴ Hona-honaa to pagkayabow ni Melquisedec! Su una, ngani man si Abraham no bantugan no minuna, di migbogoy ki Melquisedec to ikasampuyu to tibo nangkaagow din diya to gerahan. ⁵ Ko kaliwat pa si Melquisedec ni Levi, masajun podom ogsabuton sikan pagbogoy ni Abraham kandin. Su meyduon balaod to mgo Hibru no pig-iling no to mgo kaliwat ni Levi no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru ogbogajan to ikasampuyu no bahin to pinangitaan to angod dan no mgo Hibru, inggad mgo kaliwat isab sikandin ni Abraham. ⁶ Di si Melquisedec ogkamaanan ta no yabow su inggad kona sikandin no kaliwat ni Levi, nakadawat gihapun to diya ikasampuyu no bahin to nangkaagow ni Abraham. Ikaduwa, nanghinaut sikandin no madojawan to Diyus si Abraham no iyan pigbogajan to Diyus to mgo saad din. ⁷ Aw namaan ki no yabow sikan ogpanalangin kay to sikan ogpanalangin din. ⁸ Ikatoyu, ogkamatoy da sikan mgo kaliwat ni Levi no ogbogajan to ikasampuyu no bahin to mgo pinangitaan. Di si Melquisedec, wada kahisguti duon to Kasuyatan no meyduon kamatajon din, nasi no mig-iling no ogpadajun to pagka-magdudumaya din. ⁹ Ikaupat, ogpakailing ki no ngani si Levi no apu to sikan ogpamakadawat to ikasampuyu duon to angod dan no mgo Hibru, di kibali migbogoy sikandin to ikasampuyu ki Melquisedec. ¹⁰ Su inggad wada pad kaotow si Levi to diya no panahon, ogpakailing ki no duon on sikandin to yawa ni Abraham no apu din to diya tagbuhon sikandin ni Melquisedec.

*To Katongdanan to mgo Kaliwat ni Levi
Pig-ilisan on ki Jesus*

¹¹ Pagbogoy to Diyus to mgo balaod din diya to mgo Hibru, iyan pigpadumaya din to tinuuhan dan si Aaron dow to angod din no mgo kaliwat ni Levi. Di namaan ki no kona ogkagawang to sae pinaagi to pagtuman dan to Diyus. Su ko mailing to sikan, konad podom ogkinahangyan to yain pad no magdudumaya no angod ki Melquisedec. ¹² Aw ko ilisan to pagdumaya to sikan mgo kaliwat ni Levi, kinahangyan no ilisan isab sikan balaod. ¹³⁻¹⁴ Namaan ki no pig-ilisan on sikan su si Jesus no Ginuu ta no iyan ognangonon no mig-ilis kandan, kona no kaliwat ni Levi. Su namaanan ta no kaliwat sikandin ni Juda, aw to tibo mgo kaliwat ni Juda, sikandin da to nabogajan to sikan no katongdanan. Su wada hisguti ni Moises to diya una no meyduon kaliwat ni Juda no ogpadumayahon to pagtuman to Diyus. ¹⁵ Ogkasabutan yagboy no nailisan on to diya una no mgo balaod dow pagdumaya, su si Jesus no iyan ing-ilis, yahi to pagka-magdudumaya din su angod on man to pagdumaya ni Melquisedec. ¹⁶ To pagbogoy kandin to sikan katongdanan kona no tongod to kapuun din no iyan balaod no imbilin ni Moises, di tongod to yabow no pagkagamhanan din, su wada sangkoan to kinabuhi din. ¹⁷ Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus kandin no pig-iling,

“Sikuna to ogdumaya to pagtuman kanay to wada katapusan
angod to pagdumaya ni Melquisedec to diya una.”*

¹⁸ Duon to sikan, ogpakasabut ki no pig-ilisan to Diyus sikan una no mgo balaod su magobu aw kona yagboy ogpakatabang ita, ¹⁹ su kona ki ogkahimpit pinaagi to pagtuman to sikan. Kaling pig-ilisan sikan to Diyus to yabi no madojow no ogkaimanan ta no iyan ogpakadaya ita duon to atubangan to Diyus. ²⁰ Meyduon isab yain no igkadojow to sikan bag-u no paagi to Diyus. Su to diya una ko meyduon ogbogajan to Diyus to katongdanan to pagdumaya to pagtuman kandin, kona ogpadumahan to sapa. ²¹ Di no si Jesus on to pigbogajan to sikan no katongdanan, pigpadumahan to Diyus to sapa no pig-iling,

“Siak no Diyus ogsaad ikow no ogkahinang ka no wada katapusan no magdudumaya to pagtuman kanay,
aw kona ogkaisab to hona-hona ku.”†

²² Kaling namaan ki no sikan bag-u no kasabutan yabow to sikan tahan, su si Jesus iyan pasalig to sikan bag-u.

²³ To diya una, to otow no meyduon katongdanan to pagdumaya to tinuuhan to

mgo Hibru, kona oghangtod su ogkamatoy da sikandin aw ogkailisan. ²⁴ Di si Jesus wada katapusan to kinabuhi din, kaling kona yagboy ogkailisan to katongdanan din to pagdumaya to pagtuu ta. ²⁵ Tongod to sikan, ogkahimpit din to pagyuwas to inggad hintawa no ogpadani to Diyus pinaagi kandin. Su wada katapusan to kinabuhi din aw kanunoy din sikandan ogkaabugaran duon to atubangan to Diyus.

²⁶ Si Jesus iyan kinayabawan no magdudumaya no angay ita su wada sakot no maligsom duon to ginhawa din aw wada igkasawoy kandin. Yahi sikandin ita no mgo makasasaya, aw pigbogajan on sikandin to kinayabawan no katongod diya to yangit. ²⁷ Kona sikandin no angod to diya mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru no ogkinahangyan to mananap no ogtutungan no ighalad diya to Diyus kada aedow tongod to kaugalingon dan no sae ayha oghalad tongod to mgo sae to kaotawan. Su si Jesus, kasobuuk din da ighalad to kaugalingon din no yawa tongod ita, aw igu on to diya. ²⁸ Ojow pa to diya balaod no imbilin ni Moises to mgo Hibru, iyan ogbogajan to katongdanan to pagka-magdudumaya to tinuuhan dan to mgo otow no ogpakasae da, su ingkaanat man to otow no ogpakasae. Di ojow pa to sapa to Diyus no nakasun to sikan balaod, iyan on pigbogajan to sikan no katongdanan si Jesus no Anak to Diyus no himpit hangtod to wada katapusan.

8

To Pagkayabow to Kasabutan no Ogdumayahon ni Jesus

¹ Na, ko paulion ta to tibo nahisgutan kud on, seini to igpasabut. Si Jesus no iyan on kinayabawan no magdudumaya to pagtuu ta pigpaingkud on duon dapit to kalintuu no takidingan to Diyus diya to yangit pagpakiyaya to dongog dow katongod din. ² Aw duon din on ogtumanon to katongdanan din su sikan to tinood no simbahan no pigtukud to Diyus, konad no angod to diya tulda no simbahan to diya karaan no panahon.

³ To otow no nahinang no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru, iyan trabahu din to paghalad to mgo mananap no ogtutungan dow to duma no igbogoy to kaotawan diya to Diyus. Na, manno si Jesus on to kinayabawan no magdudumaya to pagtuu ta, kinahangyan no meyduon isab ighalad din. ⁴ Ko dini da pa sikandin to kalibutan, kona sikandin

* 7:17 Salmo 110:4 † 7:21 Salmo 110:4

ogka-magdudumaya su mey on man ogpamanuman to sikan mgo tumanon no insugu to mgo balaod no imbilin ni Moises. ⁵ Migtuman sikandan to katongdanan dan duon to kalibutanon no simbahan no yambung puli to sikan tinood no simbahan diya to yangit. Su no wada pad tukuda ni Moises to diya tulda no simbahan to diya una, pignongnong sikandin to Diyus no mig-iling, "Siguruha no mahinang nu sikan simbahan no angod to sikan impakita kud ikow kani to bubungan."* ⁶ Di to pagtuman ni Jesus kuntoon diya to yangit yabow pad duon to pagtuman to diya mgo otow. Aw sikan bag-u no kasabutan no pig-abugaran din agun no madawat ki to Diyus yabow on isab duon to sikan tahan no kasabutan. Su yabow to mgo saad to Diyus no pigsikadan to sikan bag-u.

⁷ Su ko himpit pa to diya una no kasabutan, wada podom ilisi. ⁸ Di wada kasaja-i to Diyus to pamatasan to mgo otow no sakup to diya una no kasabutan. Kaling mig-iling sikandin,

"Meyduon panahon no ogtukud a to bag-u no kasabutan duon to tibo mgo kaliwat ni Israel dow ni Juda.

⁹ Kona sikan ogkaangod to diya una no kasabutan no pigtukud ku duon to mgo kaaw-apuan dan no payuwason ku sikandan to Ehipto angod to amoy no oppikit to anak din.

Su wada kayugoy, migsupak sikandan to diya una no kasabutan ku kandan.

Kaling puli ku sikandan pigpabay-anan, kagi to Ginuu.

¹⁰ Na, seini to bag-u no kasabutan no oghinangon ku duon to mgo kaliwat ni Israel:

To mgo sugu ku igbotang ku duon to ginhawa dow hona-hona dan.

Og-angkonon a dan no Diyus dan, aw og-angkonon ku isab sikandan no kaotawan ku.

¹¹ Kaling konad no kinahangyan no mey pad ogpakiyaya kanay diya to duma, su to tibo mgo otow, bantugan ko obos, ogkiyaya on kanay.

¹² Oggawangon kud to mgo sae dan.

Kona kud ogdomdomon to mgo kaysapasan dan."†

¹³ Na, manno mig-iling to Diyus no mey on bag-u no kasabutan, ogkamaanan ta no wadad pues to diya tahan. Aw kona ogkayugoy, ogkagawang on.

¹ No hinangon to Diyus to diya una no kasabutan duon to kaotawan din, pignangonan din sikandan dow og-amonuhon dan to pagsimba kandin, aw pigpahinang din sikandan to tulda no simbahan kani to kalibutan. ² Duon to sikan una no sinabong no og-ilingon no Balaan no Sinabong, meyduon lamisa dow untudanan to pitu no mgo soga. Duon to sikan lamisa, meyduon pan no inghalad diya to Diyus.

³ Sikan ikaduwa no sinabong og-ilingon to Pinakabalaan no Sinabong aw pigyoponan to madamey no panapton. ⁴ Duon to sikan, meyduon buyawan no tutunganan to insensu dow sikan kahun no pigkepkipan to buyawan no og-ilingon to Sedanan to Kasabutan. Insed duon to buyawan no tibud no pigbotangan to sikan pagkoon no og-ilingon to mana. Duon isab to diya agos ni Aaron no migsalingsing hasta to diya daduwa no tinabla no batu no pigsuyatan to Diyus to mgo balaod din. ⁵ Duon to babow to sikan Sedanan to Kasabutan meyduon daduwa no pighinang no impaaw-angod to mgo anghil no ogpasabut no mig-ugpa to Diyus duon. To mgo pagikpik dan pigbukyad duon to yongod to tak-ob to sikan Sedanan to Kasabutan no iyan ogpitikan to yangosa to mananap no ighalad tongod to mgo sae to kaotawan. Mahan-in pad podom to ogkaikagi bahin to sikan, di kona ta ogkahisgutan tibo kuntoon.

⁶ Na, anoy man no mahimotang on to tibo ogkagamit duon to sikan simbahan, ogsed to mgo magdudumaya to tinuuhan dan duon to sikan una no sinabong kada aedow su ogtuman to katongdanan dan. ⁷ Di sikan Pinakabalaan no Sinabong, iyan da ogpakased sikan kinayabawan no magdudumaya, di kasobuuk da to songo tuig. Aw ko ogsed sikandin duon, kinahangyan no ogdaya to yangosa no ighalad tongod to mgo sae din hasta to mgo sae no wada tuudi to angod din no mgo otow. ⁸ Pinaagi to sikan, ogpasabuton ki to Ispiritu Santu no kotob no sakup pad sikandan to balaod to sikan Pinakabalaan no Sinabong, kona ogkahimu to otow to pagsed duon to atubangan to Diyus. ⁹ Na, sikan tibo mgo tumanon, yambung puli to nangkatuman on ni Cristo. Su kona no igu to diya ighalad yakip to mgo mananap no ogtutungon, su kona sikan ogpakahinlu to kunsinsya to diya ogpamanimba. ¹⁰ Su sikan mgo tumanon bahin da to yawa to otow, angod pananglit to pagkoon, pag-inom dow paghugas. Ogtumanon sikan kotob da no ilisan sikan to Diyus to bag-u no paagi.

9

To Tahan no Paagi to Pagtuman to Diyus

To Himpit no Halad ni Jesus

* 8:5 Exodo 25:40 † 8:12 Jeremias 31:31-34

¹¹ Di kuntoon si Jesu-Cristo on to pigbogajan to katongdanan isip kinayabawan no magdudumaya to pagtuu ta, aw ogkapesan tad to mgo kadojawan no nadaya din. To lugar no ogtumanan din kona no angod to diya tulda no simbahan su konad no otow to mighinang to sikan aw kona no kani to kalibutan. Yabow on no madojow sikan dow himpit su yangitnon on. ¹² Kasobuuk da sikandin sed to sikan Pinakabalaan no Sinabong diya to yangit, aw igu on to diya. Pagsed din duon, kona no iyan pigdae din to puli yangosa to kanding dow nati no baka, di iyan pigdaya din to kaugalingon din no yangosa. Aw pinaagi to sikan, pigbogajan ki din to wada katapusan no kayuwasan. ¹³ To diya una, ko mey otow no og-isipon no maligsom duon to atubangan to Diyus, ogpitikan to yangosa to baka dow kanding hasta alibu to pigtutung no nati no baka agun konad on sikandin og-isipon no maligsom. Di duon da sikan to gawas to yawa din. ¹⁴ Na, ko sikan to nakahinlu to yawa to otow to diya una, iyan on man kona mahinlu to otow kuntoon pinaagi to yangosa ni Cristo! Su sikan yangosa din ogpakahugas to ginhawa ta no naligsoman to mgo hinang no wada pues agun no ogpakatuman kid kuntoon to buhi no Diyus. Su si Cristo no wada yagboy sae, inghalad din to kaugalingon din diya to Diyus pinaagi to wada katapusan no Ispiritu Santu.

¹⁵ Kaling sikandin on to og-abugar to sikan bag-u no kasabutan agun no ogkadawat to tibo mgo pinili to Diyus to mangkadojow no insaad din no kona ogkagawang. Oghahimu sikan su migpakimatoy si Cristo agun no mayuwas sikandan to mgo sae dan to diya panahon no sakup pad sikandan to diya tahan no kasabutan.

¹⁶⁻¹⁷ Na, ko pananglitan mey otow no ogpangumbilin, sikan no pangumbilin kona pad ogpues ko buhi pad sikandin. Ayha da ogkatuman sikan no pangumbilin ko patoy on sikandin. ¹⁸ Kaling to diya tahan no kasabutan kona ogpues ko wada oghimatajan no igpayangosa. ¹⁹ Su no pasabuton ni Moises to kaotawan to tibo mgo balaod to Diyus, pigpayangosan din. Su migputud sikandin to yangosa to pighimatajan no mgo nati no baka aw sakoti to wohig. Migputud isab sikandin to maintok no sanga no og-ilingon to hisupu aw libodi to bubue to karneru no pigtina to mayogdog aw itoknob duon to yangosa. Duon to atubangan to tibo kaotawan impitik din sikan yangosa duon to sikan libro to mgo balaod dow diya to kaotawan. ²⁰ Kagi din, "Seini no yangosa igdigon to kasabutan no igpatuman to Diyus iyu." ²¹ Pigpitikan din isab to yangosa sikan simbahan dow to tibo mgo botang duon to sed no oggamiton to

pagtuman to Diyus. ²² Su ojow pa to sikan mgo balaod, halus tibo kinahangyan no hinluan to yangosa. Su iyan da ogkagawang to sae ko mey og-awas no yangosa.

²³ Kaling kinahangyan no hinluan to yangosa to mananap sikan tibo no yambung puli to sikan tinood no simbahan diya to yangit. Di sikan diya to yangit, kinahangyan no meyduon yabow pad to kadojow no ighalad. ²⁴ Su si Jesus wada sed duon to Pinakabalaan no Sinabong no hininang to otow kani to pasak, su sikan no simbahan impaaw-angod puli to sikan ugpaanan to Diyus no diya to yangit. Nasi no mig-andiya si Jesus to yangit duon yagboy to atubangan to Diyus to pag-abugar ita. ²⁵ Aw to hinang din kona no angod to hinang to diya kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dini to pasak no ogsed duon to Pinakabalaan no Sinabong kada tuig to paghalad to yangosa to mananap. Su si Jesus wada pinauli to pagpaawas to yangosa din. ²⁶ Ko nailing pa to sikan, kona no kapila da pakimatoy si Cristo sugud no mahinang seini kalibutan. Di kuntoon no oghinapusan on to kalibutan, mig-andini si Jesus to pagbogtas to gahom to sae pinaagi to kasobuuk da no pagpakimatoy din. ²⁷ Ingkaanat to otow no kasobuuk da ogkamatoy, aw tapus to sikan, og-atubang on to Diyus agun hukuman. ²⁸ Si Jesus kasobuuk da isab pakimatoy agun magawang to sae to mahanin no mgo otow. Ogpauli sikandin dini to kalibutan kona no tongod to mgo sae ta, di to pagyuwas to tibo no ogpaabut kandin.

10

¹ Na, sikan mgo balaod ni imbilin ni Moises yambung puli to tibo kadojawan no ogkaangkon tad on kuntoon pinaagi ki Cristo. Kaling sikan pagbalik-balik to tinuig no paghalad to mananap kona yagboy ogpakahimpit to otow no ogtuman to sikan. ² Su ko ogkahinluan pa yagboy to diya ogtuman to Diyus to sikan no paagi, konad podom kinahangyan no oghalad pad, su kona dan on man ogbation no sae-an gihapun sikandan. ³⁻⁴ Di namaan ki no kona ogkagawang to mgo sae pinaagi to pagpaawas to yangosa to baka dow kanding. Puli sikan pagpadomdom to mgo otow kada tuig no nakasae sikandan.

⁵⁻⁶ Kaling pag-andinid on ni Cristo to kalibutan, pig-ikagihan din to Amoy din no Diyus,

"Kona no iyan og-awoson nu to mgo mananap dow to duma no igbogoy ikow.

Kona ka ogkasajaan to mgo mananap no ogtutungon

dow duma no mgo halad no iggawang podom to sae.

Kaling pighinaatan a nu to yawa.

7 Na, seini a Diyus ku, su ogtumanon ku to pagboot nu no nasuyat duon to Kasuyatan bahin kanay.*

8 Namaan si Jesus no kona ogkasajaan to Diyus to mgo mananap no ogtutungan dow to duma no mgo halad no iggawang podom to mgo sae inggad insugu sikan to balaod. 9 Mig-ikagi sikandin, "Seini a su ogtumanon ku to pagboot nu." Tongod to sikan, ogkasabutan ta no mey on bag-u no halad no ing-ilis to diya tahan. 10 Na, su pigtuman man ni Jesus to pagboot to Amoy din, nahinang kid no kaotawan to Diyus pinaagi to sikan kasobuuk da no paghalad to kaugalingon din no yawa.

11 Na, to mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru, ogtindog sikandan kada aedow to pagtuman to katongdanan dan. Ogbalik-balikon dan to paghalad to ogtutungan no mgo mananap inggad kona sikan ogpakagawang to sae. 12 Di si Jesu-Cristo, tapus din ihalad sikan kasobuuk da no halad din no ogpakagawang to mgo sae ta, mig-ingkud sikandin duon to kalintuu no takidingan to Diyus. 13 Ogtagad sikandin duon kotob no madaog on yagboy to Diyus to mgo kuntra ni Jesus, 14 su pinaagi to sikan kasobuuk da no halad din, pighimpit din to wada katapusan to diya ogpanghinangon no kaotawan din.

15 Meyduon isab ing-anad ita to Ispiritu Santu duon to Kasuyatan to Diyus no pigiling,

16 "Seini to bag-u no kasabutan no oghinangon ku duon to mgo kaliwat ni Israel: To mgo sugu ku igbotang ku duon to ginhawa dow hona-hona dan."†

17 Mig-ikagi isab sikandin, "Kona kud ogdomdomon to mgo sae dow kayapasan dan."‡

18 Na, su tibo on man sikan napasaylu, konad no kinahangyan no mey pad giha-pun halad to paggawang to mgo sae.

To Pagpadajun to Pagtuu

19 Kaling mgo suun, tongod to sikan im-paawas no yangosa ni Jesus, masaligon kid no ogsed duon to sikan Pinakabalaan no Sinabong, no ko ita pa, ogkapadani kid to Diyus. 20 Su pinaagi to pagpakimatoy ni Jesus, mighinang on sikandin to buhi no dayan§ agun makapayahus ki duon to atubangan to Diyus. Su to pagkahigbit to diya madamey no panapton no inyopon to Pinakabalaan no Sinabong duon to Bayoy to Diyus* impananglit to kamatajon to yawa

ni Jesus. 21 Aw kona no sikan da, su sikandin on to kinayabawan no magdudumaya to pagtuu ta no mgo sakup to Diyus. 22 Na, tongod to sikan tibo, ogduguk kid on to Diyus to matinod-anon no ginhawa dow hogot no pagtuu. Su nahinluan on to kunsinsya ta angod to napitikan kid to yangosa ni Jesus, aw angod on isab to pighugasan kid to wohig. 23 Na, ogdigonan ta to pag-iman to tibo insaad to Diyus no ogkadinasigay kinow, yabi kuntoon no ogkamaanan tad no madani on ogpauli si Jesu-Cristo.

26 Su sikita no nakasabut on to matuud, namaan ki no wadad yain no halad no ogpakagawang to mgo sae ta ko ogtuudon ta pad to pagpadajun to paghinang to sae. 27 Su ko mailing to sikan, iyan da ogkaiman ta to kahaedokanan no hukum dow to maagbot no kaeju no igkastigu to tibo no ogsupak to Diyus. 28 To diya una, kona ogkayu-ujan to otow no ogsupak to diya mgo balaod no imbilin ni Moises. Oghimatajan yagboy ko meyduon daduwa ubin tatoyu no ogpakakistigus. 29 Na, ko sikan to ogkadeygan to diya ogsupak to sikan mgo balaod, iyan on man kona kastiguhon to otow no kibali ogdagilas† ki Jesus no Anak to Diyus dow ogtamay to sikan makawkayuujon no Ispiritu Santu. Mabog-at to ogsukuton kandin su pinakawada din sikan yangosa ni Jesus no indigon to kasabutan to Diyus ita aw nakagawang to mgo sae ta. 30 Namaan ki to oghinangon to Diyus to mgo otow no angod to sikan su pig-iling din, "Siakon to ogpanimayos."‡ Mig-ikagi isab sikandin, "Oghukuman to Ginuu to kaotawan din."§ 31 Kaling kahaedokanan yagboy to kabotang to otow no ogpahamtangan to kastigu to buhi no Diyus.

32 Na sikiyu, domdoma to diya una no panahon no bag-u pad katang-awi to hona-hona now, su migpadajun kow to pagtuu inggad maagbot hilabi to diya pig-antus now. 33 Meyduon mgo panahon no pigdoot-doot kow aw sujan-sujana* duon to atubangan to kaotawan. Meyduon isab mgo panahon no mig-unung kow to angod now no mgo magtutuu no mig-antus to pagdaog-daoga kandan. 34 Pigkae-atan aw pigtaban-

* 10:7 Salmu 40:6-8 † 10:16 Jeremias 31:33 ‡ 10:17 Jeremias 31:34 § 10:20 Si Cristo sikan og-ilingon to buhi no dayan. Basaha isab to Juan 14:6. * 10:20 Ogbabasa seini duon to Marcos 15:38. † 10:29 Ubin oggiok-giok

‡ 10:30 Deuteronomio 32:35 § 10:30 Deuteronomio 32:36 dow Salmu 135:14 * 10:33 To Surigao no Minanubu: iyan-iyana

gan now to nangkapirus tongod to pagtuu dan. Aw inggad pig-agawan kow to mgo katigajunan, migtukhow kow gihapun su namaan kow no meyduon yabow no mgo katigajunan no intagama iyu no kona ogkaagow aw oghangtod.

³⁵ Kaling kona kow ogtalaw su ogbayosan to Diyus to diya ogpadajun to pagsalig kandin. ³⁶ Kinahangyan no mainantuson kow, su to otow no ogtuman to pagboot to Diyus iyan ogpakadawat to insaad din. ³⁷ Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling, “Madani on ogtidow sikan ogpaabuton now.

Kona sikandin ogyugoy.

³⁸ To mgo otow no pig-isip ku no wadad sae, to kinabuhi dan igpasikad to pagsalig dan kanay.

Di ko meyduon ogsibog su ogkahaedok, kona a ogkasajaan kandin.”[†]

³⁹ Di sikita mgo suun, kona ki no angod to sikan otow no kastiguhonon su migsibog, su madigon man to pagtuu ta. Aw tongod to sikan, ogkayuwas ki.

11

To Pagtuu to mgo Minuna

¹ Nokoy man sikan og-ilingon to pagtuu? Ko ogtuu ki, masaligon ki no ogkatuman to og-imanon ta inggad kona ta pad ogkitaon. ²⁻³ Pinaagi to pagtuu, ogpakasabut ki no pighinang to Diyus to tibo pinaagi da to kagi din. Ko ita pa, to tibo no ogkitaon ta napuun duon to sikan kona ogkitaon. Mahan-in to mgo minuna no nasaja to Diyus tongod to pagtuu dan kandin.

⁴ Angod pananglit ki Abel. Tongod to pagtuu din, pigdawat to Diyus to halad din, di to diya ki Cain no kakoy din wada dawata. Tongod to sikan no pagtuu ni Abel, nadawat sikandin to Diyus su nasajaan to sikan halad din. Aw inggad nayugoy da sikandin kamatoy, meyduon ingkaanad din ita tongod to kadigon to pagtuu din.

⁵ Si Enoc isab, pigdaya sikandin to Diyus diya to yangit no wada baja to kamatajon. Puli sikandin pigboyong su nasajaan to Diyus tongod to pagtuu din no dini pad sikandin to pasak. ⁶ Wada otow no ogkasaja to Diyus ko wada pagtuu. Su to ogpadani to Diyus kinahangyan no mutuu no meyduon Diyus aw mutuu isab no ogbayosan to Diyus to tibo ogpamangha yagboy kandin.

⁷ Si Noe nasaja isab to Diyus tongod to pagtuu din, su pigpaminog din to pagpatahan to Diyus bahin to ogkahitabu. Kaling mighinang sikandin to sakajan no og-ilingon to arka agun mayuwas sikandin

dow pamilya din inggad wada pad ugub* no naaha din. Tongod to pagtuu, nadawat si Noe to Diyus, aw ingkapakita din no hustu to pagkastigu to Diyus to diya wada pamannu.

⁸ Na si Abraham maaslag[†] isab to pagtuu, su pigtuman din to sugu to Diyus no paandiyaoon sikandin to banwa no igbogoy kandin inggad wada din kamaani to ogdeygan din. ⁹ Pagtidow din duon to sikan no banwa, pigtuuhan din no og-abut to panahon no igbogoy kandin to Diyus sikan no pasak. Di no wada pad katuman sikan no saad to Diyus, tulda to pig-ugpaan din. Angod to sikan to diya pig-ugpaan to anak din no si Isaac dow to apu din no si Jacob no pigmaadan isab to Diyus to sikan no banwa. Si Abraham wada matilon no kaugpa. Angod sikandin to yampot[‡] ¹⁰ su migpaabut to panahon no ogtumanon to Diyus to planu din to pagtukud to siyudad no oghangtod.

¹¹ Tongod isab to pagtuu, nahinang si Abraham no amoy inggad manigaon on yagboy sikandin aw si Sara no asawa din kona tahan ogpanganak. Migsalig si Abraham no ogtumanon to Diyus to diya insaad kandin. ¹² Aw inggad hilabi on sikandin manigaon, nakaliwat gihapun to mahan-in no angod to kahan-in to mgo bituon diya to yangit aw angod to danggoy diya to higad to dagat.

¹³ Tibo sikan no mgo otow nangkamato y no madigon to pagtuu. Wada dan iyan kadawat to diya insaad to Diyus no buhi pad sikandan, di nabandawan dan to katumanon to sikan aw ingkalipay dan. Pig-isip dan no mgo yampot puli sikandan kani to kalibutan. ¹⁴ Ogpasabut sikan no namangha pad sikandan to banwa no ogkapatilonan. ¹⁵ Su ko pig-isip pa ni Abraham, ni Isaac dow ni Jacob no banwa dan yagboy to diya piglikatan dan, nakapauli podom sikandan. ¹⁶ Di iyan pig-awos dan to yabow pad to kadojow no banwa no diya to yangit. Kaling kona igkasikow to Diyus ko ilingon dan sikandin no Diyus dan. Namaan ki no ingkalipay din sikandan su pighinaatan din to siyudad.

¹⁷⁻¹⁸ Namaan ki no pigmaadan to Diyus si Abraham no pinaagi to anak din no si Isaac, oghan-in hilabi to mgo kaliwat din. Di wada sikandin balibad no antihan to Diyus to pagtuu din pinaagi to pagsugu kandin to paghimatoy to sikan sobuukon no anak din aw ihalad. ¹⁹ Su pighona-hona din no inggad mamatoy si Isaac, ogkahimuan to Diyus to pagbanhaw kandin. Aw inggad wada katood to paghalad ki Isaac, kibali patoy sikandin no nabanhaw.

[†] 10:38 Habacuc 2:3,4

* 11:7 Ubin yonop

[†] 11:8 To Surigao no Minanubu: madogi

[‡] 11:9 Ubin dayu

²⁰ Na, pagtulin on ni Isaac, migtuu isab sikandin to diya insaad to Diyus. Su nanghinaut sikandin no madojawan to Diyus si Jacob dow si Esau no mgo anak din bahin to umaabut dan.

²¹ Si Jacob migtuu isab to Diyus, su no madani on sikandin ogkamatoy, nanghin-aut isab sikandin no madojawan to Diyus to mgo apu din no mgo anak ni Jose. To diya isab no panahon mig-ambo sikandin duon to agos din aw simbaha din to Diyus.

²² Si Jose migtuu isab, su no madani on sikandin ogkamatoy, namalintugon bahin to panahon no ogpayuwason to Diyus to mgo kaliwat ni Israel duon to Ehipto. Mighangyu sikandin no daehon dan to mgo bokog din aw iyobong duon to sikan banwa no og-andiyaan dan.

²³ To mgo ginikanan ni Moises migtuu isab to Diyus su no bag-u sikandin i-anak, inghobong dan sed to tatoyu no buyan su pigkita dan no kona no puli-puli sikan no bata. Wada sikandan kahaedok to pagsu-pak to sugu to hari no ogpahimatajan to tibo yukos no mgo bata.

²⁴ Na, pagsangkod on ni Moises, tongod to pagtuu din, mig-ojow sikandin no ngadanan no anak to sikan princesa no migpatulin kandin. ²⁵ Su iyan pigpayabi din to pag-agpot duon to ogpandaog-daogon no mgo sakup to Diyus kay to pagpakasae pinaagi to pagpahimuyus to mgo kalipajanan no yumayaboy da. ²⁶ Su mighonahona sikandin no yabi no madojow to pag-antus to mgo pagdoot-doot tongod to pagtuu din to sikan Insaad no Manyuyuwas[§] kay to pagkadatu no ogkapudut din diya to Ehipto. Su iyan yagboy pig-imaan din to igbayos kandin to Diyus diya to mahudi no panahon.

²⁷ Tongod to sikan no pagtuu din, piglikatan din to Ehipto no wada haedok to kaboyu to sikan hari. Pig-antus din to mgo kalisod no nabajaan din su angod to pigkita din to Diyus no kona ogkitaon. ²⁸ Tongod isab to pagtuu din, pigpatuman ni Moises to angod din no mgo Hibru to sikan og-ilingon to Pista to Pagyaboy. Insugu din no paeson dan to yangosa to pertahan to mgo bayoy dan agun to mgo panganoy dan yabajan to sikan anghil no pigsugu to Diyus to paghimatoy to tibo mgo panganoy duon to Ehipto.

²⁹ Tongod to pagtuu to mgo Hibru, nakay-opa sikandan to sikan wohig no og-ilingon to Mayogdog no Dagat. Piggagsuwoy to Diyus sikan wohig aw nakabaja sikandan duon sahian ka da to migpanow duon to matahahay no pasak. Di to mgo sundayu to

Ehipto no migyupug kandan nangkatubug tibo su pigpabalik to Diyus sikan wohig.

³⁰ Tongod isab to pagtuu to diya mgo Hibru, natompag sikan matikang no padir* to siyudad to Jerico tapus dan libut-libuta sed to pitu no aedow.

³¹ Aw tongod to pagtuu ni Rahab no bur-ing, wada sikandin kayakip no himatajan to duma din no mgo taga-Jerico no wada sugut to Diyus. Su pigtabangan din to diya daduwa no mgo Hibru no nakaanduan to pagpaniid to sikan siyudad.

³² Na, kani ku da seini ogpanggadon, su ko ipadajun ku, ogkabusan a to panahon to paghatbat to pagtuu to mgo otow no angod ki Gideon, ki Barak, ki Samson, ki Jepto, ki David, ki Samuel dow to diya kibali mgo ba-ba to Diyus. ³³ Tongod to pagtuu dan, meyduon nakailog to yain no mgo nasyun, meyduon namanmandu to matarong, meyduon namakadawat to insaad to Diyus, aw meyduon isab namakaatubang to mgo liyun no wada kaamonu. ³⁴ Meyduon nakasugba duon to hilabi mapasu no kaeju no wada katutung, aw meyduon namakalikoy to otow no oghimatoy kandan. Meyduon mangkayotoy no namandosan, aw meyduon pigpamuyutan to pagpaggera aw nadaog dan to kuntra dan no mgo sundayu. ³⁵ Meyduon isab mgo bohi no nangkamatajan to mgo pinadajag dan di nabanhaw da.

Meyduon isab mgo duma no wada talikud to Diyus inggad pigpaantus kotob no namatoy sikandan. Su iyan pig-iman dan no ogbanhawon sikandan aw ogbogajan to yabow pad to kadojow no kinabuhi no konad on ogkamatoy. ³⁶ Meyduon duma no mgo magtutuu no pigpasikawan dow pangyapdosi, aw to duma piggapus aw prisuha. ³⁷ Meyduon isab duma no pigpanghimatajan pinaagi to pagbatu dow pagtigbas, aw meyduon ngani pigpanonga to paggabas. Meyduon isab nangkaaju-aju,† pigsakit aw pigdaog-daog tongod to pagtuu dan. Nakapangabo puli sikandan to kindae to karneru dow kanding. ³⁸ Wada ugpaanan dan, puli migpayagak-yagak diya to matahahay no mgo banwa dow kabubunganan. Meyduon isab namakaugpa duon to mgo kuyba dow mgo yugi.‡ Di to tinood, to kaotawan kani to kalibutan kona og-angajan ogpagduma to mgo otow no angod kandan to pagtuu.

³⁹ Nasajaan to Diyus to sikan no mgo otow tongod to pagtuu dan. Di inggad pad to sikan, wada dan pad kadawat to tibo insaad din ⁴⁰ su meyduon planu to Diyus no yabow no madojow kay to sikan pig-awos dan. Su inyakip ki isab agun no mahinang

§ 11:26 To Grigu no inikagihan: *Cristo* * 11:30 Ubin *dingding* † 11:37 To Surigao no Minanubu: *nangkaa-yaju*

‡ 11:38 To Surigao no Minanubu: *yungag*

kinow tibo dow sikandan no kaotawan din no wadad yagboy kuyang.

12

To Pagtul-id to Diyus to mgo Anak Din

¹ Na sikita, angod ki to ogpagyumbaan no ogsayapan to diya mahan-in no mgo otow no madigon to pagtuu. Kaling oggawangon ta to tibo ogpakapogong dow to mgo sae no ogpakatagon ita agun makapadajun ki to paglinaguy duon to sikan yumbaan no ing-andam ita. ² Kona ta igsuwoy to pagaha ta ki Jesus no iyan mighawan to dayan to pagtuu aw oghimpit to sikan. Pig-antus din to pagpayansang duon to krus aw wada din ikasikow to pagkamatoy duon, su iyan pighona-hona din to kalipay din ko matapus on sikan no pag-antus din. Na, kuntoon pigpasidonggan on sikandin diya to yangit su mig-ingkud on duon dapit to kalintuu to trunu to Diyus.

³ Hona-honaa to pagsupaka ki Jesus to mgo makasasaya no dini pad sikandin to kalibutan agun kona kow og-awa dow og-takahan to pagtuu now. ⁴ Su wada pad sobuuk iyu no namatoy tongod to pagpag-atu now to sae. ⁵ Basi nalingawan now on sikan sambag to Diyus iyu no pig-iling,

“Sikuna no anak ku,

ko anadon ku ikow, ligdongi.

Aw ko sapadan ku ikow, kona ka og-awa.

⁶ Su tibo to oghigugmaon ku, og-anadon ku.

Aw inggad hintawa no og-angkonon ku no anak, ogyatuson ku.”*

⁷ Kaling ko meyduon mgo kalisod no ogkabajaan now, antusa. Su ogpakiyaya sikan no og-isipon kow to Diyus no mgo anak din. Wada buwa anak no kona ogtul-idon to amoy. ⁸ Kaling ko kona kow tul-idon to Diyus angod to pagtul-id din to tibo mgo anak din, migpasabut no kona kow no tinood no anak din. ⁹ Ngani man to mgo amoy ta kani to kalibutan di ogtul-id man ita, aw ogtahudon ta sikandan. Sikan pad man amoy ta diya to yangit. Ogpaobos ki kandin agun ogkapuesan ta to kinabuhi no wada katapusan. ¹⁰ To mgo amoy ta kani to kalibutan ogtul-id ita siba to oghona-honaon dan no madojow sedu to panahon no og-atimanon ki dan pad. Di to pagtul-id ita to sikan Amoy ta diya to yangit igkadojow ta yagboy agun no musupu ki kandin no wada sae. ¹¹ Hinuun, kona ki ogkaliyag ko ogtul-idon ki to Diyus, su ogkasakitan

ki man. Di ko matapus on sikan, ogkamatamong on to batasan ta aw malinow on to ginhawa ta.

¹² Kaling mgo suun ku, dasiga to ginhawa now aw hogota to pagtuu now. ¹³ Unuga to madojow no dayan agun sunudon kow to mgo otow no piang pad to pagtuu. Na, konad ogdugang to kayotoy to pagtuu dan, di nasi ogdigon.

To Hustu no Pagtahud to Diyus

¹⁴ Paningkamoti no madojow to rilasyun now to tibo mgo otow aw padiyu kow to sae, su to otow no maligsom to ginhawa kona ogpakakita to Ginuu. ¹⁵ Ahaa now no wada otow duon iyu no ogkabitas to kadojow dow kayuuy to Diyus. Ahaa now isab no wada otow duon iyu no ogkaangod to mapoit no tanom no ogpakahilu to mahan-in no mgo otow. Su meyduon mgo otow no angod to sikan no ogsamuk to mgo magtuu hangtod mahan-in to ogkadaya dan to paghinang to madoot. ¹⁶ Ahaa now manda no wada oghinang to kayaw-ajan aw wada ogkagawangangon to pagtahud to Diyus angod ki Esau to diya una su imbaylu din to katongod din to pagkakakoy to songo koonan da.

¹⁷ Aw namaan ki no pag-abut to panahon no gustu din on no ampunan sikandin to amoy din agun madojawan to Diyus, wadad on kahimu. Inggad migtiniyahu sikandin to pagpakimayuuy, kona din on ogkahawi to diya imbaylu din.†

¹⁸ Kaling ogpadajun ki to pagtuu, su to pagduguk ta to Diyus kona no angod to pagduguk to mgo kaaw-apan ta no ibogoy din kandan to diya una no kasabutan no meyduon naaha dow nadinog dan. Su diya to bubungan to Sinai, naaha dan to diya migyagabyab no kaeju, to kadigyom dow to diya maagbot no kaemag. ¹⁹ Pagdingon dan to diya tanug to trumpita dow to kahaedokanan no tingog, migpakimayuuy sikandan no konad on padinogon to sikan. ²⁰ Su wada dan kaantus to pagpaminog to sikan sugu to Diyus no pig-iling, “Ko meyduon gumiok kani to seiini no bubungan, inggad mananap, kinahangyan himatajan pinaagi to pagbatu.”‡ ²¹ Kahaedokanan isab to diya pigkita dan, aw ngani man si Moises di nakaikagi no pigpidpid sikandin tongod to dait.

²² Di sikita, iyan pigduguk ta to bubungan to Sion no yangitnon no Jerusalem no siyudad to buhi no Diyus. Banwa sikan to linibu no mgo anghil no malipajon no ogsimba kandin. ²³ Nayakip kow duon to kaotawan to Diyus no ogpasidonggan din§

* 12:6 Panultihon 3:11,12 † 12:17 Ogbahasa seiini duon to Genesis 25:27-34. ‡ 12:20 Exodo 19:12,13 § 12:23

To Grigu no inikagihan: *mgo panganoy*. To panganoy to mgo Hibru ogpasidonggan hilabi aw ogbogajan to yabow no katongod. Og-isipon to Diyus no panganoy to tibo mgo sakup din su ogpasidonggan din hilabi.

no mgo anak no nakasuyat to mgo ngadan diya to yangit. Nayakip kow isab duon to tibo mgo umagad to matarong no mgo otow no pighimpit on to Diyus. Nakaduguk kid to Diyus no iyan oghukum to tibo²⁴ dow ki Jesus no iyan mig-abugur to sikan bag-u no kasabutan. Su sikan impaawas no yangosa din kibali ogpakimayuuy no kae-atan ki to Diyus. Kona no angod to diya yangosa ni Abel no kibali migpakimayuuy no bayosan to diya mighimatoy kandin.

²⁵ Kaling ajaw now igpakawada to kagi to Diyus. Su ko wada kalikaji to kastigu to Diyus to mgo kaaw-apuan ta no wada paminog to kagi din dini to pasak no duon to bubungan to Sinai, yabi no kona ta ogkalikajan to kastigu ko talikudan ta to kagi din no ogkapuun on yagboy diya to yangit. ²⁶ To diya una no umikagi to Diyus duon to bubungan to Sinai, nahojong to pasak tongod to maagbot hilabi no tin-gog din. Di kuntoon migsaad sikandin no og-isabon din oghojongon seini pasak, aw kona no sei da pasak, di hasta isab to yangit. ²⁷ Migpasabut sikan no meyduon panahon no ogkagawang to tibo yumayaboy no mgo hininang to Diyus, aw iyan nanda ogkabilin to diya kona ogkaamonu.

²⁸ Kaling ogpasalamat ki to Diyus su na-maan ki no ogkasakup ki duon to sikan gingharian no kona ogkatangkug. Aw ogsimbahon ta sikandin to angay kandin dinumahan to pagtahud dow pagkahaedok su yuwas to ogkaliyagan din. ²⁹ Su to Diyus ta angod to kaeju no ogsangab to tibo no kona og-angajan duon to atubangan din.

13

Katapusan no mgo Sugu

¹ Padajun kow to paghinigugmaay angod to magbugtu to pusod. ² Kona kow oghukow to pag-abi-abi to mgo otow duon to bayoy now. Su meyduon namakatuman to sikan no wada kamaan no anghil naan to diya naabi-abi dan! ³ Kona now ogkalingawan to pagtabang to mgo otow no nangkaprisu tongod to pagtuu dan. I-angod sikandan to pag-atiman ko sikiyu to naprisu. To mgo magtutuu isab no ogdaog-daogon, i-angod to pagtabang now ko sikiyu to ogdaog-daogon.

⁴ Kinahangyan no wada ogligsom to kaminyoon pinaagi to pagpanghonay, su ogkastiguhon to Diyus to otow no oghinang to sikan hasta inggad nokoy no kayaw-ajan.

⁵ Ahaa no kona now ogpayabihon to saepi. Maiguan kow on ko nokoy to meyduon now su mig-iling to Diyus,

“Kona ku yagboy sikiyu og-ojowan.”*

⁶ Kaling masaligon ki aw ogpakailing ki no,

“Ogtabangan a to Diyus,

kaling kona a ogkahaedok

su nokoy man to ogkahinang kanay to puli da otow?”†

⁷ Domdoma to diya mgo panguyu now no una no mig-anad iyu to kagi to Diyus. Hona-honaa to mangkadojow no nadeygan to pagkinabuhi dan, aw sunuda now to kadigon to pagtuu dan. ⁸ Su si Jesu-Cristo kona yagboy ogkaisab. Angod da sikandin to diya una dow kuntoon aw hangtod to wada katapusan. ⁹ Kona kow ogpadaya to yain-yain no igpang-anad no ogpakayahi. Su to kadojow dow kayuuy to Diyus ita iyan ogdigon to pagtuu ta, kona no pagtuman ta to mgo balaod bahin to pagkoon. Su to pagtuman to sikan kona igkadojow to otow. ¹⁰ Di pinaagi to kamatajon ni Cristo duon to krus, napasaylu to mgo sae ta. Aw to mgo otow no ogtuman pad to diya mgo balaod no imbilin ni Moises wada yabot duon. ¹¹ Su inggad ngani to pagtuman to mgo Hibru to diya balaod, kona sikandan ogpakakoon to mananap no ighalad tongod to mgo sae dan. Su ko himatajan on sikan, to yangosa ogdaehon to kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan dan duon to sikan Pinakabalaan no Sinabong su ighalad tongod to sae to kaotawan. Aw to yawa to sikan ighalad ogdaehon diya to yuwas to kampu su ogtutungon. ¹² Angod da sikan to nahitabu ki Jesus, su pighimatajan sikandin diya to yuwas to siyudad, aw to yangosa din inlimpas to sae to kaotawan. ¹³ Kaling og-andiya ki kandin diya to yuwas to siyudad, no ko ita pa, ogpag-unung ki kandin aw kona ta igsapajan to pagtamay ita tongod to pag-ugpa ta kani to kalibutan. Nasi no iyan ogpaabuton ta sikan siyudad no ogkaugpaan ta diya to umaabut.

¹⁵ Kaling kinahangyan no kanunoy ta ogsajaon to Diyus isip halad ta kandin pinaagi ki Jesu-Cristo, aw kanunoy ta sikandin ogpasalamatan. ¹⁶ Kona kow oghukow to paghinang to madojow dow to pagtabang to diya oglisod-lisod, su to batasan no angod to sikan ogkaangod to halad no ogkaliyagan to Diyus.

¹⁷ Suguta to mgo panguyu now no mgo magtutuu aw paobos kow to katongod dan. Su sikandan to pigpaatiman iyu no namanuu, aw mey panahon no ogsukutan sikandan to Diyus to pagdaya to sikan no katongdanan dan. Ko ogsugut kow kandan, ogkalipay sikandan to pag-atiman iyu. Di ko kona kow mupaobos, ogkalisodan sikandan, na, wada igkadojow now duon to sikan.

* 13:5 Deuteronomio 31:5 † 13:6 Salmo 118:6,7

¹⁸ I-ampu koy now. Ogkasiguru noy no hinlu to kunsinsya noy, aw iyan kanunoy pig-awos noy no matarong to tibo mgo hinang noy. ¹⁹ Yabi pad no oghangyu a iyu to pagpadajun to pag-ampu no madali a pabalikon diyan iyu.

Pag-ampu

²⁰⁻²¹ Na, og-ampu a no to Diyus no iyan ogkapuunan to kalinow musangkap iyu no tibo kinahangyanon agun no makatuman kow to pagboot din. Og-ampu a isab no mahinang kow no kaotawan no ogpakali-pay kandin pinaagi ki Jesu-Cristo. Sikandin to migbanhaw ki Jesus no Ginuu ta tapus to pagkamatoy din. Sikan impaawas no yangosa din iyan indigon to sikan wada katapusan no kasabutan din ita, aw sikandin on to gamhanan no magbantajay ita no mgo karneru din. Hinaut no sajaon sikandin to wada katapusan. Sikan iyan.

Katapusan no mgo Kagi

²² Mgo suun, oghangyuon ku sikiyu no pailuban now to pagpaminog to seini insuyat ku to pagdasig iyu, su kona da man no mahaba.

²³ Ogakaliyag a no mamaan kow no si Timoteo no suun ta to pagtuu pigpayuwas on to prisuhan. Ko madali sikandin makatidow dini, ogduduma koy diyan iyu.

²⁴ Ipangumusta a to tibo mgo sakup to Diyus duon yakip to mgo panguyu now no mgo magtutuu. To mgo suun ta dini to Italia nangumusta isab iyu.

²⁵ Og-ampu a no ipakita iyu tibo to Diyus to kadojow dow kayuyu din.

Sikan da.

To Suyat ni Santiago

¹ Siak si Santiago no suguonon to Diyus dow ni Jesu-Cristo no Ginuu iyan migsuyat to seini. Nangumusta a iyu tibo no kaotawan to Diyus no naman-ugpa duon to yain-yain no mgo banwa kani to kalibutan.

Mgo Panganti dow mgo Pagtintal

² Mgo suun ku, ikalipay yagboy ko abuton kow to yain-yain no mgo panganti, ³ su namaan kow no sikan to ogdigion to pagtuu now agun no ogkamainantuson kow. ⁴ Na, padajuna sikan pagkamainantuson now agun ogsangkod to pagtuu now aw wadad ogkakuyang. ⁵ Ko kona kow ogkamaan dow nokoy to madojow no oghinangon, mangamuju kow to Diyus agun bogajan kow to kaalam. Su to Diyus wada sujud ko ogbogoy to inggad hintawa no ogpamuju, aw kona kow din ogsandayon. ⁶ Di ko mangamuju kow, kinahangyan no imanon now no ogbogajan kow to Diyus. Kona kow ogduwa-duwa, su to otow no ogduwa-duwa ogkaangod to bayod to dagat no ogkadaya-daya ko ogsabodon to kaemag. ⁷ Sikan no otow kona ogpakaiman no ogbogajan to Ginuu to inggad nokoy, ⁸ su ayang-ayang man to pagsalig din to Diyus aw kona sikandin ogkasaligan inggad nokoy to oghinangon din.

⁹ To pubri no magtutuu angay oglipay su yabow to pag-aha to Diyus kandin. ¹⁰ To sapian isab no magtutuu angay oglipay ko ipaobos sikandin. Su ogkagawang da sikandin angod to buyak no puli oggiti ¹¹ no ogyanos ko ogbagang-bagang to kapasu to soja. Oगतanak sikan aw madoot on ogahaon. To sapian no otow ogkaangod to sikan, su duon to pagpauswag to pagpatigajun din, puli sikandin ogboyongon.

¹² Madojow to otow no ogpabilin duon to Diyus inggad og-antus to mgo panganti. Su ko kona maamonu to pagtuu din, ogbogajan sikandin to kinabuhi no wada katapusan. Bayos sikan no insaad to Diyus to nangkahiguma kandin. ¹³ Di ko tintalon to otow, kona sikandin og-iling no Diyus to migtintal kandin su to Diyus kona gajod ogkatintal. Wada isab ogtintalon din. ¹⁴ Di iyan ogkatintal to otow ko madaya sikandin to madoot no mgo kagustuhon din. ¹⁵ Na, ko tumanon din sikan, ogdeg diya to sae, aw to sae ogdeg diya to kamatajon no iyan kastigu no wada katapusan.

¹⁶ Hinigugma ku no mgo suun, kona kow ogtuu to gayu, su to Diyus kona ogtintal to inggad hintawa. ¹⁷ Nasi no iyan igbogoy

din ita to yain-yain no mangkadojow likat to yangit. Wada ogkakuyang to sikan su duon man ogkapuun to Amoy ta no Diyus no iyan mighinang to soja dow buyan hasta mgo bituon. Oगkaisab sikan tibo, di to Diyus kona yagboy ogkaisab. ¹⁸ Manno iyan pagboot din, pighinang ki no mgo anak din pinaagi to matuud no kagi din agun no sikita to ogyabow duon to tibo mgo hini-nang din.

To Pagtuman to mgo Sugu to Diyus

¹⁹ Hinigugma ku no mgo suun, indani now seini. Kada sobuuk ita kinahangyan no andam kanunoy to pagpaminog aw kona ogdali-dali to pag-ikagi. Kona ta isab ogpag-agadan to kaboyu ta, ²⁰ su to otow no ogpag-agad to kaboyu din konad on ogpakatuman to matarong no tuud to Diyus. ²¹ Kaling ojowi to tibo maligsom dow madoot no pamatasan. Paobos kow duon to Diyus aw tagoni yagboy to kagi din no imbotang din duon to ginhawa now, su sikan kagi din iyan ogpakayuwas iyu.

²² Kona kow puli ogpaminog to kagi to Diyus, di tumana to igsugu din. Su ko maminog kow puli di kona ogtuman, oglimbungan now to kaugalingon now. ²³ Su to otow no puli ogpaminog to kagi to Diyus di kona ogtuman, angod sikandin to ogpangispihu, ²⁴ di tapus to sikan, ogkalin-gawan din dajun dow maamonu to bayhu* din. ²⁵ Di to otow no kona ogtakahan to pagpaminog to sikan madojow hilabi no kasuguan to Diyus no iyan ogyuwas ita aw kona din ogkalingawan sikan, nasi no tumanon din, sikandin to ogmadojawan to Diyus inggad nokoy to oghinangon din.

²⁶ Ko meyduon otow no og-abin no diyusnon sikandin di kona din ogpogongan to pagpang-ikagi, wada pues to sikan no pagtuu din. Ginona din oglimbungan to kaugalingon din. ²⁷ Di to pag-aha to Diyus, iyan hamatuk no diyusnon to otow no ogtabang to oglisod-lisod no mgo minailu dow bayu no mgo bohi. Kona din isab ogligsoman to kaugalingon din to mangkadoot no batasan to mgo otow no wada Diyus.

2

Kinahangyan no Pag-angodon to Pagdae to Tibo Otow

¹ Mgo suun ku, manno migtuu kow ki Jesu-Cristo no Ginuu ta no yabow to tibo, kinahangyan no pag-angodon now to pag-dae to mgo otow. ² Angod pananglit ko meyduon sapian no ogsimba duon iyu no ogpaningsing to buyawan dow ogpangabo to mahalon, aw meyduon isab ogsimba no pubri no ogpanggunit. ³ Ogdedejawan

* 1:24 To Surigao no Minanubu: goja

now sikan ogpangabo to mahalon aw ogikagihan now to, “Sir, ingkud ka kani to seini madojow no ingkudanan.” Di sikan pubri ogikagihan now to, “Tindog ka puli” ubin “Inkud ka kani to saog, dani to kobong ku.”⁴ Ko sikan to oghinangon now, madoot su meyduon pinayabi dow pinihig now, aw impasikad sikan to kona no matarong no paghukum.

⁵ Hinigugma ku no mgo suun, ligdongi now seini. To mgo pubri kani to babow to kalibutan pigpili to Diyus agun ogkatawag no sapian tongod to madigon no pagtuu dan. Ogasakup isab sikandan duon to sikan gingharian din no insaad din to diya oghigugma kandin. ⁶ Di sikiyu, ogtamajon now to mgo pubri. Wada kow naan kamaan no iyan man ogdaog-daog iyu to mgo sapian? Sikandan isab to ogriklamu iyu diya to husajan ⁷ dow ogdoot-doot to sikan mahal no ngadan ni Jesus no tag-sakup iyu.

⁸ Madojow ko tininood to pagtuman now to sikan yabow no balaod no ogkabasa duon to Kasuyatan to Diyus no pig-iling, “Higugmaa to isigkaotow nu angod to paghigugma to kaugalingon nu.”^{*} ⁹ Di ko meyduon ogpihigon ubin ogpayabihon now, nakasae kow aw ogkahukuman no malinapason to balaod to Diyus. ¹⁰ Su to ogpakayapas to inggad sobuuk da no balaod to Diyus, kibali nayapas din sikan tibuuk no balaod. ¹¹ Namaan kow no meyduon balaod to Diyus no pig-iling, “Kona ka ogpanghonay.” Meyduon isab balaod no pig-iling, “Kona ka oghimatoy to otow.”[†] Na, inggad kona ka ogpanghonay di oghimatoy ka to otow, nakayapas ka to balaod to Diyus.

¹² Iyan ighukum ita to Diyus sikan kasuguan din no iyan isab ogyuwas ita, kaling bantaji to mgo kagi dow hinang now. ¹³ Su ko muhukum on sikandin, kona din ogkaetan to otow no wada kae-at to angod din no otow. Di to otow no ogkae-at to angod din kona ogkahaedok ko hukuman sikandin.

To Pagtuu dow to Paghinang to Madojow

¹⁴ Mgo suun ku, ko meyduon otow no ogabin no migtuu sikandin to Diyus di wada hinang din no madojow, nokoy man to pues to sikan? Ogcayuwass buwa sikandin to pagtuu no angod to sikan? ¹⁵ Pananglit meyduon pubri no suun now to pagtuu no kuyang to kabo dow pagkoon. ¹⁶ Ko puli now ikagihan to, “Aha ka man duon to dayan. Pangoon dow aapid ka to kabo su mahagsiy,” di kona now sikandin ogbogajan to pigkinahangyan to yawa din, nokoy man to pues to sikan? ¹⁷ Kaling to otow

no og-iling no migtuu sikandin to Diyus di wada hinang din no madojow, ogpakailing ki no kona sikan no hamatuk no pagtuu.

¹⁸ Di basi meyduon ogyalis no og-iling, “To mgo otow kona og-aangod to pagsunud dan to Diyus. Meyduon ogtuu puli aw meyduon isab puli oghinang to madojow.”

Na seini to igtabak ku kandin. Ko wada hinang nu no madojow, wada igkamatuid to pagtuu nu. Di siak, igpakita ku ikow to pagtuu ku pinaagi to hinang ku. ¹⁹ Ogtuu ka no sobuuk da to Diyus? Na, madojow hinuun. Di ngani man to mangkadoot no ispiritu, di ogtuu isab to sikan aw ogpamidpid tongod to haedok dan kandin. ²⁰ Kabuluk nu! Kinahangyan pad buwa no ogmatuudon ku ikow no wada pues to pagtuu no kona ogyamanon pinaagi to madojow no mgo hinang? ²¹ Domdoma si Abraham no minuna ta. Pigdawat sikandin to Diyus tongod to diya pighinang din, su pigtuman din to sugu to Diyus to paghalad to anak din no si Isaac.[‡] ²² Duon to sikan, ogkasabutan no mighiduma to pagtuu ni Abraham dow to hinang din, su to pagtuu din pigmatuid to sikan pighinang din. ²³ Sikan to igpasabut to diya pig-iling duon to Kasuyatan, “Migtuu si Abraham to Diyus, kaling pig-isip to Diyus no wadad sae din.”[§] Pigtawag isab sikandin no amigu to Diyus. ²⁴ Na, duon to sikan, ogpakasabut ki no kinahangyan ipakita to otow to pagtuu din pinaagi to madojow no mgo hinang agun no madawat sikandin to Diyus.

²⁵ Angod isab to sikan si Rahab to diya una. Buring iyan, di pigdawat sikandin to Diyus tongod to diya pighinang din. Su pigpapaabut din duon to bayoy din to diya daduwa no mgo Hibru no pigsugu to pagpaniid to siyudad to Jerico. Aw pag-uli dan, pighinduan din to yain no dayan agun no makalikoy sikandin.*

²⁶ Hona-honaa seini. To yawa no wadad ginhawa, wadad pues su patoy on. Angod isab to sikan to pagtuu ta to Diyus. Su ko kona sikan ogdumahan to madojow no mgo hinang, wada pues.

3

To Pagbantoy to Pagpang-ikagi Ta

¹ Mgo suun ku, madojow ko pila da iyu to ogpang-anad to kagi to Diyus, su namaan kow no sikita no ogpang-anad, yabow to og-imanon to Diyus ita aw mabog-at to ighukum din ita ko makasuwoy ki. ² Tibo ki hinuun ogkasajop to yain-yain no paagi, yabi to pagpang-ikagi ta. Di ko pananglitan

* 2:8 Levitico 19:18 † 2:11 Exodo 20:13-14 dow Deuteronomio 5:17-18 ‡ 2:21 Ogcabasa seini duon to Genesis

22. § 2:23 Genesis 15:6 * 2:25 Ogcabasa seini duon to Josue 2.

mey otow no kona ogkasajop to pagpang-ikagi din, wada igkasawoy kandin su ogkapogongan din man to tibuuk yawa din. ³ To kabaju ogkadaya to otow inggad andei din gustu ogpadeygon pinaagi da to maintok no pisi. ⁴ Igkapananglit ta isab to barku. Inggad man-u to kabog-at to sikan aw inggad man-u to kaagbot to kaemag no oghodos, ogkawahing sikan barku to otow inggad andei din gustu ogpadeygon pinaagi to timun no maintok da. ⁵ To dila to otow angod isab to sikan su maintok da iyan, di maaslag* to ogkahimuan.

Hona-honaa isab to kaeju. Inggad maintok da no бага ogpakasangab to mayow-ag no guyangan. ⁶ To dila ta ogkaangod to sikan su madoot hilabi no bahin to yawa ta su iyan ogkapuunan to tibo klasi to kadoot. Ogpakadoot sikan to pagkaotow ta, su to madoot no pagpang-ikagi ta diya yagboy ogkapuun ki Satanas. ⁷ Madojow pad to mgo mananap dow mgo manuk-manuk hasta to mgo mamang dow isda su ogkabootan to otow. ⁸ Di wada otow no ogpakapogong to dila din su kanunoy andam no og-ikagi to madoot. Angod sikan to yayas no ogpakamatoy to otow.

⁹ Piggamit ta to dila ta to pagpasalamat to Diyus no Amoy dow Ginuu ta, aw piggamit ta isab to pagpanungajow to duma no mgo otow no hinihang to Diyus no angod kandin. ¹⁰ Mgo suun, kona podom ogkahimu no iyan da no ogkapuunan to pagpasalamat dow pagpanungajow! ¹¹ Oguisipon ku sikiyu, ogkahimu buwa no ogkapuun duon to iyan da no tubud to matabang dow mayang-og no wohig? ¹² Mgo suun ku, wada kaju no iger a no ogbogas to ulibu. Wada isab gawod no ubas† no ogbogas to iger a. Hasta wada ogpakasayuk to inomon no wohig diya to dagat. Maangod podom to sikan to dila ta no kona ogpagsakoton to madojow dow madoot no pagpang-ikagi.

To Yangitnon no Kaalam

¹³ Ko meyduon otow duon iyu no maalamon dow masinabuton, kinahangyan no ipakita din sikan pinaagi to matarong no pagkinabuhì dow to paghinang to madojow duma to pagpaobos no ogkapuun to kaalam din. ¹⁴ Di ko meyduon pighipidan now no pagsilag dow pagpayabi-yabi, kona kow oghinambug no maalamon kow su ogkailing no gayuon kow. ¹⁵ Sikan no klasi to kaalam kinalibutanon dow yawanon, wada kapuun to Diyus. ¹⁶ Su inggad andei no meyduon nakasakot no mgo otow no ogsilag dow ogpayabi-yabi mey isab kasamuk dow tibo klasi no kadoot.

¹⁷ Di to otow no meyduon kaalam no ogkapuun to Diyus, una, wada igkasawoy kandin. Ikaduwa, kona ogpagbuyow, bootan sikandin aw ogpag-angay-angay, makawkae-aton, matinabangon dow matinod-anon, aw wada ogpighigon din. ¹⁸ Inggad hintawa no ogpahiuli dow ogpamadojow to duma, angod sikandin to mag-uuma no og-odok to madojow no binhi no iyan ogkaani to pagkamatarong.

4

To Pagsugut to Diyus

¹ Nokoy man to ogkaamungan to pagbubuyow now dow pagkuntrahan? Duon sikan ogkapuun to kahakog no ogsamuk to ginhawa now. ² Ko kona now ogkapudut to ogkaliyagan now, dajun kow oghimatoy. Ko kona now ogkadawat to ogkaibogan now, dajun kow ogpagbuyow dow ogpagkuntra. Di iyan man kona now igkaangkon to sikan ogkaibogan now su kona kow man ogpamuju to Diyus. ³ Aw inggad ogpamuju kow kandin, kona kow ogbogajan su madoot man to tuud now. Iyan igpamuju now agun no matuman sikan kahakog now. ⁴ Angod kow to ogpanghonay, su anoy Diyus podom to payabihon now, iyan hinuun pigpayabi now to kinalibutanon no mgo hinang dow mgo botang. Wada now buwa kamaani no to otow no oghinang to sikan nakapagkuntra on to Diyus? ⁵ Basi nailing to boot now no wada pues to sikan sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling, "To ispiritu no imbotang to Diyus kani ita meyduon ogtubu no kahakog." ⁶ Di to tabang to Diyus ita yabow pad to sikan kahakog ta. Su to Kasuyatan to Diyus mig-iling,

"Ogkuntrahan to Diyus to ogpahawod, di ogtabangan din to ogpaobos.*"

⁷ Kaling paobos kow duon to Diyus. Atuhi si Satanas, aw ogyaguy sikandin. ⁸ Padani kow to Diyus, aw ogpadani sikandin iyu. Sikiyu no mgo makasasaya, ojowi now on to sae. Sikiyu no mgo paling-paling to pagtuu, tibuyusa to ginhawa now duon to Diyus. ⁹ Ikaguul yagboy to mangkadoot no hinang now aw itiyahu. To pagngisi now ilisi to pagtiyahu tongod to sikow now to sikan no mgo hinang. ¹⁰ Ipaobos to kaugalingon now duon to Diyus, aw ogbajawon kow din.

¹¹ Mgo suun, sigkon kow on to ogpasasawajay. Su to otow no ogsawoy dow oghukum to duma din, kibali pigtamay din to mgo balaod to Diyus. Na, ko tamajon now sikan mgo balaod to Diyus, kona now ogkaturan sikan, nasi no ogpayabawan now. ¹² To Diyus iyan migbogoy to sikan mgo balaod, aw sikandin da to meyduon gahom

* 3:5 To Surigao no Minanubu: *madogi* † 3:12 Ininglis: *grapes*

* 4:6 Panulihon 3:34

to paghukum. Wada yain ogpakayuwas dow ogpakakastigu. Na sikuna, hintawa ka man no ogpatugu oghukum to duma?

To Paghinambug to Umaabut

¹³ Sikiyu no og-iling no og-andiya kow kuntoon ubin kasem to songo yunsud, paminogi a. Ogplanu kow no diya kow og-ugpa sed to songo tuig su ognigussyu agun madogi to ogkaganansya. ¹⁴ Di wada kow kamaan dow nokoy to og-abut iyu kasem, su to kinabuhi now angod to gabun no madali da ogboyongon. ¹⁵ Iyan podom madojow ko umiling kow, "Ko itugut to Ginuu no habaon pad to kinabuhi ta, seini to oghinangon ta." ¹⁶ Di sikiyu, garbusu kow su ighinambug now to oghinangon now to umaabut no panahon. Madoot sikan. ¹⁷ Kaling to otow no namaan no mey madojow no oghinangon di kona din ogtumanon, nakasae sikandin.

5

Pagpatahan to mgo Sapijan

¹ Na sikiyu no mgo sapijan, paminogi a now. Tiyahu kow aw degmatoy tongod to mgo antusonon no og-abut iyu. ² Su ogkadoot to mgo katigajunan now, aw og-pangotkoton to mahalon no mgo kabo now. ³ Ogkaelingan to saepi now, aw sikan to og-matuud to pagkahakog now. Sikan no kaeling angod isab to kaeju no ogkotkot to unud now. Nakahimun kow to kadatu, di madani on to katapusan. ⁴ Wada now suhuyi to mgo otow no pigpaani duon to uma now. Paminogi to pagmahay no impangiyak dan! Pigdinog isab sikan to gamhanan no Ginuu no Magboboot to tibo. ⁵ Hayahay to kabatang now kani to babow to kalibutan aw ogpatujang kow to kagustuhon now no mgo kalipajanan. Angod kow to pinataba no baka no wada dalimagmagan no madani on ogmatansahon, no ko ita pa, og-abuton kow to kastigu to Diyus. ⁶ Impakastigu now to mgo otow no wada sae, aw meyduon isab duma no pigpahimatajan now. Wada ngani sikandan atu iyu.

To Pagpailub

⁷ Kaling mgo suun ku, pailub kow kotob no kona pad ogpauli to Ginuu. Hona-honaa to mag-uuma no og-antus to pagtatagad to abut to uma din su mahal din yagboy sikan. Kona sikandin og-abyajon to pagtatagad to udan agun makatanom sikandin aw to pagtatagad manda to udan ko ogpahunugon on to tanom din. ⁸ Sikiyu isab, kona kow og-abyajon to pagtatagad. Digona to ginhawa now su madani on ogpauli to Ginuu. ⁹ Mgo suun ku, kona kow ogpababagutbutay su

unu ko kastiguhon kow to Diyus. Su um-abutay on sikan ogsusi to mgo hinang ta. ¹⁰ Domdomon now to diya mgo otow no kibali ba-ba to Diyus aw sunuda to pag-pailub dan. Nalisodan iyan sikandan di naantus dan da. ¹¹ Aw namaan ki no nalipay on to tibo no angod kandan no nakaan-tus to mangkalisod no nabajaan dan. Angod pananglit ki Job. Nakadinog kow to pag-pailub din to diya pigpang-antus din, aw namaan kow no madojow to pigpadeygan to Diyus to diya su makawkae-aton hilabi sikandin.

¹² Mgo suun ku, ligdongi now yagboy seini no sugu ku iyu. Ko meyduon og-ikagihon now, kona now igsapa to yangit ubin pasak ubin inggad nokoy. Igu on ko mulling kow to "hoo" ko ujun kow, di ko kona, na, ilinga puli to "kona" agun kona kow ogkastiguhon to Diyus.

To Pag-ampu duma to Pagtuu

¹³ Ko meyduon ogkalisod-lisod, paampua sikandin. Ko meyduon ogkalipay, pasajaa sikandin to Diyus pinaagi to pagkanta. ¹⁴ Ko meyduon ogkasakit, ipadokat din to mgo panguyi to mgo magtutuu agun maampuan sikandin. Aw ko muampu sikandan, hapyason dan to maintok no yana dongan to pagsampit to Ginuu. ¹⁵ Na, ko og-ampu sikandan dinumahan to pagtuu dow pagsalig to Diyus, ogpadojawon din sikan masakiton. Aw ko nakasae sikandin, og-pasayluhon to mgo sae din. ¹⁶ Kaling ko nakasae ka, inangon diya to angod nu no mgo magtutuu agun ig-ampu ka dan aw ogkaulian ka, su to pag-ampu to matarong no otow ogdinogon yagboy to Diyus.

¹⁷ Hona-honaa si Elias. Angod da ita to pagkaotow din, di no hogoton din to pag-ampu no konad paudanon, wada iyan udan sed to tatoyu no tuig tonga. ¹⁸ Tapus to sikan, mig-ampu manda sikandin no paudanon. Mig-udan iyan, aw to mgo tanom miggiti manda.*

¹⁹ Mgo suun ku, ko meyduon sobuuk duon iyu no ogpakasuwoy to matuud no pigtuuhan ta, madojow ko meyduon makapabalik kandin. ²⁰ Su domdoma now seini. Ko tabangan now to duma no otow to pag-taliked to sae, ogkayuwas now sikandin to kamatajon no iyan kastigu no wada katapusan, aw ogkapasaylu to tibo mgo sae din.

Sikan da.

* 5:18 Ogkabasa seini duon to 1 Mgo Hari 17:1 dow 18:43-45.

To Una no Suyat ni Pedro

¹ Siak si Pedro no apustul ni Jesu-Cristo iyan migsuyat to seini diyan iyu no mgo inabin to Diyus no mgo yampot* diya to mgo prubinsya to Ponto, Galacia, Capadocia, Asia dow Bitinia. ² Tahan kow on namaanan dow pigpili to Diyus no Amoy aw yaina to Ispiritu Santu agun no mahinang kow no kaotawan din no masinuguton ki Jesu-Cristo, agun isab ogkapasaylu to mgo sae now tongod to yangosa no impaawas din.

Og-ampu a no padugangon to Diyus to kadojow dow kayuuy din iyu hasta to kalinow to ginhawa now.

To Og-imanon to mgo Magtutuu

³ Sajaon ta yagboy to Diyus no Amoy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta aw Diyus din isab. Tongod to kayuuy din hilabi ita, pigbogajan ki din to bag-u no kinabuhì pinaagi to pagbanhaw din ki Jesu-Cristo. Kaling kona ogkagawang sikan og-imanon ta. ⁴ Su namaan ki no meyduon intagama to Diyus ita no mgo anak din diya to yangit no kona yagboy ogkadunut, kona ogkaligsoman aw kona isab ogkagawang. ⁵ Tongod to pagsalig now to Diyus, ogpanalipodan kow to gahom din kotob no maponga to pagyuwas din iyu. Pighinaat din on sikan kayuwasan no igpakita din diya to katapusan no panahon.

⁶ Kaling tukhow kow yagboy inggad ogpakabaja kow pad to yain-yain no mgo panganti. ⁷ Iyan tuud to sikan no mgo panganti to pagmatuud no hamatuk to pagtuu now. Sikan pagtuu now angod to buyawan no ogyutuon to kaeju agun matutung to namakasakot. Mahal iyan to buyawan di ogkagawang da, di to pagtuu now yabi pad no mahal. Na, ko maantus now sikan mgo panganti, ogkasaja kow aw ogkabantug dow ogkapisidongan diya to umaabut no panahon ko ipakita on si Jesu-Cristo. ⁸ Wada kow pad iyan kita kandin, di pighigugma now gihapun. Inggad kona now pad sikandin ogkitaon kuntoon, migtuu dow migsalig kow gihapun kandin, aw kona ogkalituk sikan hilabi no kalipay now. ⁹ Su tongod to sikan pagtuu now kandin, ogkadawat now sikan pagtu-iman now no kayuwasan.

¹⁰ To mgo otow no kibali ba-ba to Diyus to diya una pigpatag-an to sikan kayuwasan no igbogoy to Diyus iyu. Pig-isip-isip dan yagboy aw pigdedeyjawan dan pig-anadan. ¹¹ Naningkamot sikandan to pagpangintaga

dow kagan-u aw ogkaamonu to pagkatuman to sikan impatag-an kandan to Ispiritu Santu† bahin to mgo kasakit no ogantuson ni Cristo dow to pagkagamhanan din ko matapus on sikan mgo pag-antus din. ¹² Di pigpasabut sikandan no sikan impatag-an kona ogkatuman duon kandan, di dinid on ogkatuman to ita no panahon. Su sikan Madojow no Nawnangonon no nganangonon dan to diya una ingwali on iyu to mgo otow no piggahoman to Ispiritu Santu no iyan pigpaandini likat to yangit. Inggad to mgo anghil og-awos isab no ogpanginsabut podom to sikan.

To Pagkinabuhì no Wada Sakot no Madoot

¹³ Tongod to sikan kadojow to Diyus iyu, andama to hona-hona now to pagtuman to igpahinang din. Panghogot-hogot kow aw imana now yagboy sikan mangkadojow no igbogoy iyu to Diyus ko mupauli on si Jesu-Cristo. ¹⁴ Manno mgo anak kow on to Diyus, suguta sikandin aw ojowi now on to diya mangkadoot no kagustuhon now no pigtuman now to diya una no wada pad dalimadmagan now to matuud. ¹⁵ Kona now ogsakotan to sae to inggad nokoy no oghinangon now, su to Diyus no mig-abin iyu wada yagboy sae. ¹⁶ Su duon to Kasuyatan meyduon kagi to Diyus no pig-iling, “Kinahangyan no musupu kow kanay no wada sae.”‡

¹⁷ Manno ogpakiamay kow to Diyus no iyan oghukum to mgo hinang to kada sobuuk ita to wada pinayabi, kinahangyan no tahudon now yagboy sikandin tagaod no yampot§ kow pad kani to babow to kalibutan. ¹⁸ Su pigyuwas kow din to diya wada pues no pagkinabuhì no imbilin iyu to mgo minuna. Aw namaan kow no sikan inyokat din iyu kona no angod to buyawan dow saepi no ogkagawang da. ¹⁹ Iyan nasi inyokat iyu sikan mahal yagboy no yangosa ni Cristo no impaawas din. Inghalad sikandin angod to nati no karneru no wada inggad nokoy no madoot agun no magawang to sae ta. ²⁰ No wada pad hinanga to Diyus seini kalibutan, tahan din on pigbootan no si Cristo to ogtubus ita to kastigu, di bag-u pad sikandin ipakita kuntoon no panahon tad agun no matabangan kow din. ²¹ Pinaagi ki Jesus, migtuu kow on to Diyus no iyan migbanhaw kandin aw mighinang kandin no yabow diya to yangit. Na, Diyus da yagboy to ogsaligan aw og-imanon now.

²² Manno nahugasan kow on pinaagi to pagsugot to sikan matuud no impang-anad, mey on tinood no gugma now to angod

* 1:1 Ubin *dayu*. Og-ilingon to yampot su mgo sakup on sikandan to yangit.

† 1:11 To Grigu no inikagihan: *Ispiritu*

ni Cristo ‡ 1:16 Levitico 11:44,45; 19:2 dow 20:7 § 1:17 Ubin *dayu*

now no mgo magtutuu. Na, dugangi pad to kahogot to paghinigugmaay now ²³ su naotow kow on man pag-isab. Kona sikan no pinaagi to ginikanan no ogkamatoy da, di pinaagi to kagi to Diyus no oghangtod to wada katapusan no iyan ogbogoy to kinabuhi. ²⁴ Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling,

“To kinabuhi to otow angod to bagnet, aw to tibo no kadongganan dan angod to buyak no puli oggiti.

Su to bagnet ogyanos

aw to buyak ogkayapad,

²⁵ di to kagi to Ginuu oghangtod to wada katapusan.”*

Sikan to Madojow no Nawnangonon no ingwali diyan iyu.

2

¹ Na, manno pigbag-u kow on to Diyus, ojowi now on to tibo madoot no mgo hinang, tibo paglimbung, pagpatitinoood, pagsilag dow yain-yain no pagdoot-doot.

² Maangod kow podom to bag-u i-anak no bata no gustu kanunoy ogdudu duon to inoy, no ko ita pa, kanunoy kow podom ogawos ogpaminog to kagi to Diyus no wada sakot agun no ogsangkod to pagtuu now.

³ Su naantihan now on to kadojow to Ginuu iyu.

Si Jesu dow mgo Sakup Din Impag-angod to Batu

⁴ Padani kow ki Jesu-Cristo. Buhi yagboy sikandin aw ogbogoy to kinabuhi no wada katapusan. Angod sikandin to batu no ighinang to bayoy no pig-ojowan to mgo pandoy su nailing to boot dan no wada pues, di sikandin nasi to pigpili to Diyus su iyan man mahal din yagboy. ⁵ Sikiyu isab pigbogajon on to kinabuhi no wada katapusan aw kangkahinang no kibali batu no ighinang to Diyus to bayoy din. Impag-angod kow isab to diya mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru su pinili kow din to paghalad to ispirituhanon no mgo halad no igpabaja ki Jesu-Cristo. Sikan to ogkaliyagan to Diyus. ⁶ Su meyduon kagi din duon to Kasuyatan no pig-iling din,

“Pigpili ku to mahalon yagboy no batu no indigon to sikan bayoy ku diya to siyudad to Sion.*

Inggad hintawa no ogsalig kandin wada yagboy igkamahay.”†

Si Jesu-Cristo sikan impananglit to batu.

⁷ Mahal hilabi sikandin iyu no namanuu. Di meyduon kagi to Diyus bahin to diya wada pamanuu no pig-iling,

“Sikan batu no pig-ojowan to mgo pandoy

su nailing to boot dan no wada pues

iyang nasi indigon to bayoy.”‡

⁸ Pig-iling isab duon to Kasuyatan,

“Ogpakasipdug to mgo otow to sikan no batu aw ogpakadugsu.”§

Ogpakadugsu sikandan su wada dan tuuhi to kagi to Diyus. Sikan to ing-andam din kandan.

⁹ Di sikiyu, kona kow no angod kandan su pigpili kow to Diyus aw angod kow to diya mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru su pigbogajan kow to katongdanan to pagtuman kandin no iyan Hari. Pigyain kow din agun no mahinang no kaotawan din, agun isab no ipatangkap now sikan nawnangonon bahin to kabeynganan no mgo hinang din, su sikandin to migpayuwas iyu duon to kadigyoman aw balhina kow duon to sikan kabeynganan yagboy no kaawang din. ¹⁰ To diya una, wada kow kasakup to Diyus, di kuntoon mgo sakup kow din on. To diya una, wada yabot now to kayuuy to Diyus, di kuntoon pig-abut kow on to kayuuy din.

To Angay no Ogbatasanon to Kaotawan to Diyus

(Roma 13:1-7; Tito 3:1)

¹¹ Mgo hinigugma ku, angod ki to mgo yampot* kani to babow to kalibutan, su kona no matuud no banwa ta seini. Kaling oghangyuon ku sikiyu no likajan now to madoot no mgo kagustuhon no iyan ogpaggera iyu agun kona kow makasugut to Diyus. ¹² Kinahangyan no matarong yagboy to pamatasan now diya to mgo otow no wada Diyus. Su inggad hapoyan kow dan to madoot, ogkakitaan dan da gihapun no madojow to mgo hinang now. Na, ogpakasaja sikandin to Diyus diya to umaabut no panahon ko umandini sikandin. ¹³ Manno mgo sakup kow on to Ginuu, kinahangyan no suguton now to tibo namangatongdanan to gubernu. Suguta to panguyu to nasyun now su sikandin to yabow to katongod. ¹⁴ Suguta isab to mgo gubernadur su sikandin to pigsaligan to panguyu to pagkastigu to mgo otow no oghinang to madoot dow to pagsaja to oghinang to madojow. ¹⁵ Su iyan man pagboot to Diyus no matarong to oghinangon now agun no ogkatampod to pagsawoy iyu to mgo otow no wada dalimagmagan to matuud. ¹⁶ Mgo linuwas kow on iyan, di ajaw sikan oghinanga no balibadan to paghinang to madoot. Nasi no ipakita duon to mgo hinang now no mgo suguonon kow to Diyus. ¹⁷ Tahuda to tibo mgo otow. Higugmaa to angod now no mgo

* 1:25 Isaias 40:6-8 † 2:6 To Sion, Jerusalem no bantugan no siyudad to mgo Hibru. ‡ 2:6 Isaias 28:16 § 2:7

magtutuu, kahaedoki to Diyus aw tahuda to pangyuu to nasyun now.

To Pagsunud to Kinaiya ni Cristo duon to mgo Pag-antus

(Efeso 6:5-9; Colosas 3:22-25; Tito 2:9-10)

¹⁸ Sikiyu no mgo suguonon, suguta aw tahuda yagboy to amu now inggad madojow sikandan ubin ko mayupig. ¹⁹ Su ko tongod to paghona-hona now to Diyus, ogpailub kow to pagpalisodi iyu inggad wada nahinang now no madoot, ogkasajaan to Diyus iyu. ²⁰ Kona ogkasaja to otow no ogantus to kastigu tongod to madoot no hinang din. Di to otow no ogpailub ko palisodlisodon tongod to matarong no hinang din, ogkasaja sikandin to Diyus. ²¹ Pagboot to Diyus no ogkailing to kinabuhion now, su si Cristo nakabaja isab to mgo pag-antus tongod iyu. Sikandin to sunudon now agun no maantus now isab to mgo kalisod. ²² Wada yagboy sae dow gayu din. ²³ No sujan-sujanon[†] sikandin, wada sikandin bayos. No paantuson, wada sikandin panghinaedok. Nasi no insalig din puli to tibo diya to Diyus no iyan matarong ko oghukum. ²⁴ To tibo mgo sae ta nadaya ni Jesus duon to kamatajon din duon to krus agun kona kid ogpakasae di nasi no iyan da oghinangon ta to matarong. Tongod to mgo pali no pigantus din, namandojow ki. ²⁵ To diya una, angod kow to mgo karneru no migpayagak-yagak. Di kuntoon nakabatuk kow on ki Cristo no og-atiman dow ogbantoy iyu.

3

To Angay no Ogbatasanon to Magtiajun
(Efeso 5:22-23; Colosas 3:18-19)

¹ Sikiyu isab no mgo asawa, paobos kow to bana now. Na, inggad wada pad sikandan makatuu to kagi to Diyus, basi madaya da sikandan ko mapaniidan dan to madojow no pamatasan now inggad kona now sikandan walihan. ² Su ogkaaha dan to pamatasan now no kona ogkasawoy dow to pagtahud now to Diyus. ³ Kona kow og-iling no ogguwapa kow pinaagi to subra no pagtapid to bubue now dow pagpang-alahas hasta pagpangabo to mahalon. ⁴ Iyan nasi ipaguwapa now to ogkapuun to ginhawa angod pananglit to pagkamapailubon dow mayunoy no kinaiya. Sikan no kaguwapa kona ogyobad aw iyan ogkaliyagan yagboy to Diyus. ⁵ Angod to diyusnon no mgo bohi to diya karaan no panahon no migpaobos to bana dan. Sikan madojow no pamatasan dan iyan nakapaguwapa kandan. ⁶ Angod pananglit ki Sara. Masinuguton sikandin ki Abraham no bana din, aw agayon to

intawag din. Na, sikiyu no mgo bohi kuntoon, ko madojow to oghinangon now aw wada ogkahaedokan now, ogkatawag kow no mgo liwat ni Sara su ogsupu kow kandin.

⁷ Sikiyu isab no mgo bana, kinahangyan no meyduon pagkahiujun now dow asawa now, aw tahuda sikandan. Su inggad kona sikandan no angod iyu to kadoson, mig-aangod kow no pigbogajan to Diyus to kinabuhion no wada katapusan. Na, ko sikan to batasanon now kandan, wada ogpakabaebag to pag-ampu now.

To Pagpaantus tongod to Paghinang to Madojow

⁸ Na, seini pad to og-ikagihon ku iyu. Sabokahon now tibo to hona-hona aw duyugi to ogbation to duma now. Hinigugmaay kow angod to magbugtu to pusod. Kinayuujay kow aw paobos kow isab. ⁹ Ko meyduon oghinang iyu to madoot, kona now ogbayosan to madoot. Ko pasakitan kow to kagi, kona now isab ogbayosan to kagi no masakit. Nasi no pangamuju kow to Diyus no kae-atan din sikan otow. Pagboot to Diyus no sikan to ogkinabuhion now agun no kae-atan kow din isab. ¹⁰ Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling,

“Inggad hintawa no ogkaliyag ogpahimuyus kani to babow to kalibutan

dow ogdojow to kinabuhion,
kona sikandin og-ikagi to madoot
aw kona ogginayu.

¹¹ Ojowan din to madoot
aw iyan hinangon din to madojow.

Paningkamotan din kanunoy no madojow to rilasun din to duma.

¹² Su to matarong no otow ogbantajan to Diyus,

aw ogpaminogon to mgo pag-ampu din,
di kuntra din sikan ogpamanghinang to madoot.*”

¹³ Hintawa man to ogdodoot iyu ko iyan da gustu now no oghinangon to madojow?

¹⁴ Di ko ugaling paantuson kow tongod to madojow no hinang, igkadojow now. Kona kow ogkahaedok kandan aw kona kow ogkasamuk. ¹⁵ Nasi no angkona si Cristo duon to ginhawa now aw tahuda isip Agayon now. Mangandam kow kanunoy to pagtabak ko mey mangusip iyu bahin to pag-iman now isip sakup ni Cristo. ¹⁶ Di to pagtabak kandan, yunaja to pagkaikagi aw ipakita to pagtahud. Kinahangyan isab no hinlu to kunsinsya now. Na, ko meyduon ogdoot-doot iyu tongod to sikan madojow no pamatasan now isip sakup ni Cristo,

[†] 2:23 To Surigao no Minanubu: iyan-iyanon * 3:12 Salmo 34:12-16

ogkasikow sikandan. ¹⁷ Ko iyan man pagboot to Diyus no ogpaantuson kow tongod to matarong no mgo hinang now, madojow sikan. Di iyan madoot ko paantuson kow tongod to paghinang to madoot.

¹⁸ Domdoma no pigpaantus isab si Cristo kotob to kamatajon din inggad wada sae din. Migpakimatoy sikandin agun sikandin no matarong iyan ogtubus ita no mgo makasasaya agun no meyduon yabot ta to Diyus. Konad sikandin og-isab ogpakimatoy su to diya kamatajon din igu on. Namatoy to yawa din, di to ispiritu din buhi. ¹⁹ Na, to ispiritu din mig-andiya to banwa no pigprisuhan to mgo ispiritu aw pasabuta din no nadaog sikandan. ²⁰ Namansupak sikandan to Diyus to diya karaan no panahon no hinangon ni Noe sikan sakajan no og-ilingon to arka. Migpailub pad to Diyus to sikan no panahon, di pag-abut to ugub,[†] wayu da no ka otow to wada katabug. ²¹ To kayuwasan dan to diya karaan no panahon iyan naangodan to pagbawtismu iyu, su nayuwas kow to sae kona no tongod to paghugas to maligsom duon to yawa now, di tongod to panaad now to Diyus no ogkapuun to mahinlu no kunsinsya. Sikan pagyuwas iyu impabaja to pagkabanhaw ni Jesu-Cristo ²² no diyad on to yangit no pigpasidonggan duon dapit to kalintuu no takidingan to Diyus. Sikandin on to migboot to tibo mgo anghil dow tibo duma no mey gahom dow katongod no kona ogkitaon.

4

To Kaisaban to Pamatasan to Magtutuu

¹ Manno mig-antus si Cristo aw namatoy, kinahangyan no mangandam kow isab to pag-antus, su to otow no ogpakabaja to pag-antus kani to seini no kinabuhì konad on ogkaliyag ogpakasae. ² Kaling konad on sikandin ogtuman to madoot no mgo kagustuhon din, nasi no iyan on ogtumanon din to kagustuhon to Diyus kotob no buhi pad sikandin. ³ Mahaba on to panahon no pig-uyakan now to pagpanghinang to oghinangon to mgo otow no wada Diyus. Su to diya una, mayaw-oy to mgo hinang dow hona-hona now. Migtinghingow kow aw migsupra to pagkinalipay now no migdeg diya to mayaw-oy no mgo hinang. Makasisikow isab to pagtuman now to mgo diyus-diyus. ⁴ Na kuntoon, naboyong to diya mgo barkada now su kona kow on man ogpagduma kandan to paghinang to inggad nokoy no madoot no kagustuhon dan. Kaling ogdoot-doot sikandan iyu. ⁵ Di baaw dan sikan no kona ogkabae-os, su og-abut to aedow no ogpaatubangon sikandan to Diyus

aw ogsusihon to mgo hinang dan, su andam on sikandin to paghukum to tibo kaotawan no buhi pad dow mgo patoy on. ⁶ Su to mgo otow no nangkamatoy on pigwalihan to sikan Madojow no Nawnangonon to diya una agun no inggad wada dan kalikaji to kamatajon to yawa dan no iyan ingkaanat to tibo kaotawan, ogkabuhi to ispiritu dan to wada katapusan angod to Diyus no buhi.

To Paggamit to mgo Abilidad no Imbogoy to Diyus

⁷ Oghinapus on seini kalibutan. Kaling pabog-ata to ginhawa now aw panghogot-hogot kow agun no makaampu kow. ⁸ Yabow to tibo, hogota now yagboy to paghinigugmaay now, su ko sikan to batasanon now, ogkahaewajan kow to pagpailub dow pagpasaylu to diya ogpakasae iyu, inggad man-u to kadogi to sikan no sae. ⁹ Abi-abiha to mgo suun now no magtutuu ki Cristo to wada pagsandae. ¹⁰ Dedeyjawa to paggamit to yain-yain no mgo abilidad no imbogoy to Diyus to kada sobuuk iyu agun ogkatinabangay kow. ¹¹ Sikan ogwali, domdomon din no kagi to Diyus sikan igwali din. To otow no ogtabang, tumanon din sikan pinaagi to doson no igbogoy to Diyus agun no duon to tibo mgo hinang, ogkasaja yagboy to Diyus pinaagi ki Jesu-Cristo. Sikandin to angajan no ogsajaan dow angajan no ogmandu hangtod to wada katapusan. Sikan iyan.

To Pag-antus to Magtutuu

¹² Mgo hinigugma ku, kona kow ogkatin-gaya to sikan maagbot no mgo panganti no og-antuson now kuntoon angod to wada now paabuta no ogkahitabu. ¹³ Nasi no lipay kow su kibali ogpakaunung kow on ki Cristo to pag-antus to mgo antusonon agun no yabi pad on no ogkalipay kow ko pakitaon on to tibo kaotawan to kasilow to pagka-Diyus din. ¹⁴ Ko pasikawan kow su sakup kow ni Cristo, igkadojow now su ogpakiyaya sikan no duon on iyu sikan gamhanan no Ispiritu Santu. ¹⁵ Ko ogpaantuson kow, baeka, basta kona kow angajan ogkastiguhon tongod to paghimatoy to otow ubin pagpangawat ubin duma no madoot no hinang, inggad to pagpanginyabot to wada kayabotan now. ¹⁶ Di ko paantuson kow su sakup kow ni Cristo, kona kow ogkasikow to sikan, nasi no pasalamati to Diyus su ogkakiyayahan no mgo sakup kow din.

¹⁷ Ogsugod on to Diyus to paghukum to kaotawan, aw to ginsakupan din iyan una no og hukuman din. Na, ko sikita to ogsugudan din, man-u buwa to kalisod to ogkadeygan to sikan wada pamanuu to Madojow no Nawnangonon no impawali din duon

[†] 3:20 Ubin yonop

kandan? ¹⁸ Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling,

“Ko malisod on man to ogbajaan to matarong no otow ayha ogpakayan-git,

sikan pad man makasasaya no kona og-tahud to Diyus!”*

¹⁹ Kaling, ko pagboot man to Diyus no abuton kow to mgo kalisod, isalig now to kaulingon now diya to Diyus no iyan mighinang iyu aw padajun kow to paghinang to matarong. Su ogtumanon din sikan saad din iyu no kona kow og-owjan.

5

To Angay no Ogbatasanon to mgo Pangyuyu dow mgo Batan-on

¹ Sikiyu no mgo pangyuyu to mgo magtuu, meyduon oghangyuon ku iyu, su angod a isab iyu no pangyuyu. Pigkita ku yagboy to pag-antus ni Cristo, aw sobuuk a no ogkayakip ko pasidonggan sikandin no ogkitaon to tibo kaotawan. ² Na, seini to oghangyuon ku iyu. Dedejyawa now to pagdumaya to sikan mgo magtuu no insalig to Diyus iyu angod to otow no ogbantoy to buhi din no mgo karneru. Kinahangan no kona no pinogos to pag-atiman now kandan, di kagustuhon now su sikan to ogkaliyagan to Diyus. Kona isab no tongod to suhue di agun ogkatabangan now sikandan. ³ Kona kow ogpayabi-yabi to mgo otow no insalig iyu, di nasi no matarong to hinangon now agun madojow kow no ogsunudon dan. ⁴ Na, ko ogpauli on si Jesu-Cristo no iyan yabow no magbantajay to tibo ogtuu kandin, ogbayosan kow din to bayos no kona ogyobad, su ogkayakip kow duon to sikan kadonggan din no wada katapusan.

⁵ Sikiyu isab no mgo batan-on pad, suguta now to mgo mamanigaon iyu. Aw tibo kow paobos to mgo duma now su

“Ogkuntrahon to Diyus to ogpahawod,

di ogtabangan din to ogpaobos.”*

⁶ Kaling paobos kow duon to gamhanan no Diyus, su ko muabut to hustu no panahon, ogpayabawon kow din. ⁷ Inggad nokoy to ogkalimuutan now, isalig kandin su og-atiman sikandin iyu.

⁸ Pabog-ata to ginhawa now aw yama kow, su si Satanas no kuntra now ogpalibut-libut angod to liyun no ogpamangha to ogkapamood din. ⁹ Kaling digona to pagtuu now aw atuhi si Satanas, su namaan kow no kona no sikiyu da to pig-abut to mgo kalisod, di hasta isab to angod now no mgo magtuu diya to tibo banwa kani to babow

to kalibutan. ¹⁰ Og-antus kow iyan kuntoon to mgo kalisod. Di kona da ogkayugoy, oghimpiton kow to Diyus aw ogdigonon din to ginhawa now dow oghogoton din yagboy to pagtuu now. Kanunoy kow din ogtabangan, aw pigpili kow din agun ogkapasidongan kow duma kandin diya to yangit no wada katapusan su nabogkot kow on duon ki Cristo. ¹¹ To Diyus iyan gamhanan no ogmandu to tibo to wada katapusan. Sikan iyan.

Katapusan no Pangumusta

¹² To pagsuyat to seini pigbuligan a ni Silas[†] no og-isipon ku no matinumanon no suun to pagtuu. Iyan tuud ku to seini majopot no suyat agun no madasig kow, agun isab no mamaan kow no tinood yagboy sikan ing-anad ku iyu no kadojow dow kayuuy to Diyus. Pakadigon kow duon to sikan. ¹³ To angod now no mgo inabin to Diyus dini to Babilonia[‡] nangumusta iyu. Si Marcos no anak ku to pagtuu nangumusta isab iyu. ¹⁴ Kinumustahay kow to minagsuun no pangumusta.

Og-ampu a no palinawon to Diyus to ginhawa now no nangkabogkot duon ki Cristo. Sikan da.

* 4:18 Panultihon 11:31 * 5:5 Panultihon 3:34 † 5:12 To Grigu no inikagihan: *Sivano* ‡ 5:13 To Roma iyan buwa impananglit ni Pedro to Babilonia.

To Ikaduwa no Suyat ni Pedro

¹ Siak si Simon Pedro no suguonon dow apustul ni Jesu-Cristo iyan migsuyat to seini diyan iyu no nakaangkon to pagtuu no angod to kamahal to kanami no pagtuu pinaagi to katarong ni Jesu-Cristo no Diyus dow Manyuyuwas ta.

² Og-ampu a no padugangon to Diyus to kadojow dow kayuuy din iyu hasta to kalinow to ginhawa now tongod to pagkamaan now to Diyus dow to pagkahilabi now kandin dow ki Jesus no Ginuu ta.

To Pagsangkod to Pagtuu ki Cristo

³ Tongod to gahom to Ginuu, pigsangkap ki din to ogpanginahangyanon ta to pagkinabuhi no diyusnon. Ogekailing to sikan su namaan kid man to Diyus aw nahilabi kid kandin. Sikandin to migpili ita pinaagi to pagkayabow dow pagkamarong din.

⁴ Tongod isab to sikan pagkayabow dow pagkamarong din, maaslag* dow mahal tibo to insaad din ita agun musupu kid kandin. Pinaagi isab to sikan, ogkalikajan tad to ogkadoot no mgo kagustuhon to mgo otow no wada Diyus.

⁵ Kaling paningkamot kow agun to pagtuu now ki Cristo madumahan to pagkamarong. Aw idugang to madojow no pagsabut. ⁶ Kinahangyan isab no ogpakapogong kow to kaugalingon now aw makaantus kow ko abuton kow to mgo kasamuk. Idugang isab to pagkadiyusnon. ⁷ Duon to sikan tibo, idugang to paghigugma now to angod now no mgo magtutuu hasta inggad to diya wada pamanuu. ⁸ Ko kanunoy now padugangon to pagtuman to sikan tibo, ogkapuesan yagboy to pagkamaan dow pagkahilabi now ki Cristo no Ginuu ta. ⁹ Di ko mey magtutuu no kona ogtuman to sikan, tongop to pagsabut din aw nalingawan din no nahugasan on sikandin to diya una no mgo sae din.

¹⁰ Mgo suun ku, kona kow podom maangod to sikan, di nasi no maningkamot kow agun no mamatuud no pinili dow tinawag kow iyan to Diyus. Su ko hinangon now sikan, kona kow ogpakasuwoy to matul-id no dayan. ¹¹ Na, igkalipay hilabi ni Jesu-Cristo no Ginuu dow Manyuyuwas ta to pagdawat iyu duon to sikan wada katapusan no gingharian din!

To Ogkasaligan no Igpang-anad

¹² Kaling kanunoy ku sikan igpadomdom iyu inggad namaanan now on aw nakagamut on to pagtuu now to sikan matuud no igpang-anad. ¹³ Angay ku sikan igpadomdom iyu kotob no buhi a pad, ¹⁴ su impasabut kanay ni Jesu-Cristo no Ginuu ta no madani ad ogkamatoy. ¹⁵ Kaling ogpaningkamot a kotob to ogkahimu ku agun kona now ogkalingawan sikan ing-anad ku iyu inggad mamatoy ad.

¹⁶ Sikan ing-anad noy iyu bahin to gahom ni Jesu-Cristo no Ginuu ta dow to pagpauli din, kona no puli hinangon-hinang no mgo sugilon, su mata noy yagboy to migkita to kasilow to pagka-Diyus din. ¹⁷⁻¹⁸ Su duma koy kandin duon to sikan balaan no bubungan no pasidonggan sikandin to Diyus no Amoy. Aw talinga noy yagboy to migdingog to tingog likat to Gamhanan no Diyus diya to yangit no mig-iling, "Anak ku sikan no pinadajag dow ingkalipay ku."[†]

¹⁹ Kaling tongod to sikan pigkita dow pigdinog noy, yabi pad no ogpakasalig ki to sikan mgo kagi to Diyus ita no impabaja to diya una no mgo otow no kibali ba-ba din. Kaling ligdongi now sikan ing-anad dan, su angod sikan to lamparahan no ogsiga duon to kadigyoman kotob to pagtidow ni Cristo no angod to kabugwason no ogkitaon ko ogkabukas-bukas on. Na, ko mupaali on sikandin, ogpating-awon din yagboy to pagsabut now. ²⁰ Impurtanti yagboy no sabuton now no wada sinuyat duon to Kasuyatan to Diyus no napuun puli to hona-hona to sikan migsuyat.[‡] ²¹ Wada sinuyat duon no pig-otawan puli su sikan namansuyat piggahaman to Ispiritu Santu. Kaling ogpakailing ki no kagi yagboy sikan to Diyus.

2

To Ogpamang-anad to Gayu dow to Igkastigu Kandan

(Judas 4-16)

¹ Di mey isab mgo otow duon to kaotawan to Diyus to diya una no kunungkun kibali ba-ba to Diyus. Angod isab to sikan to ogkadeyan kuntoon su meyduon mgo otow no ogtidow duon iyu no kunungkun ogpang-anad to kagi to Diyus. Igsil-ot dan to pagpang-anad to gayu no ogpakadoot to pagtuu now. Su anoy man si Jesus no Agayon ta no migpakimatoy agun pagtubus kandan di iglidung dan. Kaling puli sikandan ogkatokawan to kastigu to Diyus. ² Mahan-in to mgo magtutuu no ogsunod to sikan makasisikow no mgo hinang dan, kaling ogkatamay sikan matuud no pigtuuhan ta. ³ Tongod to pagkahagok dan to saepi, ogtuntuhon kow dan pinaagi to

* 1:4 To Surigao no Minanubu: *madogi* † 1:17-18 Ogbabasa seini duon to Mateo 17:1-8. ‡ 1:20 To yain no igpasabut to seini: *wada impasuyat to Diyus no igkapasabut to hona-hona puli to otow.*

oghinang-hinangon no mgo isturya. Kaling pighinaat on to igkastigu kandan. Baaw dan sikan no kona ogkabae-os.

⁴ Su anoy man to diya mgo anghil no namakasae, di wada kae-ati to Diyus su imbeg-bog din diya to madigyom no kastiguhanan diya to didayom. Duon sikandan prisuha hangtod to Aedow to Paghukum. ⁵ Wada din isab kae-ati to makasasaya no mgo otow to diya una su pigpauguban* din. Di si Noe no nang-anad to pagkamatarong pigyuwas to Diyus hasta to diya pitu no mgo duma din.† ⁶ Pigkastigu isab to Diyus to mgo taga-Sodoma dow taga-Gomora. Pigsangab din sikandan dow to mgo yunsud dan kotob no naabu agun mamaan to tibo dow nokoy to ogkadeygan to mgo makasasaya. ⁷ Di si Lot pigyuwas din su matarong sikandin aw ingkaguul din yagboy sikan mayawoy no mgo hinang to diya mgo otow no migpatujang to mgo kaiboganan to yawa dan. ⁸ Su no duma dan pad si Lot to paguppa, kanunoy yagboy migsakit to ginhawa din tongod to madoot no mgo hinang dan no pigkita dow pigdinog din.‡ ⁹ Duon to sikan tibo, ogkamaanan ta no to Ginuu ogkaamu ogtabang to diyusnon no mgo otow ko meyduon mgo kalisod dan. Ogcamaanan ta isab no ogkaamu ogkastigu to Diyus to mgo makasasaya tagaod to og-abut to Aedow to Paghukum. ¹⁰ Iyan yabi no ogkastiguhon to diya ogpatujang to maligsom no mgo kaiboganan dan aw ogtamay to sikan meyduon mgo katongod.

Mabuyut sikan nang-anad to gayu dow matinumanon to gustu. Kona ngani sikandan ogkahaedok ogtamay to mgo ispiritu. ¹¹ Eh, anoy man to mgo anghil to Diyus no yawob pad man duon kandan to gahom, di kona ogbukom dow ogdoot-doot kandan duon to atubangan to Diyus. ¹² Di sikan nang-anad to gayu puli ogtamay to wada dan kasabuti. Angod sikandan to mgo mananap no wada mgo boot no iyan ingkaanat no puli ogpandakopon aw ogmatansahon. Angod to sikan to ogsangkoan to sikan no mgo otow, su ogkastiguhon sikandan to wada katapusan ¹³ aw ogbayosan to sikan mangkadoot no nahinang dan to duma. Iyan igkalipay dan to pagpatujang to kaibog dan inggad aedow. Angod sikandan to tagok no ogdoot to kabo su ogpasikawan kow dan. Su ko ogpagsayu sikandan iyu to pagkoon, iyan da yagboy oghona-honaon dan to puli ogkinalipay. ¹⁴ Ko ogkita sikandan to bohi, iyan da oghona-honaon dan to mayawoy, aw inggad man-u to kahan-in to sae dan, ogkatiya gihapun. To diya magobu

pad to pagsalig to Diyus ogdaehon dan isab to pagpakasae, aw nahinanad on sikandan to pagkahakog. Di kona sikandan ogpakalikoy to kastigu to Diyus. ¹⁵ Migsuwoy sikandan to matul-id no dayan, aw iyan nasi pigsunud dan to batasan ni Balaam no anak ni Bosor to diya una. Su si Balaam ogkalipay to paghinang to madoot basta lang badjan sikandin. ¹⁶ Di nasapadan sikandin to sikan no sae din podom su nakaikagi sikan pigsakajan din no asnu§ angod to inikagihan to otow. Kaling nabaebagan sikan linangog no tuud din.*

¹⁷ Na, sikan namang-anad to gayu, wada kadojawan no ogkapudut now kandan, su angod sikandan to tubud no pigyakasan. Angod isab sikandan to kibey no wada makaudan su pigpaspas to kaemag. Kaling pighinaat on to Diyus to madigyom hilabi no banwa no ogpadeygan kandan. ¹⁸ Mangkadaka sikandan no ogpang-ikagi, di wada pues to og-ikagihon dan. Ogpang-anad sikandan no ogkahimu to pagpatujang to mayawoy no kaiboganan agun madae dan to mgo otow no bag-u pad yuwat to makasasaya no mgo duma dan. ¹⁹ Ogsaad sikandan no libri to inggad hintawa no ogsunud to igpang-anad dan su ogkapatujang on kun to inggad nokoy no ogkaliyagan dan. Di to tinood, sikandan mismu no nang-anad naudipon to sikan madoot no batasan dan. Su namaan ki no inggad nokoy to oggahom to otow, sikan to ogudipon kandin. ²⁰ Su to otow no ogkamaan dow ogkahilabi on ki Jesu-Cristo no Ginuu dow Manyuwas ta, og-jojowan din on to madoot no ogpanghinangon to mgo otow kani to kalibutan. Di ko matintal da sikandin aw baliki din to diya una no pagkaudipon din to sae, sikan madoot no kabotang din to diya una ogyabawan pad to kadoot. ²¹ Madojow pad to diya wada kamaan to dayan to pagkamatarong kuntra to sikan namaan di pagkatapus, ogtalikud da to mgo sugu to Diyus no inggad kandin. ²² Ogtakaman duon kandin sikan ikagihonon no pig-iling, “To tiga to idu ogkoonon din da”† dow sikan pig-iling, “To babuy no ogdiguson on ogtinuna da.”

3

To Pagpauli to Ginuu to Paghukum

¹ Mgo hinigugma ku, ikaduwa on seini no pagsuyat ku iyu. Iyan tuud to seini no mgo suyat to pagpadomdom iyu agun no wada madoot no ogpakasakot duon to

* **2:5** Ubin *pigpayonopan* † **2:5** Ogcabasa seini duon to Genesis kapitulu 6-9. ‡ **2:8** Ogcabasa seini duon to Genesis

18:16 kotob to 19:38. § **2:16** To asnu angod to kabaju. * **2:16** Ogcabasa seini duon to Numeros mgo kapitulu 22-24.

† **2:22** Panulihon 26:11

hona-hona now. ² Ogdaliyag a no domdomon now sikan impanag-an to diya mgo otow no kibali ba-ba to Diyus hasta to mgo sugu iyu to Ginuu no Manyuyuwas ta no impabaja din kanami no mgo apustulis no migpang-anad iyu.

³ Seini to impurtanti no igpasabut ku iyu: Diya to mahudi no panahon meyduon ogpamanyogwa no ogtamay to kagi to Diyus. Ogpating sikanan to madoot no kaidobogan aw ogsujan-sujan* ⁴ no og-iling, "Andeid kay to diya mig-iling no ogpauli sikandin? Puli on man nangkamatoy to diya pigsadaan din, di wada man kaisab seini kalibutan sugud no hinangon." ⁵ Di ogtuudon dan oglingawan to nahitabu to diya karaan no panahon. Su puli mig-ikagi to Diyus aw duon-dajun mey on yangit dow pasak. To paghinang din to pasak impabaja din to wohig, aw pigpayogwa din to pasak likat to wohig. ⁶ Wohig isab to inyagyag din to tibo no pauguban[†] din to kalibutan to diya una. ⁷ Pinaagi isab to kagi to Diyus, seini yangit dow pasak no ogkitaon ta kuntoon pigtagamahan to kaeju ko muabut to aedow no oghukuman din to mgo otow no wada tuu kandin aw ogyagyagon.

⁸ Di mgo hinigugma ku, ligdongi now seini. To paghona-hona to Diyus, to songo aedow angod to songo libu no tuig, aw to songo libu no tuig angod to songo aedow da. ⁹ Og-iling to duma no ogpalingow-lingow to Diyus to pagtuman to saad din to pagpabalik ki Cristo, di kona sikandin ogpalingow-lingow. Iyan wada din pad ituman to sikan su ogpailuban kow, su kona sikandin ogkaliyag no mey inggad sobuuk no otow no ogkakastigu. Iyan nasi ogkaliyagan din no tibo ogsosey dow ogtalikud to mgo sae dan aw sikandin on to atubangon.

¹⁰ Di to pagpauli ni Jesu-Cristo ogkaangod to kawatan no puli ogpakatokow. Duon to sikan no aedow, ogboyongon to yangit dongan to maagbot no yagubyub, aw ogkaabu seini pasak dow to tibo nangkahinang kani. Ogdangkatunow to tibo no inghinang to inggad nokoy tongod to hilabi no kapasu.

¹¹ Na, manno ogkailing to sikan to pagkagawang to tibo, nokoy man to angay no ogbatasanon now? Kinahangyan no matarong dow diyusnon to pagkinabuhi now ¹² tagaod to ogpaabut kow kandin. Paningkamot kow to pagtuman to pagboot to Diyus agun no madali on og-abut sikan aedow to pagpauli din. Sikan to aedow no ogsangabon to yangit aw ogkatunow to tibo tongod to hilabi no kapasu. ¹³ Di migsaad isab to Diyus no oghinang sikandin to bagu no yangit dow bag-u no pasak. Wadad on

madoot duon, tibo on madojow. Sikan man iyan to og-imanon ta.

¹⁴ Kaling mgo hinigugma ku, manno sikan to ogpaabuton now, paningkamot kow agun wada igkasikow now aw wada igkasawoy iyu to Diyus, aw madojow to rilasyon now kandin. ¹⁵ Domdoma no iyan igyugoy to Ginuu ta to pagpauli su ogbogajan pad to kaotawan to panahon agun no mayuwas sikandan. Sikan isab to pigsuyat iyu ni Pablo no hinigugma no suun ta ginamit to kaalam no imbogoy kandin to Diyus. ¹⁶ Pighisgutan din sikan duon to tibo mgo suyat din. Di meyduon isab oghisgutan din no malisod ogsabuton, kaling to kahuyugan to sikan ogyainon to pagsabut to mgo otow no tongop aw madali ogkadaya. Sikan isab to oghinangon dan to duma no mgo sinuyat duon to Kasuyatan to Diyus. Kaling ogkastiguhon din sikandan.

¹⁷ Na mgo hinigugma ku, pigpatahanan kud sikiyu to sikan mangkadoot no mgo otow. Kaling bantoy kow su unu ko madaya kow to sikan sajop no igpang-anad dan aw kona kow no makapandigon duon to matuud no pigtuuhan now. ¹⁸ Di seini da. Padajuna to pagdigon to pagtuu now ki Jesu-Cristo no Ginuu dow Manyuyuwas ta pinaagi to tabang din. Aw paningkamot kow to pagkamaan dow pagkahilabi kandin. Sikandin to ogsajaon kuntoon dow hangtod to wada katapusan! Sikan iyan.

* 3:3 To Surigao no Minanubu: *og-iyani-yan* † 3:6 Ubin *payonopan*

To Una no Suyat ni Juan

Sikan Og-ilingon to Kagi no Ogbogoy to Kinabuhi

¹To diya wada pad kahinang seini kalibutan, tahan on duon si Jesu-Cristo no og-ilingon to Kagi no ogbogoy to kinabuhi no wada katapusan. No dinid on sikandin to pasak, pigdinog noy to pag-ikagi din, mata noy yagboy to migkita kandin aw boyad noy to nakadampa kandin. ²Si Jesu-Cristo no og-ilingon isab to Kinabuhi no wada katapusan no duma to Amoy no Diyus, migpakita sikandin kanami kani to kalibutan. Pigkita noy yagboy sikandin, kaling ogpakakistigus koy to sikan aw ignawnangon noy iyu ³agun ogpakapaghilabi kow kanami, aw ogkayakip kow to pagpaghilabi noy to Amoy no Diyus dow ki Jesu-Cristo no Anak din. ⁴Iyan isab insuyati noy iyu to seini agun mahimpit to kalipay tanow.*

To Pag-ugpa duon to Kaawangan

⁵Seini to diya kagi ni Jesu-Cristo no nadinog noy no ingnawnangon noy isab iyu: To Diyus kaawang, aw wada kadigyom duon kandin. ⁶Kaling man, ko og-iling ki no nahihilabi ki dow to Diyus di duon ki gihapun ugpa to kadigyoman, no ko ita pa, madoot gihapun to pamatasan ta, mgo gayuon ki su kona ta man ogkinabuhion to matuud. ⁷Di ko duon ki og-ugpa to kaawangan angod to Diyus no duon to kaawangan, ogkahihilabi kinow, aw ogkahugasan ki to tibo mgo sae ta pinaagi to yangosa ni Jesus no Anak din.

⁸Ko og-iling ki to wada sae ta, oglimbungan ta to kaugalingon ta, aw wada matuud kani ita. ⁹Di ko og-angkonon ta to sae ta duon to atubangan to Diyus, ogpasayluhon ki din to sikan, su hustu sikandin aw ogtuman to saad din. Oghugasan ki din to tibo kadoot ta. ¹⁰Ko og-iling ki to wada sae ta, kibali ogpanggayu-gayuon ta to Diyus, aw wada ta pad ikabotang to kagi din kani to ginhawa ta.

2

¹Sikiyu no mgo anak ku to pagtuu, pigsuyatan ku sikiyu to seini agun kona kow makasae. Di ko ugaling meyduon makasae, meyduon og-abugar ita duon to atubangan to Diyus no Amoy. Si Jesu-Cristo sikan no matarong yagboy. ²Sikandin to inlimpas agun ogkapasaylu to Diyus to mgo sae ta, aw kona no ita da sae, di hasta isab to sae to tibo kaotawan.

* 1:4 To duma no mgo sinuyat no Ginirigu mig-iling: now kandin to pagpakasae.

³Na, ko tumanon ta to mgo sugu to Diyus, ogpakasiguru ki no meyduon kayabotan ta kandin. ⁴Ko meyduon og-iling no mey kayabotan din to Diyus di kona ogtuman to mgo sugu din, gayuon sikan no otow aw wada matuud duon kandin. ⁵Di to otow no ogtuman to mgo kagi to Diyus, nahimpit on to gugma to Diyus duon kandin. Ogasiguru ta no nabogkot kid on duon kandin pinaagi to seini: ⁶Inggad hintawa no og-angkon no nabogkot on sikandin duon to Diyus, kinahangyan no sunudon din to pamatasan ni Jesus.

⁷Mgo hinigugma ku, seini pigsuyat ku iyu kona no bag-u no sugu, su sugud to diya pagtuu now, tahan now on nadinog no kinahangyan oghinigugmaay kinow. ⁸Tahan on iyan sikan no sugu, di angod to bag-u pad, su bag-u pad kakita duon to kinabuhi ni Cristo dow duon isab to kinabuhi now. Su wadad on kadigyom kani ita, su mey on matuud no kaawang kani to ginhawa ta. ⁹Inggad hintawa no og-angkon no duon on sikandin to kaawangan di ogkuntra pad to duma, duon pad gihapun sikandin to kadigyoman. ¹⁰To otow no oghigugma to duma, duon on sikandin to kaawangan, aw wada ogpakasae tongod kandin.* ¹¹Di to otow no ogkuntra to duma din, duon pad sikandin to kadigyoman, kaling madoot pad to mgo hinang din. Angod sikandin to buta no kona ogkamaan dow andei ogdeg.

¹²Mgo anak ku to pagtuu, pigsuyatan ku sikiyu su igpadomdom ku no pigdawang on to mgo sae now pinaagi ki Jesu-Cristo. ¹³Sikiyu no mgo sangkod on pigsuyatan ku su igpadomdom ku no pigkiyaya now on si Jesu-Cristo no duon on tahan no wada pad kahinang seini kalibutan. Mgo batanon, pigsuyatan ku sikiyu su igpadomdom ku no pigdaog now on si Satanas. ¹⁴Mgo anak ku to pagtuu, pigsuyatan ku sikiyu su igpadomdom ku no pigkiyaya now on to Amoy no Diyus. Sikiyu no mgo sangkod on pigsuyatan ku su igpadomdom ku no pigkiyaya now on si Jesu-Cristo no duon on tahan no wada pad kahinang seini kalibutan. Mgo batanon, pigsuyatan ku sikiyu su igpadomdom ku no madigon to ginhawa now su to kagi to Diyus ogpabilin duon iyu, aw pigdaog now on si Satanas.

¹⁵Kona now ogpayabihon to pagkinabuhi no ogpakasapak to Diyus. Kona now isab ogpayabihon to kalibutanon no mgo botang. Su to otow no ogpayabi to sikan, wada gugma din to Diyus. ¹⁶Su iyan og-batasanon to mgo otow no wada Diyus to pagkaliyag to mangkadoot, to pagkaiibog to mgo botang no ogkitaon dan dow to

* 2:10 To yain no igpasabut to seini: wadad ogpakadaya

pagpanghimantug to mgo katigajunan dan. Sikan tibo kona ogkapuun duon to Amoy no Diyus, di duon ogkapuun to kalibutan. ¹⁷ Yumayaboy seini kalibutan dow to tibo madoot no kagustuhon to otow. Di to otow no matinumanon to Diyus meyduon kinabuhi no wada katapusan.

To Kuntra ni Cristo

¹⁸ Mgo anak ku, madani on ogkatapus seini kalibutan. Pignangonan kow on no meyduon ogyogwa diya to umaabut no panahon no og-ilingon to Kuntra ni Cristo. Inggad ngani kuntoon mahan-in on to ogpanyogwa no ogkuntra ki Cristo. Sikan to ogpakiyaya no madani on ogkatapus seini kalibutan. ¹⁹ Sikan mgo otow no ogkuntra ki Cristo migpagtibo ita to diya una, di miyuwat on ita su kona no tinood no sakup ta. Su ko sakup ta pa sikandan, ogpakamolang podom dini ita. Di manno miyuwat sikandan ita, ogkakiyaya ta no kona naan no sakup ta.

²⁰ Di sikiyu, pigbogajan kow on ni Cristo to Ispiritu Santu, kaling tibo kow namaan to matuud. ²¹ Kona monang no pigsuyatan ku sikiyu su wada kow kamaan to matuud no impang-anad, di pagpadomdom ku puli iyu su namaan kow on to sikan, aw namaan kow isab no wada gayu no ogkapuun duon to matuud.

²² Hintawa man sikan og-ilingon ku no gayuon? Sikan da og-iling no si Jesus kona no Cristo, no ko ita pa, kona no Anak to Diyus. To otow no og-ikagi to sikan, kuntra sikandin ni Cristo su igsalikway din man to Amoy no Diyus dow sikan Anak din. ²³ To otow no og-ojow ki Jesus no Anak to Diyus kona no sakup to Diyus. Di to otow no og-angkon no migtuu sikandin ki Jesus no Anak to Diyus, sakup sikandin to Diyus.

²⁴ Na bahin iyu, kinahangyan no hipidan now duon to ginhawa now to diya nadinog now no bag-u kow pad salig ki Cristo. Aw ko mailing to sikan, ogpabilin kow duon to Anak to Diyus aw duon isab to Amoy din. ²⁵ Su sikan insaad ni Jesu-Cristo ita, bag-u no kinabuhi no wada katapusan.

²⁶ Pigsuyatan ku sikiyu to seini agun kona kow malimbungan to sikan mgo otow no ogpasuwoy podom iyu. ²⁷ Di konad no kinahangyan no mey pad yain no og-anad iyu, su imbogoy on iyu ni Cristo to Ispiritu Santu no ogpabilin duon iyu. Sikandin to og-anad iyu to tibo. Matuud yagboy to ig-anad din, kona no gayu. Kaling tumana to tibo no ig-anad din, aw kona kow ogyuwat ki Cristo.

Mgo Anak to Diyus

²⁸ Na mgo anak ku, pabilin kow duon ki Cristo agun masaligon ki ko mupauli sikandin aw kona ki ogkasikow to pagatubang kandin. ²⁹ Manno namaanan now

on no matarong yagboy si Cristo, ogkamaanan now isab no ko oghinang to otow to matarong duon to atubangan to Diyus, ogpakiyaya sikan no nahinang on sikandin no anak to Diyus.

3

¹ Pighigugma ki yagboy to Diyus no Amoy, su oho, pigngadanan kid no mgo anak din! Su mgo anak ki din on man iyan. To mgo otow no wada Diyus kona yagboy ogpakasabut ita su wada dan man isab sabuta to Diyus. ² Mgo hinigugma ku, mgo anak kid on to Diyus. Wada pad ikapakita ita dow nokoy yagboy to ogkaangodan ta, di namaan ki no ko mupauli on si Cristo, ogkaangod ki kandin, su ogkitaon tad man yagboy to pagka-Diyus din. ³ To otow no og-iman to sikan, ogdedejow sikandin agun maangod to pamatasan din ki Cristo no wada madoot.

⁴ To otow no oghinang to madoot ogpakayapas to mgo balaod to Diyus, su to pagpakasae iyan pagyapas to sikan mgo balaod din. ⁵ Di namaanan now no iyan ing-andini ni Jesu-Cristo to kalibutan agun no magawang din to mgo sae ta. Namaanan now on isab no wada yagboy sae din. ⁶ Kaling to otow no ogpabilin duon kandin konad ogpadajun to pagpakasae. Su to otow no ogpadajun to pagpakasae wada pad makakiyaya ki Cristo, wada pad isab kayabotan din kandin.

⁷ Mgo anak ku, bantoy kow agun wada ogpasuwoy iyu su seini to matuud: To otow no ogpadajun to matarong no mgo hinang, ogkamaanan ta no matarong sikandin su ogsunud ki Cristo no matarong. ⁸ Di to otow no ogpadajun to pagpakasae ogkamaanan ta no sakup ni Satanas, su si Satanas migpadajun man to pagpakasae sugud to sinugdanan hangtod kuntoon. Kaling migandini sikan Anak to Diyus to kalibutan su oggobaon din to mgo hinang ni Satanas.

⁹ Inggad hintawa no pighinang on to Diyus no anak din konad on ogpadajun to pagpakasae su migsupu on man to Diyus no Amoy din. Tongod to sikan, konad on ogkahimu no kanunoy pad sikandin oghinang to madoot. ¹⁰ Ogekakiyayahan ta to mgo anak to Diyus dow to mgo sakup ni Satanas pinaagi to seini: To otow no kona oghinang to matarong aw wada gugma to duma, kona sikandin no anak to Diyus.

¹¹ Sugud to diya pagtuu now ki Cristo, seini to ing-anad iyu: Kinahangyan no oghinigugmaay kinow. ¹² Kona ki ogsunud ki Cain no sakup ni Satanas no mig-unoy to paghimatoy to hadi din. Nokoy no pighimatajan din man? Su madoot man to mgo hinang din aw migsilag to sikan matarong no hadi din. ¹³ Kaling mgo suun ku, kona

kow ogkatingaya ko kuntrahon kow to mgo otow no wada Diyus.

¹⁴ Nakayopa kid on likat to kamatajon pailing diya to kinabuhi. Okgamaanan ta sikan su pighigugma tad on man to mgo duma. Di to diya kona oghigugma to duma, sakup pad to kamatajon. ¹⁵ Inggad hintawa no ogkuntra to duma kibali nakamatoy to otow, aw namaan kow no to otow no oghimatoy wada pad makatag-iya to kinabuhi no wada katapusan. ¹⁶ Di pinaagi to diya pighinang ni Jesu-Cristo, ogkamaanan ta dow nokoy to matuud no gugma, su intugot din no himatajan sikandin to pagtubus ita. Kaling kinahangyan no sikita isab andam to pagtabang to angod ta no mgo sakup ni Cristo, inggad ikamatoy ta sikan no pagtabang. ¹⁷ Ko mey otow no meyduon podom igkatabang to duma no oglisod di kona din ogkayuujan, migpasabut sikan no wada gugma din to Diyus. ¹⁸ Mgo anak ku, ko oghigugma ki, kona no kotob da to tumuy to dila, su to tinood no gugma igpabaja to hinang.

¹⁹ Ko tinood to gugma ta to duma, ogpakasiguru ki no sakup ki yagboy to Diyus no iyan matuud. Na, malinow on to ginhawa ta duon to atubangan din. ²⁰ Hinuun, usahay angod to ogkakunsinsya ki, di to Diyus yabow pad to kunsinsya ta aw nataga to tibo bahin ita. Namaanan ta no makawkae-aton sikandin aw ogdawaton ki din da. ²¹ Kaling mgo hinigugma ku, masaligon ki no ogpag-atubang kandin ko makasiguru ki no wada sae ta. ²² Na, ogkadawat ta to inggad nokoy to ogbujuon ta to Diyus su ogtuman ki man to mgo sugu din dow mgo kagustuhon din. ²³ Seini to insugu din ita: Kinahangyan no ogtuu dow ogسالig ki to Anak din no si Jesu-Cristo aw oghinigugmaay kinow no iyan insugu din ita to diya una. ²⁴ Inggad hintawa no ogtuman to mgo sugu to Diyus ogpabilin duon to Diyus, aw to Diyus ogpabilin isab duon kandin. Okgamaanan ta no kani ita to Diyus tongod to Ispiritu din no pigpaugpa kani to ginhawa ta.

4

To Pagpaniid to sikan Igpang-anad

¹ Mgo hinigugma ku, kona kow dajun ogtuu ko meyduon otow no og-angkon no piggahoman sikandin to Ispiritu Santu. Unahi now paniidi to igpang-anad din, su mahanin on to mgo otow no migyogwa kani to kalibutan no ogpatuu-tuu no kibali ba-ba sikandan to Diyus. ² Di ogkakiyayahan now to otow no oggahoman to Ispiritu Santu pinaagi to seini: Ko mang-anad sikandin no si Jesu-Cristo Anak to Diyus no nahinang no otow, ogkamaanan now no piggahoman

sikandin to Diyus. ³ Di sikan og-iling no si Jesus kona no Anak to Diyus no nahinang no otow, wada sikandin gahomi to Diyus. Iyan nasi miggahom kandin sikan og-ilingon to Kuntra ni Cristo. Pignangonan kow on no meyduon ogyogwa no Kuntra ni Cristo, aw dinid on to kalibutan sikan igpang-anad din.

⁴ Di sikiyu no mgo anak ku to pagtuu, sakup kow on to Diyus. Nadaog now on sikan namang-anad to gayu, su to Diyus no duon iyu yabow man ki Satanas no tag-sakup to sikan mgo otow no wada Diyus. ⁵ Sikan mgo otow no ogpatuu-tuu no kibali ba-ba sikandan to Diyus, kadumahan sikan dan to mgo otow kani to kalibutan no wada Diyus. Kaling iyan igpang-anad dan to kinalibutanon, aw ogpaminogon sikandan to mgo otow no wada Diyus. ⁶ Sikami hinuun no pigsugu to Diyus to pagpang-anad, ogpaminogon koy to mgo otow no mey kayabotan to Diyus. Sikan wada Diyus kona ogpaminog kanami. Pinaagi to sikan, ogkatabangan ta dow hintawa to piggahoman to Ispiritu Santu no ogpasabut ita to matuud dow hintawa to piggahoman to gayuon no mgo ispiritu.

To Paghinigugmaay to mgo Sakup ni Cristo

⁷ Mgo hinigugma ku, oghinigugmaay kinow su Diyus man to ogkapuunan to gugma. To otow no oghigugma to duma ogpakita no anak on sikandin to Diyus, aw nahilabi din on to Diyus. ⁸ To otow no kona oghigugma to duma ogpakita no wada yabot din to Diyus, su to kinaiya to Diyus, gugma man. ⁹ Impakita to Diyus to gugma din ita pinaagi to pagpaandini to sikan sobuukon no Anak din to kalibutan agun no pinaagi kandin, ogkabogajan ki to kinabuhi no wada katapusan. ¹⁰ To matuud no gugma kona no gugma ta to Diyus, ko kona no gugma to Diyus ita, su pigpaandini din to Anak din agun iglimpas to mgo sae ta agun ogkapasaylu ki to Diyus.

¹¹ Mgo hinigugma ku, manno angod to sikan to gugma to Diyus ita, kinahangyan no oghinigugmaay kinow. ¹² Wada yagboy otow no nakakita to Diyus, di ko oghinigugmaay kinow, ogpabilin to Diyus kani ita aw to gugma din himpit on kani to kinabuhi ta.

¹³ Okgamaanan ki no ogpabilin ki duon to Diyus aw to Diyus ogpabilin kani ita su imbogoy din ita to Ispiritu din. ¹⁴ Aw kona no sikan da, su pigkita noy aw ogpakakistigus koy isab no pigpaandini to Amoy no Diyus to Anak din to seini kalibutan to pagyuwas to kaotawan. ¹⁵ Inggad hintawa no og-angkon no migtuu sikandin no si Jesus Anak to Diyus, ogpabilin to Diyus duon kandin aw ogpabilin isab sikandin duon to Diyus.

¹⁶ Kaling namaanan ta no pighigugma ki to Diyus, aw sikan gugma din iyan pigsaligan ta.

To kinaiya to Diyus, gugma. Kaling inggad hintawa no mahigugmaon ogpabilin duon to Diyus, aw to Diyus ogpabilin duon kandin. ¹⁷ Ogmakaan ta no himpit to gugma to Diyus kani to kinabuhi ta ko masaligon ki ko muabut to Aedow to Paghukum, su inggad kani ki pad to kalibutan, to pagpaghilabi ta to Diyus angod isab to pagpaghilabi ni Cristo kandin. ¹⁸ Wada haedok to himpit no gugma, su oggawang sikan to haedok. Iyan ogkahaedokan to otow to kastigu. Kaling ko ogkahaedok to otow to Diyus, ogpasabut no wada pad kahimpit to gugma to Diyus duon kandin. ¹⁹ Di sikita, oghigugma ki su Diyus man to una no mighigugma ita. ²⁰ Ko meyduon otow no og-iling no pighigugma din to Diyus di ogkuntrahon din to angod din, gayuon sikan no otow. Su kona din man ngani oghigugmaon to duma no ogkitaon din, Diyus pad buwa to higugmaon din no kona din ogkitaon! ²¹ Seini to insugu to Diyus ita: To otow no oghigugma to Diyus, kinahangyan higugmaon din isab to mgo duma din.

5

¹ Inggad hintawa no ogtuu no si Jesus iyan Cristo, no ko ita pa, Anak to Diyus, sikan no otow nahinang on no anak to Diyus. Aw to otow no oghigugma to Diyus no Amoy din oghigugma isab to angod din no mgo anak to Diyus. Sahian ka da to otow no oghigugma to mgo suun din su pighigugma din man to amoy din. ² Kaling ko higugmaon ta to Diyus aw suguton ta to mgo sugu din, ogpakiyaya sikan no pighigugma ta to angod ta no mgo anak to Diyus. ³ To matuud no gugma ta to Diyus ogkakitaan duon to pagtuman ta to mgo sugu din. Kona ki ogkalisodan to pagtuman to sikan ⁴ su sikita no nahinang on no mgo anak din, ogkadaog ta to tibo madoot kani to kalibutan. Su to pagsalig ta ki Jesu-Cristo iyan ogdaog to tibo madoot. ⁵ Hintawa man to ogpakadaog to madoot? To diya da ogtuu no si Jesus Anak to Diyus.

To Namangistigus bahin ki Jesu-Cristo

⁶ Si Jesu-Cristo no mig-andini to kalibutan, Anak yagboy to Diyus. Namaanan ta sikan pinaagi to wohig dow yangosa. Kona sikan ogkatagahan pinaagi da to wohig no imbawtismu kandin, di pinaagi isab to yangosa no mig-awas no iyansang sikandin duon to krus. To Ispiritu Santu iyan migkistigus to sikan dini ita, aw matuud to ogikagihon din. ⁷ Tatoyu to migkistigus bahin ki Jesu-Cristo. ⁸ Una, to Ispiritu Santu, ikaduwa, sikan pagbawtismu ki Jesu-Cristo,

dow ikatoyu, sikan mig-awas no yangosa din. Nahiujuun sikan tatoyu. ⁹ To pagkistigus to otow ogtuuhan ta, di yabow no ogkatuuhan ko Diyus iyan mismu ogkistigus bahin to sikan Anak din. ¹⁰ Inggad hintawa no ogtuu to Anak to Diyus, namaanan din no sikan iyan to matuud. Di to otow no kona ogtuu to Diyus, ogpanggayu-gayuon din su kona din ogtuuhan sikan pigmatuud to Diyus bahin to Anak din. ¹¹ Seini to pigmatuud to Diyus: Pigbogajan ki din to kinabuhi no wada katapusan, aw sikan no kinabuhi duon ki Jesus no Anak din. ¹² Kaling to otow no ogdawat to sikan Anak to Diyus iyan ogpakadawat to kinabuhi no wada katapusan. Di to otow no kona ogdawat to sikan Anak to Diyus kona ogpakadawat to sikan no kinabuhi.

Mgo Sugu dow mgo Pagpahinomdom

¹³ Sikiyu no migtuu dow migsalig on to Anak to Diyus iyan pigsuyatan ku to seini agun makasiguru kow no mey on kinabuhi now no wada katapusan. ¹⁴ Aw ogmasaligon ki yagboy ko og-ampu ki, su ogpakasiguru ki no ogpaminogon to Diyus to inggad nokoy no ogbujuon ta ko igpasikad to pagboot din. ¹⁵ Na, manno namaanan ta no ogpaminogon din to hangyu ta kandin, ogkamaan ta no igbogoy din sikan.

¹⁶ Ko mey otow no ogkita to angod din no sakup ni Cristo no ogpakasae to kona din igkamatoy, mangamuju sikandin to Diyus no pasayluhon sikan no otow. Na, ogbogajan sikandin to Diyus to kinabuhi aw ogpabalikon duon kandin. Di to otow no ogpakasae to igkamatoy din, kona a og-iling no i-ampu now sikandin. ¹⁷ To tibo madoot no mgo hinang, sae. Di mey mgo sae no ogkapasaylu da.

¹⁸ Namaanan ta no konad ogpadajun to pagpakasae to otow no nahinang on no anak to Diyus, su si Jesus no Anak to Diyus iyan ogbantoy kandin agun kona sikandin maamonu ni Satanas. ¹⁹ Namaanan ta no mgo anak kid on to Diyus, di to mgo otow no wada Diyus pigtagonan pad ni Satanas. ²⁰ Namaanan ta isab no mig-andini sikan Anak to Diyus aw bogaji ki din to pagsabut agun makapanginyabot ki to sikan matuud no Diyus. Kuntoon nabogkot kid on duon kandin, su nabogkot kid duon to sikan Anak din no si Jesu-Cristo. Sikandin to matuud no Diyus no ogkupuunan to kinabuhi no wada katapusan.

²¹ Mgo anak ku, likaji to pagtuman to inggad nokoy no kona no matuud no Diyus. Sikan da.

To Ikaduwa no Suyat ni Juan

¹ Siak no migmanigaon to mgo magtuu ki Cristo, migsuyat a ikow no bohi* no inabin to Diyus dow mgo anak nu. Pighigugma ku sikiyu tongod to pagtuu tanow to sikan matuud no igpang-anad. Aw kona no siak da, di to tibo no nakasabut to sikan mighigugma isab iyu. ² Pighilabi ku sikiyu tongod to sikan impang-anad no kona ogkagawang kani to ginhawa ta hang-tod to wada katapusan.

³ Ogpakitaon kinow tibo to kadojow dow kayuuy to Diyus no Amoy dow ni Jesu-Cristo no Anak din, aw ogpalinawon to ginhawa ta. Ogkaangkon ta sikan tibo ko digonan ta to pagtagon to sikan matuud no igpang-anad aw oghigugma ki to mgo duma ta.

To Gugma dow to Matuud no Igpang-anad

⁴ Migtukhow a yagboy pagkataga ku no mey mgo sakup now no matinumanon to sikan matuud no igpang-anad no insugu ita to Diyus no Amoy. ⁵ Na mgo hinigugma ku, oghangyuon ku sikiyu no tumanon now sikan sugu no pig-iling, oghinigugmaay kinow. Seini no sugu kona no bag-u, su namaanan tad on sugud to diya bag-u ki pad tuu ki Jesu-Cristo. ⁶ Ko tinood no pighigugma ta to Diyus dow duma no mgo otow, ogtumanon ta to mgo sugu din. Su sugud no bag-u kow pad tuu ki Cristo, nadinog now sikan sugu din no oghigugma ki to duma.

⁷ Igpadomdom ku iyu sikan su mahan-in to ogpang-anad to gayu. Ogligujon dan seini kalibutan aw ogpang-anad no si Jesu-Cristo kona kun no Diyus no nahinang no otow. Ogpambilbung sikandan aw ogkuntarahan dan yagboy si Cristo. ⁸ Kaling bantoy kow agun kona ogkauyakan sikan tibo naunagan noy duon iyu, agun kona isab masalanan to babayosay iyu. ⁹ Ko pasubarahan to otow sikan matuud no igpang-anad bahin ki Cristo, wada yabot din to Diyus. Di to otow no ogpadajun to pagtuu to sikan matuud, nabogkot on sikandin duon to Diyus no Amoy dow ki Jesu-Cristo no Anak din. ¹⁰ Kaling ko meyduon otow no og-anduon iyu no ogdae to yahi no igpang-anad, kona now ogpapaabuton duon to bayoy now. Ajaw now isab ogkumustaha to minagsuun no pangumusta. ¹¹ Su inggad hintawa no ogkumusta to minagsuun to

otow no angod to sikan ogkadaehig to sikan madoot no hinang din.

¹² Mahan-in pad podom to og-ikagihon ku iyu, di kona ku igpabaja to suyat. Nasi no migplanu a no ogyouy a iyu agun ogkahiunoy kinow to paggigilaung† aw ogkahimpit to kalipay ta.

¹³ To mgo anak to suun nu dini no inabin to Diyus nangumusta iyu.

Sikan da.

* 1:1 Sikan bohi no pigsuyatan to seini, impananglit to songo grupu no mgo magtutuu no oghihimun to pagsimba.

† 1:12 To Surigao no Minanubu: *pagyaung-yaung*

To Ikatoyu no Suyat ni Juan

¹ Siak no migmanigaon to mgo magtutuu ki Cristo, migsuyat a ikow Gayus no pighilabi ku tongod to pagtuu ta to sikan matuud no igpang-anad.

² Hinigugma ku no suun, og-ampu a no ogdojow to kabotang dow panyawa nu aw ogkaangod sikan to kadigon to pagtuu nu. ³ Migtukhow a yagboy no makatidow to pila no angod ta no mgo magtutuu su pignangonan a dan no matinumanon ka to sikan matuud no igpang-anad, aw to mgo hinang nu ogpakasibu to sikan. ⁴ Wada ogpakaangod to kalipay ku ko ogpakadinog a no sikan mgo otow no nadaya ku duon to pagtuu ogpadajun to pagtuman to sikan matuud no igpang-anad.

⁵ Hinigugma ku no suun, matinod-anon ka no ogtabang to mgo angod ta no ogpaabut duon ikow inggad iyan pad no pagkikita now. ⁶ Pignangonan dan to mgo magtutuu no oghihimun kani bahin to gugma nu. Na, ko muisab sikandan mu-paabut diyan iyu, madojow ko tabangan nu manda to mgo kinahangyanon to panow dan to pagtabang no ogkaliyagan to Diyus. ⁷ Su migpanow sikandan to pagnawnangon bahin ki Cristo di wada patabang to kona no mgo magtutuu. ⁸ Kaling sikita, angay ki no ogtabang to mgo otow no angod kandan agun no ogkatinabangay kinow to pagnawnangon to sikan matuud no igpang-anad.

Si Diotrefes dow si Demetrio

⁹ Pigsuyatan ku sikiyu no mgo magtutuu no oghihimun diyan, di si Diotrefes wada lipara su ogkaliyag man sikandin no ogyabow. ¹⁰ Kaling ko makaandian a, ogukadon ku sikan pagdoot-doot din kanami. Aw wada pad yabot to sikan, ogmaojow sikandin to pagpapaabut to angod ta no mgo magtutuu no og-andian iyu. Ogbaebagan din man ngani to mgo otow no ogpa-paabut podom kandan, aw og-abugon din sikandan duon to grupu to magtutuu.

¹¹ Hinigugma ku no suun, kona ka ogsunud to madoot. Iyan da sunuda to madojow, su to otow no ogpanghinang to madojow, ogkamaanan ta no sakup sikandin to Diyus. Di to otow no ogpanghinang to madoot, wada yabot din to Diyus.

¹² Si Demetrio pigsaja to tibo, aw ogkaaha duon to kinabuhì din no matinumanon sikandin to sikan matuud no igpang-anad. Nakasaja koy isab kandin, aw namaan ka no matuud ko og-ikagi koy.

¹³ Mahan-in pad podom to og-ikagihon ku ikow di kona ku igpabaja to suyat. ¹⁴ Nasi no migplanu a no og-andian a agun ogkahinunoy ki to paggigilaung.*

¹⁵ Og-ampu a no palinawon to ginhawa nu. To mgo amigu ta kani nangumusta ikow. Yogob-yogoba kanay to pagpangumusta to tibo mgo amigu ta diyan.

Sikan da.

* 1:14 To Surigao no Minanubu: *pagyaung-yaung*

To Suyat ni Judas

¹ Siak si Judas* no suguonon ni Jesu-Cristo dow suun ni Santiago iyan migsuyat to seini diyan iyu no mgo pinili to Diyus. Pighigugma kow din aw ogpanalipodan kotob to pagpauli ni Jesu-Cristo. ² Og-ampu a no padugangon to Diyus to kayuuy dow gugma din iyu hasta to kalinow to ginhawa now.

To mgo Gayuon no Nang-anad (2 Pedro 1:1-21)

³ Mgo hinigugma ku, ogsuyatan ku podom sikiyu bahin to pagyuwas to Diyus ita. Di mighona-hona a nasi kuntoon no kinahangyan dasigon ku sikiyu to pagpaningkamot to pagtagon to sikan pigtuuhan ta no imbogoy to Diyus ita no mgo inabin din, su kona yagboy sikan ogkaisab. ⁴ Ogpatahanan ku sikiyu su meyduon mgo otow no nakaagpot iyu no ogpang-anad, di igu kow ogkamaan-maan, madoot naan to tuud dan. Kona sikandan ogkahaedok to Diyus su ogyainon dan to pagsabot to kadojow dow kayuuy din. Og-iling sikandan no ogpakapatujang ki to mayaw-oy no mgo hinang. Su ojom dan pa, kona ki kun ogkastiguhon to Diyus su makawkae-aton man sikandin. Iglidung dan isab si Jesu-Cristo no Agayon dow Ginuu ta. Tahan on impasuyat to Diyus to igkastigu kandan.

⁵ Igpadomdom ku iyu to pagkastigu to Diyus to namakasae to diya karaan no panahon. Hona-honaa now to kaotawan to Diyus no naudipon diya to Ehipto. Pig-payuwas din sikandan to sikan no banwa, di pagkatapus, pigpuu din da to diya wada pamanuu to mgo saad din. ⁶ Domdoma isab to diya mgo anghil no mig-ojow to katongdanan no imbogoy kandan aw yaguij dan sikan ugpaanan dan. Kaling piggapus sikandan to Diyus to kadina no kona yagboy ogkahubad aw prisuha diya to kadigyoman kotob to Aedow to Paghukum. ⁷ Hona-honaa isab to mgo taga-Sodoma dow taga-Gomora to diya una hasta to nakalibong no mgo yunsud. Angod sikandan to diya mgo anghil su migpaghulid to kona no angay ogghulid.† To duma migpaghulid to kona no kapikas dan to kinabuhi, aw mig-uunoy to mgo yukos. Kaling pigsangab sikandan. Patahan sikan ita no ogkastiguhon to Diyus

to mgo makasasaya duon to kaeju no kona ogkaposok.

⁸ Angod isab to oghinangon to namanganad to gayu diyan iyu. Ogtumanon dan to mayaw-oy no kaiboganan to yawa dan su migtagainop kun sikandan no igtugot sikan. Ogsupakon dan isab to mey mgo katongod, aw inggad to mgo anghil ogdoot-doot dan. ⁹ Di anoy man naan si Miguel no pinakayabow no anghil, di wada hinang to angod to sikan. Su to diya una no mamatoy si Moises, migyayalis si Miguel dow si Satanas su pig-aagow dan sikan patoy no yawa ni Moises. Di si Miguel wada yangub to pagsukat ki Satanas tongod to pagpasipaya din. Iyan da pig-ikagi din to, “Diyus on to ogkaamu ikow.” ¹⁰ Di sikan mgo otow no mig-agpot iyu, puli sikandan ogdoot-doot to wada dan kasabuti. Angod sikandan to mgo mananap no wada boot su iyan da ogkasabutan dan to mayaw-oy no kaibog dan. Sikan to ogtumanon dan, aw sikan to ogyagyag kandan.

¹¹ Alaot sikandan! Su pigsunud dan to batasan ni Cain.‡ Pigsunud dan isab to sae ni Balaam§ su ogpasuwajon dan to mgo duma to pagkamatarong agun makasaepi. Ogsupak sikandan to Diyus angod ki Kore,* kaling ogyagyagon din sikandan angod to diya pagyagyag din ki Kore. ¹² Wada sikow dan to pagsayu iyu to pagkoon dow paghandom to kamatajon ni Jesus. Angod sikandan to mgo batu duon to wohig no ogpakagiwa to beytu.† Iyan da og-apason dan to kandan kadojawan. Wada kadojawan no ogkapudut now kandan su angod sikandan to kibey no wada makaudan su pigpaspas to kaemag. Angod isab sikandan to kaju no kona ogbogas inggad tighbobogas. Patoy on yagboy aw kabukad pad. ¹³ Angod sikandan to mgo bayod to dagat ko ogbagjuhon, aw sikan makasisikow no mgo hinang dan angod to bonot no ogkadaya to bayod diya to higad. Angod isab sikandan to mgo bituon no ogbabalhinay to bajaanan aw konad ogkagamit no mgo indan. Kaling pighinaatan on sikandan to Diyus to pinakamadigyom no banwa no ogugpaan dan to wada katapusan.

¹⁴ Si Enoc no ikapitu no kaliwat likat ki Adan, pigtag-an din sikan no mgo otow. Kagi din, “Oho, og-andini to Ginuu duma to linibu no mgo anghil din. ¹⁵ Oghukuman din to tibo kaotawan, aw ogpahamtangan din to kastigu to tibo mgo otow no wada Diyus su pigtuud dan to paghinang

* 1:1 Seini no Judas kona no iyan migyuib ki Jesus. † 1:7 Meyduon naman-iling no sikan no mgo anghil migpaghulid to mgo bohi kani to kalibutan. Basaha to Genesis 6:2-4. ‡ 1:11 Ogkabasa seini duon to Genesis 4. § 1:11 Ogkabasa

seini duon to Numeros kapitulu 22-24. Basaha isab duon to 2 Pedro 2:15. * 1:11 Ogkabasa seini duon to Numeros 16:1-35. † 1:12 To yain no igpasabot to seini: *Angod sikandan to tagok no ogpakadoot to kabo.*

to madoot. Ogcastiguhon din yagboy to tibo no wada haedok kandin tongod to pagdoot-doot dan kandin.”¹⁶ Sikan no mgo otawa kanunoy ogbagutbut dow ogpanawoy. Ogpaturang sikandan to madoot no kaiboganan dan. Mangkadaka isab aw ogulug-ulugan dan to duma agun mahaewajan sikandan to pagtuman to tuud dan.

Mgo Sambag

¹⁷ Di mgo hinigugma ku, domdoma now to diya intagan to mgo apustulis ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. ¹⁸ Mig-iling sikandan, “Diya to mahudi no panahon meyduon ogpamanyogwa no matamay-tamajon. Ogpaturang sikandan to madoot no kaiboganan.”¹⁹ Na, sikan no mgo otow iyan ogkaamungan to pagkabahin-bahin now. To ingkaanat dan no kadoot iyan ogboot kandan su wada man duon kandan to Ispiritu Santu.

²⁰ Di sikiyu mgo hinigugma ku, tinabangay kow agun mahogot to pagtuu now to sikan pigpatuuhan ita to Diyus. Aw ampu kow tinabangan to Ispiritu Santu. ²¹ Pabilin kow duon to gugma to Diyus iyu tagaod to ogpaabut kow pad to katumanan to sikan kinabuhi no wada katapusan no igbogoy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta tongod to kayuuy din ita. ²² Kae-ati to mgo otow no ogduwa-duwa to pagtuu aw dasiga sikandan. ²³ Agawa to mgo otow no angod to ogpakasugba on to kaeju. Kae-ati isab to duma no migtinuna on to kaligsom to sae, di bantoy kow su unu ko uyakitan kow. Kae-ati sikandan, di kuntraha sikan madoot no mgo hinang dan.

²⁴⁻²⁵ Na, sajaon ta sikan sobuukon no Diyus no Manyuyuwas ta no iyan ogpakatabang iyu agun kona kow makasae. Ogkaday kow din isab duon to atubangan din no wada yagboy igkasawoy, aw ogtukhow kow hilabi ko kitaon now to kasilow din! Sajaon ta sikandin pinaagi ki Jesu-Cristo no Ginuu ta, su pinakayabow sikandin aw gamhanan no Hari to tibo sugud to sinugdanan kotob kuntoon aw hangtod to wada katapusan! Sikan iyan.

To Impaaha ni Jesu-Cristo ki Juan

¹ To mgo sinuyat kani insalig to Diyus ki Jesu-Cristo agun no ikapasabut din to mgo sakup din to madani on ogkangkahitabu. Kaling pigsugu ni Jesus to anghil din dini kanay no si Juan no suguonon din, su igpakita din. ² Dajun ku isuyat to tibo pigkita dow pigdinog ku no mgo kagi to Diyus no ingmaan ni Jesu-Cristo. ³ Madojow to otow no ogbasa to seini duon to oghihimun no mgo otow. Madojow isab sikan ogpaminog dow ogtuman to namakased to seini, su madani on ogkahitabu to impanag-an kani.

Pagpangumusta

⁴⁻⁵ Siak si Juan migpasuyat iyu no pitu no ka grupu to mgo magtutuu diya to yainyain no mgo yunsud no sakup to prubin-sya to Asia. Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow kayuyu to Diyus no Amoy dow ni Jesu-Cristo hasta to Ispiritu Santu* no duon to atubangan to trunu to Diyus, aw palinawon to ginhawa now. To Diyus duon on tahan to diya una dow kuntoon aw diya to umaabut no panahon. Si Jesu-Cristo, ogkasaligan yagboy to mgo kagi din. Sikandin to una no pigbanhaw no konad ogkamatoy. Sikandin isab to oghari to tibo mgo panguyu to nasyun kani to babow to kalibutan.

Sajaon ta si Jesu-Cristo su pighigugma ki din aw yuwasa ki to mgo sae ta pinaagi to pagpaawas to yangosa din. ⁶ Pighbogajan ki din to katongod to pagmandu, aw angod kid on to diya mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru su pigbogajan kid isab to katongod to pagtuman to Diyus no Amoy din aw Diyus din isab. Kaling sajaon ta to wada katapusan si Jesu-Cristo no iyan yabow to gahom! Sikan iyan.

⁷ Oho, ogkonsad sikandin duma to mgo panganud. Ogditaan to tibo, yakip to diya mgo otow no migpahimatoy kandin, aw ogpakapang-adoy-adoy to tibo mgo tribu kani to babow to kalibutan tongod to pagka-haedok dan kandin. Ogkailing gajod to sikan.

⁸ To Ginuu no gamhanan no Diyus mig-iling, "Siakon to Alpa dow Omega,† no ko ita pa, sinugdanan dow katapusan to tibo. Duon ad tahan to diya una dow kuntoon aw diya to umaabut no panahon."

To Pagpakita ni Jesu-Cristo ki Juan

* **1:4-5** To Grigu no inikagihan pig-iling, *pitu no mgo Ispiritu to Diyus*. Kani to Kasuyatan to Diyus, to kahuyugan to sikan ikapitu no numeru, wada kuyang. Migpasabut no wada yagboy kuyang to Ispiritu Santu. † **1:8** To alpa, una no litra to Grigu no inikagihan, aw to omega, katapusan no litra. ‡ **1:16** To Surigao no Minanubu: *goja*

⁹ Siak si Juan, suun a now to pagtuu. Aw tongod to pagkabogkot ta duon ki Jesus, angod a iyu no ogpaharion duma kandin. Mig-aangod kinow isab no mainantuson inggad abuton ki to mgo kalisod. Su pigkastigu a aw paugpaa kani to Patmos no puyu to dagat tongod to pagnawnangon ku to kagi to Diyus no ingmaan ni Jesus. ¹⁰ Songo aedow no tigsisimba to Ginuu, piggahoman a to Ispiritu Santu. Meyduon pigdinog ku no tingog duon to talikudan ku no angod to oghiyupon no trumpita no mig-iling, ¹¹ "Isuyat to tibo ogkitaon nu aw ipadae diya to mgo magtutuu no oghihimun diya to pitu no mgo yunsud: Efeso, Ismirna, Pergamo, Tiatora, Sardis, Filadelfia, dow Laodicea."

¹² Dajun a lingi su og-ahaon ku dow hintawa sikan mig-ikagi kanay. Iyan pigkita ku to pitu no ka buyawan no untudanan to mgo sog, ¹³ aw duon to kabaknaan mey migtindog no angod to otow. To kabo din migsangko duon to kobong din, aw to dagaeha din pigbandahan to buyawan. ¹⁴ To bubue din angod to kaputi to gapas, aw to mgo mata din angod to yogdog to kaeju. ¹⁵ To mgo kobong din angod to kakinlow to brunsi no pigbaga, aw to tingog din angod to dinagawas to madogi no wohig. ¹⁶ Duon to kalintuu no boyad din mey pigtagonan din no pitu no mgo bituon, aw meyduon mahait no ispada no magdibayuy to hait no migyogwa duon to ba-ba din. To bayhu‡ din angod to kasiga to maugtu no sog.

¹⁷ Pagkita ku kandin, pigdaitan a. Wada a kamaan-maan, puli a natuad duon to atubangan din. Di pigdampa a din to kalintuu no boyad din aw ikagi, "Kona ka ogka-haedok. Siakon to sinugdanan dow katapusan to tibo. ¹⁸ Siakon to mey matuud no kinabuhi su namatoy a di nabuhi da, aw buhi a hangtod on to wada katapusan. Siakon isab to ogpakaboot to mgo patoy dow to banwa no ogdeyan dan. Aw ogk-abanhaw ku man ngani sikandan. ¹⁹ Na," kagi din, "isuyat to tibo igpakita ku ikow no ogkahitabu kuntoon dow diya to umaabut no panahon. ²⁰ Na, igpasabut ku ikow to kahuyugan to seini pitu no mgo bituon no pigkita nu kani to kalintuu no boyad ku dow sikan pitu no buyawan no untudanan to mgo sog. Pitu sikan no grupu to mgo magtutuu."

2

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-Efeso

¹ Kagi din, “Seini to isuyat nu diya to mgo magtutuu no oghihimun to pagsimba diya to Efeso. Ilingon nu: Siakon to migtagon to seini pitu no mgo bituon kani to kalin-tuu no boyad ku. Siakon to oghihpanow duon to sikan pitu no buyawan no untu-danan to mgo soga. Na, seini to ig-ikagi ku iyu. ² Namaanan ku to mgo hinang now. Namaan a no naunag kow to traba-hu no kaning Diyus aw mainantuson kow. Namaan a no pigkuntra now sikan mangkadoot no otow no ogpagsakot podom iyu. Pigpaniidan now sikan kunungkun mgo sinugu ku aw namaanan now on no gayuon. ³ Namaanan ku no migpadajun kow inggad nakabaja kow to mgo kalisod su saku ku sikiyu, aw wada kow takahi.

⁴ “Di meyduon igkasawoy ku iyu su mi-gyobad on to una no gugma now. ⁵ Kaling domdoma dow man-u to diya una no gugma now. Sosey kow aw isaba to pagkinabuhi now aw hinanga manda to madojow angod to diya pighinang now to diya una. Su ko kona, og-andiyaan ku sikiyu su og-gawangan ku sikan soga now hasta untu-danan. ⁶ Meyduon hinuun igkasaja ku iyu su pigkuntra now to madoot no mgo hinang to mgo Nicolaita* no pigkuntra ku isab.

⁷ “Na, sikiyu no ogpakadinog to seini kagi to Ispiritu Santu iyu no mgo magtutuu, ibotang yagboy duon to ginhawa now. Inggad hintawa no kona ogkadaya to mgo pagtintal ogbogajan ku to katongod to pagkoon to bogas to sikan kaju no ogbogoy to kinabuhi no duon to sikan madojow no ugpaanan to Diyus.

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-Ismirna

⁸ “Seini to isuyat nu diya to mgo magtutuu no oghihimun to pagsimba diya to Ismirna. Ilingon nu: Siakon to sinugdanan dow katapusan to tibo. Siak to namatoy di nabuhi da. Na, seini to ig-ikagi ku iyu. ⁹ Namaanan ku to mgo kalisod no og-antuson now kuntuon. Namaan a no pubri kow, di to tinood, datu kow. Namaanan ku isab to pagdoot-doot iyu to sikan mgo Hibru no kunungkun kaotawan ku, di mgo saku naan ni Satanas. ¹⁰ Kona kow ogkahaedok to mgo kalisod no madani on igpaantus iyu. Su indani now seini. Madani kow on ogpangan-tihan ni Satanas. To duma iyu ogprisuhon, aw tibo kow yagboy ogpakulian sed to sampuyu no aedow. Di inggad himatajan kow, pandigon kow kanay su ko ilingon now to sikan, ogbayosan ku sikiyu to kinabuhi no wada katapusan.

¹¹ “Na, sikiyu no ogpakadinog to seini kagi to Ispiritu Santu iyu no mgo magtutuu, ibotang yagboy duon to ginhawa now. Inggad hintawa no kona ogkadaya to mgo pagtintal ogpakalikoy to sikan ikaduwa no kamatajan, no ko ita pa, kastigu diya to impernu.

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-Pergamo

¹² “Seini to isuyat diya to mgo magtutuu no oghihimun to pagsimba diya to Pergamo. Ilingon nu: Siakon to meyduon mahait no ispada no magdibayuy to hait. Na, seini to ig-ikagi ku iyu. ¹³ Namaan a to kabotang now. Namaanan ku no pigmanduan ni Satanas sikan pig-ugpaan now, di pigdigon now gihapun to pagtuu now kanay. Namaan a isab to diya nahitabu ki Antipas no matinumanon no migawan-ganon bahin kanay. Inggad pighimatajan sikandin duon to sikan banwa now no pig-ugpaan ni Satanas, wada a now gihapun ojowi.

¹⁴ “Di meyduon isab igkasawoy ku iyu, su mey mgo otow duon iyu no ogsunud to diya ing-anad ni Balaam. Pig-anad din si Balak to pagtintal to mgo kaliwat ni Israel pinaagi to pagpakoon kandan to intuman to mgo diyus-diyus dow to paghinang to kayaw-ajan.† ¹⁵ Sikan on to oghinangon to duma iyu no migsunud to sikan impanganad to mgo Nicolaita.‡ ¹⁶ Kaling sosey kow aw talikudi to mgo sae now. Su ko kona, na, madani ad og-andiyan iyu su oggerahon ku sikan mgo otow pinaagi to seini ispada kani to ba-ba ku.

¹⁷ “Na, sikiyu no ogpakadinog to seini kagi to Ispiritu Santu iyu no mgo magtutuu, ibotang yagboy duon to ginhawa now. Inggad hintawa no kona ogkadaya to mgo tintal ogbogajan ku to sikan pagkoon no og-ilingon to mana no intagama ku kandan diya to yangit. Meyduon isab igbogoy ku kandan no maputi no batu no pigsuyatan to bag-u no ngadan. Wada ogkamaan to sikan no ngadan gawas to diya ogkabogajan.

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-Tiatira

¹⁸ “Seini to isuyat nu diya to mgo magtutuu no oghihimun to pagsimba diya to Tiatira. Ilingon nu: Siakon to Anak to Diyus. To mgo mata ku angod to yogdog to kaeju, aw to mgo kobong ku angod to kakinlow to brunsi no pigbaga. Na, seini to ig-ikagi ku iyu. ¹⁹ Natagahan ku to mgo hinang now. Namaan a no mahigugmaon kow aw matinumanon kow kanay. Migpadajun kow to pagtabang to mgo duma, aw mainantuson

* **2:6** To mgo Nicolaita, grupu to mgo otow to diya panahon no migpasuwoy to mgo magtutuu pinaagi to pag-anad dan no igtugut to saku ni Jesu-Cristo to paghinang to kayaw-ajan dow to pagtuman to mgo diyus-diyus. † **2:14** Ogbabasa seini duon to Numeros, mgo kapitulu 22-25. Basaha isab duon to 2 Pedro 2:15. ‡ **2:15** Ogbabasa seini duon to bersikulu 6.

kow. Namaanan ku isab no yabow pad to ogpanghinangon now kuntuon kay to pigpanghinang now to diya una.

²⁰ “Di iyan igkasawoy ku iyu su meyduon bohi duon iyu no og-ilingon to Jezabel no og-angkon no kunungkun kibali baba to Diyus. Pigtugutan now sikandin to pagpang-anad to mgo sakup ku, aw meyduon ngani nangkantat din to paghinang to kayaw-ajan dow to pagkoon to intuman to mgo diyus-diyus. ²¹ Mahaba on to panahon no imbogoy ku to sikan no bohi agun no musosey sikandin aw ojowan din sikan pagpaghulid to kona din no bana, di wada sikandin babali. ²² Kaling kibali igpahulid ku kandin to sakit din su ogbotangan ku to sakit no halus kona din igkabangun. Aw sikan mgo otow no nakahilabot kandin ogpaantuson ku isab to mabog-at ko kona sikandan musosey aw kona dan ojowan sikan madoot no mgo hinang no naanadan dan duon kandin. ²³ Oghimatajan ku isab to namanpasakup to sikan bohi. Na, ogkataga to tibo mgo sakup ku no siakon to namaan to nakased to ginhawa dow hona-hona to otow. Aw ogbayosan ku to kada sobuuk sibu to nangkahinang din.

²⁴ “Di seini to kagi ku iyu no mgo taga-Tiatira no wada sunud to sikan madoot no impang-anad aw wada kamaan to sikan ogilingon no madayom no impang-anad no napuun naan ki Satanas. Wada yain no ig-sugu ku iyu. ²⁵ Di seini da. Hogota to pagtuu now kanay kotob no kona a pad ogpauli. ²⁶ Inggad hintawa no kona ogkadaya to mgo pagtintal aw ogtuman to mgo sugu ku hangtod to katapusan ogbogajan ku to katongod to pagmandu to tibo mgo tribu, ²⁷ su sikan to katongod no imbogoy kanay to Amoy ku. Mahipit to pagmandu dan, aw ogdaogon dan to mgo kuntra dan hangtod no ogkaangod to kudon no ogkadupuk-dupuk. ²⁸ Igbogoy ku isab kandan to kabugwason §. ²⁹ Na, sikiyu no ogpakadinog to seini kagi to Ispiritu Santu iyu no mgo magtutuu, ibotang yagboy duon to ginhawa now.

3

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-Sardis

¹ “Seini to isuyat nu diya to mgo magtutuu no oghihimun to pagsimba diya to Sardis. Ilingon nu: Siakon to migtagon to Ispiritu Santu* dow seini pitu no mgo bituon. Na, seini to ig-ikagi ku iyu. Namaanan ku to mgo hinang now. Nabantug no buhi kow, di patoy kow to pag-aha to Diyus. ² Na, kona kow on ogpalingow-lingow. Digona sikan maintok nanda no pagtuu now su

madani on ogboyongon. Su to mgo hinang now kona no igu igkalipay to Diyus ku. ³ Domdoma to diya nadawat now no impang-anad iyu. Tumana sikan aw isaba to pagkinabuhi now.† Su ko ogpalingow-lingow kow puli, ogtokawon ku sikiyu oganduonon angod to kawatan.

⁴ “Di meyduon da pila duon iyu no wada kaligsomi to mgo kabo, no ko ita pa, wada kabulingi to sae. Sikandan to angajan ogpagduma kanay no ogkaboan to maputi. ⁵ Aw inggad hintawa no kona ogkadaya to mgo pagtintal ogkaboan isab to maputi, aw kona ku oggawangon to ngadan dan duon to sikan libru no listahan to mgo otow no mey kinabuhi no wada katapusan. Aw duon to atubangan to Amoy ku dow mgo anghil din, og-angkonon ku no mgo sakup ku sikandan. ⁶ Na, sikiyu no ogpakadinog to seini kagi to Ispiritu Santu iyu no mgo magtutuu, ibotang yagboy duon to ginhawa now.

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-Filadelfia

⁷ “Seini to isuyat nu diya to mgo magtutuu no oghihimun to pagsimba diya to Filadelfia. Ilingon nu: Siakon to balaan dow ogkasaligan. Siakon to ogtagon to liyabi to siyudad ni Hari David, no ko ita pa, to ginharian to Diyus. Inggad hintawa no ogpasedon ku, wada ogpakabaebag. Aw to kona ku ogpasedon kona yagboy ogpakased. Na, seini to ig-ikagi ku iyu. ⁸ Namaanan ku to mgo hinang now. Su inggad pipilahon kow da, pigtuman now to mgo sugu ku aw wada a now ilidung. Kaling ogpasedon ku sikiyu aw wada yagboy ogpakabaebag. ⁹ Di sikan gayuon no mgo Hibru no kunungkun kaotawan ku, di mgo sakup naan ni Satanas, ogpayuhudon ku sikandan duon to atubangan now. Na, ogkamaanan dan no sikiyu to pighigugma ku yagboy. ¹⁰ Pigtuman now to sugu ku to pag-antus to mgo antusonon, kaling ogbantajan ku sikiyu agun kona kow maamonu ko muabut to malisod yagboy no panahon ko antihan to tibo kaotawan kani to babow to kalibutan.

¹¹ “Madani ad ogpauli. Hogota to pagtuu now kanay agun kona magawang sikan babayosay iyu. ¹² Inggad hintawa no kona ogkadaya to mgo pagtintal ogpasidonggan ku diya to yangit no duon ogsimbahon to Diyus ku. Ogkaangod sikandan to mgo tugdok duon no kona yagboy ogkagawang. Igsuyat ku duon kandan to ngadan to Diyus ku dow to ngadan to sikan siyudad din no bag-u no Jerusalem no ogtuntunon likat kandin no diya to yangit. Igsuyat ku isab

§ 2:28 To kabugwason, masiga no bituon no ogsilat ko kaadlawon. * 3:1 Ahaa duon to 1:4,5. † 3:3 To Grigu no inikagihan: *sosey kow*

duon kandan sikan bag-u no ngadan ku.
¹³ Na, sikiyu no ogpakadinog to seini kagi to Ispiritu Santu iyu no mgo magtutuu, ibotang yagboy duon to ginhawa now.

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-Laodicea

¹⁴ “Seini to isuyat nu diya to mgo magtutuu no oghihimun to pagsimba diya to Laodicea. Ilingon nu: Siakon sikan ogilingon to Matuud, su tinood to tibo mgo kagi ku aw ogkasaligan yagboy. Siakon isab to napuunan to tibo mgo hininang to Diyus. Na, seini to ig-ikagi ku iyu. ¹⁵ Namaanan ku to mgo hinang now. Namaan a no wada a now ojowi, di kona gihapun no bug-us to ginhawa now kanay. Ogkaliyag a no ko ogpasakup kow kanay, bug-usa, di ko kona, na, ajaw. ¹⁶ Di su ayang-ayang man to ginhawa now kanay angod to inomon no wohig no maanghey,[‡] igbuga ku sikiyu. ¹⁷ Og-iling kow no datu kow, madojow to kabotang now aw wada kuyang now. Di wada kow kamaan no makayuyuuy kow naan. Angod kow to mgo buta no nanggunit su mgo pubri kow to pag-aha to Diyus aw nadigyoman to panghona-hona now. ¹⁸ Na, seini to igsambag ku iyu. Boli kow dini kanay to buyawan no pigyutu duon to kaeju, no ko hiluwason, matuud no pagtuu, agun ogkadatu kow yagboy. Boli kow isab dini kanay to maputi no kabo agun magawang to kasikawan now tongod to pagpanggunit now. Aw boli kow dini kanay to igtambae to pagkabuta now agun makakita kow. ¹⁹ Inggad hintawa no oghigugmaon ku igpanagda ku aw ogyatuson ku agun ogkayogda. Kaling pakaalistu kow aw isaba to pagkinabuhin now. [§] ²⁰ Su oho, ogtindog a kani to pertahan aw panuktuk. Ko meyduon maminog kanay aw abrihan a, ogsed a aw pagsayu kandin to pagkoon.

²¹ “Inggad hintawa no kona ogkadaya to pagtintal ogbogajan ku to katongod to pagsoing kanay duon to trunu ku, angod kanay no pigpasoing to Amoy ku duon to trunu din su nadaog ku to tibo madoot. ²² Na, sikiyu no ogpakadinog to seini kagi to Ispiritu Santu iyu no mgo magtutuu, ibotang yagboy duon to ginhawa now.”

4

To Pagsimba to Diyus diya to Yangit

¹ Pagkatapus to sikan, meyduon pad impakita kanay no angod to migtagainop a. Naabri kun to pertahan diya to yangit, aw pigdinog ku manda to diya tingog no angod to oghiyupon no trumpita. Kagi din kanay, “Ponhik ka dini su igpakita ku ikow to ogkangkahitabu diya to umaabut

no panahon.” ² Duon-dajun piggahaman a to Ispiritu Santu. No diya ad kun to yangit, migkita a to trunu dow sikan mig-inkud duon. ³ Mig-aemag sikandin angod to mahalon no batu no og-ilingon to haspi dow kurnalina. Aw meyduon nakalibong to sikan trunu no makinlow no angod to sikan batu no ismiralda no sahian ka da to kulur to dohun. ⁴ Duon isab to nakalibong to sikan trunu meyduon kaewaan-mey-upat no mgo trunu no pig-inkudan to mgo panguyu. Nangabo sikandan to maputi aw nanguruna to buyawan. ⁵ Likat to sikan kabaknaan no trunu ogkihyat to kilat aw ogpangonog-konog to yugung. Duon to atubangan to sikan trunu meyduon isab pitu no sinogaan no mgo soga no simbulu to Ispiritu Santu. ⁶ Duon isab to atubangan to sikan trunu meyduon angod to dagat no mating-ow hilabi angod to ispihu.

Duon to nakalibong to sikan trunu meyduon upat no mgo hininang no meyduon ginhawa no pigtangkapan to mata to atubangan dow talikudan. ⁷ Sikan sobuuk angod to liyun. To ikaduwa angod to baka. Sikan ikatoyu angod to bayhu* to otow, aw sikan ikaupat angod to mandaegit no ogyajang. ⁸ Sikan upat no mgo hininang tag-onom to pagikpik, aw pigtangkapan sikandan to mata, inggad duon to didayom to pagikpik dan. Aedow dow madukilom kona sikandan ogsigkon to pagkanta no og-iling,

“Balaan yagboy to Diyus no Gamhanan, Magboboot to tibo.

Duon on sikandin tahan to diya una aw kuntoon, dow diya to umaabut no panahon.”

⁹ Ogsajaon dan to Diyus no wada kinotoban to kinabuhin no mig-inkud duon to trunu. Ogpasidonggan dan sikandin aw ogpasalamatan. Ko ogkanta sikandan, ¹⁰ ogyuhud sikan kaewaan-mey-upat no mgo panguyu duon to atubangan to sikan mig-inkud duon to trunu. Igbotang dan sikan mgo kuruna dan duon to atubangan din, aw ogsimbahan dan to Diyus no wada kinotoban to kinabuhin. Og-iling sikandan,

¹¹ “Diyus no Magboboot noy, gamhanan ka yagboy

aw angajan no ogsajaon dow ogpasidonggan,

su sikuna to mighinang to tibo pinaagi to pagboot nu.”

5

To Nati no Karneru no si Jesu-Cristo

¹ Tapus to sikan, mey pigkita ku duon to kalintuu no boyad to sikan mig-inkud

[‡] 3:16 To Surigao no Minanubu: *mangadog*
 Minanubu: *goja*

[§] 3:19 To Grigu no inikagihan: *sosey kow*

* 4:7 To Surigao no

duon to trunu. Pigyukut sikan pigtagonan din no basahon no pigsuyatan to magdibayuy, aw pigpilit sikan to pitu no ka papilit no pigsilyuhan. ² Migkita a isab to madoson no anghil no mig-ikagi to maagbot, "Hintawa man to angajan no oggawang to sikan impamilit dow ogbukyad to sikan basahon?" ³ Di wada inggad hintawa diya to yangit ubin dini to pasak ubin diya to banwa to mgo umagad no mey katongod to paggawang to sikan dow to pagbasa. ⁴ Kaling migtinyahu a su wada man inggad sobuuk no nakitaan no angajan no oggawang to sikan impamilit dow ogbasa to sikan no basahon. ⁵ Dajun ikagi kanay to sobuuk no panguyuy, "Kona kad ogtiyahu su aha ka to suja Liyun no kaliwat ni Juda. Sikandin kan bantuanon no kaliwat ni Hari David. Nadaog din on to tibo mangkadoot, kaling angajan sikandin no oggawang to sikan pitu no impamilit dow to pagbukyad to sikan basahon."

⁶ Na, migkita a to Nati no Karneru* no migtindog duon to dani to sikan trunu no piglibongan to sikan upat no mgo hininang dow sikan mgo panguyuy. Duon to yawa to sikan Karneru meyduon ogkakiyayahan no pighimatajan sikandin to diya una. Pitu to suwag din aw pitu to mata, no ko hiluwason, Ispiritu Santu no pigpaandini din to tibuuk kalibutan. ⁷ Dajun duguk sikan Karneru duon to sikan mig-ingkud to trunu aw puduta sikan basahon duon to kalintuu no boyad din. ⁸ Pagkapudut din to sikan, migyuhud dajun duon to atubangan din sikan upat no mgo hininang dow sikan kaewaan-mey-upat no mgo panguyuy. Yogob sikandan to patanugonon no og-ilingon to alpa dow buyawan no botanganan no pigsedan to insensu. To igpasabut to sikan insensu, mgo pag-ampu sikan to kaotawan to Diyus. ⁹ Migkanta sikandan to bag-u no kanta no pig-iling,

"Sikuna to angajan no ogdawat to sikan pigyukut no basahon
dow to paggawang to sikan impamilit.
Su pighimatajan ka, aw pinaagi to yangosa
no pigpaawas nu,
mey mgo otow no nayokat nu duon to
tibo mgo tribu dow tibo mgo nasyun
no yain-yain to inikagihan
agun mahinang sikandan no mgo
sakup to Diyus.

¹⁰ Aw naangod on sikandan to diya mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibiru
su pigbogajan nu sikandan to katongdanan to pagtuman to Diyus ta
dow to pagmandu duon to kalibutan."

¹¹ Na, duon to sikan impakita kanay, pigdinog ku to tingog to libu-libu no mgo anghil. Piglibibongan dan sikan trunu dow mgo hininang hasta to mgo panguyuy.

¹² Mig-ikagi sikandan to maagbot,
"Sikan Nati no Karneru no pighimatajan to diya una
angajan no ogsajaon dow ogtahudon,
su sikandin to yabow to katongod, to kadatu, to kaalam dow to gahom!
Ogpasidonggan ta sikandin!"

¹³ Tapus to sikan, pigdinog ku isab to tingog to tibo mgo hininang to Diyus no mey ginhawa diya to yangit, kani to pasak aw diya to didayom to pasak dow dagat. Kagi dan,

"Sajaon ta sikan mig-ingkud duon to trunu dow sikan Nati no Karneru.
Pasidonggan aw tahudon sikandan to wada katapusan
tongod to pagkagamhanan dow pagkayabow dan!"

¹⁴ Sikan upat no mgo hininang mig-iling, "Sikan iyan." Dajun yuhud sikan mgo panguyuy aw simbaha dan to Diyus.

6

To Paggawang to sikan mgo Papilit

¹ Tapus to sikan, pigkita ku no piggawang to sikan Karneru to una no impilit duon to sikan pigyukut no basahon. Dongan to sikan, pigdinog ku to tingog to sobuuk no hininang no naangod to yugung no mig-iling, "Yogwa ka duon!" ² Pag-aha ku, iyan pigkita ku to maputi no kabaju no pigsakajan to sikan migtagon to pana. Dajun sikandin kurunahi pagpakiyaya no madaogon sikandin aw dajun panow su ogpadajun to pagpaggera dow pagdaog to mgo kuntra din.

³ Paggawang to sikan Karneru to ikaduwa no impilit, pigdinog ku to kagi to sikan ikaduwa no hininang no mig-iling, "Yogwa ka duon!" ⁴ Dajun yogwa to yain no kabaju no mayogdog angod to ganggan. Sikan migsakoy pigbogajan to katongod to paggawang to kalinow kani to kalibutan. Ogpagbuyangon din to mgo otow agun ogpahimatajay. Meyduon isab imbogoy kandin no maaslag* no ispada.

⁵ Paggawang to sikan Karneru to ikatoyu no impilit, pigdinog ku to kagi to sikan ikatoyu no hininang no mig-iling, "Yogwa ka duon!" Na, pigkita ku to maitom no kabaju no pigsakajan to sikan migtagon to timbangan. ⁶ Meyduon isab pigdinog ku no mig-ikagi duon to kabaknaan to sikan upat no mgo hininang. Pigsugu din sikan migsakoy, "Mahala to mgo baligja. Daduwa da no

* 5:6 Sikan Liyun duon to bersikulu 5 dow sikan Nati no Karneru, iyan da on. Si Jesus sikan.

* 6:4 To Surigao no

salmunan no bogas ubin songo gantang da no ginaling† to ogkaboli to suhue to songo aedow no pagtrabahu. Di ajaw ogdodoota to yana dow to gita to ubas.‡”

⁷ Paggawang to sikan Karneru to ikaupat no impilit, pigdinog ku to kagi to sikan ikaupat no hininang no mig-iling, “Yogwa ka duon!” ⁸ Na, pigkita ku to mayunsi no kabaju. Kamatajon to ngadan to sikan migsakoy, aw migsunu kandin sikan ogilingon to Banwa to mgo Umagad. Sikan daduwa pigsugu to paghimatoy to ikaupat no bahin to kaotawan kani to babow to kalibutan pinaagi to gera, bontas, sakit dow mgo mananap no mangongoon.

⁹ Paggawang to sikan Karneru to ikalima no impilit, meyduon pigkita ku duon to sayad to sikan haladanan. Mgo umagad sikan to mgo otow no pigpanghimatajan tongod to pagtagon dan to kagi to Diyus dow to impang-anad ni Jesu-Cristo. ¹⁰ Sikan mgo umagad nangamuju to maagbot, “Ginuu no Magboboot to tibo, balaan dow ogkasaligan, kagan-u nu pad man oghukuman to mgo otow diya to kalibutan aw kastiguha tongod to paghimatoy dan kanami?” ¹¹ Dajun sikandan pamogaji to maputi no kabo aw patagada naa kotob no matuman on to paghimatoy to sikan angod dan no mgo sakup to Diyus no himatajanan.

¹² Tapus to sikan, pigkita ku manda sikan Karneru no miggawang to ikaonom no impilit. Duon-dajun migtiyog to maagbot. Mig-itom to soga diya to yangit angod to kaitom to panapton no ogkaboon to bohi no ogkabayu, aw migyogdog to tibuuk buyan aw kaangod to yangosa. ¹³ To mgo bituon nangkauyug dini to pasak angod to mayombu no bogas to kaju no ogkangkayagtu ko oghapason to maagbot no kaemag. ¹⁴ Pigboyong to yangit angod to pigyukud no papil, aw kangkabalhin to mgo bubungan dow mgo puyu to dagat. ¹⁵ Duon to sikan, pigdaitan to tibo mgo otow, inggad to mgo hari dow duma no impurtanti no mgo otow, inggad to yabow to mgo sundayu dow to mgo sapian, inggad to mangkadoson dow mangkabuyut no mgo otow, to mgo udipon dow kona no udipon. Namanhobong sikandan tibo duon to mgo kuyba dow mgo gatung diya to kabubungan. ¹⁶ Nanawag sikandan to mgo bubungan dow kabatuhan, “Tambuni koy agun kona koy kitaon to sikan mig-inkud duon to trunu. Ithobong koy agun kona koy abuton to kastigu to sikan Nati no Karneru. ¹⁷ Su mig-abut on to kahaedokanan no aedow no ogpahungawon to

kaboyu dan, aw wada inggad hintawa no ogpakaaguwanta to sikan.”

7

To 144,000 no Pigpindahan to Diyus

¹ Pagkatapus to sikan, migkita a to upat no ka anghil no migtingdog duon to upat no ka suyu to kalibutan. Piggogongan dan to kaemag agun kona oghodos duon to pasak dow dagat hasta to mgo kakajuhan. ² Migkita a isab to yain no anghil no migyogwa no napuun diya to silatan no migdaya to iindanan to buhi no Diyus. Pigtagaw din to maagbot sikan upat no mgo angod din no pigbogajan to Diyus to katongod to pagdodoot to pasak dow dagat. ³ Kagi din, “Ajaw naa ogdodoota to pasak dow dagat hasta kakajuhan su ogindanan noy pad to goja to mgo sakup to Diyus.” ⁴ Na, pigdinog ku dow man-u sikan pigpang-indanan. 144,000 kun sikandan no mgo sakup to sikan sampuyu-tag-duwa no grupu to mgo kaliwat ni Israel. ⁵ To naindanan no mgo kaliwat to anak din no si Juda, 12,000, to ki Ruben 12,000, to ki Gad 12,000, ⁶ to ki Aser 12,000, to ki Neftali 12,000, to ki Manases 12,000, ⁷ to ki Simeon 12,000, to ki Levi 12,000, to ki Isacar 12,000, ⁸ to ki Zabulon 12,000, to ki Jose 12,000, to ki Benjamim 12,000.

To mgo Otow no Pigkaboan to Maputi

⁹ Tapus to sikan, migkita a to hilabi maaslag* no panon to mgo otow no kona yagboy ogkabilang. Duon sikandan kapuun to tibo mgo tribu dow nasyun no yain-yain to inikagihan. Namanindog sikandan duon to atubangan to sikan mig-inkud duon to trunu aw duon to atubangan to sikan ogilingon to Nati no Karneru. Nangabo sikandan to maputi, aw masitagton to paka to palmera pagpakiyaya to kadaogan. ¹⁰ Namanguliya sikandan to maagbot no mig-iling, “Sajaon ta yagboy to Diyus ta no mig-inkud duon to trunu dow sikan Karneru, su sikandan to migyuwas ita.” ¹¹ Namanindog isab to tibo mgo anghil duon. Nalibongan dan sikan trunu dow mgo panguyu hasta sikan upat no mgo hini-nang no mey ginhawa. Migyuhud sikandan duon to atubangan to trunu aw simbaha dan to Diyus ¹² no mig-iling,

† 6:6 To Grigu no inikagihan: *daduwa da no salmunan no trigu ubin songo gantang da no sibada* ‡ 6:6 Ininglis: *grapes*

* 7:9 To Surigao no Minanubu: *madogi*

“Sikan on iyan!

Angajan yagboy no ogsajaon dow og-tahudon to Diyus ta

su sikandin to yabow to katongod, to kaalam dow to gahom!

Ogpasidonggan aw ogpasalamatan ta sikandin to wada katapusan.

Sikan iyan.”

¹³ Dajun a usipa to sobuuk no panguyu, “Namaan ka dow hintawa sikan mgo otow no nangabo to maputi, dow andei sikandan kapuun?”

¹⁴ Iyan intabak ku to, “Wada a kamaan Sir. Nangoni a su sikuna man to namaan.”

Kagi din kanay, “Mgo otow sikan no nakabaja to diya maagbot no pag-antus duon to pasak. Maputi to mgo kabo dan su piglabahan dan on to yangosa to sikan Karneru. ¹⁵ Kaling duon on sikandan to atubangan to trunu to Diyus. Wadad pagsigkon to pagtuman dan kandin kani to yangit no kani sikandin ogsimbahon. Duma dan on to Diyus no iyan ogbantoy kandan. ¹⁶ Konad on sikandan ogbontason dow oguhawon. Konad og-antus to kapasu to sogu ubin inggad nokoy no mapasu. ¹⁷ Su sikan Nati no Karneru no duon to trunu to Diyus iyan on og-atiman kandan. Ogdaehon din sikandan duon to og-ugwak no wohig no ogpakabogoy to kinabuhi no wada katapusan. Aw oggawangan to Diyus to tibo kaguul dan.”

8

To Paggawang to Ikapitu no Papilit

¹ Paggawang to sikan Nati no Karneru to ikapitu no impilit to sikan pigyukut no basahon, mighagtong to tibo diya to yangit sed to tonga to uras. ² Tapus to sikan, pigkita ku sikan pitu no mgo anghil no kanunoy ogpamanindog duon to atubangan to Diyus. Pigpayogoban sikandan to trumpita.

³ Meyduon isab yain no anghil no migyogwa no migdae to buyawan no botanganan to insensu. Migtindog sikandin duon to dani to sikan buyawan no haladanan no duon to atubangan to sikan trunu aw bogaji sikandin to madogi no insensu no ogutungon duon to sikan haladanan. Na, to mgo pag-ampu to kaotawan to Diyus nakapagsakot to sikan obey to insensu. ⁴ Kaling migdodongan to pagtidow duon to atubangan to Diyus sikan obey to insensu no inghalad to sikan anghil dow sikan mgo pag-ampu to kaotawan to Diyus. ⁵ Dajun pudut sikan anghil to бага duon to haladanan aw ponu-a din sikan botanganan dow ibegbog diya to pasak. Dajun babaensi duon to kalibutan aw tiyog to maagbot.

* **8:8** To Surigao no Minanubu: *kadogi* * **9:1** To Surigao no Minanubu: *yungag* † **9:2** To Surigao no Minanubu: *madogi*

To Pagpatanug to mgo Trumpita

⁶ Tapus to sikan, nangandam sikan pitu no mgo anghil to paghiyup to mgo trumpita no pigtagonan dan. ⁷ Na, paghiyup to sikan una no anghil to trumpita din, dajun udan to ays. Nauyug isab to kaeju sakot to yangosa, aw kasangab to ikatoyu no bahin to pasak yakip to kakajuhan dow tibo mgo bagnot duon.

⁸ Paghiyup to sikan ikaduwa no anghil to trumpita din, meyduon nauyug diya to dagat no migyagabyab no magabubungan to kaaslag.* Dajun kabayuy no yangosa to ikatoyu no bahin to dagat. ⁹ Nangkamatoy to ikatoyu no bahin to sikan naman-ugpa duon to didayom to dagat, aw kangkagoba to ikatoyu no bahin to mgo sakajan duon.

¹⁰ Paghiyup to sikan ikatoyu no anghil to trumpita din, meyduon maaslag no bituon no nauyug likat to yangit no angod to migyagabyab no mitsa. Duon sikan kodog to ikatoyu no bahin to mgo wohig dow mgo tubud. ¹¹ Sikan bituon pighingadanan to Mapoit, aw migpoit to mgo wohig no pigkodogan to sikan. Mahan-in to mgo otow no nangkamatoy su namakainom to sikan mapoit no wohig.

¹² Paghiyup to sikan ikaupat no anghil to trumpita din, migdigyom to ikatoyu no bahin to buyan dow sogu hasta mgo bituon. Kaling to ikatoyu no bahin to aedow migdigyom, aw to ikatoyu no bahin to kadukiloman wada yagboy og-ilagan. ¹³ Pag-aha ku, meyduon mandaegit no migpatikang to pagyajang aw mig-ikagi to maagbot, “Alaot yagboy to tibo naman-ugpa duon to babow to kalibutan. Su kahaedokanan hilabi to madani on ogkangkahitabu ko hiyupon on to sikan tatoyu pad no mgo anghil to mgo trumpita dan.”

9

¹ Paghiyup to sikan ikalima no anghil to trumpita din, pigkita ku to angod to bituon no nauyug duon to pasak likat to yangit. Sikan nakaangod to bituon pigbogajan to liyabi no ig-abri to sikan yugi* no wada ogkapanggadan to kadayom. ² Pag-abri din, migyogwa dajun to madamey no obey no angod to ogkapuun duon to maaslag† no yapug. Kaling migdigyom to kalibutan su to sogu diya to yangit nayoponan on man to obey. ³ Duon to sikan obey, meyduon migyogwa no mgo taengas no mighogpa kani to pasak no ogpakapasakit to otow angod to salipit-sipit. ⁴ Pig-ikagihan sikandan no kona igpadodoot to mgo bagnot, mgo kaju dow inggad nokoy no mgo tanom kani to pasak. Iyan da igpadodoot kandan to mgo

otow no wada indan to Diyus duon to goja dan. ⁵Kona ogpahimatajan sikan mgo otow di puli ogpasakitan sed to lima no buyan pinaagi to sikan mgo kinibutan dan no angod to kayayas to salipit-sipit. ⁶Ko muabut sikan no panahon, to mgo otow ogkaliyag no mamatoy on podom, di kona sikandan ogkamatoy.

⁷Sikan mgo taengas ogpakaangod to mgo kabaju no andam no og-andiya to gerahan. Angod to nanguruna sikandan to buyawan. To bayhu[‡] dan angod to bayhu to otow. ⁸Mahaba to bubue dan angod to bubue to bohi, aw to mgo ngipon dan angod to ngipon to liyun. ⁹Meyduon angod to puthow no inyopon duon to dagaeha dan, aw to pinagodpod to mgo pagikpik dan angod to kinagadkad to mahan-in no sakajan no oggujudon to mgo kabaju no oglinaguy pailing diya to gerahan. ¹⁰To mgo ikug dan ogpakaangod to ikug to salipit-sipit aw ogpakakibut. Sikan to igkasakiti to mgo otow sed to lima no buyan. ¹¹Meyduon hari dan no madoot no ispiritu. Sikandin to ogboot to sikan yugi no wada ogkapangadagan to kadayom. To Hinibru no ngadan din, Abbadon, aw to Ginirigu, Apolyon, no ko ita pa, Magyagyagay.

¹²Sikan to una no kahaedokanan no ogkahitabu dini to babow to kalibutan. Aw meyduon pad on daduwa.

¹³Paghiyup to sikan ikaonom no anghil to trumpita din, migdinog a to tingog no napuun duon to upat no suyuk to sikan buyawan no haladanan no duon to atubangan to Diyus. ¹⁴Pig-ikagihan din sikan ikaonom no anghil, "Sabuki sikan upat no mgo anghil ni Satanas no pigpanggapus duon to sikan maaslag[§] no sayugan to Eufates." ¹⁵Dajun din sabuki sikan upat no mgo anghil ni Satanas. Tahan on sikandan pighinaat para to sikan no uras to sikan no aedow to sikan no buyan to sikan no tuig agun panghimatajan dan to ikatoyu no bahin to kaotawan. ¹⁶Pigdinog ku dow man-u to mgo sundayu dan no yogob to kabaju no pigsakajan dan. 200,000,000 kun sikandan. ¹⁷Sikan mgo kabaju dow sikan namanakoy naangod to seini: To namanakoy mey puthow no yoPON duon to dagaeha dan no angod to kayahag to asupri dow angod to kayogdog to kaeju hasta angod to kulur to yangit. To uyu to sikan mgo kabaju dan angod to uyu to liyun, aw meyduon kaeju dow obey hasta yogdog to asupri no ogyogwa duon to ba-ba dan. ¹⁸Pinaagi to sikan kaeju dow obey hasta yogdog to asupri no igbuga to sikan mgo kabaju, ogkamatoy to ikatoyu no bahin to

tibo kaotawan. ¹⁹Aw kona no ba-ba dan da to ogpakadodoot, su to mgo ikug dan angod to mgo hayas no meyduon mgo uyu no ogtoka to otow.

²⁰Di inggad pad on to sikan no pagpasakiti to mgo otow, sikan wada kangkamatoy migpadajun gihapun to paghinang to madoot. Wada dan ojowi to pagtuman dan to mangkadoot no ispiritu dow mgo diyus-diyus no buyawan, plata, brunsi, batu dow kaju no hininang dan. Iyan pigsaligan dan sikan kona ngani ogpakakita, kona ogpakadinog aw kona ogpakapanow. ²¹Migpadajun isab sikandan to paghimatoy to otow, to pagpangumitan, to paggamit to mgo bobotang, to paghinang to kayaw-ajan dow to pagpangawat.

10

To Anghil no Migtagon to Maintok no Basahon

¹Tapus to sikan, migkita a to yain no madoson no anghil no migkonsad likat to yangit. Natongos sikandin to panganud aw natodungan to baengow. To bayhu* din angod to kasiga to soga diya to yangit, aw to mgo bitiis din angod to migkakaēju no tugdok. ²Meyduon maintok no basahon no pigtagonan din no pigbukyad on. To kalintuu no kobong din intikhon duon to dagat, aw to kawae intikhon duon to pasak. ³Dajun sikandin bansagon angod to kayaghung to tingog to liyan. Pagbansagon din, nangonog-konog to pitu no ka yugung angod to meyduon mig-ikagi. ⁴Igsuyat ku podom sikan pigdinog ku, di meyduon mig-ikagi diya to yangit no mig-iling kanay, "Hipidi puli duon to ginhawa nu to pig-ikagi to sikan mgo yugung. Kona nu ig-suyat."

⁵Na, sikan anghil no pigkita ku no migtingdog duon to dagat aw duon to pasak, pigbajow to kalintuu no boyad din su ogpanapa. ⁶Nanapa sikandin ginamit to ngadan to Diyus no buhi hangtod to wada katapusan no iyan mighinang to yangit, to pasak, to dagat dow to tibo namakabotang duon. Mig-iling sikan anghil, "Diyus pad on, konad on ogkayangan. ⁷Su ko hiyupon on to sikan ikapitu no anghil to trumpita din, ogtumanon to Diyus sikan hinipidan din no planu no ingmaan din to diya mgo suguonon no kibali ba-ba din."

⁸Na, pigdinog ku manda sikan mig-ikagi diya to yangit no mig-iling kanay, "Andiya ka to sikan anghil no migtingdog duon to pasak dow dagat, aw puduta sikan pigbukyad no basahon no pigtagonan din."

⁹Kaling mig-andiya a to sikan anghil aw buju-a ku sikan maintok no basahon. Kagi

din kanay, “O, koona. Matam-is seini angod to dogo ko duon pad to ba-ba nu. Di ko makayugonsad on duon to gotok nu, mapoit on.”¹⁰ Dajun ku dawata sikan maintok no basahon aw koona. Angod iyan to katam-is to dogo kani to ba-ba ku, di pagkayugonsad on kani to gotok ku, mapoit on.¹¹ Tapus to sikan, pig-ikagihan a, “Meyduon pad igpakita ikow no ogkangkahitabu to mahan-in no mgo tribu dow mgo nasyun no yain-yain to inikagihan hasta to mgo panguyu dan. Suyata sikan aw imaan to kaotawan.”

11

To Daduwa no mgo Otow no Kibali Ba-ba to Diyus

¹ Tapus to sikan, pigbogajan a to susukuday no angod to agos aw ikagihi a, “Sukuda sikan Bayoy to Diyus dow haladanan, aw bilanga to ogpamanimba duon.”² Di ajaw ogsukuda sikan pawa, su imbogoy on to mgo otow no wada Diyus. Ogdodooton dan sikan siyudad to Diyus sed to 42 no buyan,³ no kibali 1260 no aedow. Sed to sikan no panahon, meyduon daduwa no ka otow no oggohoman ku. Ogpangabo sikandan to saku,^{*} aw ignawnngon dan to kaotawan to igpaikagi ku kandan.”⁴ Sikan daduwa no ka otow iyan intag-an to diya una duon to Kasuyatan to Diyus no impananglit to daduwa no punu no kaju no ulibu.[†] Impananglit isab sikandan to daduwa no untudanan to soga duon to atubangan to Diyus no iyan ogboot to seini tibuu kalibutan.⁵ Inggad hintawa no oghilabot to sikan daduwa no ka otow ogyagyagon to kaeju no ogyogwa duon to ba-ba dan.⁶ Sikan daduwa no mgo otow ogbogajan to gahom to pagpogong to udan kotob no ogpadajun pad sikandan to pagnawnngon to igpaikagi to Diyus. Ogbogajan isab sikandan to gahom to pagbayuy to wohig agun ogkahinang no yangosa dow to gahom to pagpasakit to kaotawan to inggad nokoy no ogpakadoot, inggad kagan-u to igkaliyag dan.

⁷ Na, ko matapus dan on to pagnawnngon to igpaikagi to Diyus, meyduon kahaedokanan no mananap no ogyogwa to sikan yugi[‡] no wada ogkapanggadan. Oggerahon din sikan daduwa aw oghimatajan.⁸ To patoy no mgo yawa dan puli ogkakotang duon to karsada to sikan maaslag no siyudad no duon iyansang to krus to Ginuu dan. Sikan siyudad impananglit to Sodoma dow Ehipto.[§] ⁹ Sed to tatoyu no aedow tonga, sikan mgo yawa dan ogkaaha to mgo otow

no sakup to tibo mgo tribu dow nasyun no yain-yain to inikagihan, aw kona dan igpayobong.¹⁰ Ogtukhow yagboy to mgo otow kani to kalibutan tongod to kamatajon to diya daduwa. Ogkinalipay sikandan aw ogpabobogajay to gasa su nagawang on sikan migpakuli kandan.

¹¹ Di ko abutan on to tatoyu no aedow tonga, ogbanhawon sikandan to Diyus aw ogpamambangun. Aw ajaw ka to haedok to tibo ogkita kandan!¹² Na, ogdinog sikan daduwa to og-ikagi to maagbot diya to yangit no og-iling, “Ponhik kow dini.” Na, sikan mgo kuntra dan ogpakasayap kandan no ogkaputus to panganud aw ogkabatun diya to yangit.

¹³ Sikan no pagbatuna kandan iyan isab pagbugkut to maagbot no tiyog, aw ogkahobhob to ikasampuyu no bahin to sikan siyudad. Pitu no libu no mgo otow to ogkamatoy to sikan. To mgo otow no ogkabilin no buhi ogpandaitan aw ogpakasaja to pagkagamhanan to Diyus no diya to yangit.

¹⁴ Sikan to ikaduwa no kahaedokanan no hitabu no og-abut dini to kalibutan. Ogpakasunu da dajun sikan ikatoyu.

To Ikapitu no Trumpita

¹⁵ Paghuyup to sikan ikapitu no anghil to trumpita din, meyduon naman-ikagi to maagbot diya to yangit no mig-iling, “Wadad on yain no ogmandu duon to babow to pasak. To Diyus da no Magboboot ta dow si Cristo iyan on oghari to wadad katapusan.”¹⁶ Dajun yuhud sikan kaewaan-mey-upat no mgo panguyu no naman-ingkud duon to mgo trunu dan duon to atubangan to Diyus aw simbaha dan sikandin.¹⁷ Kagi dan,

“Gamhanan no Diyus no Magboboot noy no duon on tahan to diya una dow kuntoon, ogpasalamat koy ikow su impakita nud sikan maaslag^{*} no gahom nu aw migsugud kad to paghari duon to kalibutan.

¹⁸ Sikan kona no kaotawan nu naboyu hibabi ikow,

di mig-abut on to panahon no ogpahungawon nu to kaboyu nu kandan, aw oghukuman nud sikan nangkamatoy on.

Ogbayosan nud on to mgo suguonon nu no ogtahud ikow, bantugan sikandan ko obos, yakip to diya kibali mgo ba-ba nu dow to duma no kaotawan nu.

* **11:3** To diya no panahon, ogpangabo to saku to otow ko ogpakita no meyduon ogkaguulan din. † **11:4** Ogbabasa seini duon to Zacarias 4:1-14. ‡ **11:7** To Surigao no Minanubu: *yungag* § **11:8** To mgo otow duon to siyudad to Sodoma dow duon to nasyun to Ehipto mangkasinupakon to Diyus aw pigpakulian dan to kaotawan din. Ogbabasa seini duon to Genesis 18:16-19:29 dow Exodo 1:1-22. * **11:17** To Surigao no Minanubu: *madogi*

Seini isab to panahon no ogyagyagon nud to tibo no ogpamandodoot to kalibutan.”

¹⁹ Na, naabri sikan Bayoy to Diyus diya to yangit, aw duon to sed ogkitaon sikan kahun no pigseadan to sinuyat no kasabutan din. Dajun migbabaensi aw migtiyog dow migdonok to ays.

12

To Bohi dow to Mayogdog no Dragun

¹ Tapus to sikan, meyduon kabeynganan yagboy diya to yangit. Migkita a to magkabodos no bohi no nangabo to sog, aw pigkita ku isab to buyan duon to sayad to kobong din. Nanguruna sikandin to sampuyu-tag-duwa no mgo bituon. ² Pighajodan sikandin, kaling nangeyho.

³ Na, meyduon yain no kabeynganan diya to yangit. Pigkita ku to pagamajan no dragun no mayogdog. Pitu to uyu din aw pigyogoban to kuruna. Meyduon isab sampuyu no mgo suwag din. ⁴ To ikug din ingkahig to ikatoyu no bahin to mgo bituon diya to yangit aw ibebgog dini to pasak. Migtindog sikandin duon to sikadan to sikan bohi no umanakay su ogbanganan din sikan bata su ogkoonon. ⁵ Mig-anak sikan bohi to yukos no iyan ogmandu to tibo mgo nasyun kani to kalibutan to mahigpit no pagmandu. Sikan bata wada kaamonu to sikan dragun su pigsakgow pailing diya to Diyus no duon to trunu din. ⁶ Dajun yaguy sikan bohi padeg diya to matahay no banwa, su meyduon lugar duon no tahan ing-andam kandin to Diyus agun ogkaatiman sikandin sed to 1260 no aedow.

⁷ Tapus to sikan, meyduon gera diya to yangit. Si Miguel dow to angod din no mgo anghil migpag-asdang to sikan dragun. Mig-atu sikan dragun dow mgo anghil din, ⁸ di nadaog sikandan. Kaling konad ogpakainandiya to yangit. ⁹ Na, sikan pagamajan no dragun imbebgog dini to pasak duma to mgo anghil din. Sikandin to diya migpahayas-hayas* to diya una no miglimbung to tibo kaotawan. Si Satanas sikan.

¹⁰ Na, migdinog a to mig-ikagi to maagbot diya to yangit no mig-iling, “Kuntoon nayuwas on to Diyus to kaotawan din. Impakita din on to gahom din to pagkahari. Impakita din on isab to katongod ni Cristo no iyan ogpamanduon din. Su imbebgog din on si Satanas no iyan ogpanghapey to mgo suun ta duon to atubangan to Diyus aedow dow madukilom. ¹¹ Nadaog dan sikandin pinaagi to sikan Karneru no migpakimatoy tongod kandan dow pinaagi to sikan kagi to Diyus no ingnawnangon

dan. Wada dan oyoga to kinabuhi dan inggad mamatoy sikandan. ¹² Kaling tukhow kow tibo no mig-ugpa kani to yangit. Di sikiyu duon to pasak dow dagat, alaot kow su pigtidow kow on ni Satanas no naboyu hilabi su namaanan din on no majopot nanda to panahon din.”

¹³ Na, igu ogkamaan-maan sikan dragun, migkodog on sikandin dini to pasak. Dajun din yupuga sikan bohi no mig-anak to yukos. ¹⁴ Di sikan bohi pigbogajan to daduwa no pagikpik to maaslag no mandagit agun malikajan din sikan dragun su duon sikandin ogpaaput to sikan ing-andam kandin duon to matahay no banwa. Duon sikandin og-atimanon sed to tatoyu no tuig tonga. ¹⁵ Dajun buga sikan dragun to madayom dow makaslog no wohig agun ibanlas podom sikan bohi, ¹⁶ di pigtabangan sikandin to pasak su migbogtak sikan aw sojopa sikan wohig. ¹⁷ Naboyu hilabi sikan dragun to sikan bohi, kaling ogpasomoyan din to duma no mgo kaliwatan din, no ko ita pa, to mgo otow no ogtuman to mgo sugu to Diyus aw ogtagon to sikan impang-anad ni Jesus.

13

To Daduwa no Og-ilingon to Mananap

¹ Na, nokoy ka man no dajun tindog sikan dragun duon to higad to dagat.

Dajun a kita to mananap no migtunga duon to dagat no pitu to uyu dow sampuyu to suwag. Sikan mgo suwag yogob to kuruna, aw sikan mgo uyu din tibo pigsuyatan to mgo pagtamay to Diyus. ² Sikan mananap ogpakaangod to liyupardu. To mgo kobong din angod to kobong to usu* aw to ba-ba din angod to ba-ba to liyun. Sikan mananap pigbogajan to sikan dragun to gahom din dow katongod to pagmandu. ³ To sobuuk no uyu to sikan mananap mey pali no igkamatoy din podom, di naulian da. Sikan to natingaehan to tibo kaotawan, kaling migpasakup sikandan to sikan mananap. ⁴ Pigsimba dan sikan dragun su sikandin to napuunan to gahom to sikan mananap. Pigsimba dan isab sikan mananap su kagi dan, “Wada ogpakaangod to gahom din. Wada ogpakaatu kandin.”

⁵ Sikan og-ilingon to mananap pigtugutan to paghinabug dow pagtamay to Diyus aw bogaji to katongod to pagmandu sed to 42 no buyan. ⁶ Pigdoot-doot din to Diyus dow sikan ugpaanan din no iyan sikan mgo otow no diya to yangit. ⁷ Pigtugutan sikandin to pagpaggera to kaotawan to Diyus aw to pagdaog kandan. Pighbogajan sikandin to katongod to pagmandu to tibo mgo tribu

* 12:9 Oskabasa seiini duon to Genesis 3. * 13:2 Ininglis: bear

dow nasyun no yain-yain to inikagihan. ⁸ Ogsimbahon sikandin to tibo mgo otow kani to kalibutan no wada ikalista to mgo ngadan duon to libru to sikan Karneru no pighimatajan. Sikan no libru tahan on pig-panglistahan to ngadan to tibo ogkangk-abogajan to kinabuhi no wada katapusan inggad no wada pad kahinang seini kalibutan. ⁹ Sikiyu no ogpakadinog to seini, ib-otang yagboy duon to ginhawa now. ¹⁰ To otow no dakoponon, ogkadakop. To otow no iyan ogkamatajan to tigbas, ogkatigbasan. Kaling sikiyu no kaotawan to Diyus, aguwantaha now to mgo antusonon no og-abut iyu, aw digona to pagtuu now.

¹¹ Na, migkita a to yain no mananap no migyogwa duon to pasak. Daduwa to suwang din no angod to suwang to nati no karneru, di to tingog din angod to tingog to dragun. ¹² Piggamit din to katongod to sikan una no mananap to pagtuman kandin. Piggogos din to tibo mgo otow to pagsimba to sikan una no mananap no mey pali no igkamatoy din podom di naulian da. ¹³ Sikan og-ilingon to ikaduwa no mananap nakahinang to mgo milagru, su nakasugu man ngani sikandin to pagpauyug to kaeju likat to yangit no nasayapan to mgo otow. ¹⁴ Nalimbungan din to mgo otow kani to kalibutan tongod to sikan mgo milagru no intugut kandin to paghinang para to kado-jawan to sikan una no mananap. Pigsugu din to kaotawan to paghinang to inotow-otow no igpasidongog to sikan una no mananap no natigbasan di naulian da. ¹⁵ Sikan ikaduwa no mananap pigtugutan to pagbogyo to ginhawa to sikan inotow-otow, kaling nakaikagi sikan aw migsugu no himatajan to inggad hintawa no kona ogsimba kandin. ¹⁶ Piggogos isab to sikan ikaduwa no mananap to tibo kaotawan to pagpamarka duon to kalintuu no boyad ubin duon to goja dan, bantugan ko obos, sapian ko pubri, udipon ko kona. ¹⁷ Aw ko meyduon kona ogpamarka to ngadan to sikan una no mananap ubin to numeru no ogpakiyaya to ngadan din, kona sikandan ogpakaboli to inggad nokoy da aw kona isab ogpakabaligja.

¹⁸ Iyan da ogpakasabut to sikan to otow no maalamon. Ogkahunad din to kahuyugan to numeru to sikan mananap, su ngadan man to otow. Sikan no numeru, 666.

14

To Nati no Karneru dow to 144,000 no mgo Linuwat Din

¹ Tapus to sikan, meyduon pad impakita kanay. Pigkita ku to bubungan to Sion no pigtindogan to diya Nati no Karneru. Duma din to diya 144,000 no ka otow no meyduon indan duon to goja dan no ngadan to sikan

Karneru dow to Amoy din. ² Meyduon isab pigdinog ku no tingog no napuun diya to yangit no angod to dinagawas to madogi no wohig aw angod to nangonog-konog no yugung. Angod isab sikan to tanug to ogk-inabliton no mahan-in no alpa. ³ Sikan namanganta mig-atubang duon to trunu to Diyus dow duon to sikan upat no mgo hininang no mey ginhawa hasta duon to sikan mgo panguyu. Namanganta sikandan to bag-u no kantahonon no wada yain no ogkaamu gawas to sikan 144,000 no mgo linokat duon to kalibutan. ⁴ Sikan no mgo otow, wada yagboy maligsom duon to kinabuhi dan. Ogduma-duma sikandan to sikan Karneru inggad andei ogdeg. Sikandan to pigpili dow pigyokat duon to kalibutan, aw naangod sikandan to singuna no inani no imbogoy diya to Diyus aw duon to sikan Karneru. ⁵ Wada sikandan makaginayu, aw wada inggad nokoy no igkasawoy kandan.

To Tatoyu no mgo Anghil

⁶ Tapus to sikan, migkita a to yain no anghil no migpatikang to pagyayang su ogdaehon din to Madojow no Nawnangonon diya to tibo mgo nasyun dow tribu kani to kalibutan no yain-yain to inikagihan. Sikan Madojow no Nawnangonon kona yagboy ogkaisab handgot to wada katapusan. ⁷ Mig-ikagi sikandin to maagbot, "Tahuda yagboy to Diyus aw sajaa, su mig-abut on to panahon no oghukuman din to kaotawan. Simbaha now sikandin no iyan mighinang to yangit dow pasak, to dagat dow to nangkapuunan to mgo wohig."

⁸ Meyduon migsunu no ikaduwa no anghil no mig-iling, "Nagoba on! Nagoba on yagboy sikan bantugan no siyudad to Babilonia! Su to mgo taga-duon angod to buring no migpainom to tibo mgo nasyun to inomon no ogpakahingow agun sunudon dan to maligsom no hinang din. Sikan to ingkaboyu to Diyus kandin."

⁹ Meyduon pad migsunu no ikatoyu no anghil no mig-ikagi to maagbot, "Inggad hintawa no ogpamarka duon to goja ubin boyad to marka to sikan mananap aw ogsimba kandin dow sikan inotow-otow no impasidongog kandin, ¹⁰ ogyogbakon to Diyus to pagpahungow to kaboyu din kandan. Duon to atubangan to mgo anghil din dow sikan og-ilingon to Karneru, ogpaantuson yagboy sikandan duon to sikan ogyagabyab no asupri. ¹¹ Kona yagboy ogkaposok sikan kaeju no igpaantus kandan. Aedow dow madukilom kona sikandan ogpakapahuway to sikan no kastigu, su pagsimba dan man sikan mananap dow sikan inotow-otow no

impasidongog kandin aw migpamarka to ngadan din.”

¹² Kaling sikiyu no kaotawan to Diyus no ogtuman to mgo sugu din aw og-unung ki Jesus, aguwantaha to mgo antusonon no og-abut iyu.

¹³ Na, meyduon manda pigdinog ku no mig-ikagi diya to yangit no mig-iling, “Isuyat seini. Madojow to mgo otow no ogkamatoy no nabogkot on duon to Ginuu, yabi sikan ogkangkamatoy sugud kuntoon.”

Pig-ujunan sikan to Ispiritu Santu, kagi din, “Sikan iyan. Su ogpakapahuway on sikandan to diya mgo kakulian dan aw og-bayosan tongod to madojow no mgo hinang dan.”

To Pag-ani dini to Pasak

¹⁴ Meyduon manda impakita kanay no panganud no mey mig-inkud no angod to otow. Nanguruna sikandin to buyawan aw migtagon to mahait no garab. ¹⁵ Na, meyduon sinugu no anghil no migyogwa duon to sikan Bayoy to Diyus diya to yangit. Pig-ikagihan din to maagbot sikan mig-inkud duon to panganud, “Gamitad sikan garab nu su tig-ani on duon to pasak.” ¹⁶ Dajun garaba to sikan mig-inkud duon to panganud sikan anihonon dini to pasak.

¹⁷ Migyogwa isab to yain no anghil duon to sikan Bayoy to Diyus diya to yangit no migdaya to mahait no garab. ¹⁸ Na, mey manda yain no anghil no migyogwa duon to haladanan no iyan ogboot to kaeju duon. Pig-ikagihan din to maagbot sikan angod din no anghil no migtagon to garab, “Gamitad sikan garab nu aw gunu-a to ubas* duon to pasak su mgo hinug on.” ¹⁹ Dajun gunu-a to sikan anghil to ubas kani to pasak aw iitsa duon to maaslag† no pogaanan. Ko ita pa, mgo otow sikan no pigpahamtangan to kastigu to Diyus. ²⁰ Sikan mgo ubas pigdagilasan‡ duon to sikan pogaanan diya to gawas to siyudad, aw to yangosa no mig-awas nakasigoy to 300 no kilumitru to nako-toban, aw songo dopa to kadayom.

15

To Pitu no mgo Anghil no Pigsaligan to mgo Kasakitan

¹ Tapus to sikan, migkita a manda to maaslag* no kabeynganan diya to yangit. Meyduon pitu no mgo anghil no pigsaligan to pitu no igsakit to kaotawan. Ko maliwas on sikan, bali man no ogkatapus on to pag-pahungow to Diyus to kaboyu din. ² Pigkita ku to angod to dagat no mating-ow hilabi no sinakotan to kaeju. Pigkita ku isab to

mgo otow no nakadaog to sikan mananap pinaagi to wada dan pagsimba to sikan inotow-otow no impasidongog kandin dow to wada dan pagpamarka to numeru to ngadan din. Duon sikandan tindog to higad to sikan dagat aw masigtagon to alpa no imbogoy kandan to Diyus. ³ Pigkanta dan sikan kanta ni Moises no suguonon to Diyus to diya una no kanta isab to pagsaja to sikan og-ilingon to Nati no Karneru. Mig-iling sikan no kanta,

“Diyus noy no gamhanan, Magboboot to tibo,

gamhanan dow kabeynganan to tibo trabahu nu.

Sikuna no hari to tibo mgo nasyun, tibo matarong dow matuud to mgo hinang nu.

⁴ Hintawa man to kona ogtahud yagboy ikow, Ginuu?

Hintawa to kona ogsaja ikow?

Su sikuna da yagboy to balaan.

To tibo mgo tribu ogihimun to pagsimba ikow

su impakita nud to matarong no mgo hinang nu.”

⁵ Tapus to sikan, pigkita ku no naabri to Pinakabalaan no Sinabong duon to sikan Bayoy to Diyus diya to yangit. ⁶ Dajun yogwa sikan pitu no mgo anghil no pigsaligan to sikan pitu no mgo kasakitan. Nangabo sikandan to malimpyu dow makinlow to kaputian, aw to dagaeha dan pigbandahan to buyawan. ⁷ Na, sobuuk no hininang no mey ginhawa mighogoy kandan to pitu no mgo kalduhan no buyawan no nangkaponu to kaboyu to Diyus no buhi to wada katapusan. ⁸ Dajun kaponu sikan Bayoy to Diyus to obey no napuun to Diyus pagpakiyaya to gahom dow pagkayabow din. Wada og-pakased duon kotob no kona matapus sikan pitu no mgo kasakitan no pigdae to sikan pitu no mgo anghil.

16

To Pitu no mgo Kalduhan

¹ Mey pigdinog ku no mig-ikagi to maagbot duon to sed to sikan Bayoy to Diyus. Pigsugu din sikan pitu no mgo anghil no mig-iling, “Ijabu duon to kalibutan sikan kaboyu to Diyus no insed to sikan pitu no mgo kalduhan.”

² Dajun ijabu to sikan una no anghil to sed to kalduhan din duon to pasak. Duon-dajun pigpanudi to tibo mgo otow no migpamarka to sikan mananap aw migsimba to sikan inotow-otow no impasidongog kandin.

³ Pigjabu to sikan ikaduwa no anghil to sed to kalduhan din duon to dagat, aw dajun

* 14:18 Ininglis: grapes † 14:19 To Surigao no Minanubu: madogi ‡ 14:20 Ubin piggiok-giokan * 15:1 To Surigao no Minanubu: madogi

kahinang no yangosa angod to yangosa to patoy no otow. Kaling nangkamatoy to tibo mey ginhawa duon to didayom to dagat.

⁴ Pagjabuha to sikan ikatoyu no anghil to sed to kalduhan din duon to mgo ayug dow mgo tubud, nahinang isab sikan no yangosa. ⁵ Na, pigdinog ku to kagi to sikan anghil no pigsaligan to mgo wohig no mig-iling,

“Balaan no Diyus no duon on tahan to diya una dow kuntoon,
hustu yagboy to pagkastigu nu to sikan no mgo otow.

⁶ Su pigpanghimatajan dan to mgo otow to diya una no kibali ba-ba nu dow to duma no kaotawan nu.

Kaling ogpainomon nud sikandan to yangosa,

su sikan to angay no igbayos kandan.”

⁷ Migdinog a isab to mig-ikagi duon to sikan haladanan no mig-iling,

“Diyus noy no gamhanan, Magboboot to tibo,

matarong iyan dow hustu to mgo paghukum nu.”

⁸ Na, tapus jabuha to sikan ikaupat no anghil to sed to kalduhan din duon to sog a diya to yangit, migpasu hilabi sikan, kaling natutung to kaotawan. ⁹ Di inggad natutung on sikandan to sikan hilabi no kapasu, wada dan gihapun ojowi to mgo sae dan aw wada dan sajaa to Diyus. Nasi no pigtungajawan dan sikandin no iyan migboot to sikan no mgo pagsakit kandan.

¹⁰ Pagjabuha to sikan ikalima no anghil to sed to kalduhan din duon to trunu to sikan mananap, migdigyom dajun sikan gingharian din. Nangkakagat to mgo otow to dila dan tongod to pagkasakiti dan, ¹¹ aw pigtungajawan dan manda to Diyus no diya to yangit tongod to mgo kasakit no pig-antus dan dow mgo panudi, di wada dan gihapun ojowi to madoot no mgo hinang dan.

¹² Na, tapus jabuha to sikan ikaonom no anghil to sed to kalduhan din duon to sikan maaslag* no sayugan to Eufrates, nayakasan sikan agun mabajaan to mgo panguyu to mgo nasyun no ogkapuun diya to silatan. ¹³ Tapus to sikan, migkita a to tatoyu no madoot no mgo ispiritu no angod to ambak. Duon sikandan kapuun to ba-ba to sikan dragun dow sikan mananap hasta sikan ikaduwa no mananap no nahinang no ba-ba din agun paglimbung to mgo otow.

¹⁴ Sikan angod to mgo ambak, mangkadoot no ispiritu sikan no nanghinang to mgo milagru. Pigsugu sikandan diya to mgo panguyu to tibo mgo nasyun su oghimunon dan to pagpaggera to Gamhanan no Diyus duon

to sikan mahinongdanon no aedow din. ¹⁵⁻¹⁶ Kaling pighimun to sikan mangkadoot no ispiritu to mgo panguyu to mgo nasyun duon to sikan banwa no og-ilingon to Armagedon to Hibru no inikagihan.

Kagi ni Jesus, “Oho, indani now seini, ogtokawon ku sikiyu og-andiyaon angod to kawatan. Madojow to otow no kanunoy buyat aw ogpangabo su kona sikandin ogkasikawan ko mutidow a.”

¹⁷ Pagjabuha to sikan ikapitu no anghil to sed to kalduhan din diya to kawkawangan to yangit, meyduon mig-ikagi to maagbot duon to trunu no duon to sikan Bayog to Diyus no mig-iling, “Natuman on.” ¹⁸ Duondajun migbabaensi aw migtiyog to maagbot hilabi. Wada pad tiyog no angod to kaagbot to sikan sugud no mahinang to otow.

¹⁹ Natatoyu no bahin sikan bantugan no siyudad to Babilonia, aw nagoba to mgo siyudad to tibo mgo nasyun. Nailing to sikan su tahan man pig-ikagi to Diyus no ogyogbakon din to pagpahungow to kaboyu din to mgo taga-Babilonia. ²⁰ Na, pigboyong to tibo mgo puyu to dagat, yakip to tibo kabubunganan. ²¹ To mgo otow pigpangogodogan to ays no tag-mangalim-an no kilu. Aw tongod to sikan kahaedokanan yagboy no ingkastigu to Diyus kandan, pigtungajawan dan sikandin.

17

To Bantugan no Buring

¹ Tapus to sikan, pigduguk a to sobuuk no anghil no duma to diya namandae to kalduhan aw ikagihi a, “Duma ka kanay su igpakita ku ikow dow og-amonuhon to Diyus to pagkastigu to sikan bantugan no buring, no ko ita pa, sikan bantugan no siyudad no duon makabatang to dani to mahan-in no mgo wohig. ² To mgo panguyu to mgo nasyun migpagduma kandin to mayaw-oy no mgo hinang din, aw to kaotawan nadae isab to paghinang to maligsom. Angod to nahingow sikandan to inomon din hangtod wadad sikow dan to paghinang to madoot.”

³ Na, pinaagi to gahom to Ispiritu Santu, pigdae a to sikan anghil diya to matahay no banwa, aw pigkita ku sikan bohi duon no migsakoy to mayogdog no mananap no pitu to uyu dow sampuyu to suwag. To yawa to sikan mananap pigtangkapan to sinuyat no mgo pagtamay to Diyus. ⁴ To kabo to sikan bohi mgo mahalon.* Nangalahas sikandin to buyawan dow mgo perlas hasta duma no mahalon no mgo batu, aw migtagon to buyawan no tasa no naponu to maligsom dow mayaw-oy no mgo hinang din. ⁵ Duon

* 16:12 To Surigao no Minanubu: *madogi*

* 17:4 To Grigu no inikagihan: *mayogdog dow bayulit*

to goja din insuyat to ngadan no meyduon hinobong no kahuyugan no pig-iling, “Babilonia no bantugan, napuunan to tibo mgo buring dow tibo makasisikow no mgo hinang dini to babow to kalibutan.”⁶ Pigkita ku isab no nahingow sikan bohi to yangosa no pig-inom din, yangosa to kaotawan to Diyus no pigpanghimatajan din tongod to hogot no pagtuu dan ki Jesus.

Pagkita ku to sikan bohi, naboyong a yagboy.⁷ “Nokoy no naboyong ka man?” kagi to sikan anghil. “Ongnangonan ku sikuna to kahuyugan to sikan bohi dow sikan pigsakajan din no mananap no pitu to uyu dow sampuyu to suwag.”⁸ Sikan mananap no pigkita nu buhi to diya una, di kuntoa wadad on. Di kona ogkayugoy ogygwa manda duon to sikan yugi[†] no wada ogkapanggadan to kadayom. Kaling ko makitaan sikan, ogkaboyong yagboy to mgo otow no wada ikalista to mgo ngadan duon to sikan libru to Diyus. Sikan no libru tahan on pigpanglistahan to tibo ogkangkabogajan to kinabuhin no wada katapusan inggad no wada pad kahinang seini kalibutan. Di sikan mananap oggyagyon da.

⁹ “Na, seini og-ikagihon ku ikow ogkasabutan to otow no maalamon. To pitu no mgo uyu to sikan mananap daduwa to kahuyugan. Pitu sikan no ka bubungan no pig-ingkudan to sikan bohi, aw pitu isab sikan no mgo hari no ogsusunu.”¹⁰ Sikan lima no mgo hari wadad on. Sikan ikaonom migmandu pad kuntoon, aw sikan ikapitu wada pad makamandu. Di ko muhari on sikandin, tahan on pigbootan to Diyus no kona da ogkayugoy.¹¹ Sikan mananap no buhi to diya una di wadad kuntoon, ikawayu no hari. Duon sikandin kapuun to sikan pitu no pigsunuan din, di oggyagyon da.

¹² “Sikan sampuyu no mgo suwag no pigkita nu, mgo hari isab sikan no wada pad makasugud to pagmandu. Ogpamanduon sikandan duma to sikan mananap, di kona da ogkayugoy.”¹³ Ogkauujun sikandan aw igbogoy dan to gahom dow katongod dan duon to sikan mananap.¹⁴ Oggerahon dan sikan og-ilingon to Karneru, di ogdaogon din sikandan su Magboboot man sikandin to tibo no mey katongod to pagboot, aw Hari sikandin to tibo mgo hari. Duma din to diya matinumanon no mgo sakup din no tinawag dow pinili din.”

¹⁵ Migpadajun sikan anghil to pag-ikagi, “To diya mgo wohig no pigkita nu no nabotangan to sikan siyudad no impananglit to buring, mgo tribu sikan dow mgo nasyun no yain-yain to inikagihan.”¹⁶ Sikan mananap dow sikan sampuyu no mgo suwag

din ogkuntra yagboy to sikan bohi. Ogagawon dan to tibo kadatu aw ogyobasan dan. Ogkoonon dan to unud din aw ogtungon dan sikandin.¹⁷ Sikan to oghinangon dan su pigbootan to Diyus no matuman dan to tuud din pinaagi to pag-uujun dan to pagbogoy to katongod dan to sikan mananap kotob no matuman on to tibo impatagan to Diyus.¹⁸ Na, sikan bohi iyan igpasabut sikan bantugan no siyudad no migmandu to mgo panguyu duon to tibuuk kalibutan.”

18

To Pagkagoba to Siyudad to Babilonia

¹ Tapus to sikan, migkita a to yain no anghil no migkonsad likat to yangit. Maaslag* to katongdanan din, aw natangawan to pasak to kasiga din.² Mig-ikagi sikandin to maagbot, “Nagoba on! Nagoba on yagboy sikan bantugan no siyudad to Babilonia! Nahinang on no ugpaanan to yain-yain no mangkadoot no ispiritu dow mangkaligsom no manuk-manuk.”³ Nailing to sikan su to mgo taga-duon angod to buring no migpainom to tibo mgo nasyun to inomon no ogpakahingow agun sunudon dan to maligsom no hinang din no iyan ingkaboyu to Diyus kandin. To mgo panguyu to mgo nasyun migpagduma kandin to sikan mayaw-oy no mgo hinang din, aw to mgo nigusyanti to kalibutan nangkadatu tongod to subra no liyag din to mahalon no mgo botang no ogbolihon din duon kandan.”

⁴ Na, migdinog a to yain no mig-ikagi diya to yangit no mig-iling, “Sikiyu no kaotawan ku, padiyu kow to sikan no siyudad.

Kona kow ogpanginyakip to sae to mgo taga-duon agun kona kow isab ogkayakip ko kastiguhon sikandan.

⁵ Su to natap-ung no mgo sae dan migtidow on diya to yangit.

Wada kalingawi to Diyus to mangkadoot no hinang dan.”

⁶ Dajun sikandin sugu to ogpakastiguhon to sikan no siyudad no impananglit to madoot no bohi,

“Bayosi sikandin to daduwa no yupi to pagpasakiti din to kaotawan to Diyus.

⁷ Sikan pagpayabow dow pagpahayahay din iyan sukudi to kasakit dow kaguul no ogbation din.

Og-iling sikandin, ‘Rayna a, kona a no bayu. Kona a yagboy ogpakabaja to kaguul.’

⁸ Kaling ogkatokawan sikandin to mgo kasakitan.

† 17:8 To Surigao no Minanubu: *Yungag*

* 18:1 To Surigao no Minanubu: *Madogi*

Ogdodongan ogtidow to kamatajon dow kaguul hasta bontas.

Ogkaabu isab sikandin su gamhanan yag-boy to Diyus no Magboboot no iyan ogkastigu kandin.”

⁹ Na, to mgo panguyu to mgo nasyun no migpagduma kandin to mayaw-oy no mgo hinang dow pagpahayahay, ogtiyahu sikandan dow ogdegmatoy ko ogkitaon dan to obey no ogkapuun duon to sikan ogkasangab no siyudad. ¹⁰ Ogpadiyu da sikandan no ogsayap su ogkahaedok aw ogdegmatoy no og-iling,

“Aday, wadad on.

Kanugun to sikan bantugan dow gamhanan no siyudad to Babilonia, su wada da kapiniloki nahamtangan sikan to kastigu.”

¹¹ To mgo nigusyanti to kalibutan ogtiyahu isab aw ogdegmatoy su konad no ogkahalin to mahalon no mgo baligja dan ¹² no buyawan, plata, mahalon no mgo batu dow perlas, mahalon no mgo panapton dow mahomut no mgo kaju. Konad ogkahalin to mahalon no ogpanghinangon no ogkapuun to tangu to elipanti dow mahalon no kaju dow brunsi hasta puthow dow batu no makinlow no og-ilingon to marmul. ¹³ Konad ogkahalin to kaningag dow mgo pahomut hasta insensu, to yaksuy dow yana, arina dow trigu, mgo baka dow karneru, mgo kabaju dow mgo sakajan hasta to mgo udipon. ¹⁴ Og-ikagihan to mgo nigusyanti sikan siyudad, “Kae-at now on man naan su kona kow on ogpakaboli to mgo botang no ogkaliyagan now podom. Konad on ogkabalik to kadatu dow kahayahay now.” ¹⁵ Sikan mgo nigusyanti no nangkadatu tongod to pagpamaligja duon to sikan no siyudad ogpamadiyu da no ogsayap su ogkahaedok. Ogtiyahu sikandan aw ogdegmatoy ¹⁶ no og-iling,

“Aday, wadad on.

Kanugun to sikan bantugan no siyudad no angod to bohi no nangabo to mahalon,†

aw pigyokopan to buyawan dow perlas hasta mahalon no mgo batu.

¹⁷ Wada da kapiniloki pigboyong to tibo kadatu din.”

Ogpadiyu isab to tibo mgo kapitan to barku dow mgo pahinanti hasta to mgo otow no meyduon katongdanan duon to sakajan hasta sikan ogpamanginabuhi pinaagi to dagat. ¹⁸ Ko ogkitaon dan sikan obey no ogkapuun duon to sikan nasangab no siyudad, ogpakailing sikandan, “Awu! Wada yagboy siyudad no ogpakaangod to

diya.” ¹⁹ Ogmey-og‡ sikandan, ogbudbudan dan to abug to uyu dan aw ogdegmatoy no og-iling,

“Aday, wadad on.

Kanugun to sikan bantugan no siyudad.

Su tongod to kadatu din, nangkasapian to mgo tag-iya to sakajan duon to dagat.

Di wada da kapiniloki nagawang sikan tibo.”

²⁰ Di sikiyu no mgo taga-yangit, tukhow kow on su nagoba on sikan no siyudad. Lipay kow no mgo kaotawan to Diyus, mgo apustulis dow sikiyu no kibali ba-ba to Diyus, su pigkastigu din on sikan no siyudad tongod to diya pagpaantus din iyu.

²¹ Tapus to sikan, meyduon madoson no anghil no mighonat to maaslag§ no gatung aw ibegbog duon to dagat. Kagi din, “To pagkagoba to sikan bantugan no siyudad to Babilonia ogkaangod to kaagbot to kusabung to sikan gatung no imbegbog aw konad ogkitaon. ²² Konad isab ogdinogon to kinoblit to mgo alpa dow to ogpamanganta. Wadad on ogpamendag aw wadad on trumpita no ogpatanugon. Wadad mgo trabahanti no ogkitaon duon, aw wadad isab ogkadinog no kinagadkad to galingan. ²³ Wadad ogsiga no lamparahan aw wadad ogdinogon no kabibu to kumbiti. Og-ilingon to sikan to pagkastigu to mgo taga-Babilonia su to mgo nigusyanti duon iyan impurtanti no mgo otow dini to kalibutan, aw to kaotawan to kalibutan angod to nakainom to bobotang to sikan no siyudad. ²⁴ Ogkastiguhon sikan siyudad su duon kahimataji to kaotawan to Diyus yakip to diya kibali mgo ba-ba din. Aw inggad hintawa no nangkahimatajan kani to kalibutan, sikan no siyudad iyan ogkahinang no tadtadan.”

19

¹ Tapus to sikan, migdinog a to kaganob to mahan-in no mgo otow diya to yangit no naman-ikagi to maagbot, “Ogsajaon ta to Diyus! Sikandin to gamhanan dow bantugan no Manyuyuwas. ² Ogsajaon ta sikandin su matarong dow hustu to paghukom din. Pigkastigu din on sikan bantugan no bureng no migdodoot to kaotawan pinaagi to pagdae kandan to paghinang to kayaw-ajan. Pigbayosan sikandin to Diyus tongod to paghimataji din to mahan-in no kaotawan to Diyus.” ³ Migkinuliya manda sikandan no mig-iling, “Sajaon ta to Diyus, su sikan siyudad ogobey-obey to wada katapusan.” ⁴ Dajun

† 18:16 To Grigu no inikagihan: *mayogdog dow bayulit madogi*

‡ 18:19 Ubin *Ogmeygo* § 18:21 To Surigao no Minanubu:

yuhud sikan kaewaan-mey-upat no mgo panguyu dow sikan upat no mgo hininang no mey ginhawa duon to atubangan to Diyus no duon to trunu din aw simbaha dan no mig-iling, "Sikan iyan. Sajaon ta to Diyus."

To Kumbiti to sikan Og-ilingon to Karneru

⁵ Na, migdinog a to tingog no napuun kunu duon to trunu to Diyus no mig-iling, "Sikiyu no kaotawan to Diyus no migtahud kandin, bantugan ko obos, sajaon now to Diyus ta!" ⁶ Migdinog a manda to kaganob to mahan-in no mgo otow. To kaagbot to sikan naangod to dinagawas to madogi no wohig aw angod isab to yugung no seini no nalitukan, "Sajaon ta to Diyus ta no gamhanan no Magboboot to tibo! Su mighari on sikandin. ⁷ Oglipay kinow dow ogpabibu ki. Ogsajaon ta to Diyus su mig-abut on to kumbiti to sikan og-ilingon to Karneru, aw nahinaat on sikan asawahon din, ⁸ su pigbogajan on to madojow yagboy no kabo no malimpyu dow makinlow to kaputian." (Iyan igpasabut to sikan madojow yagboy no kabo to matarong no mgo hinang to kaotawan to Diyus.)

⁹ Dajun a ikagihi to sikan anghil, "Isuyat seini. Madojow to mgo otow no ogkaimbita duon to kumbiti to sikan og-ilingon to Karneru." Kagi din isab, "Matuud sikan no mgo kagi to Diyus."

¹⁰ Migyuhud a duon to atubangan to sikan anghil su ogsimbahon ku podom, di pig-ikagihan a din, "Eh, kona ka to sikan, su mig-aangod ki no mgo suguonon to Diyus hasta to mgo duma now no migtagon to diya impang-anad ni Jesus. Diyus da to simbaha."

Pig-ikagi din sikan su to impang-anad ni Jesus iyan isab impang-anad to diya mgo otow no kibali ba-ba to Diyus.

To Migsakoy to Maputi no Kabaju

¹¹ Tapus to sikan, migkita a no naabri manda to yangit, aw meyduon maputi no kabaju duon no pigsakajan to sikan pigngadanan to Ogasaligan dow Matuud. Matarong yagboy to paghukum din dow pagpaggera din. ¹² To mgo mata din angod to yogdog to kaeju aw mahan-in to kuruna din. Meyduon ngadan no nasuyat duon kandin no sikandin da to ogpakasabut to kahuyugan. ¹³ To kabo din natomok to yangosa to mgo kuntra din, aw iyan ngadan din to Kagi to Diyus.* ¹⁴ Pigsunuan sikandin to mahan-in no mgo sundayu no taga-angit no namanakoy isab to maputi

no mgo kabaju aw namangabo to madojow yagboy no kabo no malimpyu dow makinlow to kaputian. ¹⁵ Duon to ba-ba to sikan pigsunud dan meyduon migyogwa no mahait no ispada no iyan igpandaog din to mgo nasyun. Mahigpit to pagmandu din kandan, aw to mgo kuntra din og-angodon din to mgo ubas[†] no ogdagilasan[‡] duon to pogaanan su igpabati din kandan to hilabi no kaboyu to gamhanan no Diyus. ¹⁶ Duon to kabo dow puud din mey nasuyat no ngadan din no pig-iling, "Hari to tibo mgo hari dow Magboboot to tibo no mey katongod to pagboot."

¹⁷ Tapus to sikan, migkita a to anghil no migtindog duon to sogahan. Pigtagawag din to maagbot to tibo mgo manuk-manuk no migpatikang to pagyajang. Kagi din, "Andini kow. Kahimun kow su ogbangkitihan kow to Diyus. ¹⁸ Igpakoon iyu to unud to mgo panguyu to mgo nasyun, mgo sundayu dow mgo yabow dan, mgo kabaju dow sikan namanakoy hasta to unud to tibo mgo otow, bantugan ko obos, udipon ko kona."

¹⁹ Na, pigkita ku sikan mananap dow to mgo panguyu to mgo nasyun no pigdumahan to mgo sundayu dan. Mighimun sikandan su oggerahon dan sikan migsakoy to maputi no kabaju dow mgo sundayu din. ²⁰ Di nadakop sikan mananap dow sikan kibali ba-ba din no gayuon no miglimbung to mgo otow agun simbahon dan sikan inotow-otow no impasidongod to sikan mananap aw agun ogpamarka sikandan. Piglimbungan din sikandan pinaagi to mgo milagru no pighinang din para to kadojawan to sikan mananap. Na, sikan daduwa imbegbog no buhi duon to sikan ogyagabyab no asupri. ²¹ To mgo duma dan pigpanghimatajan to sikan ispada no migyogwa duon to ba-ba to sikan migsakoy to kabaju. Na, to mgo manuk-manuk nangkahantoy to mgo unud dan.

20

To Songo Libu no Tuig

¹ Tapus to sikan, migkita a to anghil no migkonsad likat to yangit no migdae to liyabi to sikan yugi* no wada ogkapangadatan to kadayom. Migdae isab sikandin to maaslag[†] no kadina. ² Dajun din dakopa sikan dragun no migpahayas-hayas[‡] to diya una no si Satanas aw kadinahi su oggapuson din sed to songo libu no tuig. ³ Piguyug din duon to sikan yugi no wada ogkapangadatan to kadayom aw digona to pagsira agun konad makapanlimbung to

* 19:13 Oskabasa isab duon to Juan 1:1. † 19:15 Ininglis: *grapes* ‡ 19:15 Ubin *oggiok-giokan* * 20:1 To Surigao no Minanubu: *yungag* † 20:1 To Surigao no Minanubu: *madogi* ‡ 20:2 Oskabasa seini duon to Genesis 3.

kaotawan sed to songo libu no tuig. Ko matapus on sikan, kinahangyan no ogsabukan sikandin, di madali da.

⁴ Tapus to sikan, migkita a to mgo trunu no pig-ingkudan to sikan pigpamogajan to katongod to paghukum. Pigkita ku isab to mgo umagad to diya mgo otow no pigpanampoda to liog tongod to pagnawangon dan to kagi to Diyus no iyan isab impang-anad ni Jesus. Wada sikandan simba to diya mananap dow sikan inotow-otow no impasidongog kandin aw wada isab pamarka to marka to sikan mananap duon to goja ubin boyad dan. Nabanhaw on sikandan aw migmandu duma ki Cristo sed to songo libu no tuig. ⁵ Sikan to ogilingon to una no pagbanhaw to mgo patoy. (To duma no nangkamatoy ogkabhaw da ko matapus on sikan songo libu no tuig.) ⁶ Madojow to ogkangkayakip to sikan una no pagbanhaw, su kaotawan sikandan to Diyus. Kona ogpakayakip duon to sikan ogilingon to ikaduwa no kamatajon. Nasi no ogkaangod sikandan to diya mgo magdudumaya to tinuahan to mgo Hibru su ogbogajan sikandan to katongdanan to pagtuman to Diyus dow ki Cristo, aw ogmandu duma kandin sed to songo libu no tuig.

To Pagdaogad ki Satanas dow to Pagkas-tiguhad Kandin

⁷ Ko matapus on sikan songo libu no tuig, ogsabukan si Satanas to pagprisuha kandin. ⁸ Na, nokoy to oghinangon din, ogpada-junon din sikan tahan no trabahu din to pagpanglimbung to kaotawan duon to Gog dow Magog, no ko ita pa, tibo mgo nasyun. Oghimunon din sikandan su ogpaggera. Ogkaangod sikandan to kahan-in to dang-goy diya to higad to dagat. ⁹ Duon sikandan ogkapuun to kayow-agan to pasak, aw oglibongan dan sikan siyudad no pigmahal to Diyus no pig-ugpaan to kaotawan din. Di ogkauyugan sikandan to kaeju no ogkapuun to yangit, aw tibo sikandan ogkaabu. ¹⁰ Tapus to sikan, si Satanas no miglimbung kandin igbegbog duon to sikan ogyagabyab no asupri no iyan pigbegbogan to diya mananap dow to diya gayuan no kibali ba-ba din. Duon sikandan ogpaantuson to wada katapusan aedow dow madukilom.

To Aedow no Oghukuman to Kona no mgo Sakup to Diyus

¹¹ Tapus to sikan, meyduon impakita kanay no maputi no trunu no maaslag[§] hilabi dow sikan mig-inkud duon. To yangit dow pasak pigboyong duon to atubangan din angod to namanyaguy, aw wadad on kitaa. ¹²⁻¹³ Pigkita ku isab to mgo patoy,

mgo bantugan dow mgo obos no namanindog duon to atubangan to sikan trunu. Su nabanhaw on to tibo nangkamatoy no likat to banwa to mgo umagad yakip sikan nangkamatoy diya to dagat. Pigbukyad to mgo libru yakip sikan libru no piglistahan to mgo ngadan to diya nangkabogajan to kinabuhi no wada katapusan. Na, pighukuman sikandan pinasikad to nangkahinang dan no buhi pad sikandan su tibo man sikan nalista duon. ¹⁴ To kamatajon dow sikan banwa to mgo umagad imbegbog duon to sikan ogyagabyab no asupri no ogilingon to ikaduwa no kamatajon. ¹⁵ Aw to tibo mgo otow no wada kakita-i to ngadan duon to sikan listahan to nangkabogajan to kinabuhi no wada katapusan imbegbog isab duon to sikan kaeju.

21

To Bag-u no Yangit dow Pasak

¹ Tapus to sikan, impakita kanay to bag-u no yangit dow bag-u no pasak, su wadad on to diya una no yangit dow pasak. Wadad on isab dagat. ² Nasaepan ku isab sikan siyudad to Diyus no bag-u no Jerusalem no ogtuntunon likat to Diyus no diya to yangit. Madojow hilabi sikan no og-ahaon, angod to asawahon no nahinaat on para to banahon din. ³ Na, pigdinog ku to migikagi to maagbot duon to sikan trunu, “Oho, to ugpaan to Diyus duon on to kaotawan. Ogpation on sikandin duon. Og-angkonon din sikandan no kaotawan din, aw og-angkonon dan isab sikandin no Diyus dan. ⁴ Oggawangon din to tibo kaguul dan. Wadad on ogkamatoy, wadad ogkatiyahuan aw wadad on isab mgo kasakit, su to tahan tibo on migyaboy.”

⁵ Dajun ikagi sikan mig-inkud duon to trunu, “Kuntoon ogbag-uhon kud to tibo.” Dajun a din ikagih, “Isuyat to nangkadinog nu su matuud sikan no mgo kagi aw ogkatumagan gajod. ⁶ Na,” kagi din, “natuman on to tibo. Siakon to Alpa dow Omega, no ko ita pa, to sinugdanan dow katapusan to tibo. Inggad hintawa no og-uhawon ogpainomon ku to wada bajad to sikan og-ugwak no wohig no ogpakabogoy to kinabuhi no wada katapusan. ⁷ Seini tibo ogkaangkon to mgo otow no kona ogkadaya to mgo pagtintal, su Diyus a dan aw mgo anak ku sikandan. ⁸ Di madoot hilabi to ogkadeygan to mgo otow no ogkahaedok ogpasakup kanay, to wada pamanu, to mayaw-oy to kalihokan, to oghimatoy to otow, to ogpanghonay, to mgo kumitanon, to mey mgo bobotang, to ogtuman to kona no matuud no Diyus hasta to tibo mgo malimbungan. Duon sikandan ogsangko to

§ 20:11 To Surigao no Minanubu: *madogi*

sikan ogyagabyab no asupri no og-ilingon to ikaduwa no kamatajan.”

To Bag-u no Jerusalem

⁹ Migduguk kanay to songo anghil no duma to diya namandae to pitu no mgo kalduhan no pigsawan to katapusan no mgo kasakitan. Kagi din, “Duma ka kanay su igpakita ku ikow to asawahon to sikan og-ilingon to Karneru.” ¹⁰ Na, paggahomi kanay to Ispiritu Santu, pigdae a dajun to sikan anghil diya to matikang no bubungan. Pigpasaepan din kanay sikan siyudad to Jerusalem no siyudad to Diyus no ogtuntunon likat kandin no diya to yangit. ¹¹ Hilabi sikan masiga su duon man to kasiga to Diyus. Mailag sikan aw nanidlak-sidlak angod to mahalon yagboy no batu no og-ilingon to haspi. ¹² Piglibongan sikan siyudad to madamey dow matikang no padir,* aw sikan sampuyu-tag-duwa no mgo yawanganan pigbantajan to sampuyu-tag-duwa no mgo anghil. Duon to sikan mgo yawanganan nakasuyat to mgo ngadan to sikan sampuyu-tag-duwa no grupu to mgo kaliwat ni Israel. ¹³ Kada kilid to sikan padir meyduon tatoyu no mgo yawanganan. ¹⁴ Sikan padir impasikad duon to sampuyu-tag-duwa no pasikadanan no pig-suyatan to mgo ngadan to sikan sampuyu-tag-duwa no mgo apustulis to sikan og-ilingon to Karneru.

¹⁵ Sikan anghil no mig-ikagi kanay migtagon to buyawan no susukuday su ogsukudon din sikan siyudad dow mgo yawanganan hasta padir. ¹⁶ Kuwadradu sikan siyudad su mig-aangod to kahaba dow kayow-ag. Pagsukud din to sikan siyudad, to kahaba 2,400 no ka kilumitru. Sikan isab to kayow-ag dow katikang. ¹⁷ Pagsukud din to sikan padir, 60 no mitrus. Sikan piggamit din to pagsukud iyan oggamiton to otow. ¹⁸ Sikan padir, mahalon no batu no og-ilingon to haspi, aw sikan siyudad, yunyun buyawan no og-iilag. ¹⁹ To pigpasikadan to sikan padir pigbuyak-buyakan to klasi-klasi no mahalon no mgo batu no yain-yain to kulur. Sikan una no batu og-ilingon to haspi, sikan ikaduwa sapiru, sikan ikatoyu agata, sikan ikaupat ismiralda, ²⁰ sikan ikalima unisi dow sikan ikaonom kurnalina. Krisulitu sikan ikapitu, birilu sikan ikawayu, tupasyu sikan ikasiam, krisuprasu sikan ikasampuyu, hasintu sikan ikasampuyu-tag-isa aw amatista sikan ikasampuyu-tag-duwa. ²¹ Sikan sampuyu-tag-duwa no mgo yawanganan, mgo perlas. Kada sobuuk no yawanganan,

sobuuk no perlas. Aw to karsada duon, yunyun buyawan no og-iilag.

²² Wada pigkita ku no simbahan duon to sikan siyudad su duon man ugpa sikan ogsimbahan dan no gamhanan no Diyus no Magboboot to tibo dow sikan og-ilingon to Karneru. ²³ Konad isab ogkinahangyanon to buyan dow sogu su to kasiga to Diyus dow to sikan Karneru iyan on man kaawang duon. ²⁴ Ogkatang-awan to tibo kaotawan to tibo mgo nasyun to kaawang to sikan siyudad, aw to mgo panguyu to tibuuk kalibutan ogdaya to mgo kadatu dan duon. ²⁵ To mgo yawanganan to sikan siyudad kona ogkasirahan su konad on man ogkadukilom duon. ²⁶ To tibo no kadatu to mgo nasyun ogdaehon dan duon to sikan siyudad hasta to tibo no igkabantug dan. ²⁷ Wada maligsom dow malimbungan no ogpasedon duon. Wada isab ogpakased no oghinang to makasisikow. Iyan da ogpasedon to diya mgo otow no nakalista to mgo ngadan duon to libru to sikan Nati no Karneru, mgo otow no nabogajan to kinabuhi no wada katapusan.

22

¹ Impakita isab kanay to sikan anghil sikan wohig no ogpakabogoy to kinabuhi no wada katapusan. Mating-ow hilabi inggad tabugan to dagum. Duon sikan ogugwak to trunu to Diyus dow to sikan Karneru ² aw og-awas duon to kabaknaan to karsada to sikan siyudad. Duon to magdhipag to sikan wohig ogkakita sikan mgo kaju no ogpakabogoy to kinabuhi. Binuyan ko ogbogas, aw to mgo dohon igkadojow to kaotawan su wadad ogkasakit. ³ Wadad on to diya mgo kalisod no ingkastigu to Diyus to kaotawan.* Igpahimotang to trunu to Diyus dow to sikan Karneru duon to sikan siyudad, aw to Diyus ogtumanon to kaotawan din. ⁴ Ogkitaon dan to bayhu† din, aw to ngadan din igsuyat duon to goja dan. ⁵ Konad ogkadukilom duon. Konad isab ogkinahangyanon to lamparahan dow kaawang to sogu diya to yangit su to Diyus no Magboboot to tibo iyan on man kaawang to kaotawan din. Ogmandu isab sikandan duma kandin to wada katapusan.

To Pagtidow ni Jesus

⁶ Pig-ikagihan a to sikan anghil, “Sikan mgo kagi no nangkadinog nu matuud yagboy aw ogkatuman tibo. Su to Diyus no Magboboot to tibo no migbogoy to Ispiritu din to mgo otow to diya una no kibali ba-ba din iyan migsugu to anghil din kuntoon to pagpakita to mgo sakup din to sikan madani on ogkangkahitabu.”

* 21:12 Ubin dingding

* 22:3 Oskabasa seini duon to Genesis 3:17-19.

† 22:4 To Surigao no Minanubu: goja

⁷“Indani seini,” kagi ni Jesus, “madani ad ogtidow. Madojow to otow no ogtuman to impanag-an kani to seini libru.”

⁸Siak si Juan iyan migkita dow migdinog to sikan tibo. Pagdinog dow pagkita ku to sikan, migyuhud a duon to atubangan to anghil no migpakita kanay to sikan su ogsimbahon ku podom. ⁹Di pig-ikagihan a din, “Eh, kona ka to sikan su mig-aangod ki da no mgo suguonon to Diyus dow to diya mgo angod nu no kibali ba-ba din hasta tibo mgo otow no ogtuman to mgo kagi no nasuyat kani to seini libru. Diyus da to sim-baha.” ¹⁰Kagi din manda, “Kona nu oghip-idan to impanag-an kani to seini libru su madani on ogkangkatuman. ¹¹Di ko mey-duon otow no oghinang gihapun to madoot dow mayaw-oy, na hala, papadajuna. To mgo otow isab no oghinang to madojow no iyan igkalipay to Diyus, papadajuna.”

¹²“Indani seini,” kagi ni Jesus, “madani ad ogtidow, aw ogdaehon ku to igbayos to kada sobuuk sibu to nangkahinang din. ¹³Siakon to Alpa dow Omega, no ko ita pa, una dow hudi. Siakon to sinugdanan dow katapusan to tibo.”

¹⁴Madojow to diya oglaba to mgo kabodan, no ko ita pa, nahugas on to mgo sae, su ogpasedon sikandan duon to sikan siyudad aw ogpakoonon to bogas to sikan kaju no ogpakabogoy to kinabuhi. ¹⁵Di to mgo otow no mayaw-oy dow makasisikow to mgo hinang kona ogpasedon duon, yakip to mgo kumitanon dow to mey mgo bobotang, to ogpanghonay, to oghimatoy to otow, to ogtuman to kona no tinood no diyus dow to

mgo malimbungon. Kona sikandan ogpasedon duon to sikan siyudad.

¹⁶Kagi ni Jesus, “Siak to migsugu to anghil ku to pagbatbat to seini kagi ku iyu no mgo magtutuu no oghihimun diya to yain-yain no mgo banwa. Siakon sikan liwat ni Hari David no intag-an to diya una. Siakon sikan og-ilingon no Masiga no Kabugwason.”

¹⁷To Ispiritu Santu dow to asawahon to sikan Karneru, no ko ita pa, kaotawan ni Jesus, ogpanawag no og-iling, “Andini kow.”

To mgo otow no ogpakadinog manawag isab no og-iling, “Andini kow.”

Sikiyu no pig-uhaw, andini kow. Dawata seini wohig no ogpakabogoy to kinabuhi. Su inggad hintawa no ogkaliyag to seini ogbogajan to wada bajad.

Katapusan no mgo Patahan

¹⁸Siak si Juan, ogpatahanan ku sikiyu no ogpakadinog to impanag-an kani to seini libru. Ko meyduon ogdugang to seini, igdugang kandin to Diyus to mgo kasakitan no nasuyat kani. ¹⁹Ko meyduon isab oggawang to inggad nokoy no impanag-an kani, oggawangon to Diyus to katongod din to pagsed duon to sikan siyudad din dow to pagkoon to bogas to sikan kaju no nasuyat kani no ogpakabogoy to kinabuhi.

²⁰Si Jesus no iyan migmatuud to tibo nasuyat kani mig-iling, “Tinood yagboy no madani ad ogtidow.” Sikan iyan. Jesus no Ginuu noy, andini kad. ²¹Og-ampu a no igpakita ni Jesus no Ginuu ta to kadojow dow kayuuy din iyu tibo no kaotawan to Diyus.